

ZAPISY
SĄDU DUCHOWNEGO
ORMIAN
MIASTA LWOWA
za lata 1564–1608
w języku
ormiańsko-kipczackim
w opracowaniu
Edwarda Tryjarskiego

Pomniki
dziejowe
Ormian
polskich

1

**ZAPISY
SĄDU DUCHOWNEGO
ORMIAN
MIASTA LWOWA
za lata 1564–1608
w języku
ormiańsko-kipczackim**

FUNDACJA KULTURY I DZIEDZICTWA ORMIAN POLSKICH

POMNIKI DZIEJOWE ORMIAN POLSKICH

1

**ZAPISY
SĄDU DUCHOWNEGO
ORMIAN
MIASTA LWOWA
za lata 1564–1608
w języku
ormiańsko-kipczackim
w opracowaniu
Edwarda Tryjarskiego**

KRAKÓW 2017

Redaktor naukowy
Krzysztof Stopka

Recenzent
Andrzej Pisowicz

© Copyright by Edward Tryjarski 2017
© Copyright by Fundacja Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich 2017

Przygotowanie do druku
Jacek Kucharski

ISBN
978-83-7638-897-7

<https://doi.org/10.12797/9788376388977>

Publikacja finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2017–2021, nr projektu 22H 16 0433 84

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Publikacja ukazuje się w dwóch wersjach, jedna z fotokopią źródła, druga z cyfrową wersją źródła na płycie CD

Wydawca

KSIĘGARNIA AKADEMICKA
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 12 431 27 43, 12 421 13 87
e-mail: akademicka@akademicka.pl
www.akademicka.pl

FUNDACJA KULTURY I DZIEDZICTWA
ORMIAN POLSKICH
ul. Zgoda 4/16, 00-018 Warszawa
tel.: 22 243 18 42
e-mail: fundacja@ormianie.pl
www.dziedzictwo.ormianie.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. Rękopis i jego pochodzenie	7
2. Opis zewnętrzny	9
3. Charakter sądu i jego nazwy	10
4. Sprawy językowe	14
a. Dźwięki i ich notowanie	14
b. Formy czasownikowe	15
c. Składnia	16
d. Leksyka, zapożyczenia	16
5. Zawartość treściowa dokumentów	19
a. Działy prawa prywatnego reprezentowane w zapisach	19
b. Związki rodzinne i krewniacze. Genealogia	23
c. Sprawy kościelne, duchowieństwo, świątynie	24
d. Handel, jarmarki, karawany, cła.	25
e. Obyczaje, moda, zbytek	27
f. Dawne wierzenia: czary	28
g. Szkoła i nauczanie	29
h. Książka i czytelnicy	29
6. Transkrypcja i transliteracja	35
TEKST	37
PRZEKŁAD	335

INDEKSY	547
-------------------	-----

Indeks wyrazów ormiańsko-kipczackich	549
--	-----

Imiona własne	745
-------------------------	-----

Nazwy etniczne i miejscowe	781
--------------------------------------	-----

Wyrazy polskie w piśmie ormiańskim występujące zwartym tekstem w zapisie z 22.01.1606 (f ^{bs} 164v ^o –165r ^o)	789
--	-----

Wykaz najczęstszych skrótów wyrazowych	791
--	-----

FAKSYMILE RĘKOPISU n° 446 ze zbiorów oo. Mechitarystów w Wiedniu
(strony 795–1151) znajdują się w pliku PDF na dołączonym CD-ROM-ie

WSTĘP

1. Rękopis i jego pochodzenie

Przedstawiony poniżej rękopis należy do bardzo cennych zabytków piśmiennictwa Ormian polskich w języku ormiańsko-kipczackim, jest ważnym, mimo upływu ponad czterystu lat dotychczas niewydanym źródłem do dziejów społeczności Ormian żyjących we Lwowie na przełomie XVI i XVII w. Niezależnie od swej wartości historycznej stanowi on – jako tekst starannie sporządzony, autentyczny, obszerny i różnotematyczny – wartościową podstawę do badań nad wymienionym językiem i pogłębieniem jego znajomości.

Jego wartość powiększa fakt, że ostateczną formę nadał mu wiarogodny i powszechnie znany kopista. Sporządzony i przechowywany przez pewien czas we Lwowie, w późniejszym okresie zaniku języka kipczackiego trafił do Tyśmienicy i znalazł się w posiadaniu o. Bartholomeusa (Bartłomieja), który w 1895 r. przekazał go do Wiednia zapewne jako zakup lub raczej jako dar dla oo. mechtarystów (1).

W ciągu minionych lat rękopis był wielokrotnie przy różnych okazjach ogólnikowo wspomniany, a wkrótce po przywiezieniu do Wiednia doczekał się formalnego opisu katalogowego. Opis ten z szacunkiem dla zasług świetnego bibliografa Jakubusa Dashiana przytaczamy w autentycznym brzmieniu in extenso:

„446. (alte Nummer fehlt) Blätter: 177 (leer Bl. 1, 2b, 4b 6, 7b, 10b, 11b, 12b, 13–14, 15b, 16b, 17b, 18b, 20a, 22b, 57b, 59)
– G r ö s s e: 30 x 19 T e x t: 25–26 x 15–16) – Zeilen: 33–36.
– S t o f f: Papier, dick und ungeglättet – E i n b a n d: Pappendeckel mit Lederüberzug, rein verziert (wie Nr. 444)). – Z u s t a n d – g u t. – S c h r i f t: grosse Cursiv (wie in Nr. 441),

– Ueberschriften etc.: schwarz. – Zierschriften etc.: fehlen. – Datum: 1608 (für die Jahre 1564–1608). – Schreiber: etc.: Minas aus Tokat, in Lemberg, für die arm. Gemeinde. – Nachschriften: fehlen. – Notiz: hergeschickt von P. Bartholomäus im J. 1895 (aus Tyśmienica). „Acten und Quittungen (wie Nr. 444), für die Jahre 1564–1608, reingeschrieben von Minas aus Tokat. Alle Stücke in tatarischer Sprache, aber in arm. Schrift (das einzige arm. Stück siehe unten Arm.. S. 918–19” (2).

W czasach nam bliższych, a mianowicie w 2002 r., drugi opis wspomnianego rękopisu opublikował A. N. Garkawec:

„Kongregacija armjanskih mhitaristov, g. Vena, Nr. 446. Aktovaja kniga L'vovskogo armjanskogo vojtovskogo suda. Daty: 1564–1608 gg. Bumaga. 177 l., 16 x 26 cm. Pis'mo: armjanskij notrgir, pol'skaja skoropis'. Jazyk: kypčakskij i pol'skij. Opisanie [Dashian 1895: 213; Daškevyč 1977: 162–163]”.

W dalszym ciągu autor przytacza we własnej transkrypcji łacińskiej 4 wiersze początku rękopisu, 11 wierszy fragmentów i 1 wiersz zakończenia rękopisu zaopatrując je przekładem rosyjskim (3).

Co do opisu J. Dashiana, to nasuwa się kilka uwag. Określenie rękopisu jako „akty i kwity” niedokładnie określa i zubaża treść księgi, którą autor katalogu zapewne tylko przejrzał nie wdając się bliżej w jej treść spisana po kipczaczu, tj. w języku w owym czasie wyszłym już z użycia i chyba nawet uczonym ormiańskim z Wiednia i Wenecji mało znanym. W każdym razie formalnych zwięzłych „kwitów” czy „pokwitowań” jest w zapisach stosunkowo mało. Wiadomość o tym, że wykonawcą rękopisu, a więc prawdopodobnie jego „ostatnim kopistą” czy „artystycznym” albo „technicznym” redaktorem, który „przepisał na czysto”, był Minas z Tokatu, zaczerpnął J. Dashian ze źródła innego niż sam rękopis, gdyż w tym ostatnim imię wybitnego ilustratora i kopisty nie figuruje. Określenie języka rękopisu jako „tatarisch” (terminu w tym czasie ogólnikowo używanego, a często mylonego z „mongolskim”) stawia czytelnika przed centralnym zagadnieniem badań nad ormiańsko-kipcackim, a mianowicie nierozstrzygniętym dotychczas pytaniem, jaki dokładnie język, a raczej: dialekt turecki i od jakiej grupy turkofonów Ormianie przyswoili sobie na Krymie (4). Opis A. N. Garkawca potwierdza dane J. Dashiana, a zarazem przedstawia własną propozycję transkrybowania tekstu i wglądu w jego treść.

2. Opis zewnętrzny

Rękopis jest bardzo dobrze zachowany i w całości łatwo czytelny. Wyjątek stanowią niektóre zaczerpnięte kolofony i notatki. Liczne strony starannie wykonane stanowią mogą wzór kaligrafii ormiańskiej. Wydaje się pewne, że to one przede wszystkim wyszły spod ręki Minasa (5) zarazem jednak można odnieść wrażenie, że niektóre partie tekstu były pisane przez innych skrybów (6). Daje się to pogodzić z twierdzeniem J. Daszkewycza, że tylko pierwotne (początkowe) zapisy pochodzą od mistrza (7), jednakże ostateczne ustalenie, które fragmenty są w istocie „pierwotne” wymagałoby dalszych porównawczych studiów paleograficznych. W związku z tym warto również zwrócić uwagę na występujące w tekście, także na marginesach, dodatkowe elementy graficzne.

Na czoło wysuwają się artystyczne nagłówki zawierające daty roczne. Są one trzech rozmiarów: małe (f^{bs} 2r^o, 3r^o, 4r^o, 5r^o, 8r^o, 9v^o, 10r^o), średnie (f^{bs} 23r^o, 37r^o) i wielkie (f^{bs} 26v^o, 28v^o, 30v^o, 34r^o). Wszystkie są starannie wykonane, a zawierają ten sam motyw florystyczny, co zdaje się sugerować ich pochodzenie od wspólnego autora.

Na uwagę zasługują – obok konwencjonalnych znaków alfabetu ormiańskiego – dodatkowe elementy graficzne służące do zwrócenia uwagi czytelnika na ważność danego fragmentu, jego łatwiejsze odszukanie lub potrzebę jego przywrócenia, mimo wcześniejszego wykreślenia.

Tak więc do określenia religijnego charakteru rozpoczynającego się tekstu lub zamiast formułki „W imię Boże!” umieszczony bywa wizerunek krzyża. Są to mianowicie graficznie najprostsze i najbardziej rozpowszechnione krzyżyki † (f^{bs} 1r^o, 8r^o, 8v^o, 9r^o) albo bardziej złożone rysunki w dwóch, albo trzech, odmianach: † (f^{bs} 84v^o, 88r^o, 89r^o, 104r^o, 105r^o, 106r^o, 129r^o) i ✠ (f° 56v^o, 106v^o). Posiadane przez nie umowne znaczenia ani sama intencja ich umieszczenia nie są znane. Podobnie wyjaśnienia wymagają: raz tylko występujący znak † (f° 150v^o) oraz jeden raz umieszczony na marginesie znak ↵ (f° 8v^o).

Do łatwiejszego odszukania danego wiersza tekstu służą zwykle „x”-y, a do przywrócenia skreślonego uprzednio wyrazu – umieszczony pod wyrazem wielokropek. Celem zwrócenia uwagi czytelnika na określony fragment stosuje się trzy sposoby. Najczęściej znajdujemy skrótowiec $\overline{\text{NB}}$ dla łacińskiego *nota bene* (‘dobrze zauważ’) (f^{bs} 32v^o, 40r^o, 40v^o, 44r^o, 45v^o, 53r^o, 60r^o, 62r^o, 107r^o), rzadziej podkreślenie jednego lub kilku wyrazów (f^{bs} 144r^o, 164v^o, 165r^o, 169r^o), dwa razy spotykamy schematyczny

rysunek przedstawiający zapewne dłoń z zaostrozonymi palcami: (f°s 38r^o, 177r^o). Raz tylko użyty znak (f° 37r^o) można zapewne identyfikować ze znakiem **Ձ**, zwykle czytany jako ormiańskie *[j]armar*, *armar* ze znaczeniem ‘sposobny, odpowiedni, właściwy’.

3. Charakter sądu i jego nazwy

Jakkolwiek mniej lub bardziej poważne studia nad prawem i sądownictwem Ormian polskich trwają ponad sto siedemdziesiąt lat, a podstawowy zakres ustaleń znalazł się już w pracach K.W. Wójcickiego, J. Karsta, S. Barącza, O. Balcera i A. Czołowskiego, zaś pogłębienie i systematyzacja u późniejszych badaczy, by wymienić tylko G. Petrowicza, M. Olesia, J. Daszkewycza, to pewne szczegóły czekają wciąż na uzupełnienie lub pogłębienie. Do nich należą m. in. fazy ewolucji interesującego nas tu sądu i jego nazwy. Z potrzebą dokładniejszego określenia tej ostatniej zetknęli się wcześniej autorzy opisów katalogowych. Jak widzieliśmy, J. Dashian w swym opisie nie wskazał sądu, który rozpatrywał lub przechowywał katalogowane „Akty i pokwitowania z lat 1564–1608”, natomiast A. Garkawec stwierdził, zapewne błędnie, że jest to „Aktowaja kniga L’wowskiego armjano-wojtowskiego suda” (8), a w innym miejscu w ślad za wcześniejszymi badaczami wyjaśnił, że „Od 1444 do 1734 równoległe ze wspomnianym sądem z wójtem ormiańskim [tj. Lwowskim Ormiańskim Sądem Wójtowskim – E.T.] (w latach 1496–1784 podporządkowanym mieszanemu sądowi polsko-ormiańskiemu) działał we Lwowie kierowany przez biskupa Ormiański Sąd Duchowny, któremu podlegały różne sprawy duchowne: małżeńskie, testamentowe i in. Dowiadujemy się o tym w szczególności z dekretu Zygmunta Augusta z 16 maja 1569 r., który potwierdza prawo ormiańskiego biskupa lwowskiego do rozstrzygnięcia spraw duchownych. Dekret ten wydał I. Wagilewicz” (9).

Jeszcze wcześniej sprawie omawianego sądu poświęcił wiele uwagi J. Daszkewycz. Jak pisał on w 1977 r. „Nawet po skasowaniu w 1469 r. autonomii Ormianie zachowali prawo do posiadania własnego, tak zwanego «Sądu Duchownego», na czele którego stał – bardziej formalnie niż faktycznie – ormiańsko-gregoriański (a po 1630 r. katolicki) arcybiskup lub jego zastępca protopop (oficjał, awakerec). Sąd składał się zwykle z dwóch duchownych i czterech przedstawicieli Rady. Ci ostatni (w związku z istniejącą na Ukrainie w życiu kościelnym przewagą władzy obywatelskiej nad kościelną) praktycznie biorąc kierowali działalnością Sądu”. Co do kompetencji sądu, to te ograniczały się do „kręgu spraw kościelnych (np. sądenie

obwinionych osób duchownych, rozpad małżeństwa), rejestracji umów przedślubnych (*krorēnk*^ʹ, *grorēnk*^ʹ), zaręczyn, testamentów (*diatik*), spraw z zakresu jurysdykcji bezspornej, związanych z dopełnieniem umów przedmałżeńskich, testamentów, a niekiedy spraw dotyczących opieki nad małoletnimi sierotami [...]”. „W umowie z ormiańską gminą lwowską z 1467 r. arcybiskup Haczatur zobowiązał się do sądzenia „spraw duchownych” tylko wspólnie ze starszymi. Jest to najdawniejsza odnaleziona dotychczas wzmianka o Sądzie Duchownym (poza księgą z lat 1463–1564, uznaną za zaginioną)”(10).

J. Daszkewycz zauważa, że zachowały się „dwie kategorie ksiąg Sądu Duchownego: a) księgi do zapisywania umów przedślubnych, narzeczeństw i testamentów i b) księgi do zapisywania przebiegu spraw związanych z realizacją umów przedślubnych, testamentów oraz innych «spraw duchownych». Ten podział jest jednak w jakimś stopniu umowny, ponieważ pisarz urzędowy nie zawsze stosował takie rozróżnienie i do ksiąg kategorii a) mogły się przedostać zapisy z kategorii b) i na odwrót”. W wypadku zastosowania tego podziału, prezentowane w niniejszym tomie zapisy znalazłyby się w grupie b). Godne uwagi jest przypuszczenie J. Daszkewycza, że jest możliwe, iż w 2. poł. XVI w.– 1. poł. XVII w. istniała jedna księga dla wszystkich spraw Sądu, o której wzmianka zachowała się w literaturze (11)

Jak podaje K. Stopka na podstawie udostępnionego przez siebie tekstu Martina Grunewega (i Simona Lehacego), w czasie wędrówek gdańszczanina działał we Lwowie „gminny Sąd Duchowny złożony z 2 duchownych i 4 osób świeckich. Przewodniczył arcybiskup lub awakerec, a obsługę techniczną sprawowała kancelaria Rady Starszych. Księgi, zwane defterami, przechowywano w skarbcu katedralnym (chucu). Do kompetencji Sądu Duchownego należały sprawy karność kleru, rejestracja umów przedślubnych i kwestie niesporne z nich wynikłe, rozwody, testamenty, pozwolenia na wstępowanie panien do klasztoru, kwestie opieki nad sierotami. Sąd udzielał również zezwoleń na zawarcie małżeństwa w przypadku zaistnienia między narzeczonymi niedozwolonego przez prawo kościelne stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa” (12). Uogólniając K. Stopka przypomina, że „Sądy duchowne składały się z osób duchownych i świeckich i obradowały pod kierunkiem biskupa lub jego reprezentanta. W sądach świeckich rozstrzygających w sprawach cywilnych i karnych, zasiadali obieralni przez wspólnotę sędziowie. Oba sądy procedowały zgodnie z prawem ormiańskim, którego stara kodyfikacja (tzw. *datastanagirk*), przeredagowana w Polsce, została zatwierdzona przez króla Zygmunta I w 1519 roku w wersji językowej łacińskiej (*Statuta iuris Armenici*), potem przetłumaczonej na język polski

i kipczacki [...] obowiązywała zasada *actor sequitur forum rei* [...]. I odwrotnie, skargi przeciwko Ormianom, bez względu na to, kto był poszkodowany, należało kierować do sądu ormiańskiego. Najbliższym i najczęstszym partnerem oraz konkurentem sądów ormiańskich były główne sądy miejskie. [...] Sąd ormiański we Lwowie, który był kontrolowany przez wójta prawa niemieckiego tego miasta musiał [...] prowadzić księgi [...] po łacinie i po polsku” (13). Już L. Matwijowski (14) przypominał za O. Balzerem, że we Lwowie od najwcześniejszego okresu istniał sąd gminny z prowadzącym go wójtem, w którym to organie po licznych późniejszych reformach przeniesiono przeważną część funkcji sądowniczych na biskupów. A i później nawet w sądach biskupich obok przewodniczącego biskupa zasiadało dwu stałych asesorów duchownych i świeckich. Wspominany już J. Daszkewycz często pisze o „duchownom sudie”, a to głównie w związku z dwiema funkcjami pełnionymi przez Radę Starszych: administracyjnymi i sądowniczymi (15). Mówi także o „protokołach Rady Starszych” i „protokołach spraw duchownych (tj. duchownego sądu kościelnego)” („Protokoly duhownyh del [t.e. armjanskogo cerkownogo suda]”).

Przytoczone opinie badaczy nie wyczerpują spraw dotyczących istnienia i działalności istniejącego przez dziesiątki lat organu administracyjno-sądowego, wyłanianego z reguły spośród Rady Starszych. W tym miejscu pożyteczne może się okazać zestawienie nazw i określeń ormiańsko-kipczackich, jakie w odniesieniu do omawianego sądu stosowali ówcześni Ormianie, a przede wszystkim pisarz, kopista oraz inni funkcjonariusze kancelarii.

Na początku zapisu zostaje wskazana władza rozpatrująca daną sprawę. Z reguły wymienia się tu Radę Starszych:

...stawili się przed Radą Starszych (*k'jet'χoyaylχnning alnina*),

...stawili się przed Ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa (*ermeni k'etχoyalχnning alnina ilov šayarining*),

...stawili się przed Radą Starszych z erecpohanami (*dér èrècp'oxanlarnning bila k'etχoyalχnning alnina*),

...stawili się przed Radą Starszych i awakerecem (*dér awak'èrèc bila*),

...stawili się przed biskupem der Krikorem, erecpohanami i ich Radą Starszych (*dér krikòr aχbašning alnina da jerjesp'oxanlarnning da k'et'χoyalarnning alnina*),

...stawili się przed przed biskupem i Radą Starszych (*aχpašning da k'etχoyalχnning alnina*)

...stawili się przed Radą Starszych z awakerecem i duchowieństwem (*dér awak'êrêç bila k'ahanalχ alnīna da k'êt'χojalχnīng*),
 ...stawili się przed Sędem (Prawem) Ormian (*torasi alnīna êrmēnilarning*),
 ...stawili się przed Sędem (Prawem) (*turup t'oraynīng alnīnay*),
 ...stawili się przed Sędem Duchownym (*turup iuzda iuz duχovni t'oray alnīna*),

Gdy nie chodziło wyłącznie o rozstrzygnięcie kwestii prywatnych, ale o sprawy o charakterze administracyjnym, społecznym, decyzje podejmowano w szerszym gronie:

„My, der awakerec wraz z duchowieństwem i Radą Starszych tak postanawiamy wspólnie z biskupem Grzegorzem” (*biz dēr awakêrêç k'ahanalχ bila da k'êt'χojalχ bila bu turlu toχtatīyirbiz dēr krikôr aχpaš bila*),

„Rada Starszych razem z pospółstwem postanowiły” (*k'êt'χojalχ pospolitīy bila birga zobopulnje stanovit êt'tilar*).

Protokoły w tym miejscu publikowane, jak i wcześniej udostępnione (16), potwierdzają w zasadniczych punktach obserwację poprzednich badaczy co do charakteru organizacyjnego i funkcjonowania omawianego sądu. W szczególności zwraca uwagę swoista metamorfoza, jakiej ulegała Rada Starszych, kiedy zależnie od potrzeb działała bądź jako organ administracyjno-kościelny bądź – przy niewielkich przesunięciach personalnych, jak osobiste przewodnictwo biskupa lub, najczęściej, udział i przewodnictwo awakereca – jako organ sądowniczy. Wyjątkowy, uroczysty charakter miały posiedzenia w wypadku uczestniczenia w nich dostojników kościelnych i obrad wspólnych z innymi organami władz miejskich, także z pospółstwem (gminem, plebem) Tak więc podstawowa rola przypadała przez wieki Radzie Starszych, którą w tekstach ormiańsko-kipczackich określono hybrydalnym mianem *k'êt'χojalχ* (orm. *ketχoja* ‘nobliwy, szlachetny’, z pers. *kad-χodâ* ‘pan, gospodarz’ + *-liχ* tur. sufiks służący do tworzenia pojęć zbiorowych i abstrakcyjnych).

Dalsze starania powinny doprowadzić do wydania pozostałych dwóch bliźniaczych rękopisów wiedeńskich (mech. No 444 i No 447) oraz No 452, określonego przez A. Garkawca jako „Kasovaja kniga L'vovskogo armjanskogo suda”. Dopiero po ich udostępnieniu i analizie będzie możliwe poznanie wszystkich ewolucyjnych przemian, jakim lwowski Sąd Duchowny podlegał w okresie całego swego istnienia, tj. do 24 marca 1784 r., kiedy to na całym obszarze wszystkie sądy ormiańskie zostały zlikwidowane.

4. Sprawy językowe

Gdy idzie o obserwacje językowe, to oczywista wydaje się potrzeba zestawienia języka badanego dokumentu z językiem niedawno opublikowanych akt ormiańskiego sądu duchownego (17), a to przynajmniej z dwóch powodów: bliskości czasu i miejsca ich powstania oraz ich wspólnego sądowiczego charakteru. W istocie ostatni zapis Sądu Ormiańskiego m. Lwowa, prezentowany w niniejszym rękopisie, pochodzi z 1608, zaś pierwszy protokół w zapisach Sądu Duchownego Ormian we Lwowie – z 1625 r., dzieli je więc zaledwie 17 lat, a więc niecałe jedno pokolenie. W tak krótkim okresie zmiany w języku są trudne do wychwycenia, a dostrzec najłatwiej się dają w leksyce. Tak się dzieje również w naszym wypadku, o czym jeszcze wspomnimy.

a. Dźwięki i ich notowanie

Każdy nowo publikowany tekst ormiańsko-kipczacki budzi nadzieje badaczy, że to on właśnie dostarczy dokładniejszych danych do lepszego poznania dialektu tureckotatarskiego, który ormiańscy emigranci przyswoili sobie zapewne na Krymie (w szczególności w Kaffie) i przyjechawszy do Polski podnieśli do rangi użytecznego nie tylko w codziennej komunikacji, ale także w piśmie języka. Niestety, także poniższe zapisy nie zbliżają nas do jakichś nowych tropów w tych poszukiwaniach, które, jak ostatnio stara się przekonać K. Stopka, do żadnego konkretnego rozwiązania doprowadzić nas nie mogą. Mimo to pewne szczegóły ten tekst charakteryzujące zasługują na uwagę. Potwierdzają one m. in. od dawna znany fakt, że chociaż zasoby dźwiękowe języka ormiańskiego oraz sposoby jego utrwalania w piśmie z nadmiarem wystarczały do przekazywania danego dialektu kipczackiego w mowie i piśmie, to jednak nie doszło do zdyscyplinowania przekazu, do wytworzenia jakichś szerszych reguł ortograficznych (18). W rezultacie tego stanu sposób zapisywania w tym języku poszczególnych fonemów i ich zespołów pozostawał zależny w decydującej mierze od woli piszącego. W rezultacie mamy dziś do czynienia z licznymi wariantami (dubletami, trypletami itd.) graficznymi, w których staramy się dostrzec różne realizacje dźwiękowe. Za ilustrację mogą służyć zapożyczone wyrazy słowiańskie, których ewolucję fonetyczną w płaszczyźnie geograficznej i chronologicznej lepiej znamy lub ewentualnie możemy odtworzyć. Jednakże i w tym wypadku nadmiar znaków alfabetu ormiańskiego w dyspozycji piszącego wyrazy zapożyczone, często już na rodzimym gruncie dialektalnym, podważa próby rozsądnych ustaleń.

Pewnej aktualności nabiera sprawa wpływu zwyczajów ortograficznych języka ormiańskiego na pisany ormiańsko-kipczacki, a w szczególności pojawiania się -y i -y- (19). W prezentowanych tu tekstach pojawia się ono nie tylko w wygłosie, ale także, przy pewnym zaskoczeniu badacza, także w śródgłosie: nie tylko więc spotykamy: *k'omoray* (komora), *Turk'tay* (w Turcji), *baštay* (w głowie, na początku), ale także: *muyr* (mur), *priyhod* (przychód), *nieyznosniy* (nieznośny).

Inny znany wpływ pisowni ormiańskiej przejawia się w nagłosie grupy *aw-* na oznaczenie *o-*: *awl* (= *ol* 'on'), *awrènk'* (= *orènk'* 'kanon, ustawa').

Dają się zaobserwować liczne wahania graficzne, dotyczące zarówno wyrazów tureckich i ormiańskich, a zwłaszcza słowiańskich, trudno jednak, jak już wspomniano, odgadnąć ich zaplecze fonetyczne:

w zakresie wokalizmu:

-a~-e- (*fçêlê*, *nêpotkat*)

-ê~-i- (*k'ibit'*)

-ê~-o- (*odoslat*, *zarazom*)

-o~-u- (*gat'uyigos*, *duydit êt-*)

w zakresie konsonantyzmu:

-b~-p- (*psak'*, *pisak'*)

-t~-d- (*stadok'*, *sdol*)

-k~-g- (*giši*, *k'asgo*)

-γ~-h- (*sah*, *aha*, *nahd*)

-h~-χ- (*χanuχna*)

s~-š- (*širota*)

s~-z- (*zplodit*)

-b~-v- (*nĭeyvitnost*)

č~-ç- (*çêpêç*)

ž~-r- (*prêz*)

m~-n- (*nik'laš*)

-n'~-n- (*hanba*)

b. Formy czasownikowe

Występujące w badanym tekście formacje czasownikowe obejmują bogaty zestaw kategorii lepiej czy gorzej poznanych. Uwagę zwrócić może szersze użycie formy *-adžax/-êdžeg*. O ile we wcześniej opublikowanych tekstach aspekt przyszłości wyrażają przede wszystkim formy na *-sar* (futurum) i na *-gay* (głównie optatiwus), o tyle tutaj formy *-adžax/-êdžeg* są używane częściej i w szerszym zakresie. Występują mianowicie jako formy proste:

ozga ĵeri turadžah

êtadžahlar

'będzie mieszkał w innym miejscu'

'będą robić'

oraz jako formy złożone z czasownikami posiłkowymi *ét-* i *bol-*:

baradźah boldu

bëradźag boldu

këradźag boldu

Formy te wyrażają w przybliżeniu przyszłość umiejscowioną w przeszłości, czas przyszły względny ('miał się udać', 'miał zamiar dać', 'mówił, że odejdzie').

Formy na *-adźax*, *-adźah*, *-adźag*, *-ëdźëk* są często używane zarówno w osmańskim, jak i w kazańskotatarskim oraz krymskotatarskim. W tych dwóch ostatnich stanowią nawet swego rodzaju wyróżnik. Warto o tym pamiętać, gdy kolebkę ormiańsko-kipczackiego lokujemy na Krymie, a sami polscy Ormianie nazywali swój język *tatarča*.

Pośród innych form czasownika zwracają uwagę nie do końca rozpoznane gerundia (konwerba): *-ginča* (dopóty, dopóki nie): *këlginča* 'dopóki nie przyjdzie', *zaplatašin alginča* 'dopóki nie weźmie swej zapłaty'; *-miyin* oznaczające niedostatek lub brak czegoś (*converbium negativum*) *χaldirmiyin* 'nie pozwolono pozostać' (20).

c. Składnia

Sprawy składniowe ormiańsko-kipczackiego nie zaprzatają uwagi współczesnych badaczy, a przyczynę tego wskazuje się jedną. Jest nią niezaprzeczalny, od dziesięcioleci znany fakt, że składnia ta uległa wczesnemu, naturalnie do czasu wygaśnięcia języka postępującemu procesowi deturkizacji. Przejawiła się ona w przyjęciu głównych zasad składni indoeuropejskiej, reprezentowanej tu bezpośrednio przez staropolski i ruski. Z drugiej strony, brak jest punktów odniesienia do przyjęcia ewentualnego wpływu grabaru w tym zakresie. Wobec braku bliższej znajomości dialektu kipczackiego, który niegdyś przyswoili sobie Ormianie, musimy wciąż zadowalać się twierdzeniem, że ten w niczym nie odbiegał od ogólnych zasad składni tureckiej.

d. Leksyka, zapożyczenia

Stabilizujący się pobyt osiedleńców ormiańskich na Litwie i w Koronie powodował procesy asymilacyjne, które rychło znalazły odbicie w sferze językowej. Dialekt kipczacki, początkowo używany do wewnętrznej ustnej komunikacji, zaczął pod wpływem polskiego i ruskiego otoczenia, a także tworzącego narodowe i religijne zaplecze nadal szanowanego grabaru, ulegać przyspieszającemu procesowi bogacenia swych

środków, a przede wszystkim poszerzaniu słownictwa. Dokonywało się to z pomocą różnotematycznych pożyczek wyrazowych, zapożyczania elementów obcej frazeologii oraz dokonywania kalk i tzw. półkalk. Prezentowane obecnie zapisy sądowe wyraźnie kwestie te ilustrują.

Co do samego ormiańskiego klasycznego jako dostarczyciela pożyczek leksykalnych, to jego udział jest dość ograniczony, z wyjątkiem kilku całych fragmentów w języku tym zredagowanych. Właściwe pożyczki dotyczą dziedziny wiary, organizacji kościelnej, a zwłaszcza piśmiennictwa religijnego, obyczajów i in., np. *barzadumar* ‘kalendarz kościelny’, *harçmunk* ‘katechizm, *hokjævawr da marmnawawr* ‘duchowny i cielesny’, *kórdzk* ‘*arąkjeloç* ‘Dzieje Apostolskie’, *pésaxpar* ‘druh; druha’.

Pożyczki słowiańskie to przede wszystkim pożyczki polskie, mniej licznie reprezentowane ruskie (często nie dające się odróżnić od polskich) i całkiem nieliczne rosyjskie. Wpływ polskiej leksyki odnosi się do wszystkich dziedzin życia codziennego, handlu, rzemiosła, administracji, kultury i in. Można odnieść wrażenie, że to sami Ormianie kipeczakofoni trafnie rozumiejąc korzyści płynące z kontaktów z otaczającą ich nową rzeczywistością, świadomie i intensywnie wzbogacali swój język (*bizim til; tatarça*) o obce elementy. W ten sposób każdy omal wyraz polski mógł być zapożyczony i przyswojony. Przykładów jest tak wiele, że musimy zainteresowanych odesłać do indeksów. Jako drobny przykład przytoczymy zaświadczoną w zapisach grupę pożyczek związanych z budownictwem: *gmaɣk* ‘ina ‘budyneczek’, *gmašok* ‘budyneczek’, *gont* ‘gont’, *pok* ‘oy ‘pokój’, *striɣ* ‘strych’, *svitliça* ‘pokój większy, reprezentacyjny’, *svitličk* ‘a ‘pokoik’.

Spośród pożyczek nowo ujawnionych w zapiskach przytoczymy kilka, z różnych względów bardziej interesujących: *bēnkartovīy* ‘gorszej jakości, podły’ *fortél* ‘fortel’, *fraška* ‘zabawka, błahostka’, *jednaç* ‘rozjemca’, *kamézella* ‘kamizel[k]a’, *k’štalt* ‘stanik, gorset’, *kuntrfálovīy* ‘zwrócony kantem ku kantowi drugiej fałdy’, *k’umpromisarsk* ‘iy ‘kompromisowy’, *mitêlk* ‘a ‘miotelka’, *vīɣovaniça* ‘wychowanica’.

Przejmowanie obcych elementów objęło nie tylko pojedyncze wyrazy, ale także ich połączenia, całe zwroty i zdania wtrącone:

a ço siê tçê ‘a co się tyczy’,
bu iš sk ‘*utok* ‘un *algay* ‘niech ta sprawa znajdzie swój skutek’,
do slušnêgo çasu ‘do właściwego czasu’,
iaɣši çênc çarši ‘wbrew dobrym chęciom’
çaysi latalariy iox tur ‘który nie ma swych lat (jest niepełnoletni)’
çolarmên malučk ‘i *vīsluɣanīey* ‘proszę o krótkie posłuchanie’,

pod ton moçon ‘na mocy tego (aktu)’,
pod utraçeniem tiy spravïy ‘pod groźbą przegrania tej sprawy’,
prëz mus ‘drogą przymusu’,
prïy rozvodzïey ‘przy rozwodzie’
pravniy postupok ‘lar’ ‘kroki prawne’
sam prëz sïey ‘sam przez się’

Jak szerzej wiadomo, zapożyczanie obcych form czasownikowych w ormiańsko-kipczackim następuje, podobnie jak w wypadku elementu rodzimego, przez dodanie jednego z dwóch czasowników tureckich: *ëtmek* ‘robić’ i *bol-* ‘być, stawać się’, które pełnią w tym wypadku rolę czasowników posiłkowych, np. *viznat ëttïlar* ‘zeznali’, *oddat ëtti* ‘oddał, zwrócił’, itd.

Godne szczególniejszej uwagi są wypadki, w których zapożyczona jednostka leksykalna zostaje jednocześnie włączona do własnego systemu morfologicznego, np. w *bu iř sk* ‘*utok*’ *un algay* ‘niechaj ta sprawa ma (weźmie, przybierze) swój skutek’, końcówka *-un* jest wykładnikiem przypadku tureckiej deklinacji (akuzatiwu). Podobnie w *zdaçça bolurmën rozsudok* ‘*unuza*’ ‘zdaję się na wasz rozsądek’, w grę wchodzi dwa elementy tureckie: zaimek dzierżawczy *-unuz* i końcówka przypadkowa (datiwu) *-a*. Podobne wypadki świadczą o wysokim stopniu przyswojenia obcego elementu.

Inną formą przejmowania obcych elementów leksykalnych są wspomniane kalki i półkalki, w których jeden element jest rodzimy, a drugi zapożyczony. Tutaj można zakwalifikować dziwaczne konstrukcje z polskim *-kolwiek*: *k* ‘*imda-k*’ *olvë*, *në turlu* *-k* ‘*olvëk*’ (21).

Wymienione przykłady przekonują, że język użyty w zapisach dysponował już w okresie ich pisania rozwiniętym zasobem słownikowym, który nadal chętnie absorbował obce elementy. Nowy, wyraźny etap tego procesu nastąpił po upływie kilkunastu lat wraz z naporem uczonej ł a c i n y, tendencji, która w obrębie życia kościelnego, nauki, administracji, a zwłaszcza sądownictwa próbowała ożywiać i przyswajać instytucje i języki świata starożytnego. Podczas gdy w języku zapisów tutaj prezentowanych liczba pożyczek łacińskich jest niewielka (np. *arbitër* ‘znawca’, *dëk* ‘*larowaçça bol-*’ ‘oświadczać’, *k* ‘*ontrëvërsiya*’ (‘sprzeczność, sprzeciw’), *submisiya* ‘poddanie się, podporządkowanie’) i in., to bardzo liczne są przykłady elementów leksykalnych przejętych z łaciny w analogicznej księdze protokołów sądowych niedawno udostępnionej (22).

5. Zawartość treściowa dokumentów

a. Działy prawa prywatnego reprezentowane w zapisach

Nawet pobieżne przyjrzenie się omawianym zapisom pozwala w nich wyróżnić różnorodne aspekty prawne. Konfrontacja nowo publikowanych materiałów ormiańsko-kipczackich z naszą dotychczasową wiedzą o zasadach i rozwoju prawa Ormian polskich pozostaje wdzięcznym zadaniem dla nowych badaczy. Tymczasem pragniemy w skrótowym przeglądzie zwrócić uwagę na różnorodność treści prawnych, jakie omawiane zapisy w sobie mieszczą. W istocie dają się one prowizorycznie wyodrębnić spośród mniej licznych not o charakterze historycznym i obyczajowym. Inaczej mówiąc, przeważająca liczba zapisów ma charakter prawniczo-sądowy, a dotyczy postępowań zarówno spornych jak i bezspornych. W sumie mamy do czynienia z omal wszystkimi odmianami materii prawnej właściwymi dla prawa karnego, cywilnego i odpowiadającymi im prawami procesowymi. Jak już wspomniano, pomimo istnienia od dziesiątków lat licznych studiów poświęconych różnym aspektom prawa Ormian polskich, a również pomimo wysiłków ostatnio podejmowanych, pewne istotne szczegóły dotyczące kształtowania się legislacji i jej chronologii, a także organizacji sądownictwa pozostawiają wiele do życzenia. Wzmoczona ostatnio publikacja tekstów ormiańsko-kipczackich stwarza szanse na wprowadzenia nowych propozycji badawczych bądź uzupełnień.

Do sfery prawa karnego należą tylko nieliczne zapisy. Jeden z nich mówi o napaści dokonanej przez diakona A[sdua]dzadura, który się wdarł do domu, w którym mieszkała córka Andrija, wywołał awanturę, zelżył mieszkańców i uciekł (f^{bs} 152r^o, 152v^o). Najście i bójka z użyciem noża to czyn obciążający Awedika, syna Hrihora Domażirskiego (f^{bs} 36r^o, 36v^o). Opis innego targnięcia się na osobę znajdujemy na f^{bs} 170r^o, 171r^o, 171v^o. Sprawca w nocy napadł na swą ofiarę, zepchnął ją do rynsztoka i po bił.

Niezbyt jasne wydają się podstawy do oskarżenia o inny czyn określany jako zbrodniczy, a mianowicie wejście do kościoła z bronią. Miał w nią być zaopatrzony Atabej (Ata-Bej), opasany mieczami i skrywający strzelbę (f^{bs} 163r^o, 163v^o). Najcięższy zarzut, a mianowicie o zabicie człowieka, został skierowany przeciwko Greszce, synowi Waski, który się do zamiaru zabicia nie przyznał, a aresztowany uciekł z więzienia (f° 172r^o). Wszystkie pozostałe kazusy zgłaszane do Sądu przynależą do sfery prawa cywilnego i mają charakter sporny albo bezsporny.

Mamy do czynienia z dziedziną prawa podmiotowego, bądź procedury cywilnej, faktami z zakresu prawa osobowego i rzeczowego.

W zakresie prawa prywatnego poczesne miejsce zajmują sprawy osobowe i majątkowe, należące do sfery prawa rodzinnego, małżeńskiego, opiekuńczego i spadkowego. Stosunkowo nieliczne są przejawy prawa handlowego tak przecież w społeczności ormiańskiej ważnego, ale jeszcze nie dość w owym czasie skodyfikowanego. W prawie rzeczowym rozróżnia się wyraźnie rzeczy ruchome i nieruchomości, właściciela i posiadacza, najemcę, dzierżawcę, własność indywidualną i zbiorową, a wśród nich prywatną, królewską, miejską i kościelną. W obrębie tej ostatniej odróżnia się własność danego kościoła od własności klasztoru, a zapewne i przyklasztornego szpitala od własności funkcjonariuszy kultu – katolikosa, arcybiskupów, przeorów. Punktem specjalnym są ustalenia, jakie dobra i szczególne bonusy będą przysługiwały przybyłemu do Lwowa w 1600 r. arcybiskupowi (f^{bs} 129r^o, 129v^o). Sprawy należące do prawa opiekuńczego występują pod różnymi postaciami i zajmują w zapiskach ważne miejsce, co pozostaje w związku z działalnością charytatywną samorządu ormiańskiego i instytucji kościelnych. Z jednej strony idzie o wzajemne obowiązki łączące rodziców i dzieci oraz o ochronę osób samotnych, wdów i sierot, z drugiej o formalny wymóg zastępstwa prawnego w odniesieniu do kobiet. Jak wiadomo, nie tylko dzieci, ale także kobiety miały ograniczoną podmiotowość prawną i występowały przed sądami za pośrednictwem ojców, mężów lub dalszych krewnych w roli pełnomocników. Nie wszyscy opiekunowie prawni stawali na wysokości trudnego i kłopotliwego zadania wymagającego empatii, doświadczenia i uczciwości. Świadczy o tym kilka skarg przeciwko opiekunom zawartych w zapiskach. Kierowane są one do Sądu, a w ostatniej instancji do króla w Warszawie (co stanowiło osobny przywilej Ormian polskich) albo do katolikosa w Eczmiadzynie. Na opiekunów żalono się na przykład z tego powodu, że „od Święt nic nie chcą dać” (f° 56r^o), „nie chcą dawać pieniędzy i mnie zaspokajać wedle testamentu” (f° 113r^o), albo że „odmawia opiekuństwa wyznaczonego mu w testamencie i aprobowanego przez Radę Starszych” (f° 80r^o). Wyraźnym przykładem mankamentów w tej dziedzinie są perypetie Awaka, syna Jahno, i jego żony Hoski, którzy, łamiąc zakazy, uciekają ze Lwowa do Kamieńca, zostają w drodze aresztowani, a postawieni przed Sądem starają się apelować do króla (f° 108v^o). O tym, że mimo istnienia systemu opieki prawnej i praktykowania dzieł miłosierdzia przez osoby zamożne, nie brakło ludzi walczących z nędzą, świadczą zwłaszcza dwa zapisy. Jeden mówi o macosze, która stając przed Sądem

razem z sierotami, nad którymi przejęła opiekę, oświadcza, że z opieki tej się wycofuje, gdyż nie ma z czego dzieci żywić (f° 51r^o). Drugi mówi o potrzebie dania zapomogi pani Arzu, która popadła w nędzę (f° 95r^o). Kiedy indziej okazuje się, że zaradni opiekunowie sierot „ku braterskiej miłości” spożytkowują roztropnie ich pieniądze, uruchamiają je i uzyskują procenty (f° 81r^o).

Liczebnością, społeczną doniosłością i swoistym dramatyzmem wysuwają się na plan pierwszy sprawy z zakresu prawa małżeńskiego i testamentowego. Wymagały one od zespołów sądujących nie tylko dobrej znajomości stosownych przepisów, ale także szczególnie wnikliwej uwagi i znajomości życia, a od samych stron i świadków wiele czasu i cierpliwości.

Sprawy te opierają się zarówno na prawie pisanim, jak i na licznych wymogach ormiańskiego prawa koscielelnego i zwyczajowego. Wśród wypadków ze sfery prawa małżeńskiego zwraca uwagę swą zawilnością i dynamizmem sprawa niezrealizowanego małżeństwa pomiędzy Zoską, córką Haczki Torosowicza, a Szymkiem, synem Mikajela (f^{bs} 123v^o, 124r^o, 124v^o, 126r^o, 126v^o, 127r^o, 127v^o, 128r^o, 128v^o, 134v^o, 139r^o, 139v^o, 140r^o, 140v^o, 141r^o, 141v^o, 142v^o, 143r^o, 143v^o, 144r^o, 144v^o). Sprawa w istocie oscyluje wokół dwóch pytań: „czy ona rzeczywiście już jego nie chce” i „czy on, stale deklarujący swe zamiary, ale oskarżony o zabójstwo człowieka, jest jej godzien”. Nad postępowaniem stron ciążyą sprzeczne opinie ojca narzeczonego z jednej, a wpływowego klanu Torosowiczów z drugiej strony. Decyzja co do wyrażenia zgody na małżeństwo jest tak trudna, że od narzeczonej wymaga się złożenia specjalnej przysięgi, a Rada Starszych zwraca się o rozstrzygnięcie do katolikosa. Do małżeństwa nie dochodzi, przy czym narzeczony jako swoistą rekompensatę czy pociechę na otarcie łez otrzymuje od Torosowiczów 350 florenów. Następuje także zwrot tradycyjnych podarków przedślubnych, przy którym, gwoli sprawiedliwości w odniesieniu do poniesionych kosztów, zastosowano wycenianie przedmiotów według specjalnej taksy. Poszczególным krokom procesowym narzeczonych towarzyszą ich śmiałe, krytyczne wynurzenia na temat sprawiedliwości i panującego prawa. Szimko żali się nad swoim losem, Zoska zaś głosi, że przymus w sprawach uczucia jest okrutny, a prawo, które do niego dopuszcza – pogańskie (f° 139v^o). Podobne kłopoty przedślubne, łącznie z odwoływaniem się do katolikosa, miał także Stecko, syn Greski, ubiegający się o rękę Nastuhny, córki Miklasza (f^{bs} 67r^o, 67v^o, 68r^o, 68v^o, 69r^o, 69v^o, 70r^o, 70v^o, 71r^o, 71v^o, 72r^o, 72v^o, 73r^o, 73v^o).

W istocie sprawy założenia rodziny były w środowisku Ormian polskich zagmatwane i obwarowane licznymi przepisami i zwyczajami. Główne wśród

nich to zezwala nie na zawarcie formalnego związku ze strony rodziny (ojca) i władz kościelnych. O prawo do zawarcie małżeństwa we Lwowie musieli się starać Ormianie przybysze i cudzoziemcy. O takie zezwolenie zabiegają więc mieszkańcy zarówno Kamieńca (f^{bs} 168r^o, 168v^o), jak i Suczawy (f° 167r^o). Przybyły z Erywania Ormianin składa przysięgę na potwierdzenie, że nigdzie w Państwie Turckim nie ma żony ani narzeczonej (f° 147r^o).

Bardzo istotne było określenie charakteru i wysokości p o s a g u. Tak więc widzimy, jak niezależnie od całej otoczki uczuciowej przysły teść wspomina o majątku, jaki ma narzeczonemu córki zaofiarować. W swych wyjaśnieniach i obietnicach jest jednak mało konkretny, co powoduje, że młody człowiek jako argument na swoją korzyść kilkakrotnie powtarza, że nie wie, co dokładnie i kiedy ma otrzymać (f^{bs} 134r^o, 134v^o). Opisy wyposażenia panny młodej, które spotykamy kilkakrotnie, powinny się stać przedmiotem uwagi specjalistów etnologów, kostiumologów i językoznawców. Jako przykład możemy przytoczyć listę przedmiotów składających się na wyprawe Oluszki. Obok gotówki (150 florenów), sukien, zapasek, okryć, bielizny i precjozów figuruje pościel i łóżko (f° 41r^o).

Sprawy sukcesji majątkowej stanowią treść największej liczby zapisów. D z i e d z i c z e n i e ma tu postać sukcesji zarówno t e s t a m e n t o w e j, jak i n i e t e s t a m e n t o w e j. Obie w postępowaniu sądowym przybierają postać umowy sformułowanej przez strony lub orzeczonej przez sąd. Tak np. czytamy o wniosku w sprawie podziału pozostałego po ojcu majątku pomiędzy dwóch braci (f^{bs} 61v^o–62r^o), o prośbie wdowy w sprawie podziału majątku po mężu i rozliczenia opiekunów (f° 12r^o). Z wnioskiem o dopuszczenie do posiadania zgłasza się młody człowiek, którego bracia odsunęli od ojcowizny (f° 52r^o), ojciec domaga się od zięcia zwrotu części majątku pozostałego po swojej córce (f^{bs} 55r^o, 55v^o). O realizację drobnego z a p i s u t e s t a m e n t o w e g o dopomina się osobiście der Haczadur (f° 98r^o). Częste są wnioski o nieuznawanie ważności testamentu. Tak, na przykład, uczestnicy karawany kupieckiej ze Lwowa kwestionują ważność testamentu sporządzonego przez ich towarzysza w czasie podróży (f^{bs} 82v^o, 83r^o).

Sprawiedliwy podział majątku po zmarłym, który nie pozostawił testamentu, wymaga dokonania należytego s p i s u i w y c e n y poszczególnych obiektów. W tym celu powołuje się kilku specjalistów, przede wszystkim ludzi znanych z uczciwości. S p i s y obejmują n i e r u c h o m o ś c i, wyposażenie mieszkania, a przede wszystkim t o w a r y przetrzymywane w składach, kramach-sklepach, a także w domowych pomieszczeniach. Określenie charakteru przedmiotu, ilości,

wagi i ceny stanowiły podstawę późniejszych rozliczeń. Spisy tego typu stanowią – podobnie jak listy wyposażenia panny młodej – nieoceniony materiał badawczy dla dziejów obyczajowości dawnych Ormian. Znajdujemy w nich nazwy miejscowych albo importowanych surowców, wyrobów będących przedmiotem wymiany i handlu kupców lwowskich – strojnej odzieży, futer, biżuterii, stroju końskiego, korzeni i in.

Warto wspomnieć, że zapiski dają możliwość lepszego poznania różnego typu zobowiązań. Tak więc spotykamy tu przykłady poręczenia – rękojmi oraz zadatku. Liczne są przykłady praktykowania najmu w odniesieniu zarówno do rzeczy, jak i pracy ludzkiej. Tak np. dowiadujemy się o zabiegach o dokonanie najmu kramu, w innym miejscu o takimże najmie na siedem lat i ścisłych zobowiązaniach najemcy (f^b 40v^o), Znajdujemy wzmiankę o podwyższeniu poborów woźnego sądowego (f^b 88r^o) i o przyjęciu na posługę Jakuba z zapłatą 15 groszy za tydzień (f^b 177v^o). Praktykowano przedstawianie oświadczeń, że jest się dłużnikiem i składa rzeczowe zabezpieczenie. A takim zabezpieczeniem mógł być cały dom i pozostały majątek (f°s 35r^o, 39v^o).

Umowy miały niekiedy charakter pośredni. Tak np. Mihail zbudował kram na użytek kościoła, za co władza kościelna zezwoliła mu użytkować tenże kram przez dziesięć lat (f^b 64v^o). Za korzystanie z muru odgradzającego posesję ma się płacić 10 florenów (f^b 72r^o). Umowa o najem mieszkania i towarzyszących zabudowań zostaje zawarta na pięć lat spokojnej starości, a obejmuje m. in. płacenie podatków i koszty opału (f°s 90v^o, 91r^o).

Co do depozytów, to Rada Starszych wyrażała zgodę na okresowe ich stosowanie w odniesieniu do rzeczy i pieniędzy. Depozyt ulegał niekiedy zapomnieniu lub zawieruszeniu, a po odnalezieniu bywał prezentowany Radzie Starszych z prośbą o decyzję co do jego nowego przeznaczenia. Tak np. odkryta została skrzynka sporządzona przed pięcioma laty, w której się znajdowały cztery butelki olejów liturgicznych (krzyżma) (f^b 102v^o). Inna tajemnicza skrzynka z kluczami zawierała pieniądze przeznaczone na msze za zmarłych oraz sygnet (f^b 133r^o).

b. Związki rodzinne i krewniacze. Genealogia

Nawet pobieżna lektura publikowanych zapisków przekonuje o ich dokumentacyjnej wartości do lepszego poznania życia i różnorodnych więzi wewnątrz i zewnątrz ormiańskiej społeczności lwowskiej. W istocie opisy kasusów sądowych obejmują bogatą panoramę bezpośrednich uczestników czynności prawnych i osób

towarzyszących, dodatkowych świadków, funkcjonariuszy, przyjaciół i in. Są oni często połączeni węzłami rodzinnymi i krewniczymi, co daje możliwość korygowania danych i ustalania nowych faktów genealogicznych, także w odniesieniu do przybyszów. Występujący przed Sądem Duchownym należą do wszystkich warstw ludności, obok przedstawicieli duchowieństwa różnych formacji – biskupów, nwiragów, awakereców, diakonów, zakonników – spotykamy przedstawicieli najznakomitszych rodów lwowskich, na pierwszym planie Torosowiczów, a także przedstawicieli ludności miejskiej, określanej mianem pospólstwa czy ludzi pospolitych oraz plebsu czy gminu.

Obok funkcjonariuszy miejskich i samorządowych czołowe miejsce zajmują posiadacze ziemscy, przede wszystkim jednak kupcy, spośród których wysuwają się na czoło organizatorzy i uczestnicy dalekosiężnych karawan. Nie brak też przybyszów i kandydatów na stałych mieszkańców.

Ustalenie wszystkich węzłów rodzinnych nie zawsze okazało się możliwe, co znalazło niekorzystne odbicie w „Indeksie imion własnych”. Potrzeba tu dalszych poszukiwań archiwalnych i genealogicznych.

c. Sprawy kościelne, duchowieństwo, świątynie

Jakkolwiek cała działalność Sądu Duchownego Ormian miasta Lwowa należy do sfery Kościoła Apostolskiego, to jednak warto dostrzec kilka odniesień w różny sposób bliżej związanych z życiem tegoż kościoła. Na wstępie warto zauważyć sprawy personalne w szerokiej skali od katolikosza do diakona, kaznodziei i zakrystianina. Szczególnie interesujące dla ormiańskiej społeczności Lwowa były przyjazdy do s t o j n i k ó w k o ś c i e l n y c h. Bardzo spektakularny był przyjazd do Lwowa w 1040 r. ery ormiańskiej [=1592 r. n.e.] katolikosza der Melkizedeha jako wysłannika katolikosza der Tawida w asyście trzech biskupów i jednego mnicha. Gość został uroczyście przez miejscowe duchowieństwo i ludność powitany i hojnie obdarowany (f° 105r^o). Wyznaczono mu dokładnie w y n a g r o d z e n i e na czas pobytu. Obejmowało ono zarówno sumy pieniężne, jak i naturalia w postaci miodu, wosku i in. (f° 105r^o). Istotna sprawa charakteru w y n a g r a d z a n i a d u c h o w n y c h i urzędników służby kościelnej w postaci gotówki z ofiar wiernych bądź innego typu bonusów pojawia się także w kilku innych zapisach, a dotyczy przedstawicieli hierarchii różnych szczebli. Tak np. dowiadujemy się o zmianie wysokości wynagrodzenia kaznodziei, o tym, że księża mają składać daninę w gotówce lub w wełnie od każdej z 40 mszy

lub od nabożeństw wieczornych, o dochodach biskupa Kirkora z dwóch ogrodów klasztornych, winnic, łąki, wody, sprzedaży wosku, kadzidła, z ofiar od wiernych za chrzty i śluby (f° 129v^o). Porusza się również kwestię przychodów zakonników miejscowego klasztoru. Uwagę zwraca wysokość ofiar otrzymywanych przez diakona za pogrzeby (f° 167v^o). Godne uwagi są wzmianki o konwersji Żyda na wiarę chrześcijańską oraz o życiowej i prawnej pozycji Żydówki dopominającej się zwrotu pieniędzy.

Warta uwagi jest braterska w s p ó ł p r a c a pomiędzy terytorialnie odległymi od siebie kościołami Lwowa, Kamieńca i Łucka, a nawet Kijowa. Kilkakrotnie poruszane są starania społeczności wiernych z Łucka i Kijowa o uzyskanie zgody na przeniesienie się do nich i objęcie duchowej opieki przez diakona (f° 128v^o). Ważna dla władz kościelnych było troska o zachowanie m o r a l e przez duchownych. Naganne, chuligańskie zachowania diakona A[sdua]dzadura trudne były do przemilczenia (f° 152r^o).

Co do spraw lokalnych kościoła lwowskiego, to uwagę historyków miasta zwrócić mogą zapiski dotyczące samych ś w i ą t y ń. Jedna donosi o zmianie lub naprawie dachu katedry ormiańskiej, którego metalowe resztki złożono w skrzyniach (f° 151r^o). W innym miejscu wspomina się o zamiarze Rady Starszych wzniesienia na dziedzińcu biskupstwa budynku z kamienia lub drewna. Zamieszkały w sąsiedztwie Hanko, wnuk biskupa, prosi, by nie wznoszono budynku naprzeciw jego okien (f° 45v^o).

d. Handel, jarmarki, karawany, cła

Sprawy h a n d l u, zbytu produktów miejscowych i importu zagranicznych, będące – jak wiadomo – głównym zajęciem Ormian w ojczyźnie i na obczyźnie, często figurują na kartach zapisów. Dotyczą one zarówno handlu lokalnego, obszaru Lwowa i okolic, jak i bliższej i dalszej zagranicy. Sam wykaz „Nazw etnicznych i geograficznych” pozwala się zorientować w zasięgu penetracji lwowskich kupców. Tak więc obok Kamieńca, Zamościa, Jarosławia, Suczawy, Bełzu, Sokoła odnotowujemy Włodzimierz, Kaffę, Stambuł, Kajseri, Edirne, Ankarę, Sis, Tokat, Erywań, Jerozolimę. Zewnętrznym, na poły symbolicznym znakiem handlu są lwowskie k r a m y licznie się pojawiające w sądowych zapisach. Występują one w kontekście posiadania, własności, najmu i dzierżawy (f° 18r^o). Tak np. kram przeznaczają się na spłatę długu po zmarłym ojcu (f° 58r^o). Najważniejszym dokumentem z tego zakresu jest spis 24

kramów ormiańskich we Lwowie. Są to mianowicie kramy kwalifikowane jako „bogatę”, które płacą po 16 bezmanów wosku i po jednym groszu rocznie (f^{bs} 56v^o–57r^o). Właścicielami są przedstawiciele zarówno ormiańskich notabli lwowskich, jak Warteresowic, Bernatowic (3 kramy), Krzysztofowicz, Steckowic, jak i przypuszczalnych przybyszy, jak Langysz Rusin (3 kramy) czy Mihał Greczyn Mihulowski (1 kram). Kilkakrotnie wspomniane są „kramy kościelne”, a więc stanowiące własność kościoła i sprzedające towary specjalnego asortymentu. Z innego zapisu dowiadujemy się, że Mihail zbudował kram kościelny, za co Rada Starszych pozwoliła mu w nim siedzieć przez 10 lat (f° 64v^o). Cenne są listy towarów znajdujących się w poszczególnych kramach, a potrzebne przy sprzedaży, dzierżawie czy dziedziczeniu. Przykładowo w inwentarzu towarów w kramie Jakuba, syna Stepana, znajdujemy m. in: 7 żupanów i 1 moskiewski tłumok ze skóry. W innym miejscu znajdujemy listę tych kupców, którzy się zgodzili uiszczać opłatę wyznaczoną przez Radę Starszych (f°s 104r^o–104v^o). Kramy (budy, sklepy) były konstruowane z drewna lub kamienia przez specjalistów zgrupowanych w cechach. Jeden z zapisów wspomina ważny moment, w którym mistrzowie cechowi kramów drewnianych składają przed właścicielami tego typu kramów uroczystą przysięgę zapewne na znak posiadania przez siebie stosownych kwalifikacji i rzetelności w budowaniu (f° 137v^o).

Targi, a zwłaszcza jarmarki – to najlepszy sposób na wymianę, kupno i sprzedaż towarów, a także załatwianie innego typu transakcji. Najczęściej wzmiankowane w zapiskach są jarmarki we Lwowie, Jarosławiu, Kijowie, Włodzimierzu, a jako miejsca dla handlu dalekosiężnego centra imperium osmańskiego: Stambuł, Edirne, Ankara, Kaffa, także Tokat, Eczmiadzyn, Jerozolima. Dowiadujemy się, że w czasie jarmarków przeprowadzano różnego rodzaju zbiórki, głównie na cele charytatywne, np. na wykup jeńców z niewoli.

Realizację ważnych celów handlu i zewnętrznej komunikacji umożliwiały okresowo wysyłane karawany. Jakkolwiek instytucja ta znana jest od prawieków, to jednak szczegóły związane z jej funkcjonowaniem, a dotyczące trasy, terminu, kierownictwa, zabezpieczenia bywały nader różne. Ze wzmianek o karawanie wyruszającej ze Lwowa do Turcji i z powrotem można wydobyć szereg uzupełniających informacji. Tak np. dowiadujemy się, że termin wyruszenia karawany był uzgadniany z pospólstwem; że obok naczelnika wybierano dwóch jego zastępców, zwanych przybocznymi, i strażników. Dowiadujemy się o losie jednego z uczestników tej wyprawy, który śmiertelnie zachorował i namówiony przez współtowarzyszy sporządził testament (por. wyżej). Chęć zysku i wyprzedzenia karawany skłoniły dwóch kupców

do zastosowania fortelu i samodzielnego wyruszenia wbrew zakazowi wydanemu przez pospólstwo i Radę Starszych (f^{bs} 114r^o, 114v^o, 115r^o, 115v^o, 116r^o), o czym już wyżej wspomniano. Z handlem międzynarodowym wiąże się sprawa c e ł – zmory kupców i podróżnych. O ustanawianiu ceł i przymusie ich uiszczania dowiadujemy się w zapiskach wielokrotnie. Tutaj należy informacja o mało znanym, jak się wydaje, fakcie, że ustawa sejmowa przyjęta po powrocie Zygmunta III ze Szwecji w lecie 1040 r. ery ormiańskiej ustanowiła cło wywozowe w wysokości 20 florenów od 1000 (f^{bs} 117v^o, 118r^o, 118v^o). Sprawa „cła na talary” została uznana za tak ważną, że wyruszający do Turcji u boku posła Gresko, syn Agopa, obarczony został przez pospólstwo i Radę Starszych poleceniem dokładnego jej zbadania (f° 66v^o).

e. Obyczaje, moda, zbytek

Omawiane protokoły sądowe dostarczają nowego materiału do zweryfikowania lub uzupełnienia naszej znajomości obyczajów Ormian lwowskich. Idzie tu głównie o obyczaje dotyczące zaślubin, stosunków rodzinnych, a zwłaszcza ówczesnych ubiorów kobiet i mężczyzn. Ta ostatnia sprawa poruszana jest w zapisach na dziewięciu stronach (f^{bs} 119v^o–123v^o), musiała więc wywołać głębokie poruszenie w całej społeczności ormiańskiej, a zapewne i całego Lwowa. Powodem był akt prawny mający ukrócić niewłaściwe zachowania się towarzyszące niektórym obrzędom ślubnym oraz nadmierne zbytki w stroju. W Polsce, zdaniem Władysława Łozińskiego, nie istniały *leges sumptuariae*, a jedynie w miastach uchwalano wilkierze przeciwko zbytkom (23). Takim wilkierzem był prawdopodobnie akt prawny prezentowany w niniejszych protokołach, a zapewne po raz pierwszy zredagowany w języku ormiańsko-kipczackim. Jako taki docierał do wszystkich znających ten język, a dotykając spraw mody, moralności, zamożności i osobistej odpowiedzialności głęboko wkraczał w sferę intymności zarówno młodzieży, jak i ludzi starszych. Impulsu do ustalenia nowych przepisów miało dostarczyć „całe pospólstwo”, protestujące przeciwko rzeczom nieprzystojnym wobec Boga i szanowanych ludzi, a rajcy mieli w sprawę wejrzeć i dokonać naprawy. Można podejrzewać, że w istocie rajcy pragnęli ukrócić wpływy bogatszych od siebie kolegów, którym nie mogli dorównać, ludzie z pospólstwa nie potrafili się wyzbyć zawiści wobec demonstrowanych przez patrycjat luksusów, a duchowni pragnęli zachować pozycję arbitrów w sprawach publicznych zachowań (24).

O skali bogactwa niektórych notabli ormiańskich przekonują spisy inwentarskie towarzyszące kontraktom przedślubnym oraz testamentom. Pod datą 26.03.1050 r.

ery ormiańskiej znajdujemy informację o dokumencie podpisanym przez erecpohana i przysięgłych braci oraz „wszystkich naszych braci z pospólstwa”, a zawierającym 22 punkty. Dotyczą one m.in. form, w jakich młodzi ludzie mogą się poznawać i przyjaźnić, przygotowań do zawarcia małżeństwa, wymiany pierścieni, rozdawania podarunków (chust, ręczników), tworzenia korowodów ślubnych, rodzaju muzyki towarzyszącej pannie młodej, zapraszania i charakteru gości weselnych, napitków i in.

Drugą, nieformalną część ustawy stanowią bardzo szczegółowe przepisy dotyczące dozwolonego i zakazywanego stroju, początkowo stroju ślubnego, potem innych zbytnio strojnych ubiorów. Tak np. młodzi mężczyźni nie mogą się ubierać ani w żupan, ani w kurtkę podbite atłasem albo adamaszkiem, przy czym dozwolona jest tafta, nie mogą się opasywać złotym pasem ani zawieszać u boku noży z kamieniami oprawionymi w złoto. Zakaz dotyczy noszenia kosztownych czapek, butów ze złotymi sznurami i srebrnymi sprzączkami. Długa jest lista zakazów dotyczących stroju kobiet i dziewcząt. Nie mogą one nosić na przykład sukien z ogonami, a wolno im nosić tylko jeden złoty łańcuch i jedną złotą bransoletę. Naruszenie tych przepisów jest karalne, przy czym zwraca uwagę znaczna represywność dwóch rodzajów przewidywanych kar – fiskalnej i duchowej. Za pierwsze przekroczenie grozi kara w wysokości 10 grzywien, za drugie – 20 grzywien, za trzecie – 20 grzywien plus 1 dzień aresztu, a za czwarte – postawienie oskarżonego poza Kościołem oraz jego sakramentami i łaskami. Wydaje się, że sprawa tego wilkierza, zasięgu jego obowiązywania i faktycznej skuteczności wymaga dokładniejszego zbadania.

f. Dawne wierzenia: czary

Zupełnie wyjątkowa jest sprawa uprawiania czarów, a interesująca tym bardziej, że się wiąże z nieźle już nam znajomą postacią członka rodu Torosowiczów. Okazuje się, że w sprawie planowanego małżeństwa Zoski Torosowiczówny, córki Haczki, z Greskiem, synem Mikajela, brat narzeczonej Andrzej, syn Haczki (25), ujmując się za rzekomo krzywdzoną siostrą, a pragnąc pogrążyć moralnie Greskę oskarża go o stosowanie miłosnych czarów. Młody człowiek miał rzekomo podkupić służebną narzeczonej namawiając ją, by ta dostarczyła mu kosmyk czy pukiel włosów swej pani (f° 126r^o). Warto dodać, że wspomniany członek rodziny Torosowiczów jest nam już skądinąd dobrze znany jako aktywny i głęboko w teorię zaawansowany alchemik (26).

g. Szkoła i nauczanie

Niezależnie od jednorazowej wzmianki o miłosnych czarach protokoły zawierają także garść informacji dotyczących oświaty, lwowskiej przykatedralnej szkoły oraz niektórych będących w użyciu ksiąg. Potwierdzona została sama ormiańsko-kipczacka nazwa 'szkoły' *šk'ol*, będąca oczywistą pożyczką z pol. *szkoła*, z łac. *schola*. Lwowscy Ormianie mówiący „naszym językiem” (*bizim til*) określali tym mianem przede wszystkim własną szkołę typu parafialnego, mieszczącą się przy dzwonnicy na placu przykatedralnym. O jej istnieniu w 1582 r. informuje w swym pamiętniku Martin Gruneweg, a S. Barącz potwierdza jej funkcjonowanie w 1590 r. (27). Na temat istnienia tej szkoły i jej funkcjonowania znajdujemy w niniejszych protokołach kilka wzmianek. Jedna z nich pochodzi z 1594 r. i stwierdza, że Mikłasz, syn Bernata, przekazał uprzednio 300 lewkowych talarów w charakterze funduszu dla kaznodziei i szkoły. W perspektywie bliskiej śmierci kaznodziei Rada Starszych postanowiła dawać na szkołę po 10 florenów rocznie (f° 90r^o). Z zapisu z 1607 r. dowiadujemy się, że wymieniona szkoła jest samodzielnie i jednoosobowo prowadzona przez duchownego der Haczadura, a także, że ewentualna kandydatura kamieńszczanina Haczki, syna Krikora, na kierownika nie wchodzi w rachubę (f°s 167v^o, 168r^o). Zapis z 1604 r. mówi o diakonie As[duadz]adurze, nauczycielu szkoły, który za skandaliczne zachowanie został z niej usunięty na pół roku (f°s 153v^o, 154r^o).

h. Książka i czytelnicy

W dość nieoczekiwany sposób zapisy sądowe dostarczają materiału do głębszego poznania zasobów książkowych w kościołach i mieszkaniach ormiańskich mieszkańców Lwowa. Okazją ku temu są zwłaszcza spisy inwentarzowe sporządzane do celów testamentowo-spadkowych, rzadziej notatki o wypożyczeniu lub zwrocie jakiegoś dzieła. Zapisy te są zwykle mało precyzyjne – niekompletne lub skrótowe, co utrudnia identyfikację, tym niemniej jednak pozwalają lepiej poznać sferę zainteresowań nielicznych lwowskich ormiańskich intelektualistów, głównie duchownych. Tak więc dowiadujemy się o liczącym 20 tomów zbiorze ksiąg kościelnych zinwentaryzowanych jako majątek Lusiga (f° 65v^o). Są to w większości księgi kościelne: *Biblia* po polsku, *Zbiór pieśni dla duszy i ciała* (*dayaran*), *Rytuał* (Masztoc) czytany w czasie rozdawania komunii i in. Pisane były najprawdopodobniej w garbarze, choć na przykład umoralniające *Opowieści Hikara* miały swoją wersję ormiańsko-kipczacką (28).

Nieliczne egzemplarze wspomnianych wyrywkowo rękopiśmiennych lub drukowanych tekstów przetrwały do dziś. Z zapisów dowiadujemy się także, że Rada Starszych przekazała diakonom Wartikowi i Jakubowi celem uczenia dzieci recytowania i konwersowania *Księgę Narek (bir bitig narjēg)*, dzieło *Megnicz* (Tłumacz, Wyjaśnienie), a także *Hymnarium* Lusiga. Dowiadujemy się także o kopiowaniu ksiąg (f° 93r^o) i ich wypożyczeniu (f° 167v^o). Niektóre dzieła zredagowane po ormiańsku były drukowane, inne miały nadal formę rękopiśmienną. Gdy idzie o teksty ormiańsko-kipczackie, to, jak wiadomo, tylko dwa tytuły zostały wydrukowane, przy czym do naszych czasów zachował się jedyny egzemplarz jednego z nich (29).

- (1) O tym, jak manuskrypty ormiańskie, a w ich liczbie także i omawiany rękopis, trafiały do Wiednia, pisał Tadeusz Mańkowski co następuje: „Zakon Mechitarzystów wzbogacił znakomicie zbiór rękopisów swej biblioteki w Wiedniu, wysyłając co jakiś czas członków swego zakonu, zwłaszcza miast prowincjonalnych byłej Galicji na poszukiwania i do nabywania dawnych rękopisów ormiańskich. Rzadziej chodziło w praktyce o zakupna, częściej udawało się otrzymać rękopisy za darmo. Przywiózł ich sporo jeszcze w r. 1838 O. Paweł Hunanian, najwięcej jednak zabrał ich w r. 1895 O. Bartłomiej Kostecki z Tyśmienicy. Było tam 20 rękopisów włączonych obecnie do zbioru OO. Mechitarzystów we Wiedniu”, Tadeusz Mańkowski, *Archiwum Lwowskiej Katedry Ormiańskiej*, „Archeion” X, 1932, s. 5.
- (2) J. Dashian, *Katalog der armenischen Handschriften in der Mechitharisten-Bibliothek zu Wien*, Wien 1895, s. 212.
- (3) A. Garkavec, *Kypčakskoe pis'mennoe nasledie*, tom I *Katalog i teksty pamjatnikov armjanskim pis'mom. Russkaja versija, Pervoe izdanie na regional'nom materiale* [...], Almaty 2002. Desht-i Qypchaq – *Qypchaq Written Heritage Volume I Catalogue and Texts of Monuments Written in Armenian Script Russian Version. The first edition on the regional materials* [...], Almaty 2002, s. 147–148.
- (4) Sprawa wielokrotnie dyskutowana, ostatnio patrz K. Stopka, *Języki oswajane pismem. Alografia kipczacko-ormiańska i polsko-ormiańska w kulturze dawnej Polski*, Kraków 2013, s. 42–43.
- (5) O Minasie z Tokatu patrz zwłaszcza G. Petrowicz, *I copisti e scrittori armeni di Polonia nei secoli XV–XVIII w: Mélanges Eugène Tisserant*, vol. III s. 147, 151–152 (Studi e Testi 233), Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del

- Vaticano 1964. Minas z Tokatu (1510, zm. przed 1605) duchowny, skryba, poeta, miniaturzysta, introligator był notariuszem sądu ormiańskiego we Lwowie. Wśród rękopisów sporządzonych przez Minasa, głównie akt sądowych, trzy zawierają miniatury, J. Rydzkowska-Kozak, *Ormiańskie malarstwo miniaturowe w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Armenian Miniature Painting in the Polish-Lithuanian Commonwealth*, Warszawa – Toruń 2014, s. 102–103, 105–108, 140, 145, 249, 250, 263, 267–268. (Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata. Studia i monografie, 8). Minas z Tokatu był także nauczycielem we Lwowie, Stopka, *Języki*, s. 116.
- (6) Z oryginałem rękopisu miałem okazję zapoznać się w Wiedniu w 1961 r., a to dzięki życzliwości oo. Mechitarystów. Przy pracy nad niniejszym wydaniem posługiwałem się fotokopią uprzejmie mi udostępnioną przez p. dr Piruzę Mnatsakanyan.
 - (7) „Pervonačal'nye zapisi v Kn. 7 sdełany rukoj Minasa Tohateci”, J. R. Daškevyč, *L'vovskie armjano-kipčackie dokumenty XVI–XVII vv. kak istoričeskij istočnik*, „Istoriko-Filologičeskij žurnał Akademii Nauk Armjanskoj SSR” 1977, 2, s. 331.
 - (8) Garkavec, op. cit., s.14.
 - (9) Garkavec, op. cit., s. 8. „Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej”, 1857, nr 44, s. 182, nr 45, s. 186, nr 46, s. 190.
 - (10) Daškevyč, op. cit., s. 327.
 - (11) Daškevyč. op. cit., s. 328.
 - (12) K. Stopka, *Ormianie w Królestwie Polskim w czasach Martina Grunewega* (maszynopis), s. 18; id., *Die Armenier im Königreich Polen zur Zeit von Martin Gruneweg*, w: *Martin Gruneweg (1562–nach 1615). Ein europäisches Lebensweg*, Wiesbaden 2009. *Quellen und Studien*, Deutsches Historisches Institut Warschau, 21, s. 137–166.
 - (13) Stopka, *Języki*, s. 44–45.
 - (14) L. Matwijowski, *Prawo ormiańskie w dawnej Polsce – K. J. Matwijowski, Szkice z dziejów Ormian*, Wrocław 2010, s. 27 *Prace Historyczne XLII*.
 - (15) J. R. Daškevyč, *Armjanskoe samoupravlenie vo Lvovie v 60–80-h gg. XVII v. (Protokoły armjanskogo soveta starejšin kak istoričeskij istočnik)*, „Banber Matenadarani” IX, 1969, s. 221, *passim*.
 - (16) E. Tryjarski, *Zapisy Sądu Duchownego Ormian miasta Lwowa za lata 1625–1630 w języku ormiańsko-kipczackim*, Kraków 2010, s. 23–28. *Polska Akademia Umiejętności – Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne*.

- (17) Tryjarski, op. cit.
- (18) „Były to nieraz teksty o charakterze brulionowym, które dzisiaj stwarzają trudność paleograficzną, gdyż sporządzający je nie przywiązywali wagi do poprawności pisowni. Zapis w tekstach przeznaczonych do użytku oficjalnego był bardziej uporządkowany i konsekwentny, ale ta konsekwencja nie była zupełna, zdarzała się niekonsekwencja w oddaniu graficznym tych samych wyrazów [...] autor nie był pewny, jaki sposób pisowni wybrać, nie dysponował w tej mierze żadną sformalizowaną instrukcją”, Stopka, *Języki*, s. 86
- (19) O tym „y orthographique” po wygłosowym *a* i wygłosowym *i/i* oraz wewnątrz wyrazu pisał już J. Deny, *L’arméno-coman et les «éphémérides» de Kamieniec (1604–1613)*, Wiesbaden 1957, s. 18.
- (20) O gerundiach (konwerbach) w ormiańsko-kipczackim pisali m.in.: O. Pritsak w *Philologiae Turcicae Fundamenta* I, Wiesbaden 1958, s. 83; E. Schütz, *An Armeno-Kipchak Chronicle on the Polish-Turkish Wars in 1620–1621*, Budapest 1968. s.112–13; A. N. Garkawec, *Konwergencija armjano-kypčakskogo jazyka k slavjanskim v XVI–XVII vv.*, Kijew 1979, s. 47–49.
- (21) Por. A. Brückner *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Warszawa 1957, s. 246–247.
- (22) Tryjarski, *Zapisy* i bogata, ale rozproszona literatura specjalistyczna.
- (23) W. Łoziński, *Życie polskie w dawnych wiekach*, wyd. szóste nieilustrowane, Lwów MCMXXII, s. 69.
- (24) „Raz tylko, a to w roku 1590, kiedy w oczach szlachty stało się bardzo groźne niebezpieczeństwo „nawałności tureckiej”, myślano o ukróceniu zbytków. Rozprawiano o tym, „aby zbytek wszelki z Polski wygnać, jedwabie wywołać, w prostym suknie chodzić; safjan precz, bryze precz, białogłowskie stroje precz – wszystko to tylko była mowa, do skutku nic nie przyszło” – powiada Bielski. Gdyby zresztą ustawy takie przyszły były do skutku, nie zapobiegłyby były zbytkowi w Polsce, tak jak nie zapobiegły mu [w] krajach, gdzie istniały w prawnej mocy”, Łoziński, op. cit., s. 69–70.
- (25) Genealogię rodu Torosowiczów opracował ostatnio K. Stopka. Wynika z niej, że Andrzej Torosowicz, syn Haczki, alchemik, był stryjeczny, a nie rodzonym bratem Mikołaja, arcybiskupa, jak to uprzednio w wielu miejscach mylnie sugerowałem, K. Stopka, *Genealogia Torosowiczów, czyli o przodkach i rodzinie twórcy unii Ormian polskich z Kościołem katolickim*, „Lehahayer” 3, 2015, s. 28–29.

- (26) Postać Andrzeja Torosowicza, lwowianina, zapomnianego alchemika, autora traktatu napisanego po polsku ze wstawkami ormiańsko-kipczackimi, wzbudziła niedawno zainteresowanie dzięki badaniom G. Garkawca i niżej podpisanego, zob. E. Tryjarski, *Armeno-Kipchak Texts in the Alchemical Treatise by Andrzej Torosowicz, 17th Century*, Warszawa 2005.
- (27) Na obu autorów powołuje się K. Stopka, *Nieznane karty z dziejów szkolnictwa Ormian polskich: szkoła kościelna (tybradun) do XVII wieku, Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Julianowi Dybcowi*, red. A. Banach, Kraków 2013, s. 477-498.
- (28) J. Deny – E. Tryjarski, «*Histoire du sage Hikar*» dans la version arméno-*kipchak*, „Rocznik Orientalistyczny” XXVII, 2, 1964, s. 7–61.
- (29) E. Schütz, *An Armeno-Kipchak Print from Lvov (A.D. 1618)*, „Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae” XIII, 1961, s. 123–130; N. Chirli, *Algış Bitigi Ermeni Kıpçakça Dualar Kitabı (An Armeno Kipchak Prayer Book)*, 2005. Türkistan ve Azerbaycan Araştırma Merkezi.

* * *

Poniższe osoby i instytucje zechciały się przyczynić do wydania niniejszego tomu. Ojcowie Mechitaryści z Wiednia w osobie J.E. Przeora Kongregacji Wielebnego BOGHOSA KODJANIANA wyrazili zgodę na udostępnienie i publikację maszynopisu. Polska Akademia Umiejętności w osobach Sekretarza Generalnego prof. dra hab. SZCZEPANA MARIJ BILIŃSKIEGO oraz Sekretarza Generalnego uprzedniej kadencji prof. dra JERZEGO WYROZUMSKIEGO zechciała wyrazić zgodę na wydanie tomu, jego finansowanie i włączenie do serii „Rozpraw Wydziału Historyczno-Filozoficznego”. Szereg cennych uwag do tekstu poczynił prof. dr hab. KRZYSZTOF STOPKA, który zarazem opiekował się całością tomu. Dr PIRUZ MNATSAKANYAN z Erywanii podjęła się trudu przekładu z ormiańskiego na polski kilku oznaczonych fragmentów.

Wszystkim wymienionym osobom i instytucjom składam za życzliwość i pomoc uprzejme podziękowanie.

Edward Tryjarski

Warszawa w maju 2017 r.

6. Transkrypcja i transliteracja

A. w tekście ormiańsko-kipczańskim

ա	— a	ն	— n
բ	— p	շ	— š
գ	— k	ո	— ó
դ	— t	չ	— č
ե	— $\begin{cases} i & \text{przed samogłoską} \\ ie & \text{przed spółgłoską} \end{cases}$	պ	— b
զ	— z	ղ	— č̣
է	— ě	ւ	— ř
ը	— ĭ	ս	— s
թ	— t'	վ	— v
ժ	— ž	տ	— d
ի	— i	ր	— r
լ	— l	յ	— ç
խ	— x	ւ	— w
ծ	— dʒ	փ	— p'
կ	— g	ք	— k'
հ	— h	օ	— o
ձ	— c	ֆ	— f
ղ	— γ	աւ, աւ [∞]	— o
ճ	— dʒ'	իւ	— iw [= iu]
մ	— m	ու	— u
յ	— y	օւ	— ow [= u]

B. we wstawkach ormiańskich (wg "Revue des Études Arméniennes")

ա բ գ դ ե զ լ ը թ ժ ի ւ խ ծ կ հ ձ ճ մ
 a b g d e z ē ə t' ž i l x c k h j ł č m

յ ն շ օ č' ք յ ի ս վ տ ր շ' ւ ք' աւ ֆ ւ
 y n š o č' p ĵ ř s v t r ç' w p' k' aw f u

TEKST

Codex Mechitaristarum Vindobonensis 446
Acten und Quittungen der armenischen Gemeinde in Lemberg,
1564–1608
177 f. Folio. Saec. 17. Tatarisch in armenischer Schrift

Wyklejka

[po ormiańsku:]

Arak' eac' v[ardapet] H[a]yr Bart' ołimēos i T' ismienc' ē yam[is] 1895

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]

Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

446

Folio 1r^o

[druga strona wyklejki]

[znak: †] *k[risdò]sum [...]*

k'jestangay day mjenje[...]

[po polsku:]

Akta różnych działów między Konsulay[mi]

[znak: †] *Aktalar potočnıy işljarga bu dur*

t'v r'žk' ermēni jana nēmič' t'v-na r'jedž-gt

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]

Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

Folio 1v^o

[strona niezapisana]

Folio 2r^o

t'v[aganin] r'zk

A[nno] 1564

*k'èldi br zaɣnòy ɣačk'ò oylu day br yagòp t'òròs
oylu day br jerjesp'òɣan hrihòrning alnīnay day
kètɣoyaylarnīng alnīnay zoznat ètti yagòp k'i zaɣ-
nòyɣay tolaymiyir ol murnung oɣçaysīn k'i ortaɣlɣ
murlarī bar azbarlarīnay*

Folio 2v^o

[strona niezapisana]

Folio 3r^o

t'v r'zje

mardning ž-usnay

A[nn]o 1566

*kèldi br t'uman br iuxnoy oylu
day br ilias oylanlarī andriy da k'ostay br hrihor
jerjesp'òɣannīng alnīnay day baron ivašk'ò jerjesp'òɣannīng
alnīna day kètɣoyaylarnīng day vīznat èti
pan t'uman k'i br ɣodžiginīng ovining usdunay ɣay-
sī k'i bar èdir anīng p'p'dždž fli-su muning k'i
ovni postupit ètti andriyga day kostagay
day alar k'èndining at'aylarīynīng ovun post-
upit èttilar br ɣodžiginīng nogarinay day oylan-
larīnay barçaysīnay day anīng k'ibik' sumaynī
nèçik' ioyarī jazīlip tīr bu vèç alay tolamagay
baštay hali bèrdilar idžc fli
day ɣalɣan sb-sīn ètilar k'rat'ay avalgi rat'-
aysī k'èlir svjat'iy marçinday tdž dzz fli har' hroš*

janay aning ĵilīnay svjat'iy marçinday tđž dzz fli î hr[o]š
 janay aning ĵilīnay svjat'iy marçinday tđž dzz î hroš
 k'î bolgay barçay sumay př pđždž fli har fli-su
 l-ar nemič hrošu
 dayin day bėrdilar andriy day kostay ovlarining
 řatīnay dž fli br řodžigining nogarinay day oylan-
 larīnay řaysī k'î kėlip vīznat ěttilar k'ětřōyay-
 lř alnīnay
t'v ržz-sīnay k'ĵeldiy br tuman pan ĵuřnōy oylu
 day andriy br ilīaš oylu day vīznat ěttiy
 br ěrěpōřanlarnīng day k'ětřōyalřnīng alnīnay
 br tuman ĵuřnōy ohlu k'iy anar dosit ět boldu
 andriydan day k'ostadan avalgiy ĵelnīng řatasīy
tđž dzz fli hrš

Folio 3v^o

A[nn]o 156[8] t'v ržē

mardnīng it-inay
 kėldi br t'uman kětřōyalřnīng alnīnay da
 kostay ilīaš oylu da br t'uman vīznat
 ětti ki angar andriydan day kosdaydan
 ilīaš oylanlarīnd[a]n dosit boldu bu ĵilnīng
 rat'aysīy bu dur tđždžz fli î hroš řaysīn
 k'î borčlu durlar br t'umangay pan řodžigi-
 ning ovu učun zapisk'ay koray

Folio 4r^o

t'v ržje

mardnīng i-inay

kėldi kaprus đr nigol oylu day řardašī misk'ō
br hrihor day br ivašk'ō ĵerjesp'ōřanlarnīng alnīnay
 day kětřōyaylarnīng day vīznat ětti misk'ō k'î
 k'ěndining payin řaysi k'î b[ol]ur ědir at'aysīnīng ov

A[nn]o 1566

usdunay anī bayīšladi ǵardašīnay kʼapr-
uskʼay nay vječnīy časī day ol anī tutundi
saǵlamagay olar kununay diray day dayīn bér-
di angar kʼaprus i fli nay živnost bašǵiš

tʼv ržje

mardning l-ina

A[mn]o 1566

kʼeldi br ǵačkʼo dragaman br hrihor ierjespʼoǵannīng
day br ivaškʼo ierjespʼoǵannīng alnīnay day kjetǵoy-
aylarnīng učmaǵlī džanlī ohas ierjespʼoǵannīng nog-
ari blay day vīznat etti br ǵačkʼoǵay dragamangay
kjetǵoyaylǵ alnīnay kʼi boldī dosit anīng kʼibikʼ dždž fli
ǵaysin kʼi angar učmaǵlī džanlī éyasī dastīmient blay čǵ-
arīp édi day br dragaman day vīznat etti kʼi nē an-
īng anday [wyraz skreślony] day nēmasi ǵalmadi ekʼsi day bir-
i birin barčaydan volnīy etti

Folio 4v^o

[strona niezapisana]

Folio 5r^o

tʼv ržje

pʼjedrvarnīng žje-inay

A[mn]o 1566

turup tʼorayning alnīnay obličnē br ivaškʼo
ierjespʼoǵan pan iwrkʼo [jurkʼo] oylu da pan yagóp
tʼóròs oylu da br mikʼlaš br andriy oylu něč-
ikʼ jédnačlar br tʼumannīng ortasīnay krikòr
oylu da pani hanuǵnanīng učmaǵlī džanlī yagóp-
nung ǵatununung krikòr oylu pan tʼumannī-
ng ǵardašīynīng ǵalǵan ǵatunu blay olumun-
dan sōngray ǵodžaysīnīng žadat etti oylanlarī
blay kʼi uhoday etkʼaylar pʼ jandan bu priyatēl-
lar ǵaysi kʼi jōyarī opisanīy dir da kēlip vīz-

nat èttilar k'i alarni žadat ètti p̄ janda
 uhodaygay nëçik' k'i p̄ jandan dostlar ortasina
 ov payi uçun uçmaçli džanliniŋ yagòpnung krikor
 oylunung çatununung day aning çal[.]gan oylan-
 lariniŋ aning uçun taptilar bu turlu
 da uhodit èttilar k'i pan t'uman krikòr oylu
 povinen boldi bèrmay pani hanuçnagay krikòr
 oylu yagòpnung çatununay da aning çal[.]gan
 oylanlarinay ol ov payi uçun k̄džḡ fli nëmiç sb-
 si çaysi k'i hanuçna yagòpnung çatunu uçmaç-
 li džanliniŋ pan bjeŋnat pilip oylu opjek'unu aš-
 iray k'ending bu t'orayniŋ žè alniŋay viŋnat èt-
 ti k'i angar aning payi uçun boldu t'olov dži fli
 çaysi k'i pan t'umannī krikòr oylu[n] bu dži fli-dan k'vit-

Folio 5v^o

ovat ètti k'i boldu angar tugal t'olov aning
 payi uçun çodžaysindan çalgan ov usdunay
 çaysi ov k'i turup tur kosdayniŋ ovu jan-
 inay day birsi janda br̄ yagòpnung t'oròs oylu-
 nung uliçaysinay èrmènilarniŋ çaysi k'i han-
 uçna oylanlarī blay pan t'umangay krikor oy-
 lunay da aning oylanlarinay na vječnīy
 çasi volnè ètiyirlar da na vīrik'atsè boliyir-
 lar k'i na potim nè bir çavçay ayni trud-
 nost bolmagay tèk bu turlu nëçik' ortay-
 larinay uhoday boldu

Folio 6r^o

[strona niezapisana]

Folio 6v^o

[cały tekst, pisany odmiennym duktem, wykreślony]

ṭ^ˈvi^ˈřž[ie] šimonay ĵuda
kĵeldi mark^ˈoy^ˈ řačk^ˈoy^ˈ oylu day ĵurk^ˈo
and[r]iy of[γ]lu zhoditsay bolup
mur uęun k^ˈjesak^ˈ k^ˈi eętip eędi
řačk^ˈoy^ˈ manęuk^ˈ oylu murnu
k^ˈi ĵurk^ˈoy^ˈ anin k^ˈi mur nę řadar
oltur p̄ ĵil^ˈgs day šimonay
ĵudaday řardařlari bilay
prizvolit eętlar p̄ ĵartin

Folio 7r^o

ṭ^ˈvg^ˈřž[ie] [..]ay šimonay
ĵudayday
kĵeldi k^ˈeęxoyĵaylĵ alninay br̄
mark^ˈo řačk^ˈo oylu day pan
ĵurk^ˈo andriy oylu zhoditsay
bolup biri biri bilay muyr vēę-
indan k^ˈi ortaylarĵnay bar
eędi k^ˈeęsak^ˈ mur k^ˈi ĵurk^ˈo day angar
řarři anĵing k^ˈi mur eęsar nę řadar
ol dur p̄ ĵil^ˈg[ę]s day šimonay ĵu-
daydan řardařlarĵy bilay birgay
pri[.]zvolit eętti day tutundu-
lar p̄ ĵartin

A[nn]o 1566

Folio 7v^o

[strona niezapisana]

Folio 8r^o

t̄v̄ r̄ž̄ie abrilning i[t̄]-sunay

A[mn]o 1566

biy t'əngrining ari atinay k'ordu p̄ ĵerĵesp'oxan b̄r hri-
hor pan ohan oylu day b̄r ivašk'ò pan iwrk'ò [= ĵurk'ò] oylu
da pan zadig da pan ĵakub pan lazar oylu da
pan xačk'ò pan avĵedik' oylu ĵexovnung xaznasin da
ĵergasĵn xaysĵn k'i t'əngri artĵx ètk'ay amèn bašta
ž̄ awĵedaran ē-si kumušlu dir da ĵi inĵining us-
dunay alt'un xač bar ĵĵe xač ulu k'iči blay alt'un-
lagan blor xač blay birgay p̄ alt'un xač biri alt'-
un zindžil blay p̄ xač varlarnĵing usdunay alt'un-
lagan xač ž̄t' isgi blor isgi blay da ā alt'un-
lamagan blay da har birining usdunay birar usd
t̄ pažgaman p̄-si ulu èk'si k'iči ā blor šišay mĵer-
onnung alt'un blay ĵi masn aman ā-i ulu biri
k'iči p̄ kumuš puřvar p̄ k'šoç ĵe kumuš varš-
amag alt'unlagan ž̄ varšamag indžili altun čiç-
ak'lar alay t̄ sirmay varšamag p̄ prostĵy varšamag
ip masn kumušlu ā masn sp̄ sdĵep'anòsnung alt'un
ičinay t̄ masn kumušsuz ĵi sĵrçar p̄ aħpašlĵ
blay alt'tun xačlar blay p̄ sĵrçar indži xačlar blay
ĵi sĵrçar k'umuš xačlar blay alt'unlagan ž̄ sĵrçar
aħpašlĵ xačsĵz gat'uyigòsnung k'i blay k̄ vĵerargu
[znak: †] ā sĵrçar parsĵey nivraggay bėrdilar xačan manuèl aħp-
aš blay k'èlip èdi ā sĵrçar sdĵep'anòs gat'uyigòsk'ay bėrdi-
lar xačan ilovgay k'èlip èdir arindžĵeçi sdĵep'anòs
ĵana bar ĵi koknòç ulu xòrannĵing ĵp̄ ĵextalĵx urar
t̄ prostĵy urar ĵp̄ džufd pazman ā džufd pazman aħ-
li k'amxali usdunay indžilar blay ā pazgurar alt'-
un čiçak'lar blay da indžilar blay p̄ tadž ulu xòranda
kumuš alt'unlagan p̄ kumuš polubk'ay alt'unlagan ulu
xòranda

Folio 8v^o

ā zaponay zindžil usdunay kumuš jana tibinay xač asil-
 ip tir kumuš alt'unlagan k̄s-nung boynunay ā zindžil ku-
 muš alt'unlagan ā zaponay indži tēbindan k̄s usdunay
 a[sdua]dzadzinning p̄ ḡolunay p̄ bilazuk'ā-i [?] k'umuš birsi alt'-
 un indžilar blay ā zindžilar blay ā zindžil a[sdua]dzadzinning boyunay ā alt'-
 un juzuk' a[sdua]dzadzinning tadži usdunay ulu ḡoranday
 ā kumuš badgierk' a[sdua]dzadzinning badgierk'i usdunay ulu
 ḡoranda ā džufd tadž sp̄ awksēnt ḡoraninay kum-
 uš alt'unlagan ā džufd tadž sk'ančjelakōrdz ḡoraninay
 kumuš ā džufd tadž da ā džufd polubk'ay k'umuš
 alt'unlagan sp̄ nigol ḡoraninay it' dzadzgōc' ēsk'i hay-
 haylar blay day dramalar blay ḡ jaylḡ ēsk'i jani blay
 ā džufd aḡ xačvar ā džufd ēsk'i xačvar
 p̄ aḡpašlḡ tadž ā [k]awazan blor k'umušlagan
 žiē jangi ḡali ži ēsk'i ḡali da ā sunduḡk'inay ičin-
 ay ušaḡ k'umušlar bar sinīḡ xačkar ušaḡ alt'unlar
 da tašda bar bahali sirov ḡzil ol barčay mohurlu
 dur ā jerda br hrihōr ierjesp'ōḡannīng mohuru tibinay

[znak: †] da bu hēsēblardan songray bērdilar ḡodžēnk'ō
 oylu ivašk'ō usdunay ā hali bērdilar pan ohan nog-
 ari usdunay ā ḡali bērdilar pan andriy nogari usd-
 unan ā ḡali bērdilar t'uman oylu jask'ō usdunay
 ā ḡali janay bērdi p'ilip tōrnu iwrk'ō [=jirk'ō] miklaš oylu at'-
 asīnīng madayinay ā k'umuš xač jexovgay
 janay bērdilar kē[v]ōr oylu awksēntning nogari usdun

[znak: †] ā ḡali janay bērdi pan iwrk'ō [=jirk'ō] oylu pan ivašk'ō ā indži
 varšamag jana bērdi pan ivašk'ō ā sīrčar ḡzil zar-
 baf alt'unlu kumuš xač tir artinay alt'unlu ku-
 muš varšamag blay barčay jergasi blay tugal jana bērdi
 pan iwrk'ō [=jirk'ō] oylu ivašk'ō ā tadž indžilar blay tuzgan

[znak: ↔] day tašlar blay janay bērdilar ḡodžigi stēčk'ō oylu-
 nung usdunay ā ḡali janay bērdilar t'orōs oylu
 yagōpnung nogari usdunay ā ḡali janay bērdilar

pan iwχnòy [= iuxnòy] χzī oluškʼay usdunay ā χali

Folio 9r^o

janay bērdilar bir χali sērēpkʼò kēlini usdunay janay
bērdilar ā χali pan zadikʼ nogari usdunay šušan-
nīng pan mikʼlaš χzī janay bērdilar bir χali zadikʼ
rabičkʼay usdunay

da bērdi kētχoyaylχ sēmēšovskʼiy potstarostiygay

[znak: †]

p̄ χali bašχiš da bērdilar kētχoyaylχ babaslar-

gay ā χali xačan poborçagay kētip ēdirilar

janay bērdilar hrihòr iwχnòy [= iuxnòy] oylu usdunay ā χali

bērdilar kaspar pʼilip oylu usdunay ā χali

[trzy wiersze innym duktem lub może inną ręką:]

janay haliygiy kʼaralgay jangiyy kʼēlgan-

[i]pʼ bakip ēdiylar χardašlar aya-

lar j̄r̄χòv χaliylarından ... ē χaliy

Folio 9v^o

A[nn]o 1567 t̄v r̄zz mardning it̄-una

kēldi pan sdjēpʼan aχpaš oylu br̄ j̄erjes-

pʼòxanlarnīng da barça kʼētχoyaylχning

alnīna zadig oylu bila birga da anda

turup zadig pan stjēpʼannīng oylu vīznat

ēdti kʼi angar dosīt boldu anīng vlasnīy

sb̄-sīy atʼasīndan χaysi kʼi bar ēdi anīng

atʼasīy χatʼīna j̄ana anda-ž tʼurup

pan sdjēpʼan oylanlarīy bila birga day aydti

kʼēndining barça išin χaysin kʼi oylanlarīy da

išidti kʼi anīng ā majasīy ā sb̄-sīy tʼēngri

bērgay da zadig da bu turlu aydti

kʼi mēn da bilirmēn kʼi mēnim atʼamnīng nēma

salmiyasīy tʼēngri bērgay bundan songra

bungar da χabul boldu zadig kʼi har biri

išlasin čalissin artix mèn birgalarina
 t'utma k'laman da bungar da zadig
 xabul boldu k'i at'asining ovundan
 çixsar èdi t'èk' xoldu zadig k'i bayiramga
 diyin t'urgiy èdi at'asining ovina

Folio 10r°

t'v ržè

A[nn]o 1568

mardnīng ži-inay

kèldi sdjep'an kosday oylu da yagòp t'oròs oylu
 manušak' blay k'èndining xardaši blay sdjep'an-
 ning xat'unu blay d̄r vask'onung awak'èrèčning
 da b̄r hrihor jerječp'òxannīng da b̄r ivašk'ò jerjesp'òx-
 annīng da kèt'xòyaylxnīng alnīnay zvolitsa
 bolup p̄ stronay da xoldular avak'èrèčtan
 da kèt'xòyaylxtan k'i ayirgaylar alarni aytip
 kèndilarinīng kop turlu pričinaysin avak'èrèč da
 kèt'xòyaylx sordular da klaydilar bilmagay k'i
 nè dir pričinaysi xačan k'i ayt'tilar pričinaysin
 anglap avak'èrèč da kèt'xòyaylx alarnīng galadž-
 isin ayttilar alargay k'i bu pričinay sabapī-
 ndan jol dugul ayirilmayk'ay jegar ozgay prič-
 inay bar èsay anī aytīngiz na sdjep'an dayiy
 day ozgay pričinaylar arasīnay aytī bu pr-
 ičinayniy k'i anīng xat'unu abrovsuz dur
 k'èndining ornunay da tanīxlar da kèltir-
 di k'i ol alay dīr avak'èrèč da k'èt'xòyaylx
 anīng usdunay da az nēmay bērip jebērdilar
 p̄ andičk'an xardašlarin sdjep'annīng ovunay
 da jēttilar anīng tibinay k'i ol alay dīr
 nēčik' sdjep'an aytīyir k'èndining xat'unu
 usdunay ištīp avak'èrèč da k'èt'xòyaylx bu-
 nung k'ibik' pričinayni ayirdilar alarni bu
 vēč blay k'i axpaš kēlginčay sdjep'an xat'un alma-

gay bolmagay dayi da ne k'i ortaylarinay ališ
beriš bar edir p̄ stronay da biri birin barçaydan vol-
en éttilar k'rorenk'k'ay koray

Folio 10v°

[strona niezapisana]

Folio 11r°

t'v-ni hayoç řžē hōyjempierning žē-ina
k'eldi pan sērēgo da đr mgrdiç đr krikòr aχbaš-
nīng alnīna da jējēsp'òxanlarning da k'èt'χòya-
larning alnīna da glèy étdilar đr vasgo oylu-
nung ivašgo usduna bu turlu k'i bizim
bla bu t'urlu dostlux étip dir nšanlanip
dir bizim χardašimiz bla t' jildan bēri
da har jil tutunijēr toy étmay da bizni
kun kundan salijēr imdi χolχierbiz biylik'-
ingizdan k'i bizgay t'oray étgaysz ja toyni etsin
ja bizni erk'li etsin aχbaš da jējēsp'òxanlar
k'èt'χòyalix bla sordular ivašgodan k'i bu iš uçu
ne džuvab vēirsin ol k'op [skrešlono: džuva] galadžidan
songra bu džuvapni bērdi k'i mēn bazirgan
giši mēn hali χolayim dugul aχbaš k'èt'χòya-
lx bla tapdilar k'i bu bulay bolmaz bolmagay
k'érak'i sēn kun χoygaysēn hačan χolayīng bolsa
sordular k'i hačan χolayīng bolur da ivašgo
χoldi k'i bu joldan kēlip svjati pjetrē day toy
étgaymēn nēgay k'i isdorona da χabul boldi
bērk'lik'ga χaldirdilar ēgēr ivašga kēlip
ol kunda toy ét'masa ol χz erk'li bolgay
[k'i]m[sa] kilasa angar barmaga da ivašgo
χ[a]lgay aχbašgay da k'èt'χòyalχga [...] χzil
flōri dž[ò]rum n[y]ēga k'i p̄ janda χabul

A[mn]o 1568

boldi

Folio 11v°

[strona niezapisana]

Folio 12r°

t̄v hayōç řžt̄ mardī z̄a

A[nn]o 1570

*kēldi pan xačk'o pan awjedik' oylu t'uman bla
pan zadig oylu bla birgay da pan sdjep'an
pan lazar oylu baron ierjespóxanlarniŋ da
k'et'xoyalxniŋ alniŋa da ziznat et'di
pan sdjep'an k'i aniŋ k'ibik' opjek'unstvo
k'i tušup edi uçmaçli džanli pan nik'lašniŋ
dragamanniŋ da pan zadigniŋ da k'endi-
nin usdina uçmaçli džanli xódžjenk'o oylu
ivašgodan songra xaysilarin k'i et'ip edi
opək'un k'endiniŋ xat'unnung da oylanlar
etip edilar pan niklaš pan sdjepan bla
uçmaçli džanli pan zadigniŋ xolina xačan
boldu pan zadigniŋ olumundan songra
pan xačgo kiyovu da t'uman oylu aniŋ
k'ibik' aččadan bērdilar hisēb pan sdjep'-
anga nečik' opək'unga k'et'xoyalxniŋ alniŋa
xaysi k'i hisēb xat'ina boldu kasgo
uçmaçli džanli ivašgo xat'unī da viznat'
et'di anda k'endiniŋ opək'unu ašra
misk'o zadig oylu ašra k'i aval burun
tirlik'ina pan zadigniŋ jētdi anyar k'endi-
niŋ p'ayi tugal nē k'i bar edi xat'ina
da jana ani da viznat' et'di k'i p̄ xzīn-
iŋ da p'ayi jēt'di aniŋ xolunay ol vēč bla
k'i ol aččalarniŋ faydasī bolgay xardžgay
dayī anī da viznat' et'di k'i bir oylunung*

*χodžjenk'onung p'ayi jëttdi χaysin k'i bërdilar
miχnonung gamëniçlunïng χolunay faydagay
χalğan bir oylunung χolubnung p'ayi χaysi k'i
χalïp èdi uçmayli džanli pan zadigning χoluna
džîè flòri jarim anïng k'ibik' aχçani oddat'
èt'dilar potomok'larï pan zadigning pan sdjep'angay
nëçik' opëk'unga andaš turup kasgo anasi v[i]znat'
èt'di k'i anïng k'ibig džîè flòri jarimni aldï faydagay
dž flòridan žîe ? flòri bu oylanlarnïng aχçasin χaysi k'i
aldï jazdiri jër ovnung k'ëndinïng p'ayi usdina*

Folio 12v°

[strona niezapisana]

Folio 13r°

[strona niezapisana]

Folio 13v°

[strona niezapisana]

Folio 14r°

[strona niezapisana]

Folio 14v°

[strona niezapisana]

Folio 15r°

*turup obliçnë torasi alnïna èrmënilarning
opatrnïy bièrnat ulu χodžay oylu ilòv-*

lu dobrovolnĭy zĕznat ěti k'ĭ ol pristav-
 at ětip zapisinay kĕndining ħaysĭn k'ĭ ět-
 ip ědi ħardašlari blay k'ĕndining hrihòr blay
 lazar blay ĵakub blay ž̃ ĵıldan bĕri
 ħaysi zapis blay vĭrĕčĭtsa boldum bar-
 çay igilik'tan džĕdžičĭnĭy stoyjonçĭy duħay-
 jonçĭy nĕçik' dayĭn šĭrĭy zapis kĕndinday
 dir anĭng uçun dayĭn nat't'o bilinir-
 mĕn k'ĭ vĭrĕčĭtsay boldurmĕn mĕngi mĕngilĭħ
 barçay sbadok'lardan ħaysi-k'olvĕk' ħar-
 dašlarĭmdan mĕnim da potomok'larĭmdan
 [skrešlono: mĕnim anĭng] alarnĭng ani mĕn ayni potomok'la-
 rĭm mĕn igilik'larinay olgan ħardašlarĭm-
 nĭng sbadok'lardan vĭrĕk'atsay bolur-
 mĕn mĕngi mĕngilik' natt'o dayĭn vĭznav-
 at ětiyirmĕn k'ĭ spravamnĭ ħaysĭ k'ĭ bar
 ědi mĕnim ěrmĕni t'orasĭnay ħardašlar-
 ĭm blay hrihòr lazar ĵakub blay k'ĕb-
 itni k'ĭ mangay ĵalgay bĕrsarlar ědi
 bugungi zapisim blay nivĕç aylandır-
 ĭymĕn day umorit ětarmĕn alay-žĕ mĕn-
 gi mĕngilik'

Folio 15v°

[strona niezapisana]

Folio 16r°

A[nn]o 1569

t'vin hayòç r̃ži mayisnĭng ũr-ina
 kĕldi pan t'uman krikòr oylu da pan
 niklaš pan andri oylu baròn ĵerĭesp'ò-
 ħanlarnĭng da k'ĕt'ħòyalħnĭng alnĭna
 da pan tuman vznat' ět'di k'ĭ ol murnĭ ħaysi

k'i êk'sinïng ort'asna turup ðir k'i bir
ağçay bêrmiyir ol mur uçun pan niklaşga
tutundï anyar tolamagay nê k'i usduna
k'êlsa

t'vin rži yunisning i-sina
kêldi ðr mikayel pan andri oylu niklaş
bla baron ieriesp'oxanlarning da k'et'-
çoyalarning alnina da vznat'et'di
pan nik'laş k'i nëçik' anyar tutunup
[d]ir ol êsgi armarlarni da êsgi lisdvalarni
bêrmaga. ani anyar bêrsar nik'laş
dayi da niklaş tutundi ðr mik'ayelga
k'i ol jêrda çayda anyar jêr bêrdilar
k'i çaçan mur et'salar ðr mik'ayelning ovnu
artina ðr mik'ayeldan a ağçay almagaylar

A[mn]o 1569

Folio 16v°

[strona niezapisana]

Folio 17r°

t'vin hayoç ržt' mardning it'-ina
kêldilar uçmaçliy džanliy jask'onung
oylanlariy ivan da holub br ieriesp'oxanlarning
da k'et'çoyalarning alnina da obličnê turup
ziznat'êdtilar k'i dosit boldiy k'endilarina
biri birindan har birining payi sb-dan a çaysi
larining k'i liatasiy joç êdi kasparning da
jurk'onung aniy da viznat'êdti ivan k'i aning
k'ibik' sb-niy çaysi k'i kasparning pajina t'uşdu
tdžyt' fli t'hrš aning k'ibik' sb-niy aldiy ivan
çaysindan k'i bêrsar anasina har jil dz-şar fli
živnostk'a oylanlarga a bunung k'i sb-ning

A[mn]o 1570

ist'otasij jazovlu dir rat'uşda . da
 holub da bu t'urlu viznat edti k'i jurk'oning
 xardaşining sb-sin alay-oç aldiy tdžyt' flī t' hrš
 da ol da ist'ota edti rat'uşda da alay-oç
dz-sar flī bərsar har jil anasina na živnost
 oylanlarga jana t'uman xardaşlariy alay-oç
 storonasından anasining k'elip viznat edti
 k'i angar dosit boldi aning payi oylanlarından
 xayda k'i k'et'xoyalx da p andičk'anniy jeybėrdilar
 pan p'ilipni da pan avjedigni alay-oç alarning da
 alnina viznat edti k'i angar dosit boldi
 jana pan bjernat' pilip oylu alay-oç br jeriesp'oçan-
 larning da k'et'xoyalxning alnina viznat' edti
 k'i alarning xardaşlarining gjeruñnaning payin
 bėrdilar pan bėrnat'k'a do vjernix ronk'
 jana aniy da pan bėrnat' viznat' edti k'i uç[skreşlono: maç]liy
džanliy xačk'önung oylanlarining sb-siy xaysi k'i
 tuşdiy alarning payina kdž' flī aniy da aldiy
 pan bėrnat

Folio 17v°

[strona niezapisana]

Folio 18r°

A[nn]o 1570

t'vni hayoç ržt' abrilning žt'-una
 kėldi br lazar oylu pan sdjepan da pan jakub
 k'ėndi xardaşlariy bila br jeriesp'oçanlarning
 da k'et'xoyalxning alnina da viznat' edtilar
 k'i xardaşlarining uçmaçliy džanliy grėsk'önning
 xaldiy alarning xat'ina ridž' flī sb xaysi sb-
 dan plat bėrsarlar xat'inina da oylanlarina
 ž-nu ža gs na živnost

A[nn]o 1570

t̄v̄ r̄žt̄ abriln̄ing ip̄-sina
k̄eldi br̄ lazar ulu xodža oylu da br̄ sdjep'an
lazar oylu da br̄ xačk'o avèdig oylu bu èk'si
nèçik' opèk'unlar p̄ stronada t'urup ziznat' èd-
tilar br̄ ierisp'òxanlarn̄ing da k'èt'çoyalx̄n̄ing
aln̄ina k'i uçmaçliý džanliý p̄ietruçna oylu ivašgo-
nung çat'unu bila kask'ò bila zhodiçsa boldu
pan lazar mur uçun ortalyç ierda çaysi k'i k'imda
potrèbovat ètsa k'ask'ò sartin ol murniy povinèn
bolgay ije fili bërma pan lazarga

A[nn]o 1570

t̄vni r̄žt̄ abriln̄ing iz̄-sina
k̄eldi br̄ lazar ulu xodža oylu da br̄ t'uman
jask'o oylu barışip çaysi k'i ortalyç ierda bar èdi
çavylariy ayaç k'èbit uçun barçaniy umorit ètip
bu turlu br̄ lazar viznat' èdti br̄ ierisp'òxanlarn̄ing
da k'èt'çoyalx̄n̄ing aln̄ina k'i aning k'bik' k'èbit'in̄a
postupit' èdti t'umanga da aning çat'in̄ina
p̄-sining da olumuna diyin k'i olturgaylar içina
nèga k'i t'uman çat'unu bila çabul boldılar
da bunu da br̄ lazar viznat' èdti k'i boronit ètsar
alarniy barça turlu p̄ersonalardan

Folio 18v°

[strona niezapisana]

Folio 19r°

èrmeni t'vagann̄ing ri-sina
bašday jazilgay t'oraday k'i biz jačk'a
oylanlari a zvlaščay ivan da çardašim
çolub k'èlip viznat' èdix t'oramiz aln̄ina

A[nn]o 1571

k' i aval alip èdi ivan çardašimiz kasbar çar-
 dašimizniing pay aççasin da bèrsar èdi k' èn-
 dina bu aççadan fayday i-šar flòri çaysi k' i
 bu jazilip dir ratušdak' i ak' taday k' i
 bu songrada artixi tutulmagay t' èk' sum-
 ası da holubnung da tutgan jurk' o
 çardašimning jazilganı songra tutulmagay
 t' èk' suması da barçay uhodalardan songra
 boldu obličnèy t' oramiz alnına k' i holub
 bèrgay jurk' o çardašimning payından sb
 faydasın dz-šar flòri da nato dayin bèrgay
 ž-ar fl da başlagay bèrmagay mangay ivanga
 jilning başından bayramdan jarımsn lp fl gs
 da birsi gs-in lp fl gs ilov jarmark' indan k' i mèn
 çardžga bèryalagaymèn anamay birsi paylarnıing
 faydaları bila birgay da ivan da kasbar
 çardašining pay sb faydasın bèrgay çardžlk' a
 anasınay har jil dz-šar fl da holubga bèriyier-
 biz da holubga bèriyierbiz tutmagay bu ovday
 çaysi k' i uçmaçli džanlı at' amızdan çalip dir i
 paygay aval pènrada a komoray da a baz
 da izbaday anam bila birgay volnoy bolgay nèçik'
 birinay alay birsina a zvlaščay anamay èsk' i tor is-
 dolnu bolsalar bèrgay olturmagay bir sdolda
 çoş bolmasalar k' i ozgay sdol çoygay holub k' ènsinay
 çaxray da azbar volnoy bolgay alay birina nèçik'
 birsinay aranda p atınay jèr holubnung
 da šos sdorož jarım da jarım bèrgay holub anam bla
 da balç ççartmagay da suvni tok' turmagay gs da gs
 da ovgay nèma kèrak' bolsa ž flòriga dingra ol da
 gs da gs ay ègar ž flòridan artix bolsa ja satdırmay

Folio 19v^o

k' i anı barçay paylardan tolangay dandanjex çul-

anilgay nëçik' birinay êrk'li dir alay birsinay
otunlarî ġs da ġs alingay da bu zihoday k'i
boldu angar diyin dir k'i nëga diyin çaysimîzgay
kêrak' bolmagay paylarîmîz ay êgar zêrak' bolsa
çaysimîzgay na alay postupovat êt'gaybiz biri
birimizgay nëçik' t'oramîzgay zaçovaçsa bolur
boldu bu zihoday t'v ri-sina dznuntan
songra avalgi çankun

Folio 20r°

[strona niezapisana]

Folio 20v°

biy t'engridan nasib bolgan işni çaysin k'i toxtatiç
dr hanusnung dostlarî bla da në k'i biy t'engri
hadirlap dir mên kêrak'indan bunu bêrma hadir-
biz barça çardaşlar bila birga çaysi k'i munda
jazilip dir başbay ç mt'çal alt'un indžisi bila
mazgab ġ çičak' alt'un indžisi bila ži mt'çal
gavarsa jêgdanay l mt'çal boyunçaç ži mt'çal
alt'un çadžimuk' ê mt'çal p bêlbay jê somtaši
bir indži jayay l mt'çal indži briž žp mt'çal indži
boyma jê mt'çal indži baylar z mt'çal p sirmay jayay
bir alt'un k'olmak' â alt'un fart'uç indži zaloha bila
indžisi žp mt'çal jana p fartuç sirma zalohalar
bila jana p sirma briž z ton biri adamašk'ay
biri jezdi uçsu muçayir jana â zuf
toşag orun p pierina jê jasdix çvêlêç juzluçlar
bila êk'sar juzluk' bila bir jezdi juvuryan
aç oprax nëçik' har jaxşining â somtaši gumuş
façok' indžilar bila p çadufay k'itlik' alt'un
mêrêžlar bila bir nšan juzuk'u k'çzil flori k'iy-
ovga t'engrining alyşi da â alt'un çolmak' da

*p̄dž flori mayja bu vëç bla k'i k'iyov toynu
barčani k'endi ètsar
boldu t'v rī mayisning ā*

Folio 21r°

A[nn]o 1571 *t'v-ning rī-sinay hogdèmpjerning p̄-inçiy k'unu-
nay*

*kjeldiy xačk'oy uçmaçliý džanliý hrihornung
oylu br èrëçpoçanlar alnīnay day këtçojia-
liç alnīna day vīznat èttiý k'i anar dosit
boldu çardašlarīndan opëk'unlarnīng ço-
lu ašīray pan bērnat ohlanlarnīng ata
day anay ulušu aχč[a]dan džyt fli
ay altun k'umušnu nè k'iy anar paytaš-
sar anīy tusnaç çaldirdiy çardašla-
riý çatīnay anīng uçun k'iy turk'tay borč
ètip tīr çaçan ol borčnu tolasa ol vaç-
tay anīng k'iybik' altundan day k'umuš-
tan pay algay
janay ol-žè vaçttay pan bērnat oylan-
larīy opëk'unlarīy çalgan çardaš ohlan-
larnīng bildirdilar k'ëtçojaliçk'ay k'i çat-
larīnay ol ohlanlarnīng bar r' fli-larīy*

Folio 21v°

A[nn]o 1571 *t'v çaning rī-sinay hogdèmpjerning ž-day
spisanīy boldu k'ëtçojalçtan uçmaçliý džan-
liý pan lazar ohlu grësk'onung ohlanlarīning
day çatun anung aribërisiy çaysi k'iy çalīp
tīr uçmaçliý džanliý grësk'odan songray çay-
si k'iy çalīp tīr pan lazar ohlanlarīning sk'lè-
pinay k'ëtçojaliçnīng mohuru tibinay baštay
išlagan k'umuš ž somtašiy k' lot k'rak'ovnung*

ā mohur altun jūzuk˘: ā k˘umuš mohur
 çinay ulusu k˘içisi blay k̄ k˘esak˘ k˘onovlar [skrešlono: blay]
 ā çiraxliç çinoviy ā ruk˘omiy çinoviy
 žž tēpsiy çinoviy ulusu k˘içisi blay
 ā çiraxliç jez ā pravday jez
 ā çiraxliç blaçoviy jez
 ā bahir t˘ēpsiy ā tas jez
 t˘ bardax çiniy t˘ tēpsiy çiniy
 ē k˘esak˘ bahir panovlar drušlak˘ britvannay
 ā çazan k˘uçnaning k̄ volk˘ tēmir
 k̄ tēmir pēç ahziy ā rožen tēmir
 ip taler blay tēpsiy ahaç
 ā k˘işiğay tēmir zbrojaj ā k˘rosk˘ay
 ā uzu tufak˘ ā oščep
 p çajez jugan t˘ çajez vēdray
 i zili esk˘isi jangisi blay
 ā çultar çalisiy
 ā zili tar k˘i lava usnay bolur

Folio 22r^o

ā k˘içk˘inay sariy çaliy
 ā çaliy džēliep sariy
 ā çaliy ulu sariy çali jangiy
 tonlar
 ā šubay tulk˘u çaray çek˘man e k˘umuš tuyma blay
 ā župçyay çaray çek˘man tulk˘ular blay
 ā muçajar k˘amizella çadufalar blay
 ā muçajar župan jalan
 ā ipak˘ çušaç adžam çušaçiy
 k˘ok˘ šalvar janay ā šubay tulk˘u çaray çek˘man
 ā adžam jariy voylok˘u blay
 ā fladroviy ložay tēšarsk˘iy
 ā çol sunduçu jašil
 ā stol fladroviy

Folio 22v^o

[strona niezapisana]

Folio 23r^o

t̄v̄ r̄ia

A[nn]o 1572

p̄ iedrvarnīng p̄-sina iī̄xpašk̄ un
kēldi ier̄iesp̄ ōxanlarnīng da kēt̄xoyaylarnīng
alnīnay b̄r̄ iask̄ ō oylanlari t̄uman ivan da
holub da vīznat ēttilar k̄ i uçmaxli d̄zanil [omyłkowo, zam. d̄zanli]
xardašlarīnīng xaçk̄ ōnung mayjēntnōstu-
ndan spadok̄ nu oddat ēttilar pan
b̄jēnatk̄ ay p̄ ilip oylunay nē k̄ i k̄ ēlir ēdir
xat̄ ununay hosk̄ aygay da oylunay ias-
k̄ ōgay da xzīnay bilk̄ aygay da xaç-
an oldi oylu bu uçmaxli d̄zanli xaçk̄ ōnung
iask̄ ō ilgari da sōngray bardī xat̄ -
unu hosk̄ ay ētk̄ ay b̄r̄ p̄ ilip oylu vask̄ ō-
gay da az vayttay oldi xat̄ un da hos-
k̄ ay k̄ ēldi toraynīng alnīnay b̄r̄ iask̄ ō oyl-
lanlari t̄uman ivan holub nēçik̄ dad-
ulari uçmaxli d̄zanli xaçk̄ ōnung xalgan
xzīnīng bilk̄ aynīng davi ēttilar b̄r̄ p̄ ilip
oylundan vask̄ ōdan ol spadok̄ nu k̄ i al-
iip ēdir uçmaxli d̄zanli xat̄ unu artīndan
xaysi k̄ i xatunnung oylī xzī bolmadī
vask̄ ō blay anīng uçun anīng k̄ i spadok̄
tušar ēdir xzīnay xaçk̄ ōnung bilk̄ aygay
turup vask̄ ō b̄r̄ p̄ ilip oylu ol vayttay
davi ētti anasīndan ilgari olgan oylan-
nīng iask̄ ōnung da sordu toraydan
k̄ i anīngk̄ i spadok̄ k̄ imgay tušar da
toray taptī k̄ i ijarīmī ol spadok̄ nung

Folio 23v°

tušar anasınay oylannıng da jarımı ızardaşınay
bilgaygay jana vask'ó br p'irip [blędnie zam. p'ilip] oylu davi etti
xat'ununung hosk'aynıng xalgan igilik'ından pay
toray angar sk'azat etti k'i bėrilgay angar pay
xat'ununung barçay igilik'ından nęçik'
alt'undan alay kumuştan alay [i]ndžidan
dortunçi pay storonaylar bunung k'i dęk'-
rėtni prinjat ętmadilar da otstup-
it ętip torayçılar alnından da zhodit-
say boldular da k'ėlip vask'ó br p'ilip
oylu vıznat etti k'i angar dosit boldu
barçay payından uçmaılı džanli xat'unu-
nung bu dur k'i aldı ık'i iwz [=ıuz] fıli da bu
pdž fıli-dan x fıli-sun bėrdi k'i alarnıng džan-
ları uçun bir must ętk'aylar
da xalgan igilik'ni nę k'i xaldı xzınay
bilk'aygay ık'i janda nęçik' vask'ó br p'ilip
oylu alay br jask'ó oylanları t'uman ivan da
holub xoydulay jıxovgay k'ėtıoyaylx
mohuru tibinay xz lat'ayların algin-
çay
bu dur bu igilik'ning jazovu
aval paşpay alt'un indžisi blay tız mtıal.
mazgap c'çiçak' alt'unu indžisi blay l' mt'ıal
alt'un xuşlar l' mt'ıal
alt'un boyunçax ži mt'ıalx
inçi boımay t' mt'ıal
baylar indžisi t' mt'ıal

Folio 24r°

alt'un hadžumuk'ı mt'ıal
bir indži jıgay xz [mt'ıal]lar

èk' inči jayay indžisi' i mt'χl
 bir sirmay jayay
 bir sirmay popèrèsnicay
 bir džuft biriž indži ž mt'χl
 p džuft briž sirmay
 p kumuš bəlbay ĩe somtaši
 a alt'un zindžil ĩp χzil ĩli
 è juzuχ
 t ton biri adamašk' ay tiyinlar blay
 èk' inčisi al jèzdi
 uçuñçisi šam androzi muχayjer
 t-unçisi arçavani muχayjer
 bir çek' man šubay tulk' u blay podbitiy
 ay umaylar blay [...]

bir k' itlik' hufnatlar blay
 bir k' olmak' alt'un
 bir fartuχ sirmay zalohay blay
 bir alt'un stir[k']ay
 bir χadifay juvurgan
 bir jašil zuf ton
 bir muχayjer šubk' ay tiyinlar blay
 bir štuk' ay k' rosènc' iy k' ètan
 èk' i džufd adamašk' ay jèng
 bir χadifay bork'
 bir adamašk' ay k' abatok'
 bir bramk' ay sirmay
 p zalohay sirmay
 t kumuš špilk' ay
 χt kolmak' košulk' aylar blay

Folio 24v°

i[k] fartuχ polk' ay blay
 žè cvèlèχ pošvay
 ž čaršov

k̄ aχ maχramay
 p̄ uzun čaršov
 iē ok'olistiy fartuχ
 p̄ botuχ
 bir stirk'ay
 k̄ džufd k'ètan jènglar
 p̄ kumuš xašuχ
 dayin da bar bu oylangay bil[g]aygay
 χaysi k'i mamasī diyatik' ètip tir hrihor
 χat'unu bir k'umuš vaçok' da bir
 k'umuš paçèrlar bir kumuš xašuχ
 da [i]vanda dadusunday ā burnat-
 niy zufu bar da ov payi bar mulk'unay
 uçmaχli džanli jask'ónung
 dayi day bar br̄ jask'ò oylanlarinday
 t'uman da ivan da holub da dort iwz [= iuz]
 fli-su χaysi k'i bu t̄dž̄ fli-nu alay
 aldilar k'ètχoyaylχ alnīnay k'i nè aχčay-
 ning faydasī bolgay da nè χzning
 bilk'aynīng χardžī χz lat'aylar al-
 ginčay
 bu işlardan sōngra az vaχtta kèçti
 dunjadan bu χz da bilk'ay χaysina
 nalèžit ètar èdir bu barčay igilik' olum-
 undan sōngray aning k'èldilar k'ètχoyay-

Folio 25r^o

lχ alnīnay jōyari jazīlgan dadulari
 br̄ jask'o oylanlarī t'uman ivan da hol-
 ub da χoldular k'ètχoyaylχtan k'i al-
 argay vīdat ètk'aylar ol uçmaχli džan-
 li χzginaynīng bilk'aynīng χalgan igilik'-
 in χaysin k'i k'ètχoyaylχnng χolunay bër-
 ip èdirilar korup k'ètχoyaylχ alarnīng

slušnÿy k'laganin a zvlaščay k'i k'èldi-
lar barçay ðuvuɣlari ol ɣznÿng èk'i
jandan da alay at'a sartÿn nëçik' ana
sartÿn ɣaysilarina k'i biz k'ètɣoyjalɣ
barçay nëmayni ɣaytardiɣ alay fçèlè
nëçik' biznim ɣatimÿzgay ɣoyup èdirilar

A[nn]o 1572 $\overline{t'v'ria}$

martning ð-sina

kjeldi zadik' \overline{br} bjernat oylu kètɣoyaylɣnÿng
alnÿnay da ɣoydu uç iwz [= juz] \overline{fl} i aɣçaynÿ uçma-
ɣlÿ džanlÿ jask'ò oylu ɣačk'ònung ɣaysÿ
aɣçaynÿ k'i anÿng oylanlarÿnÿng èdi jask'ò-
nung da bilk'aynÿng bununɣ k'ibik' aɣç-
aynÿ aldÿlar \overline{br} jask'ò oylanlarÿ t'uman
ivan da holub da \overline{br} bjernat oylanlarÿn
volnÿy èttilar

A[nn]o 1572 $\overline{t'v'ria}$ p'jedrvarning \overline{zz}

kjeldi nurbèg dèr yòvanès k'iyòvu \overline{br} ivašk'ò jeries-
p'òɣan alnÿnay da k'jetɣoyaylɣ alnÿna vÿz-
nat ètti k'i angar dè[r] mgÿrdiçtan biy aɣaysÿ-
ndan jetti krorènk'inay koray $\overline{kdž}$ \overline{fl} i mulk'
payÿndan

Folio 25v^o

A[nn]o 1572 $\overline{t'v'ria}$

mayisning $\overline{žk}$ -unay

kjeldilar kjet'ɣoyaylɣ alnÿnay èk'i ɣardaš
pan t'uman da pan t'òròs \overline{br} iwɣnòy [= juɣnòy] oylanlarÿ
da vÿznat èttilar dobrovolnè k'i paylaš-
tilar ortaylarÿnay at'aylarÿndan da ana-
larÿndan ɣalɣan igilik'ni da ɣardašlarÿn-
dan da ɣalɣan uçmaɣlÿ džanlÿ holubdan

barçay blay alay alt'undan nêçik' kumuš-
tan da ^{sb}-dan da çumaštan da barçay-
dan k'i ortaylarinay nêmay artix davi
çalmadi tēk' mulk'lar payi çaysin k'i pay-
lašmiyirlar k̄ taš ov çaysi k'i šaharda dir-
ay taš k̄jebittan da çabaç ççargi baç-
çadan t'orōs vīznat ētti k'i angar çar-
dašī pan t'uman dosit ētti nē k'i aning
payinay k̄ielir ēdi dayi da pan t'uman
zēznat ētti k'i uçmaçli d̄zanli hrihōrnung
çardašlarinīng çalğan oylanlarinīng
mayiēntnōstu pan t'uman da çaldi

A[nn]o 1572 ^{t'v'ra}

mayisning ^{ia}-ina

k̄ieldi k'ietçōyalç alnīnay ^{br} mik'laš oylu pan
ivašk'o da ^{br} avēdik' oylu pan çaç-
k'o opēk'unlarī uçmaçli d̄zanli šimk'ōnung
oylanlarinīng da ayttilar bulay
biz bolup opēk'unlarī çaysi k'i bizni ētti
uçmaçli d̄zanli pan šimk'ō k'ēndining oylan-
larī usdunay opēk'un da barçay dob-
rōysu usdunay çaysi k'i hali da korul-
du diyatik'indan uçmaçli d̄zanlinīng

Folio 26r°

biz nē turlu opēk'unlar ustupit ēttiç
dobrōysunay aning k'ladiç bilmay nē çalip
tīr uçmaçli d̄zanlidan sōngray k'ēndining
oylanlarinay olçtuç da hēsēblaydiç
jazov çzov ēttiç bu invjēntargay koray
çaysi k'i biylik'ingizgay oddavat ētirbiz
bir zamangay diyin saçlamay çaznada
açkolvėk' diyatik'inay k'oray uçmaçli d̄zan-

līnīng niço dostavat étmas évèt malum
dur [a]nīng χat'ununay martaygay da oγ-
lunay [s]têçk'ogay χaysi k'i sumaynī biz opêk'-
unlar oγlu blay kordīχ stêçk'ò blay da
hêsêblap bu invjēntargay koray barçay
dobronu bērdīχ χolunay stêçk'ònung
k'i ol bunun blay spravovat êtk'ay da ov-
nung χardžin da barçay potrēbaysin kor-
gay ay χaçan biz opêk'unlar nè vaχt k'l-
asaχ bizgay povinēn bolgay stêçk'ò hêsēb-
ni da bunun k'i sumaynī χolumuzgay bēr-
may nēning k'i usdunay bu invjēntarnī êt-
tiχ da stêçk'ò k'ēndi χolu blay podpisat-
say boldu da k'ēndi mohurun da χóydu

Folio 26v°

A[nn]o 1573 $\overline{t'v'rip}$

unvarnīng \overline{i} -sina

kēldi t'uman jask'o oγlu da žadat étti k'êt-
χojalīχtan k'i angar \overline{p} andīčk'an χardašni jēbēr-
gaylar anasina žadat ét[k'Janī na anīng jēbērdi-
lar \overline{p} andīčk'an χardašni \overline{br} bērnat oγlu za-
dik'ni da \overline{br} stēpan oγlu hank'onu χaysila-
rīnīng alnīna vīznat étti pani vartē jask'o χa-
tunu k'i angar da anīng oγlunlarīna dosīt
boldu alarnīng paylarī χaysi k'i bar édi \overline{br} bēr-
nat oγlanlarīng χatīna barça tugal

Folio 27r°

$\overline{t'v'rip}$

yunvarnīng \overline{ii} -ina

kjeldilar kjēt'χóyaylχ alnīna \overline{br} bjernat oγlu
zadig da \overline{br} jask'ò oγlanlarī t'uman

A[nn]o 1573

ivan da holub da \overline{br} hrihòr oylu vartik
da $\overline{choldular}$ k'èt \overline{ch} òyal \overline{ch} tan k'ì k'ìet \overline{ch} òya-
l \overline{ch} alarga vīdat ètk'aylar barča dobro-
sun uçma \overline{ch} lī d \overline{z} anlī \overline{ch} ačk'ònung \overline{ch} zīnīng
 \overline{ch} zīnīng bilk'anīn \overline{ch} aysī k'ì dobro nu
alar k'èltirip \overline{ch} òyup èdilar k'èt \overline{ch} òyal \overline{ch} ta
 \overline{ch} aysīn k'ì k'èt \overline{ch} òyal \overline{ch} \overline{ch} aytardī alarga fè-
jèlè bilma \overline{ch} ī blay vask'ò[n]ung \overline{br} p'ìlip oylu-
nung nèçik'ògay atasīnīng uçma \overline{ch} lī d \overline{z} an-
lī bilk'aynīng anda-ž turup iuzda
iwz [= iuz] vīznat èttilar k'ì bu dobro blay
ulašindilar \overline{br} hrihòr oylanlarī blay
èk'ì jartīn dadularī bu bilk'anīng
nè k'ì bu \overline{ch} zgay \overline{ch} alīp èdī at'asīndan anī
aldilar \overline{br} jask'ò oylanlarī da nè k'ì \overline{ch} al-
īp èdī angar anasīndan anī bèrdilar \overline{br}
hrihòr oylanlarīna nédan k'ì biri birin
volnīy èttilar p'īanda k'ì artī \overline{ch} bu
spadok' uçun sozlari bolmagay biri birina

$\overline{t'v}$ $\overline{rīp}$

yunvarnīng $\overline{t'}$ -ina

kjeldī \overline{br} jask'ò oylanlarī t'uman ivan da \overline{ch} ol-
ub da \overline{br} bjernat oylu zadīg kjet \overline{ch} òya-
l \overline{ch} alnīnay da vīznat èttilar \overline{br} jask'ò

A[nn]o 1573

Folio 27v°

oylanlarī k'ì alarga \overline{br} bjernat oylanlarī
jètk'irdilar bèš iwz [= iuz] flī alarnīng \overline{ch} ardašī-
nīng uçma \overline{ch} lī d \overline{z} anlī gjeru \overline{ch} nanīng a \overline{ch} çaysīn
nédan k'ì \overline{br} bjernat oylanlarīn volnīy ètti-
lar

$\overline{t'v}$ $\overline{rīp}$

p'jedvarnīng $\overline{t'}$ -ina

k'jeldi kjetxöyalx alnina pani hanuxna
br̄ xodžigiy nogari k'endi oylanlari
blay da ayttilar bėrmagay ohanga
br̄ xodžigiy oylunay payin uçmaçli džan-
li olušk'aynıng br̄ xodžigiy xzıning
alt'un indžidan xaysi k'i kjetxöyalxnıng
xatına ědi xaysi payni k'i bėrdilar ang-
ar k'ětxöyalx tək' ançaç xaldı k'ětxöy-
aylx xatına bir pay br̄ xodžigiy oylu
stėck'önung

t'v r̄ip

p'jedrvarnıng t'-ina

kjeldi kjetxöyalx altnina yohan br̄ xodžigiy
oylu da aytti k'i toladi mark'ogay
br̄ xačk'ò oyluna İk İli xaysi aχčanı
k'i borçlu ědi yohan uçmaçli džanlı zad-
ik'k'a biy at'a oyluna sordu kjetxöy-
aylx k'i zadik'ning xat'ununung bilmaç-
i bla mi dir bu alar ayttılar k'i anıng
bilmaçi bla dir k'ětxöyalx jebėrdi p̄ and-
içk'anni da sordular xat'ununung op-
ėk'unundan xačk'òdan br̄ zaχnòy oylun-

Folio 28r^o

dan aytti opėk'unu k'i xat'ununug da
mėnim bilmaçimiz bila dir a tak' biz yohan-
nı vızvolit ětarbiz bundan

t'v r̄ip

p'jedrvarnıng iěe-in

kjeldi lazar ulu xodža oylu da vıznat
ėtti k'jetxöyalx alnina k'i angar toladi
da dosit ětti k'ask'ò[nu] uçmaçli džanlı

χodženk'ò oylu ivašk'önung χat'unu k'èndi
oylanlarī bla ol mur uçun ortadagi χay-
sī k'i angar jazīlīp édilar burunda pan
lazar ol burungi zapistan alarnī k'vit-
ovat étiyir mēngilik'

t'v rīp abrilning īp-sina χank'un
kèldi hank'o da zadig aχbaš t'orunlarī baròn
jerjesp'òχanlarnīng alnīna br ivašk'önung da
br sdjep'annīng da k'ètχoyjalχnīng da vznat
édilar dobrovolno χaysi k'i analarīnīng payi
bar édi ortalarīna anīn k'i paydan dosīt boldu
zadigk'a anasī payīndan ā aχčagay diyin artīχ
davi χavγay ortalχ jérda héč χaldīrmadīlar
na vēčnosd boldī dosīt zadigk'a

t'v rīp nòyjempiernīng žī-ina
kèldi br donavak' kīetχóyalχ alnīna da gilèy ètti
minas sargavak' usduna ki bèrip tir angar
bir darè kirk' jazmagay da bu zamangay an-
čay jazmiyir minas aytti k'i br donavak' χol-
armèn biylik'ingdan k'i jamanlamagaysèn biylik'-
ing

Folio 28v°

k'i bulay uzaχ jazmadīm évèt tutunurmèn
biylik'ingizning alnīnay k'i bayramgay hadirlag-
aymèn égar hadirlamasam tutunurmèn
biylik'ingizning alnīnay k'i χaytargaymèn aχč-
aysīn da tolaygaymèn χayītīn nè k'i k'èlsay

t'v rīk
p'jedrvarnīng t'-una
kīeldi k'jetχóyalχ alnīna br t'uman krikòr oylu

da $\bar{b}r$ mik'laš andriy oylu kvitovat éttilar
luk'ašni $\bar{b}r$ krikórša oylun nečik' opék'unlar
ol aχčadan χaysi k'i borčlu édi[.] luk'aš učmax-
li džanlı yóvaněsk'ay k'iyik' χačk'ó oyluna bérđi
tugal iétk'izdi bu ioyari jazgan opék'un-
larniň χolunay $\bar{b}r$ t'umannıng da $\bar{b}r$
mik'lašniň

$\bar{t}'v$ rík-una

pjedrvarniň $\bar{i}e$ -ina

kjeldi kjetχoyalχ alniña $\bar{b}r$ ambroz kiyovu
blay pan tuman blay $\bar{b}r$ iask'ó oylu
da vıznat éttilar uhodani χaysin
k'i alarniň ortasına toχtattilar
da taptilar bu iaxši kišilar bašta
dér simon k'ahana da $\bar{b}r$ t'uman krikor

Folio 29r^o

oylu $\bar{b}r$ ivašk'ó mik'laš oylu $\bar{b}r$ mik'laš andriy
oylu $\bar{b}r$ t'uman zadik' oylu χaysi iaxši kiš-
ilarni ék'i janda χolup édilar k'i ortalar-
inay barišlx étk'aylar édi da bu ioy-
ari jazgan kišilar bulay vıznat éttilar
kétχoyalχ alniña k'i bu turlu barištir-
dilar $\bar{b}r$ ambroznu pan t'uman k'iyovu bla
ot'stupit étip avalgi jazovnu χaysi k'i kror-
ěnk'ta jazilip tir pan t'umannıng $\bar{b}r$ iask'ó oyl-
unung bu turlu χaysi k'i $\bar{b}r$ ambroz jaz-
drıp édir k'iyovuna pan t'umangay ovunu-
ng t'payin da k'iyovu pan t'uman saχlas-
ar édi anı da χat'unun olumlarinay
diyın da χzina kask'ogay vıpravay bėrsar
édi[y] χačan angar ioluχsa édir bir iaxši k'iši
évét k'i ortalarına bariš almaslar édi bu

xznning payi čovrasina na bu joyargi jaz-
 gan yaxši kişilar ortalarina bulay tox-
 tattilar k'i pan t'uman ol t' pay mulk'tan
 bir payin bergay ol xzgay kask'ogay k'i ol
 nečik' dzédzič'ay bu t'unči pay usdunay
 olturgay tilda budovat etip k'endina
 ay xalğan vıpravasın xznning at'asi bilgay
 br ambroz evet pan t'uman xzgay bud-
 ovanjegay xzgay na pomoč'i fli bergay
 da at'asın br ambroznu k'erak' pan t'um-
 an saxlaygay olumuna dira k'i k'endina
 nemay ek'sik'lik' bolmagay da br ambroz
 k'endi ot'mak'i usdunay jazdırsar rat'-
 ušta t'orayda k'endinining ovunung k'
 payin na večnost pan t'umangay da
 aning pot'omstvosunay da hali birdan
 k'endina beriyir uživat etmagay evet pan

Folio 29v°

t'umannıng pot'omok'u bolmasay da olumun-
 dan songray aning da aning singarining pani
 hanuxnaning k'im da iuvux čxsay dzédzič'
 ol k' pay mulk'k'ay tđž fli polsk'iy odložit etk'ay
 pan t'umannıng iuvuxlarına da algay ol
 mulk'nung k' payin ay negay diray bu tđž
 fli-nu odložit etmasaylar anginçay volno
 bolgay pan t'umannıng iuvuxlarınay
 uživat etmagay bungar barçaygay br am-
 broz xayil boldu da k'endi yaxši erk'i blay
 etti k'endi oylanları arasına jergay neč-
 ik' burunda etip edi da je paygay k'en-
 di mulk'un ayirip edi hali da ol turlu
 je paygay ayirip jazdiriyir da beriyir
 pan t'umangay k'iyovunay singari blay pani

hanuxna blay k̄ payin kʻaskʻogay xzinay
bir payni da bir payni nečikʻ burun jazip
edy kʻendi xzi artindan pani nazu art-
indan viyanay uçmaqli džanli pan bohdan-
gay bulay toxtaldı bu zhoda xaysina
kʻi storonaylar kʻetxoyaylx alnınay p̄ jandan
da xayil boldular

t̄v r̄ik-usna hogdempier-
nıng ž-sina

turup obličně kêtxojalxnıng alnına
xačkʻo hrihornung oylu vıznat etti kʻi
anar pan bérnat ohlanlarından zadikʻ-
tan da mikʻlaştan nečikʻ opékʻunlardan
xardaşlarıng spadokʻundan hoskʻadan

Folio 30r°

da oluškʻadan dosit ettiilar dahı da vız-
nat etti kʻi xalar borçlu pan bérnat ohlan-
larına d̄žž f̄li nemič hesépi l-ar hrš sanap
otun[ç] bérnan axç[a] xaysin alarga tutundu
tolama bu haligi jolundan turkʻtan kʻelip

t̄v r̄ik t̄jegdiempierning žje-ina
keldilar kêtxoyalx alnına jakub b̄r sdjepʻ-
an oylu bir jandan da birsi jandan
pʻjetre b̄r krikorša oylu ogay xardaşlar
jakub kʻendi da p̄jetre atı blay anas-
iynıng da ozgay xardaşlarınıng
vıznat ettiilar kʻi ortalarına alar-
nıng jaxşı kişilarnı keltirdilar b̄r pil-
ipni vasil oylu b̄r avedikʻni šimkʻo oylu
b̄r tʻumannı zadikʻ oylu xaysilari kʻi
alarnıng ortasınay posta[n]ovit etti-
lar alarnıng ortaxlxlari çovrasınay

négay k'i alar ek'i janda berinip bu
 jaxsi kişilar usdunay barçay tapk'an-
 larınay xayil boldular da barça hēs-
 ēbdan songra xaldilar jōyargi angilgan
 pētrē anasī da xardaşları blay borçlu
 bērmay jakubgay xardaşlarınay džl flī
 xayis axçani bērdilar jakubgay da jak-
 ub vīznat ētti k'i angar jetti aning k'ib-
 ik' džl flī xardaşlarından

Folio 30v°

t'v rit

boldu bu t'oray duḡovniy
 abrilning īa-ina

kēldi dr vask'o avak'ērēc alnīna da br sdjep'an jēriesp'ōḡan alnīna
 da antičk'an kētḡoyalar alnīna br p'ilib vasil oylu br t'uman
 juxno oylu br awīedik' š[i]mk'o oylu br ivašk'o mik'laš oylu da ozgalar
 dayi turup jūzda jūz duḡovni t'oray alnīna markarid kēnsining
 vlasnī oylu bla rum ḡōdžay ašra da glēy ētdi donavak usna
 bu sozlar bla bit'ig usdna jazgan bērdi bu t'urlu biylar kētḡoya-
 lar mēn misk'in xat'un aning uḡun bu ayirlyimnī jazip bēriyirirmēn biyl-
 ik'ingizga k'i mēn sozlama başarman turup alnīna biylik'ingizga ḡolarmēn
 tēngri joluna t'ēngrining sovuk'u uḡun da bildirirmēn biylik'ingizga da glēy
 ētarmēn mēnim ēyam usdna br donavak'ning ḡolarmēn k'i mangay konuluk'
 etk'aysz

avalgi glēyim mēnim bu dur k'i bu jaxši gişi br donavak jēbērdi olaḡ ulus-
 una mangay xayis iştan mēnim xabarim hēç jōḡ ēdi sb xardž ētdi da jaxši
 gişilar otaş mēni kēltrdi ilōvgga da aldī mēni xat'unluḡk'a bsag bla da orēnk'
 bla

xaysi k'i biylik'ingizga barçangizga tanīḡ dīr da belg[i]li dīr da dayi da glēy
 ētarmēn ol xat'un usna xaysin k'i k'ēndining ovuna saḡliyjēr xayis k'i mēn
 aning

bla bungar dira ēminlik'ta turur ēdim jōḡ ēsa ol mēni buzdu k'i ēsimdan tay[a]
 dīm

da aning sababından kētdim k'amēneçk'a hak'imlik'ga halik'a kēldim say
ēsan

da kēri tušman mēnim ērimdan mēnim olumumay dingra ēgēr mēnim ērim
mēndan

kēri tušiyērīsa ol çat'un uçun çaysi bla k'i turijer orēnk'siz mēn çolarmēn
biylik'ingizdan k'i mangay biylik'ingiz konuluk' ētk'aysz birgasna da ol çat'-
un giši bla da çaytīp jana biylar bildirirmēn biylik'ingizga mēnim ayiruçi
usdna k'i maçtanīyēr usdumay aytīp bu turlu k'i ēgar bolsam ēdi
k'ēndina kēlماغay ētar ēdim k'ēndi alay k'i dayin bētar dēlirgay ēdi nē k'i
avaldan aning uçun biylik'ingizdan çolarmēn k'i biylik'ingiz mangay konu-
luk' ētk'aysz k'i mēn misk'in çat'un bulay kop sargardan çardžlanmagaymēn
donavak aytdi bunung usna k'i mēn bu çat'un bla ayirīlīp mēn
zēra ēsından tayīp ēdi da avalgi ēri bla da munung k'ibik' sabapī bar ēdi
bunu aytīp korguzdu nviragning bit'igin mohursuz k'i angar dasdur
bērip trlar ozga çat'un almaga çaysi bit'ig içina soz soz artından turup
tur bu turlu

[tekst w języku ormiańskim odczytany przez dr Piruzę Mnatsakanyan:]

I hramanēn Astucoy ew yamenayn srboc' nora naew i surb Eǰmīacni nuirakē i
Martiros episkoposē gir awrhnut'ean ew pahpanut'ean Ilov k'alak'i
k'ahanayic'n ew tanutrac'n. Canuc'umn lic'i jez k'ahanayk' ew žoļovurdk' or
mek'

ekak' Ilov u zinč' jataran hasut'ean ban kayr zamēnn imac'ak' ew vasn paron
tawnavagin banin hamar ayl šat k'nnut'iwn arak' ew meļadrec'ak' or zkinn
t'oļel

ēr. Yetoy k'ahanayk' ew tanutēr k' vkayut'iwn tvin, t'ē ayn kinn i xelac'
t'ap'el

ēr, intor or ē ku k'alēr ew na č'uzē zayrn i het kenalu. Mek' ayl datastanaw
bažnec'ak' i mimeanc', zēra kinn barjr jayniw ku kanč'ēr' t'ē duk' zis č'i
bažnēk'

na es inji mah ku gorcem: Ayspēs xawsk' aselov bažanel en. Ays banis mējn
oč' ov

ban č'unena oč' episkopos, oč' k'ahanay, oč' tanutēr. Darjeal gitenayk' or t'ē
uzena paron Tawnavagn amusnanaļ, mek' t'oļut'iwn tvak' amusnasc'i, k'anzi
astuacayin girn ku hramayē, t'ē law ē amusnanaļ, k'an jejnul Ov or ays
banis hakařaki ew dimadarji, surb Eǰmīacni hakařak ē ew mer hramanac'n ew

ənd baniw ē surb Ējmiacni hramanawn ew mer išxanut'ean.
Hnazandealk'n awrhnin yAstucoy ew i mēnĵ, amēn.

Folio 31r°

biz đr vask' o avak' èrèc' br stjèpan jèrjèsp' óxan bla da
jòyari jazgan antičk'an k' ètçòyalar bila išittiç èk' i
jannĳ gilèyin da džuvapĳn korduç k' i bu ulu
iš tir aldĳç çatimĳzga k' ahanalarnĳ duçòvniy
t' ora anglaganlarnĳ đr simonnu đr mik' ayèlni da ozga
k' ahanalarnĳ da ozga k' ahanalarnĳ da ogut' landç
igi saĳiš ètip da bulay taptĳç k' i bu çatun
donawak' nĳng çatunu dur pisak' li orènk' bila
da bularnĳ da bularnĳ k' imsa ayirma bolmas èdi
zèra sababĳ jòço èdi ayirilmaçnĳng ègar çat-
unnung usna [ègar çatunnung usna] tnsĳzliç
k' èlip èdi èsa èr çatunun tnsĳzliç uçun salmaga
bolmas ozga sabap k' orguzmadĳ nè tanĳçlar bila bir
tanĳçliç slušnĳy utununa k' èltirmadĳ k' i bolgay
sabap ayirilmaçk' a ayol bitik' çaysin k' i danawak'-
k' a bèrip tir nivrag anĳ jòlsuz bèrip tir bir çan-
nĳ išitip zèra çatun ol vaçt k' amènè[ç]ta èdi
èk' inçi biznim t' oralarimĳzga çarşı bèrilip tir ol
bitik' zèra ol bizdan başça bir t' ora ètma bolmas
èdi anĳng uçun biz bu bitik' ni bilma k' lamazbiz
ani t' ut' ma zèra nĳèslušnĳy dir da çuvatĳ
jòç t' ur zèra orènk' imĳzga çarşı dir ani danawak'-
k' a ol bir tanĳçliçk' a barma bolmas zèra biznim
ak' tamĳzdan çĳçmiyir nèçik' jergasi dir ani mohur-
umu t' oramĳznĳng usna jòç anĳng uçun biz
donawak' k' a aytitiç k' i k' ètargay ol çatunnu
ovundan k' i t' uriyir birgasĳna orènk' siz bir haf[f]ta-
ga dira da algay bu bsagli çatunun k' èndining
nèçik' t' èngrining alnĳna t' ut' unup t' ur dawnaw- [zam. danaw-]
ak' upornè artĳç t' ora bila postupovat ètmiyin

da k'èldi aytip alman èrk'ingiz bar a xatun bèrdi
pamjatniy da xoldu k'i bu barça jazilgay

Folio 31v°

ṭ'v' rīt awk'ostosnung [=ok'ostosnung]ṭ
boldu èrmèni k'ètχoyalixining alnina ilov šayari-
ning

t'urup obličnè k'ètχoyalixning alnina ḏr
mik'ayèl da stèpan k'osta oylanlarıy da vz-
nat èttilar jaxši èrk'ları bila k'i odst-
upovat èti[i]yirlar k'amènèçta xz xard-
aşlarining dobrosundan da aytilar
k'i ètsinlar ol dobro bila nè da bar èsa
xardašimizning džanina aning èri biz
alarni barça dawxdan bizim xardaš-
imizning dobrosundan k'vitovat ètip vol-
niy ètiyirbiz k'i biz da bizim potomk'olar-
imiz da alardan bir nèma davi ètmagaybiz

ṭ'v' rīt tgdimpjer ž

k'èlip obličnè èrmèni k'ètχoyalixning
alnina ilov šaharining ḃr daw-
id ḃr sèrèpk'o oylu da ḃr ovan-
ès k'ovor oylu ḃr t'òros agop oylu
ḃr jakub ḃr sèrèpk'o oylu
ḃr vartik ḃr hrihor oylu da od-
dat èttilar k'ètχoyalixk'a bitik'

Folio 32r°

k'aspardan ḃr jask'o oylu xayasi bitik'ni
jazip tr stımbolda da bu bitik'ning xat-
ina dayi ayiz xrèrlari bila vznat ètti-
lar bu joyari jazilgan osobalar èrk'in
joyari angilgan k'asparning bu bitik'k'a

k'ora xaȳsi k'i bēlgili ētiyir j̄oyari angilgan
 bitik'ta ērk'in k'ēndining xaȳsi bitik' baš-
 laniyir bu t'urlu
 mēn k'aspar j̄ask'o oylu biy t'ēngri niyat-
 ima j̄etk'irgay amēn džēmi k'ristanni da mēn
 j̄aziχlini k'ēldim biyning atina st̄imbol-
 ga da taptim bizim dayfani pan ovanēs-
 ni k'ēvor oylu pan dawīdnī pan j̄ask'onu
 br̄ sērēpk'o oylanlarin pan t'orosnu agop
 oylu pan oyanñ br̄ χodžigiy oylu da pan
 vartik'ni hrihor oylu da χoldum da j̄al-
 bardim k'i k'ēndi j̄axsi k'olnumdan niyat
 ēttim da bulay fik'ir ēttim j̄oχ k'i mun-
 da j̄oχsa hanuz ovda bulay fikir ētip
 ēdim j̄oχsa obziratsa boldum χard-
 ašlarim usna k'i hali mēn k'lasam niyat
 ētk'anni bēlgili ētma šayat k'olnularina
 χoš k'ēlmağay da mēni ol niyatimdan ali
 χoygaylar bēlgili ētiyirmēn bu j̄axši
 k'išilarga k'i mēn k'aspar j̄ask'o oylu

Folio 32v°

xaȳsi k'i χardašim ivanda bar d̄ir mēnim vlas-
 niy kdž̄ flī sb̄ am da vək'il ētiyirmēn bu
 j̄axši k'išilarniy k'i munung k'ibik' mēnim kdž̄
 flī sb̄ amni ivan χardašim bērgay sk'oro
 bu j̄axši k'išilar saylīχ bila k'ēlsalar
 ilovga bizim ērmēni urjadīning χoluna
 kdž̄ flī-nu k'i bolgay pdž̄ flī-su šayar
 j̄iχovuna da dž̄ flī-su babaslarga
 k'i but'un turgay bu kdž̄ flī bizim
 k'ētχoyalarda da χulandirgaylar
 dž̄ flī-nung faydasin j̄ilda nē da t'u-
 šsa faydasin ulaštirgaylar bab-

aslarga da $\overline{pd\dot{z}}$ \overline{fl} -nung faydasin k'ën-
 dilariy $\overline{ij\dot{x}ov}$ potrebasına šafovat èt-
 k'aylar mënim niyatim bu dur k'i \overline{sp}
 $\overline{jerusayemda}$ $\overline{\dot{x}algaymèn}$ èvèt dunja
 hali dir ègar k'i bolmasam t'oxtama k'i
 \overline{jana} k'èlgaymèn munu k'ënsima za $\overline{\dot{x}ovov-}$
 at ètiyirmèn k'i \overline{jana} manga bizim ur-
 $\overline{jadimiz}$ povinèn bolgaylar but'un
 suma $\overline{kd\dot{z}}$ \overline{fl} -nu $\overline{\dot{x}aytarma}$ a ègar
 tènim ustuma t'èngrining buyru $\overline{\dot{x}u}$
 k'èlsa k'i $\overline{olgaymèn}$ habarim alsangiz na
 $\overline{\dot{x}olarmèn}$ k'i bu mënim niyatima k'ora
 t'ut'ulgay $\overline{pd\dot{z}}$ \overline{fl} $\overline{ij\dot{x}ovga}$ $\overline{d\dot{z}}$ \overline{fl} -sun

Folio 33r°

ulaštirgaysiz olumundan songra babas-
 larga hèm bu nëmani \overline{y} g \overline{ndak} 'k'a jazdir-
 gaysiz $\overline{\dot{x}a\dot{c}an}$ habarimni \overline{y} tayin alsangiz
 ja siz ja k'im da ol va $\overline{\dot{x}t}$ urj \overline{adda} bolsa
 mèn dawid sèrèpk'o oylu tanix bu k'ishi-
 ning munung k'i niyatina mèn ovanès k'ëvor
 oylu tanix bu k'ishining munung k'i niyatina
 mèn t'oros agop oylu tanix bu k'ishining
 munung k'i niyatima mèn jakub sèrèpk'o
 oylu tanix bu k'ishining munung k'i niyatina
 mèn vartik' hrihor oylu tanix bu k'ishinina
 munung k'i niyatina
 mèn k'aspar jask'o oylu vznatsa bolur-
 mèn k'i mèn k'èndi èrk'im bila èttim bu nëma-
 ni da tanix t'ut't'um k'èndima bu joy-
 ari jazilgan k'ishilarni

$\overline{t'v}$ \overline{rit} hogdimpjer \overline{it}
 boldu èrmèni k'èt $\overline{\dot{x}oyalixin}$ alnina

ilov šaharining
t'urup obličnè k'ètχoyalχnīng
alnīna ^{br} zaχno ^{ħačk} 'o oylu da
viznat ètti k'ī angar bērdilar nēčik'
opēk'unga uçmaχli ^{džanli}y bilk'anīng

Folio 33v°

ħardašining aribērisin vank'ta bolgan barča
t'ugal tēk' ^{t'ī} ^{īī} jīχovga ħaldirdilar vank'
potrēbalarīna

^{t'v} ^{īī} hogdīmpjer ^{t'ī}

boldu ērmēni k'ètχoyalīχīn alnīna
ilov šaharining

t'urup obličnè k'ètχoyalīχnīng
alnīna ovanēs biyata oylu da viz-
nat ètti k'ī angar dosīt boldu
zaχnodan dadusundan anasīn-
dan ħalğan bil[k']adan aribēridan
da ^{s̄b}-dan payīn nē k'ī angar anasī
çīħarip ēdi dastimēntnk'a k'ora da
volniy ètti pan zaχno[no] nēčik' opēk'-
unnu

^{t'v} ^{īī} noyimpjērniḡ ^z-sina

boldu ērmēni k'ètχoyalīχīniḡ

alnīna ilov šaharining

t'urup obličnè k'ètχoyalīχ-
nīng alnīna mark'o ^{ħačk} 'o oylu

Folio 34r°

da vznat ètti k'ī angar ^p ħīz ħardašlarīn-
īng opēk'unlarī pan t'uman krkor oylu da pan
mik'laš sērēpk'o oylu da ^{br} mik'laš ^{br} andriy oylu
bērdilar bu vēç bila k'ī anīng k'ī ^{s̄b}

učun k'ëndining p̄ xīz xardašlarından
nè bir s̄b xardž učun artix almagay da
alarni xardžlagay čax angar axča nêga-
dinča alarga biy t'êngri sngar bêrginča

t'v rīē
martning žt

boldu êrmèni k'ëtχoyal[l]xīnīng alnīna
ilov šaharining
k'ëtχoyalx undatip alniylarīna
b̄r ivanniy b̄r jask'o oylu da upomin-
atsa boldular k'ëndina anīng k'i k̄dž
f̄li-u xaysin k'i anīng xardaši k'aspar
odk'azat ètti bêrma k'ëtχoyalixnīng
xoluna bitik'i ašira k'ëndining s̄mbol-
dan jebêrgan tanixlixiy bila jaxši
k'išilarnīng alay nè t'urlu k'i dayin
k'êng bitik'i k'ëndinda bêlgili ètiyir

Folio 34v^o

na k'op išan songra b̄r ivan b̄r jask'o
oylu bu turlu t'oxtatti k'ëtχoyalix
bila k'i bu dur joyari jazilgan k'undan
nèçik' mardnīng žt-undan bêrsar b̄r ivan
k'ëtχoyalixk'a har jilniy ol k̄dž f̄li-dan
ī f̄li plat nēmič hēsēpi har f̄li-nu
ī-ar hrš sanap da bu k̄dž f̄li bolsar
b̄r ivannīng xatīna angar dira nêga
dira anīng xardaši k'aspar k'ëndining
joyari angilgan bitik'in jana p̄-inči bit-
ik'i bila k'ëndining potvêrdit êtk'ay na
xayda k'i k'aspar anīng xardaši anīng
k'i bitik'ni jebêrsa na povinèn bolup
b̄r ivan anīng k'ibik' k̄dž f̄li-nu k'ëtχoy-

alixk'a bërma barča t'urlu trudnost-
tan bašxa a xayda k'i k'aspar xarda-
ši br ivannıng burungi bitik'in k'endi-
ning sk'asovat etsa na anıng k'ibik' k'dž fli
xalgay br ivannıng xatına ol xuvat-
ta nëçik' burun edi a xayda k'i anıng
k'ibik' potvërdzëniy bitik'ni k'aspar jebër-
masa da ol vaıxtnıng arasına biy t'ëngri-
ning buyruıxu k'ëlsa k'asparnıng us-
na na anıng k'ibik' k'dž fli uçun t'ora
bil[a] sopritsa bolsar k'ëtçoyalix br

Folio 35r°

ivan bila k'i ol k'dž fli kimga nalëžit etsar
k'ëtçoyalixk'a mi joxsa br ivanga

t'v rıje abrilning ž

boldu ërmëni k'ëtçoyalixnıng alnına
ilov šaharining
t'urup obličnë k'ëtçoyalixnıng
alnına br andriy br xodžigiy oylu
da vznat eti jawnië jaxši ërk'i bila
k'ëndining k'i borçlu xaldiy br iwašk'o-
ga br mik'laš oyluna p'dž lje fli nëmiç
sb har fli-nu l-ar hrš sanap çaysi
sb-ni borçlu dur bërma k'ëlir ilov jarmark'-
ına çaysi k'i bu joxar jazılgan sumanı
angar opravovat ëtiyir k'ëndining ovun-
ung paylarıy usna da barča mayënt-
nostu usna çaysi k'i hali bar da song-
ra da tapunsa ëgar jazılgan k'un-
una joyari jazılgan sumani dosit ët-
masa na volno bolgay pan iwašk'oga anıng
k'i paylarnı uživat ëtma da alay aylan-

dirma nê t'urlu k'ëndina biyansa

t'v riĵe sêbdimpjerning žp
boldu êrmèni k'êtĥoyalixiniing
alnina ilov šaharining

Folio 35v^o

t'urup obličnjè k'êtĥoyalixniing
alnina hanuĥna br iuĥno ĥizi uĉ-
maĥli džanli stèpanning ĥatunu br
mgirdiĉ oyli alip ĥatına êk'inĉi éyas-
ından bolgan oylanlarin pètrèni ĵur-
k'onu da šimk'onu da viznat èti pani
ĥanuĥna ĵasniè da ĵaĥši êrk'i bila
k'ëndining br t'uman br iuĥno oyli
ašira k'i zhoditsa boldu k'ëndining
oyli ĵakub bila ĥaysi k'i burungi
éyasından dir stèpandan bu dur
ov uĉun ĥaysi k'i ĥalip tr uĉmaĥliy
džanliy stèpandan aning burungi ĥodž-
asından alay pani ĥanuĥnaga éyas-
ından songra nèĉik' ĵakubga atas-
ından songra bu t'urlu k'i bu dur
pani ĥanuĥna t'ursar k'ëndining pay-
i usna k'ëndining êk'inĉi éyasından bolgan
oylanlari bila ĉaĥ k'ëndining olum[un]a
dira da ulumundan songra pani ĥan-
uĥnaning povinèn bolur ĵakub
aning p-inĉi éyasından bolgan oylanlar-
ina aning payi uĉun bërma kdž flī
naĥd sb har flī-nu l-ar hrš sanap
ĥaysi kdž flī-nu alip aning ogay ĥard-
ašlariy povinèn bolurlar aniy barĉa-

Folio 36r°

dan t'oraning alnina k'vitovat [ét]ma da barç-
dan volniy étma upominatsa bolmiyin k'ëndina
ā nēmani bir macjērizna barčaning içina
mēngilik' tiyilmaχliχ da birdan povinēn bolur
ovdan çixmaga alay-oχ iakub da t'ut'-
uniyir k'i alarga bir nēma upominatsa bolm-
agay nē bir pay nē bir macjērizna barčaning
içina mēngilik' tiyilmaχliχ t'ut'uniyir
χaysi k'onaxçiyalarga p̄ janda zēzvolit
étilar nēning usna p̄ janda k'ëtχoyal-
iχk'a bērdilar pamiēntniy

t'v riē hogdimpier iē
boldu érmēni k'ëtχoyalixniing alnina
ilov šaharining
k'ēldi k'ëtχoyalixniing alnina t'uman
br̄ nik'oš oylu da gilēy étti awēd-
ik'ning usna br̄ hrihor domažirsk'iy
oylu usna aytip bu t'urlu k'i
awēdik' ovda stol artina urdu k'ēn-
din talēr bila da songra porvatsa
boldu ustuna da t'ovdu k'ēndin
alay nēçik' angar biyandir natt'o dayin
aytti k'i biçayin da k'ēsti janından

Folio 36v°

munung k'ibik' gilēyning usna awēdik' t'urup
džuvap bērdi aytip k'i alay dir k'i mēn anī
t'ovdum évēl k'i munung uçun k'i k'ēldi
ovga da barip k'uχniaga t'ovdu oylan-
ni da k'ēlip olt'urdu stol artina χay-
sina k'i mēn ayttim k'i bark'ēt stolumdan

ol manga bašladıy aytma k'i hrozit étma
 da fuk'at étma mèn da anıng içina
 anı t'ovdum a ol k'i aytiyir k'i biçaxın
 kèstim janından na anı anıng uçun
 éttim k'i biçaxk'a porvatsa boldu
 ustuma dayın da k'op t'urlu art-
 ixsilixın aytti nê t'urlu k'i anasın
 awèdik'ning sok'çaliyir nıezvik'liy vaçt-
 ta ovga k'èliyir bu dur k'i k'èçanıng nêç-
 a sahatına
 k'ètçoyalix işitip p̄ janniy da alay
 t'umannıng giléyin nêçik' awèdik'ning
 d̄žuvapın bu turlu sk'azat
 ètiyirlar k'i awèdik' zaçovat ètk'ay
 t'umanniy alay nê t'urlu k'i bu vaç-
 tk'a dira saçladı çax çardašlarin-
 ing k'èlga dira da t'umanga prèç-
 k'azat éttilar k'i barçanıng içina jaxši

Folio 37r^o

da hormatli zaçovatsa bolgay barçanıng
 içina dahiy da k'i t'uman juk' bėrgay k'i ol
 bu dur k'i awèdik' da anıng anası pok'oy-
 da zaçovanıy bolgaylar barçanıng içina
 çaysi t'uman bėrdi juk' k'ètçoyalix-
 nıng alnına br̄ awèdik'k'a br̄ zadik'ni br̄
 bėrnat oylu da br̄ hank'onu br̄ stėpan
 oylu [znak:] hrivna d̄žurumnung tibina

t'v̄ r̄iz̄ p̄jed̄irv[ar]z̄

boldu èrmèni k'ètçoyalixınıng
 alnına ilov šaharınıng
 t'urup k'ètçoyalixınıng alnına
 obličnè br̄ dawid br̄ sèrèpk'o oylu

da viznat ètti jawnje k'èndining jaχ-
ši èrk'i bila nastawanjèsindan pani
k'ask'onung uçmaχliy džanliy ivašk'onung
χatununung χodžènk'o oylu da an-
inìng èr oylanlarinìng χodžènk'onung
da holubnung aytip k'i angar
dosit boldu pani k'ask'odan da anìng
ohlanlarindan ol jē-inçi pay ov payi
χa[y]si k'i bu dur br dawidga k'roronk'ta
jazdirip èdilar atadan songra χaysi k'i

Folio 37v°

ohlanlarnìng liyjat alarına dira χaysi
jē-inçi paydan br dawid pani [k'] k'ask'onu
k'vitovat ètti da anìng ohlanlarin da
volnìy ètti mèngilik' vaχtlarga dira alay
k'i dahin br dawid pani k'ask'onung ol-
umundan songra jōyari jazilgan nēma
uçun bir nēma upominatsa bolmisarlar

t'v rīz pjedīrvar z

boldu èrmèni k'ètχoyalixinìng
alnina ilov šaharinìng
t'urup obliçnjè k'ètχoyalix-
nìnìng alnina pani k'ask'o uçmaχliy
džanliy ivašk'onung χatunu χodžènk'
o oylu k'èndining èr oylanlarìy
bila birga χodžènk'o da holub bila
da vznak èttilar jaχši èrk'larì bila
birga bir ayizdan k'ì br stjèpannìy
br lazar oylun χaysi k'ì opèk'unu
èdi alarnìng atalarìy[n]dan songra
alarnìng uçmaχli džanli ivašk'odan
χodžènk'o oylu k'ì anìng k'ibik' opèk'un-

luḡtan anī volniy ètiyirlar da k'vit-
ovat ètiyirlar barçadan aytip k'i k'èndi-
larīna barçadan dosit boldu

Folio 38r°

t'v rīz mart ža

boldu hokjēvawr da marmnawawr
t'oranīng alnīna èrmēnining ilov
šaharining

[znak:

sprawa vščatsa boldu hokjēv-
awr da marmnawawr t'oranīng da posp-
olitīy k'išining arasīna nastawanjē-
sindan pospolitīy k'išining bolup obruš-
onīy pospolitīy k'iši sprawasīndan
dawnawak'ning ḡaysi k'i boldu dawn-
awak'ning da anīng ḡatununun-
ung margritnīng arasīna alay nè t'ur-
lu k'i k'èndin bu dur dawnawak'ni
ayirip èdilar ḡatunu bila ḡr awak'-
èrèç da p èrèçpoḡan da p andičk'an
ḡr t'uman kirkor oylu da ḡr pilip
vasil oylu ḡaysilarīnīng arasīna
songra ruznost pok'azovatsa bašladīy
bolma nèga sprjè[ç]ivitsa boldu
pospolitīy k'iši aytip k'i çunk'i bu
sprawada bu dur dawnawak'ning
da anīng ḡatununung munung k'i
ruznost pok'azovatsa boliyir na bu
iḡ ḡaysi k'i bolup t'ur bizim t'oralarīmiz-
ga ḡarši bolup t'ur

Folio 38v°

da munung k'i sprawanīng artīndan iḡ k'èliy

èdi k'op jamanga aning uçun k'orup
 munu dawnawak' k'i pospolitiy k'işining
 da k'ètçoyalyñning arasına ulu
 sovuk'suzluk' başlaniyir aning uçun
 k'lap dawnawak' aning k'ibik' ulu sov-
 uk'suzluk'a zabiznut ètma da
 k'èldi obličnè hokjèvawr da marmnawawr
 t'oraning alnina da podat ètti t'oraga
 bitik' çaysi bitik'ta bèlgili ètti èrk'in
 k'èndining çaysi bitik' başlaniyir bu
 t'urlu ðr awak'èrèç ðr èrèçpoçan-
 lar biylar k'ètçoyalar k'èldim t'èngriga
 da bilik'ingizga bu dur mènim k'èlgan-
 imning sabapı k'oriyirmèn munung k'i-
 bik' çalabalarnı da burdalarnı
 k'i boliyir bilik'ingiz bila pospolitiy çard-
 aşlar arası na k'imsa uçun dugul
 tèk' mènim uçun èvét mèn da barçam-
 iz bulay biliređix da bilirbiz k'i nè
 t'urlu da sprawa k'i bolgay bilik'ing-
 iznning alnina çayda k'i t'oramizga
 k'ora olt'urgay awak'èrèç p̄ èrèçpoçan
 p̄ andičk'an ol t'ut'ulmaç k'èrak'
 da bèrk'lik'ta çalir èvét k'oriyirmèn
 k'i hali olt'organlar birlanmas soz-

Folio 39r°

larında na aning [u]çun mèn bilik'ingizdan
 çolarmèn çoy bu çalabalar k'èsilsin ošta
 mèn t'urup mèn igi osjadliy mèn inamga hodèn
 mèn k'larmèn jangidan çaçan dawıçim k'èlsa
 bilik'ingiznning t'orası alnina sprawitsa
 bolma nèçik' t'èngri da t'ora tapsa jetk'in-
 ça ðir bilik'ingiznning èsina dayı da t'ur-

up bu t'oraning alnina alay hokjævawr
 nëçik' marmnawawr dawnawak' obličně da
 ayız xřeri bila vznat etti k'endi jaxši
 èrk'i bila k'i ol pristawat ètip bu joy-
 arigi jazilgan sprawaga odstupit èt-
 ti k'endi jaxši èrk'i bila ol dèk'rèttan
 xaysin k'i ètip èdilar aning da aning xat-
 ununung arasina dr awak'èrèç p èrèç-
 poxan p andičk'an br t'uman kirkor oylu
 da br pilip vasil oylu da boldu povin-
 èn xaçan k'èlsa aning xatunu da ètsa
 aning bila dawı povinèn bolgay angar spraw-
 itsa bolma dušovniy t'oraning alnina
 almiyim k'èndina bir nemanıy bolušluxk'a
 nëning usna bërdi k'ètçoyalıxk'a pamièntniy

Folio 39v°

t'v rız-sınay martning tı-inay
 turup k'ètçoyjaylıx alnınay br
 ivan br jask'o oylu [plama]i k'i biylar
 ol kdž flı-dan k'i mënday bar k'asparning
 xardaşimning jèbèrdim angar l talr
 xardžlıx ierusaşemgay cmdi bilgaysız
 bilik'ingiz k'i ègar ol ay kdž flı bilik'ing-
 iznning xatınay xalmaylı bolsay
 k'asparning bitik'inay k'oray nay xolarmèn
 k'i bilik'ingizdan k'i bilik'ingiz mëndan
 ol aynı alğan day bu l talèrni ot-
 trutit ètk'aysız nay k'ètçoyjaylıx
 sayış ètip obiçat etti pan ivangay
 k'i bu joyari k'i jazgan l talèrni k'èç-
 k'aylar glovnıy sumaydan

t'v rız-sına abrilning it'-una

turup obličnie k'ëtχoialix alnina pan ivašk'o
 pan mik'las ohlu viznat etti k'i dobrovolně poz-
 volit etti dr vask'oga azbarina térédža açma
 do lask'i k'i në vaçtta jana k'lasa pan
 ivašk'o japma japk'ay

t'v rız abril it'-una

turup obličnië k'ëtχoialix alnina stë[c]k'o br
 xodžiy oylu viznat etti k'i borçlu dur çarda-
 šina andriyga p dž' [f]li tolisar bu açç p dž' [f]li [na
 bu] vaçttan jeliina da bunun k'ibik' suma da
 bërdi tutma andriyga payin k'jëndining ol ovda
 çayda hali turıyir andriy zaplatasın alginça

Folio 40r°

t'v rız-sina abrilning it'-uzuna

biz ermëni këtχoyalixiy ilöv šaharining bëlğili è-
 tiyirbiz k'i k'ëldi bizim alnimizgay obličnë t'uman
 jask'o oylu da çoldu bizdan ol p ovnung birin
 çaysi k'i hali jangla zbudovatsay bôlub tur
 jıçov azbarina jıçovnung gruntu ustna
 dr miğirdiçning ovu çatına turgan ovnu t'ur-
 maçk'a èk'i život'ka dira bu dur k'ëndining da çä-
 tununung hanuçnaning çaysi çoltçası ustna a-
 nning biz johari angilgan këtχoyalix jaxşı sayış
 étip da zézvolitsa bolup barçamiz a jerda aning
 k'ibik' ovnu angar t'urmaçk'a èk'i život'a dira
 priobiçat étix da çaysi t'uman bila johari angil-
 gan t'oxtatt'ix pëvniy k'onđiçiyalarning artndan
 k'i aning k'i mjëšk'anjësi uçun në pövinën dir baştanë
 k'i dahin olövda k'erak' barçanı k'ëndi aççası bila
 zbudovat ètsar alay nëçik' dahin igi k'ëndi bilsa
 nat'toy dahin bërdi k'ëtχoyalix'a pdž' flı sb nëmiç
 hësëpi har flı-nu t-ar hrš sanap bu vëç bila k'i në ol

da nē andan songra nē anīng xatunu da nē anīng
 potomok'ları ja xardaşları nē budovanjē uçun
 da nē ol p̄dž fli-dan bir nēma upominatsa bolmagaylar mēn-
 gilik' vaxtlarga dira xaysi k'i t'umanga biz da johari
 angilgan kētxoyalx bēriyirbiz ol ovda sk'utēčnīy
 t'urmax uživat ētmax da spok'oyñiy barča turlu
 prēnagabodñadan başxa çağ ēk'i životk'a dira
 nēning ustna bastx bizim k'ētḡoyalx mo[h]uru-
 muznu

Folio 40v°

jazildiy t'vis-nīng rīz-sīna unis ayning zē-sinay
 mēn jakub br lazar oylu bilinirmēn bu mēnim
 xol bit'ik'im bila k'i boldu iş ortamizga mēnim bi-
 la da holub bila dr vask'ō awak'ērēç oylu bila tu-
 tum angar k'ēbit'ni jalgay z-şar fli-gay baziy bila
 birgay xaysi k'ēbit turup tur bir jandan br to-
 ros oylanları dr da birsi jandan ivan diyak'on ba-
 hatirning xat'unun algan ortalarına ol k'ēbit
 da holub bērip tir x'ēk'i fli sb xaysi k'i oltursar
 jēdi jil bu kēbit'ta bu xadar sb uçun k'ēbitning
 bēzmēn balayuzun jildaliḡ k'i bizim juḡovga bēri-
 lir ol bērsar xalagay suxiy dni k'vartalda anī da ol
 bērsar ozga posluhalar nē k'i bar çēxk'a alay-oḡ
 ol ētsar k'ēbit'ni k'ēndi xolundan k'imsaga bolmagay
 nē jalga bērma nē otunç bērma tēk' bizga bērgaya biz
 angar sb-sīna xaytagaybiz hēsēp bila nē k'i k'ēlsa a-
 nīng uçun munu ētiḡ angar k'i ol k'ēnsi sb-siy bila
 kēbitni jasatrdī da nē k'i xardž ētip ēdi barçay
 turlu išk'a uludan k'içiga dira a sb-gay diray hē-
 sēp ētiḡ ol xadar sb xp fli džumlasī anīng uçun
 ol tursar k'ēnsi jēdi jil başladi k'ēbit'tay
 turma svjatk'adan bayramdan songra ē haf-
 taday

Folio 41r^o

t'vg rīz-sīnay hogdiempjernīng žz-sīnay
k'ēldi br k'aspar jask'o oylu jērusayēmdan
da žadat ētti k'i anīng k'i kdž fli-nu χaysi k'i
stīmboldan bit'ik'i aširay bēlgili ētip ēsa day χor-
guzup ēdi almay pan ivandan χardašından nē-
čik' širiy duftarday jazilī tīr χaysi sb-nī br
ivašk'o k'ondiçijē alar aširay tuttu ol sb-nī k'ētyoy-
jalχtan çax k'ēlganīna dingra k'asparnīng χar-
dašining ēmdi k'ēldi k'aspar da žadat ētti k'i a-
nīng k'i kdž fli-nu janay angar χaytargay urjad
nēčik' k'i k'ēndi bit'ik'i bila da bēlgili ētip ēdi u-
rjad korguzdu anīng k'i sb-nī pan ivan day χaysi
k'i jētt'i k'aspargay day zēznat ētti k'i dost bol-
du da k'vitovat ētti urjadnī day br ivannī
k'i artīχ sozu day davisī χalmadi

t'v rīje-ina hogdiempjer iz

t'urup obličniey k'ētyojalχnīng alnīna br luk'aš kirk'oša oylu da br zaχno
kirk'oša oylu da bēlgili ētti luk'aš k'i nē bēriyir zaχnoga k'ēndining
χardašining
olušk'anīng artīndan džēhez bašta altun pašpay gawarsalī ī tib usna altunu
indžisi bila χīē mtχal. altun mazgap altunu ž mtχal da indžisi ž mtχal.
indži bramk'a īt mtχal indži brižlar žī mtχal indži zaloha ē mtχal ā bēl-
bah altunlagan p somtaši ā bēlbay ā somtaši ā k'umuš χīn altun-
lagan ā somtaši vaçok'k'a k'umuš hadir ā somtaši ā altun çēpēc
īē ton ā k'ēng jēzdi ā χzil zufen p muχajēr ā k'undalik' çēkman aχ
opraχ t'ošak orun alay nēčik' χar jaxšining munung χatīna biy t'ēn-
grining al[γ]ši da dždž fli maya bu toranīng alnīna t'urup obličniey jaxsi
ēr k'i bila k'ēndining zahno kirk'oša oylu zēznat ētti k'i angar dosit boldu
luk'aštan k'irkoša oylundan da anīng χardašlarīndan džēgēz χaysin k'i bērd-
dilar k'ēndi χardašlarīnīng artīndan olušk'anīng χaysi džēhēzdan bu dur
k'i jōyari jazilganlarnī k'vitovat ētiyir da volniy ētiyir alay at'a payından
nēčik' ana alay mulk'lardan barçadan mēngilik' vaχtlarga volniy ētiyir [a]

dayıy da munung xatına vñat etti zaño k'i anıñ singarınıñ olušk'anıñ
 xaysi k'i uçmaıli dñanlı k'irk'oşanıñ xziy dir bar dir k'endining vlasniy $\overline{d\bar{z}} \overline{t\bar{r}}$
 $\overline{s\bar{b}}\text{-s}\bar{i}$ singarınıñ dir ol $\overline{d\bar{z}\bar{d}\bar{z}}$ $\overline{f\bar{l}i}$ -dan başxa xaysin k'i maya aldi
 anıñ uçun bulay jazıldı k'i zabaçit etip edilar jazma

Folio 41v°

$\overline{t'v} \overline{r\bar{i}\bar{z}}$ hogdempjerniñ $\overline{i\bar{z}}\text{-s}\bar{i}\bar{n}$ day
 turup obličnè k'ëtıyoyjaylıx alnıñay $\overline{b\bar{r}}$ hank'o
 axpaş tornu zèznat etti k'i holubgay xardaş-
 inay k'endining xaldı borçlu toxuz jüz $\overline{f\bar{l}i} \overline{s\bar{b}}$
 xaysi $\overline{t'v} \overline{d\bar{z}}$ $\overline{f\bar{l}i}$ -[n]u tutundu xank'o tolaymaygay
 k'élir pétray day nayd $\overline{s\bar{b}}$ bilay [n]è bir xumuş bilay
 dugul

$\overline{t'v} \overline{r\bar{i}\bar{z}}$ hogdempjer $\overline{i\bar{z}}$
 t'urup obličnıey k'ëtıyoyalıñning alnına $\overline{b\bar{r}}$ donavak' ilovlu da $\overline{b\bar{r}}$
 sèfèr kalust oylu k'afali da zèznat et'ti $\overline{b\bar{r}}$ donawak' k'endining iax-
 ši èrk'i bila bu dur k'i èrk'i bila biy t'èngrining etti dostlux $\overline{b\bar{r}}$ sèfèr
 kalusd oylu bila k'afali da bériyir angar k'endining xzin panna
 dovlatni orènk'li singarlık'a dayın da vñat etti $\overline{b\bar{r}}$ donawak' k'i
 bériyir sèfèrga ilgari t'èngrining alyşin da k'endining misk'in k'uçuna
 k'ora bu dur altun indžidan k'umuştan ton opraxtan alay nèçik'
 k'endining awalgi xzına gulafk'a bèrdi da bu xzına artixiy bila
 k'liyir bërma dayın da munung artından bériyir bu dur k'endining
 xzınıñ ol taş ovnu xaysin k'i olèk'sadan alıp tr orustan k'lap
 staraçça bolma k'i bu dur jıyari jazgan sèfèrga mèngilik' otr-
 imat etma k'endi $\overline{s\bar{b}}\text{-s}\bar{i}$ bila $\overline{d\bar{z}i\bar{e}\bar{d}\bar{z}i\bar{c}\bar{n}j\bar{e}\bar{y}}$ a ègar k'i k'ostantin bila bol-
 sa zhodiçça bolma ol jurt çovrasına k'i azbardan angar \overline{a} k'èsak'
 jeni angar bèrgay k'èvor oylu aksèntning ovunung murundan çax ol
 ovga diyin xabaç etip mur tartk'ay ay ègar k'i bolmasa $\overline{d\bar{z}i\bar{e}\bar{d}\bar{z}i\bar{c}\bar{e}\bar{s}\bar{t}\bar{v}\bar{o}}$
 onu otrimat etma bu dur jıyari jazılğan donawak' xaysından
 aniy odbit ètk'aylar na ol bu dur jıyari jazılğan $\overline{b\bar{r}}$ donawak'
 k'endining k'iyovuna sèfèrga bèrsar ming altı jüz $\overline{f\bar{l}i} \overline{s\bar{b}}$
 ay k'iyov k'eltiriyir xalat $\overline{d\bar{z}}$ xziy $\overline{f\bar{l}i}$ -luk' zınçıl da $\overline{d\bar{z}}$ xz-

il fli da á džuft bilazuk da á tonluḡ adamašk a
 bu joḡari jazgan némaga ḡabul boldular p̄ ianda da tanix
 mungar br andriyas k aménécli da br ḡačk o br awédik oy-
 lu da t oros etik či ilovlu boldu p jedrvar ž-una

Folio 42r^o

t̄vḡ r̄iz hogdempjerning iz-sinayday
 turup obličně k etḡoyjayliḡ alnīnay
 br hank o aḡpaš oylunung oylu day holub
 ḡardaši bilay dobrovyolně zēznat éttilar
 day biri birin k vitovat éttilar k i ně k i ališ bēriš
 bar édi ésay ortaylarīnay day barḡay dobroy-
 [d]jan dosit éttilar biri birinay ruḡomiy ataylar-
 ĩndan ḡalḡan day ně k i day išlaydīlar ésay birḡay
 day ḡaysi k i t engridan bērgan bar édi ortaylarīn day
 altun k umušan barḡaynīy pay éttilar ortay-
 larīnay [s]b-dan tē[k] ḡaldī ā taš ov ortaylarīnay
 baḡḡay payından day dosit boldu holubḡay
 anīng payi tēk taš ovdāy dandan iēḡ ḡaldī payḡay
 artix ā davi ā ḡavḡay ḡaldirmiyin ozḡay nēmay uḡun
 dayn day ḡoldu hank o day holub [k] etḡoyjaylytan
 k i anaylarīnay p̄ antičk anī iēbērgaylar ḡaysi k i
 alarnīng [ē]rmēni adat etk aniy ustnay k etḡoyjalix
 iēbērdi br tuman dr k irk or oylu day br tum-
 annī zadik oylu ḡaysilarīning alnīnay a[n]jaylariy
 pani aḡsapēt viznat eti k i angar anīng payi
 ḡaysi k i bar édi oylanlarīn day égar sb̄ altun
 k um[u]š barḡaydan dosit boldu oylanlarīndan
 tēk ḡaldī [o]v payi [skrešlono: tan] day ov dandanjēyīn day
 pay ḡaysi k i pani aḡsapēt bu p̄ oylunay antičk an
 ḡardašlar alnīnay ol paylarīn k endining bayišlaydī
 k i olumundan songray alargay day alarnīng
 oylanlarīnay bolḡay day alar aniy hank o day hol-
 ub poyvinēn bolsarlar olumunay dingray saḡlaymay

bu jaxšliχ uçun day nè k' i day χalsay dóbroyso
k' i bu p̄ oylunay bolgay hank' ògay day holubgay
dayn day hank' o viznat ètti k' i uçmaxli džanli
grèsk' onung χardašining χatununung day
oylunung payi ruχomiy χatīnay χaldī bu dur
jē dž fli ay day ž̄ χašuχ k̄ somtaši day k̄ lot
day k̄ k' ubok' t̄ somtaši t̄ lot èk' sik' bu hank' o
χatīnay χaldī

Folio 42v°

t' vg rīz-sīnay awkostosnīng i-sīnay
k' èldi k' ètχoyjāylχ alnīnay d̄r vask' o d̄r
vartan oylu day pan zadik' day pan
mik' laš b̄r bērnat oylunlarīy nèçik' k' rēvnīylarīy
uçmaxli džanli misk' onung d̄r vartan oylunung
day ani[n]g tul χatununung day oylanlarīning
χaysi k' i zēmrīt ètti uçmaxli džanli misk' o turk'
ulusunay day χaldī anīng χumašlarīy χay-
sayrī day èrdžaš oylu χatīnay ol èrdžaš oylu ovanès
k' èldi angurjāygay ol χumašlarīy bilay day jaz-
ganīy bilay k' èndīning anglat[.] jī anīng k' i χumaš-
lar uçun b̄r bērnat oylanlarīnay nèçik' k' i prijāy-
tēllargay uçmaxli džanli misk' onung ol vaχttay rast
k' èldi b̄r sērēpk' o oylu [wyras skrešlony] davud k' i k' ètiyir èdi angur-
gay day b̄r bērnat oylunlarīy žadat èttilar
davuddan nay davud bolup angurday staran-
jē ètti anīng čovraysīna alay nèçik' prošon[.] jiy
b̄r bērnat oylanlarīndan day ay k' uçu bilay
čřχardī anīng k' i χumušlarnī èrdžaš oylundan
tolap k' èndīnay ol borčnu χaysi k' i angar borčlu
èdi uçmaxli džanli misk' o day natto dayn nè k' i
èrdžaš oylu χardž k' orguzdu χumašni angur-
gay k' èltirginčay barčay sum bērdi χardžin day
borčun èrdžaš oylunay pan davud sērēpk' o oylu

altmiš dort ming édždz osman aysi etti talr řzdžži
 day k ort bėrip bunun k'i sumayni davud
 ėrdžaš oylunay odobrat etti k'ėnsindan ž dėvay
 ĵuk'u darçini day cĳtvar ė-si darçin day k'u
 cĳtvar çaysi k'i dayn ašayay bolur mĳanoviçĳe
 [n]ė çadar fnt dznamun day nė çadar cĳtvar çřti
 [n]atto dayn davd ilovgay k'ėltirginçay ol çu[m]-
 ašlarni çardž etti dzt'i kđžgĳe osman sb-si ėtar
talr řtdžct talr sum barçay davud çardž
 ėtk'an day borç tolaygan b[i]lay ėrdžaš oylunay etti
 uç ming džk talr k'ėltirgandan songray davud
 bunun k'i çumašlarni oddat etti v çėlė br
 bėnat oylanlarĳnay pan zadik k'ay day mik laš-
k'ay çaysi k'i alar anĳng k'i çumašni

Folio 43r^o

odobrat ėtk'andan songray dav[u]ddan çaysi k'[i]
 bunun k'i çumašni odobrat ėtk'andan songray
k'ėlip oz[n]ayomit ėttilar mangay đr vask'ogay nėçik'
 çardašinay uçmaçli džanli misk'onung nay mėn
đr vask'o vĳznat ėtiyirmen bilikingĳznĳng urĳadiy
 alnĳnay k'i k'ėndi stronamdan vĳsadit ėttim
 t ĵaçši k'iřini nay imĳe br lazarni ulu çodžay
 oylu br davudnu lazar oylu day br tum-
 annĳ zadik' oylun day br hank'onu açaš
 tornun k'i alar hėsep algaylar pan davd-
 dan br sėrėpk'o oylu çaysilarĳnay k'i davud
 do[y]statėçniy hėsep bėrdi k'i bu çadar ay
 nėçik' ĵoyari ĵazilgan đr křdžk talr vidat etti
 ol çumašni ilovgay k'ėltirginçay nay bunun k'i
křdžk talrni bėrdilar dav[u]dgay br bėnat oylan-
 larĳy ĵanay ol ĵaçši k'iřilarning bilmaçiy bilay çaysi-
 larĳy k'i mĳanoviçĳe dayn ĵoyari ĵazgan k'iřilarning
 bilmaçiy bilay ĵazilip tĳr dayn day mėn đr vask'o žad-

at éttim $\bar{b}r$ lazarni ulu χ od \bar{z} ay oylu $\bar{b}r$ dav[u]dnu
 lazar oylun $\bar{b}r$ hank'onu α paš tornu day k'éndim day
 birgaylarınday olturdum nay k'édilar $\bar{b}r$ bérnat oylanlarıy diftar bilay day poyk'azat éttilar
 k'i ol bahar χ aysin k'i alar odobrat éttilar $\bar{b}r$
 sérèpk'o oylanlarından çınamun day cıtvar safı
 çıxtı ol çk'anıy bès ming bès jüz $\bar{y}e$ $\bar{f}nt$ χ aysi baharni
 zayraz bahaysi bilay nèçik' k'i ol zaman day k'èçiyir-
 édi bèzirganlar araysınay oddat étti $\bar{b}r$ bér-
 nat oylanlarınay zadik'k'ay day mik'lašk'ay $\bar{f}nt$ -un
 birar $\bar{f}li$ har $\bar{f}li$ -si l-ar $\bar{h}r\bar{s}$ -k'ay dayn day vımož-
 it éttim zadik'tan day mik'laştan jıyari jazılğan
 jaxşı k'işilar bilay biligay $\bar{k}d\bar{z}$ $\bar{f}li$ baş dayn day bar
 édi \bar{a} turk' atıy day \bar{p} aray bay atıy anı [d]ay $\bar{b}r$ bér-
 nat oylanlarıy sattılar $\bar{d}\bar{z}$ $\bar{f}li$ -gay émdi boldu
 barçay sum zadik'tay $\bar{b}r$ bérnat oylan day nemiç
 hèsèpi har $\bar{f}li$ -su l-ar $\bar{h}r\bar{s}$ sanap $\bar{j}e$ $\bar{d}\bar{z}$ $\bar{y}e$ $\bar{f}li$ bu sum-
 dan mènim bilmaçıym bilay $\bar{b}r$ bérnat oylanlarıy odnjat
 éttilar $\bar{k}r$ $\bar{d}\bar{z}$ $\bar{t}a\bar{r}$ χ aysin k'i bèrip édilar dava-
 gay sérèpk'o oylunay har $\bar{t}a\bar{r}$ ıy $\bar{l}\bar{j}e$ -ar $\bar{h}r\bar{s}$ sanap
 dayn day bèrdilar jalçisinay misk'onung stèpan
 [a]gay χ aysi k'i birgaysınay édi hindıstanday
 $\bar{c}t$ $\bar{f}li$ jalıy ustnay day jan pan ivašk' èrèçpoç-
 angay amanatıy uçun $\bar{d}\bar{z}\bar{j}e$ $\bar{t}a\bar{r}$ misk'ogay bèrip édi

Folio 43v°

janay jangay šahar pısarınay $\bar{i}p$ $\bar{f}li$ jan zay[g]lıçk'ay
 day ivan podvoyvodziygay $\bar{z}a$ $\bar{f}li$ day volf oylu jan-
 gay $\bar{j}e$ $\bar{t}a\bar{r}$ $\bar{d}r$ vašk'ogay l' $\bar{f}li$ χ aysik' amanat bér-
 ip édim uçmaçlı dzanlıgay misk'ogay sum étti $\bar{b}r$ bér-
 nat oylanlarıy vıdat etk'an jıyarigi jazgan sum-
 dan mènim bilmaçım bilay $\bar{k}r$ $\bar{l}e$ $\bar{f}li$ har $\bar{f}li$ -su l-ar $\bar{h}r\bar{s}$
 χ aldı dayn $\bar{b}r$ bérnat oylanlarınday zadik'tay
 day mik'laştay $\bar{p}r$ $\bar{d}\bar{z}g$ $\bar{f}li$ har $\bar{f}li$ l-lar $\bar{h}r\bar{s}$ sanap

nay mèn $\overline{d\bar{r}}$ vask´o avak´èrèç bugun obličnè [tur]-
 up bilik´ingiznīng urjadīy alnīnay bununḡ k´i
 jōyari jazgan $\overline{p\bar{r}}$ $\overline{d\bar{z}g}$ $\overline{f\bar{l}i}$ -nu day mēnim uçmaḡlı d̄zan-
 lī ḡardašimning misk´onung sīngarīn day sirotay
 oylanlarīn day ov èr işin bēriyirmèn opèk´aysīnay aval
 tēngrining day songray $\overline{b\bar{r}}$ bērnat oylanlarīnīng zadik´-
 ning day mik´lašning k´i alay oylanlarīnīng lataylar-
 īnay dingray opèk´atsay bolḡaylar uçmaḡlı d̄zanlī-
 nīng sīngarīy blay day sirotaylarī bilay day bar-
 çay dobrosu bilay alay nēçik´ alargay t´ēngri milīy dir
 sk´oroy uçmaḡlı d̄zanlīy ḡardašimning olumundan
 songray arēst èttilar torayday nay anīng k´ibik´
 arēstnī k´onçit ètsinlar do k´oncay saylḡ bilay
 nēçik´ arēstay t[o]rlarday bu $\overline{p\bar{r}}$ $\overline{d\bar{z}g}$ $\overline{f\bar{l}i}$ -nung
 faydasī bilay $\overline{b\bar{r}}$ bērnat oylanlarīy živit èt-
 sarlar uçmaḡlı d̄zanlīnīng sīngarīn sirotay-
 larīy bilay birḡay ay [ay] harkèz bolsar vçèlè[!ʔ]
 [skrešlone dwa wiersze: $\overline{t'v}$ $\overline{r\bar{r}i}$ -sina p̄jedīrvarnīng $\overline{i\bar{e}}$ -sina
 turup obličnè k´ètḡojalīḡ al]

Folio 44r°

$\overline{t'v}$ $\overline{r\bar{r}i}$ yunvar ž

k´ètḡojalḡ zēzvolēnīasīy artīndan da pospolitīy k´išīning
 odttīylar jēri ov k´èbitin pan t´òròsk´a rabičk´a oyluna
 $\overline{p\bar{d}z}$ $\overline{f\bar{l}i}$ -ga har $\overline{f\bar{l}i}$ -nu sanap $\overline{l'ar}$ $\overline{h\bar{r}š}$ -ka ḡaysi k´èbit
 jatīp tīr taš k´èbitlar arasīna \overline{a} jandan bohdannīng
 lazar oylunung da birsi jandan orus bahatīrèçning
 k´èbiti janīna bu kundīçiya bila k´i ol da anīng potomst-
 vosundan songra tušar èsa[r] povinèn bolurlar ol k´èbittan
 k´ètḡojalḡk´a vjèçnīy çinš bërma har jīl $\overline{t'ar}$ $\overline{f\bar{l}i}$ har
 $\overline{f\bar{l}i}$ -sun $\overline{l'ar}$ $\overline{h\bar{r}š}$ sanap da bu çinš bašlansar bērilma
 jīlīndan na vjèçnīy çasīy

83

Folio 44v^o

t'v rii-ina unvarnīng žt-una

*t'urup obličnē k'ētχoyalīχnīng alnīna pan ivašk'o
mik'laš oylu stēčk'o t'ornu vīznat ēdti k'i aldī otunč
lazar oylu pan ĵakubdan t'dž ħart talēr [wyras skreślony]
ĵe-ar hršluk' vēznalī t'urk' babī ħaysi t'dž t'alēni
ĵoyari ĵazilgan t'olisar pan ĵakubga k'ēlip svjatīy
miχalda sozsuz ħalabasīz nē bir pozov nē bir toraga
barma nē bir išni kēndina bolušluχk'a alma bolmagay
t'ēk' ĵaχši k'ongul bila t'olisar nēčik' otunč algan sb-nī
a egar alay t'ērča ĵoyarigi ĵazilgan vadadan ilgari
[wyras skreślony] t'ēngrining buyruχu k'ēlsa pan ivašk'o usna
na bolmagay salīngay anīng k'i t'olov oylanlarnīng lata-
larīna dira t'ēk' kimda opēk'un bolsa anīng k'i ĵoyari
ĵazilgan t'dž t'alēni vinēn bolgay t'olama pan ĵakub-
ga vadasinda*

t'vg rii-inay martnīn ĵe-inay

*turup obličnē k'ētχoyĵaylarnīng alnīnay
hank'o day holub aχpaš torunlarīy
k'vitovat ētti holub hank'onu ħardašin
k'i ol t'dž ĵi sb k'i ħank'o holubgay borčlu
ēdi toray zaypisīy bilay dosīt boldu
angar hank'odan ā aygay dingray da ol
zaypisnī k'i ētip ēdilar ortaylarīn ay tora
alnīnay t'vg rīz-sīnay umarat ētti
day nay vīēčnīy časīy volnīy ētti hankonu
ħardašin k'ēndining*

Folio 45r^o

t'v rii-sina unisnīng k-suna

*t'urup obličnē aχpašning da k'ētχoyalīχnīng alnīna
pan donavak' oylu bila birga žadat ētiyēdilar aχpaš-*

tan da k'ëtχoyalixtan k'i pan donavak'nīng χizīn na ymiē
 barbaranī inflantk'adan bolgan bīsak'siz tiydirgaylar
 ivašk'ō oylu vartigk'a na angdīlar k'ëndina k'ëtχoyalix
 jana ol spravanī jōyari jazilgan χiz uçun χaysi k'i alay-oχ
 pan donavak' bundan ilgari k'ēlip ēdi gat'ōyigōsning da
 k'ëtχoyalarnīng alnīna jana bu turlu žadat ētip
 ēvét gat'ōyigōs ol zamanda k'ëtχoyalix bila birga tiyirma
 k'lamadīlar rozumit ētip k'i ol χiz nēmič jeri ovuna k'ristan
 bolup tur na halida ol joldan alay aχpaš nēčik' k'ëtχoya-
 liχ tartīnīy ēdilar ētma anīng k'i išni ēvét pan donavak'
 ohlu bila birga t'urup obličnē aχpašning da k'ëtχoyalar-
 nīng alnīna zēznat ēdtilar ant tibina nēčik' k'i jōyari
 jazilgan barbara ērmēni jīχovuna k'ristan bolup tur
 nadto dayin bunu da t'utundular k'ëtχoyalixnīng
 alnīna k'i angsizim songradan k'imsanda-k'olvjek' ol χizdan
 utru nēma trudnost k'ēlsa urjadga na barča ičina
 pan donavak' oylu bila birga zastupit ētk'aylar urjadnī
 nēning ustuna pamjatnīy da bērdi oylu k'hrš
 na bu χadar nēmanīng art'indan aχpaš k'ēt'χoyalix bila
 birga tiyirdīlar ivašk'ō oylu vartigk'a jōyari jazilgan
 pan donavak'nīng χizīn barbaranī da zaraz aχpaš k'aha[y]-
 nalix bila birga nišanda alχīšladīlar bu vēč bila k'i
 pan donavak' k'ēlir sp'χačk' ašira jōyari jazilgan χizīn
 barbaranī orēnk' bila oddat ētk'ay ivašk'ō oylu vartigk'[ay]
 da ol jol mēlikni da χaysi k'i χatīna dir zaraz ol vaχta birdan
 k'ētargay

Folio 45v°

t'v'rii-ina ulisnīng ia-ina

t'urup obličnē k'ëtχoyalixnīng alnīna jakub da
 pētrē χardašlar hanuχna oylanlarī juχno t'orunlarī
 avalgi zhodalarīna k'ora nē t'urlu k'i jakub χardaš-
 larī bila zhodiča bolup k'ēlip viznat ētip ēdi k'i borčlu
 χaliyēdi χardašlarīna k'dž'īli bērma ol vaχtīn χačan χar-

daşlarī ovdan çīχma k'lasalar na hali jana alay-oχ
k'èlip jakub pètrè bila pètrè viznat èdti k'i ol $\overline{k\acute{d}\acute{z}}\overline{f\acute{l}i}$
nu χaysin k'i jakub vinèn èdi bërma bizga ovdan çīχ-
k'an zamanda na bèrsar $\overline{d\acute{z}d\acute{z}}\overline{f\acute{l}i}$ -nu hali k'èlir sv[ja]tīy
miχalda χalğan $\overline{d\acute{z}d\acute{z}}\overline{f\acute{l}i}$ -nu ilov jarmark'ina $\overline{t'v}\overline{r\acute{i}t}$ -una
sozsuz χalabasīz a biz hali ovdan çīχiyirbiz
jakub da zèznat èdti k'i jøyari jazilgan vada-
larda alarga anīng k'i $\overline{s\acute{b}-n\acute{i}}$ dastīm ètk'ay sozsuz
χalabasīz bèrdilar pamjetniy \overline{p} jandan $\overline{k'hr\acute{s}}$

$\overline{t'v}\overline{r\acute{i}i}$ -ina awkosdòsnīng $\overline{j\acute{e}-sina}$

pan hank'ò aχpaš t'ornu k'èldi èrèçp'oχanlarnīng da
k'ètχoyalīχnīng alnīna da žadat èdti k'èndilarīndan
k'i χaçan da k'olvjek' k'lasalar aχpašlīχ azbarda budova-
nīè ètma alay taš nèçik' ayaç k'i anīng k'i budovanīè èt-
k'aylar nè turlu k'i šk'odit ètmagay anīng izba t'èrèdžala-
rīna nè ni k'i angar k'ètχoyalīχ priobiçat èdti da ol a-
nīng k'i šayawat'ī uçun k'ètχoyalīχnīng $\overline{\chi}\overline{f\acute{l}i}\overline{s\acute{b}}$ bèrdi
k'ètχoyalīχk'a k'i nay poytomniy çasiy \overline{a} zarar-
lī budovanīè ètmaygaylar anīng tèrèdžay-
larīnay χarši χaysinay k'i angar barçay
k'ètχoyjaylχ jaxši soz bilay obiçat ètti

18

Folio 46r°

$\overline{t'v}\overline{r\acute{i}i}$ -ina šjebdīempjernīng $\overline{\acute{z}z}$ -sina

turup obliçnè pan donavak' awakèrèçning da k'ètχòya-
līχning alnīna da žadat èdti k'ètχoyalīχtan aytip bu
turlu k'i ošta jètišti vada jazilganīma k'ora biylik'ingizning
alnīna k'i χizimni barbaranī $\overline{s\acute{p}}$ χaçk'a dira bèrgiyèdim
orènk' bila ivašk'o oylu vartigk'a da jol mèlik'ni da zaraz k'ètar-
giyèdim na ošta mèn hadir mèn jazilganīma kora dòsit ètma
èvet nèçig k'i malum dur biylik'ingizga k'i hanuz igit k'èlmiyir na
χolarmèn biylik'ingizga nèçik' ahalarīmdan k'i biylik'ingiznīng das-
turu bila dayīn bir χisχa vaχtk'a dèk' jol mèlik' bolsun χat'īma

zvlašča t'èk ol xadar k'i ol xizni èrga bèrginča zèra k'imsam iox
 ol xizning èsa barça nèmasi ol xatinnïng xoluna dir anïngn uçun
 xolarmèn biylik'ingiz šayawat' k'orguzunguz bir vaçtk'a dæg
 awakèrèç k'ètçoyalix bila birga žadanjèsi usna pan dona-
 vak'ning dastur bèrdilar donawagk'a t'utma xatïna iol mè-
 lik'ni bu k'èlir iřxk'undan p̄ hafta k'i artix nè bir k'un
 nè bir sahat ol vaçtan xatïna bolmagay nèni k'i donavak'
 vdjaçnè priynat èdti

t'v rii-ina sjebdjempjernïng tk-suna

t'urup obličnè k'ètçoyalixning alnina lazar oylu pan ja-
 kub da k'vitovat èdti uçmaçli džanli mik'laš oylu ivašk'ò-
 ning pot'omok'larin aytip bu turlu k'i dösit boldu manga
 opèk'unlardan nèçik' zadik' oylu pan t'umandan da anïng
 xardašlarından t'đž èšk'i t'alèr xaysi k'i manga borçlu xalip
 èdi uçmaçli džanli ivašk'ò nening usna uržendovniy zapis-
 imda bar dir na mèn hali anïng k'i zapisni umaržat ètiyirmèn
 da uçmaçli džanlinïng potopok'larin [zam. potomok'larin] na vječni časī
 k'vitovat

ètiyirmèn

t'v rii-ina hògdjempjernïng ia-ina

t'urup obličnè èrèçp'oçanlarning da kètçoyalixning alnina
 at'i bila at'asïning bogdan donavak' oylu kvitovat èdti
 t'òrosnu da grèsk'onu agop oylanlarin ol iedž fli-dan xaysin k'i
 donavak' oylu bila birga bèrip èdilar ioxari jazilgan agop oylan-
 larina amanat vartik' k'iyovu uçun na viznat èdti bogdan
 k'i alay at'asiga nèçig k'i angar ol iedž fli faydasī bila dosit boldu
 ioxari jazilgan agop oylanlarından nèdan k'i alarni k'vitovat èdti
 na vječni časī

Folio 46v°

t'v rii-ina hògdjempjernïng ia-ina

t'urup obličnè èrèçp'oçanlarning da k'ètçoyalixning

alnina hanuḡna oylanlarī ĵurk'ò pètrè k'-unçi ḡardaşları-
nīng da at'i bila şimk'òning vīznat èdtılar k'i alarga dosit
boldu ĵakubdan ḡardaşlarından avalgi rata $\overline{d\check{z}d\check{z}}$ flī
zapisīna k'ora ĵakubnīng nédan k'i k'vitovat èdtılar
ĵakubnu na vječnī časī

$\overline{t'vg}$ $\overline{rīt}$ pīedrvarnīng $\overline{tī}$ -inay
turup obličnè k'ètḡoyıaylḡ alnīna mik'èlèy tornu
ĵakub day zèznat ètti pan ĵurk'ogay \overline{br} lazar
oylunay $\overline{tīe}$ flī nayday har flī-su l-ar $\overline{hrš}$ sanap
day oprayvay ètti k'èndi ov payiy ustunay néday
bar èsay k'i angar azar azar tolaygay \overline{a} vaḡt-
k'ay dingray

$\overline{t'vg}$ $\overline{rīt}$ pīètrvarnīng $\overline{tī}$ -inay
t'urup obličnè k'ètḡoyıaylḡ alnīna k'aspar
mik'èlèy tornu day zèznat ètti pan ĵurk'ogay
 \overline{br} lazar oylunay $\overline{tīe}$ flī borç nayday har
flī-su l-ar $\overline{hrš}$ day oyprayvay ètti pan ĵur-
k'ogay k'èndi ov payiy ustnay nè day bar èsay
k'i angar azar azar tolaygay \overline{a} vaḡtk'ay
dingray

$\overline{t'v}$ $\overline{rīt}$ -una mardnīng $\overline{z\check{p}}$ -sina
t'urup obličnè k'ètḡoyalıḡnīng alnīna lazar oylu
pan ĵakub da kirk'òr oylu pan t'uman da zèz-
nat èdti pan t'uman k'i ol \overline{r} flī-nu ḡaysin k'i alip tīr
pan ĵakubdan pan awèdigning ḡolu aşıra da k'èn-
dī ovun zapisat èdtirdi ratušta pan ĵakubga
da posèsiyada da bèrdi na hali k'èldi vada anīng k'i
 $\overline{s\check{b}}$ -nī bërma pan avèdik'ning ḡolu aşıra pan ĵakubga
na ĵana zvolıçsa boldu[lar] \overline{p} ĵanda bu turlu
k'i dayın bu vaḡdtan \overline{a} ĵil t'utsar pan t'uman anīng
k'i \overline{r} flī-nu da pan ĵakub posèsiya da tutsar
ovnu nèçik' t'utiyir da ḡaçan ĵilī k'èlsa børsar pan

Folio 47r^o

t'uman pan avédik'ning xolu ašira aning k'i r'fli-nu
pan jakubga da pan jakub aning k'i r'fli-nu
alip vinèn bolsar ovdan çixma da ratušta êtk'an
zapisni umorit êtma nadto dayin zèznat êdti pan
t'uman k'i pan jakubning xardaši pan jurk'ò bèrdi
pan t'umanga pdž'fli sb k'i bu pdž'fli-nu xulandirgay
pan t'uman ol vaxtk'a dira nêga dira k'i pan jakub
bèrgan r'fli-nu da da xačan pan jakubga bèrgan
da aning r'fli-sun na ol vaxtin vinèn bolsar pan jurk'ò-
ning pdž'fli-sun bërma jana pan avédik'ning xolu
ašira sozsuz xalabasiz pozovsuz dilaçiyasiz

t'v rit'-una mardning ik'-suna

t'urup obličnè k'ètçoyalixning alniina axpaš t'or-
nu pan zadik' da hrihòr oylu pan vartik'
da zadik' zèznat êt'ti dobrovolniyèy k'i nè k'i uçmaxliy džanliy
xatunundan avalgi br hrihòr xzindan xaldiy altun
k'umuš indži nè èsa k'èltirdi k'ètçójalyk'a da zadik'
zèznat êt'ti k'i dosit boldu k'èndina ol barça altun
k'umuštan da indžidan artix dawisi xalmadiy nè bir
nèmaga na vječniy çasiy nè da xaldiy èdi xatunundan
dayin zadik' zèznat ètti dobrovolniyey da bayışladiy oyluna
avalgi xatununung jakubga jarim ayaç k'èbitin
k'i nè bir oylaninyning da ni k'èndining êrk'i bolmagay nè satma
da nè zavèdit êt'ma bu altun k'umuš k'i k'èltirdilar
urjadga a pašpay indžisiz a k'anica altun da p
indži jaya da a džuft briž indži da a bëlbaç p
somtaši gs da la mtxal altun da è mtxal indži
da pan vartik' bu altun indžini bèrdi bayışladiy zadik'-
ning ženjawsk'iyning ulu xzina manušak'k'a a ozga
oylanlarina bu altun k'umuštan a nêma pay bolmagay
bu priçinadan k'i zadik' ženjawsk'iy k'èndi mayèntno[s]tundan
èr oyluna gs ayaç k'èbitin jazdiy na vječniy çasiy da pan vartik'

birsi xzin aldīy xatīna da obiçat èt'ti k'i k'un vaçt bolsa
bu xzga jaxši k'īši rast k'èlsa k'èndi k'oštu bila t'èngri
sovuk'u uçun viyprawit èt'ip bašargay nèçik' k'rèvni[y]jn

Folio 47v^o

t'v rīz-sna yunvar žk-una

bu krórènk' kask'ònung dur lazarnīng uçmaçlī dżanlıđr kirkor-
nung xziynīng xaysi k'i xatunu dur andriynīng br xodžigi oylu-
nung

èrk'i bila dunjani tutušining da barçadan xuvatlinīng at'a
oçul ari dżannīng xaysi k'i boldu bu xutlu toy t'èngridan tuz-
ulgan ilov šaharina kolgasiy tibina n[n]çman sp adzadzinning
avak'èrèçlīxīna đr vask'ònung èrèçp'òxanlīxīna br ivašk'ònung
da br stèpannīng xaysi k'i k'èldi orènk'ning alnīna da xahana-
līnīng pan andriy xodžigi oylu da žadat ètti pan misk'òdan
zadik' oylu da anīng sīngarīndan alarnīng ogovlu xzin
panna kask'ònu orènk'li ališmaçk'a xaysi k'i biy t'èngri xut-
lu ètk'ay amèn mèn misk'ò zadig oylu artīx atiš bila ra-
biçk'a bèriyirmèn mènīm sīngarīm bila da xardašlarīm
bila kaspar da t'òròs bila spulnīey mènīm ogay xzimnīng
artīndan panna kask'ònung aval t'èngrining alyšin
andan songra tèn k'èrak'īndan nè k'i t'èngrining šayawat'in-
dan hadīrlanīp tir bu dur bašta kavarsalī alt-
unu indžisi bila đž mtçal mazgap g çiçak' alt-
unu indžisi bila i mtçal altun boyunçaç iē mtçal
bir dżuft indži brīž žīe mtçal bir indži bramk'a i mtçal
indži boymā z mtçal a dżuft sirma brīž da sirma zal-
oça bir bramk'a sirma çèpèçning a altun çèpèç
da bir ipak'li bir bèlbay kumuš altunlagan somtaši gs
èk'inçi bèlbay k'umuš altunlagan opruç p somtaši
bir k'itlik' zlotohlaw altun ofnatlar bila da k'umuš
haçk'a bila p ton k'èng jezdi xadifalar bila bir zuf ton
da bir da muçajar xadifalar bila a xadifa juvur-
yan t'ošak' orun aç oprax nèçik' har jaxšilarnīng

ā nšan ĵuzuk' u t' ĵzil fli-dan k'iyovga altunlu
k'olmaĵ da ā muĵajer ŝupk'a kiyovga maya t'engri-
ning alyŝi da p̄dž fli monita da k'iyov k'eltiriyir ĵa-
bir džuft manëlla i ĵzil fli-dan

bu k'rorënk' aning uĉun munda ĵazilip tr k'i zabaĉit
ëttilar ĵazmaga

Folio 48r°

t'v rit'-una abrilning z-sina

t'urup obličnë k'ëtĵoyalixning alnina hanuĵ-
na ohlanlari ĵurk'ò pëtrë ŝimk'ò da vïznat ëdtilar
k'i alarga dösit boldu ĵakub ĵardaŝlarından
songyudagi rata dž fli zapisina kura ĵakub-
nung nëdan k'i ĵakubnu k'vitovat ëdtilar na
vjeĉni ĉasi artix k'ëndilarina borĉlu ĵakub ĵalmasi
anda-ž ĵakub zaraz t'urup zëznat ëdti k'i ang-
ar dösit boldu ĵurk'òdan pëtrëdan ŝimk'òdan alar-
ning analarining dëstamentina kòra në da k'ëldi
ësa nëdan k'i ĵakub k'ëndilarin k'vitovat ëdti
na vjeĉni ĉasi

t'v rit'-una mayisning t'-una

t'urup obličnë k'ëtĵoyalixning alnina
vasil oylu pan pilip bir ĵanda lazar oylu pan
david zadik' oylu pan t'uman bila birsi ĵandan
da pan pilip zëznat ëdi k'i ĵaldi borĉlu pan david-
ga da pan t'umanga sm jedž fli sb ĵaysi jedž fli-nu
obiĉat ëdti alarga nayd sb bila t'òlama k'ëdir il[ò]v ĵarm-
ark'ina da bu ĵoyari ĵazilgan sumada zapisat
ëtiyir alarga k'rak'ovlu fridrix ŝmalĉtan döstat ëtk'an
ĵuĵnò oylu pan t'uman da k'jevor oylanlarining mulk'-
larin zë všistk'im alay nëĉik' k'ëndi t'utup tur

ṭ'v' rīt'-una mayisning ĩt'-una

[na marginesie: kirkòr] aḡpašta ḡuluḡ ètk'an maruḡnaning ḡaldĩ k'ètḡòy-
alĩḡ ĵanĩna ḡ'flĩ sb-sĩ bu ḡ'flĩ-dan bèrsarlar mar-
uḡnaga fayda har ĵil žp flĩ dḡ'flĩ èdi èvèt ḡ'flĩ-nu alip èdi

ṭ'v' rĩl'-una uniniḡ žĩe'-ina

oddat èdti k'ètḡòyalĩḡ maruḡnaga ĵoyari ĵazilgan
suma sb-nĩ nèdan k'i maruḡna svjatĩy ĵan t'orasĩ alnĩna
k'ètḡòyalĩḡnĩ t'ugal dḡ'flĩ-dan k'vitovat èdti na vječnĩ časĩ

Folio 48v°

ṭ'v' rīt'-una unisning ĩ'-ina

t'urup obličnè k'ètḡòyalĩḡnĩḡ alnĩna bir ĵandan
učmaḡlĩ dḡzanlĩ biyata ohlu zadik' ḡatĩnĩ hanuḡna
da birsi ĵandan stèpan ohlu pan ĵakub da
zèznat èdti ĵakub k'i ḡaldĩ borčlu vlasnĩy borč
ḡanuḡnaga zdḡ'flĩ ḡaysĩ zdḡ'flĩ učen oprava
èdti ĵakub barča dobrolarĩ usna k'èndining alay
ruḡomĩy nèčik' stoyončiy da bu ĵoyari ĵazilgan sm-nĩ
t'olisar ĵakub hanuḡnaga bugungi kunnung
ĵilĩna naḡd sb bila

ṭ'v' rīt'-una

t'urup obličnè k'ètḡòyalĩḡnĩḡ alnĩna ĵakub
mik'èyèl tornu andriy oḡlu da zèznat èdti k'i dosit
boldu angar anĩḡ ḡuluḡu učen pan zadik'tan
da pan mik'laštan bèrnat ohlanlarĩndan nèdan k'i
alarnĩ k'vitovat èdti na vječnĩ časĩ

ṭ'v' rīt'-una awkostòsnung [= okostosnung] ž'-una

t'urup obličnè k'ètḡòyalĩḡnĩḡ alnĩna vasil oḡlu
pan pilip bir ĵandan da pan ḡačadur k'iyòvu birsi
ĵandan da zèznat èdti ḡačadur k'i ol'ĩ fli-nu
ḡaysin k'i angar ḡayin at'asĩ pan pilip marjenè ḡĩzi artĩndan

vjano zapisat ètip èdi ž jıldan sòngra bërma na hali
 bërdi èdž fli çalgan kdž fli-nu bèrsar t'èngri jètk'irsa
 hali bu jolumdan k'èlsam
 jana zaraz anda-ž t'urup pan pilip zèznat èdti
 k'i bayışliyir k'èndi kiyövuna pan çaçadurga da aning
 singarına marjenèga k'èndi jaxşı k'olnundan kòrup
 aning jaxşı posluhalarin k'èndina kòra bu dur aval
 ol r fli-nu çaysin k'i bèrip tir sosnaning gs ovu usnay
 çaysin da hali domènnik' barvir t'urıyir çaysi ov jatip tir
 a jandan zaygliçning ovu janına da birsi jandan voy-
 narning ovu janına dayin bayışliyir alarga ol jedž fli-nu
 çaysin k'i bèrip tir sjeimišovsk'inyning dvoru usna nast[èmpnje]

Folio 49r°

dayin bayışliyir k'èndilarına ol baççanı çaysi k'i
 jatip tir k'apustaning t'ilina pan bèrnatlarning
 baççaga çarşı na vjeçni çası k'i artix a ohlanining
 sozu bungar kora bolmagay

t'v rit'-una tégdiempjerning è-sina
 zaçatsa boldu t'alaş arasına açaş t'ornu
 holubung da ivaşk'o ohlu vartik'ning
 çaysi t'alaşni baçit ètip k'ètçoyalix zèzvat èdtilar
 p storonani da soz bila ogutlar k'laslar k'èndi-
 larından juk'p jandan da k'i artix alar nè soz bila
 nè çol bila biri birina çarşı k'èldi
 lazar ulu çodža oylu da ivaşk'o agop oylu
 da jüg k'irdilar vartik' uçun k'ètçoyalixk'a k'i ol
 k'ètçoyalixning sòzuna kora pok'oyda t'urgay holub
 bila dz hrivna džurum t'ibina a holub çoldu
 k'ètçoyalixtan k'i bugunning sèk'izina dira t'ozum-
 lu bolgaylar juk' uçun k'i ol kunnu biy ahalarin
 juk' bèrgay a angar diyin obiçat èdti jaxşı sozu
 bir vartik' bila pok'oyda t'urma

tëgdjempjerning žiē-ina

k'ēldi holub zadik' oylu t'ōrōs bila da t'ōrōs
jug k'irdi holub uĉun d̄z hrivna t'ibina
k'i ol pok'oyda zaĉovaĉsa bolgay vartigk'a ĉarši

t'v'rl-una mardning [.]p-sina

t'urup obličnë k'ëtĉoyalixniing alnina kirkor ohlu
pan t'uman da lazar ohlu pan ĵakub da zëz-
nat ëdti pan t'uman k'i ol r'fli-nu ĉaysin k'i aliĉ t'ir
pan ĵakubdan pan avëdik'ning ĉolu ašira da k'ëndi
ovun ĵazdirdi ratušta pan ĵakubga da po[s]j[ë]siya-
da] da bërdi na hali k'ēldi vada aning k'i sb-ni bërma pan
avëdik'ning ĉolu ašira pan ĵakubga na ĵana zvolič-
sa boldular p' ĵanda bu turlu k'i dayin bu

Folio 49v°

vaxdtan ā ĵil t'utsar pan t'uman aning k'i r'fli-nu
da pan ĵakub posësiyada t'utsar ovnu nëĉik' t'ut-
iyir a ëgar ĵilindan ilgari ĉiĉsa pan ĵakub aning k'i
ovdan na povinën bolur pan avëdik' aning k'i r'fli-nu
bërma k'ëliir ilöv ĵarmark'ina pan ĵakubga
a ol pdž'fli ĉaysin k'i bu r'fli ĵanina pan ĵurk'ō
pan ĵakubnung ĉardaši k'ëndi šayawat'indan
pan t'umanga bërĉp ëdi na zëznat ëdti pan ĵurk'ō
k'i aning k'i pdž'fli angar dōsīt boldu nëdan k'i pan t'um-
annī k'vitovat ëdti na vjëĉnī ĉasī

t'v'rl-una p'jëdirvarniing t'-una

t'urup obličnë k'ëtĉoyalixniing alnina šimk'ō
oylu pan avëdik' da zahno ohlu pan grësk'ō
at'ī bila k'ëndi t'oyma ĉardašining pëtrëning
da k'iyovunung pan avëdik'ning da zëznat
ëdti pan avëdik' borĉ pëtrëga kiyovuna k'ëndi-

ning ioyari jazilgan zahno ohluna aning vlas-
 niy xuluxu uçun nayd sb flī idž l-ar hrš
 sanap har flī-nu dayin maya flī tdž boldu
 barça suma flī rpdž bu rpdž flī-nu zèznat
 èdti pan avèdik k'i borçlu xaldī ioyari jazilgan
 pètrèga kiyòvuna k'èndinīng
 bunda zaraz t'urup obličnè ioyari jazilgan
 zahno ohlu pn grèsk'ò zèznat èdti ioyari jazilgan
 šimk'ò oylu pn avèdigk'a borç flī pdž l-ar hrš sanap
 har flī-nu xaysi pdž flī-nu k'èndi xardašlarī bi-
 la birga ioyari jazilgan pan grèsk'ò borçlu boldu
 t'olama pan avèdigk'a xaçan da upominaçsa bolsa
 k'èndilarī[n]a pan avèdiç

Folio 50r°

t'v fl-una abrilning za-ina
 t'urup obličnè k'ètçòyalixniing alnīna bir jandan
 vasil oylu pan pilip da birsi jandan zadik' oylu
 pan t'uman da lazar oylu pan david da zèznat èd-
 tilar pan t'uman da pan david aytip k'i alarga pan pilip-
 tan idž flī xaysi uçun alar fridriç šmalçk'a juk' èdlar
 dosit boldu nèdan k'i pan pilipni kvitovat ètiyirlar
 na vieçni çasī

t'v fl-una abrilning žp-sina
 t'urup obličnè k'ètçòyalixniing alnīna bir jandan
 xodžigiy oylu pan ohan da birsi jandan pan donavak'
 da ayti pan ohan bu t'urlu sabapī bu dur k'èlganīmniing
 biylik ingizniing xatīna uçmaçli džanli ivašk'ò dadum
 mik'laš oylu çixarip èdi pan donawak'tan andriyga xardašī-
 ma pdž flī sb jilīna diyin da andriy xardašim bunungi
 sm sb usna k'èndi dobrosu usna bunda biylik ingizniing al-
 nīna zapis èdti ivašk'ò daduma na ol vaçtīn xaçan jili k'èldi
 xardašim mènim andriy bilmaçī bila uçmaçli džanli ivašk'ò

dadumnung oddat êdti j̄oyari jazilgan p̄dž fli-nu
 int̄er̄esasi bila pan donawagk 'a d[a] ivašk 'ò dadum k 'èlip
 kvitovat êtsar êdi xardašimni andriyni k 'un k 'undan sal-
 dī êtmadī anīng arasīna t 'engrining buyruxu k 'èldi
 ivašk 'ò dadum ustuna na hali anīng uçun undadīm
 bunda pan donawak 'nī k 'i zèznat êtk 'ay biylik 'ingiznīng al-
 nīna k 'i ol p̄dž fli-nu xaysin k 'i andriy xardašima bērdi ivaš-
 k 'ò dadumnung sozu usna mi bērdi êk 'inçi xaçan vadasī
 k 'èldi j̄ana andriydan mi aldī anīng k 'i sb-nī na pan donawak
 zaraz bunda t 'urup obličnē zèznat êdti k 'i j̄oya-
 ri jazilgan p̄dž fli-nu pan ivašk 'onung sozu usna bērip êdim
 xodžigiy oylu pan andriyga da xaçan zamanī k 'èldi j̄ana
 andriy anīng k 'i p̄dž fli-nu int 'er̄esasi bila manga oddat êdti
 na xoldu pan ôhan k 'i bunun k 'i zèznat j̄edi pan donaw-
 ak 'nīng jazilgay diftarga da pamjatniy da bērdi

Folio 50v°

t 'v r̄l-una abrilning žt'-una
 t 'urup obličnē k 'èt̄x̄oyalixnīng alnīna ā j̄andan
 agōp oylu pan t 'ōr̄os k 'ēndi t 'étalarīning storonasindan
 da birsi j̄andan hr̄išk 'a xatīna džahan da x̄izi marj̄enē
 uçmaxli džanli mamuxçi šayarnīng xatīna oylu bila
 yazardan xalğan da gil̄ey êdti marj̄enē t 'orosnung
 t 'étalarī usna na ymj̄ē bilēnk 'a usna aytip bu turlu
 biylar k 'èldim biylik 'ingizga nēçik ' mēnim ahalarīma uç-
 maxli džanli yazar èyam mēnim t 'irlik 'inda avalgi xatīni-
 nīng k 'ēndinīng nēda spravit êtip ēsa k 'ēndina
 olumundan sōngra anīng nēda xaldī ēsa p̄ oylanda
 xalip êdi anī barça oddat êdti pani bil[ē]nk 'aga nēçik '
 vlasniy tētāsina ol oylanlarnīng mēn êk 'inçi xatīnī bolup
 yazarnīng splodit êdtim angar p̄ oylan biri oldu
 birsi t 'iri t 'urup tur biylik 'ingiznīng alnīna xodžam
 yazar nēga dira k 'i t 'iri êdi avalgi xatīnīndan xalğan
 oylanlarnī birga saxladix xaçan yazar usna t 'engri-

ning buyruxu k'èldi mèn èsa çarasiz çaldim ol oylan-
 larni çalmadi nè bila živit ètma èltip t'ètasina jo-
 yari mjanovaniy oddat èdtim zèra doblolarì da anda
 èdi bugün ol p̄ oylanda sizga sahlìç boldu
 doblolarì çaldì panì bilènk'ada a tak' çolarmèn
 biylik'ingizdan nèçik' ahalarimdan çunk'i mènim oylum
 yazardan bolgan t'oyma çardašlarì ol olgan oylanlar-
 nìng jòyari mjanovaniy dayin blisk'iy dir t'oyma çardaš-
 larìning spadok'una a at'adan bolgan nè k'i mjanovan[iy]
 t'ètalarina çolarmèn k'i aning k'i dobro nè da bar èsa
 mènim oyluma nèçik' t'oyma çardašina alarnìng bèrilgay
 t'òros t'ètasinìng storonasìndan bu džuvapnì bèrdi
 aytip bu t'urlur biylar ahalar bilgaysiz biyik'ingiz
 k'i uçmaçlı džanlı yazar k'èndi t'irlik'ina misk'inlik'ina kòra
 nè da ètip èdi èsa avalgi çatìnina olumundan sòngra
 aning k'èlip odsat ètip èdi tètama nèçik' blisk'iyina uç-
 maçlı džanlı çatìninìng çolup k'i aning k'i nèmani satip
 artirgay ol p̄ ok'suzga çaysi k'i çaldì olgan çatìnindan
 t'ètam jařliyanip ol p̄ ok'suz usna nèçik' povinovat[iy]-
 larì usna priymat èdti aning k'i dobronu da

Folio 51r^o

santì l̄ie fli-ga çaysi l̄ie fli-nu mèn alip ard[ga]riy è-
 dim ol sèrotalarga çaçan k'èldi t'èngrining buyruxu
 ol oylanlarnìng at'asì usna yazar usna na mar[ie]nè
 ogay anasì ol oylanlarnìng k'èltirdi ol p̄ sirotanì da
 bèrdi t'ètama aytip jòç tur k'èndilarin nè bila živit
 ètma t'ètam jařliyanip aldì da bèrdi çardaši çizina
 ant'òs çatìnina çolup k'i saçlagay postupit èdti
 har jil çardžga zè-šar fli çaysi k'i biylar dugul ol
 l̄ie fli-nung faydasì jòç èsa bašì da çalmadi hanuz
 mènim k'i da k'èdti nè çadar da èsa anì t'èngri bilip
 sòngra k'ètçòyalìç užit èdtilar t'òrosnu k'i ol
 zèdanièlarì usna k'ètçòyalìçnìng ol misk'in oylan

usna ĵarĵiyanip bĕrdi oylanga bařxıř ž ĵĵi s̄b
 da anasina t̄ ĵĵi bu veç bila k' i artıx nè t' èta-
 larından da nè andan nè anıñ potomok' larından
 nè ol da nè anıñ oylu bir davi ètma bolmagay neni
 angar marijenè k' ètxoyalıx alnına t' utundu
 k' i artıx angar da anıñ potomok' larına nè ol da nè a-
 nıñ oylu bir trudn[o]st z adat ètma bolmagaylar
 a t' ak' çoldu t' oros k' i bununğ k' i anıñ zèznanıè-
 si ĵazılğay diftarga da pamıetnıy da bĕrdi
 da bu ĵoyari ĵazılğan oylannıñ ž ĵĵi-sun
 oddat èdti t' örös k' ètxoyalıxning çoluna
 unisnıñ žē-sina
 k' ètxoyalıx bu ĵoyari ĵazılğan oylannıñ
 ž ĵĵi-sun alıp t' öröstan t' èšk' irdilar t̄ èšk' i
 t' alèr da [z] èšk' i lèvk' övıy t' alèr da bĕrdilar
 amanat agöp oylu pan ivašk' öğay
 k' èlip t' urk' tan ivašk' ö oddat ètmadi ĵoyari ĵazıl-
 gan s̄b-ni da nè faydasında hali t' èngri bĕrsa
 bu ĵolundan k' èlip bĕrsar bařın faydası bila
 t' v' řĵa-ina abrilnıñ ža-ina
 bĕrdi agöp oylu ivašk' ö ĵoyari ĵazılğan ž ĵĵi-nu
 da fayda bu ž ĵĵi-dan bĕrdi ĵĵi t̄ bu t' ĵĵi-nu
 bĕrdi k' ètxoyalıx ĵoyari ĵazılğan oylannıñ anasına
 çardžlamaxına ohlannıñ da ž ĵĵi çaldı k' ètxoyalıx çatına

Folio 51v°

 t' v' řĵ-una abrilning ĵa-ina
 t' urup obličnè k' èt' txoyalıxning alnına
 zadik' oylanları t' oyma çardařlar pan grèsk' ö da
 pan tuman da gilèy èdti grèsk' ö çardařları
 usna k' èndining na ymjè t' uman da ĵakub usna
 aytıp bu turlu b̄m èrèçp[o]çan biylar ahalar
 gilèy ètarmèn biylik' ingızga mènım vlasnıy çardařlar-
 im usna t' uman bila ĵakub usna k' i alar bilman

nè pričinanīng artīndan mēni nēčik' vlasnīy χardašlar-
 īn k'ēndilarīnīng mēnim vlasnīy oyčiznama jebērma k'lamas-
 lar sk'lēpta mēnim potrēbalarīmni k'ēndilarīnīng
 uzaxları bila alay-oχ svitliçalarīmni da χaysilarīn k'i
 manga podat ētip ēdilar uzaxladīlar bilman
 bunun k'i nēmanī biylik'ingīznīng bilmaχī bila mi
 ētip tirlar a t'ak' χolarmēn k'i alar alay sk'lēpimni
 nēčik' ozga gmaχlarīmni ačk'aylar da mēni nēčik' χardaš-
 larīn k'ēndilarīnīng mēnim vlasnīy oyčiznama jebērgaylar
 na bunun k'i gilēyina χarši grēsk'ōnīng t'uman
 bu t'urlu džuwap bērdi aytip brn ērēcp'ōχan biylar
 ahalar mēn bunda biylik'ingīznīng alnīna grēsk'ō
 χardašimning gilēyina χarši vinēn dugul mēn džuwap
 bērma jaχši osjadliiy bu šayarda olturup mēn
 ēgar angar ēgri ēsam undasīn mēni t'oraga
 anda angar konulma hadir mēn k'ētχōyalīχ
 grēsk'ōga bu t'urlu aytilar ponēvaž bunda
 t'uman sēning gilēyinga χarši džuwap bērma k'lamas
 oboslat ēdtir k'ēndin voytk'a pan t'uman dēk'rēt
 uçun k'ētχōyalīχk'a iugundu da χoldu
 k'i bu sozlar zapisaniy bolgay ak'taga da pamjetn[ē]
 da bērdi dayī da pan t'uman χoldu k'ētχōya-
 liχtan aytip [b]u t'urlu biylar bunu da opovid-
 at ētiyirmēn biylik'ingīzga k'i grēsk'ō χardašim prēχ-
 valaçsa bolīyir ustuma mēnim χayda k'i mēn bēspječnīy
 dugul mēn sahlīχimda mēnim a tak' χolarmēn k'i biylik'-
 ingīz nēčik' urjad pan grēsk'ōga zak'azat ētk'aysiz
 k'i mēnim bila pok'oy da zaχovaçsa bolgay a ēgar angar

Folio 52r°

nēma borçum ba[r] ēsa t'ora bila ētk'ay k'ēt[χo]yalīχ
 žadanjēsi usna pan t'umannīng zak'azat ēdtilar
 pan grēsk'ōga dž hrivna džurum t'ibina k'i ol pok'[o]yda
 zaχovaçsa bolgay χardašlarīna χarši

abrilning ^{tē}-ina

t'urup obličnē k'ētχóyalīχnīng alnīna bir ĵan-
dan zadik' oylu t'óròs da birsi ĵandan pan hank'ò
χolub χardaši bila aχpaš t'òrunlarī da zèznat èdti
t'óròs aytip k'i angar da anīng χardašlarīna misk'òga
da kasparga hankòdan da holubdan murlar haχī
džl fli dósit boldu nédan k'i alarnī kvitovat étiyir
na vječnī časī

abrilning ^{tē}-sina

t'urup obličnē k'ētχóyalīχnīng alnīna pan hankò
da holub aχpaš t'òrunlarī t'oyma χardašlar
da zèznat èdti holub k'i analarīnīng γp fli sb-sin
domažirsk'iy oylu avèdik'tan aldī

abrilning ^{tē}-sina

t'urup obličnē k'ētχóyalīχnīng alnīna ā ĵan-
dan avèdik' oylu pan χačk'ò da birsi ĵandan za-
dik' oylu pan t'uman da zèznat èdti pan χačk'ò
aytip bu t'urlu biylar bar èdi ruznòst aralarīna
zadik' ohlanlarīnīng pan t'umannīng da grèsk'ònung
t'oyma χardašlarīnīng bu dur grèsk'ò nè turlu da
k'ondiçiya bila vīstupit ètip èdi èsa t'aš ovlarīndan
ayaç ovlarīna da ĵana bilman nè fik'ir bila k'liyèdi ol
ayaç ovdan çīχīp k'irma taš ovlarīna χaysina k'i pan t'uman
ĵakub χardaši bila birga k'lamadīlar k'èndin posèsiyaga
ĵebërma na mèn kurup anīng k'i ruznostnu ortalarīna
k'èltirdim pan t'umannī da ĵakub χardašin anga[.]džī alar
grèsk'ònu χardašlarīn k'èndilarīnīng posèsiyaga ĵebèrgaylar

Folio 52v°

b[u] [vè]č bila k'i χačan pan t'uman ĵakub χardaši
bila bačit [è]tip k'èndi t'īχīzliχlarīn manga op[lat]at
ètsaylar na mèn povinèn bolurmèn vasil oylu pan pi-
lip bila da šimk'ò oylu pan avèdik' bila zasist ètip
uznavat ètma da nè k'i uznat ètip tapsaχ vinèn

bolgay anı grésk'ò alma da posésiyadan çixma k'iči ahaç
ovga çaysina k'i aval çixip édi da pan t'umanga jakub
bila vinèn bolgay džjedžičnè taş ovdagi k'èndi payin dus-
tit étma a égar k'i k'lamasa grisk'ò mènim joyari jazil-
gan jaşsi k'işilar bila t'apk'anım usna pèrèstat étip
sb̄ bila çayin alip t'aş ovdan ahaç ovga çixma na mèn
vinèn bolurmèn pan t'umanga da jakubga p̄r̄ fl̄i
zak'lad bërma çaysi p̄r̄ fl̄i-u usna oprava étiyir-
mèn pan t'umanga da jakubga mènim barça mayènt-
nòstum usna alay ruçomiy nèçik' stoyonçiy zaraz
sk'oro mèni pripozvat ètsalar vinèn bolurmèn alarga
int'romisiya posésiya bërma

[wiersz skreślony] [D] 16 febrari A[nn]o 88
t'v̄ r̄la mardnīng z̄z-sna

turup obličnīey kédçòjalçnīng alnīna kirk'òşa
oylanlarıy k̄ çardaş iurk'ò pètrè da şimk'ò da
vīznat ét'tilar k̄-su birga k'i pèt'rè da şimk'ò otr-
awit ét'tilar èk'si iurk'ò çardaşlarin barça nēma-
dan nè k'ilarīy da bar édi èsa nèçik' sb̄-dan alay k'umuş
çardaşlarıy turup zaraz vīznat ét'di kètçòjalç
alnīna k'i angar dosit boldu ol p̄ çardaşından
barça nēmadan angar artıç hēç nēma çalmadıy dawī-
larıy

Folio 53r°

r̄la yulis z̄p

mèn haynk'ò da [holub] açaş torunlar[r̄] [bilinbiz ?]
bu jazgan bitik'imiz bila [k']i ortamizga [.] uhodiçça [bol-]
duç da barıştiç barça majentnostlarimiz çovra[sina]
da ayirildixdan danjey da barça uşax tuvaç nè k'i
da bar édi ortamizga borçlar barça k'i artıç k'im èsaga
borçlu çalmadıç spulèçnīy borç égar atamiznīng égar
grésk'ò çardaşimiznīng tēk' çaldīy ā taş ovumuz p̄
payga bu dur ā pay haynk'unung ā pay holubnung

ā pay uçmaǵlıy dǵanlıy grèsk'önung ǵatununung oylu
 bila da t-unçı pay anamizniñ ǵaysi k'i bu t-unçı
 payın anamizniñ bizǵay èk'imizga holub bila jazdır-
 ip tir k'ètǵojalǵ alnina da bayıslap tir bizga p im-
 izga holub bila ǵaysi pay p-imizga bolsar anda grès-
 k'önung oylunung nemasıy ioǵ baǵçalarda grèsk'önung
 oylunung [skreślono: nemasıy ioǵ] t-unçı payı bar èvét mèn haynk'ò
 ol baǵçalarga dlovanıeylarga da studnjaga da burk'-
 k'a azbarga da ā ov ıangidan ǵoydum da dayın borla-
 lǵk'ay k'op ıer priypustit èt'tim duftar bila da hesèp
 bila zdǵ ĩli pèrèbudovat èt'tim ǵaysi k'i zaman bolsa
 oylanlarimdan pay k'lasa bunu bèlgili èt'iyirmèn dayın da
 nè k'i da spadok' tuštu èsa ǵardašimdan uçmaǵlıy dǵan-
 lıy grèsk'òdan ǵatununa da oyluna barça mèn da
 haynk'ò da dir avalgi jazovuma k'ora nèçik' k'ètǵojalǵk'a
 podat èt'ip mèn dayın da mèn haynk'ò da holub mješk'anıey çovra-
 sina uǵodıçça bolduǵ bu k'undan ž ĩlga dira dǵ
 ǵzil ĩli zak'lad tibina k'i p ıanda statèçnıey tutk'ay
 bu ž ĩl çǵk'inçay mèn haynk'ò postupit èt'tim holubga
 izba ustuna ulu svitliçanıy ǵaǵrasıy bila da ıangi
 svitliçk'amniy ǵaysin k'i k'èndi sb-ama èt'ip mèn da azbar
 da k'omnat tibina ā bazniy ā ǵalǵan gmašok'lar ulu
 izba ǵaǵrasıy bila izba tibina baz da ǵaǵra da k'[on at]
 staynalar bularnıy barça uživat èt'armèn ioǵari[n] striǵniy da k'ıçi
 svitliçadan azbardan tèrèdžala[r]
 aǵpašlǵ ovga ǵarši grèsk'önung ǵatun oylu bila

Folio 53v°

[...] mèn holub bu t'urlu tutuniyirmèn k'i bu barça
 gmaǵlar da ıerlar da spok'oinıy uživanıey bèrgaymèn haynk'ò
 ǵardašima da grèsk'ò ǵatununa oylu bila ol [.] dǵ ǵzil
 ĩli zaklad tibina bu ž ĩl çǵk'inça ègar azbarda
 ègar staynada ǵumaši bolsa ǵaǵrada èrk'li bolǵay
 ǵoyma dayın da izbama nè ǵulǵutanıg nè ıalçisi

ayax basmagaylar nè xatunu k'èndi k'lasa xar-
 daš k'ibik' jaḡšilyk'a sovuk'k'a iuruma xoš k'èldi
 safā k'èldi èvèt xavḡa ja rostürk' èt'ma aniy t'èngri
 èt'masın k'uznana ašaya xaḡrada pok'oy bərgay
 bir užiwanjeysi bolmisar azbarda k'omèn da èrk'li bol-
 sar angar oprax iuvma nèçik' manga aniy da bəlgili
 ètiyirmèn mèn holub k'i ol jaḡgi gmaḡk'inalarniy stayna-
 dan svitliçk'a da sk'lèp bay ayax iolu barça
 haynk'ò k'èndi sb-sna zbudovat èt'ip tir xaḡsina k'i k'un
 zaman bolsa ègar dzial k'lasax ètma. aval angar budov-
 anjeysin odložit èt'sarbiz da songra barabar ulašin-
 sarbiz dayin da mèn holub uhodiçça bolduḡ hayn-
 k'ò xardašim bila k'i haynk'ò opalat èt'sar dostatok'
 ot'un bila da mèn xolub angar bərsarmèn iilda i fli
 vartèvardan vartèvarga èvèt ž fli-sun nèmiç dzn-
 untuna da ž fli-sun vartèvarda da mèn haynk'ò
 šos storožnu janımdan tolisarmèn tèk'gs fli vilk'èrni
 holub başḡa bərsar da anda nēma jaḡgi vimišloniy
 bar èsa ja bolsa aniy k'èndi otpravovat ètsar a ž iil
 çxk'andan songra k'imni biy t'èngri jetk'irsa da xaḡsimiz da
 k'lasax dzial èt'ma urèndovniy nè k'i t'èngri da urjad k'imga
 xoysa k'orguzsa prèstat èt'k'ay èvèt bu ž iil çxmiyin
 nè birimizniḡ da èrk'i bolmisar bir urjad çxarma dzialga
 ol dž xizil fli zak'lad tibina xaḡsina tanix bu
 uhodnik'lar jeznamiz pan t'uman kirk'or oylu da
 pan misk'ò br zadik' rabiçk'a oylu da pan almas pan
 t'òros oylu da pan awèdik' domažirsk'iy ov poprawk'asiy
 nēda lazim bolsa tanışip biri birimizga potreba bolsa jar-
 im da jarim tolama rabiçk'alar sartin murnu èk'imiz holub
 bila ortax toladiḡ dži fli

Folio 54r°

turup obliçnıey k'ètḡoialxniḡ alnina br lazar [oyla]n-
 lariy br stèpan èrèçp'òḡan jakub iurk'ò xardaš-

lar da holub uçmaǵlıy dǵanlıy davıdning ǵardaşların-
ing oylu nêçik opêk'unlarıy ǵardaşlarıning uçmaǵlıy
dǵanlıy grêsk'onung oylanlarıning opovidaçça boldular
nê turlu k'i ǵalıp êdi ǵatlarına stêck'onung da lazar-
nıng aǵça paylarıy ol vêç bila k'i alarnıy saǵlasar êdilar
k'i nê sb-nıng faydasıy bolgay da nê alarnıng ǵardzi hêsêp-
langay hali k'i biri bu dur. lazar uçmaǵlıy dǵanlıy boldu
da birsı stêck'ò ǵatlarından k'etti na alar anıng k'ibik'
sb-larnıy k'êltirip k'êtxòjalǵnıng alnına ǵoydular nêga k'
stêck'ònu da obvjestit êt'tilar k'i k'endining payın algiyê[d]i
na olturup k'êtxò[ja]lǵ alnına opovidaçça boldu k'i anıng
k'ibik' payın hali hadir dugul alma k'êtxòjalǵ da taptıy
k'i jana anıng k'ibik' sb-nıy algaylar ǵatlarına nêçik' k'ladiylar
da povinên bolgaylar bërma jilda ž-nu ža

t'v rlp p'jedrvar a

turup obličnıey k'êtxòjalǵnıng alnına dr mgirdiç dr ovanês
oylu da anıng ǵziy gulaf da misk'ò zadik' oylu opêk'unu
ǵatunnung uçmaǵlıy dǵanlıy holubnung stêpan oylu da
viznat êt'tilar pan haynk'oga k'i dosit boldu ǵatunga pan
haynk'òdan uçmaǵlıy dǵanlıy holubnung diyatik'ina k'ora da anıng
opêk'ununa k'i artıx a nêma ǵalmadıy ǵatunnung k'i izdagay
pan haynk'òdan na vıeçniy çasıy dayıy da k'i uçmaǵlıy dǵanlıy
çarıp êdi dr krik'örga ž flı da juǵovlarga da aǵpaşk'a
k'aǵanalarga na munung k'i nêma ja sb-lar ǵaldıy haynkönung
usna prıstat êt'ti da ǵatun gulafnıy vıypustit êtti
da opêk'unun da

t'v rlp ulis a

turup obličnıey k'êtxòjalǵnıng alnına tuman k'amênêçli ǵačk[o]
oylu pan zaǵno oylanlarıning ǵulu da bilindi k'i bar dir ǵatına
uçmaǵlıy dǵanlıy babunung sb-siy dz talêr ǵaysın k'i tuman
tutundu anıng k'i sb-nıy bërma da ǵoldu k'êtxòjalǵtan k'i
angar tozǵaylar jař[ò]slov jarmark'ına diyin k'i bêrgay anıng k'i

dz [t'i]ni

Folio 54v^o

ṭ̄v̄ ṛl̄p̄ [skrešlono: p̄jedr]ṭ̄ okost[ös]
stèčk̄ ó br̄ lazar oylu grèsk̄ onung oylu turup
obličn̄jey k̄'ètχòjalχn̄iṅ aln̄ina k̄'vitovat èt̄'ti k̄'èndi
daduslar̄in br̄ stèpèn èrècp̄'òχann̄iy jakubnu
jurk̄'ònu holubnu dav̄id oylu k̄'èndi payindan
postanovjenalar̄ina k̄'ora bu dur ṭ̄dž̄ fl̄i-dan

ṭ̄v̄ ṛl̄p̄ s̄jegd̄jem[p̄jer]ṭ̄-una
turup obličn̄jey k̄'ètχòjalχn̄iṅ aln̄ina jurk̄'ò pan lazar
oylu da zèznat ètti pan jurk̄'ò k̄'i dos̄it boldu angar
pan jak̄'ub χardašindan χaysi k̄'i jurk̄'ò budovan̄jaga
v̄dat èt̄'ip èdi natènčas na dos̄it boldu pan jurk̄'òga

pan jakubdan
ṭ̄v̄ ṛl̄p̄ s̄jediem[p̄jer]ž̄p̄
turup obličn̄jey k̄'ètχòjalχn̄iṅ aln̄ina hanuχna mik̄'laš
χziy mančuk̄' učmaχliy džanliy zadik̄' biyata oylunung
χatunu da k̄'vitovat èt̄'ti jakubnu stèpan oylu
zdž̄y fl̄i-dan χaysi k̄'i zapis bolup èdi k̄'ètχòjalχ aln̄ina
k̄'i dos̄it boldu hanuχnaga jakubdan

ṭ̄v̄ ṛlk̄ mayis ž̄ē
turup obličn̄jey k̄'ètχòjalχn̄iṅ aln̄ina zaχn[o] pan andriy
oylu da babadīa učmaχliy džanliy ṭ̄r̄ mik̄'ajelning opèk̄'unu
ašira t̄'òròs rabičk̄'a da pan zaχn[o] bōronit̄' èt̄'iyirèdi mūr-
una daȳin χoyma babadīa da opèk̄'unu ašira pozvol-
it èt̄'ti χaçan k̄'i k̄'lasa k̄'ènsi ja pot̄'omstvosu murovat èt̄'ma
na ol vaχta vinèn bolurlar mur haχin b̄erma šahar uχvala-
s̄ina k̄'ora

ṭ̄v̄ ṛlk̄ mayis ṭ̄t̄
k̄'èlip t̄'òròs yagòp oylu k̄'ètχòjalχk̄'a da žadat èt̄'ti k̄'i
k̄'èlgay p̄ antičk̄'an tètasma bilicaga t̄'òròs χz̄ina na anda
k̄'èndining èrk̄'in b̄èlgili èt̄'ti zaχno χardašina bu dur k̄'i

Folio 55r°

t'örös yagöp oylu bėrgay angar ž'flīsb da ā adamašk'a
k'itlik' k'umuš hačk'alar bila da ā ton muḡajar da
ā šupk'a čėk'man da tošak'in da ḡaysi k'i sordu k'ėtḡo-
jalḡ anda bolgan zahnodan k'i nēma sozung bar ēsa sozl[ar]
na zaḡno anda aytti k'i sozum iox tur da ḡatun da
aytti k'i artix nēmam iox tur

t'v rlk mayis ii

turup obličnıey k'ėtḡoialḡnñin alnina fėdor lučk'alıy
davi et'ti ḡatunun br dr alnina hēm k'ėtḡoialḡnñing
da br dr k'ėtḡoialḡ bila birga taftiř et'tilar ek'i
jannıyda da fėdornu suçlu tapup ḡatunnu

na vıečnıy časıy volnıy et'tilar

t'v rlk sjebdıempjer ia

pan stėpan ěrėcpōḡan ḡziynıng stronasından k'ask'ò-
nung protėstovaçça boldu haynk'ōga ḡarři k'i nėçik'
ol vaḡtta ḡačan k'ėtḡoialḡnñing alnina naznačit et'ti
nė ḡaldiy ḡardařından grėsk'òdan ḡatununa da oḡ-
luna ḡačk'ōga alay halida namıenit et'ti dastimėnt-
ina na br ěrėcp'ōḡan bungar nėçik' ol vaḡtin alay halida
ḡayil bolmadıy na alay bunung uçun nėçik'sb-nıng zatrım-
anıasıy uçun strona bila et'ma k'liyir

t'v rlk sjebdıem[pjer] iı

k'ėldi k'ėtḡoialḡnñing alnina br stjeapan ěrėcp'ōḡan da žad-
at et'ti anıy k'i pan t'uman k'irk'or ohlu da pan pilip
vasil ohlu k'i vıznat et'k'aylar anıy nē k'i pan haynk'ò drag-
aman dżuvap bėrdi ḡaysi k'i jebėrip ědi k'ėndina ḡziy uçun
k'ask'ònung payi uçun ḡódžasndan ḡalgan na turup
k'ėtḡoialḡnñing alnina obličnıey pan t'uman da pan pilip bu
t'urlu zėznat et'tilar k'i bardıḡ haynk'ōga svjatıy miḡal

Folio 55v°

alnina aynak'unda upominaçça bolduḡ br ěrėcp'ōḡan-

dan anıng xziynıng payı uçun xodžasından xalğan na pan
haynk'ò bu dzuvapnıy bérdi mèn angar nèma bèrman zèra
mèn anıy k'larmèn undama mènım işim bar birgasna xaçan
manga spraviçça bolsa mèn da angar k'larmèn spr[v]-

ıçça bolma xayda k'i jeri bolsa

t'v rlk tjeđjempjer ž-una

uçmaılyı dżanlıy haynk'ónung dastiméntina k'ora
opék'unlar dastiméntta mjanovanıy pan almas da pan
ivaşk'ò domažirsk'iy oddat ét'tilar ol hannaga xayysi
k'i birgasına turar édi dż flı sb da a k'ésak'
k'étan z flı-luı da a zuf da anıy da nè k'i uçmaı-
lıy dżanlıy k'éndina k'éndi sahlıında bérıp édi nédan k'i
ol hanna t'urup obliçnıey k'étıxójalıxning alnına matis
miıhalovsk'iy opék'unu aşıra k'éndining xayysin k'i bu
sprawaga k'éndina alıp édi jıyari mjanovanıy opék'-
unlarnıy vjeçnıey kvitovat ét'ti

t'v rlıe p jedvar i

t'urup obliçnıey k'étıxójalıxning alnına uçmaılyı dżanlıy
stèpan ohlu grèsk'ónung sngarıy pani k'ask'ò da at'asıy
aşıra pan stèpan éreçp'óıan aşıra k'vitovat ét'ti uçmaı-
lıy dżanlıy haynk'onung opék'unların pan t'óròs ohlanların
da pan domažirsk'iy ohlanların pdždz flı-dan xayysi k'i
uçmaılyı dżanlıy haynk'ò dastiménti bila sb payından angar
naznaçıt ét'tip édi évèt anıy k'éndina da k'éndi ohluna
zaxovat ét'ti uçmaılyı dżanlıy haynk'ónung ohlu bila sah

tora

Folio 56r°

t'urup obliçnıey k'étıxójalıxning alnına br lazar ohlanlarıy
pan stèpan da pan jakub nëçik' k'i opék'unlarıy uçmaı-
lıy dżanlıy grèsk'ò xardaşlarıyning oylanlarıyning da bér-
dilar pan pilipk'a da oyluna pan vask'óga uçmaılyı dżanlıy
grèsk'ò xardaşlarıyning xziynıng hosk'anıng sb payın xayysi k'i
alarnıng xat'ına édi flı jedž xayisi jedž flı-dan povinèn

bolsar *χznīng* k'élir opék'unu t'oy alnīna adatimīzga
k'ora opék'unlarniy anīng k'i jōyari jazilgan *īedž* fli-dan
k'vitovat ét'ma a pan pilip k'endi oylu bila anīng k'i
k'vit učen k'endi dobrolariy usna jōyari jazilgan

opék'unlarga jaziliyirlar
t'v rīje yulis p

t'urup obličņey k'etχōjalχnīng alnīna pan jakub
lazar ohlu da žadat ét'ti k'i ol *īedž* fli-nu χaysin k'i
k'et'χōjalχk'a do vjernīχ ronk' k'u sχovanju [s]agsz
χatundan bolgan χzīndan utru bērip édi aniy angar
jana k'eri bērgaylar nēčik' k'i žadanjeysi usna pan
jakubnung k'etχōjalχ anīng k'i *īedž* fli-sun angar
oddat ét'tilar nēdan k'i pan jakub k'endilarin k'vit-

ovat ét'ti na viečņiy časīy
t'v rīje sībdiem[pjer] zē

t'urup obličņey k'etχōjalχnīng alnīna učmaχliy džanliy
gjeruχna ohlu pan ivašk'ò χatunu da gilēy ét'ti
érēcp'òχan ohlu jurk'ò ašīra zadik' ohlu pan t'uman usna
da anīng χardašariy usna nēčik' k'endi opék'unkarīy usna
aytip k'i olumundan songra χōdžamnīng bēriřlar édi manga
χardžlχ čaχ bu ašk'an bayramga dira da bayramdan čaχ
bu k'unga dira bērma k'lamas bilman sabapīy nē dir

Folio 56v°

nē pan t'uman džuvap ét'ti aytip biylar k'etχōjalar
nēga dira k'i bar édi nēdan bērma bērdim hali k'i jōχ
tur nēdan bērma na anīng učen bērman na k'etχōjalχ
bu turlu taptīylar aytip pan t'umanga ponjewaž
opék'un sēn da mungar dēg opék'a da ustunga dir
da anīng učen povinēn siz bērma angar slušnīy χardž

opék'anīy ustun guzdan vložit ét'k'inča
noyjempjer iz

jana jōyari jazilgan mjanovanīy ivask'ò χatunu
k'ēlip ivašk'ò ohlu jurk'ò ašīra zadik' oylu pan t'uman

usna gilëy ètti aytip $\bar{b}r$ jerjesp^oòxanlar biylar k^oètχòjalar
 alay nèçik^o biyik^oingiz pan tumanga simarladingiz
 k^oi ol slušniy $\bar{\chi}$ ardžlyk^oa bèrgay pan ivašk^oò xatununa
 na bèriyir haftada \bar{k} -ar $\bar{f}li$ èvét k^oi hali $\bar{\chi}$ šin opal
 k^oop k^oètiyir \bar{k} -ar $\bar{f}li$ bila k^oèçinma bolmas $\bar{\chi}$ oliyir k^oi biy-
 lik^oingizniñ dasturu artından dayin artix bèrgay
 na k^oètχòjalx išitip stronaniñ giyèyin upominat
 èt^oip pan t^oumanni y taptiylar alay k^oi bayramga dira
 opal uçun \bar{a} -ar $\bar{f}li$ artix bèrgay neni k^oi pan t^ouman $\bar{\chi}$ rèr

èt^oti

$\bar{t}^v \bar{r}l\bar{z}$ p^ojedrvar \bar{t}

[znak: ✱]

k^orami bogatè k^otori $\bar{\chi}$ povinnosç davac

ço rok^o do k^oosçjola našego mješçk^ojego po jednému

bèzmanu vosk^ou i po jednému grošu

a napržod

No 1 kram pana jana k^oržišt^oòfoviça k^oasijana hémèlèxovsk^oiy

No 2 k^oram pana k^oržišt^oòfa stèçk^oòviça hutk^oi

Folio 57r^o

No 3 k^oram panij kirkòrovij norsèsòvniy

No 4 k^oram pana langiša rusina

No 5 k^oram pana k^orīšt^oòfa k^oasijana

No 6 k^oram mihala grèçina mihulovsk^oiy

No 7 k^oram naš k^oosçjelnī

No 8 k^oram panij kirkòrovij norsèsuvniy

No 9 k^oram pana zahariaša gèrvask^oòviça t^oèbènk^oi

No 10 k^oram pana k^oržišt^oòfa awèdik^o bèrnatòviça

No 11 k^oram awèdik^oòviçòvsk^oiy

No 12 k^oram awèdik^oòviçòvsk^oiy

No 13 k^oram pana ivašk^oa bèrnatòviça staršego ormiens[k^ojego]

No 14 k^oram pana langiša rusina

No 15 k^oram pana jana vartèrèsòviça staršego ormiens[k^ojego]

item k^orami po drugiy stronjè

tamžè bogatè

- No 16 k'ram pana p̄jot'ra hréhòròviça mahmata
 No 17 k'ram pana langiša rusina
 No 18 k'ram pana ĵana vartérésoviça staršégo ormiens[k'j]iego]
 No 2.[?] k'rami naš k'oscjèlnī a za nim k'ram p[a]na
 donòvak'a bogdanoviça
 No ½ pul k'ramu k'oscjèlnégo a pul k'ramu k'irak'jiego papari
 No 21 k'ram zaḡnòviçòvsk'iy
 No 22 k'ram pana ĵana vartérésoviça staršégo ormiens[k'j]iego]
 No 23 k'ram vartanovsk'iy
 No 24 k'ram k'aspra k'ostòviça
 No 24 ½

Folio 57v°

[strona niezapisana]

Folio 58r°

t'v'rlz mard't'

t'urup obličnĵey k'ètḡójalḡning alnina p̄n dawid
 sèrèpk'ò ohlu p̄n ovanès k'èvor ohlu da p̄n misk'ò dom-
 ažirskiy ohlu da ayttilar bu turlu biylar ahalar
 bèlgili èt'iyirbiz biylik'ingizga k'i d̄r ḡačadurnu babad-
 ĵasĵy vēčindan barištirdĵ pan ohan biyahasiĵ bila bu
 turlu da ĵuk'ta bolduḡ k'èndina p̄dž'f̄li džurum tibina
 k'i d̄r ḡačadur k'èndi babadĵasĵy [skrešlono: ti] binla [zam. birla ?] hormatli
 k'èčingay

artĵ k'èndin tovmagay bunda birgasna ilovda turgay
 k'uč bila alĵp k'èndin ozga ĵerga k'ètma bolmagay ḡiba ba-
 badĵa zvolit èt'k'ay nadto altin k'umušuna da nè
 anĵing bir s̄b-sna tiyma bolmagay a ḡayda k'i d̄r ḡačadur
 bunung k'i k'undiçiyalarga dosit èt'masa na biz ĵoyari
 ĵazilgan džurumnu p̄n ohanga t'olama povinèn bolgaybiz
 nèga k'i pan ohan zvolit èt'ti da ḡoldu k'i munung k'i
 zèznanĵey ĵazilgay ak'taga

t̄v̄ r̄l̄z mard̄z̄p̄

t'urup obličnĳey k'ëtχōjalχnĳing alnĳna pan zaχno
oγlu p̄n̄ χačk'ō ogay anasiy bila pani olušk'a bila
kirk'oša χziy bila da ayttilar bu turlu b̄r̄ èrèç-
p'ōχan biylar aγalar biylik'ingĳzdan χolarbiz nè turlu k'i
ortamĳzga uχoda boldu biylik'ingĳz ašĳra bu dur
k'i χačan mèn bèrsam d̄z̄ f̄lĳi ogay anama k'i manga povinèn
bolgay pustit èt'ma k'èbitni aγaç atamdan χalğan
do tègo mèn povinen boldum atamning borçlarĳn tolama
ĳana ogay anam dok'tor k'olačk'o rayčanĳng torasĳn atam-
ning borçu uçun zljat ètk'ay ustuma mènĳm do tègo [skrešlono: ĳana]
[skrešlono: zljat èt'kay ĳa] k'vitovat èt'k'ay mènĳ nè turlu k'i angar dos-
it boldu anĳng vnĳesènĳeysi ĳana povinèn bolgaylar ogay
anam k'èn[s]jining χodžasĳy bila p̄n̄ èsam bèy bila zèznat èt'ma
k'i ol χznĳng nèda-k'olvèk' bar èsa spadok' atasĳndan χalğan
ogay atasĳynĳng da anasiynĳng χatĳna χaldĳy k'i povinèn bolgay-
lar ogay anam èri bila torada zèznat èt'ma k'i dayĳn dok'ladnĳey

Folio 58v°

ĳazilgay χayda k'i ĳeri bolsa dayĳn da χoldu k'i bu uh-
odaga ĳazilgaylar uhodnik'lar tanĳχlχk'a bašta èrèç-
p'ōχan p̄n̄ awèdik' p̄n̄ t'uman zadik' ohlu p̄n̄ ivan ĳask'ō ohlu
p̄n̄ χodžu ivašk'ō oγlu p̄n̄ luk'aš kirkoša ohlu pan
k'aspar zadik' oγlu da χolarmèn biylik'ingĳzdan k'i bu
sprawaga bolgay ĳuk' [?] pan luk'aš k'i mèn sb̄-sn bèrsam k'i manga
bir trudnostsuz k'èbitni zdat ètk'ay v posèsĳiyĳ tutma
mard̄z̄t̄

t'urup obličnĳey k'ëtχōjalχnĳing alnĳna pani olušk'a
kirkoša χziy sĳngariy pan èsam bèyning [dopisano: zèznat èt'ti] nè turlu k'i
χziynĳng hanuχnanĳng ruχomĳy nèda-k'olvèk' bar èdi anasiy
χatĳna χaldĳy do tègo ol ḡ f̄lĳi da χaysi k'i k'èbit hèsèp-
indan k'èldi payina χznĳngga z̄è f̄lĳi gs̄ da ol da anasiy χatĳna
χaldĳy χaysi k'i munung k'i zèznanĳaniy priynĳat èt'tilar k'èt-
χōjalχ ak'talarĳna χoltχa[l]ar usna alarnĳng da pamĳentnĳy da bèrdilar

t̄v̄ r̄l̄z̄ abril ž̄a
t̄v̄ r̄l̄z̄ yunis ā-ina

t'urup obličnej k'et'χōjalχnīng alnīna
d̄r krikor oylu bēdros sēčovlu da
kvitovat ēt'ti opēk'unlarīn at'asīy ēt'k'an
d̄r simonnu p̄n mik'lašni bērnat oylun p̄n
misk'ōnu domažirsk'iyni p̄n t'ōrōsnu yagop
oylun dastimēntina kora at'asīnīng
k'i angar dosīt boldu barčadan

Folio 59r°

[strona niezapisana]

Folio 59v°

[strona niezapisana]

Folio 60r°

anun ay t̄v̄ r̄l̄z̄ yunis inventariy sēčovlu
d̄r k'rik'ornung

χaysi k'i olčundu χolu ašira ayalarnīng dastim-
ēntta mjanovaniy ēgar k'ubok' k'umuš ēgar χašuχ
tuymalar tarttiy olčovda barča k'umušu ž̄ som-
taši da iē lot ḡs k'rak'ov olčovu do tēgo altun
čχtiy čičak'larnīng k̄ lot ā mtχal nahd s̄b ēgar t̄l̄r
ēgar χzil f̄li ēgar monita sanaldiy čχtiy f̄li d̄ž̄la h̄r̄š ž̄t
osmani čχtiy para bila z̄ somtaši ž̄k lot ban čχtiy šahi
bila d̄ž̄χē bir čērēg zafran ā f̄nt zindžilbil burč p̄ ḡs
f̄nt hēm t̄ lot k'rak'ovnung χuti tašlar bila yosēp
ohlunung ā urar χačk'ina bila roman iuxovuna zap-
ona čaprah ipak' jančīχ d̄zarugga oyluna bolsar p̄ k'ol-
mak'lχ k'etan oylanlarīna t̄ k'ok' iaylχ da ā aχ turk'nung
bir tulk'u dēliyasīy k'ok' čēk'man jarīm blan brušk'ovīy

ɣara tiyinning ɣara çekʻman dēliyasıy boyosi bila podbitıy
 jašıl ton ɛskʻi ʻā ɣara dēliya prostıy çekʻmandan ɛskʻi
 bir ɣali kʻi vankʻkʻa aytti bérma ʻt ulu tēpsi ɷnovıy
 p̄ ulu ʻt̄r ɷnovıy da p̄ kʻiçi ʻā tas mošondz̄ ɛ dasta-
 ɷga ʻz̄ sıyaɣ ʻiā ɣara dayın k̄ borkʻluɣɷga ʻiā borkʻ-
 ɷga bila potšitʻıy ʻā ton çekman ɛskʻi ʻā oylan županıy
 hém nahaviçasıy hém ʻā kʻoçu ʻā tʻulkʻu borkʻ da bir
 tarçistıy p̄ bayır tēpsi do tēgo bitikʻlar bir bitikʻ
 pun harçmunkʻ ɛkʻinçi miɣajel kirkʻ k̄-unçi dayaran
 ganonkʻ kirkʻ bila ʻt-unçi badarakʻ dıedr ʻz̄e-inçi šaraganóç
 ʻz̄-inçi dıedr ɛ-inçi pʻarkʻ kʻirkʻ ʻi-inçi ayujes kirkʻ ʻt̄-unçi
 ganonkʻ kirkʻ ʻz̄-unçi ys orti ayotʻkʻ maduɷ bila ʻz̄a-inçi
 domara kirkʻ ʻz̄p-inçi vartan kirkʻ ʻz̄k-unçi ayotʻkʻ madóyç
 vartabjedlarnıng aytkʻanıy ʻz̄t-unçi dayaran ʻz̄ıe-inçi barza
 domar ʻz̄z-inçi žöyövadzı ʻz̄e-inçi p̄ bitikʻ ósgi pókʻrig ʻz̄ı-inçi
 donauç ʻz̄t-unçi ʻā ɛskʻi badarak dıedr ʻi-inçi ɛskʻi bitikʻ
 ayotʻkʻ ʻiā-inçi ɷankʻ ay ʻıp-inçi ys orti ɛskʻi bu dur inventarıy
 barça

Folio 60v^o

ʻt̄v ʻr̄l̄z yulis ʻıı

tʻurup obličney kʻétɣoıalɣnıng alnına bédros ʻd̄r krikor
 ohlu sēçovdan da zēznat ɛtʻti kʻi aldiy kʻendi opékʻun-
 larından domažirskʻıy ohlu pan awjedikʻtan da yagop ohlu
 pan tʻoróstan ol payi usna kʻénsining ɣaysi kʻi atʻasınıng
 tēstamentına kʻora kʻendına tušiyir ʻz̄e ʻf̄li ʻs̄b da bir ton
 faynlindišovıy nédan kʻéndiların kʻvitovat ɛtʻıyir vıeçñıy
 ʻt̄v ʻr̄l̄z hogdıempıer ʻz̄t

turup obličney kʻétɣoıalɣnıng alnına pan pilip ohlu
 pan vaskʻó da p̄n tʻuman ohlu gréskʻó zēznat ɛtʻtilar
 kʻi pan tumannıng ayzından išittilar kʻi pan sérèpkʻó
 oylanlarına pan miskʻóga da p̄n dawıdga borçlı ɣaldıy
 nénıng ɣatına turup pan miskʻó da pan dawıd ɣar-
 dašlar opovidat ɛtʻtilar kʻi sumasıy kd̄za ʻf̄li da ʻz̄ı

hr̄s̄ nēni k' i duftarlarīy bila da pok' azat ēt' tilar nēga
 k' i grēsk' o p̄n t' uman ohlu inam bērdi da nē k' i anīng payina
 k' ēlir ēdi bu dur ē-inči pay flī x̄k' hr̄s̄ p' gs̄ χaysi k' i
 bunda zarazom pan sērēpk' o ohlanlarīy grēsk' onu k' vit-
 ovat et' tilar anīng k' i borčnung ē-inči payindan
 hogdjempjer žt ol-žē k' unnu
 turup k' ētχōjalχnīng alnīna p̄n grēsk' o p̄n t' uman ohlu
 k' vitovat ēt' ti p̄n dawīdnīy p̄n sērēpk' o ohlun andan
 k' i nēda k' ēnsina borčlu ēdi anīng χuluχu učun
 bu k' unga diyin barčanīy angar toladīy da dosit ēt' ti
 šapat' k' un t' v̄ flē čubuxurušk' an k' unu
 žadanjasīy usna d̄r luk' ašning da p̄n muradnīng
 zamoscjalīy χaysilarīy bila birga k' ēlip ēdi p̄n nurbēg
 da pan murad d̄r simōn kiyovu bērdilar k' ēt' χōjalχ
 otuņ sk' ēst zamoscja iuχovuna p̄ sirčar biri
 iūχtalχ da birsi k' undalik' p' urar p' džuft pazman

Folio 61r°

bir varšamag sirma da ā varšamag čičak' li hēm indžili
 ā kolmak' k' ok' noč ā k' umuš χač tibli ā isgi [skrešlono: k' unda-]
 [skrešlono: -lik'] tēpsisi bila χač isgi bila olčtu t' somtači da iē
 lot bu barča sk' ēstnīy iūldan ilgari ā nadaliy [skrešlono: ilgari]
 iūlīna povinēn boldular χaytarma tugal nē učun p̄n
 nurbēg da p̄n murad d̄r simōn kiyovu iuk' kirdilar
 k' ētχōjalχk' a
 t' v̄ flē mayis t' una
 t' urup obličnēy k' ētχōjalχnīng alnīna pan pilip vasil
 ohlu k' ēndi oylu bila pan vask' o bila da zēznat ēt' ti-
 lar dobrovolnēy ēk' si birga k' i χaldīy χatlarīna učmaχ-
 līy džanlīy kirk' oša ohlu stēck' onung sīngariy nīng pani
 martanīng da ohlanlarīnīng barča hēsēptan χaysin k' i
 pan vask' o t' orōs ohlu ivašk' o bila ētti sm̄ pēvnīy flī
 p̄tdžcje χaysi sumadan bērdilar pani martaga da
 anīng ohlanlarīna χardžlχ flī χiē dahīn bērsarlar χardž-

l̄xk'a f̄lī x̄ x̄alğan sumaniy nēçik' f̄lī p̄r' t̄dž̄-nu
k'èlir svjatiy miḡalda ḡoysarlar k'ètḡōjalḡnīng alnīna
barça t'urlu trudnosttan bašḡa
t'v̄ r̄lē okostos k̄

t'urup obličn̄ey k'ètḡōjalḡnīng alnīna k'irk'oša ohlan-
lariy j̄urk'ò da pètrè dayīn ozga dostlar bila bir-
ga žadat èt'tilar k'ètḡōjalḡtan mik'laš ḡatunu
uḡun toḡma ḡardašlariy uḡun t'ul ḡaysi k'i j̄uḡov k'èb-
itinda olturiyir k'i k'èndin dayīn a slušn̄iy vaḡtk'a
dira ol k'èbittan tèpratmagaylar na k'ètḡōjalḡ žadan-
jalariy usna j̄oyari j̄azilğan k'išilarnīng obiḡat èt'ti-
lar k'endilarīna bir j̄ilga dira k'èndin tèpratmama
bu k'undīçiya tibina k'i ol budovan̄ey ḡaysin k'i anda
ol ḡatun èt'ip tir artīḡ hēç angilmagay da nē anīng uḡun
k'ètḡōjalḡ bir nēma bërma povinèn bolmagay zèra ol sabaptan angar
èk'sik'ina j̄al bila bèrilip tir k'i budovan̄ey angilmagay

Folio 61v^o

t'v̄ r̄lē s̄jebdjemp̄er z̄-sna

t'urup obličn̄ey k'ètḡōjalḡnīng alnīna pan mik'laš
bèrnat ohlu pan t'òròs bila k'èndining ḡardaš ohlu
bila birga da ayttilar bu turlu t̄r èrèçp'òḡan
biylar ayalar sabap̄iy bu dur k'èlganīmiznīng biylik'-
ingiznīng alnīna nē turlu k'i v̄jedomo èdi biylik'ingizga
k'i uḡmaḡliy d̄žanliy bizim atamizdan da anamizdan songra
pozostaliy dobrolar alay ruḡom̄iy nēçik' stoyonçiy ḡalip èdi
uḡmaḡliy d̄žanliy bizim ḡardašimizga da manga ḡaysi k'i dob-
rolar bila p̄-imiz birga spuln̄ey šafovat èt'iyirèdīḡ aḡ k'i
fik'irimiz bar èdi uḡmaḡliy d̄žanliy bizim ḡardašimiz bila anīng
j̄aḡši sahlḡinda bolup rozprawīçca bolma sovuk' bila
nēni k'i bizga anīng prèntk'iy k'èčk'an̄iy bu dunjadan zak'r-
oçit èt'ti anīng uḡun biylik'ingizga hali v̄jedomo èt'iyirbiz
èk'i j̄an zèzvoliçca bolup k'i alip t'èngrining ḡorḡusun j̄ur-
ak'imizga da angip ḡardašlḡ sovuk'un èt'tiḡ ortamizga

bu dur mënim çardaşimning çatunu bila da çardaş oylum bila tóròs bila nêda bar êdiêsa. altundan k'umuştan $\overline{s\bar{b}}$ -dan çumaşlardan ov spréntündan ovo nêda bar êdi êsa barçaniy sovuk' bila ortamizga paylaştix artix nêma orta da çalm[a]diy ték' êlda bolgan $\overline{s\bar{b}}$ amiz spulniy çaysi usna ét'ip biz \overline{p} duftar t'óròsnung çolu bila jazgan bir turlu êk'si da biri bolsar mënim çatima a birsi t'óròsnung çatina çaysi k'i borçlarniy vıyprawlat ét'sarbiz alay mèn nêçik' t'óròs da nêda ççarsaç aning k'ibik' $\overline{s\bar{b}}$ -niy êtsarbiz \overline{gs} [...] da jarim do têgo bizda êlga nêda borçlu êsax spulniyey aniy da \overline{gs} da \overline{gs} tolama povinèn bolurbiz neni k'i dayiy şiriy ortami[z]ga intêrciza bila obvarovat ét'ip biz alay êsk'idan bolgan nêçik' jangidan spulniy nabitiy nè k'i tk'açça boliyir mulk'lar sabapından aniy da ortamizda sovuk' bila k'orduç da umjark'ovat ét'ip aramizga lepşostlarniy mulk'larning biri birimizga birdan oddat ét'tix $\overline{s\bar{b}}$ bila da mèn mik'laš çaldim at'amning êsk'i ovuna da pan ivandan algan plaç çatina hèm svjatiy jan tibina bolgan êsk'i da jangi folvark' çatina da mënim çardaşimning çatunu da oylu çaldiyilar tarlovsk'iy ov çatina hèm atamizdan çalgan taş k'êbit janina

Folio 62r^o

da şlak'ta bolgan şumilasovsk'iy folvark' çatina bunung k'ibik' dobralardan turup obliçniy biylik'ingizniing alnina k'vitovaçça boliyirbiz barçadan alay ruçomiydan nêçik' stoyonçiy imênjalardan na vjeçniy çasiy k'i artix bir nêma çalmadiy ortamizga ték' ol intêrciza çaysi k'i ortamizda étip biz v moçiy çaldiriyirbiz k'i çaçan t'engri jetk'irsa ol borçlar bittirilsa da \overline{p} janga da dosit bolsa o[l] çaçta povinèn bolurbiz turup \overline{p} janda biylik'ingizniing alnina aning k'ibik' intêrcizaniy ortamizda bolgan k'asovat ét'ma do têgo mèn mik'laš povinèn boldum barma ratušk'a anda çayda jeri dir mënim dzjedziçstvonu çaysi k'i bar dir at'amizdan çalgan k'êbitta zljat ét'ma mënim çardaşimning

oɣluna t'óròsk'a na vječnīy časīy mèn da t'óròs povinèn bol-
 dum birdan anda turup mènīm dziedzicstvomu uçmaɣliy
 dʒanliy babamning ovunung èsk'i mènīm daduma pan mik'laš-
 k'a zliat èt'ma na vječnīy časīy alay mèn angar nèçik' ol manga k'i
 artix bir nagabanja bolmagay nè biri birimizdan nè bizim
 potomok'larimizdan. aning uçun panjey miliy uréndzjey èk'imiz
 birga ɣolarbiz k'i bizim bunug k'ibik' dobrovolniy zèznaniyamiz
 bolgay prjentiy biylik'ingizniing aktasna neni k'i otrimat èt'tilar
 t'v'fli mard'zi'

boldu stanovjenja k'ètɣòjalɣ arasina da pn andriy
 iljaš oɣlunung taš k'èbit vèçindan juɣovnung
 bu vèç bila k'i pn andriy povinèn boldu ol k'èbittan
 çinš bërma zje-ar bayramdan bayramga èvèt k'i k'èb-
 itk'a nak'lad èt'ip tir pan andriy fli'zz'hrš'z'p'gs
 bu nak'ladniy k'ètɣòjalɣ priynjat èt'tilar k'èçma çinštan
 har jil't-ar fli'nega diyin bu nak'lad çk'inça artix
 bir vada postupit èt'madiy k'ètɣòjalɣ tèk' ɣaldiy šah-
 awatlarında a pan andriy çinšni povinèn bolur bërma
 gs jilinda gs çinšni je fli'gs da birsī gs jilning bayr-
 amda jana je fli'gs bèrsar

13

Folio 62v°

t'v'fli sjebdjempjer ž

t'urup obliçnīy k'ètɣòjalɣniing alnina pani arzu drag-
 aman ɣatunu oylu bila birga at'abey bila zèznat
 èt'tilar dobrovolniy k'i ɣaldiyilar borçlu pan ivašga jas-
 k'o oɣluna kiyovlarina dzz'fli nemiç hèsèbi l-ar hrš hèsèb
 èt'ip ɣaysin borçlu dur tolama ol suma ɣatına ɣaysin
 pan ivašga zèznat èt'ip tirlar ortalɣ jerda intèrçiza bila
 ovlarīy usna a ègar k'i aning k'ibik' dzz'fli-nu ol suma
 ɣatına t'olamasalar angar dira ovdan povinèn bolmagay
 çɣma a ègar k'i dayiy ilgari k'lasalar pani arzu oylu bila
 birga aning k'ibik' dzz'fli-nu bèrsalar povinèn bolur
 pan ivan alma da alarniy bu dzz'fli-dan k'vitovat èt'ma

ṭṽ ṙlṭṽ yunvar ṙk

t'urup obličnĳey k'ëtχōjalχnĳing alnĳna balĳy angurĳalĳy
ḏr sarkis oylĳ k'amĳnĳcli zadik'ning χzĳy k'ĳndi sĳngarĳy
χosk'a bila bir ĳandan da ḅr bĳnĳš oylu pan ĳakub
k'amĳnĳc šaharlisi birsi ĳandan zĳznat ĳt'ĳp balĳy k'ĳndi
sĳngarĳy hosk'a bila aytti bu turlu k'ĳ biylar k'ĳt-
χōĳalar mĳnim sĳngarĳmning hosk'anĳing χaysi k'ĳ bar ĳdi
spadok'u atasĳndan χalĳan zadik'tan k'amĳnĳc k'ëtχōĳa-
lχĳnĳing χatĳna ḅ flĳ na ĳetti bizga anĳing k'ĳ ḅb ḅr mĳχno
ĳerĳesp'ōχandan bĳnĳš oylu ḅn ĳakubnung χolu ašĳra
nĳdan k'ĳ ḅn mĳχno ĳerĳesp'ōχannĳy k'vitovat ĳt'ĳyirbiz sĳngarĳm
hosk'a bila birga da k'ĳndi t'oramĳznĳy anĳing usna zliv-
at ĳt'ĳyirbiz χayda k'ĳ bĳnĳš oylu pan ĳakub bĳrdi pamĳent-
nĳy da χoldu k'ĳ bunung k'ĳ zĳznanjey ĳazĳlgay tora

dĳftarĳnda

ṭṽ ṙlṭṽ mard ṙ

t'urup obličnĳey k'ëtχōjalχnĳing alnĳna pan ĳurk'ō lazar oylu
k'vitovat ĳt'ti tĳtla oylu mik'lašning χatunun da anĳing
potomok'un ḅ flĳ-dan χaysin k'ĳ uĳmaχlĳy ḏzanlĳy ĳuk' kirip
ĳdi pan ĳurk'oga ĳurk'ō χardašĳ uĳun

Folio 63r^o

ṭṽ ṙlṭṽ abril ṙa

vartan [u gōry: yagopša oylu] sĳĳovlu k'ĳlip k'ëtχōjalχ alnĳna protĳst-
ovaĳĳa boldu yagop oylu ḅn t'ōrōsk'a χaršĳ aytip k'ĳ
borĳu bar ĳdi manga pĳvnĳy suma ḅb χaysin k'ĳ bĳrdi
ĳvĳt ḏžyt flĳ ṙ ḅrš dodat ĳt'masĳy χaysi uĳun k'larmĳn
birgasĳna ĳtma hali ĳt'ar ĳdim ĳvĳt zaman dugul

abril ṙa

ĳana bu ĳoyari ĳazĳan vartan [dopisek: oylu yagopša] protĳstovaĳĳa boldu
domažĳrsk'ĳy oylanlarĳna χaršĳ aytip bu turlu k'ĳ borĳlu
ĳdĳlar manga pĳvnĳy suma χaysin k'ĳ bĳrdĳlar ĳvĳt ḏžlk flĳ
ž ḅrš dodat' ĳtmasĳylar χaysi uĳun alay-oχ songra

birgalarına ét'ma k'larmèn dayin da aytti k'i borçlu dur-
lar k'ensina başxa çeroqraflarına k'ora ^{tdž}flī çaysi-
ning k'i vadasiy hali bayramda dir aniy da k'ensina
bërma diylar bunu barçaniy çoldu k'i aktaga jazilgay
da pamjentiñiy da bërdi

^tv ^{rlt} mayis ⁱⁱ

k'èldi pan iurk'ò lazar oylu da upominaçça boldu
uçmaçliy džanliy pan jakubnung çardaşining k'ètçòjalç-
ta çaldirgan ^a k'umuš bëlbağ da ^a çaşux k'umuš
çaysin k'i çziyna simaflap èdi bërma k'èndining çaysin k'i
k'ètçòjalç bèrdilar pan iurk'ògay nédan k'vitovat èti k'èt-
çòjalçniy ol k'umuštan

^tv ^{rlt} mayis ^l

t'urup obliçniy k'ètçòjalçniñ alnina bir jandan
kirk'oşa oylu ^{pn} luk'aş da ^{pn} awjedik' domažirsk'iy
ohlu pan t'òròs ohlu ^{pn} ivašk'ò da birsi jandan pan pilip
ohlu pan vask'ò da aytti bu turlu pan luk'aş janin-
da bolgan pèsonalar bila biylar k'ètçòjalar bëlgi èt'iyir-
biz biylik'ingizga k'i uçmaçliy džanliy stèçk'ò çardaşimizniñ

Folio 63v°

olumundan songra nè da dobro çalip èsa alay nayd
nèçik' èlda bolgan diftarına k'ora diftariy bila birga
barçaniy oddat èt'ip èdiç pan vask'òga k'i ol alay aning
k'rèditorlarından borçlarin ççargay nèçik' aning borçlarin
tolagay da songra çaçan da k'lasax bizga hèsèbin bër-
gay a çatinga da oylanlarına vèdlè potrèbiy çardž bër-
gay nèçik' k'i barçaniy èt'ti da bizga bundan ilgari t'òròs
oylu ivašk'ònung da pani martaniñ alnina hèsèp bërdi
da nè k'i da çatına çaldiy èsa hèsèptan k'èlip sumaniy
at'asiy bila birga biylik'ingizniñ alnina zèznat èt'tilar ^{pr}
^{tdž}flī hali jana hèsèp almaçk'a pan vask'òdan biz jayari

jazilgan pèsonalar žadat ét'tiḡ pan ivanniy jask'ò oylun da pan t'òrosnu pan zadik' oylun da pani martaniy da çatimizga aldix pan t'òrosnung ovuna da hèsèb aldix pan vask'òdan xaldiy ançaḡ barça suma pan vask'ònung çatina flī p̄rjedž̄ xaysin k'i povinèn boldu xoymaga biylik'ingizning alnina k'èlir svjatij miḡalda xoYGandan songra pani marta alsar k'èndi payin da k'vitovat ét'sar alay bizini nèçik' pan vask'ònu da bizda bašḡa povinèn biz k'vitovat ét'ma pan vask'ònu a ḡalغان sirotalarning sb-siy ḡalsar biylik'ingizning çatina nèçik' sirotniy opèk'unlarda k'i biylik'ingiz aning bila šafovat ét'k'aysiz nèçik' dayin igi bilsangiz a tak' ḡolar-biz biylik'ingiz sorov ètk'aysiz pan vask'òdan k'i bilinir mi bunun k'i sumaga na sorovu usna k'ètḡoġalḡning zèznat ét'ti pan vask'ò k'i ioyarigi mjanovaniy uçmaḡliy džanliy stèçk'ònung potomok'larining sumasiy p̄rjedž̄ flī xaldiy çatina xaysin k'i povinèn boldu xoymaga k'ètḡoġalḡning alnina k'èlir svjatij miḡalda barça turlu trudnosttan bašḡa obligovat ét'ip bu sumaniy k'èndining barça dobro-su usna alay stoyonçiy nèçik' ruḡomiy a ḡayda k'i munung k'i sumaniy ioyari mjanovaniy t'èrminda pan vask'ò k'ètḡoġalḡning alnina ḡoymasa da bèrsa k'èndi k'èndin pozvat ét'ma ḡaysida-kolvèk' toraga na anda zaraz otstup-

Folio 64r°

it ét'miyin povinèn bolur aning k'i sb-niy ioyari mjanovaniy pèsonalarga bèrma da tugal tolama

t'v' flt' yunis žk

k'èldi pan jakub br zadik' oylu k'ètḡoġalḡning alnina da pan t'umanning uçmaḡliy džanliy sġngariy oylu bila ḡačk'ò bila da pan avèdik' br ḡačk'ò oylu aytip bu turlu k'i tangladij pan t'uman çatunu k'ènsina opèk'un pan almasniy da pan bohdamniy br donavak' oylun

oylanlarina opèk'un
t'v' flt' sġedjempier p̄

t'urup obličņey k'ëtχōjalχņing alnina pani olušk'a
 uçmaχliy džanliy k'ostaning singariy p̄ oylu bila šimk'ò
 bila da awjedik' bila bir jandan da birsi jandan pan
 andriy iljaš oylu dadulariy da ayttilar bu turlu
 biylar k'ëtχōjalar aning k'i uhodaniy χaysi k'i èt'ip èdilar
 spisanjalarina k'ora awalgi priyjatèllar ašira hali zèz-
 nawat èt'iyirlar k'i bu jōyari mjanovaniy p̄ χardaš da
 šimk'ò da awjedik' χayil boldular bunung k'i zhodaga
 jana ol-žè zhodada p̄dž fli bēradžah èdilar andriy dad-
 ularina na pan andriy dadulariy k'vitovat ètiyir
 k'èndilarin ol p̄dž fli-dan da analarin da pani olušk'anī
 t'v rlt' hògdjempjer p̄
 pan vaskò pan pilip oylu k'èlip k'ëtχōjalχņing alnina
 awalgi zapisina k'ora χaysi k'i k'ëtχōjalχņing alnina
 èt'ip èdi pan luk'ašk'a k'irk'òša oylu da pan awjedik'k'a
 domažirsk'iy oylu da pan ivašk'òga t'òròs oyluna p̄riedž fli[i]
 suma usna uçmaχliy džanliy kirk'òša oylu stèčk'ònung
 pot'omok'larīyning χaysin k'i angar jōyari mjanovaniy pèrsona-
 lar zvirit èt'ip èdilar k̄ χapçuxnung içina mohurlagan od-

Folio 64v°

dat èt'ti k'ëtχōjalχņing alnina bu vēč bila k'i angar mun-
 ung k'i sb-niy çax angar jōyari jazilgan pèrsonalar dost-
 atèçņiy k'vit et'miyin bērmagaylar k'imēsaga k'ëtχōjalχ
 bu sb-lar mohur tibina sanamagan bērilip tir χaçan k'i
 k'imga priynalèžit èt'sa k'èndi pan vask'ò tugal oddaw-
 at èt'kay
 t'v rlt' svjatīy miχalda

dasturu bila k'ëtχōjalχņing pan mik'laš sērèpk'ò
 oylu jasattiy k'èndi sb-siy bila juχov k'èbitin χardž
 èt'ti fli ht hrš žè gs χaysi χardž uçun pozvolit èt'ti
 k'èndina k'ëtχōjalχ jōyari jazilgan jilnning svjatīy miχal-
 indan ž jilga dira ol k'èbitta olturma k'i ol χardž angar
 aning bila tolangay

ṭ̄v̄ r̄χ̄ mard̄i

pan mik'laš b̄r b̄ernat ohlu k'èlip b̄erdi k'ètχòjalχning
χoluna k̄d̄z̄ tal̄er l̄evk'ov̄iy fundušuna k'arozčining
da šk'olnung χaysi s̄b-n̄iy j̄ana k'ètχòjalχ b̄erdi pan
mik'lašning χoluna amanat angurjaga j̄eb̄ersar k'èndi χol-
undan t'èngri jetk'irsa χumaš k'èlsa povinèn bolur k'èt-
χòjalχning χoluna dastim èt'ma bašin faydasiy bila

ṭ̄v̄ r̄χ̄ abril̄z̄

t'urup obličnejey k'ètχòjalχning alnina bir j̄andan
pan holub dawid ohlu da b̄irsi j̄andan pan murad
k'èrim oylu da aytti pan holub bu turlu biylar
ayalar k'èlganīmizn̄ing biylik'ingizn̄ing alnina p̄ričinasiy
bu dur pan muradga st̄eck'ò χardašim uçun j̄azgan̄iy
artından χardašimning st̄eck'ònung çerografina k'ora
t'oladim pan muradga fl̄i p̄d̄z̄ a tak' χolarmèn sorov

Folio 65r°

èt'ingiz pan muraddan tolap mi mèn k'èndina aning k'i s̄b-n̄iy
do tègo dayin opovidaçça boldu pan holub k'i b̄erdi
satma st̄eck'ò χardašina k̄d̄z̄ fl̄i-luk' rozdrobiçasin
χat̄in̄in̄ing da mark'ò χardašining χaysi uçun bir s̄b mung-
ar diyin st̄eck'ò nè k'èndina nè χart̄in̄ing b̄ermiyir

ṭ̄v̄ r̄χ̄ bayramdan bayramga

stanovjenjey èt'ti k'ètχòjalχ j̄endriy moščinsk'iy bila k'i
χuluχ èt'k'ay k'ètχòjalχk'a barça sprawalarin da
n̄eda-k'olv̄ek' potreba bolsa ègar dvorga k'orolnung
barmaga ègar χayda da potreba k'orguzsa èttilar
k'èndina jurgelt̄ j̄ilda χ-ar fl̄i dayin dotègo baš-
χa j̄e-ar fl̄i ov j̄al̄iy munung k'i s̄b b̄erilsar har j̄il
n̄eginça χuluχ èt'sa a egar j̄oluχsa k'i j̄eb̄ergaylar k'èt-
χòjalχ k'èn[s]i dvorga j̄a χayda-k'olv̄e k'èndi işlarina
b̄erilsar dayin munda χatununa bašχa har hafta
p̄-šar fl̄i χardžl̄χk'a nè χadar k'èçik' ilsa j̄olda bun-
ung k'i s̄b-lar b̄erilsar gs-iy bayramda da gs-iy miχalda

ṭṽ ṛḫ abril ṭṽ

t'urup obličnĕy k'ètḫòjalḫning alnĭna ivančè ḏr vask'ò
oḡlu da ḫoldu ḫaysi k'i ḏzĭe ḫzĭl ṫlĭ anĭng prĭyhoda-
sĭna vĭdat èt'tilar k'èt'ḫòjalḫ k'i bolgay tērplivostlarĭy
bir slušnĭy zamanga dira ḫaysi k'i k'ètḫòjalḫ anĭng ža-
dan ĭeysi usna šayawat' èt'tilar da vada ḫoydular k'i
anĭng k'i ṫb-nĭy tolagay k'èlir bayramda ṛḫa-ina tvagan-
nĭng ĭarĭmĭn da ḫalḡan ḡs-in ol-žè ĭĭlnĭy miḫalda ḫaysi k'i
tutundu tolamagay obligovat èt'ip k'èndining barča
dobrolarĭy usna alay hali bolḡan nèčĭk' songra nabĭtĭy
da osobasĭy usna da ḫayda k'i munung k'i ṫb-nĭy bĕrmasa
da bĕrsa zapozvača bolma ḫaysida-k'olvè urĭadḡa
na anda zaraz povinèn bolur otstupit èt'miyin anĭng k'i ṫb-
nĭy k'ètḫòjalḫk'a tolama tugal

Folio 65v°

ṭṽ ṛḫ mayis žĭ-ina

turup obličnĕy k'ètḫòjalḫning alnĭna pan bohdan don-
awak' oḡlu da žadat èt'ti k'i ĭebĕrgaylar ṫ antičĭk'an
ḫardašlardan k'i invĕntovača bolgay učmaḫliĭy ḏzanliĭy
ḏr lusĭning dobrosu nè da ḫalĭp èsa ègar ṫb-dan
altun k'umaštan barča sprĕntĭy nè da bar èsa na
k'ètḫòjalḫ ṫn bohdannĭng žadanĭasĭy usna ĭebĕrdilar
ṫ antičĭk'an ḫardašlardan ṫn ivannĭy ĭask'ò oḡlun da
pan vask'ònu pilip oḡlun ḫaysilarĭnĭng alnĭnay invĕnt-
ovača boldu

aval bašta ā šaraganòc makayĭt sarĭy ĭezdi
bila yišadaganĭy ḫolu bila krikor atliĭy ḫoltḫasĭna
mĭelk'isĭetĭeg vartabĭednĭng ṭṽ ṛḏḏzĭ-inda ĭazĭlḡan
ĭana ā bitik' tawanut'i[wn] hawadòy i haygazĭan azks
ṭṽ ṛḏzĭ-sinda ĭazĭlḡan da ḏĭedrak'lar kòrdzk' arak'ĭelòc-
da k'aròz ḏĭ[ed]r ĭana ā bitik' ganonk' ḫaç orhnĭelòyn
da içina maštòc ṭṽ ḏžyĭe-inda ĭazĭlḡan ĭana ā maštòc
tum bĕrgan zamanĭnda sarnalĭr ĭana ā dayaran

jana ā bitik' d̄iedr' ā ayot'k maduĉ jana ā d̄iesilk'
 yohanēsning ā harĉmunk' bir donaçoĉ ā k'ēk'ak' d̄iedr-
 ak' m̄iegniĉ aw̄iedarann̄ing jana ā bitik' soyomonnung da
 boyosnung bir j̄erda ja[n]a ā bitik' boyosnung n̄emiĉ baȳiy
 bila ā badarak' d̄iedr'n̄ing m̄iegniĉi da iĉinda badm-
 ut' i[w̄n]larda bar ā bitik' n̄emiĉ baȳiy bila baši hawad
 ov ḡosdovanim jaz̄ilgan jana ā bitik' ḡigarn̄ing da iĉina
 d̄ilisīm bar ā d̄iedrak' rodz̄aylar jazgan ā k'oz bitik' i d̄iedrak'
 k'ēsak' para bitik'lar bir j̄erda jazgan baylīy ā mak'ayit
 iĉina tik'k'an barzadumar da k'alandar ā ulu n̄emiĉ
 bitik' i biblia ā bitik' latinĉa da n̄emiĉĉa jana ā bitik'
 latinĉa ā da n̄emiĉĉa jana ā bitik' n̄emiĉĉa d̄ziennik' [...]

altun k'umuštan awal bašta ā pašpay altun
 iĉe tib usna da z̄ dana ind̄zisi tušup tur ustundan

Folio 66r°

mazgab ā-ga [=birga] ĉiĉak' bila ind̄zilar̄iy bila tamam j̄uzuk'
 p̄ biri k' iĉi obruĉ da birsi gimayn taš ā b̄elbay ulu
 k'ozay k'iy k'umuš altunlagan jana ā b̄elbah k'umuš
 obruĉ p̄ briž ind̄zi sirma usna jana ā k'umuš ḡašuḡ
 tonlar ā ḡara ĉēk'man r̄ev̄er̄enda p̄ būrnatnīy ĉēk'man
 ā-i r̄ev̄er̄enda da birsi župan k'umuš haĉk'alar bila
 ā ḡara župan ustašari ā juvuryan ortasīy ḡzil
 ḡadifa bila jana ā d̄žuft altun man̄ella da ā
 kiĉi z̄ind̄žil panĉeroviy da p̄ j̄uzuk' k' iĉi k' i b̄erip tir
 vartik' k'oza d̄ž f̄li borĉu j̄erinda do t̄ego daȳin taf-
 tiš ēt'ma n̄e k' i amanat b̄erip tir k'imga ja k'imda n̄esi bar
 ž̄en̄jawsk'iydan sorma ḡaysi k' i pan bohdan aln̄ina z̄ez-
 nat ēt'ip ēdi k' i uĉmaxlīy d̄žanlīy dr̄ lusigga k'iyovuna
 borĉlu ḡaldiy f̄li z̄iē art̄iḡ ja ēk'sik'
 t'v r̄ḡ yulis z̄ē

t'urup obliĉn̄ejey k'ēt̄ḡojalḡn̄ing aln̄ina pan holub
 dawid ohlu da z̄eznat ēt'ti dobrovoln̄ejey k' i ḡal-
 dīy borĉlu p̄evnīy borĉ f̄li tr̄ har f̄li-nu l-ar hr̄š

sanap t'örös oylanlarına pan almask'a pan xaçk'oga
 pan ivašk'oga da pan jakubga çaysi tr'fli-nu
 [skrešlono: obligovat et'ti] tolisar ž jilga dira bu tr'fli-nu
 obligovat et'ti barça mayentnostu usna alay stoyonçiy
 neçik' ruçomiy alay hali bolgan neçik' songra tapungan
 a bu tr'fli usna neda har jil berir esa na joyari
 jazilgan t'örös oylanlarıy povinen bolurlar pan holubnu
 har bermaçından k'vitovat et'ma bunda k'etçojalç alnina
 çol k'vitiy pok'azat et'sa važniy bolmagay tek' bunda
 k'erak' k'vit bolgay har bermaçiniñ artından a egar
 çaysi jilniy ol mjanovaniy ž jil ççk'inça pan holub joyari

Folio 66v°

mjanovaniy pèsonalarga ol suma usna bërmasa da
 bërsa zapozvaçça bolma na povinen bolgay t'oradan
 odçodit et'miyin zaraz barça sumaniy bërma egar
 šayawat'larıy bolmasa joyari mjanovaniy t'örös oylanlar-
 ining çaysi k'i çaldiy alarning šayawat'ina

yulis ži tr'v rç

t'urup obličney k'etçojalçniñ alnina dr krikor k'ah-
 ana zèznat et'ti k'i dosit boldu uçmaçliy dżanlıy
 dr lusigga vartik'tan ivask'ò oylu çaysi k'i borçlu
 çalip edi k'ensina çatunu vēçından tolandiy tamam

artiç dawilariy çalmadiy

yulis ži-ina

k'etçojalç da barça pospulstvo pan grèsk'onu
 agop oylun užit et'tilar k'i hali elçi janina rečpos-
 politiyning potrebasiña k'etk'ay stımbolga da ne k'i
 da ek'si[k'lik'imiz bar esa barçaniy k'orgay a osoblivjey
 taler tamyasiy uçun k'i k'esilgay na žadanjasiy usna
 k'etçojalçniñ da barça pospulstvonung pan grèsk'ò
 podnjaçça boldu k'etma da ne k'i da ek'sik'lik'imiz bar
 esa anda elçi janina barça uçun pilniy staranjey
 etma da barça ek'sik'lik'ni k'orma a zvlašça taler

tamyasıy uçun çaysi k'i barça işlar arasına baş iş tir
 évèt podat ét'ti pan grèsk'ò k'ètçòjalçk'a aytıp
 biylar çolarmèn aç mènım and a hali bir işim t'èngri bèrgay
 t'èk k'i dohažat ét'ip potrèbasına rëçpospolitıyning
 praçamniy lutovat étma k'lasan bu k'undıçiya bila
 k'i mènım praçam uçun prëçça manga biylik'ingiz a nah-
 oroda ét'k'aysız zëra mèn bunda barça ubostvom-
 nu salıp k'èrak' k'ètk'aymèn a k'onténtaçiya bu

Folio 67r°

turlu bolsun t'èngri jetk'irsa s̄b tamyasıy k'otur-
 ulsa algaysız mëndan sahlç bila k'èlsam r̄p̄dž lidra
 ipak' t' d̄ž-u rang da k̄d̄ž-u çara t'-ar f̄li-ga a
 zaplata bolgay k'èlganımdan songra ā ayda a ègar
 t'èngri saçlagay k'i bitilmagay napriçça povinèn
 bolgaysız biylik'ingiz t'-ar f̄li-dan ort èk'sik'ina alma
 da çardžima dayin d̄ž f̄li bërma nèga k'ètçòjalç
 da pospolitıy k'ışı zvolit ét'tilar
 yulis iē

t'urup obličnıey k'ètçòjalçnıng alnına pan luk'aş
 k'irk'oşa oylu da upominaçça boldu k'ètçòjalç-
 tan ol altun k'umuşnu da sprèntniy çaysin k'i
 pay ét'ip k'ètçòjalç alıp édilar k'u sçovanıu uçmaç-
 liy d̄zanliy stëck'ò çardaşining p̄ çziynıng na k'ètçòjalç
 anıng k'i altun k'umaşnu da barça sprèntniy ur-
 èndovıy invéntarga k'ora pan luk'aşk'a nèçik' opëk'un-
 ga bërđilar barçanıy nédan pan luk'aş k'vitovat ètti
 [skreślono: pan] k'ètçòjalçnıy na vjeçniy çasıy
 t'v r̄ç okostoš iz

turup obličnıey k'ètçòjalçnıng alnına pan stëck'ò
 grèsk'ò oylu protèstovaçça boldu k'i ol dostluçnu
 çaysi k'i ét'ip pan mik'laš bila andriy oylu nè turlu k'i
 orënk'imiznıng jergasıy đir dostluç bayladıy çziy bila
 panna nastuçna bila k'i ol dostluçnung içına k'liyir tr-

vat ét'ma nè turlu k'i priystoyit étar xormatli at'a oyluna
çax olar k'ununa dira xayisi protêstaçiyaniy xoltxa-
sina pan stêck'önung d̄r awak'êrêç d̄r vask'ò kêtχójalχ
bila birga prinjat ét'tilar duftarga

Folio 67v°

t̄'v r̄χ okostos t̄z

t'urup obliçney k'êtχójalχning alnina da d̄r aw-
ak'êrêçning dr simönnung pan stêck'ò b̄r grêsk'ò oylu
zapozvaniy pan mik'laştan br andriy oylundan xayisi k'i
vıysluxat ét'miyin ā žalobasn pan mik'laştning da braç-
ça boldu d̄r vask'ò awak'êrêçning k'êlganina dira
da ulu furiya bila k'etti urjaddan v lèk'çè k'ên-
dina pok'ladat ét'ip alay duχovniy urjadni nëçik'

k'êtχójalχniy

okostosnung t̄t'

ék'inçi zapozvaniy pan stêck'ò grêsk'ò oylu d̄r awak'-
êrêçning d̄r simönnung da k'êtχójalχning alnina pan mik'-
laştan b̄r andriy oylundan bu vêçtan nè turlu k'i
dostlux ét'ip édilar pan stêck'ò bila b̄r grêsk'ò oylu
hali ol do[s]tluxtan otstuplat ét'iyir pan mik'laşt priç-
ina bërîp bu turlu k'i manga pok'azovat ét'ti fçèlè
k'ëndining mayèntnostun hali èsa nëçik' k'oriyirmèn borç-
lular şarpat' ètiyirlar k'èndin a tak' bu vêçtan
gilèy ét'ti pan mik'laşt do tègo jebèrdim k'èndina jaxşı
k'işilarniy anglatip k'i bu iştan nêma bolmas do tègo
başyşlarni da ol bizga xaytardı da biz da angar
anıngk'in bunun g k'i gilèyina pan mik'laştning pan stêck'ò
bir d̄zuvap ét'madi tæk' nè turlu awalgi pozov da
braçça boldu d̄r awak'êrêçning d̄r vask'önung
k'êlganina dira luçk'adan k'êtχójalχ dèk'rıt ét'ti-
lar k'i urjad bolmas vak'ovat ét'ma k'i sprawovaç-
ça bolgay ol xayil bolmiyin odıydit ét'tiyir ê[di] anıng uçun
k'êtχójalχ bèrdilar uçunçi k'unga dira k'èndina

na rozm[ī]šlénjey džuvapk'a

Folio 68r°

sjebdjempjer t̄

uĉunĉi zapozvanij pan stěck'o grěsk'o oylu
k'ětχōjalχnīng alnīna da d̄r awak'ērēĉning pan
mik'laštan b̄r andriy oylundan turup obličnē
na giyēy [zam. gilēy] et'ti pan mik'laš aytip bu turlu nē tur-
lu k'i awaldan da biylik'ingizga bēlgili et'tim dr av-
ak'ērēĉ bila birga k'i bu priĉinadan bolman bir tur-
lu k'ēndi χzīmni angar bērmaga χaysi k'i ol mēnim
χzīmniy da mēnim ovumnu šk'alovat et'ti ēllarnīng alnīna
χaysi k'i ol hēĉ alay tapulmas nē ĵurak' bila mēn ĵa mēnim
χzim k'lagay dostluχnu et'maga anīng bila navēt
ēgar k'i mēn da k'lasam ĵa mēnim sīngarīm na χz bir tur-
lu k'lamas anīng k'ibik' nēmaga zēzvolit et'ma

sjebdjempjer t̄

na gilēyi usna pan mik'lašning b̄r andriy oylunung
pan stěck'ō b̄r grěsk'o oylu zēznat et'ti k'i k'onu dur
ēgar k'i mēn šk'alovat et'tim ēsa χznī da nēda ayt-
tim ēsa ĵurak'tan ĵa k'ēndi žalimning artīndan ēvēt
bir nēma bilman anīng usna tēk' ĵaχši da ĉnotlivij dir
anīng uĉun χolarmēn biylik'ingizdan k'i manga bošatk'aysiz
k'ětχōjalχ d̄r awak'ērēĉ bila išitip p̄ ĵannīng da
gilēyin da odložit et'tilar bugun k'i k'undan t̄
haftaga dira napominat et'ip p̄ ĵanni da šahat k'i

bolgaylar nē turlu uzlašmaga

sjebdjempjer z̄i

turup obličnīy k'ětχōjalχnīng alnīna pan mik'laš
b̄r andriy oylu opovidaĉĉa boldu bēlzaga k'ēt-
k'anda da χoldu k'i odložit et'k'aylar bu sprawa-
nīy bēlzadan k'ēlginĉa

Folio 68v^o

ṭ'v ṛχ hogdiempjer iē

t'urup obličņey k'ētχōjalχnīng alnīna pan stēck'ò
grēsk'ò oylu tērminīnda nē turlu k'i k'ētχōjalχ ḡoy-
up ēdilar opovidaçça boldu da ḡoldu k'ētχōja-
lχtan k'i dayīy vada ḡoygaylar na k'ētχōjalχ bēr-
dilar bugungi k'undan ṭ' haftaga dira

ṭ'v ṛχ hogdiempjer žt'

kēldi stanislaw [skreślono: sk'iy] ḡoynaçk'iy da žadat ét'ti
k'ētχōjalχtan k'i angar k'onuluk' ét'k'aylar žamgōç-
tan ḡaysi k'i borçlu ēdi k'ēnsina žamgōçχ talēr s̄b
stīmbolda bērgan k'ēnsina otunç na k'ētχōjalχ-
nīng p̄riçinasīy ašīra baḡīp ḡoynaçk'iy žamgōçnung
faḡirlχīna na k'ēstilar anīng k'i ḡ talērni ā d̄zuff
ḡaliga da ā ḡap k'oyk'a da ā uçḡurga ā
f̄li-luk' ḡaysin k'i k'ētχōjalχ šayawat ét'tilar da
k'ēndi janlarīndan bērdilar bu barçā nēmanīy a pan
ḡoynaçk'iy alip ḡabul ētti da volnīy ét'ti žam-
gōçnu anīng k'i ḡ talēr borçtan pan ivannīng al-
nīna da pan k'aprusnung da ivašk'ōnung yagop
murad dugul oylu nigol ḡzīn algan žamgōç

hogdiempjer iž-sna

turup obličņey k'ētχōjalχnīng alnīna da d̄r av-
ak'ērēçning pan mik'laš b̄r andriy oylu tērminīnda k'ēt-
χōjalχnīng bērganīna k'ora da žadat ét'ti k'ētχōjalχ-
tan k'i awalgi gilēyina k'ora pan mik'lašning k'orgaylar
k'ētχōjalχ bu išni ḡaysi k'i zaçaçça boldu ara-
larīna pan stēck'ò bila

na pan stēck'ò b̄r grēsk'ò oylu bu turlu d̄žuvap
bērdi aytip bu turlu k'i d̄r awak'ērēç biylar
ayalar

Folio 69r^o

tamaša ét'iyirmèn anıng biylik'ina bék' k'i bu işni çaysi
k'i bizim bila ét'ip tir bilman nëçik' k'ëndina rozumit étiyir
k'i bulay bék' jengil tutup tur çaysi k'i bék' ulu iş tir
énk'a ulu işlardan hëç çalmiyir igi biylik'ingizga
vıadomo dur jat džıns arasına k'ristanlar da şahar iç-
ina golıy pomova bila bu iş nè turlu ulu iş tir çaçan
k'im esaga pisak' bermalıy bolsalar bir hafta pisak' alnına
ja artıx k'arozda èk'ı k'èz anglatırlar k'ëndilarıy uçun
egar igit nêma çzga ja çz igitk'a pıyobiçat ét'ip esa k'ëndin
alma da tapulsa bërmaslar k'ëndilarına bsag çax
volnıy bolmiyinça mèn esa nè bir golıy soz bila nè bir
başxş bila nè jalyz k'ëndim anıng biylik'i bila bu işni
bahlamıyirmèn ték' èk'i janda pıyumuşonıy dugul nè bir
janda k'èldi awrènk'k'a [=orènk'k'a] bu turlu nëçik' hali k'èlip
biz da çolma boşatlıx jaxşı k'ongul bila spulnıey
boşatlıx da bahlamaç bunun k'ibik' işni çaysi k'i
orènk' da ganonk' bitik'larıy bila boşattıy da bahladı
bunun k'ibik' işni da at'or haçında aldı a vşagžè
anıng biylik'ina igi vıadomo dur soz aytti biy t'engri
da barça nêma boldu sozu biy t'engrining sozu
orènk'ning mèn bir inanırmèn bunu da ozga turlu
inanman awrènk' dastur bėrgan nemanıy awl [=ol] bolgan
iş tir hali anıng biylik'i k'èlip biylik'ingiznıng alnına
lada pıçınalar bėrip anıng k'ibik' işni çaysi k'i biy
t'engrining èrk'i bila bolup tur buzma kliyir çaysi k'i pıç-
inalarnıng munung k'ibik' işk'a nêma jolu joç tur aytiyir
k'i k'èndi jebėrdi manga da ayttırdıy k'i k'laman k'i bu iş-
tan nêma bolgay jebėrsin mènım başxşlarımniy dobrè k'i al-
ay dir sk'oro ilovga k'èldim jolumdan bardım ol k'ışining
çatına k'i mulk'larım usna arèst ét'ip èdi başladım k'èn-
sına çarşı bolma k'in ètma èt'ti anıng k'ibik' nemanıy

Folio 69v°

ol manga sprawa bérdi k'i sizing érménilar priçinça boldular manga aning k'i némaga ayttilar manga k'i ol k'etti aning k'i jıraç jolga biy t'engri bilir çaçan k'élir borç-u ésa bar ulu suma sanga radit étarbiz k'i ar-ést ét'k'aysiz mulk'lariy usna nêginça borçlulariy k'élmiyir çaçan ol k'işidan zrozumit ét'tin k'i aning k'ibik' dostlarim bar k'i mênim ustuma radi nêslawa k'orgiyédilar k'orup k'éndi k'éndim [skrešlono: -ning] ni [skrešlono: ng] zatrudnoniy fik'ir ét'tim

nêçik' igit k'işi bar édi k'élašmisim janina nêça juz fli-luk' başçım rast k'élir manga çayd ésa k'étma k'im ésa njeyslawa uçun k'orguzmagay k'i arést ét'kay aning k'ibik' nêma ustuna dahiy do têgo fik'ir ét'tim mên başçılar bila ja goliy pomova bila dostluç başlamiyirmên aliyimmên aniy andan aning k'i mên da taspolmas çaçan trudnostlarim usmiriçça bolsa jana k'éndina bérğay-mên hali ésa usmiriçça boldu alsin çaçan k'lar ésa artixiy bila ol fik'ir bila aning k'ibik' nêmaniy ayttim da ét'tim da halida aning içina pèvniy mên k'i mênim goliy pomovam ja başçılarimniy almaçim biy t'engrining êrk'i bila bolgan işk'a nêma zarar ét'mas zêra mênim bila jalyz ja goloy pomova bila ja başçılarim bila bolmiyir aning uçun buzulma bolmas nêçik' aval ayttim biylik'ingizga priyjat-éllarim bila mênim çoltçasıy aşıra alarning awrênttan [=orênk'tan] bolup tur bunung k'ibik' iş aning uçun nê mênim jal-ğzımning da nê başçılarimning bu işk'a biy t'engrining êrk'i bila bolgan nêma işi joç aniy bilirmên pèvnê égar mên nêma başçış bérmasamêdi mênim işim buzulma bolmas édi a dobré k'i bérdim nêma çarışılmas da k'i aldım çaysi k'i priçina bar édi nêçik' biylik'ingizga ayttim nêma alay-oç çarışılmas dugul k'i munung k'ibik' iş çaysi k'i orênk' bila bolup tur joç ésa orênk'k'a da kirilmasa édi dostlarim alnina k'i bolgiy édi aniy bilirmên pèvnê

Folio 70r^o

k'ı bu pıřınalar mèn jalyz ét'k'an mènım dostlarım bérmaslar
édi bu işk'a çaysı k'ı alar bila bolup tur némaga tut-
ma a ponjevaž k'ı awrènk [=orènk'] bila bolup tur vontpliviy dug-
ul biz da pèvnıy biz k'ı bu buzulma bolmas tır zèra bu
nè bolsa pıřınalar angar k'èçma bolmas aytiyir dayıy
hèm šk'alovat ét'ti tamaša ét'ma k'èrak'mas tır dunja dır
bu jaxşı k'ongul bolup açihda bolur dobrè k'ı nèma
açihımdan ayttım èsa k'èrak' baçit ét'k'ay anıng biylik'i nèçik'
ağılıy kişi awal igitlik'im usna mènım èk'inçi ol trudnost-
lar usna çaysı k'ı [skrešlono: b] mènım bar édi ol zaman dayıy do tègo ol
žal usna çaysı içında mèn édim anıy bilirmèn pèvnè k'ı anıng
biylik'i manga ozga turlu zèznat ét'mas tèk' aytk'anıma k'ora
k'ı bu bar édi ustuma mènım dobrè tèk' igitlik' bolsa édi da
anıng k'ıbik' nèma jangılsam édi sluşñey édi anıng biylik'ına
baçit ét'ma a ponjevaž dayıy do tègo anıng k'ıbik' nèmalar
çaysı k'ı biylik'ingizga mjenit ét'tim ustuma mènım bar édi
dugul k'ı mèn igitlik'im bila jangıldım joç èsa ègar bilman
nè turlu ağıllıy da bolgan barça nèmada k'ı k'èlgiy édi
anıng ustuna anıng k'ıbik' nèmalar nèçik' mènım ol zaman roz-
umit ét'man k'ı jangılmagiy édi aç bilman nè turlu mèni
anıng biylik'ına odnèsit ét'ip tirlar zèra bar dır anıng k'ıbik'-
lar ortamizga çaysı k'ı bir sozga k'op çošma bilirlar da soznu
turlu turlu k'èndilarına tèsk'irma mèn èsa anıng biylik'-
ining ovun ozga turlu bilman tèk' jaxşı hormatli da anıng
çzın alay-oç jaxşı hormatli nèçik' har hormatli bayıngız biy-
lik'ingiz bolur édi bu bèk' çarşı hèm biy t'èngriga hèm adam-
larga ét'ip biy t'èngrining èrk'i bila bunung k'ı iş at'asıy
anası ovuna çolup mèni da mènım dostlarımñiy da ozga
k'ışılarnıy da da oddat ét'ti manga çznı da alarnıng alnına
çutlap biy t'èngrining èrk'i bila bolgan işni awlturma [=olturma] turma
uprèspèçiçça bolup anıng usna k'ı iş biy t'èngrining èrk'i bila

Folio 70v^o

bolup tur da fik'ir ét'ip k'i aning k'ibik' bahlamaḡ aš-
ira ayirilma bolmas ḡiba bī olum ayirḡay da biri biri-
ning sru sr[d]ašin bilma da songra lada pričinalar
tapip ayirilma zlama égar dunjada biy t'éngriga
da adamlarga dayiy jolsuz iš bolur édi ésa bolma néčik'
bu bu mamlak'atta alpavuddan bašḡa ḡaysi k'i
érk'li k'išilar dīrlar k'éndilarīna da bar ortalarīna da
k'i barča turlu jaman ét'ma k'éndilarīna hēč nēma alay-
-oḡ bunung k'ibik' išnida tutma hēč nēma alay-oḡ sal-
ačidan bašḡa ḡaysi k'i biylik'ingizga k'éndilarīy učun
mjenit ét'ma az k'érak' alar da munung k'ibik' iš hēč nēma
ḡalğanında égar bu mamlak'atta gluvnīy šaharda
égar butun dunjada gluvnīy šaharlarda ḡaydan-
- da-k'olvék' bilma k'lasangiz dugul k'i orénk' bila joḡ ésa
slovnjey bolup bunung k'ibik' iš ozga turlu pok'azač-
ça bolmas t'ék' bék' ulu iš tir da bašlansa k'érak' [s]k'ut-
ok'un algay nē žrozumit ét'iyim mēnim išimni ḡaysi k'i bolup
tur ḡayda jeri dir orénk' bila ḡaysi k'i mēn égar k'ristan-
lik'ta égar biylik'ingiznīy barča turlu jaḡši jergani sov-
maḡta artīḡ rozumit ét'iyirmēn da ék'sik' hēč ét'man
ḡalğanin dayiy bungar k'ora doložit ét'ma saliyirmēn
biy t'éngriga da biylik'ingiznīy jaḡši aḡilīna k'i alip
biylik'ingiz biy t'éngrining alningizga da angar k'ora post-
up ét'k'aysiz k'i bolḡay biy t'éngriga miliy da adamlarga
njej mniy hogdjempjer iz
pan stēck'onung bunung k'i džuvaplarīy usna džuvap
ét'ti pan mik'laš br andriy oylu aytip bu turlu
dr awak'éreč br jerjesp'ōḡan biylar aḡalar mēn nē tur-
lu k'i awalgi žalobamda biylik'ingiznīy alnīna k'endi
égirlik'imni da žalimni prēpovidat ét'tim ḡaysi k'i mēni
da mēnim ovumnu potk'at ét'ti nieyslušnjej pan stēck'ōdan

Folio 71r^o

χaysi k'i biz bék' žalosnïy biz da bizim ovumuz anïng uçun
bu pričinanïng artından χaysi k'i ol bizim hormatli ovum-
uznu zëlžit' ét'ti da ozga pričinalarnïng artından da
nè turlu k'i awalgi gilëyimda prëpovidat ét'tim biylik'ingiz-
nïng alnïna k'i bir turlu mëndani sïngarïm mënim zézvalat
ét'mazbiz munung k'ibik' išk'a k'i biz angar k'ëndi oylanïmizni
bërgaybiz do tëgo nè turlu k'i avalda anglattim biylik'ing-
izga k'i jaxši da hodnïy k'ışı ašïra başğšlarında alay k'ën-
sining χzga bërgan nëçik' χznïngk'in da χaytardïlar biri
birina anïng uçun χolarmën biylik'ingizdan k'i bizni volnïy
ét'k'aysiz biylik'ingiz zëra bolmasiz biylik'ingiz da ni bir
urjad gvaltëm k'uç bila k'im ésanïng χzïn al[i]p bërma k'imga
đr awak'ërëç k'ëtχójalχ bila išitip èk'i jannında džuv-
apïn alay pan mik'lašning nëçik' pan stëçk'önung da χoydu-
lar tërmin t'haftaga dira χank'undan k'i χalğan χar-
dašlar da k'ëtχójalχtan priybït ét'k'aylar da χoydular
zavitïy rok' k'i p̄ janda pozovsuz turgaylar χayda k'i
χaysi jan turmasa zdat ét'k'aylar k'ëndin za upadlëgo

nöyjempieri ije

turup obličnïey k'ëtχójalχnïng alnïna tërminda p̄ jan
da alay pan mik'laš nëçik' pan stëçk'ò nè turlu k'i đr av-
ak'ërëç k'ëtχójalχ bila tërmin χoyup édilar t'haftaga
dira hali jana ol joldan bu χank'undan t'haftaga
dira tërmin χoydular da zawitïy rok' k'i p̄ janda poz-
ovsuz turgaylar χayda k'i χaysi jan turmasa zdat ét'-

k'aylar k'ëndin za upadlëgo tjeđjempiër l̄

turup obličnïey đr awak'ërëç bila k'ëtχójalχnïng alnïna
pan mik'laš br andriy oylu da pan stëçk'ò pan grësk'ò oylu
tërminda nè turlu k'i k'ëtχójalχ awaldan odložit ét'ip
édilar hali jana đr awak'ërëç bila k'ët'χójalχ bu sprawa-
nï odložit ét'tilar ulu oručk'a

Folio 71v^o

t'v r̄xa mard'ā-ina

pan mik'laš andriy oylu da pan stěck'ò grěsk'ò oylu
bugungi kunnu kětχōjalχ zložoniy t'ěrminga tur-
dular da χoldular dēk'rēt na dr̄ awak'ērēc
k'ětχōjalχ bila birga bačit'ēt'ip bu išni k'i ulu iš tir
χaysi usna ortada zhodičča bolma bolmadiylar bu
vēčtan k'i gs̄ urjad'ā turlu anglīyir da gs̄-iy dayin
ā turlu anīng učen pro informacijonē gat'oyigos-
k'a ečmiadzinda olturgan jēbērma k'liyirlar χaysining
nakladina igit povinēn dir sb̄ bērma da bu informač-
iya k'ēlginča t'ora sk'azat'ēt'iyir storonalarga k'i
biri biri bila ēminlik'ta turgaylar da alay soz bila
nēcik'χol bila biri birina χarši k'ēlmagaylar pdž̄ χzil
flī džurum tibina χaysi storonada tanīχlar bila
χaysin pok'onat'ēt'sa povinēn bolgay pok'onanīy storona
urjadga otstupit'ēt'miyin urjaddan pdž̄ χzil flī χoyma
pan mik'laš opovidačča boldu k'i bu dēk'rētk'a
zvalat'ēt'mas da nē bir nak'lad učen bilma klamas bu
sabapnī χoyup k'i χz bir turlu k'lamas χaysin k'i mēn
kuč bila kēltirman ēgar gat'ōyigōstan da sk'azat
ēt'salar χz bir turlu angar zvolit'ēt'mas awl [=ol] sab-
aptan k'i ol anīng učen nīeyuččiviy sozlar ēl arasina
sozladī da ol bašχšlarnī χaysin k'i k'ēnsindan alip ēdi
k'ēri jēbērip k'ēnsining k'in artχari aldiy
do tēgo k'ětχōjalχ simarladīylar p̄ stronaga da
alay χz sartin nēcik'igit k'i nē bir bitik'lar ašira
da ni bir bašχšlar bila gat'oyigōsk'a jēbērmagaylar
pod utracēnjem spravīy
dayin do tēgo pan stěck'ò dobrovolnīey podnīačča boldu
ol bitik'ni odoslat'et'tirma k'ēndi χardži usna ečmja-
dzinga gat'oyigōsk'a nada-k'olvē χardž̄ bolsa χayil boldu

Folio 72r^o

t'v r̄xa mard p̄

t'urup obličnĳey k'ëtχòjalχnĳing alnĳna pan andriy
ilĳaš oylu bir ĳandan da birsi ĳandan pani o[skrešlono: γ]lušk'a
ĳardašĳning ĳatunu p̄ oylu bila šimk'ò bila da
awĳedik' bila da zĳznat èt'tilar p̄ ĳanda nè turlu k'i
artĳχ biri birina nè bir borç nè bir hĳsĳp ortalar-
ina ĳalmadĳ nè bir ruĳomĳy nĳmadan stoyonçĳy imĳnĳadan
bašĳa da kvitovat èt'iyirmĳn biri birin na vĳečnĳey časĳy
da pot'omstvolarimda k'i artĳχ bir nagabanĳalarĳy bol-
magay biri birindan dayĳn do tĳgo uçmaĳli dĳzanli k'osta-
nĳng p̄ oylu šimk'ò da awĳedik' ĳazĳliĳyirlar k'ëndilarĳnĳing
ĳardašlarĳy uçun ĳaysilarĳnĳing latalarĳy ĳoĳ tur k'i lata-
larĳn alsalar bir trudnost k'ormagay pan andriy da
anĳing potomok'larĳyda alay-oĳ pan k'ostanĳng pot-
omok'larĳ da pan andriydan da anĳing potomok'larĳndan
volnĳy bolgaylar do tĳgo mur haĳĳn ĳaysi k'i pan ĳodžĳn-
k'òga pan andriy tolap tĳr ĳĳe ĳĳlnĳng ž-ar ĳĳi
podnĳačca boldular uçmaĳli dĳzanli kostonĳng oĳlan-
larĳy šimk'ò da awĳedik' tolov èt'maga mur haĳĳn pan
ĳodžĳnk'òga andan songra t'ĳngri ĳĳetk'irsa nè k'i da ĳal-
salar mur vĳčĳndan povinĳn bolgaylar spulnĳey tolama
p̄ ĳanda nĳni k'i k'ëtχòjalχ prĳnĳat èt'tilar ak'talarĳna
da pamĳentnĳy da bĳrdilar
mard k̄

gat'òyigòsk'a ĳebĳrgan ĳnformaçĳĳanĳng suratĳ bu
turlu ĳazĳldĳ p̄n mik'laš[skrešlenie]ning da stĳčk'ònung
sprawasnda grĳsk'ò oylu
bĳlgili èt'iyirbiz biĳlik'ingĳzga k'i bundaĳi ĳĳergamĳzga k'ora
nĳčĳik' k'i bu šaharda bu zamanga dira užĳvat èt'iyir-
biz ališmaĳ vĳčĳndan k'èldĳ dr̄ awak'èrĳčĳning da

Folio 72v^o

bizim alnīmizga andriy oylu pan mik'laš^ā jandan da
grėsk'ò oylu pan stėck'ò birsi jandan da anglattī biz-
ga pan mik'laš [skrešlono: ā jandan] aytīp bu turlu d̄r awak'-
ėrėç b̄r ěrėçp'oxanlar biylik'ingizga bėlgili ět'iyirbiz
k'i pan stėck'ò žadat ěk'iyir mėndan mėnim χzīmni nast-
uχnanī k'ėndina sīngarlık'a a tak' χolarbiz biylik'-
ingizdan k'i baχk'aysiz ěgar jergamizga kora tiyišli ěsa
k'i biylik'ingiz dastur bėrgaysiz bunun g k'ibik' dostluχnu-
dagi jergalarimizga kora tiyišli iř tir dastur bėr-
diχ k'ėndilarina bunun g k'i dostluχnu ětma na p̄
jan birga dayin igi tanīχχ uχun juzuk'lar χaldir-
dilar χatimizga ěvėt nšan alyřlatmadilar
na jana jē aydan songra pan mik'laš undadi pan
stėckonu alnīmizga da gilėy ět'ti ustuna aytip
bu turlu d̄r awak'ėrėç b̄r ěrėçp'oxanlar ol vaχtin
χačan pan stėck'ò bila biylik'ingizniing dasturu artin-
dan dostluχ ět'iyėdiχ k'orguzdu manga pan stėck'ò
k'ėndi mayėntnostun butun hali koriyirmėn k'i bėk' borçlan-
ip tir da borçlular k'ėndin řarpat ět'iyirlar a tak'
korup mėn anī k'i ol alay tapulmadī nėçik' k'i ol k'ėndi
k'ėndin manga udavat ět'ti na jėbėrdim k'ėndina jaxři
kiřilarnī aytip bu turlu çunk'i sėn manga mėnim bila
dostluχ ět'k'an da mayėntnostungnu butun k'orguz-
dung da hali ol alay tapulmadī da mėni aldadīng
na mėn da sanga χzīmni bėrman na ol mėnim munung k'i
džuvaplarimniing artindan ol bařřlarnī χaysin k'i
χzīmdan alip ědi k'ėri jėbėrdi da nē k'i χzīma bėrip ědi
anī da k'ėri aldi da alay aytirdi çunk'i alar mėni
klamas mėn da alarnī k'laman da songra ěl arasina
barip bėk' jaman sozlar bila mėnim hormatli χzīmni
aybladī da mėnim butun ovumnu nēni k'i mėnim χzīm
iřtip bir turlu k'ėndin k'lamas navėt alay bilgaysiz

Folio 73r^o

ègar mèn k'la[s]am èdi da ol bir turlu k'lamas a[m]jèn anī
k'uç bila k'èltirma bolman a tak' çolarmèn k'i juzuk'lar-
imīznī çaytargaysiz da bizni biylik'ingiz volniy èt'-
k'aysiz zèra juž hali igit k'lasa da mèn çzīmni zor bila
angar k'èltirma bolman zèra bir turlu k'èndin k'lamas
ištīp anīng anīng k'i jaman da aybli sozlarīn çaysi k'i
ol èl arasīna anīng uçun sozladī
na pan stèck'o bunun g k'i giyèyi usna pan mik'lašning
bu turlu džuvap èt'ti aytip đr awak'èrèc br èrèc-
p'òçanlar bu pñčinalarnī çaysin k'i pan mik'laš mènīm
ustuma biylik'ingizniñ alnīna aytīyir ègar borçlarīm
vēçindan ègar bašçšlarīn çzīynīng jèbèrmaç uçun da
k'èndimning k'in k'èri almaç uçun alay-oç çzīn ayblamaç
uçun na ol išk'a ja dostluçk'a çaysin k'i mèn birga-
sīna biylik'ingizniñ dasturu artīndan èt'tim
orènk' bila nèma šk'odit èt'ta bolmas zèra bašçšlar
vēçindan çaçan manga aytīrdi k'i anīng k'in jèbèrip
k'èndimning k'in aldīm çorçtum k'i k'imsa borçlularīm
alnīna aytmagay k'i çzī janīna ol çadar bašçšīm bar
èdi çaysi k'i nèça đž tli tiyar èdi da alar sèzgan-
dan songra bolurlar èdi arèst èt'ta na mèn mundan
obawlaçça bolup anī èt'tim ayblamaç uçun alay
aytiyirmèn ègar açīyīmdan nèma aytīm èsa èvèt
hali alay aytīyirmèn k'i hormatli çz đir da mèn k'èndin
k'larmèn da çolarmèn da pan mik'laštan k'i pan mik'laš
manga mènīm suçumnu bošatk'ay da èsk'iliyīn šayaw-
at'li bolgay na pan mik'laš jana tèk'rar aytī k'i mèn
anī ançay èt'ta bolman k'i sanga çzīmni bèrgaymèn
zèra ègar sèn bašçšlarnī jèbèrmagiyèding da k'èndingning k'in
k'èri almagiyèding hèm anīng k'i jaman sozlar bila çzīmni
da tutun ovumnu ayblamagiyèding hanuz bolur èdim
fik'ir èt'ta èvèt k'i anīng k'i išlarnī èt'ting hali mèn anī

Folio 73v°

ét[˘]ma bolman zéra *χ*zīm bir turlu k[˘]lamas a mèn anī zor bila
k[˘]éltirma bolman na biz *dr̄* awak[˘]èrèç bila birga k[˘]orup
k[˘]i bu işlar k[˘]içi işlar dugul igit *χ*znī k[˘]liyir da *χ*z bir
turlu igitni klamas ol pričinalarnīng artīndan nēçik[˘]
*χ*znīng at[˘]asī aytti jebèriyirbiz biylik[˘]ingīzga ogutk[˘]a
*χ*olarbiz nēçik[˘] hayrabjedīmīzdan k[˘]i bizga ogutunguznu
jebèrgaysiz k[˘]i bu işni nēçik[˘] ét[˘]k[˘]aybiz a vzlašča k[˘]i *χ*z
k[˘]lamas bolur mi *χ*znī zor bila k[˘]éltirma dèk[˘]rīt boldu
mard k[˘]-una évèt k[˘]i informačia k[˘]étildi may[is]nīng *z̄p*
t[˘]v t̄r̄a mardnīng *t[˘]*-una

pan *jakub stēpan* oylu *χ*asta jatīp krov-
ati usna évèt hanuz igi pamjatta bolup un-
dattī *χ*atīna k[˘]étχōjalχtan pan awèdik[˘] èrèç-
pōχannī pan kaprusnu da pan t[˘]örösnu da zèz-
nat ét[˘]ti al[l]arīna aytip *br̄* èrèçp[˘]ōχan biylar aha-
lar zèznavat et[˘]iyir biylik[˘]ingīznīng alnīna k[˘]i
borçlu mèn kask[˘]ò bik[˘]ama avalgi singlarimnīng *χ*ar-
dašīna nayd *sb̄ zdž̄ flī* har *flī*-nu sanap *l̄* -ar
hr̄š *χ*aysi k[˘]i vlasnè hēsèplašip birgasīna bu *χ*adar
*χ*aldīm k[˘]éndina na anda zaraz pan mik[˘]laš andriy
oylu da pan mik[˘]laš sèrèpk[˘]ò oylu ayttilar alay
k[˘]i *br̄* èrèçp[˘]ōχan bilgaysiz biylik[˘]ingīz k[˘]i *k̄* jīl bu-
dan ilgari bu hēsèp bolup tur pan *jakub* bila *χ*aysi
k̄ jīldan bēri bu *zdž̄ flī*-dan fayda k[˘]élir édi évèt
zglondēm tēgo k[˘]i pan *jakub* da k[˘]éndi bik[˘]asīn pani
k[˘]ask[˘]ōnu bu *χ*adar zaman saχladi janīna k[˘]éndi
*χ*ardži usna anīng uçun biz da *ja* pani k[˘]ask[˘]ò ol *zdž̄*
flī-nung faydasīndan vaz gēldi da vaz gēliyir da

Folio 74r°

mard t̄

jana bu *jakub stēpan* oylu bu *χ*astalχīnda

zèznawat ètiyir bu turlu \overline{br} erècpòxan biylar ayalar
zèznawat èt'iyirmèn biylik'ingiznīng alnīna k'i borçlu biz pan
asvadur bila èk'imīz spulnīe pan ĵakubga \overline{br} zaçno
oyluna $\overline{t' dzz fli i hrš}$ har \overline{fli} -nu \overline{T} -ar $\overline{hrš}$ sanap
nèmiçning çaysin k'i povinèn biz t'olov èt'maga svjatk'a da
hali ĵuvuç k'èlir èk'imīz birga pan asvadur švagèrim bila
birga çèrografimīzga k'ora çaysi k'i munung k'i zèznanĵey
sin pan ĵakubnung stèpan oylunung prīnĵat èt'ti k'èt-
çòĵalç aktalarīna k'èndilarīning
 $\overline{t'v rxa}$ mard'i

k'ètçòĵalç zèzvat èt'ip pospolitīynīy da toxtat-
tīlar bu turlu k'i važiçça bolmagaylar birining
çatunu da ni çzi altun zīndžil bila vènèç
ordurup nè toylarda da ni soybatlarda jebërma-
gaylar da ni ovlarīnda da k'iymagaylar da ni ĵilī suv-
ga da barmagaylar zīndžīllar bila ĵa manèllalar bila
i çrivna džurum tibina k'imni k'i sèzsalar nëning k'i
usna pospolitīy da barçasī çayil boldular
 $\overline{t'v rxa}$ abril t'-una

žadanĵalarīning artīnda pan pèt'rèning k'irk'oša
oylu da pan mik'lašning çaçk'o oylu nèçik'opèk'un-
larnīng uçmaçlı džanli ĵakubnung stèpan oylunung
bardīlar \overline{p} antiçk'an çardašlardan pan ivan da
pan vask'ò da spisat èt'tilar invèntar èt'ip barça
çèrtni k'èbitta bolgan da ovda bolgan sanduçlar içina
da çaçk'ò oylu mark'onung sk'lèpina bolgan da almar
içina da bolgan

Folio 74v°

abril t'-una

vīpis k'èbitta bolgan çèrtning ĵakubnung stèpan
oylunung uçmaçlı džanlīnīng

bašta \overline{z} voylok' tēri bila çaplagan

$\overline{žp}$ -šar

$\overline{hrš}$

ĵana $\overline{ž}$ a voylok'

\overline{k} -ar

$\overline{hrš}$

iana žiē voylok´	k-ar	s̄b
iana h bork´	ē-šar	s̄b
iana k rēza aχ xayit	a-ar	fli
iana a rēza da k libra aχ xayit	k-a[r]	fli ž hrš
iana i timēç	z-šar	hrš
iana p dasta tēbēnk´a dastasi	h-ar	hrš
iana t džuft malovanij tēbink´a	žī-ar	hrš
iana t lamça	i	hrš
dayin iē lamça	k-ar	s̄b
dayin z džuft ruk´awiça	iē-ar	hrš
dayin žē taystra vlosianij	k-ar	hrš
dayin z torba obšitij	žī-ar	hrš
dayin i tlumok´ tēri	i-šar	hrš
dayin a džuft ruk´awiça ayuv	ē gs	hrš
k´étan çapçuxlar	ip	hrš
dayin p ovus çapi	z	hrš
baziç xayit	iē	hrš
dayin iē k´olpak´	ē-šar	s̄b
dayin χ tabliça raçi sabun	k-ar	s̄b
dayin džit´ çin	a-ar	hrš
dayin žp džuft biçaç svidniç´iy	k-ar	s̄b
dayin zvonk´alar	k fli t´	hrš
dayin mošondzovij da sovak´li biçaçlar	t´ fli ža	hrš
dayin dançk´iy biçaç	i fli	gs-lç
dayin biçaç har turlu	žk´	fli i-hrš

Folio 75rº

dayin snor tēsēlsk´iy	iē	hrš-luk´
dayin stron groçk´iy	p	fli
dayin masat	it	hrš-luk´
dayin uzaç nōrībērsk´iy	p	fli i hrš
dayin uzaç	žē	hrš gs
dayin k´olçē mošondzovij	ip	hrš
dayin k´alçēdan tufak´k´a	žjē	hrš-luk´

dayin \overline{gs} \overline{fnt} gumiy	\overline{z}	\overline{hrs}
dayin \overline{p} dasta gnip	\overline{zje}	\overline{hrs}
dayin popruy \overline{k} stuk'a	\overline{zz}	\overline{hrs}
dayin \overline{zk} tuzin ipak' k'uzik'	\overline{iz}	\overline{hrs}
dayin oymax	$\overline{zz} [?]$	\overline{hrs}
dayin \overline{xzil} taş	\overline{z}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin \overline{t} tuzin k'arta	\overline{i}	\overline{hrs}
dayin \overline{e} \overline{fnt} burç	$\overline{ia-ar}$	\overline{hrs}
dayin \overline{t} şçot'k'a	\overline{i}	\overline{hrs}
dayin popruy niçianiy	\overline{zi}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin tk'ank'a k'olmak'k'a	\overline{i}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin \overline{z} popruy k'rëmënëçk'iy	$\overline{i-ar}$	\overline{hrs}
dayin \overline{i} bork'	\overline{dz}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin \overline{je} tuzin ipax snor	$\overline{je-ar}$	\overline{hrs}
dayin snor k'loçk'oviy k'olmak'k'a	\overline{i}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin \overline{z} tiz ton	$\overline{k-ar}$	\overline{sb}
dayin uzun tizga	\overline{a}	$\overline{fli-luk'}$
dayin tësma	\overline{zz}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin ipak' snor burğan	$\overline{z'}$	$\overline{hrs-luk'}$
dayin ina	\overline{it}	$\overline{hrs-luk'}$
dayin \overline{t} popruy vozniçiy	\overline{hrs}	\overline{i}

Folio 75v°

turk' popruyu çatirga	\overline{hrs}	\overline{lz}
\overline{z} bëlbah \overline{xadifa} ritiy $\overline{za-ar}$	\overline{hrs}	
\overline{z} bëlbah druk'oviy $\overline{je-ar}$	\overline{hrs}	
\overline{z} bëlbay \overline{xadifa} ritiy $\overline{zp-sar}$	\overline{hrs}	
\overline{z} bëlbay \overline{xadifa} $\overline{zje-ar}$	$\overline{hrs-lux}$	
ulu k'arta \overline{zje}	$\overline{hrs-lux}$	
ruk'awiça \overline{k}	$\overline{fli-lux}$	
bičxi \overline{z}	$\overline{hrs-lux}$	
şk'arpitk'a $\overline{dzianiy}$ \overline{t} çuft aşax	\overline{hrs}	\overline{lz}
\overline{p} k'uçma \overline{z}	$\overline{hrs-lux}$	
çamçi snoru \overline{z}	$\overline{hrs-lux}$	

volosjanıy k'anıça žp	hrš-lux	
k'apça mēšinovıy iē džuft p	fli	gs-lχ
bēlbah cıatk'ovanıy i	fli iē hrš	gs-lχ
rjad jugan ostroh iši i	fli ža	hrš-lux
χaptırhalar da vaçok'lar t	fli i' hrš	gs
bēlbah ušaχ tuvax t	fli žk	hrš-lux
tk'anıça χadifa iē	fli gs-lχ	
χayıš rulıatıy da tk'ança χadifa žiē	fli ž hrš	
mošondzovıy k'untrfalovıy bēlbahlar	fli žž hrš žē	
hēmjan poroçovniça žē	fli hrš ža	
poroçovniça dana hıē	fli žp gs	
tēmır lēmēš postronk' šlėy k'onopnıy	fli žē hrš iz	
strēmėn tēmır ostrohiši udilo	fli ži' hrš žt	
špilk'a bēlbah χadifalı ž fli	hrš iē	
çvėk'lar k'apank'tagi bolgan çėrt	fli ž - -	

Folio 76r°

jarlar taš k'ėbitta bolgan žk jar	žk taler
t'obol opalk'a k'obel' çardaχta bolgan	žt' fli iē gs hrš
k'omurk'adagi çėrt opalk'a mazniça ušk'a postronok'lar	
mark'olarda sk'lėpta bolgan çėrt	k' fli ža hrš
podkladlar χzil tėrilar bila	χk žp-šar hrš
prostıy podkladlar dž p[a]r	k-ar sb
χomutina i	z fli
χomut t	i-šar hrš
bir jar	fli a
jar t	p fli
jana jar	a a tlr
jana voylok' žk	k-ar hrš
ovda bolgan çėrt sunduχlar içina	
lit'va çėrti popruχlar	
dasta popruχ t' gr	ža fli gs
jana χsa popruχlar	t fli hrš žt
χırbaç	p fli hrš ž

nahayk´a k̄ dasta	k̄ fli
rjadlar taystra opšit´iy tlumok´ tēri ščotk´a	
da bēlbaýlar	iz fli
poroḡovniça	fli z hrš z̄z̄
ponçox dzianiy	p fli hrš t
ostroh dasta	it x-ar hrš fli ip
hrēblo dasta žt da strēmēn	i fli gs
tēbēnk´a strēmēn udilo	t fli hrš k̄
ḡaptirha poroḡovniça jançix bēlbah	žē fli hrš it

Folio 76v°

jugan tork´mšoviy aḡ dayin ḡzil jugan puslišça	
prištuh puslisk´a nabédrik´ popruy sopuna	
yužva tlumok´ tēri	xp fli hrš iz
ḡaptrha k´arta	e fli
ḡayit izbada bolgan almar ičina	
karta biçaḡ	dzi fli hrš ži
tk´aniça ḡadifa	žk fli hrš ii
bēlbah bēnk´artoviy da ḡadifa bēlbah	ža fli hrš žie
jeř çvėk´ ulu aḡ da tr sėk´aniy çvėk´	
da uzaḡlar muravsk´iy hrēbl[o] gnip çak´uç	
jar çvėk´lar snor étar	žie fli hrš ip gs
bazda bolgan sunduḡ çerti	
ruk´awiça lit´va vozniçiy dasta	t žie fli-luk´
taystralar i	it hrš
p̄ çul k̄ çiraxlḡ tibi a payvant fli z	
t̄ prostiy çul	x̄i hrš
bork´lar	ž fli hrš žē
sabun raḡi p̄džht tabliça k̄-ar sb-ga	
popruylar k´liyoniy da ruk´awiça	zi fli hrš ži
lamça ayaç strēmēn	fli a
tēmir da živiça	fli z
je k´amēn k´lėy k̄ fli-dan	fli žie
tobol ḡomutina k´lėšça mitėlk´a	fli žk

ovdagi da çardaxta bolgan
da a ^lñi-lux mazniça

Folio 77r°

bu barça çért inventovaniy hêséb ét'ildi çxti
suma barça barça ^{ñi}édziz ^{hrš}'a ^{gs}

^t'v ^{r̄}x̄a abril ^{ñi}-ina

ék'inçi žadanjalarining artindan pan pèt'rè-
ning kirk'oša oylu da pan mik'lašning xaçk'ò
oylu nëçik' opèk'unlarining uçmaçli džanli jak-
ubnung stèpan oylunung bardilar ayalardan
p çardaš pan mik'laš br andriy oylu da pan
ivan br jask'ò oylu da inventovat ét'tilar
ègar altun k'umušun ègar ton opraxin alay
barçadan da njeyin uçmaçli džanli jakubnung

bašta a župan çek'man burnatniy faynlindiš
jana a župan k'ok' çek'man faynlindišoviy
jana a župan çek'man çara faynlindiš
jana a župan jašil ustašari tiyin bila potšit'iy
jana a župan nafti ustašari jalan
jana a župan èsk'i çara ustašaridan

jana a k'èbanjak' nafti çek'mandan èsk'i
jana a k'èbaniak' burnatniy pulgranat
jana a župan ustašari jangi ladžvarti jalan
jana a deliya burnatniy boyoz bila potšit'iy
jana bir šubk'a k'èçalik' brušk'a bila potšit'iy
jana a sarapan jašil tulk'ular bila potšit'iy
jana a gèrmak' k'osmatiy jalan çara çek'man
jana k nahawiça çek'man burnatniy da çzil

Folio 77v^o

janȧ ā gėrmak˘ boyosi jašil
janȧ ā k˘ amėzėlla muḫajar
janȧ ā juvuryan jašil ortasī altun ḫušaḫ
janȧ ā k˘ ėsak˘ ḫadifā buḫnatniy lok˘ ot g̃s
janȧ ā k˘ anafaça gėrmak˘
janȧ k̄ lok˘ ot buḫnatniy çek˘ man vlosk˘ iy
jana lok˘ ot g̃s çek˘ man buḫnatniy faynlindš
janȧ ā torba çek˘ man ḫzil
janȧ ā tēri tlumok˘ mosk˘ ovnung
janȧ p̄ ḫušaḫ muḫattam
janȧ t̄ lok˘ ot ḫara ustašari
janȧ p̄ maḫpas
janȧ k̄ fota
janȧ ā nasuvėn žangari iezdidan
janȧ ā d̄žuft ponçoḫ tiftik˘ buḫnatniy
janȧ ā bork˘ polst kiš bila potšit̄iy
do tēgo altun k˘ umuš ind̄ži iuzuk˘ nē k˘ i da
bar ėsa ja ḫalip ėsa
bašta p̄ iuzuk˘ altun sgnit mohurlu
janȧ ā siġnit altun k˘ ok˘ taš bila
janȧ p̄ iuzuk˘ altun pėroza
janȧ ā iuzuk˘ altun aḫ surat taš bila
janȧ ā iuzuk˘ losiy roh bila altun
šk˘ at˘ ulk˘ a ov ičina dirlar suma iuzuk˘ ē
jana boyinçaḫ ortasī altun ind̄žilar bila ā
janȧ ā bramk˘ a ind̄žili
janȧ ā vaçok˘ kumuš hadir išlangan ind̄žili
janȧ ā k˘ umuš ḫin
janȧ p̄ k˘ umuš bėlbay ā-i k˘ ozay k˘ iy birsi k˘ iči
janȧ i̇ lot g̃s kėsak˘ k˘ umušlar

Folio 78r°

iana paçer k'umuš mik'lašning bolgan dana ħ
iana vaçok' ħin bila tusnaç ħoyulgan žèrèbèc
k'èlinining dir diftarlarına k'ora k'èndilarinìng
dayin z' dana k'umuš ħašux p' hrivna k' lot
dayin p' k' içi juzuk' altun
do tègo dayin pašpay altun mazgab çiçak'lar
i' bila birga olçundu tartti lot it
iana indžilar olçundu tartti lot ie da bk
iana k'èsak' sb-lar çxti flì ik
dayin a' talèr èsk'i da a' ħalp talèr da
iana a' juvuryan èsk'i ortasì k'amça
iana a' japonça
iana a' št'uk'a obruslar biçmagan
iana t' uzun sk'atèrt
iana k' fota aladža
iana k' štuk'a k'èsak' k'ètanlar
iana z' pošva aç k'ètandan
iana z' çaršov
iana p' ruçnik'
iana žt' k'olmak' uçmayli džanlinìng da a' botuç
iana a' ħušaç butun muçattam
iana a' ħali sarì ulu
iana a' ħali dayin sarì k' içi da a' èsk'i k'ilim
iana p' uzun polavnik'
iana a' ħali k' içi èsk'i
dayin çna avadanlyından da mošondz
bašta olçundu çna tèpsi k'onov k'varta liçtarlar
ruk'omiy nè èsa barça barça çxti k'amèn žt' fnt z'

Folio 78v°

iana a' ulu liçtar izba ortasinda bolgan mošondz
i' rurali

bayir da mošondz avadanlıxy lixtar mošondz k̄
 jana mošondzoviy lixtar šrubovaniy duvarga ā
 jana mošondzoviy prawda ā
 jana vanjenk'a bayir jangi ā d[a] ā da sk'opëç ā bayir
 jana xazan k'iči duha bila bayir ā
 jana k̄ bayir k'onovk'a
 jana z̄ panov da bir drušlak'
 jana ā brıtvanna
 jana p̄ sk'opëç bayir
 jana p̄ tas biri bayir birsi mošondz
 jana ā bardaçx bayir
 jana z̄ k'èlna p̄-si mošondzoviy t̄-su bayir
 jana z̄ bayir pok'rik'a
 jana ā k'olovorot šišlanmišk'a ortaxlx asvadur bila
 jana [skrešlono: p̄] ā puzdra flaša p̄ flaša bila
 jana t̄ tarazu k'èbitning ortaxlx asvadur bila
 jana jē k'ilim èsk'i isbada xadalğan
 jana p̄ k'ilim èsk'i ortaxlx p̄n asvadur bila
 jana ā lixtar èsk'i duvarda svitliçada šrubovaniy
 jana k̄ panov da ā drušlak' da ā
 xazan ot' usna k'i xulanıyirlar ovda
 bu dur sm-si barça çertiniñ da barça spr-
 èntiniñ pan jāk'ubnung stëpan oylu xayisi k'i
 invëntovaçça bolundu

Folio 79r°

t̄v r̄xa abril jē

turup obličnje k'ëtçòjalxniñ alnina pan ivašk'ò
 pan t'òros oylu da pan awèdik' domažirsk'iy oylu
 nëçik' opëk'unlarıy uçmaçli džanli haynkónung pot-
 omok'lariniñ da ayttılar bu turlu br̄ èrëç-
 p'òxan biylar k'ëtçòjalar nè turlu k'i uçmaçli džanli haynk'ónung pot-
 omok'lariniñ da ayttılar bu turlu br̄ èrëç-
 p'òxan biylar k'ëtçòjalar nè turlu k'i uçmaçli džanli

pan haynk'ò k'èndining çardaşining oyluna grèsk'ònung
 çaçk'òga olgan zamanında ççariþ èdi p̄d̄z̄dz̄ f̄li s̄b̄
 diftarına k'ora hali aning k'i s̄b̄-ni bizdan pan lazar
 b̄r stèpan èrècp'òçan oylu alar oylannıng dasturu
 bila da bizni opèk'unlarni kvitovat èt'ti bu vèç
 bila k'i çaçan oylan k'èlsa jolundan da bolmasa uzlaş-
 maga haynk'ònung çzlarining opèk'unlari bila na pan
 lazar povinen bolgay aning k'i p̄d̄z̄dz̄ f̄li-nu jana fçèlè
 opèk'unlarnıng çoluna bèrmaga neni k'i joyari jazelgan
 pèsonalar çoldular k'ètçòjalçtan k'i alarnıng munung k'i
 zèznanjalarin priynjat èt'k'aylar k'èndi duftarlarına
 neni k'i èt'tilar
 t'v r̄ç̄a abrilning t̄i

turup obličnie k'ètçòjalçnıng alnına b̄r sèrèpk'ò
 oylu pan mik'laš da pan dawid da çardaşi da
 pan bohdan donavak' oylu da ayttılar bu turlu
 biylar ayalar biz neçik' naznaçoniy opèk'unlariy uç-
 maçli dżanli jakubnung çardaşimızning oylanlar-
 ining k-umuz spulnje ègar p̄n mik'laš ègar pan dawid
 ègar pan bohdan anglatiyirbiz biylik'ingizga çaysi k'i
 hali natènças pan dawidga jol tuštu k'ètmaga danç-
 k'aga na aning k'i dobrolar uçmaçli dżanli jakub çar-
 daşlariynıng inventovanıy dugul na pan dawid

Folio 79v°

pozvolit èt'iyir k'i munda pan dawiddan başça p̄
 opèk'un pan mik'laš çardaşi da pan bohdan don-
 avak' oylu inventovat èt'tirgaylar urèdovnjey k'i ol
 bèk'lik'ta çalgay alay neçik' pan dawid bila birga
 [skreślono: k'èlganına dira pan dawidnıng]
 t'v r̄ç̄a mayis t̄je

turup obličnie k'ètçòjalçnıng alnına pan doma-
 žirsk'iy oylanlari pan ivašk'ò pan awèdik' da p̄n misk'ò
 k-su birga spulnjey a nejey rozdzjelnejey aldılar

k'ètχòjalχtan iuxov sb-sin rdž flī χaysi k'i aning
k'i rdž flī-nu tolisarlar t'engri jetk'irsa k'èlir nèmič
dznuntundan songra avalgi kičiyaynak'un oblig-
ovaçça bolup uçsu birga k'èndilarining barça
mayientnostlarī usna alay ruχomiy nèçik' stoyonçiy
χayda k'i munung k'i sm sb-nī bērmāsalar namjenoniy
tērminda na povinēn bolgaylar jil hēsēpina ž-una
žp usna hēsēpk'a k'ora tolamaga munung k'i sm-nī
χaysi k'i oddavaçça bolundu munung k'i sb pan
mik'lašning sērēpk'o oylu χolu ašira da pan
ivannīng jask'ò oylu dasturu bila k'ètχòja-

lxnīng
t'v rxa yulis ž-sna

t'urup obličnej dr awak'èrēçning [skrešlono: da] k'aha-
nalχnīng alnina da k'ètχòjalχnīng dr χaça-
dur babas da χrēr èt'ti mank'èrmanga k'ètip
k'ahanalχ èt'ma avalgi obligaçiyasina k'ora ol
ubogiy žòyövurtk'a alay neçik' jaxši hormatlī

Folio 80r°

k'ahanaga nalēžit èt'ar da kèt'χòjalχ pok'azat
èt'tilar k'èndina mank'èrmanlilarnīng bitik'in
χaysin da jazīp tīrlar obiçat èt'ip k'èndina har
jil pēvnīy k'èlišlardan bu dur k'anonlardan
k'omoralardan k'èbitlardan da balayuzdan γ
talēr do tēgo dayin pan muradan avalgi ob-
ligaçiyasina k'ora bērsar har jil k'ètχòjalχnīng χol-
u ašira i-šar talēr ā olašk'an objētničalarīy uç-
un alay pan muradnīng nèçik' pan manugnung k'i angar
dosīt bolmadī ol sabaptan k'i ol da andan odjīçat
èt'ti da alarga k'ahanalχ èt'madī bir dawi alar
bila anīng uçun èt'ma bolmagay ēgar jaxši k'ongullar-
īndan χaysi nēma k'lasa bērmaga ol alarga èrk'li bol-
gay èvét ēgar bērma k'lamasalar anīng uçun alar

bila bir dawi ét'ma bolmagay a k'étma povinèn
boldu j̄araslov j̄armark'indan mank'ermanlilar
bila birga da k'ètχòjalχ k'èndi šayawat'larından
obiçovat ét'tilar k'ètk'an zamanında χardžlχtan utru
bir nēma bila k'ènsin opatrit ét'ma bunu barčanī
k'ètχòjalχtan vdjačnè p̄rīynjat ét'ti

t'v r̄χa yulis žp

t'urup obličnīey k'ètχòjalχnīng alnīna p̄n dawīd
b̄r sèrèpk'ò oylu da pan mik'laš b̄r χaçk'ò oylu
nèçik' opèk'unlarīy uçmaçlī džanlī pan mark'ònung
χack'ò oylunung χaysi k'i zèznat ét'ti pan dawīd
k'i uçmaçlī džanlī pan mark'ònung dastīmèntina k'ora
pan χodžu da bolgan s̄b tastīm bolundu pan daw-
īdnīng χoluna χaysi k'i pan dawīd zèznat ét'ti k'i
anīng k'ibik' s̄b j̄anīna χaldī pan dawīdnīng a pan

Folio 80v°

dawīd o[znak skrešlony]bligovaçça boldu k'i χaçan da k'lasa-
lar ègar pan mik'laš nèçik' opèk'un alay χatun
k'i povinèn boldu hèsèp bèrmaga pan dawīd alarga
χaçan da k'lasalar dayīn do tègo turup
obličnīey pan dawīd b̄r sèrèpk'ò oylu da pan
mik'laš pan χaçk'ò oylu nèçik' opèk'unlar
da kvitovat èttilar pan χodžunu anīng k'i
suma s̄b-dan k'i dosīt boldu opèk'unlarga

t'v r̄χa yulis žī

t'urup obličnīey k'ètχòjalχnīng alnīna pan mik'-
laš b̄r sèrèpk'ò oylu da pan bohdan b̄r don-
avak' oylu χaysi k'i boldu zpor ortalarīna pan
mik'laš bila pan bohdanīng χaysi k'i pan bohdan
k'lamađī opèk'unluχnu p̄rīynjat ét'ma χaysi k'i uç-
maçlī džanlī pan j̄akub b̄r sèrèpk'ò oylu namjen-
it ét'ip èdi dastīmèntta èvét k'i pan mik'laš k'la-
mađī χayil bolmaga k'i pan bohdan volnīy bolgay

aning k'i opék'unstvodan na k'ëtχójalχ išitip
 p̄ janningda džuvapin na volniy ét'tilar pan boh-
 dannī aning k'i opék'unstvodan
 t'v r̄xa okosdos ž̄je-ina
 t'urup obličnejey k'ëtχójalχning alnina bir jandan
 pan mik'laš p̄n bérnat oylu χardaši oylu pan
 t'óròs bila da birsī jandan pan jakub hrihor
 oylu da pan jakub vartèrès oylu da zèznat
 ét'ti pan mik'laš pan t'óròs bila birga aytip bu

Folio 81r°

turlu k'i uçmaχlī džanlī vartik'ning olumun songra
 vlasniy opék'a tušiyèdi pan jakubga χardašina évèt
 pan jakub ol zamanda nésposobniy saylχta
 da bačit étip aniy k'i ol opék [skrešlono: un]jaga dosit ét'ma bolmas
 žadat ét'ti bizdan alay pan jakub nèçik' uçmaχlī džan-
 lī vartik' χardašining singarī pani hanuχna k'i biz
 uçmaχlī džanlī vartik'ning singariniñ da širotalar-
 iniñ nèda dobrosu ja sb̄ mayèntnostu χaliyèsa
 alay biz χatimizga da anī išlatip pani χanuχnaga
 da aning sirotalarina χardžlχk'a bèrgaybiz na biz
 žadanjeysi usna jōyari mjanovanīy pèsonalarniñ aldīχ
 χolumuzga pani hanuχnaniñ da aning sirotalar-
 iniñ sb̄-sin nèda k'èldi èsa aning payina bu dur
 řdžp̄ fli har fli-nu sanap l-ar hrš do tègo
 bar èdi vartik' janina sèrèpk'ò oylu pan jask'ònung
 řdž fli-su χaysin k'i pan jask'ònu užit ét'tiχ k'i
 aning k'i sb̄-nī k̄ jilga dira išlatk'aybiz ol sirota-
 larga da k̄ jildan songra jana řdž fli-nu p̄n
 jask'òga χaytargaybiz nèni k'i pan jask'ò ét'ti
 bizim žadanjemiz usna na biz alay ol ř[dž] p̄ fli-nu
 nèçik' pan jask'ònung řdž fli-sun hèm do tègo ředž fli
 dayin mur vèçindan pan jask'ò bir sèfèrga bèrdi
 bizim χolumuzga anī da bir jèrda barça išlatip

zamanlarında pan jask'önung k'in xaytarip xalğanin
 bu zamanga dira xatimizga k'endi jaxši erk'imizdan
 xardaš sovuk'u uçun tutup biz da bu
 zamanga dira aning faydasından alarga živnost'
 bërdiḡ na ol zamandan bu zamanga dira ol sb boldu
 xatimizga rtdž flī a tak' xolarbiz k'i biylik'ingiz
 sorov et'k'aybiz pan jakubdan uçmaḡli džanli vartik'
 ning xardašından da vartèrès oylu pan jakubdan

Folio 81v°

uçmaḡli džanli vartik'ning singariyniḡ xardašın-
 dan k'i alay mi dir neçik' biz biylik'ingizga sprava bër-
 iyirbiz na sorovu usna k'etxojalḡniḡ zèznat et'-
 tilar pan jakublar ek'sida k'i alay dir biylar neçik'
 saḡ bolun pn mik'laš pan t'òròs bila ayttilar biylik'ing-
 izga k'i olumdan songra vartik' xardašimning
 xaldī aning sirotalarına da singarına rtdžp flī
 xaysin k'i xoltxamizniḡ artından uçmaḡli džanli pn
 zadik' pan mik'laš xardaši bila alip bu zamanga dira
 išlatip ol sirotalarga da analarına živnost
 bërdilar çax bu zamanga dira na pan mik'laš pn
 t'òròs bila žadat et'tilar k'i aning k'i zèznanjeylariy pan
 jakublarniḡ aktaga jazilgay do tēgo ayttilar
 k'i bu rtdž flī xaysi k'i ek'imizniḡ xatına dir priy-
 mušjenjadan dugul tēk' k'endi jaxši erk'imizdan k'lar-
 biz tutma nēga dira k'endimiz k'lasax xaysi k'i bu
 joyari jazilgan rtdž flī-nung eđž-u pan mik'laš xat-
 ına dir da eđž-u pan [skrešlono: mik'laš] t'òròsnung xatına dir
 t'v rxa hogdjempijër žè
 t'v rxa hogdjempijerniḡ žè-sinda
 t'urup obliçnejey k'etxojalḡniḡ alnina pan
 t'òròs zadik' oylu rabičk'a xayin anasiy bila
 birga pani haldžuxna bila bir jandan da birsi
 jandan pani hanuxna uçmaḡli džanli pan tum-

annīng sīngarīy jask'ò oylunung da pan boyuš
nèčik' priyiatèli da kvitovat èt'ti pani haldž-
uyna pan t'òròs ašira k'èndi k'iyovu ašira pan tum-

Folio 82r°

annīng sīngarīn uçmaçli džanli jask'ò oylunung tdž'fli
borçtan çaysin k'i uçmaçli džanli tuman dastimènta
zèznat èt'ip èdi çaysi k'i çoldu pani hanuyna pan
boyuš ašira k'ètçòjalçtan k'i duftarlarīna jazilgay
da pamjentiñiy da bèrdi
hodjempjer zē

t'urup obličnejey k'ètçòjalçnīng alnīna pani hanuyna
uçmaçli džanli pan tumannīng sīngarīy pan jask'ò oylunung
da zèznat èt'ti borç pan t'òròsk'a rabičk'a
oyluna da pani haldžuyunaga da çayin anasīna pan
t'òròsnung pdždz'fli çaysi k'i munung k'i pdždz'fli-nung
dždz'-sin tutundu bèrmaga k'èlir svjatk'ada da
dž'fli-sun çaysi k'i çaliyir rēsta aniy a[sduadza]dzinda k'èlir
jařaslov jarmark'īnda t'v'řxp-sinda obligovat èt'ip
k'èndining barça mayèntnostu usna alay hali bolgan
nèčik' songra nabitīy çayda k'i vadasīnda bèrmasa
povinen bolgay pdždz'fli sumanī birdan tolamaya
otstupit èt'miyin toradan
t'v'řxp fiedr[var]zī

biz k'ètçòjalç bēlgili èt'iyirbiz k'imsa k'la-
sa bunu bilma çaçan išittix k'i uçmaçli
džanli çaçk'ò pan zahno oylu k'èlganda stīm-
boldan çastalçīnda k'èndining dastimènt bila
otk'az èt'ti juçovga da špitalga nè èsa na
biz nèčik' storožlarīy surp juçovnung

Folio 82v°

da špitallarnīng počuvaçça bolup k'èndi po-

vinnostjumuzda sk'oro k'arvan k'èlgandan
songra undattix pan grèsk'ònu yagop oylu
da pan ivašk'ònu misk'ò oylun xayilarıy
ol k'arvanda èdi ol zamanda da sorduχ k'èn-
dilarından bu turlu panovıey pèvnıy vjad-
omost aldix k'i uçmaχlı džanli xačk'ò zaχno oy-
lu χastalyında k'èndining k'èlganda sizing
bila jolda tèstamènt èt'ip tir na siz ol zam-
annı k'i anda èdingız nèda anda èt'ip èsa
bizga anıng spravasın bèringız na alar
bizim sorovumuz usna bu turlu džuvap èt'ti-
lar aytip xačan k'èldix k'ataluyga da k'orduχ
k'i xačk'ò uçmaχlı džanli bèk' zabun èdi na u-
pominat èt'tix k'èndin nèçik' k'ristan k'işisin a v-
zlaşça baçit èt'ip k'i k'ahana bar k'arvanım-
ızda k'i t'èngrisina k'èndining spraviçça bolgay
na upominanjemızning artından zèzvolit èt'ti
angar da spraviçça boldu t'èngriga andan
songra başladix k'èndin upominat èt'ma ayt-
ip k'i panè xačk'ò k'oriyirbiz k'i ançaχ artix
ol dunjaning sèn nèçi bu dunjaning nè χat-
inıng da nè oyul χzıng bar k'èl dastimènt èt'
juχovlarga špit'allarga otk'az èt nè k'i jaxši
χolnung dur na ol napominanjemızning artından bu
turlu dastimènt èt'ti awal çχardı šahar-
da bolgan èrmèni juχòvuna p̄dž'flı vank' juχ-
ovuna d̄z'flı šahar špit'alina d̄z'flı vank' špit'-
alina l'flı olušk'a tètama andriy χatun

Folio 83r°

una p̄dž'flı bunu pan ivašk'ò aytı na pan
grèsk'ò aytı k'i jox andriy χatununa dugul
k'osta χatununa tètasiına vèramèn k'èndim uç-
maχlı džanli napominat èt'ip aytım panè xačk'ò

bilirsèn k' i olušk' a tètang k' osta xatunu ubogiy
 xatun dur k' èlangarda bir p̄dž fli ayt bërma
 na ol aytti k' i bërslar angar da p̄dž fli na pan
 ivašk' ò aytti k' i mèn bolay rozumit èt' tim k' i olušk'
 k' a tètasiy andriy xatunu dur da alay tər-
 minovat èt' ip èdim songra èk' si birga unadi k' i
 k' osta xatinina çxarildi açaniy da biylik' ingizga
 anglatiymèn k' i pan grèsk' ò aytti k' i uçmaçli džan-
 li usna nèçik' goronçk' ada saşynlx k' èlir èdi
 alay k' i turup xaçar èdi k' arvandan èvèt
 bu dastimèntni èt' k' anda igi pamjatta èdi
 nèçik' k' i songra da d̄r asvadurnu jana jebèrdim
 k' ènsina sorma k' i ani y neni bizim alnimizga zèz-
 nat èt' ti hali da angar prizvalat èt' iyirmi na
 aning alnina da avalgi aytk' anin potvèrdit
 èt' ti dayin jaxši pèvnost uçun d̄r asva-
 durnu undatiç sorov èt' tingiz na biz d̄r
 asvadurnu undatiç sorov èt' tiç k' ènsindan
 çaysi k' i bu turlu sprava bèrdi xačan mèni
 pan grèsk' o pan ivašk' o bila jebèrdilar uçmaçli
 džanliga na mèn k' èndindan sordum panè xačk' ò
 ani y neni joldaşlar alnina jaxši èrk' ingdan çrèr
 èt' ting hali nè aytiymèn ol aytti k' i bërilsin bërilsin
 munung k' i zèznanjey èt' tilar jøari mjanovanijey pèr-
 sonalar bizim alnimizga çaysilarinij zèznanjeysin

Folio 83v°

aktalarimizga xabul èt' tiç boldu bu spr-
 ava k' ètxòjalxning alnina t' v r̄xp fjedr[var] ži
 undatiç k' ètxòjalx pan jakubnu pan zaçno
 oylun da napomnit èt' tilar zèznanjalarina
 k' ora d̄r asvadurnung da pan grèsk' onung
 yagop oylu da pan ivašk' onung misk' ò oylunung
 çaysi k' i uçmaçli džanli xačk' ò çardaş [skrešlono: in]ing

dastimént bila bu xadar nêma çxarîp tîr
 égar iuxovga égar špitalga k'î anîng dast-
 iméntina k'ora uçmaçli džanlinîng bérilgay
 k'êtçòjalçnîng xoluna anîng k'î s̄b-lar
 t'v' r̄xp mard žp
 pan jakub džuvap ét'ti k'êtçòjalçk'a
 bu turlu br' éreçp'òxanlar biylar ayalar
 munung k'î dastimént çaysi k'î bolup tur
 na alay anglatiyirlar anda bolgan k'işilar na
 un ças k'î uçmaçli džanlinîng saşçinlçiy bar édi
 na bu sabaptan slušnîy dastimént
 munu tutman
 k'êtçòjalç bu turlu taptîlar k'î anîng k'î
 dastimént çaysi k'î bolup tur slušnîey bol-
 up tur da k'érak' anîng k'î s̄b bérilgay égar
 iuxovnung égar špit'alning

Folio 84r^o

t'urup obličniey k'êtçòjalçnîng alnîna pan
 lazar br' stépan éreçp'òxan oylu turk'tan
 k'élip bu turlu sprava bérdi k'î nê vēçtan
 ol informaçiya çaysi k'î k'êtçòjalç jebèrip édilar
 pan lazarnîng xolu ašîra gat'òçigòsk'a at'òr-
 ga k'î odoslanîy bolgiyèdi spravasînda pan
 mik'lašning br' andriy oylunung da pan stèçk'ò-
 nung grèsk'ò oylunung nê uçun duydit ét'ma
 da bitik'î k'êtçòjalçnîng at'òrga çaysi k'î
 stîmbolda rast k'èldi ak'ur dur k'î k'ètîyèdi
 anguriğa na mèn smit édmadîm važičça bolma-
 ga anîng k'î bitik'ni jebérma jalyz k'îçi bila roz-
 umit ét'ip k'î bu k'îçi spravalat dugul dur
 anîng uçun ték' jalyz ol bitik'ni jebèrdim çaysi k'î
 pan grèsk'òga yagop oyluna priynalèžit ét'ar édi
 biylik'ingizdan k'î ol da angar k'ora iš k'orgay édi

mard 15-sina

mard ^{z̄}īe-ina

pan grēsk'ò yagop oylu k'èlip k'ètχòjalχnīng
alnīna bu turlu sprava bērdi aytip k'i
pan lazar manga biylik'ingīznīng bitik'in bu dur
ol informačiyani jebērmadi vaχtīna tēk' ol bitik'ni
jebērdi χaysi k'i manga jalγzīma prīynalēžit'ēt'ti
biylik'ingīzdan anīng arasīna rast k'èldi k'i pan
zadik'ning èrēçp'òxanan oylu poslanēçi k'ètīyēdi
k'èndi išinda at'òrga mēn da k'i po čēnsçi svi[a]d-
omīy'édim sprawanīy da do tēgo ničo biylik'ing-
iz [skrešlono: ga] jazip anglatip édingiz manga ol vēčtan na jazdīm

Folio 84v°

k'éndim at'òrga bitik' bu spravada da mēnim
jazganīmning artīndan k'èldi bit'ik' gat'òygōstan
at'òrdan biylik'ingīzga évēt k'i k'èt'χòjalχnīng
bitik'i barmadi at'òrga ol poslanēç zadik'ning
k'èt'k'andan songra artīχ rast k'èlmadi k'imēsa
pēvnīy k'ètma èčmiadzīnga na ol vēčtan bitik'
k'ètma dr at'òrga da χaldī

t'v ^{r̄}χp mard ^{z̄}ī-ina

turup obličnīey k'ètχòjalχnīng alnīna da
d̄r vask'ò awak'èrēçning alnīna p̄ strona
da bir jandan pan mik'laš'br andriy oylu
da birsi jandan pan stēçk'ò grēsk'ò oylu
da χoldu pan mik'laš'br andriy oylu
k'ètχòjalχtan k'i ol informačiya χaysi k'i gat'-
òygōstan k'èlip tīr k'i angar k'ora k'ètχòjalχ
k'éndilarīn rozstrīhnut'èt'k'aylar édi
pan stēçk'ò d̄žuvap'ēt'ti aytip bu turlu
d̄r avak'èrēç biylar ačalar biylik'ingiz
bu turlu stanovit'èt'tingiz k'i bir stor-
ona da ā bitik' at'òrga jazip jebērmagaylar

évèt pan mik'laš pan grèsk'ò ašira yagop oylu
jazip jebèrdingiz nèçik' sizga biyandī alay spr-
ava bèrdingiz k'èt'çòjalçnīng bitik'i èsa bar-
madī a tak' mèn bu informaçıyanī gat'òy-
igòstan k'èlgan tutman zèra njeyslu[š]nīy dir
d̄r avak'èrèç k'ahanalç bila da k'èt'çòjalç

Folio 85r°

bila k'orup èk'i jannīng da uporun dèk'rit
èt'tilar bu turlu nèçik' dayīn ašaya jaz-

ilip t̄ir

t̄v r̄çt̄ mayis z̄ī

èk'inçi jebèrgan informaçıyanīng suratīy

gat'òyigòsk'a at'òrga

biylik'inga bèlgili èt'iyirbiz k'i spravasīnda
pan mik'laš çzīnīng da grèsk'ò oylu pan stèç-
k'ònung j̄ilī bitik' jebèrdiç biylik'inga çolup
k'i bizga biylik'ing k'èndi ogutnguznu jebèrgay-
siz bu išta na ol bitik'mīznī k'i biylik'inga
jebèrmadīlar hali j̄ana biylik'ingizga jaziyirbiz
da çolarbiz nèçik' hayrabjedimīzdan k'i biylik'-
ingiz bizga bu išta k'èndi ogutnguznu
jebèrgaysiz bitik'ingiz ašira aç pan grèsk'ò-
nung yagop oylunung biylik'ingizga anglat-
k'anīynīng artīndan bizga bu išta biylik'ingiz-
nīng bitik'i jetti çaysin k'i biz çabul èt'tiç
nèçik' hayrabjedimīznīng évèt k'i bizim bitik'imīz-
nī biylik'ingizga jebèrmadīlar na igit bu dur
pan stèçk'ò aldi k'èndina ègiriklik'k'a rozumit
èt'ip k'i pan grèsk'ò biylik'ingizga išni tugal dèyi
anglatmadī na boldu k'i j̄ana j̄angidan ol soz-
larnī çaysin k'i aval jazip èdiç hali jazip jebèr-
gaybiz çaysining çoltçasīn k'i ozga turlu

Folio 85v^o

ét^{ma} bolmadıx na biylik^{ing} bu turlu
anglatıyır biz bilgaysız biylik^{ing} kⁱ bundagi
jergamızga k^{ora} nê turlu jıyari jazılıp tır
nêçik^{avalgi} bitik^{ta} jebêrip édiç gat^{oyigösk}^a
ol-žê sozlar bila

biylik^{ing}zga bēlgili ét^{iyir} biz çaysi kⁱ pan zadik^{br}
ivašk^ò èrêçp^{òçan} oylu k^{endi} işında bizga
biylik^{ing}zdan alişmaç vêçından bitik^k éltirdi
çaysin kⁱ biz çabul ét^{tiç} nêçik^{hnazant} oylan-
larıy biylik^{ing}znıng évêt kⁱ biylik^{ing}znıng
bitik^{indan} bolmadıx anıy igi anglama kⁱ ol
k^{endi} işining juvuçluğun dostatêçnıey
biylik^{ing}zga anglatk^{ay} na hali biz k^{endi} jaz-
ganımız aşıra bu işni biylik^{ing}zga bu tur-
lu anglatıyır biz avalgisi bu dur çaçk^ò-
nung br zaçno oylu a çzın çaçk^ò yagop oylu
aldı da birsi çzın zadik^{èrêçp} oçan oylu
k^{liyir} almaga çaçk^ò zadik^{bila} p toç[m]a çar-
daş oylanlarıy dir ana sartın da ol p çz
toçma çardaşlar dir jana lazar ulu çodža
tornu da ivašk^ò èrêçp^{òçannıng} tornu
alavgi [=avalgi] çatından ol da uçunçi çzın alıp tır
ol-žê çaçk^ò onung na biz k^{orup} anı kⁱ juvuç
iş tır p jandan da çaysin ét^{ma} bizga nê
biylik^{ing}znıng ilgarigilarından da nê biylik^{ing}-
dan dastur jıç na ol sabaptan bunu ét^{ma}
k^{lamadıç} anıng uçun biylik^{ing}zga bunu anglat-

Folio 86r^o

iyir biz kⁱ biylik^{ing}z bunu k^{endi} janıngız da
t^{érgagaysız} da bizga mohur bila bēk^{lagan}
bizim bitik^{imızga} oçşaş bitik^{ing}z aşıra

anglatk' aysiz t'v r'xp mayis z'i hayoc
t'v r'xp mayisning ta

turup obličnıey k'etxojalxnıng alnına
pan t'oròs zadik' oylu xayin anasıy bila bir-
ga pani haldžuxna bila da k'vitovat et'ti-
lar spulnıey ek'si birga uçmaçlı džanli jas-
k'ò oylu pan tumannıng xatunun avalgi
ratadan dždz flı-dan xayisi k'i dosit boldu
pan t'oròsk'a da anıng xayin anasına pani
haldžuxnaga nédan kvitovat et'iyirlar
pani hanuxnanı bu dždz flı-dan da xol-
dular k'etxojalxtan k'i priyentiy bolgay duf-
targa da pamjentniy da bėrdilar
t'v r'xp yunisning z-sna

t'urup obličnıey k'etxojalxnıng alnına pan
jurk'ò lazar oylu da pan grėsk'ò zadik' oylu
da pan holub dawıd oylu k'ėndining xardaşı
bila xačk'ò bila da zėznat et'tilar pan jurk'ò
pan grėsk'ò bila bu turlu br erėcp'òxanlar
biylar ayalar k'ėlganimızning biylik'ingizning alnına

Folio 86v°

sabapiy bu dur xayisi k'i pan holub k'ėndi-
ning xardaşı bila nė xadar zaman tora-
laşıyir edilar da bolmas edilar uzlařmaga
spatok' vėçindan at'a ana paylarından
ruxomiy dobrodan biz nėçik' priyatėllariy
alarnıng blisk'iy k'op namovalarnıng artından
k'ėltirdix k'ėndiların angar k'i uzlařtilar bu
turlu xayisi k'i pan holub bėradžah edi k'ėndi-
ning xardaşına xačk'òga edž flı sb hali
bu edž flı sb jerina bėrsar k'ėndina
džuft tėlatin nėçarga jaxşı k'işilar saç-
ovat et'salar xayisiların k'i [skreřlono: xayisiların k'i] vı-

sadit ét'ip tirlar aning usna bu dur naymiej
 pan holub k'endi stronasından pan ivanni
 jask'ò oylun da pan misk'onu domažirsk'iy
 da xačk'ònung stronasından pan k'aprus
 da pan jakub vartèrès oylu xayilarına k'i
 bérinip tirlar k'ompromis bu dur k'i nëçik' alar
 tapsa k'i aning usna prèstat' ét'k'aylar alay
 pan holub nëçik' xardaši iedž'fli zak'lad
 tibina xayisi k'i sozundan xayisa k'i aning k'i
iedž'fli jušovga bolgay da xalğan suması
 uçun xačk'ò xardašining povinèn bolur pan
 holub bërma ustašari nëçarga èl arasına
 k'èçiyir k'i z-šar fli-ga tiygay xačan k'arvan
 k'èlsa angurjadan ay xačk'òga dosit bolgan-
 dan songra povinèn bolur pan holubnu torada

Folio 87r°

kvitovat ét'ma pravnejey xayisi k'i xoldular jöy-
 ari mjanovanij pèrsonalar k'ètχòjalxtan k'i alar-
 ning munung k'i zèznanjalarin aktalarına priy-
 jentij bolgay da pamientnij da bèrdilar
 t'v rxp yunis i
 turup obličnejey k'ètχòjalxnining alnina pan jur-
 k'ò lazar oylu da pan grèsk'ò zadik' oylu da
 pan holub dawid oylu xardaši bila xačk'ò
 bila birga da zèznat ét'ti pan jurk'ò pan grèsk'ò
 bila bu turlu br èrèçp'pòxan biylar ayalar nè
 turlu k'i aval biylik ingiz alnina k'èlip zèznat ét'-
 tiχ xayisi k'i uzlaštrdiχ k'èndilarin spadok' vèçin-
 dan xayisi k'i pan holub bèradžah boldu edž'fli
 k'èndining xardašina xačk'òga da ol edž'fli sb
 jerina bèrsar èdi k'èndina h džuft tèlatin k-ar
fli gs-ga xayisin k'i bèrdi da dosit ét'ti stanov-
 jenjalarına k'ora avalgi dayin do tègo bèrsar

k'ëndina h̄t̄ para ustašari x̄aralx̄ z̄-šar f̄li-
ga aning k'i ustašari nečik' čašnisiñ x̄aldirip
tir k'ët̄x̄oĵalx̄ta bunun k'i ustašarilar b̄eril-
sar x̄açani t'ëngri jetk'irsa k'ëlsa angurĵa k'arvani
pan t'örös oylanlarïyniñ tirlik'larïy bila birga
šimona ĵudadan songra t̄örin ĵarmark'ina ay x̄ay-
da k'i k'arvan k'ëlgandan songra hafta ḡs da
aning k'i ustašarilarni b̄ermasa x̄ardašina
k'ëndining x̄açk'ôga na povinën bolgay k'ëdinay

Folio 87v°

z̄-šar f̄li b̄ermaga har ustašarisina
do t̄ego dayin munda zaraz otstupit
ët'miyin k'ët̄x̄oĵalx̄tan
turup obličnïey k'ët̄x̄oĵalx̄niñ alniña x̄açk'ô
pan dawid oylu ĵoyari m̄janovanïy k'vitovat
ët'iyir x̄ardašin k'ëndining pan holubnu at'a
ana spadok'undan aĵçadan altun k'um-
ušan ov spr̄ent̄indan da dandanïeydan
barča n̄emadan ruĵomïy stoyonçiy ov payindan
bašx̄a da ĵakub dadusunung spad-
ok'undan da kvitovat ët'iyir pan holubnu
x̄ardašin k'ëndining na v̄ječnïy časiy da aning
potomok'larin da x̄aysi ĵoyari m̄janovanïy p̄er-
sonalar x̄oldular k'ët̄x̄oĵalx̄tan k'i alarniñ
manug k'i z̄eznanĵalarïy priȳjentïy bolgay ak'talar-
inay da pam̄jentnïy da b̄erdilar
t'v̄ r̄xp̄ yulisning z̄i-ina
k'ët̄x̄oĵalx̄ x̄aysi k'i b̄erip ëdilar žamgõčnung
borču uçun stanislaw x̄oynič'iyga nečik'
dayin ĵoyari da ĵazilip tir p̄ x̄ali da ā
x̄ap k'oc ā uçxur da i f̄li s̄b bunun k'i
datok'u usna k'ët̄x̄oĵalx̄niñ p̄ ĵil žamgõč
x̄ulux ët'ti x̄aldī dayin r̄esta žamgõč k'ët-

χόιαλκ' a fli iē χaysin k' i k' ètχόιαλχ d̄r vas-
k' o awak' èrèçning χoltχasīy usna aning k' i
iē fli-nu bayīsladilar žamgòčk' a hali įangi-

Folio 88r°

dan t'v r̄xp-sindan postupit èt' tilar
žamgòčk' a jal χuluχu uçun iildan iilga ž̄-
ar fli iē fli-sun bèrsarlar hali yulisning ž̄-
una da bèrdilar da χalgan iē fli-sun t' èngri
jetk' irsa bayramda t'v r̄xk-sunda

[znak: ✚] t'v r̄xp yulis i-sina
d̄r vask' o awak' èrèç oddat èt' ti k' èt-
χόιαλκ' a lučk' a iuxovunung p̄riyviliy-
larin iē p̄riyviliy da a konsèn uçmaχli
džanli stéfanning k' orolnug bu vēç bila
k' i k' ètχόιαλχ opèk' açça bolgaylar aning k' i imèn-
ia bila da barça dolèhlostlarin k' orgaylar
t'v r̄xp okostos iī
t'urup obličnĳey k' ètχόιαλχning alnina pan
t' oròs zadik' oylu artĳχ atĳy bila rabičk' a
χayin anasĳy bila pani haldžuxna bila
χaçk' o χziy bila birga da kvitovat èt' ti-
lar pani hanuxnanĳ uçmaχli džanli pan t' um-
annĳing sĳngarin pan įask' o oylu ostat-
niy rat' adan χaysi k' i bèrsar èdilar adz-inda
avalgi zapislarina k' ora k̄ rat' adan da
da barça suma borçtan spulnĳey χayin an-
asĳy bila birga kvitovat èt' iyirlar na vēčnĳy
časĳy

Folio 88v°

k' i artĳχ k' èndilarina bir nēma borç χalmadi
t'v r̄xk p' įedrvar 11

t'urup obličņey k'ëtχōjalχņing alnīna
 br̄ stēpan èrēcp'ōxan oylu bila birga
 lazar bila da zēznat èt'ti br̄ èrēcp'ōxan
 pan stēpan aytip bu turlu biylar
 k'ëtχōjalar naprud bu mēnim mulk'larīm
 k'èndi turgan ovum χaysi içina hali tur-
 iyirbiz da barča mulk'larīm stoyonçiy alay
 šaharda nēçik' çabaç ççari bolgan da bar-
 ça ruχomiy dobronu davolņey zaçovat
 èt'iyirmèn k'èndima t'èngrining buyruχuna
 dira da nēga dira sah mèn k'èndi tirlik'-
 ima dira uživat èt'k'aymèn nēçik' èrk'li at'a
 ègar ruχomiy dobrodan niço k'lasam k'im
 èsaga bërma ja jaçšilχ èt'ma ol mēnim jaçši
 èrk'ima bolgay ay olumumdan songra
 mēnim barča stoyonçiy imēnjalarīm fcèlè
 da ruχomiy dobrom da bolgay t'èngrining
 da mēnim oylumnung lazarniņg da anīng
 oylanlariyniņg
 èvét lazar oylum da povinèn bolgay mēni
 k'èndi at'asīn olginça saçlama alay nēçik'
 hormatli oylulga jarašir da manga hormat
 ètma nēçik' k'èndi at'asīna

Folio 89r°

t'v r̄rk̄ abrilning žp
 turup obličņey dr̄ awak'èrēc bila k'ëtχōja-
 lχņing alnīna njeybītnostunda pan holubnung
 jask'ò oylunung k'èlip priyiatèllariy pan t'òròs
 pan zadik' oylu da pan ivašk'ò pan t'òròs oylu
 protèstovaçça boldular pan holubnung at'iy
 bila k'i ol zaçèntiy sprava χaysi k'i oylu aras-
 īna da at'asī zaçaçça bolup èdi χaysi k'i oylu
 k'èndi èrk'i bila at'asīniņg èrk'indan bašça dost-

luḡ k'liyir ét'ma pan zadik'ning pan zaḡno oylunung
 viḡovaniçasın alma k'ëndina orènk'li alişmaḡk'a
 na pan holub at'asıy igitning bir turlu mun-
 ung k'i nêma ôga zvalat étmas ḡaysi k'i anıng oylu baş-
 tartıp k'èndi êrk'i bila at'asınıng êrk'ından başḡa
 bunung k'i işni ét'ma k'liyir ḡaysi k'i jıyari mjanovaniy
 pèrsonalar ḡoldular k'ètḡòjalḡtan k'i munung k'i
 protèstaçıyanıy duftarlarına priynat ét'k'aylar

[znak: ✚] t'v rḡk abrilning 24

t'urup obliçņey đr vask'ò awakèrèçning
 alnına da k'ètḡòjalḡnıng alnına pan holub
 jask'ò oylu ḡoyulgan tèrmında protèstovaçça
 boldu k'ëndining oylu usna ḡack'ò usna ḡaysi k'i
 ol k'èndi êrk'i bila atasın k'ëndining hêçk'a bèrip k'èn-
 di prèççıeyvziencıeysin ét'iyir na bu vèçtan at'ası
 nêçik' avaldan alay hali bir ét'k'an işına oylunung
 zvalat ét'mas da ni bir nêma uçun klamas bilmaga

Folio 89v°

t'v rḡk abril it

turup obliçņey đr awak'èrèç bila k'ètḡòjalḡ-
 nıng alnına pan misk'ò br sèrèpk'ò oylu k'èndi-
 ning ḡardaşı oylu bila pan holubnung jask'ò
 oylu protèstovaçça boldular at'asına ḡarşı
 k'ëndining nê turlu k'i k'èndin p̄ ja k̄ jıldan bəri
 k'ozdan salıp tir da ovundan surup k'lama-
 as tir k'èndi uçun bilmaga dayın do tēgo nê
 ḡadar ègar k'ahanalḡ aşıra ègar ja işi hod-
 niy k'ışilar aşıra staranja étıyèdi oylu k'i
 bolgay èdi at'asınıng şayawat'in prèzisk'at ét'ma-
 ga bolmadı bir turlu at'asın uprosit ét'ma
 da angar k'èltirma na anıng uçun nêda-k'olvè
 boldu èsa at'asınıng bilmaḡından ja êrk'ından
 başḡa at'asından prıçinasından boldu

dayın êk'î jandan da børsarlar [skrešlono: da] šk'ript
nè turlu bu protèstaçiyalarnî popravît
èt'ma èvét na prèntk'im bulay tərminovaçça

boldu

t'v r̄x̄k̄ abril iē

turup obličnĳey k'ètχòjalχnĳing alnĳina uç-
maχlĳi džanlĳi grèsk'onung sĳngariĳy yagop oγlu
pani χosk'a da žadat èt'ti pan grèsk'ò ašĳira
pan zadik' oγlu k'ètχòjalχtan k'ĳi angar pĳry-
dat èt'k'aylar p̄ opèk'un k'ĳi anĳing janĳndan hèsèp

Folio 90r°

algaylar biy ahalarĳndan bu dur uçmaχlĳi
džanlĳi èyasĳnĳing χardašlarĳndan andan songra
nèda dobro bar èsa k'ĳi biylik'ingĳz nèçĳik' sirotal-
lar opèk'unlariĳy barçani invèntovat ètk'aysiz
nè uçun pan t'òròs da alayoχ χardašlariĳy bila
birga nèçĳik' pĳryrodzonĳy opèk'unlariĳy uçmaχlĳi džanlĳi
χardašlariĳnĳing sirotalarĳnĳing χoldular k'in èdi
dobrosu bar èsa uçmaχlĳi džanlĳnĳing invèntovaniĳy
bolgay na žadanĳeysi usna pani hosk'anĳing k'ètχòjalχ
bèrdilar k'èndina opèk'un pan grèsk'ònu zadik' oγlun
da pan bohđannĳ hèsèp almaχk'a pan t'òròstan da
χardašlarĳndan andan songra χaçan da potr-
èbovat èt'salar hadirdirlar barma invèntovat
èt'ma dobrolarnĳy

t'v r̄x̄[k] abril [skrešlono: žp] ĳĳ-ina

pan mik'laš br bèrnat oγlu χaysi k'ĳi bér-
ip tir k̄dž lèvk'ò talèr fundušk'aròzçĳiga
da šk'olgay na nat'ènčas k'ĳi k'aròzçĳi obèçnĳy
t'èngri bèrgay na k'ètχòjalχ bulay taptĳlar
k'ĳi ž-una ža hèsèp èt'ip ĳ fli-sun k'èri χoyma
[skrešlono: da] k'aròzçĳi vēçĳndan da ž-ar fli-sun
šk'olga har ĳil bèrilgay ustalarga k'im k'ĳi oylan-

Folio 90v^o

ı̇v ı̇x̄k mardning žı̇ hayoç
t'urup obličnej k'ët̄x̄òjal̄xn̄ing aln̄ina
pani katruša uçmaxl̄i džanliy ivašk'ónung
sīngarıy ḡeruχna oylunung misk'ò bila k'èn-
dining oylu bila bir j̄andan da birsi j̄an-
dan p̄n norsès grèsk'ò oylu dobrovolnej z̄ezvol-
içça bolup podat ét'tilar int̄erciza k'ët̄x̄ò-
jal̄x̄k'a χaysi k'i bu turlu opivat ét'iyir
boldu p̄vn̄iej stanovjeniej da k'ontrak't ara-
sīna pan ivašk'ò χatununung pozvol̄enjeysi
bila oyllarıyn̄ing misk'ónung da grèsk'ónung
bir j̄andan alay-oχ p̄n grèsk'ò oylu pan norsèsning
birsi j̄andan χaysi k'i p̄n ivašk'ò χatunu
k'endi oyllarıy bila birga k'élir svjatk'adan
mayisning žı̇-undan j̄oyari j̄azılgan t'[v]agan da
p̄riypuščat étiyir k'endi ovuna b̄r grèsk'ò oylu
p̄n norsèsni pok'azat ét'ip k'endina p̄vn̄iy gmaχlar
uživan̄iejyga j̄oyari j̄azılgan svjatk'adan j̄e
j̄ilga dira n̄ening k'i usna b̄riyir p̄n norsès b̄r
grèsk'ò oylu ı̇p̄dž ı̇li s̄b k'i n̄e s̄b-n̄ing faydasi
izdalgay da n̄e ovnung j̄alıy bu dur bašta ulu
izba k'omlatiy [zam. k'omnatiy]bila dayiy bungar k'ora bu izba
usna bolgan izbaniy k'omnatiy bila k'uχna da bol-
gan svitličani strıχn̄ing j̄arım̄in ašaya pan
šimk'ónung ovu j̄anına bolgan sk'l̄epni h̄em bu sk'l̄ep-
ning tibina bolgan p̄ bazn̄i k'uχna azbar
stayna j̄ılı suv sk'l̄ep tibi èk'sinada zaspul
èrk'li bolgay uživat ét'ma alay pan ivašk'ò χatun-

Folio 91r^o

una nëçik ^{pn} norsèsk ^a da dayin do tègo bunda
toxtattix k ⁱ aning k ⁱ gmaxlarda da xayisi k ⁱ bèril-
iyir uživanjey go ^{pn} norsèsk ^a neda popravk ^a
potrèba bolsa barçani k ^{endi} ^{sb-siy} bila povinèn
dir ja satmaga pan norsès bungar k ^{ora} prizvolit
èt ^{ti} ^{pn} norsès bu ^{je} ^{ilni} ^{pn} ivašk ^o xatun-
unung opalinda k ^{endi} usna k ^{oturma} nè k ⁱ
tk ^{açça} boliyésa ovnung podatok ^{larindan} utru
povinèn bolurlar jarim da jarim k ^{oturma} ^{p-si}
da birga bu dur xrimiz da bunung usna
zèzvoliçça boldux nèga k ⁱ tanix tir ^{br} zadik
oylu pan grèsk ^o da ^{br} xodžigiy oylu pan stèck ^o
xaysi k ⁱ mohurlarin xoyup podpisaçça boldular
mèn k ^{at} ^{ruša} uçmaçli džanliy ivašk ^{onung} singlariy
k ^{endi} oylanlarim bila birga alay misk ^o nëçik ^{grès-}
k ^o da jazilyirmèn boronit èt ^{ma} k ^{endi} oyullarim bila
pan norsèsni har turlu pèsonadan neda da k ⁱ
priynagabaniy bolsa bizim stronamizdan tut-
uniyirbiz k ^{endin} har trudnosttan boronit èt ^{ma}
dayin do tègo munda zaraz otstupit èt ^{miyin}
k ^{èt} ^{xojalxning} alnina pan ivašk ^o xatunu
k ^{endi} oylu bila misk ^o bila jazilyirlar k ^{endining}
k ^{içi} oylu uçun grèsk ^o uçun xaysining latasiy joç
tur da natènças munda dugul èdi da [skrešlono: ol] k ⁱ ol da mungar
zvalat èt ^k ^{ay} da ^a nagabaniasiy bolmagay ^{pn} nor-
sèsning oylandan ^{je} ^{ilga} dira k ⁱ spok ^{oyniy} ^{dzerž-}
aniasiy bolgay na xoldular storonalar k ^{èt-}
xojalxtan k ⁱ alarning munung k ⁱ stanovjenja-
lariy da intèrcizalariy duftarga jazilgay da
pamjentniy da bèrdilar

Folio 91v°

t'v r'rk yulis 27

turup obličnej k'ëtχōjalχning alnina
χatindžan èrèvanli ahamir χatiniy χaysi-
ning oylu oldu riγada ay pan murad
bila neda ègirlik 'i bar èdi èsa pan muraddan
ol sb-lar vēčindan χaysi k'i alay ol k'èndi bër-
gan rozdrobiça uçun alay nëçik' oylu bër-
gan sb uçun χaysi k'i pn murad da bar èdi
aytti k'ëtχōjalχk'a χaysining džuvaplarina
χarši pn murad džuvap èt'ti da pok'azat
èt'ti k'i aning χatina artix χalmiyir alay
χatun bèrgan rozdrobiça uçun nëçik' oγ-
lu bèrgan sb tèk' flī dži neni k'i džanimis
na aytiyirmèn k'i ozga turlu dugul èvèt
baçit èt'ip bu χatunung faχirlixi us-
na ol dž flī uçun têngri sovuk'un-
dan bèriyirmèn pdž flī da χolarmèn k'i mènī
barçadan k'vitovat èt'k'ay na χatun
kvitovat èt'ti pan muradniy barçadan

vječnīmi časiy

t'v r'rk yulis 1

t'urup obličnej k'ëtχōjalχning alnina
yagop oylanlarīy k'χardaš t'òròs ivaš-
k'ò da χaçk'ò bir jandan da birsi jandan
dr a[sdua]dzadur k'ahana stimbollu k'ahana

Folio 92r°

da zèznat èt'tilar yagop oylanlarīy bu tur-
lu χaysi k'i dr a[sdua]dzadur bèrip èdi uçmaχ-
li džanli grèsk'ò χardašimīzga rīdžžz χzil
flī amanat da c osmani duftarina k'ora
uçmaχli džanliniing χaysi k'i munung k'i sm

ioyari jazilgan xačan k'i t'engri jetk'irsa da
t'engri sahlx bërsa k'i uçmaçli džanlining
rızylarıy satılsa bérilgay aval dr
adzadurnung sumasıy nèçik' ioyari jaz-
ilip tir rıdžžz xzil flı-sun bèrgaylar fçèlè
andan songra nè k'i da fayda t'engri bërsa
na polu bolgay uçmaçli džanlining oylanlarıy

bila birga

t'v rıçk okostos k

çatındžan èrèvanlı ahamir çatunu çays-
ining oylu rıyada oldu k'èlip k'ètçòja-
lçk'a bèrdi sb flı pdž da çoldu k'ètçò-
jalçtan k'i a xaç da a isgi èt'tirgaylar
ay çalgan sb-niy çatlarına çaldırgaylar
nè da çalirèsa bu çalgan sb çalir çatun-
nung èrk'ina k'i aning bila angar èrk'li bol-
ur aylandırma nè turlu k'èndi k'lasa dayin
pn domažirsk'iyar da bar i flı aytç'anına k'ora
pn muradning bu pdž flı-nu k'ètçòjalç aldiy
k'ètç'anda şahardan olat zamanında
bu sb-dan k'ètçòjalç bèrdilar k'i işlattiy

Folio 92v°

pan pèt'rè a isgiy da a xaç 6 hrivna gs
da 2 lot çaysi isgi da xaç boldu sm
sb-ga džit' flı-ga kumuš uçun altun-
çiga bérildi dže flı xzil flı-ga lz flı
iř bahasıy ži flı çalganıy k'ètçòja-

lçta çaldiy

109 f'sma ètti bu isgi

t'v rıçk sjeb[djempjer] žje

dr lusigning anasıy turup obličnjey
k'ètçòjalçning alnina žadat èt'ti k'i uç-
maçli džanlı dr lusigning tonlarin bër-

gaylar oyluna k'ètχòjalχ da baçit'èt'ip
 k'i buzulmagay na vīdat'èt'tilar ana-
 sīna uçmaçlı džanlīning anīng k'i tonlarniy
 dayīn do tēgo'èk'inçi k'èldi'đr lusigning
 anasiy da aldī a k'umuš xaşux da
 ā k'umuš špilk'a k'ètχòjalχtan χolup
 k'i potrēba đir oylanga k'ètχòjalχ bērdi-
 lar anīng χoltχasiy usna
 t'v'řk sīēb[đjempier]žīe
 k'èlip k'ètχòjalχning alnīna pan zadik'
 br'ivašk'ò èrēp'òχan oylu da χol-

Folio 93r°

du k'i vdaniy bolgay ā saymōsaran χaysi
 k'i pan at'abēy bikaša oylu zamosçjalī
 k'iyovlariy jazma bērip ēdi uçmaçlı džanlī'đr
 lusigga na k'ètχòjalχ vīdat'èt'tilar an-
 ing k'i saymōsaraniy χoltχasiy usna pn
 zadik'ning
 t'v'řt p'jed[rvar]žīe
 turup obličņey k'ètχòjalχning alnīna
 pan grēsk'ò kaspar oylu singariy bila birga
 hosk'a bila da pani hosk'a k'èndining ēya-
 siy ašīra nēçik' priyrodzoniy opēk'unu
 ašīra k'vitovat'èt'ti pan mik'lašni pan
 andriy oylun χayin at'asīn da anīng
 pot'omok'larīn da vjeçņimi çasiy ol dobrodan
 χaysi k'i angar uçmaçlı džanlī ēyasīndan
 andriydan tora bila priypadat'èt'iyēdi
 alay stoyonçiy nēçik' ruχomiy dobrodan
 k'i artīχ nē pan mik'lašta da nē anīng
 pot'omok'larīnda çasiy vjeçņimi nēmasiy χal-
 madiy χaysi k'i jōyari mjanovanī strona-
 lar χoldular k'ètχòjalχtan k'i munung k'i

zèznaniĵalarin duftarga prĳynĵat èt'k'aylar
da pamĳentnĳy da bèrdilar munung ĵanĳna
zaraz p̄n mik'laš p̄n andriy oylu opovidat èt'
ti k'ètĵòĵalĵnĳning alnĳna k'i uĉmaĵli dĵanli
oylunung andriyning nè k'i ton opraĵĳy bar èdi

Folio 93v°

anĳy ĵoyari mĵanovanĳy k'èlini aldĳ birga-

sĳna

t'v rĵt p'ĳedrvar ĳe

t'urup obliĉnĳey k'ètĵòĵalĵnĳning alnĳna
pan bohdan bèrnat oylu artĳx atĳy bila
ĉinĉèrèbiy da k'vitovat èt'ti uĉmaĵli
dĵanli ĵayin at'asĳnĳning potomok'larin da
opèk'unlarĳnda pan vask'ònu pan pilip
oylun da pan holubnu ivašk'ò oylun
da p̄n grèsk'ònu p̄n t'uman oylun k'ir-
k'òr oylu ol dĵ ĳĳi-dan ĵaysi k'i uĉmaĵ-
li dĵanli ĵayin at'asĳy ĉĵarĳp èdi dast-
imènt bila k'i artĳx ortalarĳna bu
vèĉtan nèma ĵalmaidĳy

t'v rĵt p'ĳed[rvar] z

t'urup obliĉnĳey k'ètĵòĵalĵnĳning alnĳna
pan simòn kirk'òr oylu k'amènèĉli kvitov-
at èt'ti pan grèsk'ònu pan t'uman oylun
kirk'òr oylu ĳzr ĳedĵ osman sb-sĳndan k'i
dosĳt boldu k'èndĳna k'i artĳx à hèsèp
ĵalmaidĳ ortalarĳna dayĳn ĵaĵĳi bèk'lik'
uĉun pamĳentnĳy da bèrdilar

Folio 94r°

t'v rĵt mard ĳp

t'urup obliĉnĳey k'ètĵòĵalĵnĳning alnĳna

pan asvadur xačk'o k'iyovu artix atiy
 bila k'iyik' pan mik'laš švagèriy bila xatun-
 unung xardašì bila spulñey èk'si birga
 zèznat èttilar k'i ivašk'òga yagop oyluna
 borçlu xaliyirlar pèvnñiy suma řèdžijè fli
 har fli-nu sanap l-ar hrš nèmiçnñing xaysi k'i
 bunung k'i sm borçnu tutundular tola-
 maga t'èngri jetk'irsa jilina xačan k'i jazilsa
 t'v řijè-si da mardnñing žp-si obligovaçça bol-
 up k'èndilarinñing barça mayèntnostu usna
 alay stoyonçiy nèçik' ruxomiy alay hali bol-
 gan nèçik' songra nabitiy pririk'at èt'ip
 biri birimiz uçun spulñey da biri bariš uçun
 zaplata èt'ma nayd'sb bila nè bir xumaš bila
 nè bir fant bila ay ègar bu jöyariçi mjanov-
 aniy sumaniy řèdžijè fli-nu zamaninda bër-
 masalar da børsalar zapozvaçça bolmaga
 na povinen bolgaylar xaysida-k'olvèk' t'oraga
 k'èndilarin pozvat èt'sam otstupit èt'miyin t'ora-
 dan manga zupèlñey sumaniy mjanovaniy tolama
 ay xayda k'i namniy umèšk'at èt'salar ol na-
 mjenoniy zamaniy na nèda-kolvèk' smit èt'sam ziy-
 an upominaçça bolmaga k'i manga antsiz inam
 bèrgaylar dayin do tègo nè turlu bolsam obvar-
 ovniy zapis vimislit èt'maga k'ènsima barçaga

Folio 94v°

uniyirlar xaysi k'i jöyariçi mjanovaniy ivašk'ò k'èt-
 xöjalxan k'i bunung k'i zèznaniälärin pan as-
 vadur bila pan mik'lašning priyientiy bolgay ak-
 talarina neni otrimat èt'ti
 t'v řixt mard žt'
 br lu[s] todork'a oylu xazançi oylu
 k'afali açkolvé tèni bila xasta èvét

*aḫilinda igi sah undatip ḫatīna
 špitalga ḫaysi k' i natēnčas nēčik' musa-
 fir špitalda jatip ēdi k' ahanalardan
 d̄r asvadur bila d̄r kasparnīy da p̄
 špitalnīyni pan boyuš bila pan iurk' onu
 da k̄s tur da k' afali harandonnung
 uruyu anda ēdi ḫaysilarīning alnina
 aval d̄žanī k' ēndining da barča sprvasn
 biy t' ēnriga da t' ēnin uččivīy saḫlamaḫk' a
 simarladīy da dobrosun k' ēnsining ḫay-
 sin k' i biy tēngri k' ēndina do času uzičīt
 ēt' ti bu tēstamēt bila da k' ēndining
 sonyu ērk' i bila bu turlu rozprawit
 ēt' ti bašta bērdi a čērograf bašḫiš
 iuḫovga d̄z̄d̄z̄ talērlḫ ēsk' i ḫaysi k' i k' ēndi-
 na borčlu ḫalip t̄ir nurbēgning ḫardaši
 oylu ḫačadur bitlizli ḫaysi čērograf
 bu turlu opivat ēt' iyir ērmēniča*

Folio 95r^o

[6 wierszy podpisów w języku ormiańskim odczytane przez dr Piruzę Mnatsakanyan:]

*Es pidlisc' i Xač'atur ari k' afac' i paron Lusēn
 č̄c dalēr. Ta K'ristos, or Ilovi earmark' in tam ea
 Luplinin. Ays banis vka ḫoča Yagobšan Ags-
 ēndi kafac' in, Awag paron Sisc' i Grigor.
 Grec'aw t' v r̄ḫg dektember žt'. Es Xač' a-
 tur ḫəntrec' i paron Tiroč' in, or mawhrec' bu dur
 suratīy bu čērografnīng ḫaysi k' i ioyari
 jazilgan ēgar k' ahanalḫ ēgar špitalnīylar
 ēgar k̄s-tur k' ēlip obličnīey k' ētḫōjalḫ-
 k' a oddat ēt' tilar anīng k' i čērografnīy
 učmaḫli d̄žanli dastimēt bila otk' az ētk' an
 iuḫovga nēni ḫoldular ioyari jazilgan*

pèrsonalar k'ì priyentiy bolgay ak'talarina

nèni otrimat et'ti

ṭ'v ṭ'χṭ mard 19

turup obličnëy k'ètχòjalχnëng alnina
pani arzu uçmaxlî džanli pñ xačk'ò dra-
gamanning sîngariy alip k'ëndina opèk'-
unluχk'a bu spravaga pan ivašk'ònu
ḃr t'òròs oylun χaysi ašira žadat èt'ti
ḃr èrèçp'òxandan da k'ètχòjalχtan k'èn-
di upadok'una rat'unok' k'ètχòjalχ da
k'orup anëng sîχlî džimin na bërdi-
lar k'ëndina ḃz ḃli ḃb pani arzuga
pani arzu da dozvolit èt'ti ulu χuçnung

Folio 95v°

ustundan k'èndi muru usna zask'lèp-
it èt'ma dobrovolnëy k'èndi jaχšî èrk'in-
dan da pan ivan da ḃr jask'ò oylu ang-
ar χaršî bolmadiy da munung k'ì nèma-
ga usna di[r]

[dopisek drobnym pismem:] ḃr asvadur bèrgan jalmužna juχovga da špitalga
75 ḃli] duftarnëng uçma jazilip tir bu duftarnëng

ṭ'v ṭ'χṭ abril ṭ'z-sna

pan mik'laš pñ andriy oylu pan stèç-
k'ò bila grèsk'ò oylu k'iyovu bila birga
turup k'ètχòjalχnëng alnina pan mik'-
laš aytte bu turlu ḃr èrèçp'òxan-
lar biylar ayalat biylik'ingizga ang-
latiyirbiz k'in èdi ruznost bar èdi
èsa mènim da k'iyovumnung pan stèç-
k'ònung arasina χzîm vèçindan nèçik' k'ì
biylik'ingiznëng aktasina ol sprava
jazilgan ḃr na hali barištiχ da ol bar-
ça postupok'larniy umorit èt'iyirbiz

da aval èt'k'an nšanniy bèk'lik'ta çal-
diriyirbiz da çolarbiz k'i bu bizim zèz-
navanijemiz jazilgay biylik'ingizning akta-
sina da pamjentniiy da bèrdilar

ṭ'v ṛχṭ okost[os]ṭiz-sna

t'urup obličniiy k'ètχòjalχning alnina
bir jandan pan mik'laš ṭr bèrnat oylu ṭn

Folio 96r°

t'òros bila çardašining oylu bila da birsi jan-
dan ṭn jakub vartèrès oylu da ṭn jak'-
ub da hrihor oylu k'vitovat èt'tilar ṭn
mik'lašni ṭr bèrnat oylun da pan t'òros-
nu da pan zadik' oylun ṭn mik'lašning çar-
dašining oylun ol ṛḏž ṭli sumadan
uçmaçli džanli vartik'ning oylanlariniyning
da barça obligacijadan çaysi k'i aval
jazilip èdilar pan mik'laš pan t'òros bila k'i
dosit boldu pan jakubga vartèrès oylu-
na da pan jakubga pan hrihor oyluna
nèçik' opèk'unlarga nèdan pan mik'lašni
da pan t'òrosnu vječniiyi çasiiy k'vitovat èt'iy-

irlar

ṭ'v ṛχṭ okost[os]ṭiz

t'urup obličniiy k'ètχòjalχning alnina
pan jakub vartèrès oylu zèznat èt'ti
çaysi k'i aldī uçmaçli džanli vartik'ning
hrihor oylu ṭ oylaniiyning payin naht ṭb
ṭli èdž zèzvolènjasiyning artindan pan jak-
ubnung hrihor oylu nèçik' priyrodzoniiy op-
èk'unnung dayin do tègo zèznat èt'ti k'i nè k'i
altun k'umuš indžilariiy bar èdi ol oylanlarniing
barçasiniing paylariy da barça dandanijelariy
da pan jakubnung vartèrès oylu çatina

Folio 96v^o

χaldī χaysi k'ī munung k'ī dobroṇu alīp
obligovačča boliyir k'ēndining barča mayēnt-
nostunung usna alay stoyončiy nēč-
ik' ruχomiy alay natēnčas bolgan nēčik'
songra nabītiy do tēgo p̄ oylanniy da
alīp χatīna saχlama povinēn boldu
alay nēčik' angar t'ēngri miliy dir
t'v̄ r̄χt̄ okost[os] īz-sna
t'urup obličnejey k'ētχōjalχnīng alnīna
pan mik'laš b̄r bērnat oylu bir jandan
da birsi jandan pan [skrešlono: hol-] jakub hrihor oylu
da k'vitovatča boldular k'ī biri
birina ēgar pan mik'laš pan jakubga ēgar
pan jakub p̄n̄ mik'lašk'a bir nēma χalmadi-
lar ēgar turk' spravalariṇdan barča hēs-
ēplariṇdan dosīt boldu pan mik'laštan
pan jakubga nēdan pan mik'lašni k'vitovat
ēt'ti p̄n̄ jakub vječnīmi časiy da pan mik'laš
da pan jakubnu na χoldular p̄ janda
k'ētχōjalχtan k'ī munung k'ī k'vitovaniā-
lariy ak'taga jazīlgay da pamientniy da
bērdilar

Folio 97r^o

t'v̄ r̄χt̄ okostos īz
t'urup obličnejey k'ētχōjalχnīng alnīna
učmaχlī džanlī vartik'ning oylu grēsk'ō
k'vitovat ēt'ti pan jakubnu vartērēs
oylun da pan jakubnu da hrihor oylu
dadularīn opēk'adan k'ī angar dosīt
boldu k'ēndining s̄b payindan k̄d̄z̄d̄z̄ flī-dan
nēdan k'ēndilarīn vječnejey k'vitovat ēt'ti

t̄v r̄xt okost[os] īz

t'urup obličņey k'ëtχòjalχņning alnina
pan ĵakub hrihor oylu něčik' opėk'unu
učmaχli džanli vartik'ning χardašiniņg oylan-
lariņning zėzvolit'ėt'ti k'ėtk'anda frangist-
anga k'i ol oylanniņg payi χaysi p̄n mik'laš-
ta χuluχ'ėt'iyir b̄r andriy oylunda k̄dždž
f̄li-su p̄n mik'lašning χatina χalgay pan
andriy oylunung aning k'ėlganina dira frang-
istandan něčik' p̄n mik'laš'ėt'ti da aldī
aning k'i s̄b-niy χatina saχlama oχanniņg

payin

t̄v r̄xt hogdjempjer ž̄ie

t'urup obličņey k'ëtχòjalχņning alnina
d̄r krik'ór lučk'a k'ahanasiy d̄r vask'ó oylu

Folio 97v°

zėznat'ėt'ti k'i ol bsagniy χaysi k'i muradniņg
oyluna antosk'a bėrip'ėdi žėnĵawsk'iyning
χziy bila ĵolsuz k'i pan holubnung prič-
inasından boldu ivašk'ó oylu χaysi
k'i ol birda p̄ [d]a bitik' ašira ĵazip
k'ėndi ustuna aldī babasniņg barča
trudnostlarin da aniy angar k'ėltirdi
k'i ol bsag bėrildi alarga

t̄v r̄χie yunvar ž̄a

turup obličņey k'ëtχòjalχņning alnina
pani zosk'a učmaχli džanli pan grėsk'ó-
nung ĵuχnovičniņg siņgariy χziy pan
kaprusnung at'asiy ašira něčik' k'ėndi
opėk'unung k'vitovat'ėt'iyir p̄n
t'órósnu pan zadik' oylu[n?] bėrmatovični
da aning siņgarin da pani barbarasiy
da učmaχli džanli χodžasiniņg anasin

da pani nastuḡnanıy barça spadokʼtan
 uçmaḡlı dʒanlı ʻerining kʼendining ḡaysi kʼi
 vēdlē prava p̄ri[l]padat ʻetʼiyir ʻedi kʼendina
 do tēgoy nē da vnēsit ʻetʼip ʻedi uçmaḡlı dʒanlı-
 ga alay ruḡomıy nēçikʼ naḡdʼsb̄ r̄pdž̄ fl̄i nēçikʼ
 ol̄dz̄ ḡz̄il̄ fl̄i -nu da ḡaysi kʼi uçmaḡlı dʒanlıga
 kʼendining ʻerina bērip ʻedi andan barçadan kʼv-
 itovatʼ ʻetʼtilar atʼasıy bila birga ioyari mjan-
 ovanıy p̄ersonalarnıy vjeçnımi çasıy

Folio 98r°

ı̄v̄ r̄ḡie p̄ jedr[var]ı̄k

turup obliçnıey kʼetḡoıalḡnıñ alnına
 d̄r̄ ḡaçadur upominaçça boldu ḡaysi
 kʼi uçmaḡlı dʒanlı pan zaḡno pan andriy oylu
 dastimēt bila çḡarip ʻedi ž̄ie fl̄i sb̄ d̄r̄
 ḡaçadurga kʼi anıñ kʼi sb̄-nıy bērgaylar
 kʼendina kʼetḡoıalḡ d̄zuvap ʻetʼtilar kʼi uç-
 maḡlı dʒanlı zglondēm povinovaçtva ḡatun-
 u vēçindan çḡarip ʻedi na kʼerakʼ kʼi ḡatun-
 unung bilmaḡ i[š] bila da bolgay kʼi anıñ kʼi sb̄
 sanga bērilgay d̄r̄ ḡaçadur ʻekʼinçi kʼeldi
 pan stēçkʼò bila ḡodzıgiy oylu kʼetḡoıalḡkʼa
 ḡaysi kʼi zēznat ʻetʼti pan stēçkʼò kʼi ḡatunu da
 zēzvolit ʻetʼti kʼi anıñ kʼi ž̄ie fl̄i sb̄ bērilgay
 ḡaysin kʼi kʼetḡoıalḡ d̄r̄ ḡaçadurga

ı̄v̄ r̄ḡie abril̄ ıt̄

turup obliçnıey kʼetḡoıalḡnıñ alnına d̄r̄
 adzadur kʼahana p̄n zadikʼ bila br̄ ivaš-
 kʼò ʻerēçpʼòḡan oylu zēznat ʻetʼti d̄r̄ asva-
 dur kʼi ḡaysi kʼi borçlu ʻedi p̄n iurkʼò ʻerēçpʼòḡan
 oylu d̄r̄ asvadurnung oyluna mardiròs
 çalabiyga p̄džž̄r̄ sb̄ osmani ḡaysi kʼi mun-
 nung kʼi suma sb̄-nıy pan zadikʼ ḡardaši pan

jurk'önung toladî taman đr asvadurga
da çerografinda xaytardı đr asvadur
pn jurk'onung pan zadik'k'a xardaşına xay-
si k'i đr asvadur da obličñey turup k'êt-
xójalxñing alnına zèznat èt'ti k'i aning k'i

Folio 98v°

borç dosit boldu k'i artix dawi èt'magay-
lar bu borç vèçindan k'vitovat èt'iyir
đr asvadur alay pan jurk'önu nèçik' pan
zadik'ni vjeçnîmi çasïy xaldirmiyin k'ëndina
bir jol da ni pot'omstvosuna bir jerda bun-
ung uçun davi ètmagaylar p çerografu-
na đr asvadurnung da obligacıyasın
k'êt-xójalxta bolgan xaytarıldı xaysi k'i
jovari mjanovaniy pèsonalar xoldular k'êt-
xójalxtan k'i munung k'i zèznanjalarïy duf-
targa jazilgay da pamjentniy da bèrdilar
t'v rxiè yunis ip

bèrdi k'êt-xójalx'a xalin bitik' đr lus-
igning vartik' sargawark'k'a oylanlar
ovratmaç vèçindan potrèba boldu da
a bitik' narjeg da a mjegniç da èrmèniça
sozlamaçk'a dayin bèrdilar đr lusig-
ning a şaraganóçun jakub sargawark'-
k'a džixan toınuna pn misk'önung xolu
aşıra sèrèpk'ò oylu k'i sarnagay usna
t'v rxiè yulis è-sina

t'urup obličñey k'êt-xójalxñing alnına
đr adzadur k'ahana stambollu dobro-
volñey zèznat èt'ti xaysi k'i t'v rxa bèr-
ip èdi amanat jedž xzil flî uçmaçli džan-

Folio 99r^o

lī grēsk'ōga yagop oyluna na polu nē da
t'ēngri bērsa gs-īy faydanīng dr asvadur-
nung bolgay īarīmīy grēsk'ōnung fayda tuš-
tu dždži fli gs dr asvadurnung payina
īana t'v r̄xp bērgan amanatlarıy bu dur
babadjasīy bērgan χzil fli kdžžē χ sb ēk'-
sik' īana k'ēndining dr asvadurnung r̄jedž
χzil fli bu sumanīng dr asvadur bērgan
r̄džžē χzil fli-nung faydasīn χaysi k'i ort-
ax bolsar ēdi faydasīy uçmaχlī džanlī bila
bērdiχ fayda dr asvadurga pdžl χzil fli
da lp hrš suma bu p amanat ēt'ti p̄r̄xē
χzil fli da hrš lp suma barça χaysi k'i dr
asvadurga bērdiχ χzil fli p̄r̄jedžxē da
hrš lp da monita nēmiç hēsēpi dždži fli gs
χaysi k'i dr adžadur zēznat ēt'ti k'i angar
uçmaχlī džanlī grēsk'ōdan yagop oylundan
songra anīng χardašlarīndan nēçik' opēk'-
unlardan priyrodzonīy pan t'ōrōstan da
ivašk'ōdan da p̄n çačk'ōdan bu barça suma-
dan dosit boldu artīx ā hēsēplarıy ā
davilariy ortalχta χalmadiy nēdan
k'ēndilarīn īoyari mjanovanīy opēk'unlarnīy
k χardašni da k'vitovat ēt'iyir dr adža-
dur vječnīmi časīy da potomok'larīn da
alarnīng

Folio 99v^o

t'v r̄xje nōyjempjē 12
pan çaçadur pan pilip k'iyovu da
pa[n] grēsk'ō da pan zadik' oylu zapozvat
ēt'tilar pan vask'ōnu pan pilip oylun

k'ət'χōjalχk'a χaysi k'i avalgi pozovnung
artından turmadıy da žamgöçnu sf-

uk'at ét'ti

t'v r̄χ̄ie nōyemp̄ier ž̄i-ina

t'urup oblič̄n̄ey k'ət'χōjalχn̄ing aln̄ina
pan gr̄esk'ò br̄ zadik' oylu k'èndin̄ing s̄ing-
ar̄iy bila χaysi k'i pan vask'ò z̄adat ét'ti
pan gr̄esk'oga k'i uçmaχl̄i d̄zanl̄i at'am χz-
lar̄ina ç̄χar̄ip édi k'iyovlar̄ina dugul
an̄ing k'i j̄ed̄ž̄ juz-ar̄ fl̄i-nu tastim̄ent bila
na pani hosk'a oblič̄n̄ey turup k'ət'χō-
jalχn̄ing aln̄ina moçovat ét'ti k'èndin̄ing
éyas̄in pan gr̄esk'onu k'i nè k'i ét'iyir̄esa pan
gr̄esk'ò ja étsa angar barçaga zvalat ét'-

iyir χatunu

t'v r̄χ̄ie nōyemp̄ier ž̄i

turup oblič̄n̄ey k'ət'χōjalχn̄ing aln̄ina
da dr̄ awak'ér̄eç̄n̄ing p̄ stronada pan
çaçadur da pan gr̄esk'ò da pan pilipning
uçmaχl̄i d̄zanlin̄ing k'iyovlar̄iy da pan vas-

Folio 100r^o

k'ò da pan pilip oylu t̄erm̄inda χaysi k'i upomin-
açça bol̄iyir édilar k'iyovlar̄iy uçmaχl̄i d̄zanl̄i-
n̄ing dastim̄ent bila ç̄χargan j̄e-ar̄ juz fl̄i
pan vask'òdan na pan vask'ò d̄žuvap ét'ti
χaršilar̄ina bu turlu k'i m̄en an̄ing k'i das-
tim̄ent bila ç̄χargan sb̄-larn̄iy bolman b̄ermaga
çaχ polomsk'iy bila bir j̄anga bolmiyin z̄era tay-
no dugul dur égar ayalarga égar sizga
da barças̄ina k'i m̄en nè z̄iyanlar da nè trud-
nostlar k'oriyirm̄en hanuz sonγusun t'èn-
gri bilir égar k'i p̄èr̄ev̄edit ét'sa ustuma
tora bila ž̄ier̄ fl̄i davi ét'iyir na bu v̄eç-

tan bërman k'ëndilarına toram sk'onçiçça
 bolmiyin aning bila k'ëtχòjalχ iſitip
 p̄ janning da džuvapin džuvap bërdilar
 pan vask'òga k'i bu hadir iſ tir osondzoniy
 èvèt saliyirbiz ſapat'kunga k'i tur-
 gaysiz p̄ janda pozovsuz na anda dèk'-
 rit èt'arbiz nèçik' bolmalı dır
 nòyempjer ip̄
 turup obliçnıey k'ëtχòjalχning alnına
 tèrmında jak'ò na zavıtım rok'u alay p̄n
 vask'ò nèçik' pan xaçadur bila pan gr-
 èsk'ò zadik' oylu na užit èt'ti pan vask'ò
 k'iyovlarin pan xaçadurnu da pan grès-
 k'ònu χoltχasın usna dr̄ kaspar aw-

Folio 100v^o

akèrèçning k'i tozumluk'larıy bolgay
 pan vask'ò varšovdan k'èlginça bu
 χuvat tibina dobrovolnıe p̄ janda
 zèzvolit èt'tilar da χoydular tèrmin
 t'v r̄χıe tiegdıempjer ži
 turup obliçnıey k'ëtχòjalχning alnı-
 na pan bohdan pan murad bila da
 zèznat èt'ti pan bohdan donavak' oylu
 χaysi k'i uçmaçlı džanlı murad zamosç-
 jalı bèrip èdi p̄riyviliylarin zamosçjaning
 k'u sçovanıu pan bohdanga na an-
 ing k'i p̄riyviliylarniy hali oddat èt'ti pan
 muradga dr̄ simõnning k'iyovuna çay-
 si k'i pan murad k'vitovat èt'ti p̄n bohdan-
 niy k'i angar tamam χoluna k'irdi da
 dosit boldu aning k'i p̄riyviliylar
 t'v r̄χz p̄ jedrvar k̄
 turup obliçnıey k'ëtχòjalχning alnına

pan vask'ò br pilip oylu da pan xaça-
dur da pan grèsk'ò da zadik' oylu k'iyov-
larïy tərminde aytip bu turlu dr aw-
akèrèç br èrèçp'òğan biylar ayalalar nè
turlu k'i avalda biylik'ingiznïng alnïna

Folio 101r^o

gilèy èt'tix pan vask'ò usna xayysi k'i uçmaç-
li džanli at'asïnïng dastimèntina k'ora dosit
èt'ma k'lamas da bizga anïng k'i sb-larnïy bër-
maga xolarbiz k'i bizga biylik'ingiz k'èndindan
spraviadlivost èt'k'aysiz pan vask'ò džuv-
ap èt'ti aytip bu turlu dr awakèrèç
br èrèçp'òğan biylar ayalalar mèn nè turlu
k'i avalda dek'larovaçça boldum biylik'ing-
iznïng alnïna alarga k'i sk'onçiçça bolmiyin
spravam polomsk'iy bila bolman mèn alarga dos-
it èt'ma ja bërma dastimèntina k'ora at'am-
nïng da ni biylik'ingiznïng alnïna bu išta
vdavaçça bolman tèk' xayda jeri bolsa anïng
dr awakèrèç k'èt'xòjalx bila işitip p jan-
nïng da džuvapin bu turlu dek'rit èt'tilar
da bèrdilar p janga da toraga k'i anda
uznat èt'k'ay tora ol priçinalarnïy xayysin k'i
pan vask'ò xoyiyir k'èt'xòjalxning alnïna poloms-
k'iy vèçindan anïy tora uznat èt'k'ay sluş-
nïey mi dir jox ésa jox ay dastimèntni v moçiy
zaxovat èt'iyirbiz zviçayimizga hèm toralarimiz-
ga k'ora
t'v r'xz p jedr[var] t'
turup obliçnïey dr awakèrèç bila
k'èt'xòjalxning alnïna p janda alay pan
vask'ò nèçik'pn grèsk'ò da pn zadik' oylu

Folio 101v^o

da \overline{pn} $\overline{\text{xa}}\overline{\text{ca}}\overline{\text{dur}}$ $\overline{\text{zadat}}$ $\overline{\text{et}}\overline{\text{'ip}}$ $\overline{\text{dr}}$ $\overline{\text{awak-}}$
 $\overline{\text{er}}\overline{\text{e}}\overline{\text{c}}\overline{\text{tan}}$ da \overline{k} ' $\overline{\text{et}}\overline{\text{x}}\overline{\text{o}}\overline{\text{j}}\overline{\text{al}}\overline{\text{x}}$ tan avalgi gilèylarina
 \overline{k} 'ora \overline{k} 'i $\overline{\text{sk}}$ 'azat $\overline{\text{et}}$ ' \overline{k} 'aylar pan vask'oga
dastiméntina \overline{k} 'ora uçmaçlı $\overline{\text{d}}\overline{\text{zan}}\overline{\text{li}}$ at'asn-
ing dosit étma da bërma alarga aning
 \overline{k} 'i $\overline{\text{sb}}$ -larniy $\overline{\text{dr}}$ awakèrèc \overline{k} ' $\overline{\text{et}}\overline{\text{x}}\overline{\text{o}}\overline{\text{j}}\overline{\text{al}}\overline{\text{x}}$
bila $\overline{\text{d}}\overline{\text{zuvap}}$ bèrdilar aytip bu turlu
nè turlu \overline{k} 'i avalda sizni odèslat
 $\overline{\text{et}}$ ' $\overline{\text{ti}}\overline{\text{x}}$ torada hali da aytiyirbiz \overline{k} 'i
toraga odslat $\overline{\text{et}}$ 'iyirbiz bu spravaniy
pan grèsk'ò \overline{pn} $\overline{\text{xa}}\overline{\text{ca}}\overline{\text{dur}}$ bila sordular
 \overline{k} ' $\overline{\text{et}}\overline{\text{x}}\overline{\text{o}}\overline{\text{j}}\overline{\text{al}}\overline{\text{x}}$ tan \overline{k} 'i $\overline{\text{çaysi}}$ toraga ja nè sp-
osob bila \overline{k} ' $\overline{\text{et}}\overline{\text{x}}\overline{\text{o}}\overline{\text{j}}\overline{\text{al}}\overline{\text{x}}$ bu turlu $\overline{\text{d}}\overline{\text{zuv-}}$
ap bèrdilar alarga \overline{k} 'i bèriyirbiz sizga
èrmèni tórasina potrèbniy toraga voytk'a
dugul \overline{k} 'i anda birdan $\overline{\text{jak}}$ 'oy na zavitim
rok'u \overline{k} 'i ni bir dèlaçiyani $\overline{\text{a}}$ èk'sèpçia
bèrmagay zèra aniy dastimènt tèrpit étmas
 $\overline{\text{t}}\overline{\text{'v}}$ $\overline{\text{r}}\overline{\text{x}}\overline{\text{z}}$ p'jedr[var] $\overline{\text{t}}$ '

turup obličnïey \overline{k} ' $\overline{\text{et}}\overline{\text{x}}\overline{\text{o}}\overline{\text{j}}\overline{\text{al}}\overline{\text{x}}$ nïng alnïna
pan lazar $\overline{\text{br}}$ stèpan èrècp'òçan oylu k'èn-
dining çardaş oylu bila $\overline{\text{ça}}\overline{\text{çk}}$ 'ò bila ar-
tïx atiy sçius bila zèznat $\overline{\text{et}}$ 'ti pan laz-
ar çaysi \overline{k} 'i $\overline{\text{ça}}\overline{\text{çk}}$ 'önung çardaşining oylu-
nung dasturu bila aldi \overline{pn} domažirs-
 \overline{k} 'iy oylanlarından da \overline{pn} t'öròsoviçlardan

Folio 102r^o

nèçik' uçmaçlı $\overline{\text{d}}\overline{\text{zan}}\overline{\text{li}}$ çaynk'onung opèk'unlar-
[r]dan $\overline{\text{pd}}\overline{\text{z}}\overline{\text{dz}}$ $\overline{\text{fl}}\overline{\text{i}}$ $\overline{\text{sb}}$ -nïy çaysi \overline{k} 'i uçmaçlı $\overline{\text{d}}\overline{\text{zan}}\overline{\text{li}}$
haynk'ò dadusu dastimèntta naznaçit
 $\overline{\text{et}}$ 'ip tir $\overline{\text{ça}}\overline{\text{çk}}$ 'oga na $\overline{\text{ça}}\overline{\text{çk}}$ 'ò turup obličnïey

k'vitovat ét'iyir alay opèk'unlarniy joyari
mjanovaniy nëçik'pn lazarniy dadusun pdždz
fli-dan xayisi k'i dosit boldu k'endina tam-
am xoldu joyari jazilgan pèsonalar k'èt-
xòjalxtan k'i aning zèznaniyasın duftar-
larına priynjat ét'k'aylar da pamjentniy da bèrdilar
t'v r'xz yunis ik

t'urup obličnıey k'èt'xòjalxniñ alniña pn
mik'laš br andriy oylu oddat ét'ti k'èt'xòja-
lxniñ xoluna aning k'i sumaniy xayisi k'i al-
ip èdi xatına k'u sxovaniju kdždz fli-nu
zèzvolèniyasiniñ artından pan jakubnung
hrihor oylu nëçik' opèk'unnung uçmaçlı džan-
li vartik'ning xardaşining oylunung ohan-
niñ payin xayisi k'i pn mik'laš bèrdi faydasıy
bila k'èt'xòjalxniñ xoluna kdždzie fli k'u
sxovaniju xayisından k'i k'èt'xòjalx pn mik'lašni
k'vitovay ét'tilar sb-niy xaznaga xoydular
t'v r'xz-sna sieb[diempier] 17

t'urup obličnıey k'èt'xòjalxniñ alniña
pn mik'laš br andriy oylu da žadat ét'ti k'èt-

Folio 102v^o

xòjalxtan ol sb-niy xayisi k'i bèrip èdi k'u
sxovaniju k'èt'xòjalxk'a kdždzie fli-nu
vartik'ning oylunung uçmaçlı džanlinin
xayisi k'i pn mik'laš xatına xuluç ètiyir
ohanniñ payin na k'èt'xòjalx bèrdilar an-
ing k'i sb-niy pan mik'lašniñ xoluna 385
fli-nu nédan pan mik'laš k'vitovat ét'ti
k'èt'xòjalxniy k'i angar tamam oddaçça
boldu aning k'i sb tamam suma
t'v r'xz hogdiempier i
turup obličnıey k'èt'xòjalxniñ alniña

ḏr yusép k'ahana séčovlu uçmaḗli ḏzan-
li ḏr krik'or oylu kvitovat ét'ti dast-
iméntina k'óra ḏr ḏr-ining opék'unlarni
pn muradniy pan t'örösnu yagop oylun
da ḗalgan opék'unlarniy da dastimént-
ina k'óra at'asiniḗ da ži bitik'tan da ḗaysi-
si k'i dosit boldu k'éndina

barčadan

t'v r'xz hogdjemper i

pan murad ḏr simónnung kiyovu k'él-
ip ḏr awakèrèç bila k'ètḗòjalḗk'a od-
dat ét'ti a ḗuti moḗurlu ḗaysining içina
t'šiša içina méron bar édi ḗaysi k'i a ota-
iaḗali k'i ši bèrip édi uçmaḗli ḏzanli ḏr simón-

Folio 103r^o

ga saḗlama je ja z iildan bèri ḗaysi ḗutini
mohurlagan oddat ét'ti k'ètḗòjalḗk'a

t'v r'xe yunvar ii

turup obličnëy k'ètḗòjalḗnning alnina pani gul-
af uçmaḗli ḏzanli pn iask'onung singariy da
kvitovat ét'ti pan lazar opék'unu ašira pn
stèpan oylu br sèrèpk'ò oylu pn mik'lašni
da pn dawidniy ol pdž fli sb-dan ḗaysi k'i uç-
maḗli ḏzanli ḗodžasiy pn iakub dastiméntina
k'óra zèznat ét'ip édi k'i pdž fli amanatiy ḗat-
ununung bar édi èrinda na aning k'i sb-niy
opék'unlar bèrdilar pani gulafk'a ḗatun-
una uçmaḗli ḏzanli iakub ḗardašlariynning
nèdan k'vitovat ét'ti pani gulaf na vječnëy
časëy k'i angar dosit boldu aning k'i pdž fli
sb na ḗoldu ioḗari mjanovanëy p strona-
lar pn mik'laš bila pn dawid k'ètḗòjalḗ-
tan k'i aning k'i zèznaniyasiy pani gulafniḗ

prīyientīy bolgay duftarga da pamientīy da bērdi

ṭ'v r̄x̄ē p'jedr[var] 11

pan t'ōrōs pan zadik' oylu bērnatovič
turup obličnīey k'ētχōjalχning alnīna k'ēndi
jāχsi kolnundan postupit ēt'ti vank' špit-
alina ṛ'f̄lī s̄b vječnīmi časīy χaysi k'i bu
ṛ'f̄lī-nung požitok'undan χayil boldu

Folio 103v^o

bērma c' f̄lī-sun vank' špitalina har čērēg
jīlda ṛ'šar' f̄lī na poživjenīey faχirlarga
da ṛ' f̄lī šahar juxovuna s̄b χač χōr-
anīna žamadunda bolgan bu vēč bila
k'i ṛ' k'ēz jīlda tum ēt'k' aylar a[sdua]dzanīey bila
bu suma ṛ' f̄lī-nu obligovat ēt'ti k'ēn-
di ovu usna χaysi k'i undaliyir zaχnovsk'iy
ā jandan [w ramce: da birsi jandan] b̄r domažirsk'iy-
ning arasīna da birsi jandan b̄r zaχno oγ-
lanlarīnīng arasīna bu vēč bila k'i nēga
dira k'ēndi tiri dir munung k'i ṛ' f̄lī-dan
jōyari jazīlganga k'ora faydasīn d̄z-ar
f̄lī bērgay da χayda t'ēngrining buyruχu
k'ēlsa ustuna da oylanlarīy klasalar
bu ṛ' f̄lī-nu janlarīna tutma da bun-
ung ki faydanīy bērma na ol alarnīng ērk'ina
bolgay χayda k'i k'lamasalar bunung k'i s̄b-
nīy ṛ' f̄lī-nu tutma povinēn bolgaylar k'ētχōjalχ-
nīng χoluna bērma barčadan ilgari prīs-
tupit ēt'miyin bir dzalga da k'ētχōjalχ
t'ēngrining sovuk'u učun ol jol bila jana
nēčik' jōyari jazīlip tr šafovat ēt'k' aylar
bu dur mēnim ērk'im ay bu jōyartigi
c' f̄lī-nung avalgi k'vartalīn 20 f̄lī-sun
bayramda p̄-inči vařtavarīta k̄-unči

vařaka řačta t-unči dznunnta bu

Folio 104r^o

vaxtlarda bërilsar k'vartallar ègar k'ahana-
lřk'a ègar řpitalgay vječnïmi časïy
ay bu įoyarigi įazılgan řpital vank'k'a
řarři řaysina k'i pñ t'òròs c-ar řli har řil
nadanıey bërıp tir na pñ mik'lař dadusu
bila spulniy řb-dan budovaçça bolup

tur ol řpital

t'v řxè mard ře

k'ètřòjalř pospolitïy bila birga bu
turlu postanovıenje èt'tilar turk'k'a
įebërmař uçun k'i k'imsa smit èt'magay
nè k'ètma da nè įebërma nèjasnè da nè
a fortèllar ařira çaç çubuxuruř-
k'annıng aynak'ununa dira nèga ř
řzil řli dźurum k'èndi ustlarına dob-
rovolniy řabul èt'tilar řs-ıy k'orolga řs-ıy
įuxovga řaysi toraga da undalgan
bolur èsa toradan otstupit et'miyin an-
ıng k'i řb zarar bërılgay

t'v řxè mard řp

k'ètřòjalř pospolitïy bila birga
alar bila k'imlar k'i įazılıp trlar hokum-

Folio 104v^o

larnıng řardźina řoyuřma zèzvolit' èt'tilar
bařta

řr èrèçp'òřan awèdik'

pñ mik'lař bërnatoviç

pñ řodźènk'ò ivařk'ò oylu

pñ įakub zařno oylu

řli 050

řli 300

řli 200

řli 080

<u>pn</u> lazar stépan oylu	<u>flī</u>	080
<u>pn</u> t'òròsovičlar	<u>flī</u>	100
<u>pn</u> kaprus đr nigol oylu	<u>flī</u>	050
<u>pn</u> pètrè zaχno oylu	<u>flī</u>	040
<u>pn</u> t'òròs yagop oylu švagèri	<u>flī</u>	100
<u>pn</u> nurbég <u>pn</u> murad bila	<u>flī</u>	100
<u>pn</u> misk'ò xačk'ò oylu	<u>flī</u>	040
<u>pn</u> ĵurk'ò èrèçp'òĵan oylu	<u>flī</u>	040
<u>pn</u> bohdan donovak' oylu	<u>flī</u>	050
<u>pn</u> ĵakub vartèrès oylu	<u>flī</u>	050
<u>pn</u> mik'laš andriy oylu	<u>flī</u>	040
<u>pn</u> holub ivašk'ò oylu	<u>flī</u>	040
<u>pn</u> holub ĵask'ò oylu	<u>flī</u>	030
<u>pn</u> ivašk'ò da xačk'ò yagop [oylu]	<u>flī</u>	024
<u>pn</u> t'òròs bèrnatovič	<u>flī</u>	300

bunu pod vinon ĵè hrivna džurum
tibina k'èltirgaylar bèz umièšk'anĵa
sma bèrildi nè k'i stĩmbolda ĵardž

Folio 105r^o

bolup édi [wyras skrešlony: sènèn] [gulsk'iy zamanĩnda]

pn halıçk'iy èlçi 1714 flī
toxtattılar k'ètĵòĵalχ bu ĵoyarigi
ĵazılğan osobalar bila birga k'i bun-
ung k'i sb-larıy biy t'èngri ĵetk'irsa bizim
svĵatk'ada ĵa asıyga alıp otpr-
avit èt'k'aylar ĵa nè turlu-k'olvèk' ĵoldan
k'i çĵk'ay anıng k'i sb-lar hokumlar ĵardž-
ina ay ol stanovĵenĵa ĵaysi k'i boldu
t'èngri ĵetk'irsa k'imning-da-k'olvè ĵumaš-
larıy k'èlsa turk'tan na povinèn bolgay-
lar r flī-dan ĵè flī bèrmaga çax bu
suma çĵk'inča barča

[znak: ✱] t'v rĵè mard ĵè tĵegd[ĵempĵer] 18

ǫr mjelk'isjetjeg gat'öyigös k'eldi k'ax-
 paš bila da ā hapaya bila at'ördan
 ǫr t'awit gat'öyigöstan nīviragliyin
 aytip k'i za života mēni gat'öyigös al-
 ǫslattilar aning k'i bitik' zanēsit ēt'ti
 munda k'ētǫjälǫk'a k'i ēk'imizda bir biz
 nēčik' at'a oylu bila ǫaysin k'i ulu hor-
 mat bila ǫabul ēt'tilar p̄n avēdik' ērēc-
 p'ōǫan zamanina šimk'o oylu da p̄n stēpan

Folio 105v^o

lazar oylu olup ēdi aning jerinda pan mik'-
 lašni sērēpk'ō oylun tangladilar k'ētǫ-
 jälǫ žöyövurt bila da gat'öyigös k'omfir-
 movat ēt'ti da ǫr kasparniy da awak-
 ērēcǫjın k'onfirmovat ēt'ti na ēsk'i zvič-
 ayimizga k'ora čǫip k'ahanalǫ žöyov-
 urt bila ǫarši [skrešlono: čǫip] ulu hormat
 bila p̄rinyiat ēt'tilar da tjeđdjempierning
 ži-indan ulu oručnung p̄ haftasndan
 songraga dira munda boldu da at'-
 ör[h[zam.: n]axiy bērdilar k'ēndina iēdž ǫzil fli
 andan bašǫa nē k'i t'ēngri tugallasin
 žöyövurt ēgar s̄b ēgar k'umuš k'ubok'lar
 ēgar tonluǫlar bērdilar bašǫa k'ēn-
 dina da aǫpašlarina da ž-ar talēr
 da ā-ar tonluǫ čēk'man k'ētǫjälǫ bēr-
 dilar da t' at rīdvan ǫoš turup k'amēn-
 ēčk'a dira odoslat ēt'tirdilar mard 5-
 ina t'v r̄xi-ina hayōç

t'v r̄xē tjeđdjem[pier] 28

ǫr mjelk'isjetjeg gat'öyigös k'ēlip nīwir-
 agliyin bērdi t'ōyt'i ǫr ǫaçadurga
 k'amēnēçli šimk'ō oyluna ǫodžigiy k'iyovuna

da k'oturdu ol xaryšni ustundan
xaysi k'i dobrovolnĵey ustuna k'otur-

Folio 106r^o

up ědi mank'erman babaslxĵy věčindan da
bitik' da běrdi k'ěndina xaysi k'i d̄r xačadur
k'ělip xoldu k'ětxòjalx̄tan k'i anĵng k'i ĵazov
duftardan buzulgay k'ětxòjalx̄nĵng bilma-
xĵi bila něni k'ětxòjalx̄ pozvolit ět'ti

[znak: ✚] t'v r̄xĵi mard 16.. r̄xě hog[dĵempĵer] 22
turup obličnĵey k'ětxòjalx̄nĵng alnĵna
pn t'òròs zadik' oylu běrnat'[ovič] zěznat
ět'ti xaysi k'i ol dragaman xatunundan
alĵan tĵyirman spulnĵy s̄b-ga alĵngan
dĵr mik'laš dadusu bila na ol ĵs-ĵndan
proy su[i] intěrěsĵy kvitovat ět'iyir pn mik'-
lašni dadusun da anĵng potomok'lar-
ĵnda vĵěčnĵmi časĵy a pan[o]stvo k'ěndina
xaldĵirmiyin xaysi k'i dosit boldu k'ěn-
dina k'i artĵx ol věčtan ortalarĵna
bir něma xalmadiy na xoldu pn mik'-
laš k'ětxòjalx̄tan k'i anĵng k'i zěznanĵa-
sĵy pn t'òròsnung xardaš oylunung duf-
targa ĵazilgay da pamĵentnĵy da běrdi
t'v r̄xĵi yunis 12.. r̄xě hog[dĵempĵer] 22
turup obličnĵey d̄r awakěrěčnĵng da
k'ětxòjalx̄nĵng alnĵna d̄r xačadur k'aměn-

Folio 106v^o

ěcli tutundu k'ětma mank'ermanga k'ah-
analx ětma xayil bolup ol ĵurgěltlar us-
na xaysin k'i avalda alir ědi xaysin k'i

k'ëndina svidomiy èdi xačan k'i anda k'ahanalx ètar èdi dayin da natto pan xodž-ènk'ò ivašk'ò oylu t'èngri sovuk'u uç-un k'ëndining jaxši èrk'indan l-ar flī tut-undu bèrmaga k'ètχòjalxning alnina dr xaçadurga dayiy da k'ètχòjalx k'èndi šayawat'indan obiçat èttilar har jil ā-ar žòyòvk' ètma k'ëndina nè k'i stara-sīndan tušsa nèga dira anda k'ahanalx èt'sa k'i artix ā nèma vīmuvk'asīy bolgay tèk' anda statečņey k'ahanalxīn èt'sa k'i artix ā nèma vīmuvk'asīy bolgay tèk' anda statečņey k'ahanalxīn ètk'ay nèning k'i usna dr xaçadur k'ontènt boldu da k'ètaðžah boldu mank'èrmanga ay bunung k'i objètniçalar t'èngri jètk'irsa har jil ilov jarmark'inda svjeta jag-nišk'a da bèrilsar dr xaçadurga

[znak: ✱]

1599

t'v rxi hogdjempiet 22 rxe hog[djempiet] 22 [u góry: 3]
 pan mik'laš bèrnat oylu awèdik' oylu
 bila birga dr awakèrèçning da

Folio 107r^o

k'ètχòjalxning nèçik' duχovniy urjadīning alnina turup obliçņey dobrovolņey da isi jurak' bila bu turlu atti k'i mèn nè turlu k'i k'optan umslit ètip èdim uçmaçli džanli pan zadik' aha xardašim bila ol špitalga xayšin k'i spulniy sb bila zbudovat èt'ip èdiç xardašim bila vank' gruntu usna xayšina bolgay èdiç vixovanjasna ol ubogiylarning anda turgan bir pèvnīy jerdan intrata albo doχod vjeçniy èt'maga alay-oç ol k'ahanalarga xaysilariy ol vank'ta turīyirlar da zaçasèm tursarlar da k'i alar

t'engridan xoltxaçi bolgaylar ol ubogiyar bila birga
 alay bizim uçun nëçik' bizim k'èčk'anlarimzning džan-
 iy uçun da zbawjeniamiz uçun na në turlu k'i
 biylik'ingizga tayne dugul da dobre vjadomoy dur
 k'i ol tyyirmannı padišahlx çaysin k'i uçmaçlı džanlı
 xačk'ò dragamandan songra aning sngariy doživ-
 oçjeysında k'ensining çalip edi suması bila birga çay-
 sı tyyirmannı biz pan dragaman çatunundan sat-
 un aldix k'ensi sb-amiz bila uçmaçlı džanlı stefan
 k'orolnug konsesiy artından da songra ol-že k'upnoy
 usna korol aning bilik'i haliga uçunçi zigmunt
 berdi priyviliy ol špital bila manastirga ol tyyirman us-
 na fçelèy da çuvatta çaldrıp barça èk'si [u góry dopisano: k']
 da priyviliyaların k'ensi životuna dira èvét k'i mèn
 bolmadim pan t'oròs çardaš oylum bila barišma ol suma
 vēčindan çaysi k'i ol tyyirman usna berilip edi spulniy
 sb-dan na hali barištim pan t'oròs bila da aning payin
 angar odložit' èt'ip da otprawit èttim k'i ançaç bu
 tyyirmanda aning nemasiy çalmadi tèk' jalyz mènim sumam
 k'i bar priyviliylarda na k'im èsaga nalèžit ètmas tèk' mangu
 aning uçun mènim hali ol dur jaçši kolnum da èrk'im
 çaysin k'larèm k'i alay tutulgay nëçik' ostatniy tèt-
 amèntim çaysin juž songra ja odmjenit èt'ma ja buzma

Folio 107v^o

k'lasam aniy èt'ma bolmagaymèn tèk' çalgay na vječniy çasıy
 çuvatta da bèk'lik'ta bu dur fundovat da
 obligovat ètiyirmèn ol suma usna tyyirman usna
 bolgan r'fli nëmiç hèsèpi har'fli-nu sanap
 l-ar'hrš çaysi tyyirmannı bu sumada bu dur
 r'fli da èkz nonk' jebèriyirmèn biylik'ingizning çol-
 una bu sposob bila k'i nëga dira mèn tiri bolsam
 bunung k'ibik' tyyirmannı mèn tutk'aymèn arènda
 bila biylik'ingizdan nëçik' ol manastrning da špit-

alning opék'unlarından da har jil povinén bolgaymén
har bariamda [zam. bajramdan] vzgléndém ol r'fli-dan bérмага
biylik'ingizga d'z-ar'fli arénda da tégoy nêda
potrêba bolsa alay tiiyirmanga nêçik' ovlarga
da barça popravk'alarga k'éndi s'b-am bila vlas-
niy opatrovat ét'ip povinén bolurmén ja samaga
xaysi k'i d'z'fli-dan h'fli-su bolgay špitalga na
viřovanıey ubogiyılarga da l'fli-su vank'
k'ahanalarına ol k'undiçiya bila k'i ol k'ahana-
lar xaysilarıy ol s'b-larniy odbirat ét'salar har jil
povinén bolgaylar z'k'éz tum ét'ma s'p yagop
ıuřovunda k'êçmišlar d'zanıy uçun vjeçnımi
çasıy da bu z' tumnu ét'k'aylar bu zamanlarnı
avalgisi bayramda êk'inçi varıtavarda
uçunçi s'p xaçta t-unçi s'p yagopta
ıe-inçi dznunтта altınçi hromniçada do tégoy
bunung içina da obligovaçça bolıyirmén xayda k'i
xaysi jilni bunung k'i aréndanı d'z'fli-nu bérma-
sam da bolsam biylik'ingizdan birda p-da napom-
niönıy na volnoy bolur biylik'ingizga mênı andan
virumovat ét'ip xolumdan alma alay urıad ašıra
groçk'iy nêçik' har turlu sposoblar ašıra xaysına

Folio 108r°

xařı bolmagaymén sprét'iviçça bir turlu bolma da k'la-
sam da k'i manga ol barmagay da nê bir xuvatiy bol-
magay da tégoy égar mênim olumundan songra oyul-
larım klaslar ol jol bila bu tiiyirmannıy tutma na
ol bolur biylik'ingizniing xařı êrk'ina bérma da bér-
mama da kéndilarına tutma jednak'žê anıy do-
kladat ét'iyirmén da varovat da k'éndima ét'iyirmén
k'i zaçasém k'orol anıng bilik'i ozgasına ol tiiyirmannı
bérirésa da k'êlgay ol sumanıy priyviliyalarga k'ora
biylik'ingizga podnésit ét'ma na anda barçadan

ilgari biylik'ingiz algaysiz ol r'fli-nu mendan oblig-
 ovaniy do tegoy nema nak'lad toraga et'arasangiz
 bu suma bila barçasining alnina podnesit et'k'aysiz
 da xalğanin neda-k'olvék' xalir esa resta manga ja
 menim potomok'larima bolgay o[d]danıy ay bilink'ingiz
 aning k'ibik' r'fli-nu faydasıy bila ne da bolur esa
 bolma fcelé janingiz da xaldirip sumaniy pozitok'u
 u bila bunung k'ibik' şpital bila vank'niy opatrov-
 at et'k'aysiz alay neçik' t'engri biylik'ingizga miliy dir
 ne uçun biylik'ingizga tolovun etar biy t'engri
 aning uçun iy pofturiy xoliyirmen biylik'ingizdan
 k'i biylik'ingiz bunung k'ibik' dobroyvolniy zez-
 nanjemni menim priynjat et'k'aysiz aktalaringizga
 k'endingizning duhovniy k'i bolgay zaçovanıy
 fçalé vieçnimi çasıy xaysining žondanjeysin
 neçik' sluşniy da pristoyniy biz neçik' urjad
 duhovniy priynjat da fpi[s]at' aktalarimizga
 bizim duhovniy rozk'azat et'tix

Folio 108v^o

t'v r'xi piedervar p

turup obličniy k'etxojalxning alnina dr
 yusep k'ahana dr krikor oylu seçovlu na-
 tenças sp xaçta bolgan k'vitovat et'ti
 uçmaxli dżanlı dr simonnu da pan aning suk'-
 çesorun pan muradniy da pan domažirskiyni
 da pan t'örösnu agop oylun da pan mik'laşni
 br bérnat oylun dżarug xardaşining spad-
 ok'undan vieçnimi çasıy artix k'endina bir
 davisı xalmaidıy dosit boldu k'endina

barçadan

t'v r'xi mard i'-ina

avak oylu jaçno singariy hosk'a bila
 važiçça boldular nad zak'az xaysi k'i

toradan sīmařlanip ēdi k'i ol sirotalarnī
k'ēndi ērk'larīy bila smit ēt'magaylar
alip k'ētmaga k'amēnēčk'a na alar
k'ēndi urjadlarīn hēčk'a bērip va-
žičča boldular da alip k'ētiy-
ēdilar k'amēnēčk'a χaysilarīn k'i jetiřip
jolda zahamovat ēt'ip k'ēltirdilar k'ēri-
ga na ol vēčtan urjad ayttilar
k'i k'ēlip sirotalarnī stavit ēt'k'ay k'ētχō-

Folio 109r^o

jālχnīng alnīna zēra artīχ ufāt ēt'ma
k'lamadilar opēk'unlar k'ēndilarīna na bu
vēčtan k'ētχōjalχ alip oylanlarnīy učmaχ-
lī džanlī grēsk'ōnung yagop oylu anasndan
da ogay at'alarından jōyari mīanovanīy pēr-
sonalardan oddat ēt'tilar p̄n misk'ōnung
rabičk'a oylunung χoluna k'i anīng χat-
īna bolgaylar čaχ padīřaχdan apēlačiya
k'ēlginča ay χačan apēlačiya k'ēlsa ol vaχt
kim[g]la sk'azanī bolsa angar bērilgay
oylanlar jana urjadnīng χolu ařira
ay ol χardžlχnīy χaysin k'i opēk'unlar bē-
ir ēdilar vēdlē uχvalīy urēnd[l]ovīy na
p̄n misk'ōga rabičk'a oyluna opēk'unlar
bērgaylar čaχ apēlačiya k'ēlginča ay
pan misk'ōnu χačanda obvjestit ētsa
k'ētχōjalχ povinēn bolgay k'i jana st-
avit ēt'k'ay k'ētχōjalχk'a ay k'ētχōjalχ
jana k'ēndi χollarīndan bērgaylar k'imga
p̄riynalēžit ēt'salar
t'v r̄χī mard zē
t'urup obličnīey k'ētχōjalχnīng alnīna
pani kask'o učmaχlī džanlī zadik'nīng χat-

unu zahno oylu pan awèdik[˘] domažirsk[˘]iy
ašira k[˘]èndi χardaši ašira ĵak[˘]o prèz opjek[˘]-

Folio 109v^o

una k[˘]vitovat èt[˘]iyir uçmaχli džanli
k[˘]èndi χodžasining dastimèntina k[˘]ora
pan misk[˘]ònu χačk[˘]ò oylun da pñ χačk[˘]ò-
nu pñ holubnung oylun ĵask[˘]ò oylun
bu dur aval vnèsènéysindan k[˘]èndining
tdž fli-dan da čvartiy groštan da
iedžlje fli t[˘]hrš-tan natto dayin dždž
fli-dan da k[˘]i uçmaχli džanli bašχš
bèrip èdi angar dayin do tègo χaliyir
k[˘] kišida borč χačan aniy da bittir-
salar opèk[˘]unlar andan da povinèn
bolurlar čvartiy hroš bèrma duftar-
larina k[˘]ora uçmaχli džanlining
t[˘]v rxi mard žè

pan mik[˘]laš andriy oylu turup oblič-
nĵey k[˘]ètχòjalχning alnina bolup pod-
èšliy latalarinda k[˘]èndining alip k[˘]èn-
dina opèk[˘]un pñ t[˘]òròsnu agop oylun
da podat èt[˘]ti dastimènt ĵazip k[˘]artk[˘]a
usna χolup k[˘]ètχòjalχtan k[˘]i priyĵent-
iy bolgay ak[˘]talarina neni k[˘]i k[˘]ètχò-
jalχ χoltχalarĵy usna èt[˘]tilar da
priynat èt[˘]tilar ak[˘]taga

Folio 110r^o

t[˘]v rxi mard 17

turup obličnĵey k[˘]ètχòjalχning alnina
pñ grèsk[˘]ò zaχno oylu k[˘]èndining k[˘]iyovu
bila [skrešlono: da] pñ grèsk[˘]ò bila kaspar oylu [skrešlono: -en] da aning

k'endi $\overline{\chi z i y}$ bila $\overline{p n i}$ hos-
k'a bila $\overline{s i n g a r i y}$ bila $\overline{u \check{c} m a \check{x} l i}$ $\overline{d \check{z} a n l i}$ an-
driyga bargan pan mik'lašning oyluna av-
algi $\overline{\acute{e} r i n a}$ $\overline{p r o t \acute{e} s t o v a \check{c} \check{c} a}$ boldular $\overline{p n}$
mik'lašning $\overline{p n}$ andriy oylunung $\acute{e} t' k' a n$
dastiméntina $\overline{\chi a r \check{s} i}$ $\overline{\chi a y s i}$ k'i munung
k'i dasdiméntk'a zvalat $\acute{e} t' m a d i l a r$ $\overline{z a \check{x} -}$
ovat $\acute{e} t' i p$ k'éndilarına sah tora $\overline{\chi a \check{c} a n}$
oylanlar lataların $\overline{\chi a l s a l a r}$ da k'lasa-
lar anıng u $\check{c} u n$ $\acute{e} t' m a$ birgalarına

$\acute{e} t' k' a y l a r$

$\overline{\acute{t} v}$ $\overline{\acute{r} \check{x} i}$ mard 17

turup $\overline{o b l i \check{c} n i e y}$ k' $\acute{e} t' \chi o j a l \check{x} n i n g$ $\overline{a l n i n a}$
 $\overline{p n}$ $\overline{n o r s \acute{e} s}$ $\overline{g r \acute{e} s k' \acute{o}}$ oylu $\overline{o b v j e s t i t}$ $\acute{e} t' t i$ in-
térçizasna k'ora $\overline{p n}$ $\overline{i v a \check{s} k' \acute{o}}$ $\overline{\chi a t u n u n}$
g $\acute{e} r u \check{x} n a$ oylunung da oylanların da
misk'ò bila $\overline{g r \acute{e} s k' \acute{o} n u}$ da $\overline{\chi o l d u}$ k' $\acute{e} t' \chi o -$
 $\overline{j a l \check{x} t a n}$ k'i $\overline{u p o m n i t}$ $\acute{e} t' k' a y l a r$ alarınıng ov-
u usna b $\acute{e} r i p$ $\overline{t i r}$ $\overline{\acute{r} p d \check{z} f l i}$ $\overline{\chi a y s i}$ k'i alar
bu turlu $\overline{d \check{z} u v a p}$ b $\acute{e} r d i l a r$ k'i hanuz zamanıy
k'èlmıyır $\overline{\chi a \check{c} a n}$ zamanıy k'èlsa anda k'larbiz an-
ıng k'i $\overline{s t a r a n i e y}$ $\acute{e} t' m a$ k'i b $\acute{e} r g a y b i z$

Folio 110v^o

munda $\overline{z a r a z}$ $\overline{p n}$ $\overline{n o r s \acute{e} s}$ $\overline{p r o t \acute{e} s t o v a \check{c} -}$
 $\overline{\check{c} a}$ bolu $\overline{\chi a y d a}$ k'i zamanında $\overline{s b - s u}$
b $\acute{e} r m a s a l a r$ n \acute{e} da $\overline{z i y a n}$ k'orsa k'liyir bir-
galarına $\acute{e} t' m a$ anıng k'i $\overline{z i y a n l a r}$ u $\check{c} u n$

$\overline{\acute{t} v}$ $\overline{\acute{r} \check{x} i}$ yulis $\overline{j e}$

turup $\overline{o b l i \check{c} n i e y}$ k' $\acute{e} t' \chi o j a l \check{x} n i n g$ $\overline{a l n i -}$
 $\overline{n a}$ $\overline{p n}$ at'ab $\acute{e} y$ $\overline{\chi a \check{c} k' \acute{o}}$ $\overline{d r a g a m a n n i n g}$
oylu $\overline{k v i t o v a t}$ $\acute{e} t' i y i r$ pan $\overline{v a s k' \acute{o} -}$
 $\overline{n u}$ pilip oylun da $\overline{p n}$ $\overline{a w \acute{e} d i k' n i}$
 $\overline{d o m a \check{z} i r s k' i y}$ dastiméntina k'ora u $\check{c} -$

maχlī d̄zanlī p̄n pilipning dadusu-
 nung k' i dosīt boldu at' abèyga
 anīng k' i d̄ž f̄li-dan pilip dadusu
 č̄yargan
 t' v̄ r̄χī s̄jebdjem[p̄jer] 26
 turup obličn̄ey k' ètχòjalχning alnīna
 pan norsès grèsk' ò oylu k' vitovat èt' ti
 pan ivašk' ò χatunun gèruχna oylu
 pani kat' truχnanīy da p̄ oylun da p̄n
 mišk' ònu da p̄n grèsk' ònu r̄pdž f̄li s̄b-
 dan χaysi k' i ov usna bèrip èdi k' i dosīt
 boldu k' èndina alardan nèdan k' èn-
 dilarīn volnīy èt' ti v̄ječnīmi časīy bir nēma
 χaldirmiyin k' èndina k' vitovat èt' iyir p̄ jan-

Folio 111r^o

da biri birin alay protèstaçiyalardan ā
 nēma χaldirmiyin p̄ janda k' èndilarīnay
 t' v̄ r̄χī s̄jeb[d̄jemp̄jer] t̄z
 turup obličn̄ey k' ètχòjalχning alnīna
 pan t' òròs zadik' oylu artīχ atīy bila
 rabičk' a pan grèsk' o bila p̄n mik' laš oylu
 k' èndi k' iyovu bila χaysi k' i krorènk' sp-
 isanīy podat èt' ip èdilar k' ètχòjalχk' a zèz-
 nat èt' ti p̄n grèsk' ò kiyovu pan t' òròsnung
 k' i angar dosīt boldu barčadan kror-
 ènk' k' a k' ora nèdan kvitovat èt' iyir p̄n
 t' òròsnu χayin at' asīn v̄ječnīmi časīy da
 anīng pot' omok' larīnda
 prīy tīm otstupit èt' miyin pan t' òròs rabič-
 k' a k' iyovu bila birga zèznawat èt' iyir k' iy-
 ovu p̄n grèsk' ò k' ètχòjalχning alnīna k' i
 učmaχlī d̄zanlī sīngarīndan songra χal-
 dī χatīna k' èndining mayasīy χatunu

artından algan ř̄ flī sb̄ da ā zindžil dz̄
 flī-luk' p̄ k'umuš bēlbay t̄ somtaši ā
 vaçok' indžilar bila k'umuš altunlagan
 ā gs̄ somtaši ā k'umuš k'ubok' ā som-
 taši gs̄ ā k'umuš χn̄ ā somtaši gs̄ ā nš-
 an ĵuzuk' u ĵē χzil flī-luk' χalğan nēma
 barça k'rorēnk' k'a k'ora barçaniy χayin at'-
 ama pn̄ t'ōrōsk'a χaytardīm nēdan pan

Folio 111v^o

grēsk'ōnu χayin at'asīy kvitovat
 ēt'iyir da vēznavat ēt'iyir da k'i χalğan
 nēma k'rorēnk' k'a k'ora barça pan t'ōrōs
 χatīna χayin at'asī χatīna χaldī
 t'v̄ ř̄χī s̄jēbdjem[p̄jer] 26
 turup obliçņey k'ētχōjalχning alnīna
 pan t'ōrōs bērnatoviç podat ēt'ti kror-
 ēnk'in pan ōvanēsning [=yōvanēsning]k'ēvor oylu χaysi
 içinda bar ēdi bu turlu k'undiçiya-
 lar k'i olumundan songra pan yōvanēs χat-
 ununung nē da dobro χalirēsa alay
 uçmaçlī džanlī avalgi ērindan ĵuχno
 oylu hrihordan k'ēndina bērilğan nēçik'
 pan yōvanēs ēt'k'an barça dobroydan rōv-
 nīy dzjal algaylar avalgi ērining oylanlariy
 haligi ērining oylanlariy bila na pan t'ōrōs
 χaysi k'i pan yōvanēsning sīngariyniņ aw-
 algi ēyasīy bila zplodit ēt'k'an χzīn panna
 marjenēni k'ēndina orēnk' bila sīngarlχk'a
 alīp tīr χaysīna k'i olumundan songra
 pan yōvanēsning sīngariyniņ nēçik' ozga
 oylanlarīna pay k'ēlirēdi na anīņg k'i pay-
 lardan pan t'ōrōs alay k'ēndi nēçik' sīng-
 arīniņ at'iyi bila k'vitovat ēt'iyir alay

pan yòvanésning sīngarīn nēčik´ anīng pot-

Folio 112r^o

omok´larīnda vičnīmi časīy k´i artīχ nē pan
t´òròs da nī anīng potomok´larīy pan yòvanés-
tan da nī anīng potomstvolārīndan hēč
bir spadok´ upominaçça bolmisarlar vječ-
nīmi časīy

^{t´v} ^{rīχī} sjeb[djempjer] 26

turup obličnīey k´ètχòjalχnīng alnīna
pn grèsk´ò zaχno oylu k´èndining k´iyovu
bila pn grèsk´ò bila kaspar oylu da k´èn-
di χzīy bila pani hosk´a bla sīngarīy
bila pn grèsk´ònung kaspar oylu da oy-
lan bila da misk´ò bila avalgi èrīndan
uçmaχlī džanlī andriy bila bolgan pan
mik´laš oylundan χaysining hanuz lata-
sīy iox èdi protèstovacça boldular pn
mik´lašning pan andriy oylunung èt´k´an
dastīmèntina χarši χaysi k´i èt´ip tir
toʻrunlarīna k´èndining uçmaχlī džanlī
andriyning oyluna misk´òga da χzīna da
kask´òga nē turlu ioldan da èsa χaysi k´i
ioyari jazīlgan pèrsonalar alay babu-
su ana sartīn pn grèsk´ò hlušk´ò oylu
artīχ atiy nēčik´ k´i ogay at´asīy pn grèsk´ò
kaspar oylu alay anasīy oylanlarnīng pani
hosk´a munung k´i dastīmèntk´a zvalat èt´-
maslar zaχovat èt´ip k´èndilarīna sah

Folio 112v^o

tora χaçan oylanlar latalarīn alsalar
klarlar anīng uçun èt´ma birgalarīna

zamanında

ṭ'v' r̄χī s̄jebdjem[p̄jer] 26

ḍr kaspar awèkèrèç da ḍr χaça-
dur da p̄ èrèçp'òxan pan mik'laš sèr-
èpk'ò oylu da p̄n a[l]mas t'òròs oylu
da χalğan kèt'χòjalχ birga zassist
èt'ip postanovit et'tilar bu turlu
k'i k'ahanalχ j̄ıldalχ tumdan bèrgaylar
j̄uχov ulušu 'a-ar f̄lī s̄b da χar χ
tumdan ž̄iē-ar h̄rš dayin har tumdan
'a-ar h̄rš ay žamgòçnung povinnostu
χ tumdan j̄ē-ar h̄rš balayuzdan ž̄p-
šar h̄rš har t'umdan 'a-ar s̄b daha
var da 'a-ar s̄b dznunt bayramda j̄ē-
ar s̄b kišjeržamda p̄-šar s̄b dèruni
k'unlardan p̄-šar s̄b žòyòvk'tan 'a-ar s̄b

ṭ'v' r̄χī s̄jeb[diemp̄jer] 26

turup obličn̄iey k'ètχòjalχn̄ing al-
nina p̄ strona da nèçik' opèk'unlariy
uçmaçli džanli zadik'ning zaçno oylu
p̄n pèt'rè p̄n grèsk'ò da p̄n misk'ò zapozvaniy
p̄n χaçk'òdan p̄n holubnung oylundan j̄ask'ò

Folio 113r^o

oylu da gilèy èt'ip aytti p̄n χaçk'ò k'i
b̄r èrèçp'òxanlar biylar ayalar uçmaçli
džanli p̄n zadik' çayin at'am çxargan das-
tīmèntina k'ora k'i har j̄il olumundan song-
ra d̄ž-ar talèr bèrgaylar manga boyoz χar-
džina na pan opèk'unlar klamaslar bërma
da dosit èt'ma dastīmèntk'a k'ora mèn
protèstovaçça boliyirmèn k'i χaçanda k'ol-
vèk' klarmèn aning uçun èt'ma birgalarina
pan pètrè da otstupit èt'miyin mungar

χarši protěstovaçça boldu k'î mèn mun-
da k'ètχòjalχnīng alnīna bir nēmaga vda-
vaçça bolman nè aytıyirmèn k'î bërman da

ni bërımèn

ṭ'v ṛχī s̄ieb[diemp̄ier] 26

turup obličn̄ıey k'ètχòjalχnīng alnīna
pn̄ pèt'ré zaχno oylu k'vıtovat èt'iyir
pn̄ misk'ònu k'èndining χardaşining χaç-
k'ònung oylun ĵedžl̄ıe fl̄i ṭ'hr̄s-tan k'èn-
di payından uçmaχlı džanl̄ı zadik' χar-
daşining spadok'undan dastim̄ent
bila çχargan pn̄ pèt'réga χardaşına
k'î dosit boldu angar anīng k'î suma ĵoy-
ari ĵazilgan bēs ĵuz ot'uz bēs fl̄i ṭ'hr̄s
tamam pn̄ pèt'réga

Folio 113v^o

ṭ'v ṛχī s̄ieb[diemp̄ier] 28

turup obličn̄ıey k'ètχòjalχnīng alnīna
pan pèt'ré zaχno oylu zèznawat èt'iyir k'î
ald̄i k'èndi opèk'asīna uçmaχlı džanl̄ı zad-
ik' χardaşi çχargan dastim̄ent bila grèsk'ò
χardaşining χzlarīna sb̄ nahd fl̄i ĵedžl̄ıe
da ṭ'hr̄s-nu dastim̄ent bila çχargan

ṭ'v ṛχī s̄ieb[diemp̄ier] 28

turup obličn̄ıey k'ètχòjalχnīng alnīna
pan misk'ò χaçk'ò oylu nèçik' opèk'unu
uçmaχlı džanl̄ı pan zadik'ning zaχno oy-
lunung zèznawat èt'iyir k'î χald̄i ĵan-
īna ĵedžl̄ıe fl̄i ṭ'hr̄s χaysi k'î uçmaχlı
zadik'ning zaχno oylunung zèznawat èt'iyir
k'î χald̄i ĵanīna ĵedžl̄ıe fl̄i ṭ'hr̄s χaysi k'î
uçmaχlı džanl̄ı zadik' dadusu pn̄ gr-
èsk'ònung χardaşining χzlarīna çχar-

ip tır dastimènt bila

ṭ^ᶜv ṛ^ᶜī s̄ieb[diemp̄ier] 28

k^ᶜétχòjalχ undatip pan grèsk^ᶜònu

zaχno oylun hlušk^ᶜòviç upominaçça

boldular iuxov s̄b-sn χaysi k^ᶜi nèça

ḡildan bèri [skreślono: mi] bèrmiyir èdi duftarga

Folio 114r^o

k^ᶜora k^ᶜi borçlu dur nè başında nè fay-

dasin na χoldu pan grèsk^ᶜò k^ᶜétχòja-

lχtan k^ᶜi tozgaylar dayin ā ḡilga dira

anglatip k^ᶜendi dolèhlostun da mis-

k^ᶜinlik^ᶜin k^ᶜétχòjalχ da baχip χoltça-

s̄iy usna aning ā ḡilga dira folga

èt^ᶜtilar k^ᶜèndina k^ᶜi t^ᶜèngri ietk^ᶜirsa ḡil-

ina pèvn̄iey bèrilgay bèz odvlok^ᶜi k^ᶜi art-

iχ k^ᶜèndina tozulmagay

ṭ^ᶜv ṛ^ᶜī s̄ieb[diemp̄ier] 29

nastavanjalar̄iy artindan pospol-

it̄iy k^ᶜişining priypatrovaçça bolup

k^ᶜétχòjalχ aktalarda jazilgan sp-

uln̄iy postanov̄ien̄jaga pospolit̄iy k^ᶜişi

bila tèrmindan ilgari k^ᶜètmaç aln̄ina

turk^ᶜk^ᶜa na aliyyirlar ol soznu

allar̄ina χaysi k^ᶜi ol postanov̄ien̄jada

jazilip tr k^ᶜi k^ᶜim èsa tèrmindan ilgari

nè k^ᶜendi k^ᶜèt^ᶜk^ᶜay da nè ā fortèllar aşira

tèrmindan ilgari turk^ᶜk^ᶜa jebèrmagay na

pan kaprus fortèl èt^ᶜip k^ᶜètti tèrmindan

aval ask^ᶜa ol priçinan̄iy bèrip k^ᶜi asta

χumaşlar̄imn̄iy odbt èt^ᶜmaç uçun k^ᶜèttim

da ol fortèl bila bard̄iy k^ᶜi t^ᶜèrminn̄iy anda

tozgay da k^ᶜarvan ilgari k^ᶜèt^ᶜk^ᶜay turk^ᶜ-

Folio 114v^o

k'a da k'etti da na k'etxojalx baçit
et'ip bunu ant sk'azat et'tilar p̄n
kaprusk'a neçik' k'i ol fik'ir bila ilov-
dan çxmadī k'i tērmīnīy anda tozup
k'etk'ay ēdi da ni ol sozlarnīy ēsina tut-
mas neçik' k'i k'arvan ask'a k'ēlmiyin çx-
misar ēdi neçik' munda soz et'ip ēdilar
k'etxojalx pospolitīy bila birga na
volnīy bolgay anīng k'i dzuřumdan
stanovīenīyaga k'ora p̄n kaprus
çaysi dēk'rētk'a p̄n kaprus una-
dīy a hafta tērmin bērdi k'etxojā-
lx k'i ant içsar pan k'aprus
t'v r̄xī s̄ieb[d̄iemp̄ier] t'it'
k'etxojalx odložit et'ti bu sprava-
nīy çalgan ĵar̄aslovdan k'ēlginça
avalgi sēsīyaga k'imlar k'i nad zak'az
turk'k'a k'etip ēdilar ĵa ĵebērip ēdi-
lar ĵakimk'olvēk' s̄posōbēm
r̄xī s̄ieb[d̄iemp̄ier] 29
d̄r simōnnung babadiasīy p̄riy
tastamēnc̄īey k'ēndīning k'etxojalx-
nīng alnīna zēznat et'ti aytip k'i
manga dosit boldu pan muraddan

Folio 115r^o

k'iyovumdan dastimēntina k'ora uçmax-
li džanli d̄r d̄r-imning d̄r simōnnung alay
ol r̄ f̄li-dan neçik' k'i ol ēdž f̄li-dan ol
çam zuflardan k'i amanatīn satip ēdi
d̄r d̄r uçmaxli džanli p̄n muradga k'iy-
ovuma barçadan manga dosit boldu

tolandiy manga nēdan k'ēndin k'vitovat
ēt'iyirmēn časīy vječnīmi da xoldu-
lar p̄ janda k'i duftarga jazilgay
da pamjentiñy da bērdilar

ī'v ī'xī sjebd[iembjer] 29

pan mik'laš'ā br bērnat oyluna zad-
at ēt'tilar pospulstvodan tanglangan
pēsonalar k'i pan mik'laš da dimitr urum
ašira fortēl ēt'ip xumašlar vīslat ēt'-
ti nēni stanovjenjeyga k'ora ēt'ma bolmas ēdi
ēvét k'i ēt'ti anīng učen ol da džurum tib-
ina podpadnut' ēt'ti pan mik'laš džuvap
ēt'ti k'i mēn dimitr ašira ā xumašlar k'ēn-
di potrebama jebēmadīm tlk'ō dimitrğa borč-
k'ā bērip ēdim ol xumašlarniy pospulstvo-
dan tanglangan k'išilar džuvap ēt'tilar k'i ol
xumašlarni xaysin dimitr ašira jebērip
ēdingiz na dimitr aniy satmadiy da ni ol xum-
ašlar dimitrning potrebasna aylanmadiy

Folio 115v^o

tlk'ō ol xumašlarniy satip sizga xum-
ašlar alinip k'ēldi pan mik'laš aytı nēč-
ik' aval aytım alay hali da aytıyirmēn
k'i bērip ēdim mēn dimitrğa xumašlar k'i
dimitr ol xumašlar bila k'ētk'iyēdi s tīm
bolga ēvét k'i otmadı da karvanniy
tozdu na suçlu dugul mēn tap-
tı k'ēt'xōjalx bu turlu ponjevaž k'i
t'apuliyir ol k'i siz panē mik'laš jebērip ēd-
ingiz dimitrniy xumašlar bila xaysi xum-
ašlarni jana sizing oylanlarīngiz sattı
na džurumğa potpadnut' ēt'tingiz ay
ēgar k'lar ēsangiz antičma nēčik' ol xum-

ašlarni vlasniy dimitrğa satip éding-
 iz na volniy bolgaysiz džurumdan
 t̄v r̄x̄i s̄jebd[iemp̄er] 29
 k'etx̄ojalx̄ odložit ét'k'an spravanij
 jařaslovdan k'élip avalgi sésiyaga
 pan mik'laš véčindan da pan kaprus
 k'i nad zakaz t̄rminniy tozmiyin turk'k'a
 k'éttilar ja jeb̄erdilar d̄ek'rit x̄aysi k'i
 boldu p̄n mik'laš bila p̄n kaprus usna
 da tapuldular suçlu alay pan mik' -

Folio 116r^o

laš néčik' p̄n kaprus k'etx̄ojalx̄ da alar-
 ning x̄oltx̄asij usna bačit étip na r̄-ar
 x̄zil f̄lu džurumdan ek'šar iuz x̄zil f̄li
 x̄oygaylar alay pan mik'laš néčik' pan kaprus
 f̄sak'žé dayin x̄alir k'etx̄ojalx̄niñ šay-
 awat'ina t̄rmin p̄ haftada džurumnu
 x̄oysarlar ay égar p̄n kaprus dayin il-
 gari k'etadžah bolsa na k̄elip povinèn
 bolgay aning k'i džurumnu x̄oyma turk'-
 k'a k'etmiyin
 t̄v r̄x̄i hogd[iemp̄er] žz
 turup obličñey k'etx̄ojalx̄niñ alnina
 p̄n nurbég p̄n murad bila da p̄n mik'laš x̄aç-
 k'ò oylu k̄endining x̄ardaši bila uçmaçli
 džanlı asvadurnung x̄atunu bila pani
 ḡeružna bila da n̄eda-k'olvé h̄eséplar bar
 édi ésa ortalarina uçmaçli džanlı asva-
 dur bila p̄n nurbégning da p̄n muradniñ k'i
 jeb̄erip édilar turk'k'a fak'torlužk'a uç-
 maçli džanlı asvadurnu[n] na ol h̄eséplardan
 ol fak'toriyadan alay p̄n nurbég néčik' pan
 murad k'vitovat ét'iyirlar pani ḡeružnani

da aning potomok'larında vječnimi časī da
pan mik'lašni da něčik' opěk'unnu pani gèruχna-

Folio 116v^o

nīng alay-oχ pani gèruχna da pan nur-
bèg bila pan muradniy k'vitovat èt'ti k'èn-
di opěk'unu da χardaši ašīra p̄n
mik'laš ašīra vječnimi časīy da a[l]ar-
nīng potomok'larında k'i artīχ biri
birina bu uçmaχlī džanlī èrining hès-
èplarīndan da fak'toriyasīndan nēma
χalmadīlar p̄ janda na χoldular
p̄ janda k'ètχòjalχtan k'i munung k'i
zèznaniarīy duftarga jazīlgay nēni
otrīmat èt'tilar
t'v' r'χt' abril 12

turup obličnīey k'ètχòjalχnīng al-
nīna d̄r kaspar avakèrèç kvit-
ovat èt'iyir opěk'un ašīra p̄n almas
èrèçp'òχan ašīra uçmaχlī džanlī hl-
ušk'ò oylu pètrèning opěk'unlarīn
pani šimk'ònu pan avèdik' èrèçp'òχan oy-
lun da p̄n jacobnu p̄n zaχno oylun
da p̄n misk'ònu p̄n χačk'ò oylun 560
f̄li-dan χaysi k'i dosīt boldu d̄r
kasparga uçmaχlī džanlīnīng dast-
imèntīnīng mjanovanīasīna k'ora aman-
at s̄b andan

Folio 117r^o

t'v' r'χt' t̄ieg[djempjèr] 22
pan t'òròsòvičlar opovidaçça boldular
opěk'unlarında χarši uçmaχlī džanlī zadik'-

ning žėnĵawsk'iyning ĵaysi k'i dastĳmėntina da [skrešlono: k'ora]
uĉmaĵli dĵanli zėznat ėt'ti borĉpn t'orėsov-
iĉlarga k'i anĳng k'i borĉnu dosĳt ėt'ma-
dĳlar opėk'unlar na pn t'orėsoviĉlar za-
ĵovat ėt'iyirlar k'ėndĳlarĳna salvėm akĉi-
onėm ĉasu svėgo k'larlar ėt'ma anĳng uĉun
t'v rĵt' tĳegd[jempĳer] 22

turup obliĉnĳey k'ėtĵoĳalĵnĳng alnĳna
pn vask'ė pilip oĵlu da pn holub
ivašk'ė oĵlu nėĉik' opėk'unlarĳy uĉ-
maĵli dĵanli zadik'ning žėnĵawsk'iyning
kvitovat ėt'tilar pan domaĵirsk'iy oĵ-
lanlarĳn ol dĵĵ flĳ-dan ĵaysi k'i borĉlu
ĵalĳp ėdĳlar uĉmaĵli dĵanlinĳng dast-
ĳmėntina k'ora k'i dosĳt boldu opėk'un-
larga k'ora artĳĵ ol vėĉtan ĵ hėsep-
larĳy ĵalmadiy aralarĳna
munda zaraz otstupit ėt'miyin pan
domaĵirsk'iy pan awėdik' bėradĵag bol-
du pn holubga ivašk'ė oĵluna dĵĵ
lėvk'ė talėr p ĳĳlga dira k'i amanat

Folio 117v^o

ĳurutk'ay da nėda fayda tušar
ėsa sĳtaralarĳndan žėnĵawsk'iyning
ĵĵlarĳna bolsar ĵaysi k'i ol dĵĵ flĳ vėĉ-
ĳndan ruzniĉa bar ėdi aralarĳna
pn domaĵirsk'iylarĳnĳng opėk'unlar bila k'i
zatrĳmat ėt'ip ėdĳlar niĉo sirotalarĳnĳng
sb-sĳn na anĳng k'i dĵĵ lėvk'ė talėrni ĳana
pn holub pn domaĵirsk'iylarga bėrsar
biy t'ėngri ĳetk'irsa p ĳĳlda
t'v rdz mard 19
ĵoyulup ėdi varšovda sėymda

uçunçi zigmunt padšah zamanında zigmunt [wyras podkreślony]
 švēciyadan k'ēlgan tamya ^{sb}-dan ^r
^{fl}i-dan ⁱ ^{fl}i bērgaylar k'imda-k'olvē-
 k' ētsa za graničy alay turk'k'a nēčik'
 olaχk'a da mosk'ovga da k'ētk'anlar
 usna alay korol poddanīylarından
 nēčik' ^{čudzoziemjeclar} usna χaysi tamya-
 nīy bizim tayfa k'ērak' zaarandovat ^{ēt}-
 k'iy ^{ēdi} da ^{ēt}'tilar ^k ^{ilga} dira ^t-ar ^r
^{fl}i-gay ^{ēvēt} ierga da bolīyēdi artīχk'a
 ēk'sik'k'a ^p ^{il} tuttular ^pn maršal-
 k'ōdan k'orunnīy zēra angar bērip ^{ēdilar} k'i
 snatinda taš χala ol ^{sb}-dan murovat
^{ēt}'ilsar ^{ēdi} da mosk'ov iolunda k'anjovda
^pn krak'ovsk'iyga bērilip ^{ēdi} na budovanjey

Folio 118r°

songra 3-unči iilda ulu suma kl-
 iyēdi arēnda ^pn maršalk'ō [skrešlono: z] žēbirdovsk'iy
 da tayfa klamadiylar ayalar ^{ēl} bērmadi
 songra bērdi bir šlaχčick'a iahudi s[os]n[ovs]-
 k'iyga ^r ^{fl}i-ga χaysi k'i bašlap ^{ēdi} ulu
 trudnostlar ^{ēt}'ma tayfaga na songra
 uçunçi iilda iana sēym boldu da
 tuštular ^{ēl}čilarga biy biyat'k'a da
 padšahdan da χolup biy t'ēngriga šuk'-
 ur iana koturdular vaz gēčtilar alma
 ulu staranjaning artından da
 ulu sumptnung χaysi k'i ^z ^{ilga}
 dira χoyup ^{ēdilar} k'orup bunung k'i
 ulu ayirlxnīy k'i artīχ bizim tayfam-
 iz uçun barīyēdi χorχup k'i vječnīmi
 časīy χalmagiyēdi na k'ētχōjalχ da
 barča žōyōvurt biy t'ēngrining šayawat'iy

otlaš k'èndi nak'ladlarıy bila viydvıy-
 nut èt'tılar ay k'amènèçlılar bèrdılar
 bu nak'ladga p̄dž̄ χzil fli
 èvèt baχtī tayfamızga ır̄ fli-ga artıχ èk'sik'
 t'v̄ r̄dz̄ mard žt'
 k'ètχòjalχ pospolitıy bila birga zobo-
 pulnıey stanovıt èt'tılar s̄b tamγalar iš
 vēçından χaysi k'i χardž̄ boldu sumpt
 s̄b nē k'i da-k'olvē k'i nē sposob bila çχ-
 k'ay anıng k'i s̄b bu dur k'i χaysida-

Folio 118v^o

kolvē tayfadan hraniça artına k'èt-
 arēsa na povinèn bolgaylar r̄ talèr-
 dan ž̄-ar talèr bèrma da r̄ fli-
 dan ž̄ fli ay lèvk'ò talèr ıp-šar hr̄s̄
 hēsèplangay k'i har biri k'ètk'anda k'èl-
 ip sumnıeniasıy tibina opovidat
 èt'k'ay ay kimni k'i dosvjatçičça
 bolsalar k'i ozga turlu tapulsa
 bolgay karanıy anıng k'i k'ışı iuχov
 bila k'èri bolgay sp̄ iuχovnung ē
 arilik'ından dayın do tégoy k'imlar
 ot'unç bérıp tirlar bu salınga na
 alar birdan dèfalk'ovat èt'k'aylar
 ay k'imlar k'i ot'unç bèrmiyirlar alar
 birdan tolagaylar ay k'im k'i jilına
 dèg jebèrmasa s̄b turk'k'a otunç bèr-
 ganlar na alarga χaytarilgay jil-
 ina t'èngri jetk'irsa s̄b-larıy dayın
 do t'égoy karvan başlarıy taftiș
 èt'k'aylar da anglatk'aylar k'èt-
 χòjalχk'a sumnıenıalarıy tibina
 nēga k'i χayıl boldular barça pos-

politiy bunung k'i stanovjenjaga
t'v r̄dz mard iē
turup obličnıey k'ëtχōialχnıng al-
nına p̄n grèsk'ò vartik' oylu artıχ at-

Folio 119r°

iy bila palk'a k'endi χardaşlarıy bila
ohan bila da χaçk'ò bila da podat ét-
tilar kartk'a usna jazıp na turlu k'i
ortalarına χardaşlar uzlaşip χz
χardaşların nastuχnanıy érğa bérġan
da ortalarına stanovjené bu
turlu mèn grèsk'ò vartik' oylu
da ohan hèm χaçk'ò χardaşlarım bila
zhodiçça bolup bir soz us[n]a jakub
dadumuznung alnına hèm χaçk'ò dad-
umnung munung usna χaçan nast-
uχna χardaşimızniy p̄n šimk'oga zad-
ik' oyluna orènk'li alişmaχk'a bérġan
da na mèn grèsk'ò k'endi vlasniy aχ-
çamdan nëçik' vıpravaga alay-oχ
mayasına χz χardaşimning nastuχna-
nıng bérġim [u góry: 1683 f̄ 18 hr̄š] alay at'a payından nëçik'
ana alay stoyonçıydan nëçik' ruχom-
ıydan dosıt ét'tiχ da bu turlu ortam-
ızga toxtattıχ χaçan t'èngri bizni
ék'imızniy da latalarımızga k'èltirsa k'i k'èl-
gaybiz s̄b-gay na tutunıyirbiz ék'imızda
dadularımıznıng alnına në k'i da grèsk'ò
χardaşimiz [skreślono: -nıng]-gay k'èlirèsa 1683 f̄i
18 hr̄š-nu në k'i payimizga k'èlsa ék'imıznıng
tolamaġay povinèn bolduχ χaysi k'i bu
sumagay k'irmadıy bizim alay at'adan nëçik'
anadan χalġan dobroy alay stoyonçıy nëçik'

ruḡomīy

Folio 119v^o

ṭ^ˆv ṛd̄z mard īē

turup obliḡnēy k^ˆētḡōjalḡnīng al-
nīna uḡmaxlī d̄zanlī vartik^ˆning art-
īḡ atīy bila palk^ˆanīng oylanlarīy gr-
ēsk^ˆō ohan da ḡaḡk^ˆō da kvitovat
ēt^ˆtilar pan ĵakubnu vartērēs oḡ-
lun dadularīn analarīnīng ḡar-
dašin īed̄z̄d̄z̄ īlī-dan ḡay[s]i k^ˆi bar ēdi
ḡatīna alay at^ˆa payından nēḡik^ˆ
ana k^ˆi dosīt boldu k^ˆēndilarīnay
bunun k^ˆi sumadan nēdan kvit-
ovat ēt^ˆiyirlar pan ĵakubnu vjēḡnīmi
ḡasīy da anīng pot^ˆomok^ˆlarīnda

ṭ^ˆv ṛd̄z mard īz

at^ˆa oḡul ari d̄zanning šnork^ˆun-
dan da bašḡšīndan butun po-
spulstvo baḡīt ēt^ˆip k^ˆi alay ḡat-
unlar arasīna nēḡik^ˆ oḡul ḡz arasna
kiyiniš vēḡīndan alay-oḡ nšanlar da
toylar vēḡīndan ulu njezmjērnīy da brīt-
k^ˆiy biy t^ˆēnriga da barḡa baḡnīy ad-
amlargay artīḡsiylḡ bolīyēdi k^ˆēlip
k^ˆētḡōjalḡk^ˆa k^ˆartk^ˆa podat ēt^ˆti-
lar da žadat ēt^ˆtilar k^ˆi alar nēḡik^ˆ ur-
jad vēzdrit ēt^ˆip barḡamīznīng zararīn-

Folio 120r^o

da dayīn artīḡ anīy k^ˆi anīng k^ˆi njeysk^ˆr-
omnīy ĵuruganīmīznīng artīndan kop k^ˆoz-
lar an[īlī]p tr ustumuzga obavlaḡa

bolup andan k'i munung artından ulu
gvaltovniy salınlr ustumuzga sal-
inmagay nê uçun po çensci šemranıeylar alay
sëymik'larda nêçik' sëymalarda bolıyır ét'-
k'aylar porıadok' alar bila spulıney k'i
anıng k'i zbitok'lar usmiriçça bolgay na baç-
it ét'ip anıy ayalar k'i pospolitıy k'işilar k'ëndi-
larından šlušnıy da přıstoyniy t'engriga hêm
barça baçniy k'işilarga miliy nêmanıy žadat ét'-
iyirlar pozvolit ét'tilar barça kundıçiyalarga
ašaya jazılğan çaysi k'i bu turlu sarn-
alıyır biz érêçp'óçanlar antiçk'an çardašlar
bila da barça pospolitıy çardašlarımız bila
birga bu turlu jerga ét'iyirbiz ortamızga
[1] aval nšanlar hêm toylar vēçından korup
k'i ulu niyynosniy artıçsıylıçlar aramızda
bolıyedi çaysi bila aval t'engrini songra har
baçniy k'işi brıydiçça bolıyedi bu turlu po-
stanovit ét'tiç çaçan k'imsa k'imsa bila dost-
luç étma k'lasa na çuçk'a kirganda duçovniy
spravaga p̄ jandan ž̄ k'işidan artıç k'irma-
gaylar da nišan alıšlangandan songra kiyov
klasa başçš jebërma jebèrgay a[y] zamanında
sk'romniy k'endi oylanıy bila da başçš artından

Folio 120v°

nê bir çatun barmagay alay-oç k'êlin ov-
undan başçš k'êlgandan songra nê
šak'ar nê bir nêma ulašinmagay
[2] çaçan igit k'lasa çz k'orma na anda
da k'i ulu artıçsıylıç bolur édi bu
turlu postanovit ét'iyirbiz k'i navjencıy
povinniylarıy bila birga ĭ k'işidan art-
ıç birgasına almagay angar k'ora çz-

[3] lar da bargay uçunçi jaylxlar vëç-
indan alay nšan da nëçik´ toylar da
bu turlu toxtatıyırbiz k´i ulaşın-
magay nè çardaşlarga nè bir dostk´a
évèt nšan bolgan k´unu alay toy k´unu
igitk´a jebèrgan da k´élaşmıši bolur jay-
lx igitning at´asına hèm çardaşlarına
jebèrma ay igitning at´asına hèm çar-
daşlarına hèm çsimlarına èrk´li dir baş-
çş bërma k´élinga alay nšan da nëçik´
toyda alay oç çznıng rodziçlarına èrk´li
dir başçş jebèrma k´élingay

[4] t´oylar vëçindan bu turlu toxtat-
tix k´i avalgi k´unnu igit at´asıy art-
ıx undamagay dostların tək´t tepsiga
ay çz at´asna èrk´li dir çolma da çolmama da
évèt k´élsa çolma alay k´iyovnu nëçik´ dost-
larnıy artix çolmagay tək´a izbasna k´ora

Folio 121r^o

oldu nëçik´ dayın sk´romnıey bolsa alay
èt´k´ay a[y] értasıy bsag k´unu bu tur-
lu otprawiçça bolgay k´ristan povinnost-
una k´ora çolmaçiy artından alay igit
at´asınıng nëçik´ çz at´asınıng povinèn bolgay-
lar barça žoyövurt bsagga uzatma da iux-
ovdan ovga uzatk´andan songra barıy bargay-
lar ovlarına da songra k´imni aşk´a çolup tur-
lar p igit çabar èt´k´an[d]an songra bargaylar
évèt alay k´op k´işi çolgay igit at´asıy k´i a izba
da barın olturyuzgay artix a jërda nè a
tepsiga bërmagay ulu mi k´içi mi izbasıy bolur
angar k´ora çolsun dayın artixk´a k´imsay
važiçça bolmagay alay-oç értasına a izba-

ga artix dugul ozga dostlarniy értasna
 xolma har birining érk'ina xaldriyirbiz
 [5] k'élinni pok'oyuna uzatma artix k'imsa
 xalmagay ték'á babadja pèsaxpar xatun-
 u bila da t'ja ië xatun ov xatunlarïy
 bila ponjevaž anda har k'éz ulu artixsïylx
 boliyédi ay xatïnli ér k'išilardan nëçik' igit-
 lardan ol zamanga dëg k'imsa xalmagay ay k'iy-
 [6] ovnung tonun pèsaxpar éltip din at'asïna
 alyšlatk'ay ay k'iyov ovuna alyšlatmagaylar
 [7] bsagga bargan da šalamaylar oynamagay
 ték' sk'romnïy muzik'a k'èlin alnïna oynagay
 alay-oç toyda nè xadar sk'romnïy muzik'a
 bolsa dayin igi dir zëra ol da ulu da niey-
 [8] potrebnïy xardž dir ay pèsaxparnïy bsag

Folio 121v^o

értasiy otpravit ét'ma k'i songra á zaç-
 [9] odlar bolmagay k'iyov alyšlanma ték' pès-
 axpar bila bargay hëm alyšlangandan son-
 [10] gra k'imsa uzatmagay alay-oç xatun-
 lardan da xutliy barmagay zëra ol da
 [11] k'ork'suz adattï nasip jebërgan da
 toydan k'imsa içk'i jebërma smit ét'magay
 zëra anda njeypotrebnïy zarar boliyir ovëy
 asna fšak'uz ov éyasïy klasa jebër-
 [12] ma olaning érk'ina dir vënëçlar jebërmaç
 nšanli xzlardan igitning xólmlarïna [zam. xolunlarïna]
 alay nšanga nëçik' toylarga artix bolmagay
 zëra ol da njeypotrebnïy xardž dir tlk'ò nšanli-
 [13] sna érk'li bolgay jebërma á k'élinni bsagga
 k'iydirgan da k'ork'lu çëplalar hëm priypravk'alar
 içina k'iydirgaylar évèt zindžillar artix
 bolmagay ték'p jandan á-ar zindžil oldu džïns

anda ulu artixsilx boliyir nédan har baçniy
 [14] k'ışı brıydiçça boliyédi k'èlinning toyuna
 zindžıldan artix asmagaylar da nè klénort
 [15] asmagaylar pèsaxpar toyga xolgan da t'
 igit bila ā navjencıy z' igit bila jurugay
 da k'imning èrk'i bolsa a[š]k'a k'èlma ja k'èlmama
 birdan dèk'larovaçça bolgay
 [16] k'ristanlıxlarda da vıvodinalarda
 alay-oç k'i ulu nıeyznosniy artixsliç al bol-
 liyir na bu turlu anıng uçun da tox-
 tatıyirbiz k'i bir èr k'ışı oylanni yuxovdan

Folio 122r°

ovga uzatmagay ay xatunlardan tæk'
 z' xatun uzatk'ay ol da ovdagılar bu
 dur povinniylarıy ay babalar birisa uz-
 [17] atmagay da kristanlik'tan nëçik' vıvodina-
 dan ovlarga nè içk'i da nè ā nēma ulaşma-
 gaylar ay ovga k'èlğan z' xatunga alay iç-
 k'i nëçik' ovga nēma kristanlik'ta da vıvod-
 inada sunma èrk'li bolgay din at'aga da
 k'ristan at'agay jebèrm[a] èrk'li bolgay
 [18] igitlar arasına k'iyiniş vèçindan alay-oç
 ulu nıeyzmierniy artixsiylx k'orup xaysin-
 dan dugul biz èvét alpovud džınsiy da
 bæk' obražaçça boliyirlar bu turlu tox-
 [19]tatıyirbiz k'i birisi adamaşk'adan at'-
 lastan nè župan da nè k'urta k'iymagaylar
 tæk' statèçniy igitlar k'anafaçadan usta-
 şaridan da çek'mandan da k'iygaylar alay-oç
 [20]déliyalarin županlarin da k'urtlarin
 nè at'las bila da nè adamaşk'a bila pot-
 šivat èt'magaylar tæk' tafta bila da dup-
 [21] la bila do tego altun xuşax bila bay-

lanmagaylar da nê altun bila opravnîy taş-
 li biçaxlar janlarına asmagaylar ay alay-oç
 bék k'ostovniy bork'lar k'iymagaylar da ayax-
 taginalarina da k'umuş haçk'alar altun
 snorlar bla tək'tirmagaylar
 [22] alay-oç çz oylanlarnîng da çatunlarnîng
 da k'iyinişlarında ulu artixsiyly k'i k'or-

Folio 122v^o

iyirbiz na alar vēçindan da bu tur-
 lu toxtatīyirbiz k'i vik'ariyk'alarına
 k'rušk'alarına da kštaltlarına pun-
 tallar k'ok'lamagaylar da nê altun ja
 k'umuş snorlar bila lamovat ét'magaylar
 évét altun ipindan guzik'lar k'ok'lagay-
 lar da mēntlik'larına hēm kštaltlarına
 altun pasamanlar k'ok'lagaylar da
 mēntlik'larına hēm kštaltlarına altun
 pasamanlar k'ok'lagaylar
 alay-oç ulu krušk'alar çaysin hali
 çulanīyirlar çulanmagaylar alay-oç çè-
 pēclarına nê puntal nê indžida ni tašli
 puntal k'ok'lamagaylar nê çatunlar da
 ni çzlar do tēgo alay çzlar nēçik' çat-
 unlar ā-ar zindžıldan da nê ā manēlla-
 dan artix çulanmagaylar ay zindžil-
 nîng uçuna nê ā klēnort da nî ā port-
 iygāl asmagaylar ay çatunlar zindž-
 ilların boyunlarına çurgap uçların k'štalt-
 larīy artīna jēbērgaylar
 do tēgo çaysi k'i bunung k'i ulu jolsuz-
 luç da bar arada k'i zindžil da manēlla
 bila jīli suvga barīrlar ēdi na bundan
 songra simarīyirbiz k'i nê biri da važ-

ičça bolmagay tonlarin xzlar nëçik' çat-
unlar k'i bék' oransz ét'iyirlar xayysi bilak'i
pravıey oramnı sibiriyirlar xayysi k'i ol da

Folio 123r^o

alay nëçik' barça ozga postuplariy nêma-
dan k'êlmas ték' ok'tamlık'tan xayysi k'i brıt-
k'ostu dur biy t'engrining na bulay toç-
tatıyirbiz k'i alay xzlar nëçik' çatunlar
anıñ k'i xuyrıxlu tonlar k'iymagaylar
ték uçıvıy nëçik' hormatlı çatunlarga
nalêžit êtar alay ték' jerga surtulgay
mêntlik'larda k'i bék' zbitniy ét'iyirlar xay-
ysi k'i bizim stanımızga nalêžit ét'mas a zvlaş-
ça xadifa mêntlik'lar na anıñ k'i xad-
ifa mêntlik'larnıy alay-oç xadifalı ta-
bindan koturiyirbiz da bulay simar-
liyirbiz k'i at'lastan adamaşk'adan k'an-
ayfaçadan da šçot'éčk'i tabından ozga
mêntlik'lar k'iymagaylar barça turlu tuk'
bila alay-oç oranlı k'iş bila ristan başxa
potšivat ét'ma pozvalat ét'iyirbiz alay-oç
şubalariy tibina bu turlu tuk'lar
urma êrk'i bolgay bork'larin k'i oransz ét'iy-
irlar hêm oransz k'iyiyirlar anıñ içina da
upominat ét'iyirbiz k'i sk'romnjey da hêdžepłi
bolgay ay ponjewaž k'i bu uşvalanıy
dobrovolnjey barçamiz k'êndimiz usna toç-
tattıx na bu turlu ovut xoyiyir-
biz alar usna k'imlar k'i uşvala-
ga sprêçiviçça bolup vik'roçit ét'salar
avalgi suç êtk'annı povinên bolgay
k'êtçójalx xuçk'a zêzvat ét'ip ž hrivna

Folio 123v^o

džurumun alma êk'inçi prëvinit êt'sa
î hrivna džurumun alma uçunçi da
â k'un olturyuzma uzağ tibina da
î hrivna džurum da alma t-unçi
êt'ar êsa sp iuxovdan da aning ê
arilik'indan k'eri êt'ma barça tur-
lu milosjerdziadan başğa a çayda k'i
şayawat'k'a k'elma k'lagay na k'êtçója-
lğ povinën bolgay dz hrivnasin alip ol
suçtan k'endin volnïy êt'ip sp iux-
ovga pristupit êt'ma ay çayda k'i av-
algi suç êt'k'anından uç k'ez undalğan
bolgay k'êtçójalk'a na ol hêçk'a bërip
turmagay na aning k'i k'işini sp
iuxovdan da aning ê arilik'indan
k'eri êt'ma da alay-oğ şayawat'k'a k'elma
k'lasa povinën bolgay dz hrivnanïy çoy-
ma urjadga da andan songra şaya-
vatk'a k'elgay
t'v rdz mard 26
turup obličnïey dr kaspar av-
ak'erëçning da k'êtçójalğnïng alnïna
pn çaçk'ò t'òrosoviç da pn šimk'ò da
dr mik'ajel oylu zapozvanïy pn çaçk'ò-
dan pn t'orosoviçtan da bu turlu

Folio 124r^o

giley êt'ip aytti pn çaçk'ò t'òrosoviç dr avak'-
erëç biylar ağalar k'elganimïznïng biylik'ingiz-
nïng alnïna sabapïy bu dur vjadomoy dur
biylik'ingizga nè turlu k'i k'endi çzimnï panna
zosk'anïy pn šimk'òga dr mik'ajel oyluna dob-

rovolnĵey dostluĵk'a priyobiĉat et'ip
 dasturu bila ^{dr} awakereĉning da
 biylik'ingizniĵ ĵaysi k'i zviĉayimizga k'ora
 nšan da alĵšlandiy natto dayin pan šim-
 k'onu k'iyovnu k'endi ovumuzga sovuk'
 bila priynjat et'ip aning dostlariy bila
 uĉivĵey bašĵšlap ĵormatladiĵ ol tayniy
 dugul barĉasna hali bilmasbiz ne
 veĉtan ĵebėrip pan zadik'ašira star-
 ostk'a bašĵšlarin ĵzninĵ ĵzga ĵayt-
 artti k'ėriga biz esa klamiyin sk'vapliv-
 ĵey birdan bašĵšlarin igitning ĵebėrma baĉ-
 it et'ip k'i turk'a k'ėtiyėdi ol zaman na toz-
 duĵ k'i ĵolundan k'ėlgay rozumit et'ip k'i
 [k'i] ĵana sovuk' bila ĵz bila k'ėĉingaylar
 k'orduĵ k'i k'ėlip turk'tan da ol zĵentrėnĵa
 bila ĵzninĵ da ĵurak'iy urk'tu igitk'a
 ĵarši songra dayin ĵaĉan k'i igit k'ėldi
 turk'tan dayin a zaman k'ėĉip k'orduĵ
 k'i k'endi preĉĉeyvzėnĉjeysindan vazgėĉmas
 igit na ĵz da andan algan bašĵšlarin aning
 ĵoyup'a ĵutining iĉina k'ėri ĵebėrdi
 igitk'a ^{dr} vask'ò oĵlu ^{pn} awėdik'ning

Folio 124v^o

oĵlu bila ĵaysi k'i bizda ĵuluĵ et'-
 iyir natėnĉas anda-ž ^{pn} t'òrosnung ovuna
 alma klamadĵylar ol bašĵšlarniy oylan-
 dan navėt eĵar ivašk'ò yagop oĵlu
 anda rast k'ėlmasa eđi k'i ortalĵta
 mayn et'ti na oĵlanniy dėspėk't potk'at
 etar eđi ay bašĵšlarniy preĉĉa al-
 madĵylar k'ėri k'ėltirdi oĵlan ĵaysi k'i
 ĵali ol veĉtan a turlu bolmasbiz

χznīy angar k'ēltirmaga k'i jana bu
 iš sovuk' bila sk'utok'un algay
 munda zaraz njeyststempuyonç
 džuvap et'ti pñ šimk'ò dr miyajel oylu
 aytip bu turlu dr awakèrèç biy-
 lar ayalar nèda-k'olvèk' ortalχta
 boldu èsa mèn barčanīy k'èri [s]alip
 hali bunda dèk'larovaçça bolīyirmèn
 biylik'ingizning alnīna k'i mèn nèçik' jol è[t]-
 k'an bila orènk' bila dasturu bila
 biylik'ingizning alay duχovniy urjad-
 ning nèçik' k'ètχòjalχning manga bèrilgan
 at'asīning èrk'i bila da barça χardaš-
 lariynīng da dostlariynīng na mèn tur-
 up tèrmin da otstuplat et'man da χol-
 armèn k'i obietniçaga k'ora dosit et'k'aylar

Folio 125r^o

alarnīng biylik'i pñ t'òròsoviçlar da dalšiy
 postupok'k'a priystupit et'k'aylar mèn
 otstuplat et'man χzdan bir turlu an-
 īng uçun χolarmèn k'i biylik'ingiz k'èndi
 rozsudok'unguz bila uznat' et'k'aysiz
 jollu èsa k'i mèn mundan vazgèçk'aymèn
 t'v'rdz okost[os] 30

turup obliçnīey bu tèrminda pñ t'òr-
 osoviç pñ χačk'ò da pñ ivašk'ò dr aw-
 akèrèç bila k'ètχòjalχning alnīna da
 žadat et'tilar k'i volniy et'k'aylar χznīy
 igittan dr awakèrèç k'ètχòjalχ bila
 džuvap et'tilar k'i ol bolmas bolma k'i
 volniy bolgay χz postupovat et'ingiz
 dayīn ari baçit et'ip songra dr awak-
 èrèç k'ètχòjalχ bila p jannīng da upor-

un da aytip vīstupit ét'ma da
bu turlu dēk'rit ét'tilar ponjevaž k'i
ēsk'i zvičayimīzga k'ora nšan alyšlandi
da bu zamanga dira bulay k'ētiyir da
z močiy zaḡovačča boldu bu iš prēz dēk'r-
it da p̄ janda ḡayil boldu na bargay
igit ḡz ḡatīna dostlarīy bila zvičay-
imīzga k'ora da upominačča bolgay at'a-

Folio 125v^o

sīndan ḡznīy k'i stawit ét'k'ay dal-
šiy postupok'k'a s̄b juḡovga
k'i k'ahananīng ḡolu ašira sk'ut-
ok'un algay
alalgi [zam. avalgi] mard 26 r̄d̄z-da
d̄r avakērēç k'ētḡoialḡ bila
vīrozumit étip p̄ jannīng da d̄žu-
vaplarīn bu turlu dēk'rit ét'ti-

lar ponjevaž k'i bir s̄šušiy [zam. slušnīy] pričīna
k'orulmas bu išta ḡaysi k'i ēsk'idan
bolgan jergalarimīzga k'ora hēm ganonk'-
k'a k'ora dastur bērilip barča çērē-
moniyalar jol bila bolup otrīmanīy
hali jana bir sabapsz ḡznīng klama-
maḡīnīng artīndan bunung k'ibik' iš-
ni buzma k'liyirsiz ḡz stronasīy ḡay-
si išni biz k'orup k'i ulu da važnīy
iš tir do tēgo ganonk'larimīzga da
jergalik'larimīzga ḡarši dir na mun-
ung k'ibik' išni v močiy ḡaldriyirbiz
da ḡoyiyirbiz tērmin t'ēngri jetk'irsa
jařaslov jarmark'īndan k'ēlip adz-inning
sēk'izina k'i anīng arasīna šahat bol-

Folio 126r^o

^{rdz}-da ok[ostos] 22

turup tērmin^{da} ^{dr} awakērēç bila k'ēt-
çòjalχnīng alnīna ^{pn} t'ōrōsoviç ^{pn} xaçk'ō
da ^{pn} šimk'ō ^{dr} mik'ajel oyl[^l]u zadat ēt'tilar
^{pn} t'ōrōsoviçlar ^{pn} šimk'ōga k'iyovga k'i
džadular ašira staraçça bolīyir aytip
k'i bizda ^a çuluç ēt'k'an çz aytı k'i igi
çolīyēdi mēndan k'i pannanīng saçin dost-
at ēt'k'aymēn angar aytip k'i bunda ^a turk'
k'išisi bar k'i bilir anīng çovrasna ētmaga
k'i sovuk' bolgay ortalyta çz bila na sor-
dular k'iyovdan k'i sumñenjasīy tibina zēz-
nat ēt'k'ay ēgar anīng k'i soznu aytip ēsa
ol çzga na aytı k'iyov k'i k'onu dur ayt-
tim ēvēt nēma bolmadīy andan

okost[os] 22

dēlibrovat ēt'tilar ^{dr} awakērēç k'ēt-
çòyalç bila bu spravanīy haftasna
k'ēlir sēsīyaga
turup obliçñey ^{dr} awakērēç bila k'ēt-
çòjalχnīng alnīna tērmin^{da} ^p janda
alay çz stronasīy nēçik' igit çaysi k'i
bolmadīlar uzlaşma k'ēndi ortalarīna
da ^{pn} šimk'ō ^{dr} mik'ajel oylunung strona-
sīy ogut çoldular aytip ponjēvaž k'i išit-

Folio 126v^o

iyirbiz ^{pn} t'ōrōsoviçlardan k'i çz bir
turlu k'lamas biz nēçik' zawēdit ēt'-
iyiç k'ahanalyç bila jaçši k'išilarnīy

da anda ovlarına barıyıx đr awak-
 èrèç da k'ètχòjalχ džuvap bèrdilar
 igitk'a aytıp k'i tamaša ètiyirbiz
 sizga aχrıy bilirsiz nèçik' èsk'idan
 adat tr k'i barırlar èdi hali da ol
 jol bila èt'ingiz fšak'žè dèk'rit èt'-
 masbiz sizga èvét k'orunganimzñy
 sizga aytıyirbiz
 munda zaraz igit stronasıy aytı
 ponjevaž pn t'òròsoviçlar dèk'larovaçça
 bolıyirlar k'i χz bir turlu k'lamas na
 bilmasbiz nè [è]tma anda barıp jaχši
 k'išilarnıy da k'ahanalχnı zavèdit
 èt'k'aybiz slušnıey k'orunmas bizga
rdz-da sjebd[jempier] 9
 turup tèrmında pn t'òròsoviçlar da
pn šimk'ò [da] đr mik'aiel oylu đr awak-
 èrèç bila k'ètχòjalχnıng alnına χaysi k'i
pn χaçk'ò t'òròsoviç obvéstit èt'ip k'iy-
 ovnu k'i dosit èt'k'ay dèk'ritk'a k'ora

Folio 127r^o

k'i bu iş sk'utok'un algay na igit
 bu turlu džuvap bèrdi k'i bolman bul-
 ay na prèntk'im mungar k'élma zèra hadirlik'-
 im joχ tur do tègoy jolum bar alnımay
 turk'k'a k'ètiyirmèn radi dosit ètar èdim
 dèk'ritk'a
 pan χaçk'ò pn t'òròsoviç džuvap bèrdi
 aytıp bu turlu đr avak'èrèç br
 èrèçp'òxanlar biylar ayalar ponjevaž k'i
 kiyov k'lamas k'i iş sk'utok'un algay ja
 k'lamas dosit èt'maga biylik'ingiznıng dèk'r-
 itına na χolarmèn k'i bizni volnıy èt'k'ay-

siz biylik'ingiz bu išta đr awak'êrêç k'êt-
 çòjalç bila bu turlu nak'azat êt'ti-
 lar k'i ol bolmas bolmagay k'i volnıy bolgay-
 siz iş k'i pn šimk'ò jol usna dir na barsin
 sahlç bila joluna êvêt têrmin çoyiyir-
 biz k'i nadaliy t'engri jetk'irsa pargên-
 dak'lar alnina â haftada p janda
 dosit êt'k'aylar avalgi dèk'ritk'a
 pod utra[ra]çênjem tıy spravıy s tim dok'la-
 dèm çayda k'i p janda çaysi strona da
 bolsa k'i lêgalê zanêsit êt'sa slušnıy do-
 vod bila pok'azaniy bolsa k'i bu işk'a zak'r-
 oçit êt'k'iyêdi ol vaçt ol jan k'endi işinda bol-
 ur êdi na pomoç alma

Folio 127v^o

t'v'rdz siebd[iempier] 9
 munda zaraz otstupit êt'miyin
 igit stronasıy džuvap êt'ti bu tur-
 lu đr awakêrêç biylar ayalar
 igit k'êtıyir joluna biylik'ingiz têr-
 min çoyiyirsiz â hafta pargendak'
 alnina t'engri bilir k'i zijçat êt'ar
 êsa ol têrminga dira bolur k'i potrêba
 k'orguzgay anda êglanma da igitk'a
 ulu zararga bolgay na bu vêtçtan
 opçênžoniy korunıyir biylik'ingizniğ
 dèk'ritıy apêlovat êt'iyirbiz gat'öy-
 igösk'a at'örça
 đr awakêrêç k'êtçòjalç bila k'or-
 up k'i bu ulu iş tir na dèlibrov-
 at êt'tilar k'êlir haftasına sèsiya-
 ga dopustit êt'mami apêlaçıyanı
 joxsa jox

s̄iebd̄iem[p̄ier] 17

dr̄ awak̄er̄ec k'ët̄x̄oj̄al̄χ bila baçit
ët̄ip bu išta k'i iğit stronas̄iy ap-
êlaçiyaniy n̄eypotr̄eb̄n̄ey et'iyir z̄era han-
uz k'orunmas k'i bu išta êgirlik' bol-
gay k'ëndilar̄ina da barmas glovniy iŝ
uçun t̄ek' t̄ermin uçun çaysin da

Folio 128r°

zaçovan̄iy dir̄ p̄ j̄anga da l̄egal̄ê sluŝ-
niy j̄ol bila bolsa pok'azan̄iy na an̄ing uç-
un dopuŝçat et'maslar̄ a turup

turlar d̄ek' r̄it̄ j̄an̄ina

pan ŝimk'ò prot̄estovaçça boldu
o n̄eydopuŝç̄en̄ey ap̄elaçiyi çaysi k'i
na spisk'u podat êtsar

s̄iebd̄[iemp̄ier] 22

turup obliç̄n̄ey k'ët̄x̄oj̄al̄χning
aln̄ina antos murad oylu s̄ing-
gar̄iy bila birga uçmaçl̄i d̄zanl̄i ž̄en-
j̄awsk'iyning çz̄iy bila kvitovat et'-
tilar̄ p̄n vask'ònu pilip oylun da
p̄n holubnu ivaŝk'ò oylun da p̄n gr-
êsk'ònu t'uman oylun op̄ek'unstvo-
dan uçmaçl̄i d̄zanl̄i [d̄zanl̄i] zadik' ž̄en-
j̄awsk'iyning k'i dastim̄entina k'ora bar-
ça n̄ema alarga dos̄it boldu n̄e-
dan k'ëndilar̄in da pot'omstvolar̄in da
v̄ječ̄n̄imi ças̄iy k'vitovat et'iyirlar k'i ar-
t̄iç ortalarīna a davi çalmaid̄iy
alay k'endi n̄eçik' çatunu op̄ek'unu
aŝira hr̄iŝk'a oylu misk'ò aŝira k'vit-
ovat et'tilar na çoldular̄ p̄ j̄anda

Folio 128v^o

k'ëtχòjalχtan k'i munung k'i zèznanja-
larin duftarlarina jazdrgaylar
nèni otrimat èt'tilar
t'v'rdz sjebd[iempjer] ip
dr awakèrèç k'ëtχòjalχ bila
jakub sargawark'niy k'ahana
alyšlattilar bu k'undiciya
bila k'i xaçanda-k'olvè k'ahana-
lχ k'ëtχòjalχ bila k'lasalar k'èn-
din aylandrma. aly zamosçjaga nè-
çik' luçk'aga k'ètma povinèn bolgay
k'ètma χatunu oylanlarīy bila
barça turlu vīmuvk'adan başça
ay çayda k'i k'lomagay poslušen bol-
up barma na nè munda nè çab-
baç ççari a juçovda k'ahanalχ
èt'ma bolmagay
sjebd[iempjer] it'
turup obličniey k'ëtχòjalχning
alnina pn ohan χodžigi oylu da pn
jurk'ò k'irk'oša oylu žadat èttilar
çolup k'ëtχòjalχtan k'i nurbèg χat-

Folio 129r^o

ununa juçov k'èbitin jalga bèrgaylar
bu juvuç k'èlir miçaldan 3 iilga dir-
a k'osta χatunu olturgan k'ëtχòja-
lχ k'orup aning upadok'un çoltçalar-
iy usna jaxši k'išilarning bèrdilar
ol ayaç k'èbitni jalga

[znak: ✝]

t'v'rdz hogd[iempjer] ie

biz $\bar{d}r$ awakêrêç k'ahanalç bila da
 k'êtçòjalç bila bu turlu toxtat-
 iyirbiz $\bar{d}r$ krikòr açaş bila çaysi
 k'i vank'ta çaladžag boldu olginça
 k'i artix \bar{a} vimuvk'asiy bolmagay k'êt-
 ma vank'tan ay nè k'ışı da bolur ésa
 da nêda anda iyıştrir ésa tirlik'-
 inda k'i olumundan songra nè \bar{a}
 uruy k'ok'una çarmagay ték'sp
 dadžarga vank'k'a bolgay alay $\bar{s}b$ -dan
 nëçik' barça sprénttan aning uçun
 zglondém tého postupit ét'iyirbiz aça-
 paşk'a vank' k'êlišlarından p baça-
 niy \bar{a} vank' içindagi da aşayargi baça-
 çanı da da bořlalçni da da bičanlik'-
 larni da barça su k'i $\bar{b}r$ $\bar{d}r$ aning bila
 bilişk'ay šenlatk'ay da barça k'êlišlar-
 ında algay dayin do tégoy $\bar{p}n$ mik'laš bérn-
 at oylu \bar{l} -ar $\bar{f}li$ har $\bar{i}il$ bériyir nadanijey

Folio 129v^o

vank'k'a aniy da zè všistk'im zupelna
 açaş alsar dayin do tégoy $\bar{a}dž$
 anijylardan barça açaş algay bala-
 yuznu tēmjanijey zè všistk'im algay
 açaş dznuntta bayramda dun-
 orhnênk'ni barça açaş algay égar
 murvattan nêma bērsa aniy çabul
 êtk'ay $\bar{d}r$ agop mgirdut'i[un]dan bsag-
 dan açaş algay évêt égar başça
 nêma k'imsa bērsay babask'a aniy
 babas algay k'ëndina žòçòvurtnu
 babas hovjel ét'k'ay égar çòsdòvanjel
 ét'ma tum bērma bsagni mgirdut'i[un]nu

dohaçk'an alyšlamaçni barçanıy das-
 turu bila açaşning ét'ma povinén
 bolgay d̄r yagop açaşni çulaç çoy-
 gay barçada da anıng érk'ından başça
 bir nêma domišlaçça bolmagay ay aça-
 paš povinén bolgay d̄r yagopk'a har haf-
 ta á-ar f̄li s̄b bérnaga çardžlçk'a
 nêga dira anda çuluç ét'sa vank'-
 ta d̄r agopay nè k'i tum ét'tirsalar
 aştan barçadan gs-in d̄r yagopk'a bér-
 gay ay açaş çurbandan á çérègin
 d̄r yagopk'a bérnaga ay açaşk'a bér-
 ilgan égar baççalarıy égar borlalaçni
 égar biçanlik'larnıy k'endi sumptu bila

Folio 130r^o

açaş çardž ét'k'ay šénlatk'ay vèdle potr-
 ébiy bu turlu toxtattıç k'ahanalaç k'èt-
 çòjalaç bila zobopolnıey d̄r k'rik'ór açaş
 bila

t̄v r̄dž hogdiempier 12

k'ètçòjalaç pan ĵurk'oga lazar oylu
 çoltçasıy usna bérnaga á ĵilga dira
 bal šink'in k'orup anıng dolèhlostun
 bu k'undiçiya bila k'i har ĵil s̄p da
 džarga ž-ar f̄li bérnaga ulu oruçta
 k'ètçòjalaç pani hanuçnaga manç-
 uç çzina pozvolit ét'tilar bal šink'in
 á ĵilga dira anıng çoltçasıy usna
 bu k'undiçiya bila k'i har ĵil ž-ar f̄li
 bérnaga s̄p dadžarga ulu oruç ort-
 asına t'èngri jetk'irgay

hog[diempier] 12 r̄dž-da

k'ètχòjalχ pan k'asparga rabičk'a oy-
luna bal šink'in pozvolit ét'tilar bu
k'undiciya bila k'i har jil'ī-šar fli bèr-
gay sp dadžarga oruč ortasna ulu

Folio 130v^o

χoltχasiy usna jaχši k'išilarniņg
pozvolit ét'ti k'ètχòjalχ čayirniņg
šink'in da malmaziyaning ā jilga dira
bu k'undiciya bila k'i har jil'ī sp da-
džarga l-ar taler bèrgay ulu
oruč ortasina
t'uman oylu grèsk'oga kirk'or oylu

hogdjempijer 12

pani kask'oga uçmaχli džanli grès-
k'önung χatununa džinčik'ning
k'ètχòjalχ pozvolit ét'tilar šink'ov-
at ét'ma čayir da malmaziya ā jilga
dira bu vèč bila k'i dž taler χay-
si k'i borču bar édi uçmaχli džanli
éring juχovga nèča jildan bëri da
faydasin hèč bërmas édi na hali po-
vinèn boldu bërma ol dž talerning
faydasn l-šar taler har jil nèga dira
šink'ovat ét'sa ulu oruč ortasna
bëriilsar har jilda

t'v rdz tjegdjem[pier]ž
turup [błędnie: tupup] obličnjej dr awak'èrèc
bila k'ètχòjalχning alnina sinan

Folio 131r^o

zamoscjalī toxatli zanēsit ét'ti p̄ bitik'
ā otajaxadan toxat axpašindan
nē turlu k'i snan bitik'lar jebērdi xat-
ununa k'i k'ēlgay zamosc̄jaga turma évēt
k'i xatun k'lamayin k'ēlma zamosc̄jaga ēri bi-
la turma na ozga ērga bardiy toxatta
dayin ek'inči da asta k'ēlip tanixlx bērdi-
dilar p̄ k'iši toxatli k'i xatunu ērga
bardiy ozga na dr̄ awakēreç k'ētχōjalx
bila volnīy ét'tilar k'ēndi ol sabaptan da
anīng k'i tanixlxlarnīng artindan
t'v̄ r̄dza abril t'

pan ivašk'ò t'ōrosoviç opovidaçça bol-
du k'ētχōjalxñīng alnīna aytip k'i
biylik'ingizñīng dēk'ritina k'ora xaysin k'i
pn̄ xaçk'ò xardašimning da pn̄ šimk'önung
dr̄ mik'ajel oylunung arasīna ét'ting-
iz iš k'i pn̄ šimk'o tērminga stawīçça bol-
madī na k'ēndi išina tuštu évēt k'i
xardašim pn̄ xaçk'ò baçit étip slušnīy
příčinad[a]n nē uçun tērminga staviçça
bolmadīy bolma k'lamadī ol tērminde tur-
up stronaga xarši opovjadania ét'ma
da ni volnost xolma hali k'ēldi korup k'i za-
man da pot'ēmu dugul ulu k'unlar
alnīy dr̄ bayram zamanīy torada bolmas bolma

Folio 131v^o

do tēgoy k'i k'ēndida pn̄ xaçk'ò ulu
k'un értalarīy k'ētiyir dançk'aga hēm
xardašlarīy da anīng uçun xolar-
biz k'i bu sprava bolgay odložon-

īy anīng k'ēlganīna k'ora tribunal-
dan nēči k'ētχōjalχ k'ēndina obiçat
ēt'tilar k'i ol birsi strona p̄n šimk'ō
opovidaçça bolsa angar bir χuv-

at'k'a barmagay

t'v r̄dza abril žje

t'urup obličņey k'ētχōjalχnīng
alnīna p̄n χačk'ō p̄n holub oylu
jask'ō oylunung da k'vitovat ēt'ti
uçmaχlī džanlī p̄n pēt'rēning opēk'un-
larīn p̄n šimk'ōnu érēçp'oçan oylun
da p̄n jakubnu zaχnò oylun da
p̄n misk'ōnu χačk'ōylun jē jīlnīng
χardžlīxīndan χaysi k'i uçmaχlī džanlī
p̄n zadik' çχarīp ēdi zaχno oylu dast-
imēt bila ž jīlga dira dž-ar talēr na
jē jīlnīng dž-šar talērindan 36-šar hrš
hēsēp ētip k'vitovat ēt'iyir ioyari mjan-
ovanīy opēk'unlarnīy zēra uçmaχlī džan-
lī grēsk'ō χ[a]rdaši jarīmīn bērsar ēdi
da gs-in pētrē na p̄n pētrēning jarīm-

Folio 132r°

īndan kvitovat ēt'ti nēçik' ioyari mjanovan-
īy dirlar opēk'unlarnīy jē jīlnīng χardžindan

pēt'rēning payindan

t'v r̄dza abr[il] žī

turup obličņey k'ētχōjalχnīng alnīna
p̄n šimk'ō antos oylu k'iyovu uçmaχlī
džanlī jask'ōnung sērēpk'ō oylunung
zēznat ētti χaysi k'i krorēt'ta [zam. krorēnk'ta] podanīy
kartk'ada bolgan šuba k'anafaç
aχ aslar bila potšitīy priyobiçanīy
ēdi k'ēndina na ol šuba uçun dž

Īli bērdilar šimk'ò oylu antosnung
oyluna šimk'òga munung usna dobro-
volnĕy uzlašĭp aldĭ pani gulaftan
ĥayin anasĭndan da k'vitovat èt'ti
anĭng k'i šubadan k'i dosĭt boldu k'èn-
dina vĕčnĭmi časĭy

ĭ'v'rdza abril 28

t'urup obličnĕy đr awakèrèç bila
k'ètĥòjalĥnĭng alnĭna pñ ivašk'ò t'òròs-
ovič da bu turlu aytti k'i đr aw-
akèrèç biylar ayalar nè turlu k'i biylik'-
ingĭz vaĥt naznačit èt'tigĭz p strona

Folio 132v^o

ga da k'i ulu pargèndak' alnĭna p
hafta da dèk'ritĭngĭzga k'ora biylik'-
ingĭznĭng igit turk'tan zĭĭĥat ètip
bargiy èdi adatimĭzga k'ora ĥznĭna
at'asĭnĭng ovuna priĭyatèllarĭy bila
dalšĭy postupok'k'a èvèt k'i sluš-
nĭy pričĭnanĭng artĭndan k'i igit bolma-
dĭy zĭĭĥat èt'maga ĭoldan ol tèrminga
na hali ĥolarbiz k'i nak'azat èt'k'aysiz
biylik'ingĭz igitk'a k'i ĭĭĥpašk'un ĭuv-
uĥ k'èlir k'èlgaylar adatimĭzga k'ora
da dèk'ritk'a k'ora ĥznĭng at'asĭy ov-
una upominaçça bolma ĥznĭ dal-
šĭy postupok'k'a igit džuvap bērdi
k'i mēn biylik'ingĭznĭng dèk'ritĭna
k'ora hadirmēn dosĭt èt'maga èvèt k'i
bulay prēntk'ò znagla bir nèça k'unnug
içina bolman alay tēz angar k'èlmaga
anĭng uçun ĥolarmēn k'i biylik'ingĭz day-
ĭn' a slušnĭy zamanga dalšĭy pofolgo-

vat èt'k'aysiz manga $\overline{d\bar{r}}$ avakèrèç
k'ètχòjalχ bila išitip \overline{p} jannīng da
džuvapīn bu turlu dèk'rīt èt'tilar
ponjēvaž slušnīy pričīnalarñing art-
īndan k'i igit bolmadī alay tēz zīχat
èt'ma jolundan da hali bu tērminda

Folio 133r^o

turup žadat èt'iyirsiz urjaddan k'i na-
k'azat èt'k'aylar igitk'a k'i jūχpašk'un bar-
gaylar zvičayimīzga k'ora priyjatèllariy bila
dalšiy postupok'k'a k'i stavičça bolgaylar
ova χznīng do sk'utk'u na biz k'orup
k'i slušnīy pričīnalarñing artīndan \overline{a} k'i
at'asīy χznīng munda dugul èk'inči ga-
nonk' k'orguzmas k'i svjatk'a čχmiyin bol-
mas anīng k'i akt otpravlačça bolgay
na χoyduχ tērmin lublin jarmark'īndan
svjēntk'anīng zīχaçça bolginča \overline{p} jan-
da k'i ètk'aylar postupok' dèk'rīt'k'a
k'ora ay anīng arasīna ègar k'i bolsalar
sovuk' bila zhodnjey bir jolga tušup
uzlašma ol alarñing èrk'ina dīr ay dèk'r-
itnīy k'èndi jerina vīy močiy χaldriyirbiz
 $\overline{t'v}$ \overline{rdza} abril $\overline{i\bar{i}}$
turup obličnjey k'ètχòjalχnīng alnīna
učmaχlī džanlī k'iyik' oylu mik'lašning priy-
jatèllariy $\overline{p\bar{n}}$ andriy t'òròsovič da pan
lazar χaragoz oylu podat èt'tilar χol
sunduχun k'ètχòjalχk'a ačχčlar
bila do vjērnīχ ronk' χaysi sunduχtan
k'ètχòjalχk'a [wyrasz kreślony] čχardilar pohrèb bila $\overline{d\bar{z}an}$
ašīna \overline{h} $\overline{f\bar{l}i}$ da \overline{i} $\overline{hr\bar{s}}$ $\overline{s\bar{b}}$ jana $\overline{p\bar{n}}$ ohan

Folio 133v^o

palk'a vartik'ning oylu mark'oning
k'iyovu k'iyik' oylu aldi'a altun
sgnit ol sunduhtan xayasi k'i tus-
naḡ édi iustnung
 t'v rdza abril iī
turup obličñey k'ëtḡoialḡnning
alnina agop oylanlarıy uç xardaš
pn t'oròs ivašk'ò da pn xačk'ò bir
jandan da birsi jandan pn mik'laš
èrècp'òhan sèrèpk'ò oylu zapozvan-
ıy agop oylanlarından xayasi k'i bu
turlu gilèy èt'ip ayttilar dr aw-
ak'èrèç biylar aḡalar sabapıy bu
dur k'i zapozvat èt'tirdiḡ br èrècp'oḡ-
annıy pan mik'lašni biylik'ingiznning ur-
jadiynning alnina xayasi k'i birgamizga
pèvniy osobalar ašira jaḡši da hod-
niy k'išilar ašira soz toḡtatip ḡr-
èr èt'tiḡ ališmaḡ vēçindan bu dur
xardašimiznning uçmaḡli džanlı grèsk'ò-
nung ḡzin panna bilk'anıy orènk'li ališ-
maḡk'a oyluna pn xačk'òga anıng uç-
un ḡolarbiz biylik'ingizdan nim sıey ço
zaçñey k'i spisok'umuznu ḡoygay munda

Folio 134r^o

biylik'ingiznning alnina xayasi spisok'nu
ḡoygandan songra dr awakèrèç k'ëtḡoia-
lḡ bila dastur bèrdilar sarnama da
k'orup k'i slušnıey jolundan sozda ḡrèr
bolup tur golıy sozlar bila dugul tèk'
jazov çzov bila statèçñey ortalarına

na sorov ét'tilar $\bar{d}r$ awakèrèç da k'ètχó-
jalχ $\bar{p}n$ mik'laš èrèçp'òxandan k'i nè džuvap
bèriryir angar çarši $\bar{b}r$ èrèçp'òxan aytti
 $\bar{d}r$ awak'èrèç aytti [wyras przekreślony] biylar ayalar
k'onu k'i bu spisok'k'a kora ortamizda
soz çrèr bolup tur èvét k'i oylum
k'ètk'anda t'urk'k'a tartiniy èdi k'lama-
as èdi zèzvalat ét'ma k'i ovlangiy èdi èvét
mèn singarim bila da dostlarim bila
oylumnu upomnit ét'ip k'i sozumdan
ççmagay na çrèrin aldix k'i çayil boldu
sozumuzga èvét aytti k'i $\bar{p}r$ $\bar{i}ed\bar{z}$ $\bar{f}li$
aytiyirlar maya da viprawa da ov payi
da ègar bu çadar nèma k'i èllardan
išittim bèrsalar na toxtatk'aysiz
birgalarina mèn èsa oylan k'ètk'andan
songra k'onu k'i ol çadar nèçik' oylan
aytiy èdi pok'azat ètilmadiy maya èvét
jak'ok'olvèk' k'artk'alarina k'ora birga-
larina toxtattix konu dur işanip
ja ufat ét'tip k'i oylum sozumdan ççmagay

Folio 134v^o

èvét k'i hali bir turlu k'lama oylan
aytip çunk'i maya bu çadar bèrmas-
lar nèk' toxtattingiz na bir tur-
lu bolman k'èndi angar k'èltirmaga k'i
sk'utok' algay bu iş $\bar{d}r$ awakèrèç
k'ahanalχ bila da k'ètχójalχ işit-
ip \bar{p} janning da džuvapin bèrdilar
vaçt \bar{k} haftaga dira bu k'içayn-
ak'unga bizim svjatk'a alnina
k'içaynak'unga dira šahat k'i bol-
gaylar k'èndi ortalarina uzlaşma

k'i bu iř sk'utok'un algay xayda
 k'i bolmasalar xalgay dek'ritk'a
 t'v'rdza mayis'i
 t'urup obliĉnĵey d'r awakereĉ
 bila k'ahanalxning alnina da k'et-
 xojalxning p jandan terminda
 pn mik'laš ereĉp'oxan serēpk'ō oylu
 da yagop oylanlarıy pn t'ōrōs da pn
 ivašk'o xardařlar toyma da bu
 turlu ayttilar pn t'ōrōs da pn ivař-
 k'ō d'r awakereĉ biylar ayalar nē
 turlu k'i tērmīn xoyup ēdingiz biylik'-
 ingiz bugungi k'unga xolarbiz k'i

Folio 135r°

biylik'ingiz bununk'i iřni k'orgaysiz ortam-
 izda pn mik'laš ereĉp'oxan d'žuvap bērdi
 bu turlu aytip nē turlu k'i biylik'ingiz
 bizga vařt naznaĉit ētip ēdingiz bug-
 ungi k'unga aytip k'i bolgay ēdiř ortalx
 jerdā jařsī k'iřilar ařira uzlařmaga
 na sař bolsun d'r awakereĉni řad-
 at ēt'tim xolup k'i napomnit ēt'k'ay pan
 t'ōrōsnu da xardařlarin k'i vaz geĉ-
 k'aylar dayin do tēgo jebērdim k'ēndilarina
 pn jakubnu zařno oylun da pn holub-
 nu da ivašk'ō oylun xolup k'i zaniĉxat
 ēt'k'aylar tora bila ēt'ma birgamizga bir
 turlu k'lamadilar tēk' prēz dek'rit k'ētk'ay
 na aning uĉun xolarmēn k'i biylik'ingiz
 bir řanga ēt'k'aysiz vēra kuĉluk' bila k'imēsa
 k'imēsanıy k'ēltirma bolmas bu iřk'a na d'žuv-
 ap ēt'ti pn t'ōrōs xardaři bila k'i biz k'uĉ-
 luř bila k'imsanıy k'ēltirmadiř bununĵ k'i

išk'a jetk'inča njeysk'vaplivjey bunung
 čovrasna iurudular tanix tr jaxši
 k'išilarga pn ivašk'oga t'orösovič k'iyovuna
 da pn šimk'oga da pn awedik'erècp'òxan oyluna
 birsi k'iyovuna pn mik'lašning da pn
 awedik'k'a da pn domažirsk'iyga ay ço
 vjenčša k'i toxtatip birgamizga k'imaya sb-
 sindan pdž flī xardž èt'k'aybiz aq oprax-
 k'a da tošak'orunga xaysin k'i èt'ip biz stan-

Folio 135v^o

ovjenjalarina k'ora aning uğun hém
 k'ultk'uluq hém zıyanç ek'ma iol ésa
 priypuşçat èt'iyirbiz biylik'ingizning
 rozsudok'una
 dr awakèrèç k'ahanalx bila da
 k'ètχòjalx išitip p ianning da džuv-
 apin bu turlu ayttılar k'i bu
 ulu işlar dir natênčas k'ètχòjalx
 barçasıy bunda dugullar saliyir-
 biz lublindan zıjxaçça bolginča
 k'ètχòjalx barçasıy
 t'v rdza yunis 15
 turup obličnıey k'ètχòjalxning
 alnina hudgum tornu [skrešlono: oylu] t'orös sîng-
 arıy bila aqsapèt' bila kvitovat
 èt'ti opèk'unlarin dastiméntina k'ora
 uçmaçlı dzanli zadik'ženjawsk'iyning at'a-
 larıynıng k'éndilarıning pan vask'ónu
 pan pilip oylun pn holubnu pn ivaš-
 k'ò oylun pn grèsk'ónu pn t'uman oylun
 opèk'adan dastiméntovıy k'i barçadan
 at'alarıning dastiméntina k'ora dosit

Folio 136r^o

boldu k'ëndilarına artıx ortalarına
bir dawi xalmadı nédan k'ëndiların da
potomok'ların da vječnımı çasiy kvitovat
ét'iyirlar évèt pan vask'ò bila k'ëndilar-
ına sah tora zašovat ét'iyirlar étmaga
starosta véçindan uçmaçlı džanlı hër-
burttan da ot'unlar véçindan da
ayaçlar da gontlar uçun da ov
jallarıy véçindan anıy k'ëndilarına zaş-
ovat ét'tilar çasu svégo étma birga-
sına xacan k'lasalar
t'v'rdza yulis a
turup obličnıey k'ëtçòjalxning alnına
pn jurk'ò kirk'oşa oylu da pn lazar xa-
ragoz oylu gilèy ét'tilar pn holub usna
axsaş k'irk'oşa oylu k'i bėrdıx i tli
pn holubga ayaç k'ėbitlarnıng çėçıynıng
faydaga zglondem tėgo k'i k'ėbiti bar ėdi
pn holubnung hali ėsa pn šimk'ò k'ėvor oylu
satun alıp tr kėbitin holubga ėsa
upominacça bolduş odııxat ét'ti k'lama-
dı tolama biz ėsa k'ımsanıy k'lamasbiz bil-
maga tək'anıy k'im k'i grunt usna olturup tur

Folio 136v^o

k'ëtçòjalx išıtip ėk'i jannıng da džuvapın na-
k'azat ét'tilar ponjevaş k'i p janda dobrovolnıey
udaçça boldular k'ëtçòjalx alnına sudiç-
ça bolma na dək'rit ėtiyirbiz bu turlu k'i
antičk'aylar pn jurk'ò da pn lazar nėçik' ol um-
ısl bila bėrdilar holubga ol sb-nıy k'i natèn-
ças k'ėbiti bar ėdi k'i zglondem tėgo bėrdilar

na pan šimk'ò k'èvorovič povinèn bolgay aning k'i
šb-niy tolama çexk'a pan šimk'ò aytti k'i bu
dek'rit opčēnzliviy dir manga xolarmèn odoslat
et'ingiz biylik'ingiz bizni voytk'a k'etxojalx ayt-
ti čunk'i dobrovolnĭey udaçça boldunguz mun-
da bizim aynimizga k'erak' k'ončit et'k'aysiz bëriyir-
biz sizga k'elir k'içaynak'unga sēsiaga k'i p̄ jan-
da dosit et'k'aysiz dek'ritimizga k'ora

t'v'rdza yulis ā

turup obličnĭey k'etxojalxning alnina p̄ str-
ona da alay p̄n mik'laš èrèçp'òxan nëçik' p̄n t'òr-
òs da ivašk'ò da p̄n xaçk'ò yagop oylanlarĭy tēr-
minda z dēlibèraçiyi xaysi k'i d̄r awakèrèç bila
k'etxojalx odložit et'ip edilar xalgan k'etxojalxk'a
zixaçça bolginça lublindan na hali bu tēr-
minda turup bu tur[l]u dek'rit et'tilar po-
nĭevaž k'i aktornung k'ontrèversiyasndan pok'az-
açça bol[i]yir k'i ol stabilnovĭenĭaga biylik'ing da b̄r èrèç-
p'òxan biliniyirsèn k'i oylung k'etk'anda pozvolit
et'ti biylik'inga aning k'i stanovĭenĭaga xaysin k'i
et'tingiz aning k'etk'anından songra bu k'artk'aga
k'ora xaysin k'i alnimizga k'orguzdunguz strona

Folio 137r^o

bila iš toxtatma da biylik'ing aytiyirsèn k'i bunung
k'i stanovĭenĭaga pozvolit et'madĭ oylum tlk'ò ègar rabič-
k'a oylu t'òròs xatunu aytk'an sozuna k'ora k'la-
salar barçaga dosit et'ma nëçik' proçesta jazilip tĭr
ol mayanĭng usna unama na ègar ol alay ēsa k'erak ant
bila popravit et'k'aysiz da spravadan volnĭy

bolursiz

yulis 1

ant bu turtu [zam. turlu] bolmaç k'erak' mèn mik'laš sēr-
èpk'ò oylu zēznawat ètiyirmèn ol ant tibina

χaysin k'i har jil t'engriga k'endi urjadim da et'iyir-
men k'i ol postanovjenjanij χaysin k'i strona bila et'-
tim alarning spisanjalarina k'ora na et'tim erk'-
indan bašχa oylumnung χačk'onung χaysi st-
anovjenjaga hali da oylum priyvolit et'ma k'lamas
bunung k'i antnij otk'ladovat et'iyirbiz sek'iz-
ina k'ičayna k'unga k'elir sesiyaga

tvrdza yulis 8

turup terminda p janda dr awakerec bila
k'etxojalxnning alnina alay br mik'laš ercep'oخان
nečik'pn t'oros ivašk'o da pn χačk'o yagop oylan-
larij k'i antina dosit etk'ay edi pn mik'laš ercep-
p'oخان dek'ritk'a k'ora evet k'i k'etxojalx užit
et'ti[skrešlono: -p]lar χoltχa ašira yagop oylanlarin k'i volnij
et'k'aylar br ercep'oخانi aning k'i anttan χaysilar-
ining χoltχalarij usna et'tilar volnij br ercep'oخانi
aning k'i anttan evet zaχovat et'tilar et'ma birgasna
spisanjalarina k'ora ol pdž'fli-luk' džehéz uçun

Folio 137v^o

χaysin k'i br ercep'oخانning zezvolenjasij bila
et'tix k'endi sb-larimiz bila aning uçun k'lar-
biz tora bila et'ma birgasna χayda jeri bolsa

aning zamaninda

rdza-da yulis 8

turup obličnejey k'etxojalxnning alnina
çexmistrlar ayaç k'ebitlarning pan misk'o
rabičk'a oylu da pn jurk'o kirk'oša oylu
da pn awedik' dr vask'o oylu da pn laz-
ar χaragoz oylu da pn lazar ulu χodža toř-
nu terminda nečik' k'etxojalx sk'azat et'ip
edilar andičma ayaç k'ebitçilarga evet k'i
pn šimk'o k'evoroviç terminga turmadı da ayaç
k'ebitçilar hadir edilar dek'ritk'a dosit et'ma

na k'ètχòjalχ sk'azat èt'tilar k'i pan šimk'ò k'èvor-
ovič povinèn bolgay aning k'i i' fli' sb-niy çèχk'a
tolamagay k'èlir sèsiyada haftasina dira
t'v' rdza yulis 8

turup dr awakèrèç bila k'ahanalχnning
alnina tèrminda p' stronada alay pn t'òròs-
ovičlar nèçik' pan šimk'ò dr mik'ajel oylu çaysi k'i
pn t'òròsovičlar opovidat èt'ip k'èndilarina ègirik'-
k'a alip bu çadar zamandan bèri k'u zvloçè èt'ip
da k'lamas dosit èt'ma dèk'ritk'a k'ora igit dzu-
ap bèrdi k'i slušnïy pričinalarning artindan nè
turlu k'i proçesta š[i]riy jazilip tr k'i alay tèz angar k'èl-
ma bolmadim fšak'žè hali tèrminda turup urjad-

Folio 138r°

dan çoyulgan hadir mèn dèk'ritk'a dosit èt'ma
k'ahanalχ k'ètχòjalχ bila nak'azat èt'tilar k'i
avalgi dèk'ritk'a dosit èt'k'aylar vaçt naz-
naçit èt'ip t'èngri jetk'irsa vartavař èrtasiy no-
garik'un dostlar bila bargaylar çznning at'a-
sining ovuna zviçayimizga k'ora dalšiy postup-
ok'k'a

t'v' rdza yulis ia

priypatriçça bolup dr awak'èrèç k'ètχò-
jalχ bila p' janning da dzuvaplarin anglap
èvèt k'i pn çaçk'ò t'òròsovič opovidaçça boliy-
ir k'i dosit èt'ti dèk'ritina urjadning k'i staw-
it èt'ti çzïn tèrminda da çz k'lamadï zèzvolit
èt'ma na ol vèçtan bašçšlarni da k'èltirip çayt-
ariy èdilar igitk'a urjadning alnina da vol-
nost çoliy èdilar ay birsï jan zbiyat èt'iyir aytip
k'i bu bašçšlarning çaytarmaçïynning zamanïy da ni
mješçasïy dugul dur aval dèk'ritk'a dosit èt'sin
pn çaçk'ò k'i juçovga stavit èt'sar èdi da èt'ma-

dī na xolarbiz k'i biylik'ingiz bu işni uznavat et'-
k'aysiz iş k'i biz dek'ritk'a k'ora dosit et'ip pan xaç-
k'onung ovuna stawicça bolduğ zaçnıy osoba-
lar bila k'orup anıy urjad k'i pñ xaçk'ò bila èdi
barça k'ontrèversiya bu işta da upominaçça bol-
ıyirèdi pñ šimk'ò pñ xaçk'òdan postanovıenoy soznu
nèga k'i oldu biliniyirèdi da turup èdi k'èndi soz-
una t[ı]lk'ò xoıyup ol sabaplarnıy k'i xz k'lamas xaysi
k'i dek'ritimizga dosit et'ti k'i na tèrminıey stavit et'ti
k'èndi xzın èvét k'i xz k'lamadı zèzvolit et'ma na bu

Folio 138v^o

spravada xaldrıyirbiz sah tora pñ
šimk'òga xz bila ay başxşlarning k' i
almaıın zamanıy dugul natènças
xaysi dek'ritk'a p̄ janda prèstat et'ti
t'v'rdza yulis it
turup obliçnıey dr awakèrèç bila
k'ètıxòjalıxning alnına pñ šimk'ò dr mik'ajel
oılu da bu turlu altti [zam. aytti] dr awak-
èrèç biylar aıalar nè turlu k'i biylik'ingiz
bizga salvam saıovat et'tingiz xz bila et'ma
da poz[opzo]volit et'tingiz panna zosk'a usna hali
tèrminda turup xz [obliçnıey turmiyir [z kreska u góry] anıng
uçun xolarbiz pobrèba [zam. potrèba] et'ti k'i xz turgay èdi
pñ andriy pñ xaçk'ò oılu xznıng xardaşı
džuvap ètip aytti dr awakèrèç br èrèçp'oıan
biylar aıalar uznavat et'ingiz biylik'ingiz ègar
k'i mèn bolur èsam ja bolmas èsam otpravlat et'ma nèç-
ik' xardaşı xznıng bu spravada dr awakèrèç
da k'ètıxòjalıx bulay taptılar k'i bolur xarda-
şı natènças otpravlat etma fšak'žè dalšıy post-
upok'k'a simarlıyirbiz k'i plènipotèncıyasıy bolgay
pan andriyning xz xardaşıdan

munda birdan n̄eyotst̄empuyonç pan šimk'ô d̄r
mik'ajel oylu gil̄ey èt'ip aytti d̄r awak̄er̄eç b̄r
èr̄eçp'òxan biylar ayal̄ar n̄e turlu k'i v̄jadomoy dur
biylik'inglzn̄ing [zam. biylik'inḡizn̄ing] ur̄jad̄ina xaȳysi k'i dostlux èt'ip biz p̄n
xaçk'önung x̄ziy bila at'as̄in̄ing èri bila da barça

Folio 139r°

pr̄iyat̄ellariȳn̄ing da x̄zn̄ing z̄ezvol̄en̄ias̄iy bila hali
èsa alay at'as̄iy n̄eçik' dadular̄iy d̄ek'larovaçça
bol̄iyirlar k'i iř sk'utok'un alḡiy èdi èv̄et k'i x̄z k'la-
mas an̄ing uçun x̄olarm̄en k'i bilik'inḡiz sorov èt'-
k'aysiz x̄zdan k'i sabap̄iy n̄e dir da bizga sprav-
jedlivost èt'k'aysiz x̄zdan ay pan andriy x̄zn̄ing
x̄ardaši x̄oldu t̄ermin èrtasna k'i pl̄enipot̄ençiya
alip panna zosk'adan spravovat èt'k'ay bu
spravan̄iy igitk'a x̄arši
yulis īie-ina
turup obliçn̄ey p̄ èr̄eçp'òxanning aln̄ina panna
zosk'a b̄erdi pl̄enipot̄ençiya k'èndining x̄ardaši-
na pan [skrešlono: n] andriyga do otpravovan̄ia bu iřni xaȳysi
k'i d̄r mik'ajel oylu p̄n šimk'ô bila zaçaçça bolup tur
ortalar̄ina
t̄v'rdza okosd'ip
turup obliçn̄ey d̄r awak̄er̄eç bila k'èt̄x̄ojalx̄-
n̄ing aln̄ina pan andriy p̄n šimk'ôga x̄arši d̄r mik'a-
jel oylu podat èt'ti k'artk'a usna jaz̄ip d̄žuvaplar
x̄aysi k'artk'ada bu turlu opivat èt'iyir èdi
d̄r avak'èr̄eç b̄r èr̄eçp'òxan biylar ayal̄ar sorovu
usna p̄n šimk'önung k'i n̄e uçun x̄z urk'iyir da xaȳil du-
gul k'ènsina s̄ingar bolma bu turlu n̄eçik' x̄ar-
dašimdan anglad̄im d̄žuvap b̄eriyirm̄en
aytiyir x̄ardašim k'i at'amn̄ing sormaç̄inda ol zaman
xaçan p̄n šimk'ô j̄eb̄erip èdi jaçši k'i iřilarni x̄olup m̄eni k'èn-
dina s̄ingarlx̄k'a ayttim èt'inḡiz alay n̄eçik' daȳin ulu

jaǰšim bila mènim bolgay da sizing sovunçluk'unguz
bila zèra mèn bilman k'èndin nè adam ^{dr} birgasına hëç gala-
dži èt'miyirmèn at'am aning k'i džuvapnïy mèndan alip soz bèrdi

Folio 139v°

soz ètk'andan songra çoltçasïy artından igit
k'ènsining k'èldi çatïma ovga çaysi bila çaçan
galadžiga k'irištïm jüzuna baytïm birdan nèçik' bo [zam. biy]
t'èngri k'èndi ovuçu bila ççardï sovuk'nu jür-
ak'ïmdan alay tëšk'irildim anïy tuyup k'èndimda
ol zaman çaçan at'am nšannïy jolundan jolumuz-
ga k'ora bèk'lama k'ahanalçnïng da aylarnïng
alnïna barsar èdi ayttim at'ama k'i vazgëçk'ay bèk'-
lamaçtan nšannï da çayrat èt'k'ay mèni ayïrmaga
k'èndindan at'am mèni aning içina çulaç çoymiyin
sozun k'èndining kozatïp aning içina da išanïp da
k'i mèn çaçan bolgaymèn jürak'ïmnï k'èndina çarši
aylandırma n[i]šannï tugalladi çaysi n[i]šannï tu-
gallamaçtan songra mèn præççè k'lasa hëç sovuk'-
um jox èdi k'ènsina çarši turup èdim çorçu bila
išanç arasna da k'ènsi bila harkëz çaçanda k'èlsa
èdi olturup galadži èt'ïy èdim songra pargèndak'
k'unu dadularim p̄n almas p̄n ivašk'ó p̄n jakub
çoldular k'ènsin k'èçagi ašk'a çaysi angilgan k'unnu
sabapın jetiz bungar dëg bilman jürak'lanïp ovdan
k'ètti èrtasï ulu afëk't bila jebèrdi pan zadik'-
ni bèdros oylun bu turlu džuvap bila k'oriyirmèn k'i ol
çz da manga çarši sovuk' jox tur aning uçun başçş-
larïmnï çaytarsïn mèn k'èndin bundan k'èri sïngarlık'a
k'laman t'èngri aning bila çaysi sozlarnï mèn işitip da
aning k'i jürak'ın aning k'èndima çarši k'orup ayïrildim
jovari aytilgan çorçudan da išançtan da tok'tum
butun jürak'ïmnï alnïna barçasïnïng alay ovdagilar-
nïng nèçik' ol jaǰši k'işilarnïng çaysilarïy bila ol k'èlip èdi

ovuna at'amnīng bildirip k'i mēn da anīy k'laman k'ēnsima
sīngar j̄erina da alay k'laman k'i hēç k'ēnsina anīng
içina çaldırman išanç k'i çaçan j̄urak'imnī bolgaymēn
k'ēndina çarşı aylandırma bunun k'i ulu p̄riçinanī

Folio 140r°

çaysin ol k'ēndi bērdi ayīrimaçk'a çolīyir k'i biylik'ingiz
uvažit ēt'ip biylik' açıllarīngiz bila anīy k'ēndindan
ayīrgaysiz zēra ēgar p̄riçina da çaysi j̄oyari angılğan
dr bolmasa ēdi da açıllī k'oz bila biylik'ingiz baçılgiz
zarbi bolur mi ēdi bsag bērilmaga bunda ēsa k'i bu-
lay ulu p̄riçina bar dugul k'i zarbi bsag bērilgay ēv-
ēt çoltça bila da j̄ol dugul k'ēltirma angar s[a]ş-
mastr ol dugul k'ristan torasna j̄oç ēsa [skreşlono: j̄u] dinsizda
da k'i çaçan zarbi bsag bērilgay j̄etar bu çadar

ı'v'rdza okos[os] ip

pan şimk'önung d̄r mik'ajel oylu d̄zuvaplarīy k'art-
k'a usna podanīy panna sozk'anīng p̄n çaçk'önung
çzīynīng d̄zuvaplarına çarşı bu turlu jazılğan
d̄r avak'ērēç biylar ayalār d̄zuvapına çarşı panna
zosk'anīng bulay aytıyirmēn k'i dosit j̄asnē d̄zuvaplarīy
procēsta pan çaçk'önung nēçik' çznīng at'asīnīng tur-
up tur alay-žē pan ivaşk'önung nēçik' çardaşining k'i
n̄jeyvītnoçi çardaşining otprawovat [5 znaków skreşlono] ētar ēdi bunda
biylik'ingiznīng alnīna j̄asnīy zēzn̄n̄jeylarīy bar d̄r çaysin-
dan k'i biylik'ingiz igi barçanīy angladīngiz da hali da
bolursiz anglamaga da mēnim da aytk'anīmni alay avalgi
nēçik haligi k'i panna zosk'a bir k'ēz p̄rızvolit ēt'ti stat- [7 wyrazów
podkreślonych]

ēçn̄jey da soz bērdi k'ēndining at'asīna da dadularına
da k'im anga sīngar bolma k'lar aytip k'i nē k'i mēnim at'ama
da dadularına biyanir na mēnim barça da çabulum dur
da barçaga p̄rızvalat ēt'armēn nēçik' k'i anīy j̄asn̄jey da
barça ēt'ti da sk'utok'u bila pok'azat ēt'ti ayanīy

*k'i strona nëčik' ɣz mjenit' et'iyir k'i ɣačan k'i n[i]šandan burun
igit bila ɣz k'oruštu da jurak'iy igittan urk'tu na
anıñ usna bolur edi da bar edi da k'op nēma aytmaga*

Folio 140v°

*evēt biylik'ingizni bawit et'maga k'lamasbiz ɣsɣa
k'i ol sozlar barča njeypotrēbnij dir da jeri da joɣ tur mun-
da biylik'ingizniñ alnina nëčik' duɣovnij urjadniñ
grunt bu dur k'i munda jasn[ie]y ɣayda jeri dir bun-
ung k'ibik' işlarniñ biylik'ingizniñ alnina orēnk'imizga
da ganonk'larimizga k'ora k'i n[i]šan boldu da juzuk'lar
alyšlandi başɣšlar jasnijey ek'i jandan da k'op zaman
vdženčnij priyjentij boldu do tēgo boldu zaprošonij
ɣzniñ at'asndan da barča priyatellarından jas-
nij ovlarina pan t'orosovičlarniñ k'orguzdular manga
ɣarši n[i]šanniñ bolgan sovuk'un da alay tuz otmaɣ
ašira nëčik' udarovanijey ašira da andan son-
gra dayin k'op zaman ɣzniñ ɣatina da jurur edim
da ɣark'ez jaɣši ɣenčin manga ɣarši pok'azovat
etar edi da mēn da angar ɣarši alay-že alay k'i
heč biri birimizdan namnij ja tōnmijin başɣšlar
k'endi ayzimiz bila žadat etar edix na belgili edi
ančaɣ juž ɣznin igi jurak'iy da sovuk'u da
manga ɣarši k'op zaman n[i]šandan songra čaɣ ulu
pargēndak'k'a diyin k'eldi ulu pargēndak' boldum
zaprošonij pargēndak'k'a dadularından alay-že
k'endindan zosobliva panna zosk'adan usilnijey k'op
jebērmaɣ ašira oylanni nëča k'ez k'i algaymēn birgama
bir nëča igitni k'imni mēn sovsam jaɣši at'a oylanlar-
ından da muzik'a da igi birga k'eltirgaymēn ol par-
gēndak'k'a k'ečagi ašk'a nēni k'i mēn barčanij oɣvot-
nijey jaɣši sovuk' bila et'tim anda nëčik' ol zaman-
nij k'ečaga k'op adamlarniñ alay opčijey nëčik' ovdagi-
larniñ pričinasndan nijeyčo soz galadži njeypotrēbnij*

*boldu nëçik´ to adam oylanlarıy arasna dunıada
priyp[a]travaçça bolıyır çasto çaysılarıning jeri bun-
da biylik´ingiznıng alnına joç tur zera ol barça
nè k´i k´eridan bolur alay posvark´alar da sozlar*

Folio 141r°

*a vzlašča [zam. zvlašča] nıeypotrèbnıy hëç tir da nivëç tir soz dżuv-
ap da çrér da barça işlar statëçnıy bunıatlı
ay zvlašča na vıenciıy bunung k´ibik´ spravalar
malžënsk´iy alıšmaçta munda bu jerdä dir duç-
ovnıy urıad alnına nëçik´ tr awakèrëçning kahana-
lçnıng da biylik´ingiznıng alnına dr nè turlu bu
işda boldu da barça çerëmoniyalar sk´ut-
ëçnıey bolup k´onëçin aldı nëga k´i barçaga t´ëngri
taniç tr da bu duçovnıy urıadä da barça
jaçşı k´ işilar da anıng uçun mën munung bar-
çanıng çatına igi da moçnıey turup mën da mundan
namniy otstupovat ètman da ni hëç klamanda
èt´maga da ni jaman priyk´ladda žoyovurt arasna
bërma k´laman jetar dayın şirıy avalgi proçeslarda
turup tur neni k´i jasnıy aktalarıy biylik´ing-
iznıng svjatçit èt´iyir nëçik´ avalda ayttim alay-
-žë halik´a da ol dżuvaplar barçan[i]y potrèbnıey dir
çaysi k´i urëndovnıey munda biylik´ingiznıng alnına
bolmiyır baçıngız biylik´ingız mënım ulu ayırlçımnı
da bu çadar zamandan bëri mënım avaralçımnı
da ulu žalımnı k´i mën tërpit ètiyirmën nıeyvinnıey t-
-unçi jılga bariyır uvažat èt´ingız biylik´ingız k´i bu
nè ulu işlar dr masçaralç işlarıy dugul dur nëçik´
strona k´ënsına tutup tur èr u çatun arasına
bsag k´op k´erat rast k´ëlir dunıada k´i alay zavëdiçça
bolurlar k´i t´ëngri saçlasn tovarlarda na anıng uçun
lada fraşk´alar[d]jan prëz žadnıç slušnıç priçin
ayırılmaga har biri ççk´iy èdilar t´ëngri saçlasın*

sy^hmas tr bu k^hristan orènk^hina da dugul k^hristan
jox èsa dinsizlarni^hng da birga jetar manga ayir
da ulu trudniy dek^h ritlar biylik^h ingizni^hng urjadin-
dan boldu xaysi k^hi heç k^himsaga bolmiyir ne xadar
dunja[d]a ermèni džinsiy bar da ni ozga k^hristanlarda da

Folio 141v^o

bolmas manga k^himsa k^horguzma k^hi bulay bolgay ol
ozga dr k^hi k^himsa pevniiy nemaga ek^hi janda k^helgay
da ek^h sining bila omilit et^hk^hay joxsa munda at^h-
siz turup oblicniiy da dadulariiy da aytiy-
ir edilar k^hi xz k^hlomas da biylik^h ingiz manga pr-
eça nak^h azat et^htingiz alarni^hng ovuna bar-
maga k^hahanalx bila da jaxši k^hišilar bila
nega k^hi manga ubogiy k^hišiga ulu ayirix bila
k^heldi da ulu ziyar bila da angar barçaga
dosit et^hmaga neçik^h et^htim da egar ol manga sl-
ušniiy boldu èsa saldi maniy biy t^hengriga pan
xaçk^hò da biylik^h ingizni^hng avalgi dek^h ritina
k^hora da anda da tamam dosit et^hmadi da
biylik^h ingiz taptingiz k^hi dosit et^hti aniy da priynat
et^htim k^hlamiiy biylik^h ingizga uprik^h raça bolmaga
da tez k^honeçk^ha k^helmaga gluvniy bu haligi išta
halik^ha ançax men ubogiy k^hiši bu iŝlarda bek^h
utrapioniiy xolarmen k^hi biylik^h ingiz vezdrit et^hip
biy t^hengriga da har biringiz k^hendi povinnostung-
uzga alay dr awak^h erèç neçik^h biylik^h ingiz menim
ayalarim xznii panna zosk^h ani dalšiiy postup-
ok^hk^ha priymusit et^hk^haysiz jaxot ne k^hi ganonk^hum-
uz da orènk^h imiz k^hristanlik^h k^horguziyir aniy et^h-
k^haysiz aniy dr awak^h erèçning da k^hahanalxniiy
alay biylik^h ingizni^hng barçangizni^hng menim ayalarim-
ni^hng rozsudok^huna priypuščat et^hiyirmen neçik^h
biy t^hengri jaxši sumnienja biylik^h ingizga berip tir

alay ét'k'aysiz k'i biylik'ingizniñg da barča žoyov-
urntung da oyl ušaxına jaman priyk'lad
bolmagay jetar biylik'ingizniñg jaxši bačën-
jasına

Folio 142r°

t'v'rdza ogost[os] iie

pani hosk'a posoztalij singarij učmaxli džanli
grèsk'ónung zadik' oylu turup obličnjej d'r
awakèrèčning da k'èt'xojalxniñg alnina povinniy-
larij bila k'èndining p'n ovanès bila k'èvor oylu
da p'n xačadur bila švagèri bila podat èt'ti'a
k'artk'a xaysi učen xoldu k'i sarnalgay na
žadanijsij usna pani hosk'aning aytti urjad
jovari mjanovaniy aning k'i k'artk'ani sarnama [1 znak skrešlony]
xaysi k'i bu turlu opivat ètiyir d'r awak-
èrèç biylar ayalor kèlganimizniñg pričinasij biy-
lik'ingizniñg urjadiy alnina bu dur xaysi k'i mèn
natènčas xalip oysiročialij učmaxli džanli èyam-
dan da opèk'unumdan songra aldım mun-
ung k'i jaxši fik'irni k'èndimning alnina bu dur
bu dur k'i nèga dira manga biy t'èngri jaxši sahlxni
uzičit èt'ip tir ètk'iy èdim porjadok' k'èndi jaxši
bačënjamda da jaxši fik'irimda barča dobrom
učen mènim a zvlašča dayin artix alip alnima
bu haligi njejbèzpiečnij zamanlarnij xaysi k'i jazixlar-
imizdan utru munung k'i plaganing tibina pod-
lèhnut èt'ip biz k'i xačanda èrk'i t'èngrining ustum-
uzga k'èlsa mènim barča dobrom šafovaniy bolgay bu
turlu nèčik' k'i bu mohurlagan bitik'ta jazip xal-
driyirmèn xaysin k'i xolarmèn biylik'ingizdan šayaw-
at' bila priynjat èt'k'aysiz do sxovanja nèga k'i op-
èk'un èt'iyirmèn mènim din at'amni d'r kaspar awak-
èrèčni da p'n ivašk'ònu p'n t'òròsovič da p'n ovanès da-

dumnu k'ëvorovič k'i bu barča mënim êrk'ima k'ora şaf-
ovanıy bolgay fşak'žè munu çaldriyirmèn k'ëndima k'i

Folio 142v^o

çaçanda k'lasam dla popravıy nëmanı biylik'-
ingızdan bu bitik'imni ja mënim mohurum ti-
bina manga nıeynaruşonıy oddanıy bolgay
bëz hamovaniya nëni k'i pok'ornıey çolarmèn biylik'-
ingızdan k'i şayawat' bila präynjat èt'k'aysız
biylik'ingız munu mëndan do sçovaniya iy do
spravovaniya çaysi k'i çoltçasıy usna pni
hosk'anıng dr awak'èrèç bila k'ètçòjalç
präynjat èt'tilar anıng k'i mohurlu dastimènt-
nı do sçovaniya
turup obličnıey k'ètçòjalçnıng alnına str-
onasıy pn t'òrosoviçlarnıng da pn şimk'ò da dr
mik'ajel oylu tërmında z dëlibraçıy na dr
avak'èrèç da br èrèçp'òçan k'ètçòjalç bila ang-
lap p jannıng da džuvapların çaysilarıy k'artk'a
usna podat èt'ip èdilar urıadga na bu tur-
lu dëk'rıt èt'tilar iş k'i bu spravada çz an-
ıng bila dëk'larovaçça bolıyır k'i bu işk'a hëç
prüyzvalat ètmadi da n[i]şan alyşlanmaç alnına
k'ëndi at'asın ulu çoltça bila odvožat èt'ti aytıp
k'i mënim jurak'im ol igitk'a joç tur da ni klaman ol
igitk'a ol n[i]şan da mënim k'olnumdan başça boldu
ulu nastavanıeysından at'amnıng mënim da nëda
boldu èsa barça préz mus boldu çorçup k'ënsi
at'amdan anıng uçun biz k'orup k'i ulu işlar dir
da bunung k'ibik' işlar préz mus otpravovaçça bolmas
bolma çznıng aytk'anına k'ora na sk'azovat èt'iyir-
biz k'i çz andičk'ay bu turlu k'i nëçik' ol igit-
k'a k'olnu da ni jurak'ıy n[i]şan alnına joç èdi da ni

Folio 143r^o

da ni prīyzvalat èt'mas èdi k'i k'èndina sīngar bolgiy èdi
da k'èndi at'asndan da da rodziçlarīndan anīy u-
prīymīey çolīy èdi ol zaman nšan alnīna k'i bu igitk'a bër-
ilmagay èdi da nēda-k'olvèk' ètti èsa prīzvolit barça
at'asning çorçusundan da prīymušēnjadan èt'ti
çaysi k'i antnī tugallagandan songra igittan
volnīy bolur çz èvèt k'i çz k'orup prīymušēnjasn
k'èndi at'asīnīng bu išta k'i anīng k'olnuna k'ora bol-
mas èdi da mus èdi da objavit èt'madī anīy k'èndi
džan at'asna dopustit èt'ip dalšiy postupok'k'a
da zaçonglargay na çoyiyirbiz bunungk'i suç
uçun k'i bolmagay k'im èsa bila ozga pisak'lanmaga
çaç uç jīlga diyin ay igitni volnīy èt'iyirbiz birdan
k'i çaçan da k'lasa volno bolur k'ènsina k'im bila da t'èn-
gri k'ènsina nasip èt'sa pisak'lanma da antnī ot-
k'ladovat èt'iyirbiz bugundan z haftaga ègar
biy t'èngri bizni šaharda zaçovat èt'sa èvèt çayda k'i
biy t'èngri jazīçlarīmiz uçun bizni rozprušit èt'sa na
ol vaçt boygay [zam. bolgay] ant otpravjoniy çaçan t'èngri bizni
jana bir jerga k'eltirsa ovlarīmizga sah[l]ç bila
rdza-da okost[os] 30

munda birdan nīeyotstēmpuyonç igit stronasi
apèlovat èt'ti at'òrga aytip k'i opçēnžonīy dir dèk'r-
itīy biylik'ingīznīng manga dr awak'èrèç k'ètçōjalç
bila dopustit èt'tilar za položēnjem sb-nīy apèlaçiya-
nīy at'òrga eç[m]iadzinga dr mjelk'isjetjegga gat'ōyigòsk'a
ay çz stronasiy dèk'rītñīng ā payin bu dur antnī
k'i çz antiçk'ay anīy prīynīat èt'tilar nēçik' n[i]šan alnīna
pozvalat èt'madī da ni songra da ol igitk'a barmaga

Folio 143v^o

tèk' nè k'i da èt'ti èsa at'asīnīng çorçusundan èt'-

ti z musu songra namôliçça bolup
bir nëçça k'unda pan šimk'ô d̄r mik'ajel oylu ap-
êlaçiyadan otstupit êt'ti çaysin k'i êt'ip êdi
da priynjat êt'ti d̄k'r̄itn̄iy

ī'v'īrdza t̄jegd[īemp̄ier] 30

turup obličn̄ey d̄r awak̄er̄eç bila k'êtχō-
çalχn̄ing [zam. k'êtχōjalχn̄ing] aln̄ina p̄n̄ šimk'ô d̄r mik'ajel oylu çol-
up në turlu k'i limitovat êtilip êdi sprava
çaysi k'i bar êdi pan t'ôr̄osoviçlar bila p̄n̄ çaçk'ô-
nung çz̄iy vēçindan çaysi k'i d̄k'r̄it zaydi et'-
ip tir na çolarm̄en k'i êk'z̄ek'uçiya zk'azat êt'k'aysiz
biylik'ingiz d̄r awak'êr̄eç d̄žuvap êt'tilar k'êtχōja-
lχ bila k'io dložon̄iy bolgay bu sprava t'engri jetk'irsa
dznunt s̄ek'izi êrtasna k'i d̄k'r̄itk'a dos̄it êt'-

k'aylar strona

yunvarn̄ing ž̄t'-una

turup t̄erminda p̄ janda d̄r awak̄er̄eç bila
k'êtχōjalχn̄ing aln̄ina antk'a iuχovda da na-
movalarin̄ing artindan d̄r awak̄er̄eç bila k'êtχō-
jalχn̄ing limitovat êt'tilar p̄ janda z̄ezvoličça
bolup p̄ haftaga dira bu t̄ermindan pod ton
moyon n̄eynarušayonçn̄iy ay çayda k'i çaysi str-
ona slušn̄iy priçinan̄ing artindan bolmagay angar
k'elma çaysida-k'olv̄ek' strona na povin̄en bolgaylar
anglatma k'i êk'i stronan̄ing da z̄ezvolen̄jas̄in̄ing
artindan daȳin ā slušn̄iy zamanga dira dlož-
it êt'k'aylar pod ton moçon

Folio 144r^o

z̄ezv[o]l̄en̄jas̄i bila êk'i jann̄ing da bu j̄oyari j̄azgan t̄er-
mindan êrtasna pomk'n̄ut êtilar t̄erminn̄iy k'i an̄ing ara-
s̄ina bolgaylar barišma p̄jedrvarn̄ing ā-ina hayōç

ī'v'īrdzp

p'jedrvar p̄ hayōç

turup obličnejey términda p̄ janda z dèk'rétu
 antk'a alay p̄n šimk'ò d̄r mik'ajel oylu nëçik' panna
 zosk'a p̄n xačkönung xziy t'örösovič évèt k'i namova-
 larinïng artindan k'ahanalxning da k'ëtçòjalxning
 volniy ét'ti p̄n šimk'ò d̄r mik'ajel oylu panna zosk'anï
 anttan da bérindilar p̄ janda f k'rumpromis k'i
 nëçik' da tapsalar ol turgan k'išilar députat-
 lardan k'i p̄ janda xayil bolgaylar barçaga
 p̄jedrvar k' t'v'rdz̄p
 xoltxalarïy usna p̄ jannïngda alay p̄n t'örösovič-
 larnïng nëçik' p̄n šimk'önung d̄r mik'ajel oylunung
 zasiat ét'ip namjenonïy députatlar p̄n t'örösovič-
 larnïng stronasndan p̄n kaprus d̄r nigol oylu da
 p̄n t'örös bérnatovič da p̄n šimk'ò pan awèdik' èrèçp'òx-
 an oylu da birsi jandan p̄n šimk'önung d̄r mik'ajel
 oylu stronasïy p̄n bohdan donawak' oylu da
 ivašk'ò yagop oylu da p̄n jakub zaçno oylu
 xayisi députatlar p̄ jannïng da namjenonïy osobalar
 zhodnejey bu turlu taptılar k'i pan xačk'ò p̄n
 t'örösovič bérgay p̄n šimk'òga d̄r mik'ajel oyluna anïng
 ziyanlarïy da nak'ladlarïy uçun nahoroda 350 f[li]
 s̄b dayïn da tégö povinèn bolgaylar xaytarma biri
 birina başçšlarin p̄ janda zupèlna ay ègar nëma

Folio 144v^o

èk'silip èsa başçšlardan na povinèn bolgaylar p̄
 janda tolov ét'ma biribirina vèdle tak'siy u-
 morit ét'ip barça xayvalarnïy k'èndi ortalarina
 k'vitovat ét'k'aylar biribirin zè všistk'ègo bar-
 ça ziyanlardan da nak'ladlardan ay xayda k'i
 xayisi jan bunung k'i vinalazok'k'a arbitrarsk'iy
 xayil bolmasa na povinèn bolgay bërma džurum
 bir dayïy suma 350 fli-ga zdž̄ bérgay sp̄
 iuxovga bizim ogutu tibina sp̄ iuxovnung

t̄v̄ r̄dzp̄ p̄ jedr[var] t̄
 turup obličnĳey k'ëtχōjalχning alnina p̄ jan-
 nīng da stronasĳy p̄n ivašk'ò t'òròsovič̄ χzdan
 da p̄n šimk'ò da d̄r mik'ajel oylu zhodadan songra
 da vinalazok'tan arbitrarsk'iy χay-
 tardĳlar bašχšlarĳn nè k'i bérĳp édĳlar biri-
 birina alay ĳgĳt nèčĳk' χz tlk'ò nè k'i-da-k'olvè
 ĳetišmas èsa k'artk'alarĳna k'ora p̄ ĳannĳng da
 povinèn bolgaylar biribirina vèdlè tak'sĳy birdan
 tolama hèm sb-nĳyda 350 flĳi-nu p̄n t'òròsovič̄lar
 hèm χalğan nèda ĳetišmasa p̄ ĳanda povinèn bolgaylar
 biribirina dosĳt èt'ma umorit èt'ĳp barčānĳ orta-
 larĳna obvarovnĳey zaps èt'ĳp nèma χaldrmiyĳn bu
 vèčtan aralarĳna nèga k'i p̄ ĳanda χayil boldular
 alay χz stronasĳy nèčĳk' ĳgi
 ay p̄n ivašk'ò p̄n t'òròsovič̄ užit èt'ti p̄n šimk'ònu
 d̄r mik'ajel oylu k'i anĳng k'i kd̄zdz̄ flĳi sb-nĳ tozgay
 k'èndĳlarĳna biy t'èngri ĳetk'irsa k'èlir ĳuvuχ volodi-
 mèr ĳarmark'ĳdan k'èlip bèrgaylar anĳng k'i sb-nĳy prĳy
 k'vicĳey

Folio 145r^o

t̄v̄ r̄dzp̄ p̄ jedrvar z̄k̄
 pan kaspar hrihor oylu k'èlip žadat èt'ti
 k'ëtχōjalχtan k'i ĳebèrgaylar ortalarĳndan
 p̄ andičk'an χardašni χaysi k'i učmaχ-
 lĳ d̄žanlĳ grèsk'ò mančuk' χaldrĳp èdĳ tĳrlĳk'-
 ĳnda ā sunduχ p̄n kasparnĳng χat-
 ĳna do sχovanĳa χaysi k'i χoltχasĳy
 usna p̄n kasparnĳng ĳebèrdĳlar ayalār
 ortalarĳndan p̄n šimk'ònu awèdik' èrèç-
 p'òχan oylun da p̄n bohdamnĳy donavak'
 oylu da ivašk'ònu yagop oylun ĳazučĳi-
 ni k'i rèvidovat èt'tĳlar barĳp p̄n kas-

parning ovuna xaȳsi sundux̄ iç̄ina
 bar ēdi p̄ štuk̄ aval sk̄atērt da ā
 pēroza j̄uzuk̄ da ā j̄uzuk̄ ros iç̄ina
 altun ok̄ruyl̄iy osadzon̄iy ā daȳin sk̄'l-
 adan̄iy j̄uzuk̄ altun diamēt̄ da j̄ax̄-
 ut x̄zil̄ k̄ k̄ iç̄i j̄uzuk̄ altun z̄ ruç̄-
 [n]jik̄ da pošēvk̄ alar art̄ix̄ èk̄sik̄ ruç̄nik̄'lar
 bunu rēvidovat̄ èt̄tiç̄ da rēlaç̄iya èt̄ip
 boldular k̄'i duftarga j̄azil̄gay
 t̄'v̄ r̄dzp̄ mard 1
 turup obliç̄n̄ey d̄r awak̄erēç̄ bila
 k̄'èt̄x̄òjal̄x̄ning aln̄ina p̄n holub voyt̄ sv-
 j̄at̄iy j̄an tibindan k̄'ēndi x̄ziy bila d̄r

Folio 145v^o

krik̄or oylu p̄n tumanga bērgan ērga po-
 dat èt̄'ti kartk̄'a usna d̄žuvaplar
 k̄'iyovu usna t̄'uman usna ayir̄ilmaç̄
 vēç̄indan xaȳsi k̄'i d̄r awak̄erēç̄ k̄'èt̄-
 x̄òjal̄x̄ bila iš̄itip d̄žuvap̄in na od-
 ložit̄ èt̄'tilar provoddan songra k̄'ič̄i
 aynak̄'unga avalgi
 t̄'v̄ r̄dzp̄ yulis iē
 turup obliç̄n̄ey k̄'èt̄x̄òjal̄x̄ning al-
 n̄ina olumundan songra t̄'umanning
 d̄r kirk̄'or oylunung uç̄maç̄li d̄žanlin̄ing
 holub k̄'irk̄'oşa oylu voyt̄ svjatoj̄ans-
 k̄'iy zaman̄ında bolur ēdi usk̄'arçaç̄-
 ç̄a bolup d̄r xaç̄adur usna d̄r kri-
 k̄'or oylu aytip bu turlu d̄r awak̄-
 erēç̄ biylar ayal̄ar k̄'ēlgan̄im̄izn̄ing biylik̄'-
 inḡizn̄ing aln̄ina sabap̄iy bu dur xa-
 ç̄a[ni] uç̄maç̄li d̄žanl̄i t̄'umanga x̄ardaš̄ina
 d̄r xaç̄adurnung x̄zimn̄i bērganda or-

ènk'li ališmaǵk'a na ol zaman ofǵarovac-
ça boldu $\overline{d\bar{r}}$ ǵačadur k'i ol mayanïy da
vïpravanïy nêda-k'olvêk' bêrdim êsa ǵzïm
artından bu dur $\overline{p\bar{d}\bar{z}}$ lèvk'ò talèrni da
gêradanïy da $\overline{d\bar{r}}$ ǵačadurnung sozu

Folio 146r^o

usna bêrdim k'i ofǵarovacça boldu manga
[a?] i anïng k'i mayanïy arttrgaylar dugul
êk'sitma hali êsa barça nêmadan zrgjel boldu
ǵzïm da ni prïy çïm ǵalmadi anïng uçun
mên k'imsadan k'laman bilaga ték' $\overline{d\bar{r}}$ ǵača-
durdan k'i obïetniçasna k'ora da ofǵar-
ovaçça bolganïna k'ora mênim ǵzïmnïng maya-
sïy da gêradasïyda ǵaytk'ay ǵzïma nê-
ni k'i salïyirmên rozsudok'una biylik'-
ingïznïng dayïn do têgo upominacça
bolïyirmên k'iyovumnung payin êgar ovdan êgar
folvark'tan pravêm božim nêda k'êlir êsa ǵzïm-
nïng payina anïng uçun k'larmên êt'ma birga-
larïma çasu svêgo ǵaysi k'i $\overline{p\bar{n}}$ hêtman-
dan k'ançlêrdan prïyçinniy bitik' k'êtǵòja-
lǵk'a k'êltirdi

[znak: †] yulis $\overline{t\bar{e}}$ munda zaraz

$\overline{d\bar{r}}$ ǵačadur $\overline{d\bar{z}u}$ vap êt'ip aytı bu
 $\overline{d\bar{r}}$ awakêrêç biylar aýalar $\overline{p\bar{n}}$ holub
biylik'ingïznïng alnïna udavat êt'ip
mêni aytıyir k'i mênim sozum usna bêrgay ǵzïn
mênim ǵardašima ja anïng k'i maya bila vïprav-
anïy mên nêçik' ol zaman alay hali k'laman anïng
uçun bilmaga ay êgar nêçik' ǵardaš ayt-
tim ja išittim êsa ja jaǵši udavat êt'tim êsa

Folio 146v^o

mènim *ħardašimni* da *dugul ħardaš-*
imni joħ *èsa jat k'išining iši arasina* da
ĵurusam èdi ja k'im da *ĵurusa sluš-*
nīy nēma dir k'i ĵaħši *udavat èt'k'ay ja*
èt'arlar hark'éz aning uçun ègar mèn
povinen èsam aning mayasī uçun dźuv-
ap bërma ja tolama zdaçça bolurmèn
rozsudok'una biylik'ingizning
ay ço sĵey tčè spadok' vèçindan ol ozga đr
anīy pravniĵey domahaçça bolgay ĵayda ĵeri bol-
sa ègar nēma k'orulsa dalab èt'k'ay

t'v'rdz̄p yulis'ē

đr awakèrèç k'ètħòjalħ *bila p'jan-*
nīng da *dźuvapin išitip saldilar ĵan-*
k'unga k'i aning arasina bolgaylar or-
talħ ĵerda uzlaşmaga ay ègar uzlaş-
masalar dèk'ritniy ĵulaħ ĵoygaylar

t'v'rdz̄k yunvar'p

turup obličniĵey đr awakèrèç bi-
la k'ètħòjalħning alnina p' strona
da dèk'ritk'a đr ĵačadur da *hol-*
ub da *voyt tèrmin* da *bu tur-*
lu dèk'rit boldu ponĵevaž k'i p'n hol-
ub a awtèntiħ pok'azovat èt'mas

Folio 147r^o

da ni krorènk' da ni bir opligaçiyasīy joħ
tur tlk'ò a golīy k'artk'a ĵaysin k'i po-
dat èt'ip tir uçmaħlī dźanlī t'umanga đr
ĵačadurnung ĵardašina ĵzīn bèrgan
da stronaga nē k'i ĵzīy artindan bèriy
èdi aning uçun išitip urĵad'p jannīng

da džuvaplarin da k'orup k'i a slušniy
nema pok'azovat etmas pn holub dr xaça-
durga xarši napriyxiłaçça bolup
duhovniy toramizga k'ora k'i ni bir tan-
ixlar bila ni bir statetniy dovodlar
bila prək'onat et'madi dr xaçadurnu
na biz volniy etiyirbiz dr xaçadurnu

bu davidan

t'v rdzk p'jedr[var]t'

turup obličnıey dr awakèrèç bila k'etxója-
lxning alnina pn vartèrès èrèvanlı uçmaxlı
džanlı nurbègning k'iyovu xaysi k'i žadat et'ti
urıadnan zviçayimizga k'ora dastur ovlanmaga
na taftiř etip ayttılar k'endina ègar anda
t'urk' mamlak'atında ozga xatunu ja n[i]řanlısiy
jox esa na ant tibina zèznat et'ti sumnijenja-
siy tibina k'i jox tur na dastur bèrdilar ovlanma

p'jedr[var] 9-una

mèn bohdan bu turlu juk' k'iriyirmèn pn vartèrès
uçun èrèvanlı nurbègning k'iyovu uçun da panna
k'ask'a uçun nurbèg xziy uçun k'i pisak' algandan

Folio 147v°

songra bir jil bunda nurbègning ovuna tur-
sarlar payi usna da jiliy ařsa vıprovadiça bol-
sarlar ilòv řaharından zamosçjaga ja luçk'aga
ja k'emènèçk'a ja xayda-k'olvèk' muradlarıy bolsa
tèk' řahardan çk'ay ilov xabağçi xarisina da
ay ègar k'i řahardan çmasa da jiliy ařsa na po-
vinèn bolurmèn sp dadžar pdž tli džurum
bèrmaga ay ègar k'i jiliy ařsa da çxip ilov řahar-
ından k'etsalar xayda-k'olvèk' mu[r]adlarıy bolsa
na povinèn bolur k'etxójalex mèni bununı k'i ob-
ligaçadan volniy et'maga da k'vitovat et'ma

zaraz odvlok'adan başxa

munda zaraz n̄eyostēmpuyonç pan awēdik'
zaḡno oylu vartērēs uçun ērēvanlī nurbēgning
k'iyovu uçun ĵuk' k'iriyir k'ētḡōjalḡnīng alnīna
pn̄ bohdanga donavak' oylu bu turlu
mēn awēdik' zaḡno oylu ĵuk' k'iriyirmēn pn̄ boydanga
br̄ donavak' oyluna pn̄ vartērēs uçun vanlī uçmaḡ-
lī d̄zanlī nurbēgning k'iyovu uçun da panna k'ask'ò uç-
un nurbēg ḡzīy uçun k'i alarnīng pisak'īndan songra
oručk'a k'irip avalgi k'ičaynak'unnu bizim sēsiyada
povinēn bolsarmēn ērin da ḡatunun da pn̄ vartēr-
ēsni pani kask'ò bila ḡaysi urjad alnīna pn̄ bohdan
klasa duḡovniy svječk'iy mi k'i turup obličn̄ey ur-
jad alnīna zapisaçça bolgaylar ēriy ḡatunlu biri
biri uçun ĵuk' k'irip maçjeristīy payi usna stoyonçiy
pd̄ž flī d̄žurum tibina k'i pisak'tan songra ā ĵil tursar-
lar nurbēgning ovuna analarīynīng payi usna da ĵīliy
ašsa ilov šaharından çḡip k'ētk'aylar na mješk'an̄ey za-
mosçjaga aboy lučk'aga aboy k'amēnēčk'a aboy ḡabaḡ čḡ-
ari ilovnung aboy ḡayda k'ēndilarīning muradiy bolsa

Folio 148r°

ēgar çḡip k'ētmasalar na tas ēt'k'aylar ana paylarīn pn̄
boydanga pd̄ž flī da ērk'li bolsar pn̄ bohdan varovat
ētмага urēndovniyey k'ēndi išlarīn zēra pn̄ bohdan alar
uçun zapisaçça boldu aḡalarga duḡovniy tora
alnīna pd̄ž flī d̄žurum tibina k'i sp̄ ĵuḡovga bērgay
ēgar çḡmasalar šahardan anīng uçun mēn avēdik'
upēvn̄jat ētiyirmēn pn̄ bohdanniy k'i alarniy ḡoygaymēn
oručk'a k'irip avalgi k'ičaynak'un k'i ĵazilgaylar pn̄
boydanga nē turlu k'i pn̄ bohdan dayīn varovniyey k'la-
sa ĵuk' k'irip ĵazilīyirmēn bu turlu barça dobr-
om usna alay stoyonçiy nēçik' ruḡomiy da pērsōn-
am usna ēgar k'ēndilarīn ḡoymasam urjad alnīna

k'i jazilgaylar na tas êtk'aymèn aning k'i džurumnu p̄dž
 fli-nu p̄n bohdanga zèra manga p̄dž fli bèrdi zak'lad
 p̄n vartèrés nurbègning k'iyovu na mèn povinèn bolurmèn
 bunun k'i p̄dž fli-nu pan bohdanga bèrmaga ègar k'èn-
 dilarin xoymasam da bunun k'i p̄dž fli-nu da bèrm-
 sam pan bohdanga èrk'li bolgay biylik'ingizga p̄n boh-
 danning xoltxasiy usna ja gilèyi usna mèni da ur-
 jadga undamiyin tutturup xu[l]larga olturyuz-
 maga anginça vjenzèndan çxmagaymèn çax p̄n bohdan-
 ga aning k'i p̄dž fli-nu džurumnu bèrmiyin çaysi k'i
 k'iyovnung mènda bar bu çusustan bèrgan utru
 vada pomk'nut èt'tilar dayin oruçnung èk'i haftasn-
 a k'i stawit èt'k'ay pan avèdik' p̄n vartèrésni obliga-
 ciyasna k'ora 1604 p'je[d]rvarning t-usna
 t'v r̄dzk p'jedr[var] ži
 postanovjenja çaysi k'i k'ahanalç hèm k'ètçòjalç
 èt'ti d̄r awak' axpaš bila nè jurgèlt us-
 na vank'ta bolsar da nè povinèn bolur d̄r ag-
 opk'a bèrmaga bu k'èlišlarından vank'ning

Folio 148v^o

avalgi vank' içina bolgan baççaning
 požitok'u d̄r awak' a bolgay saž-
 avk'asiy bila hèm vinniça zè všistk'im
 dayin lonk'alar da nè k'i bar angar
 dayin uçmaxli džanli pan mik'lašning bèr-
 natoviçning vak'ufu ètk'an l̄ fli
 ol da d̄r awak' a bolgay tilk'ò ž tum-
 undan a-ar fli-sun d̄r yagopk'a
 bèrgay oludan rast k'èlsa japov çek'man
 a tonluçun d̄r yagopk'a bèrgay tum-
 luçlar barça d̄r awak' a çurban-
 dan a çèrègin d̄r yagopk'a tèmjan bala-
 yuz vè všistk'im d̄r awak' a adž

anjeylardan t-unçi payin babask'a bër-
 gay jergalarına k'ora çaysi tum ét'sa
 da aş k'èlsa ol angar bërilmay évèt tum-
 luç k'èlsa ol vank'k'a bolgay ay sargaw-
 ark' çêlbrat jirutk'an juçovda ol bol-
 gay dr awakning çoluna ay çalgan
 sargawark'larni da žamgöçnu da hêm ozga
 çul k'im da bolur èsa vank'ta alay hapjeya-
 larniy nëçik' švjeçk'iy osobalarni alarning bar-
 ça potrebalarin dr awak otpravovat ét'k'ay
 ay nêda buzulsa vank'ta barça gospodarst-
 voda aniy k'êtçöjalç ja sattrgaylar èrèçp'òçan-
 lar ašira bu k'undiciyalarniy çoyduç k'i dr awak
 da baçk'ay çaç a jilga diyin k'orgay ol da bizda da
 anda songra dayiy statèçnijey postanovienè p jan-
 dan ètk'aybiz

Folio 149r^o

dr yagopk'a vank' janina bolgan aning çul-
 uçu uçun bunu belgiliy ét'iyirlar k'èliš
 dr awakèrèç k'êtçöjalç bila nè k'i postup-
 it èt'tilar mjanoviçjey
 avalgi bsag tram aning bolgay zè všistk'im
 kristanlik'tan da ol algay zè všistk'im barça
 har çurbandan a-ar çèrèg angar bërilmay
 çaç bila jurumaçtan dr yagop algay
 har adz anjeydan t-unçi pay bërilmay angar
 tum ét'sa da aş jebèrsalar ol algay barin
 pan mik'lašning vak'ufundan har tumdan
 a-ar flī algay z k'èz jilda bolsa
 oludan rast k'èlsa k'i çèk'man japarlar olu
 usna a tonluçun dr yagopk'ay bolgay
 bungar k'ora har hafta èrèçp'òçanlariy vank'-
 ning bèrgaylar k'èndina çardžga 37-šar ½ hrš

dayin do tégoy ol šayawat'ni da ét'iyirlar
 ayalar k'i ulu oručta tum algan zamanda
 k'élip turgay [skrešlono: la] nè k'i daléhindan biy t'engri
 bérsa aning bolgay
 t'v'rdzk mard'žp
 turup obličnej k'étxójalxning alnina
 pan t'órósovič pñ ivašk'ó biri jandan da bir-
 si jandan pñ t'órós yagop oylu pñ šimk'ónung

Folio 149v^o

dr mik'ajel oylunung stronasindan
 na pan t'órós yagop oylu bu turlu
 aytti br'érèçp'óğan biylar ayalar
 k'élganimizning biylik'ingizning alnina
 sabapiy bu dur nè turlu k'i vja-
 domoy édi biylik'ingizga xayisi k'i pan
 t'órósovičlar bila pñ šimk'ónung šva-
 gèrimning arasina pan xačk'ónung
 xziy véčindan nè zaçonglar bar édi
 ja boldu évèt k'i p'janda zhodnej
 barišip arbitrarsk'iy vinalazok'k'a
 k'ora pan t'órósovičlar dosit ét'tilar
 da bèrdilar aning k'i sb-sniy xayisi k'i
 procèsta dayin joyari jazilip tr ay
 nè k'i dayin bar édi ortalarina alt-
 undan indžidan jaylxlardan barča-
 dan dosit ét'tilar biribirina nè-
 dan pñ t'órós yagop oylu at'iy bila pan
 šimk'ónung dr mikajel oylunung nejebit-
 nostunda xayisi k'i natènčas turk'k'a od-
 jixat ét'ip édi kvitovat étiyir pñ t'ór-
 osovičlarniy da panna zosk'aniy da pan
 xačk'ónung xzin t'órósovič k'i angar
 arbitrarsk'iy vinalazok'k'a k'ora bar-

ča nêmadan dosît boldu alar ziyanlar-
dan nêçik´ barça nak´ladlardan umorit

Folio 150r°

ét´ip barčanîy k´éndi ortalarîna vjeçnîmi çasîy
ay p̄n t´ôrôs agop oylu zapisaçça bolîyir p̄n
šimk´ò uçun đr mik´ajel oylu švagêri uçun
k´i ol vd̄iaçné p̄riyniat ét´k´ay bunu barčanîy
da p̄n ivašk´ò da t´ôrôsoviç alay-oç k´vitov-
at êtiyir p̄n šimk´ònu đr mik´ajel oylun at´iy
bila p̄n xaçk´ònung çardašining da panna
zosk´anîng da p̄n xaçk´ònung çardašining çz-
îynîng k´i nêda-k´olvê ortalarîna bar êdi
êsa ruzniça kartk´alarîna k´ora barça-
dan dosît boldu p̄n t´ôrôsoviç p̄n xaçk´ò-
ga da ol-žê sposob bila zapisovaçça
bolîyir p̄n ivašk´ò k´i p̄n xaçk´ò çardaši
vd̄iaçné p̄riyniat ét´k´ay bu barça k´vit-
ovanjanîy da anîng potomok´lariy da vjeçné
na çoldular p̄ janda k´i bunung k´i zêz-
nanjalarîy jazîlgay duftarga
nêni otrîmat ét´tilar
rdzk mard´ik

t´urup obliçnîey đr awakêrêç bila
k´étçòjalçnîng alnîna đr xaçadur bir
jandan da p̄n holub voyt svjatîy jan
tibindan birsi jandan na pan holub
aytti bu turlu đr awakêrêç biylar
ayalar ol dèk´rît çaysin k´i êttingîz biy-
lik´ingîz na opçênžlivîy dir manga çolarmèn

Folio 150v°

biylik´ingîzdan k´i [skrešlono: bir dayîn oboslat]

[skrešlono: ét'k'aysiz] biylik'ingiz [skrešlono: đr] xačadurnu
 dayin da napomnit ét'k'aysiz [skrešlono: ingiz biylik'ingiz] xoy oz-
 ga urjadlarga čxmiyix da niypotrèbniy
 k'lopotlarga da nak'ladlarga k'èlmiyix
 xoy sovuk' bila birgamizga bir janga
 ètsin bèrip bu suçnu đr xača-
 durga aytip k'i mèn nèçik' awalda
 aytim k'i mèn k'imsadan k'laman bilma
 aning k'i mayani bu dur pđž lèvk'ò talèr-
 ni k'èçip gèradasından da tèk' đr xač-
 adurdan zèra ol manga ofjarovaç-
 ça boldu ol zaman xačan k'i uçmaxli
 džanli xardašina t'umanga xzimni bèrganda k'i
 dugul èk'sitma ol mayani tèk' arttrma
 na đr xačadur k'op namovalariy-
 ning artından k'ètχójalxning uxod-
 it ét'ip dalšiy k'lopotlardan da trud-
 nostlardan na bèrdi pèrèvédiçça bolma
 dobrovolnıey angar k'i ol folvark' xays-
 iy k'i uçmaxli džanli đr krik'ordan at'a-
 larimdan xalgan vosk' rèsènja [dopisano: sorsa] jušovu
 janina đir è payga tušup èdi at'alar-
 ından songra na đr xačadur uç-
 maxli džanli xardašining payin t'umanning
 hèm k'èndi payin ol folvark'ta bolgan ot-

Folio 151r^o

stuplat ét'iyir p̄ payni p̄n holubga voyt-
 k'a zglondèm ol maya vēčından xziynning xays-
 in k'i mjanovat ét'ti xznning at'asıy ay sat-
 ilgandan songra ol folvark' nè k'i da
 k'èlsa ol p̄ payga sb̄ aniy đr xačadur
 k'èndi usna aldi k'i aning k'i sb̄-niy ol p̄
 payning bèrgay p̄n holubga ja aning xz-

ina ay p̄n holub χziy bila birga povinèn
bolgaylar pravniy d̄r řačadurnu k'vit-
ovat èt'maga vèdlè potrèbīy zamanīnda

t'v r̄dzk mard k̄

juχov ustundan χopargan blaχ-
lar χoryašin χuçnung χaχrasna
ulu sunduχ iça χoyduχ san-
agan χē št'uk'a da jangi k̄ št'-
uk'a da ā št'uk'a dayin uzun
èsk'i da p̄ k' içi k'èsak'lar uvaχ k' içi

t'v r̄dzk abr[il] t̄

pan lazar lazarovič bila k'ètχòjalχ
stanovit èt'tilar šink' vèçindan da
šayawat èt'tilar χoltχasīy usna p̄n
lazarnīng k'ī l-ar talèr jildan jilga bérir

Folio 151v^o

èdi èvèt ije fli-usna uprosit èt'ti
k'ètχòjalχnī na mundan k'èri toχ-
tattilar k'ètχòjalχ k'ī t'èngri jetk'ir-
sa bayramdan bayramga povinèn
bolgay lz-šar fli bërma nèning usna
u[s]na d̄r pan lazar ulu χodža toynu

t'v r̄dzk mayis k̄

pan řačk'ò holubnung oylu jask'ò
oylu turup obličnīy k'ètχòjalχnīng
alnīna zèznat èt'ti k'ī uçmaχlī džanlī zadik'-
ning zaχno oylu artīχ atīy bila hlušk'ò
oylu dastīmènt bila çχargan k'èndina
k'ī uçmaχlī džanlīnīng řardašlarīy grèsk'ò
da pèt'rè p̄ řardaš povinèn bolgaylar har jil
ž jilga dira bërma dž-ar talèr p-si dž-šar tlr
p̄n holubnung oyluna p̄n řačk'òga k'iyovuna
p̄n zadik'ning vīχovaniçasin algan řardaš-

larining na uçmaçlı džanli pan pètrèning opèk'-
 unlarıy dosit èt'tilar da bèrdilar p̄n xačk'òga
 p̄n xolubnung oyluna aning k'i ġ-ar flī sb-ni
 ž jilnning nè k'i payina k'èlir èdi pètrèning uçmaç-
 li džanli dž-šar talèr lz-šar hrš hèsèpina
 dastimèntina k'ora uçmaçlı džanli zadik'ning
 xardašlarining nèdan k'i pan xačk'ò opèk'un-
 larni [skrešlono: pèt'rèning] uçmaçlı džanliniing kvit-
 ovat èt'tiyir p̄n šimk'ònu p̄n awèdik' èrècp'òx-
 an oylun da p̄n jakubnu zaçno oylun da p̄n

Folio 152r^o

misk'ònu xačk'ò oylun k'i dosit boldu k'èndina
 aning k'i dž-šar talèrdan ž jilnning sumasiy al-
 ay uçmaçlı džanliđan nèçik' opèk'unlardan tam-
 am barça zaplata uçmaçlı džanli pètrèning payin
 ay nè k'i k'èlir èdi dastimèntina k'ora zadik'ning

xardašlarining

t̄v r̄dzk mayis 10

priçinasıy usna p̄n almas èrècp'òxanning poz-
 volit èt'tilar k'ètçòjalx sok'olga vank' špit-
 alinda turma svjatıy miçalga dira mješk'anıey
 ay svjatıy miçalđan tapk'ay k'èndina ozga jari

turadžah

t̄v r̄dzk mayis it

turup obliçnıey dr awakèrèc bila k'ètçòja-
 lıxning alnina p̄n andriy iljaš oylu k'èndi oylu
 bila da priyatèllarıy bila gilèy èttilar asva-
 dur sargawark' usna awak' oylu k'amènècli
 çaysi k'i noçnim obiçayjem k'èlip ovuna k'èça ġe
 sahat zamanin çziy çatina p̄n andriyning zèl-
 žit èt'ip ovun aning çaysin k'i zasadiçça bolup
 kladılar tutma da bolmadılar da bork'un
 bašından çaptrlar ay k'èndi jòyartın çaxra us-

tundan t̄er̄d̄žadan s̄ek̄ irip xaçti na songra
tuttular k̄ endin da k̄ liȳedilar rat̄ ušk̄ a n̄emiç
torasna èltma èvèt k̄ i baçit̄ èt̄ ip k̄ i juçov çulu
dur na ol v̄eçtan d̄r awak̄er̄eç bila k̄ èt̄x̄òjal̄x̄k̄ a
obv̄estit̄ èt̄ tilar çaysin k̄ i d̄r awak̄ èr̄eç k̄ èt̄x̄òjal̄x̄

Folio 152v^o

bila n̄eçik̄ duçovniy urjad ayttilar
zatr̄imat̄ èt̄ ma do rozpraw̄iy
mayis 24
turup obliçn̄ey d̄r awak̄er̄eç bila
k̄ èt̄x̄òjal̄x̄ninḡ aln̄ina p̄n andriy il̄iaš
oylu k̄ èndi oylu bila da priȳjat̄ellar-
iy bila spravaga bir jandan da as-
vadur sargawark̄ da na pan andriy
il̄iaš oylu gi[y]j̄ey [zam. giley] èt̄ ip aytti k̄ i d̄r aw-
ak̄er̄eç biylar ayal̄ar sabap̄iy biylik̄ -
inḡizn̄inḡ aln̄ina k̄ èlganim̄izn̄inḡ bu dur
n̄eçik̄ avalda gil̄ey èt̄ tim asvadur
sargawark̄ usna çaysi k̄ i k̄ èlip k̄ èça
noçn̄im ob̄içaȳjem z̄el̄žit̄ èt̄ ti m̄enim ovumnu
da zastat̄ èt̄ ip çz̄im bila tuttuç k̄ èn-
din k̄ lad̄ix̄ ozga urjadga èlttirma
èvèt k̄ i n̄eçik̄ juçov çulun biylik̄ inḡizn̄inḡ
aln̄ina k̄ èlip çolarbiz oy sprav̄jedliv-
ost biylik̄ inḡizdan k̄ èt̄x̄òjal̄x̄ d̄r
awak̄er̄eç bila sorov èttilar asvadur
sargawark̄ tan k̄ i p̄n andriyninḡ gil̄eyi
usna n̄e aytiyir asvadur sargaw-
ark̄ d̄žuvap̄ bèrip aytti d̄r awak̄er̄eç
biylar ayal̄ar n̄e k̄ i p̄n andriy aytiyir
alay dir k̄ onu dur navèt antiçip m̄enda

Folio 153r^o

k' i k' endin erga algaymèn na k' ètxòjalχ d̄r
awakèrèç bila išitip d̄žuvap̄in asvadur-
nung suçlu tapt̄ilar k' endin aning
arasna asvadur sargawark' dobroy-
voln̄iey p̄n andriy bila da aning oylu
bila p̄n jakub bila da priyiatèllariy
bila uzlašip x̄zin p̄n andriyning nast-
uḡnan̄iy ḡabul èt' ti k' endina orènk' li
ališmaḡk' a da j̄edž̄ f̄li maya pan and-
riy béradžah boldu da v̄ipravada
nèçik' har j̄axšilarn̄ing da turadžah ov-
una p̄n andriyning ḡardži usna svjat-
iy miḡalga dira da svjat̄iy miḡaldan
songra uç j̄iln̄ing j̄al̄in ḡayda da j̄alga
tutsa asvadur p̄n andriy povinèn
boldu tolama da bsagn̄i da d̄r aw-
akèrèç k' ètxòjalχ bila dastur b̄erdi
[-lar] k' i birdan bugun b̄ergaylar
ay ço s̄ey t̄è s̄b̄ j̄uḡovnung ègirlik' i
uçun da k' aranj̄a bila d̄žurum uçun
zaḡovat èt' tilar k' ètxòjalχ ozga zamanga
t' v̄ r̄dzk̄ mayis l̄
turup obličn̄iey d̄r awak' èrèç bila
k' ètxòjalχn̄ing aln̄ina p̄n ḡaçk' ò t' örösoviç
k' èndi ḡardašlariy bila ḡoltḡa ašira

Folio 153v^o

otri[m]at èt' ti ḡaysi k' i d̄ek' r̄it ašira
ḡoyulup èdi k' i k̄ j̄ilga dira èrsa
barmagay èdi ḡziy panna zosk' a d̄r
mik' ajel oylu p̄n šimk' òga nšanlangan
ḡaysilar̄iy k' i k' lamad̄ilar ja ayiril-

dīlar biri birindan p̄ričinasīz χznīng
k'lamamaχīndan bu baγnī χoyup
ēdīlar uriad duχovnīy χznīng usna
na d̄r awakērēç k'ètχōjalχ bila
χoltχasī usna p̄n χαčk'ōnung χz-
nīng at'asīnīng volnīy ét'tilar χznī
anīng k'ī k'imni da biy t'ēngri rast k'ēltir-
sa orēnk'li ališmaγk'a ērk'li bol-'

gay barmaga

t'v̄ r̄dzk mayis 1

pan andriy iljaš oylu k'ēndi priy-
atēllariy bila turup obličnejey
d̄r awakērēç bila k'ètχōjalχnīng
alnīna žadat ét'tilar k'ètχōjalχtan
k'ī asvadur sargawark'nīy k'iyovun
k'ēndining jana šayawat' ét'ip p̄riynjat
ét'k'aylar šk'olga k'ī oylanlarnī ovrat-
k'ay na k'ètχōjalχ d̄r awakērēç

Folio 154r^o

bila išitip d̄žuvaplarīn bu turlu ayt-
tilar k'ī biz p̄n andriyning χartlχīna ba-
χīp nēčik'da-k'olvēk' ét'tiχ ēsa bu iš-
ta k'lamiyin zrazu alay srovjey post-
u[skrešlono: v]povat ét'ma évēt k'ī zaχovat ét'tiχ
anīng k'ī vīstupok' uçun karanja
na hali ol ēk'zēk'uçiya bolmiyīn p̄ jan-
nīng da usna žadat ét'iyirsiz k'ī jana
šk'olga p̄riyjentīy bolgay oylanlarnīy ovratma
na d̄r awak'ērēç d̄r kaspar da k'a-
hanalχ k'ètχōjalχ bila bu turlu
dēk'rit ét'tilar k'ī asvadur sar-
gawark' jarīm jil juχovdan k'ēri bol-
gay χatunu bila birga da šk'ol-

ga da bir nēmaga xarīšilmagay da
 p̄n andriyni iliaš oylu at'asīn xzñning
 s̄b ogutu bila bu dur d̄z hrivna
 d̄žurum povinēn bolgay bërma aning k'i
 vīstupok' uçun p̄ haftada
 yunis [wykropkowane:] 24 s̄jebd[iemp̄er]
 turup d̄r awakêrêç bila k'êtχōjalχ-
 nīng alnīna p̄n andriy iliaš oylu χol-
 du k'i šayawat' êt'k'aylar ol d̄z hrivna
 d̄žurumnu χaysin k'i χoyup êdilar k'i šay-
 awat' bila k'orgaylar na d̄r awak'êrêç

Folio 154v^o

k'êtχōjalχ bila χoltχasīy usna pan
 andriyning l̄ t̄lī usna χayil boldu-
 lar da χalganin baš êt'tilar
 t̄v' r̄d̄zk̄ noyiem[p̄er] i
 pan andriy iliaš oylu k'endi dost-
 larīy bila p̄n kaspar rabičk'a bila
 da p̄n domažirsk'iy awêdik' p̄n st-
 êčk'ò χodžigiy oylu da p̄n lazar χara-
 goz oylu da asvadur sargawark'
 da k'êlip d̄r awakêrêç bila k'êtχō-
 jalχnīng alnīna χolup k'i asvadur
 sargawark'nī jana šayawat' êtip
 p̄riyniat êt'k'aylar êdi juχov χuluχ-
 una da šk'olga k'i oylanlarniy ovrat-
 k'ay êdi d̄r awakêrêç k'aχanalχ bila
 da k'êtχōjalχ da upatrovat êt'ip
 da uvažit êtip k'ëndilarında bu
 išni k'i ulu iš tir bolmagan p̄riyxiliç-
 ça bolup ganonk'larga hēm zviçaylar-
 ga da hēm sumñjenjalarimīznī da varov-
 at êt'ip natto dayin aniy da k'ozatip

*k'i dugul alarga k'imlar k'i braçça boliy-
irlar aning k'i urjadga jaman prik'ladga*

Folio 155r^o

*bolmagay evet k'i svjeck'iy k'isilarga da da
dayin artix jat k'isilarga da xayilarining
k'i arasina tolu dur jaman mnimanja da bolma-
gaybiz aning uçun jdnostaynjej bu tur-
lu toxtattix alay k'ahanalx neçik' bar-
ça ayalar da k'i ol alay xuluxlarina
sp dadžarning neçik' nauk'asina oylan-
larning da xayisi k'i ol aning artindan bar-
iyir xabul bolunma bolmas
tjegdjemper ii*

*turup obličnejey k'etxojalxnning alnina
pn awedik' xaçk'ò oylu bir jandan da bir-
si jandan pn holub ivašk'ò oylu neçik' priy-
jatellariy p janning da xayisi k'i pan jak-
ubnung vartèrès oylu da pn jakubnung
hrihor oylu pn mik'laš oylanlariy mila [zam. bila] an-
driy oylu pn stèçk'ò bila da pn grèsk'ò
bila hèsèplariy bar èdi ortalarin da ev-
èt k'i bolmadilar hèsèpk'a kélma alay téz
na ol vēçtan pn jakub vartèrès oylu
da pn jakub hrihor oylu turk' mamlak'at-
inda adirna da çayirda jangi çèruvlar
bila [dopisano u góry: grèsk'ònu] k'ladilar k'èndin a[y]dirtma toraga
ol da xorçup bèrdi a tank' šam andro[z]iy
sin pn šimk'ònung dr mik'ajel oylunung xayisin
k'i amanat bèrip èdilar k'èndina angurja da*

Folio 155v^o

bu sposob bila k'i k'èlip ovda hèsèp-

lašk'aylar p̄n mik'laš oylanlarīy bila st-
 èčk'ò bila da grèsk'ò bila k'i nèda hèsèp-
 tan k'èlsa pro sui [i]ntèrèsīy har biri k'èn-
 di payin tolagay p̄n ĵakubga vart-
 èrès oylu da p̄n ĵakubga hrihor oylu-
 na kartk'alarīna k'ora nèčik' bèrip-
 tirlar grèsk'òga p̄n miklaš oyluna çayir-
 da halī p̄n awèdik' p̄n çaçk'ò oylu
 uložičča bolup bu išning ičīna k'i
 ortalχ ĵerda çavγa k'èsilgay na bu
 turlu toxtattī p̄n holub bila iv-
 ašk'ò oylu k'ètχòjalχnīng alnīna k'i
 p̄n šimk'ònung tank'in d̄r mik'ajel oylu
 çaytargaylar grèsk'ò bèrgan p̄n mik'laš
 oylu p̄n ĵakubga ay p̄n awèdik'
 p̄n çaçk'ò oylu ĵuk' k'iriyir grèsk'ò uç-
 un p̄n mik'laš oylu bu sposob bila
 k'i biy t'èngri ĵetk'irsa sahlχ bila k'èlsalar
 p̄n ĵakub vartèrès oylu da p̄n ĵakub
 hrihor oylu turk'tan na tèrmin çoydu-
 lar ĵařaslov ĵarmark'īna dira k'i hèsèp-
 k'a olturgaylar ĵa dayīn da ilgari k'èlsa-
 lar hèsèb bolgay n[è]da nèda hèsèptan k'èl-
 sa pro sui [i]ntèrèsīy tolagaylar nèčik'
 stèčk'ò algay grèsk'ò ay çayda k'i ol tèrmin-
 da stawit ètmasa hèsèpk'a p̄n awèdik'

Folio 156r°

grèsk'ònu na nèda hèsèptan çalsa grèsk'ò
 ĵa nèning usna smit ètsalar andičma po-
 vinèn bolgay p̄n awèdik' tolama pan ĵak-
 ubga vartèrès oyluna da p̄n ĵakubga
 hrihor oyluna ay çayda k'i hèsèp bolgan-
 dan songra zaplata ètmiyin ĵa ĵak'ok'olvè

upok'oyit èt'miyin stronanïy k'i bèrgay
grèsk'ò zapozvaçça bolma na povinèn
bolgay pñ awèdik' çoyma toraga grèsk'ò-
nu ay çayda k'i çoymasa povinèn
bolgay tolama nè k'i hèsèptan k'orulsa
jòyari mjanovanïy stronaga nè k'i

payina k'èlsa grèsk'önung
t'v'rdzt mard žt

pani kask'ò grèsk'önung çatunu hluš-
k'ò oylu çoldu k'ètçòjalçtan k'i
juçov sb-sn çaysi k'i borçlu èdi uç-
maçlî džanlî èri dži flî na aning k'i
sb-nî çoldu k'i tozgaylar dayin ariga
k'ètçòjalç pñiçinalariy usna aning
pñiyatèllarining dayin tozdular a
jilga dira t'èngri jètk'irsa bu k'undiçiya
bila k'i t'èngri jètk'irsa bu k'undiçiya
bila k'i t'èngri jètk'irsa jilina başında
faydasında ž-una ža gs usna povinèn
bolgay bèrma ay šink' uçun har jil i-šar

Folio 156v^o

talèr povinèn bolgay bèrmaga sp da-
džarga nèginça šink'nî tutsa
t'v'rdzt abr[il] žt

turup obličnïey k'ètçòjalçnïng
alnina hadži angurjalî balïy
da žadat èt'ti k'ètçòjalçtan k'i
angar pñrypustit èt'k'aylar a pras-
la usna jèr azbarga vank' ovuna
ol tutk'an jalga k'i bolgay k'èndina
a šopa japtırma džandara uçun
zuflar pardahlamaç uçun prask'a
bu k'undiçiya bila k'i hadži balïy boyaçi

k'endi sumptu bila ĵaptürgay da k'endi
 dīsb-siy bila barça popravk'alarında
 uludan k'içiga dira ét'k'ay dayin do
 tēgo vank' baħçasında ašayargi
 pustit ét'tilar k'endina zē všistk'im
 sažavk'asiy bila da barça ĵemišlik'-
 iy bila aning vladzina bolgay évèt k'i
 podnjaçça boldu k'i barça d[a]lların
 ol baħčaning da barça èk'sik'lik'in da
 ašlamaların da k'endi sumptu bila
 hasil ét'ip zavidovat ét'k'ay bu vēč-
 tan bërildi k'endina dayin do tēgoy

Folio 157r^o

taš baz zask'lēpit èttirsar ol ovda k'endi
 dīvlasniy sb-siy bila da barça popraw-
 [k']alarında uludan k'içiga dira alay
 bazning nēçik' ovnung alay baħčaning
 k'endi podnjaçça boldu ét'ma k'endi sb-
 siy bila bu ĵavuli lan bërildi k'endi-
 na ol ov da ol baħça da ašayargi
 vank'ning p životk'a dira k'endining
 da ĵatununung k'i har ĵil povinèn
 bolgay bërma sp dadžarga vank'k'a
 çinš ovdan da baħçadan ĵiē-ar fli
 sb har fli-nu l-ar hrš sanap ay
 ĵayda k'i ĵaysi ĵilning çinšin bërmasa
 na povinèn bolgay çĵma ovdan da
 baħčaniy da pustit ét'k'ay birdan
 k'ètĵòjalĵk'a évèt k'i har ĵilning çinšin
 bērgandan songra p životk'a dira k'en-
 dining da ĵatununung k'ètĵòjalĵ
 k'endiların bolmagaylar andan tēprat-
 maga da nē çinšlarında arttrmagaylar

ay ègar k'èndilariy [skrešlono: -sa] k'lasalar andan k'ètma
dobrovolnĳey alay ħatunu nèçik' k'èndi-
na èrk'li bolgay k'èndilarĳna k'ètma bu
k'undiçiya bila k'i nè da anda pobudov-
at ètsalar k'èndi sumptlariy bila ol ħal-
gay da anĳng uçun ^ā ^{sb} upominaçça

Folio 157v^o

bolmagaylar alay ħatunu nèçik' k'èn-
di k'ètħòjalħtan ay ħayda k'i t'èn-
gri saħlasĳn ottan k'i prèz nĳeydbal-
ošč k'èndi ovundan ottuš'ay da
ĳangay ov povinèn bolgay k'èndi sump-
tu bila anĳng k'i ovnu zbudovat
èt'ma alay nèçik' obonĳat ètip tir ay
ħayda k'i t'èngri saħlasĳn ĳat ĳerdan
ot' tušup k'i k'èlgay angar da ĳangay
ol ovna podnĳaçça boldu hadži
k'i ĳarĳmĳn budovanĳanĳng ol tolagay
da ĳarĳmĳn k'ètħòjalħ bu turlu
stanovĳenĳa boldu k'ètħòjalħ bila
nèning usna hadži dobrovolnĳey un-
adĳ barça ĳoyarĳgi ĳazilgan k'un-
diçiyalar usna da k'ètħòjalħ da
^{rdzt} abr[il]ĳi
turup obliçnĳey k'ètħòjalħnĳng alnĳna
vartik' kasparnĳng oylu romaš oylu
opovidaçça boldu k'i holubnu saħ-
at k'irk'oša oylun pozvat èt'tirdi ħziy
vèçĳndan ħaysi o k'i nšanlap èdi k'èndi-
na na turmadĳ holub natènças

Folio 158r^o

ṭ'v' r̄dzt̄ yunis' z̄k

suratīy zapīsniṅ uçmaxlı d̄zanlı t'umannıṅ
ḏr̄ kirk'ör oylu mamran bērgan boş xayit usna pot-
pisaçça bolup ēdi bu turlu
mēn t'uman ḏr̄ krikör oylu bilinirmēn bu bitik'-
k'a xayisi k'i xaldim borçlu iuzēfk'a šmuyel oylu
na ḏz̄ flī tolov ētsarmēn k'ēndina k'ēlir iaraslov
jarmark'ina sozsuz galadžisiz artix inam uçun
bastim k'ēndi mohurumnu bu bitik'k'a bu bitik'-
k'a tanix pan kirkör „16020” jazdim bu bitik'-
ni vlasniy xolum bila bu turlu potpisaç-
ça bolup ēdi nemiç t'vaganında neçik' jazip
mēn jangilgan ēdi „1602” jazilsar ēdi da ol jang-
ilip alay jazip tr on altı ming igirmi neçik' jazip mēn

turup obličnejey ḏr̄ awakêrêç bila k'ēt̄xōja-
lxniṅ alniṅa iliaš džuvutnung xziy krakov xab-
axiy alnından ilovda xayisining k'i ēri kristan boldu
xaysining usna mēmrana opivat ētiyēdi pok'azat ētti
mēmrana xayisi mēmrana usna ḏz̄ flī jazilip tir k'i uç-
maxlı d̄zanlı tuman ḏr̄ kirkör oylu borçlu bolgay
anıṅ ērina iuzēfk'a šmuylovičk'a k'ristan bolgan
na gilēy ētti ḏr̄ xaçadur usna aytip k'i uçmax-
lı d̄zanlı t'uman xardaši manga borçlu dur ja mēn-
im ērima ḏz̄ flī xayisi k'i ērim kristan bolup da roz-
vēdiçça bolup birgama manga bu çerografni
vja[n]oy ierina bērdi anıṅ uçun xolarmēn k'i manga
ḏr̄ xaçadurdan k'onuluk' ētak'aysiz ponjevaž k'i
ol xardašından songra spadok' alip tr xolarmēn

Folio 158v^o

k'i manga tolov bolgay k'ēndından ḏr̄ xaçadur

džuvap étta aytip đr awakèrèç biylar ayalalar
bu mèmranñi çaysin k'i bu džuvut çatun k'orguz-
iyir anñing k'èndining usna opivat ètmas tèk' anñing
èri usna çaysi k'i k'ristan bolup tur na anñing
uçun povinèn dugul mèn džuvap bërma tèk' anñing
èrina k'imning usna zapis opivat ètiyir đr awak-
èrèç da k'ètçòjalç bila išitip p jannñing da džuv-
apin na dèk'rüt èttilar bu turlu k'i povinèn
dugul đr çaçadur džuvap bërma çatunga
džuvut tèk' anñing èrina k'imning usna zapis opiv-
at ètiyir bu turlu sk'azovat ètiyirbiz

1605 yunis 18

mankèrmanlılar k'èlip p k'işi upriymje mank'èr-
mandan bitik' k'èltirip đr awakèrèç bila aya-
larga da upriymje çolup t'èngri joluna k'i alar-
ga a kahana jebèrgaylar mank'ermanga aytip
k'i ègar jebèrmasangiz biylik ingiz njeylza k'èrak' k'i
orus nemiçk'a donarlar èrmèni tayfası sonar k'ètar
đr awakèrèç bila k'ètçòjalç k'orup ja išit-
ip alarnñing çoltçalarin užit èttilar đr ag-
opnu k'i k'ètk'ay anda a jilga dira mank'èrmanga
k'ahanalç ètma šahar k'i anñing arasına biy t'èngri ob-
mòlit ètk'ay ja k'èndilariy da çayrat ètk'aylar man-
k'èrmanlılar k'i bolgaylar nèma k'ahana tapma na potim
kèndilarına đr yagop da k'lamiyin đr awakèrèç bila
k'ètçòjalçnñing sozun ozga turlu ètma na bir

Folio 159r^o

jilga dira mank'èrmanga baradžag boldu k'i t'èngri jet-
k'irsa jilina k'èlsa dayin ariga k'èndi priymuşat
ètmagaylar k'uç bila na k'ètçòjalç anñing luç-
k'ostu uçun postupit èttilar đr yagopk'a
ol birar flı da birar ortnu k'i bèriliyèdi har haf-
ta đr yagopk'a na aniy çatununa bèrsarlar

ɣardžly har hafta nëçik' k'ëndina bërilir èdi day-
 in da natto ilov jarmark'ında ā žòyòvk' ètsarlar
 babask'a nè k'i starasından tuşsa ɣabul èt-
 k'ay ay mank'èrmanlılar da ofjaroavaşça boldular
 k'i nè k'i k'èlišlarıy bar babasly anıy tamam k'ëndina
 bèrgaylar da natto da şayawat' k'orguzgaylar ègar
 k'i k'èndi da babas jollu tèpransa nëçik' anıng
 k'ahanaly stanına nalèžit ètar

1605 yunis 18

turup obličnıey k'ètçòjalıxning alnına đr aw-
 ak'èrèçning nıeyb[i]tmostunda đr ɣaçadurnung
 alnına pn ivaşk'ò jakubèç oylu artıx atıy bila
 k'umpèl zapozvat ètti đr yagopnu vank' babasın
 k'i borçlu dur k'ëndina z flı da je hrš đr yagop
 bilindi k'i alay dir aç k'i đr yagop raçiyalar bèriy-
 èdi k'i ɣardaşimni grèsk'ònu ètikçini užit ètip èd-
 im k'i angar nëça k'èrak' bolsa başmaɣlar tik'k'iy èdi
 çax vıplatiçça bolginça èvét k'i ivaşk'ò aytı
 k'i mèn ɣayıl bolmadım da k'laman bolma da na k'èt-
 çòjalıx pn mik'laş èrèçp'òɣan da pn vask'ò užit ètti-
 lar ivaşk'ònu k'i biy t'èngri jetk'irsa ilov jarmark'ına žòy-
 òvk' ètađzahdrlar ol zaman angar k'ètçòjalıx tolisar žòyòvk'
 sb-sndan nëning usna p janda ɣayıl boldu

Folio 159v^o

đv 1605 yunis 18

dayın da k'ètçòjalıx bèrdilar đr yagopk'a žje flı
 sb mank'èrmanga k'ètk'an da bu sposob bila k'i
 biy t'èngri jetk'irgay ilov jarmark'ına žòyòvk' ètsalar
 na ol sb-dan jana k'ètçòjalıx ol žje flı-nu

algaylar

1606

k'ètçòjalıx şayawat' ètip bu žje flı-nu đr yag-
 optan almadılar bu vēçtan k'i k'orgaylar dalşıy

išni da angar k'ora birgasina postup êtk'aylar
êgar mank'êrmanda çalsa ja çalmasa

1605 yunis 20

turup obličnĳey đr awakêrêç bila k'êtçòjalç-
nĳing alnĳna iliaš đžuvutnung çzĳy k'rak'ov çabaçĳn-
dan çaysining k'i êri k'ristan bolup tur pan lěšnovsk'iy-
ning çullarĳy olaš podat êttĳlar Ā mamranik' đž fli
usna çaysi k'i đr krikòr oylu t'uman uçmaçli đžanli
borçlu êdi anĳng êrina çaysi k'i k'ristan bolup tur
da ayĳrĳlgan da vĳanoy ĳerinda çatununa bêrip tir
ol mamranik'ni đžuvut t'orasĳ alnĳna çolup đr awak'-
êrêç bila k'êtçòjalçtan k'i đr çaçadurdan nêçik' çar-
dašindan uçmaçli đžanli t'uman çardašining k'onu-
luk' êtk'aylar đr çaçadur đžuvap bêrdi aytip
k'i mên povinên dugul mên đžuvap bêrmaga bu çatunga
[skrešlono: zêra] đžuvap zêra bu mamranik'ta goliy borç opivat êtiyir an-
ĳng êri usna çaysi k'i k'ristan bolup tur da sah đir mun-
da dayĳn do tégò Ā plênipotêncĳasĳy ĳoç da mĳenit êt-
iyirlar k'i đžuvut t'orasĳ alnĳna çodžasĳ k'ristan bol-
gan otstupit êtti bu çatunga prĳy rozvodžĳey vĳanoy
ĳerina pok'azat êtsinlar t'oradan Ā awtêntik' ja plêni-
potêncĳya êrindan ol zaman k'orulgay êgar povinên bolsam
đžuvap bêrma đr awak'êrêç da k'êtçòjalç bila išitip p̄
ĳannĳng đžuvapĳn dèk'rĳt êttĳlar k'i ponĳevaž bu mêmranik'

Folio 160r°

opivat êtiyir êri usna k'ristan bolgan da mĳenit êtiyirlar đžuv-
ut stronasĳ k'i prĳy rozvodžĳey đžuvut torasĳ alnĳna bu mêm-
ranik'ni vĳanosu ĳerina đžuvut çatunga k'ristan bolgan êri
otstupit êt'ip bêrdi bu mêmranik'ni dayĳn do tégoy Ā plêni-
potêncĳyasĳ ĳoç çatunnung do spravovanĳa na êgar pok'-
azat êtsa çatun đžuvut t'orasĳndan awtêntik' k'i ol lay
đir na zaman sk'azat êtilir k'i babas đr çaçadur
postupovat êtk'ay nêçik' t'ora k'orguzsa

1605 yulis 20

pan ovanès xaçadur oylu olaytan botʻšanli povinniyi pan bohdannıng donavakʻ oylu xayysi kʻi alıp edi uçmaçlı dżanlı markʻönung xzin hanuıxnanı hali olumundan songra sıngarıning xardaşı bila sıngarıning pani bilenkʻa bila xayysi kʻi pozvolit etti pan tʻörös alnına da pñ awedikʻ alnına éyasına kʻéndining pan ohanga spadokʻ uçun sıngarından songra pan ovanésning barişma birgasına jaıxşı kʻişilar alnına nëçikʻ kʻi p̄ jan birga ioyari jazganlar xoldular aşıya jazılğan osoba-larnı bu dur pan mikʻlaş érèçpʻóıannı pan tʻörösnu bē[r]n-atoviç pñ ivaskʻonu tʻörös oylun pñ şimkʻonu érèçpʻóıan oylun pñ bohdannı pñ tʻörösnu yagop oylun pñ awedikʻni da bérindilar f kʻumpromis r̄ xzil fli dżurum tibina xayysi strona tutma kʻlamasa mianovanıy kʻumpromisarlarnıng tapkʻanın ġs-ıy sp̄ dadżarga p̄ıypadat étkʻay da ġs-in bizim rēçpospolitaniıng potrebasına na zasist étip ioyari mianovanıy kʻumpromisarlar bu turlu taptılar kʻi ol tʻ dżdz fli-dan xayysin pñ ovanés alıp edi sıngarıy artıandan kʻéçkʻay ol p̄dż fli-nu xayysin tayumga vıdat etti ja nëçikʻ hēsēp kʻorguzsa da xalğanin nëçikʻ ēdżdz fli-nu kʻeltirgay ortalxkʻa do tēgoy xatunung barça gérada sın alay altundan nëçikʻ kʻumuştan ton opraxtan çnanı ozga sprētın toşakʻnı do tēgoy anıy da nē kʻi pñ

Folio 160v°

ovanés étip tir ja bérıp edi uçmaçlı dżanlıga barça ortaga kʻélgay da bu barçanı ol kʻişilar xayşılardına simarlasax ġs-ga ayırgaylar alay kʻi bir janga da égirlikʻ bolmagay da jarımın barçanıng bērgaylar pñ ovanéskʻa da ġs-in pani bilenkʻaga da do tēgo ovnu butun hēm baıçanı şaçovat étııx p̄ fli-ga bu p̄ fli-dan t-unçi payning jarımın bērgaylar pan ovanéskʻa

bu dur $\overline{pd\check{z}d\check{z}}$ $\overline{f\check{l}i}$ ay nê k'î tk'acça bolıyır ol $\overline{pd\check{z}d\check{z}}$
 $\overline{f\check{l}i}$ uçun $\overline{\chi}$ aysın k'î k'rorenk'k'a k'ora dodat étma-
dılar \overline{pn} ovanesk'a alay-o χ ol $\overline{d\check{z}}$ talér uçun
 $\overline{\chi}$ aysın k'î $\overline{\chi}$ atununung amanatıy bar édi pan ovan-
ésta na bulay taptı χ k'î pan ovanés ol $\overline{pd\check{z}d\check{z}}$ $\overline{f\check{l}i}$ -nu
dawi étmagay ol \overline{j} andan da ol \overline{j} anda $\overline{d\check{z}}$ talérni da-
vi étmagay \overline{pn} ovanéstan dayın igi bék'lik' uçun
biz arbitrarlar potpisacça boldu χ bu \overline{j} azov ti[b]i
na mên mik'laş érêcp'ô χ an mên t'órôs zadik' o χ lu bérnatoviç
mên ivaşk'ò t'órôsoviç mên šimk'ò awédik'oviç mên bohdan
donovak' o χ lu mên t'órôs yagop o χ lu mên awédik'çaçk'ò
o χ lu arbitrarlar

$\overline{t'v}$ $\overline{rd\check{z}t}$ sjebdjempjer \overline{z}

pan yagopša vartan o χ lu seçovlu da pan
 \overline{j} akub da vartérés o χ lu da \overline{pn} at'abèy aksént
o χ lu da \overline{pn} andriy \overline{pn} çaçk'önung o χ lu t'órôs
o χ lu kélip k'èt χ ò \overline{j} al χ tan \overline{z} adat éttilar da
 $\overline{\chi}$ oldular k'î \overline{pn} yagopšanıng oylanların prıynjat
étk'aylar za obivatélê k'èndi ortalarına ofiar-
ovaçça bolup k'î hêr vèçtan klarlar nadto da
nê k'î k'élir ésa zamanında alay datok' bila nêçik'
barça povolnostlar da dosit étmaga nêçik' tiyası dır

Folio 161r^o

aytıp anıy da k'î égar mên égar oylanlarım turalım k'î bun-
da osup biz da barça spravamız égar alım satım-
ım biylik'ingız bila dır bunda ola χ mamlak'ati da ésa
turalım k'î hali bir padšahlı tr anıng uçun $\overline{\chi}$ olarbiz
k'î biylik'ingız ol şayawat'nı k'orguzgaysız \overline{pn} yagopšaga
na k'èt χ ò \overline{j} al χ işitip $\overline{d\check{z}}$ uvapların da aytıp odst-
upit étma $\overline{d\check{z}}$ uvap éttilar bu turlu k'î bar ortamız
da stanovjenıey pospolitıy bila birga k'î prıymovat étma-
gaybiz jat k'ışiların ortamızga ozga mamlak'attan
na bu vèçtan bolmasbiz $\overline{\chi}$ abul étmaga sizning

oɣlanlarĩgĩznĩ

na pan yagopša ol-žè ȷoyari mȷanovanĩy osobalar
bila otstupit ètkʼandan songra kʼètȷòȷalȷ-
tan birdan ȷana kʼèldilar kʼètȷòȷalȷnĩng alnĩna
žadat ètip ȷoldular br̄ èrèçpʼoȷanlar bila kʼèt-
ȷòȷalȷtan kʼi dastur bèrgaylar pn̄ yagopšanĩng
oȷluna pn̄ vartanga pn̄ ȷakʼubnung vartèrès oȷ-
lu ȷzĩna spovinovatiçça bolmaga orènkʼ bila al-
išmaȷkʼa kʼètȷòȷalȷ prĩypadriçça bolup kʼi sl-
ušnĩy nèma žadat èt[t]irlar angar zabranȷat ètmas-
lar bu kʼundĩçiya bila kʼi pan yagopša kʼèndi oȷlu
uçun vartan uçun zapisaçça bolgay ȷayda ȷeri
dir igi varunkʼ bila kʼi ol suma usna ȷaysin kʼi ivaškʼò
oȷlanlarĩnĩng gèruȷna oȷlu ovunung usna bèrip
tir kʼi oȷlu [?] ovlangandan songra ā̄ jil turup šahar-
dan çȷkʼaylar ozga ȷari ȷayda kʼolnarĩy bolsa tèkʼ ilov
içina turmagaylar da ni volnostlarĩ[n]da zaživat ètʼma-
gaylar ol sposob bila nèçi ozgalarĩna da awaldan ètʼ-
ildi ay ȷayda kʼi çȷmasalar jilina ol sumanĩ tas èt-
kʼaylar sp̄ dadžarga ȷaysi kʼi ol ov usna bèrip tir
pan yagopša zapisina kʼora ȷaysi kʼi pn̄ yagopša išitip bun-
ung kʼi kʼètȷòȷa[lȷ] [dwa znaki skrešlone] podanĩy kʼundĩçiyalarĩn na ȷayil
bolmiy-

in odĩydit èttilar kʼètȷòȷalȷtan

Folio 161v°

ĩv̄ rdzt sȷeb[dȷemp̄er] žĩ

pan yagopša vartan oȷlu pan ȷakub bila vart-
èrès oȷlu kʼèlip kʼètȷòȷalȷnĩng alnĩna podat èt-
tilar kʼartkʼa usna ȷazilgan ȷoltȷa bitikʼi ȷay-
sin kʼi kʼètȷòȷalȷ sarnattilar bu turlu džuvap-
lar èdi ȷa[z]ilgan ol bitikʼ usna podanĩy
br̄ èrèçpʼoȷanlar biylar aȷalar mèn ȷulu biy-
likʼingĩznĩng ini barçangĩznĩng skʼloniçça bolup biy-

lik'ingizga nêçik' mênim šayawat'li ahalarima da biylik'ingizdan çoliyirmên k'i biylik'ingiz mênî jaçši sovuk' bila šayawat'ingizga priyniat êtk'aysiz mênim oylanlarim bila birga ponjevaž biylik'ingiz bilip aniy igi k'i mên da oylanlarim da bunda bu šaharniŋ içina jaçši kišilarniŋ arasina hasil bolup hormat bila çax bu zamanga diyin nê turlu k'i tušar da jarayšir jaçši da hormatli adamlarga alay zaçovaçça bolup biz da k'larbiz bolmaga dayin arisina da nêga ança biy t'engri bizga da bizim oylanlarimizga da sahlx bërša zêra mên aniy koriyirmên igi k'i mên bunda biylik'ingizniŋ šayawat'li ahalarim çatinda da barça žôyovurt çatinda jat jerina dugul mên zêra ustaviçnejey bunda mên do têgo barça sprawam êgar alimim êgar satimim barça jana biylik'ingiz bila dir na bilip aniy k'i mên biylik'ingizga hêçni bir išta zararlı dugul mên aning uçuŋ biylik'ingizdan barçangizdan nêçik' mênim šayawat'li ahalarimdan çolarmên t'ek'rar k'i biylik'ingiz mênî priyniat êtk'aysiz k'endi çatingiz da šayawat'ingiz tibina zêra mên k'orup biylik'ingiz k'ibik' uççiviy k'išilarni da hormatlilarni da suçlandim angar k'i mên da biylik'ingiz çatinda bolgaymên da biylik'ingiz bila dostluç êtk'aymên da biy t'engridan biylik'ingizga sahlx çolup biylik'ingiz bila bir jerda hark'ez t'engrini haybat'lagaymên zêra mên k'larmên podlêhnut êtmaga biylik'ingizniŋ š[a]yawat'iy tibina barça iŋlarda da barça spulniy potřebalarga alay

Folio 162r^o

nêçik' k'i biylik'ingiz barçangiz êt'iyirsiz çax bu zamanga diyin dayinda aniy k'larmên bërmaga ^{sp} dadžarga ilgartin sovuk'umdan mênim da k'laman biylik'ingizga çarši bir nêma êtmaga i ovšem nê k'i biylik'ingiz k'orsangiz ortamizga spulnejey jollu da sovuk' bila na k'larmên bërmaga çaysi k'i aniy bilip k'i biylik'ingizniŋ k'op ^{sb}-larıy çardž boluniyir volnostlar

sabapından bu dur *çoltçam* biylik'ingizdan nëçik' k'i barça
biylik'ingizning *şayawat'ına* simarliyirmèn jana k'i biylik'-
ingiz aytıp *èdingiz* k'i *pospolitiy* bila bunda postanovit èt-
ipsiz na alay bilirmèn k'i *çaçan* biylik'ingiz ètsangiz jollu
iş da zararsiz na *pospolitiy* da *çarşı* bolmas tır

t'v rđzt hogdjempjer ža

t'urup obličnej *duçovniy* urjadı alnına èrmèni-
larnıng *đr* *kaspar* awak'èrèçning da *çalgan* k'ahana-
larnıng alnına [o] da k'ètçöjalxning ilov *şaharining* pan at'abèy *zamosçja*
şaharlisi bu turlu *prèmov* ètti *đr* awak'èrèç da
biylar ayalar aç k'i *jazip* èdim bunung alnına biylik'ingizga
giley èt'ip *đr* agop *zamosçja* babası usna k'i mèn k'èndindan nè-
potk'at ètti *çaysi* k'i mènim *jazganım* artından k'i biylik'ingiz
bizga tərmin *zložit* ètip *đr* *yagopk'a* da *pozov* artından tuna-
gungı k'unga k'èndi *jaryunguz* alnına turma *simarlap*
èdingiz anıng uçun iş k'i hali k'èldix biylik'ingizning alnına èk'i
janda na mèn bolup ulu *žal* bila *zložoniy* bolman da biylik'-
ingizga k'èndi ulu *žalostum* artından k'èndi *žalimni* da ulu
dèspèk'timni *çaysi* k'i manga boldu *nıeyvinnıey* *đr* agoptan op-
ovidat ètmaga èvét *çolarmèn* k'i biylik'ingizga *çarşı* bolmagay
bu *jaxşı* k'ışı pan *stanislaw modrovsk'iy* dostumuz ol *şahardan*
svidomiy bolup barça işni nédan bu boldu *naçoy* biylik'ingiz-
ga *çsça* *sprawa* bərsin *çaysi* k'i turup pan *stanislaw modrovsk-*
k'iy başladı aytma k'i *panovıey* mili *çolarmèn* o *malučk'i* *visluç-*
anıey bu dur k'op zaman *dugul* k'i pan at'abèy undap èdi pan
alèk'sandrni k'rèminaliter èrmèni t'orasına da *çarşısına* at'èntov-
at èt'iyir èdi *sprawanı* obèlženıeyı uçun alay k'èndining nëçik' k'èn-
di *sıngarıynıng* na *đr* agop ol *vaxta* k'èldi anda *çayda* t'ora

Folio 162v^o

olturup èdi na mèn aytım pan at'abèyga k'i panè t'obi-
aşu babasnıng bunda nè işi bar k'i bunda k'rèminalnıy
sprava atèntovaçça bolıyir da ol bunda olturup
tur igi èdi k'i ol *çarışma* giyèdi bunung k'ibik' *sprav-*

alarga da ovga bar giyèdi zèra angar boronit ètiyir
alay k'anonlar nèçik' t'oralar da dopuşçat ètmas pan
at'abèy bu sozlarin aytti k'èndi tili bila èrmèniça d̄r
yagopk'a na ol birdan t'urup j̄erindan j̄urak'lanip k'èt-
ti ovga songram birdan j̄azdi k'artk'a pan at'abèyga
da xuluxçisi ašira j̄ebèrdi pan at'abèyga çarhap k'èn-
sin çaysi k'artk'anī podawat ètiyirmèn biylik'ingizga k'i
ol tiyar èdi èsa babas osobasina slušnīy da praw-
d̄zivīy soz uçun obraziçça bolma da n̄eyrozmišn̄ey bir
j̄axši k'išini çarhamaga da barça işlarin z̄atrud-
nit ètmaga da k'ènsin da bunung k'ibik' hanbaga èl ara-
sina xoymaga çaysi usna k'èrak' mènnda èrmèni t'orasina
çarši protèstovaçça bolgiyèdim çaysin k'i çolarmèn k'i
sarnalgay biylik'ingizn̄ing aln̄ina çaysi protèstaciyani
sarnap dayiy aniy aytti k'i k'ontèntovaçça bolmiyin aw-
algi k'artk'asī bila songra dayin znovu j̄uxovda tur-
up publicè mèni da butun ovumnu çaryadi hèm çari-
yş bitik'i da j̄ebèrdi ovuma nèvinn̄ey nè uçun çolarmèn biy-
lik'ingizdan k'i biylik'ingiz manga d̄r agoptan k'onuluk'
ètk'aysiz d̄r yagop işitip pan at'abèyning gilèyi[n] bu tur-
lu d̄zuvap bèrdi k'i d̄r awakèrèç biylar aylar k'onu
dur ol k'i mèn barip èdim ol ovga çayda pan at'abèyning
pan alèk'sandir bila t'orasī boliyir èdi bilir aniy t'èngri
k'i aning uçun barmiyèdi k'i anda t'oralarga çarišk'ayèdim
zèra ol mènim işim dugul èdi èvèt ol vèçtan barip èdim k'i
bolgayèdim k'ènsilarin barıştrmaga da jamandan j̄axši èt-
maga èvèt pan at'abèy bilman nè duç bila k'èlip mèni ris-
vayladi da pošanovat ètmiyin nè garkimni nè hormatimni
j̄er bila barabar ètti mèn da ol žal artindan j̄azdim k'èn-
dina ol k'artk'anī napominat ètip k'èndin nèçik' awalda k'op
k'èrat k'op ruznīy osobalar ašira ètiliyèdi hèm k'ènsimda èt-
ar èdim k'i halbat da obaçiçça bolgay da ol vèçtan j̄ux-
ovga da k'èlma aytmadim èvèt ol k'artk'ada a çaryış

Folio 163r^o

jazgan joχ tur nē turlu k'i ol mēni biylik'ingizga udaw-
at ētiyir ay nē k'i bariyir ēk'inči k'artk'a uçun çaysin da
çaŗş bar publik'ovanïy na bunung k'ibik' sprawa
biylik'ingizga bēriyirmēn k'i bu vēçtan boldu k'i pan
at'abēy dbat ētmiyin mēnim jazganïm usna avalgi
k'ēldi juçovga çliç çušanïp çaysin mēn k'ozum bila k'or-
dum da hēm tufak' bēli artina çaysin mēn k'ormadïm ēvēt
pēvnïy osobalar pospolitïy k'işidan k'ordular mēn k'or-
up k'i ol mēnim jazganïmnï lēk'çēvažit ētti da k'ēldi juçovga
ayttirdim oylum bila k'i ççk'ay juçovdan da ol habart-
lχnī ētmagay ol ēsa birdan ççip juçov ēşik'ina hēm juçov
azbarïna songra ulu aybli sozlar zadawat ēt'ip
alay manga nēçik' ovga žōyōvurtk'a nazivat ēt'ip mēni
jaman ananïng da jaman at'anïng oylu bila andičip
k'i ol itni babasnī oldururmēn na songra k'orup alay
pan voyt nēçik' andičk'anlarda da barça pospolitïy çardaş-
larda hēm mēn da birgalarïna k'i aval ulu jengillik' boldu
sp dadžarga t'ēngri ovuna hēm ahalarga da barça pos-
polit'iyga hēm mēnim garkima da osobama bir zēzvolēnïeyning
artından pērēstērēhat ēt'ip k'i žōyōvurt arasïna jaman
plužit ēt'magay hēm jaman prik'lad bolmagay k'ēnsin sp juç-
ovdan k'eri ēt'ip barça ovu bila çarşadiç da barça
žōyōvurttan vlonçit ēttiç k'ahanalç da ahalçlarnïng
çuvat iş bila anïng uçun çolarmēn k'i ol bitik'ni sarnatk'ay-
siz çaysin k'i pan holub andičk'an aha pan voyttan da
k'ēndi k'olēgalarïndan hēm barça pospolitïydan zanēsit ētti
k'i ol k'orulgay alay mi dir nēçik' mēn aytiyirmēn joχsa nēçik'
pan at'abēy zadawat ēt'iyir çaysi k'i bitik' ēk'i jannïng da
anïna sarnaldï na pan at'abēy bungar çarşi bu tur-
lu džuvap ētti k'i biylar ayal ar haşa mēnim džanïmdan
k'i mēn anïy ētk'ay ēdim nē turlu dr yagop ustuma aytiyir
hēç ol tapulmas ustuma k'i mēn tufak' ja çliç bila turgay ēdim
juçovda tēk' alay barïp ēdim nēçik' jaraşir jaçşi hormatli k'rist-

an k'ışısına évét alar nè da étiyir ésalar barça ustuma
duşmanlıktan étiyirlar ol vèçtan k'i mèn alarnıng nıeyrondnıy

Folio 163v^o

işlarına da postupok'larına boluşman da opçovat birgalarına étman da nè k'i tk'açça bolıyır ol bitik' uçun çaysın zanèsit étip tirlar na ol vlasnè alèk'sandırnıng jazgan k'opıyasın [skreşlono: -ing]dan k'oçurup jazılıp tır bilmas anıng uçun barça antiçk'an ani pospolitıy k'ışılar nè sana hadirmèn andiçma da k'i nè jaraş bila barıp édim juçovga da ni ol bitik'ta jazgan işlar k'onu dur çaysına đr yagop aytti k'i nè da aytim ésa hèm ahalar da pospolitıy jazıp tır dugul k'i ol ozga turlu bolgay joç ésa gark'im tibina aytiyirmèn on k'éz artıç da bar étk'an işlarıy çaysın mèn k'laman aytmaga da bu jerdə ongmaga da alay-oç pan holub da aytti k'i sumnjenjam tibina barça nèma k'onu aytilar hèm bu bitik'da t'ora mohuru bila barçasınıng da barçamıznıng bilmaçıy bila dir da k'erak' bolsa barçasınıng tanıçlığında mohurlarıy hèm çol potpislariy bila da biylik'ingizga k'èltirirbiz aytsangız duçovniy urjad priyslugaçça bolup p jannıng da galadżisina da dovodlarına bu turlu naydovat étiyirlar k'i ol k'artk'ada çaysın k'i jebèrdi đr yagop pan at'abèyga çaysın pan at'abèy zatjahat étiyir k'i ol k'artk'ada da çarış bolgay édi jazılğan na iş k'i ol k'artk'a içına tapulmadı k'i çarış bolgay da pn at'abèy lèk'çè k'éndina važit étip izdamiyin k'onuluk' đr yagoptan k'èlip juçovga anıng k'ibik' postupok' ét'ti da pošanovat étmiyin nè têngri ovun nè k'èndi k'ahanasın da aýaların hèm barça pospolitıyni zèlžit étip da obrazit étip aval t'èngri-ni da songra k'èndi zvirçniy urjadım alay džan nèçik' t'èn sartın çaysın k'i har biri povinèn dir uççivostta tutma na ol vèçtan sluşniy da jasniy dovodlarıy artından đr yagopnung v moçiy ol çarışni çaldriyirbiz da đr

yagopnu bu sprawadan da barča prawniy postupok[˘]-
lardan volniy ètiyirbiz boldu 1605 hogdjempjer 11

ṭ[˘]v ṛdzt abrilning ž[˘]-una

awjedum mutk[˘]u bèrildi vank[˘]k[˘]a 7ṫ 14 ṫrṣ hap-
jeyasīna ḏr garabjed aḫpašning

Folio 164r^o

ṭ[˘]v ṛdzt hogdjempjer ž[˘]ie

ḏr parsjey vartabjed bila toxtattilar k[˘]ètḫòjalḫ
bu turlu k[˘]i jebèrdi bitik[˘] ḏr parsjey vartabjed ḏr kri-
kòr gat[˘]oyigòsk[˘]a hèm aḫalar nìwiraglik[˘]i uḫun k[˘]i nšan-
sìz hèm zamanlarìy alnīna k[˘]èlip tir pèvnìy dovod uḫun
ja n[i]šan uḫun k[˘]i bildirgay pèvnìy nìwirag mi dir na ḏr par-
siej oltursar ilovda çaḫ k[˘]èlginča bitik[˘]larīna ḫarši
ayay a[h]alarnīng nèçik[˘] ḏr parsiejnīng dḫuvap ḏr kri-
kor gat[˘]oyigòstan ahalar toxtattilar ḏr parsiej bi-
la k[˘]i bèrsarlar k[˘]èndina ḫardžlḫ ṫ-ar ṫṫi haftada
da ol k[˘]èndi ḫardžlansar ay ḫayda k[˘]i bitik[˘]lar tēz k[˘]èlma
bolmagay ol ierlarda bolgan çèruçiliḫ sabapīndan ḏr
vartabjed bunda ahalar nī indžitmagay hèm molēst-
ovat ètmagay hèm k[˘]èndi tēsk[˘]nut ètmagay bayramga
dira ay ḫayda k[˘]i bayramga dira bitik[˘]lar k[˘]èlmagay
na vartabjed k[˘]èndi jaḫši èrk[˘]ina ḫaldirdi tozma k[˘]l-
asa tozgay k[˘]lamasa sovuk[˘] bila k[˘]ètk[˘]ay bèrip aha-

lar ḫardžlḫin

ṭ[˘]v ṛdzje yunvar 10

turup obliçnīy k[˘]ètḫòjalḫnīng alnīna pan yov-
anēs olaḫli pan bohdan da ḫuluḫ ètk[˘]an donawak[˘]
oḫlu zanēsīt ètti protēstaçiya bu turlu moyi las-
k[˘]awi panovjey nè turlu k[˘]i biylik[˘]ingiz ol kēzgi k[˘]unnu jḫḫ-
pašk[˘]un oboslat èt[˘]tingiz švagèrimni k[˘]i olari bèrimni mènim
vlasnīy vīdat ètk[˘]ay pan jakub dadusu ašira da
ḫalganīnda pay ètk[˘]ay ḫaysi usna ol hēç nēma dbat ètmiyin
anīng k[˘]ibik[˘] aribèrini vdat ètmadi bu zamanga dēg anīng

uĉun manga pr ez to ziyan boliyir  aysi k'i m en ol tapmayk'a
k'ora k'umpromisarsk'iy d zurunnu r'  zil'fili-nu k'un-
una zamanina k'larm en aning uĉun  tmaga n eni k'i  olar-
m en k'i biylik ingiz priynjat  t'ip zapisat  tk'aysiz aktang-
izga k' t ojal  da k'orup slu nostun priynjat  t'tilar aktaga

Folio 164v^o

t'v'rdzie yunvar  

turup obliĉnjej dr awak er c bila k' t ojal nning
alnina p stronada pn lazar lazaroviĉ h em pan  im-
k'  k'osta oylu da limitovat  ttilar uĉ haftaga
dira k' ndi sprawalarin ba  lar v eĉindan pod

t m e akt m

t'v'rdzie yunvar ip

haropsima luk'a   atunu  amg oĉnung luĉk'ali
turup obliĉnjej dr awak er c bila k' t ojal nning
alnina k'vitovat  t'ti iva k' nu yagop oylun uĉ-
mayli d zanli dr krik rnung hapiayaning biyat'a oylu-
nung ilovda vank'ta bolgan  aysi k'i   ari   di dast-
im ent bila ol  atunnung  zina a b lbay k'umu  da
a tonlux   ek'man anasina aniy barĉani dastim entina
k'ora b rdi tamam artix a v eĉtan bir n ema  alma-
di k' ndina da n  aning  zina n edan iva k' nu
yagop oylun da aning  ingarin da potomok'larinda k'v-
itovat  t'iyir haropsima vjeĉnimi  asiy da zapisovaĉca
boliyir k' ndi potomok'lariy uĉun da k'i artix a naga-
banjas  bolmagay iva k' nung andan da n  aning
potomok'larindan vjeĉnimi  asiy

yunvar ip-sina

turup obliĉnjej dr awak er cning dr kasparning
alnina da k' t ojal nning k'sondz pisardan zapozva-
nny dr  a adur  aysi k'i gil y  t'ti dr  a adur usna

1606 yunvar 22

dzialo sjej v e srodij po svientij jagni k'i pan t'obiya 

bohdanovič ormjanin zamoysk'iy podayonç sïey f pok'orïy tak'-
ovon dêprêk'acıyon ma učiniç pan t'opiyaš bogdanovič ormjenin

Folio 165r°

zamoysk'iy ma ksëndza ĵakuba i starši ormjansk'iy zamoysk'iy
na mjesçu k'ëndi sondiy panuv ormjan zamoysk'iy otpraw-
uyonsja ma prêprosic tïmi slovïy žal mi têgo vjelçê prêd
panêm bogêm i prêd vašimosçjami izêm siey k'ëdiy prêçiv vašim-
osçi z gnjevu i zê zlêgo baçênja svêgo slovïy njeprïstoyni-
mi i njeyuççivïmi tak' f k'oscêlê ĵak'o i na çvintaru porval
zaçim do têgo çasu pok'utïy na osobïey ponosil prêtoy
[skrešlono: prêt'om] žêm vïstompil i zgrêšit prosên dla pana boga i dla
fšistk'iy svïentïx abïscê mi to vašmosç odpuscïli gdiž
ĵa ĵuž od tïx çasuv ççê vašmosçi v uççivosçi miey ĵak'o
na urond vašmosçi prïstoyi i vïençiy sïey têgo njeydopuščê
[p]rošonç abïscê mje tž vašmosç šanovali i milovali ĵak'o bra-
ta svêgo a ĵa tž fšistk'iy spravïy tak' prêçiv urênd-
ovi vašimosçi ĵak'o i prêçiv pospulstvu ormjansk'ëmu
umaram opruç prïvatniç sprav k'turïy mam z pëvnïmi os-
obami z ktôrimi sobïey çaliy prawoy zostawuyê
ay tak' prêprošênjey povinên bëndzê pan t'obiyaš učiniç
za dvïey njedzêlê

1606 yunvar 29

turup obličnjey k'ëtçòĵalçnïng alnïna pani gëruç-
na uçmaçlï džanlï grêsk'önung çziy zaçno oylu hluš-
k'oviç k'ëndining èri bila pan çaçk'ò bila k'amênêçli k'irkòr-
nung oylu bila đr bédros oylu k'vitovat èttïlar pan
misk'önu çaçk'ò oylun hlušk'oviç opêk'adan çaysin k'i
uçmaçlï džanlï pan zadik' ççariç èdi dastïmênt bila grês-
k'ò çardašining çzlarïna zëznat èttïlar alay pani gëruçna
nêçik' pan çaçk'ò èri k'i dosit boldu k'ëndilarïna dastïmênt-
ina k'ora uçmaçlï džanlïning pan zadik'ning dadusunung
pan ivašk'ò ašïra aksênt oylu ay pan çaçk'ò èri sam p[r]jêz sïey
k'vitovat èttïlar alay sumadan nêçik' požitok'larïndan

vječnīmi časīy alay pan misk'ōnu nēčik' anīng potomok'larīn
t'v r̄dzjē mard'it
turup obličnīey k'ētχōjalχnīng alnīna pan ĵakub hrihor
oylu hēm p̄n ĵakub vartērēs oylu k'vitovat ēttilar pan grēsk'ō-

Folio 165v^o

nu andriy oylu mik'lašning oylun ol borčtan χaysin χal-
ip ēdi pan grēsk'ō adīmada alay p̄n ĵakubga hrihor
oyluna nēčik' pan ĵakubga vartērēs oyluna ol zaman
k'i olturyuzup ēdilar p̄n grēsk'ōnu aytip k'i ol k'undan
bēri čaχ bu k'unga dira barča hēsēplardan hēm borčtan
alarga dosit boldu nēdan p̄n grēsk'ōnu kvitovat
ētiyirlar da anīng potomok'larīnda na vječnī časīy
χaldirmiyin k'ēndilarīna ā dawi bu vēčtan hēm ol
zapisīna k'ora k'i pan awēdik'br χačk'ō oylu ĵazilip
ēdi k'i hēsēpk'a stawit ētk'iy ēdi pan grēsk'ōnu χaysi
k'i stawit ētti da k'onēč boldu ol zapisnī da umar-
at ētiyirlar na vječnīy časīy

t'v r̄dzjē mardning'it

pani kask'ō hlušk'ō oylu grēsk'ōnung sīngariy
pan ivašk'ō bila aksēt oylu k'iyovu bila bu
turlu stanovit ēt'tilar k'ēt'χōjalχ bila χaysi k'i
bēradzah boldular t'ēngri ĵetk'irsa svjatk'a da
bizim l̄jē talēr 20 talēr šink' učen da žjē talēr sb
faydasin dayin do tēgo dži flī juχov sb-sin aniy da
šayawat ēttilar bu turlu χ flī-sun miχalda
χ flī-sun godlarda χ flī-sun bayramda χayda k'i
χaysi rat'anī bērmāsalar na šink'iy odjentiyy bolgay
da barča sumanī birdan bērgaylar zapisovačča
boliyirlar biri biri učen da biri barča učen

t'v r̄dzjē yulis 2

pani kask'ō hlušk'ō k'ēlini učmaχli džanli grēsk'ōnung
sīngariy toladi 24 flī šink' sb-si bu jilnīng
dayin bērdi sb faydasin talēr 15 ét[a]r flī 18

Folio 166r^o

ī'v' r̄dzjē yulis žt

pan k'aspar romaš oylu turup obličņjey d̄r awak-
ērēç bila k'ahanaly alnina da k'ētχōjalyņning k'ēndining
tul χziy bila da vartērēs da k'amēnēçli bēdros oylu pop-
k'o tornu χaysi k'i nšanlanip ēdi kasparņing χzina n[i]šanda
bolup ēdi na k'ēlip urjadņing alnina gilēy ētti ol k'amēnēçli
bēdros k'iyovu kasparņing k'i χatun k'lamas barmaga
k'ēndina maldzēnsk'iy stanga gasparņing χziy džuvap bērdi
da aytti d̄r awak'ērēç biylar ayalār aning uçun
k'laman k'ēndina barmaga k'i ol nšanlangandan songra īē
jīl heç mēnim uçun dbat ētmīyin mēn zabun χasta bolup
nē k'i altun k'umuš k'i nam bar ēdi barça jedim hali ni priçim
χalmadim at'asī da χatunnung kaspar romaš oylu
aytti k'i mēn da alay-oχ maya obīçat ētip ēdim hali χuv-
atim jetmas bērmaga k'ēndina faχir χaldim nē mam joχ ēvēt
k'i ovumnu jaziyim maya da k'i t'ēngri bizni spomožit ētsa
oylumnu ja mēni tolagaybiz do tēgo χatun k'amēnēçk'a da
k'lamas k'ētma aytip k'i nēga barīyim nēvolaga çunk'i nē mēnim
nē igitning nēmamiz joχ tur ol zaman zrazu nēga dēg bar
ēdi mēnim da aning da īē jīl n[i]šanli bolup saldi mēnim uç-
un heç dbat ētmadi d̄r awak'ērēç k'ētχōjaly bila bu
turlu džuvap ēttilar k'i nē k'i olup tur ortalyta
χaysi k'i gs bsag dir nšan alyšlanip tr ol k'ēriga barma
bolmas aniy v moçiy χaldriyirbiz ay maya vēçindan ol ozga
dir aning uçun jaxši k'i išilarni ortaga çoyup uzlašingiz

ī'v' r̄dzjē yulis žt'-una

turup obličņjey d̄r awak'ērēç bila k'ētχōjalyņing al-
nina d̄r yagop χaysi k'i b[o][l][up] t[u]r mank'ērmanga jebērip ēdilar
kētχōjaly d̄r awak'ērēç bila na hali k'ēldilar p mank'ērmanli
ā-i jirk'ō ērēçpōχan ovanēs oylu da birsi alēk'sandir
da žadat ēttilar d̄r awak'ērēç bila k'ētχōjalytan k'i jana
d̄r yagopnu mank'ērmanga jebērgaylar d̄r awak'ērēç bila k'ētχō-
jaly χoltχalarīy usna mank'ērmanlilarning d̄r yagopnu napomnit

éttilar k'í jana k'ètk'ay mank'èrmanga xay̅ysi k'í utjahaçça boliyèdi

Folio 166v^o

na k'ètχòjalχ ayttilar $\bar{d}r$ yagopk'a égar k'ètmasang
na munda mjēsçang bolmas da ni χardžlχk'a da sanga
attīχ bérilmas na $\bar{d}r$ yagop xayil boldu k'ètma man-
k'èrmanga bu vēç bila k'í k'ètχòjalχ ot'unç bérðilar
 $\bar{d}r$ yagopk'a χ $\bar{f}li$ $\bar{s}b$ k'í t'èngri jètk'irsa ilov jarmark'-
ina žòyòv k'èt'salar jana anīng k'í χ $\bar{f}li$ -nu algay
k'ètχòjalχ k'èriga dayīn do tègo pan χodžènk'ò da
obiçat ètti har jīl \bar{i} -šar $\bar{f}li$ bérma mank'èrmanga bab-
ask'a k'ètχòjalχ da har jīl \bar{a} -ar žòyòvk' èttirsarlar
ilòv jarmark'ina nè k'í da tušar èsa dalèhindan bab-
asniņg mank'èrmanlilar da xay̅ysi k'í [znak skrešlony] babaslχ k'èlišlar
bar égar k'anon égar k'èbitlar natto dayīn k'í tīyīrman-
niņg k'èliši da juxov poprawk'asīna bolsar èdi da t'ora
obronnalarīy uçun da zaçovanīy bolsar èdi na anīng da
 $\bar{g}s$ -in $\bar{i}je$ $\bar{f}li$ babask'a postupit èttilar mamk'èrmanlilar [zam. mank'èrmanlilar]
aniņg uçun k'í anda k'ahanalχ ètk'ay nèçik' anīng karg-

ina nalèžit ètar

$\bar{t}v$ $\bar{r}dzje$ hogdiempjer \bar{z}

karvan k'ètk'anda k'ètχòjalχ tayfanī undatip
napomnit èttilar k'í ulu nīeyrond boliyir k'arvanlarda
da ulu nīeyzgodā xay̅ysi k'í nīeyzgodā artīndan k'op zar-
ar boliyir k'arvanlarda anīng uçun k'ètχòjalχ dla
lèpšègo ronu k'èrak k'arvan baši xay̅ysin k'í povinèn bol-
gaylar k'arvanda χulaχ χoyma da k'ètk'an karvan bila
pèrsonalarnī naznaçit èttilar k'ètχòjalχ spulnīy na-
mova artīndan zgodnīey \bar{p} k'arvan baši $\bar{p}n$ stèçk'ònu misk'ò
oylun da $\bar{p}n$ χačk'ònu yagop oylu da \bar{t} dayīn joldaş-
lardan pīrydanīy dla lèpšègo ronu pan asvadurnu
zamosçjalī da $\bar{p}n$ stèçk'ònu χodžigiy oylu da $\bar{p}n$ šimk'ònu
 $\bar{d}r$ mik'ajel oylu da $\bar{p}n$ šimk'ònu kosta oylun xay̅ysilarīn aha-
lar k'onfirmovat èttilar bérðilar alarga χuvat k'í suçlu-

nu ogutlagaylar ay aʻyalar kʻliyir kʻarvan bašlarin barča da
zastupit ètma

Folio 167r^o

t̄v̄ r̄dz̄je hogd̄jemp̄jer t̄z̄

turup obličn̄jey kʻètχòjalχn̄ing aln̄ina pan yagòpša
vartan oylu s̄èçovlu da pan ĵakub vartèrès oylu
kʻèndi dostlar̄iy bila da odnovit èttilar avalgi proz-
balarin kʻèndilarin̄ing bu dur pan yagopša oylu vart-
anga pan ĵakubnung χz̄in panna kaskʻònu orènkʻli ališ-
maχkʻa èvét kʻi kʻètχòjalχ pam̄jatat ètip nè turlu
bu išta dèkʻrit ètʻip èdilar 1605-ta s̄jebd̄jemp̄jer 6-sinda
na bu iškʻa dastur ozga ĵoldan bërma bolmad̄ilar
tèkʻ ĵoyari pom̄jenon̄iy dèkʻritkʻa kʻora nèni kʻi pan yagopša
pan ĵakub bila ištip spuln̄iy namovan̄ing art̄indan
dobrovoln̄jey pr̄ijn̄jat èttilar awalgi dèkʻritn̄i da χol-
dular kʻi bunung kʻibikʻ n̄šan alyšlangay of̄jarovaçça
bolup pan yagopša dobrovoln̄jey aning kʻibikʻ dèkʻritkʻa
kʻora barçada dosit ètma kʻèndi oylu uçun vartan
a[y] miyin kʻèndina alay duχovn̄iy nèçikʻ sv̄jeçkʻiy bizim ur-
ĵadim̄izga χarši bir obrona alay prawn̄iy nèçikʻ n̄jeyprawn̄iy
ani bir bitikʻlar bila alay padšahn̄ing aning biylikʻining
nèçikʻ s̄enatorlarn̄ing alay duχovn̄iy nèçikʻ sv̄jeçkʻiy da
ni bir osobalarn̄ing ay χayda kʻi zanèsit ètsalar χaysi da-
kʻolvèkʻ osobalarn̄ing bitikʻlarin na birdan aning kʻi suma-
n̄i ivašèçkʻovskʻiy ov usna bolgan tas ètkʻay da prèçça bir
pomoçkʻa kʻèndilarina bolmagay da ni aning oyluna da
tèkʻ barçada povinèn bolgay dosit ètma dèkʻritim̄izga kʻora
da χayda dosit ètmasa na barčan̄i povinèn bolur kʻèndi
pan yagopša da oylu da kʻèndi ustlarina kʻoturma nèga
kʻi dobrovoln̄jey turup duχovn̄iy urĵadim̄izn̄ing aln̄ina po-
zvolit èttilar da kʻèndilar̄iy usna pr̄ijn̄jat èttilar do tè-
goy bunung kʻibikʻ dobrovoln̄iy obligaçiyani povinèn bolur-
lar prènèsit ètʻma ratuškʻa aktalarga barmiyin pisakʻkʻa

pan vartan

ṭ^v ṛdz̄ie hogd̄ieṃp̄ier ṭ^z

bērdi pani kask^o grēs^k ṭ^o xatunu hlušk^oovič 40 fli
iuxov sb̄ sn svjatiy miخال rat^{as}in dayin p̄ rat^a xald̄i k^{et}-
xojalxk^a birin dznun^{ta} godlarda da birsin bayramda biy
ṭ^{engri} jetk^{irsa}

Folio 167v^o

ṭ^v ṛdz̄ie t̄jed̄ieṃp̄ier ṭ^z

d̄er vartan oddat ētti d̄r lusigning uçmaxli d̄zanlining
bitikⁱⁿ xalin ot^{unç} algan jana almarga xoydux

jerina xuçta

ṭ^v ṛdz̄z p̄ jedrvar z̄ie-ina

k^{elip} ilov erm̄eni ahalar̄ining alnina pan šimk^o ṭ^o aks̄ent
oylu k^{evoroviç} da pan jusk^o ṭ^o xaçk^o ṭ^o oylu erm̄enilar da ilov
šaharlilar̄iy pan jirk^o ṭ^odan ovanēs oylu k^{evoroviç} nat̄en-
ças bolup ilovda nīeysposobn̄iy sahl̄yta otprawovat
ētmaxk^a ašaya pomjen̄ion̄iy iślarni bolup proš̄eni xoldu-
lar at^{iy} bila pan miχno ēr̄eçp^o ṭ^oxanning kam̄en̄eç šaharli-
sining kⁱ ahalar bundagi ilovnung ētk^{aylar} tan̄ixlx
nastawan̄ieysi usna pan miχnonung bu dur ṭⁱ išta aval
k^{op} mi bolur bolma k^{eliši} j̄ilda bunda ilovda sargawark^{ning}
erm̄eni iuxovu janina ēk^{inçi} ēgar k^{imsa} xaçan sargawark⁻
k^a z̄ j̄ildan b̄eri z̄-ar tal̄er b̄erdi ēsa xaysi-k^{olv̄ek} erm̄enining
pohr̄ebinda uçunçi k^{im} z̄ j̄ildan b̄eri bu z[a]manga d̄eg erm̄eni
šk^{olun} ilovda tut̄iyir dortunçi ēgar xaçan xaçk^o ṭ^o k^{ir-}
k^{or} oylu kam̄en̄ectan ilovda erm̄eni šk^{olun} tuttu ēsa na
bu ṭ^{turk} sorovlar̄iy usna at̄iy bila pan miχnonung
bu dur j̄oyari anḡilganlar šimk^o ṭ^o aks̄ent oylu da jusk^o
xack^o ṭ^o oylu ašira ētilgan erm̄eni ahalar̄iy ilovnung bu
turlu tan̄ixlx vdat ēttilar avalgi sorov usna bulay
sprawa b̄erdilar kⁱ munung uçun p̄evn̄iy vjadomostumuz
j̄ox n̄e xadar k^{op} sargawark^{ning} j̄ildal̄ix k^{eliši} bolur
bolma j̄ednak^{neçik} domnivawat ētiyirbiz da doxodit ēt-

iyirbiz bunu k'i k'ëliš jıldagi bolur étma i'fli-ga dëg
 artıx ek'sik' ek'inçi sorov usna bu turlu tanıxlı et-
 tilar k'i ž jıldan bëri bu zamanga dëg alay ulu datok' uç-
 un ž-ar talër bir pohrëbdan sargawa[r]k'k'a hëç işit-
 miyirbiz k'i bërgaylar uçunçi sorov usna bu sposob
 bila zëznat éttilar k'i ërmëni šk'olun ilovda bizim vlas-
 nıy xolumuzdan ž jıldan bëri dr xaçadur babasning
 ronduna da spravovanjeysina aning oddat étip biz

Folio 168r^o

xaysi k'i ol zamandan bu zamanga dëg spravovat étiyir da ozga
 k'imsa dugul dortunçi sorov usna bu turlu sprawa
 bërtilar k'i xaçk'ò k'irk'or oylu k'amënëctan hëç bizim ërmëni
 šk'olun rjadıy tibina k'ënsining tutmadı ani t[i]ž ustada
 k'ëndinda hëç bolmadı xaysi tanıxlıxın ayalarning pomjenonıy
 pan šimk'ò aksent oylu da pan jusk'ò xaçk'ò oylu at'iy bila
 pan miçno èrëcp'òxannıng xoldular k'i bolgay zapisanıy nëni
 k'i ahalar boronit étmadılar

1607 ilov jarmařk'ından songra

dr yagopnung žöyövk'undan atında x'fli k'i ot'unç
 bërip édilar k'ëtçöjalx i'fli-sun aldılar k'ëriga

1608-da yunvar 26

dr agopnung žöyövk'undan aldı k'ëtçöjalx
 i'fli k'i tolandı tamam x'fli-su k'ëtçöjalxning
 dr yagopk'a ot'unç bërgan mank'ërmanga k'ëtk'anda

1607 fjedrvar 23

k'ëlip ërmëni ahalarıning alnına pan kirkör holub oylu
 k'amënëc šaharlisi k'ëndi dostlarıy bila bir jandan da bir-
 si jandan pan norsës grësk'ò oylu k'ëndi dostlarıy bila ilov
 šaharlisi na xoldular ayalardan k'i pan norsësning xzın
 pozvolit ëtk'aylar pomjenonıy k'irk'orga bu dur n[i]šan alyšlatma
 ayalat vişluxat étip xoltxalarin džuvap bërtilar égar
 k'larësalar anıy priynjat étma në k'i da-kolvëk' hali oruçta
 ayalat arasına da pospulstvo arasına postanoviçça

bolur ɛsa p̄riymovat ɛtmaχ uɕun k'ɛmɛnɛɕlilarni ja ɛtmamaχ
uɕun k'i alar aniγ dobrovoln̄iey p̄riyn̄iat ɛt'k'aylar na nšan
da alyšlanir hali ɛgar k'lamasalar na nšanda alyšlan-
mas na stronalar ɛk'i janda išitip bunu p̄riyn̄iat
ɛttilar bu dɛk'ritni

Folio 168v^o

ṭ'v'rdzz p'jedrvar 24

k'ɛlip ɛrmɛni aɣalariniŋ alniŋa pan ohan asvadur
oγlu horopa k'amɛnɛɕ šaharlisi k'ɛndi dostlariγ bila
bir jandan da birsi jandan pan andriy iljaš oγlu ilov
šaharlisi k'ɛndi dostlariγ bila na χoldular aɣa-
lardan k'i pozvolit ɛtk'aylar pan ohanga alma pan an-
driyning χz̄in bu dur natɛnɕas n[i]šan k'ladilar na
aɣalar višluχat ɛtip χoltχalarin d̄zuvap bɛrdilar
aɣalar k'ɛndilarina bilirsiz k'i ortamizda nɛ stan-
ovien̄ia bar p̄riymovat ɛtmaχ uɕun ja ɛtmamaχ uɕun
jat k'išilarni na aning uɕun ɛgar k'lasaniz k'un-
diciyaga dosit ɛtma bu dur nɛɕik' ozgalarda boldu
k'i a jil turup ilovda χatun algandan songra
ɕχip k'ɛtma na ɛtilir nšan ɛgar k'lamasangiz na nšan bolmas
na pan ohan j̄oyari pomjenoniγ išitip aytti k'i χuvatim j̄etmas
budovat ɛtma mɛn ɛsa bunda turman aning uɕun
χolarmɛn biylik'ingizdan manga dastur bɛrgaysiz a ɛk'i
j̄ilga dɛg bunda turma ovumnu zbudovat ɛtk'inɕa
fšak'žɛ mɛn k'laman užiivat ɛtma volnostnu da k'larmɛn
tamyā bɛrma nɛɕik' ol k'imning volnostu j̄oχ

ṭ'v'rdzz mard̄ɛ

pani kask'ò grɛšk'ò χatunu hlušk'oviɕ bɛrdi 40
f̄li sb vadan̄i k'i rok'larda bɛradžax ɛdi na rat'iy od-
ložoniγ ɛdi duftarga k'ora tolandi
mardniŋ it-una

k'ɛlip ilov ɛrmɛni ahalariniŋ alniŋa pan awɛdik'
sɛrgiy oγlu polubovsk'iy k'amɛnɛɕ šaharlisi k'ɛndi dost-

larīy bila bir jandan da birsī jandan pan k'aspar jask'ō
oylu ilov šaharlisi k'ēndi dostlarīy bila da anglattī-
lar ayalarga k'i k'liyirlar biri biri bila dostlux' etma
bu dur pan awēdik' k'liyir pan kasparnīng xzīn panna han-

Folio 169r^o

uḡnanī k'ēndina sīngar malžēnsk'iy stanga alma na anīng
uḡun xoldular ahalaridan k'i pozvolit' ētk' aylar k'ēndilar-
īna n[i]šān' etma na ahalar vīsluḡat' ētip xoltḡalarīn
džuvap' ēttilar k'ēndilarīna bilirsiz k'i ortamīzda nē stan-
ovjēnīa bar prīymovat' ētmaḡ uḡun ja' ētmamaḡ uḡun jat
k'īšilarnī na anīng uḡun ēgar k'larēsangīz ol k'undi-
cia bila nēčik' ozgalarīy da prīynīat' ētip tirlar bu dur
k'i hali oruḡta nē da postanoviḡča bolunsa ahalar
arasīna da pospolitīy arasīna k'i anīy barḡanī prīy-
nīat' ētk' aysiz na n[i]šānnī pozvalat' ētarbiz' ēgar k'i prīynat'
ētmasangīz k'ondiḡyanī na bizdan šānnī pozvolit' ētmas-
biz na stronalar išitip ahalarnīng dēk' rītīn prīy-

nīat' ēttilar

t'v' r̄dzz' mard' it'-una

k'ēt'xōjal'x k'ēndi ortalarīna bu turlu postanovit'
ēttilar prīymovat' ētmaḡ uḡun jat' k'īšilarīn ortamīzga
ētma ja' ētmamaḡ ēk'sida ulu iš' tir' ēvēt' prīypatriḡča
bolup haligi zamanda nē turlu išlar' barīyir' dunjada
na bunung k'i išlarda bir uḡ' ētmīyīn ortada nēčik' bar-
ḡa išlarīn rēḡpospolitīyning inanīp' zvirīt' ētipsiz da vladz-
imīzga bēripsiz alay bu išlarīn da ol jol' bila k'ēndi vladz-
amīzga ḡaldīrīyīrbiz' ḡaysi išlarīn jaḡšī' džān' bila da
jaḡšī' sumnīenia bila ḡaḡan' da bunung k'i išlar' k'ēlirēsa
alnīmīzga k'orma k'larbiz' a vzlašḡa [zam. a vzlašḡa] prīypatriḡča bolup
pēronalarga hēm slušnostk'a nē turlu k'i dayīn' jaḡšī'
hormatimīz' bila da sp' dadžarnīng požitok'u' bila bol-
gay' etma k'larbiz' alay dovlatliga nēčik' misk'inga bu iš-
larīn sk'oroj' jaḡaslovdan k'ēlip' anglatma k'larbiz' da

barčamiz spulnıey jıyarıgı jazovga pozvalat etiyirbiz
pospolitıy bila bu işlar k'orulmiyin k'imsanıng işi k'orulmisar
çaysı stanovıenıanı opovıdat ettilar k'etçöjalç pos-
politıyning alnına k'i neçik' biy t'engri k'endilarına biliydir alay
etk'aylar

Folio 169v°

t'v'rdzz mardıt-una

pan pèt're kirk'osa oylu ermèni ilov šaharlisi turup
obliçnıey alnına ermèni ahalarıning da aytti k'i pani
hanuçna uçmaçlı džanlı pan t'umannıng jask'ò oylu
çatunu zèznawat et[t]iyir mènım aşıra neçik' k'endi
opèk'unu aşıra bu dur k'i neda-k'olvèk' dobrolarıy bar
èsa ruçomıy alay ovda neçik' k'èbitta alay rızıdan neçik'
altundan k'umuştan ç[i]nadan ov sprèntıdan na bun-
u barçanı hali èk'z nunk' bériyir da bayışlıyir veçnımi
çasıy panna hanusk'aga jask'ò oylu pan kaspardıng çz-
ına do tègo pozvalat etiyir angar da anıng k'èlaşmıšina
pan awèdik'k'a sèrhiy oylu polubovsk'iyga k'amènèçliga
volnıy mješk'anıey ovuna çaç k'endi olumuna dèg barça gm-
açlarda jednakžè bunu barçanı etiyir k'undiçiya
lit'èr bu dur k'i panna hanusk'a k'èndin šanlısı bila pan
awèdik' bila sèrhiy oylu pani hanuçnaga fšèlak'iy
hormatni oddavat etk'aylar neçik' k'endi analarına do
tègo k'i panna hanusk'a da pan awèdik' bèrgaylar pomıenonıy
pani hanuçnaga zaraz toydan songra flı'ı har flı-nu
l'ar hrš nemiçning sanap k'i pani hanuçna bu l'flı-nung
faydası bila obm[i]šlawat etk'ay çraçın tumluçun do tègo
bu panna hanusk'a k'endi nšanlısı bila povinèn bolurlar
pani hanuçnanı çaç anıng olumuna dèg anıy žıvıt étma
da barça èk'sik'lik'in zavidovat étma do tègo biy t'engri ol-
um jebèrsa pani hanuçna usna na povinèn bolurlar bu
dur panna hanna pn awèdik' bila n[i]šanlısı bila pani han-
uçnanı uççıvıey k'omdurma neçik' k'rıstanlarga jarašır

da barča xardžni pohrèbga k'ètk'an povinèn bolurlar
k'èndi ustlarına k'oturma namjenoniy pan awèdik' sèr-
hiy oylu işitip bunu zèzvolit ètti barçaga da ofjar-
ovaçça boldu k'i barçaga k'lar dosit ètma k'èndi k'èlaşmi-
şi bila da xoldu ahalardan bu-ž pan awèdik' sèrhiy
oylu k'i p̄ vjerniy k'èndi k'olègalarından jebèrgaylar pani
hanuḡnaga ovga k'i al[i]nlarına bu-ž opèk'un aşıra ust-
nıey zèznat ètk'ay pani hanuḡna na ahalar p̄ vjerniy zès-
lat èttilar pani hanuḡnaga anda-ž sordular k'èndin-

Folio 170r°

dan k'i pan pèt'rè aytk'an sozlarga xayil mi dir na pani hanuḡna
t'èk'rar ustnıey pan pèt'rè k'irk'oşa oylu opèk'unu aşıra zèznat
èt'ti da zèzvolit ètti barçaga ol vjerniy andičk'anlarıng alnına
nè k'i pan pèt'rè aytti dayin bu-ž pan awèdik' sèrhiy oylu sor-
du ahalarıng alnına pan holubdan jask'ò oylu da pan k'as-
pandan jask'ò oylu k'èndi xayin at'asından k'i bungar bar-
çaga xayil èsalar nè k'i pani hanuḡna ètiyir na pan holub
pan kaspar bila barçaga xayil boldular da heç sprotivlaç-
ça bolmadılar èvèt k'i pan ivan jask'ò oylu xastalxıy
uçun k'èndining bolmadı pèrsonalitèr bu ak'tk'a priy-
bit ètma na xoldular stronalar ahalardan k'i èk'i
vjerniy bargaylar pan ivanga da sorgaylar k'èndindan
xayil èsa bungar nè k'i pani hanuḡna tiyir na ahalar
zèslat èttilar p̄ vjerniy pan ivanga anda-ž èk'i vjerniy
prèpovidat èttilar pan ivanga pani hanuḡnanıng ètk'anın
da sordular pan ivandan k'i pani hanuḡnanıng ètk'an-
ına xayil èsa na pan ivan işitip bunu xayil boldu barça-
ga na stronalar xoldular ahalardan k'i aktalarına
bunu barçanı prınjat ètk'aylar neni k'i ahalar boronit
ètmadılar da ayttılar pisarga prıynjat ètma aktaga
abril žt'-una
turup obličnıey k'ètçòjalxıng alnına pan jurk'ò kir-
k'oşa oylu da pan norsès juk' k'irdilar ovanès žamgòç

uĉun ħaysi k'î br̄ dr̄-ga dr̄ garabjedga ħarši d̄zuv-
aplar sozlap èdi maħtanip k'î k'uydururmèn k'èndin
na aning uĉun ħuk' k'irdilar k'î bir zaħim toħunmagay
da pan ħurk'òga da pan norsèsk'a ħayin at'asì da ħat-
unu ħuk' k'irdilar k'î bèspeĉnìy bolgaylar br̄ dr̄ vēĉindan
yulis 6 t'v̄ rd̄zz

dr̄ krikòr dr̄ vask'ò awak'èrèĉ oylu luĉk'a k'ahanasì
zapozvanìy dr̄ garabjed vartabjeddan da k'ètħòjalħtan
ħaysi k'î dasturlarindan başħa br̄ dr̄ bila k'ètħòjalħning
k'î važiĉa boldu bsag bèrmaga inunk' ĉħmiyin bu dur'è
hafta bayramdan songra svjatk'a alnina ā tul k'išiga

Folio 170v^o

ahadžan at'li otajaxaliga do tègo dayin k'î uĉun-
ĉi ħatun èdi k'î alar podèšlìy k'îši bolup ħaysi k'î gan-
onk'k'a ħarši èdi na zasist ètip dr̄ vartabjed k'ètħò-
jalħ bila taptilar suĉlu èk'sin da alay babasnì
nèĉik' ahadžanni da èk'sinda ħuħovdan k'èri èt-
tilar èvèt k'î ħana br̄ dr̄-ni pèrèjednat èttilar

1607 okost[os]t'iz

hamam bègning oylun ħakubnu k'ètħòjalħ ħul-
uħk'a aldilar k'î har k'un ħayda da k'èrak' bol-
sa ħebèrgaylar da pilnovat ètk'ay ègar t'oranì rat'-
ušta ègar ħuĉta na postupit èttilar k'èndina
har hafta ħurgèlt žje-ar hr̄š a[sduadza]dzindan songra
èk'inĉi hafta usna k'èldi ħank'un ħuluħk'a

okostos 26

turup obliĉnìy k'ètħòjalħning alnina pn̄ misk'ò-
nung oylu ħaĉk'ò rabiĉk'a oylu gilèy èt'ti grès-
k'ònung oylu usna d̄zindžik'ning artìħ atìy bila
šimk'ò usna k'î ol noĉnim obiĉayèm zastupit ètip
mahalada tutup tovdu rìnĉtok'nung iĉina
k'î gvalt ĉaħirmasam èdi ègar k'î ħonšuluħtan [zam. ħomšuluħtan] ĉħ-
ip rat'ovat ètmasalar èdi obrazit ètar èdi mèni

dayin do tēgō p̄ k'ēz pozvat ēttilar k'ēndin k'lamadi
turma da aytti k'i turman ā dayiy t'ovarmēn k'ēndin
s̄iebdjempjēr z̄ē

t'uman k'amēnēcli pan t'ōrōsta xuluχ ētk'an bērnat-
ovič zalicēnjasī artindan aγasinīng p̄riynjat ēt'tilar
k'ēndin k'ētχōjalχ volnostlarga šayawat' ēt'ip xaysi k'i
bērsar sp̄ dadžarga flī 80 bsagga barmiyin bērilsar
bunung k'i s̄b ēvēt k'i pn̄ t'ōrōs bērnatovič k'ēndi usna aldi
da xoldu k'i ulu oruč ortasina dēk' tozgaylar ayalar

Folio 171r^o

1607 s̄iebd[jempjēr] 17

bērdi pani kask'ō hlušk'ō oγlu grēsk'ōnung xatunu
učunči rat'anī k'i bayramda bērsar ēdi 40 flī juχov
s̄b-sin k'i tamam boldu d̄zi flī tamam toladi borč-
un učmaχli d̄zanli xodžasinīng

1608 yunvar 2

kēldi murad stimbollu pan at'abēy bila aksent
oγlu da ivašk'ō bila xardaši bila da žadat ētip d̄r
awak'ērēč bila k'ahanalχtan da k'ētχōjalχtan orēnk'-
li ališmaχk'a xγ xardašlarin panna [miejsce niezapisane]
na k'ētχōjalχ p̄riynjat ēttilar ja pozvolit ēttilar
na ol pozvolēnija učun s̄b dadžarga ḡ flī bēr-
adžag boldu bsagga barmiyin xoygay k'ētχōjalχta

1608 yunvar 20

turup obličnjej k'ētχōjalχnīng alnīna pn̄ t'ōrōs yagop
oγlu da pn̄ milk'ō k'amēnēcli bēdros k'iyovu da k'vit-
ovat ēttilar pn̄ xodžēnk'ō ivašk'ō oγlu da pn̄ t'ōrōs da
yagop oγlu pn̄ milk'ōnu da anīng singlarin da
pani hanuχnanī ol borčtan xaysi k'i učmaχli d̄zanli
bobrik' bēdros oγlu xardaši toγma pn̄ milk'ōnung sing-
arīnīng hanuχnanīng dastimēntda zēznat ētti borč
pn̄ xodžēnk'ōga da pn̄ xačk'ōga da yagop oγluna as-
ta xačan k'i t'ēngrining buyruχu k'ēldi usna bobrik'-

ning zéznat étti dastiméntta p̄n xačk'ò alnina
 zaɣno oylu da p̄n xačk'ò alnina holub oylu ĵask'ò
 oylu na zéznat éttilar p̄n xodžènk'ò da p̄n t'òròs da
 k'i alarga ol borç dosit boldu uçmaxlı džanlı bobrik'-
 tan songra na k'vitovat éttilar biri birin alay p̄n
 milk'ò sīngariy bila pan xodžènk'ònu da p̄n t'òròsnu da
 préz opjek'una p̄ni hanuɣna p̄n stèčk'ò ašira xodžigiy
 oylu nëçik' p̄n xodžènk'ò da p̄n t'òròs bila agop oylu pan
 milk'ònu da aning sīngarın da k'i nêda-k'olvèk' xalıp édi

Folio 171v^o

êsa uçmaxlı džanlıdan songra oddaniy boldu p̄n
 milk'òga da aning sīngarına bu dur uçmaxlı džan-
 lıning xardašina pani hanuɣnaga nêdan k'ëndilar-
 ın da potomstvolarında vjeçnımi çasiy k'vitovat
 éttilar k'i p̄ jandan da birina dosit boldu
 da bir nêma ortalarına dawi xalmadı
 bu veçtan

1608 yunvar 20

pan ĵakub t'òròsoviç turup duɣovniy urjad-
 nıng alnina đr kaspar awakêrêçning da k'ahan-
 alıñning da k'êtıjıalıñning xoldu pozov pan gr-
 êsk'ò usna uçmaxlı džanlı vask'ónung oylu us-
 na pilip oylu đr awak'êrêç k'ahanalx da
 k'êtıjıalx bêrdilar pozov simon sargawark'
 ašira k'i turgay urjad alnina duɣovni

turup obličnıey k'êtıjıalıñning alnina da duɣ-
 ovniy urjadning zéznat étti simon sargawark'
 k'i odad étti pozovnu p̄n ĵakubdan t'òròsoviçtan
 p̄n vask'ónung oylu grêsk'ò usna ovlarına oddat
 étti anasiy alnina da xardašlarıy alnina
 duɣovniy urjaddan đr awak'êrêç bila k'ahana-
 lıtan da k'êtıjıalıtan

yunvar 22

simòn sargawark' rëlaçiya èt'ti \overline{dr} awak'èrèç bila k'ah-analxñning alnına da k'ètçöjalxñning nëçik' k'i èk'inçi pozovnu \overline{pn} t'örösoviç jakubdan oddat ètti iş k'i t'ur-madi tèrminga na ink'ontomaçiyi zdat èttilar [skreşlono: è a] èk'inçi pozov usna pan grèsk'ònu \overline{pn} vask'ònung oylun pilip oylu

Folio 172r^o

1608 yunvar 26

turup obliçney \overline{dr} awakèrèç bila kètçöjalxñning alnına èk'i stronada \overline{pn} jakub t'örösoviç da \overline{pn} grèsk'ò da \overline{pn} vask'ònung oylu nëçik' zapozvaniy na tèrminçey pan jakubdan t'örösoviç na pan jakub t'örösoviç gilèyin k'èndining podat ètti kartk'a usna jazip bu turlu džuvaplar bila \overline{dr} awakèrèç biylar ayalataynçie dugul dur biylik'ing-izga nè turlu uçmaçlı džanlı pan vask'ònung t'irlik'ında dostluç başlap èdiç da çzımni pan grèsk'òga oyluna çaysi bilik'ingiz alnına hali pozovum artından turup tur dasturu aşıra biylik'ingizniñ singlarlık'a çrèr ètip èdim çaysi dostluçnu uçuna da fik'irim èdi ççarma ègar k'i bolsa èdi èrk'i biy t'èngrining èvèt çaçan ètti aning k'ibik' jolsuz işni k'i oldurdu adamni anda fik'irlarim deg işti da jurak'im urk'tu k'ènsindan da angar mèni k'èltiriyèdi k'op jazşı k'işilar da k'i çzımni k'ènsina bèrmagaymèn dostluçnu başlangan tugallamagaymèn at'asi uçmaçlı džanlı tuyup ègar mènim fik'irlarimni ègar èlning manga bèrgan na sahatiy uçun k'èldi çatıma ulu jıylamaç da laçlamaç çolmas jalbarmaç bila k'i dostluçnu salmagaymèn çayrat nè turlu bolgay aning k'i ahırlıxından ççma ètk'aymèn baçip mèn aning aning k'i jıtlamaçiy da açıyiy usna da isirgap k'ènsin k'ristan sovuk'u bila jengildim dostluçnu salmadim çayrat nè turlu dayin artıç ètma ulu biylar k'ahanalar urjad da turlu turlu adamlar aşıra bolsam ètma nè turlu şayawat'in

tapungay pan bohdannġng èttim nèçik´ k´èlip èdi da k´i şayaw-
at´in tapundu k´op alay biylik´ingġz aşġra nèçik´ turlu
turlu ġaxşı k´işġlar aşġra k´i k´ondiçiyalarnġ ġaysġlariy
tibina barişġltan k´irip èdi ġaxşı k´işi k´ibik´ pan bohdan
èk´sitip èdi da ġalğanġnda boşatma tèk´ iftiranġ ustun-
dan salgiyèdi bir nèça k´unda èvèt pan grèsk´ò tozmiyin
ol ġşġa zamannġ da nèçik´ aytiyir bilman nè alay k´işġning ayt-

Folio 172v^o

k´anġ usna ġaysġ mènġm uçuġn k´ènsġna anglatġp tġr dèyi
k´i t´orosoviçġlarnġng fik´iri ol dur k´i sanga ġznġ bërma-
gaylar da sèni zġndandan dibèlik´ çġartmagaylar ġa
ègar çġarèsang ilovda k´ondiçiyaga k´ora boldurt-
magaylar anġng uçuġn ġayrat èt k´èndi k´èndġng uçuġn
k´i bolgaysèn alar sanga hadġrlagan ayġrġlılardan ġut-
ulma nèning artġndan aytiyirmèn işk´il èt´ip da ol k´işi-
ga inanġp ġaçtim zġndandan ġaçmaġġy zġndantan biy-
lik´ingġzga ġapux dugul nè angar k´èndġna ulu uyat
da ġamanlamay k´èltirdġ manga da a vzlaşġa [zam. a zvlaşġa] butun
dunġa sozliyèdi k´i anġng uçuġn ètti k´i ġzga ġarşı
sovuk´u ġoġ mèn baġġp aval anġng usna anġng k´i
ġaçmaġġy aşġra nèda ġnamġn ègar toraga ègar stron-
aga tutmadġ hèm dayġn èlning da galadġġilariy usna
hèm k´i munda da inanmiyin ġaxşı k´işiġga bir alay hor-
matsġzga artġġ ġnam bèrip ètti ètk´anġn tas èt-
tim k´ènsġna ġarşı ġurak´ġmnġ sovuk´umnġ ġnamġy da
mèn da ġoġ tur da dugul dur fik´irim k´èndġna ġzmnġ
bërma dayġy çġk´andan songra şahardan ozga k´işġlar
aşġra işġlarġn k´orma pan bohdan bila başġladġ mènġm
barġa ġayratġm da adamġġġmnġ ġerga tok´up nè bila
k´orguzdu ġurak´ġnġng k´ènsġning sovuxġluxun da
èlning sozlarġn tiradġ natto harsġlıx bila smit èt-
ti ġazma manga k´i mèn plotk´alardan ayġrġlgaymèn da
başġlangan dostluxnu uçuna çġargaymèn nè da

manga ulu ègirlik' ètiyir k'i mèn k'op plotk'alar bila baviç-
 ça bolgaymèn zèra mèn statèçnjey trvat èttim da turdum
 sozuma k'lasa bar èdi nè uçun salma k'ènsin salmadim
 aniy plot'k'alar k'èndin zindandan çxardı da barça
 işlarin dardayan èt'ti k'i haliga dæg aning artından
 p̄n bohdandan şayawat' bunda turmaç uçun tapunma
 bolmas da bilman tapungay mi da çunk'ı p̄n bohdan
 dastur bërmas bunda bolmaga ol da bir ulu sab-
 ap tr k'i mèn çzimni bërماغaymèn k'èndina bunung k'ıbik'

Folio 173r^o

tr falxlarına baçip da jolsuz işlarına baçip çorçiyirmèn
 k'i sovunçluç jerina muşçulluç tapunmagaymèn aning uçun
 çolarmèn k'i biylik'ingiz b[a]çip biyik' açilingiz bila çzimni mèn-
 im andan ayirgaysiz da n[i]şanni ètilgan k'oturgaysiz

munda zaraz otstupit ètmiyin podat èt'ti k'artk'a
 usna p̄n grèsk'ò vask'ò oylu pilipoviç rèspons pan jāk-
 ubnung t'örösoviç džuvaplarına çarşı đr awak'èrèç
 bila k'ètçòjalçnıng alnına
 bu turlu

đr awakèrèç đr-lar biylar aýalar gilèyin pan
 t'örösoviç pan jākubnung mènım çayın at'amnıng da p̄n
 ivašk'ò çardaşining manga çarşı işittim javnıy da dos-
 it jasnıy iş tir biylik'ingizga da butun tayfamızga
 k'i çaçan k'imsa kimsanıng ovuna stupovat ètsa dost-
 luçk'a nè turlu ulu sovuk' bila da farahlik' bila
 zobopulnjey vıstupovat ètarlar da k'èndi k'èndilarına
 jalızlarıy èk'i strona bahlap dostluçnu prèstawat
 ètma da çalma aning usna k'lamaslar t[i]llk'ò k'liyirlar
 zobopulnıy stronalar bunda çuçk'a k'ahanalçnıng
 alnına da k'ètçòjalçnıng da çaysin k'ahanalç bay-
 lap da potvèrdit èt'ip çaldırıyir sk'utèçnıy bisagga
 dæg sp̄ juçovnung içina jana ol-žè k'ahanalç çoluna

xaȳsin šan biylik'ingizn̄ing aln̄ina bir k'ez bolgandan songra
 artix̄ aniy k'imsa buzma bolmas da n̄e bu baydan çēšip
 ayirma sah bolsun aning biylik'i xayin at'am barça
 xardašlar̄iy bila bilir igi k'i n̄e turlu ulu sovuk'
 bila dostluxk'a pristupit ettīx ortamizga bolgan
 xaȳsi dostlux̄ n̄eçik' biylik'ingizn̄ing aln̄ina otprawicça
 boldu aniy biylik'ingiz̄ igi bilirsiz bilman n̄edan k'eldi
 bu br̄ t'or̄osoviç pan jakub xayin at'ama da xardaš-
 lar̄ina bunun k'i n̄eyx̄eñç da afek'taçiya xaȳsining
 bunda biylik'ingiz̄ aln̄ina h̄eç jeri jōx aning uçun biylar
 ayalar biylik'ingizga bildiriyirm̄en k'i m̄en n̄e turlu k'i awal-
 dan bu dostluxnu aning biylik'i xayin at'am bila da aning
 xardašlar̄iy da dostlar̄iy bila bašladim sovuk' bila

Folio 173v^o

zobopulniy hali da n̄eyodmienn̄ey b̄ek' turup m̄en da n̄e tur-
 lu povin̄en m̄en na dalšiy tirlik'ima ança opustit̄ etmama
 m̄enim namjen̄oniy singarimni aning janina stal̄e da b̄ek'
 turup m̄en n̄ega d̄ek' m̄eni stawat̄ etsa hali bildiriy-
 irm̄en biylik'ingizga alay sah bolsun k'ahanalxk'a
 n̄eçik' sah bolunguz biylik'ingizga ahalarim̄izga
 k'i tayn̄e dugul biylik'ingizga m̄enim ustuma k'elgan
 n̄eyšç̄ensniy pripadok' xaȳsindan hanuz do k'onça xut-
 ulmiyirm̄en da jazilip m̄en pan bohdanga k'i n̄ega ança
 pan bohdan tiri dir angar d̄ek' bu šaharga k'elmagaym̄en
 hali sah bolsun xayin at'am xardašlar̄iy bila ust-
 uma pozov xoyup turlar k'i biylik'ingizn̄ing aln̄ina
 gil̄eyi usna d̄zuvap b̄ergaym̄en bu işlar̄ esa alay j̄eng-
 il işlar̄ dugul ay manga bar̄iyir pan bohdanga
 dayin̄ ulu iş uçun dosit̄ k'erak' etk'aym̄en z̄era
 aning uçun biylar ayalar hali xayin at'amning da
 xardašlar̄in̄ing gil̄eyi usna bir d̄zuvap b̄erman da n̄e
 bir n̄emaga da vdawaçça bolman z̄era k'uç bila pan
 boydandan uprosit̄ ettīm jaxši dostlar̄ ašira k'i

manga bunung k'i t'èrminga stawicça bolma dopustit
ètti da nèçik' aytiyirmèn dayin ulu iş uçun barıyır k'èr-
ak' tēz k'ètk'aymèn bu şahardan anıng uçun èk'inçi da uç-
unçi da biylik'ingizga opovidaçça bolıyirmèn k'i mèn bir
k'ontrèvérsiyalarga vdaçça bolman hali zèra manga
dayıy ulu nēma uçun barıyır hali bunung bila biy-
lik'ingizdan odçodit ètiyirmèn

duçovniy urjad işitip èk'i jannıngda džuvaplar-
ın dēk'rit èttılar bu turlu k'i pñ grèsk'ò pilipoviç
džuvap bèrgay pan jakubga çarşı pñ t'òròsoviç
pan grèsk'ò pñ vask'ò oylu aldı džuvapk'a k'èndina
èrtasına

1608 yunvar 27

èrtası pñ grèsk'ò pñ vask'ò oylu podat èt'ti k'artk'a
usna pñ t'òròsoviç jakubnung gilëyina çarşı bu turlu

Folio 174r°

dr awakèrēç biylar ayalar pñ jakubnung çayin at'amning
džuvapıy usna bu turlu džuvap bëriyirmèn nè k'i tk'açça bol-
ıyır k'i mjenit ètiyır pan jakub çayin at'am k'i k'işi oldurdum
ol dunjada jangi işlar dugul dur mèn anıy çast bila ètma-
dim ā çata èdi k'èldi ustuma nè-ž ètiyim şuk'ur biy t'èn-
griga na aytiyır çayin at'am k'i jurak'im urk'tu da fik'-
irlarım dēgişti alay bēk' fik'irlarıy dēgişti da jurak'-
larıy urk'tu k'i çax manga frangistanga bitik'larıy u-
pominok'lar bila k'èldi bu turlu jazıp k'i çayırma bun-
ung k'i pripadok'lar dugul k'i sizıng ustunguzga k'èl-
ip tir hali èvét k'i ulu stanlarnıng usna da k'èlir çay-
si k'i bizim aramızga da ā ovuç žöyövurt arasına
èk'sik' dugul dur tapulur dayin sluşniy priçiça [zam. priçina] èdi
ol zaman odmuvit ètma çayin at'ama çzin manga çaçan mèn
banit èdim nè k'i hali t'èngriga şuk'ur k'i priyvruçonıy mèn

hormatk'a dalèk'o vjencÿy bilik'larÿy alarnÿng hali mungar
 çarši k'èrak' bolmagiyèdi dayin da nè k'i tk'açça bolÿyir
 zindandan uydÿt ètmaç uçun çayin at'amnÿng ègirlik'i
 dugul da ni hormatimni anÿng bila hèç narušit èt-
 madim ol ègirlik' pan bohdamnÿng èdi fšagžè k'i k'ontènt
 boldu çardašimning t'obiašning olturmaçÿy usna
 da mènì barçadan volnÿy ètti a všakuž barmadi
 pan jakubga çayin at'ama anÿng uçun k'i mèn zindandan
 uydÿt' èttim zèra manga andan songra podat èttilar
 k'onđiçiyalar jazganlarÿy ašira çaysi k'undÿiçiyalar usna
 mèn prÿzvolit ètmasam èdi na jazganlarÿna k'ora alarnÿng
 k'i hadirbiz bu zaçèntÿy sprawanÿ k'onçit ètmaga alar-
 nÿng jazgan bitik'larÿy bila pok'azat ètma biylik'ingiz alnÿna
 k'larmèn a ço sÿe tçè k'i mÿjanovat ètiyir pan jakub çayin at'am
 k'i çzga çarši sovuk'um bolmagiyèdi ol k'oruliyir ègar k'i
 mèn da ol bolsa èdi na ozga turlu postupovat ètar èdim
 èvèt mèn alay dèk'larovaçça bolÿyirmèn biylik'ingiznÿng alnÿna
 k'i mèn nè turlu k'i bu jerdà orènk' bila bu išni zaçat ètip
 mèn k'larmèn anÿng janÿna çalma da dosit ètmaga da
 otstuplat ètman bir turlu bu bolgan ištan a ço sÿey
 tçè k'i pan bohdamnÿng ortamÿzda bunun k'i k'undÿiçiya
 bar k'i ilovda bolman natènças turmaga fšak'už anÿy

Folio 174v^o

p̄n bohdamnÿng k'èndi šayawat'ina çaldÿrip tr išanÿp t'èngriga
 tapulur anÿng k'ibik' sposob k'i do slušnègo çasu
 a arènda tapmaga k'i obèstimni bolgaymèn ètmaga
 hèm zaçèntÿy spovinovaçènÿeyni sk'onçit ètmaga nè
 uçun k'i çolarmèn biylik'ingizdan k'i biylik'ingiz baçk'ay-
 siz nèçik' biylik'ingizga biy t'èngri milÿy dir ègar bunda
 bar èsa slušnÿy pÿriçina ayirÿlmaçk'a ganonk'larim-
 izga k'ora bizim

bunda nÿeotstèmpuyonç pan jakub džuvaplarÿy us-

na \overline{pn} grèsk'ònung pan vask'ò oylunung pilipovič
aştan songraga aldi na rèspons

pan ĵakub t'òrosovič dźuvaplarıy usna a \overline{pn} gr-
èsk'ònu[n]g bu turlu dźuvap bërdi k'i mèn nèçik'
avaladan podat ètk'an dźuvaplarımni \overline{pn} grès-
k'oga ĵarşı hali da anıng ĵanına turup mèn ĵaysi
k'i anıng k'èndining pıřınısıy artından bununıg k'i
rozèrvanıeyga k'èldi ĵaysi rozèrvanıeyni mèn bolman ozga
turlu ètmaga k'i angar
ĵımnı bèrgaymèn

1608 yunvar 28

pan grèsk'ò pilipovič \overline{pn} ĵakubnung dźuvaplarıy
usna bu turlu dźuvap podat ètti k'artk'a usna
 \overline{dr} awak'èrèç bıylar ayalı k'orıyirmèn k'i pan ĵakub
ĵayın at'am bir slušnıy rèspons bërmas anıng k'i manga
k'i bolgay pıřına ayırılmaĵk'a mèni ĵzından nè usna ĵz
da k'lamas bu iş k'i ozga turlu bolgay bir k'èz objeçanıy
da bıylik'ingız alnına bolgan k'ahanalĵ aşıra potvıerdz-
onıy n[i]şannı tilk'ò èng ulu bu dur k'ènsında k'i ĵzımni

Folio 175r^o

bërman anıng k'ıbik' k'işıga k'i ilovda turmagay mèn èsa tuyul-
up ĵaĵşı hormatlı bolup hodèn mèn a nè k'i tk'açça bolıyır
ol k'undıçıya uçun k'i pan bohdan bila bar ortamızda il-
ovda turmamaĵ uçun na mèn anıy pırynıat èttim ĵayın at'-
amnıng sozu usna da ĵanına bolganlarınıg zèra mèni u-
bèspèçıt èttılar aytıp tèk'sèn pırynıat ètk'in biz alay
staraçça bolurbiz k'i andan barçadan volnıy bolursèn
k'orguzıyım bıylik'ingızga k'i alay ĵaĵşı ovlardan da uç-
çıvıy nèçik'sah bolsun ĵayın at'am bèrip tırlar ĵzlar-
ın ègar k'amènèçk'a zamosçıaga da har biri k'èçınıyır
ıuĵovuna orènk'ında uççıvıy nèçik' har birına têngri

bərip tir da nəçalarıy salalarda turup tur da
 turıyirlar da alay uççivjey nəçik' ıaxşı k'ışilarga tuş-
 ar axrıy sah bolsun xayın at'amnıng sozu édi k'ı
 taparbiz sala k'ı k'iyovumuz turgay salada da
 hali bilman k'éndi xarşı bolıyır mənım ıaxşılxıma xayda
 mən t'ursam tək' mən uççivjey da hormatlı turıyım k'éndi
 sıngarım bila nédan k'ı ıšançım bıy t'engrida k'ı mənım zobo-
 pulnıy dostlarım sovunur ay nə k'ı tk'açça bolıyır xat-
 un uçun xaysın mjanovat étiyır xayın at'am na mən anıng
 içına tuyulman da pévna réç k'ı anıng k'ıbik' némalardan
 k'éri mən k'op zamandan bəri alay bulay k'érak'mas rozumıt étma
 xayın at'ama tək' nəçik' ıaxşı at'a oylu uçun aytma
 ıa rozumıt étma har birisi bolur sluşna đır k'ı har birisi
 anıy péréstérehat étk'ay stan malžénsk'iyga k'ı bir zmaza
 bolmagay néning janına moçno turup mən opovıdaçça bolıy-
 ırmén bıylik'ingızniıng alnına k'ı mən'a k'éz t'engriga objeçanıy
 sozumdan donman da k'liyirmén zamanında sp'ıuxovda
 k'ahana alnına obliçnıy turup bu zaçéntıy iş sk'ut-
 ok'un algay neni k'ı priypuşçat étiyirmén barçanıy bıylik'ingız
 bu işk'a džan k'ozu bila baıarsız

Folio 175v^o

1608 fiedrvar 9

đır awak'érèç k'ahanalx bila da k'ètıxóialx da
 přışluıaçça bolup p'ıannıng da galadžılarına
 da igi uvažit étip k'éndi janlarında k'ı ol přičına-
 lar xaysın k'ı strona aktor pok'azovat étiyirlar roz-
 érvanıysına bu zvıonzék'ına dalşıy malžéntvoga
 xaysına xarşı strona alay-oıx džuvap bərip pok'-
 azovat étiyır k'ı ol nıeyščénsnıy přıypadok'tan songra
 dugul k'ı anıng xarşı pan jakub xayın at'ası
 ıurak'in ıa sovuk'un tas ét'k'ay édi évét nəçik' ıaxşı
 da sovuk'lu at'a staraçça anıng [ı]ıaxşısı uç-
 un har turlu ıoldan bolıyır édi da boldu hali ésa

*k'i aning bila pan jakub obražaçça boliyir k'izindan
 [dan] xaçti xayisi usna strona aytiiyir k'i andan pn
 jakubga xayin at'ama nē ā uyat da ni lēk'k'ost
 bolmadī tēk' pn bohdanga prēviniçça boldu xayisi-
 ning jolun k'orduç da prēprosit ēttiç ot'uz bun-
 ung k'i priçinalardan xayisin k'i xayin at'am pok'az-
 ovat ētiyir bu iř rozirvaçça bolmas bolma da mēn stat-
 ēçñey turup mēn ā k'ēz t'ēnriga da k'ēnsi t'ēnridan naznaç-
 oniy priyatēlima objeçaniy sozuma k'ora natto aniy da
 k'orguzdu k'i xaçaniindan songra vjenziendan pn jakub
 xayin at'asī podat ētti uç k'undiçiya xayisin ol dobro-
 volñey priymovat ētiyirbiz k'orup alay ak'tornung gilēyin
 nēçik' pozvaniyning džuvaplarin na [b]jaçit ētiyirbiz k'i pan ak'tor
 ol raçiyalarni xayisin k'i hali vnařat ētiyir rozervanjeysina
 bu iřning na jerinda da ni zamaninda ētmas zēra ol zaman
 xaçan ol ñeyščēnsniy priypadok' boldu na iřitip aniy bolur-
 ēdi poçuvaçça bolma fik'iri bar ēdi ēsa rozorvat ētmaga
 ēvēt k'i dugul k'i jurak'in odvērnuçça bolgiy ēdi ol ig-
 ittan ēvēt pok'azaçça boliyir k'i dayiy artix k'ēndi
 sovuk'un har turlu joldan pok'azovat ēt'iyir ēdi
 ay nē k'i tk'açça boliyir zindandan ziydit ētmaç uçun*

Folio 176r°

*aniy da k'oriyirbiz k'i ol nē pan jakubnu da ni aning ovun
 zēlžit ētma bolmas da ni ētmadi na bu vēçtan da rozervan-
 jeyga bu iřning sabapiy joç tur ay nē k'i tk'açça boliyir
 k'i pan bohdanni sabap xoyiyirlar k'i ol k'undiçiyaga k'ora
 životuna diyin pan bohdanning igit ilovda turmagay da
 ol vēçtan pn jakub xzin bērma k'lamas da strona aytiiyir
 k'i mēn pan bohdan bila bolgan barça k'undiçiyalarga ay
 osoblivjey bungar na barça xayin at'amning da p jan-
 ning dostlarning sovu[k'] da upēvnjenjeysi usna ēttim
 da priyniat ēttim nēni obiçat ēttilar do k'onça st-
 aranjey pan bohdanga ētma da xolarmēn k'i ētk'aylar*

nêga pan ĵakub pozvolit êtmas na biz bu išta da
slušniy rozêrvanĵeyga ĵol k'ormasbiz ol ĵuluĵçi vêç-
indan k'i sumnĵenĵasî bila potvêrĵat êtiyir k'i stup-
it êtk'andan songra bu dostluĵk'a bir fšêtêĵê[nst]vo
êtmas birgasîna da ofĵarovaĵça boliyir k'êtarma
na bu barĵa raĵiyalarnî iŵitip k'ormasbiz sluŵniy
ĵol k'i bu iŵni ĵaysi k'i bolup tur ĵolumuzk'a k'ora
da êsk'i zvîĵaylarîmîzga k'ora k'rîstan ĵolu bila rozîr-
vat êtmaĵk'a i ovŵem nêĵik' biy t'êngrining prêzdriĵneysin-
dan da p̄ ĵannîng ĵaĵŵi sovuk'undan boldu ā
k'êz anîy v moĵiy ĵaldîriyirbiz bu vêĵ bila k'i
aval ol uĵ k'undiĵyanîng birina zaraz dosît êtk'ay
da ol ĵatunnu ovundan otprawit êtk'ay da
andan songra barîp dostlarîy bila pan ĵakub-
nu ĵayin at'asîn da ĵayin anasîn da ĵardaŵlarîn
pêrêprosit êtip uspok'oit êtk'ay da andan songra
povinen bolurlar p̄ ĵanda pan bohdan da staranĵey
êtmaga k'i bolgaylar uposit êtip uspok'oyit êtmaga
ĵayda t'êngrî saĵlagay bolmasalar pan bohdanning
ŵayawat'in alay têz otrîmat êtmaga na bu iŵk'a hêĵ ol iŵ
hêĵ zak'raĵat êt'magay iy ovŵ[ê]m ĵoyiyirbiz bu iŵning
sk'utok'un k'êltirmaĵk'a nadaliy nêmiĵ a[sduadz]dzinining
alnîna p̄ ĵa uĵ haftada bu vêĵ bila k'i toy alnîna

Folio 176v^o

nadaliy ā hafta barîp dosît êtk'ay pan grêsk'ò ra-
tuŵta ol bir k'undiĵiyaga zapîsat êtmaĵk'a k'ên-
di submîsiyasîna k'ora da ĵana birsi k'un-
diĵiyaga ant vêĵindan alay-oĵ bu ĵerda alnîmîz-
ga êgar strona aniŵ andan potrêbovat êtsa bêz omĵeŵ-
k'anĵa nêĵik' [d]ayîn têz bolsa a êgar ilovda bolmasa
pan bohdanning sêbapîndan toy bolmaga na ĵayda
pan ĵakub ĵer upatrit êtip obvĵestit êtsa pan grêsk'ò-
nu olan da povinen bolgay stawîĵça bolup dosît

ètmaga ol tèrminda a xayda xaysi jan bizim dèk rīt-
 imizga dosit ètmasa da sprèçiviçça bolsa na çoyiyir-
 biz aktorga ř çzil flī k'i birdan potpadat ètk'ay
 bèz žadnègo milosjèr^zda g^s-i^y stronaga da jàrimiy sp
 juçovga da alar bu spravadan volnīy bolgay
 zè všistk'im alay-oç pozvanīy pan grèsk'ò xaysi k'undi-
 çiyaga dosit ètmasa da stawičça bolmasa tèr-
 minga bu spravadan otpadnut ètk'ay da çz vol-
 nīy bolgay zè všistk'im

1608 yunvar 29

turup obličnīey k'ètçòjalçnīng alnīna pⁿ yagopša-
 nīng oylanlarīy vartan oylu sahak' da vartan
 k'èndi prīyiatèllarīy bila pⁿ jakub bila vartèrès
 oylu da pⁿ andriy bila pan xačk'ò oylu t'òròsovič
 prīyçiliçça bolup avalgi podanīy kartk'alarīna
 pⁿ yagopšanīng sèçovlu çolup k'ètçòjalçtan k'i
 prīynīat ètk'aylar pan agopšanīng uç oylun za jednè-
 [znak:] go pospolitīy arasīna neni k'i k'ètçòjalç žadani-
 larīy usna alarīng prīynīat èttilar p oylun munda
 bolgan pⁿ vartanni da pⁿ sahak'ni da olayta bol-
 gan uçunçi oylun da nè uçun k'i postupit èttilar

Folio 177r^o

k'èndi jaçšī sovuk'larīndan sp dadžarga datok'
 nahd sb ming èk'i juz flī nemič hèsèpi har flī-nu
 l-ar hrš sayip biy t'èngri tolagay k'èndilarīna amèn

1608 mart p hafta bayram

prīynīat èt'tilar ayalat [alnīna] jakobnu oylanni
 grèsk'ònung oylun murad oylunung zalicènjasī artin-
 dan ivašk'ònung aksènt oylunung çuluxk'a çučk'a
 k'i har zaman k'ètçòjalçnīng çuluxundan èksik' bolma-
 gay da naznaçit èttilar k'èndina i^e-ar flī jilda çul-

[znak:

uçu uçu da ā ton da étildi í fli artıx ek'-
sik' baıtı ŝayawat'tan

1608-da bolgan

ilov ĵarmark'ında bolgan žöyövk'đr yagopk'a mank'erman
babasına çıtı sb 22 fli da hrš 23
bu sb-dan aldıx k'ériga í fli-nu dr yagopk'a
ot'unç bérigan p ĵılıy b[o]lt[u]r í fli-sun aldıx žöy-
övk'undan da hali bu ĵilningda í fli-sun zera
p ĵılıy ç fli bérıp édilar ot'unç mank'erman babasna
k'étxöjalx da xusurun k'éndina bérdim
pan xodženk'ò da bérđi í fli ĵurgeltin mank'erman ba-
basına ol í fli-dan žie fli-sun kirk' ĵazmaıtan
mank'ermanga bérildi k'i ĵana mank'ermanlılar dr ag-
opk'a xaytarsarlar anıng k'i sb-nı ay xusurun
bérđim dr yagopk'a

1608 abril 28

dr yagop vik'upit etk'an ĵasirni ermèni ot'ajaxalıy k'i xazaı
alıp édi x[a]r[a] têngızda mank'ermandan k'eltirgan žöyövk' éttılar çıtı
20 fli] sb da p lèvk'ò t[a]l[a]r da bérđilar dr agopk'a ĵasir uçun

Folio 177v^o

[a]bril 28

[ok. 12 znaków nieczytelnych] hlušk'ò oylu ŝimk'ònu zapozvanıy
[ok. 11 znaków nieczytelnych] oylu[n]dan k'étxöjalxk'a avalgi poz-
[ov]na turmadı xul rélaçiya étti na zdat étti-

[znak: †] lar k'ensin avalgi pozovda
dayın ek'inçi pozovda da pozvanıy boldu turmadı
[i]ana uçunçı da pozvanıy boldu xul rélaçiya ét-
ti xayı k'i ĵana turmadı k'étxöjalxk'a
[na]k'azat étti k'étxöjalx dayın k'i ĵana pèrsonalıtèr
k'éndin xul undagay xayda k'i turmasa na
simaıla[d]ılar k'i aytk'aylar xulga k'i xayda da

k'ëndin rast k'ëlsalar k'i çuvat bila a[l]gaylar

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]
Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

Folio 178r°

[wyklejka na odwrocie]

a[.]k' talarga k'i [...]

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]
Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

PRZEKŁAD

Codex Mechitharistarum Vindobonensis 446

Wyklejka

[po ormiańsku:]

Wysłał wardapet ojciec Bartołimēos (Bartłomiej) z Tyśmienicy w roku 1895

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]

Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

446

Strona 1r^o

[druga strona wyklejki]

Jestem chrześcijaninem [...]

Chrześcijaninowi daj (albo: także) mienie (albo: mnie)

[po polsku]

Akta różnych działów między Konsulay[mi]

To są akta dla spraw bieżących

Data ormiańska 1013, data polska 1564

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]

Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

Strona 1v^o

[niezapisana]

Strona 2r^o

A.D. 1013

Pan Zahno, syn Haczki, i der Jagop, syn Torosa, stawili się przed panem erecpohanem Hrihorem i Starszymi. Jagop zeznał, że nie płaci Zahnie za występ tego muru, który jest wspólny dla ich podwórek.

Strona 2v^o

[niezapisana]

Strona 3r^o

A.D. 1015, dnia 10 marca

Roku 1566

Przed erecpohanem panem Hrihorem i erecpohanem panem Iwanko oraz Starszymi stawili się pan Tuman, syn pana Juhno, i synowie pana Iliasza Andrzej i Kosta. Pan Tuman zeznał, że jego 2250 florenów było na domu pana Hodżigi, który to dom odstąpił Andrzejowi i Koście, oni zaś tenże dom swoich własnych ojców odstąpili małżonce pana Hodżigi i wszystkim ich dzieciom za sumę taką, jak wyżej zapisano. A z przyczyn, że nie zapłacił, jest najprzód to, że teraz, na początku dali 880 florenów, a resztę pieniędzy podzielili na trzy raty. Pierwsza rata 456 florenów 20 groszy przypada na świętego Marcina, z kolei następnego roku na świętego Marcina 456 florenów 20 groszy, i znów następnego roku na świętego Marcina 456 florenów 20 groszy tak, aby cała suma [wyniosła] 2250 florenów, każdy floren po 30 polskich groszy. Ponadto Andrzej i Kosta poza swoim domem dali 50 florenów małżonce pana Hodżigi i jej synom, którzy przyszli i zeznali przed Radą Starszych. W 1016 [=1567] roku stawili się pan Tuman, syn pana Juhno, i Andrzej, syn Eliasza. I pan Tuman, syn Juhno, zeznał przed erecpohanami i Radą Starszych, że został zaspokojony przez Andrzeja i Kostę pierwszą roczną ratą 456 florenami, 20 groszami.

Strona 3v^o

Roku 1568

A.D. 1017, dnia 24 marca

Stawili się przed Radą Starszych pan Tuman, [syn Juhno] i Kosta, syn Iliasza. I pan Tuman zeznał, że przez Andrzeja i Kostę, synów Iliasza, został zaspokojony tegorocz-

ną ratą, tj. 456 florenami, 20 groszami, które byli winni panu Tumanowi za dom pana Hodzigi zgodnie z zapisem.

Strona 4r^o

A.D. 1015, dnia 8 marca

Roku 1566

Przed erecphanami panem Hrihorem i panem Iwaszką oraz Radą Starszych stawił się Kaprus, syn der Nigola, i jego brat Misko. I Misko zeznał, że swoją część, która była na domu jego ojca, podarował na wieczne czasy swemu bratu Kaprusowi, a ten ją przejął na zachowanie aż do śmierci. A poza tym Kaprus dał mu w formie podarku 20 florenów na żywność.

A.D. 1015, dnia 30 marca

Roku 1566

Przed erecphanem panem Hrihorem i erecphanem panem Iwaszką oraz Starszymi stawił się pan Haczko, dragoman, z małżonką świętej pamięci erecphana Ohasa. I przed Radą Starszych przyznała dragomanowi Haczce, że została zaspokojona jego 150 florenami, które jej testamentem zapisał świętej pamięci małżonek. I to jeszcze zeznał pan dragoman, że u niego już żadna jej dawna rzecz nie pozostała i jedno od drugiego od wszystkiego uwolnił.

Strona 4v^o

[niezapisana]

Strona 5r^o

A.D. 1015, dnia 15 lutego

Roku 1566

Stawili się osobiście przed Sądem (Prawem) pan Iwaszko, erecphan, syn pana Jurki (= Ĺurko], i pan Jagop, syn Torosa, i pan Miklasz, syn pana Andrzeja, a także rozjemcy pomiędzy Tumanem, synem Krikora, a panią Hanuhną, małżonką świętej pamięci Jakuba, syna Krikora, pozostałą po śmierci małżonką brata Tumana wraz z dziećmi, która zażądała, aby zawarli ugodę. Z drugiej strony ci wyżej wymienieni przyjaciele również przybyli i zeznali, że wezwali ich do ugody, jako że z drugiej strony pomiędzy przyjaciółmi znaleźli [się spadkobiercy] dla części domu świętej pamięci Jakoba, syna Krikora, małżonki i jej pozostałych dzieci. Tak więc się ugodzili, że pan Tuman, syn Krikora, powinien był dać pani Hanuhnę, małżonce Jakoba, syna Krikora i po-

zostałym po nim dzieciom za część owego domu 1050 florenów w polskich pieniądzech, za pośrednictwem opiekuna małżonki świętej pamięci Jakoba, pana Biernata, syna Filipa [=Pilipa] przed tymże sądem [Prawem], że jemu za [na] tę część przypadła zapłata 3160 florenów. Pan Tuman, syn Krikora, te 3160 florenów, które objęły całą zapłatę za całą część pozostałą po małżonku na domie, pokwitował.

Strona 5v^o

A dom ten stoi z jednej strony obok domu Kosdi, a z drugiej pana Jagopa, syna Torosa, na ulicy Ormian. Dom ten Hanuhna wraz ze swymi dziećmi odstępuje [zwalnia] na wieczne czasy panu Tumanowi, synowi Kirkora, i jego dzieciom. A zrzeka się go na przyszłość tak, by nie powstał żaden spór ani trudność, że taka ugoda została pomiędzy nimi zawarta.

Strona 6r^o

[niezapisana]

Strona 6v^o

[cały tekst, napisany odmiennym duktem, przekreślony]

A.D. 10[15] Szymona Judy

Stawili się Marko, syn Haczki, i Jurko [=Jurko], syn Andrija, [i zeznali, że] się ugodzili co do muru, którego kawałek (występ) zrobił Haczko, syn Manczuka, muru, który Jurko [=Jurko] uważa za swój, jak długo mieszka – dwa i pół roku. I z drugiej strony [w dniu] Szymona Judy z jego braćmi z obu stron wyrazili zgodę.

Strona 7r^o

A.D. 1015 w [dniu] [Ju]dy Szymona

Roku 1566

Przed Radą Starszych stawił się pan Marko, syn Haczki, i pan Jurko [=Jurko], syn Andrija, którzy się ugodzili w sprawie muru, co był między nimi – kawałek (występ) muru Jurka [=Jurka], który sięga naprzeciw niego od dwóch lat i pół roku. [Poczynając od dnia] braci Szymona i Judy porozumieli się i podtrzymali (utrzymali) z dwóch stron.

Strona 7v^o

[niezapisana]

Strona 8r^o

A.D. 1015, dnia 23 [24?] kwietnia

Roku 1566

W święte imię Pana Boga 2 erecpohanów pan Hrihor, syn pana Ohana, i pan Iwaszko, syn pana Jurki [=Jurko], i pan Zadig oraz pan Jakub, syn pana Lazara, i pan Haczko, syn pana Awedika, zlustrowali skarb kościoła i jego uporządkowanie, które odtąd niechaj Pan Bóg pomnoży, amen.

Na początek 10 ewangelii, z których 7 jest posrebrzanych, a na ośmiu obok pereł jest złoty krzyż; 25 krzyży wielkich i małych pozłacanych razem z krzyżem kryształowym; 2 złote krzyże, 1 ze złotym łańcuchem; 1 krzyż pozłacany na dwie chorągwie; 19 kielichów (puszek) kryształowych, [jeden] kielich (puszka) krzysztalowy i jeden niepozłacany, a na każdym jest górna przykrywka; 4 kielichy [pażgaman], 1 duży, dwa małe, 1 kryształowa butelka na meron ze złotem (złocona) i 2 relikwiarze, 1 duży, 1 mały; 2 srebrne kadzielnice; 2 wachlarzyki (do poddymania ognia) [albo wotywki, tabliczki zawieszane na ołtarzach]; 5 srebrnych welonów pozłacanych (humerałów); 10 welonów z perłami, złotymi kwiatami; 4 koronkowe (haftowane) welony; 2 zwykłe welony, częściowo ze srebrną nicią, 1 świętego Stefana, złoty pośrodku, 9 bez srebra; 20 ornatów (kap), 2 biskupie ze złotymi krzyżami; 2 ornaty (kapy) z pozłacanymi krzyżami srebrnymi; 6 ornatów (kap) biskupich bez krzyża katolikosa z 3 płaszczami (kapturami). 1 ornat (kapa) przysłany legatowi Parsie[g]owi, gdy przybył razem z biskupem Manuelem. 1 ornat (kapę) dali katolikosowi Stefanowi z Arindż [arindźjeći] kiedy Stefan przybył do Lwowa. A jeszcze jest 8 nakryć (do) wielkiego ołtarza, 22 święteczne stuły z pojedynczej nici; 3 zwykłe proste stuły, 1 para naramienników z podwójnej nici, lamówka pośrodku, kamcha biaława z perłami; 1 stuła diakońska w złote kwiaty i perły; 2 korony na główny (wielki) ołtarz, srebro pozłacane; 2 srebrne pozłacane koszyki [płytki, połubka] na (wielki) ołtarz;

Strona 8v^o

1 zasłona (zapon) srebrny łańcuch od góry, a u dołu zawieszony krzyż, srebro pozłacane na szyi Chrystusa; 1 łańcuch, srebro pozłacane; 1 zasłona (zapon), niżej

perły, wyżej Chrystus; dwie bransolety na dwie ręce Matki Boskiej; – jedna srebrna, druga złota z perłami, łańcuchami; 1 łańcuch na szyję Matki Boskiej; 1 złoty pierścień na koronie Matki Boskiej u góry w (wielkim) ołtarzu; 1 srebrny wizerunek, tj. wizerunek Matki Boskiej u góry w wielkim ołtarzu; 1 para koron (mitr) do ołtarza św. Aksenta, srebro pozłacane; 1 para koron (mitr) do cudownego ołtarza i 1 para połubek, srebro pozłacane do ołtarza św. Mikołaja (Nigol); 29 zasłon (kap) ze starymi karniszami [*hayhaylar* ?] i belkami, 40 ręczników starych i nowych; 1 para białych chorągwi; 1 para starych chorągwi; 2 korony (mitry) biskupie; 1 pastorał, kryształ posrebrzany; 15 nowych dywanów, również 18 starych, a w skrzynce drobne srebro, połamane chaczary, drobne złotka, a w kamieniu cenna czerwona paka cała popieczętowana, w jednym miejscu (pod) pieczęcią erecpohana pana Hrihora. Po tych obrachunkach (sami) dali: od Iwaszki, syna Hodženki, 1 dywan, od małżonki pana Ohana dali 1 dywan, 1 dywan dali od małżonki pana Andrija, 1 dywan dali od Tuma-na, syna Jaski, następnie 1 dywan dał Jurko, wnuk Pilipa, syn Miklasza, jako ofiarę swego ojca srebrny krzyż do świątyni; z kolei dali od małżonki Aksenta, syna Kewora, 1 dywan dał pan Iwaszko, syn Jurki welon z perłami; z kolei dał pan Iwaszko kapę, czerwoną, szykowną, pozłacane srebro, z tyłu krzyż z pozłacanym srebrem welonem w należyтым porządku. Z kolei pan Jurko, syn Iwaszki, dał mitrę wysadzaną perłami, z kamieniami. Z kolei 1 dywan dali od małżonki Jakuba, syna Torosa, z kolei 1 dywan od Oluszki, córki pana Juchno.

Strona 9r^o

Z kolei 1 dywan dali od narzeczonej Serepki. Z kolei 1 dywan dali od małżonki pana Zadika, Zuzanny, córki pana Miklasza. Z kolei 1 dywan dali od Zadika Rabczki. Następnie Rada Starszych dała w podarunku podstaroścemu Semeszowskiemu 1 dywan, kiedy poszli do poborcy, dwa dywany w prezencie także księżom z Rady Starszych. Z kolei dali 1 dywan od Hrihora, syna Juhno, 1 dywan od Kaspara, syna Pilipa. [innym duktem lub może inną ręką:] Z kolei panowie bracia dostrzegli teraz 7 nowonadeszłych [nowoumieszczonych ?] poczerńiałych dywanów kościelnych, po których się chodzi.

Strona 9v^o

Roku 1567

Data 1016, dnia 14 marca

Przed erecpohanem i całą Radą Starszych stawił się pan Sdiepan, syn biskupa, wespół z synem Zadikiem. A Zadig, syn pana Sdiepana, wystąpiwszy zeznał, że tamże został zaspokojony własnymi pieniędzmi po swym ojcu. Był obok ojca. a tam znowu się stawił razem z dziećmi pana Sdiepana i opowiedział [o] wszystkich swoich interesach, o których także jego dzieci usłyszały. Wtedy powiedziały: „Niech [tylko] Bóg da kapitał, pieniądze!” Zadik również tak powiedział: „Ja wiem, że mój ojciec nie rozrzucił tego, co potem Bóg mu dawał”. I Zadik przyjął (jako zasadę) żeby każdy z nich działał, pracował (oddzielnie). „Ja już więcej z nimi nie chcę się trzymać”. I to także Zadik przyjął [do wiadomości,] że ma wyjść z domu ojca, ale poprosił, żeby do samych Świąt (Wielkanocnych) mógł mieszkać w ojca domu.

Strona 10r^o

Data 1017, dnia 18 marca

Roku 1568

Przed awakerecem der Wasko, panem erecpohanem Hrihorem i panem erecpohanem Iwaszką oraz Radą Starszych stawili się Sdiepan, syn Kosti, i Jagop, syn Torosa z swą siostrą Manuszak, żoną Sdiepana. Gdy dopuszczono obie strony, poprosili awakereca i Radę Starszych, żeby mogli im wyjaśnić swoje różne umotywowania [przyczyny działania]. Awakerec i Rada Starszych powiedzieli, że chcą poznać przyczyny, o jakich mówią. Zrozumiawszy ich słowa awakerec i Starsi powiedzieli, że nie ma powodu do wyjaśniania umotywozań, skoro [w rzeczywistości] przyczyna [jest znana]. „Wyjaśnijcie!” Wtedy Sdiepan wśród innych przyczyn wymienił tę, że jego małżonka pozostaje bez opieki, w samotnym miejscu i przedstawił świadków, że tak jest. Awakerec i Rada Starszych bez żadnych specjalnych starań wysłali dwóch przysięgłych do domu brata Sdiepana i sprawdzili, że jest tak, jak Sdiepan mówi o swojej małżonce. Usłyszawszy o tej przyczynie, awakerec i Rada Starszych wyjaśnili im w związku z nową sytuacją, że kiedy tylko przybędzie biskup, Sdiepan będzie mógł przyjąć małżonkę, albo nie, jako że między nimi trwa targowanie się i obie strony jedna drugą ze wszystkiego uwolniły zgodnie z umową przedślubną (krorąkiem).

Strona 10v^o

[niezapisana]

Strona 11r^o

Data ormiańska 1017, dnia 17 grudnia

Roku 1568

Przed biskupem der Krikorem, erecpohanami i Radą Starszych stawili się pan Serpko i der Mgrdicz [Mygyrdicz] i wystąpili przeciwko Iwaszce, synowi der Wasgi, w ten sposób: „Pomiędzy nami istniała taka przyjaźń, że przed czteroma laty zaręczyliśmy naszego brata, który z roku na rok ma wyprawić wesele (uczczę) i tak nam dzień za dniem upływa. Teraz prosimy Wasze Wysokości, żeby nas rozsądził – czy sprawić wesele, czy nam zostawić wolną wolę [czy wydać zamąż za innego]”. Biskupi i erecpohani wraz z Radą Starszych zapytali Iwaszkę, jaką w tej sprawie da odpowiedź. Ten po wielu słowach odpowiedź dał taką: „Ja jestem osobą handlującą, [ale] teraz nie mam środków”. Biskup i Rada Starszych uznali, że tak być nie może i że: „Powinieneś ustalić dzień, kiedy będziesz miał środki”. I [wprost] zapytali, kiedy będzie środki posiadał. Iwaszko poprosił, żeby to wypadło na św. Piotra i „Żebym wyprawił wesele, co by i [druga] strona przyjęła i za rzecz obowiązującą uznała”. Ale jeżeli dla Iwaszki nadejdzie ten dzień, a wesela nie wyprawi, wtedy tej dziewczynie będzie wolno wyjść zamąż za kogo zechce, natomiast Iwaszce pozostanie zapłacić biskupowi i Radzie Starszych [znak wykreślony] czerwonych florenów kary, co z obu stron przyjęliśmy.

Strona 11v^o

[niezapisana]

Strona 12r^o

Data ormiańska 1019, dnia 11 marca

Roku 1570

Przed panami erecpohanami i Radą Starszych stawili się pan Haczko, syn pana Awedika, z Tumanem, synem pana Zadika, oraz panem Sdiepanem, synem pana Lazara. I zeznał pan Sdiepan, że to jego opiekuństwo, które przypadło świętej pamięci panu Nikłaszowi [zam. Mikłaszowi], dragomanowi, i panu Zadikowi, i jemu samemu po świętej pamięci Iwaszce, synu Hodženki, którego żony i dzieci opiekunem został pan

Niklasz z panem Sdiepanem, [przeszło w] ręce świętej pamięci pana Zadiga. Kiedy po śmierci pana Zadiga został jego zięć pan Haczko i syn Tuman, opiekunowie zdali (jakby) z jego pieniędzy rachunek panu Sdiepanowi oraz ich opiekunom przed Radą Starszych. A rachunek ten znalazł się u Kasgi, żony świętej pamięci Iwaszki. Ta zaś przez swego opiekuna Miskę, syna Zadika, tam zeznała, że na początku ich życia pan Zadik wydzielił sobie część równą tej, którą ona miała, i to była część jego. I to jeszcze zeznała, że jako zależną od siebie wydzielił część obu córek. A uczynił zależną od siebie [do swojej ręki], z tego powodu, że zysk z tych pieniędzy miał być na (codzienne ?) wydatki. A i to zeznała, że wydzielił część jednego z synów Hodženki, którą dali na procent Mihnie z Kamieńca. Część innego syna, Holuba, która pozostała w rękach świętej pamięci Zadiga, [wyniosła] 127 florenów. Około połowy tych pieniędzy potomkowie pana Zadiga oddali panu Sdiepanowi jako opiekunowi. Stawiła się także matka Kasgi, która zeznała, że połowę tych 127 florenów wzięła na procent – 15 florenów ze 100 florenów. Te należące do dzieci pieniądze, które wzięła, kazała zapisać na własną część [tutejszego] domu.

Strona 12v^o

[niezapisana]

Strona 13r^o

[niezapisana]

Strona 13v^o

[niezapisana]

Strona 14r^o

[niezapisana]

Strona 14v^o

[niezapisana]

Strona 15r^o

Przed Sądem Ormian stawił się wielce rozważny [*opatni*] Biernat, syn wielkiego hodzy (tj. Uluhodży, z rodziny Luchodza), mieszkaniec Lwowa i dobrowolnie zeznał, że wyraził był swoją zgodę na zapis, jakiego dokonał ze swoimi braćmi: z Hrihorem, Lazarem i Jakubem przed dziesięciu laty. Tym to zapisem wyrzekł się całego dziedzicznego mienia stojącego, żywego (oddychającego), jak to jeszcze szerzej głosi zapis u niego [?]. Dlatego jeszcze raz podaję do wiadomości, że się wyrzekam na wieki wieków wszelkich spadków od moich braci i ich potomków [~~skreślono: mój, jego~~]. Zarówno ja, jak i moi potomkowie wyrzekamy się na wieki wieków spadków dotyczących majątności moich braci. Nadto zeznaję, że sprawę, którą miałem do sądu Ormian z moimi braćmi, z Hrihorem, Lazarem i Jakubem o kram, który mieli mi dać w najem, dzisiejszym zapisem unieważniam (całkiem niszczę), poddaję umorzeniu także na wieki wieków.

Strona 15v^o

[niezapisana]

Strona 16r^o

Data ormiańska 1018, dnia 28 maja

Roku 1569

Przed panami erecpohanami i Radą Starszych stawili się pan Tuman, syn Krikora, i pan Niklasz [zam. Miklasz], syn pana Andrija. Pan Tuman zeznał, że ów mur stanął pomiędzy nimi, ale że on na ów mur nie daje ani grosza panu Niklaszowi. Obiecał zapłacić, [ale] wstrzymał się z zapłaceniem, gdy na niego przyszło.

Data 1018, dnia 20 czerwca

Roku 1569

Przed panami erecpohanami i Radą Starszych stawili się der Mikajel, z Niklaszem [zam. Miklaszem], synem pana Andrija, i pan Niklasz [zam. Miklasz] zeznał, że obiecał swoje stare szafki [*armar narzędzia? broń?*] i listwy oddać Niklaszowi [zam. Miklaszowi]. Ponadto Niklasz [zam. Miklasz] obiecał der Mikajelowi, że za grunt, który mu dał na zrobienie muru za domem, nie będzie brał pieniędzy.

Strona 16v^o

[niezapisana]

Strona 17r^o

Data ormiańska 1019, dnia 29 marca Roku 1570

Przed erecphanami i Radą Starszych stawili się synowie świętej pamięci Jaski, Iwan i Holub i osobiście występując zeznali, że zostali obopólnie zaspokojeni pieniędzmi każdy ze swej części. A ponieważ i Kasper, i Jurko byli niepełnoletni, to Iwan zeznał także i to, że pieniądze, jakie przypadły na część Kaspra, wyniosły 499 florenów i 4 grosze, i że takie same pieniądze wziął Iwan, z których będzie dawał swej matce corocznie po 50 florenów na żywność dla dzieci, jako że taki charakter tych pieniędzy został zapisany w ratuszu. Także Holub zeznał w ten sposób, że pieniądze Jurki, swego brata, 499 florenów i 4 grosze otrzymał w ten sam sposób, a ich charakter także został [zapisany] w ratuszu i tak samo co roku będzie dawał matce po 50 florenów na żywność dla dzieci. Z kolei brat Tuman także się stawił ze strony matki i zeznał, że został zaspokojony z owej części dzieci. Wtedy Rada Starszych wysłała także dwóch przysiężnych: pana Filipa i pana Awedika, a ów również przed nimi zeznał, że został zaspokojony. Z kolei pan Biernat, syn Pilipa, także przed panami erecphanami i Radą Starszych zeznał, że część należąca do ich brata Gieruhny dali panu Biernatowi do wiernych rąk. Z kolei pan Biernat zeznał, że pieniądze synów świętej pamięci Haczki, które przypadły na ich część, wziął także (on sam) pan Biernat.

Strona 17v^o

[niezapisana]

Strona 18r^o

Roku 1570 Daty ormiańskiej 1019, dnia 19 kwietnia
Przed erecphanem i Radą Starszych stawili się pan Sdiepan i pan Jakub, synowie Lazara, i zeznali, że po świętej pamięci ich bracie Gresce pozostało u nich 1800 florenów i z tych pieniędzy będą wypłacać jego żonie i dzieciom 10, 11 i pół na żywność (utrzymanie).

Roku 1570

Data 1017, dnia 22 kwietnia

Stawił się pan Lazar, syn wielkiego hodźy (tj. Uluhodźy, z rodziny Luchodza), i pan Sdiepan, syn Lazara, oraz pan Haczko, syn Awediga. Ci dwaj, jako opiekunowie, wystąpili po obu stronach i zeznali przed panami erecpohanami i Radą Starszych, że Kasko, żona Iwaszki, syna świętej pamięci Pietruhny, zawarła z panem Lazarem ugodę w sprawie pośrodku [zbudowanego] muru – ten, kto będzie potrzebował tego muru od strony Kaski, ma dać panu Lazarowi 35 florenów.

Roku 1570

Data 1019, dnia 26 kwietnia

Stawił się pan Lazar, syn wielkiego hodźy (tj. Uluhodźy, z rodziny Luchodza), i pan Tuman, syn Jaski, którzy się pogodzili [co do tego, że] kłótnie o [położony] we wspólnym miejscu drewniany kram zostały wszystkie umorzone. I Lazar zeznał w ten sposób przed erecpohanami i Radą Starszych, że ów kram odstąpił Tumanowi i jego małżonce, im obojgu, i żeby oni aż do jego śmierci, w nim zasiadali. Tuman z żoną to przyjęli, a pan Lazar oświadczył, że będzie ich bronić przed wszelkiego rodzaju osobnikami.

Strona 18v°

[niezapisana]

Strona 19r°

Daty ormiańskiej 1020

Roku 1571

Na początku niechaj będzie w Sądzie zapisane, że my, synowie (dzieci) Jacka, a zwłaszcza Iwan i mój brat Holub, stawiliśmy się i zeznaliśmy przed naszym Sądem, że na początku nasz brat Iwan wziął część pieniędzy naszego brata Kasbara (Kaspra), i miał mu dać procenty z tych pieniędzy po 20 florenów, co zostało zapisane w aktach znajdujących się w ratuszu, a żeby w końcu nie przejął reszty, a tylko sumę swoją i Holuba, mojego brata, także czuwającego nad tym, co zostało zapisane, aby nie schwytał całej sumy. I po wszystkich ugodach stawili się osobiście przed naszym sądem i postanowili, żeby Holub dał z części mojego brata Jurki procent gotówką po 50 florenów. A ponad to ma jeszcze dawać po 10 florenów. I zacząć dawać mnie, Iwanowi, od początku roku, połowę 72 i pół florena, i drugą połowę 72 i pół florena zaraz po lwowskim jarmarku tak, żebym ją szybko dał mojej matce na wydatki. Mam dawać procentami od pierwszych części, a z części dochodów pieniężnych braci

Iwana i Kaspara ma się dawać matce na wydatki co roku po 50 florenów. A dajemy Holubowi po to, żeby się utrzymał w tym domu, który pozostał po świętej pamięci naszym ojcu w ósmej części. Najpierw w budynku na piętrze komora oraz na parterze piwnica. W jednej oddzielnej izbie razem z moją matką ma być swobodnie zarówno jednej, jak i drugiej osobie, a zwłaszcza mojej matce. Ma być stare honorowe miejsce przy stole, kiedy przy stole będą zasiadać, a nie byłoby miło, gdyby Holub zastawił dla siebie drugi stół. Przedśionek i skład mają być dostępne zarówno dla jednych, jak i dla drugich; w stajni miejsce na dwa konie Holuba. Na stróża szosowego niech Holub z moją matką dają po połowie, na wywiezienie gliny (błota) i odprowadzenie wody – pół na pół i na kupienie czegoś potrzebnego do domu do 10 florenów także pół na pół. A jeżeli by było ponad 10 florenów, to trzeba dać do sprzedania,

Strona 19v°

żeby to wszystko było płacone ze wszystkich części (udziałów). Sprzęty domowe mają być używane zarówno przez jednych, jak i przez drugich, drzewo (na opał, polana) ma być brane po połowie. A ta ugoda, która została zawarta, [ważna jest] dopóty, dopóki komuś z nas nie będzie potrzebna jego [własna] część. A jeżeli by się to zdarzyło komuś z nas, to mamy jedni wobec drugich postąpić tak, jak trzeba postępować wedle naszego prawa. Ugoda ta nastąpiła pod datą 1020 [=1571], w pierwszą środę po Bożym Narodzeniu.

Strona 20r°

[niezapisana]

Strona 20v°

Sprawa, jaką za zrządzeniem Pana Boga rozstrzygnęliśmy wespół z przyjaciółmi der Hanusa i którą Pan Bóg zgotował. Ja razem ze wszystkimi braćmi (rodzeństwem) jesteśmy gotowi dać w razie potrzeby to, co tutaj zostało zapisane:

zawój na głowę 40 mitkali złoto z perłą

przepaska na głowę z 60 florenckich florenów złoto z perłą 28 mitkali

ozdoba na szyję (kolia *gavarsa*) 30 mitkali

naszyjnik (sznur na szyję, noszenie) 18 mitkali

złota ozdoba (sznur) na szyję 7 mitkali
2 zawoje 15 grzywien
kołnierz z pereł 1 mitkał
perłowy bezec 12 mitkali
perłowa obręcz na szyję 5 mitkali
jedwabne węzły (kokardy) 6 mitkali
2 kołnierze ze (srebrnymi) galonami
1 złota koszula
1 złoty fartuch z perłowym staniczkiem
perła od niego 12 mitkali
znowu 2 fartuchy ze srebrnymi galonami
znowu 2 bezece ze sznurami
6 sukien, jedna z adamaszku, jedna z jezdu z zakończeniem z muchajeru
znowu jedno łóżko (posłanie) – materac z wełnianego sukna (*suf*)
2 pierzyny
5 jaśków z poszewkami z cwelichu, po dwie poszewki
1 kołdra (kapa na łóżko) z jezdu
bielizna, jaką ma każdy, 1 (srebrna) grzywna
srebrny mieszek (wacok) z perłami
2 kaftany (kitle) z welwetu ze złotymi mereżkami
1 pierścień (zaręczynowy)
3 złote floreny dla zięcia, Boże błogosławieństwo
i 1 złota koszula oraz
200 florenów kapitału w związku z tym, że zięć całe wesele będzie sam
wyprawiał

Działo się A.D. 1020, dnia 1 maja

Strona 21r^o

Roku 1571

A.D. 1020, dnia 2 października

Przed panami erecpohanami i Radą Starszych stawił się Haczko, syn świętej pamięci Hrihora, i zeznał, że dosyć mu przypadło od braci za sprawą ich opiekuna pana Bier-nata, z części ojczystej i macierzystej 194 florenów. A złoto, srebro (kosztowności) jakie mu przydzielili, umieścił u braci jako zastaw, ponieważ w Turcji zaciągnął dług. Kiedy dług ten będzie spłacać, wtedy odbierze część tamtego srebra i złota. A znów

w tym samym czasie dzieci pana Biernata, opiekunowie pozostałego rodzeństwa, powiadomiły Radę Starszych, że u tychże dzieci jest 1000 florenów.

Strona 21v^o

Roku 1571

A.D. 1020, dnia 10 października

Dokonany przez Radę Starszych spis ruchomości małżonki i dzieci świętej pamięci Greski, syna pana Lazara, (ruchomości) pozostałych po świętej pamięci Gresce, synu pana Lazara, pod pieczęcią Rady Starszych. Od początku pozostałe w piwnicy (sklepie):

obrobione srebro 6 grzywien 3 łuty krakowskie

1 sygnet złoty pieczętny

1 srebrna pieczęć

cyna duża i mała, 23 kawałki (sztuki) konwi

1 lichtarz cynowy 1 przenośny (ruchomy) cynowy

16 misek cynowych dużych z małymi

1 lichtarz mosiądz, 1 prawda (podstawka pod naczynie) mosiądz

1 lichtarz blaszany, mosiądz

1 miedziana misa 1 misa, mosiądz

9 kubków z cyny 3 misy z cyny

7 sztuk miedzianych panwi, durszlak, brytfanna

1 kocioł kuchenny, 3 „wilki” [volk^ć], żelazo

3 żelazne otwory [fajerki ?] 1 rożen, żelazo

20 talerzy z miskami, drewno

1 żelazna zbroja dla jednego mężczyzny 1 .. [k^ćrosk^ćay [?]]

1 długa [uzu zam. uzun ?] strzelba 1 oszczep

2 skórzane uzdy 3 skórzane wiadra

8 dywanów, stare z nowymi

1 pikowana (watowana) nakładka na siodło

1 dywan wąski, jaki kładą na ławę

Strona 22r^o

1 mały dywanik żółty

1 dywan szorstki (ostrowłosy, niezgrzebny) żółty

1 dywan duży żółty, dywan, nowy ubrania
1 szuba z lisa czarna sukmana (żakiet, płaszcz) ze srebrnymi guzami
1 żupan czarna sukmana (żakiet, płaszcz) z lisa1 kamizela z muchajeru z welwetami
1 żupan z muchajeru bez przybrania (gładki) (*jalan*)
1 pas jedwabny pas perski
1 para nowych niebieskich spodni 1 szuba z lisów, czarna sukmana (żakiet,
płaszcz)
1 perska zbroja z wołokiem
1 łoże ciesielskie ze słojami
1 (pod)ręczna skrzynka zielona
1 stół ze słojami

Strona 22v^o

[niezapisana]

Strona 23r^o

A.D. 1021

Roku 1572

Dnia 2 lutego, poniedziałek

Przed erecpohanami i Starszymi stawili się synowie pana Jaski: Tuman, Iwan i Holub i zeznali, że spadek z majątku ich świętej pamięci brata Haczki oddali panu Biernatowi, synowi Pilipa. [Spadek] ma przejść na jego małżonkę Hoskę i syna Jaskę oraz córkę Bilkę. A kiedy umarł Jasko, syn tegoż świętej pamięci Haczki, jego małżonka udała się najpierw do Hoski, a potem do Waski, synów pana Pilipa. A kiedy niedługo po tym umarła małżonka Hoska, stawili się przed Sądem (Prawem), synowie pana Jaski: Tuman, Iwan i Holub jako stryjowie Bilki [Bilga], pozostałej (na świecie) córki świętej pamięci Haczki i oskarżyli Waskę, syna pana Pilipa, [o ów] spadek, który przejął po świętej pamięci małżonce, a która to małżonka nie miała z Waską ani syna, ani córki, i dlatego jego spadek przeszedł na córkę Haczki, Bilkę. Stawiwszy się Wasko, syn pana Pilipa, obwinił zmarłe przed swoją matką dzieci Jaski i zapytał Sąd, komu przypada znajdujący się u niego spadek. A Sąd orzekł, że połowa tego spadku

Strona 23v^o

przypadnie matce dzieci, a połowa córce Bilce. Z kolei Wasko, syn pana Pilipa, domagał się części pozostałej z majątku swojej małżonki Hoski. Sąd w tej sprawie orzekł, że z całego pozostałego majątku małżonki, jak złoto, srebro, perły, ma mu być przyznana jedna czwarta. Strony nie przyjęły tego orzeczenia, odeszły od sędziów i [same] się pogodziły. Przybyły Wasko, syn Pilipa, oświadczył, że został zaspokojony ze wszystkich działów świętej pamięci małżonki, to znaczy, że wziął 200 florenów i z tych 200 florenów dał 40 florenów na to, żeby za ich dusze złożono jałmużnę. A pozostały majątek przypadł córce Bilce. Z obu stron, a więc ze strony Waski, syna pana Pilipa, jak i synów pana Jaski: Tumana, Iwana, Holuba, złożono w kościele [depozyt] pod pieczęcią Rady Starszych, [mający trwać] dopóty, dopóki dziewczyna nie dojdzie swych lat [do pełnoletności].

Oto jest spis tego majątku:

najpierw zawój na głowę złoto z perłami 36 mitkali
przepaska (na włosy) 80 florenów florenckich złoto z perłami 30 mitkali
złote ptaki 30 mitkali
złoty naszyjnik 18 mitkali
perłowa obręcz na szyję 4 mitkale
sznury pereł 4 mitkale

Strona 24r^o

złota ozdoba na szyję (*hadżimuk* kolia) 20 mitkali
jeden kołnierz 46 mitkali
drugi kołnierz z pereł 26 mitkali
kołnierz robiony wydziergany (haftowany)
(haftowany) stanik (*popêrêsniçay*)
jedna para mankietów perły 10 mitkali
para broszek perły 10 mitkali
2 pary mankietów haftowanych
2 srebrne pasy 5 grzywien
1 złoty łańcuch 32 czerwone floreny
7 pierścieni
4 suknie jedna z adamaszku z [futrem z] wiewiórek

druga z jezdu [koloru] śliwki lubaszki
trzecia z wiśniowego (purpurowego) muchajeru
1 sukmana (żakiet) szuba podbita lisami
z miesięczną sierścią (*ay umaylar*)
1 kaftanik z naszywką (aplikacją) (*hufnat*)
1 koszula złota
1 fartuch z haftowanymi galonami
złoty haft
złota ścierka
kołdra z aksamitu (*çadifay*)
ubranie (strój, suknia) z zielonego materiału wełnianego
1 szubka z muchajeru z [futrem z] wiewiórek
1 sztuka płótna z krosien (*k'rosênêç'iy* krosieniecki ?)
2 pary adamaszkowych rękawów
1 czapka z aksamitu (pluszu, satyny)
1 kabacik z adamaszku
1 haftowana bramka (ozdoba na czoło)
2 haftowane staniki
4 srebrne szpilki
44 koszule z (pod)koszulkami

Strona 24v^o

23 fartuchy z falbanami (*polk'ay*)
17 poszew z cwelichu
10 prześcieradeł (chust)
3 białe chustki
2 długie prześcieradła (chusty)
5 kolistych fartuchów
2 ścierki (*botux*)
1 ścierka (*stirk'a*)
3 pary lnianych (płóciennych) rękawów
2 srebrne łyżki
A jest jeszcze dla tego dziecka Bilki, więcej tego, co mu mama, małżonka Hrihora
zapisła w testamencie

1 srebrny mieszek wełniany (wacek)

i srebrne guzy, 1 srebrna łyżka

A jest jeszcze więcej do wiadomości dla tego dziecka Bilki, że jej mama, żona Hrihóra, sporządziwszy testament zrobiła zapis z jednego srebrnego wacka (*vaçok*) i srebrnych guzów, srebrnej łyżki, u Iwana, a jej stryja (*dadu*) znajduje się brunatna tkanina wełniana, a część domu [należy] do majątku świętej pamięci Jaski. A u synów Jaski: Tumana, Iwana i Holuba jest jeszcze 400 florenów, które to 400 florenów także przynieśli przed Radę Starszych, aby zostały oprocentowane i żeby [pozostawały] na wydatki Bilki do czasu osiągnięcia przez nią swych lat (pełnoletności). Niedługo po tych [wydarzeniach] taż dziewczyna Bilka zesła z tego świata. Po śmierci dziewczyny Bilki, do której należał cały ten majątek, stawili się przed Radą Starszych

Strona 25r°

jej wyżej wypisani stryjowie [*dadu*], synowie pana Jaski: Tuman, Iwan i Holub i poprosili Radę Starszych, aby im wydała majątek pozostały po świętej pamięci dziewczynie Bilce, który przekazali na ręce Rady Starszych. Rada Starszych uznawszy ich żądanie za słuszne, a zwłaszcza fakt, że przyszli wszyscy bliscy tej dziewczyny z obu stron, zarówno ze strony ojca, jak i matki, ci, którym my, Rada Starszych, zwróciliśmy wszystko to, co oni sami nam złożyli.

Roku 1572

A.D. 1021

Dnia 20 marca

Przed Radą Starszych stawił się Zadik, syn Biernata, i zdeponował 3 setki florenów świętej pamięci Haczki, syna Jaski, które to pieniądze należały do jego dzieci Jaski i Bilki. Pieniądze przyjęli synowie pana Jaski: Tuman, Iwan i Holub, a synów pana Biernata uwolnili (odprawili).

Roku 1572

A.D. 1021

Dnia 16 lutego

Przed erecphanem Iwaszką i Radą Starszych stawił się Nurbeg, zięć der Jowanesa, i zeznał, że zgodnie z krorąkiem (umową przedślubną), sporządzonym wobec panów seniorów [*biy ayaşindan*], otrzymał od der Mgyrdzicza 300 florenów z części majątku.

Strona 25v^o

Roku 1572

A.D. 1021

Dnia 13 maja

Przed Radą Starszych stawili się dwaj bracia: pan Tuman i pan Toros, synowie pana Juchny, i dobrowolnie zeznali, że podzielili pomiędzy siebie majątek pozostały po ich ojcu i ich matce, także ten pozostały po ich bracie, świętej pamięci Holubie, wszystko porówno, to co ze złota, jak i to, co ze srebra, także gotówkę, materiały (tkaniny). Tego, co z majątków między nimi pozostało jako sporne: 3 domów z kamienia, położonych w kierunku miasta, murowanego (kamiennego) straganu oraz karczmy i zamiejskiego ogrodu jeszcze nie dzielą. Toros zeznał, że jego brat, pan Tuman, zaspokoił go tym, co należało do jego działu, a także pan Tuman zeznał, że zrezygnował z majątku dzieci, pozostałego po świętej pamięci ich bracie, Hrihorze.

Roku 1572

A.D. 1021

Dnia 24 maja

Przed Radą Starszych stawili się pan Iwaszko, syn pana Miklasza, i pan Haczko, syn Awedika, opiekunowie dzieci świętej pamięci Szimki i powiedzieli: „Tak oto staliśmy się opiekunami, jakimi nas uczynił świętej pamięci pan Szimko, opiekun swoich własnych dzieci i całego swego majątku, który teraz zlustrowaliśmy w wyniku testamentu zmarłego”.

Strona 26r^o

My, jako opiekunowie, zlustrowaliśmy jego majątek, chcieliśmy wiedzieć, co pozostało po zmarłym dla jego dzieci. Pomierzylismy i obrachowalismy, zrobilismy litery i kreski zgodnie z tym inwentarzem, który przekazujemy Waszym Wysokosciom, aby skarb do pewnego czasu ukrywac. I jakkolwiek wedle testamentu świętej pamięci [zmarłego] niczego nie należy oddawać, a przeciwnie, własność należy się jego małżonce Marcie i synowi Stecce, to jednak my, opiekunowie, wspólnie z synem Stecki obejrzelismy tę [sumę] i przerachowawszy zgodnie z niniejszym inwentarzem cały majątek przekazalismy w ręce Stecki, aby nim zarządzał, dopatrywał wydatków na dom i wszelkie potrzeby. A jeżeli my, opiekunowie, kiedyś tego zażądamy, Stecko powinien zdać rachunek i tę sumę przekazać do naszych rąk, na co sporządzilismy niniejszy inwentarz, który Stecko własnoręcznie podpisał, a także opatrywał własną pieczęcią.

Strona 26v^o

Roku 1573

A.D. 1022

Dnia 20 stycznia

Stawił się Tuman, syn Jaski, i prosił Radę Starszych, aby mu przysłała dwóch braci przysięgłych do jego matki, która o to prosiła. Kazali wówczas posłać dwóch braci przysięgłych: pana Zadika, syna pana Biernata, i pana Hankę, syna Stefana, przed którymi pani Warte, małżonka Jaski, zeznała, że udziały, które były u dzieci pana Biernata całkowicie zaspokoily ją i jej dzieci.

Strona 27r^o

A.D. 1022

Roku 1573

Dnia 28 stycznia

Przed Radą Starszych stawili się: pan Zadig, syn pana Biernata, i synowie pana Jaski: Tuman, Iwan i Holub, oraz Wartik, syn pana Hrihora, i poprosili Radę Starszych, aby Rada Starszych wydała im cały majątek panny Bilki, córki świętej pamięci Haczki, który to majątek sami przynieśli i złożyli w Radzie Starszych, przy czym Rada Starszych zwróciła im go w całości nie wiedząc [?] o Wasku, synu pana P'ilipa, będącym ojczymem świętej pamięci Bilki. Na tym się zatrzymali i z otwartą twarzą zeznali, że w tym majątku miały udział dzieci pana Hrihora z obu stron wujowie tejże Bilki. To, co tej dziewczynie pozostało po ojcu, wzięły dzieci pana Jaski, a to, co jej pozostało po matce, dali dla dzieci Hrihora. Tak więc z obu stron jedni uwolnili drugich i w ten sposób mają odtąd między sobą więcej o tym spadku nie mówić.

A.D. 1022

Roku 1573

Dnia 29 stycznia

Przed Radą Starszych stawili się synowie Jaski: Tuman, Iwan i Holub, a także Zadig, syn pana Biernata. Synowie Jaski

Strona 27v^o

zeznałi, że synowie pana Biernata przekazali im 500 florenów – pieniądze ich brata, świętej pamięci Gieruhny, i w ten sposób uwolnili [od zobowiązania] synów Biernata.

A.D. 1022

Dnia 3 lutego

Przed Radą Starszych stawiła się pani Hanuhna, małżonka pana Hodżigi ze swymi dziećmi i poprosiła, żeby [Rada Starszych] nie wydała Ohanowi, synowi pana Hodżigi, złożonej ze złota i pereł części pozostałej po świętej pamięci Oluszce, córce pana Hodżigi, która to część była zdeponowana w Radzie Starszych i przez Radę Starszych została mu wydana. W Radzie Starszych pozostała tylko część [przynależna do] pana Stecki, syna Hodżigi.

A.D. 1022

Dnia 9 lutego

Przed Radą Starszych stawił się Johan (Yóhan), syn pana Hodżigi, i powiedział, że zapłacił Markowi, synowi pana Haczki, 33 floreny, którą to sumę Johan był winien świętej pamięci Zadikowi, synowi Bij-Ata. Rada Starszych zapytała, czy to się dzieje za wiedzą małżonki Zadika. Odpowiedzieli, że za jej wiedzą. Rada Starszych wysłała dwóch przysiężnych, żeby zapytali [o to] opiekuna małżonki Haczkę, syna pana Zahny.

Strona 28r°

Opiekun powiedział, że dzieje się to bez wiedzy małżonki i jego własnej [mojej]. Tak więc zwolniliśmy Johana [odprawiliśmy odmownie].

A.D. 1022

Dnia 25 lutego

Stawił się Lazar, syn wielkiego hodży (tj. Uluhodża, z rodziny Luchodz), i zeznał przed Radą Starszych, że Kasko, żona Iwaszki, syna świętej pamięci Hodżenki, zapłaciła mu i zaspokoila wraz z jej dziećmi za ów mur pomiędzy nimi, co [to go] mu wcześniej zapisali. Pan Lazar kwituje ich na wieki za pierwszy zapis.

A.D. 1022

Dnia 22 kwietnia, środa

Przed panami erecphanami, panem Iwaszką i panem Stefanem (Sdjęp'an) oraz Radą Starszych stawili się Hanko i Zadik, wnukowie biskupa [=Biskupowicze], i dobrowolnie zeznali, że zaspokoili się częścią macierzystą, która się u nich znajdowała, z niej Zadikowi dosyć pieniędzy przypadło. Nie pozostawili żadnego miejsca na spory. I tak zaspokoili Zadika na wieczność.

A.D. 1022

Dnia 18 listopada

Przed Radą Starszych stawił się pan Donawak i zgłosił skargę na diakona Minasa, że ten dotychczas nie napisał (przepisał) ksiąg (księgi) o lekach (ziołach). I jej nie pisze. Minas powiedział: „Panie Donawagu, proszę Waszą Wysokość, aby Wasza Wysokość nie zlorzeczył,

Strona 28v°

że trwa tak długo, a ja nie napisałem, ale obiecuję przed Waszymi Wysokościami, że przygotuję do świąt. Gdybym nie przygotował, to stanę przed Waszymi Wysokościami, żeby zwrócić pieniądze i zapłacić za papier, jakikolwiek by nadszedł”.

A.D. 1023

Dnia 4 lutego

Przed Radą Starszych stawili się: pan Tuman, syn Kirkora, i pan Miklasz, syn Andrija. Jako opiekunowie skwitowali oni Łukasza, syna pana Kirkora, z tych pieniędzy, które Łukasz był winien świętej pamięci Jowanesowi, synowi Kijika Haczki. W całości dostarczyli do rąk wyżej wymienionych opiekunów – pana Tumana i pana Miklasza.

A.D. 1023

Dnia 5 lutego

Przed Radą Starszych stawił się pan Ambroz z zięciem panem Tumanem, synem pana Jaski, i zeznali o ugodzie, jaką pomiędzy sobą zawarli. I ustalili (odnaleźli) następujące zacne (dobre) osoby: na początek księdza der Simona, i pana Tumana,

Strona 29r°

syna Krikora, pan Iwaszkę, syna Miklasza, pana Miklasza, syna Andrija, pana Tumana, syna Zadika, których ze swej strony poprosili, żeby doprowadzili do pokoju pomiędzy nimi. I te wyżej wypisane osoby zeznały przed Radą Starszych, że w ten sposób pogodziły pana Ambroza z jego zięciem panem Tumanem. Odstąpili od pierwszego zapisu, który został umieszczony w krorąku pana Tumana, syna pana Jaski, w ten sposób, że pan Ambroz polecił zapisać swemu zięciowi, panu Tumanowi, czwartą część swego domu, a jego zięć, pan Tuman miał ją zachować aż do śmierci żony, zaś córce Kasce dać wyprawę, gdyby spotkała jakiegoś dobrego człowieka, z drugiej strony, żeby była

zgoda pomiędzy nimi w sprawie tej części, która należy do córki. Następnie to zacne (dobre) wyżej wymienione osoby tak między sobą ustaliły, że pan Tuman z czwartej części majątku da jedną część córce Kasce, która, jako dziedziczka tej czwartej części, ma zamieszkać zbudowawszy sobie [dom] w tyle (posiadłości, posesji). A pozostałą wyprawą córki niech się zajmie jej ojciec, pan Ambroz, a z kolei pan Tuman niech da córce 20 florenów na pomoc w budowaniu. A co się tyczy jej ojca, pana Ambroze-go, to wypada, żeby pan Tuman ochraniał go aż do śmierci tak, żeby mu na niczym nie zbywało. A pan Ambroz poleci zapisać w ratuszu, w sądzie czwartą część swego domu na wieczność panu Tumanowi i jego potomstwu. I teraz zaraz przyznaje sobie [prawo do] użytkowania, [na wypadek, gdyby] pan Tuman nie miał potomka,

Strona 29v°

a po śmierci jego i jego małżonki, pani Hanuhny, pojawił się jakiś bliski dziedzic tej trzeciej części majątku. Ma on odłożyć 400 florenów polskich dla bliskich pana Tumana i przejąć trzecią część owego majątku, zanim tych czterysta florenów nie odłożą. A do tego czasu, jeśli będą odkładać stosunkowo wolno, bliscy pana Tumana będą mogli używać tego wszystkiego, na co pan Ambroz dozwolił. I własną dobrą wolą zrobił porządek pomiędzy własnymi dziećmi, podobnie jak wcześniej wydzielił z własnego majątku pięć części i na tyleż kazał go podzielić. I daje swemu zięciowi, panu Tumanowi wraz z małżonką, panią Hanuhną, trzecią część, córce Kasce – jedną część, jak na początku napisano po rodzonej córce, pani Nazu, wydanej (*vīyjanay* ?) za świętej pamięci pana Bohdana. W ten sposób ustanowił tę zgodę, na którą obie strony przed Radą Starszych dały przyzwolenie.

A.D. 1023

Dnia 10 października

Stanąwszy przed Radą Starszych Haczko, syn Hrihora, zeznał, że spadkiem po siostrach Hosce i Oluszce, przekazanym mu przez synów pana Biernata Zadika i Miklasza jako opiekunów,

Strona 30r°

został zaspokojony. I nadto zeznał, że pozostaje dłużny synom pana Biernata 110 florenów, licząc według rachunku polskiego po 30 groszy, pożyczkę w gotówce, którą obiecał im spłacić po powrocie z obecnej podróży do Turcji.

A.D. 1023, dnia 15 grudnia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony Jakub, syn pana Sdiepana, a z drugiej Pietre, syn pana Krikorszy, przyrodni bracia, Jakub sam, a Pietre w imieniu swojej matki i innych braci [?]. Zeznali oni, że ustanowili pomiędzy sobą (jako rozjemców) zacne (dobre) osoby: pana Pilipa, syna Wasila, pana Awedika, syna Szymki, pana Tumana, syna Zadika, które w sprawie ich współdziału w posiadaniu ustanowiły pomiędzy sobą [następujące punkty], na które oni po obu stronach dali swe zezwolenie na wszystko, co te zacne (dobre) osoby (rozjemcy) zaproponują. I po całych rachunkach [okazało się, że] wyżej wspomniani Pietre z matką i braćmi są dłużni Jakubowi, ich bratu, 130 florenów, które to pieniądze dali Jakubowi. Jakub zeznał, że otrzymał od swoich braci sumę w wysokości 130 florenów.

Strona 30v°

A.D. 1024

Ten Sąd Duchowny odbył się dnia 21 kwietnia

Przed awakerecem der Wasko, panem erecphanem Sdiepanem i starszymi zaprzysięgłymi panem Pilipem, synem Wasila, panem Tumanem, synem Juhny, panem Awedikiem, synem Szymki, panem Iwaszko, synem Miklasza, i innymi oraz przed Sądem Duchownym stawiała się twarzą w twarz Margarid z własnym dzieckiem i za pośrednictwem Rum Hodży wniosła skargę przeciwko Donawakowi słowami wypisanymi na papierze w tym brzmieniu: „Panowie Starsi! Ja jestem ubogą kobietą i dlatego napisałam. Podaję Waszym Wysokościom o mojej rozłące (rozwodzie), ponieważ zaczęłam mówić i stanęłam przed Waszymi Wysokościami, tedy na drogę Boga, na miłość Boską powiadamiam Wasze Wysokości, składam skargę na mojego męża, pana Donawaka, wzywam Was, abyście mnie objaśnili. Moją skargą jest przede wszystkim to, że ten zacny (dobry) człowiek wyprawił się do mnie do Mołdawii (na Wołoszczyznę) – o sprawie nie miałam żadnego pojęcia – poczynił pieniądze wydatki, dzięki zacnym (dobrym) ludziom przywiózł mnie do Lwowa i zgodnie z prawem wziął mnie za ślubną żonę, o czym to wszystkim Waszym Wysokościom jest wiadomo i [na co] jest świadek. Nadto wnoszę skargę przeciwko tamtej kobiecie, która się ukrywa w jego domu, w którym ja dotąd razem z nim bezpiecznie mieszkalam, tej, która [teraz] mnie zniszczyła, [sprawiła, że] rozum mi się poplątał, w następstwie czego, dotąd zdrowa, przybyłam do Kamieńca, do tego miejsca na leczenie i znowu [dał o sobie znać] wróg (od) mojego męża aż do mojej śmierci. Jeżeli mój mąż ode mnie odejdzie

[dosł. odpadnie] z powodu tamtej kobiety, z którą żyje bezprawnie, to ja upraszam Wasze Wysokości, żeby Wasze Wysokości ujawnili mi prawdę z tamtą kobietą. I znowu uwiadamiam panów Wasze Wysokości o tej, która jest powodem mojej rozłąki, która się nade mną przechwała mówiąc, że ‘gdyby zachciało mi się do niej pójść, to by wpadła w jeszcze gorszy szaf’. Dlatego najprzód upraszam Wasze Wysokości, aby Wasze Wysokości wyjawili mi prawdę, abym ja, biedna kobieta, nie cierpiała ciężko na ból głowy”. Donawak wypowiedział się na ten temat tak: „Rozłączyłem się z tą kobietą, ponieważ odeszła od swego męża, i taki był powód”. Powiedziawszy to okazał pismo delegata (*nvirag*), bez pieczęci, w którym dali mu pozwolenie, aby pojął inną kobietę, a które to pismo słowo w słowo brzmi w ten sposób:

[Tekst w języku ormiańskim w wersji bez skrótów przełożony przez dr Piruzę Mnatsakyan:]

„Z polecenia Bożego i wszystkich Jego świętych, a także legata Świętego Eczmiadzy-
na biskupa Mardirosa¹ list błogosławieństw i opieki do księży i dostojników miasta
Lwowa. Niech będzie Wam wiadomo, o księży i ludu, że przyjechaliśmy do Lwowa
i wnikliwie zbadaliśmy całą sprawę, która doszła do sądu² odnośnie do barona Dona-
waka, i oskarżyliśmy [go] o porzucenie żony. Później księży i dostojnicy powiedzieli,
że ta kobieta straciła rozsądek, chodzi [sama] tu i tam, i nie chce, by mąż był z nią.
My więc innym³ wyrokiem sądowym rozwiedliśmy ich, ponieważ kobieta głośno
krzyczała: „Jeśli nas nie rozwiedziecie, to ja popełnię samobójstwo”. Ponieważ tak
mówiła, rozwiedli ich. Niech nikt z tą sprawą nie ma nic wspólnego, ani biskup, ani
ksiądz, ani żaden dostojnik. Wiedźcie również, że [w przypadku] gdyby baron Do-
nawak zechciał się ożenić, my daliśmy zezwolenie na małżeństwo, dlatego że Pismo
Święte głosi, iż lepiej jest żyć w małżeństwie, niż płonąć. Ten, kto się temu będzie
wzbrańał i sprzeciwiał, ten się sprzeciwi świętemu Eczmiadzynowi i naszym decy-

¹ Ter Martiros, biskup Amidy. Według Aliszana, miał jako legat (*nvirag*) przekazać katolikosowi Mi-
chaelowi list polskich Ormian z 15.04.1572 r. w sprawie małżeństw Ormian z bliskimi krewnymi [Tekst
listu zob. Ł.M. Ališan, *Kamenic’*. *Taregirk’ hayoc’ Lehastani ew Rumenioy hawast’ č’eay yawelucovk’*,
Wenecja 1896, s. 228–231.].

² W oryginale *łataran*. W średnioormiańskim występuje forma *łati* ‘sędzia’, natomiast *aran* to rze-
czownik użyty jako sufix.

³ W oryginale ‘inny, drugi’ *ayal* ma też znaczenie ‘ale, jednak, lecz’.

[Przyp. 1–3 oprac. P.M.].

zjom, i będzie przeklęty z nakazu świętego Eczmiadzyna i naszej władzy. Pokorni niechaj będą błogosławieni przez Boga i przez nas. Amen.”

Strona 31r^o

My, der Wasko awakerec, pan erecpophan Sdiepan wraz z niżej podpisanymi przy siężnymi starszymi wysłuchaliśmy z obu stron oskarżeń i odpowiedzi i uznaliśmy, że jest to ważna sprawa. I wezwaliśmy do siebie księży znających się na prawie duchownym (kościelnym): der Simona, der Mikaela i innych księży, naradziliśmy się, a po dobrym namyśle stwierdziliśmy, [co następuje]. Kobieta ta jest małżonką Donawaka zgodnie z porządkiem małżeńskim (*pisak 'li*) i nikt z tych ludzi [ich] nie rozłączył, ponieważ nie było powodu do rozwodu. Jeżeli na kobietę [trzy wyrazy zbędnie powtórzone] przyszła choroba, to – jak się okazało – nie z innej przyczyny, jak tylko z tej, że mąż ją wyrzucił z powodu choroby, słusznego wstydu. Z pomocą świadków nie przedstawiła żadnego świadectwa, które by było zwycięskim (argumentem) za przyczyną rozwodu. Jest przeto zgoda [co do tego], że list, który legat (*nvirag*) dostarczył Donawakowi, wręczył bezprawnie, ponieważ – [jak wiemy] po wysłuchaniu jednej ze stron – kobieta w tym czasie była w Kamieńcu. Po drugie, list ten został doręczony wbrew naszemu prawu, ponieważ nie mógł on zawierać prawa innego niż nasze. Dlatego też nie chcemy przyjąć tego listu do wiadomości, ani uznać, ponieważ jest nieformalny (wadliwy), jest wbrew naszym zwyczajom. Donawakowi nie może służyć za świadectwo, ponieważ nie wynika z naszych praw, naszego porządku, nie ma pieczęci naszego sądu (prawa). Dlatego powiedzieliśmy Donawakowi, aby w ciągu tygodnia usunął z domu kobietę, która bezprawnie z nim mieszka i przyjął żonę własną, poślubioną, którą pojął przed Bogiem. I Donawak ma odtąd nie postępować z uporem względem Sądu. [Tymczasem] Donawak przyszedł i powiedział: „Nie biorę, to jest Wasza wola”. A kobieta dała pamiętne i poprosiła, żeby wszystko zostało zapisane.

Strona 31v^o

A.D. 1023, dnia 20 sierpnia

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Stawili się osobiście przed Radą Starszych: der Mikajel i Sdepan, synowie Kosti, i dobrowolnie zeznali, że odstępują od majątku ich siostry w Kamieńcu. I powiedzieli: „Niech z tym majątkiem robią wszystko, co może być dobre dla duszy męża naszej siostry. My bez żadnych sporów

kwitujemy z majątku naszej siostry i oświadczamy, że ani my, ani nasi potomkowie nie będziemy się niczego od nich domagać”.

A.D. 1023, dnia 10 grudnia

Przed Radą Starszych miasta Lwowa stawili się osobiście pan Dawid, syn pana Serepki, pan Owanes, syn Kowora [zam. Kewora], pan Toros, syn Agopa, pan Jakub, syn pana Serebki, pan Wartik, syn pana Hrihora, i przekazali Radzie Starszych list

Strona 32r°

od Kaspara, syna pana Jaski, który to list napisał on w Stambule, a obok tego listu także [w formie] ustnych oświadczeń złożyły z woli Kaspara dalsze zeznania wyżej wymienione osoby. List zaczyna się tak: „Ja Kaspar, syn Jaski – niechaj Pan Bóg pobłogosławi moją dobrą intencję, wszystkich chrześcijan i mnie grzesznego, amen – przybyłem w imię Boże do Stambułu i odnalazłem naszą nację: pana Owanesa, syna Kewora, pana Dawida, pana Jaskę, synów pana Serebki, pana Torosa, syna Agopa, pana Ohana, syna pana Hodżigi i pana Wartika, syna Hrihora. I prosiłem, i błagałem, i dobrą ręką powziąłem zamiar. Taka mi myśl przyszła, może tutaj, a może jeszcze w domu: czy miałem wzgląd na moich braci. A teraz ja bym chciał tego, i to jest moją intencją, żeby sprawę podać do wiadomości – być może ku ich zadowoleniu – a [i z nadzieją, że wtedy oni] mnie za tę intencję wysoko ocenią. Zawiadamiam te zacne (dobre) osoby, że ja, Kaspar, syn Jaski,

Strona 32v°

mam u brata Iwana moje własne 300 florenów w srebrze. I całkowicie (*am* ?) upoważniam te zacne (dobre) osoby [i proszę,] żeby te całe (*amni* ?) moje 300 florenów w srebrze mój brat Iwan [przekazał im] zaraz, jak tylko te zacne (dobre) osoby przybędą do Lwowa w zdrowiu i z pożytkiem dla naszego ormiańskiego urzędu. [na marginesie: *nota bene*] Z tych 300 florenów 200 ma być dla miejskiego kościoła, a 100 florenów dla księży, żeby wszyscy egzystowali. Z tych 300 florenów będących u naszych Starszych, niech spożytkują procenty od 100 florenów co rok. A gdyby się zdarzyła potrzeba, niech wydzielą procent dla księży, a procent od 200 florenów niech przekażą na potrzeby własne i kościoła. Moim zamiarem jest pozostanie w świętej Jerozolimie, która prawdziwie jest teraz [całym moim] światem. Jeżeli nie mógłbym się zdecydować, czy mam powrócić, to zastrzegam sobie to, że nasz Urząd powinien

mi znowu zwrócić całą sumę 300 florenów. A jeżeli nadejdzie rozkaz Boga względem mego ciała, abym umarł, to wiedźcie, proszę, że po mojej śmierci 200 florenów ma być wzięte dla kościoła, a 100 florenów

Strona 33r^o

rozdzielone wśród księży. A każcie o tym napisać także do Gandzaku – wy albo ktoś inny, który będzie wtedy na urzędzie. Ja, Dawid, syn Serebki, świadek tego człowieka i tej jego intencji; ja, Owanes, syn Kewora, świadek intencji tego człowieka; ja, Toros, syn Agopa, świadek intencji tego człowieka; ja, Jakub Serepko, świadek intencji tego człowieka; ja, Wartik, syn Hrihora, świadek tego człowieka; ja, Kaspar, syn Jaski, zeznaję, że sam z własnej woli to sporządziłem i podtrzymałem własne świadectwo [co do] wyżej wymienionych ludzi.

A.D. 1024, dnia 29 października

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stał się osobiście pan Zahno, syn Haczki, i zeznał, że dali mu jako opiekunowi, bratu świętej pamięci Bilki

Strona 33v^o

różne przedmioty znajdujące się w klasztorze, w całości tylko 9 florenów. Pozostawili je w kościele na potrzeby klasztoru.

A.D. 1023, dnia 29 października

Działo się przed Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stał się Owanes, syn Bijata, i zeznał, że został zaspokojony przez wuja [*dadusundan anasindan*] Zahno różnymi (drobnymi) przedmiotami pozostałymi po matce Bilce i częściowo pieniędzmi (srebrem), które mu w testamencie zapisała matka. I zwolnił pana Zahno jako opiekuna.

A.D. 1023, dnia 6 listopada

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stał się osobiście Marko, syn Haczki,

Strona 34r^o

i zeznał, że opiekunowie obu jego siostr: pan Tuman, syn Kirkora, i pan Miklasz, syn Serepki, i pan Miklasz, syn pana Andrija, dali znać, żeby z uwagi na własne pieniądze nie brał odtąd żadnych pieniędzy na wydatki od swoich dwóch siostr, ale zaopatrywał je dopóty, dopóki mu starczy dla nich pieniędzy, a pan Bóg nie da im męża.

A.D. 1025

Dnia 14 marca

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Rada Starszych wezwała do siebie pana Iwana, syna pana Jaski, i upomniała się u niego o 300 florenów, które jego brat Kaspar dał w celu ich przekazania do rąk Radzie Starszych, [a mianowicie] za pośrednictwem osobistego listu przesłanego przez niego ze Stambułu i świadectwa zacnych (dobrych) osób w taki sposób, w jaki on sam o tym w obszerniejszym liście zawiadamia.

Strona 34v^o

Wtedy, po licznych wydarzeniach, pan Iwan, syn pana Jaski, wraz z Radą Starszych tak ustalili, że od wyżej zapisanego dnia, a mianowicie 10 marca, pan Iwan będzie co roku dawał Radzie Starszych z tych 300 florenów 30 florenów, równo licząc po polsku 1 floren po 30 groszy, i te 300 florenów będzie u pana Iwana tak długo, jak długo jego brat Kaspar będzie potwierdzał [swą zgodę] swym własnym, nowym, powtórny, wyżej wspomnianym listem. A następnie, kiedy brat Kaspar wyśle swój list, pan Iwan powinien te 300 florenów przekazać Radzie Starszych, mimo wszelkich trudności. A jeżeli Kaspar pierwszy list swego brata Iwana unieważni (anuluje), wtedy te 300 florenów ma pozostać u pana Iwana z dawną ważnością, taką jak pierwsza. A jeżeli Kaspar takiego potwierdzającego listu nie nadeśle, a w tym czasie Pan Bóg ześle swój rozkaz na Kaspra, wtedy w sprawie owych 300 florenów Rada Starszych postąpi prawnie z panem Iwanem,

Strona 35r^o

komu wedle prawa owe 300 florenów będzie należeć – Radzie Starszych czy panu Iwanowi.

A.D. 1025, dnia 10 kwietnia

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Andrij, syn pana Hodżigi, i zeznał jawnie i dobrowolnie, że jest panu Iwaszce, synowi pana Miklasza, dłużny 235 florenów w polskim pieniądzu, licząc każdy floren po 30 groszy, którą to kwotę jest zobowiązany zwrócić do przyszłego (nadchodzącego) jarmarku lwowskiego i którą to wyżej zapisaną sumę zabezpiecza mu na częściach własnego domu i na całym majątku, który ma teraz, albo który później się ujawni. Jeżeli do wyżej zapisanego dnia powyższa zapisana suma nie zostanie uregulowana, panu Iwaszce będzie wolno używać części [pieniędzy] i tak nimi obracać, jak zechce.

A.D. 1025, dnia 12 września

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa.

Strona 35v^o

Przed Radą Starszych stawiła się osobiście Hanuhna, córka pana Juhno, małżonka świętej pamięci Stepana, syna Mygyrdicza, z dziećmi Jurko, Szimko i Petre, będącymi z jej drugiego męża, Petre. I zeznała pani Hanuhna wyraźnie i dobrowolnie poprzez pana Tumana, syna pana Juhny, że ugodziła się z własnym synem Jakubem, który jest z jej pierwszego męża, Stepana, w sprawie domu, który pozostał po świętej pamięci Stepanie, jej pierwszym panie mężu. Tak więc pani Hanuhnie po swym małżonku i Jakubowi po swym ojcu [przypadnie majątek], jak następuje. Pani Hanuhna będzie mieszkać w swojej własnej części z dziećmi z jej drugiego męża aż do swej śmierci, zaś po śmierci pani Hanuhny Jakub powinien dzieciom z jej drugiego małżonka dać za jej część 300 florenów gotówką, licząc 30 groszy za każdy floren. A wzięwszy te 300 florenów przyrodni bracia będą zobowiązani przed sądem za wszystko

Strona 36r^o

pokwitować, w całości [pomieszczenia] opróżnić, nie upominając się dla siebie o nic, co należy do tego majątku macierzystego, zaprzestać tego na wieki i zaraz się z domu wyprowadzić. Jakub ma tak samo obiecać, że się u nich na wieki niczego nie będzie domagał – ani jakiejś części, ani całości majątku macierzystego. Ta obietnica wiecznej rezygnacji odnosi się do [także] do gości (cudzoziemców, kupców), [na co] się zgodzono z obu stron. Dali Radzie Starszych pamiętne.

A.D. 1025, dnia 25 października

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stawił się Tuman, syn pana Nikosza, i złożył skargę na Awedika, syna pana Hrihora Domazirskiego. Powiedział w ten sposób: „W domu za stołem Awedik walnął mnie talerzem [talarem ? *talér*], bo tak mu się zachciało”. I powiedział jeszcze: „Nożem zranił mnie z boku”.

Strona 36v°

Na taką skargę Awedik wstał i odpowiedział w takich słowach: „Jest tak, że ja go uderzyłem. Najprzód z tego powodu, że przyszedł do domu, poszedł do kuchni, uderzył dziecko i zasiadł za stołem. Powiedziałem mu: ‘Zostaw mój stół!’ On zaczął mi gadać, grozić i fukać. W trakcie tego ja go uderzyłem, a on mi powiedział: ‘Masz noż!’ Wtedy przyciąłem mu z boku dlatego, że porwał się z nożem na mnie. A co więcej, wiele razy mówił nieopryzwoitosci [*artixsilix*] tego rodzaju: ‘Twoja matka przeklina Awedika, bo w niewłaściwym czasie wraca do domu, o którejś tam godzinie w nocy’”. Rada Starszych wysłuchawszy obu stron – skargę Tumana i odpowiedź Awedika – orzekła tak: „Awedik ma traktować Tumana w taki sam sposób, jak do czasu starcia się braci”. A Tumanowi dali przestrożę, żeby we wszystkim zachowywał się dobrze

Strona 37r°

i w sposób godny szacunku, tym bardziej, że ma wziąć na siebie ciężar (obowiązek) tego, żeby Awedika i jego matkę zachowywali w spokoju, w tym wszystkim, co Tuman przekazał panu Awedikowi jako ciężar (obowiązek) przed Radą Starszych, panem Zadikiem, synem pana Bernata i panem Hanko, syna pana Stefana, pod karą [znak:] grzywien.

A.D. 1026, dnia 6 lutego

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Dawid, syn pana Serepki, i jawnie a dobrowolnie zeznał o pretensjach pani Kaski, małżonki świętej pamięci Iwaszki, i jej synów od Hodżenki i Holuba. Powiedział, że został zaspokojony przez panią Kaskę i jej synów ową piątą częścią, częścią domu, którą dla pana Dawida zapisano w krorąku, po ojcu,

Strona 37v^o

aż do osiągnięcia przez synów pełnoletniości. Pan Dawid z piątej części skwitował panią Kaskę i uwolnił na wieczne czasy tak, że po śmierci pani Kaski żadnej z wymienionych wyżej rzeczy nie będą się dopominali.

A.D. 1026, dnia 6 lutego

Działo się przed ormiańską Radą Starszych miasta Lwowa. Przed Radą Starszych stawili się osobiście pani Kasko, małżonka świętej pamięci Iwaszki, syna Hodżenki, z własnymi synami Hodżenką i Holubem, którzy zeznali z dobrą wolą i jednogłośnie, że dosyć otrzymali od pana Stiepana, syna pana Lazara, i zwalniają go z opiekuństwa nad nimi, jego, który po ich ojcu, świętej pamięci Iwaszce, synie Hodżenki, był ich opiekunem i kwitują ze wszystkiego, co znaczy, że ich we wszystkim zadowolili.

Strona 38r^o

A.D. 1026, dnia 11 marca

Działo się to duchowo i cieleśnie przed Sądem Ormian miasta Lwowa. Sprawa została wszczęta duchowo i cieleśnie pomiędzy Sądem a ludźmi z pospółstwa z powodu nalegań ze strony ludzi pospolitych wzburzonych sprawą Donawaka, sprawą, która powstała pomiędzy Donawakiem a jego małżonką Margaritą, a mianowicie o to, że jego, tj. Donawaka, rozwiedli z żoną: pan awakerec, dwóch erecpohanów i dwóch przysięgłych – pan Tuman, syn Kirkora, i pan Pilip, syn Wasila. Pomiedzy nimi zaczęły się potem pojawiać różnice (opinii), czemu się sprzeciwili ludzie z pospółstwa mówiąc, że ponieważ w tej kwestii, to jest Donawaka i jego małżonki, okazują się różnice (opinii), to sprawa zaistniała w niezgodzie z naszym prawem.

Strona 38v^o

Sprawa wyszła poza rozprawę, a z tego [wynikło] wiele zła, ponieważ Donawak, ujrawszy sprawę [roztrąsaną] przez ludzi z pospółstwa z panami starszymi, rozpoczął [okazywać] wielką wrogość (awanturować się). Dlatego Donawak zapragnął tę wielką wrogość (awanturę) zabiżnić i stawił się osobiście, duchowo i cieleśnie przed Sądem i okazał Sądowi list, w którym przedstawił Sądowi swoją wolę. A list ten zaczyna się tak: „Panie Awakerecu, Panowie Erecpohani, Panowie Starsi! Przyszedłem do Boga i Waszych Wysokości i to jest powód mojego przyjscia. Widzę taki tłum

i ludzi miejscowych, którzy [przyszli] z Waszymi Wysokościami pomiędzy bracią z pospólstwa, i to nie dla żadnej innej przyczyny, jak tylko z mojego powodu. Istotnie, ja i my wszyscy dowiedzieliśmy się i wiemy, że jakakolwiek ma to być sprawa przed Waszymi Wysokościami i gdziekolwiek zgodnie z naszym prawem mają zasiąść: awakerec, dwóch erecpohanów i dwóch przysięgłych, to i zainteresowanie (*t'ut'ulmaχ*) jest słuszne i pozostaje silne. W istocie widzę, że zasiadający nie porozumiewają się teraz słowami.

Strona 39r°

I dlatego proszę Wasze Wysokości o to, by się te tłumy rozeszły! Oto ja, dobrze za-domowiony (mocno osiadły), ja, godny wiary, znowu proszę, żeby wtedy, kiedy powód się stawi przed sądem Waszych Wysokości, wytłumaczyli (wyłuszczyli), jak Bóg i Prawo ustalą, co jeszcze potrzeba umysłem Waszych Wysokości, [kiedy on sam] stanie przed Sądem zarówno duchowym, jak i cielesnym”. Donawak w swym osobistym ustnym oświadczeniu zeznał, że przystępując do wyżej zapisanej sprawy odstąpił dobrowolnie od orzeczenia, które wprowadzili pomiędzy niego a jego żonę: pan awakerec, dwóch erecpohanów, dwóch przysięgłych pan Tuman, syn Kirkora, i pan Pilip, syn Wasila. I zobowiązał się (do tego, że) gdy przyjdzie jego małżonka i złożą przeciwko niemu skargę, stanie przed Sądem Duchownym. „Może powinienem wziąć sobie jakąś pomoc?”. Po tym dał Radzie Starszych pamiętne.

Strona 39v°

A.D. 1026, dnia 28 marca

Przed Radą Starszych stawił się pan Iwan, syn pana Jaski [plama] [i zeznał:] „Panie! Z owych 300 florenów mego brata Kaspara, które są u mnie, posłałem mu 30 talarów [na] kosztą podróży do Jerozolimy [tyle wycenił?]. Wiedźcie, Wasze Wysokości, że jeżeli w tym miesiącu te 300 florenów miałoby nie pozostawać u Waszych Wysokości według listu Kaspara, to ja upraszam teraz Wasze Wysokości, aby odstąpili od potrącania mi 1 talara każdego miesiąca”. Wtedy Rada Starszych namyśliwszy się obiecała panu Iwanowi, że będzie odliczać od głównej sumy wyżej wypisanego talara.

A.D. 1026, dnia 29 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się pan Iwaszko, syn pana Miklasza, i zeznał, że z dobrej woli pozwolił der Wasce otwierać dowoli okno na dziedziniec. Niech pan Iwaszko znowu kiedykolwiek zechce otwiera okno albo zamyka.

A.D. 1026, dnia 29 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Stecko, syn pana Hodzi[gi], i zeznał, że swojemu bratu Andrijowi jest dłużny 200 florenów. Pieniądze te, 200 florenów, zapłaci od tego czasu za rok, gdy tylko weźmie zapłatę [?]. Taką samą sumę dał na przechowanie Andrijowi, [z] własnej części w tym domu, gdzie teraz Andrij zamieszkuje.

Strona 40r^o

A.D. 1026, dnia 29 kwietnia

My, ormiańska Rada Starszych miasta Lwowa, czynimy wiadomym, że przed nami stawił się osobiście Tuman, syn Jaski, i poprosił nas o jeden z tych dwóch domów, który teraz został od nowa zbudowany na dziedzińcu kościelnym na gruncie kościoła obok domu Mygyrdicza, dom mieszkalny (*turgan ov*) na dożywotne zamieszkanie dwóch osób, to jest jego samego i jego żony Hanuhny. Na jego prośbę my, wyżej wspomniana Rada Starszych, wszyscy po dobrym zastanowieniu się zezwoliliśmy dać mu w jednym miejscu taki dom do zamieszkania dla dwóch osób. Obiecaliśmy i wspólnie z wyżej wspomnianym Tumanem ustaliliśmy pewne warunki, że [mianowicie] do jego zamieszkania powinien być [zastosowany] rodzaj dziedzicznej dzierżawy (*baştanê*) [przy której] w większej mierze trzeba wszystko zbudować własnymi pieniędzmi, jak on sam jeszcze lepiej to wie. [na marginesie: nota bene] Ponadto dał Radzie Starszych 200 florenów srebrnych, według polskiego rachunku licząc każdy floren po 30 groszy. Z tego powodu zarówno on, jak po nim jego małżonka, jego potomkowie i bracia mają się na wieczne czasy o budynek nie upominać. A co do Tumana, to także my, wyżej wspomniana Rada Starszych, dajemy mu w tym domu użyteczne mieszkanie, spokojne używanie, bez jakiegokolwiek nagabywania, dla dwóch osób, na co wycisnęliśmy naszą, Rady Starszych, pieczęć.

Strona 40v°

Zostało zapisane A.D. 1026, dnia 17 miesiąca czerwca

Ja, Jakub, syn pana Lazara, podaję do wiadomości tym moim własnoręcznym piśmie, że powstała umowa pomiędzy mną a synem awakereca der Waski, . Dałem mu w najem stragan za opłatą 6 florenów, razem z piwnicą, który to stragan stoi z jednej strony [obok straganu] dzieci pana Torosa, a z drugiej obok straganu żony diakona Iwana Bahatyra, pomiędzy nimi stoi ów stragan. A Holub dał 42 floreny w srebrze. Zasiądzie w tym straganie na siedem lat. Tyle srebra za stragan. [na marginesie: nota bene] Bezmen wosku, który się co roku daje do naszego kościoła, on będzie dawał do zamku (*χala*) w suche dni kwartalnie. Świadczyć będzie także inne usługi, jakie są w cechu, on sam także samodzielnie, bez nikogo zbuduje stragan nie biorąc zapłaty, nie biorąc pożyczki, a tylko mamy mu zwrócić pieniądze, ile wyniesie wedle rachunku. Zrobiliśmy mu to dlatego, że on za własne pieniądze (srebro, srebrniki) kazał zbudować stragan bez względu na koszty różnego rodzaju – od dużego do małego. Zrobiliśmy rachunek co do jednego srebrnika. Jest w nim w srebrze w sumie 42 floreny. Tak to on sam będzie siedział przez siedem lat, a zaczął siedzenie za straganem w siódmym tygodniu po świętach, po święcie.

Strona 41r°

A.D. 1026, dnia 16 października

Przybył z Jeruzolimy pan Kaspar, syn Jaski, i zażądał, by te 300 florenów, które zgłosił za pomocą listu ze Stambułu, zostały ujawnione i wskazane jako będące do odbioru przez jego brata Iwana, jak to obszerniej w rejestrze (zeszycie) zostało zapisane. Pieniądze te przejął pan Iwaszko, pod [jakimiś] warunkami zachował. Pieniądze te od Rady Starszych aż do jego przybycia z Jeruzolimy [miał] brat Kaspra. Kasper zażądał, żeby Urząd zwrócił mu na nowo te 300 florenów, zgodnie ze swym listem zawiadomił Urząd i pokazał, że pan Iwan dał Kasprowi dosyć pieniędzy, zeznał, że stali się przyjaciółmi, skwitował Urząd i pana Iwana, tak że już więcej żadnego gadania i oskarżeń nie pozostało.

A.D. 1025, dnia 26 października

Przed Radą Starszych stawili się pan Lukasz, syn Kirkoszy, i pan Zahno, syn Kirokszy. I Lukasz wyjawiał to, co daje Zahnie jako wiano (wyprawę) za Oluszkę własną siostrę. Naprzód złoty czepiec [z czubem *gawarsali*], na 20 zakończeniach złoto z per-

łami 45 mitkali; złota przepaska na głowę złoto 10 mitkali i perły 10 mitkali; perłowa bramka 20 mitkali; bezec z perłami 18 mitkali; napierśnik (stanik) 7 mitkali; jeden fartuch pozłacany 1 grzywna; 1 fartuch 1 grzywna; 1 srebrna pochwa (pojemnik) pozłacana 1 grzywna; do sakwy (mieszka, wacka) gotowe srebro 1 grzywna; 1 złoty czepek i pięć sukni – jedna szeroka, z jezdu, jedna z czerwonego materiału wełnianego (kamlotu, *zufèn*), druga z muchajeru; 1 dzienna sukmana; bielizna; łóżko, pościel i to, co każdy ma u siebie; błogosławieństwo Pana Boga i 150 florenów kapitału. Przed tym sądem stawił się osobiście z dobrą wolą Zahno, syn Kirkoszy, i zeznał, że został zaspokojony przez pana Lukasz, syna Kirkośy i jego braci, wianem (wyprawą), które dali za swą własną siostrę Oluszkę. Rzeczy [według] wypisanej [listy] kwituje i zwalnia na wieczne czasy zarówno z części ojcowskiej, jak i matczynej, a tak samo ze wszystkich majątkości.. A w związku z tym to jeszcze zeznał Zahno, że w 150 florenach jego małżonki, jest jego 100 florenów, a poza tym to, co wziął jako kapitał. Dlatego zostało to tak zapisane, bo zapomnieli zapisać [wcześniej]

Strona 41v^o

A.D. 1026, dnia 16 października

Przed Radą Starszych stawił się pan Hanko, wnuk biskupa, i zeznał, że jest winien 900 florenów w srebrze swemu bratu Holubowi. Te 900 florenów obiecał Hanko, że miałby na przyszłego [św.]. Piotra płacić gotówką, a nie srebrem.

A.D. 1026, dnia 16 października

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Donawak, lwowianin, i pan Sefer, syn Kalusta, mieszkaniec Kaffy, i pan Donawak z dobrą wolą zeznał, co następuje: „Z woli Pana Boga zawarłem przyjaźń z panem Seferem, synem Kalusta, mieszkańcem Kaffy, i daję mu własną córkę, pannę Dowlat, w formalne, zgodne z prawem małżeństwo”. Pan Donawak zeznał jeszcze, że Seferowi daje najprzód Boże błogosławieństwo i, wedle swej ograniczonej możliwości, to, co następuje: Oprócz złota, pereł, srebra, odzieży, bielizny takiej, jaką dał swej pierwszej córce, Gulaf, pragnie także tej córce dać więcej i poza rzeczami wyżej (wymienionymi) daje swej córce ten dom kamienny, który kupił od Oleksa z Rusi. Pragnie i stara się, ażeby wyżej zapisanemu Seferowi [zapewnić] wraz z własnymi pieniędzmi wieczne dziedziczenie [posiadanie]. A co do swej posiadłości (dworu, *ǰurt*), to ugodzi się z Konstantinem, który ma mu dać nowy kawałek muru, pociągnąwszy go od podwórka od muru domu Aksenta, syna Kewora, aż do samej bramy domu i zbudowawszy stragan. A jeżeli by dziedziczenia nie otrzymał, to

niech sobie powetuje od wyżej zapisanego pana Donawaka. Wtedy wyżej zapisany pan Donawak da swemu zięciowi Seferowi: 1600 florenów w srebrze, a zięć przyniesie ozdobny garnitur (chałat), za 50 czerwonych florenów, łańcuch także za 50 florenów i 1 parę bransolet oraz strój z adamaszku. Wyżej wypisane sprawy zostały przyjęte przez obie strony, a świadkiem tego stali się: pan Andrijas z Kamieńca i pan Haczko, syn pana Awedika, oraz Toros, szewc, mieszkaniec Lwowa. Działo się 10 lutego.

Strona 42r^o

A.D. 1026, dnia 16 października

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Hanko, syn syna [wnuk] biskupa, ze swym bratem Holubem [=Biskupowicze]. Dobrowolnie zeznali i jeden drugiego skwitował co do wszelkich posiadanych przez nich drobnych przedmiotów będących całym dobrem ruchomym pozostałym po ich ojcu. I wszystko, co razem zarobili i to, co przez Boga zostało im wspólnie dane, wszystko ze złota i srebra podzielili pomiędzy siebie, z wartości pieniężnych pozostał u nich tylko sam dom kamienny (kamienica). Z części ogrodu sporo przypadło Holubowi, ale tylko część kamiennego domu [kamienicy] wziął do swej części, aby później nie powstała jakaś skarga albo kłótnia co do innych rzeczy. Poza tym Hanko i Holub poprosili Radę Starszych, aby do ich matki posłała dwóch przysiężnych, którzy by wobec niej zastosowali ormiański obyczaj. Rada Starszych posłała pana Tumana, syna der Kirkora, i pana Tumana, syna Zadika, przed którymi ich matka, pani Ahsapet, zeznała, iż dosyć otrzymała ze swej części, która była u jej dzieci, i dosyć od swych dzieci otrzymała pieniędzy z całego złota i srebra. Pozostała tylko część złożona z domu i jego sprzętów, którą pani Ahsapet wobec przysiężnych miała podarować obu synom i która ma przypaść im i ich dzieciom po jej śmierci. Oni natomiast, to jest Hanko i Holub, będą zobowiązani aż do śmierci chronić to dobro, które pozostanie dla dwóch synów – Hanki i Holuba. A Hanko ponadto zeznał, że to, co pozostało z części ruchomej u żony i dzieci świętej pamięci brata, Greski, to: 500 florenów w srebrze, 10 łyżek 3 grzywny i 3 łuty, 3 kubki 4 grzywny i mniej niż 4 łuty. To pozostało u Hanki.

Strona 42v^o

A.D. 1026, dnia 20 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się der Wasko, syn der Wartana, i pan Zadik oraz pan Miklasz, synowie pana Bernata jako krewni świętej pamięci Miski, syna der Wartana,

i jego owdowiałej małżonki oraz dzieci świętej pamięci Miski, który zmarł w kraju Turków. W Kajseri (Cezarei) u Erdżasa ogłu pozostały po nim jego materiały. Ów Erdżas ogłu Owanes, przybył do Ankary wraz z tymi materiałami i w tym, co napisał, sam o nich dzieciom pana Bernata jako przyjaciółom świętej pamięci Miski opowiedział. W tym czasie spotkał pana Serebkę [wyraz skreślony, nieczytelny], (syna) Dawuda, który wyprawiał się do Ankary. I synowie pana Bernata poprosili Dawuda, [żeby] jako poproszony przez dzieci pana Bernata poczynił w Ankarze starania w tej sprawie. Dzięki prośbie dzieci Bernata i sile pieniądza odebrał (wydobył) on te materiały od Erdżasa ogłu wyrównawszy mu ów dług, który był mu winien świętej pamięci Misko. A ponadto, to, co Erdżas ogłu określił jako wydatek, gdy tylko przywiózł materiały do Ankary, zaraz dał pełną sumę jako wydatek i dług Erdżasowi ogłu, panu Dawudowi, synowi Serepki – 64750 osmanów, co dało 1618 talarów i 3 orty. Dawud dał tę sumę Erdżasowi ogłu, a sam od niego otrzymał 10 wielbłądzich juków na cynamon i 7 na cytwar i 3 cytwały (cukier krystalizowany), które się znajdują niżej, tak że wypadło tyle samo funtów cynamonu co cytwaru. Poza tym Dawud, gdy tylko przyjechał do Lwowa, spieniężył [*χardž étli*] te towary za 59365 osmanów w srebrze, co wynosi w całości 1480 talarów. Dawud sprzedając i zarazem płacąc dług Erdżasowi ogłu zarobił 3103 talary. Po przywiezieniu Dawud oddał w całości te towary dzieciom pana Bernata, panu Zadikowi i panu Mikłaszowi, którzy te towary

Strona 43r°

odebrali od Dawuda. Po odebraniu tych towarów przyszedł do mnie i przedstawił się mnie, der Wasce, jako bratu świętej pamięci Miski. Tedy ja, der Wasko, zeznałem przed Urzędem Waszych Wysokości, że ze swej strony wysunąłem cztery znaczne (dobre) osoby o imieniach: pan Lazar, syn wielkiego hodży (tj. Uluhodża, z rodziny Luchodz), pan Dawud, syn Lazara, pan Tuman, syn Zadika, i pan Hanko, wnuk biskupa, żeby wzięli rozliczenie od pana Dawuda, syna pana Serebki, i którym Dawud da ostateczne rozliczenie, które jest takie, jak zapisano wyżej: 3103 talary. Materiał ten wydał zaraz po przywiezieniu do Lwowa. Tak więc te 3103 talary dali Daudowi synowie pana Bernata, także za wiedzą owych znacznych (dobrych) ludzi, tych, o których już wyżej wspomniano. A i ja, der Wasko, poprosiłem pana Lazara, syna wielkiego hodży (tj. Uluhodża, z rodziny Luchodz), pana Dauda, syna Lazara, pana Hanko, wnuka biskupa, i sam razem z nimi zasiadłem. Potem przyszedli synowie pana Bernata z zeszytem (księgą) i pokazali, że [cena za] te korzenie, które oni odebrali od synów

pana Serebki – cynamon i cytwar, wyniosła 5500. 90 funtów. A wszystkie te korzenie za cenę, jaka w tym czasie była pobierana wśród kupców, floren za funt [?], każdy floren po 30 groszy, oddał Zadikowi i Miklaszowi, synom pana Bernata. A jeszcze wymogłem u Zadika i Miklasza za wiedzą wyżej wymienionych zacnych (dobrych) ludzi 300 florenów na głowę [?], a jeszcze był jeden turecki koń i dwa wozy, za które synowie pana Bernata także wyciągnęli [*émdi boldu*] do 100 florenów. Cała suma u Zadika, syna pana Bernata – według polskiego rachunku każdy floren liczony po 30 groszy – to 5997 florenów. Z tej sumy za moją wiedzą synowie pana Bernata potrącili 3103 talary, które dali synowi Serebki na proces, licząc każdy talar po 35 groszy. Dali także parobkowi (woźnicy) Misce Stepanowi, który był razem w Indiach, 84 floreny zapłaty. A Misko dał 15 talarów dla pana erecpohana Iwaszki za ochroniony depozyt.

Strona 43v°

A jeszcze nowemu pisarzowi miejskiemu Janowi (Janowi) Zagliczce 22 floreny i podwojewodzie Iwanowi 11 florenów, a synowi Wolfa znowu 5 talarów, der Wasce 30 florenów, które dałem świętej pamięci Misce jako depozyt. Wyszła suma wyżej zapisana, jaką wydali synowie pana Bernata. Z wyżej zapisanej sumy wedle mojej wiedzy pozostało 3037 florenów, licząc każdy floren po 30 groszy, a jeszcze u Zadika i Miklasza, dzieci Bernata, 2160 florenów licząc każdy floren po 30 groszy. Tak więc ja, der awakerec Wasko, stanąwszy dzisiaj przed Urzędem Waszych Wysokości daję pod opiekę te wyżej zapisane 2160 florenów małżonce świętej pamięci mego brata Miski i osieroconym dzieciom. [Polecam] najpierw Bogu, a po tym synom pana Bernata Zadikowi i Miklaszowi, aby, tak samo jak przez lata, opiekowali się razem świętej pamięci moją żoną, sierotami aż do ich dojrzałości i całym dobytkiem tak, jak im Bóg jest miły, skoro po śmierci mojego świętej pamięci brata podlegli w sądzie aresztowi. Niech przeto ten areszt dokończą w dobrym zdrowiu, tak jak w sieciach (kratach) aresztu, a tymi 2160 florenami z procentami od nich, wyżywią dzieci pana Bernata, małżonkę świętej pamięci zmarłego wraz z sierotami i każdy niech pozostanie w [dobrym zdrowiu].

[skreślono dwa wiersze: A.D. 1028, 25 lutego stawił się prz(ed) Radą Starszych]

Strona 44r^o

A.D. 1028, dnia 10 stycznia

Po zezwoleniu Rady Starszych i odejściu ludzi z pospólstwa uzyskali miejsce na dom-kram dla syna pana Torosa Rabiczki [na marginesie: nota bene] za 200 florenów, licząc każdy floren po 30 groszy, który to kram jest położony pomiędzy kamiennymi kramami z jednej strony Bohdana, syna Lazara, z drugiej obok kramu Rusina Bohatyrca, przy czym warunkiem jest, że on sam, a potem jego potomstwo będą zobowiązani płacić Radzie Starszych z tego kramu wieczny czynsz co roku po 4 floreny, licząc każdy floren po 30 groszy, a dawanie tego czynszu po wieczne czasy rozpocznie się od tego roku.

Strona 44v^o

A.D. 1028, dnia 14 stycznia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Iwaszko, syn Miklasza, wnuk Stecki, i zeznał, że wziął od pana Jakuba, syna Lazara, pożyczkę 900 starych talarów [wyraszkreślony] w 35-groszowych monetach. Przybył turecki solidny starszy [specjalista od wag, skarbnik; *véznałi t'urk' babi*], który 900 wyżej wypisanych talarów zapłaci panu Jakubowi na świętego Michała – bez mówienia, bez tumultu, bez żadnego pozwu, bez chodzenia do sądu, bez przybierania sobie kogoś do pomocy, a jedynie z dobrego serca spłaci sumę zaciągniętej pożyczki. A jeżeli przed wyżej wymienionym terminem nadejdzie nagle nakaz Boga na pana Iwaszkę, to nie będzie odsuwania tej zapłaty aż do czasu uzyskania przez synów pełnoletniości, ale ten, kto będzie opiekunem, będzie zobowiązany zapłacić panu Jakubowi wyżej zapisane 900 talarów we właściwym terminie.

A.D. 1028, dnia 5 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście Hanko i Holub, wnukowie biskupa, i Holub skwitował swego brata Hankę z owych 900 florenów, które Hanko był dłużny Holubowi. Zgodnie z zapisem sądu bywał zaspokajany przez Hankę do końca danego miesiąca, a ów zapis, który sporządzili między sobą bez (stosowania) prawa, [Holub] umorzył i w ten sposób uwolnił swego brata Hankę na wieczne czasy.

Strona 45r°

A.D. 1028, dnia 3 czerwca

Przed biskupem i Radą Starszych stawił się pan Donawak razem ze swym synem i poprosili biskupa i Radę Starszych, aby córkę pana Donawaka o imieniu Barbara, z Inflan, niezamężną, uznali za sposobną [do zamążpójścia] za Wartiga, syna Iwaszki. Następnie Rada Starszych przypomniała sobie wyżej zapisaną sprawę tej dziewczyny, która już wcześniej w ten sam sposób [przyrowadzona] przez pana Donawaka stanęła przed katolikosem i Radą Starszych, i to, że [tego samego znowu] zażądali. W tamtym czasie katolikos i Rada Starszych nie chcieli ich zbliżenia się, zrozumiawszy, że ta dziewczyna stała się chrześcijanką po to, żeby wejść do domu na polskiej ziemi. Tak samo więc i teraz idąc tą samą drogą zarówno biskup, jak i Rada Starszych przydali wagi tej sprawie. W istocie pan Donawak razem z synem stawili się osobiście przed biskupem i Radą Starszych i zeznali pod przysięgą, że wyżej zapisana Barbara została chrześcijanką Kościoła Ormiańskiego. Poza tym obiecali przed Radą Starszych, że zaraz po tym w wyniku zgłoszenia się kogoś nie powstaną w Urzędzie żadne trudności związane z tą dziewczyną. W tym wszystkim pan Donawak razem z synem mają zastąpić Urząd, któremu syn dał jako pamiętne 3 grosze. I wtedy dopiero, po tylu okolicznościach przemawiających za, biskup i Rada Starszych połączyli Wartiga, syna Iwaszki, z Barbarą, córką pana Donawaka, wyżej zapisaną. I zaraz biskup razem z księżmi pobłogosławili [ich] w znaku [małżeńskim] pod tym warunkiem, że pan Donawak po nadchodzącym Świętym Krzyżu i zgodnie z kanonem odda Wartigowi, synowi Iwaszki, wyżej zapisaną dziewczynę Barbarę, ten zaś zaraz w tym czasie szybko odprawi Jol-Melik, która jest u niego, i [usunie] wszystko, co ona posiada.

Strona 45v°

A.D. 1028, dnia 21 lipca

Przed Radą Starszych stawili się bracia Jakub i Peter, synowie Hanuhny, wnukowie Juhno. Zgodnie z pierwszą umową, jaką Jakub zawarł z bratem, zdecydował się zeznać, że pozostaje dłużny bratu 300 florenów, do zwrotu wtedy, gdy bracia zechcą dom opuścić. I oto teraz znowu przyszli tak samo Jakub z Petrem, a Petre zeznał, że [zamiast] tych 300 florenów, które Jakub powinien oddać przy opuszczaniu domu, ma mu dać 150 florenów od zaraz do nadchodzącego [świętego] Michała, a pozostałe

150 do jarmarku we Lwowie A.D. 1029 – bez słów, bez zgiełku [że] my teraz dom opuszczamy. Jakub zeznał także, że w wyżej im wypisanych terminach ma im zapisać w testamencie pieniądze w srebrze – bez słów, bez gromady ludzi. Dali pamiętne [po] 3 grosze z obu stron.

A.D. 1028, dnia 5 sierpnia

Przed Radą Starszych i erecpohanami stawił się pan Hanko, wnuk biskupa, i poprosił ich [o to, żeby] wtedy, kiedy będą mieli zamiar wznieść budynek na dziedzińcu biskupstwa – czy to z kamienia, czy z drewna – budowę tak przeprowadzili, żeby nie szkodziła oknom jego izby. Co Rada Starszych mu obiecała, on zaś z uwagi na życzliwość Rady Starszych dał Radzie Starszych 40 florenów w srebrze, [na marginesie: nota bene] aby w przyszłości nie wznosili przynoszących szkodę budowli naprzeciwko jego okien. Co mu cała Rada Starszych dobrym słowem obiecała.

Strona 46r^o

A.D. 1028, dnia 16 września

Przed awakerecem i Radą Starszych stawił się osobiście pan Donawak i poprosił Radę Starszych mówiąc w ten sposób: „Oto zgodnie z datą przeze mnie zapisaną jestem przed Waszymi Wysokościami, jako że moją córkę Barbarę miałem do Świętego Krzyża oddać zgodnie ze zwyczajem Wartigowi, synowi Iwaszki i Jol-Melik zaraz wyprowadzić. I oto jestem gotów spełnić to, co zapisałem. W istocie – jak Waszym Wysokościom jest wiadomo – młodzieniec jeszcze nie przychodzi. Dlatego upraszam Wasze Wysokości jako moich panów, żeby za zezwoleniem Waszych Wysokości Jol-Melik pozostała u mnie jeszcze przez jakiś krótki czas, dopóki córki nie wydam mężowi, ponieważ nie mam nikogo, kto by do rąk tej kobiety przekazał wszystkie jej rzeczy. Dlatego proszę Wasze Wysokości: okażcie łaskę do pewnego czasu!” [W odpowiedzi na] prośbę pana Donawaka awakerec wraz z Radą Starszych dali panu Donawakowi polecenie, żeby po upływie tygodnia od nadchodzącej niedzieli nie trzymał już u siebie Jol-Melik, żeby dłużej nie była u niego ani dnia, ani godziny. Donawak przyjął to z wdzięcznością.

A.D. 1028, dnia 23 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Jakub, syn Lazara, i skwitował potomków Iwaszki, syna świętej pamięci Miklasza, mówiąc w ten sposób: „Dosyć mi było (wszystkiego) od moich opiekunów, jak i od pana Tumana, syna Zadika, i jego braci. 900 starych talarów był mi winien świętej pamięci Iwaszko, o czym jest w moim

urzędowym zapisie. A teraz ja zapis ten umarzam i kwituję potomków świętej pamięci [zmarłego] na wieczne czasy”.

A.D. 1028, dnia 21 października

Przed erecpohanem i Radą Starszych stawił się osobiście [w] imieniu swego ojca Bogdan, syn Donawaka, i skwitował Torosa i Greskę, synów Agopa, z 500 florenów, które wespół z synem Donawak wręczył wyżej wymienionym synom Agopa jako zabezpieczenie (zastaw) dla zięcia Wartika. I Bogdan zeznał jeszcze, że owe 500 florenów od wyżej zapisanych synów Agopa wraz z procentami wystarczyło zarówno ojcu, jak i jemu, przeto ich skwitował na wieczne czasy.

Strona 46v°

A.D. 1028, dnia 21 października

Przed erecpohanami i Radą Starszych stawili się osobiście synowie Hanuhny Jurko, Petre i w imieniu także ich trzeciego brata Szimki zeznali, że zostali zaspokojeni przez braci Jakuba pierwszą ratą 150 florenów, według zapisu Jakuba, co kwitują Jakubowi na wieczne czasy.

A.D. 1029, dnia 28 lutego

Przed erecpohanami i Radą Starszych stawił się Jakub, wnuk Mikeleja, i zeznał, [że jest winien] panu Jurce, synowi pana Lazara, 25 florenów gotówką, licząc każdy floren po 30 groszy, i że roztrwonił własną część swego domu, co miałoby być usprawiedliwieniem tego, że do pewnego czasu przyjdzie mu spłacać [dług] bardzo powoli.

A.D. 1029, dnia 28 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Kaspar, wnuk Mikeleja, i przyznał panu Jurce, synowi pana Lazara [, że jest mu winien] 25 florenów w gotówce, licząc każdy floren po 30 groszy, i zabezpieczył pana Jurka na swojej części domu, co sprawi, że będzie spłacać bardzo powoli do właściwego czasu.

A.D. 1029, dnia 12 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jakub, syn Lazara, i pan Tuman, syn Kirkora. I pan Tuman zeznał, że owe 1000 florenów, które wziął od pana Jakuba przez ręce pana Awedika, kazał zapisać w ratuszu [na] własnym domu i dał panu Jakubowi w posiadanie. A teraz nadszedł termin, by dać panu Jakubowi te pieniądze (srebro) przez ręce pana Awedika. Więc znowu umówili się z obu stron w ten sposób, że od tej chwili w ciągu roku pan Tuman będzie trzymał te 1000 florenów, a pan Jakub będzie nadal miał w posiadaniu dom, tak jak posiada go teraz. A kiedy minie rok, pan

Strona 47r^o

Tuman da panu Jakubowi przez ręce pana Awedika te 1000 florenów, pan Jakub natomiast weźmie te jego 1000 florenów i będzie zobowiązany opuścić dom i umorzyć w ratuszu dokonany zapis. Ponadto pan Tuman zeznał, że brat pana Jakuba, pan Jurko, dał panu Tumanowi 200 florenów w srebrze, które to 200 florenów pan Tuman kazał używać dopóty, dopóki pan Jakub nie zwróci 1000 florenów. A kiedy pan Jakub da owe 1000 florenów, wtedy on sam będzie zobowiązany dać panu Jurce 200 florenów, znowu przez ręce pana Awedika, bez mówienia, bez zgiełku, bez pozwu, bez zwłoki.

A.D. 1029, dnia 23 marca

Przed Radą Starszych stawił się pan Zadik, wnuk biskupa, i pan Wartik, syn Hrihora. I Zadik zeznał dobrowolnie, że po świętej pamięci córce pana Hrihora z pierwszej żony pozostało złoto, srebro, perły, a tyle, ile tego było, przyniósł do Rady Starszych. Zadik zeznał, że został zaspokojony wszystkim złotem, srebrem i perłami i już na wieczne czasy nie pozostał mu żaden spór o cokolwiek. A w sprawie tego, co pozostało po żonie, Zadik zeznał dobrowolnie i podarował Jakubowi, synowi z pierwszej żony, połowę drewnianego kramu, który nie ma należeć do żadnego z dzieci, ani być w jego władaniu, ani [być wystawiony] na sprzedaż, ani prowadzony. Oto złoto, srebro, jakie przynieśli do Urzędu: 1 czepiec, bez pereł; 1 kanwa (*k'anica*) złoto i 2 kołnierze z perłami; 1 para mankietów z perłami; 1 pas 2½ grzywny i 31 mitkali złota i 7 mitkali pereł. A pan Wartik te perły wraz ze złotem podarował Manuszak, starszej córce Zadika Żeniawskiego. A innym dzieciom z tego złota i srebra nic nikomu nie przeznaczył z tej przyczyny, że Zadik Żeniawski ze swego majątku zapisał swemu synowi (*ér oyul*) na wieczne czasy połowę drewnianego kramu. I pan Wartik wziął do siebie pierwszą córkę i obiecał, że pewnego dnia, [gdy] dziewczynę spotka uczciwy [dobry, szlachetny młodzieniec, to] z miłości Bożej własnym kosztem przygotuje wyprawę i, jako że jest krewną [i] doprowadzi [sprawę do szczęśliwego końca].

Strona 47v^o

A.D. 1026, dnia 13 stycznia

To jest krorak Kaski, córki Lazara, [syna] świętej pamięci der Kirkora, która jest małżonką Andrija, syna pana Hodzigi. Mocą tego, który świat utrzymuje, wszechmocnego Ojca, Syna, Ducha Świętego, który uczynił to szczęśliwe wesela wyprawione w cieniu przez Boga dla miasta Lwowa zbudowanego [kosciola] Zaśnięcia Najświętszej Rodzi-

cielki do wszystkich awakereców, wszystkich erecpošanów, der Wasko, pana Iwaszki i pana Stepana. Pan Andrij, syn Hodżigi, który się stawiał przed Urzędem (*orėnk*) i duchowieństwem, zażądał od pana Miski, syna Zadika, i jego małżonki, ich szlacheckiej córki, panny Kaski w formalny związek małżeński, który niechaj Pan Bóg uczyni szczęśliwym, amen. Ja, Misko, syn Zadika, odtąd [już] z przydomkiem Rabciczka, daję wespół ze swą żoną i moimi braćmi Kasperem i Torosem mojej szlacheckiej córce, pannie Kasko: najpierw błogosławieństwo Boże, następnie niektóre rzeczy potrzebne ciału, przygotowane z łaski Pana Boga, a mianowicie: najprzód kowerta złoto i perły, 50 mitkali; opaska na głowę 60 kwiatów (rozet) złoto z perłami 20 mitkali; złota kolia 25 mitkali, 1 para mankietów z perłami 15 mitkali; 1 perłowa bramka 20 mitkali; perłowa obręcz na szyję (podgarłek) 6 mitkali; 1 para haftowanych mankietów 15 mitkali; druga bramka 1 mitkal; perłowy naszyjnik 6 mitkali; 1 para haftowanych mankietów i haftowany przodek; 1 bramka od haftowanego czepca; 1 złoty czepiec; 1 jedwabny pas srebro pozłacane pół grzywny; drugi pas srebro pozłacane jeszcze 2 grzywny; kaftanik kobiecy złotogłów ze złotymi bordiurami [*ofnatlar*] i srebrnymi haczykami; 2 suknie szerokie z jezdu z aksamit[k]ami; suknia z materiału wełnianego i jedna z muchajerowymi aksamit[k]ami; 1 aksamitna kołdra (pierzyna) (siedzisko, *tošak*); poducha; bielizna (pościel) jak u wszystkich przyzwoitych [kobiet, ludzi]; 1 pierścień zaręczynowy z 4 czerwonych florenów; wyłaczana koszula dla zięcia; 1 muchajerowa szubka dla zięcia; kapitał; Boże błogosławieństwo i 200 florenów w monetach oraz do noszenia przez zięcia podwójna bransoleta za 20 czerwonych florenów. Krorąk ten został zapisany tutaj dlatego, żeby nie zapomnieli go spisać [oddzielnie, formalnie].

Strona 48r°

A.D. 1029, dnia 6 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się synowie Hanuhny Jurko, Petre, Szimko i zeznali, że zostali zaspokojeni przez ich brata Jakuba. Końcowa rata wyniosła 100 florenów, została zapisana staraniem Jakuba, skwitowali nią Jakuba na wieczne czasy i odtąd Jakub nie jest już im nic dłużny. Tamże Jakub zaraz się sam stawiał i zeznał, że dosyć otrzymał od Jurki, Petre i Szimki wedle testamentu ich matki. Wynika z tego, że Jakub skwitował ich na wieczne czasy.

A.D. 1029, dnia 4 maja

Przed Radą Starszych stawili się osobiście: pan Pilip, syn Wasila, z jednej strony i pan Dawid, syn Lazara, z panem Tumanem, synem Zadika, z drugiej strony. I pan Pilip ze-

znał, że jest dłużny panu Dawidowi i panu Tumanowi sumę 500 florenów w gotówce, które to 500 florenów obiecał im spłacić gotówką w srebrze do przyszłego jarmarku lwowskiego. A w tej wyżej wymienionej sumie zapisuje im w całości, tak jak ją sam posiadał, nieruchomości pana Tumana, syna Juhnny, i synów Kewora, uzyskaną od krakowianina Fridricha Szmalca (Fridriř Šmalc).

A.D. 1029, dnia 24 maja

[na marginesie: K'irkor] U Rady Starszych pozostała Maruhnie, posługującej u biskupa, 60 florenów w srebrze. Z tych 60 florenów będą dawać Maruhnie 12 florenów rocznego procentu. Było 100 florenów, a wzięła 40.

A.D. 1030, dnia 15 czerwca

Rada Starszych oddała Maruhnie wyżej wypisaną sumę w srebrze, tak że Maruhna [stanąwszy] przed Sądem na świętego Jana skwitowała Radę Starszych na wieczne czasy z całych 100 florenów.

Strona 48v°

A.D. 1029, dnia 8 czerwca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony Hanuhna, małżonka Zadika, syna świętej pamięci Bij-Aty, a z drugiej pan Jakub, syn Stepana. I pan Jakub zeznał, że jest dłużny Hanuhnie własny dług 690 florenów, na które to 690 florenów na oprawie zabezpieczył na wszystkich swoich dobrach zarówno stojących, jak i ruchomych. A wyżej zapisaną sumę Jakub spłaci Hanuhnie gotówką w ciągu roku od dnia dzisiejszego.

A.D. 1029

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Jakub, syn Andrija, wnuk Mikejela, i zeznał, że został zaspokojony za swoją posługę przez pana Zadika i przez pana Miklasza, synów Bernata, za co ich skwitował na wieczne czasy.

A.D. 1029, dnia 10 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony pan Pilip, syn Wasila, z drugiej strony pan Haczadur, jego zięć. I Haczdur zeznał, że te 1000 florenów zapisał mu jego teść, pan Pilip, jako wiano za swoją córkę Mariene. „Przez 10 lat nie dał nic i oto teraz dał 700 florenów, a pozostałe 300 jeszcze da i, jeśli Bóg pozwoli, teraz będę mógł pójść własną drogą”. Zaraz znowu podniósł się także pan Pilip i zeznał, że swemu zięciowi, panu Haczadurovi i jego małżonce Mariene darowuje z własnej dobrej ręki – dostrzegłszy ich starania względem siebie – mianowicie: naprzód 1000 florenów, które dał na połowę domu sosnowego, który teraz posiada barwierz Dom-

menik, a który to dom jest położony z jednej strony obok domu Zajglica, a z drugiej domu Wojnara. Dalej darowuje im owe 500 florenów, które były dane (dał) na dwór siemiszowski. Nastę[pnie]

Strona 49r°

darowuje im jeszcze ten ogród – który jest położony przy zagonie kapusty panów Bernatowiczów aż do ogrodu naprzeciwko – na wieczne czasy, aby odtąd słowo syna pozostawało z tym (wszystkim) w zgodzie.

A.D. 1029, dnia 7 grudnia

Rozpoczął się spór pomiędzy wnukiem biskupa Holubem a Wartikiem, synem Iwaszki, który to spór rozpatrzyła Rada Starszych i wezwała [do zgody] obie strony, chcąc słowem i radami [zdjąć] z nich ciężar (oskarżeń) i żeby odtąd ani słowem, ani ramieniem nie stawali przeciwko sobie. Lazar, syn Uluhodży, i Iwaszko, syn Agopa, także wnieśli oskarżenie do Rady Starszych dotyczące Wartika, który – zgodnie ze słowem Starszych – miał pozostawać w spokoju z Holubem pod karą 50 grzywien. A tymczasem Holub poprosił Radę Starszych, ażeby od dziś do 7-ego była cierpliwa w sprawie oskarżenia, żeby tego dnia mógł złożyć skargę na ich stryja [? *biyahalarin*], a do tego czasu obiecał pozostawać w pokoju z Wartikiem.

dnia 15 grudnia

Stawił się Holub, syn Zadika, razem z Torosem i Toros złożył porękę za Holuba w wysokości 50 grzywien, że ten będzie się zachowywał spokojnie wobec Wartika.

A.D. 1030, dnia [2? 12? 22?] marca

Przed Radą Starszych stawili się pan Tuman, syn Kirkora, i pan Jakub, syn Lazara. I pan Tuman zeznał, że owe 1000 florenów, które był wziął od pana Jakuba przez ręce pana Awedika oraz własny dom kazał w ratuszu zapisać panu Jakubowi w jego posiadanie i podarował. Teraz także nadszedł termin, żeby panu Jakubowi dać te pieniądze przez ręce pana Awedika. Tak więc znowu ugodzili się z obu stron w ten sposób, że od

Strona 49v°

tego czasu w ciągu roku (za rok) pan Tuman będzie trzymał te 1000 florenów, a pan Jakub będzie miał w posiadaniu dom tak, jak go ma. A jeżeli przed upływem roku pan Jakub wyprowadzi się z tego domu, wtedy pan Awedik powinien te 1000 florenów oddać panu Jakubowi do przyszłego jarmarku lwowskiego. A te 200 florenów, któ-

re niezależnie od tamtego tysiąca florenów, pan Jurko, brat pana Jakuba, podarował w swej łaskawości panu Tumanowi, zaspokoili pana Jurkę – jak sam zeznał – i skwitował on pana Tumana na wieczne czasy.

A.D. 1030, dnia 9 lutego

Przed Radą Starszych stawili się: pan Awedik, syn Szimki, i pan Gresko, syn Zahno, w imieniu rodzonego brata Petre i zięcia pana Awedika. I pan Awedik uznał swój dług [wobec] Petre, swego zięcia, wyżej zapisanego, dla syna Zahno, za własną posługę gotówkową w srebrze – 800 florenów, licząc po 30 groszy za każdy floren. Kapitał wzrósł jeszcze o 400 florenów, a cała suma wyniosła 1200 florenów. Pan Awedik zeznał, że pozostaje dłużny te 1200 florenów wyżej zapisanemu Petre, swojemu zięciowi. Zaraz stawił się tutaj osobiście wyżej zapisany pan Gresko, syn Zahno, i uznał wobec wyżej zapisanego pana Awedika, syna Szimki, dług 200 florenów, licząc 1 floren po 30 groszy. Te 200 florenów wyżej zapisany pan Gresko razem ze swym bratem pozostał dłużny i ma zapłacić panu Awedikowi, kiedy [ten o floreny] się upomni.

Strona 50r°

A.D. 1030, dnia 11 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony pan Pilip, syn Wasila, a z drugiej strony pan Tuman, syn Zadika, i pan Dawid, syn Lazara. Pan Tuman i pan Dawid zeznając powiedzieli, że ich zaspokoilo 500 florenów, które im dał jako porękę (gwarancję, żyro) Fridrich Szmalc (Fridriř Šmalc). Zostali zaspokojeni, wobec czego skwitowali pana Pilipa na wieczne czasy.

A.D. 1030, dnia 12 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście z jednej strony pan Ohan, syn Hodżigi, a z drugiej strony pan Donawak. Pan Ohan powiedział w ten sposób: „Przyczyną mojego przyścia przed Wasze Wysokości [było to, że] mój świętej pamięci stryj (*dadu*) Iwaszko, syn Miklasza, uzyskał od pana Donawaka dla mego brata Andrija 200 florenów w gotówce [płatne w ciągu] roku, a Andrij, mój brat, tę sumę w gotówce tutaj, przed Waszymi Wysokościami, zapisał na własnych dobrach mego stryja Iwaszki. Tak więc w tym czasie, zanim minął rok, mój brat Andrij za wiedzą świętej pamięci mego stryja Iwaszki oddał wyżej zapisane 200 florenów z procentami (*intérésasī bila*) panu Donawakowi, a mój stryj Iwaszko miał przyjść i skwitować mego brata Andrija. Dzień po dniu minął, a tymczasem nie mógł on odrzucić Bożego rozkazu, [który] przyszedł do mego stryja Iwaszki. Tak więc teraz z tego powodu wezwałem tutaj pana Donawaka, aby przed Waszymi Wy-

sokościami zeznał, czy te 200 florenów, które dał mojemu bratu Andrijowi, dał na słowo mego stryja Iwaszki, czy też dał mnie po raz drugi, [?], kiedy nadszedł termin. A znowu, kiedy wziął od Andrzeja jego pieniądze, wtedy zaraz stawił się tutaj osobiście i zeznał, że owe wyżej zapisane 200 florenów dał na słowo pana Iwaszki panu Andrzejowi, synowi Hodżigi. A kiedy nadszedł czas, wtedy Andrij owe 200 florenów z odsetkami znowu oddał mnie”. Wtedy pan Ohan poprosił, żeby to, co pan Donawag zeznał, zostało zapisane w rejestrze (księdze, zeszytcie), a także dał pamiętne.

Strona 50v^o

A.D. 1030, dnia 19 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony pan Toros, syn Agopa, ze strony swych ciotek, z drugiej strony żona Hryszki, Dżahan i córka Mariane, żona świętej pamięci Mamuhci [= miejskiego wytwórcy lub sprzedawcy bawełny], (potomka) pozostałego po Gazarze. I Mariane złożyła [skargę] na jedną z ciotek Torosa, imieniem Bilenka, mówiąc w taki sposób: „Panowie! Przyszłam do Waszych Wysokości jako do moich panów. Świętej pamięci mój mąż, Gazar, za życia swej pierwszej żony tak [sprawę] załatwił, że wszystko to, co pozostało po jego śmierci, pozostało u dwóch synów, oddane pani Bilence jako ciotce tych synów. Ja pozostałam jako druga żona Gazara i urodziłam mu dwóch synów, jeden zmarł, drugi żyje i stawił się przed Waszymi Wysokościami. Dopóki żył mój mąż Gazar, razem wychowywaliśmy synów pozostałych po pierwszej żonie. Kiedy do Gazara doszedł nakaz Boga, ja pozostałam bezradna. Tych synów nie było czym wyżywić i ja ich oddałam ciotce, ponieważ miała ona także majątek. Dzisiaj obaj ci synowie są zdrowi, a ich majątek pozostał u pani Bilenki. Dlatego upraszam Wasze Wysokości jako moich panów, [żeby] mój syn, jako urodzony z Gazara, stał się bliższy spadku od rodzonych braci pochodzących od jednego ojca. A wspomnianą ciotkę upraszam, żeby, skoro posiada jego majątek, to, jakkolwiek by on był, został oddany mojemu synowi, tak jak jego rodzonym braciom”. Toros ze strony swej ciotki dał taką odpowiedź: „Panowie! Seniorzy! Wiedźcie, Wasze Wysokości, że świętej pamięci Gazar w ciągu swego życia okazując swą nikczemność, względem swej pierwszej żony, jakkolwiek by ona była, [a także] po jej śmierci, zbliżył się do mojej ciotki, [a potem] odsunął jako od osoby bliskiej świętej pamięci żony. Poprosił, by rzeczy [pozostałe] po jego żonie zostały sprzedane, a pieniądze oddane obu sierotom pozostałym po zmarłej żonie. Moja ciotka zlitowała się nad tymi dwiema sierotami jako nad powinowatymi i przejęła także ich dobra.

Strona 51r^o

Wylczyła 35 florenów. Ja te 35 florenów wzięłam z powrotem i zwróciłam tym sierotom. Kiedy nadszedł nakaz Boga na ojca tych dzieci, na Gazara, wtedy Mariane, macocha tych dzieci, przyprowadziła obie sieroty i oddała mojej ciotce mówiąc: ‘Nie ma czym ich żywić’. Ciotka moja zlitowała się i zaraz dała [znać] do córki brata żony Antos prosząc, by się [nimi] zaopiekowała. Na utrzymanie wyznaczyła co roku po 17 florenów. Panami [by] nie [zostali], gdyby nie było procentów od tych 35 florenów. Głowy mi już nie stało i odkrajałam sobie – jak dużo tego było [?], wie tylko Pan Bóg”. Potem Rada Starszych wczuła się w [sytuację] wnuka, w te domagania się [od] Rady Starszych i litując się nad tym biednym chłopcem dała mu jako podarek 10 florenów srebrem, a jego matce 4 floreny w tym celu, aby już ani w imieniu ciotek, ani od siebie samych, ani na swoich potomków, ani on, ani jej syn więcej skarg nie składali. To Mariane przed Radą Starszych obiecała, że odtąd ani na niego, ani na jego potomków, ani ona, ani jej syn nie będą składali skarg i ani ona, ani jej syn nie będą sprawiać trudności. A Toros poprosił, żeby jego niniejsze zeznanie zostało zapisane w księdze (rejestrze) i dał pamiętne. A 10 florenów wyżej zapisane dzieciom Toros oddał do rąk [członów] Rady Starszych.

Dnia 17 czerwca

Rada Starszych wzięła od Torosa wyżej zapisane 10 florenów, wymieniła na 3 stare talary i 6 talarów lewkowych i dała panu Iwaszce, synowi Agopa, jako zabezpieczenie (zastaw). Powróciwszy z Turcji, Iwaszko nie oddał wyżej zapisanych pieniędzy (w srebrze), ani [w] procentach. A teraz, jeśli Bóg da, przyjdzie tą samą drogą i da główny procent.

A.D. 1031, dnia 11 kwietnia

Iwaszko, syn Agopa, dał wyżej zapisane 10 florenów, i 4 floreny jako procent od tych 10 florenów. Te 4 floreny Rada Starszych dała matce wyżej zapisanych dzieci na ich utrzymanie, a 10 florenów pozostało w Radzie Starszych.

Strona 51v^o

A.D. 1030, dnia 21 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście rodzeni bracia, synowie Zadika pan Gresko i pan Tuman. Gresko złożył skargę na własnych braci noszących imiona Tuman i Jakub. Powiedział tak: „Panowie Erecpohani! Panowie Starsi! Wnoszę skargę do Wa-

szych Wysokości na moich własnych braci Tumana i Jakuba [na to, że] oni – nie wiem z jakiego powodu – nie chcą mnie, [jednego z] własnych braci dopuścić do mojej własnej ojcowizny. W sklepie (piwnicy) moje potrzebne mi rzeczy (towary) są z ich zamkami, tak samo moje izby i wszystko, co mi przynieśli, zamknęli na zamki. Nie wiem, czy zrobili tak za wiedzą Waszych Wysokości. W każdym razie domagam się, aby moją piwnicę i inne pomieszczenia otworzyli i mnie samego jako ich własnego brata do mojej własnej ojcowizny dopuścili”. Wtedy na żądanie Greski Tuman dał taką odpowiedź mówiąc: „Panie Erecpohanie! Panowie! Seniorzy! Ja tutaj przed Waszymi Wysokościami nie jestem zobowiązany do dania odpowiedzi na żądanie mego brata, Greski – jestem w tym mieście osiadły i jeśli jemu coś krzywo wygląda, niech mnie pozwie do sądu, tam jestem gotów mu się usprawiedliwić”. Rada Starszych zwróciła się do Greski w ten sposób: „Ponieważ Tuman nie chce dać odpowiedzi na Twoją skargę, odsyła cię do wójta”. Pan Tuman za orzeczenie pięknie Radzie Starszych podziękował i poprosił, aby te słowa zostały zapisane do akt, a także dał pamiętne. W dalszym ciągu pan Tuman poprosił Radę Starszych w takich słowach: „Panowie! To także mówię Waszym Wysokościom, że mój brat Gresko przechwala się przede mną tak, że i ja ze swym zdrowiem nie czuję się bezpieczny. Tak więc upraszam Wasze Wysokości, abyście jako Urząd tego panu Gresce zakazali i żeby ze mną zachowywał spokój, a jeżeli jemu

Strona 52r°

miałbym być co dłużny, to niech działa z pomocą prawa”. Rada Starszych na żądanie pana Tumana nakazała panu Gresce, by pod karą 100 grzywien zachowywał się spokojnie w stosunku do swego brata.

Dnia 5 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony Toros, syn Zadika, a z drugiej strony pan Hanko z bratem Holubem, wnukowie biskupa. I Toros zeznał mówiąc tak: „I on, i jego bracia Misko i Kaspar zostali zaspokojeni przez Hanke i Holuba 130 florenami opłaty za mury, i skwitowali ich na wieczne czasy”.

Dnia 5 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Hanko i Holub, wnukowie biskupa, rodzeni bracia. I Holub zeznał, że 92 srebrne floreny ich matki zostały zabrane przez Awedika, syna Domażirskiego.

Dnia 27 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony pan Haczko, syn Awedika, a z drugiej strony pan Tuman, syn Zadika. I pan Haczko zeznał w taki sposób: „Panowie! Były różnice pomiędzy synami Zadika panem Tumanem i rodzonym bratem, Greską, a mianowicie: z jakim argumentem wystąpił Gresko w sprawie [wyższości] domów kamiennych nad domami drewnianymi i ja znowu nie wiem, w jakim celu chciałby on wyjść z ich drewnianego domu i wejść do kamiennego, którego (to Greskę) pan Tuman razem ze swym bratem Jakubem nie chcieli dopuścić do własnej posesji. Następnie dostrzegłem różnice pomiędzy nimi i przyprowadziłem pana Tumana i brata Jakuba jako fachowców (biegłych), żeby wprowadzili swego brata Greskę do ich posiadłości.

Strona 52v°

W związku z tym, że kiedy pan Tuman z bratem Jakubem dostrzegli własną bezsilę wobec mnie [wyraz nieczytelny; żeby zapłacić]. Następnie zasiąść powinienem ja z panem Pilipem, synem Wasila, z panem Awedikiem, synem Szimki, i zbadać to, o czym się dowiedzieliśmy. Powinniśmy odzyskać to, co zabrał Gresko, odebrać mu posiadanie małego, drewnianego domu, do którego najpierw się wprowadził, a panu Tumanowi razem z Jakubem przywrócić ich własną część w domu kamiennym. A jeżeli Gresko nie będzie chciał przystać na moje i wyżej zapisanych zacnych (dobrych) osób rozwiązania i przy użyciu pieniędzy razem z teściem [?] przeprowadzi się z domu kamiennego do drewnianego, wówczas ja będę zobowiązany dać panom Tumanowi i Jakubowi zastaw na 2000 florenów, które to 2000 florenów będzie stanowić dla pana Tumana i pana Jakuba [gwarancję] na cały mój majątek, zarówno ruchomy, jak i nieruchomy. Zaraz, kiedy tylko mnie wezwą, będę zobowiązany przeprowadzić intromisję do posesji”.

[wiersz skreślony:] [A.] D. 16 lutego A. 88

A.D. 1031, dnia 16 marca

Przed Radą Starszych stawili się synowie Kirkoszy, trzej bracia: Jurko, Petre i Szimko. I wszyscy trzej zeznali, że dwaj z nich Petre i Szimko odprawili (odsunęli) swego brata Jurkę od wszystkich rzeczy jakie tylko być mogą, zarówno pieniędzy, jak i srebra. Ich brat zaraz [wstał i] zeznał przed Radą Starszych, że od obu braci dosyć otrzymał ze wszystkich rzeczy i już nic nie pozostało z ich sporów.

Strona 53r^o

[A.D.] 1031, dnia 12 lipca

Ja, Hajnko [i Holub], wnukowie biskupa, tym napisanym tekstem podajemy do wiadomości, że zawarliśmy pomiędzy sobą umowę i uzgodniliśmy wszystkie [sprawy] dotyczące naszych majątków od czasu naszego podziału nieuporządkowanych oraz wszystkich drobnych kwestii długów, które też istniały pomiędzy nami i że w związku z tym już nic nikomu nie pozostaliśmy dłużni. Jako wspólny dług, czy to naszego ojca, czy naszego brata Greski, pozostał tylko nasz dom kamienny z dwóch części. Jedna część jest Hajnki, jedna Holuba, jedna żony świętej pamięci Greski, a czwarta część naszej matki, którą to, tę czwartą część, nam dwóm [mnie i] Holubowi zapisała przed Radą Starszych i nam dwóm z Holubem podarowała. Ta część będzie należała do nas dwóch i syn Greski nie ma nic do niej. W ogrodach syna Greski [skreślono: nie ma nic] czwarta część jest oczywiście moja. Ja, Hajnko [mam prawo] do tych ogrodów, założyłem odyłowanie [wyposażenie w belki i deski] do studni, do bruku podwórka. Cały dom na nowo postawiłem, a także na winnicę obszerne miejsce wyznaczyłem, zgodnie z księgą i rachunkiem za 600 florenów przebudowałem. Kiedy czas nadejdzie, że dzieci zażądają [swojej] części, to oświadczam, że – gdyby jeszcze doszedł spadek po moim świętej pamięci bracie Gresce – wszystko [przypadnie] jego żonie i dzieciom. A ja, Hajnko, jestem pierwszy według mego pisma, które podałem Radzie Starszych. Ponadto ja, Hajnko, i Holub ugodziliśmy się w sprawie mieszkania – od dzisiaj w ciągu 10 lat pod gwarancją 100 czerwonych florenów, która ma z obu stron obowiązywać. Po upływie tych 10 lat ja, Hajnko, ustąpię Holubowi wielką świetlicę nad izbą z przedsionkiem i nową małą świetliczkę, którą zrobiłem za własne pieniądze, a pod podwórkiem i komnatą także piwnicę, zaś pod pozostałymi budynkami izbę z przedsionkiem, końskie stajnie, których wszystkich używam, u góry strych i okna z małej [na marginesie: nota bene] świetlicy, od podwórka, naprzeciwko domu biskupów, którą także używam z synem żony Greski.

Strona 53v^o

[...] Ja, Holub, obiecuję tak: „Te wszystkie budynki i miejsca daję w spokojne użytkowanie memu bratu Hajnce i żonie Greski z synem pod gwarancją (zastaw) owych 100 czerwonych florenów. Gdy tylko upłynie tych 10 lat i będzie towar (materiały) na podwórku i w stajni, to niech mają prawo składowania w przedsionku, a, może

być, także w izbie mojej, służących lub woźniców, byle tylko nie deptali nogami. [I żeby sama jego małżonka chciała postępować ku braterskiej dobroci i w miłości]. Witajcie i na zdrowie! A od robienia kłótni i zgiełku niech Pan Bóg broni! Za moją kuchnię niech da pokój w sieni na dole. Nie będzie jej używania w podwórku, a komin [musi być dość] mocny, [żeby] prać bieliznę jemu i mnie, o czym zawiadamiam ja, Holub, który wszystkie te nowe budyneczki od stajni do świetlicy oraz sklep, ogrodową toaletę wszystko za własne, Hajniki, pieniądze zbudowałem. Jeśli by przyszedł dzień, że zechcemy dokonać podziału, to jemu najpierw wydzielimy jego budynki, a potem razem będziemy dalej się dzielić. Poza tym, ja, Holub, ugodziłem się z moim bratem Hajnką, że Hajnko będzie opalać dostatkim drewna, a ja, Holub, będę mu co roku dawał 20 florenów od święta Przemienienia Pańskiego do święta Przemienienia Pańskiego, faktycznie 10 florenów na polskie Boże Narodzenie i 10 florenów na święto Przemienienia. Także ja, Hajno, będę ze swej strony opłacał stróża szosowego, tylko pół florena za wielkierz [uchwałę miejską, plebiscyt] Holub będzie płacił osobno. A gdyby w tym czasie wymyślono coś nowego, to i to będę sam załatwiał. A po upływie 10 lat ten, któremu Pan Bóg dopuści i który również zechce dokonać urzędowego podziału, tak jak Bóg kiedyś pokazał, a Sąd nakazał, niech tego zaniecha, bo w istocie, gdy upłynie te 10 lat, nikt z nas nie będzie miał siły chodzić do Urzędu w celu podziału pod gwarancją (zastawem) owych 100 czerwonych florenów. A czego świadkami są następujący rozjemcy (jednacze): nasz szwagier pan Tuman, syn Kirkora, i pan Misko, syn pana Zadika Rabiczki, i pan Almas, syn pana Torosa, i pan Awedik Domażirski, którzy dobrze się znają na tym, co robić, gdy jakaś naprawa domu jest potrzebna, [jak] zawiadomić jeden drugiego, gdyby komuś z nas przyszło płacić po połowie za mur po stronie Rabiczków. My dwaj, to jest Holub i ja, zapłaciliśmy 108 florenów”.

Strona 54r^o

Przed Radą Starszych stawili się osobiście synowie pana Lazara: pan Stepan erecphan, bracia Jakub i Jurko oraz Holub, syn jednego z braci świętej pamięci Dawida, jako opiekunowie dzieci ich świętej pamięci brata Greski. Oświadczyli oni, że jakimś sposobem pozostały u nich pieniężne udziały Stecki i Lazara, [a to] z tego powodu, że je ukryli, aby pieniądze nie dawały procentów i by ich nie wydano na [bieżące] wydatki. Teraz jeden, to jest Lazar, umarł [stał się świętej pamięci], a drugi, Stecko, od nas odszedł. Następnie polecili przynieść pewną sumę pieniędzy i złożyli

ją przed Radą Starszych, na co Stecko oświadczył, że to została wzięta jego własna część. Stanąwszy następnie przed Radą Starszych oświadczył, że teraz takiej gotowej do wzięcia części nie ma. Rada Starszych także stwierdziła, że mają wziąć dla siebie tyle pieniędzy, ile zechcą, a [procentu] dawać rocznie 10-11.

A.D. 1031, dnia 11 lutego.

Przed Radą Starszych stawili się: der Mgyrdzicz, syn der Owanesa, i jego córka Gulaf oraz Misko, syn Zadika, opiekun małżonki świętej pamięci Holuba, syna Stepana, i zeznali panu Hajnko, że wedle testamentu świętej pamięci Holuba małżonka dosyć otrzymała od pana Hajnki i jej opiekuna, tak że odtąd dla małżonki po wieczme czasy nie pozostało nic, o co by się mogła upominać u pana Hajnki. I zmarły zapisał świętej pamięci der Krikorowi – 10 florenów, i dla kościołów, i dla biskupa, kapłanów. Następnie zgodził się, by te rzeczy i pieniądze w gotówce pozostały u Hajnki i żonę Gulaf odprawił, a także opiekuna.

A.D. 1032, dnia 1 lipca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Tuman, syn mieszkańca Kamieńca Haczki, służący synów pana Zahno, i zawiadomił, że u jego świętej pamięci dziadka jest z pieniędzy 50 talarów, które on, Tuman, obiecywał przekazać. Poprosił Radę Starszych, żeby mu odpuściła aż do jarmarku w Jarosławiu, żeby te 50 talarów mógł oddać.

Strona 54v^o

A.D. 1032, dnia 4 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Stecko, syn pana Greski, syna Lazara, skwitował swych stryjów pana Stepana, erecpohana, Jakuba, Jurkę, Holuba, syna Dawida, z własnej części (udziału), to jest zgodnie z ich postanowieniami, z 400 florenów.

A.D. 1032, dnia 4 września

Przed Radą Starszych stawił się Jurko, syn pana Lazara, i pan Jurko zeznał, że dosyć otrzymał od brata, pana Jakuba. Wymieniony pan Jurko wydał uprzednio na budynki, ale wtedy pan Jurko dosyć otrzymał od pana Jakuba.

A.D. 1032, dnia 12 września

Przed Radą Starszych stawiała się Hanuhna, córka Miklasza, małżonka Manczuka, syna świętej pamięci Zadika Biy-Ata i skwitowała Jakuba, syna Stepana, z 690 florenów, na co przez Radę Starszych został zrobiony zapis, że Hanuhna dosyć otrzymała od Jakuba.

A.D. 1033, dnia 17 maja

Przed Radą Starszych stawili się osobiście Zahno, syn pana Andrija, i, poprzez opiekuna Torosa Rabiczkę, popadia świętej pamięci der Mikajela. Pan Zahno wzbraniał dalszego budowania muru, ale popadia przez opiekuna pozwoliła mu murować, kiedy zechce on sam, albo jego potomkowie. Jednak w takim wypadku są zgodnie z uchwałą miejską zobowiązani wnieść opłatę za mur.

A.D. 1033, dnia 24 maja

Do Rady Starszych przyszedł Toros, syn Jagopa, i poprosił, żeby do jego ciotki Bilicy, córki Torosa, przyszli dwaj przysięgli. I tak objawiła tam bratu Zahno swoją wolę, to znaczy, że

Strona 55r^o

Toros, syn Jakuba, ma jej dać 10 florenów i 1 kaftan (kitlik) z adamaszku ze srebrnymi haczykami, 1 suknię z muchajeru, i 1 sukno na szubkę, i pościel (materac). O te rzeczy Rada Starszych spytała obecnego tam Zahno, żeby mógł o tym [choć] słowo powiedzieć. Wtedy Zahno w tej sprawie powiedział tak: „Nie mam [ani] słowa [do dodania]”, a i żona (kobieta) powiedziała, że nie ma.

A.D. 1033, dnia 28 maja

Przed Radą Starszych stawił się Fedor, mieszkaniec Łucka, który zgłosił skargę przeciw swej małżonce przed ekscelencją (*barondérem*, tj. biskupem) i przed Radą Starszych. Ekscelencja (*barondér*) wraz z Radą Starszych zbadali [sprawę] z obu stron i stwierdziwszy, że winien jest Fedor, jego małżonkę uwolnili na wieczne czasy.

A.D. 1033, dnia 21 września

Pan Stepan erecpohan zaprotestował ze strony swojej córki Kaski przeciwko Hajnce [w związku z tym, że] ten w swoim czasie przed Radą Starszych wyszczególnił to, co pozostało po jego bracie Gresce dla żony (Kaski) i syna Haczki, teraz [natomiast] zmienił [wymóg odnoszący się] do testamentu. Wtedy pan erecpohan, tak samo jak i teraz, nie zezwolił mu [na to] i domaga się wymogu niezatrzymywania pieniędzy przez stronę.

A.D. 1033, dnia 29 września

Przed Radą Starszych stawił się erecpohan pan Stepan i domagał się tego, żeby pan Tuman, syn Kirkora, i pan Pilip, syn Wasila, zeznali to, co [usłyszeli] w odpowiedzi [od] pana Hajnki, dragomana, [do którego zostali] posłani w sprawie pozostałego po mężu udziału córki Kaski. Tak więc przed Radą Starszych stawili się osobiście pan

Tuman i pan Pilip i w ten sposób zeznali: „Poszliśmy do Hajnki w piątek przed świętym Michałem

Strona 55v°

i upominaliśmy się [w imieniu] erecpohana o udział jego córki, pozostały po jej mężu. Wówczas pan Hajnko tak dał odpowiedź: „Ja mu nic nie daję, ponieważ chcę powiedzieć, że mamy sprawę obopólną. Kiedy on mnie załatwi, ja też zechcę jemu załatwić, gdzie będzie miejsce”.

A.D. 1033, dnia 10 grudnia

Wedle testamentu świętej pamięci Hajnki pan Almas i pan Iwaszko Domażirski, powołani zgodnie z testamentem jako opiekunowie, oddali owej Hannie, która razem z nim mieszkała, 100 florenów w srebrze i 1 kawałek płótna, monetę 6 -florenową i jedną materię wełnianą, a także to, co świętej pamięci [zmarły] jej dał, gdy był zdrowy. W związku z tym owa Hanna stawiała się osobiście przed Radą Starszych poprzez swego opiekuna, Matysa Mihałowskiego, którego sobie sama do tej sprawy wzięła, i wyżej wymienionych opiekunów na wieczność skwitowała.

A.D. 1035, dnia 8 lutego

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Kasko, małżonka świętej pamięci Greski, syna Stepana, i za pośrednictwem swego ojca, pana erecpohana Stepana, skwitowała opiekunów świętej pamięci Hajnki, synów pana Torosa i synów pana Domażirskiego z 250 florenów, które świętej pamięci Hajnko swoim testamentem wydzielił jej z części pieniędzy. A to, że dla swego syna zachowała razem z synem świętej pamięci Hajnki, jest prawem legalnym (zdrowym, *sah*).

Strona 56r°

Przed Radą Starszych stawili się osobiście synowie pana Lazara pan Stepan i pan Jakub jako opiekunowie dzieci ich brata, świętej pamięci pana Greski. I dali panu Pilipowi i jego synowi panu Wasce, część pieniędzy Hoski, córki Greski, ich świętej pamięci brata, która się u nich znajdowała – 500 florenów. Z tych to 500 florenów przyszły opiekun dziewczyny będzie zobowiązany zgodnie z naszym obyczajem przed weselem skwitować jej opiekunów wyżej zapisanych. A pan Pilip wraz ze swym synem mają – celem uzyskania tego pokwitowania na własne dobro – zostać zapisani do wyżej wymienionych opiekunów.

A.D. 1035, dnia 2 lipca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Jakub, syn Lazara, i domagał się, żeby owe 500 florenów, które – wbrew dziewczynie będącej jego nieślubną żoną – dał był Radzie Starszych do wiernych rąk do schowania, oddano mu z powrotem. Na to żądanie pana Jakuba Rada Starszych oddała mu te 500 florenów, które pan Jakub skwitował jej na wieczne czasy.

A.D. 1035, dnia 17 września

Przed Radą Starszych stawiała się małżonka pana Iwaszki, syna świętej pamięci Gieruhny, i za pośrednictwem pana Jurki, syna erecpohana, złożyła skargę na pana Tumana, syna Zadika, i jego braci jako na swoich opiekunów. Powiedziała: „Po śmierci mego męża dawali mi na utrzymanie aż do minionych świąt, a od świąt aż do dziś nic nie chcą dać, nie wiem, z jakiego powodu”.

Strona 56v^o

Na to pan Tuman taką dał odpowiedź: „Panowie! Panowie Starsi! Jak długo było z czego dawać, to dawałam, teraz jak nie ma z czego dać, to nie daję”. Rada Starszych wtedy tak orzekła, zwracając się do pana Tumana: „Ponieważ jesteś opiekunem, a opieka jest w górze także nad tobą, to powinniście jej dawać słuszną sumę na wydatki dopóty, dopóki się nie zrzekniecie waszej opieki”.

Dnia 26 listopada

I znowu przysła wyżej zapisana, wzmiankowana żona Iwaszki i przez Jurkę, syna Iwaszki, złożyła skargę na pana Tumana, syna Zadika, mówiąc: „Panowie Erecpohani! Panowie Starsi! Wasze Wysokości polecili panu Tumanowi, żeby dawał na słuszne wydatki małżonce pana Iwaszki i tak daje on na tydzień 3 floreny. W rzeczywistości teraz zima, opału wiele wychodzi, tego za 3 floreny nie wystarcza. Upraszam więc, żeby za poleceniem Waszych Wysokości dawał więcej”. Na to Rada Starszych wysłuchawszy skarg obu stron upomniała pana Tumana. Ustalono w taki sposób, że aż do Świąt ma na opał dawać po jednym florenie więcej. W tej sprawie także pan Tuman wykazał zrozumienie.

A.D. 1033, dnia 4 lutego

[tekst w piśmie ormiańskim i w języku polskim:]

Kramy bogate, z których należy dawać co roku do naszego miejskiego kościoła po jednym bezmanie wosku i po jednym groszu

a najpierw:

No 1 kram pana Jana Krzysztofowicza Kasijana Hemelehowskiego
No 2 kram pana Krzysztofa Steckowicza Hutki

Strona 57r°

No 3 kram pani Kirkorowej Norsesówny
No 4 kram pana Langysza Rusina
No 5 kram pana Krzysztofa [K' ržišt' ôf] Kasijana
No 6 kram Mihala Greczyna Mihulowskiego
No 7 kram nasz kościelny
No 8 kram pani Kirkorowej Norsesówny
No 9 kram pana Zahariasza Derwaskowica Tebenki
No 10 kram pana Krzysztofa [K'ržišt' ôf] Awedika Bernatowica
No 11 kram Awedikowiczowski
No 12 kram Awedikowiczowski
No 13 kram pana Iwaszka Bernatowica starszego ormiań[skiego]
No 14 kram pana Langysza Rusina
No 15 kram pana Jana Warteresowica starszego ormiań[skiego]
item kramy po drugiej stronie:
No 16 kram pana Piotra Hrehorowica Mahmata
No 17 kram pana Langysza Rusina
No 18 kram pana Jana Warteresowica starszego ormiań[skiego]
No 2 [=19 ?]] kramy nasz[e] kościeln[e] a za nim[i] kram pana Donawaka
Bogdanowica
No ½ [20] połowa kramu kościelnego a połowa kramu Kirakiego Papari
No 21 kram Zahnowiczoski
No 22 kram pana Jana Warteresowica starszego ormiań[skiego]
No 23 kram Wartanowski
No 24 kram Kaspra Kostowica
No 24½

Strona 57v^o

[strona niezapisana]

Strona 58r^o

A.D. 1036, dnia 9 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście: pan Dawid, syn Serepki, pan Owanes, syn Kewora, i pan Misko, syn Domażirskiego, i powiedzieli w ten sposób: „Panowie Seniorzy! Oświadczamy Waszym Wysokościom, że w sprawie popadii Haczadura ugodziliśmy się z panem Ohanem, jego stryjem [wujem *biyaga*] w taki sposób, że, pod groźbą grzywny 200 florenów, der Haczatur razem z szanowną małżonką mają odtąd nadal żyć tutaj, nie bijąc jedno drugiego, razem mają mieszkać we Lwowie, zabiegać usilnie, żeby się nie przeprowadzić do innego miejsca, chyba żeby popadia zezwoliła. Ponadto ma się nie dotykać złota, srebra, ani żadnych jego pieniędzy, a der Haczatur ma nie mieć dość takich warunków. Wtedy będziemy zobowiązani zapłacić panu Ohanowi wyżej zapisaną grzywnę”. Na co pan Ohan zezwolił i poprosił, żeby to zeznanie zostało wpisane do akt.

A.D. 1036, dnia 12 marca

Przed Radą Starszych stawił się pan Haczko, syn pana Zahno, ze swoją macochą, panią Oluszką, córką Kirkoszy, i powiedzieli w taki sposób: „Panowie Erecpohani! Seniorzy! Upraszamy Wasze Wysokości, żeby za sprawą Waszych Wysokości w jakiś sposób stanęła ugoda między nami, to znaczy, że kiedy ja dam 100 florenów mojej macosze, to ona będzie zobowiązana udostępnić (wynająć) mi drewniany kram, pozostały po moim ojcu, jako że zostałem zobowiązany do tego, żeby spłacić długi mojego ojca. Z kolei moja macocha z powodu długu mego ojca [wobec] doktora Kolaczko, rajcy sądowego, powinna przelać na mnie, a ponadto skwitować mnie, że została zaspokojona moim wkładem (wniesieniem). A znowu moja macocha i jej mąż, pan Esam bej, powinni [zeznać], że gdziekolwiek by się znajdwał spadek ich córki po jej ojcu, to powinien pozostać u jej ojczyrna i jej macochy, macocha zaś ze swym mężem powinni zeznać [to] w sądzie. Pozostało [dodać], żeby zostało dokładniej

Strona 58v^o

zapisane, w jakim [sprawa] jest miejscu”. A jeszcze poprosił o to, żeby w tej ugodzie zostali zapisani rozjemcy do dania świadectwa. Najpierw erecpohan pan Awedik, pan Tuman, syn Zadika, pan Iwan, syn Jaski, pan Hodżu, syn Iwaszki, pan Łukasz, syn Kirkoszy, pan Kaspar, syn Zadika. „I upraszam Wasze Wysokości, żeby w tej sprawie gwarantem był pan Łukasz, któremu dam pieniądze, żeby mi bez trudności przekazał kram w posiadanie”.

Dnia 14 marca

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Oluszka, córka Kirkoszy, małżonka pana Esam beja [dopisano: zeznała], która zeznała, że majątek ruchomy jej córki Hanuhny, gdziekolwiek ma się znajdować, pozostał u jej matki, a ponadto te 60 florenów i te 17½ florena, które doszły do udziału córki po rozliczeniu kramu, także u jej matki pozostały. To jest zeznanie, które przyjęła Rada Starszych do akt, na ich prośbę. A także dali pamiętne.

A.D. 1036, dnia 11 kwietnia

A.D. 1036, dnia 1 czerwca

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście Bedros, syn der Kirkora, mieszkaniec Suczawy i skwitował opiekunów swego ojca: der Simona, pana Miklasza, syna Bernata, pana Misko Domażirskiego, pana Torosa, syna Jagopa, za to, że wedle testamentu swego ojca zaspokoił go pod każdym względem (dali dosyć ze wszystkiego).

Strona 59r^o

[strona niezapisana]

Strona 59v^o

[strona niezapisana]

Strona 60r^o

W imię Boże! A.D. 1036, czerwiec
Inwentarz der Krikora, mieszkańca Suczawy,

który został ręcznie sporządzony (wypunktowany) przez panów w testamencie [wskazanych]. Jak to: Czy to kubek srebrny czy łyżka, guzy naciągnęło się w mierze wszystkiego srebra 10 grzywien i 5½ łutów miary krakowskiej, do tego pojawiło się złoto kwiatowe 3 łuty 1 mitkał, pieniądze srebrne (gotówka) albo talary, albo czerwone floreny, albo monety, zostały przeliczone, wyszło 1031 florenów, groszy 14. Osmani razem z para 6 grzywien, 13 łutów, ban razem z szahi wyszło 147, 1 ćwiartka szafranu, 1 funt imbiru, pieprz 2½ funta i 4 łuty krakowskie, woreczek z kamieniami syna Josepa, 1 stuła z krzyżykiem; kortyna (firanka) do kościoła w Romanie, czaprak jedwab, przyboczny worek, będzie dla syna Dżaruga, 2 koszule lniane dla jego synów, 4 niebieskie ręczniki (*ǰaylχ*) i 1 biały, 1 turecka lisia delia, niebieskie sukno, pół błamu z brzusków czarnej wiewiórki, delia z czarnego sukna podbita sarżą (*boyosi*), zielona suknia (ubranie) stara, 1 czarna delia ze zwykłego sukna, 1 stary dywan – powiedział, że [to] dar dla klasztoru – 4 wielkie misy cynowe, 2 wielkie talerze cynowe i 2 małe, 1 czara z mosiądzu 7 paczek [wiązka *dastacǰa*], 10 czarnych czap, nadto 3 czapy podszyte, 1 suknia (ubranie), sukno, stara, 1 żupan dla młodzieńca, z nogawicami, także 1 baranica (? *k'očü*), 1 czapa z lisa, 1 tarczysta (okrągła), 2 miedziane miski. Do tego książki. Jedna książka „Kwestie zasadnicze”⁴, druga książka „Księga Michaela”⁵, 3. „Śpiewnik” wraz z „Księgą kanonów”, 4. Mszał, 5. Hymnarium, 6. Książeczka⁶, 7. „Księga chwały”⁷, 8. „Zbiór przypowieści”⁸, 9. „Księga kanonów”, 10. „Jezus Syn”⁹ wraz z „Modlitewnikiem”, 11. „Kalendarz”, 12. „Księga Wartana”¹⁰, 13. „Modlitewnik” recytowany przez wardapetów, 14. „Śpiewnik”, 15. „Związły kalendarz”¹¹,

⁴ Być może chodzi o *Girk 'harc'manc'* autorstwa Grzegorza Tatewacego, zob. R.W. Thomson, *A bibliography of classical Armenian literature to 1500 AD*, Turnhout – Brepols 1995, s. 134–136.

⁵ Mowa o *Kronice* Michała Syryjczyka, której ormiański przekład powstał w 1248 r., zob. o.c., s. 69–70.

⁶ Orm. *ter* znaczy także ‘zeszyt, broszura, rozprawa, traktat’.

⁷ Być może chodzi o jakiś utwór zaczynający się od słów *park' girk'* ‘księga chwały’, o ‘księgę wiary’ lub o ‘księgę wyznania’.

⁸ Orm. *Aluēsgirk'* (dosł. „Księga lisa”), zbiór bajek opracowany przez Wardana Ajgekcego, autora z przełomu XII – XIII w.

⁹ Mowa o utworze „Jezus, Syn jedyny Ojca” dwunastowiecznego autora, katolikosa Nersesa IV z Kłaju, mającego przydomek *Šnorhali*, tj. „utalentowany”, „pelen łaski”. Polskie tłumaczenie tego dzieła pióra M. Starowiejskiego wyszło w Krakowie w 1998 r.

¹⁰ Może to być zarówno zbiór kazań Wardana Ajgekcego, jak i zbiór bajek tegoż autora.

¹¹ Orm. *parzatomar'* ‘prosty i związły almanach’.

[Przyp. 4–11 oprac. P.M.]

16. „Zbiór”, 17. 2. „Ósgi pokʿrig”¹², 18. „Rubrycella”, 19. 1 stary mszał, 20. stary modlitewnik, 21. „Kancjonał”¹³, 22. „Jezus Syn”, stary. To jest cały inwentarz.

Strona 60v^o

A.D. 1036, dnia 28 lipca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Bedros, syn Krikora, z Suczawy, i zeznał, że wziął od swych opiekunów pana Awedika, syna Domazińskiego, i pana Torosa, syna Jakuba, z tej swojej części, która mu przypada wedle testamentu jego ojca, 17 florenów w srebrze [oraz] ubranie z falendyszu, z czego ich na wieki kwituje.

A.D. 1036, dnia 14 grudnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Wasko, syn pana Pilipa, i Gresko, syn pana Tumana, i zeznali, że z ust pana Tumana usłyszeli, iż synom pana Serepki, panu Misce i panu Dawidowi, są winni [pieniądze]. Zatrzymując się na tej kwestii, bracia pan Misko i pan Dawid wyjaśnili, że suma [wynosi] 301 florenów i 68 groszy, co wykazali wspólnie z pomocą księgi (rejestr). Gresko, syn Tumana, dał wiarę temu, że [pieniądze] stanowiły część (jego udziału), to znaczy siódmą część 43 floreny 2½ grosza. I [właśnie] dlatego synowie Serepki razem z Greską skwitowali dług w siódmej części.

Dnia 14 grudnia, tego samego dnia

Przed Radą Starszych stawił się pan Gresko, syn pana Tumana, i skwitował pana Dawida, syna pana Serepki, z tego, co był mu dłużny za jego służbę do tego dnia. Wszystko mu zapłacił i go zaspokoił.

sobota A.D. 1037 Dzień Bicia Różgami Wierzbowymi [=Niedziela Palmowa]

Na prośbę der Lukasa i pana Murada, mieszkańców Zamościa, razem z którymi przyszli pan Nurbeg i pan Murat, zięć der Simona, Rada Starszych dała jako pożyczkę [na marginesie: nota bene] dla kościoła w Zamościu szaty liturgiczne (*skʿest*): 2 ornaty (kapy), jeden świąteczny (*ḡyʿtalχ*), a drugi powszedni, 2 stuły, parę narękawników,

¹² Przekształcona forma orm. *woskepʿorik*, terminu określającego „Księgę złotej treści”, rękopiśmienne zwięzłe teksty o różnorodnej treści, typu kazania, poematy, anegdoty, przepisy lecznicze itp.

¹³ *Çankʿay* to przekształcona forma orm. *jaynkʿal* ‘kancjonał, zbiór hymnów’.

[Przyp. 12–13 oprac. P.M.]

Strona 61r^o

1 humerał (chusta, welon) z koronki i 1 z kwiatkami i perłami, 1 koszula, 3 obrusy na ołtarz, 1 srebrny kielich (puszka) z krzyżem na dnie, [skreślenia], kielich (puszka) z miseczką (pateną?); krzyż z kielichem ważył 4 grzywny i 5 łutów. To wszystko po roku liturgicznym (*sk'ěstny jil*), przed 1 rokiem obecnym byli zobowiązani zwrócić w całości [*tugał*], I z tego to powodu pan Nurbeg i pan Murat, zięć pana Simona, dali gwarancję Radzie Starszych.

A.D. 1037, dnia 4 maja

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Pilip, syn Wasila, ze swym synem panem Wasko i obaj dobrowolnie zeznali, że po wszelkich rozrachunkach, które przeprowadzili pan Wasko, syn Torosa, razem z Iwaszką, pozostała u nich po świętej pamięci Steczce, synu Kirkoszy, pewna suma Marty, jego małżonki i jego synów, [a mianowicie] 2455 florenów. Z tej to sumy dali pani Marcie i jej synom na wyżywienie ponad 45 florenów, a na pozostałe wydatki 40 florenów, także poza stałą sumą 2400 florenów, złożą przed Radą Starszych, mimo różnorodnych trudności, do [nadhodzącego] Świętego Michała.

A.D. 1037, dnia 3 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście Jurko i Petre, synowie Kirkoszy, i Petre razem z innymi przyjaciółmi poprosili Radę Starszych w sprawie żony Miklasza, wdowy po ich rodzonym bracie, która siedzi w kramie kościelnym i której aż do jakiegoś stosownego czasu nie powinni z kramu ruszać. [na marginesie: nota bene] Następnie, wobec nalegań ze strony wyżej wymienionych osób, Rada Starszych obiecała nieruszanie jej w ciągu roku, ale pod warunkiem, że o pomieszczeniu, jakie tam sobie ta kobieta zbudowała, nie będzie się więcej wspominać. A i Rada Starszych nie powinna na nie nic dawać, ponieważ w związku z nim dano [kobiecie] wobec jej niedostatku zapomogę, żeby o pomieszczeniu nie wspominała.

Strona 61v^o

A.D. 1037, dnia 6 września

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Miklasz, syn Bernata, wraz z panem Torosem, synem swego brata, i powiedzieli tak: "Panie Erecpohanie! Panowie Seniorzy! Oto jest cel naszego stawienia się przed Waszymi Wysokościami. Waszym Wysokościom było w jakimś stopniu wiadomo, że po naszym świętej pamięci ojcu i naszej

matce pozostały naszym świętej pamięci braciom i mnie dobra, zarówno stojące, jak i ruchome, którymi to dobrami obaj wspólnie zarządzaliśmy. Jakkolwiek mieliśmy zamiar wspólnego rozliczenia się z naszym świętej pamięci bratem dobrze, uczciwie i z miłością, to jednak jego szybkie odejście z tego świata stanęło nam na przeszkodzie. Dlatego teraz Waszym Wysokościom czynimy wiadomym, że wzięwszy bojaźń Bożą do naszych serc i wspomniawszy na miłość braterską pomiędzy nami pozwoliłszy sobie z żoną mego brata i moim bratankiem Torosem wszystko, co było i gdziekolwiek było – od złota, srebra, a także srebrnych pieniędzy, tkanin do sprzętów domowych – z miłością między siebie podzielić. I już nic nie pozostało, z wyjątkiem naszej podręcznej wspólnej sumy, dla której zostały założone dwa rejestry (zeszyty), napisane ręką Torosa, [z których] jeden będzie u mnie, a drugi u Torosa. Będziemy z ich pomocą spłacać długi, zarówno ja, jak i Toros – sumę, jaką w nich zapiszemy, pokryjemy w połowie, czy po połowce. A jeżeli będziemy jeszcze mieli dług chwilowy (krótkoterminowy ? *birda éлга néда борçлу éсаç*), to jego także wspólnie pół na pół mamy spłacić, to, co szerzej między nami obwarowaliśmy intercyzą i co dotyczy zarówno [majątku] dawnego, jak i nowo nabytego. A co się tyczy wartości majątków, to ją też między nami wspólnie z miłością uwzględniliśmy i między nami uregulowaliśmy [w razie] większej wartości majątków rekompensując (przekazując) zaraz jeden drugiemu pewną sumę (pieniędzy). A ja, Miklasz, pozostałem w starym domu mego ojca, przy placu kupionym od pana Iwana w starym i nowym folwarku pod świętym Janem, a żona mego brata i syn pozostali przy domu Tarłowskiego [*Tarlovsk'iy ov çatına*], przy kramie kamiennym, także pozostałym po naszym ojcu

Strona 62r°

i przy leżącym na szlaku szumilowskim folwarku (tychże) dóbr. Stawiwszy się przed Waszymi Wysokościami kwitujemy na wieczne czasy ze wszystkich majątności, zarówno ruchomych, jak i stojących. [Oświadczamy,] że u nas już nic nie pozostało z wyjątkiem tej intercyzy, którą, zawarłszy pomiędzy sobą, utwierdzamy w mocy, że, jeśli Pan Bóg dozwoli, owe długi zostaną zakończone i z obu stron zaspokojone. Wówczas powinniśmy z obu stron stawić się przed Waszymi Wysokościami, [żeby] tę istniejącą pomiędzy nami intercyzę skasować. W tym celu ja, Miklasz, powinienem udać się do ratusza, tam, gdzie ma swe miejsce moje dziedziczenie [i] które ma się na wieczne czasy połączyć (złać) z moim bratankiem Torosem, pozostałym w kramie po naszym ojcu. Ja i Toros powinniśmy zaraz tam się stawić i moje dziedziczenie

domu świętej pamięci mego ojca połączyć z moim starym stryjem [*dadu*], panem Mi-
klaszem. Odtąd ani ja jemu, ani on mnie, ani nikt z naszych potomków nie będziemy
sobie czynili żadnych nagabywań. Dlatego my obaj prosimy, Miły Panie Urzędzie,
żeby to nasze dobrowolne zeznanie zostało przyjęte do akt Waszych Wysokości”. To
uzyskali.

A.D. 1038, dnia 19 marca

Nastąpiło porozumienie pomiędzy Radą Starszych a panem Andrijem, synem Iliasza,
w sprawie kościelnego kamiennego kramu pana Andrija, syna Iliasza, [na marginesie:
nota bene] z tej przyczyny, że pan Andrzej powinien był z tego kramu płacić czynsz
po 15, od jednego święta do drugiego po 15. W istocie pan Andrij wyłożył za kram
16 florenów i 12½ grosza. Ten nakład Rada Starszych przyjęła do potrącenia (*kęćma*)
z corocznego czynszu po 4 floreny dopóty, dopóki ten nakład się nie zakończy. Wię-
cej tego terminu Rada Starszych nie wysunęła. Pan Andrij, żeby tylko pozostać w ich
łaskach, powinien dawać w połowie roku połowę czynszu 5½ florena, a na święta
za drugą połowę roku znowu 5½ florena.

Strona 62v°

A.D. 1038, dnia 10 września

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Arzu, małżonka dragomana, ze swym
synem Ata-Bejem i dobrowolnie zeznała, że pozostają dłużni zięciowi, panu Iwaszce,
synowi Jaski, 110 florenów licząc wedle polskiego rachunku po 30 groszy, i do tej
sumy, jaką mają do zapłacenia panu Iwaszce, przyznali się w środkowej części inter-
cyzy na ich dom. A jeżeli takiej sumy 110 florenów nie będą mieli, by mu zapłacić,
będą zobowiązani z domu się wyprowadzić. A jeżeli jeszcze wcześniej pani Arzu
współ z synem zechcą dać te 110 florenów, to pan Iwan powinien te 110 florenów
wziąć i im te 110 florenów pokwitować.

A.D. 1039, dnia 13 stycznia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony Balyj, mieszkaniec Ankary, syn Sar-
kisa, ze swą małżonką Hoską, córką Zadika, mieszkańca Kamieńca, a z drugiej pan
Benesz, syn pana Jakuba, mieszkańca miasta Kamieńca. Balyj ze swą żoną Hoską
powiedział tak: „Panowie Starsi! U mojej żony Hoski, która miała spadek po swym
ojcu Zadiku, pozostało u panów starszych kamienieckich 80 florenów. Następnie
wręczono nam tę sumę od erecpohana pana Mihny poprzez [ręce] pana Jakuba, syna
Benesza, z czego my z żoną Hoską kwitujemy pana erecpohana Mihnę i przelewamy

na niego nasze własne upoważnienie (prawo)”. Wtedy pan Jakub, syn Benesza, dał pamiętne i poprosił, żeby to zeznanie zostało zapisane w rejestrach praw (sądu).

A.D. 1039, dnia 8 marca

Przed Radą Starszych stawiał się pan Jurko, syn Lazara, i skwitował Tetla, syna żony Miklasza, jego potomka, z 2 florenów, którymi świętej pamięci [zmarły] był obciążony (*juk' k'irip*) wobec Jurki, z powodu brata Jurki,

Strona 63r°

syna Jagopszy.

A.D. 1039, dnia 21 kwietnia

Przed Radę Starszych przyszedł Wartan [u góry dopisano: syn Jagopszy], mieszkaniec Suczawy, i wystąpił przeciwko panu Torosowi, synowi Jagopa, mówiąc, że ten był mu winien pewną sumę pieniędzy, którą [częściowo] zwrócił, a faktycznie ma do oddania 194 floreny i 20 groszy. „Tych się domagam, żeby oddał teraz. Tak [już] robiłem, ale w rzeczywistości nie ma[m] czasu”

[Dnia] 21 kwietnia

Wyżej zapisany Wartan [dopisek: syn Jagopszy] znowu wystąpił z protestem przeciwko synom Domażirskiego w słowach: „Winni mi byli pewną sumę, którą mi dali, a faktycznie mają dodać jeszcze 33 floreny i 10 groszy, żądam więcej!” I dodał: „Są mi dłużni wedle innych cyrografów 800 florenów, których termin jest teraz w Święta”. Poprosił, żeby to wszystko, co, jak mówią, mu dają, zostało zapisane w aktach. I dał pamiętne.

A.D. 1039, dnia 28 maja

Przyszedł pan Jurko, syn Lazara, i upomniał się o przyniesione Radzie Starszych [przedmioty] świętej pamięci pana Jakuba, swego brata: 1 srebrny pas i 1 łyżkę srebrną, które powierzył celem dania córce, a którą Rada Starszych oddała panu Jurce. Potem skwitował Radę Starszych z tego srebra.

A.D. 1039, dnia 30 maja

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony pan Lukasz, syn Kirkoszy, i pan Awiedik, syn Domażirskiego, pan Iwaszko, syn pana Torosa, a z drugiej strony pan Wasko, syn pana Pilipa. I pan Lukasz powiedział tak: „Panowie Starsi wraz z Osobami siedzącymi koło pana Lukasz. Zawiadamiamy Wasze Wysokości, że po śmierci naszego świętej pamięci brata Stecki

Strona 63v^o

pozostały jako jego dobro zarówno gotówka, jak i pieniądze wedle podręcznego rejestru (zeszytu). Wszystko wraz z rejestrem (zeszytem) oddaliśmy panu Wasce, żeby on zarówno od wszystkich jego wierzycieli powyciągał długi, jak i spłacił jego długi (własne), a potem, kiedy zażądamy, zdał nam rachunek. Potem chcieliśmy, żeby nam zdał rachunek z tego, co kobiecie i jej dzieciom dał wedle potrzeby na utrzymanie, jak wszyscy to robili, żeby najprzód przed nami, przed Iwaszko, synem Torosa, i panią Martą zdał rachunek i wymienili sumę, która mogła u niego pozostać z rachunku. Razem z ojcem zeznali przed Waszymi Wysokościami 2400 florenów. Teraz znowu my, osoby wyżej wypisane, zażądaliśmy od pana Iwana, syna Jaski, i pana Torosa, syna Zadika, oraz pani Marty wzięcia rachunku od pana Waski. I tak, zabraliśmy się do domu pana Torosa i wzięliśmy rachunek od pana Waski. Pozostała jednak cała suma u pana Waski 2500 florenów, którą został zobowiązany zdeponować u Waszych Wysokości do (nadchodzącego) świętego Michała. Po zdeponowaniu pani Marta odbierze swoją część i pokwituje zarówno nam, jak i panu Wasce. A i my reszta powinniśmy skwitować pana Waskę z pozostałych pieniędzy sierot, które [to pieniądze] pozostaną u Waszych Wysokości jako sierocych opiekunów, aby Wasze Wysokości nimi zarządzali tak, jak sami (naj)lepiej wiedzieć będą. Tak więc upraszamy Wasze Wysokości, żeby zapytali pana Waskę, czy suma ta jest mu wiadoma. Wtedy na zapytanie Rady Starszych pan Wasko zeznał, że wyżej wymieniona suma, [pochodząca od] potomków wymienionego świętej pamięci Stecki, 2500 florenów pozostała u niego, a on powinien ją zdeponować w Radzie Starszych na (nadchodzącego) świętego Michała. Mimo różnorodnych trudności, zabezpieczył (zobligował) tę sumę na wszystkich swych dobrach, zarówno ruchomych, jak i stojących. Ale jeżeli w wyżej wymienionym terminie pan Wasko nie złoży tej sumy w Radzie Starszych i nie da [pieniędzy], każdy będzie mógł jego samego zapozwać w dowolnym sądzie. Tak więc zaraz nie odstępując

Strona 64r^o

powinien te pieniądze wyżej wymienionym osobom przekazać i w całości zapłacić.

A.D. 1039, dnia 13 czerwca

Przed Radą Starszych stawiał się pan Jakub, syn pana Zadika, z Haczką, synem małżonki świętej pamięci pana Tumana. I pan Awedik, syn pana Haczki, powiedział

w ten sposób: „Małżonka pana Tumana wybrała na swego opiekuna i opiekuna swoich dzieci pana Almasa i pana Bohdana, syna pana Donawaka”.

A.D. 1039, dnia 2 września

Przed Radą Starszych stawiała się z jednej strony pani Oluszka, małżonka świętej pamięci Kosty, z dwoma synami – Szimkiem i Awiedikiem, a z drugiej strony ich stryj, pan Andrij, syn Iliasza. I powiedzieli tak: „Panowie Starsi! To jest ugoda, jaką zrobiliśmy według zapisów [zrobionych za pośrednictwem] pierwszych (wcześniejszych) przyjaciół. Teraz zeznają, że wyżej wymienieni dwaj bracia Szimko i Awiedik zgodzili się na tę ugodę. I znów w tej ugodzie 200 florenów miano dać stryjowi panu Andrijowi, Następnie stryj pan Andrij skwituje z tych 200 florenów ich, a także panią Oluszkę.

A.D. 1039, dnia 2 grudnia

Pan Wasko, syn pana Pilipa, stawiał się przed Radą Starszych zgodnie z pierwszym zapisem, zrobionym przed Radą Starszych dla pana Lukasza, syna Kirkoszy, i pana Awiedika, syna Domażirskiego, oraz dla pana Iwaszki, syna Torosa, potomków świętej pamięci Stecki, syna Kirkoszy, na sumę 2500 florenów. Którą to sumę wyżej wymienione osoby powierzyły i oddały w trzech zapieczętowanych woreczkach

Strona 64v^o

Radzie Starszych. Z tego powodu, współuczestniczące osoby czynią wiadomym Waszym Wysokościom, iż dopóki wyżej zapisane osobistości nie dadzą na te pieniądze właściwego (stosownego) kwitu, dopóty nikomu te pieniądze pod pieczęcią bez liczenia przez Radę Starszych nie mogą zostać wypłacone. Gdyby one do kogoś należały, wtedy sam pan Wasko odda mu je w całości.

A.D. 1039 w [dniu] świętego Michała

Za zezwoleniem Rady Starszych pan Miklasz, syn Serepki, kazał zbudować za własne pieniądze kram kościelny, wydając 74 floreny i 17 groszy. Za ten wydatek Rada Starszych pozwoliła mu w ciągu dziesięciu lat od świętego Michała wyżej zapisanego roku siedzieć w kramie tak, żeby ten wydatek mu się spłacił.

A.D. 1040, dnia 20 marca

Do Rady Starszych przybył pan Miklasz, syn pana Bernata, i złożył na jej ręce 300 talarów lewkowych na fundusz kaznodziei i szkoły, które to pieniądze Rada Starszych dała z kolei znów do rąk panu Miklaszowi, a ten ze swej strony prześle je jako gwarancję (ubezpieczenie), do Ankary. Jeśli Pan Bóg dopuści i materiały nadejdą, wtedy

będzie zobowiązany umieścić je (pieniądze) na początku testamentu i wraz z procentami przekazać do rąk Radzie Starszych.

A.D. 1040, dnia 6 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony pan Holub, syn Dawida, a ze strony drugiej pan Murad, syn Kerima. I pan Holub powiedział w taki sposób: „Panowie, Seniorzy! Przyczyną mojego stawienia się przed Wami jest to, co panu Muradowi napisano o moim bracie Stecce. Zgodnie z cyrografem po moim bracie Stecce zapłaciłem panu Muradowi 200 florenów. W związku z tym proszę: ‘Zapytajcie

Strona 65r^o

pana Murada, czy mu zapłaciłem te pieniądze’”. Do tego jeszcze pan Holub wyjaśnił, że swemu bratu Stecce dał do sprzedania monetę 300-florenową, żeby ją tam u siebie rozmiął pomiędzy siebie i brata Marko, a w związku z tym Stecco dotąd nie daje pieniędzy ani sobie, ani staremu [? *χartining*].

A.D. 1040, od świąt do świąt

Rada Starszych podjęła decyzję dotyczącą Jendrija Moszczinskiego, który ma służyć Radzie Starszych we wszystkich sprawach i gdziekolwiek się pojawi potrzeba, czy to udania się na dwór Króla, czy [inną] ogłosić potrzebę. Jego wynagrodzenie (pensja) raz na rok będzie wynosić 40 florenów, a do tego jeszcze inne 25 florenów opłaty za dom. Te pieniądze będą dawać co rok, dopóki będzie pełnił służbę. A jeśli się zdarzy, że kiedyś Rada Starszych pośle go na dwór, czy gdziekolwiek [indziej], będzie zdany na własne środki na miejscu, nie licząc 2 florenów co tydzień dla żony na wydatki związane z utrzymaniem. Jakiegokolwiek długie byłoby w drodze opóźnienie, pieniądze będą wypłacone, połowa na Święta i połowa na [świętego] Michała.

A.D. 1040, dnia 29 kwietnia

Przed Radą Starszych stawiał się Iwancze, syn der Waski, i poprosił, żeby dodawali [*vīdat ēttilar*] do jego dochodów 55 czerwonych florenów, żeby do jakiegoś słusznego czasu okazali względem niego cierpliwość. Co do jego próśby, to Rada Starszych ulitowała się i wyznaczyła termin, w którym te pieniądze mają być zapłacone – do przyszłych Świąt 1041-go A.D. połowa, a druga połowa w tym samym roku na [świętego] Michała. On natomiast obiecał, że w razie, gdyby nie zapłacił, gwarantuje wszystkimi swoimi dobrami, zarówno teraz posiadanymi, jak i potem nabytymi na własne imię. A kiedy by te pieniądze dał, albo ich nie dał, może zostać wezwany do któregokolwiek urzędu, a wtedy niezwłocznie powinien oddać te pieniądze Radzie Starszych do zapłacenia w całości.

Strona 65v°

A.D. 1040, dnia 18 maja

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Bohdan, syn Donawaka, i poprosił, żeby spośród braci posłali dwóch przysięgłych do zinwentaryzowania majątku świętej pamięci der Lusiga i tego, co [po nim] pozostało, czy to z pieniędzy, czy ze złota, srebra, czy ze wszystkich sprzętów. Wówczas na prośbę pana Bohdana posłali spośród braci dwóch przysięgłych: pana Iwana, syna Jaski, i pana Wasko, syna Pilipa, dzięki którym przeprowadzono inwentaryzację. Najpierw na początek. 1 „Hymnarium” na szarym, żółtym pergaminie z jezdu, z kolofonem ręcznie wykonanym na prośbę słynnego Kirkora przez wardapeta Melchizedeka w roku 858 [=1409], jeszcze 1 książka „Wyznanie wiary narodu ormiańskiego” napisana w roku 820 [=1371], broszury „Dziejów Apostolskich”, zeszyt kazań, jeszcze 1 książka „Kanony błogosławieństwa krzyża”¹⁴, i wewnątrz „Rytuał” (Masztoc) pisany w 995 roku [=1546], i jeszcze 1 „Rytuał” (Masztoc) czytany w czasie rozdawania komunii, jeszcze 1 „Śpiewnik”, jeszcze 1 księga, 1 zeszyt „Modlitewnika”, jeszcze „Apokalipsa [św.] Jana, 1 „Kwestie zasadnicze”¹⁵, jedna „Rubrycella”, 1 fragment „Komentarza do Ewangelii”, jeszcze 1 „Księga Salomona” i „[św.] Pawła” razem oprawione, jeszcze 1 „Księga Pawła”, po polsku, oprawiona razem z 1 „Komentarzem do mszału”, w środku „Historii” znajduje się 1 księga napisana po polsku razem „Z wiarą wyznającą”¹⁶, jeszcze 1 „Księga Hikara”¹⁷, a w środku znajduje się talizman (*dilisim*)¹⁸, 1 zeszyt „Księgi rodzajów”, 1 zeszyt „Księgi (szlachetnych) kamieni”, kawałek ksiąg rachunkowych w jednym miejscu pisanych i oprawionych, 1 pergamin, do którego został wszyty „Zwieszły kalendarz” i kalendarz, 1 wielka księga „Biblii” po polsku, 1 księga po łacinie i po polsku, i jeszcze 1 księga po łacinie i 1 po polsku, i jeszcze jedna księga po polsku „Dziennik”. Ze złota, srebra: najpierw na początku 1 czepiec na głowę, złoto 25 podstawek [*tibusna*] na szczycie i 90 ziaren pereł umieszczonych u góry,

¹⁴ „Kanon błogosławieństwa krzyża” stanowi jeden z rodzajów rytuału Masztoc.

¹⁵ Por. F° 60r°, przyp. 4.

¹⁶ Mowa o poemacie katolikosa Nersesa Sznorhalego, por. F° 60r°, przyp. 9.

¹⁷ Wersję ormiańsko-kipczacką wydali J. Deny i E. Tryjarski, «*Histoire du sage Hikar*» dans la *version arméno-kiptchak*, „Rocznik Orientalistyczny” XXVII, 2, 1964, s. 7–61.

¹⁸ Chodzi o tzw. *hmajil*, teksty zawierające modlitwy, życzenia lub prośby. Zob. artykuły D. Ghazariana i A. Pisowicza w „Lehahayer” 3, 2015, s. 115–128, 129–131.

[Przyp. 14–18 oprac. P.M.]

Strona 66r^o

1 przepaska na włosy wykończona kwiatami i perłami, cały, świetny (prawdziwy) pierścień, znów 1 pas srebro, 2 małe obrączki, 2 bezece z wierzchu haftowane perłami, 2 obrączki jedna mała, jedna zwyczajny kamień, 1 pas duży, którego zamknięcie jest z pozłacanego srebra, znów 1 pas, srebrna obręcz, 2 mankiety z wierzchu haftowane perłami, znów 1 srebrna łyżka, ubrania: 1 czarny płaszcz (sukmana), rewerenda; 2 brunatne sukmany, 1 rewerenda, drugi żupan ze srebrnymi haczykami, 1 czarny żupan, zwierzchni, 1 kołdra, pośrodku czerwona satyna (welwet, plusz), następnie 1 para złotych bransolet i 1 mały łańcuch 'koralikowy' (*pančërovijy*) i 2 małe pierścienie, które Wartik Koza dał za dług 100 florenów, do tego jeszcze tobołek (rolowanie) taki, jak byś komu dawał zastaw, albo coś w nim było. Trzeba zapytać Żaniawskiego, który przed panem Bohdanem zeznał, że swemu zięciowi świętej pamięci panu Lusigowi był winien około 15 florenów.

A.D. 1040, dnia 17 lipca

Przed Radą Starszych stawił się pan Holub, syn Dawida, i dobrowolnie zeznał, że ma pewien dług [, a mianowicie] 4000 florenów, każdy floren licząc po 30 groszy, wobec synów Torosa pana Almasa, pana Haczki, pana Iwaszki i pana Jakuba, które to 4000 florenów [skreślono: zobowiązał się] spłacić w ciągu 10 lat. Na te 4000 florenów zobowiązał się całym swym majątkiem, zarówno stojącym, jak i ruchomym, także obecnym i później ujawnionym. A na te 4000 florenów miał dawać co roku. Tak więc, wyżej wypisani synowie powinni po każdej wpłacie kwitować pana Holuba. Tutaj przed Radą Starszych okazanie odręcznego kwitu będzie nieważne. Ważny tutaj będzie tylko kwit po każdej wpłacie. A jeżeli by któregoś roku przed zakończeniem tych wspomnianych 10 lat pan Holub wyżej

Strona 66v^o

wymienionym osobom z tej sumy nic nie dał, albo dał, będąc zapozwanym, wtedy powinienn z sądu nie odchodzić, zaraz wpłacić (dać) całą sumę. A jeśli nie znajdzie zmiłowania ze strony wyżej wymienionych synów Torosa, to pozostanie na ich łasce.

Dnia 18 lipca A.D. 1040

Przed Radą Starszych stawił się ksiądz der Krikor i zeznał, że świętej pamięci der Lusig został zaspokojony przez pana Wartika, syna Iwaszki, który był mu winien za przyczyną swej małżonki. Zapłacił w całości i nie pozostały żadne roszczenia.

Dnia 18 lipca

Rada Starszych i całe pospólstwo użyli pana Greskę, syna Agopa, [do tego, żeby] teraz u boku posła wyruszył ku potrzebie Rzeczypospolitej do Stambułu i przypatrzył się temu wszystkiemu, czego nam brakuje, a szczególnie temu, co się tyczy cła (pieczęci) na talary, które [to cło] ma się znosić na żądanie Rady Starszych i całego pospólstwa. Pan Gresko, mając wyruszyć, wstał i poinformował Radę Starszych o tym, czego nam nie dostaje, o tym wszystkim, na co u boku posła pilnie i starannie będzie patrzeć, na wszystko, czego u nas nie ma, a szczególnie na cło na talary, które jest najważniejsze ze wszystkich spraw. A nawet zwrócił się do Rady Starszych w ten sposób: „Panowie! Modłę się, żeby Pan Bóg mi dał, abym moją obecną pracą mógł dogodzić potrzebie Rzeczypospolitej, żeby się ulitował nad moimi pracami. Warunkiem [powodzenia mojej pracy byłoby], żeby Wasze Wysokości mogli mi w związku z moją pracą wyznaczyć wynagrodzenie (zapłatę), ponieważ tutaj jestem pogrążony w całym moim ubóstwie [a tymczasem] trzeba, żebym odjechał i sprawił w ten sposób satysfakcję.

Strona 67r^o

Jeśli Pan Bóg dozwoli i cła na pieniądze zostaną zniesione, wtedy przybędę zdrowy i weźmiecie ode mnie 1200 liber jedwabiu, 900 kolorowego i 300 czarnego, po 4 floreny, a zapłata może być po moim powrocie w ciągu 1 miesiąca. A jeśli, strzeż Boże, [wyprawy] nie zakończę, Wasze Wysokości powinni się postarać, by wziąć co najmniej po 4 od florena poniżej orta, na moje wydatki dać jeszcze 100 florenów”. Na co Rada Starszych i ludzie z pospólstwa się zgodzili.

Dnia 25 lipca

Przed Radą Starszych stawiał się pan Lukasz, syn Kirkoszy, i upomniął się u Rady Starszych o złoto, srebro i sprzęty, które Rada Starszych, jako stanowiące udział dwóch córek świętej pamięci brata Stecki, przyjęła na przechowanie. Następnie Rada Starszych jego złoto, srebro, sprzęty, wszystko według urzędowego inwentarza, przekazała panu Lukaszowi jako opiekunowi, co pan Lukasz [skreślono: pan) pokwitował Radzie Starszych na wieczne czasy.

D. 1040, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście pan Stecko, syn Greski, i zaprotestował przeciwko [temu, jakoby] przyjaźń, jaką zawarł z panem Miklaszem, synem Andrija, miała w jakiś sposób nie należeć do naszego porządku prawnego. Zawarł przyjaźń z dziewczyną, panną Nastuhną, jego córką, i w tej przyjaźni pragnie trwać do dnia

śmierci, tak jak przystoi szanowanemu synowi względem ojca. Który to protest przeciwko żądaniu pana Stecki awakerec, pan Wasko, wspólnie z Radą Starszych przyjęli do księgi rejestrów.

Strona 67v°

Przed Radą Starszych i awakerecem der Simonem stawiał się osobiście pan Stecko, syn pana Greski, pozwany przez pana Miklasza, syna pana Andrija. Nie wysłuchawszy skargi pana Miklasza, ruszył w kierunku wchodzącego awakereca, pana Waski, i z wielką furią wyszedł z Urzędu lekko sobie ważąc zarówno Urząd, jak i Radę Starszych.

Dnia 29 października

Po raz drugi pozwany, pan Stecko, syn Greski, stawiał się przed awakerecem der Simonem i Radą Starszych, a został pozwany przez pana Miklasza, syna Andrija, z tego powodu, że zawarł przyjaźń z panem Stecko, synem pana Greski. Teraz od tej przyjaźni pan Miklasz odstępował podawszy taką przyczynę: „Pokazywał mi w całości swoje własne majątki, ale – jak teraz widzę – rozszarpują go wierzyciele”. I z tego powodu pan Miklasz życzył sobie [zerwania]. „Ponadto posłałem mu rozjemców [dobrych ludzi], zrozumiał, że z tej sprawy nic nie wychodzi. Do tego podarki, które on nam zwrócił, a my jego jemu”. Na pytanie, czy jest to zgodne z życzeniem pana Miklasza pan Stecko nie dał odpowiedzi. Tak się złożyło, że pierwszy pozew dotarł przed przybyciem der awakereca der Waski z Łucka. Rada Starszych wydała rozporządzenie, że Urząd nie może pozostawić nieobsadzony, ale ma sprawę załatwić tak, żeby tamten nie odszedł bez zgody”. Dlatego Rada Starszych dała mu czas aż do trzeciego dnia do namyślenia się nad odpowiedzią.

Strona 68r°

Dnia 4 września

Pan Stecko, syn Greski, po raz trzeci pozwany przez pana Miklasza, syna Andrija, przed Radą Starszych i awakereca stawiał się osobiście, a potem pan Miklasz zechciał tak powiedzieć: „W jakiś sposób uprzednio powiadomiłem także Wasze Wysokości i pana awakereca, że nie znam powodu, dla którego miałbym moją własną córkę oddać temu, który sercem zupełnie nie trafił, który moją córkę i mój dom przed ludźmi oszkalał, ani żebym ja, albo moja córka chciała zawrzeć z nim przyjaźń, nawet jeśli bym ja tego chciał, albo moja żona. Zresztą córka nie chce na podobne rzeczy zezwolić”.

Dnia 4 września

Na skargę pana Miklasza, syna Andrija, pan Stecko, syn pana Greski, zeznał tak: „Jest prawdą, [że] dziewczynę mogłem oszkalować i coś powiedzieć spod serca albo z własnego żalu, ale zresztą nic o niej nie wiem, jak tylko to, że jest dobra i cnotliwa. Dlatego upraszam Wasze Wysokości. abyście mnie odprawili”. Wysłuchawszy także drugiej strony i jej skargi Rada Starszych wraz z awakerecem odłożyła sprawę na 4 tygodnie i napomniała obie strony i świadka, żeby się w żaden sposób nie oddalali.

Dnia 18 września

Przed Radą Starszych stanął się pan Miklasz, syn pana Andrija, i opowiedział o tym, [co się wydarzyło w czasie] podróży do Bełzu. Poprosił, żeby tę sprawę odłożyć [na czas] zaraz po powrocie z Bełzu.

Strona 68v°

A.D. 1040, dnia 5 października

Przed Radą Starszych stanął się w terminie, jaki Rada Starszych wyznaczyła, pan Stecko, syn Greski, który się wypowiedział i poprosił, żeby Rada Starszych wyznaczyła jeszcze jeden termin. Wtedy Rada Starszych wyznaczyła od dziś za 4 tygodnie.

A.D. 1040, dnia 19 października

Przyszedł Stanisław [skreślone: -skij] Hojnackij i poprosił Radę Starszych, żeby mu wyświadczyła sprawiedliwy uczynek (*k'onuluk*) w związku z zakrystianinem, który jest mu winien 40 talarów w srebrze, dane mu w Stambule w charakterze pożyczki. Potem Hojnackij z udziałem Rady Starszych rozważył ubóstwo zakrystianina. Następnie te 40 talarów podzielili (rozcięli): 1 para na teraz i 1 para do odłożenia do worka, 1 do szybkiego wydania (*učyurga*). Nad monetą jednoflorenową Rada Starszych się zlitowała i dała na całą tę sprawę z własnych zasobów [dosł. stron]. A pan Hojnackij zaraz (to) przyjął i przed panem Iwanem, panem Kapruszem i Iwaszką, Jagopem, synem Murada, a nie Nigolą, zwolnił zakrystianina od tych 40 florenów długu. Zakrystianina, który ma się żenić z jego córką.

Dnia 26 października

Przed Radą Starszych i der awakerecem stanął się osobiście i w terminie wskazanym przez Radę Starszych pan Miklasz, syn pana Andrija, i domagał się od Rady Starszych, aby zgodnie z pierwszym pozwem pana Miklasza rozpatrzyła sprawę, która się rozpoczęła pomiędzy nim a panem Stecko. Wówczas pan Stecko, syn pana Greski, dał taką odpowiedź, mówiąc: „Panie Awakerecu, Panowie, Seniorzy!

Strona 69r^o

[Stając] przed Waszymi Wysokościami bardzo się dziwię, że ta sprawa, która się stała naszą sprawą, została – nie wiem, jak to zrozumieć – tak bardzo lekko potraktowana, gdy [w rzeczywistości] jest to wielka sprawa, chociaż nie pozostaje sprawą największą. Waszym Wysokościom dobrze jest wiadomo, że chrześcijanie [znalazłszy się] pośród obcych ludów [idą] do środka miasta z samym tylko (gołym) przemówieniem (deklaracją, odezwą). Ta sprawa tak samo jest ważną jak ta, kiedy komu na tydzień przed albo przed samym małżeństwem w kazaniu dwa–trzy razy się przypomina, że jeśli młody (chłopak) w jakiś sposób dziewczynie obiecał, że się z nią ożeni, ale nie oddali się sobie, to aż do ślubu są wolni. Ja natomiast nie wiążę tej sprawy ani z pustym (gołym) słowem, ani z podarkiem, ani ze mną samym pod względem jej wielkości nie będąc przymuszonym ani z jednej, ani z drugiej strony. W żadnym kraju nie doszło do takiego obyczaju, jak teraz doszło u nas – żądania rozwodu i prostodusznie zarazem rozwodu i połączenia. Ten, kto taką sprawę z pomocą obyczaju i ksiąg prawnych rozwiązał i z tą konkretną kwestią powiązał, uzyska także aprobatę (nagrodę) tronu (*at'or hakinda*). A przecież Waszej Wysokości dobrze jest wiadomo, że Pan Bóg rzekł słowo i wszystko się stało. Słowo Pana Boga – słowo obyczaju. Ja w to wierzę, a w innego rodzaju [sprawy] nie wierzę. Prawo (obyczaj) jest rzeczą daną przez Testament, to jest ta sprawa. Idzie o decyzję dającą na coś pozwolenie, jak w tej sprawie. Teraz Jego Wysokość stawiał się przed Waszymi Wysokościami i podał błahe przyczyny tej sprawy, którą chce zniszczyć, [zniszczyć] to, co się stało z woli Pana Boga, [A ponieważ] nie ma sposobu [wskazania] jakichś uzasadnień dla podobnej sprawy, to powiada, że sam posłał do mnie i kazał powiedzieć: ‘Nie chcę, żeby z tej sprawy coś wyszło, niech odeśle moje podarki, dobrze, że się tak stało’. Kiedy przybyłem do Lwowa, zaraz z drogi udałem się do tego człowieka, który na moje towary nałożył areszt. Zacząłem mu zarzucać, że takiej rzeczy się dopuścił.

Strona 69v^o

On mi sprawę tak przedstawił: ‘To wasi Ormianie tak się zasłużyli. Powiedzieli mnie takie rzeczy: ‘On poszedł w taką daleką drogę, Pan Bóg wie, kiedy wróci, a jego dług to ogromna suma. Radzimy ci, żebyś nałożył areszt na towary, zanim przyjdą wierzyciele’. Kiedy zrozumiałem, że w tych ludziach mam przyjaciół, którzy nie są gotowi przysporzyć mi chwały, to zajętemu samym sobą przysłała myśl, by ich za-

trudnić jako „dobre osoby” [rozjemców] przy moim przyjeździe [nie zważając na to], ile setek florenów [taki] gest mnie wyniesie. Dokąd pójść, żeby nie doznać niesławy, [z tego powodu], że położyli areszt na moje rzeczy Jak to już raz [było, gdy chodziło o] mój podarek. A do tego pomyślałem, czy nie nawiązując przyjaźni prezentami ani gołym słowem nie powinienem jej odzyskać, jeśli tylko nie zginę. Gdyby trudności ustąpiły, wtedy znowu bym się mu ofiarował, ale wtedy musiałyby być jasne, że one ustąpią. Dość z takimi myślami! Naopowiadałem i narobiłem takich rzeczy, że teraz jestem pewien, iż moja goła przemowa albo moje kupno podarków sprawie dziejącej się z woli Pana Boga nic nie zaszkodzą, ponieważ własną gołą mową, ani podarkami nie możemy niczego popsuć. Jak przedtem powiedziałem Waszym Wysokościom, ta sprawa z moimi przyjaciółmi wynikła skutkiem mojej prośby i ich zwyczaju i dlatego w niej, w której jest wola Pana Boga, ani moja samotność, ani moje podarki nie mają znaczenia. To wiem z pewnością, że jeśli bym nie mógł dać żadnego podarku, moja sprawa by nie przepadła, a dobrem było to, że coś wzięłem i coś dałem bez rewanzu. A jakakolwiek [mogła być inna] przyczyna tego, że wzięłem, to – jak powiedziałem Waszym Wysokościom – było to, że nie ma takiej sprawy jak moja, takiej, za którą można by było jak za swoją się zrewanzować, która by była związana z obyczajem i nie musiała się przedostać do moich przyjaciół, żeby zaistnieć. Wiem z pewnością,

Strona 70r^o

że te przyczyny, to to, że działałem sam i że moi przyjaciele niczego do tej sprawy nie wnosili, niczego, co by mogło posłużyć do jej podtrzymania. Ale ponieważ należała do zwyczaju, to – nie mamy co do tego wątpliwości i jesteśmy pewni – że zniszczenie (zaprzepaszczenie) nie nastąpiło, gdyż, jakiegokolwiek mogły być przyczyny, nie można było przed nimi uciec. Powiadają jeszcze, że i szkalowaniu nie należy się dziwić, bo w całym świecie dobre serce odnajduje się w bólu. Dobrze, że bym powiedział coś o moim własnym bólu. Wasza Wysokość zechce najpierw zauważyć, jaka mądra osoba czuwała nad moją młodością, a po drugie, jakie trudności miałem w owym czasie, a do tego mój żal, który we mnie tkwił. To wiem z pewnością, że Wasza Wysokość nie może mnie innego rodzaju świadectwa przedstawić, jak tylko zgodne z tym, co mówię, co było dla mnie dobre, że weźmie pod uwagę to, że tylko młodością i podobnymi rzeczami mogłem się usprawiedliwić (odnowić). Ale ponieważ takie rzeczy, jakie Waszej Wysokości wymieniłem, także mnie obciążały, to nie po to, że bym [samą] moją młodością został usprawiedliwiony (odnowiony). Jeżeli

nie wiem, jak bardzo mądry i we wszystko wtajemniczony powinien być [człowiek], żeby temu podolać, żeby podejść do tego, do sprawy takiej jak moja, [to także] nie rozumiem, tak jak w tamtym czasie nie rozumiałem, żeby [przewina] nie została usprawiedliwiona, [choćby była] nie wiem, jakiego rodzaju i żebym ja sam [takie rzeczy usprawiedliwiał]. Z kolei nie wiem, jak Wasza Wysokość odniósł się do mnie, ponieważ wśród nas są tacy, którzy wiedzą, jak jednemu wyrazowi nadawać różne znaczenia, jak je w przeróżny sposób przemieniać. Ja natomiast nie znam domu innego jak tylko wielce szanowany dom Waszej Wysokości, a tak samo jego córki wielce szanowanej. Tak samo był szanowny każdy akt ugody [ze strony] Waszych Wysokości. To była sprawa wielce przeciwna zarówno Panu Bogu, jak i ludziom, skoro z woli Pana Boga zostałem zaproszony z moimi przejaciółmi i innymi osobami do domu rodziców i [ojciec] oddał mi córkę, i wobec wszystkich pogratulował dziełu będącemu z woli Pana Boga, i raz po raz zapewniał, że dzieło z woli Pana Boga

Strona 70v°

powstało. I zrodziła się myśl, że w wyniku takiej umowy rozłączenie nie może nastąpić, chyba żeby śmierć rozdzieliła, albo jedno dowiedziało się o tajemnicy drugiego. A potem znajdują się byle przyczyny do rozwodu, do zgnębienia. Czy w świecie mogłaby zaistnieć sprawa jeszcze bardziej bezprawna (niemoralna) względem Pana Boga i ludzi – taka jak w tym oto kraju, [w którym] z wyjątkiem szlachciców, będących prawymi ludźmi względem samych siebie, wśród których są jednak i tacy, którzy wyrządzają sobie nawzajem różnego rodzaju zło. W takim interesie tak samo nic się [kupy] nie trzyma poza chłopami, o których Waszej Wysokości nie bardzo wypada przypominać. Oni też nie mają nawet śladu sprawy takiej jak ta w tym kraju, w głównym mieście, czy to w głównych miastach całego świata. Skądkolwiek chcielibyście się dowiedzieć, to nie ma tak, żeby zgodnie z obyczajem stało się tak, jak z tą sprawą. Nie może się ona okazać sprawą innego rodzaju. To jest tylko jedyna [w swym rodzaju] bardzo wielka sprawa, która, skoro się zaczęła, powinna przynieść skutek. Jak miałbym rozumieć swoją sprawę [zadanie] na ziemi, która ma swój obyczaj, jaki dostrzegam czy to w chrześcijaństwie, czy to w zamięłowaniu Waszych Wysokości do wszelkiego rodzaju dobrego porządku (ładu), jeśli o pozostałą resztę nie dbam, żeby zgodnie z nią [coś od siebie] dołożyć. Pozostawiam to Panu Bogu i dobremu rozumowi Waszych Wysokości, żeby Wasze Wysokości postawiwszy się przed Panem Bogiem w zgodzie z Nim postąpili, żeby miło było Panu Bogu, a nie mniej ludziom”.

Dnia 26 grudnia

Na takie pytania pana Stecki pan Miklasz, syn pana Andrija, odpowiedział w takich słowach: „ Der Awakerecu! Panowie Erecpohami! Panowie Seniorzy! już w pierwszej mojej skardze przed Waszymi Wysokościami przedstawiłem moją krzywdę, mój żal, które niesłusznie spotkały mnie i mój dom ze strony pana Stecki,

Strona 71r°

który nas i nasz dom [pogrzyżył] w żałości, dlatego, że zelżył nasz szanowany dom, a także w wyniku innych przyczyn i z tego powodu, że – jak w pierwszym pozwie przedstawiłem przed Waszymi Wysokościami – na takiego rodzaju [rozwiązanie] ani ja, ani moja żona nie zezwalamy, na pomysł takiego rodzaju, żebyśmy ja i moja żona mieli mu oddać nasze dziecko. A jeszcze to, co opowiedziałem Waszym Wysokościom o podarkach [przesyłanych] przez zacnych i szacownych ludzi mojej córce i tych nawzajem zwracanych. Dlatego upraszam Wasze Wysokości, żeby nas uwolnili, ponieważ ani Wasze Wysokości, ani żaden urząd nie mogą gwałtem i siłą zabrać komuś córki i dać innemu”. Pan awakerec wraz z Radą Starszych wysłuchali odpowiedzi obu stron – zarówno pana Miklasza, jak i pana Stecki – i ustalili termin od środy do czterech tygodni, żeby także pozostali bracia stawili się przed Radą Starszych. I ogłosili termin (rok) zawity, [to znaczy] że obie strony nie otrzymają pozwu, ale strona, która się nie stawia, zostanie uznana za przegraną.

Dnia 15 listopada

Przed Radą Starszych stawili się osobiście i w terminie obie strony – zarówno pan Miklasz, jak i pan Stecko – w terminie, jaki wyznaczili pan awakerec wespół z Radą Starszych: do 4 tygodni [to jest od] tej środy do 4 tygodni – termin zawity, obie strony nie otrzymają pozwu, ale jeśli która się nie stawia, będzie uznana za przegraną.

[Dnia] 30 grudnia.

Stawił się osobiście przed Radą Starszych i awakerecem pan Miklasz, syn pana Andrija, i pan Stecko, syn pana Greski, w terminie, jaki Rada Starszych uprzednio wyznaczyła. Teraz Rada Starszych z panem awakerecem znowu tę sprawę odłożyła aż do Wielkiego Postu.

Strona 71v^o

A.D. 1041, dnia 1 marca

W dniu dzisiejszym pan Miklasz, syn Andrija, i pan Stecko, syn Greski, stawili się w terminie wyznaczonym i poprosili o orzeczenie. Wówczas pan awakerec z Radą Starszych rozważyli, czy sprawa ta jest ważna (wielka), ale co do tego, to w swym gronie nie mogli się między sobą pogodzić, [bowiem] jedna strona za taką ją uważa, druga natomiast chce posłać pro informatione do katolikosa, mającego siedzibę w Eczmiadzynie, [przy czym] na koszty z tym związane powinien dać pieniądze sam młodzieniec, zaraz gdy wiadomość nadejdzie. Sąd mówi stronom, żeby wzajemnie zapewniały sobie bezpieczeństwo zarówno słowem, jak i ramieniem, żeby nie starły się jedna z drugą pod grzywną 200 czerwonych florenów. Jeśli która strona ze świadkami zostanie pokonana, powinna [złożyć] formalnie przed odejściem z urzędu 250 czerwonych florenów dla strony zwycięskiej. Pan Miklasz powiedział, że nie aprobuje tego orzeczenia i nie chce nic wiedzieć na temat kosztów. Podał ten powód, że córka nie chce, żeby on na siłę coś otrzymywał od katolikosa i żeby powiedzieli, iż córka w żaden sposób nie chce zezwolić, ponieważ on [młodzieniec] wśród ludzi wyraził się o niej w nieprzyzwoitych słowach, a owe podarki, które od niego wzięła, z powrotem mu odesłała, on zaś je z powrotem przyjął. W tej sprawie Rada Starszych poleciła obu stronom, zarówno dziewczynie, jak i młodzieńcowi, żeby pod groźbą przegrania sprawy nie posyłali do katolikosa żadnych listów, ani podarków. Pan Stecko podniósł jeszcze sprawę wysłania do Eczmiadzyna do katolikosa listu na swój własny koszt. Jakikolwiek byłby ten koszt, dał swe przyzwolenie.

Strona 72r^o

A.D. 1041, dnia 2 marca

Przed Radą Starszych stawili się pan Andrij, syn Iliasza, z jednej strony, a z drugiej pani Oluszka, bratowa z dwoma chłopcami, Szimkiem i Awiedikiem. I zeznali po obu stronach, że od tego czasu pomiędzy nimi nie istnieje żaden wzajemny dług ani rachunek [dotyczący] rzeczy ruchomej lub majątku stojącego, że jedni drugim kwitują na wieczne czasy i w swych potomkach i że odtąd nie będzie żadnych nagabywań jednych przez drugich. A do tego dwaj synowie świętej pamięci Kosty Szimko i Awiedik zostali zapisani [osobno] jako bracia, którzy nie osiągnęli pełnoletności, żeby, kiedy pełnoletność osiągną, pan Andrij i jego potomkowie nie mieli trudności, a także potomkowie pana Kosty byli wolni od pana Andrija i jego potomków. Do tego opłata za mur 10 florenów,

którą pan Andrij [ma płacić] panu Hodźence przez 5 lat. Synowie świętej pamięci Kosty Szimko i Awiedik podnieśli sprawę płacenia opłaty za mur dla pana Hodźenki. Później, jeśli Pan Bóg dopuści, to za to, co pozostało z muru, będą zobowiązani zapłacić wspólnie z dwóch stron, co Rada Starszych przyjęła do swoich akt, a oni także dali pamiętne.

Dnia 3 marca

Forma informacji przesłanej katolikosowi, napisanej przez pana Miklasza w sprawie Stecki, syna Greski. „Czynimy wiadomym Waszej Wysokości, że postępujemy wedle tutejszego, w tym mieście [obowiązującego] porządku. W sprawie małżeństwa stawili się przed panem awakerecem

Strona 72v°

i przed nami z jednej strony pan Miklasz, syn Andrija, i z drugiej strony pan Stecko, syn Greski. I pan Miklasz [~~skreślono: z jednej strony~~] powiedział do nas w taki sposób: ‘Panie Awakerecu, Panowie Erecpohani! Czynimy wiadomym Waszym Wysokościom, że pan Stecko domaga się ode mnie mojej córki Nastuhny do swego małżeństwa. Prosimy przeto Wasze Wysokości o rozważenie, czy zgodnie z naszym obyczajem byłoby rzeczą właściwą, aby Wasze Wysokości dawali zezwolenie zgodnie z naszymi ustalonymi porządkami i czy jest rzeczą godziwą, że daliśmy im przyzwolenie na zawarcie przyjaźni’. Wtedy druga strona celem dorzucenia jeszcze lepszego świadectwa przyniosła nam [i okazała] pierścienie (obrączki), jednak [ich jako] znaku małżeńskiego nie pobłogosławiła. Następnie, po pięciu miesiącach pan Miklasz znów wezwał pana Stecko przed nasze oblicze i złożył przeciwko niemu skargę takimi słowami: ‘Panie Awakerecu, Panowie Erecpohani! W tym czasie, kiedy za zezwoleniem Waszych Wysokości zawarliśmy przyjaźń z panem Stecko, pokazał mi on wszystkie swoje dobra. Teraz widzę, że są one bardzo obdłużone i że wierzyciele je rozszarpują. Takim sposobem dostrzegłem, że on wobec mnie niewłaściwie się znalazł, raz po raz przede mną udawał i mnie oszukał. Posłałem do niego zacnych ludzi (rozmajców) z takimi słowami: ‘Ponieważ wobec mnie okazujesz przyjaźń i wszystkie swoje dobra pokazałeś, a teraz tak się źle zachowałeś, że mnie oszukałeś, to ja ci mojej córki nie daję’. Następnie on, po takich moich odpowiedziach, podarki, które wziął od mojej córki, odesłał z powrotem, a te, które dał mojej córce, także z powrotem zabrał. I kazał tak powiedzieć: ‘Ponieważ oni mnie nie chcą, ja ich też nie chcę’. A potem poszedł między ludzi i bardzo złymi słowami zniesławił moją szanowną córkę i cały mój dom. Moja córka to usłyszała i w żaden sposób go nie chce. Tak więc

Strona 73r^o

jeżeli nawet ja bym chciał, to w żaden sposób ona nie chce. Amen. A siłą nie mogę jej przyprowadzić. Przeto proszę, żeby zwrócili nasze pierścienie (obraczki), a Wasze Wysokości [żeby uczynili nas wolnymi. Moja córka nie chce, a ja nie mogę siłą jej do niego przyprowadzić. A nie chce w żaden sposób, gdyż usłyszała jego podłe i szkalujące słowa, które o niej powiedział do ludzi”. Wtedy pan Stecko na tę decyzję pana Miklasza dał taką odpowiedź: „Panie Awakerecu! Panowie Erecpohani! Przyczyny, o których pan Miklasz mówi w związku ze mną przed Waszymi Wysokościami, czy to na temat moich długów, czy na temat posłania panięskich podarków, i o mnie samym, jak je z powrotem zabrałem, także o zniesławieniu córki, dalej o pracy albo przyjaźni, jaką w wyniku zezwolenia Waszych Wysokości zawarłem zgodnie ze zwyczajem, nie mogą nic szkodzić. Tymczasem ja z powodu podarków – kiedy mnie powiedział o tym, co ja sam dałem i co odebrałem– przestraszyłem się, że ktoś może moim wierzycielom powiedzieć, że u dziewczyny znalazły się moje wielkie (cenne) podarki, które sięgały blisko setki florenów i że po ich ujawnieniu znajdą się one pod aresztem. Wtedy to, jak mówiłem, ze strachu doszło do obmowy albo z bólu mogłem coś powiedzieć, natomiast teraz mówię, że jest ona szanowaną dziewczyną, że sam jej pragnę i proszę także pana Miklasza, aby pana Miklasz odpuścił mi moją winę i po dawnemu okazał swą łaskawość”. Wtedy pan Miklasz na nowo się odezwał: „Akurat tego nie mogę zrobić, żebym ci dał córkę. Gdybyś jej nie przysłał podarków i nie zabrał ich z powrotem, gdybyś także podłymi słowami mojej córki i całego mojego domu nie zniesławił, mógłbym jeszcze się ludzić, ale ty tych rzeczy rzeczywiście się dopuściłeś. Teraz tego

Strona 73v^o

zrobić nie mogę, ponieważ moja córka w żadnym wypadku tego nie chce, a jej siłą przyprowadzić nie mogę”. Wówczas my razem z panem awakerecem dostrześliśmy, że sprawy nie są błahe – młodzieniec pragnie dziewczyny, a dziewczyna jakoś jego nie chce z tych powodów, o których ojciec dziewczyny powiedział. „Posyłamy do Waszych Wysokości po radę, prosimy jako naszych patriarchów, abyście nam przysłali Waszą radę, żebyśmy tę sprawę jakoś załatwili, zwłaszcza że dziewczyna nie chce. Czy można dziewczynę przywieźć siłą ?” Orzeczenie nastąpiło 3 marca, faktycznie informacja została [przyjęta] 12 maja.

A.D. 1041, dnia 4 marca

Pan Jakub, syn Stepana, zachorował i leży na łożu, ale, mając wciąż dobre rozeznanie (pamięć), wezwał do siebie z Rady Starszych pana erecphana Awedika, pana Kaprusa i pana Torosa i złożył przed nimi zeznanie w tych słowach: „Panie Erecphanie! Panowie Seniorzy! Zeznaję przed Waszymi Wysokościami, że jestem dłużny mojej gospodyni (*bik'a*), pani Kasce, siostrze mojej pierwszej żony, 600 florenów gotówką w srebrze, licząc jeden floren po 30 groszy, jakie właśnie po wzajemnym rozliczeniu się mnie obciążły”. W sprawie tej zaraz pan Miklasz, syn Andrija, i pan Miklasz, syn Serepki, powiedzieli tak: „Panie Erecphanie! Wiedźcie, Wasze Wysokości, że przed trzema laty był zrobiony rachunek z panem Jakubem, że w ciągu trzech lat korzystał on z procentów od owych 600 florenów. W istocie w związku z tym, że pan Jakub i jego gospodyni (*bik'a*), pani Kasko ukrywali u siebie przez tak długi czas [te procenty] na własne wydatki, my, to jest ja i moja żona pani Kasko, zrezygnowaliśmy z procentów od owych 600 florenów.

Strona 74r^o

Dnia 4 marca

Tenże Jakub, syn Stepana, w tej swojej chorobie tak znowu zeznaje: „Panie Erecphanie! Panowie Seniorzy! Zeznaję przed Waszymi Wysokościami, że wspólnie z panem Aswadurem jesteśmy winni panu Jakubowi, synowi Zahno, 906 florenów 20 groszy, licząc po polsku każdy floren po 30 groszy, które powinniśmy spłacić do Świąt. Teraz idzie to łatwo we dwójkę z panem Aswadurem, moim szwagrem, zgodnie z naszymi cyrografami”. Które to zeznanie pana Jakuba, syna Stepana, Rada Starszych przyjęła do swoich akt.

A.D. 1041, dnia 8 marca

Rada Starszych zwołała pospólstwo i zarządziła, jak następuje: „Żadna kobieta ani dziewczyna niech się nie waży [pokazywać] ze złotym łańcuchem, ozdobiona wieńcami na weselach, ani na ucztach, ani [wymienione] posyłać, a także w domach się [w nie] ubierać. Mają także z łańcuchami lub bransoletami nie chodzić do łaźni pod karą 20 grzywien dla każdej, która o tym wie”. Pospólstwo także na wszystko wyraziło zgodę.

A.D. 1041, dnia 4 kwietnia

Po żądaniach pana Petre, syna Kirkoszy, i pana Miklasza, syna Haczki, jako opiekunów świętej pamięci Jakuba, syna Stepana, udali się z ramienia braci dwaj przysięgli

pan Iwan i pan Wasko, którzy spisali inwentarz i zrobili wszelkie oznaczenia [rzeczy] będących w kramie i w domu w skrzyniach, w magazynie (sklepie) Marka, syna Haczki, a także będących w schowku (*almar* skrzynka na broń).

Strona 74v^o

Dnia 4 kwietnia

Spis rzeczy (towarów) znajdujących się w kramie świętej pamięci Jakuba, syna Stepana:

Na początek 6 wołoków pokrytych skórą	po 12 groszy
znów 11 wołoków	po 3 grosze
znów 15 wołoków	po 3 [grosze] srebro
znów 70 czapek	po 7 [groszy] srebro
znów 3 ryzy białego papieru	po 1 florenie
znów 1 ryza i 3 libry białego papieru	3 floreny 10 groszy
znów 20 ? [<i>timęc</i> ?]	po 6 groszy
znów 2 torby tebinowa torba	po 70 groszy
znów 4 pary malowanych tebinek	po 18 groszy
znów 4 liny ? [<i>lamca</i> koszule ?]	8 groszy
jeszcze 5 lin ? [<i>lamca</i> koszule ??]	po 3 [grosze] srebro
jeszcze 6 par rękawic	po 5 groszy
jeszcze 17 włosianych toreb (tajstr)	po 3 grosze
jeszcze 6 toreb obszytych	po 18 groszy
jeszcze 8 tłumoków skórzanych	po 20 groszy
jeszcze 1 para rękawic niedźwiedzich	7½ groszy
plócienne worki	po 22 grosze
jeszcze 2 worki na owies	po 6 groszy
gruby papier (<i>baziχ</i>)	5 groszy
jeszcze 5 kołpaków	po 7 [groszy] srebro
jeszcze 40 tabliczek mydła toaletowego	po 3 [grosze] srebro
jeszcze 109 pochew (futurałów)	po 1 [groszu]
jeszcze 12 par noży świdnickich	po 3 [grosze] srebro
jeszcze dzwonki	3 floreny 9 groszy
jeszcze mosiężne i kościane noże	9 florenów 11 groszy
jeszcze nóż gdański	8½ florenów
jeszcze różne noże	13 florenów 20 groszy

Strona 75r^o

jeszcze sznur ciesielski	moneta 27-groszowa
jeszcze postronek miejski	2 floreny
jeszcze (stalowa) oselka	moneta 24-groszowa
jeszcze zamek (zasuwka, rygiel, kłódka) norymberski	2 floreny 20 groszy
jeszcze zamek (zasuwka, rygiel, kłódka)	17½ grosza
jeszcze mosiężne obręcze (<i>k'alçé</i>)	32 grosze
jeszcze chalcedon do strzelby	moneta 15-groszowa
jeszcze ½ funta gumy	6 groszy
jeszcze 2 torby (szewskich) noży (<i>gnip</i>)	15 groszy
jeszcze popręg 3 sztuki	16 groszy
jeszcze 13 tuzinów jedwabnych guzików	26 groszy
jeszcze naparstki	16 groszy
jeszcze czerwone kamienie	moneta 6-groszowa
jeszcze 4 tuziny kart ? (<i>k'arta</i>)	20 groszy
jeszcze 7 funtów pieprzu	po 21 groszy
jeszcze 4 szczotki	20 groszy
jeszcze niciany popręg	moneta 18-groszowa
jeszcze tkanina na koszulę	moneta 20-groszowa
jeszcze 6 popręgów krzemienieckich	po 8 groszy
jeszcze 20 czapek	moneta 50-groszowa
jeszcze 5 tuzinów sznura jedwabnego	po 5 groszy
jeszcze sznur klocekowy do koszuli	moneta 20-groszowa
jeszcze 6 nakolenników	po 3 [grosze] srebro
jeszcze długie do kolan	moneta 1-florenowa
jeszcze taśma	moneta 16-groszowa
jeszcze pleciony sznur jedwabny	moneta 10-groszowa
jeszcze igła	moneta 22-groszowa
jeszcze 4 popręgi woźnicy	groszy 8

Strona 75v^o

turecki popręg do namiotu	groszy 36
---------------------------	-----------

6 pasów z barchanu (welwetu, adamaszku, satyny) tłoczonego (<i>riřiy</i>)	po 12 groszy
10 pasów drukowanych (tłoczonych, <i>druk'oviy</i>)	po 5 groszy
10 pasów z barchanu (welwetu, adamaszku, satyny) tłoczonego (<i>riřiy</i>)	po 12 groszy
6 pasów z barchanu (welwetu, adamaszku, satyny)	moneta 15-groszowa
wielka karta [karty ?]	moneta 15-groszowa
rękawica	moneta 3-florenowa
piła	moneta 6-groszowa
dziana skarpetka 3 pary niskie	groszy 36
2 czapki futrzane	moneta 10-groszowa
sznur do bata	moneta 10-groszowa
włosiana kanica [ozdoba na głowę ?]	moneta 12-groszowa
kapcie ze skóry (owczej) 25 par	moneta 2 floreny i pół
fartuch cętkowany (<i>čajtk'ovaniy</i>)	8 florenów moneta 5½-groszowa
rząd, uzda, ostrogi	8 florenów moneta 11½-groszowa
torebki i watowane woreczki (<i>vaçok</i>)	4 floreny 28½ groszy
różne fartuchy	4 floreny moneta 64-groszowa
tkanina barchan (welwet, adamaszek, satyna)	15 florenów i pół
kontrafałdowy pas przypominający mosiądz	florenów 16, groszy 17
równoboczna (<i>hem ĵan</i>) prochownica	17 florenów 11 groszy
prochownica [skóra] cielęca	75 florenów 12½ [groszy]
żelazny lemiesz postronek szlej konopny	florenów 17 groszy 26
strzemię, żelazne ostrogi, wędzidło	florenów 18 groszy 14
szpilkowy [?] pas z barchanu (welwetu, adamaszku, satyny)	10 florenów groszy 25
ćwieki rodzaj będący w płozach u sań	florenów 10

Strona 76r°

narzędzia będące w kramie kamiennym 13	
narzędzi	13 talarów
toból opałka kobiałka będące na strychu	19 florenów 5½ groszy

towary (tkaniny) znajdujące się w komórcie opałka, maźnica do osi [uś] postronki i towary będące u (w rodzinie) Marków w piwnicy	3 floreny 11 groszy
podkłady z czerwonymi skórami 43	po 12 groszy
zwykle podkłady 50 par [?]	po 3 [grosze] srebro
części chomąta (<i>χomutina</i>) 20	6 florenów
chomąto 4	po 20 groszy
1 narzędzie	floren 1
narzędzie 4	2 floreny
znowu narzędzie 1	1 talar
znowu wojsłok 13	po 3 grosze
Towary (tkaniny) będące w domu, w skrzyniach popręgi towar litewski	
popręg do torby	9 groszy 11½ florena
znowu krótkie popręgi	4 floreny groszy 14
korbacz	2 floreny 10 groszy
nahajka 3 torba	3 floreny
rzędy torby (tajstry) tłumok obszyty skórą	
szczotka i pasy	26 florenów
prochownica	florenów 6 groszy 16
pończochy dziane 2	2 floreny groszy 4
ostroga [-i] w torbie 24	po 70 groszy 32 floreny
zgrzebło [<i>hréblo</i>] w worku i strzemię	8½ florena
tebinki [troki do uprząży wierzchowej]	
strzemię wędzidło	9 florenów 3 grosze
mieszek prochownica pas sakwowy	17 florenów 14 groszy

Strona 76v°

uzda rzemienna biała i uzda czerwona [z] puśliska klamra (do dociskania) puśliska, także popręg do pług	
pakunek, węzeł, toboł, tłumok skórzany	42 floreny groszy 26

torebka (<i>χaptīrha</i>) tektura, pokrycie (<i>k'arta</i>)	7 florenów
Papiery będące w izbie w schowku	
nóż do papieru tektury	58 florenów groszy 18
tkanina barchan (welwet, adamaszek, satyna)	13 florenów groszy 28
pas sobolowy gorszy (z futer sobolów mieszkańców, <i>bēnk'artovīy</i>) i pas z barchanu (welwetu, adamaszku, satyny)	11 florenów groszy 15
ćwiek do ziemi [?] wielki biały ćwiek nacinany (ponacinany)	
i zamki murawskie [z Moraw ?]	
zgrzebło nóż szewski młotek	
ćwieki sznur razem	15 florenów groszy 12½
Materiały w skrzynkach będące w piwnicy	
rękawice litewskiego woźnicy w worku 9	moneta 15-florenowa
torby (tajstry)	8 florenów 24 grosze
2 derki włosiane 3 lichtarze (świeczniki) pod spodem tarcza (<i>pavént</i>)	florenów 6
4 proste włosianki (derki)	48 groszy
czapki	10 florenów groszy 17
mydło toaletowe 274 tafli	po 3 za gotówkę
popręgi klejone i rękawica	18 florenów groszy 18
lemiesz drewniane strzemię	1 floren
żelazo i żywica	florenów 6
5 kamieni kleju	po 3 floreny florenów 15
toból na części chomąta obcęgi miotelka będące w domu i na strychu (balkonie)	florenów 13
maźnica	moneta 1-florenowa

Strona 77r°

Wszystkie te towary (tkaniny) zostały zinwentaryzowane. Rachunek wyniósł:
Suma całkowita florenów 726 1½ grosza

A.D. 1041, dnia 28 kwietnia

Spełniając drugie żądanie pana Petre, syna Kirkoszy, i pana Miklasza, syna Haczki, jako opiekunów świętej pamięci Jakuba, syna Stepana, udali się spośród seniorów dwaj „bracia”: pan Miklasz, syn pana Andrija, i pan Iwan, syn pana Jaski, i zinventaryzowali zarówno złoto i srebro, jak odzież i bieliznę, i wszystko co pozostawił [n^{ie}yin ?] świętej pamięci Jakub. Na początek

1 żupan sukno brunatny falendysz
znowu 1 żupan niebieski sukno falendyszowe
znowu 1 żupan sukno czarne falendyszowe
znowu 1 żupan zielony kamlot (*ustašari*) podszyty wiewiórkami
znowu 1 żupan z pępków szary prosty (goły)
znowu jeden żupan starszy z czarnego kamlotu (*ustašari*)
znowu 1 kopieniak (płaszcz do konnej jazdy) starszy z ciemnozielonego sukna
znowu 1 kopieniak brunatny pół-granat
znowu 1 żupan nowy kamlot włosiasty nowy lazurowy prosty (goły)
znowu 1 delia brunatna podszyta gardłami
znowu 1 szubka, nocna suknia podbita futrem z okolic brzucha
znowu 1 sarafan podszyty zielonymi lisami
znowu 1 giermak [suknia zwierzchnia] kosmaty prosty czarne sukno
znowu 3 pary spodni (*nahawiča*) sukno brunatne i czerwone

Strona 77v^o

znowu jeden giermak [suknia zwierzchnia] zielona szarsza [tkanina]
znowu 1 kamizela z muchajeru
znowu 1 kołdra zielona po środku złoty pas
znowu 1 kawałek brunatnego barchanu (welwetu adamaszku satyny) półtora łokcia
znowu 1 giermak [suknia zwierzchnia] kanafacowy
znowu 3 łokciowe sukno brunatne wołoskie (mołdawskie)
znowu półłokciowe sukno brunatne falendysz
znowu 1 torba czerwone sukno
znowu 1 moskiewski tłumok ze skóry
znowu 1 pas w paski
znowu 3 łokcie czarnego kamlotu [*ustašariy*]
znowu 2 plusze (*maxpas*)

znowu 3 ścierki

znowu 1 *nasuvén* [rodzaj płaszczka, chałata, kaftana] ze rdzawego jezdu

znowu 1 para pończoch z brunatnej cienkiej wełny

znowu 1 czapka wyściełana (*polst*) podszyta gronostajem

Do tego złoto srebro perły pierścien z tego co było albo pozostało
na początek 2 pierścienie złoto sygnet pieczętny

znowu 1 pierścień złoto z turkusem

znowu 2 pierścienie złoto turkus

znowu 2 pierścienie złoto biały z kamieniem z wizerunkiem (*surat taš kamea* ?)

znowu 1 pierścień z rogu łosia złoto

Szkatułka w sumie jest 7 pierścieni

znowu pośrodku naszyjnika złoto perły

znowu 1 bramka z perłami

znowu 1 watowany woreczek (wacok) srebro, gotowy, z perłami

znowu 1 pochwa (futurał) srebrna

znowu 2 srebrne pasy – jeden z koziej sierści, drugi mały

znowu 20½ kawałków srebra

Strona 78r°

znowu pacior srebro należący do Miklasza sztuk 40

znowu watowany woreczek (wacok) z futerałem, stanowiący zastaw

synowej Żerebca według ich własnych zapisów w księgach.

jeszcze 6 sztuk srebrnych łyżek 2 grzywny 3 łuty

jeszcze 2 małe złote pierścionki

do tego jeszcze zawój na głowę (*pašpaγ*) złota przepaska na włosy

(*mazgab*) z 8 rozetkami obmierzona razem ważyła łutów 14

znowu perły obmierzone ważyły łutów 5 i 800 3 [?]

znowu kawałki przedmiotów ze srebra wyszło florenów 13

znowu 1 talar stary i 1 półtalar

znowu 1 kołdra stara w środku kamcha [tkanina jedwabna]

znowu 1 opończa

znowu 1 sztuka z obrusów niezszywanych

znowu 4 długie serwety (obrusy)

znowu 3 ścierki pstre

znowu 3 sztuki kawałków płótna
znowu 6 poszew z białego płótna
znowu 6 zasłon (chust)
znowu 2 ręczniki
znowu 14 koszul zmarłego i 1 prześcieradło
znowu 1 pas cały w mniejsze paski (prążki *muḫattam*)
znowu 1 dywan żółty wielki
znowu 1 dywan także żółty mały i 1 stary kilim
znowu 2 długie poławniki
znowu 1 dywan mały stary

 Jeszcze ze sprzętów cynowych i mosiężnych
na początku wymierzone: misa cynowa, konwia, kwarta, lichtarze
 różne rzeczy ruchome, prawie wszystkie przenośne; razem wypadło
 kamieni 19 funtów 10

Strona 78v°

znowu 1 wielki lichtarz pośrodku izby mosiądz 8 ramion (rur)
przybory z miedzi i mosiądzu lichtarz mosiądz 3
znowu mosiężny lichtarz przyśrubowany do ściany 1
znowu mosiężna prawda [podstawa na stół pod gorące naczynia] 1
znowu wanienska z miedzi nowa i do niej skopiec z miedzi
znowu kocioł z małym kabłąkiem (*duha*) miedź 1
znowu 3 konewki miedziane
znowu 6 panwi i 1 durszlak
znowu 1 brytfanna
znowu 2 skopce miedź
znowu 2 misy 1 miedź 1 mosiądz
znowu 1 kubeczek miedź
znowu 6 kielni 2 mosiężne 3 miedź
znowu 6 miedzianych pokrywek
znowu 1 kołowrot do pieczenia na ruszcie do spółki z Aswadurem
znowu 1 [skreślono: 2] puzdro z 2 flaszami
znowu 4 wagi kramne do spółki z Aswadurem
znowu 5 kilimów starych w izbie przybitych

znowu 2 kilimy stare do spółki z panem Aswadurem
znowu 1 lichtarz stary przyśrubowany do muru w świetlicy
znowu 3 panwie i 1 durszlak i 1
kocioł na ogień używany w domu

To jest całość przedmiotów (towarów) i całego sprzętu pana Jakuba, syna Stepana, jakie zostały zinwentaryzowane.

Strona 79r°

A.D. 1041, dnia 5 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Iwaszko, syn pana Torosa, i pan Awe-dik, syn Domażirskiego, jako opiekunowie potomków świętej pamięci Hajnki, i powiedzieli w ten sposób: „Panie Erecpohanie! Panowie Starsi! Stało się tak, że dawno zmarły świętej pamięci pan Hajnko, zapisał synowi swego rodzonego brata Greski 250 florenów w gotówce wedle rejestru, a teraz za zezwoleniem syna pan Lazar, syn erecpohana pana Stepana, odbiera od nas tę sumę i nam, jego opiekunom, pokwitował ją pod warunkiem, że kiedy chłopiec wróci ze swej podróży i nie będzie stronił od porozumienia się z opiekunami córek Hajnki, pan Lazar nie porzuci swej drogi i nie oddali się od opiekunów córek Hajnki, gdyż wtedy pan Lazar wcale nie będzie musiał znów dawać przez opiekunów owych 250 florenów”. Osoby, które to napisały, poprosiły Radę Starszych, aby te zeznania przyjęła do własnych rejestrów, co ta uczyniła.

A.D. 1041, dnia 18 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Miklasz, syn pana Sererbki, i pan Dawid, też brat, i pan Bohdan, syn Donawaka, i tak powiedzieli: „Panowie! Seniorzy! My, jako wyznaczeni opiekunowie dzieci naszego brata Jakuba wspólnie we trzech – zarówno pan Miklasz, jak i pan Dawid oraz pan Bohdan – zawiadamiamy Wasze Wysokości, że panu Dawidowi wypadła teraz podróż do Gdańska, w związku z czym dobra świętej pamięci naszego brata nie są inwentaryzowane”. Następnie pan Dawid

Strona 79v°

zezwała, żeby tutaj dwaj inni niż pan Dawid opiekunowie – brat pana Miklasza, i pan Bohdan, syn Donawaka – urzędowo zlecili inwentaryzowanie tak, ażeby przy tym

uprawnieniu pozostali tak samo jak on sam, pan Dawid [~~skreślono: do czasu przybycia pana Dawida~~].

A.D. 1041, dnia 15 maja

Przed Radą Starszych stawili się synowie pana Domażirskiego: pan Iwaszko, pan Awedik i pan Misko, wszyscy trzej wspólnie, a nie osobno, odebrali od Rady Starszych sumę kościelną 1100 florenów, które to 1100 florenów spłaca, jeśli Pan Bóg dozwoli, w pierwszą środę po polskim Bożym Narodzeniu. Zobowiązali się razem we trzech na swych wszystkich majątnościach zarówno ruchomych, jak i stojących. Gdyby tej sumy w gotówce nie dali we wspomnianym terminie, wtedy będą zobowiązani do rachunku rocznego na 10-12 [procent] zgodnie z [faktem] niezapłacenia tej sumy gotówki, która była oddana do rąk pana Miklasza, syna Serepki, i pana Iwana, syna Jaski, za zezwoleniem Rady Starszych.

A.D. 1041, dnia 10 lipca

Przed Radą Starszych [~~skreślono: i~~] duchowieństwem, der awakerecem stawił się osobiście der Haczadur, ksiądz, i wyjaśnił, że się uda do Kijowa, aby pełnić funkcje kapłana w tej ubogiej gminie według swego pierwszego zobowiązania, tak jak przystoi wielce szanowanemu

Strona 80r°

duchownemu. A Rada Starszych okazała mu list kijowian, jaki oni napisali i obiecali mu co roku [pomoc] z pewnych dochodów, to znaczy z praw, komór, kramów i wosku 90 talarów, a do tego jeszcze od pana Murada po 20 talarów wedle jego pierwszego zobowiązania, że będzie dawać co roku przez ręce Rady Starszych [a to] w rezultacie jednej z ich uprzednich (*ol ašk'an*) obietnic, zarówno pana Murada, jak i pana Manuga, którzy go nie zaspokoili. Z tego też powodu on stamtąd odjechał i nie pełnił dla nich funkcji księdza. Skargi na niego z tego powodu wnosić nie należy. Jeżeli nikt was z waszych dobrych serc nie zechce dawać, to on wobec nich pozostanie dzielny, nawet jeśli [w ogóle] nic dawać nie zechcą. Dlatego z nimi nie potrzebuje się prawować, ale powinien pójść razem z kijowianinami [wracającymi z] jarmarku jarosławskiego. I Rada Starszych w swojej łaskawości uprzednio obiecała zmierzyć się z wydatkami i wesprzeć go [pewną sumę]. To wszystko od Rady Starszych przyjął z wdzięcznością.

A.D. 1041, dnia 12 lipca

Przed Radą Starszych stawili się pan Dawyd, syn pana Serepki, i pan Miklasz, syn pana Haczki, jako opiekunowie świętej pamięci pana Marka, syna Haczki. I tenże pan Dawyd zeznał, że zgodnie z testamentem świętej pamięci pana Marka, zdeponowane u obecnego tu pana Hodżu pieniądze doszły do rąk pana Dawyda, a i to pan Dawyd zeznał, że taką sumę w srebrze zatrzymał u siebie, u pana Dawyda. A pan

Strona 80v°

Dawyd zobowiązał się, że – kiedy tylko będą chcieli – pan Miklasz jako opiekun małżonki, będzie gotowy zdawać im rachunek dotyczący pana Dawyda. A co więcej, pan Dawyd, syn pana Serepki, i pan Miklasz, syn pana Haczki, jako opiekunowie, stawwszy się osobiście skwitowali pana Hodżu z tej sumy w srebrze, która dostatecznie zadowoliła opiekunów.

A.D. 1041, dnia 18 lipca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Miklasz, syn Serepki, i pan Bohdan, syn pana Donawaka, pomiędzy którymi, to jest panem Miklaszem a panem Bohdanem, wynikł spór. Wymieniony pan Bohdan nie chciał przyjąć opiekuństwa, jakie świętej pamięci pan Jakub, syn pana Serepki, wyznaczył mu w testamencie, a pan Miklasz nie chciał wyrazić [na to] zgody. Wtedy Rada Starszych wysłuchała odpowiedzi obu stron i zwolniła pana Bohdana z tegoż opiekuństwa.

A.D. 1041, dnia 15 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony pan Miklasz, syn pana Bernata, z bratankiem panem Torosem, a z drugiej strony pan Jakub, syn Hrihora, i pan Jakub, syn Warteresa. I pan Miklasz złożył zeznanie. Razem z panem Torosem powiedzieli

Strona 81r°

w ten sposób: „Po śmierci świętej pamięci Wartika osobista opieka przypadła jego bratu Jakubowi i istotnie pan Jakub, który, chociaż w tym czasie nie był w należyтым zdrowiu, starał się, ażeby tamtemu nie zbywało na dobrej opiece. I poprosił nas, zarówno pan Jakub, jak i pani Hanuhna, małżonka świętej pamięci brata Wartika, o to, co pozostało małżonce świętej pamięci Wartika i sierotom, czy to w dobru [ruchomym] czy w majątkach, tak samo u nas. A to przeprowadziwszy, powinniśmy dać pani Hanuhnie

i jej sierotom na wydatki (utrzymanie). Wówczas na prośbę wyżej wymienionych osób wzięliśmy pod swoją opiekę pieniądze pani Hanuhny i jej sierot, które objęły ich części (udziały), tj. 1102 floreny, licząc każdy floren po 30 groszy. Do tego było u Wartika 800 florenów pana Jaski, syna Serepki, do których użyliśmy pana Jaski, żebyśmy mogli te pieniądze w ciągu 3 lat użytkować na rzecz tych sierot, a po upływie 3 lat mielibyśmy 800 florenów znowu do zwrócenia panu Jasce. To zrobił pan Jasko na nasze żądanie. Wtedy my [mielśmy] zarówno owe 1102 floreny, jak i 800 florenów pana Jaski, a do tego jeszcze 500 florenów za mur, które pan Jasko dał nam do rąk na podróż. Także te wszystkie [sumy] umieściwszy (*işlat-*) w swoim czasie (*zamanlarında*) w jednym miejscu razem z tym, co pozostało po powrocie pana Jaski do tego czasu, a co z dobrej woli ku braterskiej miłości przechowaliśmy u nas dotąd, z procentów dawaliśmy im na żywność (utrzymanie). Od tamtego czasu do teraz te pieniądze u nas wyniosły 1400 florenów. Tak więc prosimy, by Wasze Wysokości zapytały pana Jakuba, jednego z braci świętej pamięci Wartika, i pana Jakuba, syna Warteresa,

Strona 81v°

jednego z braci małżonki świętej pamięci Wartika, czy jest tak, jak my sprawę Waszym Wysokościom przedstawiamy”. Wtedy na pytanie Rady Starszych zeznali wspólnie panowie Jakubowie: „Jest tak, Panowie, jak szanowni panowie Miklasz i Toros opowiedzieli Waszym Wysokościom, że po śmierci naszego brata Wartika pozostały dla jego sierot i małżonki 1102 floreny, które na naszą prośbę świętej pamięci pan Zadik z bratem panem Miklaszem wzięli i do tego czasu uruchamiali i tym sierotom i ich matce dawali na żywność aż do teraz”. Wtedy pan Miklasz razem z panem Torosem poprosili, aby zeznania panów Jakubów zostały wpisane do akt. Do tego dodali, że te 1400 florenów, które się u nich obu znajdują, nie są wynikiem przymusu, ale tylko ich dobrej woli i że mogą je trzymać tak długo, jak sami zechcą. Z wyżej zapisanych 1400 florenów 700 jest u pana Miklasza, a 700 [skreślono: Miklasza] u pana Torosa.

A.D. 1041, dnia 17 października

A.D. 1041 w dniu 17 października stawił się osobiście przed Radą Starszych pan Toros, syn Zadika, Rabczka ze swoją teściową panią Haldźuhną z jednej strony, a z drugiej strony pani Hanuhna, małżonka świętej pamięci pana Tumana, [z] synem Jasko, oraz pan Bogusz jako przyjaciel. I pani Haldźuhna przez pana Torosa, własnego zięcia, skwitowała małżonkę pana Tumana,

Strona 82r^o

syna świętej pamięci Jaski, z 400 florenów długu, o którym zeznał w testamencie świętej pamięci Tuman, i o który pani Hanuhna za pośrednictwem pana Bogusza poprosiła Radę Starszych, aby został zapisany do rejestru. Dał także pamiętne.

Dnia 17 października

Przed Radą Starszych stawiła się pani Hanuhna, małżonka świętej pamięci pana Tumana, syna pana Jaski, i uznała dług wobec pana Torosa, syna Rabiczki, i pani Haldżuhny, teściowej pana Torosa – 250 florenów, z których to 150 florenów obiecała zwrócić do nadchodzących Świąt, a 100 florenów, które pozostało jako reszta na nadchodzący na Matkę Boską jarmark jarosławski w 1042 r. Zobowiązała się całym swym majątkiem, zarówno obecnym, jak i później nabytym. A jeżeli nie odda w tym terminie, to, żeby nie naruszyć prawa, powinna [całą] sumę 250 florenów zapłacić niezwłocznie.

A.D. 1042, dnia 18 lutego

My, Rada Starszych, czynimy wiadomym każdemu, który chce o tym wiedzieć, że kiedy usłyszeliśmy, iż świętej pamięci Haczko, syn pana Zahno, zachorowawszy w drodze powrotnej ze Stambułu zapisał coś w swym testamencie kościołowi i szpitalowi, wówczas jako stróże świętego Kościoła

Strona 82v^o

i szpitali poczulismy się w obowiązku zaraz po powrocie karawany wezwać pana Greskę, syna Jakuba, i pana Iwaszkę, syna Miski, którzy w tym czasie byli w karawanie, i zapytać w ten sposób: „Panowie, uzyskaliście pewną wiadomość, że świętej pamięci Haczko, syn Zahno, jadąc chory razem z wami sporządził testament. Tak więc Wy, którzy tam w tym czasie byliście, zdajcie nam sprawę z tego, co się tam wydarzyło”. Wówczas oni taką dali odpowiedź na nasze pytanie: „Kiedy przybyliśmy do Kataluyi [Katalonii ? po katalońsku *Catalunya*; być może jest tu mowa o innej miejscowości], zobaczyliśmy, że świętej pamięci Haczko jest bardzo chory, wtedy upomnieliśmy go jako chrześcijanina, żeby załatwił swe sprawy (*sprawięcca bol-*) z Bogiem. Wtedy po naszych upomnieniach pogodził się i załatwił swe sprawy z Bogiem, a staraliśmy się, żeby ksiądz był w naszej karawanie. Potem zaczęliśmy go upominać takimi słowami: ‘Panie Haczko, widzimy, że już jesteś bliżej tamtego świata niż tego. Nie masz koło siebie ani syna, ani córki, sporządź więc szybko testament dla kościołów, szpitali,

zapisz to, co jest z „dobrej ręki””. Wówczas on w wyniku naszych upomnień sporządził taki testament: ‘Najprzód zapisałem świątyni ormiańskiej będącej w mieście 200 florenów, świątyni klasztornej 50 florenów, szpitalowi miejskiemu 50 florenów, szpitalowi klasztornemu 30 florenów, mojej ciotce (*téta*), żonie Andrija,

Strona 83r°

200 florenów’. To powiedział pan Iwaszko. Potem pan Gresko powiedział: ‘Wcale nie, dam nie żonie Andrija, ale ciotce Kosty!’ Ze swej strony napomniałem świętej pamięci [zmarłego] i powiedziałem: ‘Panie Haczko, wiesz, że twoja ciotka Oluszka, żona Kosty, jest ubogą kobietą, powiedz, że i jej dajesz 200 florenów’. Wtedy on powiedział: ‘Niech jej też dadzą 200 florenów!’ Wtedy pan Iwaszko powiedział: ‘Ja zrozumiałem, że jego ciotka Oluszka jest żoną Andrija, i tak ją określiłem’. Potem obaj razem zgodzili się, że na Kostę zostały zapisane pieniądze. I donoszę Waszym Wysokościom, że pan Gresko powiedział, iż na świętej pamięci [zmarłego] naszło w gorączce jakby jakieś ogłupienie, że wstał i uciekł z karawany. W rzeczywistości w czasie robienia tego testamentu miał dobrze w pamięci i także przekazałem Aswadurowi, żeby go zapytał, czy na to, na co wobec nas zeznał, teraz także zezwala. Wtedy to, co uprzednio wobec nas powiedział, potwierdził. Dla jeszcze lepszej pewności wezwaliśmy der Aswadura i zapytaliśmy go, a on tak zdał sprawę: ‘Kiedy mnie pan Gresko z panem Iwaszko posłali do świętej pamięci [Haczki], zapytałem go: ‘Panie Haczko, co teraz mówisz o tym, co przed towarzyszami z dobrej woli wyjaśniłeś?’ Powiedział: ‘Niech dadzą! Niech dadzą!’”. To jest zeznanie, jakie przed nami złożyły osoby wyżej wymienione, a ich zeznanie

Strona 83v°

włączyliśmy do naszych akt. Sprawa ta odbyła się przed Radą Starszych A.D. 1042, dnia 18 lutego. Rada Starszych wezwała pana Jakuba, syna pana Zahno, i zwróciła uwagę na to, że wedle zeznań der Aswadura i pana Greski, syna Jagopa, i pana Iwaszki, syna Miski, ich świętej pamięci brat Haczko w testamencie tak wiele rzeczy zapisał, czy to świątyni, czy szpitalowi, że jego pieniądze zgodnie z testamentem świętej pamięci zmarłego powinny zostać przekazane do rąk Rady Starszych.

A.D. 1042, dnia 12 marca

Pan Jakub odpowiedział Radzie Starszych w ten sposób: „Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Oto co się wydarzyło z tym testamentem. Wtedy – jak opowiadają tutaj obecne osoby – w tym czasie naszło szaleństwo na świętej pamięci [zmarłego] i z tego powodu testamentu za ważny nie uznaje”. Rada Starszych sprawę rozpatrzyła w ten sposób, że jego istniejący testament jest ważny (prawdziwy, właściwy) i trzeba, aby pieniądze zostały przekazane zarówno świątyni, jak i szpitalowi.

Strona 84r°

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście pan Lazar, syn erecpohana, pana Stepana, przybyły z Turcji i sprawę przedstawił w ten sposób, że informacja, jaką Rada Starszych posłała na ręce pana Lazara w sprawie pana Miklasza, syna pana Andrija, i pana Stecki, syna Greski, do stolicy (tronu), do katolikosa, z jakiegoś powodu nie doszła, a na list Rady Starszych do stolicy (tronu) natknął się przypadkiem w Stambule, gdy się udawał do Ankary. „Ja wówczas nie śmiałem wysłać tego listu i tylko z trudem zrozumiałem, że to jest niemała sprawa. Tylko dlatego ten list od Waszych Wysokości, który należał do pana Greski, syna Jagopa, wysłałem całkiem oddzielnie, że również wedle niego sprawa ma być rozpatrzona 15 marca”.

Dnia 15 marca

Pan Gresko, syn Jagopa, stawiał się przed Radą Starszych i sprawę przedstawił w takich słowach: „Pan Lazar listu Waszych Wysokości, to jest owej informacji, nie przesłał mi w swoim (obecnym) czasie, przesłał mi natomiast tylko ten list od Waszych Wysokości, który wyłącznie do mnie należał. W tym stanie rzeczy zdarzyło się przypadkiem, że posłaniec pana Zadika, syna erecpohana, jechał w swojej sprawie do stolicy, ja zaś częściowo byłem świadomy sprawy, także dzięki temu, o czym Wasze Wysokości mi napisali. Wtedy sam napisałem

Strona 84v°

do stolicy (tronu) w tej sprawie, a po tym, co napisałem, przyszedł list od katolikosa ze stolicy (tronu) do Waszych Wysokości, natomiast list Rady Starszych nie doszedł do stolicy (tronu). Po odejściu owego posłańca Zadika, więcej nie trafił się nikt pewny zmierzający do Eczmiadzynu. Z tego więc powodu list do stolicy (tronu) nie odszedł, lecz pozostał”.

A.D. 1042, dnia 18 marca

Przed Radą Starszych i awakerecem der Wasko stały się dwie strony – z jednej strony pan Miklasz, syn pana Andrija, a z drugiej strony pan Stecko, syn Greski. I pan Miklasz, syn pana Andrija, poprosił Radę Starszych, żeby zgodnie z informacją Rady Starszych, która [to inormacja] przyszła do niego od katolikosa, Rada Starszych mogła [sprawę] rozstrzygnąć. Pan Stecko odpowiedział w ten sposób: „Panie Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Postanowiliście w ten sposób, że jedna strona miała napisać i posłać jeden list do stolicy (tronu), a w rzeczywistości pan Miklasz napisał przez pana Greskę, syna Jagopa, i posłaliście tak, jak się wam podobało. A sprawę przedstawiliście tak, jakby list Rady Starszych wcale nie wyszedł. Wobec tego ja nie uznaję informacji nadeszłej od katolikosa, ponieważ jest nieprawdziwa”. Der awakerec wespół z Radą Starszych

Strona 85r°

rozpatrzył zawziętość (upór) obu stron i wydał postanowienie, jakie poniżej zostało zapisane.

A.D. 1044, dnia 18 maja

Treść drugiej informacji wysłanej do katolikosa, do stolicy (tronu). Powiadamy Waszą Wysokość, że w sprawie córki pana Miklasza oraz pana Stecki, syna Greski, wysłaliśmy Waszej Wysokości ciepły list prosząc, by Wasza Wysokość zechciał przysłać nam swoją radę w tej sprawie. Tymczasem [w miejsce] tego naszego listu do Waszej Wysokości, którego nie wysłano, teraz na nowo piszemy do Waszej Wysokości i prosimy, jako naszego patriarchę, żeby Wasza Wysokość nadesłał nam w liście swoją radę w tej sprawie niezależnie od tego, co pan Gresko, syn Jakuba, już Waszej Wysokości o tej sprawie opowiedział. Dotarł do nas w tej sprawie list Waszej Wysokości, który przyjęliśmy tak, jak od naszych patriarchów. W rzeczywistości jednak jest tak, że naszego listu do Waszej Wysokości nie wysłali, a wówczas młody, to jest pan Stecko, zabrał się do fałszywej interpretacji, a pan Gresko sprawy Waszej Wysokości należycie nie wyjaśnił. Stało się tak, że tamte słowa, które w pierw napisaliśmy, musimy teraz napisać na nowo i wysłać z prośbą [o wybaczenie, że] inaczej nie mogliśmy ich

Strona 85v^o

sformułować. Tak więc wyjaśniamy Waszej Wysokosci [sprawę] w ten sposób. Wasza Wysokość zechce wiedzieć, że [pismo] zostało napisane wedle tutejszego porządku (obyczaju), tak samo jak wyżej, w pierwszym liście posłanym do katolikosa, tymi samymi słowami:

„Powiadamy Waszą Wysokość, że pan Zadik, syn erecphana pana Iwaszki, przywiózł nam od Waszej Wysokości list we własnej sprawie dotyczący małżeństwa, który [to list] przyjęliśmy jako posłuszni synowie Waszej Wysokości, jednak z listu Waszej Wysokości nie mogliśmy dobrze zrozumieć, czy [autor] mógł Waszej Wysokości dostatecznie przedstawić własną bliskość w odniesieniu do tej sprawy [koneksji rodzinnych]. Teraz my sami własnym pismem Waszej Wysokości tę sprawę w poniższy sposób przedstawiamy. Po pierwsze, Haczko, syn Jakuba, pojął jedną córkę Haczki, syna pana Zahno, a drugą córkę pragnie pojąć Zadik, syn erecphana. Haczko i Zadik są dwoma rodzonymi braćmi ze strony matki, a owe dwie dziewczyny są rodzonymi [siostrami]. Dalej, Lazar, wnuk wielkiego hodży tj. Uluhodży, z rodziny Luchodza i wnuk erecphana Iwaszki, pojął także trzecią córkę z pierwszej żony tegoż Haczki, wnuczkę erecphana Iwaszki. Tak więc dostrzegliśmy, że sprawa jest rodzinna (krewniacza) z obu stron i że jej rozstrzygnięcie jest dla nas niemożliwe bez wskazań Waszej Wysokości i Waszej Wysokosci zezwolenia. Z tego też powodu nie chcieliśmy tego robić [sami] i sprawę przedstawiamy Waszej Wysokości,

Strona 86r^o

ażeby Wasza Wysokość także ze swej strony ją rozpatrzył i nam swym umocnionym pieczęcią, podobnym do naszego listem przekazał. A.D. 1042, dnia 18 maja po ormiańsku”.

A.D. 1042, dnia 31 maja

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Toros, syn Zadika, razem ze swoją teściową panią Haldżuhną, i wspólnie we dwoje skwitowali żonę świętej pamięci pana Tumana, syna Jaski, z pierwszej raty 150 florenów, które zaspokoily pana Torosa i jego teściową, panią Haldżuhnę. Kwitują panią Hanuhnę z tych 150 florenów, poprosili Radę Starszych, aby [wpis] został przyjęty do rejestru, a także dali pamiętne.

A.D. 1042, dnia 6 czerwca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jurko, syn Lazara, i pan Gresko, syn Zadika, oraz pan Holub, syn Dawyda, ze swym rodzonym bratem Haczką. Pan Jurko

z panem Gresko zeznali tak: „Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Powód naszego przybycia przed Wasze Wysokości

Strona 86v°

jest taki, że pan Holub ze swym bratem od bardzo długiego czasu prawowali się i nie mogli się ugodzić w sprawie spadku, części ojca i matki, majątku ruchomego. My, jako ich bliscy przyjaciele, w wyniku wielu namów doprowadziliśmy ich do tego, że ugodzili się w ten sposób, iż pan Holub miał dać swojemu bratu Haczce 700 florenów w gotówce, natomiast teraz da mu tyle par cieląt, ile wyznaczą dobrzy ludzie (rozjemcy), których [skreślenie] wybiorą w tym celu, to znaczy ze strony pana Iwana, syna Jaski, przynajmniej pana Holuba i pana Miskę Domażirskiego, a ze strony Haczki pana Kaprusa i pana Jakuba, syn Warteresa, którym zasugerowano kompromis, to znaczy, że na tym, co oni będą uważać, inni poprzestaną. Zarówno pan Holub, jak i jego brat. przyjmą 500 florenów jako gwarancję, [że] ten, kto swych słów nie dotrzyma, da owe 500 florenów na kościół. A co do pozostałej sumy brata Haczki, to pan Holub powinien upłynnić (dać) między ludzi kamlot (*ustaşari*) po jakiejś [wyższej ?] cenie (*nêçarga*), niech dojdzie powyżej 90 florenów, kiedy karawana powróci z Ankary. A po zaspokojeniu Haczki powinien prawnie skwitować pana Holuba w sądzie.

Strona 87r°

Wyżej wspomniane osoby poprosiły Radę Starszych, aby te ich zeznania zostały przyjęte do akt, a także dały pamiętne.

A.D. 1042, dnia 8 czerwca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jurko, syn Lazara, i pan Gresko, syn Zadika, oraz pan Holub, syn Dawyda, razem ze swym bratem Haczko. I pan Jurko z panem Gresko zeznali w ten sposób. „Panie Erecpohanie! Panowie! Seniorzy! Jakoś tak się zdarzyło, że po raz pierwszy stanęliśmy przed Waszymi Wysokościami i zeznaliśmy, że się ugodziliśmy w sprawie spadku. Pan Holub, ma dać swemu bratu Haczce 700 florenów, ten zaś za te 700 florenów w srebrze ma mu dać 70 par cieląt po 3½ florena. Dał i zaspokoił zgodnie z pierwszym postanowieniem. Doda jeszcze do tego 79 kawałków (resztek) kamlotu ciemnego (*çaralix*) po 6 florenów. Te kawałki zostaną złożone jako zastaw w Radzie Starszych. Zostaną one wydane, kiedy, jeśli Bóg dozwoli, nadejdzie ankarska karawana. Razem z żywymi (pełnymi życia) sy-

nami Torosa na jarmark w Toruniu [*T'órin*] po [świętym] Szymonie Judzie. A jeżeli w ciągu półtora tygodnia po powrocie karawany Holub kawałków tych nie wyda swemu bratu Haczce, wtedy będzie zobowiązany zapłacić mu

Strona 87v°

po 6 florenów za każdy [kawałek] kamlotu, a co więcej – ma to zrobić zaraz po odejściu sprzed Rady Starszych.

Przed Radą Starszych stawił się osobiście wyżej wymieniony Haczko, syn pana Dawyda, i skwitował swego brata, pana Holuba, ze spadku po rodzicach – pieniądzech, złocie, srebrze, meblach domowych i różnych sprzętach (rupieciach *dandanjeγ*), wszystkich rzeczach ruchomych, będących poza własną częścią domu. A także Jakub na wieczne czasy pokwitował spadek po stryju (*dadu*), swym bracie i jego potomkach. A wyżej wymienione osoby poprosiły Radę Starszych, aby zeznania [będące] ich dzieckiem (dziełem) włączyli do swych akt, a także dały pamiętne.

A.D. 1042, dnia 18 lipca

Rada Starszych dała woźnemu (zakrystianinowi) Stanisławowi Hojnickiemu na dług, jak wyżej zostało zapisane, 2 dywany i 1 koc [*zapk'oc*], cienki pas (szelki ? *učzur*) i 8 florenów gotówką, za który to podarek Rady Starszych woźny (zakrystianin) [odbył] dwa lata służby. Pozostała jeszcze reszta zobowiązania woźnego (zakrystianina) wobec Starszych 5 florenów, które Rada Starszych na prośbę awakereca der Waski na nowo woźnemu (zakrystianinowi) podarowała.

Strona 88r°

Od A.D. 1042 r. podwyższali woźnemu (zakrystianinowi) pensję za służbę – co roku po 10 florenów. 5 florenów dadzą teraz 10 lipca, a pozostałe 5 florenów dadzą, jeśli Bóg dozwoli, w święta 1043 roku.

A.D. 1042, dnia 20 lipca

Awakerec der Wasko przekazał Radzie Starszych 5 spośród przywilejów kościoła w Łucku i 1 umowę (ugodę) świętej pamięci króla Stefana pod tym warunkiem, że Rada Starszych będzie się nimi opiekowała w jego imieniu i zaradzała wszelkim niedostatkom (*doléhlostlar*).

A.D. 1042, dnia 28 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Toros, syn Zadika, o dodatkowym imieniu (przydomku, zawołaniu) Rabiczka, ze swoją teściową panią Haldzuhną, córką Haczki, i skwitowali panią Hanuhnę, małżonkę świętej pamięci pana Tumana, syna pana Jaski, z ostatniej raty 150 [florenów], którą mieli wpłacać według ich pierwszego zapisu w 3 ratach, i całej sumy długu. Kwitują razem z teściową na wieczne czasy,

Strona 88v°

że względem nich żaden dług nie pozostał.

A.D. 1042, dnia 11 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Stepan, erecpohan, razem z synem Lazarem. Erepcohan pan Stepan powiedział w ten sposób: „Panowie Starsi! Najprzód z własnej woli aż do nakazu Boga i dopóki jestem zdrow, zachowuję dla siebie moje dobra i niech z nich korzystam aż do [końca] mojego życia: – to mój własny dom, który postawiłem i w którym teraz mieszkamy i wszystkie dobra stojące w mieście, jak i na zewnątrz będącą karczmę i wszystkie dobra ruchome. Jeżeli jako władny ojciec zechciałbym z dóbr ruchomych coś komu dać albo wyświadczyć dobro, to niech to się stanie z mojej dobrej woli. A po mojej śmierci wszystkie moje stojące majątkości w całości i moje dobra ruchome niech przynależą Bogu i mojemu synowi Lazarowi oraz jego dzieciom. Z drugiej strony mój syn, Lazar, powinien mnie, swego ojca, zaraz gdy umrę pochować tak, jak wypada szanującemu się synowi, a i okazać mi szacunek [mnie] jako swemu ojcu”.

Strona 89r°

A.D. 1043, dnia 12 kwietnia

Przed Radą Starszych z awakerecem, a przy nieobecności pana Holuba, syna Jaski, stawili się wraz z przyjaciółmi pan Toros, syn pana Zadika i pan Iwaszko, syn pana Torosa, i zaprotestowali w imieniu pana Holuba w sprawie, która się rozpoczęła pomiędzy ojcem a synem, a w której syn chce własną wolą zawrzeć przyjaźń inną niż wola ojca i pojąć w oficjalny związek wychowanicę pana Zadika, syna pana Zahno. Na to pan Holub, ojciec młodzieńca, [oświadczył] coś w tym rodzaju, że na to nie pozwala [błędnie: *ógazwałat* ?]. Przeciwno temu syn zbuntował się [prezentując] własną wolę,

inną niż wola ojca, że chce swój zamiar spełnić. Wymienione wyżej osoby poprosiły Radę Starszych, żeby niniejszy protest przyjęła do akt.

A.D. 1043, dnia 24 kwietnia

Przed awakerecem der Wasko i Radą Starszych stawiał się pan Holub, syn Jaski, i w ustalonym terminie złożył protest przeciwko swojemu synowi Hacze, który swą własną wolą lekceważy wolę ojca i podejmuje własne przedsięwzięcie. Z tego powodu ojciec, tak jak poprzednio, i teraz na to działanie syna nie pozwala i o żadnej takiej sprawie nie chce wiedzieć.

Strona 89v°

A.D. 1043, dnia 24 kwietnia

Przed Radą Starszych i awakerecem stawiał się osobiście pan Misko, syn pana Serepki, ze swym bratankiem panem Holubem, synem Jaski, i złożyli protest przeciwko własnemu ojcu (Serepce) w związku z tym, że ten od dwóch–trzech lat zaniedbuje dom, wygnał [ich] z domu i nie chce niczego na swój temat wiedzieć. W związku z tym syn (Misko) często robił starania czy to przez księży, czy przez osoby godne sprawy, ażeby łaskę ojca odzyskać, [jednak] ojciec nie dał się uprosić i [nie chciał] mu ustąpić. Tak więc cokolwiek się stało, stało się z przyczyny ojca. Ponadto z obu stron dadzą [skreślono: także] zobowiązanie do zapłacenia weksla (*šk'ript*), aby te protesty wzmocnić, a w istocie prędko zakończyć.

A.D. 1043, dnia 17 kwietnia

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Hoska, małżonka świętej pamięci Greski, syna Jagopa, i za pośrednictwem pana Greski, syna pana Zadika, poprosiła Radę Starszych, aby jej przydano dwóch opiekunów spośród panów seniorów, to znaczy spośród braci jej

Strona 90r°

świętej pamięci małżonka, aby jej sporządzili inwentarz. Następnie [powiedziała:] ”Jak by to było dobrze, gdyby Wasze Wysokości jako opiekunowie sierot mogli [to] wszystko spisać. Na to pan Toros z braćmi jako przyrodzeni opiekunowie sierot świętej pamięci brata [poprosili], żeby majątek świętej pamięci [zmarłego] został zinventoryzowany. Na życzenie pani Hoski Rada Starszych przydała jej za opiekunów pana

Greskę, syna Zadika, i pana Bohdana do przyjęcia rachunku od pana Torosa i jego przyjaciół. Potem będą musieli robić przygotowania do inwentaryzacji dóbr.

A.D. 1043, dnia 28 [skreślono: 12] kwietnia

Pan Miklasz, syn pana Biernata, był tym, który dał uprzednio 300 lewkowych talarów [jako] fundusz dla kaznodziei i szkoły. Teraz, kiedy obecny kaznodzieja ma [duszę] oddać Bogu, Rada Starszych tak ustaliła, że po zrobieniu do 10 –21 obrachunku, wycofa 20 florenów [skreślono: też] z tytułu kaznodziei i będzie co roku dawać po 10 florenów dla szkoły, dla nauczycieli, którzy będą dzieci uczyć.

Strona 90v°

A.D. 1043, dnia 19 marca, po ormiańsku

Przed Radą Starszych stawili się osobiście: pani Katrusza, małżonka świętej pamięci Iwaszki, syna Geruhny, wraz z Misko, jej własnym synem, z jednej strony, a z drugiej strony pan Norses, syn Greski, i dobrowolnie wyraziwszy obustronną zgodę złożyli Radzie Starszych intercyzę, która brzmi w ten sposób: „Za pozwoleniem małżonki pana Iwaszki nastąpiło mocne porozumienie i kontrakt pomiędzy jej synami Miskiem i Greskiem z jednej strony, a panem Norsesem, synem Greski, z drugiej strony, że mianowicie małżonka pana Iwaszki razem z dziećmi przybędzie po [Zielonych ?] Świątkach, po wyżej zapisanej dacie A.D. 19 maja, i dopuści do swego domu pana Norsesa, syna pana Greski, wskazując mu niektóre budynki do użytku, jak zostało wyżej zapisane [na okres] od [Zielonych] Świątek do pięciu lat. Za to pan Norses, syn pana Greski, [przekazuje] 5200 florenów gotówką, z których to pieniędzy mają być pobierane procenty na komorne, na dom, to znaczy: najprzód za wielką izbę z komnatą [błędnie: *komlatatīy*], a następnie jeszcze za izbę będącą nad wspomnianą izbą z komnatą, kuchnię znajdującą się poniżej połowy strychu domu pana Szimki, będąca sklepem (sklepieniem), a także za pod tym sklepem znajdujące się dwie piwnice, kuchnie, podwórze, stajnię, umywalnie, podsklepie. Obie strony wspólnie mają być uprawnione do użytkowania – zarówno małżonka pana Iwaszki,

Strona 91r°

jak i pan Norses. A jeszcze do tego postanowiliśmy, że w tych budynkach, które są oddane do użytku panu Norsesowi, jeśli będzie potrzeba jakiejś naprawy, to on sam będzie zobowiązany [zapłacić] wszystko własnymi pieniędzmi albo sprzedać. Zgod-

nie z tym pan Norses zgodził się, że w ciągu tych pięciu lat sprawę opału u żony pana Iwaszki bierze na siebie, a co się tyczy podatków za dom, to będą zobowiązani [płacić] po połowie. Takie jest nasze porozumienie i na to się zgodziliśmy, czego świadkiem jest pan Gresko, syn pana Zadika, i pan Stecko, syn pana Hodzigi, którzy przyłożyli swoje pieczęcie i podpisali. Ja, Katrusza, żona świętej pamięci Iwaszki, razem ze swoimi dziećmi Miskiem i Greskiem, jestem także podpisana, ażeby wraz z moimi dziećmi bronić pana Norsesa, przed [niedobrymi] ludźmi i żeby nie było żadnych nagabywań. Ze swej strony obiecuję go bronić przed wszelkimi trudnościami, zaraz, jak tylko odejdzie[my] sprzed Rady Starszych. Małżonka pana Iwaszki ze swoim małym synkiem (wnukiem ? *k'iči oylu*) Greską, który jest jeszcze małoletni i wtedy tutaj nie był obecny, nie pozwoli, żeby on [wszystko] na niego zwał. I [będzie pilnować,] żeby nie było nagabywania ze strony dzieci pana Norsesa w ciągu tych pięciu lat, które niechaj będą spokojnym posiadaniem”. Następnie strony poprosiły Radę Starszych, aby te ich postanowienia i intercyzy zostały wpisane do rejestru. I dali pamiętne.

Strona 91v°

A.D. 1043, dnia 27 lipca

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście Hatyndżan, małżonka Ahamira, mieszkanka Erywania, którego (której ?) syn zginął (umarł) w rzece [*rīyada*, może w Rydze ? Jerychu ?]. A z panem Muradem miało chodzić o pewną krzywdę doznaną przez pana Murada z powodu jakichś pieniędzy, które on sam rozdając roztrwonił, podobnie jak i pieniądze dane synowi, które także miał mieć u siebie. Kontrując pytania Rady Starszych pan Murad dał odpowiedź i dowodził, że u niego, tak samo jak i u żony, nic nie ma do roztrwonienia i że dane synowi pieniądze, chociaż wynoszą jedynie 108 florenów, są [dla nich] niczym własna dusza. „Tak więc, mówię, że nie ma niczego więcej, a na odwrót, trzeba wziąć pod uwagę ubóstwo tej kobiety i te 108 florenów. Z miłości Boga daję 200 florenów i proszę, żeby mnie ze wszystkiego skwitowała”. Wówczas małżonka skwitowała pana Murada ze wszystkiego na wieczne czasy.

A.D. 1043, dnia 30 lipca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście dzieci pan Jagopa, trzech bracia: Toros, Iwaszko i Haczko z jednej strony, a der A[sdua]dzadur, ksiądz stambulski, z drugiej strony.

Strona 92r°

I synowie Jagopa zeznali w ten sposób, że der A[sdua]dzadur dał w zastaw naszemu świętej pamięci bratu Gresko 1816 czerwonych florenów i 8 osmani według rejestru zmarłego. Ta wyżej wymieniona suma będzie mogła być zwrócona, kiedy Bóg dozwoli i da zdrowie [na to,] żeby zostały sprzedane zgromadzone towary. Na początek niech zwrócą w całości sumę świętej pamięci [zmarłego], sumę wyżej zapisaną [daną przez] A[sdua]dzadura 1816 czerwonych florenów, a potem to, co Pan Bóg da na polu, niech jako procent pozostanie razem u dzieci świętej pamięci (zmarłego).

A.D. 1043, dnia 3 sierpnia

Hatyndżan, małżonka Ahamira (*ahamir*), mieszkańca Erywania, którego (której ?) syn zginął (umarł) w rzece [*riyada*, może: w Rydze ? Jerychu ?] przyszła do Rady Starszych i wręczyła sumę 200 florenów, a także poprosiła Radę Starszych, żeby ta zleciła wykonanie krzyża i cyborium (kielicha, puszki), a pozostałą sumę zatrzymała u siebie, przy czym reszta miała być do rozporządzenia kobiety, żeby obróciła ją na to, co będzie chciała. Ponadto u panów Domażirskich jest 20 florenów wedle tego, co mówi pan Murat. Rada Starszych wzięła te 200 florenów wyjeżdżając z miasta w czasie morowego powietrza. Z tej sumy Rada Starszych dała [na to], żeby pan

Strona 92v°

Petre kazał wykonać cyborium (kielich, puszkę) i krzyż, 6½ grzywien i 2 łuty, które to cyborium (kielich, puszka) i krzyż wyniosły sumę do 109 florenów. Za srebro dano złotnikowi 55 czerwonych florenów, do 36 florenów w srebrze koszt pracy, reszta 18 florenów pozostała w Radzie Starszych. W sumie cyborium to (kielich, puszka) kosztowało 109 florenów.

A.D. 1043, dnia 15 września

Przed Radą Starszych stawiła się matka der Lusiga i poprosiła, żeby odzież świętej pamięci der Lusiga mogła przekazać jego synowi. Rada Starszych zwróciła uwagę na to, żeby ta odzież się nie zniszczyła, a następnie wydała ją matce świętej pamięci [zmarłego]. Matka der Lusiga przyszła po raz drugi i wzięła 1 srebrną łyżkę i 1 srebrną szpilkę prosząc o nie Radę Starszych [i mówiąc], że są potrzebne synowi. Rada Starszych wydała je na jej prośbę.

A.D. 1043 dnia 15 [września]

Przed Radą Starszych stawił się pan Zadik, syn erecpohana pana Iwaszki, i poprosił,

Strona 93r^o

żeby został mu wydany psalterz, który jego mieszkający w Zamościu zięć Ata-Bej, syn Bikoszy, dał do napisania świętej pamięci panu Lusigowi. Następnie Rada Starszych na prośbę pana Zadika wydała ów psalterz.

A.D. 1044, dnia 5 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Gresko, syn Kaspara, ze swą małżonką panią Hoską i pani Hoska za pośrednictwem swego małżonka jako jej naturalnego opiekuna skwitowała teścia, pana Miklasza, syna pana Andrija, i jego potomków na wieczne czasy, z całego majątku, który się jej prawnie należał po świętej pamięci jej małżonku Andriju, z dóbr zarówno stojących, jak i ruchomych, z których już nic ani u pana Miklasza, ani u jego potomków na wieczne czasy nie pozostało. Wyżej wymienione strony poprosiły Radę Starszych, żeby te ich zeznania zostały przyjęte do rejestru, a także dały pamiętne. Przy tym pan Miklasz, syn pana Andrija, powiedział przed Radą Starszych, że odzież i bieliznę, które należały do świętej pamięci syna Andrija, wzięła razem

Strona 93v^o

wyżej wspomniana synowa.

A.D. 1043, dnia 5 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Bohdan, syn Bernarta, z dodatkowym imieniem (przezwickiem, przydomkiem) „Czinczerebij”, i skwitował potomków swego świętej pamięci teścia i jego opiekunów, [i] pana Wasko. syna pana Pilipa, i pana Holuba, syna Iwaszki, i pana Greskę, syna pana Kirkora, syna pana Tumana, z owych 100 florenów, które jego świętej pamięci teść zapisał testamentem, tak że pomiędzy nimi z tego powodu nic [spornego] nie pozostało.

A.D. 1044, dnia 6 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Simon, syn Kirkora, mieszkaniec Kamieńca, i skwitował pana Greskę, syna pana Tumana, syna Kirkora, z 26500 osmani srebrem. które go zaspokoily, tak że pomiędzy nimi nie pozostały żadne rozrachunki. Dla lepszego umocnienia dali również pamiętne.

Strona 94r^o

A.D. 1044, dnia 12 marca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Aswadur, zięć Haczki, o dodatkowym imieniu (przezwiску, przydomku) „Kijik”, [i] pan Miklasz ze swym szwagrem, bratem żony, którzy wspólnie we dwóch zeznali, że są dłużni Iwaszce, synowi Jagopa, sumę 1725 florenów, licząc każdy floren po 30 polskich groszy, którą to sumę uznali za dług do zapłacenia, jeśli Bóg dopuści, w ciągu roku, kiedy będzie się pisało datę 12 marca 1045 roku. Zobowiązali się całym swym majątkiem, zarówno stojącym, jak i ruchomym, także obecnym, jak i później uzyskanym i przyrzekli sobie wspólnie jeden drugiemu dla wzajemnej wygody zapłacić gotówką srebrem, a nie materia[łami], czy jakimś zastawem. Jeżeli natomiast tej wyżej wymienionej sumy 1725 florenów o czasie nie zwrócą, wtedy dadzą się pozwać. A pozywać jeden drugiego powinni do jakiegokolwiek sądu, żeby nie odstępując od żadnego prawa wyżej wzmiankowaną sumę uzyskać. A gdyby zapłacili wspomnianą pełną sumę, to odstąpią od wezwania. A gdyby mimo wszystko nie stawili się w wymienionym czasie, wtedy odważą się wszelkimi sposobami upomnieć o stratę, tak aby (drudzy) bez przysięgi dali wiarę. A ponadto postarają się obmyślić dla siebie różnymi sposobami obwarowany zapis na całość.

Strona 94v^o

Zgadniają się na to, żeby [to, co powiedział] wyżej wymieniony Iwaszko razem z zeznaniem pana Aswadura i pana Miklasza zostało przez Radę Starszych przyjęte do akt. Co uzyskał.

A.D. 1044, dnia 19 marca

Pan Lus, syn Todorka, skarbnika, mieszkaniec Kaffy, chociaż chory na ciele, ale na umyśle całkiem zdrowy, wezwał do siebie do szpitala, w którym to czasie leżał jako gość (pacjent), spośród duchownych der Aswadura z der Kasparem i 2 szpitalników: pana Bohusza i pana Jurko oraz Kristostura, mieszkańca Kaffy z rodu Harandon, który tam był [obecny]. Przed nimi to najpierw swoją duszę i wszystkie sprawy powierzył Panu Bogu, a ciało do należytego (uczciwego) pochówku, natomiast swoim majątkiem, którego mu Pan Bóg czasowo użyczył, tym testamentem, swoją ostatnią wolą w ten sposób rozporządził. Na początku dał jako podarek dla kościoła cyrograf na 150 dawnych talarów, które był mu winien brat Nurbeg, syn Haczadura, mieszkaniec Bitlisi, a który to cyrograf brzmi po ormiańsku, jak następuje:

Strona 95r^o

„Ja, Haczatur z Bitlisu, wziętem od barona Lusa z Kaffy 150 talarów. Da Chrystus, że oddam na jarmarku we Lwowie lub Lublinie. Świadcami tej sprawy są: Hagopsza, [syn] Agsend (Aksent) z Kaffy, Awak baron¹⁹, Krikor z Sisu. Pisane w roku 1043, 19 grudnia²⁰. Ja Haczatur poprosiłem barona Dirocza, żeby opieczętował” [tłum. dr Piruz Mnatsakanyan].

Oto postać (treść) tego cyrografu, który został wyżej zapisany. Zarówno duchowni, jak szpitalnicy i Kristostur osobiście stawiający się przed Radą Starszych przekazali ten cyrograf, który razem z testamentem świętej pamięci [zmarłego] stanowi zapis dla kościoła. Wyżej wypisane osoby poprosiły o to, by [dokument] został przyjęty do akt, co uzyskali.

A.D. 1044, dnia 19 marca

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Arzu, małżonka świętej pamięci dragomana pana Haczki, i wzięwszy sobie za opiekuna w tej sprawie pana Iwaszkę, syna Torosa, poprosiła erecpohana i Radę Starszych o ratunek w swym nieszczęściu (upadku). Rada Starszych dostrzegła jej poniżającą sytuację [*siḫildzim*] i dała pani Arzu 50 florenów w srebrze. A pani Arzu sama z dobrej woli pozwoliła zasklepić

Strona 95v^o

swój mur nad wielką izbą (*χυϋ*). Także pan Iwan, syn pana Jaski, nie [miał nic] przeciwko temu i temu, co jest na wierzchu [?] [dopisek drobnym pismem:] pana Aswadura jałmużnę daną kościołowi i szpitalowi 75 f[lorenów] zapisano w tym rejestrze.

A D. 1044, dnia 26 kwietnia

Pan Miklasz, syn pana Andrija, wraz z panem Stecko, synem Greski, swoim zięciem, stawili się przed Radą Starszych. Pan Miklasz odezwał się tak: „Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Donosimy Waszym Wysokościom, że istniał spór pomiędzy mną a moim zięciem, panem Stecko, z powodu mojej córki tak, jak ta sprawa została do akt Waszych Wysokości zapisana. Teraz jednak pogodziliśmy się i wszystkie tamte postępowania umarzamy. A na początek utrzymujemy w mocy znak narzeczeński

¹⁹ *Awagparon* to zarówno imię własne występujące w XIII–XVII w., jak i godność, tytuł ‘wielki, główny książę’.

²⁰ Rok ormiański 1043 zaczynał się 24.10.1593 i trwał do 23.10.1594.

[Przyp. 19–20 oprac. P.M.].

(małżeński), i prosimy, żeby te nasze zeznania zostały [zapisane] do akt Waszych Wysokości”. A także dali pamiętne.

A.D. 1044, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście z jednej strony pan Miklasz, syn pana Bernata, z panem

Strona 96r°

Torosem, synem swego brata, a z drugiej strony pan Jakub, syn Warteresa, i pan Jakub, (i) syn Hrihora. I skwitowali pana Miklasza, syna pana Bernata, pana Torosa, także syna pana Zadika, syna pana Miklasza, syna brata, z sumy owych 1400 florenów [przynależnych] dzieciom świętej pamięci Wartika i ze wszystkich zobowiązań, które wcześniej wypisali pan Miklasz z panem Torosem. Którymi to [pieniężdami] zostali usytasfakcjonowani pan Jakub, syn Warteresa, i pan Jakub, syn pana Hrihora, jako opiekunowie, i z których skwitowali pana Miklasza i pana Torosa na wieczne czasy.

A.D. 1044, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Jakub, syn Warteresa, i zeznał, że za zezwoleniem pana Jakuba, syna Hrihora, jako naturalnego opiekuna, przejął udział dwojga dzieci świętej pamięci Wartika, syna Hrihora, udział [w wysokości] 700 florenów w gotówce za zezwoleniem pana Jakuba, syna Hrihora, jako naturalnego opiekuna. A zeznał jeszcze, że to, co było ze złota, srebra, pereł we wszystkich udziałach tamtych dzieci, wszystkie sprzęty domowe (całe wyposażenie *dandanjeŷ*) pozostały u pana Jakuba, syna Warteresa,

Strona 96v°

który, wzięwszy to dobro, daje za nie gwarancję wszystkimi swoimi majątkościami, zarówno stojącymi, jak ruchomymi, zarówno teraz posiadanyimi, jak i w przyszłości nabytymi. Ponadto, wzięwszy do siebie dwóch chłopców, powinien – jak mu Pan Bóg miły – dać im schronienie (wychowanie).

A.D. 1044, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawili się z jednej strony pan Miklasz, syn Bernata, a z drugiej strony [skreślono: Hol-] pan Jakub, syn Hrihora, i skwitowali jeden drugiego – zarówno pan Miklasz pana Jakuba, jak pan Jakub pana Miklasza – [tak, że] nic nie pozostało ze wszystkich ich rozrachunków w sprawach tureckich. Pan Jakub dosyć

otrzymał od pana Miklasza, a zarazem pan Jakub skwitował pana Miklasza na wieczne czasy. Następnie z obu stron poproszono Radę Starszych, żeby te pokwitowania zostały wpisane do akt. A także dali pamiętne.

Strona 97r^o

A.D. 1044, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się Gresko, syn świętej pamięci Wartika, i skwitował swych stryjów (*dadu*) pana Jakuba, syna Warteresa, i pana Jakuba, [też] syna Hrihora, swojego stryja z opieki, jakiej mu dosyć wyświadczyli z jego pieniężnego udziału 350 florenów, który im na wieczne czasy pokwitował.

A.D. 1044, dnia 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Jakub, syn Hrihora, i jako opiekun synów świętej pamięci brata Wartika zezwolił, aby w czasie jego podróży do Europy (Polski, *frangistan*) ów udział syna, który służy panu Miklaszowi [i jest] u jego syna Andrija – 350 florenów pozostał u pana Miklasza do czasu powrotu syna, pana Andrija z Europy (Polski, *frangistan*) tak, jak to zrobił pan Miklasz, [że] wziął do siebie na przechowanie pieniądze [stanowiące] udział pana Ohana.

A.D. 1043, dnia 15 października

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Krikor, łucki ksiądz, syn der Wasko

Strona 97v^o

i zeznał, że małżeństwo, jakie Antosowi, synowi Murada [wyprawiono] z córką Żeniowskiego, [okazało się] nieprawe, a to z powodu pana Holuba, syna Iwaszki, który posługując się dwoma listami przyjął na siebie wszystkie zarzuty (trudności) stawiane przez ojca i [sprawę] doprowadził do tego, że małżeństwo zostało im udzielone.

A.D. 1045, dnia 11 stycznia

Przed Radą Starszych stawiała się pani Zoska, małżonka świętej pamięci pana Greski Juhnowicza, córka pana Kaprusa. Za pośrednictwem swego ojca jako swego opiekuna kwituje pana Torosa, syna pana Zadika Bernatowicza, i jego małżonkę Barbarę, matkę świętej pamięci małżonka, i panią Nastuhnę z całego spadku po świętej pamięci jej mężu, który to spadek jej przypadł. Do tego to, co sama wniosła świętej pamięci [zmarłemu] zarówno w ruchomościach, jak i w gotówce 1200 florenów, także te 50 czerwonych florenów, które zostały przekazane jej świętej pamięci mał-

zonkowi. Po tym wszystkim razem z ojcem skwitowali wymienione wyżej osoby na wieczne czasy.

Strona 98r°

A.D. 1045, dnia 23 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście der Haczadur i upomniął się o zapisane mu testamentem przez świętej pamięci pana Zahno, syna pana Andrija, 15 florenów w gotówce [prosząc, by] mu te pieniądze wydano. Rada Starszych dała taką odpowiedź, że „świętej pamięci [zmarły] zapisał kierując się względem na osobę żony, dlatego trzeba, żeby rzecz się dokonała z wiedzą żony, która te pieniądze powinna Ci oddać”. Pan Haczadur przyszedł do Rady Starszych po raz drugi, z panem Stecko, synem Hodżigi, i pan Stecko zeznał, że małżonka się zgodziła, ażeby te 15 florenów zostało wydane der Haczadurowi przez tą Radę Starszych.

A.D. 1045, dnia 29 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście ksiądz der A[sdua]dzadur z panem Zadikiem, synem erecpohana pana Iwaszki. I der Aswadur zeznał, że pan Jurko, syn erecpohana, był dłużny Mardirosowi Czalabiemu, synowi der Aswadura, 21000 osmani w srebrze, którą to sumę w srebrze zapłacił w całości der Aswadurowi pan Zadik, brat pana Jurki. Także na swoim cyrografie der Aswadur zwrócił [tę sumę] panu Zadikowi, bratu pana Jurki. Aswadur stawił się osobiście przed Radą Starszych i zeznał, że ten

Strona 98v°

dług został zaspokojony (spłacony) i że z powodu tego długu nie mają już składać żadnej skargi. I der Aswadur skwitował zarówno pana Jurkę, jak i pana Zadika po wieczne czasy, dopóty, dopóki nie wytyczy drogi sobie i swojemu potomstwu w jednym miejscu. Dlatego mają nie składać skargi w sprawie dwóch cyrografów der Aswadura i jego zobowiązania, będącego w Radzie Starszych, które zostało zwrócone. Wyżej wymienione osoby poprosiły Radę Starszych, aby te ich zeznania zostały wpisane do rejestru. I dali też pamiętne.

A.D. 1045, dnia 22 czerwca

Rada Starszych dała grubą księgę (*bitik* ♂) der Lusiga diakonowi Wartikowi, [bowiem] powstała potrzeba nauczania dzieci – „Księgę Nareka” (*bir bitig narjeg*) i 1 Megnicz (*mjęgnić*). A do mówienia (recytowania, rozmowy) po ormiańsku dali jeszcze diako-

nowi Jakubowi „Hymnarium” der Lusiga – dla Dżihana, wnuka pana Miski, za pośrednictwem pana Serepki, ażeby z niego czytał (recytował).

A.D. 1045, dnia 7 lipca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście ksiądz der A[sdua]dzadur, mieszkaniec Stambułu, i dobrowolnie zeznał, że w 1041 roku dał w formie gwarancji 500 czerwonych florenów świętej

Strona 99r°

pamięci Gresce, synowi Jagopa, po połowie, [to znaczy, że] jeśli Bóg da co na polu, to połowa zysku (procentu) ma być pana Aswadura, a połowa zysku (procentu) Greski. Zysk (procent) wyniósł 158 ½ florena – połowa do działu Aswadura. A znowu w 1042 roku gwarancje dane przez niego, to jest dane przez jego popadę, [wyniosły] czerwonych florenów 317 bez 40 srebrem. A znów jego samego, Aswadura – własne 1500 czerwonych florenów. Z tej sumy Aswadur dał, 1817 czerwonych florenów zysku (procentów), które miały być wspólne ze świętej pamięci [zmarłym]. Jako zysk (procent) daliśmy panu Aswadurovi 230 czerwonych florenów i 32 grosze. Suma tych dwóch gwarancji wyniosła 2047 czerwonych florenów i 32 grosze. Cała suma, jaką daliśmy panu Aswadurovi to 2547 czerwonych florenów i 32 grosze oraz w momencie wedle rachunku polskiego 158½ florenów, o których zeznał der Aswadur, że on sam po świętej pamięci Gresce, synu Jagopa, przez jego braci jako naturalnych opiekunów: pana Torosa, i pana Iwaszkę, i pana Haczkę, został całą tą sumą zaspokojony. Odtąd między nimi nic nie pozostało z rozrachunków i oskarżeń. Z tego pan A[sdua]dzadur i potomkowie kwitują na wieczne czasy wyżej wymienionych opiekunów i trzech braci.

Strona 99v°

A.D. 1045, dnia 12 listopada

Pan Haczaður, zięć pana Pilipa, i pan Gresko, syn Zadika, pozwali przed Radę Starszych pana Waszkę, syna pana Pilipa, który nie stanął na pierwszy pozew i sfukał woznego (zakrystianina).

A.D. 1045, dnia 18 listopada

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Gresko, syn pana Zadika, ze swoją małżonką. [Wspomniany] pan Wasko zarzucił panu Gresce, że „świętej pamięci mój

ojciec zapisał w testamencie swoim córkom, a nie zięciom tych 500 [po 100] florenów”. Wtedy pani Hoska osobiście się stawiała przed Radą Starszych i upewniła swego małżonka pana Greskę w tym, że cokolwiek by miał zrobić albo zrobił, to na wszystko mu żona zezwala.

A.D. 1045, dnia 18 listopada

Przed Radą Starszych, a także panem awakerecem stawili się osobiście z obu stron pan Haczadur i pan Gresko, zięciowie świętej pamięci pana Pilipa oraz

Strona 100r^o

pan Wasko, syn pana Pilipa. We właściwym terminie zięciowie upomnieli się u pana Waski o testamentem przez świętej pamięci [zmarłego] zapisane 500 [po 100] florenów. Wówczas pan Wasko dał im taką odpowiedź: „Tych zapisanych w testamencie pieniędzy nie mam do dania dopóty, dopóki się nie dogadam [znajdę po jednej stronie] z Polomskim, ponieważ nie jest tajemnicą zarówno dla Seniorów, jak i dla Was wszystkich, że ja – jakkolwiek widzę straty i trudności, których koniec zna [tylko] Bóg – to procesuję się o to, czy on [Polomski] ma mnie prawnie przekazać 15000 florenów. Z tego powodu nie dam im, dopóki się mój sąd nie skończy”. Rada Starszych wysłuchała obu stron i udzieliła panu Wasce repliki, że ta gotowa sprawa została już osądzona. Natomiast przesuwamy [ją] na wtorek, żeby bez pozwu wszyscy stawili się z obu stron, wtedy wydamy właściwe orzeczenie.

Dnia 22 listopada

Przed Radą Starszych stawili się osobiście w terminie, jako w roku zawitym (niemożliwym do odroczenia), zarówno pan Wasko, jak i pan Haczadur z panem Greską, synem Zadika. Wtedy pan Wasko wezwał swoich zięciów: pana Haczadura i pana Greskę, aby na prośbę awakereca, der Kaspara

Strona 100v^o

okazali cierpliwość dopóty, dopóki pan Wasko nie powróci z Warszawy. Pod siłą tego [argumentu] po obu stronach się zgodzili i wyznaczyli termin.

A.D. 1045, dnia 18 grudnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Bohdan z panem Muradem. I pan Bohdan, syn Donawaka, zeznał, że świętej pamięci Murad, mieszkaniec Zamościa, dał na przechowanie panu Bohdanowi przywileje Zamościa. Te przywileje z kolei

oddał teraz panu Muradowi, zięciowi der Simona. A tenże pan Murad skwitował pana Bohdana za to, że poszedł mu całkiem na rękę i usatysfakcjonował go takimi przywilejami.

A.D. 1046, dnia 3 lutego

Przed Radą Starszych stawili się osobiście w terminie pan Wasko, syn pana Pilipa, pan Haczadur, i pan Gresko, syn Zadika, zięciowie, i powiedzieli w ten sposób: „Der Awakerecu, Panowie Erecpohani, Panowie Seniorzy! Jakoś wcześniej chcieliśmy się stawić przed Waszymi Wysokościami w związku

Strona 101r^o

z panem Waską, który powołując się na testament swojego ojca nie chce [nas] zaspokoić i oddać nam tych pieniędzy. Upraszamy, żeby Wasze Wysokości sami (z siebie) uczynili sprawiedliwość”. Pan Wasko dał taką odpowiedź: „Panie Awakerecu! Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! [Mówię] tak samo jak przed Waszymi Wysokościami zadeklarowałem, że dopóki nie zakończę sprawy z Polomskim, nie mogę ich zaspokoić wedle testamentu mojego ojca, ani nie mogę przed Waszymi Wysokościami wdawać się w tę sprawę, a dopiero wtedy, kiedy się [moja] odbędzie”. Pan awakerec i Rada Starszych wysłuchali odpowiedzi drugiej strony, wydali orzeczenie, które wręczyli obu stronom i sądowi, [a mianowicie takie,] żeby w tej sprawie sąd ocenił przyczyny, które pan Wasko przedstawił Radzie Starszych w związku z Polomskim, [i] uznał, że są słuszne. Gdyby tak nie było, to zgodnie z naszymi zwyczajami i prawami zachowujemy testament w mocy.

A.D. 1046, dnia 9 lutego

Przed Radą Starszych wraz z der awakerecem stawili się osobiście po obu stronach pan Wasko oraz pan Gresko, syn Zadika,

Strona 101v^o

i pan Haczadur i poprosili pana awakereca i Radę Starszych, aby, zgodnie z ich pierwszym żądaniem, nakazali panu Wasce [ich] zaspokoić wedle testamentu jego świętej pamięci ojca i zapłacić im te pieniądze. Der awakerec razem z Radą Starszych dali odpowiedź w takich słowach: „Tak jak poprzednio odsyłaliśmy Was do sądu, tak samo i teraz mówimy, że sprawę tę do sądu odsyłamy”. Pan Gresko i pan Haczadur zapytali Radę Starszych, do jakiego sądu i w jakim trybie. Rada Starszych odpowiedziała im

tak: „Dajemy do Sądu Ormiańskiego, a nie do sądu potrzebnego wójta, ponieważ tam zaraz jak w roku zawitym, nie powinni zastosować ani delacji, ani ekscencji, jako że testament tego nie znosi”.

A.D. 1046, dnia 9 lutego

Przed Radą Starszych stawił się pan Lazar, syn erecphana, pana Stepana, ze swoim bratankiem Haczko, o drugim imieniu (przydomku, przezwisku) „S[o]cius”. I pan Lazar zeznał, że za zezwoleniem bratanka Haczki wziął od dzieci pana Domazirskiego i od panów Torosowiczów

Strona 102r^o

jako opiekunów świętej pamięci Hajnki 250 florenów srebrem, które świętej pamięci ojciec Hajnki przeznaczył Haczce w testamencie. Następnie Haczko wystąpił osobiście i skwitował wyżej wymienionych opiekunów, a także swego stryja (*dadu*) Lazara z 250 florenów, które go w zupełności zaspokoili. Wyżej wypisane osoby [poprosiły] Radę Starszych, aby ich zeznania zostały przyjęte do rejestru i dały pamiętne.

A.D. 1046, dnia 23 czerwca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Miklasz, syn pana Andrija, i złożył na ręce Rady Starszych sumę 350 florenów, którą wziął do siebie na przechowanie za zezwoleniem pana Jakuba, syna Hrihora, jako opiekuna udziału Ohana, swego bratanka, syna świętej pamięci Wartika. Pan Miklasz dał z procentami do rąk Rady Starszych 355 florenów na przechowanie, z których to pieniądze Rada Starszych skwitowała pana Miklasza i złożyła [je] do skarbcza (skarbu).

A.D. 1046, dnia 17 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Miklasz, syn Andrija, i zażądał od Rady Starszych

Strona 102v^o

tych pieniędzy, które oddano Radzie Starszych na przechowanie – 385 florenów udziału Ohana, syna świętej pamięci Wartika, który czynił posługę u pana Miklasza. Wtedy Rada Starszych przekazała do rąk pana Miklasza te pieniądze 385 florenów, które pan Miklasz Radzie Starszych pokwitował, że mu należycie oddała całą sumę.

A.D. 1046, dnia 20 października

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Jusep, ksiądz z Suczawy, syn świętej pamięci der Krikora, i skwitował panów (der) opiekunów pana Murada, pana Torosa, syna Jagopa, i pozostałych opiekunów i za wypełnienie testamentu ojca, i za 18 listów [pokwitowań *bitik*], które go całkowicie zadowolily.

A.D. 1046, dnia 20 października

Pan Murad, zięć der Simona, przyszedł do Rady Starszych [obradującej] z der awake-recem i przekazał opieczętowaną skrzynkę (pudełko), w której wnętrzu znajdowały się cztery butelki z krzyżmem (meronem; łac. *sacrum Chrisma, oleum odoratum*), które jakaś chroma osoba przyszedłszy przed pięcioma lub sześcioma laty do świętej pamięci der Simona przekazała mu

Strona 103r^o

na przechowanie. Skrzynkę tę (pudełko) opieczętowali i przekazali Radzie Starszych.

A.D. 1047, dnia 28 stycznia

Przed Radą Starszych stawiała się osobiście pani Gulaf, małżonka świętej pamięci pana Jaski [mylnie zam. Jakuba], i za pośrednictwem swego opiekuna, pana Lazara, syna Stepana, skwitowała pana Miklasza, syna pana Serepki, i pana Dawyda z tych 200 florenów, które jej świętej pamięci mąż, pan Jakub, w zgodzie ze swym testamentem, określił jako „te 200 florenów, które były u męża [w charakterze] depozytu żony”. Następnie opiekunowie dali te pieniądze pani Gulaf, małżonce ich świętej pamięci brata Jakuba, a pieniądze te pani Gulaf pokwitowała na wieczne czasy, a także i to, że te 200 florenów w gotówce ją zadowoliło. Następnie obie wymienione strony pan Miklasz i pan Dawyd poprosily Radę Starszych, aby te zeznania pani Gulaf zostały przyjęte do rejestru. I dali pamiętne.

A.D. 1047, dnia 11 lutego

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Toros, syn pana Zadika Bernatowicza, i przekazał ciepłą (dobrą) ręką na wieczne czasy dla szpitala klasztornego 1000 florenów. Pozwolono na dawanie procentów od tego tysiąca

Strona 103v^o

w wysokości 80 florenów szpitalowi klasztornemu kwartalnie co roku po 20 florenów na pożywienie dla biednych i 20 florenów dla miejskiego kościoła, na będą-

cy w świątyni ołtarz św. Krzyża w związku z tym, że mają przyjmować komunię z hymnem: „Boże niestworzony” [a[sdua]dzanięy bila] cztery razy w ciągu roku. Dlatego też tę sumę 1000 florenów zabezpieczył na własnym domu, który nazywają „zahnowskim” – [położonym] z jednej strony [w ramce: z drugiej strony] między [domem] pana Domażirskiego, z drugiej strony pomiędzy dziećmi pana Zahno – a to z tego powodu, że dopóki żyje, według tego co wyżej napisano, zysk (procent) z tych 1000 ma dać po 100 florenów. A kiedy przyjdzie na niego rozkaz Boga i jego dzieci zechcą zachować u siebie te 1000 florenów, żeby dawały zysk, wtedy ma [zależać] od ich woli, gdzie zechcą trzymać te 1000 florenów, czy mają przekazać w ręce Rady Starszych zanim przystąpią do podziału, a Rada Starszych ma dla miłości Boga zarządzać od nowa tym samym sposobem, jak wyżej opisano. Znaczy to, że taka jest moja wola. A z tych wyżej [wymienionych] 80 florenów dadzą albo duchownym, albo szpitalowi na wieczne czasy w takich terminach: za pierwszy kwartał 20 florenów na Święta Wielkanocne, za drugi [tyle samo], na Przemienienie Pańskie, za trzeci na Św. Krzyża z Waraku, za czwarty na to Boże Narodzenie.

Strona 104r°

A co do wyżej zapisanego szpitala klasztornego, któremu pan Toros zrobił zapis roczny po 80 florenów, to [warto pamiętać, że] wtedy ze stryjcem panem Miklaszem zbudowali ten szpital ze wspólnych pieniędzy.

A.D. 1047, dnia 5 marca

Rada Starszych wespół z pospółstwem powzięła takie postanowienie co do kontaktów z Turcją, żeby nikt nie śmiał tam się udawać, ani niczego posyłać, ani otwarcie, ani przy użyciu forteli aż do piątku po Niedzieli Palmowej (*čubux urušk'anning aynak'ununa dira*). Za dobrowolne [przekroczenie zakazu] ustanowili karę 1000 florenów – połowa dla króla, druga połowa dla Kościoła. Ci, którzy będą wezwani do sądu, nie mogą z sądu odejść, zanim szkoda nie zostanie wyrównana.

A.D. 1047, dnia 12 marca

Ci, którzy podpisali i zgodzili się na

Strona 104v°

poniesienie wydatków [związanych z uchwałą Rady Starszych i pospółstwa]:
na początku

pan erecpohan Awedik	florenów 050
pan Miklasz Bernatowicz	florenów 300
pan Hodżenko, syn Iwaszki	florenów 200
pan Jakub, syn Zahno	florenów 080
pan Lazar, syn Stepana	florenów 080
panowie Torosowicz	florenów 100
pan Kaprus, syn der Nigola	florenów 050
pan Petre, syn Zahno	florenów 040
pan Toros, syn Jagopa, jego szwagier	florenów 100
pan Nurbeg z panem Muradem	florenów 100
pan Misko, syn Haczko	florenów 040
pan Jurko, syn erecpohana	florenów 040
pan Bohdan, syn Donawaka	florenów 050
pan Jakub, syn Warteresa	florenów 050
pan Miklasz, syn Andrija	florenów 040
pan Holub, syn Iwaszki	florenów 040
pan Holub, syn Jaski	florenów 030
pan Iwaszko i Haczko [synowie] Jagopa	florenów 024
pan Toros Bernatowicz	florenów 300

Pod karą zapłacenia 5 grzywien mają bez zwłoki przynosić wymienione sumy wydane w Stambule.

Strona 105r°

[wyraz skreślony] za czasów Gulskiego

pan Halickij poseł 1714 florenów

Rada Starszych razem z wyżej wymienionymi osobami postanowiła, że ich pieniądze, jeśli Bóg dozwoli, mają w nasze Święta albo zostać odebrane i oddane na zysk, albo przeznaczone na koszty związane z postanowieniami (*hokumlar*). A postanowienia, które przyjęto, [mówią, że] jeśli do niektórych [osób], jeśli Bóg pozwoli, nadejdą materiały z Turcji, to [wtedy osoby te] będą zobowiązane z 1000 florenów dawać 5, aż suma osiągnie całość.

A.D. 1047, dnia [5 marca] 18 grudnia

Katolikos der Mielkisietieg wraz z trzema biskupami i jednym mnichem [przybył] od tronu (stolicy) jako legat katolikosa der Tawita. I powiedział, że „Mnie za życia

pobłogosławili na katolikosa. I doniosłem list tutaj do Rady Starszych, abyśmy byli wespół jeden z drugim jak ojciec z synem”. Ten, który za czasów pana erecpohana Awedika, syna Szimki, pan Stepan, syna Lazara,

Strona 105v^o

przyjmował [go] z wielkim szacunkiem, umarł. Na jego miejsce Rada Starszych razem z ludem (*żoγovurt*) wybrała pana Miklasza, syna Serepki, a katolikos także zatwierdził der Kaspara na urząd awakereca. Wówczas, zgodnie z naszym starym zwyczajem, wyszło mu naprzeciw duchowieństwo razem z ludem (*żoγovurt*). Przyjęli go z wielkim szacunkiem i pozostał tutaj od 18 grudnia jeszcze dłużej niż dwa tygodnie Wielkiego Postu. Dali mu jako podarek tronowy 500 czerwonych florenów, a ponadto to, co Bóg albo lud (*żoγovurt*) zechcą sprawić – czy to srebro na kielichy, czy odzież. Osobno dali jemu, a osobno biskupom: po 10 talarów (*talér*) i po jednym suknie (na ubranie). Rada Starszych dała także cztery zaprzężone wozy, które odprawili aż do Kamieńca 5 marca 1048 r. (wg rachunku ormiańskiego).

A.D. 1047, dnia 28 grudnia

Katolikos der Mielkisietieg przybył jako legat i dał dymisję der Haczadurowi, kamienicznaninowi, synowi Szimki, zięciowi Hodzigi, i zdjął z niego klątwę, którą na niego dobrowolnie nałożył

Strona 106r^o

z przyczyny kleru kijowskiego. I dał mu list, o który der Haczadur przybywszy poprosił Radę Starszych, żeby go usunęli z rejestru (zniszczyli) bez wiedzy (bez zapoznania z nim) Rady Starszych. Rada Starszych na to zezwoliła.

A.D. 1048, dnia 16 marca A.D. 1047, dnia 22 października

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Toros, syn Zadika, Bernatowicz, i zeznał, że ów młyn kupiony od żony dragomana, został kupiony za pieniądze wspólne ze stryjem Miklaszem. A potem z połowy [sumy] skwitował *pro suo interesse* swego stryja, pana Miklasza i jego potomków na wieczne czasy. A skoro nie pozostawił sobie żadnej pańskiej majątności [*pan[o]stvo* ?], która by go zadowoliła, nic [spornego] pomiędzy nimi nie pozostało. Następnie pan Miklasz poprosił Radę Starszych, żeby zeznania pana Torosa, jego bratanka, zostały zapisane do rejestru i dał pamiętne.

A.D. 1048, dnia 12 czerwca – A.D. 1047, dnia 22 października
Przed Radą Starszych i der awakerecem stawił się osobiście der Haczadur, mieszka-
niec Kamieńca,

Strona 106v^o

i obiecał, że uda się do Kijowa pełnić obowiązki księdza oraz że zgodził się na tamtejsze wynagrodzenie, które wcześniej sam poznał, kiedy tam pełnił obowiązki księdza. Ponadto pan Hodzenko, syn Iwaszki, z miłości do Boga obiecywał przed Radą Starszych z własnej dobrej woli dawać der Haczadurovi więcej, po 30 florenów. A Rada Starszych w swej łaskawości obiecała robić dla niego co roku po jednej kweście, aby tymczasem nie podupadł w swych staraniach bycia tam księdzem i żeby odtąd nie miał żadnej wymówki, by tam statecznie pełnić obowiązki księdza. Ucieszył się z tego der Haczadur i powziął [dobrowolny] zamiar udania się do Kijowa. A jeśli Bóg pozwoli [spełnić] te obietnice, to co roku na świętą Agnieszkę będzie na lwowskim jarmarku wręczana der Haczadurovi [wspomniana suma].

159[9]

A.D. 1048, dnia 22 października – A.D. 1047 159[9], dnia 2[2] października
Pan Miklasz, syn Bernata, wespół z synem Awedikiem

Strona 107r^o

stawił się osobiście przed der awakerecem i Radą Starszych jako urzędem duchownym i dobrowolnie i z gorącym sercem i powiedział tak: „Ja od dawna różnymi sposobami rozmyślałem z moim starszym panem bratem, świętej pamięci panem Zadikiem, [żeby] temu szpitalowi, który wspólnymi pieniędzmi z moim bratem zbudowaliśmy na gruncie klasztoru, powierzyć opiekę nad ubogimi tam mieszkającymi, którzy nie mają intrat, ani dochodu. Tak samo nad księżmi, którzy zamieszkują w tamtym klasztorze [albo] po pewnym czasie zamieszkają i będą wznosić modlitwy do Boga razem z owymi ubogimi zarówno za nas, jak i za dusze tych, co od nas odeszli i za nasze zbawienie. Ta sprawa nie jest Waszym Wysokościom obca, ale dobrze znana, że ów młyn jest królewski i że go następnie jako pozostający w dożywociu małżonki świętej pamięci dragomana Haczki kupiliśmy razem za własne pieniądze od tejże żony dragomana, a to dzięki zezwoleniu (*konsés*) świętej pamięci króla Stefana. A potem [się okazało, że] na to samo kupno, na ten młyn dziś [panujący] Jego Wyso-

kość król Zygmunt III dał przywilej klasztorowi razem z owym szpitalem. Z początku w mocy utrzymywano ich pozostałe (inne) dożywotnie przywileje, ja natomiast ich nie miałem i ze swoim bratankiem Torosem nie mogłem uzgodnić sumy dlatego, że na ów młyn dawaliśmy ze wspólnych pieniędzy. Otóż teraz ułożyłem się z panem Torosem, oddzieliłem jego udział i odesłałem, tak żeby tylko w tym młynie nic jego nie pozostało, a tylko wyłącznie moja suma, która figuruje w przywilejach. Tak więc, do nikogo on nie należy, a tylko do mnie. Dlatego teraz jest mój, mam względem niego wolną rękę i własną wolę [na marginesie: nota bene], aby był tak traktowany jak ostatni testament, którego potem ani zmienić, ani unieważnić nie można.

Strona 107v^o

Pragnę, żebym nie musiał tego robić, niech to pozostanie w mocy i ważności po wieczne czasy. To znaczy, że funduję i przeznaczam tę sumę 1000 florenów na młyn, według polskiego rachunku każdy floren po 30 groszy, młyn w sumie 1000 florenów. *Ex nunc* deklaruję na ręce Waszych Wysokości tym sposobem, że jak długo będę żył, będę ten młyn posiadał w formie dzierżawy (arendy) u Waszych Wysokości jako opiekunów tego klasztoru i szpitala i corocznie będę zobowiązany na każde święto dawać Waszym Wysokościom od tych 1000 florenów po 100 florenów w arendzie, a do tego jeszcze to, co będzie potrzeba zarówno do młyna, jak i do domów i do wszelkich napraw. Własną gotówką będę zobowiązany pokrywać remonty. Z tych 100 florenów 70 ma być dla szpitala, na opatrzenie ubogich, a 30 florenów dla księży klasztoru z tym warunkiem, że księża, którzy będą otrzymywać te pieniądze, będą zobowiązani sześć razy w ciągu roku sprawować Eucharystię w kościele św. Jagopa za dusze zmarłych po wieczne czasy. A te sześć Eucharystii mają sprawować w takich terminach: pierwszy [raz] w Święta, drugi – na Przemienienie Pańskie, trzeci – na św. Krzyża, czwarty – na św. Jagopa, piąty – na Boże Narodzenie, szósty – na [Matkę Boską] Gromniczną. A ja zgadzam się również na to, że gdybym któregoś roku nie dał 100 florenów dzierżawy, zostaną przez Wasze Wysokości dwukrotnie napomniani. A potem będzie wolno Waszym Wysokościom wziąć mnie za ręce i stąd wyeksmitować, zarówno przez Urząd Grodzki, jak i innymi tego rodzaju sposobami, którym

Strona 108r^o

w żaden sposób i w jakiegokolwiek formie nie mam się sprzeciwiać, a tylko mogę sobie życzyć, żeby to na mnie nie przyszło i nie miało mocy. A do tego, jeżeli po mojej śmierci moi synowie będą chcieli utrzymywać młyn takim samym sposobem, wtedy [na marginesie: nota bene] od Waszych Wysokości [będzie zależało], czy im to dać, czy nie dać i [czy] ich utrzymywać. Jednakże to dodaję i to sobie waruję, że gdyby kiedyś Jego Wysokość Król dał ten młyn komuś innemu, a ten miał zgodnie ze swymi przywilejami podnieść Waszym Wysokościom ową sumę, wtedy Wasze Wysokości mają przede wszystkim wziąć owe 1000 florenów ode mnie, i być zobowiązani do tego, że jeśli dokonacie jakiegoś wydatku na Sąd, to przede wszystkim poniesiecie kosztą [z] tej sumy, a pozostałość, jakakolwiek by była, macie oddać mnie, albo moim potomkom. A Wasze Wysokości macie te 1000 florenów wraz z pożytkami (procentami), ile by ich było, najpierw u siebie odłożyć, a potem tą sumą wraz z pożytkami (procentami) opatrzyć ów klasztor ze szpitalem. W ten sposób, jak Bóg Waszym Wysokościom miły, Bóg da Waszym Wysokościom za to zapłatę. Dlatego powtórnie upraszam Wasze Wysokości, aby Wasze Wysokości przyjęły to moje dobrowolne zeznanie do swych własnych akt duchownych, żeby zostało w całości zachowane na wieczne czasy. [Uznając] to żądanie zachowania za słuszne i godziwe my, jako urząd duchowny, poleciliśmy wpisać je do naszych akt duchownych.

Strona 108v^o

A.D. 1048, dnia 2 lutego

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście der Jusep, syn księdza der Krikora, mieszkaniec Suczawy, w tym czasie będący u św. Krzyża, i skwitował na wieczne czasy świętej pamięci der Simona i sukcesorów pana Murada, a także pana Domażirskiego, i pana Torosa, syna Agopa, i pana Miklasza, syna pana Bernata, ze spadku swego brata Dzarugi. Nie ma już żadnych roszczeń, dosyć otrzymał ze wszystkiego.

A.D. 1048, dnia 8 marca

Juhno, syn Awaka, ze swą małżonką Hoską, odważyli się [przekroczyć] zakaz, jaki został wprowadzony przez prawo (sąd), że te sieroty nie śmieją własnowolnie udać się do Kamieńca. Tymczasem one, nic sobie z własnego Urzędu nie robiąc, odważyły się i wyruszyły do Kamieńca. Udało się [je] zatrzymać w drodze i przywieźć z powrotem. Wtedy z tego powodu Urząd powiedział, żeby sieroty przyszły i stawiły się

Strona 109r^o

przed Radą Starszych, jako że odtąd opiekunowie nie chcieli już im ufać. Z tego powodu Rada Starszych odebrała wówczas dzieci od matki świętej pamięci Greski, syna Jagopa, i przyrodniego ojca, i od wyżej wymienionych osób i przekazała w ręce pana Miski, syna Rabiczki, żeby u niego pozostały, dopóki nie przyjdzie apelacja od Króla. A kiedy apelacja nadejdzie, wtedy dzieci zostaną oddane temu, kto będzie wskazany przez Urząd, a koszty, jakie opiekunowie ponieśli [zostaną pokryte] wedle urzędowej uchwały. Następnie panu Misce, synowi Rabiczki, mają zostać przydani opiekunowie, dopóki nie nadejdzie apelacja. A pana Miskę, gdyby się objawił, Rada Starszych powinna [zawiadomić], kiedy znowu ma się stawić w Radzie Starszych. Rada Starszych z własnych rąk ma znowu przekazać [dzieci] temu, komu będzie należało.

A.D. 1048, dnia 17 marca

Przed Radą Starszych stawiła się osobiście pani Kasko, małżonka świętej pamięci Zadika, syna Zahno, i poprzez pana Awedika Domazirskiego, własnego brata jako opiekuna

Strona 109v^o

skwitowała zgodnie z testamentem jej świętej pamięci małżonka, pana Miskę, syna Haczki, i pana Haczkę, syna Jaski, syna pana Holuba, a mianowicie najprzód z własnego pierwszego wniesienia (posagu) 400 florenów i 4 groszy i z 535 florenów i 4 groszy, a ponad to jeszcze ze 150 florenów, które świętej pamięci [zmarły] dał jej w charakterze podarku, a jeszcze do tego [pozostaje] dług u trzech osób. Kiedy opiekunowie polecą to zakończyć, to według rejestrów świętej pamięci [zmarłego], powinni także potem płacić czwarty grosz.

A.D. 1048, dnia 17 marca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Miklasz, syn Andrija, który będąc w podeszłych latach postanowił wziąć sobie za opiekuna pana Torosa, syna Ago-pa. Złożył testament napisany na kartce i poprosił Radę Starszych, żeby go przyjęła do swych akt. Rada Starszych na jego prośbę to uczyniła i do akt przyjęła.

Strona 110r^o

A.D. 1048, dnia 17 marca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Gresko, syn Zahny, ze swym zięciem [skreślono: *da 'i'*] panem Greską, synem Kaspara [skreślono 2 litery], i swoją własną córką panią Hoską, która wyszła za świętej pamięci Andrzeja, syna pana Miklasza, pierwszego męża. Zaprotestowali przeciwko testamentowi sporządzonemu przez pana Miklasza, syna pana Andrija. [Testamentu jego] nie obalili, ale zachowali dla siebie jako rzetelne prawo [na wypadek, gdy] ich synowie dojdą swych lat i zechcą w tej sprawie coś zdziałać.

A.D. 1048, dnia 17 marca

Przed Radą Starszych stawił się pan Norses, syn Greski, i stwierdził, że zgodnie z intercyzą wymienił małżonkę pana Iwaszki, syna Geruhny, i ich synów Miskę i Greskę i poprosił Radę Starszych, aby się upomniała o dane na ich dom 1200 florenów. Ci zaś dali taką odpowiedź: „Jeszcze czas nie nadchodzi. Kiedy czas nadejdzie, chcemy dołożyć starań, żeby zwrócić”.

Strona 110v^o

Na to zaraz zaprotestował pan Norses: „A jeśli kiedyś nie dadzą pieniędzy, a powstaną straty, to co chcą robić w celu ich pokrycia?”

A.D. 1048, dnia 5 lipca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Atabej, syn dragomana Haczki, i kwituje pana Waskę, syna Pilipa, i pana Awedika Domażirskiego zgodnie z testamentem swego świętej pamięci stryja Pilipa, który dostatecznie zaspokoił Atabeja tymi 100 zapisanymi przez siebie [stryja Pilipa] florenami.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Norses, syn Greski, i skwitował panią Katruhnę, małżonkę pana Iwaszki, syna Geruhny, oraz dwóch synów: pana Miskę i pana Greskę z 1200 florenów, pieniędzy, które były dane na dom, że dosyć od nich otrzymał i że od tego [zobowiązania] ich uwolnił na wieczne czasy Jedna strona kwituje drugiej, że sobie nic nie kazała pozostawić.

Strona 111r^o

W ten sposób po obu stronach z protestacji nic nie pozostało.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Toros, syn Zadika, odtąd z imieniem (przydomkiem) „Rabiczka”, z panem Greską, synem pana Miklasza, swym zięciem, którzy Radzie Starszych przedstawili spisany krorąk. A pan Gresko, zięć pana Torosa, [oświadczył, że] został wszystkim zgodnie z krorąkiem należycie zaspokojony, z czego pan Gresko kwituje na wieczne czasy swego teścia pana Torosa i jego potomków. Zaraz potem pan Toros Rabiczka nie chąc ustąpić zeznaje razem ze swoim zięciem. Przed Radą Starszych zięć, pan Gresko, zeznaje, że po jego świętej pamięci małżonce pozostało u niego mienie przejęte po żonie: 1000 florenów i 1 łańcuch, 50 florenów, 2 srebrne pasy po 4 grzywny, 1 wacok z perłami, srebro pozłacane, 1½ grzywny, 1 srebrny kubek ½ grzywny, srebrny futerał ½ grzywny. 1 pierścień małżeński (ślubny), 5 czerwonych florenów w postaci monety. Wszystkie rzeczy pozostałe wedle krorąku dla pana Torosa zwróciłem

Strona 111v^o

memu teściowi [panu] Torosowi. Z czego teść pana Greski kwituje. Także zeznaje, że wszystko, co było wedle krorąku, pozostało u jego teścia pana Torosa.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Toros Bernatowicz i przedstawił krorąk pana Owanesa [=Jowanesa], syna Kewora, w którym były tego rodzaju warunki, że jeśli po śmierci małżonki pana Jowanesa, pozostanie jakiś majątek, zarówno [zachowany] po świętej pamięci pierwszym mężu Hrihorze, synu Juhny, jak i dany jej przez pana Jowanesa, to zarówno dzieci z pierwszego męża, jak i dzieci obecnego małżonka mają mieć równy udział. Wtedy pan Toros, który wziął za żonę w legalne małżeństwo pannę Mariane, córkę splotzoną z małżonki pana Jowanesa z pierwszym jej mężem, [wyjaśnił, że] po śmierci małżonki pana Jowanesa [Mariane], podobnie jak innym dzieciom, przypadnie [należna] część. Następnie pan Toros imieniem własnym i żony skwitował na wieczne czasy zarówno żonę pana Jowanesa, jak ich potomków

Strona 112r^o

tak, że u pana Jowanesa i jego potomstwa nikt się nie będzie na wieczne czasy upominał o żaden spadek.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Gresko, syn Zahny, wraz ze swym zięciem, panem Greską, synem Kaspara, i swoją córką, panią Hoską, małżonką pana Greski, syna Kaspara, i synem Miską, z pierwszego męża świętej pamięci Andrija, który [to chłopiec] jeszcze nie ma (miał) swych lat (jest niepełnoletni). Zaprotestowali oni przeciwko testamentowi sporządzonemu przez pana Miklasza, syna pana Andrija, zrobionemu w jakiś sposób dla jego własnych wnucząt od syna Miklasza, [dla] Miski, syna świętej pamięci Andrija, i córki Kaski. Jakikolwiek byłby to sposób, wyżej wymienione osoby – zarówno dziadek (*babu*) ze strony matki pan Gresko, syn Hluszki o przydomku „Ojczym”, pan Gresko, syn Kaspara, jak i matka dzieci, pani Hoska – testamentu tego nie obalają, ale zachowują dla siebie jako zdrowe

Strona 112v^o

prawo. Kiedy dzieci osiągną swe lata, zechcą w swoim czasie wspólnie coś zrobić [w tej sprawie].

A.D. 1048, dnia 26 września

Der Kaspar awekerec i der Haczadur oraz dwaj erecpohani: pan Miklasz, syn Serepki, i pan Almas, syn Torosa, wraz z pozostałymi [członkami] Rady Starszych wspólnie zasiedli i postanowili tak: Duchowni mają z corocznych mszy oddawać daninę (część) kościelną po 1 florenie w gotówce i od każdych 40 mszy po 15 groszy, jeszcze od każdej mszy po 1 groszu, a na posługi zakrystianina od 40 mszy po 5 groszy, z wosku po 12 groszy, od każdej mszy po jednym srebrnym, jeszcze po 1 srebrnym na Otwarcie (święto) Tabernaculum, w Boże Narodzenie, na Wielkanoc po 5 w gotówce, z nabożeństw wieczornych (nieszporów) po 2 w gotówce, od dni świątych po 2 w gotówce, a od każdej kwesty pieniężnej po 1 w gotówce.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stały się osobiście obie strony: jako opiekunowie świętej pamięci Zadika, syna Zahno, pan Petre, pan Gresko i pan Misko, pozwani przez pana Haczkę, syna pana Holuba, syna Jaski.

Strona 113r^o

I pan Haczko zgłosił skargę w ten sposób: „Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Według testamentu sporządzonego przez świętej pamięci mego teścia pana Zadika, po jego śmierci mają mi dawać na utrzymanie (żywność) co roku 100 talarów. Tymczasem panowie opiekunowie nie chcą dawać i mnie zaspokajać wedle testamentu. Ja protestuję, ponieważ kiedykolwiek chcę wspólnie w tej sprawie coś zrobić, pan Petre nie pozwala mi odejść, zaprotestował, żebym tutaj przed Radą Starszych w coś się wdawał. To ja mówię: 'Nie daję (*bérman*) i nie będę dawał (*bérimèn*)'”.

A.D. 1048, dnia 26 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Petre, syn Zahny, i kwituje pana Miskę, syna swego brata Haczki, z 535 florenów i 4 groszy [stanowiących] jego własny udział w spadku, [ustanowiony] testamentem Zadika, jego, pana Petre, świętej pamięci brata, który go zaspokoił wyżej wypisaną sumą pięciuset trzydziestu pięciu florenów i 4 groszy w całości dla pana Petre.

Strona 113v^o

A.D. 1048, dnia 28 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Petre, syn Zahny, i zeznaje, że na mocy testamentu wziął pod swoją opiekę gotówkę w srebrze 535 [florenów] i 4 grosze, zapisaną testamentem świętej pamięci brata Zadika dla córek brata Greski.

A.D. 1048, dnia 28 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Misko, syn Haczki, jako opiekun syna świętej pamięci pana Zadika, syna Zahny, i zeznaje, że pozostało u niego 535 florenów i 4 grosze, o których zeznaje jego świętej pamięci stryj Zadik, brat Greski, że pozostało u niego 535 florenów i 4 grosze, które jego stryj, świętej pamięci Zadik, zapisał testamentem córkom brata pana Greski.

A.D. 1048, dnia 28 września

Rada Starszych wezwała pana Greskę, syna Zahno, Hluskowicza i upomniała się o pieniądze kościelne, co do których od kilku lat [skreślono: *mi* 'nie'] nie informuje on zgodnie z rejestrem,

Strona 114r^o

że jest dłużny, ani [ile było] na początku, ani jakie są procenty. Wtedy pan Gresko poprosił Radę Starszych, żeby jeszcze poczekała aż upłynie rok i opowiedział o swoich kłopotach i swojej biedzie. Rada Starszych rozpatrzyła jego prośbę i zrobiła mu ulgę do jednego roku [biorąc pod uwagę zapewnienia], że jeśli Bóg dopuści, to [do końca] roku da z pewnością bez zwłoki i ociągania się.

A.D. 1048, dnia 29 września

Pod wpływem nalegań ze strony ludzi z pospólstwa Rada Starszych rozpatrzyła postanowienie zapisane w aktach wspólnie z ludźmi z pospólstwa o terminie wcześniejszego wyjazdu do Turcji. Wtedy przyjęli za swoje sformułowanie zamieszczone w postanowieniu [o tym,] kto przed terminem albo sam się uda, albo przy pomocy jakiś forteli przed terminem wyśle do Turcji [jakis towar]. Wtedy właśnie pan Kaprus uciekł się do fortelu i wyruszył przed terminem do Jass uprzednio podawszy za przyczynę, że ma dostarczyć swoje tkaniny. I z pomocą tego fortelu osiągnął to, że terminu mógł tam dotrzymać i dotrzeć do Turcji przed karawaną.

Strona 114v^o

Następnie Rada Starszych przyjrzała się temu i nakazała panu Kaprusowi złożyć przysięgę, że nie wyjechał on ze Lwowa z zamysłem, żeby tam doczekać terminu, ani w umyśle nie dopuszczał, że karawana nie wyruszy nie jadąc do Jass, tak jak w tej sprawie wypowiedziała się tu Rada Starszych wespół z pospólstwem. Następnie pan Kaprus został uwolniony od grzywny, przewidzianej w postanowieniu (wyroku), od którego pan Kaprus się odwołał. Rada Starszych dała jeden tydzień na to, by pan Kaprus złożył przysięgę.

A.D. 1048, dnia 29 września

Rada Starszych odroczyła sprawę reszty [kupców] do chwili ich powrotu z Jarosławia, do czasu pierwszej sesji. Tych, którzy mimo zakazu wyjechali do Turcji albo wysłali (towary) jakimkolwiek sposobem.

A.D. 1048, dnia 29 września

Popadia der Simona przy jego testamencie zeznawała przed Radą Starszych w takich słowach: „Dosyc otrzymałam od mego zięcia pana Murada

Strona 115r^o

wedle testamentu świętej pamięci pana męża mojego, wielce czcigodnego (*dér dér*) Simona, z tych 1000 florenów, jak i tamtych 70 florenów, a także owych surowych materiałów wełnianych które sprzedał jako zastaw świętej pamięci panu Muradowi, memu zięciowi. Ze wszystkiego tego miałam dosyć, dość zapłacił, kwituję go na wieczne czasy. I obie strony poprosiły, żeby zostały zapisane do rejestru. I dały pamiętne.

A.D. 1048, dnia 29 września

Ludzie wybrani z pospólstwa zarzucili panu Miklaszowi, synowi Bernata, że pan Miklasz poprzez Dimitra Greka zastosował fortel i wysłał materiały, czego wedle postanowienia nie wolno było robić, a ponieważ to zrobił, podpadł pod grzywnę. Pan Miklasz taką dał odpowiedź: „Ja za pośrednictwem Dimitra nie wysłałem materiałów dla własnej potrzeby, a jedynie Dimitrowi zwróciłem dług, jaki te materiały stanowią”. Ludzie wybrani z pospólstwa odpowiedzieli: „Tych materiałów, które posłałście przez Dimitra, on [sam dla siebie] nie sprzedał, ani nie zostały one obrócone na potrzebę Dimitra,

Strona 115v^o

ale on te towary sprzedał Wam (na Wasz rachunek), towary zostały kupione i zniknęły (odeszły)”. Pan Miklasz odpowiedział: „Tak jak wcześniej powiedziałem, tak i teraz mówię: ‘Materiały dałem Dimitrowi i Dimitr z materiałami odszedł, z tym, że [w rzeczywistości długu] nie zapłacił i doczekał się karawany. Tak więc winny nie jestem’”. Rada Starszych rzecz ustaliła i oświadczyła: „Wy, panie Miklaszu, wysłałście Dimitra z materiałami, które z kolei wasze dzieci sprzedały. Tak więc podpadliście pod grzywnę. Ale jeżeli chcielibyście przysiąc, że Dimitrowi sprzedaliście niewłasne materiały, będziecie od grzywny uwolnieni”.

A.D. 1048, dnia 29 września

Rada Starszych odłożyła do pierwszej sesji sprawę z powodu pana Miklasza, który przybędzie z Jarosławia. a także pana Kaprusa, którzy pomimo zakazu terminu nie zachowali i pojechali do Turcji, albo posłali wiadomość [o tym,] co się stało z panem Miklaszem i o panu Kaprusie. [Rada Starszych] ustaliła, że winny jest zarówno pan Miklasz,

Strona 116r^o

jak i pan Kaprus. Rada Starszych wzięła także pod uwagę ich prośbę i zamiast po 1000 czerwonych florenów nałożyła na obu, zarówno na pana Torosa, jak i Kaprusa, po 100 czerwonych florenów grzywny. Jednakże nadal będą zależni od łaskawości Rady Starszych, bo muszą zapłacić grzywnę w ciągu dwóch tygodni. A jeżeli by pan Kaprus miał być znów na wyjeździe, to grzywnę powinien złożyć, zanim się do Turcji wybierze.

A.D. 1048, dnia 16 października

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście pan Nurbeg z panem Muradem oraz pan Miklasz, syn Haczki, z jego siostrą panią Geruhną, małżonką świętej pamięci Aswadura. I [oświadczyli, że] były pewne rozliczenia pomiędzy nimi a świętej pamięci Aswadurem, panem Nurbegiem i panem Muradem, którzy zostali wysłani do Turcji celem pośredniczenia w interesach świętej pamięci Aswadura. Następnie z tych rozliczeń i faktorstwa zarówno pan Nurbeg, jak i pan Murad kwitują panią Geruhnę i jej potomków na wieczne czasy, a także pana Miklasza jako opiekuna pani Geruhny.

Strona 116v^o

A tak samo pani Geruhna z panem Nurbegiem skwitowała pana Murada za pośrednictwem swego opiekuna i brata, pana Miklasza, na wieczne czasy i w swoich potomkach. Odtąd z rozliczeń [jej] świętej pamięci męża i jego faktorstwa nic nie pozostało po obu stronach. Potem obie strony poprosiły Radę Starszych, aby te ich zeznania zostały zapisane w rejestrze, co uzyskały.

A.D. 1049, dnia 12 kwietnia

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście awekerec der Kaspar i za pośrednictwem opiekuna pana Almasa, erecpohana, skwitował opiekunów Petra, syna świętej pamięci Hluski: pana Awedika, erecpohana, syna pana Szimki, i pana Jakuba, syna pana Zahno, oraz pana Miskę, syna pana Haczki z 560 florenów, których panu Kasprowi dosyć przypadało z pieniężnego zastawu zgodnie z ustaleniem testamentu świętej pamięci [zmarłego].

Strona 117r^o

Panowie Torosowicze wypowiedzieli się przeciwko opiekunom świętej pamięci Zadika Żeniawskiego, który to świętej pamięci [zmarły] w swoim testamencie uznał swój dług wobec panów Torosowiczów, a którego to długu opiekunowie nie zaspokoili. W związku z tym panowie Torosowicze zachowują sobie prawo do roszczenia (*salva actionis*), które chcą z w odniesieniu do tego wypadku w swoim czasie zastosować.

A.D. 1049, dnia 22 grudnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Wasko, syn Pilipa, i pan Holub, syn Iwaszki, jako opiekunowie świętej pamięci Zadika Żeniawskiego, i skwitowali synów pana Domażirskiego z owych 100 florenów, które wedle testamentu świętej pamięci [zmarłego] byli winni, a które wedle opiekunów zostały zapłacone. W rezultacie od-tąd żadne rozrachunki pomiędzy nimi nie pozostały. Gdy tylko pan Domażirski prze-stał [mówić], pan Awedik miał dać panu Holubowi, synowi Iwaszki, 100 lewkowych talarów, które [w terminie] do dwóch lat mają posłużyć jako zastaw

Strona 117v^o

na wypadek, gdyby szczęśliwym [trafem] procent przypadł córkom Żeniawskiego. Co do tych stu florenów istnieje różnica zdań pomiędzy nimi a opiekunami Doma-żirskich, którzy zatrzymali pewną sumę z pieniędzy sierot. I tak, te 100 lewkowych talarów pan Holub ma znowu (zwrócić) Domażirskim, jeśli Bóg pozwoli, za dwa lata.

A.D. 1050, dnia 19 marca

Za czasów króla Zygmunta III, gdy Zygmunt [wyras podkreślony] wrócił ze Szwecji, uchwalono na sejmie w Warszawie, że z pieniędzy cłowych od 1000 florenów mają dawać 20 wszyscy udający się za granicę zarówno do Turcji, jak i na Wołoszczy-znę (Mołdawię), czy do Moskwy, zarówno poddani króla, jak i cudzoziemcy. To cło dzierżawił jak należy nasz naród i [zarobili] w ciągu 3 lat aż po 4 od tysiąca florenów. W istocie był porządek w ciągu około 2 lat, dzierżawili od pana marszałka koronnego, ponieważ jemu powierzono to, że w Śniatynie zostanie za te pieniądze wybudowana kamienna twierdza, a w Kaniowie na trakcie moskiewskim dano na budowanie panu krakowskiemu.

Strona 118r^o

Potem w trzecim roku pan marszałek [skreślono: *žėbirdovsk'iy*; zapewne: Zebrzydowski] zażądał przy dzierżawie wielkiej sumy, ale naród nie chciał, seniorzy nie podali ręki. Potem dał pewnemu szlachcicowi, Żydowi Jahudi S[os]no[ws]k'[iemu] [?], za [do] 8000 florenów. Ten zaczął sprawiać naszemu narodowi duże trudności. Następnie w trzecim roku znów odbył się Sejm i z polecenia Króla przyznali [dzierżawę cła] posłom, dworzanom (arystokratom), [którzy] się jej domagali od Króla. Panu Bogu dzięki, znowu wprowadzili, ale zrezygnowali z objęcia wobec konieczności wielkich starań i wielkich kosztów, które by musieli ponieść wobec tego wielkiego ciężaru, jaki nałożyli na nasz naród na 10 lat i strachu, żeby on nie pozostał na wieczne czasy. Potem Rada Starszych i cała gmina wydzwignęły się dzięki łasce Pana Boga i własnym wysiłkiem (nakładem), a kamieniecczanie dali na ten cel (wydatek) 200 czerwonych florenów, w rzeczywistości wspomóżono nasz naród [sumą] około 8000 florenów.

A.D. 1050, dnia 19 marca

Rada Starszych razem z pospółstwem postanowiła w sprawie pieniężnych ceł, które się stały opłatą, pieniężnym wydatkiem, który w taki lub inny sposób musi być poniesiony [inaczej mówiąc], takimi pieniędzmi, które każdy [pochodzący] z danego narodu

Strona 118v^o

przybywając zza granicy powinien dać – od 1000 talarów 10 talarów i od 1000 florenów 10 florenów, przy czym talar lewkowy powinien być liczony po 32 grosze. Wszyscy przybywający mają pod własnym sumieniem złożyć oświadczenie, a ci, którym się udowodni, że się zachowali w inny sposób, mają zostać ukarani tak, że dana osoba pozostanie poza Kościołem. poza jego siedmioma świętościami. A do tego niektórzy, ci co dali pożyczkę do ogólnej puli (kasy), mogą sobie zaraz potracić, ci zaś, którzy pożyczki nie dają, mają zaraz zapłacić. A temu, kto w ciągu roku pieniędzy nie przyśle, a daje pożyczkę do Turcji, temu w ciągu roku mają być, jeśli Pan Bóg dopuści, pieniądze zwrócone. Ponadto kierownicy karawany mają dokonać inspekcji i zrelacjonować pod sumieniem Radzie Starszych, na co [w zakresie] tego postanowienia uzyskali zezwolenie całego pospółstwa.

A.D. 1050, dnia 25 marca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Gresko, syn Wartika, o drugim imieniu

Strona 119r^o

(przydomku, przezwisku) „Pałka”, ze swymi braćmi Ohanem i Haczką i przedstawili kartkę, na której było zapisane coś w tym rodzaju, że między nimi, braćmi, zostało uzgodnione, iż ich siostra, Nastuhna, wychodzi za mąż. [W istocie] między nimi doszło do takiego postanowienia: „Ja, Gresko, syn Wartika, wraz z Ohanem i Haczką, moimi braćmi, zgodziliśmy się jednomyślnie wobec naszego stryja Jakuba i mojego wuja Haczki co do tego, że kiedy nasza siostra Nastuhna wyjdzie wedle oficjalnego obrządku za pana Szimkę, syna Zadika, wtedy ja, Gresko, dam z moich własnych pieniędzy zarówno na wyprawę, jak i na wiano mojej siostry Nastuhny [u góry: 1683 floreny 18 groszy] i zarówno z części ojca, jak i matki, zarówno z [majątku] stojącego, jak i ruchomego należycie ją zaspokoimy. I ustaliliśmy między nami w ten sposób: Kiedy Pan Bóg obu nas doprowadzi do dojrzałości [naszych lat], dojdziemy do pieniędzy. Tak więc we dwójkę obiecujemy przed naszymi wujami, a może to także dotrze do naszego brata Greski, [skreślono: -ning, sufiks dopełniacza], 1683 floreny 18 groszy, które doprowadzą do udziału nas dwóch, żebyśmy mogli zapłacić. Do której to sumy nie weszły dobra pozostałe zarówno po naszym ojcu, jak i po matce, zarówno stojące, jak i ruchome”.

Strona 119v^o

A.D. 1050, dnia 25 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście Gresko, Ohan i Hanko, synowie świętej pamięci Wartika, o drugim imieniu (przydomku, przezwisku) „Pałka”. I skwitowali ich wuja pana Jakuba, syna Warteresa, brata ich matki, z 550 florenów, które były u niego zarówno z części ojca, jak i matki i ich zaspokoili. Z której to sumy kwitują pana Jakuba na wieczne czasy i w swoich potomkach.

A.D. 1050, dnia 26 marca

Z łaski i daru Ojca, Syna, Ducha Świętego całe pospólstwo zwróciło uwagę na to, że zarówno wśród kobiet, jak i wśród chłopców i dziewcząt w zakresie ubioru działały się rzeczy nieprzystojne, a mianowicie z okazji narzeczeństw i wesel wielkich, nieumiarowane i brzydkie Panu Bogu oraz wszystkim ludziom rozsądnym (szanowanym;

bačnīy). Przychodzą oni do Rady Starszych, podają pisma (kartki) i zażądali, żeby ona jako urząd wejrzała w szkody [ponoszone przez] nas wszystkich,

Strona 120r^o

a co więcej: [zwrócili uwagę na to], że w rezultacie takich naszych nieskromnych zachowań, wiele [par] oczu nas wspomina i obawia się, żeby w wyniku tego [wszystkiego] nie przyszły na nas jakieś wielkie, gwałtowne zarazy (epidemie, klęski). Częściowo dlatego są szemrania, zarówno na sejmikach, jak i na sejmach, żeby wspólnie zrobić z nimi porządek, żeby ukrócić tego rodzaju zbytki (swawole). Następnie seniorzy wzięli pod uwagę, że ludzie pospolici są sami z siebie przyzwoici i godni względem Boga, ale również i to, że miłych rzeczy życzą wszystkim szacownym osobom i [na wiele] zezwalają, jednakże pod wszystkimi niżej wypisanymi warunkami, które brzmią w ten sposób: „My, erecpohani wraz z przysiężnymi braćmi i wszystkimi naszymi braćmi z pospólstwa ustanawiamy wśród nas następujący porządek. 1. Po pierwsze, z okazji zaślubin i wesel obserwowaliśmy między nami wielkie, nie do zniesienia nieprzystojności [artixsiylxlar], którymi przede wszystkim brzydzi się Bóg, a po Nim każdy przyzwoity człowiek. Postanowiliśmy w ten sposób, że, kiedy ktoś chce się z drugim przyjaźnić w sferze duchowej, to przychodzi do jego mieszkania, ale z drugiej strony nie może [do niego] wchodzić [na raz] więcej niż dziesięć osób. A po błogosławieństwie narzeczeńskim (małżeńskim) jeśli zięć pragnie posłać upominek, niechaj posyła, ale kobieta w [tym] czasie [zachowując się] skromnie nie może z własnym chłopcem chodzić po podarek.

Strona 120v^o

Tak samo narzeczonea, gdy otrzyma w domu podarunek, nie powinna rozdawać (rozdawać) cukru, ani innych rzeczy. 2. Kiedy młodzieniec pragnie zobaczyć dziewczynę, to mogą się z tym łączyć wielkie nieprzystojności, dlatego postanawiamy w ten sposób: razem z krewnymi powinno się zabierać nie więcej niż dziesięć osób, a odpowiednio do tego pójdą też dziewczęta. 3. Co do chust (ręczników), a także znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego), [dotyczy to] również uczt i tym podobnych, postanawiamy, że mają nie być rozdawane ani braciom, ani przyjacielowi. Natomiast w dzień znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego), a także w dzień wesela, [odbywa się] posyłanie do (po) młodzieńca i jego przybycie (*k'ėlašmiši*), posyłanie chust (ręczni-

ków) ojcu młodego, jego braciom i kuzynom. Można dawać podarek narzeczonej, także znak narzeczeński (małżeński), tak samo jak na weselu rodzicom narzeczonej wolno jest posyłać podarek pannie młodej. 4. W sprawie wesel postanowiliśmy tak: w pierwszym dniu ojciec młodego ma już nie zwoływać przyjaciół więcej niż do czterech mis, natomiast ojcu dziewczyny wolno zapraszać, albo nie zapraszać, ale z kolei, jeśli dojdzie do zaproszenia zięcia, a take jego przyjaciół, to niech to zrobi skromniej i więcej gości nie przyzywa, zwłaszcza gdy jest tylko jedna izba.

Strona 121r^o

A w następnym dniu małżeństwa mają się odprawiać obowiązki chrześcijańskie w taki sposób: Po zaproszeniu zarówno ze strony ojca młodego, jak i ojca dziewczyny cała gmina powinna odprowadzić do [miejsca] ślubu, a po odprowadzeniu z kościoła do domu wszyscy mają pójść do swoich domostw. Potem tylko niektórzy, po zaproszeniu [skierownym] przez dwóch młodzieńców [-*san* błędnie zam. -*dan*], pozostają jako goście na posiłek. W istocie tak dużo osób ma składać życzenia ojcu młodego, że razem nie mogą zasiadać w jednej izbie, bo [każdemu] nie można dać miejsca i misy, bez względu na to, czy izba jest duża czy mała. Niech więc poza tym zaproszeniem nikt nie waży się jeszcze kogoś zapraszać. Aż do dnia następnego więcej przyjaciół do jednej izby nie można zaprosić, a [kolejnych] pozostawiamy do następnego dnia. 5. przy odprowadzaniu panny młodej do jej pokoju nikt w nim nie może pozostać, oprócz popadii i służącej oraz 4-5 kobiet domownic. Nikt nie ma pozostać, ponieważ za każdym razem dochodziło tam do wielu nieprzystojności [*artiχsīylχlar*] [powodowanych] przez żonatych mężczyzn i młodzieńców. 6. A służąca [druhna *pēsaxpar*] ma pokazać strój młodego ojcu chrzestnemu [duchownemu?], żeby ten go pobłogosławił. Idący do domu zięcia nie powinni udzielać błogosławieństwa, a idący do ślubu nie mają grać na szalamajach, ale grać skromną muzykę przed panną młodą. A tak samo i na weselu: im muzyka będzie skromniejsza, tym lepsza, bo jest wielkim i niepotrzebnym wydatkiem. A służące (druhny *pēsaxpar*)

Strona 121v^o

[należy] na drugi dzień po ślubie odprawić, żeby potem nie było kłopotów. 9. Zięć po błogosławieństwo ma iść tylko z samymi służącymi (druhnami *pēsaxpar*). 10. Idącego po błogosławieństwo także nikt ma nie odprowadzać, tak samo żadna z ko-

biet błogosławionych [brzeimnych *kutliŷ*] niech nie idzie, ponieważ jest to brzydki zwyczaj. 11. Niech się nikt nie waży posyłać komuś porcji [jedzenia] czy napitku z wesela, gdyż powoduje tym panu domu niepotrzebną stratę. Chyba, że panu domu przyjdzie [na to] ochota. 12. Wieńców od zaręczonych dla oblubienic [spod] znaku narzeczeństwa według życzeń młodego i na wesela ma już więcej nie być, bo są one także niepotrzebnym wydatkiem. 13. Tylko narzeczonemu ma być wolno prowadzić (posyłać) wystrojoną narzeczoną do ślubu. Niech ją zdobią piękne warkocze i ozdobne do nich [dodatki]. Natomiast łańcuchów ma już nie być, a tylko z obu stron po jednym. [To] wymarły rodzaj [ozdoby *oldu džins*], z którym się łączą wielkie nieprzystojności, a każdy przyzwoity człowiek się nimi brzydzi. Niech odtąd służące [druhny *pésaxpar*] na wesele panny młodej nie zawieszają dwóch łańcuchów i klejnotów 15. A prosząc na wesele niech kroczą z czterema, najwyżej sześcioma młodzieńcami. I niech nikomu nie przyjdzie nagle ochota oznajmiać, kto idzie, a kto nie idzie na przyjęcie. 16. Przy chrztach [*k'ristanliŷlar*] i wywodach [*vivodinalar*] tak samo wielkie i nieznośne powstają nieprzystojności [błędnie: *artiŷsiyliŷal*], dlatego też postanawiamy, żeby z kościoła

Strona 122r^o

do domu żaden mężczyzna nie odprowadzał dziecka, a co do kobiet, to tylko niech odprowadza ich dziesięć, ona i domownicy, to znaczy kuzynki. A stare kobiety z domów chrztu lub wyvodu niech nie odprowadzają 17. Do domów jedna drugiej, niech nie rozdzielają żadnego napitku i niczego innego. Ale dziesięciu kobietom, które przychodzą do domu [trzeba] podać jakiś napitek, tak samo jak przy chrzcie i wywodzie wolno jest z nimi przestawać. Ojcu duchownemu i ojcu chrzestnemu wolno jest posyłać. 18. Dostrzegając wśród młodych mężczyzn wiele nieestosowności w sprawie ubioru, z którego to powodu nie jesteśmy narodem szlacheckim. o co [niektórzy] bardzo się obrażają, [19] postanawiamy w ten sposób: Niektórzy niech się nie ubierają ani w żupan, ani w kurtę z adamaszku [albo] atlasu, a stateczni młodzi mężczyźni niech mają wierzchnią suknię z kanwy, kamlotu i sukna [*čėk'man*]. Niech się tak samo ubierają w [20] delie, żupany i kurtki, ale niech nie podszywają ich atlasem, ani adamaszkiem, a tylko [21] taftą i duplą [podwójną podszewką ?]. A do tego niech się nie opasują złotym pasem, ani nie zawieszają u boku noży wysadzanych kamieniami oprawnymi w złoto. A podobnie niech nie nakładają bardzo kosztownych czapek, a do tego, co noszą na nogach [butów] niech nie doczepiają złotych sznurów ze srebr-

nymi sprzączkami. 22. Także w strojach dziewcząt i kobiet wielkie panują niestosowności, które dostrzegamy.

Strona 122v^o

Z tego powodu postanawiamy także w ten sposób: Trzpienie do wikaryjek [ozdoby na czoło], koronek i gorsetów mają nie być barwione na niebiesko, ani lamowane złotymi lub srebrnymi sznurami, natomiast guziki ze złotej nici mają być [malowane] na niebiesko, także na niebiesko złote bordiury (lamówki) do mentlików i gorsetów. Tak samo wielkich koronek (*krušk'a*), dotychczas używanych, mają nie używać ani do czepców ani do trzpieni (przy ozdobach na głowę). Ani perły, ani trzpienie wysadzone kamieniami u kobiet i dziewczyn nie mogą być barwione na niebiesko. Zarówno kobiety, jak i dziewczyny mają używać nie więcej niż po jednym łańcuchu i nie więcej niż po jednej bransoletce. A na końcu łańcucha nie mają zawieszać klejnotu ani portugału. A kobiety owinąwszy szyję łańcuchem niech zatykają jego koniec za gorset. A jeszcze coś, co jest wielką niewłaściwością, a co się zdarza, że z łańcuchem i bransoletą chodzą do łaźni. Po tym także zalecamy, aby nikt nie ważył [się dotykać] ich odzieży. Dziewczęta i kobiety robią całkiem bezsensownie, kiedy ogonem (rękawem) prawie zamiatają ulicę albo (a zwłaszcza) takie,

Strona 123r^o

które [to robią] nie z powodu innych przywar, a tylko z pychy, która jest brzydota [w oczach] Pana Boga. Tak więc ustalamy, że zarówno dziewczyny, jak i kobiety mają nie nosić sukni z ogonami, jak to uczciwym i szacownym niewiastom wypada. 3. Do każdego [ustronnego] miejsca mają się udawać w mętlikach (mantyłkach), które [jednakże] robią nadmiernie zbyt kowne, jakie do naszego stanu nie należą, a zwłaszcza mętliki z kanwy. Takie to mętliki z tabinu [materia jedwabna] z kanwą przywozimy i zalecamy, żeby innych mętlików (mantylek), takich jak te z atlasu, adamaszku i kanwy i ze szczoteczkowego [?] tabinu nie nosiły. Tak samo różnego rodzaju czuby (pióropusze, egrety). Na umiarkowanie podszyte gronostajami, albo podszyte innymi [futrami] niż rysie zezwalamy, jak również na tego rodzaju strojne czuby pod szuby, które bywają u czapek mężczyzn, a które wyrabiają bez umiaru i bez umiaru noszą. Dlatego także upominamy, żeby były bardziej umiarkowane i skromniejsze. A ponieważ tę uchwałę dobrowolnie powzięliśmy wszyscy dla nas samych, to dajemy upo-

mnienie tym, którzy by się jej przeciwstawili i ją naruszyli. Winny po raz pierwszy ma być wezwany do komnaty Rady Starszych i ma zapłacić karę

Strona 123v^o

10 grzywien. Popołniający przekroczenie po raz drugi ma zapłacić karę 20 grzywien, po raz trzeci – zostanie osadzony na jeden dzień pod kluczam i zapłaci 20 grzywien kary, a kto przekroczy po raz czwarty, znajdzie się poza Świętym Kościołem i jego siedmioma świętościami (sakramentami ? *arilik*´) i różnego rodzaju łaskami [miłosierdzia]. A kiedy zapragnie przyjść [i prosić] o łaskę, Rada Starszych ma pobrać od niego 20 grzywien, uwolnić go od winy i dopuścić do Świętego Kościoła. A kiedy po pierwszym przewinieniu będzie trzy razy wzywany do Rady Starszych, a za żadnym razem się nie stawia, wtedy znajdzie się poza Świętym Kościołem i jego siedmioma świętościami (sakramentami ? *arilik*´). A tak samo, jakby chciał prosić o łaskę, powinien złożyć 50 grzywien do Urzędu, a potem przyjść [z prośbą] o łaskę.”

A.D. 1050, dnia 26 marca

Przed Radą Starszych i awakerecem panem der Kasparem stawili się osobiście: pan Haczko Torosowicz i pan Szimko, syn pana der Mikajela, pozwani przez pana Haczkę Torosowicza. I pan Haczko Torosowicz złożył skargę mówiąc

Strona 124r^o

w ten sposób: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Powód naszego stawienia się przed Waszymi Wysokościami jest następujący: Waszym Wysokościom jest w jakiś sposób wiadomo, że moją własną córkę, pannę Zoskę, przyobiecałem do dobrowolnego zaprzyjaźnienia się (przyjaźni) panu Szimce, synowi der Mikajela, za zezwoleniem Waszych Wysokości i der awakereca, który według naszego obyczaju także znak narzeczeński (małżeński) pobłogosławił. Ponadto swego [przyszłego] zięcia, pana Szimkę, przyjąłem z miłością do naszego domu razem z jego przyjaciółmi, których uszanowaliśmy i obdarowaliśmy. Teraz nie jest dla nikogo tajne, że [sami] nie wiemy, z jakiego powodu posłane do starosty przez pana Zadika podarki [dla] dziewczyny kazał on dziewczynie zwrócić. My natomiast chcąc nie chcąc zaraz dopilnowaliśmy skwapliwie, żeby podarki dla młodego odesłać bez zwłoki, kiedy wyjechał do Turcji. Oczekiwaliśmy, że wróciwszy z drogi [wiele] zrozumiał i że znowu z miłością będą żyli z dziewczyną w zgodzie. Zobaczyliśmy, że kiedy wrócił z Turcji, to pod wpły-

wem tych starć także serce dziewczyny zabiło przeciwku młodzieńcowi, potem jeszcze więcej, gdy młodzieniec wrócił z Turcji, i w pewnym momencie dostrzeżliśmy, że młodzieniec odszedł od swego zamiaru. Wtedy także dziewczyna włożyła do puzdra otrzymane od niego podarki i odesłała młodzieńcowi przez pana Awedika,

Strona 124v^o

syna der Waski, który u nas pełni posługę. A wtedy tam, w domu pana Torosa nie chcieli wziąć od chłopca tych podarków. Nawet wtedy, gdy tam poszedł Iwaszko, syn Jagopa, który [wszystko] wyluszczył [*mayn étti*]. Wówczas młodzieńca spotkał despekt, jego podarki kolejno nie zostały przyjęte, chłopiec zabrał je z powrotem. Z tego to powodu nie chcieliśmy w żaden sposób, żeby teraz dziewczynę do niego przyprowadzić, i żeby ta sprawa przybrała miłosny skutek”. Tutaj zaraz nie ustępując odpowiedział pan Szimko, syn der Mikajela, w takich słowach: „Der Awakerecu! Seniorzy! Cokolwiek by się w tym pośredniczeniu stało, ja teraz wszystko wycofuję i oświadczam przed Waszymi Wysokościami, że ja, odbywszy drogę, zgodnie ze zwyczajami towarzyskimi, obyczajem, pozwoleniem Waszych Wysokości, a także Urzędu Duchownego, zgodnie z wolą ojca, przekazaną mi przez Radę Starszych, i wszystkich braci i przyjaciół stawilem się w terminie i nie odstępuję, i proszę, by zgodnie z obietnicą panowie Torosowicze wypełnili [zobowiązanie]

Strona 125r^o

i przystąpili do kolejnych kroków (etapów). Ja nie rezygnuję z dziewczyny w żaden sposób i dlatego proszę Wasze Wysokości, by zechcieli wedle Ich własnego rozsądku rozważyć, czy byłoby sprawiedliwie, gdybym się z tego wycofał”.

A.D. 1050, dnia 30 sierpnia

Przed Radą Starszych z awakerecem stawili się osobiście w tym terminie przed Radą Starszych pan Torosowicz, pan Haczko i pan Iwaszko i zażądali, żeby dziewczynę uwolnić od młodzieńca. Der awakerec z Radą Starszych taką dali odpowiedź: „Tak nie może być, żeby dziewczyna była wolna, jak Wy postępujecie, z jeszcze większą uwagą”. Następnie der awakerec po dokładniejszej debacie z Radą Starszych i domaganiu się przez obie strony [prawa głosu] wystąpił i powiedział, że przygotowali takie orzeczenie: „Ponieważ zgodnie z naszym starym zwyczajem znak narzeczeński (małżeński) został poświęcony, i do tego czasu jest jako taki noszony, sprawa się utrzy-

mała z [samej] mocy zwyczaj u i dzięki oświadczeniu z obu stron nastąpiła zgoda. Tak więc niech młody z przyjaciółmi zgodnie ze zwyczajem pójdzie do dziewczyny, poprosi ojca o dziewczynę

Strona 125v^o

tak, ażeby został uczyniony krok w stronę kapłana Świętego Kościoła, ażeby za sprawą kapłana [rzecz] osiągnęła swój skutek”.

[po pierwsze] Dnia 26 marca w 1050 roku

Der awakerec z Radą Starszych dobrze zrozumiałwszy obie strony i ich repliki wydali takie orzeczenie: „O ile z pewnej słusznej przyczyny nie zaglądałiśmy do tej sprawy, co do której zgodnie z naszymi porządkami i prawami wydane zostało zezwolenie na utrzymanie w toku wszystkich ceremonii, to teraz, w wyniku nieuzasadnionej odmowy ze strony dziewczyny, wy, jako strona dziewczyny, sprawę chcecie unicestwić. Sprawę tę rozpatrzyliśmy, że jest wielka i ważna, a do tego wbrew naszym prawom i porządkom. Tak więc niniejszą sprawę utrzymujemy w mocy i wyznaczamy termin, jeśli Bóg pozwoli, po jarmarku w Jarosławiu, ósmego, Matki Boskiej, żeby nawzajem dali świadectwo i pogodzili się”.

Strona 126r^o

A.D. 1050, dnia 22 sierpnia

Przed Radą Starszych z awakerecem stawili się w terminie pan Torosowicz, pan Haczko i pan Szimko, syn der Mikajela. I panowie Torosowicze zarzucili zięciowi, panu Szimce, że się stara [o rękę] za pomocą czarów. Powiedzieli: „Jedna dziewczyna, która u nas posługuje, powiedziała, że młody prosił ją, żeby mu dostarczyła włosów panny. Odpowiedziała mu, że [tutaj] jest pewien Turek (*turk^c k^cišisi*), który zna wszystko, co wokół dziewczyny trzeba zrobić, żeby z jej strony pojawiła się wzajemna miłość”. Następnie poprosili zięcia, żeby pod sumieniem oświadczył, czy wyznał miłość tej dziewczynie. Wówczas zięć oświadczył: „Prawdą jest to, co powiedziałem. Inaczej nic by z tego nie wynikło”.

Dnia 22 sierpnia

Der awakerec wespół z Radą Starszych będą rozpatrywali tę sprawę na przyszłej sesji za tydzień.

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawili się w terminie [zainteresowani] z obu stronach, to jest ze strony dziewczyny i [ze strony] młodego, [ale] pomiędzy nimi nie doszło do porozumienia. A strona pana Szimki, syna der Mikajela, poprosiła o radę w takich słowach: „Ponieważ

Strona 126v^o

słyszemy od panów Torosowiczów, że dziewczyna tak czy owak nie chce, więc namówiliśmy księży i zacnych ludzi i udaliśmy się do jego domu”. Der awakerec i Rada Starszych dali młodemu taką odpowiedź: „Przypatrujemy się Wam z bólem. Wiecie, jak dawny jest ten zwyczaj chodzenia i teraz wy idźcie tą drogą. Wprawdzie orzeczenia dla Was nie możemy wydać, ale, z drugiej strony, o tym, co zobaczyliśmy, Wam mówimy”. Tutaj zaraz strona młodego powiedziała: „Ponieważ panowie Torosowicze oświadczają, że dziewczyna tak czy owak nie chce, to całkiem nie wiemy, co robić. Nie wydaje się nam słuszne, żebyśmy mieli tutaj sprowadzać zacnych (dobrych) ludzi i duchownych”.

A.D. 1050, dnia 9 września

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawili się w terminie panowie Torosowicze i pan Szimko, syn der Mikajela. Pan Haczko Torosowicz oświadczył zięciowi, że zgodnie z orzeczeniem, ma wiele do zrobienia,

Strona 127r^o

żeby ta sprawa doszła do skutku. Wówczas młody dał taką odpowiedź: „Nie chce tak naprędce do tego się zabierać, ponieważ nie mam do tego przygotowania. A do tego mam przed sobą drogę do Turcji, dosyć zrobiłem w sprawie orzeczenia”. Pan Haczko [pan] Torosowicz dał taką odpowiedź: „Der Awakerecu! Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Ponieważ zięć nie chce, by rzecz doszła do skutku, albo też nie chce nic uczynić w związku z orzeczeniem Waszych Wysokości, przeto upraszam, aby Wasze Wysokości uwolnili nas od tej sprawy”. Der awakerec z dwoma starszymi nakazali w ten sposób: „Nie ma wątpliwości, że macie zostać uwolnieni od sprawy, którą pan Szimko ma na swej drodze. Niechaj się ona zdrowo toczy, my natomiast wyznaczamy termin, jeśli Bóg dozwoli, najdalej na tydzień przed karnawalami [l.mn.]. Z obu stron niech się przyłożą do [wydania] pierwszego orzeczenia pod [groźbą] przegrania tej sprawy z tym uzupełnieniem, [że jeśli] jedna ze stron – bez względu na to, która to

będzie strona – przedstawi oficjalnie rzetelny dowód na to, że do tej sprawy miała zamknięty dostęp, wtedy ta strona będzie mogła w swojej sprawie uzyskać pomoc”.

Strona 127v^o

A.D. 1050, dnia 9 września

Gdy tylko przestał, strona młodego dała taką odpowiedź : „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Młody wyrusza w drogę, Wasze Wysokości wyznaczacie termin na tydzień przed karnawałami, Bóg wie, co się może wydarzyć (*zixhat ét-*) do tego czasu. Być może jest potrzeba pokazania, iż długie przy tym zabawianie może także po stronie młodego prowadzić do wielkiej krzywdy. Z tej przeto przyczyny orzeczenie Waszych Wysokości wydaje się obciążone [wadą], a my odwołujemy się do katolikosa, do stolicy (tronu)”. Der awakerec z Radą Starszych doszli do wniosku, że to jest poważna sprawa. Następnie deliberovali nad tym, że na sesji w przyszłym tygodniu może nie być możliwości dopuszczenia do apelacji.

Dnia 17 września

Der awakerec z Radą Starszych przypatrzyli się tej sprawie i doszli do wniosku, że strona pana młodego niepotrzebnie składa apelację, ponieważ nadal nie widać, żeby w tej sprawie miała się im dzieć jakaś krzywda, a nie posuwa się ona głównie z powodu samego terminu, który też

Strona 128r^o

został wobec obu stron zachowany i została wskazana legalna i właściwa droga. Dlatego też nie dopuszczają do [apelacji], stoją twardo przy orzeczeniu. Pan Szimko za protestował przeciwko temu niedopuszczeniu do apelacji, którą złożył na piśmie.

Dnia 22 września

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Antos, syn Murada, wraz z małżonką, córką świętej pamięci Żeniawskiego, i skwitowali pana Waskę, syna Pilipa, i pana Holuba, syna Iwaszki, i pana Greskę, syna Tumana, z opiekuństwa nad świętej pamięci Zadikiem Żeniawskim, [za to, że ten] zgodnie ze swym testamentem dał dosyć wszystkiego im samym i ich potomstwu. I na wieczne czasy potwierdzają to, że pomiędzy nimi nie pozostał już żaden spór, co kwitują zarówno on sam, jak i małżonka poprzez swego opiekuna Miskę, syna Hryski. Następnie obie strony poprosiły

Strona 128v^o

Radę Starszych, żeby te ich zeznania wpisano do rejestru, co uzyskali.

A.D. 1050, dnia 22 września

Der awakerec z Radą Starszych pobłogosławili na księdza diakona Jakuba, pod tym warunkiem, że jeśli kiedykolwiek duchowieństwo wespół z Radą Starszych będą sobie życzyć, żeby zmienił [swój plan] i przeniósł się do Zamościa albo Łucka, to będzie on zobowiązany [tam się] udać z żoną i dziećmi bez żadnej wymówki, a gdyby nie zechciał usłuchać i tam się udać, wtedy ani tu, poza bramą [miasta], ani w żadnej świątyni, nie będzie mógł pełnić obowiązków kapłańskich.

Dnia 29 września

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Ohan, syn Hodżigi, i pan Jurko, syn Kirkoszy, i domagając się prosili Radę Starszych, aby żonie Nurbega dano w najem

Strona 129r^o

kościelny kram, w którym od trzech blisko lat licząc od [św.] Michała siedzi żona Kosty. Rada Starszych dostrzegła upadek (ruinę) tego [kramu] i na prośbę zacnych (dobrych) ludzi oddała ten drewniany kram w najem.

A.D. 1050, dnia 5 października

My, der awakerec wraz z duchowieństwem i Radą Starszych, tak postanawiamy w sprawie biskupa der Krikora, który w klasztorze miał przebywać do śmierci, żeby już nie miał żadnej wymówki do opuszczenia klasztoru, i żeby nie znalazł się człowiek, [który by] w swoim życiu nagromadził czegoś tak [dużo], że po śmierci żaden jego potomek nie wszedłby do nieba, a najwyżej do świętego kościoła albo do klasztoru, co dotyczy zarówno pieniędzy, jak i wszelkiego sprzętu. Z tego powodu i mając to na uwadze odstępujemy biskupowi z przychodów klasztoru dwa ogrody – jeden znajdujący się w klasztorze, drugi niżej położony, winnicę oraz liczne łąki i wszelką wodę, z której niechaj Ekselencja (*barondér*) czerpie [satisfakcję] i się [z niej] raduje. A przy wszystkich tych dochodach niech jeszcze przejmie roczną daninę (*nadanĭey*) 30 florenów, jaką pan Miklasz, syna Bernata, daje co roku do klasztoru.

Strona 129v^o

Dokładnie to wszystko weźmie biskup. A do tego niech biskup weźmie wszystko za odmawianie przy pogrzebie modlitwy „Boże niestworzony” (*a[sdua]dz anjéylardan barča*), niech biskup weźmie wszystek воск, tymian (kadzidło), niech biskup weźmie na Boże Narodzenie, Wielkanoc za błogosławieństwo domu (*dun orhnènk*), jeżeli coś dadzą ze szczodroblewości, niech to przyjmie der Agop, a biskup weźmie za chrzest, ślub. A nawet jeśli ktoś da księdzu coś innego, to niech ksiądz weźmie i to dla siebie. Ksiądz ma pasterzować swojej parafii – odprawiać mszę, spowiadać, udzielać komunii, ślubu, chrztu, błogosławieństwa [połączonego z] odpuszczeniem [grzechów] – wszystko to za zezwoleniem biskupa. Der Jagop ma być we wszystkim posłuszny biskupowi i poza jego wolą ma się niczego nie domniemywać, natomiast biskup powinien co tydzień dawać panu Jakubowi po jednym srebrnym florenie na utrzymanie [wydatki]. Dopóty, dopóki der Jagop będzie usługiwał tam w klasztorze i odprawiał msze, biskup powinien mu dawać połowę ze wszystkiego pożywienia i jedną czwartą z ofiar. A do biskupa będzie należało wedle upodobania łożenie własnym sumptem na swoje

Strona 130r^o

ogrody, winnice i stodoły. Tak uchwaliliśmy, my kapłani, wspólnie z Radą Starszych, z biskupem Krikorem.

A.D. 1050, dnia 12 października

Rada Starszych dała panu Jurce, synowi Lazara, na jego prośbę i widząc jego niedomaganie (*doléhlost*) wyszynk miodu na jeden rok pod warunkiem, że co roku w Wielkim Poście będzie on dawał Świętemu Kościołowi po 10 florenów. Rada Starszych zezwoliła pani Hanuhnie, córce Manczuha, na wyszynk miodu do upływu jednego roku, na jej prośbę, pod warunkiem, że co roku będzie, niech Bóg dozwoli, w środku Wielkiego Postu dawać Świętemu Kościołowi po 10 florenów.

A.D. 1050, dni 12 października

Rada Starszych zezwoliła panu Kasparowi, synowi Rabiczki, na wyszynk miodu pod warunkiem, że będzie co roku w środku Wielkiego Postu dawać Świętemu Kościołowi po 20 florenów. Na

Strona 130v^o

wielką prośbę zacnych (dobrych) ludzi Rada Starszych zezwoliła na wyszynk wina (çayır) i małmazji na jeden rok pod warunkiem, że Świętemu Kościołowi będzie co roku w środku Wielkiego Postu płacić po 30 talarów. Dla Greski, syna Tumana, syna Kirkora.

Dnia 12 października

Pani Kasce, małżonce świętej pamięci Greski „Dzinczika”, Rada Starszych zezwoliła szynkować winem i małmazją w ciągu roku, a to z tej racji, że od kilku lat nie oddaje 100 talarów, stanowiących dług jej świętej pamięci męża wobec kościoła, ani procentów. Tak więc teraz, jak długo będzie szynkować, będzie w środku Wielkiego Postu dawać co roku te 100 talarów i 30 procentów od nich.

A.D. 1050, dnia 10 października

Przed Radą Starszych z awakerecem stawił się osobiście Sinan,

Strona 131r^o

mieszkaniec Zamościa, Tokatu i przywiózł dwa listy od zarzecznego (zadnieprzańskiego, anatolijskiego) biskupa Tokatu w taki sposób, że Sinan wysłał listy do swojej żony, żeby przyjechała zamieszkać z nim w Zamościu. Tymczasem małżonka nie chcąc jechać do Zamościa i mieszkać z mężem udała się w Tokacie do innego mężczyzny. I po raz drugi przysłała chora, a dwie osoby z Tokatu poświadczły, że kobieta udała się do innego mężczyzny. Wówczas z tego powodu i w wyniku ich świadectw der awakerec wraz z Radą Starszych uwolnili go.

A.D. 1051, dnia 9 kwietnia

Pan Iwaszko Torosowicz wypowiedział się przed Radą Starszych takimi słowami: „Według orzeczenia Waszych Wysokości wytoczyliście sprawę pomiędzy moim bratem, panem Haczką, a panem Szimką, synem der Mikajela, [o to, że] pan Szimko nie stawiał się na termin. Wtedy natknął się na własną sprawę. Natomiast mój brat, pan Haczko, zauważył, że ze słusznej przyczyny mógłby nie stawić się na termin. W owym terminie nie chciał się stawić i stronie przeciwnej historyjek opowiadać, ani dopraszać się uwolnienia. A teraz przybył i zobaczył, że czas nie jest po temu, czas przed wielkimi dniami, czas świąt, [kiedy] w sądzie nic nie może się odbywać.

Strona 131v^o

A tym bardziej, że on sam, i syn pana Haczki, w przeddzień wielkich dni wyjeżdżają do Gdańska, a podobnie i jego bracia. Dlatego też prosimy, żeby sprawa została odłożona odpowiednio do ich powrotu. Z Trybunału, jak i z Rady Starszych obiecano mu, że jeśli druga strona, pana Szimki, za tym się wypowie, nie powinno dojść do użycia przymusu.

A.D. 1051, dnia 15 kwietnia

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście pan Haczko, syn pana Holuba, syna Jaski i skwitował opiekunów świętej pamięci pana Petre: pana Szimkę, syna erecpohana, i pana Jakuba, syna Zahno, oraz pana Miskę, syna Haczki, z pięcioletnich wydatków, które świętej pamięci pan Zadik wyznaczył testamentem synowi Zahnie [na okres] do 10 lat po 100 talarów, czyli do 5 lat po 50 talarów, po 36 groszy. Zrobiwszy rachunek kwituje wyżej wymienionych opiekunów, ponieważ świętej pamięci brat Gresko miał mu dać połowę, a połowę Petre.

Strona 132r^o

Następnie skwitował z połowy części pana Petre, a także z połowy pięcioletnich wydatków wyżej wymienionych opiekunów części Petre.

A.D. 1051, dnia 18 kwietnia

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście pan Szimko, syn Antosa, zięć świętej pamięci Jaski, syna Serepki, i zeznał, że w krorąku na przedstawionej kartce była przyobiecana mu szuba kanafacowa, podszyta białymi łasicami (gronostajami). Tak więc za tę szubę dali 50 florenów (synowi) Szimki, synowi Antosa, na tej podstawie, że dobrowolnie uzgodnił i wziął od pani Gulaf, swojej teściowej, i na wieczne czasy skwitował ją z tej szuby, że dosyć otrzymał.

A.D. 1051, dnia 28 kwietnia

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiał się osobiście pan Iwaszko Torosowicz i tak powiedział: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Jakoś tak się [zdarzyło], że Wasze Wysokości wyznaczyli czas dla obu stron dwa tygodnie

Strona 132v^o

przed wielkim karnawałem (zapustami, *ulu pargéndak*), ażeby, według orzeczenia Waszych Wysokości, młody, powróciwszy z Turcji, mógł zaraz zgodnie z naszym obyczajem pójść z przyjaciółmi do domu ojca dziewczyny [pokonując] kolejny etap [starań o rękę]. Tymczasem ze słusznej przyczyny młody nie mógł wrócić z drogi aż do tego czasu. Tak więc teraz prosimy, aby Wasze Wysokości nakazali młodemu, żeby do nadchodzącego poniedziałku przyszedł zgodnie z naszym obyczajem i orzeczeniem i żeby – jako kolejny etap – udali się do domu ojca dziewczyny prosząc o jej rękę”. Młody odpowiedział tak: „Zgodnie z orzeczeniem Waszych Wysokości jestem gotów do spełnienia [polecenia], ale tak prędko, nagle, w ciągu paru dni, tak szybko pójść do niej nie mogę. Dlatego proszę, aby mi Wasze Wysokości do jakiegoś stosownego czasu pofolgowali”. Pan der awakerec i Rada Starszych wysłuchali obu stron i w odpowiedzi wydali takie orzeczenie: „Ponieważ ze słusznych przyczyn młody nie mógł szybko powrócić z drogi, a teraz Wy, stawiający się w tym terminie, żądacie

Strona 133r^o

od Urzędu, aby nakazał młodemu w poniedziałek udać się, zgodnie z naszym obyczajem, z przyjaciółmi do domu dziewczyny jako kolejny etap do osiągnięcia skutku, tedy my [orzekamy, że] przyczyny były słuszne. Po pierwsze, nie ma tutaj ojca dziewczyny, po drugie kanon nie wskazuje, że, jeśli nie wypadają święta, to ten akt ma się nie odbyć. Tak więc wyznaczaliśmy termin: zaraz, po tym, gdy po jarmarku w Lublinie zjadą się z obu stron na święta, mają zrobić krok zgodnie z orzeczeniem. A tymczasem, [mając nadzieję, że] ich wolą jest, aby z miłością wyruszył w drogę, pozostawiamy orzeczenie w mocy na swoim miejscu”.

A.D. 1051, dnia 28 kwietnia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Andrzej Torosowicz i pan Lazar, syn Karagoza, przyjaciele świętej pamięci Miklasza, syna „Kijika” i wręczyli Radzie Starszych do wiernych rąk podręczną skrzynkę (puzdro) z kluczami. Z tej to podręcznej skrzynki wydobyli pieniądze dla Rady Starszych [wyraz skreślony]: 70 florenów i 20 groszy na msze pogrzebowe. Z kolei pan Ohan

Strona 133v^o

„Pałka”, syn Wartika, zięć Marka, syna „Kijika”, wziął z tej skrzynki 1 złoty sygnet, który był zastawem Justa.

A.D. 1051, dnia 28 kwietnia

Przed Radą Starszych stawilo się trzech synów Agopa: pan Toros, Iwaszko i pan Haczko z jednej strony, a z drugiej strony pan Miklasz, erecphan, syn Serepki, pozwany przez synów Agopa, którzy zechcieli wnieść takiego rodzaju skargę: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Powodem, dla którego poleciliśmy pozwać pana erecphana Miklasza przed Urząd Waszych Wysokości jest to, że przez pewne zacne (dobre) i godne osoby potwierdziliśmy wiadomość o małżeństwie, a mianowicie córki naszego świętej pamięci brata Greski, panny Bilki, przeznaczonej do formalnego małżeństwa z synem [erecphana], panem Haczkiem. Dlatego upraszamy Wasze Wysokości, żeby – zanim coś się zacznie – naszą kopię złożyli tutaj przed

Strona 134r^o

Waszymi Wysokościami”. Kopię tę, po jej przedstawieniu der awakerecowi z Radą Starszych, pozwolili odczytać. A dostrzegłszy, że w [tekście] właściwie ujęty sens tkwi nie tylko w pustych słowach, ale także w różnego rodzaju rozsądnych zapisach-znakach [*jazov čzov*], der awakerec z Radą Stanu zapytał erecphana, pana Miklasza, jaką da na to odpowiedź. Pan erecphan powiedział: [wyraz przekreślony] „Panowie! Seniorzy! Jest prawdą, że zgodnie z tą kopią, słowa pomiędzy nami miały swój sens (*χρέρ*) i niewątpliwie mój syn wyjeżdżając do Turcji był cierpiący i nie chciał dać się ożenić. Natomiast ja i moja żona wraz z jego przyjaciółmi upominaliśmy syna, by nie odstąpił od mego słowa. Wtedy uchwyciliśmy sens [jego postępowania], że się nie zgadzał z naszymi słowami. W istocie powiedział: ‘Mówią o 2500 florenach kapitału, wyprawie, części domu i tyle innych rzeczach, o których słyszałem, że mają dać. Ustalcie więc, co po kolei’. Ja natomiast byłem jak dziecko. Jest też prawdą, że kapitał, o którym syn mówi, nie został okazany i w istocie z pomocą papierów (kartek) niczego razem nie ustaliliśmy. Jest prawdą, że słuchałem i ufałem, że mój syn mego słowa nie złamie (zlekceważy).

Strona 134v^o

W istocie syn jak dziecko powiedział, że teraz niczego nie chce, ponieważ oni tak dużego kapitału nie dają, i nic nie ustaliliście. Tak więc w żaden sposób nie chce się przyczynić do tego, by ta sprawa przyszła do skutku”. Der awakerec wraz z [innymi] duchownymi i Radą Starszych wysłuchali obu stron i dali odpowiedź [co do terminu] – w ciągu do 3 tygodni aż do czwartku przed naszymi świętami mają złożyć świadectwo (zeznania), które będzie można między nimi uzgodnić tak, żeby ta sprawa doszła do skutku i nic nie pozostało do orzekania.

A.D. 1051, dnia 20 maja

Przed duchowieństwem z awakerecem i Radą Starszych stawili się osobiście, w terminie z obu stron: pan Miklasz, erecpohan, syn pana Serepki, oraz synowie Jagopa pan Toros i pan Iwaszko, rodzeni bracia. Pan Toros i pan Iwaszko powiedzieli tak: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Jakoś tak Wasze Wysokości wyznaczyli termin na dzień dzisiejszy. Prosimy

Strona 135r^o

Wasze Wysokości, żeby wejrzeni w tę sprawę pomiędzy nami”. Erecpohan, pan Miklasz, dał taką replikę: „Jakoś tak powiedziałem, że Wasze Wysokości wyznaczyli nam czas do dzisiaj mówiąc, żebyśmy byli w pośrodku [drogi] do pogodzenia się za sprawą zacnych (dobrych) ludzi. Tak więc, na zdrowie Pana Awakereca, poprosiłem i zażądałem, aby napomniął pana Torosa i jego braci, żeby zmienili [nastawienie] i pofolgowali. W tym celu posłałem do nich pana Jakuba, syna Zahny, i pana Holuba, syna Iwaszki, z prośbą, by zgodnie z prawem zaniechali występowania przeciwko nam. Jakoś nie chcieli, a tylko [nalegali], żeby to się zgadzało z orzeczeniem. Dlatego też upraszam, aby Wasze Wysokości nie działali na rzecz jednej strony, aby jeden drugiego z tyłu siłą nie ciągnął do tej sprawy”. Wtedy odpowiedział pan Toros razem z bratem: „Myśmy siłą nikogo do tej sprawy nie ciągnęli, [ale] nie dość gorliwie wokół niej chodzili. Świadectwo o tym pochodzi od zacnych (dobrych) ludzi – od pana Iwaszki, zięcia Torosowicza, od pana Szimki i pana erecpohana Awedika, jednego z zięciów pana Miklasza, oraz od pana Awedika i pana Domażirskiego. A ponadto dokonaliśmy wspólnych ustaleń co do kapitału w gotówce – mamy wydać 2000 florenów na bieliznę i pościel na łóżka, a robimy (robiliśmy, to zgodnie z

Strona 135v^o

postanowieniem. Dlatego też [ocenę tego, że] byłaby to droga do zguby i pośmiewiska pozostawiamy rozsądkowi Waszych Wysokości”. Der awakerec wraz z duchowieństwem i Radą Starszych wysłuchawszy obu stron odpowiedział w ten sposób: „To są wielkie sprawy, [a tymczasem] nie ma tu całej Rady Starszych, odkładamy więc [decyzję] do chwili, kiedy cała Rada Starszych zjedzie z Lublina”.

A.D. 1051, dnia 15 czerwca

Przed Radą Starszych stawił się osobiście Toros, wnuk [skreślono: syn] Hudgum za swoją małżonką Axsapet i skwitował opiekunów [ustanowionych] zgodnie z testamentem ich ojca, świętej pamięci Zadika Żeniawskiego: pana Waskę, syna pana Pilipa, pana Holuba, syna pana Iwaszki, pana Greskę, syna pana Tumana, z opieki testamentowej, która była w całości zgodna z testamentem ich ojca i ich zaspokoila.

Strona 136r^o

Odtąd pomiędzy nimi nie pozostał żaden spór, z czego ich samych i ich potomków także na wieczne czasy kwitują. W istocie starają się wraz z panem Waską zachować dla siebie zdrowe prawo w sprawie starosty, świętej pamięci Herburta i z powodu drewna (kloców), drzew i gontów oraz opłaty za dom, który w swoim czasie sobie zachowali, wspólnie, jak długo zechcą.

A.D. 1051, dnia 1 lipca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jurko, syn Kirkoszy, i pan Lazar, syn Haragoza, i wnieśli skargę na pana Holuba, syna Chromego Kirkoszy: „Daliśmy panu Holubowi 20 florenów na zysk (procenty) od granicy (čěž) kramów drewnianych, a to z tego powodu, że kram był pana Holuba, natomiast teraz kram kupił pan Szimko, syn Kewora, my zaś upomnieliśmy się u Holuba. Ten jednak wyparł się (zaprzeczył), nie chciał zapłacić, my z kolei nie chcemy znać nikogo innego, jak tylko jego, osiadłego na gruncie”.

Strona 136v^o

Rada Starszych wysłuchała obu stron i w odpowiedzi nakazała: „Ponieważ z obu stron dobrowolnie zwrócono się do Rady Starszych, żeby się sędzić, to wydajemy następujące postanowienie. ‘Przysiężni pan Jurko i pan Lazar dali te pieniądze Holu-

bowi z rozmysłem, dali dlatego, że w tym czasie miał on kram. Tak więc pan Szimko Keworowicz powinien wpłacić te pieniądze do cechu”. Pan Szimko powiedział: „To orzeczenie jest dla mnie uciążliwe, proszę, aby Wasze Wysokości odesłali nas do wójta”. Rada Starszych orzekła: „Ponieważ dobrowolnie zwróciliście się tutaj, wypada nam, abyście także u nas skończyli. Dajemy wam czas do nadchodzącego czwartku, do sesji, tak żebyście po obu stronach byli usatysfakcjonowani naszym orzeczeniem”.

A.D. 1051, dnia 1 lipca

Przed Radą Starszych stały się obie strony, a więc zarówno pan erecpohan Miklasz, jak i pan Toros i Iwaszko, i pan Haczko, synowie Jakuba, w terminie i z zamysłem, żeby Rada Starszych wraz z der awakerecem odłożyli [sprawę dopóty], dopóki reszta Rady Starszych nie zjedzie z Lublina. Stąd też teraz w tym terminie zasiedli i wydali takie postanowienie, ponieważ z kontrowersji [dotyczących] powoda okazuje się, że do tego usztywnienia stanowiska [Waszej] Wysokości także Pan, panie Erecpohanie, się przyznajesz, żeś w czasie podróżowania syna Wasza Wysokość zezwolił na to usztywnienie stanowiska, którego dokonaliście, zgodnie z tą kartką, którą nam okazaliście.

Strona 137r^o

I Wasza Wysokość mówisz, że mój syn nie pozwolił na usztywnienie stanowiska, [a jeżeli już, to] tylko na to, co powiedziała żona Torosa, syna Rabiczki, [że] będą chcieli mieć wszystkiego dosyć, jak jest w proteście napisane i na ten kapitał się zgodzić. Jeżeli więc jest tak, to potrzeba, żebyście przysięgą naprawili [sytuację] i będziecie od sprawy uwolnieni.

Dnia 1 lipca

Tak więc przysięga jest potrzebna. Ja, Miklasz, syn Serepki, mam zeznać pod tą przysięgą, którą Bogu także na mój urząd co roku składam, że owe postanowienia zrobiłem razem ze stroną według ich listy. Tak więc postąpiłem wbrew woli mego syna Haczki, który na postanowienia teraz nie chce się zgodzić. Dlatego przysięgę odkładamy do przyszłej sesji w czwartek ósmego”.

A.D. 1051, dnia 8 lipca

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawili się w terminie zarówno erecpohan pan Miklasz, jak i pan Toros Iwaszko oraz pan Haczko, synowie Jagopa, aby, zgodnie z postanowieniem, pan erecpohan Miklasz mógł złożyć przysięgę. W istocie to Rada Starszych drogą prośby skłoniła synów Jagopa [do tego,] żeby uwolnili pana erecpohana

od tej przysięgi. To na ich prośbę zwolnili z tej przysięgi pana erecpohana, a z drugiej strony zgodnie z notatkami zachowali ową 200 florenową monetę na posąg (wiano),

Strona 137v^o

jaki – za zezwoleniem pana erecpohana – złożyliśmy z naszych pieniędzy. Dlatego chcemy postępować [zgodnie] z prawem tam, gdzie w danym czasie będzie [na to] miejsce.

A.D. 1051, dnia 8 lipca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście mistrzowie cechowi kramów drewnianych: pan Misko, syn Rabiczki, i pan Jurko, syn Kirkoszy, i pan Awedik, syn der Waski, i pan Lazar, syn Haragoza, i pan Lazar, wnuk wielkiego hodźy (tj. Uluhodźy, z rodziny Luchodza), w terminie, jak przykazała Rada Starszych, [by] złożyć przysięgę właścicielom drewnianych kramów. Natomiast pan Szimko Keworowicz w terminie się nie stawił, podczas gdy [inni] właściciele drewnianych kramów byli gotowi do wypełnienia postanowienia. Wtedy Rada Starszych orzekła, że pan Szimko Keworowicz powinien stosowną sumę we florenach wpłacić do cechu w ciągu tygodnia na przyszłej sesji.

A.D. 1051, dnia 8 lipca

Przed der awakerecem i duchowieństwem stawili się w terminie po obu stronach zarówno panowie Torosowicze, jak i pan Szimko, syn der Mikajela. Panowie Torosowicze opowiedzieli, jak wiele krzywd doznali skutkiem tak długo trwającej zwłoki i niechęci do wypełnienia postanowienia. Młody odpowiedział: „Z powodu słusznych przyczyn, które w procesie zostały szerzej opisane, nie mogłem tak szybko do siebie przyjść, jednakże teraz jestem gotów stawić się w terminie [wyznaczonym] przez Urząd

Strona 138r^o

aby wypełnić postanowienie”. Duchowieństwo razem z Radą Starszych nakazało, aby pierwsze postanowienie wypełnili w czasie wyznaczonym, jeśli Bóg dozwoli, we wtorek, przed świętem Przemienienia Pańskiego. Niechaj zgodnie z naszym obyczajem udadzą się wraz z przyjaciółmi do domu ojca dziewczyny [przechodząc tym samym do] dalszego etapu.

A.D. 1051, dnia 21 lipca

Pan awakerec wraz z Radą Starszych przyjrzeni się replikom obu stron i rozpatrzyli je. [Ze swej strony] pan Haczko Torosowicz opowiada, że wypełnił postanowienie Urzędu, żeby stawili się u dziewczyny w terminie, ale dziewczyna nie chciała się na to zgodzić. I to z tego powodu podarki zostały młodemu zwrócone przed oblicze Urzędu i prosili o uwolnienie. A druga strona kwestionuje to mówiąc, że gdy podarki były zwracane, zupełnie nie miała czasu ani miejsca na wypełnienie pierwszego postanowienia. Pan Haczko ma dostatecznie dużo do działania, ma się stawić do kościoła, a tego nie zrobił. Tak więc prosimy Wasze Wysokości, żeby uznali, iż dosyć zrobiliśmy w sprawie wypełnienia postanowienia, stawiliśmy się wraz z zacnymi osobami w domu pana Haczki. Dostrzegając to Urząd [stwierdził], że w związku z panem Haczką wynikła cała kontrowersja w tej sprawie, a pan Szimko upomniał się u pana Haczki o brzmienie (słowa) w orzecznym tekście, Ten się przyznał, że przedstawił tylko własne brzmienie (słowa) z tego powodu, że dziewczyna nie chce, żeby postanowienie wypełnił, żeby się u własnej dziewczyny stawił w terminie, a tymczasem ona w istocie nie chciała na to zezwolić. Następnie

Strona 138v^o

w tej sprawie odkładamy (zawieszamy) zdrowe prawo pana Szimki do dziewczyny, a [zwracamy uwagę na to, że] nie jest pora na zwracania podarków, kiedy postanowienie ustało po obu stronach.

A.D. 1051, dnia 24 lipca

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawił się pan Szimko, syn der Mikajela, i tak powiedział: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Wasze Wysokości w ten sposób zachowali nam ratunek, co zrobić z dziewczyną i dali swobodę pannie Zosce, że teraz może się stawić osobiście, albo nie. Dlatego prosimy o [uznanie] potrzeby, by dziewczyna się stawiła”. Pan Andrzej, syn pana Haczki, brat dziewczyny, dał odpowiedź mówiąc: ”Der Awakerecu! Panie Erecpohanie! Panowie! Seniorzy! Niech Wasze Wysokości zechcą rozstrzygnąć, czy ja jako brat dziewczyny mam się zajmować jej sprawami, czy nie mam”. Der awakerec i Rada Starszych ustalili, że w tym okresie brat ma się zajmować, ale co do dalszego etapu, to zalecają, żeby pan Andrzej miał plenipotencję od swojej siostry. Tutaj nagle pan Szimko, syn der Mikajela, nieustępując [poła] wystąpił z zarzutem w takich słowach: „Der Awakerecu! Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! W jakiś sposób jest Waszym Wysokościom i Urzę-

dowi wiadomo o przyjaźni, jaką zawarliśmy z córką pana Haczki, jej panem ojcem i wszystkimi

Strona 139r^o

przyjaciółmi i o przyzwoleniu dziewczyny. Teraz natomiast zarówno ojciec, jak i stryjowie oświadczają, że rzecz mogłaby dojść do skutku, ale dziewczyna nie chce. Proszę przeto, aby Wasze Wysokości skierowali do dziewczyny pytanie, jaki ma powód, i aby przekazali nam bezstronny osąd co do dziewczyny. A pan Andrzej, brat dziewczyny, poprosił o szybki termin, żeby mógł wziąć plenipotencję od panny Zoski i posłużyć się nią w tej sprawie przeciwko młodemu.

Dnia 25 lipca

Przed dwoma erecphanami stawiała się osobiście panna Zoska i dała plenipotencję swemu bratu, panu Andrzejowi do prowadzenia tej sprawy, która się zaczęła pomiędzy nią a panem Szimkiem, synem Mikajela.

A.D. 1051, dnia 22 sierpnia

Przed Radą Starszych z awakerecem stawiał się osobiście pan Andrij przeciwko panu Szimce, synowi der Mikajela, i podał napisane na kartce odpowiedzi, które miały następujące brzmienie: „Der Awakerecu! Panie Erecpohanie! Panowie! Seniorzy! Na pytanie pana Szimki, dlaczego dziewczyna się boi i nie pozwala sobie zostać żoną, daję odpowiedź taką, jaką od mojego brata wyrozumiałam. Mój brat mówi, że w trakcie pytania mojego ojca, kiedy pan Szimko wysłał zacnych (dobrych) ludzi i zaprosił mnie do małżeństwa z nim, powiedziałam: ‘Róbcie tak, żeby moje dobro stało się jeszcze większe także dzięki waszej miłości, ponieważ ja sama nie wiem, jakim jest on człowiekiem, a z nim wcale nie jestem rozmowna’. Po tej mojej odpowiedzi mój ojciec zaraz udzielił głosu młodemu.

Strona 139v^o

Po zabraniu głosu młody pod wpływem prośby poszedł do siebie, do domu. Kiedy zaczęłam z nim rozmawiać, spojrzałam mu w twarz i nagle poczułam się odmieniona, tak jakby Pan Bóg własną ręką wyjął miłość z mego serca. Poczułam to w sobie wtedy, kiedy mój ojciec wyczekiwał naszego znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego), że stanie przed księżmi i seniorami. Powiedziałam ojcu, żeby przestał czekać na znak narzeczeński (małżeński) i żeby mnie zachęcił do rozejścia się z nim [młodym]. Gdy

tylko ojciec zwrócił mi na to uwagę, dotrzymałam w tym jego zamierzenie i powzięłam nadzieję, że ja także [mogę], kiedy zechcę, moje serce obrócić przeciwko niemu, że nastąpił znak, po którego zakończeniu, chociaż by on chciał, ja nie miałam ani krzty miłości względem niego. Stałam pomiędzy strachem a nadzieją i z każdym, kto przyszedł, siadałam i rozmawiałam. Potem, na zapusty, moi stryjowie [wujowie *dadu*] pan Almas, pan Iwaszko, pan Jakub zaprosili go na nocną wieczerzę. [Był to] pamiętny dzień, kiedy rozgniewany – z powodu, którego dotychczas dostatecznie nie znam – z wielkim afektem wysłał pana Zadika, syna Bedrosa, z tego rodzaju odpowiedzią: ‘Widzę, że ta dziewczyna nie ma miłości także względem mnie, dlatego niech zwróci moje podarki, a ja jej odtąd nie chcę do małżeństwa, Bóg z nią!’ Kiedy usłyszałam jego słowa i zobaczyłam jego serce oddalone przeciwko mnie, spojrzałam i odwróciłam się. Jak wyżej powiedziano, ze strachu i nadziei wylałam całe moje serce przed wszystkimi domownikami i zacnymi (dobrymi) osobami, które przyszły do domu mojego ojca, mówiąc im, że ja także nie chcę jego za męża i co do tego nie pozostawiam żadnej nadziei, że kiedyś moje serce mogłoby się odmienić względem niego, a to głównie z tej przyczyny, że to

Strona 140r^o

on sam wniósł sprawę o rozłączenie. Prosi, żeby Wasze Wysokości rozważyli swymi wysokimi umysłami to, co nas od siebie ma oddzielać, ponieważ – jeżeli by nie było wyżej wymienionej przyczyny – także Wasze Wysokości spojrzawszy swym mądrym wzrokiem (okiem) dostrzeżliby, że nie było przymusu przy wydawaniu zamąż, że nie ma tak ważnego powodu, żeby wydawać zamąż pod przymusem, a nie na skutek prośby i że [właściwą] drogą nie jest doprowadzanie jego [młodego] do obłądu. To nie jest prawo chrześcijańskie, ale pogańskie, kiedy się wydaje zamąż pod przymusem. Dostyc, już wystarczy”.

A.D. 1051, dnia 22 sierpnia

Repliki pana Szymki, syna Mikajela, podane na kartce, na odpowiedzi panny Zoski, córki pana Haczki, tak zostały napisane: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Na odpowiedź panny Zoski, tak mówię: ‘Dostatecznie jasne są w procesie odpowiedzi zarówno pana Haczki, jak i po stronie ojca stojącej jego córki, a tak samo pana Iwaszki, występującego jako jej brat, który [zwracał uwagę swą] nieobecnością, a który był tutaj wysłany przed Wasze Wysokości. Jasne są jego zeznania, które Wasze Wysokości w całości dobrze zrozumieli i teraz także mogą zrozumieć to, co ja powiedziałem,

zarówno na początku, jak i teraz, że panna Zoska po raz pierwszy pozwoliła sobie rozsądnie skierować słowo do swego ojca, swoich stryjów i do każdego, kto chce być mężem lub żoną. Powiedziała tak: ‘To, co raduje mojego ojca i moich stryjów, ja w całości przyjmuję, na wszystko się zgadzam, tak jak to jasno i w całości sprawił i ze skutkiem wyraźnie ukazał ten kłopotliwy fakt, że strona, to znaczy dziewczyna, zmienia się, że kiedy dziewczyna zobaczyła się po raz pierwszy z młodym z [okazji] narzeczeńskiego (małżeńskiego) znaku, zabiło jej serce do młodego. O tym, co się potem zdarzyło byłoby wiele do powiedzenia’.

Strona 140v^o

W istocie nie chcemy zabawiać Waszych Wysokości wszystkimi, nawet tak jak te krótkimi słowami, które są zbędne. Nie ma tutaj na nie miejsca także przed Waszymi Wysokościami jako duchownym urzędem. Najważniejsze jest to, że to tutaj jest oczywiste miejsce [dla] podobnych spraw przed Waszymi Wysokościami zgodnie z naszym obyczajem i naszymi kanonami, że był znak narzeczeński (małżeński) i obrączki, poświęcone podarki, rzecz jasna dla obu stron. I że przez długi czas byłem wdzięcznie przyjmowany, a nadto przez ojca dziewczyny zaproszony wraz ze wszystkimi przyjaciółmi do świetnego (jasnego) domu panów Torosowiczów. Okazali mi miłość nakierowaną (będącą) na znak narzeczeński (małżeński), zarówno poprzez ugoszczenie (chleb i sól), jak i poprzez obdarowanie. A potem jeszcze przez długi czas byłem w pobliżu tej dziewczyny, każdy okazywał mi swoje dobre chęci i nawzajem ja każdemu. Podobnie żadne z nas nie domagało się własnymi ustami ani rozgłosu, ani szczęścia, ani podarków. Wtedy już okazało się wiele razy dobre serce dziewczyny i miłość do mnie. [Trwało to] długo po narzeczeńskim (małżeńskim) znaku, aż do Wielkich Zapustów, kiedy to na to święto zapustów zostałem zaproszony przez jej stryjów, z także osobno przez pannę Zoskę, która usilnie wiele razy posyłała przez chłopca, żebym wziął z sobą kilku młodych ludzi, dobrych ojcowskich synów, których by mogła pokochać, a do tego przyprowadził dobrą muzykę (orkiestrę) na tę nocną wieczerzę w zapusty. Wszystko to chętnie, z miłością wypełniłem. Ponieważ tam, tak jak to w porze nocnej, zebrało się razem wielu ludzi obcych i domowników, wynikło trochę niepotrzebnej gadaniny, jak to w świecie można często obserwować pomiędzy ludźmi. Na nią tutaj przed Waszymi Wysokościami nie ma miejsca, wszystkie słowa i kłótnie pozostały gdzieś w tyle,

Strona 141r^o

zwłaszcza że są całkiem niepotrzebne. Niweczone są słowne odpowiedzi i ich sens, wszystkie sprawy rozsądne i mocno osadzone. Najwięcej w tym miejscu podobnych spraw małżeńskich jest przed Duchownym Urzędem, przed der awakerecem, duchownymi i Waszymi Wysokościami. Tak samo było i w tej sprawie i wszystkie ceremonie skutecznie znalazły swój koniec. Wszystkiemu temu Bóg jest świadkiem, a w tym Duchownym Urzędzie także wszystkie zacne (dobre) osoby. Dlatego i ja przy tym wszystkim dobrze i mocno obstawę i szczęścia stąd [płynącego] nie odstępuję, ale też nie chcę dawać złego przykładu gminie. Wystarczy, że szerzej wystąpiłem w pierwszych procesach, o czym świadczą akta Waszych Wysokości, a wcześniej powiedziałem, że wszystkie tamte odpowiedzi są teraz tak samo potrzebne. Spójrzcie na te [elementy], których tutaj urzędowo przed Waszymi Wysokościami nie ma. Spójrzcie, Wasze Wysokości, na mój wielki ból, na od tak dawna [odczuwaną] bezsilę (bezużyteczność) i mój wielki żal, które cierpię niewinnie od blisko czterech lat. Zważcie, Wasze Wysokości, że te jakże doniosłe sprawy nie są błazeńskimi popisami, za jakie [druga] strona je uznała i przyjęła. Małżeństw między mężczyzną a kobietą, które się nie udają, spotyka się w świecie tyle samo co tych, co nie zawodzą, niech Bóg zachowa ich w skrusze! Dlatego też bez żadnej słusznej przyczyny, z powodu lada głupstw dochodziło do rozwodu, niech Bóg strzeże! A on (rozwód) nie pasuje do tego porządku chrześcijan, a jedynie pogan. A tymczasem wystarczą mi ciężkie i bardzo trudne postanowienia Urzędu Waszych Wysokości, które nikomu nie pasują, ani żyjącemu w świecie ludowi ormiańskiemu, ani innym chrześcijanom

Strona 141v^o

i nikt nie może mi pokazać, że ten jest taki, a drugi inny, że ktoś ma pewnie podejść do sprawy z jednej strony, bo z drugiej się pomyli. Co do mnie, to pojawił[em] się sam, bez ojca. Stryjowie mówili, że dziewczyna nie chce, natomiast Wasze Wysokości mnie nakazali iść do ich domu z duchownymi i zacnymi (dobrymi) ludźmi, co mnie, ubogiej figurze, przyszło z wielkim trudem i wielkim uszczerbkiem, żeby ich we wszystkim zaspokoić. I jeżeli słuszne było, że wznosiłem skargę do Boga na pana Haczkę, na pierwsze postanowienie Waszych Wysokości, to to i wszystko inne tam się zupełnie nie spełniło, a Wasze Wysokości uznali, że już się dosyć w tej sprawie narobiło. I wtedy mimo woli zabrałem się do stawiania zarzutów Waszym Wysokoś-

ciom i dochodzenia do szybkiego końca. W obecnej sprawie głównym poszkodowanym jestem ja sam, biedny człowiek, bardzo tymi sprawami udręczony. Proszę, aby Wasze Wysokości wejrzeni na Boga, każdy na swoje obowiązki i żeby zarówno der Awakerec, jak i Wasze Wysokości, moi Seniorzy, skłonili pannę Zoskę do dalszych kroków. W każdym razie czyńcie to, co nasz kanon i chrześcijański porządek nakazują. O to apeluję do rozsądku der Awakereca i duchowieństwa, a także do wszystkich Waszych Wysokości, moich Seniorów. Jako że Pan Bóg dał Waszym Wysokościom dobre sumienie, to działajcie tak, żebym nie dał złego przykładu Waszym Wysokościom, całej gminie i małym dzieciom. Niechaj nie zabraknie Waszym Wysokościom dobrego oglądu [sprawy]”.

Strona 142r^o

A.D. 1051, dnia 25 sierpnia

Przed der awakerecem i Radą Starszych stawiała się osobiście pani Hoska, owdowiała małżonka świętej pamięci Greski, syna Zadika, wraz ze swymi krewnymi panem Owanesem, synem Kewora, i panem Hadžadurem, szwagrem, i podała kartkę, o której odczytanie poprosiła. Na żądanie pani Hoski wyżej wymieniony Urząd polecił odczytać jej kartkę [1 znak skreślony], która brzmi w ten sposób: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Powodem naszego przybycia przed Urząd Waszych Wysokości jest to, że ja, potem jak zostałam osierocona przez mego świętej pamięci męża i mego opiekuna, powzięłam dobrą myśl, a mianowicie, żebym – skoro Pan Bóg mnie dotychczas użył do dobrego zdrowia – uporządkowała moje należyte postrzeżenie i należytą ocenę całego mego majątku, a wzięła zwłaszcza pod uwagę obecne niebezpieczne czasy, tę plagę, której podlegliśmy z powodu naszych grzechów – żeby, kiedy przyjdzie na nas wola Boga, On całym mym dobrem szafował. Zgodnie z tym, w niniejszym zapieczętowanym liście pozostawiam wszystko to, o co proszę Wasze Wysokości, [także o to], abyście go łaskawie przyjęli i przechowali dopóty, dopóki mojego duchownego ojca der Kaspara awakereca, także pana Iwaszkę Torosowicza i pana Owanesa Keworowicza, mojego stryja, nie zrobię opiekunami, a żeby wszystkim wedle mej woli zarządzali. Jednakże dla siebie zastrzegam to,

Strona 142v^o

że, kiedy zechcę w jakimś celu poprosić Wasze Wysokości o moje pismo, będzie mi ono zwrócone bez przetrzymywania, nienaruszone pod moją pieczęcią. Uprzejmie proszę, żeby [także] wtedy Wasze Wysokości przyjęli je ode mnie znowu do schowania i użytkowania”. Na tę prośbę pani Hoski Rada Starszych z der awakerecem przyjęła jej opieczętowany testament na przechowanie.

Przed Radą Starszych w terminie i po namyśle stawiała się druga strona, panów Torosowiczów oraz pan Szimko, syn der Mikajela. Następnie der awakerec i pan erecpoan z Radą Starszych wysłuchali obu stron i ich replik, które na kartce podali do Urzędu. Następnie wydali takie postanowienie: „Trudność tkwi w tym, że w tej sprawie dziewczyna deklaruje, iż na [wszystkie te] starania wcale nie zezwalała i od pobłogosławienia znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego) swojego ojca usilną prośbą odwołała, mówiąc tak: ‘Moje serce nie jest dla tego młodego i tego znaku nie pragnę dla tego młodego z mojej ręki. Nastąpiło inne, wielkie naleganie ze strony mojego ojca i wszystko to, co się miało wydarzyć, stało się pod przymusem, w strachu przed moim ojcem’. Tak dostrzeżliśmy, że to są sprawy doniosłe i że spraw takich nie można załatwiać w drodze przymusu, zgodnie z tym, co opowiedziała dziewczyna. W związku z tym nakazujemy, żeby dziewczyna złożyła przysięgę tego rodzaju, że przed znakiem narzeczeńskim (małżeńskim) nie dała młodemu [jako zadatku na] żonę ani ręki, ani serca, że

Strona 143r^o

się nie zgodziła, by został jej małżonkiem i że wtedy przed znakiem o to swojego ojca i swoich rodziców uprzejmie prosiła, żeby temu młodemu nie była oddana, a jeśli na cokolwiek przyzwoliła, to wszystko to zrobiła ze strachu przed swoim ojcem i pod jego przymusem. Po złożeniu takiej przysięgi dziewczyna będzie od młodego uwolniona. W istocie dziewczyna doznała przymusu [ze strony] swojego ojca w sprawie, która była mu nie na rękę, a stała się przymusem. Nie odkryła jednak duszy [przed] własnym ojcem i dopuściła do dalszych kroków i zobowiązań (werbunków). Przeto orzekamy, że jako winę za to nie będzie mogła w ciągu trzech lat wyjść zamaż za nikogo innego. Natomiast młodego czynimy wolnym od zaraz, żeby, kiedy zechce, mógł żyć swobodnie z kimkolwiek Bóg pozwoli mu się zetknąć. A oczyszczenie się i przysięgę odkładamy od dzis do 6 tygodni, jeżeli nas Bóg w mieście zachowa. Jeżeli

jednak Pan Bóg z powodu naszych grzechów nas gdzieś rozproszy, przysięga ma zostać złożona, gdy nas Bóg znowu do jednego miejsca, do naszych domów w zdrowiu doprowadzi.

[A.D.] 1051, dnia 30 sierpnia

Tutaj nagle strona młodego z determinacją zaapelowała do stolicy (tronu) [twierdząc], że postanowienie Waszych Wysokości jest dla niego ciężarem. Der awakerec wraz z Radą Starszych dopuścili do apelacji do stolicy (tronu), do Eczmiadzynu, do katolikosa Mielkisiediega [!] po wpłaceniu pieniędzy. A strona dziewczyny przyjęła część postanowienia, a mianowicie tę dotyczącą przysięgi, jaką dziewczyna ma złożyć na to, że przed znakiem, a także i potem nie pozwalała na pójście do młodego,

Strona 143v^o

a miała to robić tylko ze strachu przed ojcem, z przymusu, a potem się wiele modliła. Po kilku dniach pan Szimko, syn Mikajela, odstąpił od apelacji, a zrobiwszy to, przyjął postanowienie.

A.D. 1051, dnia 30 grudnia

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawił się osobiście pan Szimko, syn der Mikajela, i poprosił, żeby została zawieszona sprawa z panami Torosowiczami z powodu córki pana Haczki, którą objęło [*zaydi étip tîr*] postanowienie. „Tak więc proszę, by Wasze Wysokości wykonania zakazali”. Der awakerec wraz z Radą Starszych dali odpowiedź, że sprawa ta ma zostać odłożona, jeśli Bóg dozwoli, do Bożego Narodzenia, dzień po ósmym, żeby strona, dostatecznie dużo zrobiła na rzecz postanowienia.

[A.D. 1052,]; dnia 14 stycznia

Przed Radą Starszych wraz z der awakerecem [uczestnicy rozprawy] stawili się w terminie z obu stron do przysięgi w kościele, a po naradach Rady Starszych z awakerecem zawieszono [sprawę] przy zgodzie obu stron z terminem nieprzekraczalnym od dziś do 2 tygodni. A gdyby któraś ze stron, obojętnie która, nie mogła z jakiejś słusznej przyczyny na nią przyjść, wtedy powinna pamiętać, że za zezwoleniem drugiej strony powinno się [sprawę] odłożyć (zawiesić) na jeszcze inny, odpowiedni termin. Korzystając z

Strona 144r^o

zezwolenia drugiej strony i ten wyżej zapisany termin kazali przesunąć do ranka dnia następnego, tak żeby mogli się pogodzić do 1 lutego 1052 ery ormiańskiej.

Dnia 2 lutego ery ormiańskiej

[W związku z] postanowieniem o przysiędze stawili się osobiście w terminie z obu stron zarówno pan Szimko, syn der Mikajela, jak i panna Zoska, córka pana Haczki Torosowicza. Tymczasem jednak w wyniku narad duchownych i Rady Starszych pan Szimko, syn der Mikajela, został uwolniony, a także panna Zoska zwolniona od przysięgi. Z obu stron [zawarto] kompromis, jaki potrafili znaleźć wybrani jednacze (rozjemcy), którzy z obu stron mają na wszystko dawać przyzwolenie.

Dnia 3 lutego A.D. 1052

Na prośby obu stron, zarówno panów Torosowiczów, jak i pana Szimki, syna der Mikajela, zasiedli wymienieni rozjemcy, ze strony panów Torosowiczów: pan Kaprus, syn der Nigola, pan Toros Bernatowicz, i pan Szimko, syn erecphana pana Awedika, a pan Szimko, syn Mikajela, pan Bohdan, syn Donawaka, Iwaszko, syn Jagopa, pan Jagop, syn Zahno, jako rozjemcy drugiej strony. I wymienione osoby zgodnie ustaliły, że pan Haczko (pan) Torosowicz ma przekazać panu Szimce, synowi Mikajela, za jego straty i nakłady rekompensatę [w wysokości] 350 florenów w srebrze, a ponad to będą z obu stron zobowiązani zwrócić jedno drugiemu wszystkie podarki. A gdyby któregoś z podarków zabrakło,

Strona 144v^o

wówczas będą zobowiązani nawzajem sobie płacić według cennika (taksy), umorzyć wszelkie spory między sobą, skwitować jeden drugiego ze wszystkich szkód i nakładów. A jeżeli by która ze stron nie zgodziła się na ten „rozjemczy wynalazek”, wtedy będzie musiała jako grzywnę dopłacić do 350 florenów jeszcze 60, dla Świętego Kościoła za upomnienie.

A.D. 1052, dnia 3 lutego

Przed Radą Starszych stawili się osobiście [zainteresowani] z obu stron – ze strony córki (Haczki) pan Iwaszko Torosowicz i pan Szimko, syn der Mikajela. Po ugodzie zawartej w wyniku zastosowania „wynalazku rozjemczego” młody i dziewczyna zwrócili podarki, które sobie nawzajem dawali, a w wypadku, kiedy według kartek (spisów) obu stron czegoś brakowało, mieli sobie zaraz jedno drugiemu wedle

cennika (taksy) płacić. Panowie Torosowicze mieli także zapłacić w gotówce 350 florenów i resztę [?], gdyby jednej ze stron czegoś zabrakło. Jedni drugich mają zaspokoić umarzając wszystko, co między nimi zostało obwarowane zapisem, że nic z tych rzeczy nie pozostanie dopóty, dopóki z obu stron się nie zgodzą, zarówno ze strony dziewczyny, jak i młodego. A pan Iwaszko Torosowicz skorzystał [uzgadniając z] panem Szimkiem, synem der Mikajela, że te 350 florenów uiszczy w srebrze i jeśli Bóg pozwoli, wtedy, kiedy po najbliższym nadchodzącym jarmarku we Włodzimierzu wróci i oddadzą te pieniądze za pokwitowaniem.

Strona 145r^o

A.D. 1052, dnia 13 lutego

Pan Kaspar, syn Hrihora, przyszedł i domagał się od Rady Starszych, żeby spośród siebie wysłali dwóch przysiężnych braci, aby ci zajęli się skrzynią, jaką świętej pamięci Gresko Manczuk pozostawił za życia u pana Kaspara na przechowanie. Na tę prośbę pana Kaspara seniorzy posłali ze swego grona pana Szimkę, syna erecpohana Awedika, i pana Bohdana, syna Donawaka, oraz Iwaszkę, syna Jagopa, pisarza, żeby poszli i dokonali inspekcji w domu pana Kaspara. W skrzyni tej znajdowały się: najprzód dwie sztuki serwet zgrzebnych (z grubego płótna), 1 pierścień z turkusem i 1 pierścień z różą pośrodku, złoty, okrągły, wysadzany, jeszcze jeden pierścień złożony ze złota, diamentu i czerwonego rubinu, 3 małe pierścionki, złote, 6 ręczników i poszewek, mniej więcej tyle samo ręczników. To skontrolowaliśmy i sporządziliśmy sprawozdanie, żeby zostało wpisane do rejestru.

A.D. 1052, dnia 30 marca

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiał się osobiście pan Holub, wójt [urzędujący w jurydyce] świętego Jana, ze swoją córką, wydaną za pana Tumana,

Strona 145v^o

syna Kirkora, i podał kartkę z odpowiedziami swego zięcia Tumana dotyczącymi rozliczenia. Der awakerec z Radą Starszych ich wysłuchali, a następnie [sprawę] odłożyli do pierwszego czwartku po Przewodzie.

A.D. 1052, dnia 27 lipca

Przed Radą Starszych stawiał się osobiście Holub, syn Kirkoszy, po śmierci świętej pamięci Tumana, syna Kirkora, wójt [urzędujący] przy świętym Janie, i skarżył się na der

Haczadura, syna der Krikora, w takich słowach: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Powód naszego przybycia przed Wasze Wysokości jest taki: Kiedy w formalne małżeństwo oddawałem moją córkę świętej pamięci Tumanowi, bratu der Haczadura, wtedy on, der Haczadur, zaproponował, żebym za córkę dał kapitał i jakąkolwiek wyprawę, to znaczy 200 lewkowych talarów i naszyjnik. Tak więc dałem [to] na słowo Haczadura,

Strona 146r°

który mi obiecał, że ten kapitał pomnożą, a nie uszczuplą. Teraz natomiast on pozbawił moją córkę wszystkiego, nic nie pozostało. Dlatego od nikogo niczego nie żądam, a tylko od der Haczadura, żeby zgodnie z obietnicą i tym, co zadeklarował, zwrócił tu mojej córki kapitał i naszyjnik. Tu odwołuję się do rozsądku Waszych Wysokości. A do tego upominam się o tę część domu albo folwarku mojego zięcia, [która] prawem Bożym, gdziekolwiek by była, przynależy do działu mojej córki. Dlatego we właściwym czasie chcę połączyć jedno z drugim i dostarczyć Radzie Starszych list polecający [*prīyčinniy*] od pana hetmana, kanclerza.

Dnia 5 lipca (tutaj zaraz)

Der Haczadur dał odpowiedź, oto co powiedział: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Pan Holub stanąwszy przed Waszymi Wysokościami mówi, że na moje słowo miał dać swoją córkę mojemu bratu albo że [dał] wyprawę razem z kapitałem. Ja teraz, tak samo jak wtedy, nie chcę nic o tym wiedzieć. A jeżeli ja jako brat miałem [coś] powiedzieć albo usłyszeć albo mego brata dobrze urządzić,

Strona 146v°

albo, gdybym w ogóle nie miał brata i nie obracał się w sprawach obcych ludzi, [to uważam za] rzeczą słuszną, że ktoś się kręci, by mu się powodziło, jak to [zresztą] każdy robi. Dlatego, jeżeli ja miałbym być zobowiązany do odpowiedzi na temat jego kapitału i zapłacić, to zdaję się na rozsądek Waszych Wysokości. A co się tyczy spraw spadkowych, to jest to rzecz odrębna, niech się jej prawnie domaga tam, gdzie będzie na nią miejsce. Jeśli jakieś dostrzeże, niech zażąda.

A.D. 1052, dnia 27 lipca

Der awakerec z Radą Starszych wysłuchawszy odpowiedzi obu stron odłożyli [sprawę] do środy, żeby we wspólnym miejscu mogło dojść między nimi do porozumienia. A gdyby się nie porozumieli, mają wysłuchać postanowienia.

A.D. 1053, dnia 2 stycznia

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiły się w terminie obie strony do [wysłuchania] postanowienia – der Haczadur i wójt Holub. A postanowienie było takie, ponieważ pan Holub nie pokazał oryginału,

Strona 147r^o

nie ma ani krorąku ani obligacji, a tylko gołą kartkę, którą przekazał bratu Haczadura, świętej pamięci Tumanowi, biorącemu córkę i stronie, której dawał córkę. Dlatego Urząd, wysłuchawszy obu stron i ich odpowiedzi i zauważywszy, iż pan Holub nie przedstawił przeciwko der Haczadurowi żadnego słusznego argumentu (rzeczy), nie przychylił się do naszego Sądu Duchownego, który żadnym świadectwem, ani dowodem nie przekonał der Haczadura. Tak więc my uwalniamy der Haczadura od tego oskarżenia.

A.D. 1053, dnia 9 lutego

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawił się mieszkaniec Erywania pan Warteres, zięć świętej pamięci Nurbega, który się domagał od Urzędu według naszych zwyczajów zezwolenia na ożenienie się. Tak więc zrobili dochodzenie i powiedzieli mu, [że jest to możliwe], o ile tam w Państwie Tureckim nie ma on innej kobiety, ani narzeczonej. Wtedy pod sumieniem i pod przysięgą zeznał, że nie ma. Wówczas wydali mu zezwolenie na małżeństwo.

Dnia 9 lutego

„Ja, Bohdan, w ten sposób wnoszę [oskarzenie] na mieszkańca Erywania, zięcia Nurbega, i pannę Kaskę, córkę Nurbega [o to,] że po zawarciu małżeństwa

Strona 147v^o

mają w ciągu roku tutaj mieszkać w jego, Nurbega, części domu, a po upływie roku wyprowadzić się z miasta Lwowa do Zamościa, albo Łucka, albo Kamieńca, albo [gdziekolwiek indziej] wedle ich dowolnego życzenia, żeby tylko wynieść się z miasta, poza strażnika bramy (na przedmieście) Lwowa. A jeżeli minie rok i się z miasta nie wyprowadzi (wyprowadzą), będzie zobowiązany dać Świętemu Kościołowi 200 florenów grzywny. A jeżeli minie rok i wyprowadziwszy się ze Lwowa odejdą, gdzie tylko będą mieli życzenie, wtedy Rada Starszych będzie zobligowana uwolnić mnie od tego zobowiązania i zaraz, bez zwłoki pokwitować”. Niezależnie od tego,

tutaj i teraz przed Radą Starszych pan Awedik, syn Zahny, zdecydowanie poręcza panu Bohdanowi, synowi Donawaka, za Warteresa, mieszkańca Erywania, zięcia Nurbega. w ten sposób: „Ja, Awedik, syn Zahny, poręczam panu Bohdanowi, synowi pana Donawaka, za pana Warteresa, mieszkańca Wan, zięcia świętej pamięci pana Nurbega, i za pannę Kaskę, córkę zmarłego Nurbega, [że] po zawarciu przez nich małżeństwa na naszej sesji w pierwszy czwartek na początku [Wielkiego] Postu będę zobowiązany [stawić ich] – pana Warteresa razem z panią Kaską – jako żonę i męża przed Urząd duchowny albo świecki – jaki pan Bogdan zechce – aby osobno zapisali się jako małżeństwo, [dające] nawzajem mąż za żonę na części macierzystej porękę, stojącą pod [karą] grzywny 200 florenów, że po zawartym małżeństwie będę w ciągu roku mieszkać w domu Nurbega, korzystając z działu ich matki, a gdy minie rok, wyjadą z miasta Lwowa i przeniosą się na mieszkanie do Zamościa. albo do Łucka, albo Kamieńca, za bramę Lwowa, albo gdzie sami będą mieli ochotę.

Strona 148r^o

A jeżeli nie wyjadą i nie odejdą, wtedy mają utracić swoją część macierzystą na rzecz pana Bohdana, 200 florenów, a pan Bohdan będzie urzędowo uprawniony do zawarowania sobie własnych interesów, ponieważ pan Bohdan ze względu na nie zapisał u seniorów przed Sądem Duchownym zapłacenie grzywny 200 florenów dla Świętego Kościoła, jeżeli się z miasta nie wyniosą. Dlatego ja, Awedik, zapewniam pana Bohdana, że ich dostawię do nadejścia pierwszego czwartku [Wielkiego] Postu, żeby napisali panu Bohdanowi w taki sposób, by pan Bohdan jeszcze wzmocnił porękę tak, żeby objęła ona cały mój majątek, zarówno stojący, jak i ruchomy i moją osobę. Jeśli ich (samych) nie przyprowadzę przed Urząd, żeby zostali zapisani [to będę pilnował, żeby] potem nie stracił tej grzywny 200 florenów na rzecz pana Bohdana, jako że dał mi 200 florenów poręki [za] pana Warteresa, zięcia Nurbega. Wtedy powinienem dać panu Bohdanowi te 200 florenów, jeśli je sam [u siebie] pozostawię. Mógłbym te 200 florenów przekazać samemu panu Bohdanowi albo na prośbę pana Bohdana Waszym Wysokościom. Ewentualnie [mogą] mnie na jego życzenie, bez wezwania do Urzędu, kazać aresztować i wsadzić do więźniów. I to tak, żeby nie mógł wyjść dopóty, dopóki panu Bohdanowi nie zwrócę tych 200 florenów grzywny, które, należąc do zięcia, są u mnie”. W związku z tym termin płatności przesunęli jeszcze o dwa tygodnie [Wielkiego] Postu, [a to znaczy, że] pan Awedik ma dostawić pana Warteresa [na rozprawę] zgodnie z zobowiązaniem na 4 lutego 1604 roku.

A.D. 1053, dnia 18 lutego

Postanowienie, jakie duchowni i Rada Starszych wydali razem z biskupem der Awakiem, na temat tego, jakie będą zapłaty (jurgielt) w klasztorze i ile powinno się dać der Agopowi z dochodów klasztoru.

Strona 148v^o

Po pierwsze, dochody ze znajdującego się w klasztorze ogrodu z sadzawką i winnicą mają być dla der Awaka z uwzględnieniem wszystkich łąk i tego, co [klasztorowi] przynależy, co tworzy fundację pobożną (*vak'uf*) świętej pamięci pana Miklasza Bernatowicza, 30 florenów, a dla der Awaka ma być tylko z sześciu mszy, po 1 florenie. Der Jagopowi ma się dać okrycie, jakieś sukno, co się przytrafi po zmarłym. Der Jagopowi ma się dać jedno ubranie, wszystkie ofiary mszalne (*tumluxlar*), der Awakowi – z ofiar jedną czwartą (świece), der Jagopowi kadzidło, wosk w całości, der Awakowi od modlitw żałobnych [*a[sdua]dz anjeylar*]. Trzecia część ma być wedle kolejności dla księdza, który odprawi mszę; ma mu być dany także posiłek. Natomiast jeśli nadejdą ofiary mszalne (komunie, opłatki *tumlux*), to mają być dla klasztoru. A diakon kroczący w procesji (*čelēbrat jurutk'an*) ma być w kościele w rękach [co do wynagrodzenia zależny od] der Awaka. A co do potrzeb wszystkich pozostałych diakonów i zakrystianina oraz wszystkich innych posługujących (*χul*), jacy by się znajdowali w klasztorze, zarówno zakonnicy, jak i ludzie świeccy, to ma je zaspokajać der Awak. A gdyby w klasztorze coś się popsło w całym gospodarstwie, to Rada Starszych da na sprzedaż za pośrednictwem erecpohanów, przy czym wprowadziliśmy warunek, że w ciągu roku także der Awak, a potem my, mamy u nas wszystkiego doglądać, a potem mamy podjąć bardziej stanowcze postanowienia z obu stron.

Strona 149r^o

Tym, którzy mieszkają w pobliskim klasztorze, żeby posługiwać der Jagopowi, czyni [się] wiadomym, że der awakerec wraz z Radą Starszych podwyższyli dochód, a mianowicie: Jego podstawę ma stanowić w całości pierwszy ślub, a także w całości ma się brać od chrztu. Z każdej ofiary ma być mu dane po jednej czwartej części. Za chodzenie z krzyżem, ma wziąć der Jagop; z każdej modlitwy żałobnej [*a[sdua]dz anjeylar*] czwarta część ma mu zostać oddana. Jeśli udzieli komunii albo pošłą pożywienie, tak samo ma wziąć wszystko za każdą mszę z fundacji pana Miklasza.

Od każdej mszy ma wziąć po jednym florenie 6 razy w roku. Po zmarłym, jeśli się zdarzy, że robią jakieś sukno, to niech to będzie na ubranie dla der Jagopa. Zgodnie z tym erecpohani klasztoru mają co tydzień dawać mu na wydatki (utrzymanie) po 37½ grosza. A w takim wypadku z miłosierdzia korzystają ci seniorzy, którzy w Wielkim Poście w czasie mszy (przyjmowania komunii) przybywają, żeby się zatrzymać. Dla nich niech będzie to, co Pan Bóg przydarzy.

A.D. 1053, dnia 12 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Torosowicz Iwaszko z jednej strony, a z drugiej pan Toros, syn Jagopa, ze strony

Strona 149v°

pana Szimki, syna der Mikajela. Następnie pan Toros, syn Jagopa, powiedział w ten sposób: „Panie Erecpohanie! Panowie! Seniorzy! Przyczyna naszego stawienia się przed Waszymi Wysokościami jest taka: Waszym Wysokościom było jakoś wiadomo, jakie były perypetie (werbunki *zaconglar*) pomiędzy moim szwagrem, panem Szimką, a panami Torosowiczami z powodu córki pana Haczki albo że się zdarzyło tak, iż obie strony zgodnie się pojednały dzięki „rozjemczemu wynalazkowi”, i (dzięki temu,) że panowie Torosowicze [naleźność] zaspokoili i dali pieniądze, które w procesie zostały powyżej zapisane. A tym, co między nimi było ze złota, pereł, zapasek nawzajem się zaspokoili. Z tego powodu, że [działo się to] w czasie nieobecności pana Szimki, syna der Mikajela, który to [Szimko] w tym czasie wyjechał do Turcji, Toros, syn Jagopa, kwituje panów Torosowiczów i pannę Zoskę, córkę pana Haczki Torosowicza, którzy go [Szimkę] dzięki „rozjemczemu wynalazkowi” we wszystkim zaspokoili, wyrównali straty i wszystkie nakłady (wydatki)

Strona 150r°

pomiędzy sobą na wieczne czasy. A pan Toros, syn Agopa, robi zapis panu Szimce, synowi Mikajela, swojemu [niedoszłemu ?] szwagrowi [Torosowiczów], żeby życzliwie przyjął to wszystko. A pan Iwaszko Torosowicz tak samo kwituje pana Szimkę, syna Mikajela, w imieniu brata pana Haczki, i panny Zoski, córki brata pana Haczki, [z tego], że gdyby w czymkolwiek była między nimi jakaś różnica (wąpliwość) dotycząca kartek, czy dosyć czegoś było, to pan Torosowicz [pan] Haczko w taki sam sposób napisze panu Iwaszce, bratu pana Haczki, że ma z wdzięcznością przyjąć całe

to pokwitowanie, tak samo jak jego potomkowie na wieczne [czasy]. Następnie obie strony poprosiły, aby te zeznania zostały zapisane do rejestru, co uzyskały.

A.D. 1053, dnia 13 marca

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawili się osobiście der Haczadur z jednej strony i pan Holub, wójt św. Jana, z drugiej strony. Wtedy pan Holub powiedział w taki sposób: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! To postanowienie, które Wasze Wysokości powzięli, [jest] dla mnie bardzo dolegliwe, proszę [więc]

Strona 150v^o

Wasze Wysokości [skreślono: jeszcze raz rozesłać], aby Wasze Wysokości jeszcze raz napomniały [skreślono: der] Haczadura, żebyśmy się jeszcze w jakichś innych urzędach nie znaleźli i żebyśmy się nie narazili na niepotrzebne kłopoty i wydatki. Niech od razu z miłością stanie po jednej stronie z nami, a winę przypisze der Haczadurowi”. Powiedział też: „Tak jak na początku zaznaczyłem, ja nic od nikogo nie chcę wiedzieć. Ten kapitał, to jest 200 lewkowych talarów, pozostał z jej wyprawy i [pochodzi] wyłącznie od der Haczadura, ponieważ on mnie zasugerował wtedy, gdy wydawałem moja córkę za świętej pamięci jego brata Tumana [i] oświadczył, że ów kapitał jest nie do pomniejszenia, ale do pomnożenia. Następnie Haczadur po wielu namowach [ze strony] Rady Starszych, żeby uniknąć dalszych kłopotów i trudności, dał się mu dobrowolnie zaprowadzić na ów folwark, który pozostał po świętej pamięci der Kirkorze, po moich ojcach i jest [położony] obok kościoła Zmartwychwstania [dopisek: jeśli spytać], a który po moich ojcach rozpadł się na 7 części. Wtedy der Haczadur z części świętej pamięci jego brata Tumana, a także z własnej części, obejmującej jego folwarki,

Strona 151r^o

odstępuje 2 części panu wójtowi Holubowi, a to ze względu na ów kapitał córki, który ojciec córki wymienił. A po sprzedaży tego folwarku, gdyby taka nastąpiła, pieniądze z tych obu części weźmie do siebie der Haczadur, który dwie części tych pieniędzy ma przekazać panu Holubowi albo jego córce. A pan Holub razem ze swą córką powinni prawnie skwitować pana Haczadura w czasie zależnym od potrzeby.

A.D. 1053, dnia 23 marca

Oderwane ze szczytu kościoła blachy złożyliśmy do wielkiej ołowianej skrzyni w przedsionku komnaty (izby). Jest ich 47 sztuk i 3 sztuki nowe i jeszcze jedna sztuka dłuższa, stara oraz 2 kawałki małe, drobne.

A.D. 1603, dnia 4 kwietnia

Rada Starszych wraz z panem Lazarem Lazarowiczem powzięli postanowienie w sprawie wyszynku, litując się nad prośbą pana Lazara, który co roku dawał 30 talarów,

Strona 151v^o

a [potem] prosił Radę Starszych o 25. Tymczasem Rada Starszych z powrotem ustaliła, że, jeśli Bóg dozwoli, to od Świąt Wielkanocnych do Świąt Wielkanocnych pan Lazar, wnuk wielkiego hodźy [tj. Uluhodźy, z rodziny Luchodza], powinien dawać po 36 florenów.

A.D. 1053, dnia 3 maja

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Haczko, syn pana Holuba, syna pana Jaski, i zeznał, że Zahnie, synowi świętej pamięci Zadika, o drugim imieniu (przezwisku, przydomku) „syn Hluszki” [?], na mocy sporządzonego testamentu dwaj bracia świętej pamięci zmarłego, brat Gresko i Petre, będą zobowiązani dawać co roku w ciągu 10 lat po 100 talarów, po 2 setki talarów synowi pana Holuba panu Haczce, swemu zięciowi, który pojął wychowanicę pana Zadika, ich brata. I tak, opiekunowie świętej pamięci pana Petre mieli dosyć środków i dawali panu Haczce, synowi pana Holuba, po 60 florenów w gotówce przez 10 lat, które pochodziły z części świętej pamięci Petre po 50 talarów (licząc po) 36 groszy, zgodnie z testamentem ich brata, świętej pamięci Zadika. Pan Haczko kwituje opiekunów zmarłego [skreślono: Petra], pana Szimkę, syna erecpohana pana Awedika, i pana Jakuba, syna Zahny, i pana

Strona 152r^o

Miskę, syna Haczki, że dosyć miał (wszystkiego), z tych 50 talarów przez 10 lat. Suma od świętej pamięci [zmarłego] i od opiekunów [to] całkiem należyta zapłata [za] część świętej pamięci Petre, [za] to, co wedle testamentu należało się braciom Zadika.

A.D. 1053, dnia 10 maja

Za przyczyną pana erecpohana Almasa Rada Starszych pozwoliła [udać się] do Sokola i zatrzymać w szpitalu klasztornym w Sokole na zamieszkanie do św. Michała. A po świętym Michale ma znaleźć dla siebie inne miejsce do zamieszkania.

A.D. 1053, dnia 24 maja

Przed Radą Starszych z awakerecem stawił się osobiście pan Andrij, syn Iliasza, ze swoim synem i przyjaciółmi i oskarżył diakona Aswadura, syna Awaka, z Kamieńca, który nocnym obyczajem przyszedł do jego domu o godzinie piątej i przy córce pana Andrija zelżył jego dom. Zaczaili się, chcieli go schwytać, ale to się im nie udało. Zdarli mu z głowy czapkę, a on przeskoczył przez okno wysoko w sieni i uciekł. Potem go złapali i chcieli doprowadzić do ratusza, do sądu polskiego, wzięwszy pod uwagę, że w istocie jest sługą Kościoła. Wówczas zawiadomili o tym Radę Starszych z awakerecem, a awakerec z Radą Starszych

Strona 152v^o

jako Urząd Duchowny polecili go zatrzymać do rozprawy.

Dnia 24 maja

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawił się osobiście pan Andrij, syn Iliasza, ze swym synem i przyjaciółmi na rozprawę z jednej strony, [a z drugiej] diakon Aswadur. Następnie pan Andrij, syn Iliasza, składając skargę powiedział: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Powód naszego stawienia się przed Waszymi Wysokościami jest następujący, taki sam jak wtedy, gdy po raz pierwszy złożyłem skargę na diakona Aswadura, który przyszedł nocnym obyczajem i zelżył mój dom, i pozostał z moją córką. Schwytaliśmy go i chcieliśmy go doprowadzić do innego urzędu, ale jako sługa Kościoła stanął przed Waszymi Wysokościami. Prosimy Wasze Wysokości o sprawiedliwość”. Rada Starszych z awakerecem zapytała diakona Aswadura o to, co on sam mówi na skargę pana Andrija. Odpowiadając diakon Aswadur powiedział: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! To co mówi pan Andrij jest taką samą prawdą, jak [to, że] przysięgałem,

Strona 153r^o

że go wezmę za męża”. Wtedy Rada Starszych z der awakerecem wysłuchawszy odpowiedzi Aswadura uznała go winnym. Między innymi diakon Aswadur z panem

Andrijem, z jego synem panem Jakubem i jego przyjaciółmi dobrowolnie się spotkali i córkę pana Andrija, Nastuhnę, dopuścili do formalnego małżeństwa, przy czym pan Andrij ma dać kapitału 500 florenów i wyprawę taką, jaką ma każdy porządna kobieta, i na koszty mieszkalnego domu pana Andrija do św. Michała, a po św. Michale w ciągu 3 lat [będzie] bieda. Kiedy pan Aswadur zabierze się do wynajmowania [za komorne], [wtedy] pan Andrij będzie musiał zapłacić i [za] małżeństwo. I awakerec z Radą Starszych pozwolili, żeby dali zaraz, dzisiaj. A co się tyczy obrazy Świętego Kościoła i ukarania za nią grzywną, to Rada Starszych odłożyła to na inny czas.

A.D. 1053, dnia 30 maja

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiał się osobiście pan Haczko Torosowicz ze swymi braćmi. W wyniku prośby

Strona 153v^o

uzyskał [uchylenie tego], co w wyniku postanowienia zostało ustalone, że mianowicie przed upływem 3 lat panna Zoska, jego córka, zaręczona z panem Szimkiem, synem der Mikajela, nie będzie mogła wyjść za mąż, [ponieważ młodzi] albo wzajemnie się nie chcieli, albo odeszli od siebie bez [istotnej] przyczyny, [a tylko] z powodu niechęci dziewczyny do [zaciśnięcia] tego węzła, który na dziewczynę nałożył Urząd Duchowny. Następnie der awakerec z Radą Starszych na prośbę pana Haczki, ojca dziewczyny, dziewczynę uwolnili, aby mogła wstąpić w formalny związek z kimś, kogo Pan Bóg jej wskaże.

A.D. 1053, dnia 30 maja

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiał się osobiście pan Andrij, syn Iliasa, ze swymi przyjaciółmi i poprosił Radę Starszych, żeby znowu wyświadczyła łaskę jego zięciowi, diakonowi Aswadurowi i znowu przyjęła go do szkoły, aby uczył chłopców. Następnie Rada Starszych z der awakerecem

Strona 154r^o

wysłuchała ich, i tak orzekła: „Wzięliśmy pod uwagę wiek pana Andrija i jakkolwiek mielibyśmy w tej sprawie postąpić, nie chcieliśmy tak zaraz bardzo surowo działać, a przeciwnie, wstrzymaliśmy się od ukarania jego występku. Tymczasem teraz, zanim nastąpiła egzekucja, z obu stron wysuwacie żądanie, aby znowu został przyjęty do szkoły, żeby uczył chłopców”. Następnie awakerec der Kaspar wraz z duchowień-

stwem i Radą Starszych wydali takie orzeczenie: „Diakon Aswadur ma wraz z żoną w ciągu pół roku pozostawać poza Kościołem i w sprawy szkoły zupełnie się nie wdawać”. A pan Andrij, syn Eliasza, ojciec dziewczyny ma w ciągu dwóch tygodni, zapłacić karę 50 grzywien jako pieniężne upomnienie za jego występki.

Dnia 24 września

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawił się pan Andrij, syn Iliasza, i poprosił, żeby mu wyświadczyć łaskę co do owych 50 grzywien kary, które na niego nałożyli, żeby spojrzeli z litością (miłosierdziem, łaską). Wówczas der awakerec

Strona 154v^o

z Radą Starszych na prośbę pana Andrija zgodzili się na 30 florenów, a resztę anulowali.

A.D. 1053, dnia 20 listopada

Pan Andrij, syn Iliasza, ze swymi przyjaciółmi panem Kasparem Rabiczką i panem Domażirskim Awedikiem, panem Stecko, synem Hodżigi, i panem Lazarem, synem Haragoza, oraz diakonem Aswadurem stawili się przed Radą Starszych z awakerecem i poprosili o nowe wyświadczenie łaski diakonowi i przyjęcie go do służby w kościele i do szkoły, aby uczył chłopców. Der awakerec z duchowieństwem i Radą Starszych rozpatrzyli i docenili tę sprawę, która nie jest sprawą poważną, jeżeli się nie chce według kanonów i zwyczajów naginać także własnych sumień. A jeszcze to rozpatrzyli i zastrzegli, żeby nie stała się ona złym przykładem dla tych, którzy się biorą do swego urzędu i żeby formalnie i na stale nie utrwaliła się jako zły przykład.

Strona 155r^o

A co więcej, żeby złego przykładu nie dawali osobom świeckim, a jeszcze bardziej osobom obcym i takim, które wzajemnie są o sobie złego mniemania. Dlatego jednomyślnie, zarówno duchowni, jak i wszyscy seniorzy, orzekliśmy, że on ani do do świętej służby w kościele, ani do nauki chłopców [wobec opinii, jaka] za nim idzie, nie może zostać przyjęty.

Dnia 28 grudnia

Przed Radą Starszych stawił się z jednej strony pan Awedik, syn Haczki, a z drugiej strony pan Holub, syn Iwaszki, jako przyjaciele obu stron. A między panem Jakubem, synem Warteresa, i panem Jakubem, synem Hrihora, dziećmi pana Miklasza, a panem

Stecko i panem Gresko, synami Andrija były rozrachunki i nie mogli szybko dojść do rozliczenia. Powodem było to, że gdy pan Jakub, syn Warteresa, i pan Jakub, syn Hrihora, [byli] w Państwie Tureckim w Edirne, chciano Greskę z pola z pomocą janczarów (*jangi čëruvlar*) zabrać do sądu. On się tak przestraszył, że oddał 1 belę kwiatu (śliwy) lubaszki [*1 t'ank šam androziy sin ?*] pana Szimki, syna der Mikajela, który mu dali jako depozyt w Ankarze.

Strona 155v^o

W taki to sposób przybywszy do domu mają się wzajemnie rozliczyć z synami pana Miklasza Steckiem i Greską. Aby przyszło do rozrachunku we własnym interesie, każdy ma zapłacić swoją część – panu Jakubowi, synowi Warteresa, panu Jakubowi, synowi Hrihora – według kartek, jakie na polanie dali Gresce, synowi pana Miklasza. Teraz pan Awedik, syn pana Haczki, umówił się (*ulożyćca*) w tej sprawie Stecki, syna Andrija. A z panem Gresko tak się ułożył w sprawie tej pracy, żeby w określonym momencie kłótnia ustała. Następnie z panem Holubem, synem Iwaszki, w taki sposób ustalili przed Radą Starszych, że bela pana Szymki, syna der Mikaleja, dany przez Greskę, syna pana Miklasza, mają zwrócić panu Jakubowi. A pan Awedik, syn pana Haczki, zaciąga dług wobec Greski, syna pana Miklasza. W ten sposób, jak Pan Bóg dopuści, powrócą z Turcji w zdrowiu – pan Jakub, syn Warteresa, i tenże Jakub, syn Hrihora. Następnie wyznaczili termin – do jarmarku w Jarosławiu mają zasiać do rozrachunku, albo jeszcze wcześniej – niechaj we własnym interesie zapłacą zarówno Stecko, jak i Gresko. A kiedy w tym terminie pan Awedik nie doprowadzi do rozliczenia

Strona 156r^o

Greski, wtedy to, co pozostało do rozrachunku z Greską, albo to, na co by śmieli złożyć przysięgę, pan Awedik będzie zobowiązany zapłacić panu Jakubowi, synowi Warteresa, i panu Jakubowi, synowi Hrihora. A kiedy by po zrobieniu rozrachunku nie zapłacił, albo w jakiś inny sposób strony nie zaspokoił, ma Gresko pozwolić zapoznać samego siebie. Wtedy pan Awedik będzie zobowiązany postawić Greskę przed sądem. A gdyby nie postawił, będzie zobowiązany zapłacić to, co będzie wynikało z rachunku dla wyżej wspomnianej strony i to, co by doszło do części Greski.

A.D. 1053, dnia 14 marca

Pani Kasko, małżonka Greski, syna Hluszki, poprosiła Radę Starszych, aby na spłatę kościelnych pieniędzy – 120 florenów w całości w gotówce, które był winien jej świętej pamięci małżonek, jeszcze trochę cierpliwie poczekali. Rada Starszych wobec racji przytoczonych przez jego przyjaciół zgodziła się czekać w ciągu roku, jeśli Bóg dozwoli, pod warunkiem, że na początku roku [zainteresowana] będzie zobowiązana dać do 10-11½ procenta, a za wyszynk będzie musiała co roku, jak długo będzie wyszynk trzymała,

Strona 156v^o

płacić Świętemu Kościołowi po 20 talarów.

A.D. 1053, dnia 19 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się Hadzi Bałyj, mieszkaniec Ankary, i prosił Radę Starszych, aby mu dano dostęp do miejsca po budzie kupca soli na dziedzińcu domu klasztornego. [Obiecował, że] będzie płacił dzierżawę, każe zbudować szopę na prasę do gładzenia barchanów [Wyrażono zgodę] pod warunkiem, że Hadzi Bałyj farbiarz (*boyaçi*) zrobi to na własny koszt i będzie dokonywał wszelkich napraw od dużej do małej, a nadto w całości obejmie dzierżawą wszystko to, co się znajduje poniżej w ogrodzie klasztornym łącznie z sadzawką i całym sadem [owocowym i wszystkim, co] ma być w jego posiadaniu. Także poruszył [kwestię] dostępu do wszystkich gałęzi z tego ogrodu i wszystkich przeszczepów. W związku z tym kazano mu jeszcze za własne pieniądze

Strona 157r^o

zamurować kamienny fundament, a także samemu pokryć koszty wszystkich, od dużej do małej, napraw zarówno piwnicy, jak i domu, a także ogrodu. Ten sąsiedni łąn został mu przekazany. Tak więc za ów dom i ogród, i to, co poniżej klasztoru powinien do końca dwóch żywotów – jego i jego małżonki – dawać co roku Świętemu Kościołowi, klasztorowi czynsz z domu i ogrodu po 45 florenów srebrem, każdy floren licząc po 30 groszy. A gdyby którego roku nie dał czynszu, wtedy powinien wynieść się z domu i ogrodu, zaraz je opuścić [do dyspozycji] Rady Starszych. Przy corocznym wpłacaniu czynszu Rada Starszych do końca obu żywotów – jego i jego małżonki – nie powinna [ich] stamtąd ruszać, ani podwyższać im czynszu. A jeżeli

kiedykolwiek zechcą stamtąd dobrowolnie odejść – zarówno mężczyzna, jak i kobieta pragnąca wyjść za niego zamąż – to pod warunkiem, że to, co gdzieś tam własnym kosztem pobudują, ma pozostać. Dlatego mają się – co

Strona 157v^o

dotyczy zarówno żony, jak i jego samego – od Rady Starszych niczego nie domagać. A kiedy by, uchowaj Boże, zostali przez niedbalstwo lub ogień własnego domu pozbawieni, wtedy powinni na własny koszt zbudować dom nowy, taki sam jak ten dotknięty [pożarem]. A gdyby, strzeż Boże, ogień spadł z obcej ziemi, pożar przenosił się z domu na dom i doszedł do domu Hadżiego, Hadżi musiałby zapłacić za połowę budowli, a Rada Starszych za drugą. Takie postanowienie powzięto na Radzie Starszych. Na to Hadżi dobrowolnie się zgodził, na wszystkie wyżej zapisane warunki, a Rada Starszych także.

A.D. 1054, dnia 20 kwietnia

Przed Radą Starszych stawił się Wartik, syn Kaspara, syna Romasza, i opowiedział, że Holuba Sahata (Kulawego), syna Kirkoszy, kazał pozwać z powodu córki, z którą się zaręczył. Potem Holub się nie stawił.

Strona 158r^o

A.D. 1054, dnia 13 czerwca

Postać zapisu świętej pamięci Tumana, syna der Kirkora. Na pustym papierze dając kwit dłużny (weksel) napisał on w ten sposób: „Ja, Tuman, syn der Kirkora, zeznaję w tym piśmie, że jestem dłużny Juzefowi, synowi Szmujela, a mianowicie zapłacę mu 100 florenów do nadchodzącego jarmarku w Jarosławiu, bez słów i bez gadania, a tylko na wiarę. Na tym piśmie odcisnąłem moją pieczęć, a świadkiem tego pisma [jest] pan Kirkor. „16020” napisałem na tym piśmie własną ręką. W ten sposób data polskiego kalendarza „1602” pozostanie taka, jak ją błędnie napisałem i owe błędne – „dziesięć”, „sześć”, „tysiąc”, „dwadzieścia”, jak napisałem”.

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiła się osobiście córka Żyda Iliasza sprzed Krakowskiej Bramy we Lwowie, której małżonek został chrześcijaninem. I okazała skrypt dłużny (weksel) na niego opiewający, na którym wypisano sto florenów, jakie świętej pamięci Tuman, syn der Kirkora, miał być dłużny jej mężowi Juzefowi Szmujłowiczowi, co został chrześcijaninem. Następnie złożyła oskarżenie prze-

ciw der Haczadurowi mówiąc: „Brat świętej pamięci Tumana jest winien mnie albo mojemu mężowi, który został chrześcijaninem i rozwiódł się ze mną, 100 florenów, a ten cyrograf dał mi zamiast wiana. Dlatego proszę, abyście mnie wymierzili sprawiedliwość od der Haczadura, ponieważ on przejął spadek po bracie. Dlatego proszę,

Strona 158v^o

żeby to on sam za to zapłacił”. Der Haczadur dał odpowiedź w takich słowach: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Ten kwit dłużny (weksel), który ta Żydówka pokazuje, opiewa nie na nią, a tylko na jej męża, który został chrześcijaninem. Tak więc powinienem odpowiadać nie jej, ale jej mężowi, na którego opiewa zapis”. Der awakerec z Radą Starszych wysłuchali obu stron i ich replik, a potem wydali takie orzeczenie: „Der Haczadur nie jest obowiązany do dania odpowiedzi Żydówce, a tylko jej mężowi, na którego opiewa zapis. Tak orzekamy”.

[A.D.] 1605, dnia 18 czerwca

Dwie osoby mieszkające w Kijowie uprzejmie zechciały przywieźć z Kijowa dwa listy do seniorów i awakereca i gorąco prosiły, żeby na boski szlak posłali im do Kijowa księdza. Powiedzieli, że jeżeli Wasze Wysokości go nie posłają, to nie będzie można nie zauważyć, iż Rusini obracają się w Polaków, a naród ormiański upada (dogorywa) i znika (odchodzi). Rada Starszych z der awakerecem wejrzeli (głębiej) i wysłuchali ich prośb. Posłużyli się der Agopem, żeby ten udał się do Kijowa na okres do jednego roku pełnić obowiązki księdza, do miasta, w którym Pan Bóg niechaj będzie obmodlony (*t'engri obmōlit êtk'ay*), a oni sami, kijowianie, niech wykażą zapał w poznaniu i znalezieniu księdza. Następnie der Jagop z Radą Starszych i der awakerecem odezwali się do nich innymi słowami. Tak więc do Kijowa ma się udać [na okres] do jednego

Strona 159r^o

roku, jeśli Bóg pozwoli, a po roku nie mogą go dłużej przymuszać siłą [do pozostania]. Wtedy Rada Starszych odwołała się do jego ludzkości (życzliwości). Der Jagopowi dawano tygodniowo po 1 florenie i 1 orcie i jego małżonce będą dawać tak samo, jak jemu dawano na wydatki. A ponadto jeśli na lwowskim jarmarku gmina (parafia) da księdzu to, co się przytrafi ze starych rzeczy (*starasīndan tušsa*), niechaj zechce to przyjąć! A kijowianie także się zaofiarowali, że w całości oddadzą mu te do-

chody, które są księżę. A ponadto mają mu świadczyć miłosierdzie, jeśli sam wyruszy w księżą drogę, tak jak to przystoi jego duchownemu stanowi.

[A.D.] 1605, dnia 18 czerwca

Przed Radą Starszych przy nieobecności der awakereca przed der Haczadurem stawił się osobiście pan Iwaszko, syn Jakubca, o drugim imieniu (przezwiseku) „Kumpel”, i pozwał der Jagopa, księdza klasztoru, o to, że jest mu winien 6 florenów i 5 groszy. Der Jagop przyznał, że tak jest, a przytaczając jako swoje racje, jakich ja używałem [względem] mego brata Greski, szewca [powiedział:] „Trzeba było mu uszyć kilka (par) butów, zanim by się wypłacił”. A na odwrót powiedział Iwaszko: „Ja się nie zgodziłem i nie chcę [się zgodzić]”. I oto Rada Starszych, pan Miklasz, erecpohan, i pan Wasko, skłonili Iwaszkę [do tego,] żeby, jeśli Bóg pozwoli, na jarmarku lwowskim gmina (parafia) zrobiła kwestę, a wtedy Rada Starszych zapłaci z zebranych pieniędzy, na co obie strony wyraziły zgodę.

Strona 159v^o

A.D. 1605, dnia 18 czerwca

A jeszcze Rada Starszych dała der Jagopowi, [jako temu, który] się udaje do Kijowa, 15 florenów, a to w taki sposób, że, jeśli Bóg pozwoli, zrobią kwestę na lwowskim jarmarku, a potem Rada Starszych weźmie te 15 florenów z tamtych pieniędzy.

[A.D.] 1606

Rada Starszych zlitowała się nad tymi 15 florenami, nie odebrała ich der Jagopowi z tej racji, że mają nadal tej sprawie się przyglądać i wedle tego zdecydować, czy pozostanie on w Kijowie, czy nie.

[A.D.] 1605 [!], dnia 20 czerwca

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawiała się osobiście dziewczyna [uprzednio: żona !] Żyda Eliasza z Bramy Krakowskiej, której mąż stał się chrześcijaninem. Za pośrednictwem sług pana Lesznowskiego przedstawiła kwit dłużny (weksel) na 100 florenów, które świętej pamięci Tuman, syn der Krikora, był dłużny jej mężowi. Ten stał się chrześcijaninem, a rozwodząc się przed Sądem Żydowskim dał kobiecie zamiast wiana ów dłużny kwit (weksel). Poprosiła Radę Starszych z der awakerecem, żeby odkryli prawdę dotyczącą Haczadura, a także jego brata, świętej pamięci Tumana. Der Haczadur dał odpowiedź mówiąc: „Ja nie jestem zobowiązany dawać odpowiedzi tej kobiecie, ponieważ na tym kwicie dłużnym (wekslu) goły dług opiewa na jej męża, który się stał chrześcijaninem, a do tego jest zdrowy, natomiast

brak jest do tego plenipotencji, [a tylko] wspominają, że małżonek, stając się przed żydowskim sądem chrześcijaninem, odszedł od niej i przy rozwodzie zamiast wiana [dał jej ten kwit dłużny (weksel)]. Niech pokażą w sądzie autentyk albo plenipotencję od męża, wtedy się zobaczy, czy powinienem dawać odpowiedź”. Der awakerec z Radą Starszych wysłuchali replik obu stron [i] jako odpowiedź wydali takie orzeczenie: „Ponieważ niniejszy kwit dłużny (weksel)

Strona 160r^o

opiewa na jej męża, który się stał chrześcijaninem, zaś strona żydowska nadmienia, że wprawdzie przy rozwodzie przed żydowskim sądem mąż, który się stał chrześcijaninem, odchodząc dał żydowskiej żonie zamiast wiana niniejszy kwit dłużny (weksel), ale jednocześnie kobiecie brak jest plenipotencji do działania w tej sprawie. Tak więc tylko, gdyby kobieta okazała autentyk od sądu żydowskiego, że tak właśnie jest, wtedy zostałoby potwierdzone, że ksiądz der Haczadur ma postąpić tak, jak orzeknie sąd”.

[A.D.] 1605, dnia 20 lipca

Pan Owanes, syn Haczadura, z Wołoszczyzny (Mołdawii), mieszkaniec Botoszan, powinowaty pana Bohdana, syna Donawaka, pojął za żonę Hanuhnę, córkę świętej pamięci Marka, i teraz po śmierci żony [pozostaje] z panią Bilenką, małżonką brata, która w obecności pana Torosa i pana Awedika zezwoliła swemu własnemu mężowi, panu Ohanowi, na zawarcie przed kilkoma zacnymi (dobrymi) ludźmi ugody w sprawie spadku po małżonce pana Ohanesa [tzn. Hanuhnie]. Wyżej zapisani razem z drugą stroną wezwali niżej podpisane osoby: pana Miklasza, erecpohana, pana Torosa Bernatowicza, pana Iwaszkę, syna Torosa, pana Szimkę, syna erecpohana, pana Bohdana, pana Torosa, syna Jagopa, pana Awedika i aprobowali kompromis w tej sprawie grzywną (wadium) 1000 florenów. Jeśli która strona nie dotrzyma wspomnianego kompromisu, połowa uzyskanych pieniędzy ma przyspaść Świętemu Kościołowi, a druga połowa [ma zostać przeznaczoną] na potrzeby naszej Rzeczypospolitej. Następnie wyżej wymienieni rozjemcy zasiedli i postanowili w ten sposób, że z owych 950 florenów, które pan Owanes przejął po małżonce, odda te 200 florenów, które wydał na pogrzeb (*taŷum*). Jeżeli przedstawi rachunek, także resztę 750 florenów dołączy do [sumy], a do tego wszystkie rzeczy małżonki, zarówno ze złota, jak i ze srebra, oraz odzież, bieliznę, inne sprzęty z cyny, do tego łóżko, a jeszcze to, co pan

Strona 160v^o

Owanes [sam] zrobił albo co dał świętej pamięci [zmarłej]. Wszystko razem ma zebrać i wszystko [przekazać] osobom, którym my byśmy zawierzyli – niech podzielią po połowie tak, żeby po żadnej ze stron nie było oszustwa – połowę wszystkiego panu Owanesowi, a połowę [tego] pani Bilence. A do tego cały dom i ogród oszacowaliśmy na 2000 florenów. Z tych 2000 florenów połowę $\frac{1}{4}$ części dadzą panu Owanesowi, to jest 250 florenów. A co się tyczy tych 250 florenów, których wedle krorąku nie dodali panu Owanesowi, a także owych 100 talarów, na które był zastaw żony pana Owanesa, to uchwaliliśmy tak, że pan Owanes ma z jednej strony nie kwestionować owych 250 florenów, a z drugiej strony 100 talarów. Poza panem Owanesem my, arbitrzy (rozjemcy), podpisaliśmy się pod tym pismem dla większej ważności. A to ja, Miklasz, erecphan; ja, Toros, syn Zadika, Bernatowicz; ja, Iwaszko Torosowicz; ja, Szimko Awedikowicz; ja, Bohdan, syn Donawaka; ja, Toros, syn Jagopa; ja, Awedik, syn Haczki – arbitrzy (rozjemcy).

A.D. 1053, dnia 10 września

Stawili się pan Jagopsza, syn Wartana, z Suczawy, i pan Jakub, syn Warteresa, i pan Atabej, syn Aksenta, i pan Andrij, syn pana Haczki, syna Torosa i domagali się i prosili Radę Starszych, żeby synów pana Jagopszy przyjęli za obywateli. Sami z siebie zadeklarowali, że chcą tego ze wszystkich powodów, a ponadto [że przyjmą wszystko,] cokolwiek by się mogło w [tym] czasie wydarzyć, zarówno w sprawie opłaty, jak i wypełnienia wszelakich wymaganych świadczeń jak należy.

Strona 161r^o

Powiedział i to, że, jeżeli ja, jeżeli moi synowie weźmiemy pod uwagę, że tutaj wyrośliśmy i że [tutaj są] wszystkie nasze sprawy (na przykład, handlowaliśmy z Waszymi Wysokościami), to i tutaj mogłoby być państwo Wołochów, ale utrzymujemy, że i nadal jest jedno Królestwo. Dlatego prosimy, żeby Wasze Wysokości zechcieli wyświadczyć łaskę panu Jagopszy. Następnie Rada Starszych wysłuchała ich odpowiedzi i powiedziała, żeby zrezygnowali: „Mamy u siebie postanowienie wspólne z pospólstwem, żebyśmy do siebie nie przyjmowali osób z innych krajów, z tego więc powodu nie możemy przyjąć waszych synów”. Następnie, po tym, jak pan Jagopsza z wyżej wymienionymi osobami odszedł od Rady Starszych, nagle znowu przed Radą Starszych się pojawili. Domagali się i prosili Radę Starszych i panów erecphanów,

żeby dali zezwolenie synowi pana Jagopszy panu Wartanowi, aby się w formalnym małżeństwie skoligacił z córką pana Jakuba, syna Wartertesa. Rada Starszych wzięła pod uwagę, że żądają rzeczy słusznej i nie zabrania mu pod warunkiem, że pan Jagopsza zapisze swemu synowi Wartanowi ziemię, gdzie ten ma mieć swoje miejsce (siedzibę). Drugi warunek to ten, żeby, [korzystając z] tej sumy, która była zapisana na domu dzieci Iwazka Geruhny, jego syn w ciągu jednego roku po ożenieniu się wyjechał z miasta do miejsca, gdzie żyją (są) dzikie osły [k'oln], żeby tylko nie mieszkali we Lwowie i nie mogli zażywać swobód, tak jak to pozwolono innym. A jeżeli nie wyjadą w ciągu roku, to ową sumę, która na tym domu została umieszczona, według zapisu Jagopszy, mają stracić na rzecz Świętego Kościoła. Pan Jagopsza wysłuchał tych warunków podanych przez Radę Starszych. Potem, nie dostawszy zezwolenia, Radę Starszych opuścili.

Strona 161v^o

A.D. 1054, dnia 18 września

Przed Radą Starszych stawili się pan Jagopsza, syn Wartana, z panem Jakubem, synem Warteresa, i podali napisaną na kartce prośbę, którą Rada Starszych poleciła odczytać. Tego rodzaju odpowiedzi zostały zapisane w tym piśmie: „Panowie Erecpohani! Panowie! Seniorzy! Ja, niski sługa Waszych Wysokości, mały wobec Was wszystkich, pochylałem się przed Waszymi Wysokościami jako moimi miłosiernymi seniorami i błagam Wasze Wysokości, żeby Wasze Wysokości mnie i moich synów zechcieli przyjąć z dobrą miłością, ponieważ Waszym Wysokościom jest dobrze wiadome, że ja z moimi synami także tutaj, w tym mieście wśród dobrych (zacnych) ludzi jesteśmy jak dotąd [ludźmi z] honorem, że się wywodzimy i zaliczamy do ludzi szanowanych. Tak samo się zachowaliśmy i pragniemy nadal być jeszcze bardziej świętobliwi wśród Was i tak długo, jak długo nam i naszym synom Pan Bóg da zdrowie, ponieważ ja dobrze to widzę, że ja tutaj u Waszych Wysokości, miłosiernych seniorów, i w całej gminie (parafii) nie jestem w obcym miejscu, gdyż jestem tu bez przerwy, a do tego cały mój interes i kupno, i sprzedaż są znowu wspólne z Waszymi Wysokościami. Tak więc, wiedząc o tym, że Waszym Wysokościom zupełnie w żadnej sprawie nie przynoszę szkody, raz jeszcze na wszystko co Wasze upraszam Wasze Wysokości jako moich miłosiernych seniorów, aby Wasze Wysokości mnie na nowo przyjęli do siebie i do swojej łaski, ponieważ ja dostrzegłem w Waszych Wysokościach ludzi uczciwych i godnych szacunku i zapragnąłem tego, żeby także

być u Waszych Wysokości i z Waszymi Wysokościami zawrzeć przyjaźń. I proszę Pana Boga o zdrowie dla Waszych Wysokości, żebym stale w jednym miejscu mógł wespół z Waszymi Wysokościami chwalić Pana Boga, ponieważ pragnę dowiadczać łaski Waszych Wysokości we wszystkich pracach i wszystkich wspólnych potrzebach. A tak samo

Strona 162r^o

jak Wasze Wysokości czynię wszystko aż do teraz. Ponadto pragnę ofiarować świętej świątyni najprzód coś z własnej miłości, ale nie chcę czynić czegokolwiek wbrew Waszym Wysokościom, a przeciwnie pragnę ofiarować to, co [Wasze Wysokości] dostrzegą jako wspólną między nami drogę, i z miłością. Tak więc pragnę dać na to, na co, jak wiem, Wasze Wysokości wiele pieniędzy wydają z powodu wolności. To jest moja prośba do Waszych Wysokości, którą – tak jak wszystko – polecam łaskawości Waszych Wysokości. A jeszcze [co do tego, że] Wasze Wysokości powiedzieli: ‘postanowiliśmy z pospółstwem’ jest nieprzyzwoite. Tak samo wiem, że gdyby Wasze Wysokości zrobili rzecz prawą i nieszkodliwą, to i pospółstwo nie byłoby przeciw”.

A.D. 1054, dnia 11 października

Przed Duchownym Urzędem z awakerecem der Kasparem, pozostałą resztą duchowieństwa i Radą Starszych miasta Lwowa stawił się pan Ata-Bej, mieszkaniec Zamościa, i [wygłosił] taką przemowę: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Jak przedtem napisałem, złożyłem skargę przed Waszymi Wysokościami na der Agopa, księdza zamojskiego [o to,] że sam (z własnego impulsu) napadł na mnie, w związku z czym napisałem, że Wasze Wysokości wyznaczili nam termin na złożenie skargi na der Jagopa i w wyniku pozwu do dnia wczorajszego nakazali stawić się przed Waszym sądem. Dlatego sprawa, z którą obecnie przyszedliśmy przed Wasze Wysokości, [ma] dwie strony. To ja byłem złożony wielkim bólem, ale o mojej wielkiej żalości, moim żalu i wielkim despeckie, jakiego niewinnie doznałem od der Agopa, nie chcę Waszym Wysokościom opowiadać, a przeciwnie, upraszam. żeby Wasze Wysokości nie byli przeciwko temu dobremu człowiekowi panu Modrowskiemu, naszemu przyjacielowi z tamtego miasta, [który] poznał całą sprawę, i z tego powodu rozzuchwalił się, z czego niechaj złoży Waszym Wysokościom krótką relację”, A tenże pan Stanisław Modrowski wystąpił i tak zaczął mówić: „Mili Panowie! Proszę o małe wysłuchanie mnie, a mianowicie: Niedawno pan Ata-Bej pozwał pana Aleksandra [w sprawie] kryminalnej (*kréminalitér*) przed Sąd Ormiański i skierował przeciwko niemu

sprawę rzucenia obelgi na niego i jego żonę. Następnie der Agop przybył na czas tam, gdzie sąd

Strona 162v^o

zasiadał. Wtedy powiedziałem do pana Ata-Beja: ‘Panie Tobiaszu, co za interes ma tutaj twój ksiądz, że przygotowuje kryminalny zamach i żeby [zamiast] tutaj w domu spokojnie siedzieć, chciał mieszać się w takie sprawy, czego mu bronią i czego nie dopuszczają zarówno kanony, jak i sądy’. Pan Ata-Bej powiedział te słowa der Agopowi we własnym języku, po ormiańsku. Wtedy tamten, rozgniewany, wstał ze swego miejsca i poszedł do domu. Potem zaraz napisał do pana Ata-Beja kartkę z przekleństwami i posłał ją przez służącego. Kartka, w której przeklina pana Ata-Beja, a którą przekazuję Waszym Wysokościom, miała dotyczyć osoby księdza i obrażać go z powodu słusznego i prawdziwego słowa. a także rozmyślnie przeklinać złą (dobrą) osobę, utrudnić wszystkie sprawy i siebie samego i [sobie podobnych] doprowadzić do takiej hańby, po której i mnie wypadało protestować w ormiańskim sądzie. Proszę, żeby przed Waszymi Wysokościami ta protestacja została odczytana’. A ponadto powiedział, że nie zadowolili się pierwszą kartką, potem znowu stanął publicznie w kościele i mnie, i cały mój dom przeklinał i pismo z przekleństwami posłał jakby nigdy nic do mojego domu. Dlatego upraszam Wasze Wysokości, aby Wasze Wysokości mnie w sprawie Agopa sprawiedliwość uczynili’. Der Jagop wysłuchał skargi pana Ata-Beja i w ten sposób odpowiedział: „Panie Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Jest prawdą, że poszedłem do tamtego domu, gdzie był sąd pana Ata-Beja i pana Aleksandra. Pan Bóg wie, że poszedłem nie dlatego, żeby tam wystąpić przeciwko ich sądom (prawu), ponieważ to nie była moja sprawa, ale na odwrót poszedłem dlatego, że zamierzałem skłonić ich do pogodzenia się i ze złego zrobić coś dobrego. A tymczasem pan Ata-Bej nie wiem, w jakim nastroju poszedł i mnie zniesławił i nie uszanował ani mojego stanu, ani godności [związanej z] moim stanowiskiem. W wyniku tego żalu napisałem do niego ową kartkę, napominając go tak, jak wcześniej to robiono z pomocą różnych osób. A ja sam to zrobiłem, żeby przyjrzał się sobie, [jaki jest] w rzeczywistości i dlatego nie powiedziałem, żeby przyszedł do kościoła. Faktycznie nie ma on na tej kartce napisanego przekleństwa.

Strona 163r^o

W taki sposób on udaje mnie wobec Waszych Wysokości, co dotyczy także drugiej kartki, która również zawierała ogłoszone przekleństwo. Tak więc daję Waszym Wysokościom sprawę, która z tego powstała, że pan Ata-Bej dotychczas nie dbał o to, co napisałem. Pierwszy przybył do kościoła, cały opasany mieczami, co zobaczyłem na własne oczy, a także ze strzelbą za pasem, której nie dostrzegłem, natomiast niektóre osoby z pospólstwa ją zobaczyły. Ja sam dostrzegłszy, że on zlekceważył to, co napisałem, i poszedł do kościoła, poleciłem mojemu synowi, żeby wyszedł z kościoła i nie robił skandalu. Tamten jednakże wyszedł nagle na dziedziniec przed wrota kościoła i bardzo ubliżającymi słowami obrzucał zarówno mnie, jak i mój dom i mieszkańców, i gminy, wyklinając mnie jako syna podłej matki i podłego ojca i przysięgając, że ojca zabiłem jak psa (tego ojca psa) Następnie, dostrzegłszy zarówno pana wójta, jak i przysiężnych i wszystkich braci z pospólstwa, także ja i kilku innych, którzy najprzód okazali wielkie lekceważenie względem świętej świątyni, domu Boga, seniorów, całego pospólstwa i mojego stanu oraz osoby, przestrzegali przy zezwoleniu tłumu, żeby ohydnie nie bluźnić i nie dawać złego przykładu. On sam wyszedł na tyły. Skierowaliśmy się do tyłu świętego kościoła, spotkaliśmy się z całym domem i z trudem dołączyliśmy do wszystkich duchownych i seniorów gminy. Dlatego upraszam, żebyście odczytali ten list, który przysiężny pan Holub, senior, przyniósł od pana wójta i innych jego kolegów i całego pospólstwa, żeby tamten zobaczył, czy jest tak, jak mówię. W przeciwnym wypadku pyta tak, jak pan Ata-Bej, czyj list został mu z obu stron przeczytany”. Wtedy pan Ata-Bej dał przeciwko temu taką replikę: „Panowie! Seniorzy! Boże, zachowaj moją duszę, żebym miał zrobić to, co o mnie mówi der Jagop! Wcale to nie było tak, że ja przebywałem w kościele ze strzelbą albo z mieczem, ale poszedłem tak, jak przystoi zacnemu, szanowanemu chrześcijaninowi. Oni natomiast na odwrót: wszystko, co przedsięwzięją, robią z wrogości przeciwko mnie z tego powodu, że ja się nie godzę na ich bezecne czyny

Strona 163v^o

i występki i nie chcę z nimi mieć nic do czynienia. A co się tyczy owego listu, który przedstawili, to wcale nie wiadomo, czy jest to kopia odręcznego pisma Aleksandra przepisana i napisana i dlatego nie wszyscy przysiężni i ludzie z pospólstwa są goto-

wi ci przysiąc. Na to także gotów jestem ci przysiąc, że bez żadnej broni poszedłem do kościoła i że opisane w liście sprawy są prawdziwe. Sprawy, o których der Jagop powiadał, że cokolwiek bym powiedział seniorom albo pospólstwu, ale co nie zostało zapisane, nie jest tym, czym być powinno – są odmiennego rodzaju. Ze względu na mój stan mówię jeszcze po raz dziesiąty, [że] istnieją sprawy, o których nie chcę mówić i w tym miejscu podawać za prawdziwe, tak samo jak pan Holub powiedział, że wyznali pod sumieniem wszystkie rzeczy prawdziwe, także [to], iż w tym liście z pieczęcią sądową wszystko co on zawiera jest zgodne z całą naszą wiedzą. A w kompletnym świadectwie należy także uwzględnić pieczęcie z ręcznymi podpisami. I przyniesiemy je Waszym Wysokościom, jeśli tylko zechcą”. Urząd Duchowny przysłuchał się obu stronom, ich przemówieniom i dowodom i dochodzi do stwierdzenia, że na kartce, którą der Jagop wysłał panu Ata-Bejowi, co pan Ata-Bej przemilcza, także zostało napisane przekleństwo. Tak więc sprawę kartki, na której nie znaleziono niczego, co także mogłoby być przekleństwem, pan Ata-Bej lekceważył dopóty, dopóki nie [zaczął] szukać prawdy u der Jagopa. Przyszedłszy do kościoła dokonał takiego występu nie szanując ani domu Bożego, ani jego duchownych i seniorów, a zelżył także całe pospólstwo i obraził najpierw Boga, a potem mój zwierzchni Urząd zarówno ze strony duszy, jak i ciała, które każdy powinien utrzymywać w uczciwości. Tak więc z tej przyczyny w wyniku należytych i jasnych dowodów owe przekleństwa der Jagopa uznajemy za fakty, a jednocześnie der Jagopa od tej sprawy i od wszystkich prawnych wykroczeń uwalniamy. Roku 1605, dnia 1 października.

A.D. 1054, dnia 10 kwietnia

W przeddzień Zwiastowania (*awjedum mutk^u*) dano klasztorowi 7 florenów 14 groszy dla mnicha biskupa der Garabieda.

Strona 164r^o

A.D. 1054, dnia 15 października

Rada Starszych z wartabedem der Parsiegem [*Parsiey* Wasyl] postanowiła w ten sposób, że wartabed der Parsieg, a także seniorzy wysłali list do katolikosa der Krikora w sprawie legacji, która nastąpiła bez zapowiedzi i przed terminem, a to celem [uzyskania] pewnego dowodu albo znaku, że legat jest pewny. Następnie der Parsieg osiadł na miesiąc we Lwowie aż do nadejścia [odpowiedzi na] listy. Seniorzy razem z der Parsiegem uchwalili, że kiedy der Parsieg otrzyma odpowiedź od katolikosa der Krikora, wtedy dadzą mu na wydatki po 4 floreny na tydzień, które on sam bę-

dzie wydawał. A jeśli listy szybko nie nadejdą z powodu panującej na tych obszarach wojny, to der wartabed nie będzie seniorów łązał, ani molestował, ani przynaglał aż do Świąt. A jeśli do Świąt listy nie nadejdą, wtedy wartabedowi pozostanie [wybór], czy chce, czy nie chce cierpieć z dobrą wolą i miłością, aż seniorzy znowu dadzą mu na wydatki.

A.D. 1055, dnia 10 stycznia

Przed Radą Starszych stawił się pan Jowanes, mieszkaniec Wołoszczyzny (Mołdawii) sługa pana Bohdana, syna Donawaka i zgłosił tego rodzaju protest: „Moi Łaskawi Panowie! Tak jakoś się stało, że Wasze Wysokości wezwali w ubiegły poniedziałek mego szwagra, aby za pośrednictwem pana Jakuba stryja wydał moje własne rzeczy, a z reszty wydzielił część, z której, o nic nie dbając, dotychczas nie wydał żadnych przedmiotów. Wskutek tego powstają u mnie straty, za które zgodnie z tym kompromisowym ustaleniem żądam grzywny 1000 czerwonych florenów do ustalonego dnia. Dlatego domagam się, żeby Wasze Wysokości podjęli wykonanie tego [żądania] i zapisali do swoich akt”. Rada Starszych także dostrzegła słuszność [tego żądania] i przyjęła do akt.

Strona 164v^o

A.D. 1055, dnia 10 stycznia

Przed Radą Starszych z awakerecem stawili się osobiście po obu stronach Pan Lazar Lazarowicz i pan Szimko, syn Kosty, i odłożyli do trzech tygodni ich własną sprawę dotyczącą podarków [a zarejestrowaną] pod tym samym aktem (zapisem).

A.D. 1055, dnia 22 stycznia

Przed Radą Starszych z awakerecem stawiała się osobiście Haropsima, małżonka Łukasza, zakrystiana z Łucka, i skwitowała Iwaszkę, syna Jagopa, syna świętej pamięci mnicha der Krikora Biy-Ata (Biyata), będącego we Lwowie w klasztorze, który przekazał testamentem córce (żony): 1 przepaskę (pas) srebro i 1 suknię z sukna [po] matce. To wszystko wedle testamentu dał w całości, nic z rzeczy nie pozostało dla niego, ani [nic więcej] dla córki. Dlatego Haropsima kwituje Iwaszkę, syna Jakuba, i jego małżonkę na wieczne czasy i pisze do własnych potomków, żeby po Iwaszce nie było na wieczne czasy żadnych nagabywań.

Dnia 22 stycznia

Przed awakerecem der Kasparem i Radą Starszych stawił się osobiście ksiądz pozwany przez pisarza der Haczadura, który der Haczadura oskarżył.

[A.D.] 1606, dnia 22 stycznia

[tekst po polsku w piśmie ormiańskim:]

Działo się w środę po świętej Agnieszce, Pan Tobiasz Bohdanowicz, Ormianin zamojski, poddając się w pokorze, ma uczynić niniejszą deprekację (przeproszenie). Pan Tobiasz Bogdanowicz, Ormianin

Strona 165r^o

zamojski, ma księdza Jakuba i starszych ormiańskich zamojskich w miejscu, w którym się odbywają własne sądy panów Ormian zamojskich, przeprosić tymi słowami: „Żał mi tego wielce przed Panem Bogiem i przed Waszmościami, że się wtedy z gniewu i braku uwagi wyrwałem przeciw Waszmości z nieprzystojnymi i nieuczciwymi słowami zarówno w kościele, jak i na cmentarzu. Jako że do tego czasu odbywałem na własnej osobie pokutę za to, że popełniłem występki i zgrzeszyłem, proszę na Pana Boga i na Wszystkich Świętych, aby mi Waszmość to wybaczył, gdyż ja już od tamtego czasu pragnę żywić do Waszmości szacunek, tak jak to przystoi urzędowi Waszmości. I więcej się tego nie dopuszczę prosząc, aby i Waszmość mnie szanował i miłował jak swego brata. A ja też wszystkie sprawy zarówno przeciwko Waszmości, jak i przeciw urzędowi Waszmości i przeciw pospólstwu ormiańskiemu umarzam, z wyjątkiem spraw prywatnych, które mam z pewnymi osobami, a w odniesieniu do których zachowuję sobie pełne prawo”. Oto przeproszenie, z jakim pan Tobiasz będzie zobowiązany [wystąpić] za dwa tygodnie.

[A.D.] 1606, dnia 29 stycznia

Przed Radą Starszych stawiła się osobiście pani Geruhna, córka świętej pamięci Greski, syna Zahny Hluskowicza, ze swym małżonkiem panem Haczką, mieszkańcem Kamieńca, synem Kirkora, syna der Bedrosa. Skwitowali oni pana Misko, syna Haczki Hluskowicza z opieki, jaką świętej pamięci pan Zadik ustanowił testamentem dla córki brata Greski. Zarówno pani Geruhna, jak i jej małżonek pan Haczko zeznali, że oboje dosyć otrzymali zgodnie z testamentem ich stryja, świętej pamięci pana Zadi-ka. [Ona] za pośrednictwem pana Iwaszki, syna Aksenta, i pana Haczki, jej męża, oddzielnie pokwitowali zarówno pana Miskę, jak i jego potomków tak z sumy, jak i z procentów na wieczne czasy.

A.D. 1055, dnia 24 marca

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jakub, syn Hrihora, oraz pan Jakub, syn Warteresa, i skwitowali pana Greskę,

Strona 165v^o

syna Andrija, syna Miklasza z tego długu, który pan Gresko pozostawił w Edirne zarówno panu Jakubowi, synowi Hrihora, jak i panu Jakubowi, synowi Warteresa, wtedy gdy go posadzili [w więzieniu]. Powiedzieli, że od tamtego dnia aż do dzisiaj mają dosyć ze wszystkich rachunków i długów. Dlatego kwitują pana Greskę, także jego potomków na wieczne czasy. [I żeby] nie pozostał między nimi spór o to, a także o zapis, w którym pan Awedik, syn pana Haczki, napisał był, że do rozrachunku wezwie pana Greskę, który się stawił. Nastąpiło zakończenie tego zapisu i umorzyli [go] na wieczne czasy.

A.D. 1055, dnia 24 marca

Pani Kasko, małżonka Greski, syna Hluszki, z panem Iwaszko, swym zięciem, synem Aksenta, postanowili razem z Radą Starszych, że do Świąt, jeśli Bóg dozwoli, dadzą, także do naszych świąt, 35 talarów – 20 talarów za wyszynk i 15 talarów w srebrze procentu, a do tego 120 florenów pieniędzy kościelnych, nad którymi też się zmiłowali. I tak, 40 florenów na [świętego] Michała, 40 florenów na Gody [Nowy Rok] i 40 florenów na Świeta. A jeżeli którejś raty nie dadzą, wtedy wyszynk ma być im odebrany, a całą sumę mają natychmiast zapłacić. Podpisują się jeden pod drugim i jeden za wszystkich.

A.D. 1055, dnia 2 lipca

Pani Kasko, narzeczona Hluski, małżonka świętej pamięci Greski, wpłaciła 24 floreny w srebrze za wyszynk za ten rok, ponadto dała w srebrze 15 florenów procentów, co czyni 18 florenów.

Strona 166r^o

A.D. 1055, dnia 14 lipca

Przed Radą Starszych z awakerecem i duchownymi stawił się pan Kaspar, syn Roma-sza, z własną córką wdową, i Warteres, także mieszkaniec Kamieńca, syn Bedrosa, wnuk Popko, który się zaręczył z córką Kaspara, i pozostali w znaku narzeczeńskim. Następnie stawił się przed Urzędem i wniósł skargę na owego mieszkańca Kamieńca Bedrosa, zięcia Kaspara, że kobieta nie chce z nim wstąpić w stan małżeński. Córka Gaspara dała odpowiedź mówiąc: „Panie Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Dlatego nie chcę wyjść za niego, ponieważ po zaręczynach w ciągu pięciu lat wcale o mnie nie zadbał. Stałam się słaba i chora, przejadłam wszystko, co mieliśmy ze złota i srebra,

[nam] teraz nic nie zostało po jego ojcu i żonie”. Kaspar, syn Romasza, odpowiedział: „Ja tak samo obiecałem kapitał, a teraz nie starczyło mi siły na dojście do siebie, pozostałem biedakiem, nic nie mam, a nawet [jeśli bym] mój dom zapisał [jako] kapitał i Bóg by nas wspomógł – mego syna albo mnie – albo [nawet] gdybyśmy za to zapłacili, to i tak kobieta do Kamieńca nie chce pójść i mówi: ‘Do czego pójdę ? Do niewoli, bo tam ani ja, ani młody nic nie mamy. W tamtym czasie z początku nie miałam nic, ani on. Był przez pięć lat narzeczoną i porzucił, o mnie wcale nie zadbał’”. Der awakerec i Rada Starszych taką dali odpowiedź: „To, co się między [wami] wydarzyło, to jest jakby połowa małżeństwa. Po pobłogosławieniu znaku nie można tego cofnąć, dlatego pozostawiamy [go] w mocy. Ale co do kapitału, to sprawa jest inna. Dlatego zacnych (dobrych) ludzi (rozjemców) postawcie między sobą i porozumiejcie się”.

A.D. 1055, dnia 19 lipca

Przed Radą Starszych z awakerecem stawiał się osobiście der Jagop, którego Rada Starszych z awakerecem dawno [? *boltr*] posłali do Kijowa. Tymczasem teraz przybyli dwaj mieszkańcy Kijowa: jeden to erecphan Jurko, syn Owanesa, i drugi, niejaki Aleksandyr, i znowu się domagali od awakereca i Rady Starszych, żeby posłali der Jagopa do Kijowa. Der awakerec z Radą Starszych [z awakerecem] na prośbę kijowian napomnieli der Jagopa, który się kolejny raz ociągał z wyruszeniem do Kijowa.

Strona 166v^o

Następnie Rada Starszych powiedziała der Jagopowi: „Jeżeli nie wyjedziesz, to tutaj nie ma [dla ciebie] miejsca, i nie dostaniesz ani pieniędzy na wydatki (utrzymanie), ani zapomogi”. Wtedy der Jagop zgodził się wyruszyć do Kijowa z tym zastrzeżeniem, że Rada Starszych da mu jako pożyczkę 40 florenów w srebrze, które, jak Bóg pozwoli, uzyskają [z] kwesty na jarmarku lwowskim, a te 40 florenów Rada Starszych z powrotem odbierze. A do tego dla księdza do Kijowa także pan Hodzenko obiecał dawać co roku po 20 florenów. Także Rada Starszych ma co roku zasądzać po jednej kweście z jarmarku lwowskiego, na który mogą trafić kijowianie i ci, którzy mają duchowne dochody, czy to sąd, czy to kramy, a nadto dochód z młyna zostanie wydany na remont kościoła i na [sprawy] obrony (*t'ora obronnalarīy*). Tak więc kijowianie przekazali dla księdza połowę 25 florenów, duchowni postąpili tak, jak wypada ich profesji.

A.D. 1055, dnia 6 października

Gdy karawana wyruszała, Rada Starszych wezwała lud i przypomniała, że w karawanach bywa wielki nieporządek i wielka niezgoda, a wskutek tej niezgody powstaje w karawanach wiele strat. Dlatego Rada Starszych [zaznacza, że] celem lepszego ich przebiegu potrzebny jest naczelnik karawany, któremu [będący] w karawanie powinni być posłuszni. Dla odchodzącej karawany Rada Starszych wyznaczyła zgodnie w wyniku wspólnej umowy dwóch naczelników karawany: pana Steckę, syna Miski. i pana Haczkę, syna Jagopa, oraz celem lepszego funkcjonowania spośród towarzyszy 4 przydanych (przybocznych): pana Aswadura z Zamościa, i pana Steckę, syna Hodzigi, i pana Szimkę, syna der Mikajela, i pana Szimkę, syna Kosty. Seniorzy ich zatwierdzili, dali im umocowanie, żeby winnych upominali, przy czym seniorzy życzą sobie, żeby we wszystkim zastępowali kierowników karawany.

Strona 167r^o

A.D. 1055, dnia 26 października

Przed Radą Starszych stawili się osobiście pan Jagopsza, syn Wartana, mieszkaniec Suczawy, i pan Jakub, syn Warteresa, ze swymi przyjaciółmi i ponowili swą pierwszą prośbę, a mianowicie, żeby Wartanowi, synowi pana Jagopszy, [oddać] w formalny związek pannę Kaskę, córkę Jakuba. Oczywiście, Rada Starszych pamiętała, że w tej sprawie wydała orzeczenie 6 września 1605 roku. W istocie nie mieli innego sposobu na otrzymanie zezwolenia w tej sprawie, jak tylko w zgodzie z wyżej wymienionym orzeczeniem. Tak więc Pan Jagopsza z panem Jakubem wysłuchali go i w wyniku wspólnej umowy przyjęli dobrowolnie pierwsze orzeczenie. Poprosili też, aby także dobrowolne pobłogosławienie znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego) zostało zaofiarowane panu Jagopszy, tak jak wszystko wedle orzeczenia, [by] zaspokoić własnego syna Wartana, a sobie samemu [zapewnić] ze strony naszego Urzędu zarówno duchowną, jak i świecką, prawną i pozaprawną obronę, a mianowicie z pomocą kilku listów Jego Wysokości Króla, także senatorów, zarówno świeckich, jak i duchownych, a nie żadnych [zwykłych] osób. [Chyba, żeby] przynieśli [także] listy jakichś [innych? zwykłych] osób. Wtedy to nagle ma przepaść suma taka, jak ta będąca na domu Iwaszczkowskim [Iwaszczki]. [Dopraszania się] o pomoc dla nich, także dla ich syna, ma nie być, a tylko będzie on musiał spełnić wszystko zgodnie z naszym orzeczeniem. A jeżeli by nie było dosyć, to wtedy sam pan Jagopsza i jego syn będą musieli donieść swoim mistrzom, po co dobrowolnie pozwolili sobie stanąć przed naszym

Duchownym Urzędem i przyjęli to na siebie. Ponadto, tego rodzaju dobrowolne zobowiązania powinni przenieść do akt, do ratusza, zanim pan Wartan pójdzie do ślubu.

A.D. 1055, dnia 26 października

Pani Kasko, małżonka Greski, Hluzkowicz dała 40 florenów w gotówce Świętemu Kościołowi [jako] ratę na świętego Mikołaja. Pozostały dla Rady Starszych dwie raty: jedna na Boże Narodzenie, na Gody [Nowy Rok], i jedna na święto, jeśli Bóg pozwoli.

Strona 167v^o

A.D. 1055, dnia 9 grudnia

Der Wartan oddał grubą wypożyczoną księgę świętej pamięci Lussiga. Znowu schowaliśmy ją w skrzyni (schowku, składziku) na swoim miejscu w izbie (komnacie).

A.D. 1056, dnia 15 lutego

Przed ormiańskimi seniorami (*ahalar*) Lwowa stawił się pan Szimko, syn Aksenta, Keworowicz i pan Jusko, syn Haczki, Ormianie i mieszkańcy miasta Lwowa, od pana Jurki, syna Owanesa Keworowicza. Przebywając w tym czasie we Lwowie, był w niedobrym stanie zdrowia do wykonywania wymienionych zadań, do jakich zostali poproszeni. W imieniu mieszkańców Kamieńca zostali przez erecpohana ojca Mihnę poproszeni o to, żeby miejscowi seniorzy Lwowa dali świadectwo na zapytania pana Michny, [dotyczące] 4 [spraw], a mianowicie: po pierwsze, czy diakoni (*sargawark*) przy kościele ormiańskim mieli w tym roku wysoki dochód; po drugie, czy przy pogrzebie Ormianina w ciągu sześciu lat dawał ktoś diakonowi po 10 talarów; po trzecie, kto [w okresie od] 10 lat do teraz prowadzi we Lwowie ormiańską szkołę; po czwarte, czy Haczko, syn Kirkora, mieszkaniec Kamieńca mógłby prowadzić teraz ormiańską szkołę we Lwowie. Następnie na te cztery tureckie pytania [zadane] w imieniu pana Mihny, co znaczy: poczynione przez wyżej wspomnianego Szimkę, syna Aksenta, i Juskę, syna Haczki, ormiańscy seniorzy Lwowa dali takie świadectwo. Na pierwsze pytanie zdali sprawę w ten sposób, że na ten temat brak nam pewnych wiadomości, ile wynosił roczny przychód diakona, jednak, jak się domniemywamy i możemy prześledzić, roczny dochód wynosił mniej więcej do 20 florenów. Na drugie pytanie dali tego rodzaju świadectwo, że mianowicie, od 10 lat aż do teraz nie słyszymy o tak dużym datku 10 talarów od jednego pogrzebu dla diakona. Na trzecie pytanie zeznali w ten sposób, że ormiańska szkoła we Lwowie jest od dziesięciu lat [prowadzona] na własną rękę, a jej funkcjonowanie i zarządzanie oddaliśmy księdzu der Haczadurowi,

Strona 168r^o

który je od tamtego czasu sprawuje, a nikogo innego nie ma. Na czwarte pytanie sprawę przedstawili w ten sposób, że Haczko, syn Kirkora, z Kamieńca ani sam nie uważał się za podległego radzie naszej ormiańskiej szkoły, ani sam na nauczyciela wcale się nie nadał, o czym świadectwo dają wymienieni seniorzy. Pan Szimko, syn Aksenta, i pan Jusko, syn Haczki, w imieniu erecpohana pana Mihny poprosili, by zostało zapisane to, czego seniorzy nie wzbronili.

[A.D.] 1607, po jarmarku lwowskim

Z 40 florenów z kwesty [na rzecz] der Jagopa, które Rada Starszych dała [mu] jako pożyczkę, [ta sama Rada] wzięła 20 florenów z powrotem.

[A.D.] 1608, dnia 26 stycznia

Z kwesty wynoszącej całe 40 florenów pożyczki wypłaconej przez Radę Starszych [na rzecz] der Agopa udającego się do Kijowa Rada Starszych wzięła 20 florenów.

[A.D.] 1607, dnia 23 lutego

Przed ormiańskimi seniorami stawił się z jednej strony pan Kirkor, syn Holuba, mieszkaniec miasta Kamieńca ze swymi przyjaciółmi, a z drugiej strony pan Norse, syn Greski, mieszkaniec Lwowa ze swymi przyjaciółmi. Następnie poprosili Seniorów, żeby córkę pana Norse'a zezwolili wydać za wspomnianego Kirkora, to znaczy pobłogosławić znak narzeczeński (małżeński). Seniorzy wysłuchali ich prośby i dali taką odpowiedź: „Jeżeli jego nie zechcą przyjąć, ani teraz, ani kiedyindziej w Poście, to u seniorów i wśród pospólstwa powinno zostać [podjęte] postanowienie [o tym], czy mieszkańców Kamieńca przyjmować, czy nie przyjmować, żeby ci dobrowolnie to przyjęli, a ich znak narzeczeński (małżeński) mógł zostać zaraz pobłogosławiony. Jeżeli nie zechcą, wtedy znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego) nie można pobłogosławić”. Następnie obie strony wysłuchały tego orzeczenia i przyjęły je.

Strona 168v^o

A.D. 1056, dnia 24 lutego

Przed seniorami ormiańskimi stawili się pan Ohan, syn Aswadura Horopy, mieszkaniec Kamieńca ze swoimi przyjaciółmi z jednej strony, a pan Andrij, syn Iiasza, mieszczanin lwowski ze swymi przyjaciółmi z drugiej strony. I poprosili Seniorów, żeby zezwolili panu Ohanowi pojąć córkę pana Andrija, to znaczy domagali się zaraz znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego). Następnie Seniorzy wysłuchali ich prośby

i dali [taką] odpowiedź: „Sami wiecie, że u nas są postanowienia o przyjmowaniu i nieprzyjmowaniu osób obcych, dlatego, jeżeli chcecie spełnić warunki, to znaczy tak, jak to było z innymi, że po wzięciu żony jeden rok mieszkał we Lwowie, potem wyjechał, a następnie wykonywano znak narzeczeński (małżeński). Jeżelibyście nie chcieli, to znaku narzeczeńskiego (małżeńskiego) nie będzie [nie ma]”. Wówczas wyżej wspomniany pan Ohan po wysłuchaniu tego powiedział: „Do budowania brak mi sił, ale ja tutaj nie mieszkam, dlatego upraszam Wasze Wysokości, żeby mi dali zezwolenie na mieszkanie tu w ciągu roku lub dwóch, dopóki nie zbuduję mojego domu. Jednakże ja nie chcę korzystać ze swobód, chcę przyłożyć pieczęć jako ktoś, kto swobód nie ma”.

A.D. 1058, dnia 7 marca

Pani Kasko, małżonka Greski Hluzkowicza dała 40 florenów w gotówce. Termin miał być podany w latach, potem rozłożony na raty, zapłacono według rejestru.

Dnia 24 marca

Przed społecznością (ludnością) Ormian lwowskich stawił się pan Awedik, syn Sergija, Polubowski, mieszkaniec kamieniecki, ze swymi przyjaciółmi z jednej strony, a pan Kaspar, syn Jaski, mieszczanin lwowski ze swymi przyjaciółmi [z drugiej]. I opowiedzieli Seniorom, że pragną jeden drugiemu świadczyć przyjaźń, co znaczy, że pan Awedik pragnie pojąć za żonę w stan małżeński pannę

Strona 169r°

Hanuhnę, córkę pana Kasp(a)ra. Dlatego następnie poprosili Seniorów, żeby im pozwolili zrobić sobie (wykonać) znak narzeczeński (małżeński). Następnie Seniorzy wysłuchali ich prośby i dali [taką] odpowiedź: „Sami wiecie, że u nas [istnieje] orzeczenie w sprawie przyjmowania lub nieprzyjmowania osób obcych (cudzoziemców), dlatego też, jeśli chcecie przyjęcia, to pod takimi samymi warunkami, pod jakimi inni zostali przyjęci, to znaczy, że teraz, w czasie Postu nastąpiło pomiędzy Seniorami a pospółstwem porozumienie, że macie orzeczenie przyjmując w całości. Potem zezwolimy na znak narzeczeński (małżeński). Jeżeli warunku nie możecie przyjąć, to na uroczystość [ceremonię *šan*] nie pozwalamy”. Następnie strony wysłuchały orzeczenia Starszych i przyjęły je.

A.D. 1056, dnia 24 marca

Rada Starszych ustaliła pomiędzy sobą, w jaki sposób mamy przyjmować do nas obce osoby (cudzoziemców), a w jaki nie przyjmować. W obu [wypadkach] tkwi wielka

sprawa, a mianowicie obserwowanie, jak te sprawy przebiegają w świecie w obecnym czasie. Tak więc, o ile w podobnych sprawach cel nie tkwi wewnątrz, tak jak we wszystkich sprawach dotyczących się Rzeczypospolitej, i nie zostały one podane w zaufaniu, powierzone i przekazane naszej władzy, to te sprawy także tym samym trybem pozostawiamy naszej władzy, która dobrym wejrzeniem i dobrym sumieniem [rozważy], kiedy podobne sprawy staną przed nami. Chcemy zwłaszcza przypatrywać się [samym] osobom, a także motywowi (podróży), żeby w jakiś sposób postępować lepiej, z większym szacunkiem, a także z pożytkiem dla Świętego Kościoła. Chcemy zarówno zamożnym, jak i biednym opowiedzieć [o tym wszystkim] zaraz po powrocie z Jarosławia. Chcemy także wspólnie z pospółstwem zapewnić dostęp do powyższego pisma jak długo te sprawy będą rozpatrywane. Jeżeli jakiegoś rozpatrywanego postanowienia Rada Starszych nie postawi przed pospółstwem, to mają czynić tak, jak im Pan Bóg wskaże.

Strona 169v^o

A.D. 1056, dnia 24 marca

Pan Petre, syn Kirkoszy, ormiański mieszkaniec Lwowa, stawił się osobiście przed seniorami ormiańskimi i powiedział: „Pani Hanuhna, małżonka świętej pamięci pana Tumana, syna Jaski, zeznaje za moim pośrednictwem, jako za pośrednictwem swego opiekuna, co następuje: ‘Dobra moje, gdziekolwiek się znajdują, ruchome, a także będące zarówno w domu, jak i w kramie, a także [wyjęte] z paki (schowku *riřya*) wyroby ze złota, srebra, cyny, sprzęty domowe to wszystko *ex nunc* (zaraz) przekazuję i darowuję na wieczne czasy pannie Hanusce, córce pana Kaspara, syna Jaski. Ponadto zezwalam jej i jej narzeczonemu panu Awedikowi, synowi Serhija, Polubowskiemu, mieszkańcowi Kamieńca, na swobodne zamieszkanie aż do śmierci w moim domostwie, we wszystkich budynkach. Wszystko to jednak pod warunkiem (zapisem), że panna Hanuska z całym swym powabem razem z panem Awedikiem, synem Serhija, będą okazywać pani Hanuhnie wszelki szacunek, taki jak własnej matce. A także panna Hanuska z panem Awedikiem mają dać wymienionej pani Hanuhnie zaraz po weselu 30 florenów, każdy floren po 30 groszy według polskiego rachunku, a zarazem [sprawę] tak obmyślając, żeby z procentu od tych 30 florenów [starczyło na] świece [ofiarowane do mszy]. A jeszcze: panna Hanuska ze swoim narzeczonym będą zobowiązani panią Hanuhnę aż do jej śmierci żywić i zawiadywać wszystkim co pozostało. A nadto, [kiedy] Pan Bóg ześle śmierć pani Hanuhnie, będą zobowiązani,

to jest panna Hanna ze swoim narzeczonym, panem Awedikiem, uczciwie pochować panią Hanuhnę, jak chrześcijanom przystoi, i to nawet odejmując sobie (od własnych ust) ponieść wszelkie wydatki związane z pogrzebem'. Wymieniony pan Awedik, syn Syrhiya, wysłuchał tego, zgodził się na wszystko i oświadczył, że ma dosyć, żeby wszystkiego czego chce dopełnić łącznie ze swoją narzeczoną. Tenże Awedik, syn Serhija, poprosił Seniorów, żeby spośród swych kolegów posłali dwóch zaufanych sobie [ludzi] do domu pani Hanuhny, żeby przed nimi za pośrednictwem tegoż opiekuna złożyła ustne oświadczenie. Wówczas Seniorzy posłali dwóch zaufanych ludzi do pani Hanuhny i tam

Strona 170r°

zapytali ją, czy się zgadza ze słowami wypowiedzianymi przez pana Petre. Wówczas pani Hanuhna za pośrednictwem pana Petre, syna Kirkoszy, po raz drugi ustnie zeznała i zezwoliła na wszystko, co pan Petre powiedział przed tamtymi wiernymi przysiężnymi. Dalej, tenże pan Awedik, syn Serhija, zapytał Seniorów pana Holuba, syna Jaski, i pana Kaspara, syna Jaski, własnego teścia, czy się zgadzają na wszystko to, co robi pani Hanuhna. Wtedy pan Holub wspólnie z panem Kasparem na wszystko wyrazili zgodę i niczemu się nie sprzeciwili. Powiedzieli natomiast, że pan Iwan, syn Jaski, z powodu własnej choroby nie może przybyć osobiście do tego aktu. Następnie strony poprosiły Seniorów [o to], żeby dwaj zaufani [ludzie] poszli do pana Iwana i zapytali go, czy wyraża zgodę na to, co się tyczy pani Hanuhny. Wtedy Seniorzy posłali dwóch zaufanych do pana Iwana, żeby ci opowiedzieli także panu Iwanowi, także o tym, co pani Hanuhna porabia i zapytali pana Iwana, czy się zgadza z tym, co ona robi. Następnie pan Iwan, usłyszawszy to, zgodził się na wszystko. Potem strony poprosiły Seniorów, ażeby całość sprawy przyjęli do swych akt, Czego Seniorzy nie wzbronili i przyjęcie do akt polecieli pisarzowi.

Dnia 19 kwietnia

Przed Radą Starszych stał się pan Jurko, syn Kirkoszy, i pan Norses, złożyli poręczenie za zakrystianina Owanesa, który odgrażał der Garabiedowi przechwalając się, że go podpala [spali *k'uydururmèn k'ëndin*]. I dlatego wtedy złożyli poręczenie, żeby nie ponieść jakiegś straty. Podobnie poręczyli za pana Jurkę, teściowi pana Norsesa, i jego małżonce, żeby byli bezpieczni w związku z baronderem (biskupem).

Dnia 6 lipca A.D. 1056

Der Krikor, syn awakereca der Waski, powołany na księdza w Łucku przez wartabeda der Garabieda i Radę Starszych, odważył się bez zezwolenia barondera (biskupa) i Rady Starszych ożenić się przed Pięćdziesiątnicą, to znaczy w siedem tygodni po świętach (*bayram*), wobec świadków (*svjatk 'a alnina*), z wdową

Strona 170v^o

imieniem Ahadżan, pochodzącą z Zadniestrza (Zarzecza, Zamorza, Anatolii). Do tego była jego trzecią żoną. Byli osobami podeszłymi [w wieku], co kolidowało z kanonami. Wówczas der wartabed zasiadł z Radą Starszych i za winnych uznali oboje, to jest zarówno księdza, jak i Ahadżan, i oboje z Kościoła usunęli (*k'ëri ëttilar*), czym naturalnie zjednali sobie znowu barondera (biskupa).

[A.D.] 1607, dnia 26 sierpnia

Rada Starszych wzięła na posługi Jakuba, syna Hamana Bega, żeby codziennie mogli go posłać tam, gdzie potrzeba, i żeby pilnował, czy Sąd [zasiada] w ratuszu, czy w komnacie. Tak więc dali mu po 15 groszy zapłaty za tydzień. Do służby przyszedł w środę, na drugi tydzień po [święcie] Matki Boskiej.

[Dnia] 26 sierpnia

Przed Radą Starszych stawił się osobiście pan Haczko, syn pana Miski, syna Rabiczki i złożył skargę na Szimka, syna Greski, o drugim imieniu (przezwoisku) „Dżindżik”, który nocnym obyczajem w dzielnicy (zaułku) zastąpił [mu drogę], schwytał, pobił w rynsztoku, tak że o tym gwałcie nie mógł krzyknąć i nikt z sąsiedztwa nie wyszedł i nie mogli ratować. Do tego obraził mnie dwa razy. Pozywali go, [ale] nie chciał się stawić i powiedział: „Nie staję, a jeszcze go pobiję!”

[Dnia] 17 września

Tumana, mieszkańca Kamieńca, służącego u pana Torosa Bernatowicza, Rada Starszych w wyniku polecenia ze strony jego pana dopuściła do [otrzymania] swobody. Uczynili mu tę łaskę, że zanim dojdzie do małżeństwa, da Świętemu Kościołowi 80 florenów, które to pieniądze w istocie pan Toros Bernatowicz wziął do siebie i poprosił, żeby Seniorzy zapłacili do połowy Wielkiego Postu.

Strona 171r^o

[A.D.] 1607, dnia 17 września

Pani Kasko, małżonka Greski, syna Hluski, dała trzecią ratę, jaką w Święta (*bay-ramda*) miała dać, 40 florenów pieniędzy kościelnych, które dopełniły 120 florenów. Spłaciła w całości dług swego świętej pamięci małżonka.

[A.D.] 1608, dnia 2 stycznia

Przyszedł Murad, mieszkaniec Stambułu, z panem Ata-Bejem, synem Aksenta, i z Iwaszką, swym bratem, i od duchownych Rady Starszych z awakerecem zażądał do formalnego małżeństwa ich siostry, panny [miejsce niezapisane]. Rada Starszych następnie przyjęła to [do wiadomości] czyli na to zezwoliła. Gdy tylko małżeństwo dojdzie do skutku, wtedy za to pozwolenie będzie musiał Świętemu Kościołowi zapłacić 60 florenów składając je w Radzie Starszych.

[A.D.] 1608, dnia 20 stycznia

Przed Radą Starszych stawił się pan Toros, syn Jagopa, i pan Milko z Kamieńca, zięć Bedrosa. Pan Hodzenko, syn Iwaszki, i pan Toros, syn Jagopa, skwitowali pana Milkę i jego małżonkę panią Hanuhnę z tego długu, który świętej pamięci Bobrik, syn Bedrosa, rodzony brat małżonki pana Milki, Hanuhny, w testamencie uznał jako dług wobec pana Hodzenki i pana Haczki, syna Jagopa. [Był] chory i kiedy przyszedł do niego wyrok Pana Boga, Bobrik złożył zeznanie w testamencie przed panem Haczką, synem Zahno, i panem Haczką, synem Holuba, syna Jaski. Potem pan Hodzenko i pan Toros zeznali, że ich zaspokoił dług po świętej pamięci Bobriku. Następnie pokwitowali jeden drugiego, zarówno pan Milko z małżonką pana Hodzenkę i pana Torosa, a przez opiekuna pana Steckę, syna Hodżigi, panią Hanuhnę, jak i pana Hodzenkę z panem Torosem, synem Agopa, pana Milkę i jego małżonkę. [Wszystko] cokolwiek pozostało

Strona 171v^o

po świętej pamięci [zmarłym], zostało oddane panu Milce i jego małżonce, to znaczy siostrze świętej pamięci [zmarłego], pani Hanuhnii. Następnie w imieniu własnym i swych potomków pokwitowali na wieczne czasy, że obu stronom i każdemu dosyć przypadło i że w tej sprawie nie pozostał żaden spór pomiędzy nimi.

[A.D.] 1608, dnia 20 stycznia

Przed Duchownym Urzędem, awakerecem der Kasparem, duchownymi i Radą Starszych stawił się pan Jakub Torosowicz i poprosił o pozew przeciwko panu Gresce,

synowi świętej pamięci Waski, syna Pilipa. Der awakerec, duchowni i Rada Starszych wystosowali pozew poprzez diakona Simona, że ma się stawić przed Urzędem Duchownym. Diakon Simon stawił się osobiście przed Radą Starszych i Urzędem Duchownym i zeznał, że pozew od pana Jakuba Torosowicza przeciw panu Gresce, synowi Waski, przekazał do jego domu. Oddał go w obecności jego matki i braci [zaznaczając, że pochodzi] od Urzędu Duchownego, duchownych i Rady Starszych z der awakerecem.

[Dnia] 22 stycznia

Diakon Simon przed Radą Starszych i duchownymi z der awakerecem złożył relację o przekazaniu od pana Jakuba Torosowicza drugiego pozwu [w] sprawie, która się nie odbyła w terminie. Następnie [wniosek o] inkontumację [wyrok za niestawienie się] na drugi pozew przeciw panu Gresce złożył Pilip, syn Waski.

Strona 172r°

[A.D.] 1608, dnia 26 stycznia

Przed Radą Starszych z der awakerecem stawili się osobiście po obu stronach: pan Jakub Torosowicz i pan Gresko, syn pana Waski wezwany na termin przez pana Jakuba Torosowicza. Następnie pan Jakub Torosowicz podał własną skargę, napisaną na kartce, z tego rodzaju odpowiedziami: „Panie Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Jakoś nie jest Waszym Wysokościom zapewne tajne, w jaki sposób za życia świętej pamięci pana Waski nawiązaliśmy przyjaźń i jak za pozwoleniem Waszych Wysokości obiecałem moją córkę wydać zamąż za jego syna, pana Greskę, który teraz w wyniku mego pozwu stanął przed Waszymi Wysokościami. Moim zamierzeniem i celem przyjaźni było jej realizowanie, gdyby taka była wola Pana Boga. Natomiast kiedy dopuścił się takiego przestępczego czynu, że zabił człowieka, moje myśli [stały się gotowe do] działania, a moje serce samo z siebie zabiło. I wielu zacnych (dobrych) ludzi doprowadziło to do tego [samego], którzy [mówili mi], żebym mojej córki jemu nie dawał, żebym nawiązanej przyjaźni nie ulepszał. Jego świętej pamięci ojciec wyczuwał [to] albo w moich myślach, albo przy podawaniu mi ręki. Tak więc w związku z jej zdrowiem spadło na mnie wielkie płkanie i szlochanie połączone z błaganiem „nie chcę” i żebym zerwał przyjaźń. Nacisk był taki, żebym wy dobył ją z tej choroby. Patrzałem na to jej marnienie i cierpienie, [ale] rozpaliwszy się chrześcijańską miłością przyjaźni nie zerwałem. Nacisk jeszcze bardziej wzrastał za sprawą wielkich panów, duchownych, Urzędu i różnych ludzi [radzących mi], co mam czynić. Jakoś skłoniłem pana Bohdana, żeby mi wyświadczył łaskę. Przyszedł i łaska została odzy-

skana za sprawą zarówno Waszych Wysokości, jak i wielu różnych, a bardzo znacznych (dobrych) ludzi, którzy [przedstawiali] swoje warunki, pod którymi doszłoby do ugody. Zacni (dobrzy) ludzie, jak pan Bohdan, zmniejszyli się liczebnie (osłabli), a wśród reszty skłonnej do darowania [byli tacy, co] rzucali na niego same kalumnie po kilka razy w ciągu dnia. Natomiast pan Gresko nie wytrzymał tego krótkiego czasu i, jak powiada, nic nie wie o takiej osobie, która mu o mnie naopowiadała,

Strona 172v^o

że zamysłem Torosowiczów jest, żeby dziewczyny nie dać i ciebie wcale z więzienia nie wyciągać, a jeżeli wyjdiesz, to żeby [ci] we Lwowie nie dawali odpowiednich warunków do życia. Dlatego sam usilnie o siebie zabiegaj, żebyś się uratował od nieszczęść, jakie oni tobie [przygotowali]. Po tym, co mówię, byłem podejrzliwy, ale uwierzyłem tamtej osobie, że uciekł z więzienia. Ucieczka z więzienia nie jest Waszym Wysokościom tajna, a [także to, że] mnie samemu przyniosła wielki wstyd i złorzeczenie, a zwłaszcza, [gdy] cały świat mówił, że ‘dlatego to zrobił, bo brak mu miłości do dziewczyny’. Spojrzałem najprzód na to, że skutkiem jego ucieczki, nie utrzymała się moja wiara ani w prawo (sąd), ani w [procesową] stronę, ani w ludzi i ich gadanie. Także w to, czy tutaj wierzę zacnym (dobrym) ludziom, czy tak samo wierzę bezwstydnikowi, zwłaszcza po tym co zrobił. Utraciłem moją wiarę wbrew memu sercu, mojej miłości. I nie mam zamiaru, i przez myśl mi nie przychodzi, żeby mu dać moją córkę. Tym bardziej, że po opuszczeniu miasta [miał] załatwiać swoje sprawy za pośrednictwem innych ludzi i zaczął z panem Bohdanem. Cały mój zapał i moje [poczucie] ludzkości wylał na ziemię, czym okazał miłość własnego serca i podtrzymał słowa innych ludzi. Ponadto ośmielił się bezczelnie napisać do mnie, żebym się odgrodził od plotek i raz rozpoczętą przyjaźń do końca podtrzymywał. Dopuszcza się wielkiego fałszu [twierdząc, że] ja mam się bawić licznymi plotkami, ponieważ ja statecznie trwałem i pozostałem przy swoim słowie, chociaż były [okazje], żeby na niego rzucić słowem, ale nie zrobiłem żadnej plotki, ani o tym, że sam się wydostał z więzienia i wszystko dokoła porozpraszał, ani o tym, że nie może uzyskać łaski pana Bohdana, żeby tutaj przebywać. Zresztą nie wiem, czy mógłby ją uzyskać, ponieważ pan Bohdan nie dał zezwolenia na przebywanie tutaj, co także jest ważnym powodem [do tego], żebym mu nie dał córki. Podobnie

Strona 173r^o

wejrzawszy w jego fałsze i bezprawne czyny obawiam się, żebym zamiast w miłości nie znalazł się w kłopotach. Dlatego upraszam, aby Wasze Wysokości wejrzeni swymi wielkimi umysłami i moją córkę od niego (tego) odseparowali, a wykonany znak narzeczeński (małżeński) usunęli”. Pan Gresko, syn Waski, Pilipowicz, zaraz gdy [Torosowicz] przestał [mówić], podał na kartce przed Radę Starszych z awakerecem replikę na odpowiedzi (zarzuty) pana Jakuba Torosowicza tego rodzaju: ”Der Awakerecu! Wielebni! Panowie! Seniorzy! Skargi pana Jakuba Torosowicza, mojego teścia, i pana Iwaszki, jego brata przeciwko mnie wysłuchałem. Sprawa jest jawna i dostatecznie jasna dla Waszych Wysokości i całego naszego ludu, że kiedy ktoś dla przyjaźni wprowadza do domu kogoś drugiego z nie wiadomo jak wielką miłością i radością, to występują wspólnie, tak jeden, [jak i] drugi sami z obu stron zawiązawszy przyjaźń, żeby przestawać ze sobą. Ale nie chcą przy tym pozostać, chcą tu wobec Izby, wobec duchownych i Rady Starszych, i tych związanych z księżmi być wyłącznie partnerskimi stronami i tak aż do małżeństwa, co się potwierdziło i co pozostaje skuteczne w świętym Kościele. A znowu, [dzieła] rąk tychże duchownych, dla których szacunek [towarzyszy] Waszym Wysokościom, ktoś inny zaraz po dokonaniu nie może zniszczyć, ani tego węzła rozwiązać, żeby rozdzielić. Niech żyje Jego Wysokość mój teść ze wszystkimi swymi braćmi, ten, który dobrze wie, z jak wielką miłością podeszliśmy do przyjaźni między nami, przyjaźni, która w ocenie Waszych Wysokości zniknęła. A – co Wasze Wysokości dobrze znają – nie wiem, skąd do pana Torosowicza, pana Jakuba, mojego teścia i do wszystkich jego braci dołączyła niechęć i przesada (afektacja), na które tu przed Waszymi Wysokościami wcale nie ma miejsce. Dlatego Wam, Panowie, Seniorzy, Wasze Wysokości obwieszczam, tak samo jak dawniej, kiedy moją przyjaźń z moim teściem, jego braćmi i przyjaciółmi rozpoczynalem z miłością,

Strona 173v^o

że teraz przy [przyjaźni] obopólnej nieodmiennie mocno stoję, że tak samo powinno się dziać w dalszym moim życiu tak długo, jak długo nie opuści mnie moja wspomniana małżonka, u której boku trwale i mocno stoję, jak długo mnie [tu] pozostawią. Teraz oznajmiam Waszym Wysokościom – tak samo wznosząc zdrowie duchowieństwa, zdrowie Waszych Wysokości, naszych Seniorów – o tym, co Waszym Wyso-

kościom nie jest tajne, o moim nieszczęściu, które spadło na mnie i z którego do-
tychczas nie jestem do końca uratowany i [o którym] napisałem do pana Bohdana, że
[mianowicie] tak długo, jak długo Bohdan żyje, mam nie przychodzić to tego miasta.
A teraz niech żyje mój teść razem ze swymi braćmi, którzy przeciwko mnie złożyli
pozew i na których to skargę mam przed Waszymi Wysokościami dać odpowiedź.
Na tę sprawę, a na sprawy nowe – nie. A [tymczasem] przybliży się do mnie za przy-
czyną pana Bohdana rzecz jeszcze większa, jaka ma mnie dotknąć. Z tego powodu,
Panowie, Seniorzy na skargę mojego teścia i jego braci teraz nie dają odpowiedzi
i w nic się nie wdają, ponieważ u pana Bohdana z trudem uprosiłem przez dobrych
przyjaciół, żeby odpuścił mi termin, na który miałem się stawić i – jak mówię – z po-
wodu jeszcze większej sprawy, która się przybliży, trzeba, żebym szybko usunął się
z tego miasta. Dlatego [po raz] drugi i trzeci oświadczam Waszym Wysokościom, że
się teraz w żadne kontrowersje nie wdaję, bo przybliży się do mnie jeszcze większa
sprawa, a w związku z nią odchodzę teraz od Waszych Wysokości”. Urząd Duchowny
wysłuchał odpowiedzi obu stron i wydał takie orzeczenie, że pan Gresko Pilipowicz
ma dać replikę panu Jakubowi Torosowiczowi. Pan Gresko, syn pana Waski, wziął się
z rana za odpowiedź.

[A.D.] 1608, dnia 27 stycznia

Rano pan Gresko, syn pana Waski, podał na kartce [pismo] przeciwko panu Jakubowi
Torosowiczowi w takiej formie:

Strona 174r^o

„Panie Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Daję taką replikę na odpowiedź mojego teś-
cia, pana Jakuba. Co się tyczy tego, co wzmiankuje mój teść, pan Jakub, że zabiłem
człowieka, co w świecie nie [należy do] rzeczy nowych, to ja tego ze złym zamiarem
(rozmyślnie) nie zrobiłem, to był przypadek (pomyłka), napadł na mnie, cóż mogę
zrobić, dziękuję Panu Bogu, że żyję. Następnie mój teść mówi, że ‘moje serce zabiło
i moje zamiary się zmieniły’. Tak samo jego mocne zamiary się odmieniały i jego
serce [l.mn.] biło tak długo, jak długo do mnie do Europy [Polski *frangistan*] przy-
chodziły jego listy z podarkami. Napisał w ten sposób, że nie trzeba się kłopotać
nieszczęściami, które na was spadły, a które teraz spadają [na ludzi] z wysokich stano-
wisk, ale na odwrót, [można się cieszyć,] że na wysokie stanowiska przychodzą teraz
ludzie, których garstki między nami w gminie nie brakuje. Uważa się, że słuszniejsza
przyczyna odmówienie mi córki przez mojego teścia była kiedy indziej, [a mianowi-

cie wtedy,] kiedy zostałem banitą. Jakież wielkie teraz Panu Bogu dzięki, że zostałem przywrócony do czci! Teraz potrzebna im jest daleko większa wiedza przeciwko mnie, [bez niej] nie mogliby dłużej istnieć. A co się tyczy ucieczki z więzienia, to z punktu widzenia mojego teścia nie jest ona występkiem, [bo przez nią] wcale nie naruszyłem jego czci. To było kłamstwo pana Bohdana, który był zadowolony z mieszkania mojego brata, Tobiasza, i mnie od wszystkiego uwolnił. Mimo wszystko nie poszedł jednak do pana Jakuba, mego teścia, [w związku z tym], że uciekłem z więzienia, ponieważ mnie potem podali spisana listę warunków, na jakie nie mogłem przystać. Następnie, wedle ich zapisów, jesteśmy gotowi zakończyć tę rozpoczętą sprawę. Pragnę przy pomocy pism przez nich napisanych wykazać to przed Waszymi Wysokościami. A co się tyczy tego, o czym wspomina mój teść, pan Jakub, że w stosunku do dziewczyny brakowało mi miłości, to jest jasne, że nawet gdyby tak było, to w żaden inny sposób bym nie postąpił. W istocie tak się przed Waszymi Wysokościami deklaruję, bowiem zgodnie z porządkiem sprawę tę w tym miejscu rozpocząłem. Pragnę przy niej [dziewczynie] pozostać, zaspokajając jej potrzeby i jej nie odstępować. Taka to jest sprawa. A co do tego, że między mną a panem Bohdanem jest warunek, iż [wówczas] nie mógłbym mieszkać we Lwowie, to jednak

Strona 174v^o

pan Bohdan uzależnił to od swej własnej łaskawości. Zaufawszy Bogu można szukać polubownego sposobu na znalezienie w stosownym czasie dzierżawy (arendy), która by [z kolei] mogła się stać moją siedzibą i zakończyć moje rozpoczęte koligacenie się. Dlatego też upraszam Wasze Wysokości, aby Wasze Wysokości, jak Waszym Wysokościom Pan Bóg jest bliski, wejrzeni, czy to tutaj wedle naszych kanonów miałyby leżeć słuszna przyczyna do rozdzielenia się. Tutaj pan Jakub, nie ustępując pytaniom pana Greski, syna pana Wasko Pilipowicza, po posiłku [wieczery] wziął się za respons. Pan Jakub Torosowicz na pytania ich [i] samego pana Greski dał tego rodzaju odpowiedź. „Ja, tak jak z początku, tak i teraz, stanąłem obok, i daję odpowiedź przeciwko panu Gresce, z którego to osobistej przyczyny doszło do zerwania, a gdyby to zerwanie nie nastąpiło, nie miałbym nic innego do zrobienia, jak tylko mu dać moją córkę”.

[A.D.] 1608, dnia 28 stycznia

Pan Gresko Pilipowicz na pytania pana Jakuba podał na kartce taką replikę: „Der Awakerecu! Panowie! Seniorzy! Widzę, że pan Jakub, mój teść, nie dał mi należytej

odpowiedzi co do tego, jaka była przyczyna separowania mnie od jego córki i skutkiem której sama dziewczyna także nie chciała tej sprawy, która miała mieć inny charakter – ten, już jej raz obiecany, ujawniony przed Waszymi Wysokościami, a przez duchownych potwierdzony – najważniejszy i tylko jeden znak narzeczeński (małżeński)”.

Strona 175r^o

A jeszcze i to, że: „Ja mojej córki nie daję takiemu człowiekowi, który we Lwowie nie ma mieszkania”. Tymczasem ja, pobity, jestem człowiekiem zacnym, godnym, cieszącym się szacunkiem. A co się tyczy tego warunku pomiędzy mną a panem Bohdanem, że miałbym nie mieszkać we Lwowie, to ja go przyjąłem na słowo mojego teścia i [osób] przy nim będących, ponieważ mnie zapewnili słowami: ‘Tylko to przyjmij, a my się postaramy, żebyś od tego wszystkiego został uwolniony!’ Chciałbym pokazać Waszym Wysokościom, że z równie zacnych (dobrych) i uczciwych domów jak ten mojego teścia (niechaj żyje!) dawali swe córki do Kamieńca, do Zamościa i każda żyje w obyczaju uczciwie wobec Kościoła, tak jak każdej dał Pan Bóg. A niektóre osiadły po wsiach i żyją uczciwie, jak zacnym (dobrym) ludziom przystoi. Powiedzenie mojego teścia (niechaj Go ból ominie!) ‘Chore niech będzie zdrowe’ oznaczało: ‘Szukamy na wsi miejsca, gdzie by nasz zięć mógł zamieszkać’. ‘Na wsi’ — i teraz już nie wiem, kto jest przeciwny mojemu dobru i gdzie zamieszkać, a chciałbym mieszkać tylko uczciwie i z szacunkiem z własną żoną. Mam w Bogu nadzieję, że i moi wspólni przyjaciele się cieszą. A co się tyczy żony, o której wspomina mój teść, to ja w jego wnętrzu od długiego czasu wyczuwam coś, co mnie od dawna powstrzymuje od podobnych spraw. Otóż mojemu teściowi jakoś nie udaje się pojąć, że o swoim synu powinien mówić jak dobry ojciec albo rozumieć, że ten ma słuszną rację, kto się stara przestrzegać stanu małżeńskiego, żeby ten nie [doznał] zmazy. Mocno przy tym trwam i oświadczam przed Waszymi Wysokościami, że ja mego słowa raz Bogu obiecanego nie cofam i pragnę w swoim czasie stanąć osobiście w świętym kościele przed księdzem, aby ta rozpoczęta sprawa doszła do skutku. Zakładam, że wszyscy z grona Waszych Wysokości spojrzą na te sprawę oczyma duszy”.

Strona 175v^o

[A.D.] 1608, dnia 9 lutego

Der awakerec z duchownymi i Radą Starszych wysłuchali obu stron i ich wystąpień i z własnego punktu widzenia dobrze rozważyli, że racje wskazywane przez własny [umysł] z przyczyn przytoczonych przez stronę powodową [zmierzają] do wykazania zerwania tego związku i [niemożności] dalszego małżeństwa i że przeciwko temu ta sama strona dała w takim samym stopniu odpowiedź wskazującą, że to nie po owym nieszczęśliwym wypadku pan Jakub, jego teść, stracił do niego serce czy miłość, ale przeciwnie, że jako dobry i kochający ojciec stara się o jej dobro, [co] się przejawiało różnymi sposobami, a teraz doszło do tego, że pan Jakub obraził się na swoją córkę i uciekł od niej. O tym strona mówi, że z tego powodu u teścia Jakuba nie pojawił się żaden wstyd ani lekkomyślność, a tylko u pana Bohdana, u którego w każdym wypadku odnajdywało się [drogę] wyjścia, a i teraz jakby ją odnalazł. Wobec tego pan Jakub [poczuł się] obrażony i uciekł od swojej córki, o czym [drugą] strona mówi, że „w związku z tym u pana Jakuba, jego teścia, nie pojawił się ani wstyd, ani lekkomyślność, a tylko względem pana Bohdana, na drodze [postępowania] którego wystąpiły przewinienia, [za które] przeprosiliśmy. Otóż z tych przyczyn, które podaje mój teść, sprawa nie miała się zerwać, a ja, raz stanąwszy silnie [wobec] Boga, i sam przez Boga naznaczony, [trwam] według własnych słów obiecanych moim przyjaciółom.” Ponadto wskazał na to, że po jego ucieczce z więzienia pan Jakub, jego teść, postawił trzy warunki, które on dobrowolnie przyjmuje. Zobaczyliśmy zarówno skargę powoda, jak i repliki pozwanego i zwracamy uwagę [na to], że racje, jakie pan powód teraz wnosi, są za zerwaniem tej sprawy, nie następują ani w swoim miejscu, ani w swoim czasie, ponieważ ów czas [był wtedy,] kiedy nastąpił ów nieszczęsny wypadek. To o nim usłyszawszy poczuł, że przychodzi mu myśl o zerwaniu. Naturalnie, jej serce nie odwracało się od młodego, a na odwrót, ale okazało się, [że] już więcej swej miłości w taki sposób nie okazywała. A co się tyczy wymknięcia się z więzienia,

Strona 176r^o

to dostrzegamy także i to, że on wcale nie zhańbił pana Jakuba, ani jego domu, że tego nie zrobił. Tak więc także z tej przyczyny nie było powodu do zerwania sprawy. A co się tyczy tego, że w panu Bohdanie widzą przyczynę tego, że wedle [narzuconego]

przez pana Bohdana warunku młody ma do końca życia nie mieszkać we Lwowie i że w rezultacie [tego] pan Jakub nie chce [mu] dać swej córki, to strona mówi, że „wszystkie warunki związane z panem Bohdanem, a w szczególności przyjęte przeze mnie zapewnienia uzyskane z miłości mojego teścia i przyjaciół obu stron, to obiecali robić do końca staranie u pana Bohdana, a [ja] prosiłem, żeby nie zrobili nic złego, na co pan Jakub nie zezwala”. Także nie widzimy drogi do usprawiedliwionego zerwania z powodu [zeznań] owej służebnej [sługi *χουλιχτί*], która własnym sumieniem potwierdza, że po nawiązaniu tej przyjaźni nie ma żadnego wszeteczeństwa i że ofiarowuje się na wspólny wyjazd. Tak więc po wysłuchaniu tych wszystkich racji nie widzimy właściwej drogi, która by według naszego osądu była zgodna z naszymi starymi zwyczajami drogi chrześcijańskiej i [wiodła] do zerwania, a na odwrót, jakby wskutek wejrzenia Pana Boga i dobrej miłości z obu stron pojawiła się w pewnym momencie [opinia] – i z tej przyczyny utrzymujemy ją w mocy – że młody był najprzód gotów zaraz spełnić jeden z tych trzech warunków i ową kobietę ze swego domu oddalić, a następnie poszedł ze swymi przyjaciółmi do swego teścia, pana Jakuba, jego braci, teściowej i przeprosił ich, żeby się uspokoiли. Z drugiej strony powinien pan Bohdan poczynić staranie, żeby się dali przeprosić i byli spokojni. Jeśli Bóg chronił przed łaską pana Bohdana, to tak samo szybko [mógłby ją] przywrócić. Tak więc do tej sprawy żadnej innej nie można dołączyć, a przeciwnie zakładamy doprowadzenie jej do skutku najdalej do polskiej Matki Boskiej, za dwa lub trzy tygodnie, a to z tego powodu, że najdalej na dwa tygodnie przed weselem

Strona 176v^o

pan Gresko uda się do ratusza, żeby spełnić ten jeden warunek, [a mianowicie] zapisać się na osobistą submisję. A także z powodu innego warunku [dotyczącego] przysięgi, [którą ma złożyć] tak samo, w tym samym miejscu, przed nami. Jeśli by przypadkiem która ze stron potrzebowała załatwić sprawę bez zwłoki, to tak można najszybciej. A jeżeli by się wesele nie odbyło z powodu nieobecności pana Bohdana we Lwowie, a pan Jakub upatrzył miejsce i zawiadomił o nim, to wtedy pan Gresko powinien stawić się w terminie i żądanie spełnić. A jeśliby gdzieś która ze stron nie była zadowolona z naszego orzeczenia i jemu się [sprzeciwiała], to na sprawcę nakładamy grzywnę 1000 czerwonych florenów, pod którą natychmiast podpadnie bez żadnego miłosierdzia – połowa dla strony, połowa dla Świętego Kościoła, a oni [sami] mają być od tej sprawy całkowicie uwolnieni. Tak samo, gdyby pozwany pan Gresko nie

dopełnił [warunku] i nie stawił się w terminie, ma odpaść od sprawy, a dziewczyna ma być wolna pod każdym względem.

[A.D.] 1608, dnia 29 stycznia

Przed Radą Starszych stawili się osobiście synowie pana Jagopszy, syna Wartana, Sahak i Wartan ze swymi przyjaciółmi panem Jakubem, synem Warteresa, i panem Andrijem, synem pana Haczki, Torosowiczem i przychylni się do [treści] wcześniej do Rady Starszych podanych pism (kartek) pana Jagopszy z Suczawy, w których prosi Radę Starszych o przyjęcie trzech synów pana Agopszy w zamian za [przyjęcie] do nich jednego spośród pospólstwa. Rada Starszych spełniając ich prośbę przyjęła dwóch synów tutaj przebywających – Wartana, pana Sahaka i trzeciego, przebywającego na Wołoszczyźnie (w Mołdawii). Za to, że zostali przyjęci

Strona 177r^o

mają, jako wyraz dobrych uczuć miłości, wnieść dar dla Świętego Kościoła w gotówce 1200 florenów, według polskiego rachunku licząc każdy floren po 30 groszy. Niechaj Pan Bóg im odpłaci! Amen.

[A.D.] 1608, marzec, 2 tygodnie do święta (*bayram*)

Z polecenia Iwaszki, syna Aksenta, Seniorzy przyjęli chłopca Jakuba, syna Greski, syna Murada [?] do posługi w izbie (komnacie), żeby Radzie Starszych ciągle nie brakowało służby. I wyznaczili mu po 25 florenów rocznie za posługę. I zrobiono mu ubranie za około 8 florenów. Spojrzał z wdzięcznością.

[Wydarzenie] w [A.D.] 1608

Kwesta na jarmarku lwowskim na der Jagopa, księdza kijowskiego, przyniosła w srebrze 22 floreny i 23 grosze. Z tych pieniędzy wzięliśmy z powrotem 20 florenów pożyczki danej der Jagopowi w poprzednich dwóch latach. 20 florenów wzięliśmy z kwesty któremu [dano] pożyczkę na 2 lata – w ubiegłym roku 20 florenów. Teraz, w tym roku [wzięliśmy] z kwesty 20, ponieważ Rada Starszych dawała dla kijowskiego księdza pożyczkę, brakującą [sumę] sam mu dałem. Pan Hodzenko także dał 20 florenów zapłaty dla kijowskiego księdza. Z tych 20 florenów 15 florenów zostało przed zapisaniem [do] księgi posłane do Kijowa, żeby z kolei kijowianie mogli zwrócić der Agopowi te same pieniądze. A czego der Jagopowi brakowało, sam Jagopowi dodałem.

[A.D.] 1608, dnia 28 kwietnia

Der Jagop spośród ludzi, których Kozacy [χαζαχ] porywają nad morzem Czarnym, wykupił z jasyru jeńca Ormianina, mieszkańca Zadniestrza. Przywiózł go z Kijowa i przeprowadzili kwestę, która przyniosła 20 florenów w gotówce i 2 lewkowe talary. Przekazali je der Jagopowi na jeńca.

Strona 177v^o

[Dnia] 28 kwietnia

[ok. 12 znaków nieczytelnych] [Szimko], syn Hłuszki, wezwany do Rady Starszych przez [11 znaków nieczytelnych] [...] syna nie stawił się na pierwszy pozew. Służący (woźny, zakrystianin) złożył relację, domagali się go w pierwszym pozwie. Ale i po drugim pozwie pozwany też się nie stawił. I znowu po raz trzeci został pozwany. Służący (woźny, zakrystianin) złożył relację, że kolejno przed Radą Starszych się nie zjawił. Rada Starszych znowu nakazała, żeby służący (woźny, zakrystianin) wezwał go osobiście. A gdyby się nie stawił, to wtedy polecili powiedzieć służącemu (woźnemu, zakrystianinowi), że jeżeli go spotkają, to mają go wziąć siłą.

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]
Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

Strona 178r^o

[wyklejka na odwrocie]

[...] talarowi, który [...]

[pieczęć owalna Zakonu Mechitarystów:]
Biblioth[eca] Mechith[aristarum] Vindob[onensis]

INDEKSY

Indeks wyrazów ormiańsko-kipczackich

A

- a, ay* (spójnik) a tak, a jeżeli, a ponieważ, *passim*
a niey rozdzielnıey a nie rozdzielnie 79v°
a ponıevaž k'ı a ponieważ 70r°
a tak a tak, w ten sposób 28r°, 50v°, 51v°, 64v°
a vřagže a wszakże 69r°
a zvlařça, a zvlařçay a zwłaszcza 19r°, 25r°, 66v°, 142r°
Ata zam. At'a Bóg Ojciec 119v°
aboy ... aboy albo ... albo (*zamosçıaga aboy luçk'ago aboy Kaménéçk'a*) 147v°
abril kwiecień 48r°, 51v°, 63r°, 74r°, *passim*
abrovsuz (anıñ ģat'unu abrovsuz) pozbawiony ochrony, bezbronny 10r°
a ço sıey tçe a co się tyczy 146v°
aç, aç k'ı (d[ê]r yagop bilindi k'ı alay dir aç k'ı d[ê]r yagop raçıyu bëriyédi k'ı)
choć, jakkolwiek 61v°, 159r°
aç- (*azbarına térédža açma*) otwierać 39v°, 51v°
açan (k'ı k'osta ģatınına çarılđı açanıy da biylik'ingızga anglatıyirmén) waszmość,
waść, *acan* 83r°
açıy, açih (égar açıyımđan néma ayttim; açihda bolur dobré k'ı néma açihıđan
ayttim ésa) otwarcie, jawnie; otwartość, szczerłość 70r°, 172r°
açkolvék', açkolvé aczkolwiek, chociaż 26r°, 94v°
aççç (çol sunduğun k'ëtçöialk'a açççlar bila) klucz 133r°
adam (ıayřı da hormatlı adamlarga; biy t'engriga mıly da adamlarga nıey mniy)
człowiek, istota ludzka 70v°, 161v°
adamařk'a, adamařk'ay (ék'ı dżuft adamařk'ay iëng; bir adamařk'ay k'abatok;a
adamařk'adan atlasđan nê župan da nê k'urta k'ıymagaylar) adamaszek,
z adamaszku 20v°, 24r°, 55r°, 122r°, 123r°
adamlı (da adamlıimni ięrga t'ok'up) człowieczeństwo, ludzkość; życzliwość
w stosunku do ludzi 172v°
adat (adat etk'anıy ustunay; adatımızga k'ora) zwyczaj, obyczaj 42r°, 56r°, 121v°,
132v°

a[sdua]dz Bóg 125v^o, passim

a[sdua]dz anıey (*tum êtk'aylar a[sdua]dz anıey bila; do tégoy a[sdua]dz anıeylardan barça aypaş algay*) Bóg Niestworzony; ofiara za posługi liturgiczne ? 103v^o, 129v^o, 148v^o, 149r^o

afêk't (*értası ulu afêk't bila*) podniecenie, wzburzenie, wzruszenie 139v^o

aya, aha (*pan zadik' aha çardaşım bila; k'êlip ilov êrmèni ahalarıñning alnına pan şimk'ô ak'sént oylu; êrêçp'ôğanlar biylar aýalar*) pan, senior, aga 25r^o, 46r^o, 51v^o, 90r^o, 107r^o, 161v^o, 163v^o, 167v^o, 170v^o

ayaç, ahaç (*ayaç k'êbit uçun; budovaniê étma alay taş nêçik' ayaç; çıxma k'ıçi ahaç ovga*) drzewo; drewno, drewniany 18r^o, 21v^o, 45v^o, 52r^o, 52v^o, 76v^o, 129r^o, 136r^o, 137r^o

ayaç k'êbitçi (*ayaç k'êbitçilarga; ayaç k'êbitçilar hadir êdilar dèk'ritt'a dosit ét'ma*) właściciel kramu drewnianego 137v^o

ayırlıç, ayırlıç, ahırlıç (*mènim ulu ayırlıçımnı bu dur çadar; anıng k'ı ahırlıçından çıxma êtk'aymèn*) ciężar, ucisk; trudność, zarzut 30v^o, 118r^o, 141r^o, 141v^o, 172r^o, 172v^o

ayız, ayz, ahız (*ayız çrèri bila vznat etti; pan tumannıng ayızından işittilar; tèmır pèç ahzi; k'èndi ayzımiz bila žadat étar*) 1. usta 2. otwór, wlot 21v^o, 37v^o, 39r^o, 60v^o, 140v^o

ayot'k' (*èsk'ı bitik' ayot'k'*) modlitwa 60r^o, 65v^o

ayot'k' maduç, ayot'k' madöyç (*ayot'k' madöyç vartabjedlarning; 1 ayot'k' maduç*) modlitewnik 60r^o, 65v^o

ayıies (*8-inçi ayıies k'irk'*) lis; chytry 60r^o

ayıieskirk' tytuł „Zbioru średniowiecznych opowieści” 60r^o

aha zob. *aya*

ahaç zob. *ayaç*

ahalıç (*vlonçit etti k'ahanalıç da ahalarñning çuvat iş bila*) wszyscy panowie, ogół agów, ich funkcje lub władza 163r^o

ahırlıç zob. *ayırlıç*

ahız zob. *ayız*

akçio (*zaçovat ét'iyirlar k'èndilarına salvèm akçionèm*) działanie 117r^o

akt (*anıng k'ı akt otpravlaçça bolgay; pod tímže aktèm*) 1. spełnienie, czyn, fakt. 2. uroczystość, ceremonia 133r^o, 164v^o

akta, ak'ta (ak'tamizdan čixmıyır; prınjat ét'tilar ak'talarına) zbiór dokumentów urzędowych, księgi prawne 1r°, 31r°, 58v°, 72r°, 74r°, 83v°, 94v°, 95v°, 108r°, 109v°, 164r°, 167r°

aktor, ak'tor (aktornung k'ontrévėrsiyasndan; k'i strona aktor pok'azovat étiyirlar; k'i pan ak'tor ol raçıyalarnı çaysın k'i hali vnaşat étiyir rozėrvanĵeysına bu işning) powód, strona pozywająca w procesie sądowym; powodowy 136v°, 175v°, 176v°

ak'ur zam. ak'urat (ak'ur dur k'i k'étiyėdi angurĵaga) właśnie, w tej chwili 84r°

aç (3 aç maçramay; 3 rėza aç çayı; poşva aç k'ėtanlar) biały 8v°, 74v°, 78r°

açbaş zob. açpaş

açça, açç, aççay (aççadan bėrdilar hisėb; bir aççay bėrmiyir ol mur uçun; açç çaysın alarga tutundu) pieniądz, pieniądze; srebrnik 12r°, 16r°, 19r°, 25r°, 27v°, 30r°, 39v°, 54r°, 87v°, 119r°

açıl (açılında igi sah; açıllarıngız bila; k'i biylik'ingız b[a]çıp biyik' açılıngız bila) rozum, umysł 94v°, 140r°, 173r°

açıllı, açılıy, açıllıy (nėçik' açıllıy kişi; nė turlu açıllıy da bolgan; açıllı k'oz bila biylik'ingız baçılğan dr bolmasa ėdi) mądry, rozsądny 70r°, 140r°

açlı białawy, z kolorem białym 8r°

aç oprax (aç oprax nėçik' har ĵaşşining; çardż ét'k'aybiz aç opraxk'a da toşak' orunga) bielizna pościelowa 20v°, 41r°, 47v°, 135r°

açpaş, açbaş (açbaş torunları; açpaşa çuluç etk'an; mĵelk'isjetĵeg gat'oyigòs kėldi 3 açpaş da 1 hapıaya bila) duchowny, biskup, pop, władyka 8r°, 9v°, 11r°, 28r°, 41v°, 43r°, 44v°, 105v°, 129v°, 163v°

açpaşlıç, a[ç]paşlıç (açpaşlıç ovga çarşı) biskupstwo, funkcje i obowiązki biskupa 8r°, 53r°

açrıy (sizga açrıy bilirsiz nėçik' ėsk'idan adat tr; açrıy sah bolsun çayın at'amning sozu ėdi k'i taparbiz sala k'i) przykrość, ból, żal; choroba, męka 126v°, 175r°

al (al ĵezdi) czerwony, purpurowy 24r°

al- (aççay almagaylar; çz lat'aylar alginçay; k'i sk'utok' algay bu iş; k'ėndina singlar malżėnsk'iy stan alma) brać, uzyskiwać, osiągać; przybierać (ksztalt) 16r°, 23v°, 24v°, 31r°, 34r°, 39r°, 67r°, 69v°, 73r°, 111v°, 114r°, 124v°, 134v°, 153r°, 168r°, 169r°, 173v°, passim

aladža (3 fota aladža) wielobarwny, pstry 78r°

alalgi zam. avalgi (biz alay staraçça bolurbiz k'i andan barçadan volniy bolursėn; alay anglatıyirlar; alay k'ėndi nėçik' sĵingarĵning at'iy bila) tak, w ten sposób,

tak samo jak, podobnie, zarówno 3v°, 10r°, 25r°, 36r°, 52v°, 83v°, 101r°, 111r°, 111v°, 175r°, 176r°

alay bulay (*alay bulay k'érak'mas rozumit étma*) w różny sposób, tak i owak 175r°

alay-ox (*da alay-ox pan holub da aytti k'i; alay-ox çzin ayblama uçun; alay-ox pozvaniy [...] da çz volniy bolgay*) oto tak, tak samo, tak właśnie, dokładnie tak 17r°, 36r°, 40v°, 51v°, 63r°, 70r°, 73r°, 107r°, 163v°, 166r°, 175v°, 176v°

alda- (*mèni aldading*) oszukiwać, wprowadzać w błąd 72v°

aldirt- (*k'ladilar k'èndin a[l]dirtma toraga*) polecić usunąć, kazać zabrać 155r°

alyş (*t'èngrining alyşī*) błogosławieństwo 20v°, 41r°, 47v°

alyşlan- (*nişan alyşlangandan songra; nşan alyşlangay ofjarovaçça bolup; hali égar k'lamasalar na nşan da alyşlanmas*) zostać poświęconym, pobłogosławionym 120r°, 121v°, 124r°, 125r°, 166r°, 167r°, 168r°

alyşlanmaç (*da nşan alyşlanmaç alnīna*) poświęcenie, błogosławieństwo 142v°

alyşlat- (*évèt nşan alyşlatmadīlar; k'iyov ovunu alyşlatmagaylar; jakub sargawark'nīy k'ahana alyşlattīlar*) kazać poświęcić, pobłogosławić; wyświęcić 72v°, 105v°, 121r°, 168r°

alī (*alī çoygaylar*) wysoki, wysoko; wzniosły; delikatnie 32r°

alīm satīm (*alīm satīm biylik'ingiz bila dīr; égar alīm égar satīmīm*) targ, handel, dochód 161r°, 161v°

alīn (*alnīnay*) (*hrihōrnīng alnīnay; undatīp alnīylarina*) przednia część, przód; przed, z przodu 2r°, 4r°, 34r°, *passim*

alīn- (*spulniy šb-ga alingan dīr; çumaşlar alīnip k'èldi*) zostać wziętym; brać się za coś 106r°, 115v°

alīş bēriş (*alīş bēriş bar édi ésay ortalarīnay*) wymiana; targ, targowanie 10r°, 42r°

alīşmaç (*panna k'ask'ònu orènk'li alīşmaç'a [žadat étti]; bunung k'ibik' spravalar malžènsk'iy alīşmaçta; çabul ét'ti k'èndina orènk'li alīşmaç'a*) pobranie się, małżeństwo 47v°, 72r°, 85v°, 89v°, 119r°, 133v°, 141r°, 145v°, 153r°, 161r°, 167r°, 171r°

almaç (*başçşlarīmniy almaçīm biy t'èngrining èrk'i bila bolgan; başçşlarnīng k'èri almaçīn zamanīy dugul natènčas*) branie, zabranie, wzięcie 69v°, 138v°

almar (*almar içina da bolgan; çayīt izbada bolgan almar içina; bitik'in çalīn ot'unç algan jana almarga çoyduç*) skrzynia, kufer, pudło 74r°, 76v°, 167v°

alpavud, *alpovud* (*alpavuddan başça çaysi k'i èrk'li k'işilar dīrlar; évèt alpovud džīnsīy*) szlachcic, ziemianin; szlachecki, szlachetny, bohaterski 70v°, 122r°

altī (*on altī ming igirmi*) sześć 41r°, 158r°, *passim*

altin zob. *altun*

altmiš (*altmiš dort ming*) sześćdziesiąt 42v°, *passim*

altun, *alt'un*, *altin* (*altun zindžil*; *alt'un k'umuštan barčaynīy*; *altun bila opravnīy tašli bičaylar*; *k'umuš hačk'alar altun snorlar bla*) złoto; złoty, złocisty 8r°, 23v°, 24r°, 27v°, 41r°, 42r°, 47r°, 58r°, 60r°, 65v°, 74r°, 77v°, 78r°, 96r°, 122r°, 122v°, 133r°, 145r°

altun k'umuš (*ëgar altun k'umušun ëgar ton opraxin*; *në k'i altun k'umuš k'i nam bar ëdi barča jedim*; *nëçik' altundan k'umuštan ç[i]nadan ov sprëntüdan*) drogocенności, bizuteria, wyroby jubilerskie 67r°, 77r°, 77v°

altunçi (*kumuš uçun altunçiga bërildi*) złotnik, jubiler 92v°

altunla- (*altunlagan blor xaç blay birgay*; *k'i k'umuš altunlagan*) złocić, pozłacać 8r°, 47v°, 66r°, 111r°

altunlu (*altunlu k'olmaç*) ze złotem, złocisty, pozłacany 47v°

am (300 [103 ?] *fl[or]i sb[idag] amda vëk'il ëtiyirmën bu jaxš k'išilarnīy k'i munung k'ibik' mënim* 300 [103 ?] *fl[or]i sb[idag] amni ivan çardašim bërgay*) całość; cały, ogólny 32v°

aman (20 *masn aman 1-i ulu biri k'içi*) ochrona, osłona; naczynko; relikwiarz ? 8r°

amanat (*amanat bërīp ëdim*; *amanatīy çatunung bar ëdi ërinda*; *çaysin k'i amanat bërīp ëdilar k'ëndina angurjada bu sposob bila*) zabezpieczenie (zwłaszcza majątku żony), zastaw, kaucja 43r°, 43v°, 51r°, 64v°, 66r°, 92r°, 98v°, 99r°, 103r°, 115r°, 116v°, 117r°–117v°, 155r°–155v°

amën (*biy t'ëngri tolagay k'ëndilarīna amën*) amen, niech się (tak) stanie 37r°, 47v°, 73r°, 177r°, *passim*

ana (*da anīng anasī*; *naživat ët'tip mëni jaman ananīng da jaman at'anīng oylu bila*; *sīrotalarga da analarīna*; *na tas ëtk'aylar ana paylarin p[a]n boydanga*) matka; matczyny, macierzysty 30r°, 37r°, 52r°, 64r°, 81v°, 119r°, 119v°, 148r°, 163r°, 164v°, 169v°, 171v°, *passim*

anča, *ančay* (*bu zamangay ančay jazmiyir*; *na dalšiy tirlik'ima anča opustit ëtmama*) tak bardzo, do tego stopnia, aż do, dotąd 28r°, 173v°

ančaç (*ani ančaç ëtma bolman k'i*; *k'oriyirbiz k'i ančaç artix ol dunjanīng sën*; *k'i ančaç bu tiyirmanda anīng nëmasiy çalmadi tëk' jalyz mënim sumam*) tyleż, tyle samo; wszystkiego, tylko tyle 73r°, 82v°, 107r°

and zob. *ant*

anda (*çačan zamanīy k'ëlsa anda k'larbiz*) wtedy, i tam 110r°

andaš (*něčik' opěk' unga andaš turup kasgo anasī*) zaprzysiężony razem z kimś innym, sojusznik 12r°
anda-ž (*anda-ž sordular; anda-ž ĵakub*) tamże, i tam właśnie 169v°
andič- zob. *antič-*
andičk'an zob. *antičk'an*
androzi zob. *šam androzi*
ang- (*ně angdilar k'ëndina k'ětχoyalıχ*) przypominać sobie, wspominać, pamiętać 45r°
anga[.]dži zam. *anglavuči* pojmujący, rozumiejący, znający, świadomy 52r°
angil- *angil*, *anil-* (*ıoyarı angılğan; angılğan k'unnu; angilmagay*) przypominać, wspominać, wymieniać, znaczyć, oznaczać; być wspomnianym, wymienionym 32r°, 34v°, 40r°, 61r°, 120r°, 139v°
anginča, *anginčay* (*anginčay volno bolgay; anginča vıenzendan čχmagaymēn*) aż do, tak długo jak, tak daleko jak 29v°, 148r°
angla- (*anıy ıgı anglama; k'i barčanıy angladıngız da hali da bolursız anglamaga*) pojmować, rozumieć 67v°, 71v°, 85v°, 114r°, 140r°, 172v°
anglagan (*aldıχ χatımızga k'ahanalarnı duχovniy t'ora anglaganlarnı*) rozumiejący, bystry, mądry; biegły, znawca, specjalista 31r°
anglat- (*ně alay anglatıyirmēn; anglatk'aylar*) objaśniać, wyjaśniać, tłumaczyć; zawiadamiać 79r°, 83r°, 83v°, 85v°, 118v°, 169r°
anglattır- (*3 k'ēz anglattırlar*) kazać wyjaśnić, podawać do wiadomości, ogłaszać 69r°
angsızım (*angsızım songradan*) nagle, niespodziewanie, nieoczekiwanie 45r°
anı (*anı danawak'ka ol bir tanıχlıχk'a barma bolmas*) zupełnie nic, wcale, w najmniejszym stopniu 31r°
anıey (*a[sdua]dz anıeylar*) niestworzony 148v°, 149r°
anı zob. *ol*
an[ıl]- zob. *angil-*
anıš (*anıš andan potrēbovat ētsa bēz omjēšk'anja*) a nuż ? a może ? 176v°
ant (*ant tibina; ant sk'azat ēt'tilar p[a]n kaprusk'a; antniy otk'ladovat ēt'ıyirbiz; ant otpravionıy*) przysięga 45r°, 114v°, 137r°, 143r°, 176v°
antič-, *andič-* (*andičp k'i ol itni babasni oldururmēn; k'i χz andičk'ay bu turlu k'i; smit ētsalar andičma*) przysięgać 105v°, 114v°, 156r°, 142v°, 163r°
antičk'an, *andičk'an* (*2 andičk'anni jēbērgaylar; 2 andičk'an χardašni; biz ērečp'ōxanlar antičk'an χardašlar bila*) zaprzysiężony, przysięgły, przysiężny,

ławnik 10r°, 17r°, 26v°, 27v°, 30v°, 38r°, 42r°, 54r°, 63v°, 74r°, 120r°, 136v°, 145r°

antičma (*antičma ayač k'ëbitčılarga*) przysięganie, zaklinanie się 137v°

antsiz (*k'i manga antsiz inam bėrgaylar dayin do tėgo*) bez przysięgi 94r°

apėlaçiya (*çax apėlaçiya k'ėlginça; dopustit et'mami apėlaçiyani joxsa jox*)
odwołanie, odwołanie się do wyższej instancji, apelacja sądowa 109r°, 127v°, 128r°, 143r°, 143v°

apėlovat et- (*apėlovat et'iyirbiz gat'oyigōsk'a at'ōrga*) odwoływać się, apelować w sądzie 127v°

ara (*pospolitiy k'išining arasına; artiχsiylıylar aramizda boliyėdi; nėma χaldrmiyin bu vėçtan aralarına*) między, pomiędzy, pośród 38r°, 38v°, 61v°, 120r°, 144v°, 169r°, 174r°

arak'jel zob. *k'ordzk'arak'jeloc*

aran (*nėçik' birsınay aranda*) szopa, chlew, stajnia 19r°

araybay zam. *araba* (*2 araybay atiy*) wóz 43r°

arbitrar (*biz arbitrarlar potpisaçça boldu bu jazov ti[b]i*) arbiter, rozjemca, jednacz 160v°

arbitrarsk'iy (*arbitrarsk'iy vinalazok'k'a k'ora; arbitrarsk'iy xayil bolmasa*)
arbitrarny, własnowolny; arbitramnie, z własnej woli 144v°, 149v°

ard[χa]riy zob. *artχari*

arėnda (*ulu suma k'liyėdi arėnda p[a]n maršalko; bir arėnda tapmaga*) 1. najem, dzierżawa 2. opłata za najem, czynsz 3. karczma, szynk 118r°, 174v°

arėst (*aning k'ibik' arėstin k'onçit ėtsinlar; k'i arėst et'kay aning k'ibik'; mulk'larim usna arėst ėtip ėdi*) areszt, aresztowanie; rekwizycja 43v°, 69r°, 69v°

aryavani (*aryavani muχayjer*) wiśniowy, purpurowy 24r°

ari I (*t'ėngrining ari atina*) święty 8r°

Ari Džan (*At'a Oγul Ari Džanning šnork'undan*) Duch Święty 119v°

ari II (*dayin ari baçit et'ip; k'i tozgaylar dayin ariga; jilina k'ėlsa dayin ariga*) dalej, dłużej, potem 125r°, 156r°, 159r°, 161v°

aribėri (*ohlanlarinıng day χatun anung aribėrisiy; aribėrisi vank'ta bolgan; aning k'ibik' aribėrini vdat ėtmađi bu zamanda dėg*) rzeczy, przedmioty 21v°, 33v°, 164r°

arilik' (*s[ur]p juχovnung 7 arilik'indan dayin do tegoy k'imlar ot'unç bėrip tilar; s[ur]p juχovdan da aning 7 arilik'dan k'ėri ėtma*) świętość; święta tajemnica Kościoła, sakrament ? 118v°, 123v°

arindžjeçi (*arindžjeçi sdjep'anos*) pochodzący z *Arindž* w Armenii 8r°

armar (*anyar tutunup [d]ir ol ęsgı armarlarnı bėrmaga*) szafka, skrzynka 16r^o
art (*k'ėndi ęzi artından pani nazu; soz soz artından turup tur; stol artına urdu k'ėndin talėr bila; slušniy pričina artından*) tył, tylna część; za (czym) (co) z powodu 23r^o, 29v^o, 30v^o, 36r^o, 40r^o, 77r^o, 86v^o, 99v^o, 118r^o, 118v^o, 132v^o, 145v^o, 162r^o
artıx (*k'ı artıx ortalarına bu vėçtan nėma ęalmadı; k'ı ançaę artıx ol dunjanıng sėn; k'ı artıx ortalarına 1 davi ęalmadıy*) więcej, w dodatku; już, odtąd, więcej nie 8r^o, 28r^o, 31r^o, 34r^o, 66r^o, 82v^o, 93r^o, 93v^o, 99r^o, 106r^o, 120r^o, 121r^o, 128r^o, 136r^o
artıx atı (*grėsk'ó vartik oylu artıx atıy bila „palk'a”; ivašk'ó ĵakubėç oylu artıx atıg bila „k'umpel”; t'oros zadik' oylu artıx atıy bila „rabičk'a”*) dodatkowe imię, przydomek 88r^o, 93r^o, 101v^o, 111r^o, 118v^o–119r^o, 112r^o, 159r^o
artıx ėk'sik' (*ır ĩli-ga artıx ėk'sik'; artıx ėk'sik' ruçnik'lar*) mniej więcej, około, trochę, kilka 118r^o, 145r^o, 167v^o
artıxsılıę, artıxsıyılıę, artıxsılıę, artıxslię, artıxsıyıę (*k'op turlu artıxsılıę aytıı; ulu nıeyznosniy artıxsıyılıęlar aramızda bolıyėdi; ulu artıxsılıę al bolıyir*) nadmiar, zbytek; nieumiarkowanie; nieporządek, przestępstwo, rozpusta 36v^o, 119v^o, 120r^o, 121r^o, 121v^o
artır- zob. *arttır-*
arttır-, artır-, arttr- (*artırgay ol 2 ok'suzgay; k'ı mayaniy artırgaylar dugul ėk'sitma; dugul ėk'sitma ol mayanı tėk' arttırma*) powiększać, dodawać, pomnażać, przewyższać 50v^o, 146r^o
arttr- zob. *arttır-*
artıxari, ard[ęa]rıy (*k'in artıxari aldıy; mėn alıp ard[ęa]rıy*) do tyłu, z powrotem, wstecz 71v^o
as (*şuba k'anafaça aę aslar bila potşıtiy*) gronostaj 132r^o
as- (*2 zındıldan artıx asmagaylar; taşli biçaęlar ĵanlarına asmagaylar; nė 1 klėnort da nı 1 portıygal asmagaylar*) wieszać, zawieszać, rozwieszać 121v^o, 122r^o, 122v^o
a[sduadza]dzin (*a[sduadza]dzinda kėlir*) Matka Boska; święto Matki Boskiej 8v^o, 82r^o
asıl- być powieszonym, zawieszonym 8v^o
asıy (*asıyga alıp otpravit ėt'k'aylar*) przychód, dochód, zysk, korzyść; procent lichwa 105r^o

aš (*k'imni ašk'a olup turlar; pilipovič aštan songraga aldī na rēspons; tum ètsa da aš jebørsalar; k'èčagi ašk'a*) jedzenie, posiłek; przyjęcie, uczta 121r^o, 121v^o, 129v^o, 139v^o, 140v^o; 148v^o, 149r^o, 174v^o

aš- (*bu ašk'an bayramga dira; do jīliy ašsa vīprovadiča bolsarlar; jīliy ašsa; I ol ašk'an obietničalarīy uçun*) mijać, przechodzić; upływać 56r^o, 80r^o, 147v^o

a všagžè zob. *všagžè*

ašaya (*k'uçnama ašaya xaçrada; nèçik' dayin jazilip tīr; barça k'undiçiyalarga ašaya jazilgan*) u dołu, na dole, niżej, poniżej 53v^o, 85v^o, 120r^o

ašayargi (*I vank' içindagi da ašayargi baççani; vank' baççasında ašayargi pustit èt'tilar k'ëndina zè všistk'im sažavk'asīy bila*) znajdujący się poniżej, dolny 129r^o, 156v^o, 157r^o

ašaχ (*šk'arptk'a dżjanīy 4 çuft ašaχ*) dół, nisko umieszczona, dolna część 75v^o

ašīra, ašīray, ašra (*opèk'unu ašra; stīmboldan bit'ik'i ašīray; k'i dżadular ašīra staraçça bolīyir aytip k'i*) przez, poprzez, za sprawą, z pomocą 5r^o, 12r^o, 30v^o, 41r^o, 47r^o, 49r^o, 54v^o, 79v^o, 97v^o, 104r^o, 116v^o, 126r^o, 128r^o, 164r^o

at I (*[k'on at] staynalar; at ridvan xošturup k'amènèčk'a dira odoslat èt'tirdilar*) koń 53r^o, 105v^o

at, at' II (*bīy t'èngrining ari atīna; xačk'ò bila artīχ atīy sciūs bila zèznat èt'ti pan lazar; anīng k'i šašaw [=šašu] at'i uçun*) imię, nazwa, nazwisko 8r^o, 32r^o, 45v^o, 101v^o, 111r^o

at- zam. *ar-?* (*da ni xařdžlχk'a da sanga attīχ [zam. artīχ] bērilmas*) więcej, w dodatku 166v^o

ata, at'a, atay (*atadan songra; at'a oyul ari dżan; atamning borçlarin tolama; protèstovaçça boldular at'asīna xařši*) ojciec, papa 3r^o, 4r^o, 37r^o, 47v^o, 58r^o, 88v^o; 89v^o, 99v^o, 105r^o, 119r^o, 121r^o, 163r^o. Zob. też *din at'a*

at'a ana (*at'asīy anasī ovuna olup mèn; at'a ana paylarīndan; at'a ana spadok'undan*) rodzice 70r^o, 86r^o, 87v^o

atèntovaçça bol- (*sprava atèntovaçça bolīyir*) uzyskiwać szczególny szacunek, być wyróżnionym, poważanym, szanowanym 162v^o

at'èntovat èt'- (*da xařšīsina at'èntovat èt'iyir èdi sprawanī obèlženīeysi uçun*) okazywać szczególny szacunek, poważać, szanować 162r^o

atīš (*artīχ atīš bila rabičk'a*) przezwisko, przydomek, drugie imię 47v^o

at'las (*adamašk'adan at'lastan nè župan da nè k'urta k'iymagaylar; nè at'las bila da nè adamašk'a bila potšivat èt'magaylar; at'lastan adamašk'adan k'anafaçadan da šçot'èčk'i tabīndan ozga mèntlik'lar k'iymagaylar*) atlas, rodzaj tkaniny

jedwabnej lub półjedwabnej z jednej strony błyszczącej, drugiej matowej
 122r^o, 123r^o
at'or, *at'or* (*at'or haḫinda aldi*; *da at'or haḫin bērdilar*; *gat'oyigōsk'a at'ōrga*; *at'ōrga*
ēč[m]iadzinga d[ē]r mjełk'isjetjegga gat'oyigōsk'a) fotel, tron; siedziba,
 stolica 69r^o, 84r^o, 84v^o, 85r^o, 105r^o, 105v^o, 127v^o, 143r^o
avadanlx (*çna avadanlxīndan da mošondz*) naczynia domowe, statki 78r^o
avak'ērēç, *awakērēç* (*d[ē]r vask'o avak'ērēç alnina*; *d[ē]r kaspar awakērēç*; *dasturu*
bla d[ē]r awak'ērēçning) awakerec, oficiel, protopop 10r^o, 30v^o, 31r^o, 38r^o,
 68r^o, 70v^o, 72v^o, 79v^o, 99v^o, 116v^o, 124r^o, 129r^o, 164v^o
avak'ērēçlx, *awakērēçlx* (*avak'ērēçlx*; *awakērēçlxīn k'onfirmovat et'ti*) funkcja
 i godność awakereca 47v^o, 105v^o
awal, *awal* (*awal buḫun tirlik'ina*; *nēçik' awal aytim*; *nē turlu k'i avalda dēk'larovaçça*
boldum) przód, początek; najprzód, wpierw; poprzednio, uprzednio 12r^o,
 23v^o, 52v^o, 65v^o, 69v^o, 92r^o, 100v^o, 101 ro, 106v^o, 145r^o
awalgi, *awalgi* (*prīnīat ēttilar awalgi dēk'rītnī*; *awalgi jazovuma k'ora*; *k'ēlip awalgi*
sēsīyaga) 19v^o, 29r^o, 30v^o, 85v^o, 115v^o, 141 vo, 145r^o, 162, 167r^o
a vzlašča [błędnie] (*a vzlašča k'i*; *a vzlašča baçit et'ip*; *a vzlašča butun dunja*
sozliyēdi) 73v^o, 82v^o, 141r^o, 172r^o; zob. *a vzlašča*
avaralx (*mēnim avaralxīmni da ulu žalimni k'i mēn tērpit ētiyirmēn*) wygnanie,
 błędzenie, bezużyteczność, bezsiła 141r^o
awal zob. *awal*
awalgi zob. *awalgi*
awēdik'ōviçōvsk'iy (*k'ram awēdik'ōviçōvsk'iy*) awedikowiczowski, należący do
 Awedika lub jego rodziny 57r^o
awjedaran (*k'ēk'ak' dīdrak' mjeņiç awjedarannīng*) Ewangelia 8r^o, 65v^o
awjēdum (*awjēdum mutk'u bērildi vank'k'a*) Zwiastowanie, święto Zwiastowania
 163v^o
awkostos, *awkostōs*, *awk'osdōs* [= *ok'ostos*] (*awkostōsning*) sierpień 31r^o, 42v^o,
 45v^o, 48v^o
awrēnk' [= *orēnk'*] (*k'ēldi awrēnk'a*; *awrēnk' dastur bērgan nēmanī awl* [= *ol*]
bolgan) kanon, ustawa, kodeks 69r^o
awtēntik', *awtēntix* (*p[a]n holub 1 awtēntix pokazovat et'mas*; *pok'azat ētsinlar*
t'oradan 1 awtēntik' ja plēnipotēncia) oryginalny, prawdziwy; autentyczny,
 pismo urzędowe z pieczęcią i podpisem 146v^o, 159v^o, 160r^o

- ay I (*I aygay dingra; unis ayning 17-sinay*) miesiąc; miesięczny; księżyc 39v°, 40v°, 44v°
- ay II zam. *ayuv (podbitiy ay umaylar blay)* niedźwiedź 24r°
- ay III (*ay ço sje tčè*) a; zob. a, ay
- ay- zam. *ayt- (aymiyin k'ëndina)* 167r°
- ayaχ (ayaχ basmagaylar)* noga 53v°
- ayaχiolu (sk'lèp bay ayaχiolu)* ustep, ubikacja 53v°
- ayaχtagina (da ayaχtaginalarina da k'umuš hačk'alar altun snorlar bla tək'tirmagaylar)* pantofle, buciki 122r°
- ayan (pok'azat èt'ti ayanïy k'i strona nëčik' χz mjenit èt'iyir k'i)* rzecz, sprawa, okoliczność 140r°
- ayay, ay ay (ay ay a[h]jalarnïng nëčik' d[è]r parsjeynïng džuvap)* o, och 164r°
- aybla- (mènim hormatli χzïmnï aybladï; [b]jutun ovumnu ayblamagiyding)* spotwarzać, szkalować, zniestawiać 72v°
- ayblamaχ (χzïn ayblamaχ uçun; ayblamaχ uçun alay aytiyirmèn)* potwarz, szkalowanie, zniestawienie 73r°
- aybli (aybli sozlarïn; ulu aybli sozlar zadawat èt'ip)* zniestawiający, obraźliwy, haniebny 163r°
- ay ço vjenčsa (ay ço vjenčsa k'i toxtatip birgamizga k'i)* a co więcej 135r°
- ayir-, ayir- (ayïrdilar alarnï bu vēč blay k'i; χïba bï olum ayïrgay; χzïmnï mènim andan ayïrgaysiz)* 10r°, 38r°, 70v°, 139r°, 173r°
- ayiruči (mènim ayiruči usdna k'i)* rozdzielający, rozłączający; wyjaśniający 30v°, 135r°
- ayiril- (bu χat'un bla ayirilip mèn; ayïrildim jøyari aytilgan χorχudan da išančtan; k'i mèn plotk'alardan ayirilgaymèn)* być rozłączonym, rozwiedzionym; oddalać się, separować się 30v°, 70v°, 139v°, 141r°, 159v°, 172v°
- ayïrilmay, ayirilmay (slušnïy pričïna ayïrilmayk'a ganunk'larïmizga k'ora bizim; sababi joxyo èdi ayirilmaynïng; ayïrilmay vēčïndan)* rozejście się, rozdzielenie się, rozwód 31r°, 140r°, 145v°, 174v°
- aylan- (ol χumašlar dimitrnïng potrèbasna aylanmadïy)* obracać; odwracać się 115r°
- aylandir- . aylandir-, aylandr- (nivèč aylandir; jïrak'imnï k'ëndina χaršï aylandrma; alay aylandirma nè turlu k'ëndina biyansa)* obracać, odwracać, zmieniać, (kazać) zmienić 15r°, 35r°, 92r°, 128v°, 139v°
- aynak'un (aynak'un; aynak'ununa dira)* piątek 55v°, 104r°
- ayni, aynï (ayni trudnost bolmagay; bizim aynïmizga)* 1. ten sam 2. tak samo 3. zasadniczy, podstawowy 5v°, 136v°

ayol (*k'i bolgay sabap ayirilmayk'a ayol bitik'*) tenze, właśnie ten 31r°
ayt-, *ayd-* (*k'op turlu artixsiliiyin aytti; ayt k'anina k'ora; k'onu dur ayttim evet nema bolmadiy andan*) mówić, powiedzieć; recytować, śpiewać 9v°, 36v°, 38r°, 60r°, 70r°, 83r°, 92r°, 115v°; 126r°, 147r°, 162r°, 163v°, 165v°, 175r°, 177v°
aytil- (*ayirildim joyari aytilgan*) być mówionym, powiedzianym 139v°
ayttir- (*ayttirdiy k'i; ayttirdim oylum bila k'i c'ay juxovdan da ol habartlxni et'magay*) 69r°, 163r°
ayuv (*1 dzuft ruk'awice ayuv*) niedźwiedź 74v°. Zob. też *ay* II
az (*az nemay; az v[a]xttay oldi*) mało, trochę; mizerny, krótki 10r°, 22r°
azar azar (*k'i angar azar azar tolaygay*) pomału, po trochu, stopniowo 46v°
azbar (*usna jer azbarga vank' ovuna; yaxray da azbar; azbarina teredza ačma do laski; azbar da k'omnat tibina 1 bazniy; egar azbarda egar staynada xumaši bolsa*) dziedziniec, podwórze, podwórko 2r°, 19r°, 39v°, 40r°, 41v°, 45v°, 53r°, 53v°, 90v°, 156v°, 163r°
azk lud, plemię naród 65v°; zob. *tawanut'i[wn] hawadoy haygazian azks*

B

bab [*babi ?*] (*veznali t'urk babi xayisi 910 talerni joyari jazilgan t'olisar*) dziad, przodek; arcypasterz 44v°
baba I (*babamning ovunung esk'i menim daduma*) pradziadek, przodek 62r°, 97v°
baba II (*ay babalar birisa uzatmagaylar k'ristanlk'tan nečik' vivodinadan ovlarga ni ičk'i da ne 1 nema ulašmagaylar*) stara kobieta, baba 122r°
babadja (*xaçadurnu babadiasiy vēčindan; d[ê]r simonung babadiasiy; tek' 1 babadja pešaxpar xatunu bila*) żona duchownego, popadia 54v°, 58r°, 99r°, 114r°, 121r°
babas (*evet egar bašxa nema k'imsa bērsay babask'a; otuñc mank'erman babasina; 4-unči payin babask'a bērgay; d[ê]r agop zamosčja babasi*) ksiądz, prezbiter, duchowny, pop 32v°, 33r°, 129v°, 148v°, 159r°, 162r°, 162v°, 163r°, 166v°, 167v°, 170v°, 177r°
babaslx (*mank'erman babaslxiy vēčindan; xayisi k'i babaslx k'elišlar bar*) funkcja i godność duchownego 106r°, 166v°
babu (*bar dir xatına uçmaxli džanlıy babunung sb[idag]; alay babusu ana sartin*) dziad, dziadek; starszy szanowany mężczyzna 54r°, 112r°
bačenja (*jaxši bačenjasina; porjadok' k'endi jaxši bačenjada*) patrzenie, przypatrywanie się. przyglądanie się; ogląd, uwaga 141v°, 142r°

baçit èt- (*t'alašni baçit ètip; baçit ètip aniy k'i ol opèk'aga dosit ètma bolmas; èvét k'i baçit èt'ip k'i juçov çulu dur*) spoglądać, przypatrywać się, wejrzeć w coś, uważać, żeby 49r°, 52v°, 70r°, 71v°, 81r°, 82v°, 91v°, 92v°, 114v°, 116r°, 120r°, 124r°, 125r°, 127v°, 152r°, 175v°

baçniy (*biy t'èngriga da barça baçniy adamlargay; barça baçniy k'išilarga; har baçniy k'iši briydiçça boliyèdi k'èlinning toyuna 2 zindžildan artix asmagaylar*) uważny, czujny; porządny, przyzwoity 119v°, 120r°, 121v°

badarak, badarak (*4-unçi badarak djedr; 1 èsk'i badarak djedr; 1 badarak djedrning mjegniçi da içinda badmut'i[wn]larda*) dar, ofiara; msza 60r°, 65v°

badarak djedr (*badarak djedrning mjegniçi*) mszał 60r°

badmut'i[wn] (*içinda badmut'i[wn]larda bar 1 bitik'nèmiç bayiy bila*) opowiadanie; dzieje, historia 65v°

bay I (*sk'lèp bay ayaçiolu*) sad, winnica 53v°

bay II (*indži baylar; baylar indžisi; priçinasiz çznning k'lamamaçından bu bayni çoyup èdilar urjad duçovniy çznning usna; da nè bu baydan çèšip hayirma sah bolsun; nèmiç bayiy bila baši hawadov çosdovanim jazilgan*) węzeł, sznur, kokarda, więz; oprawa, plik, lega, tom ? 20v°, 53v°, 65v°, 153v°, 173r°

bayin- (*har hormatli bayingiz biylik'ingiz bolma èdi*) spoglądać, przypatrywać się, rozważać; być obserwowanym 70r°

bayir, bahir (*bayir da mošondz avadanlixiy lixtar mošondz; çazan k'içi duha bila bayir; 1 bahir tepsii 3 bayir k'onovk'a; 6 bayir pok'rik'a*) miedz; miedziany 60r°; 78v°

bayišla- (*anī bayišladi çardašinay; bəriyir da bayišliyir vēçnīmi çasiy panna hanusk'aga*) darowywać, ofiarowywać 4r°, 42r°, 47r°, 48r°

baylan- (*altun çušaç bila baylanmagaylar*) obwiązywać si ę, przepasywać 122r°

bayliy (*bir ierda jazgan bayliy 1 mak'ayit içina tik'k'an barzadumar*) związany, powiązany, oprawiony (o książce) 65v°

baha (*iš bahasiy 18 floru*) cena 92v°

bahali w cenie, cenny, drogi 8v°

bahar (*ol bahar çaysin k'i alar odobrat èttilar*) korzenie, przyprawy; słodycze 43r°

bahatir (*ivan diyak'on bahatirning çat'unun algan ortalarina ol k'èbit*) dzielny wojownik; olbrzym, siłacz 40v°; także imię własne.

bahatirèç (*oros bahatirèçning k'èbiti janina*) dzielny wojownik; olbrzym, siłacz 44r°; także imię własne.

bahir zob. *bayir*

bahla- (bu işni bahlamıyirmên; boşattıy da bahladî bunung k'ibik' işni) wiązać, łączyć 69r°

bahlamaç (bahlamaç bunung k'ibik' işni; anıng k'ibik' bahlamaç aşıra) patrzenie, obejrzenie; powiązanie, związanie; związek 69r°, 70v°

bak- zob. *baç-*

baç- (juzuna baçtım; k'ı d[è]r awak da baçk'ay; baçk'aysız neçik' biylik'ingizga biy t'engri miliy dir; bu işk'a dżan k'ozu baçarsız) patrzeć, przyglądać się, doglądać, wejrzeć 139v°, 148v°, 174v°, 177r°

baçça (ovnu butun hêm baççanı şaçovat étti 2000 florga; içindagi da aşayargı baççanı; vank' baççasından aşayargı pustit ét'tilar k'endına; barça d[aj]lların ol baççanıng) ogród, sad 25v°, 49r°, 129v°, 148v°, 156v°

baçıl- (biylik'ingı baçılgiz) rozglądać się; być oglądanym 140r°

bal (bêrdılar 1 jılga dira bal şink'in; pozvolit ét'tilar bal şink'in; kasparga rabiçk'a oyluna bal şink'in pozvolit ét'tilar); 1. miód 2. miód pitny 130r°

balayuz (bêzmên balayuzun jıldalıç; açaş algay balayuz tēmıannıng; k'êlišlardan [...] da balayuzdan 90 talér) воск 40v°, 80r°, 112v°, 129v°, 148v°

balçç (balçç ççartmagay da suvni tok'turmagay) glina, błoto, zaprawa 19r°

ban (ban ççtıy şahi bila) ban, jednostka monetarna, 1/60 denara 60r°

banit ét- (çaçan mên banit êdim) wyganiać, zsyłać 174r°

bar (nê k'ı da bar êsa ja çalıp êsa; çaysın da çarış bar publik'ovanıy; ivanda bar dr mênim vlasniy 400 floru) jest, istnieje, znajduje się 32v°, 65v°, 77v°, 163r°, passim

bar- (angar barmaga; da başçş artından nê bir çatun barmagay; êrk'li bolgay barmaga; nê turlu işlar bariyir dunjada; dayın ulu iş uçun bariyir) isć, udawać się, odchodzić; wychodzić zamaż; zdarzać się 11r°, 31r°, 120r-120v°, 121r°, 125r°-125v°, 126v°, 153v°, 162v°, 166r°, 169r°, 173v°, passim

barabar (barabar ulaşinsarbiz) razem, wspólnie 53v°

barabar ét- (nê gark'imni nê hormatimni jer bila barabar étti) łączyć, mieszać 162v°

barça, barçay (barçaydan volniy étti; barça baçniy k'ışılarga miliy nemanıy žadat ét'iyirlar; barça çért inventovanıy hêsêb êdildi; k'liyer k'arvan başların barçada zastupit étma) cały, wszystek, w całości 3r°, 4r°, 27r°, 35v°-36r°, 36r°, 36v°, 38v°, 40v°, 66v°, 77r°, 94r°, 120r°, 129r°, 161v°, 162r°, 163v°, 166v°, 169v°

barça barça (ççtı suma barça barça) wszystko razem, suma sum; podsumowując, ostatecznie

bardaçç (1 bardaçç bayir) czarka, szklaneczka 78v°

bardax (*bardax çiniy*) czasza, czarka, puchar, szklanica, misa 21r°
barin, *bariy* (*ol algay barin pan mik'laşning vakufundan; bariy bargaylar ovlarına*)
cały, wszystko; w całości, całkiem 149r°
barış (*barış almaslar édi; da biri barış uçun zaplata ét'ma*) pokój, spokój, rozejm,
zgoda 29r°, 94r°
barış- (*zhodnjey barışip arbitrarsk'iy vinalazok'k'a k'ora; pan ovanésning barışma*
birgasına ıaxşı k'ışilar alnına; uhodiçça [bol]dux da barıştıx) godzić się,
jednać się, zawierać zgodę, pokój 18r°, 53r°, 95v°, 107r°, 144r°, 149v°, 160r°
barışlx (*k'i ortalarına barışlx étk'aylar; barışlxıtan k'irip édi*) pogodzenie się, zgoda
29r°, 172r°
barıştir- (*barıştirdilar; barıştirdi pan ohan biyahası bila; k'énsiların barıştırmaga*)
29r°, 58r°, 162v°
bariy zob. *barin*
bark'ét (*k'i bark'ét stolamdan*) na szczęście, chwała, błogosławieństwo 36v°
barma[ç] (*dvorga k'orolnıng barma[ç]ga*) udanie się, wyjazd 65r°
baron, *br* pan, passim
barondér tytuł zaszczytny, passim
barvir farbiarz, malarz 48v°
barzadumar, *barzadomar* (*1 mak'ayıt içina tik'k'an barzadumar; barzadumar da*
k'alandar) kalendarz kościelny ze wskazaniem świąt, postów, modlitw i in.
65v°
bas- (*néning ustna bastx bizim k'étxoyalx mo[h]urumuzu; né xulxutanıg né ıalçisi*
ayax basmagaylar; bastım k'endi mohurumnu) uciskać, przyciskać; odciskać
40r°, 53v°, 158r°
baş (*né başında né faydasın; bork'un başından xaptrlar; başi da xalmadı; bork'un*
basından xaptrlar; baş ıştir) głowa; główny; początek 51r°, 114r°, 152r°
başar- (*men sozlama başarmén; başargay*) załatwiać, działać z sukcesem; udawać
się 30v°, 47r°
başbay zob. *paşpay*
başxa (*prénagabodnjadan başxa; zaraz odvlok'adan başxa*) inny, drugi; bez (czegoś);
poza (czymś), oprócz 40r°, 147v°
başxış, *başxş*, *başxı[ş]* (*başxışlarnı da ol bizga xaytardı; başxşların xziynning*
ıebérmax; başxş k'élgandan songra né şak'ar né bir néma ulaşınmagay)
prezent, podarek; w formie podarku 4r°, 9r°, 51r°, 67v°, 71v°, 73r°, 94v°,

109v°, 119v°, 120r°, 120v°, 124r°, 138r°, 138v°, 139v°, 140v°, 144v°, 164v°

başxşla- (uççivıey *başxşlap*) obdarowywać, składać dary, dostarczać podarek, prezent 124v°

başla- (*ruznost pok'azovatsa başladiy; başladım sovuk' bila*) zaczynać, rozpoczynać 38r°, 173r°

başlan- (*çaysi bitik' başlaniyir bu turlu; nèk' ulu iş tir da başlansa [s]k'utok'una algay*) zaczynać się 38v°, 44r°, 70v°

başmaç (*çardaşimni grèsk'õnu etik'çini užit étip édim k'i angar nëça k'èrak' bolsa başmaçlar tik'k'iy édi çax vıplaticça bolginça*) buty, trzewiki 159r°

başta, baştay (*başta; baştay, awal başta*) na początku, najprzód 3r°, 8r°, 28v°, 41r°, 65v°. Por. *baş*

baştanè (*baştanè k'i dahin olõvda k'èrak' barçanı k'èndi ağçası bila zbudõvat ètsar*)
1. kawał pola ogrodzony lub okopany 2. rodzaj dziedzicznej dzierżawy 40r°

baştart- (*anıng oylu baştartıp k'èndi èrk'i bila*) przeciwstawiać się, podnosić głowę, buntować się 89r°

baviçça (*k'i mèn k'op plotk'alar bila baviçça bolgaymèn*) bawić się, zajmować się czym 172v°

bawit èt'- (*biylik'ingiz bawit èt'maga k'lamasbiz*) zabawiać 140v°

bayıram zob. *bayram*

bayram, bayıram (*bayıram; dznunt bayramda; birin dznuntta godlarda da birsin bayramda; 7 hafta bayramdan songra svjatk'a alnına; bu aşk'an bayramga dira*) święto; Boże Narodzenie, Wielkanoc 9v°, 28v°, 40v°, 56r°, 62r°, 65r°, 88r°, 103v°, 112r°, 131r°, 151r°, 164r°, 165v°, 167r°, 170r°, 171r°, 177r°

baz (*bir bazda izbaday; k'omnat tibina 1 bazniy; sk'lepning tibina bolgan 2 bazni; taş baz zask'lepit èttirsar ol ovda*) podstawa, cokół; filar; niski parter, piwnica, podślupie 19r°, 40v°, 53r°, 76v°, 90v°, 157r°

bazıç (*bazıç çayıit*) gruby, mocny, prosty, zwykły 74v°

bazır- (*mèn bazırgan gişi*) targować, handlować 11r°

bazırgan, bézırgan (*mèn bazırgan gişi; bézırganlar arasinay oddat ètti*) handlarz, kupiec 11r°, 43r°. Por. *bazır-*

bèk' (*k'i bèk' ulu iş tir; bu bèk' çarşı hèm biy t'èngriga hèm adamlarga étip; anıng janına stalè da bèk' turup mèn*) silnie, mocno, bardzo 69r°, 70r°, 173v°

bèk'la- (*at'am nşanniy jolundan jolumuzga k'ora bèk'lama*) czekać, oczekiwać 139v°

bèk'lamaç (*k'i vazgèçk'ay bèk'lamaçtan nşannı*) oczekiwanie, oczekiwanie 139v°

bék'lik', *bérlik'* (ol t'ut'ulmaç k'èrak' da bérlik'tè çalir; çuvatta da bék'lik'ta bu dur fundovat da obligovat ètiyirmèn; dayin igi bék'lik' uçun) umocnienie, ważność (dowodu) 11r°, 38v°, 79v°, 93v°, 95v°, 107 v°, 160v°

bél (tufak' bëli artina) stan, talia, pas 163r°

bélbay, *bélbah* (k'umuş bélbay, bélbah altunlangan; bélbah çiatk'ovanıy; bélbah uşax tuvaç; moşondzovıy k'untrfalovıy bélbahlar; şpilk'a bélbah çadifali; bélbah bék'artovıy da çadifa bélbah) pas, przepaska 20v°, 24r°, 41r°, 47v°, 63r°, 66r°, 75v°, 76v°, 77v°, 111r°, 164v°

bélgili èt-, *bélgiliy èt-*, *bélgili èt-* (çaysi bitik'tè bélgili ètti èrk'in k'èndining; bunu bélgiliy ètiyirlar; bélgili èt'iyirbiz k'imsa k'lasa bunu bilma) podawać do wiadomości, zawiadamiać, ogłaszać, informować 38v°, 40r°, 41r°, 53r°, 82r°, 149r°

bék'artovıy (*bélbah bék'artovıy*) podły, lichy; z futra gorszego gatunku sobolów 76v°

bér- (użivanıy bérgaymèn; pan holub béradžah boldu; nè aytiyirmèn k'i bérman da ni bérimèn; raçiya bëriyèdi; joç tur nédan bérma na aning uçun bérman) dawać, wręczać, przekazywać 3v°, 34r°, 53v°, 56v°, 64r°, 72v°, 86v°, 87r°, 113r°, 117r°, 140r°, 153r°, 159r°, 165v°, 168v°, 171r°, 172r°, 173v°, 177r°, passim

bèri (*ĩldan bèri*) od (pewnego czasu), zaczynając od 11r°, passim

bèril- (k'i bérilgay angar; kumuş uçun altunçiga bérildi; k'i bu igitk'a bérilmagay èdi) być danym, wręczonym, przekazanym 23v°, 50v°, 83v°, 92v°, 104v°, 143r°, 157r°, 166v°

bèrim (k'i olari bèrimni mènım vlasniy vıdat ètk'ay pan jakub dadusu aşıra) zapłata, opłata 164r°

bèrin- (èk'i janda bèrinip; k'i bèriniptirlar k'ompromis; da bèrindilar f k'umpromis) oddawać się, poddawać się, podporządkowywać się 30r°, 86v°, 160r°

bérlik' zob. *bék'lik'*

bérmaç (*har bérmaçından k'vıtovat èt'ma; har bérmaçınıning artından*) przekazanie; przekaz, wpłata 66r°

bèspječnıy, *bèspječniy* (*bèspječniy dugul mèn; k'i bèspječniy bolgaylar b[a]r[on] d[è]r vèçından*) bezpieczny, pewny 51v°, 170r°

bèş (*bèş ming bèş jüz; suma jøyari jazilgan bèş jüz ot'uz bèş floru*) pięć 27v°, 43r°, 113r°, passim

bètar (k'i dayin bètar dèlirgay èdi) gorzej 30v°

béz hamovanja bez hamowania 142v°

bèzïrgan zob. bazïrgan

bèzmèn, bèzman (bèzmèn balayuzun jïldalıř; [pol.] po jednemu bèzmanu vosk´u)

bezmian, miara masy, kamieñ 40v°, 56v°

bèz odvlok´i (bèrilgay bèz odvlok´i) bez zwłoki, natychmiast 114r°

bèz umješk´anja (bunu pod vinon 5 hrivna džurum tibina k´èltirgaylar bèz umješk´anja) bez opóznienia, bez zwłoki 104v°

bèz žadného milosjerdza (bez žadného milosjerdza; barça turlu milosjerdziadan bařxa) bez żadnego miłosierdzia 123v°, 176v°

biblia (1 ulu nemič bitik´i biblia) Biblia 65v°

bič- (1 štuk´a obruslar bičmagan) krajać, ciąć, rozcinać, przecinać 78r°

bičax (bičaxın da kèsti janından; bičaxk´a porvatsa boldu; dançk´iy bičax; 12 džuft bičax svidničk´iy) nóż 36r°, 74v°

bičanlik´ (bičanlik´larnı da barça su) łąka (kořna) 129r°

bik´a (k´ask´ò bik´ama avalgi sïngarïmnïng řardařına; pan jakub da k´èndi bik´asın pani kask´onu) pani domu, żona, małżonka 73v°

bil- (bilirèdiř da bilirbiz; bilgaysiz; bilman nèçik´ k´èndina rozumit ètiyir; na bilmashbiz nè [è]tma) dowiedzieć się, poznać, wiedzieć 24v°, 26r°, 38v°, 39v°, 69r°, 126v°, 129r°, 146r°, passim

bila, bla, blay z, razem, wspólnie 8r, passim

bilak´ (řzar nèçik´ řatunlar k´i bèk´ oransz ètiyirlar řaysi bilak´i pravïey oramni sibiriyr; k´imsadan k´laman tèk´ d[è]r řaçadurdan) 1. przedramię, przegub, nadgarstek, łokieć; mankiet ? 2. ramię, obrona 122r°

bilazuk´ bransoleta, łańcuch ozdobny 8v°, 41v°

bildir- (bildirdilèr; k´i bildirgay pèvnïy nïvirag midir; bildirip k´i mèn da anïy k´laman k´ènsima sïngar jerina; bildiriyirmèn k´i mèn nè turlu k´i awaldan bu dostluřnu [...] bařladım sovak´ bila) zawiadamiać, podawać do wiadomości, oznajmiać 21r°, 139v°, 164r°, 173r°

bilik´ zob. biylik´

bilin- (dayın nat´t´o bilinirmèn; biliniyirmèn bu mènim ol bitik´im bila; nèga k´i oldu biliniyirèdi) wyznawać, oświadczać, przyznawać się 15r°, 40v°, 53r°, 54r°, 136v°, 138r°, 159r°

biliř- (su k´i b[a]r[on] d[è]r anıng bila biliřk´ay řenlatk´ay) poznawać, dowiadywać się, wspólnie doznawać, znać się 129r°

bilmaḡ (mènim bilmaḡım bilay; *ıoyari jazgan k'ışılarnıñ bilmaḡıy bilay; barçasınıñ da barçamızınıñ bilmaḡıy bila dir; fçjelè bilmaḡ blay*) wiedza, znajomość czego 27r°, 43r°, 44v°, 51v°, 98r°, 106r°, 163v°

bir (*ol vēçtan 1 turlu bolmasbiz; mèn bir inanırmèn bunu; elimizda bir biz nèçik' at'a oylu bila*) jeden; pewien, jakiś; trochę, nieco 69r°, 124v°, 105r°, *passim*

birar (*ol birar floru da birar ortnu k'i bériliyèdi har hafta d[è]r yagopk'a*) po jednym 159r°

birdan (*birdan tolagaylar; k'èlma ja k'èlmama birdan dèk'larovaçça bolgay*) zaraz, nagle, niespodzianie, niezwłocznie 118v°, 122v°, 139v°, 143r°

birga, birgay (*birga bir ayızdan; bu ıoyarigi osobalar bila birga; sovuk' bila birgamızga bir janga ètsin; bir fšètèçè[nst]vo ètmas birgasına*) razem, wspólnie 8r°, 67r°, 30v°, 37v°, 43r°, 69r°, 105r°, 110r°, 136r°, 150v°, 176r°

birgat- (*birgatiydılar ivaşk'ò oylu vartigk'a ıoyari jazılğan pan donavak'ning χizın barbaranı*) łączyć, scalać, kojarzyć 45r°

biri biri[n] (*biri birin barçaydan volniy ètti; dosit ètilar biri birinay; k'liyirlar biri biri bila dostluḡ ètma*) niektórzy, pewni; jeden drugiego, nawzajem 4r°, 17r°, 42r°, 71v°, 72r°, 147r°, 168v°

biriž zob. *brıž*

birlan- (*hali olt'organlar bolmas sozlarında*) łączyć się, jednoczyć się, przyłączać się 38v°–39r°

bir turlu (*k'i χz bir turlu k'lamas*) jakoś, w pewien sposób 126v°, *passim*

bitig zob. *bitik'*

bitik', bitig (*1 ulu nèmiç bitik'i nèmiç bitik'i biblia; ol bitik'ni odoslat èt'tirma k'èndi χardž usna; bu mohurlagan bitik'ta; p[a]n hètmandan k'ançlerdan priyçinniy bitik' k'ètyçojalχk'a kèltirdi; ol bit'ik'im bila*) pismo, pisanie; list; dokument, rękopis; papier, notatka 30v°, 31r°, 31v°–32r°, 34r°, 34v°, 38v°, 39v°, 40r°, 41r°, 53r°, 60r°, 65v°, 71v°, 80r°, 85r°, 85v°, 97v°, 102v°, 105r°, 106r°, 130v°–131r°, 131r°, 142v°, 146r°, 161v°, 163v°, 167v°, 174r°

bitil- (*k'i bitilmagay*) rozrastać się, rozmnażać się 67r°

bittir- (*χaçan anıy da bittirsalar opèk'unlar andan*) domagać się spełnienia, żądać zakończenia 109v°

bittiril- (*ol borçlar bittirilsa*) być zakończonym, spłaconym 62r°

biy I (*biylar; èrèçp'òhanlar biylar ayalar*) pan, władca, król 39v°, 51r°, 113r°

biy II (*biyning atına*) Bóg 32, *passim*. Zob. też *biy t'èngri*

biyaha (*biyahalalarin juk' bergay; ohan biyahasiy bila*) stryj, wuj; starszy człowiek 47r°

biyan- (*ne turlu k'endina biyansa; menim at'ama da dadularima biyanir; nečik' sizga biyandi*) okazywać zyczliwość, sympatię, mieć upodobanie, sprzyjać, polubić 35r°, 84v°, 140r°

biyandir- (*alay nečik' angar biyandir*) okazywać sympatię, cieszyć się; ucieszyć kogoś 36v°

biylik', *bilik'* (*biylik'ingizgay oddavat etirbiz; biylik'ingizga barčangizga; men bilik'ingizdan jolarmen; k'i bolgay bilik'ingiznin alnina; bilik'lariy alarning hali mungar xarši k'erak' bolmagiy edi*) 1. władza, państwo, panowanie 2. (wasza) wysokość (wielmożność, miłość) 26r°, 30v°, 39r°, 174r°

biy t'engri (*biy t'engrining ari atina; biy t'engri jazixlarimiz učen bizni rozprušet et'sa; biy t'engrining buyruxu k'elsa; nečik' biylik'ingizga biy t'engri miliy dir; biy t'engri tolagay k'endilarina*) Pan Bóg 8r°, 20v°, 34r°, 34v°, 70r°, 70v°, 118r°, 115v°, 119v°, 123r°, 142r°, 149r°, 159r°, 159v°, 161v°, 167r°, 169r°, 169v°, 172r°, 174r°, 174v°, 176r°, 177r°. Zob. też *t'engri*

biz (*biznim; zera biznim ak'tamizdan čixmiyir*) my 25r°, 31r°, *passim*

bičxi (*karta bičxi; altun bila opravnij tašli bičxilar*) 1. piła, 2. nożyce 122r°

bisag zob. *bsag*

bisak'siz, bsagsz (*bisak'siz tiydirgaylar; bsagsz xatundan bolgan xizndan*) bez (zawarcia) małżeństwa 45r°, 56r°

bla, blay zob. *bila*

blaχ (*juxov ustundan xopargan blaχlar xoryašin xučnung xaχrasna ulu sundux iča xoydux sanagan 47 št'uk'a*) 151v°

blaχoviy (*čiraxlχ blaχoviy jez*) blaszany 21v°

blan (*jarim blan brušk'oviy xara tiyinning xara ček'man*) błam, skóra z futrem 60r°

blay zob. *bila*

blisk'iy (*blisk'iy dir*) bliski (o rodzinie); rodak, swojak 50v°

blor (*altunlagan blor xač blay bolgay*) beryl, kryształ 8r°

bltr zam. *b[o]l* obfity; więcej, ponad + *t[i]r* jest (*otunč bergan 2 jiliy bltr 8 florusun aldix žoyovk'undan*) obfity; więcej, plus 177r°

bogat[i] [pol.] (*k'rami bogate*) bogaty 56v°

boyma, boymay (*indži boyma inči boymay 4 mt'χl*) naszyjnik, kolia 20v°, 47v°

- boyosi, boyoz (déliyasiy boyosi bila podbitiy; déliya burnatniy boyoz bila potšitiy; I gèrmak´ boyosi jašil)* rodzaj tkaniny jedwabnej, wełnianej lub bawełnianej używanej na podszewki 60r°, 77r°, 77v°
- boyoz xardži (100 talèr bèrgaylar manga boyoz xardžina)* wydatki na jedzenie 113r°
- bol- (bulay bolmaz bolmagay; na bu vēčtan bolmasbiz xabul ètmaga sizning oylanlaringizni; čax viplatičça bolginča)* stawać się, być, egzystować, istnieć 4r°, 11r°, 199r°, 125r°, 127r°, 159r°, 161r°, passim
- bolay (mèn bolay rozumit èt´tim k´i)* tak, w taki sposób 83r°. Zob. też *alay bulay boldurt- (ilovda k´ondičiyaga k´ora boldurtmagaylar)* powoływać do życia, umożliwiać byt, skłaniać, wzywać do istnienia 172v°
- boluš- (postupok´larina bolušman da opçovat birgalarina ètman)* pomagać, podpierać, wspierać 163v°
- bolušluχ (nèmaniý bolušluχk´a nëning usna bèrdi)* pomoc, podpora, wsparcie 39r°, 44v°
- borč (xačan ol borčnu tolasa; borču bar èdi manga; bir nëma borč xalmadi zèznat èt´ti borč p[a]n t´òròsovičlarga k´i aning borčnu dosit èt´madilar)* dług; kredyt 21r°, 42v°, 52r°, 61v°, 63r°, 66r°, 69v°, 73r°, 87v°, 88r°, 88v°, 98r°, 98v°, 109v°, 115r°, 117r°, 165v°, 171r°
- borčlan- (bèk´ borčlanip tìr)* zadłużać się 72v°
- borčlu (borčlu durlar; borčlu xaliyirlar pèvnīy suma; borčlular k´èndin šarpat ètiyirlar; borčlu xaldiy)* winny, dłużny; dłużnik, obciążony długami 3v°, 28v°, 30r°, 35r°, 39v°, 42v°, 44v°, 66r°, 67v°, 68v°, 69v°, 72v°, 73v°, 94r°, 94v°, 114r°, 117r°, 156r°, 158r°, 159v°
- bork´ (bork´ polst kiš bila potšitiy; bèk´ k´oštovniy bork´lar k´iyimagaylar; bork´un bašından xaptrlar)* czapka 24r°, 60r°, 74v°, 75r°, 76v°, 77v°, 122r°, 123r°, 152r°
- bork´çga (bork´çga bila potšit´iy) ?* 60r°. Por. *bork´luχçga*
- bork´luχçga (3 bork´luχçga ja bork´çga bila potšit´iy 1 ton čèk´man èsk´i)* ubiór głowy; czapeczka, kołpak, czepiec ? 60r°
- bořlalχ (bořlalχay k´op ier p̄ipustit èt´tim duftar bila; baχčani da da bořlalχni da da; bořlalχni ègar bičanlik´larniy k´èndi sumptu bila aχpaš xardž èt´kay)* winnica 53r°, 129r°, 129v°–130r°
- boronit èt- (zèra angar boronit ètiyir ... da dopuščat ètmas pan at´abèy; nëni k´i ahalar boronit ètmadilar)* bronić, zabraniać 162v°, 168r°, 170r°
- boš (mamran bèrgan boš xayit usna potpisačça bolup edi)* pusty, niewypełniony, niezapisany 158r°

bošat- (*k'i manga bošatk'aysiz ; k'i pan mik'laš manga mènim sučumnu bošatk'ay; da ɣalgañinda bošatma tèk' iftirani ustundan salgiyèdi bir nèça k'unda*)
 1. opróżniać 2. odpuszczając, darowywać (przewiny) 68r°, 73r°, 172
bošatɣ (*ɣolma bošatɣ ɣaɣši k'ongul bila; spulñey bošatɣ*) odpuszczenie, przebaczenie; rozwód 69r°
bošanlı zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”
botuɣ (*2 botuɣ; 1 botuɣ*) prześcieradło, także włochate do kąpielii 24v°, 78r°
boyaçi (*k'i haçi balıy boyaçi k'èndi sumptu bila ɣaptırgay da*) farbiarz 156v°
boyun (*zindžilların boyunlarına çurgap uçların kšaltlarıy artına ɣebèrgaylar*) szyja, gardło 8v°, 122v°
boyunçaɣ, boyinçaɣ (*alt'un boyunçaɣ; altun boyunçaɣ; boyinçaɣ*) 20v°, 23v°, 47v°, 77v°
bož [*iy*] (*pravèm božim*) boży 146r°
braçça bol- (*braçça boldu d[è]r vask'o awak'èrèçning k'èlgañina dira; k'imlar k'i braçça bolıyirlar anıng k'i urıadga ɣaman prık'ladga bolmagay*) brać się do czego, wybierać się do, zwracać się do 66v°, 154v°–155r°
bramk'a, bramk'ay (*bir bramk'ay sirmay; indži bramk'a; bir indži bramk'ay; 1 bramk'a indžili*) bramka, naczółek, ozdoba na czoło 24r°, 41r°, 47v°, 77v°
brıtk'iy (*brıtk'iy biy t'èngriga*) brzydki 119v°
brıtk'ost (*k'i brıtk'ostu dur biy t'èngrining*) brzydkość, brzydota 123r°
brıtvanna, brıtvannay brytfanna 21v°, 78v°
brıydiçça bol- (*har baçñıy k'iši brıydiçça bolıyèdi*) brzydzić się, czuć odrazę 120r°, 121v°
brıž, brıž, biriž (*sirma brıž; bir džuft biriž indži; bir džuft brıž sirmay; indži brıžlar; bir džuft brıž indži*) mankiet; zmarszczka, fałda 20v°, 24r°, 41r°, 47r°, 47v°, 66r°
brušk'a (*jana bir šubk'a k'èçalik' brušk'a bila potšitıy*) futro, biał z okolic brzucha 77r°
brušk'ovıy (*blan brušk'ovıy*) (futro, biał) z okolic brzucha zwierząt futerkowych 60r°
bsag, bısag, pisak', psak' (*aldı mèni ɣatunluɣk'a bsag bla; èr u ɣatun arasına bsag k'op k'èrat rast k'èlir dunjada; alarnıng pisak'tan songra; k'im èsaga pisak' bèrmalı bolsalar bir hafta pisak' alnına*) małżeństwo, ślub 30v°, 69r°, 97v°, 121r°, 121v°, 129v°, 141r°, 147v°, 149r°, 153r°, 166r°, 167r°, 170v°, 173r°
bsagli, pisak'li (*bsagli ɣatunun*) zamężna 31r°

bsagsz zob. *bīsak* ʿsīz

bu (*bungar, bundan; mungar, munda; priynjat ét* ʿk ʿay *bunu barčaniy; k* ʿi *ol mungar zvalat ét* ʿk ʿay; *munda zaraz p[a]n norsés protéstovaçça boldu*) 1r°, 20v°, 91r°, 110v°, 150r°, *passim*

bu bu (*nēčik* ʿ *bu bu mamlak* ʿ *atta*) *ten tu, właśnie ten* 70v°

budovaçça bol- (*spulniy s[bidag]dan budovaçça bolup tur ol špital*) *budować (się)* 104r°

budovanjé, budovanjey, budovanja (*azbarda budovanjé étma; budovanjeysin odložit ét* ʿ *sarbiz; budovanjey çaysin k* ʿi *anda ol çatun étip tir; hadži k* ʿi *jarimîn budovanjaning ol tolagay*) *budowanie; budynek, budowla* 29r°, 40r°, 45v°, 54v°, 61r°, 117v°, 157v°

budovat ét- (*tilda budovat étip; çuvatim jetmas budovat étma*) *budować, wznosić budynek* 29r°, 168v°

bugungi (*bugungi zapisim blay; bugungi kunnung jilina; bugungi k* ʿ *unga*) 15r°, *dzisiejszy* 48v°, 134v°

bulay (*bulay bolmaz bolmagay; bulay fikir éttim; da ayttilar bulay*) *w ten sposób, tak; taki, taka, takie* 11r°, 25v°, 29v°, 32r°, 125r°

bundagi (*k* ʿi *bundagi jergamizga k* ʿ *ora; bundagi ilovnung étk* ʿ *aylar taniçliç nastawanjeysi usna pan miçnonung*) *znajdujący się w tym miejscu, tutejszy, miejscowy* 72r°, 167v°

bunjatli (*barça išlar statēçniy bunjatli*) *oparty na fundamencie, silny, mocny, trwały* 141r°

buř- (*ipak* ʿ *snor buřgan*) *skręcać, splatać, zwijać, nawijać* 75r°

burç (*7 fu[n]t burç; zindžibil burç 2 g[è]s f[u]nt hém 4 lot k* ʿ *rak* ʿ *ovnung*) *pieprz (czarny)* 60r°, 75r°

burda (*munung k* ʿ *ibik* ʿ *çalabalarni da burdalarni*) *walka, zapasy; burda, awantura* 38v°

burk ʿ *zapewne zam. bruk* ʿ (*da burk* ʿ *k* ʿ *a azbarga da 1 ov jangidan çoydum*) *bruk* 53r°

burnatniy, buřnatniy, burnatniy, burnatniy (*buřnatniy faynlindiš; révérènda 2 buřnatniy çék* ʿ *man; 1 džuft ponçox tiftik* ʿ *buřnatniy; 1 burnatniy zufu bar*) *brunatny, bury, brązowy* 24v°, 66r°, 77r°, 77v°

burun (*burunda pan lazar; nēčik* ʿ *burunda étip édi*) *na przedzie, pierwszy, na początku; przede wszystkim* 28r°, 29v°

burungi (*burungi bitik'in k'ëndining sk'asovat étsa; burungi zapistan alarni k'vitovat étiyir mëngilik'; burungi éyasından; burungi xođžasından*) pierwszy; na przedzie; poprzedni 28r°, 34v°, 35r°

but'un (*but'un suma; but'un pospulstvo*) cały, wszystek 32v°, 119v°

buyruk' (*t'ëngrinin buyruk'u; t'ëngrining buyruk'na dira*) nakaz, rozkaz 32v°, 50r°, 51r°, 88v°, 103v°

buz- (*mëni buzdu k'i ésimdan tay[a]dīm; odmjenit ét'ma ja buzma; bunung k'ibik' išni buzma k'liyirsiz; aniy k'imsa buzma bolmas*) 30v°, 107r°, 125v°, 173r°

buzul- (*baçit ét'ip k'i buzulmagay; k'i jazov duftardan buzulgay; aning uçun buzulma bolmas; ay nêda buzulsa vank'ta barça gospodarstvoda*) być zepsutym, zniszczonym, wykreślonym 69v°, 92v°, 106r°, 148v°

bu-ž (*bu-ž pan awëdik' sérhiy o[γ]lu; dayin bu-ž pan awëdik' sérhiy oylu sordu*) ten sam, tenże, taż, toż, onże 169v°, 170r°

C

çiatk'ovaniy (*bêlbah çiatk'ovaniy*) cętkowany, w cętki, ciapki, łatany 75v°

çinamun, *dznamun* (*çinamun da çitvar safi çixti*) cynamon 43r°

çitvar (*çitvar 7-ési darçin day 3-u çitvar çaysi k'i dayn ašayay bolur; çinamun day çitvar safi çixti*) piolun cytwarowy, którego suszone nasiona są używane jako lekarstwo 42v°, 43r°

cm- ? (*cmdi bilgaysiz*) ? 39v°

Ç

çank'ay spis, tablica, indeks, katalog, wstęp 60r°

çëx (*tolama çëxk'a; nè k'i bar çëxk'a; ayaç k'ëbitlarniing çëxiyning faydaga*) cech 40v°, 136r°, 136v°, 137v°

çëxmistr (*çëxmistrlar ayaç k'ëbitlarniing pan misk'ò rabiçk'a oylu*) cechmistrz 137v°

çëlbrat (*ay sargawark' çëlbrat jirutk'an jušovda ol bolgay d[è]r awakniing çoluna*) celebrant, dokonujący ceremonii 148v°

çëpla (*k'ork'lu çëplar hëm priypravk'alar içina k'iydirgaylar*) 1. wstażka, kokarda 2. maska, woalka 121v°

çêrêmoniya (barça çêrêmoniyalar jol bila bolup otrımanıy; bu barça çêrêmoniyalar sk'utêçñey bolup k'onêçin aldi) ceremonia, obrządek, uroczystość 125v°, 141r°

çêrograf (başxa çêrograflarına k'ora; stêck'onung çêrografına k'ora t'oladım; suratiy bu çêrografñing; oddat êt'tilar aning k'i çêrografñiy; bu çêrografñi vja[n]joy jêrina bêrdi) weksel, zobowiązanie dłużne, cyrograf 63r°, 64v°, 74r°, 94v°, 95r°, 98r°, 98v°, 158r°

çina, çinay, çna (mohur çinay ulusu k'içisi blay 23 k'êsak' konovlar; çna avadanlıxından da moşondz; çna têpsi k'onov k'varta lixhtarlar; neçik' altundan k'umuştan çnadan ov sprêntından; çna avadanlıxından da moşondz) cyna 21v°, 78r°, 160r°, 169v°

çinovi, çnoviy (çiraxlıx çinovi; bir ruk'omiy çinovi; ulu têpsi çnoviy; 2 ulu t[a] l[ê]r çnoviy cynowy, z cyny 20v°, 60r°

çna zob. çina

çnotliviy (çnotliviy dir) cnotliwy, szlachetny, prawy 68r°

çnoviy zob. çinovi

çudzoziemjêc (neçik' çudzoziemjêclar usna) obcy człowiek, cudzoziemiec 117v°

çvêk' (çvêk'lar 1 k'apank'tagi bolgan çêrt; jêr çvêk' ulu axta tr'sêk'anıy çvêk')
ćwiek, duży gwóźdź 75v°, 76v°

çvêlêx (5 jasdiç çvêlêx juzluxlar bila; çvêlêx poşvay) cwelich, tkanina o podwójnej nici; z cwelichu 20v°, 24v°

Ç

çayir (pozvolit êt't'i k'êtxòjalx çayirñing şink'in da malmaziyaning; çayir da malmaziya) wino 130v°

çak' zob. çax

çak'uç młot, młotek, toporek; ciosło 76v°

çax I (ol çaxta) czas, moment, pora 62r°

çax, çak' II (çak' angar axça negadinça; çax êk'i životk'a dira; çax apêlaciya k'êlginça; çax k'êndining olum[un]a; çax ulu pargêndak'k'a diyin) až do, dopóty... dopóki 34r°, 35v°, 40r°, 64v°, 100r°, 109r°, 140v°, 162r°

çaxir- (k'i gvalt çaxirmasam êdi k'i xonşuluxtan çxiç rat'ovat êtmasalar êdi) krzyczeć, wołać 170v°

çalis- (har biri işlasin çalissin) starać się, nalegać; walczyć 9v°

čaprah (čaprah ipak´ jančix džarugga oyluna bolsar) czaprak 60r°
 čarasiz (mèn esa čarasiz aldım) bezradny, bezsilny, bez pomocy, bez możliwości
 50v°
 čardağ (čardağta bolgan; ovdagi da čardağta bolgan) balkon, weranda; strych 76r°,
 76v°
 čaršov (čaršov; uzun čaršov; 6 čaršov) prześcieradło, płótno, kapa 24v°, 78r°
 čas, čası (na un čas; času svėgo k´larlar ét´ma; do slušnėgo času 1 arėnda tapmaga;
 k´vitovat ét´iyirmèn časıy vječnımi) czas; czasy 4r°, 67r°, 83v°, 91v°, 93r°,
 94v°, 99r°, 104r°, 107v°, 115r°, 116v°, 117r°, 136r°, 146r°, 169v°, 174v°, 150r°,
 165v°
 často często 140v°
 čašni (nėčik´ čašnisin ħaldırıp) zastaw, zadatek 87r°
 čatır (turk´ popruyu čatırğa) namiot 75v°
 čayır (turk´ mamlak´atında adırnada čayırda) łąka, polana 155r°, 155v°
 ček´man (ħaray ček´man tulk´ular blay; 1 šupk´a ček´man; ħara dėliya prostıy
 ček´mandan; ħara ček´man rėvéranda 2 burnatniy ček´man; ček´man
 burnatniy faynlindiš; k´ok´ ček´man faynlindišovıy) sukno 22r°, 24r°, 55r°,
 60r°, 66r°, 77r°, 77v°, 105v°, 122r°, 148v°, 149r°, 164v°
 čėnsç (po čėnsçi) częśc 120r°
 čėpėç, čėpėç (altun čėpėç; sirma čėpėçning; alay-oğ čėpėçlarına nė puntal nė
 indžidan tašli puntal k´ok´lamagaylar) czepiec 41r°, 47v°, 122v°
 čėrėg (bir čėrėg zafran; har čėrėg ħilda; barča har ħurbandan 1-ar čėrėg angar
 bėrilgan) 1. ćwierć, ćwiartka 2. kwartał w roku 60r°, 103v°, 129r°, 148v°,
 149r°
 čėrt (barča čėrtni k´ėbitta bolgan; k´omurk´adagi čėrt; bu barča čert invėntovaniy
 hėsėbėtildi čħti; bu dur s[u]m[a]sı barča čėrtining da barča sprėntiniņg)
 przedmioty na sprzedaż, towary 76v°, 77r°, 78v°
 čėručiliğ zam. čėruvčiliğ (ol ħerlarda bolgan čėručiliğ sabapından) sprawy
 wojskowe; działania bojowe, kampania 164r°
 čėš- (da nė bu boydan čėšip ayırma sah bolsun) rozwiązywać, rozsupływać,
 rozpuszczać; uwalniać; zdejmować 173r°
 čičak´ (altun čičak´lar; mazgap 60 čičak´ altuna indžisi bila; mazgab 1-ga čičak´ bila
 indžilarıy) 1. kwiat; kwiatek 2. floren florencki 8r°, 20v°, 47v°, 60r°, 66r°,
 78r°

čičak'li (*bir varšamag čičak'li; bir varšamag sirma da 1 varšamag čičak'li*) mający kwiaty; ozdobiony kwiatkami 8v°, 61r°

čīnš (*vječnīy čīnš bēрма; ol k'ēbittan čīnš bēрма; a xayda k'i xaysi jilniņg čīnšin bēрmasa; bu čīnš bašlansar bērilma jilindan na vječnīy časīy*) czynsz, opłata, komorne 44r°, 62r°, 157r°

čīχ-, čχ- (*ovdan povinēn bolmagay čχma; 10 jil čχk'inča; anginča vjenzēndan čχmagaymēn; napomnit ēt'k'aysiz xoy ozga urjadlarga čχmiyix; hēsēb ēt'ildi čχtī suma barča barča; upomnit ēt'ip k'i sozumdan čχmagay*) wychodzić, wynosić się, wyprowadzać się; wyskoczyć, wydostać się; kończyć się; wynosić (o sumie przy rachunku) 9v°, 36r°, 45v°, 52v°; 53r°, 62v°, 66r°, 77r°, 105r°, 118r°, 134r], 147v°, 148r°, 150v°, 157r°, 161r°, 168v°, 170r°, 177r°

čīχar-, čχar- (*xaysi sunduxtan k'ēt'xōjalχk'a čχardīlar; k'uču bilay čīχardi anīņg k'i xumašlarnī ērdžas oylundan; nečik' b[iy] t'ēngri k'ēndi ovuču bila čχardi sovuk'nu jirak'īmdan; plot'k'alar k'ēndin zīndandan čχardi*) 1. wydobywać, wyciągać, wynosić 2. wynikać (przy rachunku) 3. zapisywać w testamencie 42v°, 82v°, 93r°, 98r°, 99v°, 110v°, 113r°, 129r°, 131v°, 139v°, 172v°

čīraxlīχ, čīraxlīχ (*1 čīraxlīχ jez; čīraxlīχ činoviy; 1 čīraxlīχ blaχoviy jez*) lichtarz, świecznik, żyrandol 20v°, 21v°, 76v°

čχ- zob. *čīχ-*

čχar- zob. *cīχar-*

čχargi (*čχargi baχčadan*) zewnętrzny, położony na zewnątrz 25v°

čχari (*alay šaharda nečik' xabaχ čχari bolgan; aboy xabaχ čχari ilovnung*) na zewnątrz, poza, zza 88v°, 147v°

čχaril- (*k'i k'osta xatinīna čχarīldī*) 1. być wydobytym, wyciągniętym 2. być wyszytym, wyhaftowanym 83r°

čχart- (*balčχ čχartmagay; sēni zīndandan dibēlik' čχartmagaylar*) kazać, wyciągać, wydobywać; usuwać, wysiedlić 19r°, 172v°

čovra, čovray (*staranjē ētti anīņg čovraysīna; majentnostlarīmiz čovra[sīna]; t'urk' kišisi bar k'i bilir anīņg čovrasīna ētmaga k'i sovuk' bolgay ortaxlīχta χz bila*) 1. obrót 2. wokół, dokoła; względem, co do 29r°, 30r°, 42v°, 53r°, 126r°

črax (*faydasī bila obmšlawat ētk'ay čraxīn tumluχun*) świeca, świeczka, kaganek, lichtarz

čubux urušk'an k'unu (*čaχ čubux urušk'annīņg aynak'ununa dira*) Dzień Bicia Rózgami, Niedziela Palmowa 60v°, 104r°

čuft zob. *džuft*

čul (2 čul 3 čiraxlıx tibi 1 payvant floru 6; 4 prostiy čul) płótno, płachta (do okrycia konia) 76v°

čultar (1 čultar çalisy) przykrycie na siodło 21v°

čunk'ı (čunk'ı k'ı; čunk'ı mënim oylum çazardan bolgan t'oyma çardaşlari; čunk'ı sën manga mënim bila dostluç ét'k'an; čunk'ı maya bu çadar bërmaslar; čunk'ı nè mënim nè igitning nëmamiz joç tur) ponieważ, gdyż 38r°, 50v°, 72v°, 134v°, 136v°, 166r°

čurg- (zindžilların boyunlarına čurgap uçların k'staltlarıy artına jebërgaylar) zawijać, motać, zwijać 122v°

čvartiy (da čvartiy groştan; čvartiy hroš bërma) czwarty, co czwarty 109v°

D

da, day i, także, passim

dabraçça bol- (në turlu awalgi pozov dabraçça boldu d[è]r awak'èrëçning d[è]r vask'onung k'ëlganına dira) znaleźć dostęp 67v°

da da (da da; baççanı da da boıralıxni da da biçanlık'larni da barça su k'ı; andičk'anlar da da barça pospolitiy çardaşlarda) to tu, to tu właśnie; także, a również 70r°, 78v°, 129r°, 163r°

dadu (alay at'asıy nëçik' dadulariy; jask'o oylanlari t'uman ivan holub nëçik' dadulari; boldum zaprošoniy pargëndak'k'a dadularından; uçmaxlı dżanlı zadik dadusu p[a]n grësk'onung çardaşining çzlarına ççarıp tır dastimënt bila) stryj; wuj 23r°, 24v°, 27r°, 33v°, 50r°, 62r°, 64r°, 97r°, 102r°, 110v°, 113v°, 119r°, 139v°, 140r°, 164r°

dadus (k'ëndi dadusların b[aro]n stëpën èrëçp'oxanniy jakubnu jırk'önu holubnu davıd oylu) stryjek, wujek 54v°

dadžar (tëk' s[ur]p dadžarga vank'k'a bolgay; s[ur]p dadžarga 1-ar talër bërgay ulu oruç ortasına; çuluçlarına s[ur]p dadžarnıng; bërмага s[ur]p dadžarga nëginça šink'nı tutsa; har jıl povinën bolgay bërma g[è]sıy s[ur]p dadžarga priypadat ètk'ay da g[è]sın bizim rëçpospolitaniņg potrëbasına) świątynia, kościół 129r°, 130r°, 130v° 155r°, 157r°, 160r°, 161r°, 162r°, 169v°, 170v°, 177r°

dayaran (3-unçi dayaran ganonk' kirk bila; jana 1 dayaran; 14-unçi dayaran 15-inçi barzadomar) hymnariun, zbiór pieśni i hymnów 60r°, 65v°

dayı, dayıy, daha, dahiy (dayıy day ozgay priçinaylar; songra dayıy statëçnijey postanovjenje 2 jandan ètk'aybiz; dayıy artıç k'ëndi sovuk'un har turlu joldan

pokʻazovat  tʻiyir  di) więcej, bardziej, nadto; także, teŹ 10r , 32r , 37r , 54r , 112 v , 148v , 175v 

day n, dah n, dayn (*day n b rdi angar; nattʻo day n aytti kʻi; day n do t goy I pl nipot nciyas  jo  day n da aniy kʻlarm n; dah n b rdi*) bardziej, więcej, jeszcze 3r , 4r , 36r , 40r , 42v , 78r , 94r , 96r , 106v , 109v , 119v , 156v , 162r , 166v 

dayn zob. *day n*

daha zob. *day *

dah n zob. *day n*

d[a]l (*kʻi bar a d[a]llar n ol ba  an ng da ... hasil  tip zavidovatʻ  tʻkʻay*) gałęź 156v 

dalab  tʻ- (*n ma kʻorulsa dalab  tʻkʻay*) domagać si , Źadać 146r 

dal hi (*n  kʻi dal hından biy tʻ ngri b rsa; dal hından babas ng mankʻ rmanlilar*) traf, los, szcz cie 149r , 166v 

dal kʻo (*dal kʻo vj nciy bilikʻlariy alarn ng hali mungar  ar i kʻ rakʻ bolmagiy di*) daleko, o wiele za 174r 

dal iy (*dal iy postupokʻkʻa priyustupit  tʻkʻaylar; u odit  tʻip dal iy kʻlopotlardan da trudnostlardan; dal iy pofolgovat  tʻkʻaysiz manga*) 125r , 125v , 132r , 132v , 133r , 138r , 143r , 150v , 159v , 173v , 175v 

dana (*poro ovni a dana; pa  r kʻumu  mikʻla ning bolgan dana*) cielę, cielak; skórka cielęca 75v , 78r , 178r 

dan kʻiy (*dan kʻiy bi  a*) gdański [nie: duński, jak A. Garkawec] 74v 

dandanj y, dandanj y, dandanj y (*dandanj y ald  paygay; ov dandanj y n; dandanj ydan; ay rild   dandanj y da bar a u a  tuva *) rzeczy domowe, sprzęty, naczynia 19v , 42r , 53r , 77r , 87v , 96v 

dar in cynamon 42v 

dardayan (*bar a i lar n dardayan  tʻti kʻi haliga d g*) unicestwiony, pusty, pr zny, bezuŹyteczny 172v 

dar  (*kʻi b rip tir angar bir dar  kʻirkʻ j zmagay*) zioło, lekarstwo 28r 

dasdur zob. *dastur*

dasta (*2 dasta t b nkʻa dastas ; nahaykʻa 3 dasta; ostroh dasta; hr blo dasta 14 da str m n; rukʻavi a litʻva vozni iy dasta; taystralari*) p k, plik, paczka; tobo ; tuzin 60r , 74v , 76r 

dasta ga p czek 60r 

dastīm ét- (*dastīm étk'ay sozsuz; dastīm ét'ma bašin faydasıy bila*) zawierzać, przekazywać, polecać 45v°, 64v°

dastimént, dèstamént (*dastiméntta; dastiméntina k'ora; dastimént bila otk'azat ét'ti juxovga; mohurlu dastiméntni do sxovanja; podat ét't'i dastimént jazıp k'artk'a usna*) testament, ostatnia wola 48r°, 60r°, 80r°, 80v°, 82r°, 83r°, 83v°, 93r°, 98r°, 100r°, 101r°, 102v°, 109v°, 110r°, 112r°, 113r°, 115r°, 116r°, 128r°, 131v°, 135v°, 142v°, 152r°, 164v°

dastur, dasdur (*dasdur bèrip trlar ozga xatun almaga; biylik'ingiznning dasduru bila; dasturu ašira biylik'ingiznning singarlık'a xrér étip édim* pozwolenie, zezwolenie 30v°, 46r°, 64v°, 72v°, 73r°, 79r°, 79v°, 85v°, 101v°, 124r°, 125v°, 129v, 134r°, 147r°, 153r°, 161r°, 167r°, 168v°, 170r°, 172r°

dastiméntoviy (*opék'adan dastiméntoviy*) testamentowy 135v°

datok' (*bunun k'i datok'u usna k'ëtıxöjalıxning 2 jil žamgöç xuluıx ét'ti; s[ur]p dadžarga datok' nahd sb[idag] ming ek'i juz floru nemiç hèsèpi har florumu 1-ar hr[o]š sayıp biy t'èngri tolagay k'èndilarına amèn*) dar, datek, pieniężna ofiara 87v°, 160v°, 167v°, 177r°

[pol.] *davaç* (*davaç ço rok' do k'oscjola našègo*) dawać 56v°

davi, dawi, davı (*artıx davi xavxay ortalıx ierda heç xalmadi; volniy étiyirbiz d[è]r xaçadurnu bu dawidan; dawi povinèn bolgay; heç nèma almadı dawilarıy*) żądanie, pretensja, spór; proces sądowy 25v°, 28r°, 39r°, 41r°, 47r°, 52v°, 66v°, 136r°, 165v°, 171v°

davi ét-, dawi ét'- (*da alarga k'ahanalıx étmadi bir dawi; bir dawi ét'ma bolmagay; k'i artıx dawi ét'magaylar bu borç vèçindan; bununı uçun davi étmagay 2 çèrografuna d[è]r asvadurnung*) mieć pretensję, skarżyć się, klócić się, występować z procesem sądowym, wnieść pozew 23r°, 23v°, 31v°, 51r°, 55r°, 80r°, 98v°, 160v°

davolnıey (*davolnıey zaıxovat ét'iyirmèn*) zależnie tylko od własnej woli, swobodnie 88v°

dawi zob. *davi*

dawiç może zam. *dawiçi* skarżący, powód 39r°

davi ét- zob. *davi ét-*

dawı (*barça dawıdan bizim*) spór, klótnia, skandal 31v°

dayfa (*bizim dayfanı pan ovanèsni k'évor oylu*) ród, plemię, klan, nacja, naród 31r°

dbat ét- (*pan at'abèy dbat étmiyin mènım jazganım usna; heç nèma dbat étmiyin; heç dbat étmadi*) dbać o co, troszczyć się 163r°, 164r°, 166r°

défalk'ovat ét' - (na alar birdan *défalk'ovat ét'kaylar*) potrzącać, odliczać; robić
 składkę 118v°

dêftar zob. *duftar*

dêyiš- (*fik'irlarım dêyišti alay bék' fik'irlarıy dêyištr*) zmieniać, odmieniać 174r°

dék'larovaçça bol- (*nê turlu k'i avalda dék'larovaçça boldum; a[š]k'a k'êlma
 ğa k'êlmama birdan dék'larovaçça bolgay; ponieważ p[a]n t'orosoviçlar
 dék'larovaçça bolıyirlar k'i; êvét mên ala dék'larovaçça bolıyirmên
 biylik'ingizniñ k'i*) oświadczać, deklarować; oświadczać się o rękę 101r°,
 121v°, 124v°, 126v°, 139v°, 142v°, 174r°

dék'rét, dék'rit, dék'rit (*prıynjat éttılar bu dék'ritni; avalgi dék'ritına k'ora; bu išta
 dék'rit édilar*) dekret, rozporządzenie, nakaz 23v°, 39r°, 51r°, 67v°, 71v°, 85r°,
 100r°, 101r°, 115v°, 125r°, 125v°, 126v°, 127r°, 128r°, 131r°, 132v°, 134v°,
 141v°, 142v°, 144r°, 150r°, 153v°, 158v°, 159v°, 167r°, 168r°, 173v°, 176v°

délaçiya (*ni bir délaçiya ni 1 êk'sépçja bérmagay*) oskarżenie, doniesienie,
 denuncjacja 101v°

délibéraçiya (z *délibéraçiyi*) rozważanie, roztrząsanie, rozmyślanie, debatowanie 136v°

délibérovat ét' - (*délibérovat ét'tilar k'êlir haftasına*) rozważać, roztrząsać,
 zastanawiać się, namyślać się 126r°, 127v°

dêlir- (*dayın bêtar dêlirgay édi*) tracić zmysły, wariować 30v°

déliya (*turk'nun bir tulk'u déliyasıy; déliyasıy boçosi bila podbitiy; 1 déliya
 burnatniy; déliyaların županların da k'urtların nê at'las da nê adamašk'a bila
 potšivat ét'magay*) delia 60r°, 77r°, 122r°

députat (*députatlar 2 ğanning*) przedstawiciel, delegat, deputat 144r°

dér, đr pan; duchowny, wielebny, ojciec (o duchownym), *passim*

dêruni (*sb[idag] dêruni k'unlardan*) pański, święty, chrześcijański 112r°

dêspêk't (*na oylannıy dêspêk't potk'at êtar édi; ulu dêspêk'timni ğaysi k'i manga
 boldu nêyvinñey*) uchybienie komu, ubliżenie, obrażenie 124v°, 162r°

dêstamênt zob. *dastimênt*

dêvay (*dêvay ğuk'u darçini*) wielbłąd 42v°

dêyi (*tugal dêyi anglatmadı; ğaysi mênim uçun k'ênsına anglatıp tır dêyi*) niby,
 rzekomo, podobno, jak mówią 85r°, 172v°

diamênt (*1 dayın sk'ladanıy ğuzuk' altun diamênt da ğaxut ğzil*) diament 145r°

dibêlik', dibêlêk' (*da sêni zıندان dibêlik' êçartmagaylar*) całkiem, zupełnie, do
 końca, ostatecznie 172v°

diftar zob. *duftar*

dilaçiyasîz (sozsuz *çalabasîz pozovsuz dilaçiyasîz*) bez odraczenie, bez zwłoki 47r°
din at'a (*k'iyovnung tonun pèşaxpar èltip din at'asîna alyşlatk'ay k'iyov ovuna*
alyşlatmagaylar; din at'aga da k'ristan atagay jebèrm[a] èrk'i bolgay ; mènim
din at'amnî d[è]r kaspar awakèrèçni) ojciec duchowny 121r°, 123r°, 142r°
dingra (*mènim olumuma*) aż do (samego) 30v°. Zob. też *dira*
dinsiz (*dinsizda da xaçan zarbi bsag bèrilgay jetar*) bez religii, niewierny, poganin
140r°
dira (*haftaga dira; çaç k'èndining olum[un]a dira; èk'i život'ka dira*) do, aż do 30v°,
31r°, 34v°, 35v°, 36v°, 37v°, 40r°, 56r°
diyatik' (*mamasî diyatik' ètip; da koruldu diyatik'indan; diyatik' k'ora*) testament,
ostatnia wola 24v°, 25v°, 54r°
diyîn (*k'i boldu angar diyîn dir k'i nèga diyîn xaşsimîzgay; životuna diyîn pan*
bohdanning igit ilovda turmagay) do, aż do, do (samego) 9v°, 19v°, 176r°
djedr (*6-inçi djedr; 19-unçi 1 èsk'i badarak djedr; 1 bitik' djedr 1 ayt'k' maduç*)
zeszyt, księga 60r°, 65v°. Zob. też *djedrak'*, *badarak'*
djedrak' (*djedrak'lar k'ördzk' arak'jelòç; 1 k'èk'ak' djedrak' mjengiç*
awjedaraning) zeszyt, księga z czterech podwójnych arkuszy; zeszyt
z komentarzem do Ewangelii 65v°
diesilk' (*jana 1 diesilk' yohanèsning 1 harçmunk' bir donaçoç*) objawienie,
widzenia; Apokalipsa św. Jana 65v°
dilîsim (*da içina dilîsim bar 1 djedrak' rodzaylar jazgan*) talizman, amulet; czary,
magiczne zaklęcie 65v°
dla (*dla popravîy nèmani; dla lèpşègo rondu k'èrak' k'arvan başi*) w celu, celem
142v°, 166v°
dlovanjey (*ol baççalarga dlovanjeylarga da studnjaga da burk'k'a azbarga da 1 ov*
jangidan xoymum) odylowanie, opalowanie; pomost albo parkan z dylów;
wykop, rów, rynsztok, kanał 53r°
do (*do vjernîx ronk' k'u şxovanju; do tègo; do czasu; munda dayîn do tègo*
1 plènipotèncjasîy jox) 42r°, 56r°, 58r°, 58v°, 60r°, 61v°, 70r°, 77v°, 78r°, 81r°,
83r°, 94v°, 108r°, 118v°, 122v°, 133r°, 142v°, 156v°, 159v°, 160r°, 161v°. Zob.
też *do k'onça*, *do tègo*
dobrè (*dobrè k'i alay dir; bu bar èdi ustuma mènim dobrè tèk' igitlik' bolsa; taynè*
dugul da dobrè vjadomoy dur; a dobrè k'i bèrdim nèma xařişilmas da) rzecz
dobra; dobrze 69r°, 69v°, 70r°, 107r°

dobrôy, dôbroy (barça dobrôysu usduna; ustupit êttiğ dobrôysunay; nêda- k'olvêk' dobolariy bar êsa) mienie, majątek, dobro, dobra 25v°, 26r°, 31v°, 42r°, 56r°, 142r°, 148r°, 169v°

dobrowolnîy, dobrovolnîey, dobrovolnê, dobrovolno (dobrowolnîey priynjat êttilar awalgi dèk'ritnî; dobrovolnîey da isi jurak' bila; dobrovolno udaçça boldular) dobrowolny; dobrowolnie 15r°, 25v°, 28r°, 39v°, 42r°, 61r°, 62r°, 95v°, 98v°, 100v°, 104r°, 105v°, 107r°, 108r°, 123r°, 132r°, 150v°, 153r°, 157v°, 167r°, 175v°

dodat êt-, dodat' êt'- (dodat êtmadilar p[a]n ovanêsk'a; fl[oru] ... dodat' êt'masiylar) dodawać 63r°, 160v°

dohaçk'an (dohaçk'an alyşlamağnî barçanıy dasturu bila aypaşning êt'ma) podchodzący, zgadzający się, zezwalający, dogadzający 129v°

dohažat êt- (k'i dohažat êt'ip potrêbasına rêç pospolitîyning) dochodzić, przychodzić z pomocą; zaspokajać 66v°

dok'lad (s tîm dok'ladem) dodatek, zastrzeżenie 127r°

dok'ladat êt'- (anıy dok'ladat êt'iyirmên) dokładać, dodawać 108r°

dok'ladnîey (dok'ladnîey jazilgay) dokładnie, starannie 58r°–58v°

do k'onça, do k'onçay (do k'onçay saylğ bilay; çaysından hanuz do k'onça çutulmiyirmên; obiçat êttilar do k'onça staranıey) do końca 43v°, 173v°, 176r°

dok'tor (dok'tor k'olaçk'o rayçanıng torasîn) doktor 58r°

doğod (intrata albo doğod) dochód 107r°

do lask'i (têredža açma do lask'i) dowolnie, ile się chce, wedle życzenia 39v°

dolêhlost I (k'orup aning dolêhlost; barça dolêhlostlarin k'orgaylar) przynależność; przyległość, przyległy folwark 88r°, 130r°

dolêhlost zam. „dolêhliwost” ? II (anglatip k'endi dolêhlostun da misk'inlik'in) ból, dolegliwość 114r°

doložit êt'ma (dayiy bungar k'ora doložit êt'ma) dodatek, dokładka 70v°

domahaçça bol- (pravnîey domahaçça bolgay) domagać się, żądać; dochodzić swoich spraw przed sądem 146v°

domara (11-inçi domara kirk) spis, rejestr; kalendarz 60r°

domènnik' zam. domènik'an 'dominikanin' albo imię własne Dominik (domènnik' barvir t'urîyir çaysi ov jatip tîr) 48v°

domislaçça bol- (domislaçça bolmağay) domyślać się 129v°

don- (*k'èrak' k'i orus nèmičk'a donarlar èrmèni tayfası sonar k'ètar d[è]r awakèrèç
bila k'ètχòjalχ k'orup; mèn 1 k'èz t'èngriga objeçaniy sozumdan donman*)
obracać się, odwracać, odmieniać 158v^o, 175r^o

donaçoç, donaçuç (*18-inçi donaçuç; bir donaçoç*) kalendarz 60r^o, 65v^o

dopustit èt'-, dopuščat' èt'- (*da anıng uçun dopuščat èt'maslar; dopustit èt'ip
dalšiy postupok'k' da zaçoŋlargay; dopustit èt'mami apèlaçiyani ioxsa ioxç*)
dopuszczać, zezwalać 127v^o, 128r^o, 143r^o, 162v^o, 173v^o

dopuščat èt'- - zob. *dopustit èt'-*

dort (*altmiš dort ming*) cztery 42v^o, *passim*

dortunçi (*dortunçi pay*) czwarty, czwarta, czwarte 23v^o, *passim*

dosit (*dosit jasnıy iš tir; dayın ulu iš uçun dosit k'èrak' ètk'aymèn*) dosyć,
dostatecznie 173v^o

dosit bol-, dösit bol- (*anıng oylularına dosit boldu; barçadan dosit boldu; dosit boldu
k'èndina barçadan; k'vitovat èttilar k'i 2 jandan da birina dosit boldu*) mieć
dosyć, być zaspokojonym, zadowolonym; starzczać, wystarczać 17r^o, 26v^o,
28r^o, 33v^o, 37r^o, 37v^o, 41r^o, 42r^o, 44v^o, 52r^o, 54v^o, 58v^o, 86r^o, 97r^o, 98v^o, 100v^o,
102r^o, 103r^o, 108v^o

dosit èt-, dosit èt- (*dosit èt'ma k'lamas; bolman mèn alarga dosit èt'ma ja bërma;
ègar k'lasanız k'undiçiyaga dosit ètma*) zaspokajać, spełniać warunek,
zadowalać, wynagradzać; oddać dług 28r^o, 30r^o, 46r^o, 58r^o, 101r^o, 119r^o,
124v^o, 127r^o, 136v^o, 137v^o, 144v^o, 149v^o, 160v^o, 167r^o, 168v^o, 169v^o, 176r^o

dost (*nè çardašlarga nè bir dostk'a; hanusnung dostları bla; dostlar bila bargay; da
dostlariy bila bašladım sovuk' bila; artıç undamagay dostlarin tèk' 4 t'èpsiga*)
przyjaciel, druh 5r^o, 20v^o, 120v^o, 121r^o, 124r^o, 138r^o, 154v^o, 167r^o, 173r^o, 176r^o

dostat èt-, döstat èt- (*fridriç šmalçtan döstat èt'k'an; k'i pannanıng saçın dostat
èt'k'aymèn angar*) otrzymać, uzyskać, wydobyć, zdobyć 48r^o, 126r^o

dostatèçnjey dostatecznie 85v^o

dostatèçniy (*dostatèçniy k'vit ètmiyin*) dostateczny, wystarczający, odpowiedni,
należyty 64v^o, 85v^o

dostatok' (*dostatok' ot'un bila*) dostateczna ilość, zasób 53v^o

dostluç (*bu dostluçnu [...] bašladım sovuk' bila; ovuna stupovat ètsa dostluç- k'a;
dostluç bayladiy; bašlangan dostluçni učuna ççargaymèn; stupit ètk'andan
songra bu dostluçk'a*) przyjaźń 67r^o, 124r^o, 172r^o, 172v^o, 173r^o, 176r^o

dostlux ét- (*k'imsa k'imsa bila dostlux étma k'lasa; biri biri bila dostlux étma; dostlux ét'ip édilar pan stèck'o bila; ol do[s]tluxtan otstuplat ét'iyir*) zawierać przyjaźń, przyjaźnić się 11r°, 41v°, 67v°, 72v°, 120r°, 138v°, 161v°, 168v°
dosvjatçiçça bol- (*ay kimni k'i dosvjadçiçça bolsalar k'i*) doświadczyć 118v°
do tégó, do tégôy (*dayin do tégó; do tégoy karvan bašlarıy taftiš ét'k'aylar; ja mēni tolagaybiz do tégó xatun k'amēnēck'a*) do tego, w dodatku 67v°, 71v°, 84r°, 87v°, 94r°, 96r°, 96v°, 97v°, 160r°, 166r°, 167r°, 167v°
dovlatli, dovlatni ? (*klarbiz alay dovlatliga nēçik' misk'inga bu išlarni sk'oroy jařaslovdan k'ēlip anglatma; dovlatni orēnk'li singlarxk'a*) zamożny, zasobny, bogaty 41v°, 169r°
dovod (*bir statēçniy dovodlar bila prēk'onat ét'madi; da galadžisina da dovodlarina; slušnīy da jašnīy dovodlarıy artından*) dowód, świadectwo 147r°, 163v°
do[y]statēçniy (*do[y]statēçniy hēsēp bērdi*) wystarczający, zadowolający, dostateczny 43r°
dozvolit ét'- (*dozvolit et'[ti] zask'lēpit étma*) wyrazić zgodę, pozwolić, przystać na 95r°
doživoçey (*aniņg sngariy doživoçeyisinda k'ēnsining xalip ēdi*) dożywocie 107r°
dragaman (*pan haynk'ō dragaman; pani arzu dragaman xatunu; dragamandan songra aniņg sngariy doživoçesinda; p[a]n at'abēy xaçk'ō dragamanning oylu kvitovat étiyir; pan mik'lašniņg dragamanning*) dragoman, tłumacz przy poselstwach i konsulatach wschodnich 4r°, 12r°, 55r°, 62v°, 95r°, 106r°, 107r°, 110v°
drama (*dzadzgoç ēsk'i hayhaylar blay day dramalar blay*) bierwiono, powała, zaślona ? 8v°
druk'oviy (*10 bēlbah druk'oviy 5-ar*) odbijany, odciskany, drukowany 75v°
drušlak' (*6 panov da bir drušlak'; 1 drušlak'*) durszlak, naczynie do cedzenia 21v°, 78v°
duftar, diftar, dēftar (*k'i duftarga jažilgay; zēznanialarıy jažilgay duftarga; diftarina k'ora diftariy bila birga; k'i jazov duftardan buzulgay; 2 duftar t'ōrosnuņ xolu bila jažgan*) księga, rejestr, katalog 41r°, 43r°, 50r°, 51r°, 60v°, 61v°, 62v°, 63v°, 67r°, 78r°, 79r°, 82r°, 86r°, 89r°, 92r°, 95v°, 98v°, 102r°, 106r°, 109v°, 113v°, 115r°, 116v°, 128v°, 145r°, 150r°, 168v°
dugul (*k'imsa uçun dugul tēk mēnim uçun; ermēni tōrasina potrēbnīy toraga voytk'a dugul; na suçlu dugul mēn; mēn povinēn dugul mēn džuwap bērmaga bu*)

χatunga) nie jest, nie istnieje, nie ma 38v°, 41v°, 63r°, 101v°, 115v°, 134r°, 138v°, 159v°

duha, duga (*χazan k'iči duha bila bayir*) 1. łuk dachu w wozie ruskim 2. rączka naczyń, kabląk 78v°

duχ (*bilman nē duχ bila k'ēlip mēni risvayladī*) duch, świadomość, nastawienie, myśl, zamiar 162v°

duχayjōncīy (*igilik'tan dźēdźičnīy stoyjōncīy duχayjōncīy*) (ledwo ?) oddychający, ożywiony, żywy (majątek) ? 15r°

duχovnīy, duχōvnīy (*alay duχovnīy nēčik' svjēck'iy; duχovnīy urjadī alnīng ermēnilarnīng; bu t'oray duχovnīy; duχovnīy urjad išitip ēk'ī jannīng da dźuvaplarīn dēk'rit ēttilar bu turlu*) duchowny; kościelny 30v°, 31r°, 39r°, 107r°, 120r°, 124v°, 140v°, 141r°, 147r°, 147v°, 152v°, 162r°, 167r°, 171v°, 173v°

dunja (*az vaytta k'ēčti dunjadan; nē χadar dunjada ermēni dźinsīy bar; butun dunja sozliyēdi k'ī; ol dunjada jangi išlar dugul dur mēn anīy χast bila ētmadīm*) świat, wszechświat; ziemia, ludzie na ziemi 24v°, 32v°, 61v°, 70r°, 70v°, 82v°, 141r°, 172v°, 174r°

dun orhnēnk' (*dun orhnēnk'ni barča aχpaš algay*) pobłogosławienie domu; błogosławieństwo (strofa, kuplet) 129v°

dupla (*tēk' tafta bila da dupla bila*) podwójny, podwójna (tkanina, podszewka) 122r°

dur jest, znajduje się 1r°, passim. Zob. też *tur*

dušmanlχ (*nē da ētiyir ēsalar barča ustuma dušmanlχtan ētiyirlar*) wrogość 163r°

duvar (*mošondzovīy liχtar šrubovanīy duvarga; 1 liχtar ēsk'ī duvarda svitlīčada šrubovanīy*) ściana, mur 70v°, 78v°

duydit ēt'- (*nē učun duydit ētma da bitik'ī k'ētχōjalχnīng at'orga*) dochodzić, dojść (o liście), zająć, wstąpić 84r°

dvor (*sjemišovsk'iyning dvoru usna; ēgar dvorga k'orolnung barmaga*) dwór, dwór królewski 48v°, 65r°

DZ

džadzgoč, džadźgōč przykrycie, zasłona; kapa, narzuta 8v°

dzał zob. *dźial*

džédzic (*k'im da juvux çxa džédzic; džédzick'ay bu 4-unçi pay usdunay*) dziedzic 29r°, 29v°

džéržanja (*spok'oyñiy džéržanjasiy bolgay*) dzierzenie, posiadanie 91r°

džial, džal (*barça dobroydan rövniy džial algaylar; pristupit èt'miyin bir džalga*)
dział, udział w spadku 103v°, 111v°

džial èt- (*džial k'lasax ètma*) dokonywać podziału, przeprowadzać podział majątku 53v°

džianiy (*šk'arpitk'a džianiy 4 çuft ašax; ponçoç džianiy*) dziany 75v°, 76r°

džiedzicstvo (*mènim džiedzicstvonu*) dziedziczenie, dziedzictwo 62r°

džiedzicñey dziedzicznie, w formie dziedziczenia 41v°

džiennik' (*bir bitik' nèmiçça džiennik'*) dziennik, notatki codzienne, czasopismo 65v°

džnamun cynamon 42v°. Zob. też *cinamun*

džnunt (*nèmiç džnuntundan songra avalgi k'içiyaynak'un; džnuntadan songra; džnunt sèk'izi èrtasna; birin džnunta godlarda da birsin bayramda*) Boże Narodzenie 19v°, 53v°, 79v°, 103v°, 112v°, 129v°, 143v°, 167r°

DŽ

džadu (*k'i džadular ašira staraçça boliyir aytip k'i*) 1. czarownica, wiedźma;
czarodziej, szaman, znachor 2. wróżby, czary 126r°

džan (*çaysi išlarin jaxši džan bila da jaxši sumñenia bila; alay džan nëçik' t'èn sartin; haša mènim džanimdan k'mèn aniy ètk'ay èdim; bu işk'a džan k'ozu bila baxarsiz*) 1. duch, dusza 2. duszka, pieśczotka 94v°, 143r°, 163r°, 163v°, 169r°, 175r°

džan aši (*pohrèb bila džan ašina 70 fluru da 20 hr[o]š*) stypa, poczęstunek po pogrzebie 133r°

džan at'a (*k'èndi džan at'asna dopustit ètip dalšiy postupok'k'a da zaçonglargay*)
ojciec duchowy 143r°

džandara (*1 šopa japtırma džandara uçun zuflar pardahlamaç uçun prask'a*)
zwierzęta domowe, bydło 156v°

džanil zob. *džanli*

džanli duchowy, mający duszę, ożywiony. Zob. *uçmaçli džanli*

džèdžicñiy (*igilik'tan džèdžicñiy stoyjonçiy duçayjonçiy*) dziedziczny 15r°

džéhèz (olušk'aning artından džéhèz; 200 floruluk' džéhèz uçun) posag, wiano
41r°, 137r°

džèliëp (1 xaliy džèliëp sarïy) gruby, szorstki 22r°

džèmi [zam. adžèmi] (džèmi k'ristanñi da mèn jazıxlını k'èldim) chrześcijanin;
chrześcijański 32r°

džjedzičnè (džjedzičnè taš ovdagi k'èndi payin dostit ètma) dziedziczny; (majątek)
odziedziczony 52v°

džïns (nè xadar dunja[d]a èrmèni džïnsiy bar; jat džïns arasına k'ristanlar; alpovud
džïnsiy; 2 jandan 1 zindžil oldu džïns anda ulu artixsilx boliyir) ród, plemię,
nacja; rodzaj, gatunek 69r°, 121v°, 122v°, 141r°

dž[ò]rum zob. džurum

džuft, džufd, čuft (1 džuft altun manèlla; 6 džuft ruk'awiça; 1 džuft ponçox tiftik'
buñatniy; 3 džuft k'ètan jènglar; šk'arpitk'a dzjanïy 3 čuft ašaḡ) podwójny;
dwie sztuki, para 8r°, 24r°, 24v°, 47r°, 47v°, 60v°, 66r°, 74v°, 75v°, 77v°

džumla (floru džumlasi) wszystko 40v°

džurum, dž[ò]rum (džurum hrivna džurum tibina; na džurumga potpadnut
èt'tingiz; na volniy bolgaysiz džurumdan; pod vinon 5 hrivna džurum tibina
k'èltirgaylar bèz umješk'anija) kara, grzywna, zapłata za straty 11r°, 37r°,
49r°, 52r°, 58r°, 71v°, 74r°, 104v°, 114v°, 115r°, 115v°, 116r°, 123r°–123v°,
144v°, 147v°, 148r°, 153r°, 154r°, 164r°

džuvab, džuvap (džuvap vèrirsin; kart'ka usna jazip bu turlu džuvablar bila; nè
džuvap bèriryir angar xarši; nèčik' pozvaniyning džuvaplarin) odpowiedź
31r°, 67v°, 71r°, 125v°, 135v°, 137v°, 139r°, 140r°, 145v°, 158v°, 159v°, 161r°,
161v°, 170r°, 174v°, 175v°

džuvab bèr-, džuvap vèr-, džuap (džuvab bërma; džuvab vèrirsin; povinèn dugul mèn
džuvab bërma; džuvapin džuvap bèrdilar; da džuvapin bèrdilar; nè džuvap
bèriryir angar xarši) dawać odpowiedź, odpowiadać 11r°, 36v°, 51v°, 55r°,
100r°, 134v, 135r°, 146v°, 158v°, 159v°

džuvap èt'- (pan stèčk'onung bunung k'i džuvaplarïy usna džuvap èt'ti; k'èt'xòjalx
džuvap èt'tilar) odpowiadać 56v°, 70v°, 98r°

džuvut żyd; Żyd zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

È

èdtir- (zapisat èdtirdi) polecieć lub kazać coś zrobić 46v°

ègar, jègar, ègèr (*jègar ozgay pričīnay*) ješli, jezeli, albo 10r°, passim
ègar ... ègar (*ègar juḡovga ègar špitalga; ègar juḡovnung ègar špit'alning*) albo ...
albo 83v°

ègèr zob. ègar

ègīrlīk' (*k'ī bir jānga da ègīrlīk' bolmagay; nè da manga ulu ègīrlīk' ètiyir; k'èndi ègīrlīk' imni da žalimni prèpovidat èt'tim; juḡovnung ègīrlīk' i uḡun*) 1. fałsz, kłamstwo, nieuczciwość, przestępstwo 2. krzywda 70v°, 85r°, 127v°, 137v°, 153r°, 160v°, 172v°, 174r°

ègīlan- (*k'ī potrèba k'orguzgay anda ègīlanma*) zajmować się czym, spędzać czas, bawić się, oddawać się rozrywce 127v°

ègri (*ègar angar ègri èsam undasīn mēni*) 1. krzywy, fałszywy, niesprawiedliwy
2. niesprawiedliwość, krzywda 51v°

èk'- (*k'ultk'uluḡ hēm ziyānç èk'ma jol èsa*) siać, rozsiewać 135 v°

èk'ī (*èk'ī život'ka dira; èk'imīzda bir biz*) dwa 40r°, 105r°, passim

èkīnči (*èkīnči èyasīndan bolgan oylanlari bila; èkīnči pozovda da pozvanīy boldu; èkīnči miḡajel kirk'*) 35v°, 60r°, 92v°, 98r°, 177v°, passim

èk'sèpçja (*ni bir dèlaçiya ni 1 èk'sèpçja bèrmagay*) wyjątek 101v°

èk'si (*ol murnī ḡaysi k'ī èk'sining ort'asna turup dīr; spulnīy èk'si birga; èk' si birga unadī*) obaj, oboje; ich dwóch, ich dwoje 4r°, 16r°, 81v°, 83r°, 86r°, 169r°

èk'sīk' (*angar èk'sīk'ina jāl bila bèrilip tir; da 1 ovuḡ žōyōvurt arasīna èk'sīk' dugul dur; da èk'sīk' hēç ètman; k'ètḡōjalḡnīng ḡuluḡundan èk'sīk' bolmagay*)
1. brak, niedostatek, ułomność 2. niedostateczny, brakujący 42r°, 61r°, 67r°, 70v°, 174r°, 177r°

èk'sīk'lik' (*barça èk'sīk'lik'in zavidovat ètma; nēma èk'sīk'lik' bolmagay; nè k'ī da èk'sīk'lik'imīz bar èsa barčanīy k'orgay*) niedostatek, brak, defekt, ubytek 66v°, 156v°, 169v°

èk'sīl- (*ay ègar nēma èk'sīlip èsa bašḡšlardan*) zmniejszać się, ubywać, brakować 144r°–144v°

èk'sīt- (*dugul èk'sītma; jaxši k'īši k'ībīk' pan bohdan èk'sītīp èdī; èk'sītma ol mayanī tèk' artrma*) pomniejszać, ograniczać, tłumić, uspokajać 146r°, 150v°, 172r°

èk'sār (*èk'sār jūzluk' bila*) po dwóch, po dwie, po dwoje 20v°

èk'zèk'uçiya (*k'ī èk'zèk'uçiya zk'azat ètk'aysiz; ol èk'zèk'uçiya bolmiyin 2 jannīng*) wykonanie wyroku, egzekucja 143v°, 154r°

èkz nunk´, èk´z nònk´ [= łac. *ex nunc*] (*èkz nonk´ jebèriyirmèn; èk´z nunk´ bèriyir da bayišliyir*) od zaraz 107v°, 169v°

èl I (tèk´ èlda bolgan; ayalar èl bèrmađi songra bèrđi bir şlaçıçık´a) ręka 61r°, 118r°

èl II (èl arasına aning uçun sozladi; bunung k´ibik´ hanbaga arasına çoymaga; da ègar bu çadar nêma k´i èllardan işittim bèrsalar; ègar mênim fik´irlarimni ègar èlning mana bèrgan) lud, ludzie, tłum; nacja, naród 71v°, 73r°, 86v°, 134r°, 162v°, 172v°

èlçi (èlçi janına rêç pospolitıyning potrêbasına k´ètk´ay stımbolga; da tuştular èlçilarga biy biyatk´a; p[a]n halıçık´iy èlçi) wysłannik, poseł 66v°, 105r°, 105r°, 118r°

èlt- (èltip t´étasına joyari mjanovanıy oddat èdtim; k´liyédilar ratuşk´a nêmiç torasna) dostarczać, wysyłać; przekazywać 152r°

èlttir- (ozga urıadga èlttirma) polecić przekazać, kazać dostarczyć 152v°

ém- (k´aspèrning çardaşining èmdi; èmdi boldu barçay sum) ssać, wysysać; wessać, wchłonać 41r°, 43r°

èminlik´ (èminlik´ta; k´i biri biri bila èminlik´ta turgaylar) bezpieczeństwo, pewność, uspokojenie, spokój 30v°, 71v°

èng, ènk´a (tilk´o èng ulu bu dur k´ènsında k´i çzımni bèrman aning k´ibik´ k´işiğa; ènk´a ulu işlardan) naj-, najbardziej 69r°, 174v°–175r°

èr (da k´i k´èndin èrga algaymèn; borçlu èdi aning èrina; çaysining k´i èri kristan boldu; avalgi èrina protèstovaçça boldular; èr u çatun arasına bsag k´op k´èrat rast k´èlir dunjada; ov èr işin bèriyirmèn) mężczyzna, mąż, małżonek; męski 30v°, 31v°, 47v°, 58r°, 97v°, 103r°, 110r°, 116r°, 130v°, 131r°, 138v°, 139r°, 141r°, 145v°, 147v°, 153r°, 156r°, 158r°, 159v°

èr- (k´i 3 jılga dira èrsa barmagay èdi çziy panna zosk´a) osiągać, uzyskiwać; upływać 153v°

èrèçpoçan, èrèçpòçan, èrèçp´oçan, èrèçp´òçan (èrèçp´oçan awèdik´; èrèçp´oçanlar biylar ayalar; biz èrèçpoçanlar antiçk´an çardaşlar bila) erecpohan, jerespochan, administrator, zarządca majątku kościelnego 3r°, 38r°, 104v°, 112v°, 113r°, 120r°, *passim*

èrèçp´oçanlıç funkcja i urząd erecpohana 47v°

èrèvanlı pochodzący z Erywania lub jego mieszkaniec, zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

èrga bèr- (çz çardaşlarin nastuçnanıy èrga bèrgan) wydawać zamąż 119r°. Zob. też *èr*

èrk' (jaχšī èrk'i blay; k'èndi èrk'indan; jaχšī èrk'indan; biy t'èngrining èrk'i bila bolgan) życzenie sobie, pragnienie, żądanie, wola 29v°, 31v°, 32v°, 35r°, 37r°, 37v°, 38v°, 39r°, 69v°, 81r°, 81v°, 83r°, 88v°, 94v°, 95v°, 106v°, 107r°, 108r°, 108v°, 121r°, 123r°, 124v°, 129v°, 133r°, 142r°, 172r°

èrk'li (èrk'li bolgay; nèçik' èrk'li at'a; k'omènda èrk'li bolsar; èrk'li bolgay k'èndilarīna k'ètma) władny, swobodny, upoważniony, mający wolę do, własnowolny; silny 11r°, 53v°, 70v°, 80r°, 88r°, 120v°, 148r°, 153v°, 157r°

èr k'īši (èr k'īši oylannīy juχovdan ovga uzatmagay) 1. mężczyzna 2. płci męskiej, rodzaju męskiego 121v°–122r°

èrmèni Ormianin; ormiański. Zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

èrmèniça (pan atabey bu sozlarīn aytti k'èndi tili bila èrmèniça dèr yagopk'a; 1 bitik' narjèg da 1 mjègniç da èrmèniça sozlamayk'a dayīn bèrdilar) po ormiańsku 98v°, 162r°

èr oylan (èr oylanlarnīng χodžènk'onung da holubnung; èr oylanlarīy bila) chłopiec, młodzieniec 37r°, 37v°

èr oyl (èr oyluna gl'èjs ayaç k'èbitin jazdīy) syn, męski potomek 47r°

èrta (èrtasīy otpravit èt'ma k'i songra 1 zaχodlar bolmagay; aldi džuvapk'a k'èndina èrtasīna; vartavar èrtasīy nogarik'un) czas, okres następujący po, następny dzień, nazajutrz; ranny, poranny 121v°, 131v°, 138r°, 173v°

ès (èsimdan tay[a]dīm; èsindan tayīp èdi; ol sozlarīy èsina tutmas nèçik' k'i k'arvan ask'a k'èlmiyin) umysł, rozum 30v°, 39r°, 114v°

èsan (say èsan) zdrowy, pomyślny, szczęśliwy 30v°

èsgi zob. *èsk'i*

èsk'i, èsgi (3 èsk'i t'alèr da 6 èsk'i lèvk'övīy talèr; èsk'i 1 oylan županīy; 900 èsk'i t'alèr; 5 k'īlim èsk'i isbada χadalgan; èsk'i zviçayimīzga k'ora) stary, dawny 16r°, 46r°, 51r°, 60r°, 61v°, 77r°, 78r°78v°, 105v°, 125r°

èsk'iliyin (da èsk'iliyin šayawat'li bolgay) jak dawniej, po dawnemu, po staremu 73r°

èşik' (birdan çχīp juχov èşik'ina) drzwi, wrota, próg 163r°

èt-, èt'- robić, czynić, tworzyć, passim

ètik'çi (t'òròs ètik'çi ilovlu; k'i χardašimni grèsk'ònu ètik'çini užit ètip èdim k'i angar nèça k'èrak' bolsa bašmaylar tik'k'iy èdi) szewc 41v°, 159r°

èvèl, èvèl k'i (anī t'ovdum èvèl k'i munung uçun k'i) najprzód, najpierw, na początku 36v°

évét (évét k'oriyirmèn k'i; tēni bila χasta évét aχilīnda igi sah; mèn k'ormadīm évét pèvnny osobalar pospolitīy k'īšidan k'ordular; évét k'i hali bir turlu k'lamas oylan aytip; évét ol k'artk'ada 1 χarγīš jazgan iox tur) tak, oczywiście, zaiste; a przeciwnie, a na odwrót, natomiast; niestety 29r°, 32v°, 38v°, 53r°, 85v°, 94v°, 126r°, 134v°, 162v°–163r°, 166r°

éya (mènim éyam usdna b[a]r[on] donavak'nīng χolarmèn; burungi éyasīndan; èk'inçi éyasīndan bolgan; γazar éyam mènim; k'èndinin éyasīy ašira; ov éyasīy k'lasa iebërma) pan, mąż, małżonek, gospodarz, pan domu 30v°, 35v°, 50v°, 90r°, 93r°, 111v°, 121v°, 142v°, 160r°

F

f (fk'umpromis) w 160r°

façok' zob. vaçok'

fak'toriya (na ol hèsèplardan ol fak'toriyadan; hèsèplarīndan da fak'toriyasīndan nēma χalmadī) biuro, punkt handlowy, kantor, skład towarów na Wschodzie 116r°, 116v°

fak'torluχ (k'i iebèrip édilar turk'k'a faktorluχk'a udžmaxli džanli asvadurnu[ng]) faktorstwo, zajmowanie się pośrednictwem na Wschodzie 116r°

faχir (na poživienīey faχirlarga; faχir χaldīm nè mam iox) ubogi, biedak 103v°, 166r°

faχirlīχ, faχirlīχ (žamgòčnung faχirlīχina; bu χatunnung faχirlīχi) bieda, nędza 68v°, 91v°

falχ (falχlarīna baχīp da iolsuz išlarīna baχīp χorχiyirmèn k'i) wrózenie, wróżby 173r°

falχ baχ- wróżyć, przepowiadać przyszłość, zob. falχ

fant (nè bir χumaš bila nè bir fant bila) zastaw, zakład, przedmiot do zabezpieczenia zwrotu pewnych pretensji; sprzęt domowy, rzecz 94r°

farahlik' (sovuk' bila da farahlik' bila) wesołość, radość, uciecha, zachwyty 175r°

fartuχ, fart'ux (i[k'i] fartuχ polk'ay blay; alt'un fart'ux; bir fart'ux sirmay zalohay blay; 2 fart'ux) fartuch 20v°, 24r°, 24v°

fayda, fayday (faydasī bilay; faydasī iox; fayda tuštu; nè sb[idag]ning faydasī bolgay; da faydasīn hēç bërmas édi; faydasīnda 10-una 11 g[è]s usna povinèn bolgay bërma) korzyść, zysk, dochód; proces 12r°, 19r°, 32v°, 43v°, 51r°, 54r°, 64v°, 73v°, 90v°, 99r°, 103v°, 108r°, 114r°, 117v°, 130v°, 165v°

faynlindiš (*buřnatniy faynlindiš; řara faynlindiš*) falendysz, cienkie sukno holenderskie lub angielskie 77r^o, 77v^o

faynlindišoviy, faynlindišoviy (*bir ton faynlindišoviy; řek'man faynlindišoviy*) falendyszowy, uszyty z falendyszu 60v^o, 77r^o

fçale zob. *fçêlê*

fçêlê, fçjelê, fçalê (*řana fçêlê opêk'unlarniř řoluna bêrmaga; řaytardiř alay fçêlê nêçik' biznim řatimizgay řoyup; na fçêlê da řuvatta řaldriř; řzil fl[oru]sun bêrgaylar fçêlê andan songra; fçjelê; zařovaniy fçalê*) całkiem, całkowicie, wcale, zupełnie, w całości 25r^o, 27r^o, 79r^o, 88v^o, 92r^o, 107r^o, 108r^o

fëbrari zob. *fjêdrvar*

fik'ir (*ol fik'ir bila ilovdan řçmadi; řařši fik'irni k'ëndimning alniřa; t'orosoviçlarniř fik'iri ol dur k'i; da dugul dur fik'irim k'ëndina řzmnï bêrma; fik'iri bar êdi êsa rozorvat êtmaga*) myśl, osąd, zamysł, zamiar 52r^o, 114v^o, 172r^o, 172v^o, 175r^o

fik'ir êt-, fikir êt'- (*bulay fikir êtip êdim; fikir êt'ip k'i*) myśleć, sądzić, rozmyślać, pomyśleć sobie 32r^o, 69v^o, 70v^o

fjêdrvar, fjêdr[var], febrari luty 83v^o, 168r^o, 175v^o, passim. Zob. też *p'jêdrvar fladroviy* (*1 fladroviy lořay têřarsk'iy; 1 stol fladroviy*) ze słojami w drzewie lub kamieniu 22r^o

flařa (*1 puzdra flařa 2 flařa bila*) butla, butelka, flaszka, flasza 78v^o

fli, floru, flori (*řzil fli*) floren, passim

fliuř [=floruř] określona liczba florenów; moneta o określonej liczbie florenów; wart ... florenów 55v^o, passim

folga êt'- (*folga êt'tilar k'ëndina k'i t'ëngri řetk'irsa řilina pëvniëy bêrilgay*) popuszczać, rozluźniać, folgować 114r^o

folvark' (*ësk'i da řangi folvark' řatina; êgar ovdan êgar folvark'tan; ol folvark'tan bolgan; ol folvark' řaysiy k'i udžmařli džanli d[ê]r krikordan at'alarimdan řalgan vosk' rësëniã řuřovu řanina đir*) fólwark 61v^o, 146r^o, 150v^o

fortêl (*na řasnê da nê fortëllar ařira; nê 1 fortëllar ařira tërmindan ilgari turk'k'a jebërmagay; na pan kaprus fortêl êt'ip k'ëtti tërmindan aval ask'a ol priçinaniy bêriř k'i asta řumařlarimniy odb[ir]t êtmař uçun k'ëttim da ol fortêl bila bardiy*) podstęp, wybieg, wykrêt 104r^o, 114r^o, 115r^o

fota (*3 fota; fota aladža*) 1. pasiasta (prażkowana) tkanina z Indii 2. strój kobiecey okrywający biodra; fartuch 77v^o, 78r^o

fpi[s]at (přinyjat da *fpi[s]at* ak[˘]talarimizga bizim duḡovniy rozk[˘]azat et[˘]tix) wpisać 108r^o

frašk[˘]a (*lada frašk[˘]alar[d]an* přez žadniḡ slušniḡ přičin) 1. zabawka, bibelot.
2. błahosta, drobnostka 141r^o

fšak[˘]už zob. *fšak[˘]žè*

fšak[˘]žè, *fšak[˘]už* (*fšak[˘]žè* munu ḡald[ī]riyirmèn k[˘]èndima; *fšak[˘]žè* mèn klaman uživat ètma volnostnu; *fšak[˘]žè* k[˘]i kontènt boldu; *fšak[˘]už* ov èyasiy klasa jebërma olaning èrk[˘]ina dir vènèclar jebërmaḡ nšanli ḡzlardan igitning olunlarīna) jednakže, wszakže, a jednak 116r^o, 121v^o, 137v^o, 138r^o, 142r^o, 168v^o, 174r^o

fšèlak[˘]iy (*fšèlak[˘]iy* hormatni oddavat ètk[˘]aylar) wszelki, wszelaki, różnego rodzaju, rozmaity 169v^o

fšètèčè[nst]vo (*stupit ètk[˘]andan songra bu dostluḡk[˘]a bir fšètèčè[nst]vo boliyir k[˘]ètarma*) rozpusta, nierząd 176r^o

fuk[˘]at (*fuk[˘]at ètma*) fukać, pokrzykiwać, strofować, besztać 36v^o

fundovat [èt-] (*bu dur fundovat da obligovat ètiyirmèn*) zakładać coś swoim kosztem, budować, ustanawiać 107v^o

funt, *fūt* (*k[˘]amèn 19 f[u]nt 10; fūt gumiy*) funt, jednostka masy; jednostka pieniężna 43r^o, 75r^o, 78r^o

funduš (*fundušuna k[˘]arozčining da šk[˘]olnung; funduš k[˘]arozčiga da šk[˘]olgay*) fundusz, kapitał 64v^o, 90r^o

fūt zob. *funt*

furiya (*ulu furiya bila k[˘]ètti urjaddan*) wściekłość, gniew, furia 67v^o

G

galadži (*galadžisin ayttilar alargay; galadžidan songra; njejço soz galadži njeypotrèbniy boldu; duḡovniy urjad přiyслуḡaçça bolup 2 janning da galadžisina*) słowo, wyraz; mówienie, mowa, wymowa; dialekt, język 10r^o, 11r^o, 140v^o, 163v^o, 172v^o, 175v^o

galadži èt- (*hèč galadži ètmiyirmèn; galadži ètiyèdim*) mówić, rozprawiać, rozmawiać 139r^o, 139v^o

galadžisiz (*sozsuz galadžisiz artix inam ućun*) bez słowa, nic nie mówiąc 158r^o
gamèniçlu zob. *k[˘]amènèçli*

ganonk´ (*χaysi k*´*i ganonk*´*k*´*a χarši édi; ganonk*´*larimizga da jergalik*´*larimizga χarši; orénk*´*imizga da ganonk*´*larimizga k*´*ora; nè k*´*i ganonk*´*umuz da orénk*´*imiz k*´*ristanlik*´*k*´*orguziyir; prıyχılıçça bolup ganonk*´*larga hèm zviçaylarga*) prawo, zbiór praw 60r°, 65v°, 125v°, 133r°, 140v°, 141v°, 154v°, 170v°, 174v°

ganonk´ *kirk*´ (9-*unçi ganonk*´ *kirk*´; 3-*unci dayaran ganonk*´ *kirk*´ *bila*) księga praw, kodeks „Księga kanonów” 60r°

ganonk´ *χaç orhnjelòyn* „Kanon o błogosławieństwie krzyża”, rozdział z „Księgi rytuałów kościoła ormiańskiego” Masztoca 65v°

gark, gark´ (*da pošanovat ètmiyin nè garkimĩ nè hormatimni jer bila barabar ètti; hèm mènim garkima da osobama bir zèzvolènjeýning artından; joχ èsa gark*´*im tibina aytiyirmèn*) porządek, układ; ozdoba 162v°, 163r°. Zob. też *karg*

gat´*oyigos, gat*´*òyigòs, gat*´*uyigòs (gat*´*oyigosk*´*a èçmiadzinda olturgan jebërma; apèlovat èt*´*iyirbiz gat*´*òyigòsk*´*a at*´*òrga; mjelk*´*isjetjèg gatòyigòs k*´*èldi; d[è]r krikor gat*´*oyigos*) katolikos 8r°, 45r°, 84r°, 84v°, 85v°, 71v°, 105r°, 105v°, 127v°, 164r°

gawarsali, kavarsali (pašpay gawarsali 20 tib usna altunu indžisi bila; bašta kavarsali altun indžisi bila) z zawojem z czubem; obramowany; czepek ze wstęgami 41r°, 47v°

gèrada (mènim χzimning mayasiy da gèradasiy da; 200 lèvk´*o talèrni k*´*èçip gèradasından da tèk*´*d[è]r χaçadurdan; do tègoy χatunnung barça gèradasin alay altundan nèçik*´*k*´*umuştan*) sprzęt domowy, urządzenia, przyrządy; przedmioty 145v°, 146r°, 150v°, 160r°

gèrmak´ (1 *gèrmak*´ *k*´*osmatiy jalan χara çèk*´*man; 1 gèrmak*´ *boyosi jašil; 1 k*´*anafāça gèrmak*´) rodzaj siermięgi, palto z sukna, czamara 77r°, 77v°

g[è]s, (g[è]s da g[è]s; lok´*ot g[è]s; g[è]siy k*´*orolgay g[è]siy juχovga; aştan barçadan g[è]sin d[è]r yagopk*´*a bèrgay; nè k*´*i olup tur ortalχta χaysi k*´*i g[è]s bsag dır; g[è]siy stronaga da jàrimiy s[ur]p juχovga*) połowa 19r°, 19v°, 62r°, 71v°, 77v°, 104r°, 129r°, 166r°, 176v°

g[è]s da g[è]s pół na pół, po połowie, zob. *g[è]s*

gilèy, glèy (avalgi glèyim bu dur k´*i; išittiχ èk*´*i janning gilèyin; gilèyina χarši; p[a]n andriýning gilèyi usna; gilèyina pan mik*´*lašning; gilèyina χarši; gilèyin da odložit èt*´*tilar; ak*´*tornung gileyin*) żądanie, domaganie się, skarga, zażalenie;

pozew 30v°, 31r°, 36v°, 51v°, 67v°, 68r°, 71r°, 100v°–101r°, 101v°, 113r°, 133v°, 148r°, 152v°, 162r°, 166r°, 172r°, 173r°

gilèy èt-, *giyéy èt-*, *glèy èt-* (*gilèy ètti minas sargavak´ usduna*; *da gilèy èt´ti ustuna aytip bu turlu*; *nèçik´ avalda gilèy èt´tim*; *turup obličnè na giyéy ètti*; *glèy ètarmèn*) zgłaszać pretensję, składać zażalenie; wystosować pozew 11r°, 28r°, 30v°, 36r°, 51v°, 68r°, 72v°, 124r°, 152r°, 152v°, 164v°

gimayn (*da birsì gimayn taš*) zwykły, pospolity 66r°

giši zob. *k´iši*

giyéy èt- zob. *gilèy èt-*

glèy zob. *gilèy*

glovnïy, *gluvnïy* (*glovnïy sumaydan*; *da barmas glovnïy iš uçun tèk´ tèrmin uçun*; *gluvnïy šaharlarda*; *gluvnïy bu haligi išta*) główny, podstawowy, zasadniczy 39v°, 70v°, 127v°, 141v°

gluvnïy zob. *glovnïy*

gmaç (*barça gmaçlar*; *pèvnïy gmaçlar uživanjega*; *sk´lèpimni nèçik´ ozga gmaçlarimni ačk´aylar*) dom, budynek, gmach, budowla; pokój; mieszkanie; piętro, sklep, sklepienie, kram 51v°, 53v°, 90v°, 91r°, 169v°

gmaçk´ina (*ol įangi gmaçlarnïy*) mały domek, budynek 53v°

gmašok´ (*1 çalgan gmašok´lar ulu izba çaçrasiy bila izba tibina baz da çaçra*) niewielki dom lub pokój 53r°

gnip (*2 dasta gnip*; *gnip çak´uç*) krzywy, krótki nóż szewski, knyp 75r°, 76v°

go zob. *un*

godlar (*40 fl[oru]-sun*; *godlarda*; *birin dznuntta godlarda*) Gody, Boże Narodzenie 165v°, 167r°

golïy (*bu mamranik´ta golïy borç opivat ètiyir aning èri usna*; *tlk´ò 1 golïy k´artk´a*; *golïy sozlar bila*; *golïy pomova bila*) goły; występujący bez dodatków czy uzupełnień, sam; niezapisany 69r°, 134r°, 147r°, 159v°

gont (*da ayaçlar da gontlar uçun da ov įallariy vēçindan*) jedna z wąskich deseczek używanych do pokrywania dachu 136r°

gorončka (*nèçik´ gorončk´ada šašinlç k´èlir èdi*) gorączka, podwyższona temperatura 83r°

gospodarstvo (*ay nèda buzulsa vank´ta barça gospodarstvoda aniy k´ètçòjalç ia sattirgay èresp´òçanlar ašira*) gospodarstwo, posiadłość, grunty i zabudowania; mienie, inwentarz 148v°

groçk´iy (*dayin stron groçk´iy*) grodzki, miejski 75r°

groš (po jednemu grošu [pismo łacińskie]; *čvartij groštan*) grosz 56v°, 109v°. Zob. też *hroš*

grunt (*ij̄xovnung gruntu ustna; vank' gruntu usna; tēk' aniy k'im k'i grunt usna olturup tur; grunt bu dur k'i; tēk' aniy k'im k'i grunt usna olturup*) grunt, podstawa; to, co najważniejsze 40r°, 107r°, 136r°, 140v°

gumiy (*fu[n]t gumiy*) wyciek z niektórych drzew egzotycznych; wyrób z kauczuku 75r°

gumuš zob. *k'umuš*

guz (*χardž opēk'aniy ustunguzdan vložit ēt'k'inča*) kubek, garnek 56v°

guzik' (*altun ipindan guzik'lar k'ok'lagaylar*) guzik 122v°

gvalt: *gvaltēm* (*gvaltēm k'uč bila*) siła, z użyciem przemocy, gwałtem 71r°

gvalt čaxir- (*tutup tovdu rinčtok'nung ičina k'i gvalt čaxirmasam ēdi k'i χonšuluχtan čxip rat'ovat ētmaslar*) krzyczeć na gwałt, narobić gwałtu 170v°

gvaltovniy (*ulu gvaltovniy salynlar ustumuzga salinmagay*) nagły i silny, raptowny, porywczy 120r°

H

habar zob. *χabar*

habartlχ (*k'i čxk'ay iuxovdan da ol habartlχni ētmagay*) zbiegowisko, zamęt, zamieszanie 163r°

hačan zob. *χačan*

hačk'a (*k'umuš hačk'a bila; k'itlik' k'umuš hačk'alar bila; k'umuš hačk'alar bila; da k'umuš hačk'alar altun snorlar bla tēk'tirmagaylar*) haczyk, haftka 47v°, 55r°, 66r°, 122r°

hadir (*na ošta mēn hadir mēn ... dōsit ētma; angar konulma hadir mēn; k'umuš hadir I somtaši; bu hadir iš tir osondzoniy; da ayač k'ēbitčilar hadir ēdilar dēk'ritk'a dōsit ēt'ma*) gotów, gotowy, przygotowany 41r°, 46r°, 51v°, 54r°, 77v°, 90r°, 100r°, 132v°, 137v°, 138r°, 163v°, 174r°

hadirla- (*hadirlap dir mēn k'ērak'indan bunu bërma hadirbiz; k'i hadirlagaymēn; ēgar hadirlamasam tutunurmēn*) przygotowywać 20v°, 28v°

hadirlan- (*nē k'i t'ēngrining šayawat'indan hadirlanip tir*) przygotowywać się, być przygotowanym 47v°

hadirlik' (*hadirlik'im joχ tur*) przygotowanie, gotowość 127r°

hadžumuk' (*alt'un hadžumuk'*) naszyjnik, kolia 24r°

hafta (1 *hafta* tərmin bərđi; bir *ha[f]taga* dira; 2 *haftada*; *nadaliy* 1 *hafta* barıp; *ulu oruĉnung* 2 *haftasndan*; 1608 *mart* 2 *hafta* bayram) tydzień 31r°, 40v°, 105v°, 114v°, 126r°, 132v°, 137v°, 154r°, 164v°, 170v°, 176r°, 176v°

hak'imlik' (*hak'imlik'ga* *halik'a* *k'eldim*) 1. leczenie, sztuka lekarska 2. lek, lekarstwo 30v°

haĉ (*murlar* *haĉ*; *mur* *haĉin* bərma; *mur* *haĉin* *ĉaysi* *k'i* *pan* *ĉodženk'oga* *pan* *andrij* *tolap* *tir*) 1. prawo 2. opłata za coś 52r°, 54v°, 72r°

halbat (*k'i* *halbatda* *obaĉiĉa* *bolgay*) oczywiście, z pewnością, w rzeczywistości 162v°

hali, *halik'a* (*nėĉik' avalda* *ayttim* *alay-žė* *halika* *da* *ol* *džuvaplar* *barĉan[i]y* *potrėbnjey* *dir*; *k'amėnėĉk'a* *hak'imlik'ga* *halik'a* *k'eldim*) teraz, obecnie 30v°, 73r°, 101v°, 141r°

haligi (*bu* *haligi* *ĵolundan* *turk'tan* *k'ėlip*; *avalgi* *ėrining* *oylanlarıy* *haligi* *ėrining* *oylanlarıy* *bila*; *glovniy* *bu* *haligi* *išta* *halik'a* *anĉaĉ* *mėn* *ubogiy* *k'iši* *bu* *išlarda*; *prıypatriĉa* *bolup* *haligi* *zamanda* *nė* *turlu* *išlar* *barıyir* *dunjad*) obecny, terazniejszy, współczesny 30r°, 111v°, 141r°, 169r°

halik'a zob. *hali*

hamovan[ie] zob. *bėz* *hamovanıa*

hanba (*k'ėnsin* *da* *bunung* *k'ibik'* *hanbaga* *ėl* *arasına* *ĉoymaga*) hańba 162v°

hanuz (*k'i* *hanuz* *igit* *k'ėlmiyir*; *k'i* *hanuz* *zamanıy* *k'ėlmiyir*; *hanuz* *latasiy* *ĵoĉ* *ėdi* *protėstovaĉa* *boldular*; *hanuz* *k'orunmas* *k'i*) jeszcze (nie), tymczasem, na razie 46r°, 110r°, 112r°, 137v°

hapıaya, *hapıeya*, *hapėya* (*gat'oyigos* *k'ėldi* 3 *aĉpaš* *bila* *da* 1 *hapıaya* *bila*; *alay* *hapıayalarnıy* *nėĉik' švjeĉk'iy* *osobalarnı* *alarnıng* *barĉa* *potrėbaların* *df[ė]* *r* *awak* *otpravovat* *ėt'k'ay*; *bėrildi* *vank'k'a* *df[ė]r* *garabėd* *aĉpašniing* 7 *floru* 14 *hr[o]š* *hapıayasına*) zakonnik, mnich, pustelnik 105r°, 148v°, 163r°, 164v°

har (*har* *turlu*; *har* *ĵil*; *da* *vıprava* *da* *nėĉik'* *har* *ıaĉšilarnıng* *da* *turadžah* *ovuna*) każdy 74v°, 106v°

har biri (*har* *birisi* *bolur* *slušna* *đir* *k'i* *har* *birisi* *anıy* *pėrėstėrėhat* *ėtk'ay* *stan* *malžėnsk'iyga* *k'i* *bir* *zmaza* *bolmagay*) każdy (każda) z nich 175v°

harĉmunk' (1 *harĉmunk'* *bir* *donaĉoĉ*) katechizm, księga „Kwestie zasadnicze” 65v°

harkėz (*harkėz* *ĉaĉanda* *k'ėlsa* *ėdi* *olturup*; *bir* *jerda* *harkėz* *t'ėngrini* *haybat'lagaymėn*) każdy, wszyscy, ktokolwiek 43v°, 139v°, 146v°, 161v°

hasil bol- (bu šaharnıg içına jaxşı kişilarnıg arasına hasil bolup hormat bila)
 przynosić plon, dojrzewać, owocować 161v°
hasil ét- (*hasil étip zavidovat ét'k'ay*) produkować, hodować, otrzymywać 156v°
haša (*haša mënım džanımdan k'i*) zlituj się, Panie, na miłość Boską 163r°
hawad wiara, zaufanie, wierność, zob. *hawadov*
hawadov (*başi hawadov hoşdovanim jazılgan*) z wiarą 65v°
hawadov hoşdovanim „Wyznaję z wiarą”, utwór napisany przez Nersesa
 Wdzięcznego 65v°
haygazjan zob. *tawanut'ı[wn] hawadöy haygazjan i azks*
hayhay (*džadzgoç esk'i hayhaylar blay day dramalar blay*) drewno, polano,
 bierwiono, karnisz ? 8v°
hayoç, hayöç (*t'v[agan]in hayoç; t'v[agan]in 1043 mardnıg 19 hayoç*) Ormianin,
 ormiański 12r°, 16r°, 86r°, 90v°, 105v°, 144r°, passim. Zob. też „Nazwy
 etniczne i miejscowe”
hayrabjed (*nëçik' hayrabjedimızdan k'i*) patriarcha, wielebny 73r°, 85r°
hëç (*ıerda hëç xalmadılar; hëç iox edi; niyepotrëbnıy hëç tır; mën biylik'ingızga*
hëçni bir išta zararlı dugul; hëç sprotivlaçça bolmadılar; mënım uçun hëç dbat
étmadı) żaden; nic, wcale, zupełnie; bezużyteczny 28r°, 30v°, 52v°, 70v°,
 141v°, 161v°, 166r°, 170r°
hëçk'a bër- (*hëçk'a bërıp vaziçça boldular; na ol hëçk'a bërıp turmagay; faydasın*
hëç bërmas edi) nic sobie z niczego nie robić, lekceważyć sobie 108v°,
 123v°, 130v°
hëdžëpli (*sk'romniy da hëdžëpli bolgay*) skromny, wstydlivy, powściągliwy 123r°
hëm (*hëm k'ensim da étar édim*) też, także, również, i, zarówno; razem 162v°,
 passim
hëmjan może zam. st. pol. *hemina* pół kwarty, kwarta albo kipcz. *hëm jan* ?
 (*hëmjan poroçovniça*) równoboczny ? równostronny ? 75v°
hësëb zob. *hësëp*
hësëb bol- (*hësëb bolgay [në]da nëda hësëptan k'ëlsa; hësëb bolgay*) sporządzać
 rachunek 155v°
hësëblay- (*hësëblaydıx*) liczyć, rachować 26r°
hësëp, hësëb (*barça hësëptan; hëç almaıxk'a pan vask'ödan; nëmiç hësëpi; barça*
hësëbdan songra; në k'i hësëptan k'orulsa; k'i hësëpk'a stawıt êtk'iyedi pan
grësk'onu; k'i anıg janından hësëp algaylar; k'i nëda hësëptan k'ëlsa pro sui

[i]ntéresiy) rozliczenie, rachunek 8v°, 12r°, 26r°, 30r°, 34v°, 40r°, 40v°, 58v°, 61r°, 62v°, 63v°, 93r°, 99r°, 116v°, 155v°, 156r°, 165v°

hèsép almaḡ (*hèsép almaḡk´a*) spis majątku, inwentarz, skontrum 90r°

hèsép ét´- (*hèsép ét´ip*) zrobić rachunek 90r°, 131v°

hèsép ét´il-, *hèséb ét´il*- (*hèséb ét´ildi çḡtī*; *nèçik´ hèsép k´orguzsa da ḡalğanin nèçik´ 750 fīi k´èltirgay ortalḡk´a*) być porachowanym 77r°, 160r°

hèséplan- (*hèséplangay hali k´i biri bu dur*; *hèséplangay*) liczyć się, rozliczać; być policzonym, zinwentaryzowanym 54r°, 118v°

hèséplaš- (*vlasnè hèséplašip birgasina*; *ovda hèséplašk´aylar*) rozliczać się między sobą, porachować się z kimś 73v°, 155v°

hètman (*p[a]n hètmandan k´ançlèrdan pričinniy bitik´ k´ètḡójalḡk´a k´èltirdi*) hetman 146r°

hnazant (*nèçik´ hnazant*) posłuszny, uległy, uniżony, pokorny 85v°

hodèn (*mèn inamga hodèn mèn*; *mèn esa tuyulup jaḡši hormatli bolup hodèn mèn*) godny 39r°, 175r°. Zob. też *hodniy*

hodniy (*hodniy k´iši ašira*; *iši hodniy k´išilar ašira staranġa étiyèdi oylu k´i*; *jaḡši da hodniy k´išilar ašira*) uczciwy, zacny; godny, szacowny 71r°, 89v°, 133v°. Zob. też *hodèn*

hogdèmpier, *hogdiempier*, *hogdimpier*, *hòyjiempier* grudzień 11r°, 29v°, 36r°, 41r°, 41v°, 46r°, 46v°, 68v°, 81v°, 106r°, 129, 163v°

hokġevawr da marmnawawr, *hokġevawr da marmnawawr* (*k´èldi obliçnè hokġevawr da marmnawawr t´oranġing alniġa hokġevawr nèçik´ marmnawawr dawnawak´ obliçnè*) duchowy i cielesny; ciałem i duchem 38r°, 38v°, 39r°

hokum (*hokumlarnġing ḡardžina ḡoyušma zèzvolit´ ét´tilar*; *k´i sb[ida]gllar hokumlar ḡardžina*) prawo, postanowienie, zezwolenie, dokument o posiadanych uprawnieniach 104r°, 105r°

hormat (*ulu hormat bila ḡabul ét´tilar*; *fšèlak´iy hormatni oddavat ètk´aylar*; *k´i pġyvruçoniy mèn hormatk´a*; *ni hormatimni anġing bila heç narušit ètmadim*) szacunek, cześć 105r°, 161v°, 162v°, 169r°, 174r°

hormat ét- (*hormat ètma*) wyrażać szacunek, okazywać cześć 88v°

hormatli (*k´i hormatli ḡz dġr*; *jaḡši hormatli k´ahanaga*; *uççivġy nèçik´ hormatli ḡatunlarga nalèžit ètar*; *nèçik´ ġarašir jaḡši hormatli k´ristan k´išisina*; *uççivġy k´išilarnġi da hormatlilarnġi da suḡlandim*) szanowany, szacowny, czcigodny 58r°, 70r°, 73r°, 79v°–80r°, 88v°, 123r°, 161v°, 163r°, 175r°

hormatsız (bir alay hormatsızga artıx inam bérıp étti étk'anın tas éttim) bez czci, bez honoru, pozbawiony godności 172v°
hovjel ét' - (žöyövrtnu babas hovjel ét'k'ay) paść; sprawować opiekę, troszczyć się; zarządzać 129v°
höyïempïer zob. *hogdempïer*
hraniça (*hraniça artına k'etarésa*) granica 118v°
hréblo (*hréblo dasta; uzaçlar muravsk'iy hrébl[o] gnip čak'uç*) zgrzeblo ? 76r°, 76v°
hrivna (50 *hrivna džurum t'ibina*; pod *vinon* 5 *hrivna džurum tibina k'éltirgaylar*; 10 *hrivna džurumun alma*) grzywna, jednostka pieniężna 48 polskich albo litewskich groszy 37r°, 49r°, 52r°, 104v°, 123r°–123v°, 123v°, 154r°
hroš, *hr[o]š*, *hrš* (*har florunu 1-ar hr[o]š sayıp*; *çvartıy hroš bërma*) grosz 109v°, 177r°, *passim*
hr[o]šluk' (35-ar *hr[o]šluk'*) 1. wartość 1 grosza 2. moneta o wartości 1 grosza 44v°, *passim*
hrozit ét- (*hrozit étma*) grozić 36v°
hufnat (bir k'itlik' *hufnatlar blay*) naszywka, aplikacja 24r°. Zob. też *ofnat*.

I

i, *iy* (*i ovšem; iy pofturıy çolıyirmén*) *i* 162r°, 176r°
iç (*çorçaşın çuçnung çaxçasna ulu sunduç iça çoyduç; çayıt izbada bolgan almar içina*) wewnątrz, środek 76v°, 151r°
içk'i (*nè içk'i da nè 1 nêma ulaşmagay; alay içk'i nêçik' ovga nêma kristanlik'ta da vïvodınada sunma êrk'li bolgay*) napój, trunek; picie, popijanie 122r°
idži zam. *indži*. Zob. *indži*
iftira (*boşatma têk' iftiranı ustundan salgıyêdi bir nêça k'unda*) przekleństwo, złorzeczenie, wymyślanie 172r°
igi (*igi sağış étip da bulay taptıx*; *igi sah; igi sağış étip da bulay taptıx; igi biylik'ingızga*) dobry, uczciwy, szlachetny, szanowany; dobrze, zgoda 31r°, 69r°, 94v°
igilik', *igilk'* (*bu barça igilik'*; *çalgan igilk'in*) dobro, dobroć; posiadłość, majątek 15r°, 23v°, 24v°, 25r°
igirmi (*on altı ming igirmi*) dwadzieścia 158r°
igit (*égar igit nêma çzga ja çzik'a pıryobiçat ét'ip ésa; çatınli ér k'işilardan nêçik' igitlardan ol zamanga dêg k'imsa çalmagay; igitk'a çarşı; çaçan k'i igit k'êldi; k'i volnıy ét'k'aylar çznıy igittan; igit turk'tan zıyçat étip*) młody,

młodzieniec; narzeczoney, pan młody 46r^o, 69r^o, 120v^o, 121r^o, 124r^o, 125r^o, 126r^o, 127v^o, 132v^o, 133r^o, 142v^o, 143r^o, 175v^o

igítlik´ (*igítlik*´*im usna mënim*) młodość 70r^o

ilgarigi (*biylik*´*ingiznning ilgarigildardan*) będący na przodzie, będący przed kim lub przed czym, pierwszy, przedni 85v^o

ilgartin (*ilgartin sovuk*´*umdan mënim*) z początku, najprzód, przed innymi 162r^o

ilovlu, ilövlü zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

imënja (*opék*´*açça bolgaylar aning k*´*i imënja bila; stoyonçiy imënjalarim*) majątek, dobro ziemskie, nieruchomości 62r^o, 88r^o, 88v^o

imjë (*nay imjë*) imię, nazwa 43r^o

ina igła 75r^o

inam (*çarşı jurak*´*imî sovuk*´*umnî inamîy; nêda inamîn êgar toraga êgar stronaga tutmadî; artîx inam uçun; artîx inam bêrip êtti êtk*´*anin tas êttim k*´*ênsina; mên inamga hodên mên*) 39r^o, 158r^o, 172v^o

inan- (*k*´*i munda da inanmiyîn jaxşı k*´*i şiga bir alay hormatsizga artîx inam bêrip êtti; barça işlarin rêçpospolitîy inanîp zvirît êtipsiz da vladzîmîzga bêripsiz*) wierzyć, dowierzyć, zawierzać 169r^o, 172v^o

inçi zob. *indži*

indži, inçi (*inçining usdunay alt*´*un xaç bar; tib usna altunu indžisi bila; bir indži bramk*´*a; bir džuft indži brîž; vaçok*´*indžilar bila*) perła 8r^o, 20v^o, 23v^o, 27v^o, 41r^o, 47v^o, 66r^o, 66v^o, 77v^o, 96r^o, 111r^o, 122v^o, 149v^o, passim

indžili (*bramk*´*a indžili; varşamag çiçak*´*li hêm indžili; 1 vaçok*´*kumuş hadir işlangan indžili*) z perłami, ozdobiony perłami 61r^o, 77v^o

indžisiz bez pereł 47r^o

indžit- (*bunda ahalarin indžitmagay hêm molêstovat êtmagay*) naciskać, dokuczać, niepokoić, ranić, umęczyć 164r^o

informaçia, informaçiya, informaçija (*jebêrgan informaçijaning suratî bu turlu jazilir; ol informaçiya çaysi k*´*i k*´*êtçõjalç jebêrip êdilar; k*´*i informaçia k*´*êtildi; bu informaçiya k*´*êlginça*) wiadomość, przekaz, informacja 71v^o, 72r^o, 73v^o, 84r^o, 84v^o, 85r^o

ini (*ini barçangiznning sk*´*loniçça bolup*) mniejszy, młodszy; niemowlę, malec, dziecko 161v^o

ink´*ontomaçiy]a* (*na ink*´*ontomaçiyi zdat êttilar êk*´*inçi pozov usna pan grêsk*´*õnu p[a]n vask*´*õnung oylun pilip oylu*) inkontumacja (w dawnym prawie), wyrok zaoczny z powodu uporczywego niestawiennictwa pozwanego 171v^o

intêrçiza (*intêrçiza bila obvarovat êt'ip; podat êt'tilar intêrçiza; obvjestit êt'ti intêrçizasna k'ora; da intêrçizalariy duftarga jazilgay; intêrçiza bila ovlarîy usna*) intercyza, umowa przedślubna 61v°, 62r°, 62v°, 90v°, 91r°, 110r°

intêrêsa (*intêrêsasî bila; intêrêsasî bila manga oddat êdti*) korzystne sprawy, interes; procenty 50r°

intrata (*intrata albo doxod vječnîy êt'maga*) korzyść, dochód, zysk 107r°

intromisya (*alarga intromisya posêsiya bêrma*) intromisja, wprowadzenie w prawo posiadania; formalne wprowadzenie na urząd 50v°

inunk' (*važiçça boldu bsag bêrmaga inunk' çxmiyin*) Pięćdziesiątnica, okres liturgiczny od Wielkanocy do niedzieli św. Trójcy 170r°

invêntar, invjentar, invêntariy (*urêndovîy invêntarga k'ora; spisat êt'tilar invêntar; bu invjentargay k'ora*) formalny spis, inwentarz 25r°, 67r°, 74r°

invêntovaçça bol- (*invêntovaçça bolgay; invêntovaçça boldu*) wpisywać do inwentarza; być spisowywanym, być inwentaryzowanym 65v°

invêntovaçça bolun- (*çaysi k'i invêntovaçça bolundu*) dać się spisać, podlegać spisowi 78v°

invêntovaniy (*invêntovaniy hêsêb êt'ildi; invêntovaniy dugul; invêntovaniy bolgay*) spisany, sporządzony w formie inwentarza 77r°, 79v°, 90r°

invêntovat êt- (*invêntovat êt'k'aysiz; invêntovat êt'ma dobrolariy*) spisywać, zwłaszcza towary, inwentaryzować 90r°

invêntovat êt'til- (*invêntovat êt'tilar*) być zinwentaryzowanym, spisany w inwentarzu 77r°

invêntovat êt'tir- (*invêntovat êt'tirgaylar urêndovnjey k'i*) polecać sporządzać inwentarz 79v°

invjentar zob. *invêntar*

ip (*ip; altun ipindan guzik'lar k'ok'lagaylar*) nić, sznurek; sznur, powróż, lina 8, 122v°

ipak' (*1 ipak' çušaç; zapona çaprah ipak' jançîç; 13 tuzin ipak' k'uzik; 5 tuzin ipak' snor*) jedwab; jedwabny 22r°, 60r°, 67r°, 75r°

ipak'li (*bir ipak'li bir bêlbaç*) z jedwabiu, z jedwabiem 47v°

isdorona zob. *strona*

isgi, isgiy, isgî (*çaç isgi; k'i 1 çaç da 1 isgi êt'tirgaylar; blur isgi blay; pan pêt're isgiy da 1 çaç 6 hrivna [...]; 109 f[loru] s[u]ma êtti bu isgî*) kielich, czara, puchar, puszka, cyborium, naczynie liturgiczne 8r°, 61r°, 92r°, 92v°

isgî zob. *isgi*

isi (*isi ĵurakʻ bila*) ciepły, gorący; żarliwy 107r°

isirga- (*da isirgap kʻənsin kʻristan sovukʻa bila ĵengildim dostluĵnu salmadim*)
rozgrzewać, podniecać 172r°

istʻota (*bunung kʻi sb[idag]ning istʻotasıy ĵazovlu dir ratʻuşda; ol da istʻota  dti ratʻuşda*) 1. osoba, stworzenie 2. właściwa, prawdziwa strona, istota (rzeczy) 17r°

iş, is (*kʻop iştan songra; kʻendi işlarına; bu zaçentiy iş skʻutokʻun algay; bu iş nè turlu ulu iş tir; bu iştan nèma bolmas do t go; na bu işkʻa h ç ol iş h ç zakʻraçat  tmagay*) 1. działanie, czyn, praca, przedsięwzięcie 2. sprawa, rozprawa sądowa 1r°, 30v°, 34v°, 38r°, 40v°, 65r°, 69r°, 84r°, 85r°, 92v°, 98r°, 118r°, 124v°, 125v°, 127r°, 127v°, 142v°, 154v°, 159v°, 161v°, 162r°, 169r°, 171v°, 172r°, 173r°, 174v°, 175r°, 176r°

işan- (*işanip tʻ ngriga tapulur aning kʻi sposob kʻi; konu dur işanip ĵa ufat  tʻip kʻi oĵlum sozumdan çĵmagay*) mieć nadzieję, ufać 134r°, 139v°, 174v°

işanç (*ĵorĵu bila işanç arasna; ĵorĵudan da işançtan; n dan kʻi işançim biy tʻ ngrida kʻi*) nadzieja, ufność 139v°, 175r°

işit-, işid- (*bu barça raçiyalarni işitip kʻormasbiz sluşniy ĵol; işitiyirbiz p[a]n t rosoviçdan kʻi; işitip dĵuvaplarin bu turlu ayttilar*) słuchać; słyszeć, usłyszeć, wysłuchać 9v°, 31r°, 68r°, 101r°, 126v°, 154r°, 176r°

işkʻil  t- (*n ning artından aytiyirm n işkʻil  tip da ol kʻişiga inanip ĵaçtim zindandan*) wątpić, wyrażać wątpliwość, dziwić się 172r°

işla- (*işlasin çalissin; işlaydilar; işlagan kʻumuş*) pracować, działać, funkcjonować; obrabiać 21v°, 42r°

işlan- (*1 vaçokʻ kʻumuş hadir işlangan indĵili*) być wykonanym, wypracowanym, obrobionym 77v°

işlat- (*anî işlatip pani ĵanuhnaga; 3 ĵilga dira işlatkʻaybiz ol sirotalarga; kʻi işlattiy pan p t r  1 isgiy da 1 ĵaç 6 hrivna g[ ]s da 2 lot*) polecać coś zrobić, zamówić, powierzać wykonanie; kazać działać 81r°, 92r°–92v°

item [tekst polski] przeto, a zatem, tak samo 57r°

ivaş çkʻovskʻiy należący do Iwaszki. Zob. „Imiona własne”

iwz zob. *ĵuz*

iy zob. *i*

izba, isba (*izba ustuna ulu svitliçaniy ĵayrasıy bila; ĵayit izbada bolgan almar içina; 5 kʻilim  skʻi isbada ĵadalgan; bu izba usna bolgan izbanıy kʻomnatıy bila kʻuĵna; ulu mu kʻiçi mi izbasıy bolur; 1 ulu liĵtar izba ortasında bolgan*)

moşondz) pomieszczenie, mieszkanie; izba, pokój 19r°, 45v°, 53r°, 76v°,
78v°, 90v°, 120v°–121r°, 121r°
izda- (izdagay pan haynkòdan; izdamiyin k'onuluk' d[ê]r yagoptan k'èlip iuxovga)
śledzić, poszukiwać, badać; domagać się, żądać 54r°, 163v°
izdal- (nè sb[idag]ning faydasi izdalgay) być poszukiwanym, być potrzebnym 90v°

I

ïaya, ïayay (sirmay ïayay; bir indži ïayay, indži ïaya) kołnierz 20v°, 24r°, 47r°
ïaylχ (3 k'ok' ïaylχ; igitk'a ïebèrgan da kèlaşmişi bolur; ïaylχ igitning at'asına hèm
χardaşlarına ïebèrma; ïaylχlardan barçadan dosit'èt'tilar biribirina) ręcznik,
chustka 8v°, 60r°, 120v°, 149v°
ïakimk'olvèk' (ïakimk'olvèk' sposobèm) jakimkolwiek 114v°
ïak'o, ïak'oy (ïak'o na zavitiim rok'u; i na zavitiim) tak jak, tak jakby 100r°, 101v°
ïak'ok'olvèk', ïak'ok'olvè (ïak'ok'olvèk' k'artk'alarına k'ora; ïak'ok'olvè uspok'oit
èt'miyin stronanıy) jakikolwiek, jakakolwiek; w jakimkolwiek sposób 134r°, 156r°
ïaxot, ïaxut (ïaxot nè k'i ganonk'umuz da orènk'imiz k'ristanlik' k'orguziyir; ïaxut
χzil) diament; rubin 141v°, 145r°
ïaxut zob. ïaxot
ïaxşı (bu ïaxşı kişilar; ïaxşı èrk'i blay; ïaxşı k'olnundan; ïaxşı k'işilarnıy anglatip;
ïebèrdim k'èndina ïaxşı k'işilarnı; ïaxşı hormatli k'ahanaga; ïaxşim bila)
dobry, zacny, przyzwoity, poczciwy 20v°, 28v°, 29v°, 30v°, 35r°, 37r°, 39r°,
41r°, 48v°, 67v°, 70r°, 72v°, 79v°–80r°, 88r°, 88v°, 126v°, 130v°, 133r°, 133v°,
135r°, 139r°, 139v°, 140v°, 141r°, 141v°, 160r°, 161v°, 162v°, 166r°, 169r°,
172r°, 175r°, 175v°, 176r°, 177r°
ïaxşı k'işilar dobrzy, rzetelni i zyczliwi ludzie, rozjemcy, jednacze. Zob. ïaxşı
ïaxşilıχ, ïaxşlıχ, ïaxşilχ (bu ïaxşlıχ uçun; χardaş k'ibik' ïaxşilik'k'a sovuk'k'a iuruma;
hali bilman k'èndi χarşı bolıyir mènım ïaxşilχıma) 1. dobroć, miłosierdzie.
2. dobro, majątność, majątek ziemski 42r°, 53v°, 88v°, 175r°
ïal (tutum angar k'èbitni ïalgay; ïalıy ustnay; ov ïalıy; ïal χuluχu uçun; ovnung ïalıy;
iuxov k'èbitin ïalga bèrgaylar; da ov ïallarıy vèçindan; ol tutk'an ïal k'i bolgay
k'èndina 1 şopa ïaptrma dżandara uçun oplata, zapłata, czynsz 15r°, 40v°,
43r°, 61r°, 65r°, 88r°, 90v°, 129r°, 136r°, 153r°, 156v°
ïalan (1 muχajar župan ïalan; nafti ustaşari ïalan) goły, nagi; w naturalnym stanie,
bez ozdób 22r°, 77r°

jalbar- (*jalbardim*) upraszać, błagać 32r°
jalbarmaḡ (*jalbarmaḡ bila k'i dostluḡnu salmagaymèn*) błaganie, prośba 172r°
jalči (*bèrdilar jalčisinay misk'onung stèpan[a]ḡgay ḡaysi k'i birgaysinay èdi hündistanday; nè ḡulḡutanig nè jalčisi ayaḡ basmagaylar*) sługa, najemnik, woźnica 43r°, 53v°
jalyz (*nè mènim jalyzimnning da nè bašḡšlarimnning bu išk'a; k'i manga jalyzima priynalèžit èt'ti; k'èndi k'èndilarina jalyzlarıy èk'i strona bahlap dostluḡnu prèstawat ètma*) sam, jeden, jedyny; pojedynczy, samotny; jednostka 69v°, 84r°, 173r°
jalin (*uḡ jilnning jalin*) płomień, błysk 153r°
jalmužna (*d[è]r asvadur bèrgan jalmužna juḡovga da špitalga*) jałmużna, datek dla ubogich 95v°
jaman (*k'op jamanga uḡun; k'i barča turlu jaman èt'ma; jaman sozlar bila; jaman priyk'lad bolmagay; jamandan jaxši ètmaga; tolu dur jaman mnimanja; nazivat èt'ip mèni jaman ananıng da jaman at'anıng oylu bila andičip k'i ol itni babasni oldururmèn*) 1. zły, podły, nikczemny, ciężki (o chorobie) 2. zło, podłość, nikczemność 38v°, 73r°, 141v°, 155r°, 162v°, 163r°
jamanlama- (*k'i jamanlamagaysèn biylik'ing*) nie być potępionym, osądzonym, takim, który doznał nagany 28r°
jamanlamaḡ (*ulu uyat da jamanlamaḡ k'èltirdi manga*) złorzeczenie, beszwanie, nagana, wymysły 172v°
jan (*èk'i janda; k'èsti janından; tašli biḡaḡlar janlarına asmagaylar; 2 jannıngda džuvapın; janına stalè da bèk' turup mèn*) 1. bok, strona brzeg 2. strona procesowa 3. koniec, szczyt, zakończenie 5r°, 30r°, 31r°, 36r°, 68r°, 68v°, 80r°, 96r°, 100r°, 113v°, 122r°, 135v°, 141v°, 150v°, 173v°
jan- (*k'èndi ovundan ot tušk'ay da jangay*) palić się, płonąć 157v°
jana (*k'i nè vaxtta jana k'lasa; jana jangay šahar pisarinay*) znowu, z kolei, jeszcze; także, raczej 1r°, 39v°, 43v°, 133r°
jančıḡ (*jančıḡ džaḡugga oyluna bolsar; ḡaptırha poroḡovniça jančıḡ bèlbah*) torba, torebka, kieszeń 60r°, 76r°
jangi, jangi (*jangiy tonlar; ustašari jangi ladžvèrt jalan*) 1. nowy, 2. nowonarodzony, niemowlę 39r°, 53r°
jangi čèruv (*jangi čèruvlar bila*) „nowe wojsko”, janczarzy 155r°

jangidan (*k'armèn jangidan*; 1 *ov jangidan xoıydum*; *èsk'idan bolgan nèçik' jangidan spulniy nabitiy*; *hali jangidan*) na nowo, znów 39r°, 53r°, 61v°, 77r°, 85r°, 87v°–88r°

jangla (*hali jangla zbudovatsay bólub tur*) tylko, jedynie, właśnie, tylko co 40r°

ıap- (*nè vaytta ıana k'lasa pan iwašk'o ıapma ıapk'ay*; *k'i çek'man ıaparlar olu usna*) zamykać, zakrywać; robić, wytwarzać; szyć 39v°, 149r°

ıaponça (1 *ıaponça*) opończa, rodzaj peleryny 78r°

ıapov (*oludan rast k'èlsa ıapov çek'man 1 tonluğun*) zakrycie, przykrycie, zasłona, całun 148v°

ıapux (*biylik'ingizga ıapux dugul*) zakryty, zamknięty, tajny; tajemnica 172v°

ıar, *ıar*, *ıer* (*ıer çvèk'*; *ıar çvèk'lar snor ètar*; *ıarlar taş k'èbitta bolgan*; *ozga ıari turadżah*) siodło 76r°, 152r°

ıaray (*da k'i nè ıaray bila barıp èdim ıuxovga*) broń 163v°

ıaraş-, *ıaraş-*, *ıarayş-* (*nèçik' hormatli oylulga ıaraşir*; *nèçik' ıaraşir ıaxşı hormatli k'ristan k'ışisina*; *k'i tuşar da ıarayşir ıaxşı da hormatli adamlarga*) być odpowiednim, odpowiadać, wypadać, pasować 88v°, 161v°, 163r°, 169r°

ıaryu (*k'èndi ıaryunguz alnina turma simarlap*) 1. sąd jako urząd, instancja. 2. prawo, system norm. 3. osąd, opinia 162r°

ıarım (*ıarımı spadok'nung*; *ıarım ayaç k'èbitin*; *ıarım da ıarım tolama*; *g[è]siy stronaga da ıarımıy s[ur]p ıuxovga*) połowa, połówka 23r°, 23v°, 47r°, 53v°, 131v°, 176v°

ıarlıyan- (*tètam ıarlıyanıp ol 2 ok'suz usna*; *ıarlıyanıp*) litować się, mieć litość nad kim 50v°, 51r°

ıarmark' (*ilov ıarmark'ında*; *ıaraslov ıarmark'ından*; *volodimèr ıarmark'ından k'èlip*; *lublin ıarmark'ından*; *ilov ıarmark'ına žòyòvk' ètadżahdrlar*) jarmark 45v°, 48r°, 54r°, 80r°, 82r°, 106v°, 119r°, 125v°, 132r°, 144v°, 155v°, 158r°, 159r°, 159v°, 166v°, 168r°, 177r°

ıartın od strony, ze strony 7r°

ıasat- (*ıasatıy*) powierzyć zbudowanie lub wyremontowanie 64v°

ıasatr- (*k'èbitni ıasatrdi*) kazać coś zbudować albo wyremontować 40r°

ıasdıx (*ıasdıx çvèlèx ıuzluılar bila*) poduszka, wezłowie, jasek 20v°

ıasir (*df[è]r yagop vik'upit ètk'an ıasirni èrmèni ot'ajaxalıy k'i xazaı alıp èdi x[a]r[a] têngizda*) jasyr; jeniec 177r°

ıasnè, *ıasnè*, *ıasnèy* (*nè ıasnè da nè 1 fortèllar aşıra*; *ıasnèy*; *k'i dosit ıasnè dżuvaplarıy procèsta*) jasno, wyraźnie 35v°, 104r°, 140r°, 140v°

jasnıy (*jasnıy zèznanıeylarıy bar dır; k'ı jasnıy aktalarıy bıylık'ingiznıng svıatçıt ètiyir; slısnıy da jasnıy dovodlarıy artından; dosıt jasnıy iš tir bıylık'ingızga*)
 jasny, wyraźny; znakomity, świetny 140v°, 141r°, 163v°, 173r°

jašıl (*bir jašıl zuf ton; jašıl ton èsk'ı 1 çara dèliya; jašıl ustaşari; bir çol sunduçu jašıl; gèrmak' boyösi jašıl; sarapan jašıl tulk'ular bila potsıtıy*) zielony 22r°, 24r°, 60r°, 77r°, 77v°

jat (*iat džıns arasına k'ristanlar; svıeçk'iy k'işilarga da da dayın artıç jat k'işilarga; k'ı prıymovat ètmagaybiz jat k'işiların ortamızga; jat jerina dugul mèn; ortamızda nè stanowıenja bar prıymovat ètmaç uçuñ ja ètmamaç uçuñ jat k'işilarnı*) cudzy, obcy, zagraniczny, cudzoziemski 69r°, 146v°, 155r°, 161v°, 168v°, 169r°

jat- (*çaysi ov jatıp tır; pan jakub stèpan oçlu çasta jatıp k'rovat usna*) leżeć; być położonym; chorować obłożnie 48v°, 73v°

javnıy (*javnıy da dosıt jasnıy iš tir*) jawny, otwarty, wyraźny 173r°

jawnıe, jawnıè (*jawnıe; vznat èti jawnıè*) jawnie, otwarcie, wyraźnie, publicznie 35r°, 37r°

jaz- (*bir darè kirk' jazmagay; zabaçıt èttılar jazmaga; pan at'abèy dbat ètmiyin mènım jazganım usna; k'iyovlarıy jazma bèrip èdi; nè mam joç èvét k'ovumnu jazıyım maya*) pisać, zapisywać, notować 28r°, 47v°, 93r°, 163r°, 166r°

jazdır- (*jazdırıp tır k'ètçójalç alnına; duftarlarına jazdırgaylar; aldı jazdırı jer ovnung k'èndining p'ayi usdına*) kazać napisać, polecieć wpisać (do ksiąg) 12r°, 37r°, 53r°, 128v°

jazgan (*jazganlarıy aşıra; na jazganlarına k'ora*) ci, których zapisano; to, co napisano 174r°. Zob. też *jaz-*

jazıç (*çaysi k'ı jazıçlarımızdan utru; bıy t'èngri jazıçlarımız uçuñ*) grzech 142r°, 143r°

jazıçlı grzeszny 32r°

jazıl- (*bu joçarigi jazılğan sprawaga odstupıt ètti; şiriy duftarday jazılı tır; bu turlu jazıldı; ak'taga jazılğay; barça kundıçiyalarga aşıya jazılğan; k'artk'a usna jazılğan çoltça bitik'i*) być napisanym, zapisanym, wpisanym 3r°, 39r°, 40v°, 41r°, 47v°, 48r°, 51r°, 72r°, 81v°, 102r°, 105r°, 116v°, 120r°, 150r°, 158r°, 161v°, 165v°

jazmaç (*kirk' jazmaçtan mank'èrmanga bèrildi*) pisanie, pismo, dzieło 177r°

jazov (*bu igitlik'ning jazovu; k'ı anıng k'ı jazov duftardan buzulğay; biz arbitrarlar potpisaçça bolduç bu jazov ti[b]ji; ot'stupıt ètip avalgi jazovnu; barçamız*

spulnġey ioyarigi ġazovga pozvalat ètiyirbiz pospolitġy bila) pismo, znak
 pisma; rzecz napisana, tekst; napis, podpis 23v°, 29r°, 106r°, 160v°, 169r°
ġazov ċzov èt- (*ġazov ċzov èttiġ bu invġentargay k'oray; goliy sozlar bila dugul tèk`*
ġazov ċzov bila statèċnġey ortalarġna) zawierać taką lub inną pisemną umowę
 26r°, 134r°
ġazovlu (*sb[ġdag]nġing ist`otasġy ġazovlu đir ratušk`a*) napisany, zapisany, na piśmie
 17r°
ġazuċi (*ivašk`onun yagop oylun ġazuċini k`i rėvidovat èt`ti(lar) barġp*) pisarz;
 sekretarz 145r°
 [pol.] *ġėd[ėn]* (*po ġėdnėmu bėzmanu vosk`u*) jeden 56v°
ġėdnaċ (*nėċik` ġėdnaċlar*) rozjemca, pośrednik w sporze 5r°
ġėgdanay 1. jeden, jedyny, drogocenny 2. naszyjnik, kolia 20v°
ġėng (*ėk`i đzufft adamašk`ay ġėng; 3 đzufft k`ėtan ġėnglar*) rękaw; mufka, zarękawek
 24r°, 24v°
ġėt- (*ġėttilar anġing tibinay k`i*) osiągać, być dostatecznym, wystarczać 10r°
ġėtk`iz- (*tugal ġėtk`izdi*) dochodzić, osiągać, uzyskiwać; spłacać, uiszczać 28v°
ġe- (*nė k`i altun k`umušk`i nam bar ġdi barċa ġėdim*) jeść; przejadać 166r°
ġebėr-, *ġeybėr-* (*ġumašlar k`ėndi potrėbama ġebėrmađim; ġkz nonk` ġebėriyirmėn; ol*
k`artk`ada ġaysin k`i ġebėrdi d[ė]r yagop pan at`abėyga; k`ėri ġebėrdi; toydan
k`imsa iċk`i ġebėrma smit ġtmagay) posyłać, przesyłać 10r°, 30v°, 52r°, 72v°,
 84r°, 104r°, 107v°, 115r°, 118v°, 121v°, 135r°, 139v°, 158v°, 163v°
ġebėrmaġ (*postanovġenie èt`tilar turk`k`a ġebėrma uċun; vėnėċlar ġebėrma; usilnġey*
k`op ġebėrmaġ ašġra) posyłanie; wysyłka, przesyłka 104r°, 121v°, 140v°
ġebėrt- (*na anġing ġebėrtđilar 2 andġċk`an*) kazać posłać, polecić przesłać 26v°
ġedi (*ġedi ġġl bašladġ k`ėbit`tay*) siedem 40v°, *passim*
ġėdnak`zė *ġėdnakzė*, mimo to, mimo wszystko, a jednak 108r°, 169v°
ġėdnostaynġey (*ġėdnostaynġey bu turlu toġtattġġ*) niezmiennie, stale tak samo 155r°
ġėgar zob. *ėgar*
ġėġov zob. *ġuġov*
ġėġtalġġ zob. *ġġġtalġ*
ġel zob. *ġġl*
ġemišlik` (*barċa ġemišlik`iy bila anġing vladzġna bolgay*) rośliny rodzące jadalne
 owoce, sad 156v°
ġėngil (*bu išlar ġsa alay ġėngil išlar dugul*) lekki, łatwy 173v°
ġėngil tut- (*k`i bulay bėk` ġėngil tutup*) lekceważąco się odnosić 69r°

ĵengil- (*k'ristan sovuk'u bila ĵengildim dostluĵnu salmadim*) lekceważyć,
 postępować lekkomyślnie 172r°
ĵengillik' (*k'i aval ulu ĵengillik' boldu s[ur]p dadĵarga t'engri ovuna hem ahalarga*)
 lekceważenie, brak szacunku, pogarda 163r°
ĵer, ier (*bir pėvniy ĵerdan; k'i ortalĵ ĵerda ĵavĵa k'ėsilgay; almarga ĵoyduĵ ĵerina*
ĵuĵta; pošanovat ėtmiyim nė gark'imni nė hormatimni ĵer bila bėrabar ėtti)
 1. ziemia 2. grunt, pole 3. miejsce 107r°, 155v°, 162v°, 167v°
ĵerga, ĵergay (*bu turlu ĵerga ėt'iyirbiz ortamizga; nėĵik' ĵergasi dir; ĵergamizga k'ora;*
k'endi oylanlari arasina ĵergay) szereg, kolejność; porządek, ład, zwyczaj 8r°,
 29v°, 72r°, 85v°, 117v°, 120r°, 125v°
ĵergalik' (*ĵergalik'larimizga ĵarši*) porządek, reguła, prawidło, prawo 125v°
ĵerĵesp'oĵan, ĵerĵesp'oĵan (*b[aro]n stĵepan ĵerĵesp'oĵan*) erecpohan, jerespohan 2r°,
 4r°, 9v°, 31r°, passim
ĵet- (*ĵuvatim ĵetmas budovat ėtma; hali ĵuvatim ĵetmas bėrmaga k'endina; bitik'i*
ĵetti) starczyć, wystarczać 85r°, 166r°, 168v°
ĵetar (*bėrma k'laman ĵetar dayin šiřiĵ avalgi proĵėslarda; ĵetar biylik'ingizniĵ ĵaĵši*
baĵėniasina) dosyć, dostatecznie, wystarczy 141r°, 141v°
ĵetiš- (*ĵaysilarin k'i ĵetišip ĵolda zahamovat ėt'ip k'ėltirdilar k'ėriga; ĵetišmas ėsa*
k'artk'alarina k'ora; hem ĵalĵan nėda ĵetišmasa) dosięgnąć, osiągać; zdążyć
 108v°, 144v°
ĵetiz (*ĵetiz bungar dėg bilman ĵurak'lanip*) właściwie, dokładnie, należycie 139v°
ĵetk'ir- (*t'engri ĵetk'irsa; k'i biy t'engri ĵetk'irgay; mėn k'aspar ĵask'o oĵlu biy*
t'engriniy atima ĵetk'irgay amėn) dopuszczać, zezwalać, zdążyć, uzyskać,
 przedstawić dowody 17v°, 32r°, 48v°, 53v°, 87r°, 105r°, 106v°, 114r°, 118v°,
 130r°, 144v°, 151v°, 155v°, 156r°, 159r°, 159v°, 166v°, 167r°
ĵetk'inĵa (*ĵetk'inĵa nĵeysk'vaplivĵey bunung ĵovra ĵurudular*) całkiem, zupełnie;
 dosyć, dostatecznie 135r°
ĵeybėr- zob. *ĵėbėr-*
ĵez (*1 ĵiraĵliĵ 1 pravday ĵez ĵiraĵliĵ blaĵoviy ĵez*) mosiądz; brąz 21v°
ĵezdi, ĵėzdi (*bir ĵezdi ĵuvuryan; sarĵy ĵezdi bila; al ĵezdi; 1 nasuvėn ĵangari ĵezdidan;*
6 ton biri adamašk'ay biri ĵezdi uĵsu muĵayir) tkanina z miasta Jezd 20v°,
 24r°, 47v°, 65v°, 77v°
ĵezna (*uhodnik'lar ĵeznamiz*) mąż starszej siostry lub ciotki; starszy zięć; szwagier
 53v°

ĩrĩyĩstr- (da nēda anda *ĩrĩyĩstrĩr* ēsa tĩrlĩk´ında k´i olumundan songra) doprowadzać ,
utrzymywać w porządku; przygotowywać zmarłego do pogrzebu 129r°
ĩrĩlamaχ (ulu *ĩrĩlamaχ* da laçlamaχ *χolmas* ĵalbarmaχ bila k´i dostluχnu
salmagaymēn) płacz, szloch, oplakiwanie 172r°
ĩrĩχov, *ĩrĩχōv*, *ĩrĩχov* zob. *ĩuχov*
ĩrĩχpašk´un (k´i *ĩrĩχpašk´un* bargaylar; k´ēzgi k´unnu *ĩrĩχpašk´un*) poniedziałek 23r°,
32v°, 133r°, 164r°, *passim*
ĩrĩχtalχ, *ĩeχtalĩχ* (2 *sĩrçar* biri *ĩrĩχtalχ* da birsi k´undalik; *ip* *ĩeχtalĩχ* urar) świąteczny,
liturgiczny 8r°, 60v°
ĩĩl, *ĩel* (*har* *ĩĩl*; 2 *ĩĩlda*; *ĩĩldan* *ĩĩlga* bērir; 10 *ĩĩldan* songra; *bugungi* *kunnung* *ĩĩlina*;
barça sk´ēstnĩy *ĩĩldan* *ĩlgari* 1 *nadaliy* *ĩĩlina*) rok 3r°, 32v°, 39v°, 48v°, 53r°,
61r°, 79v°, 106v°, 117v°, 118v°, 147v°, 151r°, 157r°, *passim*
ĩĩldalĩχ, *ĩĩldalχ* (k´ahanaχ *ĩĩldalχ* tumdan bērgaylar *ĩuχov* ulušu 1-ar fl[oru]
sargawark´nĩng *ĩĩldalĩχ* k´ēliši *bolur* *bolma*) roczny, coroczny 40v°, 112v°,
167v°
ĩĩli *suv* (*ĩĩli* *suvga* *barĩrlar*; da ni *ĩĩli* *suvga* da *barmagaylar*; *stayna* *ĩĩli* *suv* sk´lēp *tibi*
ēk´sinada *zaspul* *ērk´li* *bolgay* *uživat* *ēt´ma*) kąpiel, łaźnia; wanna 74r°, 90v°,
122v°
ĩĩraχ (anĩng k´i *ĩĩraχ* *ĩolga*) daleki, odległy 69v°
ĩĩtlamaχ (*baχĩp* mēn *ĩĩtlamaχĩy* da ačĩγĩy *usna*) cudzołóstwo, rozpusta 172r°
ĩoyari, *ĩoyarĩ*, *ĩoyar*, *ĩohari* (*ĩoyari* ĵazĩlган *suma*; *ĩoyari* mjanovanĩy; *ĩoyari* opisanĩy;
ĩohari angĩlган k´ētχoyalχ) wyżej, powyżej 3r°, 5r°, 35r°, 48r°, 64r°
ĩoyarigi (*ĩoyarigi* ĵazĩlган *sprawaga* odstupid *ētti*; *ĩoyarigi* ĵazovga *pozvalat* *ētiyirbiz*)
znajdujący się wyżej, wyższy 39r°, 44v°, 169r°
ĩoχ (*χabarĩm* hēç *ĩoχ* *ēdi*; *ol* *χzda* *manga* *χarši* *sovuk´* *ĩoχ* *tur*; *ol* k´artk´ada 1 *χarγĩš*
ĩazgan *ĩoχ* *tur*; *bu* *išning* *sabapĩy* *ĩoχ* *tur*; *slušnĩey* *mi* *dir* *ĩoχ* *ēsa* *ĩoχ* *ay*
dastĩmēnt v *močĩy* *zaχovat* *ēt´iyirbiz*; *zēra* k´imsam *ĩoχ* *ol* *χĩznĩng* *ēsa*) nie
ma, nie istnieje, brak 30v°, 32r°, 46r°, 56v°, 69r°, 101r°, 139v°, 147r°, 163r°,
176r°
ĩoχo (*sababĩ* *ĩoχo* *ēdi*) jego, tego, dop. ukr. *vin* on 31r°
ĩoχsa (*ĩoχsa* *obziratsa* *boldum*; *ĩoχsa* *nēçik´* *pan* at´abēy *zadawat* *ēt´iyir* *χaysi* k´i
bitik´ *ēk´i* *ĩannĩng* da *anĩna* *sarnaldĩ*; *ĩoy*sa *ĩoχ*) ale, natomiast, jednakże,
w przeciwnym razie; potem; wtedy 32r°, 35r°, 127v°, 163r°
ĩol (*ĩolundan* *turk´tan* k´ēlip; *ĩol* *tuštu* k´ētmaga *dançk´aga*; *nē* *turlu-k´olvēk´*
ĩoldan; *munung* k´ibik´ *išk´a* *nēma* *ĩolu* *ĩoχ* *tur*; *na* *biz* *bu* *išta* da *slušnĩy*)

rozervationjeyga jol k'ormasbiz; lëgalë slušnïy jol bolsa pok'azanïy) droga; sposób, wyjście 30r°, 69r°, 79r°, 98v°, 103v°, 105r°, 124r°, 125v°, 127v°, 128r°, 133r°, 134r°, 135v°, 169r°, 175v°, 176r°

joldaš (joldašlar alnïna) współwędrowiec, towarzyszy; partner, kumpel 83r°

jol ët'- (da ol jol bila ët'ingïz) podążać, wyruszać w drogę, przebywać drogę, podróżować 126v°

jollu (jollu ësa k'i mën mundan vazgëčk'aymën; spulnïy jollu da sovuk' bila; xačan biylik'ingïz ëtsangïz jollu iš da zararsïz na pospolitïy da xařši bolmas tïr)

śluszny, sprawiedliwy, właściwy; słusznie, należycie, jak trzeba 125r°, 162r°

jolsuz (anï jolsuz bërïp tïr bir; dayïy jolsuz iš bolur ëdi ësa bolma; xačan ëtti anïng k'ïbik' jolsuz išni k'i oldurdu adamni) bezprawny, występny, przestępczy, zbrodniczy 70v°, 172r°

jolsuzluχ (ulu jolsuzluχ da bar arada k'i zïndzil da manëlla bila jïli suvga barïrlar ëdi) bezprawie, występek, przestępstwo 122v°

joluχ- (xačan angar joluχsa ëdir; a ëgar joluχsa k'i jëbërgaylar) zdarzać się, okazywać się, że 29r°, 65r°

jug zob. juk'

jugan (riad jugan ostroh iši; jugan tork'mšovïy aχ dayïn χzil jugan puslišča) uzda, wodza 75v°, 76v°

jugun- (dëk'rët uçun k'ëtχoyalïχk'a jugundu da χoldu) skłaniać się w podzięce lub pokorze, składać hołd 51v°

juk', jug (bu turlu juk' k'iriyirmën p[a]n vartëres uçun; vartëres uçun ërëvanli nurbëgning k'iyovu uçun juk' k'iriyir; spravaga bolgay juk' pan luk'aš; juk'u darçini; juk' k'irdilar ovanës žamgoç uçun) 1. ciężar, brzemień 2. juk, ładunek, bagaż, toboł, wór podróżny, umieszczany na grzbietach zwierząt 3. podatek, danina 4. poręka, gwarancja 42v°, 49r°, 50r°, 58v°, 61r°, 147r°, 147v°, 155v°, 170r°

juk' bër- (k'i t'uman juk' bërgay k'i; χaysi t'uman bërdi juk' k'ëtχoyalïχniing alnïna) dawać gwarancję, poręczać 37r°, 58r°

juk'ta bol- (juk'ta boldu) stanowić gwarancję, być poręką 58r°

juxov, jïχov, jïχov, jïχov, jëχov (s[ur]p juxovga pïstupit ët'ma; znovu juxovda turup publicë mëni da butun ovumnu χaryadï; ërmën juxovu janïna; juxovda ovga uzatk'andan songra bariy bargaylar ovlarïna; jëχovnung χaznasï) kościół. świątynia; Kościół 8r°, 9r°, 23r°, 32v°, 40r°, 54r°, 61r°, 64v°, 82r°, 82r°–82v°, 86v°, 95r°, 95v°, 113v°, 118v°, 123v°, 123v°, 125v°, 128v°, 130v°, 144v°

148r^o, 151r^o, 152r^o, 154r^o, 162v^o, 163r^o, 163v^o, 165v^o, 167v^o, 170v^o, 171r^o,
172v^o, 173r^o, 174r^o, 174v^o, 175r^o, 175v^o

jurak (isi *jurak* bila; da *jurak* iy urk tu igitk a *çarşı*; *nêçik* b[iy] t'engri k'endi
ovuçu bila *çyardi* sovuk nu *jurak* imdan; k'i mênim *jurak* im ol igitk a *joğ*
tur; *jurak* in ja sovuk un tas êtk ay êdi) serce 68r^o, 107r^o, 124r^o, 139v^o, 140r^o,
140v^o, 142v^o, 172v^o, 174v^o, 175v^o

juraklan- (*juraklanip* ovdan k'etti; birdan t'urup *jerindan juraklanip* k'etti ovga)
gniewać się, złościć się 139v^o, 162v^o

jurumağ (*çaç* bila *jurumağtan* d[ê]r *ğagop* *algay* *har adzanjeydan* 4-unçi *pay bérilgay*)
chodzenie (w procesji), obnoszenie 149r^o

jurgêlt (*jurgêlt jilda* 40-ar fl[oru] *dayin* do têgo; *çayil* bolup ol *jurgêltlar*
usna *çaysin* k'i avalda alir êdi; nê *jurgêlt* usna vank ta bolsar *jurgêltin*
mank'erman babasina) (roczna) zapłata; jurgielt 65r^o, 106v^o, 148r^o, 170v^o,
177r^o

jurt (ol *jurt* *çovrasina*) siedziba, (dziedziczny) dwór 41v^o

juru- (*juruma*; *navjenci* 10 *igit* bila *jurugay*; *ietk'inça* *njeysk* vaplivjey *bunung*
çovrasna jurudular; *jurusam* êdi; ja k'im da *jurusa* *slušnîy nêma dir*) chodzić,
maszerować, być w ruchu; chodzić wokół czego, zabiegać o co 53v^o, 121v^o,
135r^o, 146v^o

jurugan (*njeysk* romnîy *juruganîmîznîng artindan kop k'ozlar an[ilî]p* tr *ustumuzga*
obavlaçça bolup) idący; szybki, bystry; błędzący 120r^o. Por. *jur-*

jurit- (k'i *amanat jurutk* ay; ay *sargawark* çelbrat *juritk* an *juçovda ol bolgay*
d[ê]r *awaknîng çoluna*) wprowadzać w ruch, uruchamiać, puszczać w obieg
117r^o–117v^o, 148v^o

just (1 *altun sgnit ol sunduxtan çaysi* k'i *tusnaç* êdi *justnung*) prawo 133v^o

juv- (*opraç juvma*) myć; kąpać; prać 53v^o

juvuk, *juvuç* (*barçay juvak* lari ol *çznîng*; *juvuk* iş *tir*; k'im da *juvuç* *ççsay* *dzêdzic*;
halî juvuk k'êlir êk'imîz *birga*; k'i *jçpaşk* un *juvuç* k'êlir k'êlgaylar; bu
juvuç k'êlir *miçaldan* 3 *jilga dira* k'osta *çatunu olturgan*) bliski, krewny 25r^o,
29v^o, 74r^o, 85v^o, 129r^o, 132v^o

juvuçluç (k'endi *işining juvuçluçun*) bliskość, pokrewieństwo 85v^o

juvuryan (*bir jêzdi juvuryan*; *bir çadifay juvuryan*; 1 *juvuryan jaşil ortası altun çuşaç*;
1 *juvuryan êsk* i *ortası k'amça*) nakrycie, kołdra; ręcznik, prześcieradło 20v^o,
24r^o, 47v^o, 66r^o, 77v^o, 78r^o

juz I (*çaçan galadżiga k'iriştîm juzuna baxtîm*) twarz, oblicze 139v^o

ĵuz, iwz II (ĵuzda ĵuz; ming alti ĵuz; nahd sb[idag] ming êk'i ĵuz fl[oru]; bêš iwz)
sto, setka 24r°, 25r°, 27r°, 27v°, 30v°, 41v°, 100r°, 177r°

ĵuz-ar (500 ĵuz-ar fl[oru]nu tastiment bila) (každemu) po setce 99v°. Por. ĵuz II
ĵuzluĵ (5 ĵasdiĵ çvelêĵ ĵuzluĵlar bila êk'šar ĵuzluk' bila) poszewka, powłoczka,
pokrycie 20v°

ĵuzuk' (bir nšan ĵuzuk'u; tamam ĵuzuk' 2 biri k'içi obruç; k'i ĵuzuk'larîmîznî
ĵaytargaysîz; 2 ĵuzuk' altun sgnît mohurlu; 1 ĵuzuk' losiy roh bila altun;
sk'ladanîy ĵuzuk' altun diamênt da ĵaĵut ĵzil) pierścień, pierścioneł;
obrączka 20v°, 24r°, 47r°, 72v°, 73r°, 77v°, 78r°, 111r°, 145r°

ĵuż (zêra ĵuż hali igit k'lasa; na bêlgili êdi ançax ĵuż ĵznîm igi ĵurak'iy da sovuk'u)
ĵuż 73r°, 140v°

İ

îsdol (êsk'i tor îsdolnu) stół 19r°

K, K'

k'abatok' (bir adamaşk'ay k'abatok') kabacik 24r°

k'afalî, k'afalî (k'alust oĵlu k'afalî; pan ĵurk'õnu da k'[risdõ]s tur da k'afalî
harandunnung uruĵu; b[a]r[on] lu[s] todork'a oĵlu ĵazançi oĵlu k'afalî)
urodzony w Kaffie lub w niej mieszkający 41v°, 94v°

k'ahana, k'aĵana (dêr simon k'ahana; d[ê]r krikor k'ahana; adzadur kahana p[a]n
zadik' bila b[a]r[on] ivaşk'o êrêçp'oĵan oĵlu; d[ê]r adzadur k'ahana stambollu;
d[ê]r yusêp k'ahana sêçovlu uçmaĵlî dżanlî krik'or oĵlu k'vitovat êtti;
aĵpaşk'a k'aĵanalarga) ksiądz, kapłan 28v°, 31r°, 54r°, 66v°, 91v°, 94v°, 98r°,
102v°, 125v°, 158v°, 162r°

k'ahanalĵ (k'ahanalĵning alnîna; êgar k'ahanalĵ êgar špitalniylar; nêçik' anîng
k'ahanalĵ stanîna nalêžit êtar; k'ahanalĵ da ahalĵlarnîng ĵuvat îš bila;
k'ahanalĵ k'êtĵoĵalĵ bila zobopolnîey; kahanalĵ bila da ĵaĵši k'îšîlar bila)
księża, duchowieństwo 79v°, 84v°, 95r°, 104r°, 105v°, 126v°, 128v°, 130r°,
141v°, 159r°, 163r°, 171r°

k'ahanalĵ êt- (da alarga k'ahanalĵ êt'madî bir dawî; tutundu k'êtma mank'êrmanga
k'ahanalĵ êtma; k'i anda k'ahanalĵ êtk'ay nêçik' anîng kargîna nalêžit êtar)
pełnić obowiązki kapłańskie 80r°, 106r°, 128v°, 166v°

k'axana zob. *k'ahana*

k'alandar (*barzadumar da k'alandar*) kalendarz 65v°

k'alçëdan (*k'alçëdan tufak'k'a*) skałka, odłupek krzemienia używany dawniej przy strzelaniu z broni palnej 75r°

k'amèn (*5 k'amèn k'lèy 3 fl[oru]dan; barça barça çxti k'amèn 19 fl[u]nt 10*)
jednostka masy, 72 funty 76v°, 78r°

k'amènëçli, gamènëçlu zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

k'amizëlla, k'amézëlla (*muçajar k'amizëlla çadufalar bla; k'amézëlla muçajar*)
kamizela, kamizelka 22r°, 77v°

k'amxa (*iuvuryan èsk'i ortasï k'amxa*) kamcha, tkanina jedwabna, brokat 78r°

k'amxali z kamczą 8r°

k'anafaça, k'anayfaça (*1 k'anafaça gèrmak'; şuba k'anafaça ax aslar bila potşitiy;*
k'anafaçadan ustaşaridan da çek'mandan da k'iygaylar; k'anayfaçadan da
şçot'ëçk'i tabından ozga méntlik'lar k'iymagaylar) kanawaca, kanafas,
jedwabna lub lniana tkanina 77r°, 122r°, 123r°, 132r°

k'ançlër (*p[a]n hétmandan k'ançlërdan pñyçinniy bitik' k'ëtçòjalxk'a k'ëltirdi*)
kanclerz 146r°

k'anica (*k'anica altun; volosjanïy k'anica*) tkanina, ozdoba na głowę na tkanej
podszewce 47r°, 75v°

k'anon (*k'anonlardan; alay k'anonlar nëçik' t'oralar; ègar k'anon ègar k'ëbitlar*)
prawo, kanon, zwłaszcza Kościoła, ustawa 80r°, 162v°, 166v°

k'apank' zob. *k'ëbanjak'*

k'apça (*k'apça mëşinoviy*) kapeć, lekki, miękki pantofel 75v°

k'apusta (*jatip tñr k'apustanïng t'ilina pan bërnatlarnïng baççaga çarşi*) kapusta 9r°

k'aranja (*s[bidag] iuxovnung ègirlik'i uçun da k'aranja bila dżurum uçun zaçovat*
ët'tilar; zaçovat ët'tix anïng k'i vïstupok' uçun k'aranja) ukaranie, kara
153r°, 154r°

k'aral (*k'aralgay jangiy k'ëlgan[i]p*) król; talar z wizerunkiem cesarza Karola 9r°
karanïy bol- (*bolgay karanïy anïng k'i k'işi*) zostać ukaranym 118v°

karg (*nëçik' anïng kargina nalëžit ëtar*) porządek, stan, profesja, zawód 166v°.

Zob. też *gark*

k'aroz, k'aröz, k'oz (*k'aröz djedr jana bitik' ganonk' çaç orhñjelöyn; k'arozda èk'i 3*
k'ëz anglatñrlar k'ëndilarï uçun; k'oz bitik' i djedrak') kazanie, homilia 65v°, 69r°

k'aroz djedr zeszyt z kazaniem 5v°, 65v°

k'arozçi (funduşuna k'arozçining da šk'olnung; funduş k'arozçiga da šk'olgay; k'arozçi vëçindan) kaznodzieja 64v°, 90r°

k'arta (4 tuzin k'arta; ulu k'arta; çaptırha k'arta; k'arta biçay) 1. karta papieru.
2. karty do gry 75r°, 75v°, 76v°

k'artk'a (dastimënt jazıp k'artk'a usna; k'artk'a podat ét'tilar da žadat ét'tilar; jak'ok'olvëk' k'artk'alarına k'ora; jazdım k'ëndina ol k'artk'ani; podat ét'ti k'artk'a usna jazıp bu turlu džuvaplar bila; k'i ol k'artk'ada da çaryş bolgay édi jazılğan) 109v°, 119r°, 119v°, 134r°, 136v°, 139r°, 140r°, 142r°, 142v°, 144v°, 145v°, 150r°, 155v°, 161v°, 162v°, 163v°, 172v°, 173v°, 174v°, 176v°
karvan, k'arvan (ol k'arvanda édi; k'ahana bar k'arvanimızda; çaçan k'arvan k'èlsa angurıadan; ulu nıeyrond bolıyır k'arvanlarda; karvan kët'anda k'ëtçöjalç tayfanı undatıp napomnit ét'tilar; otmadı da karvannıy tozdu) karawana 82v°, 83r°, 86v°, 87r°; 114r°–114v°; 115v°, 166v°

karvan başı, k'arvan baş[i] (do tégio karvan başlarıy taftiş ét'k'aylar; dla lépşégo rondu k'érak' k'arvan başı) naczelnik karawany 118v°, 166v°

kavarsalı zob. *gawarsalı*

[k]awazan (1 [k]awazan blor k'umuşlagan) laska pasterska; pastorał; berło 8v°
k'ébit, k'ébit' (ayaç k'ébit uçun; taş k'ébit janına; k'ébitni k'i mangay jalgay bėrsarlar; oros bahatirėçning k'ébiti janına; juçov k'ébitinda; barça çėrtni k'ébitta bolgan) stragan, sklep 15r°, 18r°, 25v°, 40v°, 44r°, 47r°, 58r°, 61r°, 64v°, 74r°, 76r°, 80r°, 129r°, 136r°, 137v°, 166v°, 169v°

k'ëç- (az vaçt ta k'ëçti dunıadan) mijać, odchodzić, upływać 24v°

k'ëça (k'ëçanıng n'ëça sahatına; k'èlip ovuna k'ëça 5 sahat zamanın çızıy çatina) noc, nocą, w nocy 125r°

k'ëçagi aş (ol pargëndaki k'ëçagi ašk'a; k'ëçagi ašk'a çaysi angılğan k'unnu sabapın jetiz bungar d'ėg bilman jurak'lanıp) posiłek wieczorny lub nocny, wieczerza, kolacja 139v°, 140v°

k'ëçalik (bir şubk'a k'ëçalik' bruşk'a bila potşıttıy) nocny kaftanik 77r°

k'ëçik'il- (n'ë çadar k'ëçik'ılsa) zatrzymywać się, opóźniać się 65r°

k'ëçin- (hormatli k'ëçingay; k'i jana sovuk' bila çz bila k'ëçingaylar; har biri k'iyir juçovuna or'ėnk'ında uçıvıjey) żyć, istnieć, egzystować 58r°, 124r°, 175r°

k'ëçk'an (k'ëçk'anlarımızning džanlıy uçun) który odszedł, zmarły, przodek 107r°

k'ėk'ak' (1 k'ėk'ak' dıedrak' mıengıç awıedarannıng) może cienki albo zam.

k'ėsak' kawałek 65v°

- k'él-, kjel-* (bu dur k'élganīmning sabapī; pēvniy nēмага ēk'i janda k'élgay; iš k'i hali k'ēldix biylik'ingizning alnina; k'ēldi ustuma nē-ž ētiyim šuk'ur biy t'ēngrigi; k'imning-da-k'olvēk χumašlarīy k'ēlsa turk'tan) 1. przychodzić, pochodzić, nadchodzić (o towarach); odchodzić z 2. rzucić się, zaatakować 2r°, 25r°, 38v°, 70r°, 82v°, 83r°, 86r°, 105r°, 109, 121v°, 141v°, 152v°, 162r°, 174r°, passim
- k'ēlašmiš (nēčik' igit k'iši bar ēdi kēlašmišim janina; igitk'a jēbērgan da k'ēlašmiši bolur bolur jaylχ igitning at'asina hēm χardašlarīna jēbērma)* zaręczony, zaręczona 69v°, 120v°, 169v°
- k'ēlin (ēr k'li bolgay jēbērma 1 k'ēlinni bsagga k'iydirgan; tēk' sk'romniy muzik'a k'ēlin alnina oynagay; alayok' k'ēlin ovundan bašχš k'ēlgandan songra nē šak'ar nē bir nēma ulašinmagay; bašχš bērma k'ēlinga; k'ēlinning toyuna 2 zindžildan artīχ asmagaylar)* narzeczona; panna młoda 9r°, 93v°, 120v°, 121r°, 121v°
- k'ēlir (k'ēlir sēsīyaga; k'ēlir miχaldan 3 jilga dira)* następny, przyszły 126r°, 129r°, 137r°, 137v°
- k'ēliš, kēliš (pēvniy k'ēlišlardan; vank' kēlišlarīndan 2 baχčanīy; da barča k'ēlišlarīnda algay; tīyirmannīng k'ēliši da juχov popravk'asīna bolsar ēdi; k'op mi bolur bolma k'ēliši jilda bunda ilovda)* przychód, dochód, zysk 80r°, 129r°, 148v°, 149r°, 159r°, 166v°, 167v°
- k'ēlna (6 k'ēlna 2-si mošondzovīy 4-su bayīr)* kielnia, narzędzie murarskie 78v°
- k'ēltir- kēltir- (mēni kēltirdi ilōvga; biz k'učluχ bila k'imsanīy k'ēltirmadīχ bunun k'i išk'a; anī k'uč bila k'ēltirma bolman; χačan t'ēngri bizni jana bir jerga k'ēltirsa; bu išning sk'utok'un k'ēltirmaχk'a)* przynosić, przyprow dzać, doprowadzać 10r°, 30v°, 31r°, 52r°, 54r°, 71v°, 73r°, 97v°, 119r°, 124v°, 135r°, 143r°, 176r°
- k'ēltirmaχ (bu išning sk'utok'un k'ēltirmaχk'a)* przyniesienie, przyprowadzenie, doprowadzenie 176r°
- k'ēndi (k'ēndining; da k'ēndilarīna tutma)* sam; swój, własny 12r°, 108r°, passim
- k'ēng (dayīn k'ēng bitik'i; 2 ton k'ēng jezdi χadifalar bila)* szeroki, obszerny 34r°, 47v°
- k'ērak', k'ērak (tēn k'ērak'īndandan nēča k'ērak' bolsa; dla lēpšēgo rōndu k'ērak' k'arvan baši; χaysi tamyanīy bizim tayfa k'ērak' zaarondovat ēt'k'iyēdi; k'ērakmastir; k'ērak' tēz k'ētk'aymēn bu šahardan)* to, co ci potrzebne; trzeba, należy, wypada 8r°, 47v°, 117v°, 137r°, 159r°, 166v°, 173v°

k'èrak' bol-, *k'èrak bol-*, *kèrak' bol-* (*k'èrak kvit bolgay; slušņiej bolup tur da k'èrak' aning k'i sb[idag] bèrilgay; njeylza k'èrak' k'i orus nemičk'a donar èrmèni tayfasì sonar k'etar*) być potrzebnym, koniecznym 19v°, 66r°, 83v°, 158v°
k'èrak'mas (*k'èrak'mas tìr; aning k'ibik' nèmaldan k'èri mèn k'op zamandan bèri alay bulay k'èrak'mas rozumit ètma*) nie trzeba, nie należy, nie można 70r°, 175r°
k'èrat (*k'op k'èrat rast k'èlir dunjada*) wiele razy, wielokrotnie 141r°
k'èri (*k'èri tušman mènim èrimdan; k'èri jèbèrdi; χzga χaytarttì k'èriga; juχovdan k'èri bolgay; fl[oru]-sun aldilar k'èriga; nšan alyšlanip tr ol k'èriga barma*) do tyłu, z powrotem; w tyle, poza 30v°, 72v°, 90r°, 124r°, 140v°, 154r°, 166r°, 166v°, 168r°, 177r°
k'èri èt'- (*s[ur]p juχovdan da aning 7 arilik'indan k'èri èt'ma*) odmówić, nie przyjmować, odrzucać, odsunąć; oddać, zwrócić 123v°
k'ès- ciąć, krajać; siekać, rąbać, *passim*
k'èsak', *k'jesak'* (*k'èsak' k'ètan; 1 k'èsak' χadifa buřnatniy lok'ot g[è]s; da 1 št'uk'a dayin uzun èsk'i da 2 k'içi k'èsak'lar uvaχ k'içi*) kawał, kawałek 6v°, 21v°, 55v°, 77v°, 78r°, 151r°
k'èsil- (*bu χalabalar k'èsilsin ošta mèn t'urup mèn; talèr tamyasiy k'i k'èsilgay na žadaniyasiy usna; k'i ortalχ jerda χavγa k'èsilgay*) być odciętym, ostatecznie zakończonym, rozdzielonym 39r°, 66v°, 155v°
k'èt-, *kèt-* (*aning sababindan kètdim; ol χumašlar bila k'ètk'iyèdi; ègar k'ètmasang na munda mješçang bolmas; oylum k'ètk'anda t'urk'k'a tartini èdi iśc*), odejść, oddalać się 127v°, 134r°, 144r-144v°, 136v°, 166v°
k'ètan (*6 pošva aχ k'ètandan; k'rosènçkiy k'ètan; k'ètan χapçuxlar; k'èsak' k'ètan*) płótno lniane lub konopne; płachta, prześcieradło 24r°, 55v°, 60r°, 78r°
k'ètar- (*da jol mèlik'ni da zaraz k'ètargiyèdim; da ofiarovaçça boliyir k'ètarma*) zabierać, wynosić, wywozić 46r°, 176r°
k'ètil- (*informaçia k'ètildi*) być przyniesionym (o wiadomości) 73v°
k'ètχòya, *k'jetχòyay*, *k'jetχòyay* gospodarz; radca, rajca, starszy, 4r°, *passim*
k'ètχòyalχ, *k'ètχòyaylχ*, *k'ètχòjalχ*, *k'èt'χòyalχ* (*k'ètχòyal[1]χining alnina; k'ètχòjalχ odložit èt'ti; k'ahanalχ k'ètχòjalχ bila zobopolņiej; ol aning k'i šayawatì uçun k'ètχòyalixning*) zgromadzenie panów starszych, Rada Starszych 9r°, 10r°, 34r°, 45v°, 51r°, 109r°, 114r°, 130r°, 148v°, *passim*
k'ètmaχ (*tèrminan ilgari k'ètmaχ alnina turk'k'a*) odejście, wyjście, udanie się do, wyjazd 114r°

k'éz (ék'i 3 k'éz anglatirlar; uç k'éz undalğan bolgay; 1 k'ez t'èngriga objeçaniy sozumdan donman) kolejny raz 69r°, 121r°, 123v°, 163v°, 174v°, 175r°
k'ézgi (ol k'ézgi k'unnu iřpašk'un) odnoszący się do danego razu, wydarzenia, faktu 164r°
k'ibig, k'iybik' (anıñ k'iybik') tak jak, taki jak, podobnie jak 12r°, 21r°
k'içaynak'un, k'içiyaynak'un (avalgi k'içiyaynak'un; k'içaynak'unga bizim svjatk'a alnina; odložit èt'tilar provodan songra k'içiyaynak'unga avalgi; k'içaynak'unga sèsiyaga) czwartek 79v°, 134v°, 136v°, 137r°, 145v°, 148r°
k'içi (tèpsiy çinovıy ulusu k'içisi blay; uludan k'içiğa dira; ulu mi k'içi mi izbasıy bolur; jalyz k'içi bila rozumit ètip k'i bu spravalar dugul dur) mały, drobny, mało znaczący 21v°, 40v°, 66r°, 78r°, 84r°, 91r°, 121r°, 151r°, 156v°, 157r°
k'içiyaynak'un zob. *k'içaynak'un*
k'içk'inay (k'içk'inay sarıy çalıy) malutki, maleńki 22r°
k'ila- zob. *kla-*
k'ilim (1 èsk'i k'ilim; 5 k'ilim èsk'i isbada çadalğan; 2 k'ilim èsk'i ortaxıç p[a]n asvadur bila) kilim, wełniana tkanina dekoracyjna 78r°, 78v°
k'im (k'imğa pñinalèžit ètsa; k'imğa ja k'imda nèsi bar; alar bila k'imlar k'i jazılıp trlar; tèk' anıñ èrina k'imning usna zapis opivat ètiyir) kto; ten, który 33r°, 64v°, 66r°, 104r°, 118v°, 158v°
k'imda-k'olvèk', k'imningda-k'olvè (k'imda-k'olvèk' ètsa za graniçiy alay turk'k'a nèçik' olaxk'a da mosk'ovga; k'imningda-k'olvè çumaşlarıy k'èlsa turk'tan) gdziekolwiek, w jakimkolwiek miejscu 105r°, 117v°
k'imèsa, k'imsa (k'imèsa k'imèsanıy k'èltırma bolmas bu işk'a; bèlgili èt'iyirbiz k'imsa k'lasa bunu bilma; çaçan k'imsa k'imsa bila dostluç ètma k'lasa; zèra k'imсам joç ol jiznıng èsa) ktoś, ktokolwiek by był 38v°, 46r°, 82r°, 120r°, 135r°, 150v°
k'imsanda-kolvjek' kimkolwiek by był 45r°
k'in (da k'èndimning k'in k'èri almaç uçun; çoldular k'in èdi dobru bar èsa; anglatıyırbiz k'in èdi ruznost bar èdi èsa mènim da k'iyovumung pan stèçk'ònung arasına; anıñ k'in jebèrip k'èndimning k'in aldım çorçtum) uraza, niechęć; zawiść 71v°, 73r°, 81r°, 90r°, 95v°
k'in èt- (çarşı bolma k'in ètma èt'i anıñ k'ibik' nèmanıy; nèçik' çznıng k'in da aytardılar biri birina) żywić urażę, czuć niechęć, odczuwać zawiść 69r°, 71r°

- k'inšanla-* (pozvat ét'tirdi xziy vēčindan xaysi k'inšanlap édi k'éndina) żywić urażę, czuć niechęć, zamierzać zemstę 157v°
- k'ir-*, *kir-* (juk' k'irdilar ovanēs žamgoč uğun; xaysi k'i bu sumagay k'irmadiy; xučk'a kirganda dušovniy spravaga 2 jandan 10 k'išidan artix k'irmagaylar; oručk'a k'irip avalgi k'ičaynak'unnu bizim sēsiyada) wchodzić, wstępować, wjeżdżać; wnosić pismo, skargę 49r°, 61r°, 62v°, 119r°, 120r°, 147r°, 147v°, 155v°, 170r°
- kiril-* (orēnk'k'a da kirilmasa édi) zostać wniesionym, wprowadzonym 69v°
- k'iriš-* (xačan galadžiga k'irištim juzuna baχtīm) dostać się, wstąpić, włączyć się 139v°
- kirk'* (*bir darē kirk' jazmagay; kirk' jazmaxtan mank'ermanga bērildi*) księga, książka, 28r°, 177r°, *passim*
- [pol.] *k'irk'orōvīy* (*k'ram panīy kirkorōvīy norsēsōvniy*) związany z Kirkorem, należący do Kirkora 57r°
- kiš* (*bork' polst kiši bila potšitīy; oranlī kiš bila ristan bašxa potšivat ét'ma*) soból, futro z soboli 77v°
- kiši*, *k'iši*, *giši* (*pospolitīy k'išining arasīna; k'i k'iši oldurdum; ol jaxši k'išilarning bilmaxīy bilay; sviečk'iy k'išilarga da da dayin artix jat k'išilarga; jaxši hormatli k'ristan k'išisina mēn bēzorgan giši*) osoba, człowiek, persona 11r°, 28v°, 30v°, 33r°, 38r°, 43r°, 114r°, 118v°, 155r°, 160r°, 161v°, 163r°, 168v°, 169r°, 170v°, 172r°, 174r°
- kišjeržam* (*sb[idag] kišjeržamda 2-šar sb[idag] dēruni*) nabożeństwo przed zachodem słońca; nieszpory; zaśniećcie na wieki, śmierć 112v°
- k'itlik'* (*bir k'tlik' hufnatlar blay; bir k'itlik' zlotohlaw k'itlik' k'umuš hačk'alar bila*) bluza, kaftan, kitel 24r°, 47v°, 55r°
- k'iy-* (*k'iymagaylar da ni jīli suvga da barmagaylar; nē župan da nē k'urta k'iymagaylar*) ubierać się, odziewać się, nosić na sobie 74r°, 122r°
- k'iybik'* zob. *k'ibig*
- k'iydir-* (*k'ork'lu čēplalar hēm pīpravk'alar ičina k'iydirgaylar*) ubierać się w co, kazać się odziewać 121v°
- kiyov*, *k'iyov*, *k'iyov* (*kiyov klasa bašxš jēbērma jēbērgay; taparbiz sala k'i k'iyovumuz turgay salada; pani haldžužna pan t'oros ašira k'ēndi k'iyovu ašira; at'am xzlarīna čxarīp édi k'iyovlarīna dugul*) zięć, pan młody; szwagier 12r°, 20v°, 25r°, 28v°, 29r°, 47v°, 60v°, 61r°, 66r°, 81v°, 93r°, 95v°, 99v°, 100r°

102v°, 110r°, 111r°, 114v° -115r°, 115r°, 120r°, 120v°, 121r°, 121v°, 126r°,
146r°, 148r°, 165v°, 166r°, 171r°, 175r°

k̲iel- zob. *k'él-*

k'jesak' kawałek 6v°

k'jestan zob. *k'ristan*

k̲iet̲ç̲òyay zob. *k'èt̲ç̲òya*

kla-, *k'la-*, *k'ila-* *klay-*, *k'liy-* (*k'lap staraçça bolma*; *k'lamaşlar bêrma*; *salvêm akcionêm çasu svêgo k'larlar ét'ma*; *mên k'imsadan k'laman bilma*; [*k'i*] *m[sa] kilasa angar bêrmaga*) *chcieć* 9v°, 10r°, 11r°, 25r°, 26r°, 31r°, 38v°, 41v°, 50r°, 54r°, 72v°, 101r°, 107r°, 110r°, 113r°, 117r°, 124r°, 131r°, 136r°, 150v°, 152r°, 158v°, 162r°, 166r°, 168r°, 173r°, 174r°

k'lamamaç, *klamamaç* (*çzn̲iņg klamamaçiniņg artündan*; *çzn̲iņg k'lamamaç- indan bu bayni çoyup êdilar urjad duçovniy çzn̲iņg usna*) *niechęć*, *niezyczliwość* 125v°, 153v°

k'lar (*singar bolma k'lar aytip k'i*; *k'i barçaga k'lar dosit êtma k'endi k'êlaşmişi bila*) *niewinny*, *oczyszczony*; *jasno*, *wyraźnie* 115v°, 140r°, 169v°

k'lasa (*da turdum sozuma k'lasa bar êdi nê uçun salma k'ensin salmadim*) *chociaż*, *chociażby*, *bez względu na*, *jeżeli nawet* 172v°

k'lênort (*da nê k'lênort asmagaylar pêsaxpar toyga çolgan da 4 igit bila 1 navjencişy 10 igit bila jürugay*; *nê 1 klênort*) *klejnot*, *cenna ozdoba* lub *oznaka władzy* 121v°, 122v°

k'lêşça *kleszcze*, *szczypce* 76v°

k'liyonişy (*popruylar k'liyonişy da ruk'awiça*) *klejony*, *sklejony* *klejem* lub *smolą* 76v°

k'loç'ovişy (*snor k'loç'ovişy k'olmak'k'a*) *klockowy*, *dotyczący ręcznie robionych koronek* 75r°

k'lopot (*n̲jepotrêbnişy k'lopotlarga da nak'ladlarga k'êlmişyç*) *kłopot*, *ambaras* 150v°

k'obêl (*t'obol opalk'a kobêl çardaşta bolgan*) *kobiel*, *kobiałka*, *kosz z pokrywą*, *torba* 76r°

k'êbanjak', *k'apank'* (*çvêk'lar 1 k'apank'tagi bolgan çêrt*; *1 k'êbanjak' nafti çêk'mandan isk'i*; *1 k'êbanjak' burnatnişy pulgranat*) *kopieniak*, *rodzaj męskiego płaszczu z kapturem* 75v°, 77r°

k'oç (*çap k'oç 1 uçurda 8 fl[oru] sb[idag] bunun datok'u usna*) *koc*, *przykrycie z grubej materii kosmatej* 87v°

k'oçu (*hêm 1 k'oçu t'ulk'u bork'*) *baran*; *baranica* 60r°

k'oçur- (ol vlasnè alèk'sandirniñ jazgan k'opiyasından k'oçurup jazilip tır bilmas)
 przenosić, przepisywać, przekładać 163v°
k'ok' I (na 1 uruy k'ok'una çarmagay tèk' sb[idag] dadžarga vank'k'a bolgay alay
 sb[idag]dan nèçik' barça sprènttan) 129r°
k'ok' II (k'ok' çek'man faynlindišoviy) niebieski 77r°
k'ok'la- (puntallar k'ok'lamagaylar) barwić na niebiesko 122v°
k'ok'noç, koknòç (koknòç ulu çòranniñ; 3 k'ok'nòç) obrus na ołtarzu 8r°, 61r°
k'ok'taş (1 siğnit altun k'ok'taş bila) niebieski cenny kamieñ (turkus), szafir 77v°
k'ol, kol (k'èndi jaçši kolnundan postupit èt'ti vank' špitalina; nè k'i jaçši çolnung
 dur; ol dur jaçši kolnum da èrk'im; jaçši k'olnumdan niyat èttim) rëka, ramie
 32r°, 82v°, 103r°, 107r°, 142v°, 161r°
k'olçè (k'olçè moşondzoviy) ozdoby uszu, kolczyki 75r°
k'olèga (pan voyttan da k'èndi k'olègalarından; 2 vjerniy k'èndi k'olègalarından
 jebèrgaylar pani hanuçnaga ovga k'i) kolega 163r°, 169v°
kolga (ilov šaharina kolgasiy tibina) cieñ 47v°
k'olmak', kolmak', k'olmaç (alt'un k'olmak'; tk'ank'a k'olmak'k'a; ç[a]t[un]
 kolmak' k'oşulk'aylar bla) koszula 20v°, 24r°, 47v°, 61r°, 75r°, 78r°
k'olmak'lç (k'olmak'lç k'ètan oylanlarına) materiał na koszule 60r°
k'oln (çayda k'olnlarī bolsa) dziki osioł, źrebak 161r°
k'olovorot (1 k'olovorot šişlanmišk'a ortaylç asvadur bila) kołowrót (na kuchni) 78v°
k'olpak' (dayin 5 k'olpak') wysoka, spiczasta czapka często obszywana futrem,
 kołpak 74v°
k'omdur- (na povinèn boldular bu dur panna hanna p[a]n awèdik' bila nšanlisī bila
 pani hanuçnanī uçivjey k'omdurma) (kazać) pogrzebać, dokonać pochówku
 169v°
k'omèn (k'omèn da èrk'li bolsar) komin 53v°
k'omlat zob. k'omnat[a]
k'omnat[a], k'omlat (azbar da k'omnat tibina 1 bazniy; ulu izba k'omlatiy bila dayiy
 bungar k'ora bu izba usna bolgan izbaniy k'omnatiy bila) izba mieszkalna
 ogrzewana, komnata 53r°, 90v°
komora, komoray (komora; pèvnij k'èlišlardan bu dur k'anonlardan komoralardan)
 1. izba bez pieca, spiżarnia 2. komora cłowa 19r°, 80r°
k'ompromis, k'umpromis, k'rumpromis (k'i bèrinip tirlar k'ompromis; k'umpromis;
 bèrindilar f k'umpromis 1000 çzil fl[oru] džurum tibina çaysi strona tutma
 k'lamasa mjanovaniy k'umpromisarlarniñ tapk'anin g[è]sij; bèrindilar 2

- įanda f k'rumpromis*) kompromis, zgoda, umowa, wzajemne ustępstwa 86v°, 144r°, 160r°
- k'omurk'a* (*k'omurk'adagi čërt opalk'a mazniča usk'a postronok'lar*) mała komora, składzik 76r°
- k'on* (*[k'on at] staynalar bularniy barča uživat ët'armën įoyari[n] strıxñiy*) koń 53r°
- k'onaxči* (*k'onaxči yalarga 2 įanda zëzvolit ëtilar*) kwatermistrz 36r°
- k'onçit ët-* (*k'onçit ëtsinlar; k'ërak' k'onçit ëtk'aysiz; bu zaçëntiy spravani k'onçit ëtmaga*) kończyć 43v°, 136v°, 174r°
- k'onđiçiya, kondiçje, k'undiçiya* (*pëvniy k'onđiçiyalarnıng artndan; podat ëttilar k'onđiçiya k'ora boldurtmagaylar; podat ëttilar k'onđiçiya įazganlarıy aşıra çaysi k'undiçiyalar usna*) warunek 40r°, 41r°, 53r°, 169r°, 172r°, 172v°, 174r°
- k'onëç* (*çëremoniyalar sk'utëçñey bolup k'onëçin aldı; tëz k'onëçk'a k'ëlmaga; da k'onëç boldu ol zapisni da umarat ëtiyirlar na vjeçñiy çasiy*) koniec, kres 141r°, 141v°, 165v°
- k'onfirmovat ët-, k'onfirmovat ët'-* (*da gat'oyigos k'onfirmovat ët'ti da d[ë]r kasparniy da awakërëçlçin k'ët'ti; çaysiların ahalar k'onfirmovat ëttilar*) utwierdzać w funkcji lub na urzędzie, zatwierdzać 105v°, 166v°
- k'ongul* (*įaxşı k'ongul bila; bu įaxşı k'ongul bolup açihda bolur; įaxşı k'ongullarından*) serce 44v°, 69r°, 70r°, 80r°
- k'onopniy* (*tëmir lëmëş postronk' slëy k'onopniy*) konopny, z konopi 75v°
- k'onov* (*çna tëpsi k'onov k'varta lixtarlar*) konew 78r°
- k'onovk'a* (*bayır k'onovk'a*) konewka 78v°
- k'onsën, k'onsë(s)* (*5 päiviliy da 1 konsën uçmaçlı dżanlı stëfanning k'orolnung bu vëç bila k'i; k'orolnung konsësiy artından*) ugoda, umowa, nadanie, zezwolenie 88r°, 107r°
- k'ontënt* (*nëning k'i usna d[ë]r çaçadur k'ontënt boldu; fşagžë k'i k'ontënt boldu çardaşimning t'obiaşning olturmaçiy usna*) zadowolony 106v°, 174r°
- k'ontëntaçiya* (*a k'ontëntaçiya bu turlu bolsun*) zadowolenie, satysfakcja 66v°–67r°
- k'ontëntovaçça bol-* (*anıy aytti k'i bolmiyin awalgı k'artk'asi bila*) być zadowolonym, odczuwać satysfakcję 162v°
- k'ontrak't* (*boldu pëvniy stanovjënje da k'ontrak't*) kontrakt, umowa 90v°
- k'ontrëvërsiya* (*ak'tornung k'ontrëvërsiyasndan; k'ontrëvërsiyalarga vdaçça bolman*) sprzeczność opinii, spór, kontrowersja 136v°, 138r°, 173v°

k'onu (*k'i k'onu dur êk'i k'i mên šk'alovat êt'tim; k'onu dur ayt'tim êvét nêma bolmadi andan; ayt'yir alay dir k'onu dur navêt antiçip mên; ol bitik'ta jazgan işlar k'onu dur*) prawda; rzeczywistość; prawdziwy 68r°, 126r°, 134r°, 152v°, 163v°
konul- (*anda angar konulma hadir mên*) usprawiedliwiać się 51v°
konuluk' (*izdamiyin k'onuluk' d[ê]r yagoptan*) prawda, sprawiedliwość 163v°
konuluk' êt-, k'onuluk' êt'- (*k'i angar k'onuluk' êtk'aylar; k'i manga d[ê]r xaçadurdan k'onuluk' êt'k'aysiz*) postępować sprawiedliwie, podawać za prawdę 30v°, 68v°, 158r°, 159v°, 162v°
kop, k'op (*kop turlu; bulay kop sargardan xaçdžlanmagaymên; k'op k'êrat k'op ruzniy osobalar ašira; nê turlu k'i k'optan umisliit êtip êdim*) wiele, mnóstwo; bardzo 10r°, 30v°, 107r°, 162v°
k'opiya (*vlasnê alêk'sandirniŋ jazgan k'opiyasından k'oçurup jazilip tir*) przepisanie, drugi lub dalszy egzemplarz; dokładne powtórzenie 163v°
kor-, k'or- (*çaysin mên k'ozum bila k'ordum; k'i šayawatt' bila k'orgaylar; barça dolêhlostlarin k'orgaylar; xaçan igit k'lasa çz k'orma; çaysin mên k'ozum bila k'or*) widzieć, zobaczyć; dopatrywać się; doglądać 8r°, 26r°, 31r°, 66v°, 88r°
kora, kôra, kura, koray, koray (*bu invjentargay koray; zapisk'ay koray; têtstamêtina kora*) według, zgodnie z 25r°, 26r°, 60v°
kôrdzk' arak'jelôç (*kôrdzk' arak'jelôç da k'arôz djedr*) Dzieje Apostolskie 65v°
k'orguz-, korguz-, çorguz- (*k'orguzdu manga pan stêçk'ô k'endi mayêntnostun butun; nêçik' hêsêp k'orguzsa; çorguzup êdi almay pan ivandan; korguzdu nviragnîng bit'igin*) pokazywać, okazywać 30v°, 41r°, 72v°, 140v°, 160r°, 175r°
k'ork'suz (*k'ork'suz adatti nasip jebêrgan*) nieładny, brzydki, wstrętny, nieprzyzwoity 121v°
k'orol, korol (*dvorga k'orolnug barmaga; stêfan k'orolnug k'onsêsiy artından; bilik'i haliga uçunçi zigmunt; da songra ol-žê k'upnoy usna korol anîng bilik'i haliga uçunçi zigmunt*) król 65r°, 88r°, 104r°, 107r°, 108r°, 117v°
k'orul-, korul- (*priçina k'orulmas bu išta; talama nê k'i hêsêptan k'orulsa; bu işlar k'urulmiyin k'imsanîng işi k'orulmisar çaysi stanovjenja opovidat êttilar k'êtçôjalç pospolitîynîng alnîna*) być pokazanym, dostrzeżonym; okazywać się, figurować (w księdze) 25v°, 125v°, 163r°, 169r°, 174r°
k'orun- (*slušnjey k'orunmas bizga; zêra hanuz k'orunmas k'i bu išta êgirlik' bolgay; êvét k'orunganîmîznîng sizga ayt'yirbiz*) zobaczyć, być widocznym, pojawić się 126v°, 127v°

k'orunnïy (2 *jil tuttular p[a]n maršalk'odan k'orunnïy*) koronny, dotyczący Korony 117v°

k'orus- (*buñun igit bila ħz k'orustu*) zobaczyć się, spotkać się 140r°

k'osçjelnï (*k'ram nař k'osçjelnï*) kościelny 57r°

[pol.] *koścjoł* (*do koścjoła našęgo mięścck'ięgo*) kościół 56v°

k'osmatïy (1 *gërmak' k'osmatïy jalan ħara çëk'man*) kosmaty, włochaty 77r°

k'ořt (*k'ëndi k'ořtu bila*) koszt, nakład pieniężny 47r°

k'ořtovnïy (*bëk' k'ořtovnïy bork'lar k'ïymagaylar*) kosztowny, cenny, drogocenny 127r°

k'ořulk'ay (44 *kolmak' k'ořulk'aylar blay*) (damska) koszulka, podkoszulka 24r°

k'otur-, *kotur-* (*biy t'ëngriga řuk'ur jana koturdular; nřannï ètilgan k'oturgaysiz; jarım da jarım k'oturma*) zabierać, wynosić, zanosić; przynosić; ponosić (koszty) 91r°, 118r°, 173r°

k'oturul- (*k'oturulsa algaysiz*) być zabranym, zniesionym lub skasowanym 67r°

k'oz I (*ħaysin mën k'ozum bila k'ordum; bu iřk'a dżan k'ozu bila baħarsiz; kop k'ozlar an[ilï]p tr ustumuzga*) oko 65v°, 120r°, 163r°, 175r°

k'oz II zob. *k'aroz*

k'ozat-, *kozat-* (*k'ozatïp k'i dugul alarga k'imlar k'i bracça bolïyirlar; kozatïp anïng içina*) patrzeć, spoglądać, przypatrywać się, wypatrywać, widzieć 139v°, 154v°

k'ozay (*ulu k'ozay k'iy k'umuř altunlagan; k'içi k'i bërip tir vartik' k'ozay; 2 k'umuř bëlbay 1-i k'ozay k'iy birsi k'içi*) 1. kokonik, pompon, drobna ozdoba 2. kozia skóra 66r°, 77v°

k'oz sal- (3 *jildan bëri salïp tïr*) rzucać okiem, rozglądać się 89v°

k'rak'ovlu zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

krak'ovsk'iy związany z Krakowem. Zob. *p[a]n krak'ovsk'iy*

k'ram (*itëm k'ramï po drugiy stronjë tamžë bogatë*) kram, stragan 57r°

[pol.] *k'ram* (*k'ramyï bogatë*) kram, stragan 56v°

k'rëditor (*anïng k'rëditorlarïndan*) wierzyciel 63v°

k'rëmëneçk'iy (6 *popruy k'rëmëneçk'iy*) związany z Krzemieńcem 75r°

k'rëminalitër (*undap èdi pan alëk'sandrni k'rëminalitër èrmëni t'orasïna da ħarřisina at'ëntovat èt'iyir èdi sprawanï obëlžënjeysi uçun*) karny, kryminalny 162r°

k'rëminalnïy (*në iři bar k'i bunda k'rëminalnïy sprawa atëntovaçça bolïyir*) karny, kryminalny 162v°

k'rëvni[y] (*nëçik' k'rëvni[y]*) krewny 47r°

k'ristan, k'jestan (*k'i k'ristan bolup tur; nëçik' jarašir jaǰši hormatli k'ristan k'išisina; jat džins arasına k'ristanlar; k'ensin k'ristan sovuk'u bila jengildim dostluǰnu salmadım; k'ristan jolu bila rozirvat étmaǰk'a*) chrześcijanin; chrześcijański 1r°, 32r°, 45r°, 69r°, 83v°, 121r°, 122r°, 140r°, 141r°, 141r°–141v°, 158r°, 159v°, 160r°, 163r°, 169v°, 172r°, 176r°

k'ristanlik' . k'ristanliǰ (*égar k'ristanlik'ta; k'ristanlik' k'orguziyir; uzatmagay da k'ristanlik'tan nëçik' vıvodinadan ovlarga; k'ristanliǰlarda da vıvodinalar da*) chrześcijaństwo, wiara chrześcijańska, chrześcijanie; ochrzczzenie, chrzest 70v°, 121v°, 122r°, 144v°

k'rorėnk', krorėnk' (krorėnk'ta jazilip; krorėnk'ta jazdirip; k'rorėnk'k'a k'ora; ni krorėnk'da ni bir opligaçiyasıy joǰ tur) przedślubna umowa małżeńska 10r°, 25r°, 29r°, 37r°, 47v°, 111r°, 111v°, 132r°, 147r°

k'rosėnėç'iy, k'rosėnck'iy (bir štuk'a krosėnck'iy k'étan) krośniany lub krośniński, zrobiony na krosnach lub pochodzący z Krosna (podgórskiego) 24r°

k'rosk'ay (1 k'išiga témir zbrojay 1 k'rosk'ay) krzoska, skałka u strzelby 21v°

krovat (çasta jatip krovat usna) łoże, łóżko 73v°

k'rumpromis zob. *k'ompromis*

k'rušk'a (vik'ariyk'alarına k'rušk'alarına da kštaltlarına puntallar k'ok'lamagaylar; ulu k'rušk'alar çaysin hali çulanıyirlar çulanmagaylar) mała kryza 122v°

k'sondz (k'sondz pisardan zapozvaniy d[è]r çaçadur çaysi k'i giley ét'ti d[è]r çaçadur usna) ksiądz 164v°

k'šoç (2 k'šoç 5 kumuš varšamag) wachlarzyk, tabliczka (wotywna), przyrząd z piór do poddymania ognia 8r°

kštalt (k'štaltlarına puntallar k'ok'lamagaylar) stanik kobiecey do figury, gorset, sznurówka 122v°

[pol.] *k'torı (k'torych povinnosc davac)* którzy 56v°

k'u (k'u sçovanju; k'u zvloçė étip) do, ku, w celu, z zamiarem 56r°, 67r°, 100v°, 102r°, 102v°, 137v°

k'ubok' (k'umuš k'ubok'lar; 1 k'umuš k'ubok') kubek, puchar 60r°, 105v°, 111r°

k'uç (misk'in k'uçuna k'ora; k'uçu bila alip; çaysin k'i mèn k'uç bila k'ėtirman; k'uç bila pan boydandan uprosit éttim) siła, moc, potęga; trudność 41v°, 42v°, 58r°, 71r°, 71v°, 173v°

k'uçluk' (vėra k'uçluk' bila) moc, potęga; przymus, przemoc 135r°

k'uçma (2 k'uçma) (węgierska) czapka futrzana 75v°

k'uxna, k'uxnja (*k'uxnama ašaya xaχrada pok'oy bərgay; barip k'uxnjaga*) kuchnia
 21v^o, 36v^o, 53v^o, 90v^o
k'ultk'uluχ (*k'ultk'uluχ hēm ziyanç ėk'ma jol ėsa*) wyśmiewanie, szydzenie 135v^o
k'umaš zob. *χumaš*
k'umpel dobry kolega, kompan zob. „Imiona własne”
k'umpromis zob. *k'ompromis*
k'umpromisar (*mjanovanıy k'umpromisarlarnıng tapk'anin g[ĕ]s-in s[ur]p dadžarga
 pıripadat ėtk'ay; jıyari mjanovanıy k'umpromisarlar bu turlu taptılar*)
 zawierający kompromis; pomagający przy jego zawarciu 160r^o
k'umpromisarsk'iy (*k'umpromisarsk'iy dżurumnu 1000 χzil fl[oru]nu k'ununa
 zamanına k'larměn*) kompromisowy, dotyczący kompromisu, pojednawczy,
 zaproponowany przez arbitra 164r^o
k'umuš, kumuš, gumuš (*2 kumuš xašuχ; k'umuš vaçok'; k'umuš altunlagan; nē
 altun ja k'umuš snorlar; 1 k'umuš bēlbaγ da 1 xašuχ k'umuš*) srebro; srebrny
 24r^o, 24v^o, 41r^o, 41v^o, 42r^o, 47r^o, 58r^o, 63r^o, 66r^o, 77v^o, 78r^o, 92v^o, 96r^o, 105v^o,
 111r^o, 122v^o, 160r^o, 164v^o
kumušlu posrebrzany 8r^o
kumušsuz bez srebra 8r^o
k'un, kun (*bugungi kunnung jilına; k'un k'undan saldi ėtmadi; bsag k'unu;
 tunagungi k'unğa; çax olar k'ununa dira*) dzień 4r^o, 21r^o, 48v^o, 50r^o, 67r^o,
 112v^o, 121r^o, 139v^o, 162r^o
k'undalik' (*k'undalik' çĕkman; 2 sırçar biri jıχtalχ da birsı k'undalik'*) dzienny,
 codzienny, czasowy 41r^o, 60v^o
k'undiçiya, kundıçiya (*bu k'undiçiya tibına; bu k'undiçiya bila k'i; jıyari jazılğan
 k'undiçiyalar usna; k'i k'undiçiya bar k'i ilovda bolman natēnças turmaga; ol
 uç k'undiçyanıng birına zaraz dosit ėtk'ay*) warunek 44r^o, 58r^o, 61r^o, 66v^o,
 111v^o, 120r^o, 128v^o, 130r^o, 130v^o, 156r^o, 156v^o, 157r^o, 157v^o, 161r^o, 168v^o,
 174r^o, 176r^o, 176v^o
k'untrfəlovıy (*mošondzovıy k'untrfəlovıy bēlbahlar*) z fałdą zwróconą kantem ku
 kantowi drugiej fałdy 75v^o
k'upnoy (*da songra ol-žē k'upnoy usna*) kupno 103r^o
kura [łac. *cura*] (*zapisana kura jakubnung*) dzięki, za sprawą, staraniem) 48r^o
k'urta (*nē župan da nē k'urta k'iymagaylar; dēliyların županların da k'urtların [...]
 potšivat ėt'magaylar*) kurta, kurtka 122r^o

k'uydurdur- (*maḡtanip k'uydururmèn k'èndin*) kazać podpalić, nakazać spalić
170r°

k'uzik' (*13 tuzin ipak' k'uzik'*) guzik 75r°

k'varta (*çna tēpsi k'onov k'varta liḡtarlar*) kwarta (naczynie) 78r°

k'vartal (*suxiy dni k'vartalda; avalgi k'vartalın 20 fl[oru]-sun bayramda; bu vaḡtlarda bérilsar k'vartallar*) kwartał, trzy miesiące 40v°, 103v°, 104r°

k'vit (*k'vit uçun; priy k'viçey*) kwit, pokwitowanie 56r°, 144v°

k'vit èt- (*dostatēçniy k'vit ètmiyin*) kwitować 64v°

k'vitovanja (*k'i munung k'i k'vitovanjalariy ak'taga jazilgay; k'vitovanjanıy*)
pokwitowanie 96v°, 150r°

k'vitovat èt- (*k'vitovat ètiyir mēngilik'; k'ask'onu k'vitovat ètti; k'vitovat èt'k'aylar biri birin zè vşistk'ègo; k'vitovat èt'ti pan muradniy barçadan*) kwitować
5r°–5v°, 28r°, 28v°, 31v°, 36r°, 37v°, 42r°, 44v°, 48r°, 48v°, 56r°, 63r°, 63v°,
64r°, 67r°, 79r°, 80v°, 87r°, 87v°, 88r°, 97r°, 97v°, 91v°, 93v°, 102r°, 106r°,
109v°, 110v°, 111r°, 111v°, 128r°, 115r°, 116v°, 119v°, 132r°, 135v°, 144v°,
147v°, 151r°, 165r°

k'vitovatça bol- (*k'vitovatça boldular*) kwitować, zostać pokwitowanym 96v°

X

ḡabaḡ (*da ḡabaḡ çḡargi baḡçadan; ḡabaḡ ètip mur tartk'ay; aboy ḡabaḡ çḡari ilovnung; dżuvutnung ḡziy krakov ḡabaḡiy alnıdan ilovda; ilijaş dżuvutnung ḡziy k'rak'ov ḡabaḡında ḡaysining k'i èri k'risdan bolup tur*) brama, wrota 25v°,
41v°, 88v°, 128v°, 147v°, 158r°, 159v°

ḡabaḡçi (*tèk' şahardan çḡk'ay ilov ḡabaḡçi ḡarisina*) strażnik bramy, odźwierny 147v°

ḡabar, habar (*ḡabarim hēc joḡ èdi; habarım alsangiz na ḡolarmèn*) wiadomość,
wieść, nowina 30v°

ḡabar èt'- (*2 igit ḡabar èt'k'andan songra bargaylar*) zawiadamiać, ogłaszać,
donosić, passim

ḡabir (*ḡabir dżuft manella ḡzil fl[oru]dan*) stary, dawny 47v°

ḡabul (*da ḡabulum dur*) przyjęcie, uznanie, akceptacja 140r°

ḡabul bol- (*ḡabul boldu zadig*) zostać przyjętym 9v°

ḡabul èt'- (*ḡabul èt'ti nēçik' hnazant; dobrovolnıey ḡabul èt'tilar; p[a]n andriyning nastuḡnaniy ḡabul èt'ti k'èndina orènk'li alişmaḡk'a*) przyjmować 83v°, 85r°,
85v°, 104r°, 153r°, 159r°

xačvar (1 *džuft êsk'i xačvar*) chorągiew (kościelna) 8v°
xač (s[ur]p *xačk'a dira bêriyêdim; k'i 1 xač da 1 isgi êt'tirgaylar; pan pêt'rê 1 isgiy da 1 xač; varak'a xačta; xač bila jurumaçtan d[ê]r yagop algay har adžanïeydan 4-unçi pay bêrilgay; çizimni barbarani s[ur]p xačk'a dira bêrgiyêdim orênk' bila*) krzyż; święto Świętego Krzyża 8r°, 46r°, 92r°, 92v°, 103v°, 108v°, 149r°
xač orhnjelòyn (xač orhnjelòyn da içina maštòç 195[=746]-inda jazilgan)
 „Błogosławieństwo krzyża” 65v°
xač- (k'i turup *xačar êdi k'arvandan; xačtim zindandan*) uciekać, umykać 83r°, 172v°
xačan I (k'orguzdu k'ixačanından songra vjenzjendan) ucieczka 175v°
xačan, hačan II (xačan angar joluçsa êdir; xaçanda obvjestit êtsa; hačan) kiedy 11r°, 27r°, 39r°, 109r°
xačk'ina (urar xačk'ina bila) krzyżyk 60r°
xačmaç (xačmaç zindantan biylik'ingizga japuç dugul; xačmaçiy ašira) ucieczka 172v°
xačsüz bez krzyża, pozbawiony krzyża 8r°
xadal- (5 k'ilim êsk'i isbada *xadalgan*) być przybitym gwoździami 78v°
xadar (bu xadar çaldim k'êndina; ol xadar; nê xadar k'op sargawark'ning jıldaliç k'êliši bolur) pewna wielkość, pewna ilość; tak wiele; aż do, do (takiego) stopnia 40v°, 73v°, 167v°
xadifa, xadufa, xadufay (muçajar k'amizella xadufalar blay; tk'anıça xadifa; xadifa bêlbah; 2 xadufay k'itlik' alt'un méréžlar bila; xadifa mëntlik'lar; k'êsak' xadifa buñnatniy lok'ot g[ê]s) barchan, welwet, plusz 20v°, 22r°, 24r°, 47v°, 75v°, 76v°, 77v°, 123r°
xadifali (špilk'a bêlbah xadifali; xadifa mëntlik'larını alay-oç xadifali tabindan koturiyirbiz) zrobiony z barchanu, welwetu lub pluszu 75v°, 123r°
xadžimuk' (alt'un xadžimuk' 5 mt'çal) odpadki, odłamki, złom 20v°
çayit (3 rêza aç çayit; tolaygaymên çayitın nê k'i k'êlsay; boš çayit usna potpisaçça bolup êdi bu turlu; bazıç çayit) papier; papier wartościowy; pismo, list 28v°, 74v°, 76v°, 158r°
xahanalç zam. k'açanalik' ? (xahanalçning pan andriy xodžigi oylu)
 duchowieństwo, kler; stan i obowiązki księdza 47v°
çajez (2 çajez jagan 4 çajez védray) skóra wyprawiona; rzemień 21v°
çaçra, çaçray (ulu svitlicaniy çaçrasiy bila; çaçra da azbar; çaçrada êrk'li bolgay çoyma; ay k'endi joçartın çaçra ustundan térédžadan sêk'irip çaçti) sień, prezes, korytarz 29r°, 53r°, 53v°, 151r°, 152r°

çal- (*alay at'adan nëçik' anadan çalgan dobroy; çaldiy alarnıng çat'ına; k'i ol bék'lik'ta çalgay; çačan oylanlar lataların çalsalar; 1 davi çalmadiy*)
 zostawać, pozostawać; zostawiać; dochodzić do określonego wieku 3r°, 5r°, 11v°, 18r°, 32v°, 34v°, 39v°, 61v°, 73v°, 77v°, 79v°, 92v°, 107r°, 107v°, 108r°, 110r°, 111v°, 113v°, 117r°, 118r°, 119r°, 128r°, 129r°, 157r°, 171r°

çala (*ol bérsar çalagay*) twierdza, forteca, zamek, więzienie 40v°

çalaba (*munung k'ibik' çalabalarñi da burdalarñi; bu çalabalar k'ésilsin ošta mën*)
 bitka, awantura, burda 38v°, 39r°

çalabasız (*sozsuz çalabasız*) bez bitki, bez awantury, bez burdy 44v°, 45v°

çalat (*çalat başçš kelinga*) suknia honorowa 47v°

çaldır- (*ıuzuk'lar çaldırđılar çatimızga; munung k'ibik' işni v moçıy çaldıryırbiz; nēma çaldırmıyın bu vēçtan aralarına; ol çarışni çaldıryırbiz*) kazać pozostać, pozostawić, odłożyć; zabrać, usunąć; podjąć (sumę) 11r°, 28r°, 62r°, 72v°, 87r°, 92r°, 95v°, 98v°, 110v°, 121r°, 144v°, 163v°, 164r°, 166r°

çalgan (*nēçik' hēsēp k'orguzsa da çalganın; çalgan k'ētçōjalçk'a zıjçaçça bolginça lublından; 30 fl[oru] usna çayıl boldular da çalganın baş ét'ıtar; da çalgan k'ahanalarnıng alnına*) pozostały; pozostałość, reszta 136v°, 154v°, 160r°, 162r°, 164r°, 172r°

çali, çaliy (*ulu sarıy çali; 1 çaliy džēliep sarıy; 1 esk'i bir çali; 1 çali bērdilar; k'i çali ol vēçtan 1 turlu bolmasbiz çznıy angar k'ēltirmaga k'i*) dywan, kobierzec 8v°, 22r°, 60r°, 78r°, 124v°

çalın (*çalın bitik'; bitik'in çalın ot'unç algan*) gruby 98v°, 167v°

çalma (*ıakub çalması*) pozostanie; pozostawienie 48r°. Zob. też *çal-*

çalp (*1 çalp talēr*) fałszywy, podrobiony; wada, usterka 78r°

çam (*ol çam zuflardan k'i amanatın satıp ēdi*) surowy; nieprzerobiony, nieobrobiony 115r°

çamçi (*çamçi snoru*) bicz, bat 75v°

çankun, çank'un (*džnuntdan songra avalgi çankun; džuvapın işitip saldılar çank'unğa*) środa 19v°, 28r°, 71r°, 146v°, 170v°

çap (*2 ovus çapı; 1 çap k'oyk'a da 1 uççurga*) wór, worek, bela 68v°, 74v°, 87v°

çapçux (*kētan çapçuxlar; 3 çapçuxnung içina mohurlagan oddat ét'ti*) worek, mieszek; worek z owsem nakładany na głowę koniowi 64r°–64v°

çapk'oç (*çapk'oç 1 uççur*) przykrywka, klapka nakładana na oczy niespokojnym koniom 87v°

çapla- (*6 voylok' tēri bila çaplagan*) przykrywać, pokrywać 74v°

çaptırha, çaptrha (*çaptırhalar da vaçok'lar ; çaptırha poroçovniça jançırğ bëlbah; çaptrha k'arta*) torebka 75v°, 76r°, 76v°
çaptr- (*da başından çaptrlar*) kazać schwytać; zrywać 152r°
çar (*nëçik' çar jağşining munung çatına*) každy, každya, každye 41r°
çara, çaray (*çaray çëk'man; 1 çara župan ustaşari; çara ustaşari*) czarny 22r°, 60r°, 66r°, 77r°, 77v°
çardaş (*çardaşlariyning da dostlariyning; antiçkan çardaşlar bila da barça pospolitiy çardaşlarimiz bila birga; pan misk'ó da pan dawid çardaşlar; obziratsa boldum çardaşlarim usna; çalğan çardaş ohlunlarning*) brat; brat cioteczny, kuzyn; druh 4r°, 7r°, 9r°, 21r°, 30r°, 32r°, 40r°, 41r°, 44v°, 52r°, 53v°, 54v°, 60v°, 71r°, 90r°, 95v°–96r°, 116v°, 120r°, 124v°, 139r°, 146r°, 163r°, passim
çardaşlç (*çardaşlç sovuk'un*) braterstwo, przyjaźń; braterski, przyjacielski 61v°
çardž (*odoslat ët'tirma k'ëndi çardži usna; s[u]ma bërildi nè k'i stimbolda çardž bolup édi; ol da ulu da njeypotrëbnij çardž dir; pan andriyning çardži usna; barça çardžni pohrëbga k'ëtk'an povinen bolurlar k'ëndi ustlarına k'oturma*) wydatek, koszt; wyżywienie, koszt utrzymania 24v°, 26r°, 34r°, 51r°, 57v°, 71r°, 104r°, 104v–105r; 105r°, 118r°, 121r°, 121v°, 132r°, 149r°, 153r°, 162r°, 169v°
çardž ët- (*çardž ëtip; s[bi]dag'siy bila juçov k'ëbitin çardž ët'ti; k'ëndi sumptu bila açaş çardž ët'k'ay*) płacić, wydawać, pokrywać koszt 40v°, 64v°, 129r°–130r°
çardžla- (*da alarni çardžlagay*) czynić wydatki, ponosić koszty 34r°
çardžlamaç (*çardžlamaçına ohlanning*) wydatkowanie, wydatek, koszt, utrzymanie 51r°
çardžlan- (*kop sargardan çardžlanmagaymën; k'ëndi çardžlansar*) robić wydatki, wydawać, wydatkować 30v°, 164r°
çardžlç (*çardžlçtan utru; bër sarlar çardžlç har hafta nëçik' k'ëndina bërilir; k'ëtk'ay bërıp ahalar çardžlçin; ni çardžlçk'a da sanga attıç bërilmaz*) utrzymanie, pieniądze na wydatki, środki na życie, koszty utrzymania 56r°, 61r°, 80r°, 109r°, 131v°, 159r°, 164r°, 166v°
çarya-, çarha- (*mëni da butun ovumnu çaryadi; çarhap k'ënsin çaysi k'artk'anı podawat ëtiyirmën*) przeklinać, rzucać klątwe 162v°
çaryş, çarıış, çarış, çarış (*k'i ol k'artk'ada da çaryş bolgay édi; da k'oturdu ol çaryşni ustuna çaysi k'i dobrovolnıey ustuna k'oturup; iš k'i ol k'artk'a içina tapulmadı k'i çarış bolgay*) przekleństwo, klątwa 102v°, 163v°

çarhama (da njezyrozmišlnjey bir jaχši k'išini çarhamaga) przeklinanie, rzucanie
 klątwy 162v°
çari, çaris ? (*çabaχçi çarisina*) 147v°
çariš zob. *çaryš*
çariš- (*igi èdi k'i ol çarišmagiy èdi bunung k'ibik' spravalarga; aning uçun barmiyèdi k'i anda t'oralarga çarišk'ayèdim*) mieszać się do, stawać przeciwko komu lub czemu 162v°
çarišil- (*bir nèmaga çarišilmagay*) być pomieszany, być zamieszany w coś 154r°
çarišilmas (*dobrè k'i bèrdim nèma çarišilmas; alay-oç çarišilmas dugul*) w zamian, w rewanżu, w odwet 69v°
çarkèz (*çark'èz jaχši çençin manga çarši pok'azovat ètar èdi*) każdy 140v°
çarša- (*barça ovu bila çaršadiç*) być lub wyjść naprzeciw; sprzeciwiać się; skrzyżować 163r°
çarši (*protèstovaçça boldu haynk'ò çarši; bèk' çarši hèm biy t'engriga hèm adamlarga èt'ip; biylik'ingizga çarši bir nèma ètmaga*) przeciw, przeciwko, naprzeciw; w odniesieniu do, względem 38r°, 55r°, 70r°, 162r°
çart (*400 çart talèr; nè k'èndina nè çartiniñ bèrmiyir*) stary, starzec; dawny (o pieniądzu) 44v°, 65r°
çartlç (*biz p[a]n andriyning çartlç andriyning çartlçina baçip*) starość, wiek starczy 154r°
çast (*mèn aniy çast bila ètmadim 1 çata èdi k'èldi ustuma nè-ž ètiyim*) zamiar, zamiysł, plan 174r°
çasta (*pan jakub stèpan oylu çasta jatip; tèn bila çasta èvét açililinda igi sah; mèn zabun çasta bolur*) chory, niemocny 73v°, 94v°, 166r°
çastalç (*çastalçinda; çastalçiy uçun k'èndining bolmadı pèrsonalitèr*) choroba, niemoc 74r°, 82r°, 82v°, 170r°
çašux (*2 kumuš çašux; çašux k'umuš*) łyżka 24v°, 42r°, 60r°, 63r°, 66r°, 92v°, 78r°
çat, çat' (*bu dunjaning nè çatiniñ da nè oçul çzing bar; jakubnung vartèrès oylu çatına çaldı; igit k'ènsining k'èldi çatma ovga; k'i bar èdi çatına*) bok; obok, do, u 9v°, 18r°, 25r°, 26v°, 31r°, 32r°, 40r°, 73v°, 82v°, 96r°, 161v°
çata (*anı çast bila ètmadim 1 çata èdi*) błąd, pomyłka 174r°
çatın zob. *çatun*
çatınlı, çatunlu (*çatınlı èr k'ışilardan nèçik' igitlardan ol zamanda dèk' k'imsa çalmagay; èriy çatunlu*) żonaty 121r°, 147v°

χatun, *χat'un*, *χatīn* (uççivīy nêk' hormatli *χatunlarga nalêžit êtar*; *misk'in χat'un*; *χatunu bila da 4 ja 5 χatun ov χatunlariy bila*; *êr u χatun arasīna bsag k'op k'êrat rast k'êlir duniada*; *avalgi χatīndan χalğan oylanlarnī*) kobieta; żona, małżonka 5r°, 24v°, 26v°, 30v°, 46r°, 48v°, 50v°, 51r°, 56r°, 66v°, 83r°, 111v°, 119v°, 121r°, 122r°, 123r°, 131r°, 141r°, 147v°, 166r°

χatunlu zob. *χatīnli*

χat'unluχ (*aldī mēni χat'unlχk'a bsag bla*) kobiecość; grono kobiet typowanych do małżeństwa 30v°

χavva, *χavgay* (*ortalχ ierda χavga k'êsilgay*; *χavva ja rostirk' êt'ma*; *umorit êt'ip barça χavgalarniy*; *χavgay χaldirmiyyin*) klótnia, spór, awantura 5v°, 18r°, 28r°, 42r°, 53v°, 144v°, 155v°

χavuli (*bu χavuli lan bēridi k'êndina*) okoliczny, sąsiedni, sąsiadujący, pobliski 157r°
χayda-k'olvêk', *χayda-k'olvê* (*dvorga ja χayda-k'olvê*; *ja χayda-k'olvêk' muradlariy bolsa*) gdziekolwiek (indziej) 65r°, 70v°, 147v°

χaydêsa (*χaydêsa k'êtma k'imêsa nięyslawā uçun*) gdzie bądź, byle gdzie 69v°
χayil (*χayil dugul*; *pan pêtrê aytk'an sozlarga χayil midir*) zgoda, porozumienie 139r°, 170r°

χayil bol- (*k'i χayil boldu sozumuzga*; *mēn χayil bolmadīm da k'laman bolma*; *2 ianda χayil boldu*; *χayil bolup ol iurgêltlar usna*) wyrażać zgodę, zawierać porozumienie 29v°, 30r°, 64r°, 71v°, 74r°, 80v°, 103r°–103v°, 154v°, 159r°, 161r°, 166v°

χayγur- (*χayγurma bunung k'i pripadok'lar dugul k'i sizing ustunguzga k'êlip tir hali*) kłopotać się, troszczyć się, zabiegać o, trwożyć się 174r°

χayin ana (*χayin anasīy bila birga pani haldžuxna bila*; *χayin anasīna pan t'ôrōsnung*; *pani gulaftan χayin anasīndan*) teściowa; świekra 81v°, 82r°, 86r°, 88r°, 132r°

χayin at'a (*χayin at'asīn da anīng potomok'larīn*; *pan iakubnu χayin at'asīn da χayin anasīn*; *grêsk'ōnu χayin at'asīy*; *χayin at'asī da χatunu iuk' k'irdilar k'i bēspêçnīy bolgaylar b[ar]on d[ê]r vēçīndan*) teść, ojciec żony; świekr, ojciec męża 48v°, 93r°, 93v°, 111r°, 111v°, 170r°, 173r°, 175r°, 175v°, 176r°

χayiš (*χayiš ruliatīy*) rzemień, pas, popręg 75v°

χayīn (*χayīn alip*) 1. powinowaty ze strony męża lub żony 2. niepokorny, zbuntowany, nieposłuszny; odszczepieniec 52v°

χayrat (*χayrat nê turlu bolgay anīng k'i ahīrlχīndan çχma êtk'aymēn*; *bašladī mēnim barça χayratīm da adamlχīmnī ierğa tok'up*) zapał, chęć, gorliwość 172r°, 172v°

χayrat ét-, χayrat et'- (*χayrat ét'k'ay mēni ayīrmaga k'ēndindan; anīng uçun χayrat ét k'ēndi k'ēndining uçun k'i bolgaysēn; da χayrat ét'k'aylar mank'ērmanlilar k'i bolgaylar nēma k'ahana tapma*) starać się, trudzić, okazywać gorliwość, zapał 139v°, 158v°, 172v°

χaysa zam. χayda ēsa (k'i sozundan χaysa k'i anīng k'i 500 fl[oru] iuxovga bolgay) gdzieś, gdziekolwiek 86v°

χaysi, χaysi k'i (χaysin k'i; χaysimīz) który, kto, co 3r°, 8r°, 53v°, *passim χaysida-kolvék', χaysidak'olvē (χaysida-kolvék' toraga; k'i χaysida-kolvē tayfadan hraniça artīna k'ētarēsa; χaysida-kolvék' strona)* gdziekolwiek, jakikolwiek 63v°, 65r°, 94r°, 118v°

χaysi-k'olvék' (χaysi-k'olvék' χardašlarīmdan mēnim; χaysi-k'olvék' ērmēnining pohrēbinda) którykolwiek, ktokolwiek, jakikolwiek 15r°, 167v°

χayt- (χaytk'ay χzīma nēni k'i saliyirmēn rozsudok'una biylik'ingīzning) wracać, powracać; odwracać (się) 146r°

χaytar- (χolarmēn k'i iuzuk'larīmīznī χaytargaysiz; povinēn bolgaylar χaytarma biri birina bašχšlarīn 2 ianda zupēlna; bašχšlarīmīnī χaytarīsīn; flo[ru]nu ianay angar χaytargay urīad) zwracać, wracać; nawracać się 25r°, 28v°, 41r°, 61r°, 67v°, 73r°, 98r°, 139v°, 111r°, 144r°

χaytaril- (da obligaciyasīn k'ētχōjalχta bolgan χaytarildī; na alarga χaytarilgay iīlina) być zwróconym, obróconym, przywróconym 98v°, 118v°

χaytarmaχ (bu bašχšlarning χaytarmaχiyning zamani) zwrot, zwrócenie czego 138r°

χazan (χazan k'uχnanīng; χazan k'içi duha bila bayīr; 1 χazan ot' usna k'i χulanīyīrlar ovda) kocioł, sagan 21v°, 78v°

χazançi (χazançi oylu) kotlarz, rzemieślnik wyrabiający kotły 94v°

χazna (saχlama χaznada; χaznaga χoydular) skarb; skarbnica, skrzynia na cenne przedmioty, szkatułka na biżuterię) 26r°, 102r°

χēnç (iaχši χēnçin manga χarši pok'azovat étar édi) chęć, pragnienie 140v°

χība (χība babadīa zvolīt ét'k'ay) być może, chyba że, można przypuszczać, że, prawdopodobnie 58r°

χība bī (χība bī olum ayīrgay) chyba że, chyba żeby 70v°

χīn (k'umuš χīn; χīn altunlagan; vaçok' χīn bila tusnaχ χoyulgan žērēbēç k'ēlining dir) pochwa, futerał, pokrowiec 41r°, 74v°, 77v°, 78r°

χīrbaç (χīrbaç) korbacz, bat, nahajka, knut 76r°

χīz zob. χz

- χλιḗ* (avalgi k'ḗldi iuxovga χλιḗ χušanip; k'i mèn tufak' ja χλιḗ bila turgay ḗdim)
miecz; szabla, kord 163r°
- χodža*, *χodžay*, *χòdžay* (bjernat ulu χodžay oylu ilovlu; rum χòdžay ašra; lazar ulu χodža oylu; k'ḗndi χodžasiniḅ dastimènt k'ora; toladī borḗun uḗmaχli džanli χodžasiniḅ) pan, gospodarz; bogacz; maż, małzonek 5r°, 15r°, 30v°, 35v°, 49r°, 50v°, 55r°, 58r°, 103r°, 109v°, 171r°
- χol I* (2 duftar t'òrosnung χolu bila jazgan; oddat ḗt'ti k'ḗtχòjalχniḅ χoluna; k'ḗndi χollarīndan bèrgaylar; ol- žè k'ahanalχ χoluna) ramiè, rēka 8v°, 28v°, 32v°, 40r°, 61v°, 79v°, 84r°, 100v°, 102r°, 133r°, 173r°
- χol II* (1 χol sunduχu jašil; podat ḗt'tilar χol sunduχun; χol bit'ik'im bila; χol k'vitiy pok'azat ḗt'sa) rēczny; podrēczny; odrēczny 22r°, 40r°, 66r°, 133r°
- χol-* (b[a]r[on] donavakniḅ χolarmèn; χolarbiz oy spravjedlivost; biy tèngriḅan biylik'ingizga sahlχ χolup; at'asiy anasī ovuna χolup mēni) prosić, żadać, domagać się; wzywać, zapraszać 10r°, 25r°, 30v°, 70r°, 120v°, 128r°, 138r°, 142v°, 152v°, 161v°
- χolay* (haḗan χolayīḅ bolur) lekki, wygodny, łatwy, prosty; lekko, wygodnie, łatwo, prosto 11r°
- χolxa-* zam. *χoltxa-* ? (*χolχierbiz biylik'ingizdan*) prosić, upraszać, błagać 11r°
- χòlm* (vènèclar jebërmaχ nšanli χzlardan igitning χòlmlarina) hurm, kupa, gromada 121v°
- χolmaχ* (*χolmaχ artīndan*) proszenie, prośba 121r°
- χoltxa* (*χoltχamizniḅ artīndan; χoltχasiy usna; χoltxa ašira otrī[m]at ḗt'ti; k'artk'a usna jazilgan χoltxa bitik'i; višluχat ḗtip χoltχalarīn*) prośba, życzenie, żądanie 40r°, 58v°, 67r°, 81v°, 85r°–85v°, 87v°, 92v°, 93r°, 109v°, 114r°, 116r°, 129r°, 130v°, 137r°, 151r°, 153r°–153v°, 161v°, 162r°, 168r°
- χoltxaḗi* (k'i alar t'ēngriḅan χoltxaḗi bolgaylar) proszący, petent; modlący się 107r°
- χomut* (*χomut*) chomaḗo 76r°, 76v°
- χomutina* (*tobol χomutina k'lēšḗa mitēlk'a*) 1. liche chomaḗo 2. materac u chomaḗa na piersiach konia 76v°
- χonšuluχ* (*ēgar k'i χonšuluχtan ḗχip ratovat ḗtmasalar ḗdi obrazit ḗtar ḗdi mēni*) sąsiedztwo, sąsiedzi 170v°
- χop-* (*iuxov ustundan χopargan blaχlar χoryašin χuḗnung χaχra [u]sna*) pēkać, łamać się, odpadać 151r°
- χòran* (*šahar iuxovung sb[idag] χaḗ χòranina žamadunda bolgan*) ołtarz 103v°, passim

χoryašin (*χopargan blaχlar χoryašin χuçnung χαχρα [u]sna*) ołów 151r°
χorχ- (*χorχtum k' i k'imsa borçlularim alnina aytmagay*) bać się, być przestraszonym 73r°
χorχu (*t'èngrining χorχusun ĵurak' imizga; χorχu bila išanç arasna; at'asning χorχusundan*) obawa, bojaźń, strach 61v°, 139v°, 143r°
χormatla- (*başχşlap χormatladiχ*) poważać, czcić, wyrażać szacunek 124r°
χosdovan spowiedź; zob. *howad, howadow*
χòsdòvanĵel èt' - (ègar χòsdòvanĵel èt' ma tum bërma; hawadov χosdovanim) spowiadać (się) 65v°, 129v°
χoş- (*k'op χoşma bilirlar*) łączyć, dołączać, przyłączać; doprzęgać 70r°
χoş k'èl- (*χoş k'èlmagay; sovuk'k'a ĵuruma χoş k'èldi*) dobierać do pary; być zadowolonym z przyjścia kogo, witać 32r°, 53v°
χoştur- (*4 at ridvan χoşturup k'amènèçk'a dira odoslat èt'tirdilar*) kazać zaprzęgać 105v°
χoy (*χoy ozga urıadlarga çħmiyix; χoy sovuχ bila birgamizga bir ĵanga ètsin*) niech; dobrze, zgoda 150v°
χoy-, *χòy-* (*χoydulay ĵiχovgay; spisok'nu χoygandan songra; ulu sunduχ iça χoydu; pan bohdannı sabap χoyiyirlar; términ χoyup èdilar; k'èndi mohurun da χòydu*) kłaść, składać (podpis), odciskać (pieczęć); podawać za przykład; wyznaczyć termin 11r°, 23v°, 25r°, 26r°, 39r°, 53r°, 71r°, 91r°, 102r°, 116r°, 123r°, 125v°, 134r°, 148r°, 150v°, 156r°, 162v°, 176r°
χoyul- (*χaysi k' i dèk' rıt aşıra χoyulup èdi*) być położonym, złożonym, wyznaczonym 153v°
χoyuş- (*hokumlarning χardżina χoyuşma zèzvolit' èt'tilar*) składać (się) wspólnie 104r°–104v°
χrèr (*soz dżuvap da χrèr; ayiz χrèri bila vznat ètti; dayi ayiz χrèrlari bila; bu dur χrèrimiz; sluşnĵey ĵolundan sozda χrèr bolup tur; na χrèrin aldiχ k' i χayil boldu*) oświadczenie, obietnica, deklaracja; prośba 32r°, 91r°, 134r°
χrèr èt- (*singarlık'a χrèr ètip èdim ; pan t'uman χrèr èt'ti; soz toχtatip χrèr èt'tiχ*) oświadczać, deklarować, obiecywać 56v°, 133v°, 172r°
χrivna (*20 χrivna dżurum*) grzywna, jednostka pieniężna (dzielona na grosze); jednostka masy 74r°, *passim*
χsım (*χardaşlarına hèm χsımlarına*) bliski, krewny, kuzyn 120v°
χsχα (*χsχα popruylar; χsχα sprawa bërsin*) krótki 76r°, 162r°

χυϷ (ulu χυϷnung ustundan k'endi muru usna zask'lepit et'ma; χetχojalχ χυϷk'a zezvat et'ip; egar t'orani ratušta egar χυϷta; jana almarga χoyduχ ičina χυϷta) izba, komnata; pomieszczenie, schronienie; przytułek 95r°, 120r°, 123r°, 151r°, 167v°, 170v°, 173r°, 177r°

χul (pan zaχno oylanlariniŋ χulu; tutturup χullarga olturγuzmaga anginča vjenzendan čχmagaymèn; k'i juχov χulu dur; χul rélaçiya etti χaysi k'i jana turmađi k'etχojalχk'a; k'i jana pèrsonalitèr k'èndin χul undagay) słuźący, słuźa; więźień, niewolnik 54r°, 148r°, 148v°, 151r°, 159v°, 161v°, 177v°

χulaχ χoy- (χulaχ χoygay; χul χoygaylar; k'arvan baši χaysin k'i povinèn bolgaylar k'arvanda χulaχ χoyma) nadstawiać ucha, strzec, dogładać 129v°, 139v°, 146v°, 166v°

χulan- (χazan ot' usna k'i χulanijirlar ovda; 1-ar zindžildan da nè 1 manèlladan artix χulanmagaylar) być używanym 32v°, 47r°

χulandir- (χulandirgaylar; χulandirgay) polecać lub nakazywać używanie 32v°, 47r°

χulanil- (χulanilgay) być używanym; posługiwać się 19v°

χulχutan (nè χulχutanig nè jalçisi) słuźący, słuźba 53v°

χuluχ (aniŋ χuluχu uçun; priyniat et'k'aylar edi juχov χuluχuna; k'eldi χank'un χuluχta; χuluχundan ek'sik' bolmagay) słuźenie, słuźba; usłuźa, posłuźa 48v°, 60v°, 126r°, 149r°, 154v°, 170v°, 177r°

χuluχçi (da χuluχçisi ašira jebèrđi pan at'abèyga χarhap; ulu χuluχçi vēçindan k'i sumnjeniasì bila potvèržad etiyir) słuźący, słuźa 162v°, 176r°

χuluχ et-, *χuluχ et'-* (aχpašta χuluχ etk'an; χaysi k'i p[a]n mik'laš χatina χuluχ etiyir ohanning payin; k'i bizda χuluχ et'iyir; χuluχ etk'an bèratoviç) słuźa, posłuźujący 48r°, 97r°, 102v°, 124v°, 170v°

χumaš, *k'umaš* (altun k'umašan; ašira fortèl et'ip χumašlar višlat etti; χumašlar k'i) tkanina; towar 25v°, 42r°, 64v°, 65v°, 94r°, 105r°, 114r°, 115r°, 115v°

χumuš zob. *k'umuš*

χurban (ay aχpaš χurbanadan 1 çèrègin d[è]r yagopk'a bèrgay; har χurbanada 1-ar çèrèg angar bèrilgay) ofiarowanie, ofiara 129v°, 148v°, 149r°

χusur (χusurun k'èndina bèrdim; ay χusurun bèrdim d[è]r yagopk'a) kawalki, ułomki, reszta; brak, niedostatok 177r°

χusus (bu χusustan bèrgan utru vada pomk'nut et'tilgan) sprawa, wypadek, wzgląd 148r°

χuš (alt'un χušlar) ptak 23v°

χουσαχ (1 *ipak χουσαχ adžam χουσαχiy*; 2 *χουσαχ muxattam*; *altun χουσαχ*; 1 *juvuryan jašil ortasi altun χουσαχ*) pas 22r°, 77v°, 78r°, 122r°

χουσαν- (*avalgi k'eldi jušovga χlič χουσανip*) opasywać się, nosić pas 163r°

χuti (*oddat ét'ti 1 χuti mohurlu χaysining içina 4 šiša içina mèron bar èdi*; *başχšlarin aning χoyup 1 χutining içina k'eri jebèrdi igitk'a*) pudełko, pudło, szkatułka, puzdro; futerał 60r°, 102v°, 103r°, 124r°

χutla- (*da alarning alnina χutlap biy t'engrining èrk'i bila*) pozdrawiać, winszować, życzyć pomyślności 70r°, 121v°

χutliy zob. *χutlu*

χutlu, *χutliy* (*bu χutlu toy t'engridan tuzulgan*; *χutlu ètk'ay amèn*; *alay-oχ χat[un]lardan da χutliy barmagay*) pomyślny, szczęśliwy, zadowolający 47v°, 121v°

χutul- (*alar sanga hadirlagan ayirliχlardan χutulma*; *χaysindan hanuz do k'onça χutulmiyirmèn...*) zostać wyzwolonym, uratowanym, ocalonym zbawionym; wyzwolić się, być ożywionym 172v°, 173v°

χuvat (*χuvatī ioχ t'ur*; *bu χuvat tibina dobrovolnīey 2 janda zèzvolit ét'tilar*; *bu χuvatta da bèk'lik'ta bu dur fundovat da obligovat ètiyirmèn*; *χuvatim jetmas budovat ètma*; *bèrdilar alarga χuvat k'i sučlunu ogutlagaylar*) siła, moc; ważność 31r°, 100v°, 103r°, 107v°, 166r°, 166v°, 168v°, 177v°

χuvatli (*barčadan χuvatlining at'a oγul ari džannīng*) silny, mocny 47v°

χuyrijuχlu (*χuyrijuχlu tonlar k'iymagaylar*) z ogonem, trenem, powłóczysty 123r°

χz (*ol χz èrk'li bolgay*; *k'i hormatli χz dir*; *k'op zaman χznīng χatīna da jurur èdim*; *volnīy èt'tilar χznī anīng*; *χαčan igit k'lasa χz k'orma*) dziewczyna, panna 11r°, 56r°, 73r°, 95v°, 97v°, 99v°, 110r°, 117v°, 119v°, 120v°, 125r°, 125v°, 140v°, 153v°, 174r°, 176v°

χzginay (*χzginay bilk'aynīng*) dziewczynka, panienka 25r°

χz χardaš (*χz χardašlarin nastuχnaniy èrga bèrgan*; *orènk'li ališmaχk'a χz χardašlarin panna* [puste miejsce]) siostra, młodsza siostra 31v°, 34r°, 119r°, 171r°

χz oylan (*χz oylanlarnīng da χatunlarnīng da k'iyinišlarīnda ulu artīχsiylyχ k'i k'oriyirbiz*) dziewczyna, panna, dziewica, dziewczynka 122r°–122v°

χzil (*χzil muχajer*; *burnatnīy da χzil*; 1 *torba ček'man χzil bir džuft manèlla χzil flo[ru]dan*) czerwony 41r°, 47v°, 77r°, 77v°, 99r°

χzil fl[oru] (20 *χzil fl[oru]*; *χzil fl[oru] amanat*; *χzil fl[oru] džurumdan*) czerwony floren 20v°, 47v°, 71v°, 75r°, 92r°, 99r°, 116r°

L

- laçlamaç* (*iiylamaç da laçlamaç çolmas ialbarmaç bila*) szlochanie, szloch; płacz 172r°
- lada* (*lada pričinalar bërîp; lada pričinalar tapîp; lada fraşk'alar[d]an*) byle, jeden z wielu, jakikolwiek 69r°, 70v°, 141r°
- ladžvart[i]* (*ustašari įangi ladžvart[i] įalan*) lazurowy, jasnoniebieski 77r°
- lamça* (4 *lamça; lamça ayaç strémén*) 1. sakwa, koszałka, kobiałka 2. płytką, podkowa 74v°, 76v°
- lamovat ét'* - (*snorlar bila lamovat étmagaylar*) lamować, obszywać brzegi materiału 122v°
- lan* (*bu çavuli lan bërildi*) łan, ziemia przeznaczona pod zasiew; ziemia zasiana zbożem; zboże rosnące na zagonie 157r°
- lask'a* łaska, przychylność. Zob. *do lask'i*
- lask'aw[i]* (*moji laskaw[i] panovjey*) łaskawy, wielkoduszny 164r°
- lata*, *lat'a*, *lįata*, *latay*, *liyįata* (*lataylarınay dingray; çaçan oylanlar lataların alsalar; ohlanlarning liyįatalarına bolup dira; podišliy latalarında k'éndining; çaçan oylanlar lataların alsalar klarlar; k'içi oylu uçun grèsk'ò uçun çaysining latasiy įoç*) lata, pełnoletność, wymagany wiek 37v°, 43v°, 44v°, 72r°, 91r°, 109v°, 110r°, 112v°, 119r°
- latinça* (1 *bitik' latinça da nemiçça įana 1 bitik' nemiçça dziennik'*) po łacinie 65v°
- lava* (*bir zili tar k'i lava usnay bolur*) ława, ławka 21v°
- lazim bol-* (*poprawk'asiy neda lazim bolsa*) być potrzebnym 53v°
- lègali* (*lègali slušnıy įol bila bolsa*) legalnie, zgodnie z prawem 127r°, 128r°
- lèk'çevažit ét-*, *lèk'çè k'éndina važit ét-* (*mènim įazganımni lèk'çevažit etti; lèk'çè k'éndina važit ètip izdamiyin k'onuluk' d[è]r yagoptan k'èlip*) lekceważyć 163r°, 163v°
- lèk'k'ost* (*ni lèk'k'ost bolmadı ték' p[a]n bohdanga préviniçça boldu çaysining įolun k'orduç da prèprosit ettiç*) lekkość, swoboda, lekceważenie 175v°
- lèmëš* (*tèmîr lèmëš postronk' šlèy k'onopnıy*) lemiesz, część pługa krająca glebę 75v°
- lèpšost* (*aramızga lèpšostlarnıy mulk'larnıng*) lepszość, lepsze właściwości, wyższa jakość 61v°
- lèvk'ò* (200 *lèvk'ò talèrni da gèradanıy*) lewek, lwiątko; (talar) z lewkiem, jednostka monetarna 90r°, 117r°, 117v°, 145, 150v°, *passim*

lèvk'ovïy, lèvk'övïy (6 èsk'ï lèvk'övïy t'alèr; talèr lèvk'ovïy) lwi, z lewkiem 51r°, 64v°

libra (1 rèza da 3 libra aχ χαγϊt) libra, 24 arkusze papieru, w drukarstwie – 2 74v°

lidra (1200 lidra ipak') litr, jednostka objętości, pojemności i masy 67r°

lixtar (çna tèpsi k'onov k'varta lixtarlar; mošondzovïy lixtar šrubovanïy duvarga; 1 ulu lixtar; 1 lixtar èsk'ï duvarda svitliçada šrubovanïy) lichtarz, aplikacja, żyrandol 78r°, 78v°

limitovat ètil- (*limitovat ètilip èdi sprava*) 1. być określonym, ograniczonym lub wyznaczonym 2. być odłożonym, odroczone 143v°

limitovat èt- (*limitovat èttïlar uç hafta dira*) 1. określać, ograniczać, wyznaczać 2. odkładać, odraczać, zawieszać 164v°

lisdva (*angar tutunup [d]ir ol èsgi armarlarnï da èsgi lisdvalarnï bèrmaga*) listwa, podłużny, wąski kawałek drewna 16r°

lit'èr[a] (*k'undïçiya lit'èr bu dur k'ï panna hanusk'a [...]*) litera, pismo, pergamin 169v°

liyata, liyïata zob. *lata*

lïata zob. *lata*

lok'ot (1 k'èsak' çadifa buñatniy lok'ot g[è]s; 3 lok'ot buñatniy çèk'man vlošk'iy) łokieć, miara długości 77v°

lonk'a (*dayïn lonk'alar*) łąka 148v°

losiy (1 juzuk' losiy roh bila altun) łosiowy, ze skóry lub kości łosia 77v°

lot (*lot k'rak'öv[u]ng; 5 lot g[è]s k'rak'ov olçovu; 8 lot g[è]s k'èsak' k'umušlar*) łut, jednostka wagi 1/32 część funta 21v°, 42r°, 60r°, 77v°

ložay (1 fladrovïy ložay tèsarsk'iy) łoże, łóżko, pościel; tron 22r°

luçk'alï urodzony lub mieszkający w Łucku 164v°

luçk'ost (*anïng luçk'ostu uçun postupit èttïlar d[è]r yagopk'a*) ludzkość, uczucia ludzkie 159r°

lutovat èt- (*praçamniy lutovat ètma k'lasan*) litować się 66v°

M

maçjèrizna (*maçjèrizna barçanïng içina*) kraj macierzysty, dom rodzinny; wieś; kolebka 36r°

maçjèristïy (*maçjèristïy payi usna stoyonçïy 200 fl[oru] džurum tibina*) macierzysty, ze strony matki 147v°

maday (atʼasīnīng *madayīnay* 1 kʼumuš *çaç* *ıeyovgay*) ofiara, baranek ofiarny 8v°
madòyç, *maduç* (13-unçi *ayotʼkʼ madòyç vartabjedlarnīng aytkʼaniy*; 10 y[isu]s *orti ayotʼkʼ maduç bila*; 1 *ayotʼkʼ maduç*) modlitwa przystąpienia 60r°
mahala (*mahalada tutup tovdu rīnçtokʼnung içina*) kwartał, dzielnica; ulice 170v°
maja zob. *maya*
makayit, *makʼayit* (1 *makʼayit içina tikʼkʼan barzadumar*; *şaraganòç makayit sarıy ıezdi bila*) wyprawiona skóra; pergamin 65v°
maçpas (2 *maçpas*) plusz, aksamit 77v°
maçramay (3 *aç maçramay*) 1. kapa (z koronkami), narzuta 2. obrus 24v°
maçtan- (*kʼi maçtanıyjer usdumay*; *maçtanıp kʼuydururmén kéndin*) chwalić się, przechwalać się 30v°, 170r°
maldzènskʼiy zob. *malžènskiy*
malmaziya (*pozvolit étʼti kʼétçòjalç çayirning şinkʼin da malmaziyaning 1 jilga dira*; *çayir da malmaziya*) małmazja, rodzaj słodkiego wina z czerwonych winogron 130v°
malovanıy (4 *džuft malovanıy tébinkʼa*) malowany 74v°
malučkʼi (*malučkʼi vısluğanıy bu dur*) mały, maleńki 162r°
malum (*malum dur aning çatʼununay martayga*; *kʼi malum dur biylik ingizga kʼi*) zło, bieda, nieszczęście 26r°, 46r°
malžènskiy, *maldzènskʼiy* (*bunung kʼibikʼ spravalar malžènskiy alişmaçta*; *kʼéndina singar malžènskiy stanga alma*; *aniy pèrèstèrèhat étʼkʼay stan malžènskiyga kʼi bir zmaza bolmagay*; *çatun klamas barmaga kʼéndina maldzènskʼiy stanga*) małżeński 141r°, 166r°, 169r°, 175r°
malženstvo (*na dalşiy malženstvoga*) małżeństwo 175v°
mama (*çaysi kʼi maması diyatikʼ étʼip*) babka, babcia; macocha; mamka; niańka) 24v°
mamlakʼat (*bu mamlakʼatta gluvniy şaharda*; *tʼurkʼ mamlakʼatinda*; *olay mamlakʼatida ésa*; *ozga mamlakʼattan*) kraj, państwo 70v°, 147r°, 161r°
mamran, *mamrana*, *mémrana*, *mémran* (*mémran bėrgan boş çayit usna potpisaçça bolup édi bu turlu*; *çaysining usna mémrana opisat étıyédi pokazat étıti*; *bu mémrannı çaysi kʼi bu džuvut çatun korguziyir*) wymiana, formalne pisemne zobowiązanie do zapłaty 158r°, 158v°
mamranikʼ, *mémranikʼ* (*mamranikʼta goliy borç opivat étıyir*; *bu mémranikʼni vıanosu jerina džuvut çatunga kʼristan bolgan éri otstupit étʼip bėrdi bu mémranikʼni*) wymiana, kwitek 159v°, 160r°

manastir (*priyviliy ol špital bila manastirga*) klasztor, monastyr 107r°
manella (*1 džuft altun manella; ay manellalar da ofjarovaça boldular k'i; jaraslov jarmark'ından manellalar bila birga; nê 1 manelladan artix çulanmagaylar; babask'a postupit ett'ilar manellalar*) bransoleta 47v°, 74r°, 80r°, 122v°, 158v°, 159r°, 166r°, 166v°
mank'ermanli zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”
mantî (*mantî 35 fl[oru]ga*) płaszcz 51r°
marmnawawur [*marmnawor*] (*marmnawaur t'oraning*) cielesny, realny; zmysłowy; cielesnie, rzeczywiscie 38r°
maršalk'ò (*p[a]n maršalk'ò žëbirdovsk'iy [=Zebrzydowski]*) marszałek 118r°
maršalk'ò k'orunnîy (*p[a]n maršalk'òdan k'orunnîy*) marszałek koronny 118r°
mart, mard (*martning 20; 1608 mart 2 hafta bayram*) marzec 3r°, 25r°, 34r°, 38r°, 62v°, 72r°, 84v°, 90v°, 177r°, *passim*
masat kamień do ostrzenia, oselka, brus 75r°
masxaralx (*bu nê ulu išlar masxaralx išlariy dugul dur nêçik' strona k'ënsina tutup tur*) przedstawienie, blażeństwo; ośmieszenie, szyderstwo 147r°
masn (*ip masn k'umušlu 1 masn s[ur]p sdjêp'anosnung altun içinay 9 masn k'umušsuz; 20 masn aman 1-i ulu biri k'içi*) części, kawałki; resztki, relikwie 8r°
maštoç zob. „Imiona własne”
maya, mayja, maja (*maya da viprawa da ov payi; ol mayjaning usna unama; zglondem ol maya vēčindan çziyning; mên da alay-oç mayja običat étip*) kapitał, pieniądz, fundusz; posag, wiano 9v°, 20v°, 41r°, 111r°, 119r°, 134r°, 137r°, 145v°, 146r°, 146v°, 150v°, 151r°, 153r°, 166r°
mayëntnost zob. *mayjëntnost*
mayis (*mayisning 12*) maj 20v°, 48r°, 54v°, 65v°, 73v°, *passim*
mayjëntnost, mayjëntnòst, mayëntnost, majëntnost (*barça mayëntnost; mayjëntnostu usna; mayjëntnostlari usna alay ruçomiy nêçik' stoyonçiy*) majątek, majątność 23r°, 25v°, 35r°, 47r°, 52v°, 53r°, 66r°, 72v°, 79v°, 82r°, 94r°, 96v°
mayn ét'- (*k'i ortalxta mayn ét'ti*) oświadczać, wyjaśniać 124v°
mazgab (*mazgab 80 čiçak' altunu indžisi bila; dayin pašpay altun mazgab čiçak'lar 8 bila birga olçundu tartti lot 24*) czepec, ozdobny ubiór głowy panny młodej; przepaska na włosy 20v°, 41r°, 47v°, 66r°, 78r°
mazniça (*mazniça ušk'a; 1 fl[oru]lu mazniça*) maźnica, oliwiarka 76r°, 76v°
mémran zob. *mamran*

mèn (dop. *mèning*) *ja* (mój) *passim*
mèngi mèngilik (k'vitovat *ètiyir mèngi mèngilik*; *mèngi mèngilik* *vaxtlarga dira*;
mèngilik *tiyilmaxlìx*) na wieki wieków 15r°, 28r°, 36r°, 40r°, 41r°
mèning k'i tego, taki, takiego; zob. *mèn*
mèntlik (*çadifa mèntlik*'lar; *alay tèk*' *ïerga surtulgay mèntlik*'larda k'i *bèk*' *zbitniy*
ètiyirlar; *mèntlik*'larina *hèm k'staltlarina altun pasamanlar k'ok*'lagaylar da
mèntlik'larina *hèm k'staltlarina altun pasamanlar k'ok*'lagaylar; *mèntlik*' ...
alay-oç çadifali tabindan koturiyirbiz) *plaszczyk*, *mantylka* 122v°, 123r°
mèrèž (k'itlik' *alt'un mèrèžlar bila*) *merezka*, rodzaj haftu ażurowego 20v°
mèron, *mjeron* (3 [?] *šiša içina mèron bar èdi*; *blor šišay mjeronnung altun blay*)
mirra, pachnąca żywica; *olejek* 8r°, 102v°
mèšinovïy (k'apça *mèšinovïy*) *skórzany* 75v°
mgirdut'i[un] (*mgirdut*'i[un]dan *bsagdan açaş algay*; *bsagni mgirdut*'i[un]
dohaçk'an) *chrzest* 129v°
miçajelkirk' „Księga Michała”; zob. *Miçajel*
miliy, *miliy* (*panjey miliy urèndziejey*; *nèçik*' *biylik*'ingizga *biy t'èngri miliy dir*;
miliy nèmanïy žadat èt'iyirlar) *kochany*, *miły*, *drogi* 162r°, 174v°
miłosjerdzè zob. *bèz žadnègo miłosjerdza*
ming (*ming altï jüz*; *on altï ming igirmi*; *ming èk*'i *jüz fl[oru]* *nèmiç hèsèpi har*
fl[oru]nu 1-ar hr[o]ş sayip) *tysiąc* 41v°, 158r°, 177r°
misk'in (*misk*'in *çatun*; k'èndi t'irlik'ina *misk*'inlik'ina k'ora; *ol misk*'in *oylan usna*
jarlïyanip) *biedny*; *biedak*, *nędzarsz*, *żebrak* 30v°, 41v°, 50v°, 51r°
misk'inlik' (k'èndi t'irlik'ina *misk*'inlik'ina k'ora; *anglatip k'èndi dolèhlostun da*
misk'inlik'in) *bieda*, *nędza*, *ubóstwo* 50v°, 114r°
mitèlk'a *mioletka* 76v°
mjanovanja (*d[è]r kasparga uçmaxlï džanlïning dastimèntining mjanovanïasina k'ora*
amanat sb[idag] andan) *rozporządzenie testamentowe* 16v°
mjanovanïy (*joyari mjanovanïy pèrsonalarnïy*; *mjanovanïy sumanïy*; *nèçik*' *joyari*
mjanovanïy dirlar opèk'unlarnïy) *wymieniony*, *wspomniany* 55v°, 60r°, 64r°,
66r°, 66v°, 83r°, 87r°, 89r°, 94r°, 96r°, 97v°, 98r°, 132r°
mjanovat èt-, *mjanovat èt-* (*çaysin k'i mjanovat èt'ti çznïng at'asïy*; *çatun uçun*
çaysin mjanovat ètiyir çayin at'am; k'i *mjanovat ètiyir pan jakub çayin at'am*)
wymieniać, *wskazywać*, *wyznaczać* 151r°, 174r°, 175r°
mjanoviçje, *mjanoviçjey* a *mianowicie* 42v°, 149r°

mjegnič, mignič (*1 badarak' diedrning mjegnič*) tłumacz, interpretator, komentator, objaśniający 65v°. Także nazwa obszernego komentarza i jego autora.

mjenit ét- (*k'jendilarıy uçun mjenit ét'maz; nëçik' xz mjenit ét'iyir k'i; xaysi k'i biylik'ingizga mjenit ét'tim; da mjenit etiyrilar dżuvut stronası k'i*) wymieniać, wspominać, wzmiankować 70r°, 70v°, 140r°, 159v°, 160r°, 174r°

mjenje[y] własność, majątek 1r°

mjeřon zob. *mėron*

mješća (*ni mješćaşıy dugul dur; ěgar k'ėtmasang na munda mješćang bolmas*) miejsce 138r°, 166v°

[pol.] *mješćk'[i]* (*k'oscjola našėgo mješćk'jėgo*) miejski; miejscowy 56v°

mješć'anjė, mješć'anjey (*mješć'anjė čovrasına uxodičća boldux; k'ėtk'aylar na mješć'anjey zamosćjaga; volnıy mješć'anjey*) mieszkanie, miejsce przebywania lub pobytu, lokal 40r°, 53r°, 147v°, 152r°, 169v°

[pol.] *[mi]* (*k'ram naš k'oscjelnı*) my (nasz) 57r°

mniman[ja] (*tolu dur jaman mniman[ja]*) przypuszczenie, sąd, domniemanie 155r°

moç zob. *v moçı, v moçıy*

moçnjey (*barčanıng xatına igi da moçnjey turup mėn*) mocny, silny 141r°

moçno (*nėning janına moçno turup mėn opovidacća bolıyirmėn biylik'ingizning alnına*) mocno, silnie 175r°

moçovat ét- (*pani hosk'a moçovat ét'ti k'ėndining ěyasın pan grėsk'onu k'i*) formalnie upoważniać 99v°

mohur, mo[h]ur (*mohur tibına; mohur činay ulusu k'içisi blay; k'ėndi mohurun da xóydu; bastıx mo[h]urumuznu; mohurlarıy hėm ol potpıslarıy bila*) pieczęć 8v°, 21v°, 23r°, 26r°, 31r°, 40r°, 64v°, 86r°, 91r°, 142v°, 158r°, 163v°

mohurla- (*3 xapçuxnung içına mohurlagan oddat ét'ti; bu mohurlagan bitik'ta jazıp xaldıriyirmėn*) pieczętować 64r°–64v°, 142r°

mohurlan- (*xutini mohurlangan oddat et'ti*) być zapieczętowanym 103r°

mohurlu (*2 juzuk' altun sgnıt mohurlu; oddat et'ti 1 xuti moxurlu; mohurlu dastımėntnı do sřovanja*) z pieczęcią, zapieczętowany 77v°, 102v°, 142v°

mohursuz (*nviragning bit'igin mohursuz*) bez pieczęci 30v°

mořajar zob. *muřajer*

molėstovat ét- (*hėm molėstovat ěmagay*) usilnie nalegać, dręczyć, molestować 164r°

monita (200 fl[oru] *monita*; *monita sanaldıy çıttıy fl[oru]* 131 hr[o]ş 14; *monita nemiç hêsêpi* 150 fl[oru] g[ê]s) *moneta* kruszcowa; *moneta* zdawkowa, drobne pieniądze z metali nieszlachetnych 47v°, 60r°, 99r°
moşondz (1 *tas moşondz*; 1 *ulu lixtar ... moşondz* 8 *rurali*; *moşondz avadanlıxıy lixtar moşondz*; *tas biri bayır birsı moşondz*) *mosiądz*, z *mosiądzu* 60r°, 78r°, 78v°
moşondzovıy (*moşondzovıy da sovak 'li biçaxlar*; *k'olçê moşondzovıy*; *moşondzovıy k'untrfalovıy bêlbahlar*; *moşondzovıy prawda*; 6 *k'êlna 2-sı moşondzovıy 3-su bayır*; *moşondzovıy lixtar*) z *mosiądzu*, *mosiężny* 74r°, 75r°, 78v°
 [moy] zob. *moyi*
moyi [*moyi lask'awi panovjey*] l. mn. od słów *moy*, *mój* 164r°
moyi lask'awi panovjey moi łaskawi panowie 164r°
mtxal, *mt'xal* (40 *mt'xal*; 1 *mtxal nahd sb[idag]*) *miskal* (mytkal), jednostka masy drogocennych kamieni i metali 20v°, 41r°, 47r°, 60r°
muxajer, *muxajêr*, *muxayir*, *muxajar* (*muxajar k'amizêlla*; 1 *muxajar župan jalan*; *şam androzi muxayjer*; *aryavani muxayjer*; *bir muxajer şubk'ay*) *muchajer* (moher), wełna kóz angorskich, przędza; lekka tkanina z tej przędzy 20v°, 22r°, 24r°, 41r°, 47v°, 55r°, 77v°
muxattam (2 *xuşağ muxattam*; 1 *xuşağ butun muxattam*) w paski 77v°, 78r°
mulk' (*mulk'tan bir payin bêrgay*; *k'êndi mulk'un ayırıp êdi*; *mulk'larım usna arêst êt'ip êdi*; *barça mulk'larım stoyonçıy*; *bu mênim mulk'larım k'êndi turgan ovum*) *majątek*, *mienie* 24v°, 25r°, 29r°, 29v°, 48r°, 61v°, 69r°, 69v°, 88v°
mur, *muyr*, *muř* (*zhoditsay bolup mur uçun*; *ovunung murundan*; *bořonit êt'iyirêdi muruna dayin xoyma*; *k'êsak' mur*; *vinên bolur mur hağın bêrma*) 2r°, 6v°, 7r°, 16r°, 18r°, 28r°, 41v°, 52r°, 54v°, 72r°, 81r°, 95r°–95v°
murad (*ğayda-k'olvêk' muradlarıy bolsa*; *ğayda k'êndilarining muradıy bolsa*) *chęć*, *życzenie*, *zamiar* 147v°
muravsk'iy (*uzaxlar muravsk'iy hrêbl[o] gnıp çak'uç*) *morawski*, z *Moraw* 76v°
murovat et'- (*murovat êt'ma*) *murować*, *zamurowywać* 54v°
murovat êtil- (*ol sb[idag]dan murovat êtilsar êdi*) *zostać wymurowanym* 117v°
murvāt (*êgar murvattan nêma bêrsa anıy xabul êt'k'ay*) *dobroć*, *wielkoduszność*, *szczodroblivość*, *poczucie człowieczeństwa* 129v°
mus (*prêz mus boldu*; *prêz mus otpravovaçça bolmas*; *da mus êdi da objavit êtmadi*; *êt'ti z musu*) *mus*, *siła*, *przymus*, *konieczność* 142v°, 143r°, 143v°
musafir (*nêçik' musafir şpitalda jatıp êdi*) *gość*; *pacjent szpitala* 94v°

must ét- (*alarnıng dżanları uçun must étk'aylar*) okazywać litość, ofiarowywać jałmużnę, sprawować świętą ofiarę 23v°

muşxullux (*çorçiyirmên k'i sovunçlux ierina muşxullux tapunmagaymên*) smutek, udręczenie, trwoga, żalność 173r°

mutk' (*awjedum mutk'[u] bérildi vank'k'a 7 f[loru] 14 hr[o]ş hapjeyasına d[è]r garabjed açaşning*) 1. wprowadzenie, wstęp 2. adwent 163v°

muzik'a (*muzik'a; tèk' sk'romniy muzik'a k'èlin alnına oynagan*) muzyka, orkiestra 121r°, 140v°

N

na, nay I (*na èttilar k'ènsin avalgi pozovda; nay mên d[è]r vask'o vıznat ètiyirmên; na zdat èttilar k'ènsina avalgi pozovda; na volno bolgay*) i tak, tak więc; i oto; w takim wypadku, następnie, wtedy 35r°, 43r°, 177v°, *passim*

na, nay II (*na sorovu usna; nay imjè; nay potomniy časıy; na polu bolgay; na pomoç alma; na términjey stavit è'ti; na mjeşk'anjey; na zadaniasıy usna pani hosk'anıng aytti; na poživjenjey faxirlarga; na potim; na vēčnosd; na vjèčniy časıy*) *na* (w licznych funkcjach pol. przyimka *na*) 4r°, 5v°, 28r°, 29r°, 43r°, 44r°, 44v°, 45r°, 45v°, 46r°, 46v°, 47r°, 48r°, 48v°, 49r°, 49v°, 50r°, 52r°, 55r°, 56r°, 66r°, 67r°, 67v°, 87v°, 88r°, 90r°, 92r°, 98v°, 99r°, 101v°, 103r°, 103v°, 107v°, 117v°, 158v°, *passim*

nabédrik' (*nabédrik' popruy sopuna*) rodzaj czapraka 76v°

nabitıy (*spulniy nabitıy; nabitıy da osobası usna; nèçik' songra nabitıy*) nabyty, uzyskany, kupiony 61v°, 65r°, 82r°, 94r°, 96v°

nad (*važiçça boldular nad zak'az çaysi k'i toradan simarlanıp èdi; nad zakaz términni tozmiyin turk'k'a k'èttilar*) powyżej, nad; pomimo, wbrew, nie zważając 108v°, 114v°, 115v°

nada-k'olvè (*nada-k'olvè çardż bolsa*) jakikolwiek, jakakolwiek, jakiekolwiek 71v°

nadaliy (*nadaliy nemiç a[sdua]dzadzininıng alnına 2 ja uç haftada; k'i nadaliy t'èngri jetk'irsa pargèndak'lar alnına; nadaliy 1 hafta barıp*) najdalej, najpóźniej 127r°, 176r°, 176v°

nadanjey (*har jıl nadanjey bérıp tir; bériyir nadanjey vank'k'a*) przyznanie, ofiarowanie, przekazanie, nadanie 104r°, 129r°, 129v°

nafti (*nafti ustaşarı jalan; 1 k'èbanjak' nafti çek'mandan èsk'i*) ciemnozielony 77r°

nagabanja (*artix bir nagabanja bolmagay; bir nagabanjasiy bolmagay; bir nagabanjalarıy bolmagay biri birindan*) nagabywanie, natrętne zaczepianie, napastowanie 62r°, 72r°, 91r°, 164v°

nayd zob. *nahd*

nahaviça, nahawiça (*nahaviça; nahawiça ček´man burnatniy da xzil*) nogawka, spodnie 60r°, 77r°

nahayk´a (*nahayk´a 3 dasta*) nahajka, batog, szpicruta 76r°

nahd, nayd, naht, naıd (*alay nayd nëçik´elda bolgan diftarına k´ora; nayday; nayd bila; s[ur]p dadıarga datok´ nahd sb[idag] ming ek´i jüz fl[oru]*) gotówka 35v°, 41v°, 46v°, 48v°, 60r°, 63v°, 73v°, 96r°, 97v°, 113v°, 177r°

nahoroda (*anıng zıyanlarıy da nak´ladlarıy uęun nahoroda*) wynagrodzenie, rekompensata, nagroda 144r°

nahoroda ét- (*1 nahoroda étk´aysız zera mën ...*) nagradzać, wyznaczać nagrodę 66v°

nak´azat ét- (*bu turlu nak´azat ét´tilar k´i; da dıuvapın nak´azat ét´tilar; k´i nak´azat ét´k´aylar igitk´a*) nakazywać, polecać, zarządzać 127r°, 132v°, 133r°, 136v°, 138r°, 141v°, 177v°

nak´lad (*da nięypotrėbnıy k´lopotlarga da nak´ladlarga k´ėlmıyık´; k´ėndi nak´ladlarıy bila; k´amėnėçlılar bėrdilar bu nak´ladga 200 xzil fl[oru]*); *k´ėbitk´a nak´lad étip*) koszt, wydatek, wkład pieniężny 62r°, 71v°, 108r°, 118r°, 144r°, 144v°, 150v°

naıayad (*potvėrdit étk´ay naıayad k´i*) wymyślanie, złorzeczenie, awantura 34v°

naıd zob. *nahd*

naıoy, nahoy, nëıoy (*nėdan bu boldu naıoy biylik´ingızga xııxa sprawa bėrsin*) niech, niechaj 162r°

nalėžit ét- (*k´im əsaga nalėžit étmas tək´manga; k´ahanalı stanına nalėžit étar; hormatlı xatunlarga nalėžit étar; fl[oru] kimga nalėžit étsar*) należeć do, przysługiwać, wypadać, należeć się 24v°, 35r°, 80r°, 107r°, 123r°, 159r°, 166v°

nam celownik od *my* (*nė k´i altun k´umuı k´i nam bar ədi barça jedim*) *nam* 166r°

namjenit ét- (*namjenit ét´ti dastimėntına; namjenit ét´ip ədi*) wspomnieć, napomknąć, odnieść się do 55r°, 80v°

namjenıonıy, namjenonıy (*namjenonıy zamanıy; namjenıonıy tėrmında; namjenonıy osobalar; mėnim namjenıonıy sıngarımnı*) wspomniany, wymieniony 79v°, 94r°, 144r°, 169v°, 173v°

namniy (ay *çayda k'i namniy umêšk'at êtsalar; da mundan namniy otstupovat êtman; namniy ja tònmiyin başçşlar k'êndi ayzimiz bila žadat êtar êdi*) jak
 najmniej, bynajmniej, w żadnym razie 94r°, 140v°, 141r°
namoliçça bol- (*songra namoliçça bolup bir neçça k'unda*) namodlić się dowoli,
 przemodlić; domagać się, napraszać 143v°
namova (*k'op namovalarniņg artīndan; spulniy namova artīndan; spulniy
 namovanīng artīndan*) namowa, narada 86v°, 143v°, 150v°, 166v°, 167r°
napominanĵe (*ol napominanĵemīznīng artīndan*) napominanie, upomnienie 82v°
napominat êt-, *napominat êt'-* (*napominat êt'ip 2 ĵanni; napominat êtip k'êndin
 neçĵik' awalda k'op k'êrat k'op ruzniy osobalar ašira êtildi; k'i napomnit
 êtk'ay pan t'ôrôsnu*) upominać, zwracać komu uwagę 68r°, 83r°, 135r°,
 150v°, 162v°, 166r°, 166v°. Por. też *napomnit êt-*
napomnit êt'- (*napomnit êt'tilar zêznaniĵalarīna*) przypomnieć, zrobić aluzję,
 odwołać się do 83v°, 135r°, 150v°, 166r°, 166v°. Por. też *napominat êt-*
na prêntk'im (*na prêntk'im bulay têrminovaçça boldu; bolman bulay na prêntk'im*)
 na oczekaniu, bardzo szybko, naprędce 89v°, 127r°
napriçça (*napriçça povinên bolgaysiz*) starać się, napierać, domagać się 67r°
naprud naprzód, najprzód, najpierw 88v°
 [pol.] *naprżod* (*a naprżod*) naprzód, najprzód, najpierw 56v°
na rat'iy na raty, ratami zob. *rat'ay*
narĵeg zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”
narušit êt- (*hormatimni anīng bila heç narušit êtmadīm*) naruszać, nadweręzać 174r°
nasib bol- (*biy t'êngriđan nasib bolgan išni*) przypadać losiem, być komu
 przeznaczeniem 20v°, 121v°, 143r°
nasip (*k'ork'suz adattī nasip ĵebêrgan*) los, przeznaczenie 121v°
nasip êt'- (*t'êngri k'ênsina nasip êt'sa*) wyznaczyć los 143r°
na spisk'u (*na spisk'u podat êtsar*) spisany, w formie listy 128r°
nastawanĵe, *nastawanĵê*, *nastawanĵey*, *nastawanĵa* (*ulu nastawanĵeysindan at'amniņg;
 nastawanĵesi usna pan miĵnonung bu dur; nastawanĵalarīy artīndan pospolitiĵy
 k'išining pĵipatrovaçça bolup*) naleganie, domaganie się, pogróżki, zaczepki
 37r°, 38r°, 114r°, 142v°, 167v°
nasuvên (*nasuvên žangari jezdidan*) rodzaj płaszcza 77v°
 [pol.] *naš* (*do k'oščiola našêgo*) nasz 56v°
natênčas (*hali natênčas; natênčas bolgan neçĵik' songra; k'i ilovda bolman natênčas
 turmaga; bu dur natênčas nšan k'ladīlar; na natênčas k'i k'arozçi obêčniy*)

t'èngri bèrgay) wówczas, wtedy, gdy, w czasie, gdy 54v°, 77v°, 79r°, 90r°, 91r°, 96v°, 124v°, 135v°, 136v°, 138v°, 142r°, 157v°–158r°, 167v°, 168v°, 174r°

nato zob. *natto*

natto, natt'ó, nat't'ó, nadto, nato (*dayin da natto; natt'ó dayin aytti; natto dayin k'i nadto*) nadto, ponadto, prócz tego, w dodatku 15r°, 19r°, 36r°, 44v°, 47r°, 58r°, 106v°, 109v°, 154v°, 159r°, 166v°, 175v°

nauk'a (*nèçik' nauk'asina oylanlarniŋ*) uczenie, nauczanie, nauka 155r°

na un čas w tamtym czasie, w czasie, gdy 83v°

navèt (*navèt ègar k'i mèn da k'lasam; navèt alay bilgaysiz ègar mèn k'la[s]jam èdi da ol bir turlu k'lamas; navèt antiçip mèn*) nawet, co więcej, chociażby 68r°, 72v°–73r°, 124v°, 152v°

navjençiy (*navjençiy povinniylariy bila birga k'işidan artix birgasina almagay angar k'ora xzlar da bargay; a zvlaşça navjençiy bunung k'ibik' spravalar malženskiy alişmaxta*) najbardziej, najwięcej 120v°, 121v°, 141r°

naydovat èt- (*bu turlu naydovat ètiyirlar k'i ol k'artk'ada ...*) znajdować, zauważać, stwierdzać 163v°

na ymiè (*na ymiè bilènk'a; na ymiè t'uman da jakub usna aytip*) na imię, o imieniu 50v°, 51v°

nazivat èt- (*nazivat èt'ip mèni jaman ananiŋ da jaman at'aning oylu bila andiçip k'i ol itni babasni oldururmèn*) wyzywać, przezywać, wyzywać od, zlorzeczyć 163r°

naznaçit èt-, *naznaçit èt-* (*naznaçit ètip èdi; dastimentta naznaçit ètip xaçk'oga; bizga vaxt naznaçit ètip; pèsonalarni naznaçit èttilar*) naznaczać, wyznaczać, przeznaczać 55r°, 55v°, 102r°, 132r°, 135r°, 138r°, 166v°, 177r°

naznaçoniy (*naznaçoniy opèk'unlariy; da k'ènsi t'èngridan naznaçoniy priyiatèlima objècaniy sozuma k'ora*) wyznaczony, naznaczony, obiecany, wybrany 79r°, 175v°

nè I (*nè bilmasbiz nè [è]tma; nè turlu-k'olvèk' joldan; ay nèk'i k'èlir; nèning usna; nèga sprè[ç]ivitsa bolur; nèga ... angar dèk'; nèga pan jakub pozvolit ètmas; nèni k'i èt'tilar; k'imga ja k'imda nèsi bar*) co 18r°, 19v°, 105r°, 118v°, 126v°, 151v°, 152r°, 160r°, 173v°, 176r°

nè II (*faxir xaldim nè mam jox*) nie 166r°

nèça (*k'èçaniŋ nèça sahatina; bir nèça k'unda; k'i angar nèça k'èrak' bolsa başmaçlar tik'k'iy èdi çaç vïplatiçça bolginça; nèçalariy salalarda turur tur da turiyirlar da alay uççivjey*) kilka; ile; jak długo 36v°, 132v°, 159r°, 172r°, 175r°. Zob. też *nèçarga, nèçi*

nëçarga (*bërsar k'ëndina džuft tëlätin nëçarga jaxši k'işilar saçovat ét'salar*) po ile; za ile; za tyle ... za ile 86v°

nëçi (*ol sposob bila nëçi; nëçi hali t'engriga şuk'ur k'i pırvruçonıy mën hormatk'a*) jaki, jakim; który, którym; a tymczasem, tak więc, na razie 161r°

nëçik', nëçig (*nëçik' çardaş aytım; nëçik' povinovat[iy]; nëçik' biylik'ingizga biy t'engri miliy dir*) tak jak; jako, tak samo jak 5r°, 29v°, 36r°, 46r°, 50v°, 140v°

nëçik'da-k'olvék' (*nëçik'da-k'olvék' ét'tix ésa bu išta k'lamiyin*) w jakimkolwiek sposób 154r°

nëda-k'olvék', nëda-k'olvé (*ol çznıng nëda-k'olvék' bar ésa spadok' atasından çalgan; ruçomıy nëda-k'olvék' bar édi; nëda-k'olvé hëséplar bar ésa*) w czymkolwiek, w jakimkolwiek, gdziekolwiek 58r°, 58v°, 65r°, 89v°, 94r°, 108r°, 116r°, 124v°, 143r°, 145v°, 150r°, 169v°, 171r°

nëğadinça jak długo ? 34v°. Zob. też *nëginça*

nëginça (*har jıl nëginça çulux ét'sa; nëginça borçlular k'élmiyir; povinën bolgay bërmaga s[ur]p dadžarga nëginça şink'ni tutsa*) jak długo, dopóki, tak długo jak 65r°, 69v°, 156v°

nëk' (*bërmaslar nëk' toxtattingiz*) jeżeli, dlatego że, dlatego też, tak jak; ponieważ; chociaż; kiedy więc, skoro 134v°, *passim*

nëk'ida-k'olvék', nëk'ida-k'olvé (*nëk'ida-k'olvé k'i në sposob bila çøk'ay; nëk'ida-k'olvék' hali oruçta ayalar arasına*) w jakimkolwiek (sposób). w czymkolwiek 144v°, 168r°

nëma, nëmay (*az nëma; nëması çalmadı; artix nëmam jox tur; aytım évét nëma bolmadıy andan; nëma ek'sik'lik' bolmagay*) rzecz, coś; jako przeczenie: nie; wcale 4r°, 10v°, 55r°, 126r°, 158v°, *passim*

nëmiç Polak; polski, europejski zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

nëmiçça po polsku 65v°

nëpotk'at ét- (*k'i mēni k'ëndindan nëpotk'at étti*) spotkać, napotkać 162r°

nëslawa zob. *njeslawa*

nësposobniy (*nësposobniy saçlçta*) niewłaściwy, niestosowny, nieodpowiedni 81r°

nëturlu-k'olvék' (*nëturlu-k'olvék' joldan*) jakimkolwiek 105r°

nëvola (*aytip k'i nëga barıyım nëga çunk'i në mēnim në igitning nëmamız jox tur*) niewola; więzienie 166r°

në-ž (*në-ž étiyim*) cóż 174r°

ni (*ni mješçasıy dugul dur; da ni ol bitik'ta jazgan işlar k'onu dur*) ani, ni 138r°, 163v°

ničjanïy (popruy *ničjanïy*) zrobiony z nici 75r°
ničo, *nĕyço* (*nĕyço soz galadži*; *ničo k'lasam k'im ësaga bërma*; *ničo dostavat ètmas*; *k'i zatrimat èt'ip èdilar ničo sirotalarnĭng sb[idag]sĭn*) coś, trochę, nieco; nic 26r°, 84r°, 88v°, 117v°, 140v°
ni pričĭm (*halĭ ni pričĭm ħalmadĭm*) z niczym, bez czegokolwiek 166r°
nim (*nim sĕy ço začnĕy*) zaim, nim 133v°
nišan (*nišan alyšlangandan songra*) znak małżeński, obrączki (pierścienie) 120r°
nivèč (*nivèč aylandiriyĕn*; *hèč tir da nivèč*) w nic, wniwecz; nicosć 15r°, 141r°
nivirag, *nivrag*, *nvirag*, *nĭvirag*, *nĭwirag* (*korguzdu nviragnĭng bit'igin*; *parsĕy nĭviraggay bėrdilar*; *bitik' ħaysin k'i donawak'k'a bėrip tir nivrag*; *k'i bildirgay pėvniy nĭwirag midir*; *d[è]r t'awit gat'òyigòstan nĭviragliyin*) legat, wysłannik 8r°, 30v°, 31r°, 105r°, 105v°, 164r°
niyat (*k'i niyatina mèn ovanès k'ėvor oylu tanĭħ bu k'išining munung k'i niyatina mèn*) intencja, zamiar, życzenie, pragnienie 33r°
niyat èt- (*niyat èttim*; *t'ėngri niyatima ĭetk'irgay amèn*) mieć intencję, zamierzać, pragnąć 32r°
nĕyĭn zaprzestały, porzucony, zapomniany 77r°
nĕpotrėbniy (*nĕpotrėbniy ħardž dir*; *ol sozlar barča nĕpotrėbniy dir*; *nĕyço soz galadži nĕpotrėbniy boldu*) niepotrzebny, zbędny 121v°, 140v°
nĕslušnĭy (*nĕslušnĭy dir*) nietrafny, niesprawiedliwy, niestosowny, niewłaściwy 31r°
nĕuəcivĭy (*nĕuəcivĭy sozlar*) niesumienny, nierzetelny, nieprzyzwoity 71v°
nĕybėzpiečnĭy (*nĕybėzpiečnĭy zamanlarnĭy*) niebezpieczny, niespokojny 142r°
nĕybĭtnost (*nĕybĭtnostda pan holubnung ĭask'ò oylunung*; *d[è]r awak'ėrėčning nĕyb[ĭ]tnostunda*) nieobecność 89r°, 159r°
nĕyço zob. *ničo*
nĕydopušėnĕy (*o nĕydopušėnĕy apėlaciyi*) niedopuszczenie 128r°
nĕyħėnc (*nĕyħėnc da afėk'taciya ħaysining bunda biylik'ingĭz alnĭna hėč ĭeri ĭoħ*) niechęć, odraza 173r°
nĕylza (*nĕylza k'ėrak' k'i orus nėmičk'a donarlar ĕrmėni tayfasĭ sonar k'ėtar*) nie można, nie sposób 158v°
nĕynarušoniy (*manga nĕynarušoniy oddaniy bolgay*) nienaruszony, nietknięty 142v°
nĕymniy (*biy t'ėngriga miliy da adamlarga nĕymniy*) nie mniej 70v°
nĕyodmĕnnĕy (*halĭ da nĕyodmĕnnĕy bėk'turup mèn*) niezmiennie, wciąż, nieodmiennie 173v°

n̄eyotstěmpuyonç (zaraz *n̄eyotstěmpuyonç d̄žuvap ét'ti*; *birdan n̄eyotstěmpuyonç igit stronasi apělovat etti at'orgia*; *bunda n̄eyotstěmpuyonç*) nie dając miejsca, nie dopuszczając do głosu 124v°, 138v°, 143r°, 147v°, 174v°
n̄eypotrěbn̄ey ét'- (*n̄eypotrěbn̄ey ét'iyir*) robić coś niepotrzebnie 127v°
n̄eypotrěbn̄iy, *n̄eypotrěbn̄iy* (*zěra anda n̄eypotrěbn̄iy zarar boliyir*; *da n̄eypotrěbn̄iy k'lopotlarga da nak'ladlarga k'ělm̄iyix*; *zera ol da ulu da n̄eypotrěbn̄iy xardž dir*) niepotrzebny 121r°, 121v°, 141r°, 150v°
n̄eyprawn̄iy (*bir obrona alay prawn̄iy n̄ěčik' n̄eyprawn̄iy*) nieuprawniony, bezprawny 167r°
n̄eyrond (*ulu n̄eyrond boliyir k'arvanlarda*) nieporządek, bezład, nieład, chaos, zamęt; nierząd 166v°
n̄eyrondn̄iy (*k'i mèn alarn̄ing n̄eyrondn̄iy išlarina da postupok'larina bolušman*) nieporządny, bezładny, chaotyczny, w zamęcie; nierządny 163r°–163v°
n̄eyrozmišln̄ey (*da n̄eyrozmišln̄ey bir jaxši k'išini xarhamaga*) bez (złej) intencji, nierozmyślnie 162v°
n̄eyस्क'romn̄iy (*k'i n̄eyस्क'romn̄iy juruganimizn̄ing artından kop k'ozlar an[ili]p tr ustumuzga obavlačča bolup andan k'i.*) nieskromny, nieprzyzwoit y 120r°
n̄eyस्क'vapliv̄iyey (*jetk'inča n̄eyस्क'vapliv̄iyey bunung čovrasna jurudular*) nieśpiesznie, niechętnie 135r°
n̄eyslawa, *n̄eyslava*, *n̄ěslawa* (*k'iměsa n̄eyslawa učun k'orguzmagay k'i arěst etk'ay*) niesława, wstydz, hańba 69v°
n̄eyслуšn̄iyey (*potk'at ét'ti n̄eyслуšn̄iyey pan stěck'odan*) nienależycie, niewłaściwie, niestosownie; przypadkowo ? 70v°
n̄eyслуšn̄iy (*zěra n̄eyслуšn̄iy dir*) nienależyty, niewłaściwy, niesłuszny 84v°
n̄eysp̄osobn̄iy (*n̄eysp̄osobn̄iy sahl̄yta otprawovat étmačk'a ašaya pomjen̄ion̄iy išlarn̄i*) nieodpowiedni, niesprzyjający, niewłaściwy, nienależyty 167v°
n̄eyščěnsn̄iy (*mènim ustuma k'ělgan n̄eyščěnsn̄iy p̄ipadok'*; *ol n̄eyščěnsn̄iy p̄ipadok'tan songra k'i*) nieszcześnie, nieszczęsny 173v°, 175v°
n̄eyvinn̄iyey, *n̄ěvinn̄iyey* (*těrpit étiyirmèn n̄eyvinn̄iyey 4-unči jilga bariyir*; *děspěk'timni xaysi k'i manga boldu n̄eyvinn̄iyey*; *da jebėrdi ovuma n̄ěvinn̄iyey*) niewinny, niewinnie 141r°, 162r°, 162v°
n̄eyv̄itnoç (*k'i n̄eyv̄itnoçi xardašining otpravovat étar édi*) nieobecność ? 140r°
n̄eyzgod̄a (*ulu n̄eyrond boliyir k'arvanlarda da ulu n̄eyzgod̄a xaysi k'i n̄eyzgod̄a artından k'op zarar boliyir k'arvanlarda*) brak zgody, spór, niezgod̄a 166v°

n̄ieyznosn̄iy (ulu n̄ieyznosn̄iy art̄ix̄s̄iylyx̄lar aram̄izda bol̄iyēdi) trudny do zniesienia, dokuczliwy, drażniący 120r^o, 121v^o
n̄iezm̄iern̄iy (ulu n̄iezm̄iern̄iy da br̄tk̄'iy biy t̄'engriga; ulu n̄iezm̄iern̄iy art̄ix̄s̄iylyx̄ k'orup) niezmierny, niezmierzony 119v^o
n̄iezv̄ik'liy (n̄iezv̄ik'liy vaytta ovga k'ēliyir) niezwykły, szczególny 36v^o
n̄ivirag, n̄iwirag zob. *nivirag*
n̄iwiraglik' (hēm ayalar n̄iwiraglik'i uçun) funkcja i urząd legata duchownego, delegata katolikosy 164r^o
n[n]çman (n[n]çman s[ur]p adzadzinning) święto Zaśnięcia Bogarodzicy 47v^o
noçn[i] (noçn̄im obiçayem k'ēlip ovuna k'ēça 5 sahat zaman̄in; noçn̄im obiçayem zēlžit ēt'ti mēnim ovumnu; k'i ol noçn̄im obiçayem zastupit ētip) nocny, praktykowany w nocy 152r^o, 152v^o, 170v^o
nogar (jer̄esp'ōxann̄ing nogari bla; pan ohan nogari usdunay; pani hanux̄na b[a]r[on] x̄odžigiy nogari k'ēndi oylanlari) żona, małżonka 3r^o, 4r^o, 8v^o, 27v^o
nogarik'un (vartavar ērtas̄iy nogarik'un) czwartek 138r^o
nor̄imb̄ersk'iy (uzaç nor̄imb̄ersk'iy) norymberski, wyrabiany w Norymberdze 75r^o
nota bene zauważ dobrze; do tego, nawiasem mówiąc 32v^o, 40r^o, 40v^o, 44r^o, 45v^o, 53r^o, 62r^o, 107r^o, 108r^o
noȳemp̄ier, n̄oȳemp̄ier, noyimp̄ier listopad 28r^o, 33v^o, 71r^o, 99v^o, *passim*
n̄šan, nišan (bir n̄šan iuzuk'; na n̄šan da alyšlan̄ir hali ēgar k'lamasalar na n̄šan da alyšlanmas; xaçan k'i n̄šandan buṛun igit bila x̄z k'oruštu; alayox̄ n̄šanlar da toylar vēçindan; n̄šan alšlan̄ip tr ol k'ēriğa barma bolmas; k'ahanaly ašira potv̄ierdzon̄iy n̄šan̄i) 1. znak 2. znak narzeczeński lub małżeński – obrączki lub pierścionki 20v^o, 45r^o, 47v^o, 72v^o, 95v^o, 111r^o, 120v^o, 121v^o, 124r^o, 125r^o, 139v^o, 140r^o, 140v^o, 142v^o, 164r^o, 166r^o, 167r^o, 168r^o, 168v^o, 169r^o, 173r^o, 174v^o
n̄šan ēt- (*n̄šan ētma*) swatać, zaręczać 169r^o
n̄šanlan- (*bu turlu dostlux̄ ētip dir n̄šanlan̄ip dir bizim xaçardašim̄iz bla; ol n̄šanlangandan songra 5 iil hēç mēnim uçun dbat ētmiyin*) zaręczać się; pojmować za żonę 11r^o, 153v^o, 166r^o
n̄šanl̄i (vēnēclar jeb̄ermaç n̄šanl̄i x̄zlardan igitning x̄olmlar̄ina; tlk'ō n̄šanl̄isna ērkli bolgay jeb̄erma 1 k'ēlinni bsagga k'iydirgan; panna hanusk'a k'ēndin šanl̄isi bila pan awēdik' bila) zaręczony, narzeczony; zaręczona, narzeczona 121v^o, 147r^o, 166r^o, 169v^o

nšansız (*k'i nšansız hêm zamanlariy alnina k'êlip tîr pèvniy dovod uçun ja nšan uçun*) bez znaku narzeczeństwa (małżeństwa) 164°
nvîrag zob. *nivîrag*

O

obaçiçça bol- (*k'i halbatda obaçiçça bolgay*) obejrzyć się, spojrzeć na siebie 162^v
obavlaçça bol-, *obawlaçça bol-* (*mên mundan obawlaçça bolup anî ét'tim ayblamay uçun*; *obavlaçça bolup andan k'i*) lękać się, obawiać się 73^r, 120^r
obêcniy (*na natênças k'i k'arozçi obêcniy t'êngri bêrgay*) tu obecny, istniejący 90^r
obêlžênje (*at'êntovat ét'iyir êdi sprawanî obêlžênjeysi uçun alay k'êndining nêçik' k'êndi sîngariynîng*) rzucenie obelgi, zniesławienie 161^v
obêst (*1 arênda tapmaga k'i obêstimni bolgaymên êtmaga*) obojście, domostwo z budynkami i podwórkiem 174^v
obiçat ét- zob. *obiçovat ét'-*
obiçovat ét'-, *obiçat ét-* (*mên da alay-oç maya obiçat étip édim*; *nêni obiçat éttilar*; *obiçovat ét'tilar*) obiecywać, obiecać 45^v, 48^r, 61^r, 80^r, 106^v, 166^r, 176^r
objeçaniy (*bir kêz objeçaniy*; *1 k'êz t'êngriga objeçaniy sozumdan donman*; *objeçaniy sozuma k'ora*) obiecany, przyrzeczony 174^v, 175^r, 175^v
objetnica (*çolarmên k'i objetnicağa k'ora dosit êtk'aylar*; *k'i objetnicaşna k'ora da ofiarovaçça bolganina k'ora*) obietnica, przyrzeczenie 106^v, 124^v, 146^r
obiçay (*k'i ol noçnim obiçayêm zastupit étip mahalda tutup*) obyczaj 170^v
obivatel (*priynjat êtk'aylar za obivatelê*) obywatel 160^v
obličnê, *obličnêy*, *obličniê*, *obličniyey* (*obličniyey turup*; *k'êldi obličnê*) osobiście, we własnej osobie 19^r, 35^v, 38^v, 40^r, 43^r, 43^v, 50^r, 54^v, 55^r, 138^v, 169^v, 175^r, *passim*
obligaciya, *obligaciâ*, *opligaciya* (*pan muradan avalgi obligaciyasîna k'ora*; *da ni k'rorênk' da ni bir oplikaciyasîy iyoç tur tlk'ô golîy k'artk'a*; *dobrovolniy obligaciyanî povinên bolurlar prênêsit ét'ma ratušk'a aktalarga barmiyin pisak'k'a pan vartan*) zobowiązanie, obligacja, rachunek 79^v, 80^r, 98^v, 147^r, 147^v, 148^r, 167^r
obligovaçça bol- (*dawîd obligovaçça boldu*; *obligovaçça boliyir*) zobowiązywać się, zaciągać zobowiązanie 77^v, 80^v, 94^r, 96^v
obligovaniy (*obligovaniy do tégoy nêma nak'lad toraga êtarsangîz*) zobowiązany, zobligowany 108^r

obligovat ét-, obligovat ét'- (obligovat étip bu sumanîy; bu suma 1000 fl[oru]nu obligovat ét'ti k'endi ovu usna; bu dur fundovat da obligovat ét'iyirmèn ol suma usna tîyirman usna) zobowiązywać się do zapłaty 63v°, 65r°, 66r°, 82r°, 103v°, 107v°

obmôlit ét- (šahar k'i anîng arasîna biy t'êngri obmôlit étiti) otaczać błogosławieństwem, modlitwą 158v°

obmšlawat ét- (faydasî bila obmšlawat êtk'ay çraçîn tumluxun) obmyślać, pomyśleć, zamierzać 169v°

obonjat ét- (k'i ovnu zbudovat ét'ma alay nëçik' obonjat étip tir) starannie przeszukać, niuchać; obejmować (w zarząd) 157v°

oboslat êdtir- (oboslat êdtir k'êndin voytk'a pan tuman dèk'rèt uçun; k'i biylik'ingîz ... oboslat ét'ingîz švagèrimni k'i) polecić rozesłać wszędzie, kazać wszystkich zawiadomić 51v°, 150v°, 164r°

obraziçça bol- zob. *obrazaçça bol-*

obrazit ét- (obrazit étip t'êngrini da songra k'endi zvirçniy urjadîm alay dżan nëçik't'ên sartîn; égar k'i çonšuluxtan ççip rat'ovat étmasala édi obrazit étar édi mèni) obrazić; zadać rany, uszkodzić, wyrządzać krzywdę 163v°, 170v°

obrazaçça bol-, obraziçça bol- (slušnîy da prawdživîy soz uçun obrazicça bolma; pan jakub obrazaçça bolîyir k'izîndan çaçti) obrażać się, obrazić się 122r°, 162v°, 175v°

obrona, obronna (bizim urjadimîzga çarşi bir obrona; da t'ora obronnalarîy) obrona; osłona, ochrona 166v°, 167r°

obruç (2 biri k'içi obruç; k'umuş obruç) obręcz; obrączka, bransoleta 66r°

obrus (1 ştuk'a obruslar biçmagan) obrus, płat materiału 78r°

obruşonîy poruszony, oburzony 35r°

obşitîy (6 torba obşitîy) obszyty, przszyty wzdłuż albo dokoła czego; obrębiony 74v°

obvarovat ét'- (intèrçiza bila obvarovat ét'ip) obwarować, zastrzegać, gwarantować 61v°

obvarovanîyey (barçanî ortalarîna obvarovanîyey zapis ét'ip) zam. *obvarovanîy* ? 144v°

obvarovniy (obvarovniy zapis vîmîslit ét'maga k'ênsima) obwarowany, gwarantowany, poręczający zapłatę sumy wekslowej 94r°

obvjestit ét-, obvéstit ét- (da obvjestit ét'tilar; çaçan da obvjestit étsa; na çayda pan jakub jer upatrit étip obvjestit étsa) oznajmiać uroczyście 54r°, 109r°, 110r°, 126v°, 152r°–152v°, 176v°

obziratsa bol- (obziratsa boldum çardaşlarîm usna) przyglądać się, obejrzeć się 32r°

odbit ét- (*odbit étk'aylar*) odbijać; odzwierciedlać 41v°
odbt ét'max pozbycie się, wyzbycie się 114r°
oddaçça bol- (*k'i angar tamam oddaçça boldu*) oddawać się komu 102v°
oddanïy (*oddanïy boldu p[a]n milk'ôga da anïng sïngarïna; nïeynaruñonïy oddanïy bolgay bëz hamovaniã; ãa manga ãa mënim potomok'larïma bolgay oddanïy*)
 oddany, przywiązany do 108r°, 142v°, 171v°
oddat ét- zob. *oddavat ét-*
oddavat ét-, *oddawat ét-*, *oddat ét'-*, *oddat' ét'-* (*oddat ét'ti 1 çuti moçurlu; bëzïrganlar araysïna oddat; fšelak'iy hormatni oddavat étk'aylar; pïyiviliylarnïy hali oddat' ét'ti; spadok'nu oddat èttïlar; k'i oddat ètti pozovnu*) oddawać 12r°, 23r°, 26r°, 31v°, 42v°, 43r°, 50v°, 56r°, 61v°, 63v°, 64r°–64v°, 95r°, 100v°, 102r°, 102v°, 103r°, 167v°, 169v°, 171v°
odëslat ét'-, *odslat ét-* (*odëslat ét'ti; odslat ét'iyirbiz bu spravanïy*) odsyłać 101v°
odjëntïy bol- (*na šink'ïy odjëntïy bolgay*) być odsuniętym, wyłączonym, pozbawionym 165v°
odïjçat ét'- (*andan odïjçat ét'ti; odïjçat ét'ti k'lamadi tolama*) odjeżdżać 80r°, 136r°
odïydit ét-, *odïydit et'-* (*na çayil bolmiyin odïydit èttïlar k'ëtçöjalçtan; odïydit ét'ti*)
 odchodzić, odejść 67v°, 161r°
odk'azat ét- (*odk'azat ètti; bërma k'ëtçöyalïçning*) przekazać (także w testamencie) 34r°
odçodit ét'- (*odçodit ét'miyyin; bunung bila biylik'ingïzdan odçodit ét'iyirmën*)
 odchodzić 66v°, 173v°
odložit ét-, *odložit ét'-* (*budovanjeysin odložit ètsarbiz; k'i odložit ét'k'aylar; odložit ét'tïlar provodnan songra k'içi aynak'unga avalgi*) odkładać, odłożyć 29v°, 53v°, 68r°, 71r°, 107r°, 114v°, 115v°, 136v°, 143v°, 145v°
odložonïy bol- (*k'i odložonïy bolgay bu sprava; vadani k'i rok'larda bëradžaç èdi na rat'ïy odložonïy èdi*) zostać odłożonym, przesuniętym; zostać rozłożonym na raty 143r°, 168v°
odmjenit ét'- (*odmjenit ét'ma ãa buzma*) zmienić, odmienić testament 107r°
odmuvit ét- (*ol zaman odmuvit ètma çayin at'ama çzïn manga*) odmawiać, nie godzić się na co 174r°
odnësit ét'- (*odnësit ètip tïrlar*) odnosić się do, zwracać się, dotyczyć czego 70r°
odnjat ét- (*odnjat èttïlar*) odbierać, odejmować 43r°
odnovit ét- (*odnovit èttïlar avalgi prozbalarïn*) odnowić, ponowić 167r°

odobrat ét- (*sumaynī davud êrdžas oylunay odobrat êtti k'ênsindan; χumašni odobrat êtk'andan songray*) zabrać, wziąć, odebrać; otrzymać 42v^o, 42v^o–43r^o
odoslanīy bol- (*odoslanīy bolgiyēdi*) być odesłanym 84r^o
odoslat ét'- (*χolarmēn odoslat êtingiz biylik'ingiz bizni voytk'a*) odsyłać 136v^o
odoslat ét'tir- (*4 at rīdvan χošturup k'amēnēčk'a dira odoslat ét'tirdilar*) kazać odesłać, skierować 105v^o
odprawit ét- (*odložit êtip da odprawit êtti m*) oddalać, zwalniać; odprawiać, wysyłać) 107r^o
odsat ét- (*odsat êtip êdi têtama nēčik' blisk'iyina*) odstawiać, oddalać, odsuwać, odciągając, robić odstęp 50v^o
odstupit ét-, otstupit ét- (*sprawaga odstupit êtti; zaraz otstupit ét'miyin; da aytip odstupit êtma džuvap êttilar bu turlu k'i*) odstępować, wycofywać się, rezygnować 39r^o, 63v^o, 161r^o
odvėrnucça bol- (*êvét k'i dugul jurak'in odvėrnucça bolgiyēdi ol igittan*) zostać odwróconym, odwrócić się 175v^o
odvlok [a] (*bėrilgay bėz odvlok'i; zaraz odvlok'adan bašça*) zwłoka 114r^o, 147v^o
odvožat ét'- (*k'ėndi at'asīn ulu χoltça bila odvožat ét'ti aytip*) odwozić, odciągając 142v^o
ofīarovaçça bol-, ofīarovaçça bol- (*k'i ofīarovaçça boldu manga; ay mank'ėrmanlilar da ofīarovaçça boldular; da ofīarovaçça boldu k'i barçaga k'lar dosit êtma*) wyrazić gotowość wyrażenia albo podarowania, zgłosić się, zaofiarować się 145v^o, 146r^o, 159r^o, 159v^o, 160v^o, 176r^o
ofnat (*altun ofnatlar bila*) kant, szlak, oblamowanie, bordiura 47v^o. Zob. też *hufnat*.
ôga (*bir turlu munung k'i nēma ôga zvalat êtmas*) inny, obcy 89r^o. Zob. też *ogay*
ogay ana (*mar[ja]nė ogay anasī; ogay anama*) macocha 51r^o, 58r^o
ogay ata (*ogay atasīynīng da anasīynīng χatīna; nēčik' ogay atasīnīng uçmaxlī džanlı bilk'aynīng*) ojczym 27r^o, 58r^o, 112r^o
ogay χardaš (*ogay χardašlar; ogay χardašlarīy*) przyrodni brat 30r^o, 35v^o
ogovlu (*alarnīng ogovlu χzīn*) sławny, szacowny, godny pochwały, pełen chwały 47v^o
ogut (*soz bila ogutlar k'laslar; k'ėndi ogut[un]guznu jėbėrgaysiz; ogut χoldular aytip; bėrgay s[ur]p iuxovga bizim ogutu tibina s[ur]p iuxovnung*) upomnienie, nakaz, kara 49r^o, 73v^o, 85r^o, 126r^o, 144v^o
ogutla- (*bėrdilar alarga χuvat k'i suçlunu ogutlagaylar*) upominać, strofować, karcieć 166v^o

ogutʻlan- (*ogutʻlandχ igi sayıs étip*) być upominanym, strofowanym, karconym 31r°
oγča (*murnung oγčaysin*) występ (muru), załamanie, zakrzywienie, wygięcie, łuk, pałak 2r°
oylan, ohlan (*pan bérnat ohlanlarına; mènim oylanlarım bila birga; χaysi χumašlarnı jana sizing oylanlarıngız sattı; avalgi érinig oylanlarıy haligi érinig oylanlarıy bila*) niemowlę, chłopiec, dziecko; syn, córka 3r°, 5v°, 21r°, 29v°, 30r°, 31v°, 49r°, 63r°, 79r°, 91r°, 111v°, 112r°, 115v°, 124v°, 134r°, 140v°, 161v°
oγul (*atʻa oγul ari dżan; oγul ušaxına jaman priykʻlad; χatunnung oylı; protéstovaçça boldu kʻéndining oγlu usna*) syn 23r°, 47v°, 89r°, 141v°
okʻazat ét- (*okʻazat étti bérma*) okazywać, przedstawiać 34r°
okʻolistiy (*5 okʻolistiy fartuχ*) kolisty, zbliżony kształtem do koła 24v°
okostos, okost[os] sierpień 54v°, 61r°, 67r°, 88r°, 96r°, 126r°
okʻruylıy (*1 juzukʻ ros içina altun okʻruylıy osadzonıy*) okrągły 145r°
okʻsuz sierota, osierocony 50v°
okʻtamlikʻ (*némadan kʻélmaz tékʻ otʻtamlikʻtan*) pycha, buta, zarozumiałość 123r°
oχšaš (*bitikʻ imizga oχšaš bitikʻ ingiz ašira anglatkʻ aysiz*) podobny 86r°
oχvotnıey (*oχvotnıey jaxši sovukʻ bila*) ochoczo, z chęcią, dobrowolnie 140v°
ol (*ol, aning, alargay*) ów, ten, tenże 25r°, *passim*
ol- (*kʻéndi atʻašin olginča saχlama; χaçan oldi; vankʻta χaladżag boldu olginča; çaç olar kʻununa dira*) umierać 23r°, 67r°, 88v°
olaxlı mieszkanię Wołoszczyzny; zob. *Olaχ* „Nazwy etniczne i miejscowe”
olat (*olat zamanında bu sb[idag]dan kʻétχoialχ bérđilar*) pomór, zaraza, epidemia 92r°
olč- (*olčtuχ da hèsèblaydıχ ; olčtu 4 somtaši*) mierzyć; rozliczać, odmierzać 26r°, 61r°
olčov (*olčovda barča kʻumušu; 5 lot g[è]s kʻrakʻov olčovu*) miara (krakowska), waga, rozmiar 60r°
olčun- (*χaysi kʻi olčundu χolu ašira ayalarnıng dastıméntta; indżilar olčundu tarttı lot 5 da 23; bašta olčundu çna tepsı kʻonov kʻvarta liχtarlar*) zostać zmierzonym, zestawionym, policzonym 60r°, 78r°
oldur- (*ol itni babasnı oldururmèn*) zabijać 163r°
olöv (*olövda*) ołów 40r°
oltur-, *oltʻur-* (*ol tʻurdu stol artına; bir aylarınday olturdum; kʻosta χatunu oltorgan*) zasiadać za; przebywać, mieszkać 6v°, 36v°, 43r°, 129r°

- olt'organ* (*hali olt'organlar birlanmas sozlarında*) siedzący, przebywający, mieszkający, osadzony (w areszcie) 38v°
- olturyuz-* (*1 k'un olturyuzma uzaḡ tibina; ol zaman k'i olturyuzup édilar p[a]n grèsk'ònu aytip; 1 izbada barin olturyuzgay artix 1 jërda; tutturup ḡullarga olturyuzmaga anginča vjenžëndan čḡmagaymën*) osiedlać, rozmieszczać, osadzać (w areszcie) 121r°, 123v°, 148r°, 165v°
- olturmaḡ* (*k'ontënt boldu ḡardašimning t'obiašning olturmaḡiy usna da mënî barčadan volniy étî*) siedzenie, osadzenie (w areszcie) 174r°
- olu* (*oludan rast k'èlsa j̄apov čèk'man 1 tonluḡun d[è]r yagopk'a bėrgay; oludan rast k'èlsa k'i čèk'man j̄aparlar olu usna 1 tonluḡun d[è]r yagopk'ay bolgay*) zmarły, nieżywy 148v°, 149r°
- olum* (*olumundan songra; olumumay dingra; ḡiba bī olum ayīrgay; biy t'ėngri olum j̄ebėrsa pani hanuḡna usna*) śmierć, zgon 5r°, 24v°, 29r°, 29v°, 30v°, 33r°, 35v°, 50v°, 70v°, 88v°, 111v°, 129r°, 169v°
- ol-žè* (*ol-žè sozlar bila; da ol-žè sposob bila*) tenże, onże, ten sam, taki sam 85v°, 150r°
- omilit ét'-* (*da èk'sining bila omilit ét'k'ay*) zmylić kogo, wprowadzić w błąd 141v°
- omjėšk'an[je]* (*bèz omjėšk'an[ja] nēčik' [d]ayin tēz bolsa*) zwłoka, opóźnienie 176v°
- on* (*on altī ming igirmi nēčik' j̄azip mën; on k'èz artix da bar ètk'an išlarīy ḡaysin mën k'laman aytmaga*) dziesięć 163v°, *passim*
- ong-* (*bu j̄ërda ongmaga*) być lub stawać się prawym; uznawać za 163v°
- opal* (*bayramga dira opal uḡun 1-ar flo[ru] artix bėrgay; ḡatunung opalinda*) opał, materiał do opalania 56v°, 91r°
- opalat ét-* (*haynk'ò opalat ètsar*) opalać, ogrzewać pomieszczenie 53v°
- opalk'a* (*t'obol opalk'a k'obèl čardayta bolgan; opalk'a*) owalny koszyk z wikliny; kobiałka z sitowia lub tyka 76r°
- opatrit ét'-* (*bir nēma bila k'ėnsin opatrit ét'ma*) zaopatrywać w coś niezbędnego 80r°
- opatrnīy* (*opatrnīy bj̄ernat ulu ḡodžay oylu*) przezorny, przewidujący, ostrożny lub przewzisko 15r°
- opatrovat ét-* (*opatrovat ét'ip povinèn bolurmën*) doglądać, śledzić, zaopatrywać, opiekować się 107v°
- opçiy* (*k'op adamlarnīng alay opçiy nēčik' ovdagilarnīng p̄ričinasndan*) obcy, nieznanomy 140v°

opçenžoniy (bu vēçtan opçenžoniy koruniyir biylik 'ingizniņg dēk 'riti; opçenžoniy dir dēk 'ritiy biylik 'ingizniņg manga) obciążający; obciążony 143r°
opçovat ét- (*opçovat birgalarīna étman*) obcować, przebywać razem 163v°
opçenžliviy (bu dēk 'rit opçenžliviy dir manga; na opçenžliviy dir manga) ciężki do wykonania, dokuczliwy, męczący 136v°, 150r°
opēk 'a (*k 'i aldi k 'endi opēk 'asīna; vlasniy opēk 'a tušiyēdi pan ĵak 'ubga ĵardašina; opēk 'a da ustunga đir*) opieka, staranie, troska 56v°, 81r°, 97r°, 113v°
opēkaçça bol-, *opēk 'atsay bol-* [zam. *opēk '[ov]açça bol-*] (*opēkaçça bolgaylar*) opiekować się, mieć staranie, troszczyć się 43v°, 88r°
opēk 'un, *opjek 'un* (*sirotniy opēk 'unlar da; k 'i angar priydat ét 'k 'aylar 2 opēk 'un; nečik ' priyrodzoniy opēk 'unu ašira; bu-ž opēk 'un asira u njej zēznat ét 'k 'ay pani hanuχ[na]; opēk 'unlardan tamam barča zaplata*) opiekun, wychowawca; zaufany pełnomocnik; opiekun sądowy, zastępca prawny 5r°, 12r°, 25v°, 26r°, 27v°, 28r°, 33v°, 34r°, 37v°, 54r°, 54v°, 63v°, 74r°, 89v°, 90r°, 93r°, 96r°, 99r°, 102v°, 109r°, 109v°, 112v°, 116v°, 128r°, 131r°, 132r°, 142r°, 151v°, 152r°, 169v°
opēk 'unluχ (*alip k 'endina opēk 'unluχk 'a; opēk 'unluχtan anī volniy étarlar; k 'lamadi opēk 'unluχnu priyniat ét 'ma*) funkcja opiekuna, opieka, opiekuństwo 37v°, 80v°, 95r°
opēk 'unstvo, *opjek 'unstvo* (*volniy ét 'tilar ... opēk 'unstvodan; opjek 'unstvo*) opiekowanie się, dogłądanie, troska 12r°, 80v°, 128r°
opisaniy opisany, zapisany, wymieniony 5r°
opivat ét-, *opivat ét'-* (*ĵaysi çerograf bu turlu opivat ét 'iyir; goliy borç opivat ét 'iyir anīņ ēri usna; k 'imning usna zapis opivat étiyir bu turlu sk 'azovat étiyirbiz; mémrana opivat étiyir*) brzmieć, głosić, opiewać 90v°, 94v°, 139r°, 142r°, 158r°, 158v°, 159v°, 160r°
opliğaçiya zob. *obligaciya*
op[lit]at ét- (*t 'iχizliχlarin manga op[lit]at ét saylar*) oplatać 52v°
opovidaçça bol- (*pan ivašk 'o t 'orōsovič opovidaçça boldu; opovidaçça boliyirmēn biylik 'ingizniņg alniņa k 'i; pan t 'orōsovičlar opovidaçça boldular opēk 'unlarinda ĵarši uçmaχli đzanli zadik 'ning ženĵawsk 'inyning*) wypowiadać się, oświadczać, zeznawać 54r°, 65r°, 68r°, 68v°, 71v°, 117r°, 131r°, 157v°, 173v°, 175r°
opovidat ét-, *opovidat ét'-* (*opovidat étiyirmēn biylik 'ingizga; sumnjeniasiy tibina opovidat ét 'k 'ay; t 'orōsovičlar opovidat ét 'ip*) przedstawiać słowami, oznajmiać, oświadczać 51v°, 60v°, 93r°, 118v°, 137v°, 162r°
opovĵadanja ét'- (*opovĵadanja ét 'ma*) opowiadać, gawędzić 131r°

opraḡ (ton *opraḡ*; *opraḡ iuvma něčik' manga aniy da bēlgili ētiyirmēn*; ton *opraḡtan ɕnani ozga sprēntin tošak'ni do tēgoj*) bielizna pościelowa; pościel; sztuka odzieży 20v°, 53v°, 77r°, 160r°

oprava, oprayvay (*zak'lad bēрма ḡaysi 2000 fl[oru] usna oprava ētiyirmēn*; *ḡaysi ... fl[oru] uɕun oprava ēdti*; *day oprayvay ētti k'ēndi ov payiy ustunay*) ukształtowanie; osadzenie, umocowanie; zabezpieczenie, ubezpieczenie, rekojmia; rama, oprawa 46v°, 48v°, 50v°, 52v°

opravnīy (*altun bila opravnīy tašli bičaxlar*) oprawiony, ozdobiony 122v°

oprawovat ēt- (*angar opravovat ētiyir k'ēndining ovunung paylarīy usna*) zabezpieczać, ubezpieczać 35r°

oprayvay zob. *oprava*

opruč (*opruč somtaši bir k'itlik' zlotohlav*) z wyjątkiem, nie licząc, oprócz 47v°

opšit'iy (*rjadlar taystra opšit'iy tlumok' tēri ščotk'a*) obszty 76r°

opustit ēt- (*na dalšiy tirlik'ima anča opustit ētmama*) opuszczać, porzucać 173v°

oram (*ḡaysi bilak'i pravīey oramnī sibiryirlar*) ulica; droga, plac 122v°

oranli (*alay-oḡ oranli k'iš bila ristan bašḡa potšivat ētma pozvalat ēt'iyirbiz*) stosowny, odpowiedni; z umiarkowaniem 123r°

oransz ēt- (*k'i bēk' oransz ēt'iyirlar ḡaysi bilak'i pravīey oramnī sibiryirlar*; *bork'larin k'i oransz ētiyirlar hēm oransz k'iyiyirlar*) robić coś nieodpowiednim, nadmiernym, przesadzonym 122v°, 123r°

ordur- (*vēnēc ordurup*) (kazać) upleść, uwić 74r°

orēnk' (*iš ḡaysi k'i orēnk' bila bolup tur*; *orēnk'imīzga k'ora da ganonk'larimīzga k'ora*; *bu k'ristan orēnk'ina da dugul k'ristan joḡ ēsa dinsizlarning*; *ḡatunu dur pisak'li orēnk' bila*; *k'i ganonk'umuz da orēnk'imīz k'ristanlik' k'orguziyir*) 1. obyczaj, tradycja, porządek społeczny, 2. sakrament, Eucharystia 31r°, 31v°, 45r°, 69v°, 140v°, 141r°, 141v°, 161r°, 174r°, 175r°

orēnk'li (*panna k'ask'onu orēnk'li ališmaḡk'a*; *orēnk'li singarḡk'a*; *p[a]n andriyning nastuḡnani ḡabul ēt'ti k'ēndina orēnk'li ališmaḡk'a*) zwyczajowy, tradycyjny, formalny 41v°, 47v°, 89r°, 133v°, 145v°, 153r°, 167r°, 171r°

orēnk'siz (*k'i turijer orēnk'siz*) niezgodny z tradycją, nielegalny; bezprawnie 30v°

orhñjelōyn (*ḡač orhñjelōyn da ičina maštōc t'[vagan] 195 [=746]-inda jazilgan*) chwalebny, błogosławiony 65v°

ort (*4-ar fl[oru]-dan ort ēk'sik' ona alma*; *ol birar fl[oru] da birar ortnu k'i bēriliyēdi har hafta d[ē]r yagopk'a*) srebrna moneta 67r°, 159r°

orta (izba ortasında bolgan; ol murni çaysi k' i êk' sining ortasna turup dir; I juvurgan êsk' i ortası k' amça; jerga ét' iyirbiz ortamizga; nêda-k' olvê hêsêplar bar êdi êsa ortalarına; ruznost ortalarına k' êltirdim) środek, centrum; między, pomiędzy 5r°, 16r°, 28r°, 30r°, 40v°, 52r°, 53r°, 66r°, 70v°, 78r°, 78v°, 106r°, 116r°, 120r°, 128r°, 155r°

ortax (êk' imiz holub bila ortax toladim 130 fl]oru]; çzil fl]oru]nung faydasin çaysi k' i ortax bolsar êdi faydasin) wspólny; razem, wspólnie 53v°, 99r°

ortaxlç (1 k' oloverot šišlanmišk' a ortaxlç asvadur bila; 4 tarazu k' èbitning ortaxlç asvadur bila; 2 k' ilim êsk' i orta l p[a]n asvadur bila) wspólnota; wspólny; wspólnie, wespół, razem 2r°, 78v°

ortalix, *ortalç* (*ortalç* jêrda uzlaşmaga; k' i sovuk' bolgay ortalçta çz bila; k' i ortalix jerga çavça k' èsilgay; nè k' i olup tur ortalçta çaysi k' i g[ê]s bsag dir ušan alyšlanip tr ol k' êriga barma bolmas) 1. środowisko, wspólnota, środek 2. pośrednictwo, porozumienie, przyjaźń 3. wspólny 18r°, 99r°, 126r°, 146v°, 155v°, 160r°, 166r°

oruç (k' i hali oruçta; upévniat étiyirmên p[a]n bohanniy k' i alarniy çoygaymên oruçk' a k' irip; odložit ét' tilar ulu oruçk' a; alarning pisak' indan songra oruçk' a k' irip avalgi k' i çaynak' unnu bizim sêsiyada) post 105v°, 130r°, 147v°, 148r°, 168r°, 169r°

orun (k' êndining ornunay; t' ošak orun; çardž ét' k' aybiz aç opraxk' a da tošak' orunga; zuf tošag orun 2 pjerina; tošak' orun aç oprax) 1. miejsce, siedziba 2. tron 3. łozê, legowisko 10r°, 20v°, 41r°, 47v°, 135r°

os- (êgar mên êgar oylanlarim tutalim k' i bunda osup biz da barça spravamiz êgar alim satimim biylik' ingiz bila dir) rosnaç, wyrastaç, rozmnažaç się 161r°

osadzoniy (1 juzuk' ros içina altun ok' ruçliy osadzoniy) wysadzany, inkrustowany; osadzony 145r°

ôsgi pòk' rig (2 bitik' ôsgi pòk' rig) 'złoty pokrzyk', mandragora, ale raczej zamiast *Woskeporik* „Zbiór ciekawych, pouczających wiadomości” 60r°

osjadliy (igi osjadliy mên; jaçši osjadliy bu šayarda) zamieszkały, zakorzeniony, wrošniety 39r°, 51v°

osman (750 osman [ç]jaysi êtti tal[a]r 1618 da 3 ort; osmani ççtüy para bila 6 somtası 13 lot ban ççtüy sahi bila; 26500 osman sb[idag]sindan) osmańska jednostka monetarna, asper 42v°, 60r°, 92r°, 93v°, 98r°

osoba (joyari jazilgan osobalar; namjenoniy osobalar; hapjeyalarniy nêçik' švjeçk' iy osobalarni; pèvnijy osobalar ašira jaçši da hodnijy k' išilar ašira; k' op ruznijy

osobalar ašira étilyèdi) osoba, człowiek, postać 32r°, 65r°, 105r°, 133v°, 138r°, 144r°, 148v°, 160r°, 162v°, 163r°, 167r°
osoblivjey (a *osoblivjey talér tamyašy uçun*) a zwłaszcza, w szczególności 66v°
osondzonïy (*bu hadir iš tir osondzonïy*) osądzony, skazany 100r°
ostatni, ostatniy (*ostatni rat'adan; nëçik' ostatniy tēstamentim*) ostatni 88r°, 107r°
ostroh (*ostroh dasta*) 1. ostroga 2. bicz, bat 76r°
ostrohiši (*riād ĵugan ostrohiši; strēmēn tēmir ostrohiši udilo*) 1. namordnik dla bydła, 2. bicz 76r°
oščēp kopia, pika, oszczep 21v°
ošta (*ošta mēn; ošta ĵetišti vada ĵazilganïma k'ora*) oto, to jest to właśnie 46r°
ot' (*1 ĵazan ot' usna k'i ĵulanïyïrlar ovda*) ogień (ognisko, piec, kominek) 78v°
ot- (*s tīm bolga évēt k'i otmadī da karavannïy tozdu*) przechodzić, mijać; przenikać
nawskroś, przejmować, wzruszać 115v°
otajaxalī zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”
otk'az ét'-, otk'az ét- (*otk'az ét'ti ĵuĵovga do špitalga; dastimēt bila otk'az étk'an*)
sporządzać zapis (odpis), legat, testament 82r°, 82v°, 95r°
otk'ladovat ét'- (*otk'ladovat ét'iyirbiz bugundan 6 haftaga*) odkładać, przesuwac
w czasie 137r°, 143r°
otlaš (*bīy t'ēngrining da šayawat'iy otlāš; ĵaxši gišilar otlāš*) dzięki, przez,
z pomocą, za sprawą 30v°, 118r°
ot'mak' (*k'ēndi ot'mak'i usdunay*) chleb; środki na wyżywienie 29r°
odpadnut ét- (*bu spravadan odpadnut étk'ay*) odstępować, porzucać, rezygnować
z czego 176v°
otpravīt ét'-, otpravīt ét'- (*ol ĵatunu ovundan otpravīt étk'ay; ĵa ašīyga alīp otpravīt
ét'k'aylar; otpravīt ét'tilar ... barça nēmadan*) wysłać, odprawić, wyprosić (z
domu) 52v°, 105r°, 176r°
otpravjōnïy (*ant otpravjōnïy*) odprawiony, odbyty, złożony (o przysiędze) 143r°
otpravlaçça bol- (*bolmas anīng k'i akt otpravlaçça bolgay*) zostać dokonany,
zrealizowanym 133r°
otpravovaçça bol- (*prēz mus otpravovaçça bolmas*) zostać załatwionym,
przeprowadzonym, ; dokonywać, odzyskać swoje 142v°
otpravovan[ie] (*do otpravovanĵa bu išni*) dokonanie, zrealizowanie 139r°
otpravovat ét'-, otpravovat ét- (*d[ē]r awak otpravovat ét'k'ay; k'ēndi otpravovat
ētšar*) dokonywać, odprawiać, realizować 148v°

otprawičça bol- (*χaysi dostluχ nēčik´ biylik´ingizniņg alniņa otprawičça boldu; bsag k´unu bu turlu otprawičça bolgay*) odbywać się, realizować się 121r°, 173r°
otprawit ét´- zob. *otpravit ét´-*
otprawlat ét´- (*otprawlat ét´ma nēčik´ χardaši χznīņg bu spravada*) odprawiać, posyłać, delegować 138v°
otrimaniy (*çèrèmoniyalar jol bila bolup otrimaniy*) otrzymany, uzyskany 125v°.
Zob. też *otrimat ét-*
otrimat ét-, *otrimat ét´-*, *otrimat ét´-* (*otrimat étma; nēni otrimat ét´tilar; χoltχa ašira otri[m]at ét´ti; alay tēz otrimat étmaga*) otrzymać, uzyskać 41v°, 62r°, 94v°, 95r°, 116v°, 128v°, 150r°, 153r°–153v°, 176r°
otstēmpuyonç (*njey otstēmpuyonç džuvap ét´ti*) przerywając, rezygnując, odstępując od 124v°. Zob. też *otstupit ét-*
otstupit ét-, *ot´stupit ét-* (*toradan otstupit étmiyin aniņg k´i sb[idag] zarar bērilgay; otstupit étmiyin urjaddan; munda zaraz otstupit étmiyin podat ét´ti k´artk´a usna; ot´stupit étip avalgi jazovnu*) odstępować od, przestawać, rezygnować; odchodzić, porzucać 23v°, 29r°, 65r°, 71v°, 82r°, 87v°, 91r°, 94r°, 104r°, 113r°, 117r°, 127v°, 143v°, 159v°, 160r°, 161r°, 173r°. Zob. też *otstuplat ét´-*
otstuplat ét´- (*do[s]tluχtan otstuplat ét´iyir; mēn otstuplat ét´man χzdan; k´ēndi payin ol folvark´ta bolgan otstuplat ét´iyir; janīņa χalma da dosit étmaga da otstuplat étman bir turlu bu bolgan ištan*) odstępować, rezygnować, odchodzić, zrywać, porzucać 67v°, 124v°, 125r°, 150v°–151r°, 174r°. Zob. też *otstupit ét-*
otstupovat ét- (*otstupovat ét[i]yirlar; namniy otstupovat étman*) odstępować, rezygnować 31v°, 141r°. Zob. też *otstuplat ét´-*
ottrutit ét- (*bu 1 talēni ottrutit étk´aysiz*) odtrącać; potrącać, odliczać 39v°
otun, *ot´un* (*otunlarī g[ê]s da g[ê]s aliņgay; opalat ét´sar dostatok´ ot´un bila; ot´undan vēčindan*) polano, szczapa drewna 19v°, 53v°, 136r°
otunč, *ot´unč* (*otunč bērgan aχč[a]; sb[idag] turk´k´a otunč bērganlar; stīmbolda bērgan k´ēnsina otunč; otunč sk´ēst zamosčia juχovuna; 40 fl[oru] bērip ēdilar otunč mank´ērman babasna*) pożyczka, dług 30r°, 40v°, 44v°, 60v°, 68v°, 118v°, 167v°, 177r°
otuž (*otuž bunung k´i pričinalardan*) otóż, oto, tak właśnie 175v°
ov, *ov* (*ov povinēn bolgay k´ēndi sumptu bila aniņg k´i ovnu zbudovat ét´ma; at´asiņiņg ovina; tarlovsk´iy ov χatīna hēm atamizdan χalgan taš k´ēbit janīņa; k´i sumanī ivašēčk´ovsk´iy ov usna bolgan tas étk´ay; mēni da butun ovumnu*

çaryadı) dom, mieszkanie, siedziba; rodzina; domowy 3r°, 9v°, 40r°, 41v°, 43v°, 44r°, 52r°, 52v°, 61v°, 71r°, 76v°, 87v°, 89v°, 110r°, 121r°, 132v°, 143r°, 157v°, 160v°, 162v°, 163r°, 163v°, 166r°, 167r°, 169v°, 175r°

ova (*ova çzñing*) gospodarz; gospodyni 133r°

ovdagi (*ol da ovdagilar bu dur povinniylarıy; alay ovdagilarnıñ neçik' ol ıaxşı k'ışilarnıñ; ovdagilarnıñ priçinasndan*) z (tego) domu, miejscowy; domownik 122r°, 139v°, 140v°

ovéyas[i] (*zarar bolıyır ovéyasna*) pan domu, gospodarz 121v°

ovlan- (*k'ılamas édi zézvalat étma k'i ovlangiyeđi; dastur bérđilar ovlanma; k'i oylu ovlangandan songra 1 ĵil turup šahardan ççk'aylar ozga ĵari*) zakładać rodzinę, dom, żenić się, wychodzić zamaż 134r°, 147r°, 161r°

ovo (*ovo nêda bar édi ésa*) to, oto, tak 61v°

ovrat- (*bérilgay ustalarga k'im k'i oylanlarıy ovratsa; priynjat ét'k'aylar šk'olga k'i oylanlarnı ovratk'ay; šk'olga priyientiy bolgay oylanlarnıy ovratma; da šk'olga k'i oylanlarnı ovratk'ay*) uczyć, nauczać 90r°, 153v°, 154r°, 154v°

ovratmaç (*oylanlar ovratmaç vēçindan potreba boldu*) uczenie, nauka 98v°

ovšem (*iy ovš[ê]m çoyiyirbiz bu išning sk'utok'un k'êltirmaçk'a*) 1. tak, tak jest, oczywiście, naturalnie 2. wręcz przeciwnie, na odwrót 162r°, 176r°

ovuç (*nêçik' b[iy] t'engri k'endi ovuçu bila ççardi sovuk'nu ĵurak'imdan; k'i bizim aramızga da 1 ovuç žoyövurt arasına êk'sik' dugul dur*) dłoń, garść; garstka 139v°, 174r°

ovus (*2 ovus çapı*) owies 74v°

ovut (*bu turlu ovut çoyiyirbiz alar usna k'imlar k'i uçvalaga sprêçiviçça bolup*) kara, więzienie 123r°

owa (*k'i stavicca bolgaylar owa çzñing do sk'utk'u*) tamta, ona, rodzaj żeński polskiego zaimka ów

oy (*çolarbiz oy spravjedlivost biylik'ingizdan*) przyimek o 152v°

oyçizna (*vlasniy oyçiznama ĵebérgaylar; vlasniy oyçiznama ĵebérma*) ojczyzna, kraj rodzinny 51v°

oymaç naparstek 75r°

oyna- (*šalamaylar oynamagay*) grać 121r°

oysiroçalıy (*çalip oysiroçalıy uçmaçlı dżanlı éyamdan*) osierociały 142r°

ozga, ozgay (*da ozgay çardašlariniñ; ozga mamlak'attan; ozga k'ışilar ašira išlarin k'orma pan bohdan bila bašladı*) inny, ten drugi, obcy 30r°, 161r°, 172v°

oz[n]ayomit èt- (oz[n]ayomit èttilar mangay d[è]r vask'ogay nëçik' çardašinay)
zaznajamiać, zapoznawać, przedstawiać 43r°

P

paçèr (k'umuš paçèrlar; paçèr k'umuš mik'lašning bolgan dana 40) paciör, koral;
paciorek, ziarno rózańca 24v°, 78r°

padišahlχ zob. padšahlχ

padšah (učunçi zigmunt padšah zamanında; padšahdan; bitik'lar bila alay
padšahning aning biylik'ining nëçik' sènatorlarning alay duχovniy nëçik'
svjèck'iy da ni bir osobalarning) władca, król, sultan, car 117v°, 118r°,
167r°

padšahlχ, padišahlχ (k'i ol tiyirmanni padišahlχ; tutalim k'i hali padšahlχ tr)

1. należący do władcy, królewski 2. królewszczyzna, dobra ziemskie należące
do króla i przynoszące mu dochody 107r°, 161r°

pamjät (hanuz igi pamjatta bolup; pamjatta èdi) pamięć, wspomnienie 73v°, 83r°

pamjatat èt- (k'jetχòjalχ pamjatat ètip në turlu bu išta dèk'rit èdip èdilar 1605-ta
sjedjempjèr 6-sında) pamiętać, wspominać 167r°

pamjätniy zob. pamjèntniy

pamjèntniy, pamjèntniy, pamjètniy, pamjätniy (da pamjèntniy da bèrdilar; pamjètniy
da bèrdi; bèrdi pamjätniy) wynagrodzanie za koszty rozprawy sądowej;
opłata za wniesienie sprawy 31r°, 36r°, 39r°, 45r°, 45v°, 50r°, 52r°, 58v°, 62v°,
63r°, 72r°, 82r°, 86r°, 87r°, 87v°, 91r°, 93r°, 93v°, 96v°, 98v°, 102r°, 103r°,
106r°, 115r°, passim

pan (panè mik'laš; panè t'obiašu; panovjey mili; moyi lask'awi panovjey) pan
115v°, 162r°, 162v°, 164r°, passim

p[a]n k'rak'ovsk'iy (p[a]n k'rak'ovsk'iyga bèrilip èdi na budovanjey) kasztelan
krakowski 117v°

pançèrovjey (k'iči zindžil pançèrovjey) 1. pancerny, stanowiący pancierz lub
przeznaczony na pancierz 2. druciany, siatkowy, łańcuszkowy na kształt
pancerza 66r°

panna (zplodit èt'k'an χzin panna marjèni k'èndina orènk' bila singlarχk'a alip
tjir; χzjmnj panna zosk'a; panna bilk'a) panna, dziewczica 41v°, 111v°, 124r°,
133v°, 138v°, 139r°

panov (*bahir panov; 10 panov da 1 drušlak*) panew. duże metalowe naczynie do gotowania lub smażenia 21v°, 78r°, 78v°

pan[.]stvo (*a pan[.]stvo k'ëndina χaldīrmīyin*) państwo, pan i pani; grupa pań i panów 106r°

para I (*osmani çχtiy para bila 7 somtaši*) drobna moneta turecka, grosik 60r°

para II (*79 para ustašari χaralχ*) para, dwie sztuki 87r°

pardahlamaχ (*zufar pardahlamaχ uχun prask'a*) wykończanie, polerowanie, szlifowanie) 156v°

pargëndak (*pargëndak k'unu; pargëndak'lar alniina 1 haftada; 1 hafta pargëndak'alniina*) Ostatki, dzień przed Wielkim Postem 127r°, 127v°, 139v°. Zob. też *ulu pargëndak*

p'ark (*7-inçi p'ark k'irk*) sława, chwała; nauczanie; rozmowa 60r°

pašpay (*pašpay alt'un indžisi blay; altun pašpay; altun k'umuštan awal bašta 1 pašpay*) rodzaj czepca, złożony ubiór głowy kobiety ze wstęgami 23v°, 41r°, 65v°, 78r°

pay, paj, p'ay (*aχča paylariy; mulk' payindan; alay at'a payindan nečik' ana; k'iyovunnung payin; oylanlarimdan pay k'lasa*) część, udział; dział spadkowy; parcela 4r°, 12r°, 17r°, 25r°, 28r°, 53r°, 54r°, 55r°, 81r°, 119r°, 119v°, 146r°

pay ét- (*pay étilar ortalarinay*) dzielić, rozdzielać 42r°

paylaš- (*paylaštilar ortaylarinay; ortamizga paylaštix*) dzielić się 25r°, 61v°

paytaš- (*k'iy anar paytašsar*) mieć z kimś wspólną część, współuczestniczyć; przydzielać, wydzielać 21r°

payvant (*3 čiraxlχ tibi 1 payvant floru 6*) grube płótno; kapa (pod lichtarze) 76v°

pazg (*pazg urar alt'un čičak'lar blay*) barwy buraczkowej ? 8r°

pazman (*2 džuft pazman*) lamówka, galon 8r°, 60v°

pažgaman naczynie, święta misa, czara 8r°

pëč (*tëmir pëč ahziy*) piec 21v°

pëntra (*aval pëntrada*) górne mieszkalne piętro, szczyt, przygórek 19r°

përebudovat ét- (*përebudovat ét'tim*) przebudowywać 53r°

përejednat ét- (*k'i jana b[a]r[on] d[è]rni përejednat éttilar*) przejednać, przeciągać na swoją stronę; uzyskać przebaczenie 170v°

përeprosit ét- (*përeprosit étip uspok'oit étk'ay*) prosić, poprosić 176r°

përestat ét- (*t'apk'anīm usna përestat étip*) przestać, poprzestać na czym, przystawać na co 52v°

pèrèstèrèhat èt-, *pèrèstèrèhat èt'-* (*pèrèstèrèhat èt'ip k'i žòyòvurt arasına jaman plužit èt'magay*; *har birisi anıy pèrèstèrèhat ètk'ay stan malžènsk'iyga k'i bir zmaza bolmagay*) przestrzegać (przed tym, żeby), czuwać (nad tym, żeby) 163r°, 175r°
pèrèvèdiçca bol- (*na bèrdi pèrèvèdiçca bolma dobrovolnıey*) przeprowadzać się 150v°
pèrèvèdit èt'- (*t'èngri bilir ègar k'i pèrèvèdit èt'sa ustuma tora bila*) przeprowadzać kogo, przеносić 100r°
péroza (*2 juzuk' altun péroza*; *1 péroza juzuk'*) turkus 77v°, 145r°
pèrsona (*janında bolgan pèrsonalar*; *pospulstvovan tanglangan pèrsonalar*; *k'ètk'an karvan bila pèrsonalarnı naznaçıt èttılar*; *priypatriçça bolup pèrsonalarga hèm slušnøtk'a*) osoba (znacząca), indywiduum, osobistość 63v°, 64r°, 66r°, 79r°, 83r°, 87r°, 89r°, 91r°, 95r°, 98v°, 102r°, 112r°, 115r°, 148r°, 166v°, 169r°
pèrsonalitèr (*k'i jana pèrsonalitèr k'èndin çul undagay*) osobiście, we własnej osobie 170r°, 177v°
pèsaxpar (*tèk' 1 babadja pèsaxpar çatunu*; *k'iyovnung tonun pèsaxpar èltip din at'asına alyšlatk'ay*; *pèsaxpar toyga çolgan*) druhna 121r°, 121v°
pèvnıy. *pèvnıey*, *pèvna* (*da pèvna reç k'i*; *boldu pèvnıey stanovıenıey da k'ontrak't*; *pèvnıy k'onđiçiyalarnıng artndan*; *çaldıy borçlu pèvnıy borç*; *pèvnıy mèn k'i*; *pèvnıy vjadomost aldıç k'i*) 1. pewny (pewna, pewne), bezpieczny 2. pewien, niejaki 90v°, 175r°
pèvnè (*anıy bilirmèn pèvnè*) z pewnością 69v°, 70r°
pèvnøst (*iaçşı pèvnøst uçun*) pewność 83r°
pilnıy (*pilnıy staranıey ètma*) niezwłoczny, nagły, gorliwy, konieczny 66v°
pilnovat èt- (*pilnovat ètk'ay ègar t'orani ratušta ègar çuçta*) pilnować, strzec, doglądać 170v°
pisak' zob. *bısag*, *bsak'*
pisak'lı zob. *bsaglı*
pisak'lan- (*ozga pisak'lanmaga çax*; *t'èngri k'ènsına nasip èt'sa pisak'lanma*) zawierać małżeństwo 143r°. Por. *bısag*, *bsak'*
pisar (*šahar pisarınay*; *ayttılar pisarga priynjat ètma aktaga*; *k'sondz pisardan zapozvanıy*) pisarz, sekretarz 43v°, 164r°, 170r°
p'jedrvar, *pjedrvar*, *pjedırv[ar]* luty 5r°, 23r°, 27v°, 37r°, 43v°, 46v°, 49v°, 108r°, passim. Zob. też *fjedrvar*
pjerina (*tošag orun 2 pjerina*) pierzyna 20v°
plaç (*pan ivandan algan plaç çatına*) plac 61v°
plaga (*k'i plaganıng tibına podlèhnut èt'ip*) nieszczęście, cios, klęska, zaraza 142r°

plat (1 fl[oru] *plat nēmiç hēsēpi*) zapłata 34r°
plat bër- (sb[idag]dan *plat bērsalar çat'inina*) dawać zapłatę, płacić 18r°
plēnipotēnciya (*k'i plēnipotēnciyasīy bolgay; plēnipotēnciya alip; 1 plēnipotēnciyasī*
ioç çatununung do spravovanja; da dayin do t'ēgo 1 plēnipotēnciya ioç)
 pełnomocnictwo, plenipotencja 138v°, 139r°, 159v°, 160r°
plotk'a (*manga ulu ēgirlik' ētiyir k'i mēn k'op plotk'alar bila baviçça bolgaymēn;*
k'i mēn plotk'alardan ayirilgaymēn) plotka, nie sprawdzona kłamliwa
 ogłoska 172v°
plužit ēt- (*k'i žōyōvurt arasına jaman plužit ēt'magay hēm jaman prik'lad*
bolmagay) szerzyć się, rozwijać, popłacać 163r°
 [pol.] *po* (*po jednēmu bēzmanu vosk'u*) *po* 56v°
poborça *poborca* (ceł, podatków, opłat) 9r°
pobudovat ēt- (*k'i nēda anda pobudovat ētsalar*) budować, pobudować się 157r°
po çēnsçi częściowo 120r°
poçuvaçça bol- (*poçuvaçça bolup k'ēndi povinnostiumuzda; na išitip aniy bolur ēdi*
poçuvaçça bolma fik'iri bar ēdi ēsa rozorvat ētmaga) poczuwać się 82v°, 175v°
pod (*pod timžē aktēm; pod ton moçon; pod ton moçon njeynaruşayonç niy*) *pod*
 143v°, 164v°
podaniy (*podaniy kartk'ada bolgan; podaniy k'undiçiyalarin; ol bitik' usna podaniy;*
kartk'a usna podaniy panna sozk'aning p[a]n çaçk'önung çziyning) *podany*,
 przedstawiony, złożony 132r°, 140r°, 161r°, 161v°
podat ēt- (*bu turlu džuvap podat ētti kartk'a usna; podat ētti uç k'undiçiya; podat*
ēt'ti intērciza; na spisk'u podat ētsar; mēn nēçik' avaldan podat ētk'an
džuvaplarimni p[a]n grēsk'oga çarşi) przedstawić, okazać, złożyć 38v°, 51v°,
 53r°, 66v°, 90v°, 109v°, 111r°, 119r°, 128r°, 139r°, 142r°, 142v°, 145v°, 147r°,
 159v°, 172r°, 173v°, 174r°, 174v°, 175v°
podatok' (*ovnung podatok'larından utru*) podatek, danina 91r°
podbitiy, podbitiy (*şuba tulk'u blay podbitiy; boyosi bila podbitiy*) *podbity*,
 przyszyty od spodu 24r°, 60r°
poddaniy (*korol poddanilyarından*) *poddany*, chłop pańszczyźniany lub obywatel
 podległy terytorialnie władcy 117v°
podēšliy (*bolup podēšliy latalarında; k'i alar podēšliy k'işi bolup çaysi k'i*
ganonk'k'a çarşi ēdi) *podeszły* (o wieku) 109v°, 170v°
podklad (*podkladlar çzil tērilar bila; prostiy podkladlar*) *podkład*, *podkładka* (pod
 siodło ?) 76r°

podlèhnut ét'-, podlèhnut ét- (*plaganing tibina podlèhnut ét'ip; zèra mèn k'larmèn podlèhnut ètmaga biylik'ingizning š[a]yawat'iy tibina*) podlegać; ulegać 142r°, 161v°

podnèsit ét'- (*da k'èlgay ol sumaniy ...biylik'ingizga podnèsit ètma; bu suma bila barçasining alnina podnèsit ét'k'ay*) podejmować, podnieść (jakaś sumę) 108r°

podnijaçça bol- (*podnijaçça boldu k'ètma; podnijaçça boldu ol bitik'ni odoslat ét'tirma; podnijaçça boldu k'i barça d[a]lların ol baççaning ... hasil ètip zavidovat ét'k'ay*) ruszać do działania, podźwignąć się, zdecydować się 66v°, 71v°, 72r°, 156v°, 157v°

podpadnut ét'-, podpadnut' ét'- (*džurum tibina podpadnut ét'ti pan mik'laš; na džurumga podpadnut ét'ingiz*) podpadać (pod karę) 115r°, 115v°

podpisatsay bol- (*k'èndi çolu blay podpisatsay boldu*) podpisywać się 26r°

pod utraçëniem spravıy (pod ut[ra]çëniem tıy spravıy) pod groźbą przegrania (tej) sprawy 71v°, 127r°

pod vinon (bunu pod vinon 5 hrivna džurum tibina k'èltirgaylar) pod groźbą orzeczenia wina 104v°

podvoyvodziy (ivan podvoyvodziy) podwojewoda 43v°

pofolgovat ét'- (*dalši pofolgovat ét'k'aysiz manga*) dać trochę ulgi, odpoczynku 132v°

pofturiy (pofturiy çolıyirmèn) powtórnie, po raz drugi 108r°

pohrèb (çyardılar pohrèb bila džan ašina 70 fl[oru] da 20 hr[o]š sb[idag]; èrmèni pohrèbinda; 10-artalar bir pohrèbda sargawa[r]k'k'a heç išitmiyirbiz k'i bèrgaylar) pogrzeb 133r°, 167v°

pok'azaçça bol- (*pok'azaçça bolmas; èvèt pok'azaçça bolıyir k'i; pok'azaçça bol[i]yir k'i*) pokazywać się, okazywać się 70v°, 136v°, 175v°

pok'azaniy bol- (*pok'azaniy bolsa k'i*) zostać pokazanym, przedstawionym 127r°, 128r°

pok'azat ét'-, poyk'azat ét'- (*çol k'vitıy pok'azat ét'sa važniy bolmagay; pok'azat ét'ip k'èndina pèvniy gmaçlar uživanıeyga; pok'azat ètti mèmrana; alarnıng jazgan bitik'larıy bila pok'azat ètma biylik'ingiz alnina k'larmèn*) pokazać, okazać 43r°, 60v°, 66r°, 80r°, 90v°, 91v°, 158r°, 159v°, 160r°, 174r°

pok'azovat ét- (*har turlu joldan pok'azovat ét'iyir èdi; pok'azovat ètiyir bu iš rozırvaçça bolmas bolma; 1 slušniy nèma pok'azovat ètmas; strona aktor pok'azovat ètiyirlar rozèrvanıeycina bu zvıjonzèk'ina dalšiy malženstvoga*)

dać zobaczyć, wskazać; okazywać, uzewnętrzniać 67v°, 140v°, 146v°, 147r°, 175v°. Zob. też *pok´azat ét´*-

pok´azovatsa (ruznost pok´azovatsa bašladiy) pokazywać się, okazywać się 38r°

pok´ladat ét´- (*pok´ladat ét´ip day duḡovniy urjadnī nečik´ k´étḡōjalḡnī*) kłaść, rozpościerać; umieszczać, pokładać (nadzieję) 67v°

pok´onaniy (pok´onaniy storona) zwyciężony, pokonany 71v°

pok´ornıey (pok´ornıey ḡolarmēn biylik´ingizdan k´i) pokornie, uniżenie 142v°

pok´oy (pok´oyda zaḡovačsa bolgay; pok´oyda zaḡovaniy bolgay; k´i ... pok´oyda turgay; ašaya ḡaḡrada pok´oy bėrgay) 1. stan, w którym nie jest się w wojnie 2. pomieszczenie mieszkalne 51v°, 52r°, 37r°, 49v°, 53v°

pòk´rig (bitik´ ósgi pòk´rig) 1. pokrzyk, wilcza jagoda, belladona 2. mandragora 60r°. Zob. też *ósgi pok´rig*.

polavnik´ (polavnik´ uzun polavnik´) tkanina do nakrycia ławy, poduszka na ławę, poławnik 78r°

pol[è] zob. *na polu*

polk´ay (fortuḡ polk´ay blay) (mała) poła, dolna połowa odzieży, falbana 24v°

položēn[ie] zob. *za položēnıem*

polsk´iy (400 fl[or]i polsk´iy) polski 29v°

polst (1 bork´ polst kiš bila potšitiy) wyścielanie, miękkie podbicie 77v°

polubk´ay (k´umuš polubk´ay) 1. otok, otoczka 2. mała obręcz 8r°

pomk´nut ét´- (*tėrminđan ertasna pomk´nut ėttilar tėrminiy*) kazać (szybko) przesunąć 144r°

pomk´tut ét´- zam. *pomk´nut ét´*- (*bu ḡusustan bėrgan utru vada pomk´tut ėt´tilar dayin oručnung ėk´i haftasna k´i stawit ėt´k´ay*) pomknąć, szybko popędzić 148r°

pomjenonıy, pomienonıy (tėk´ ioyari pomjenonıy dėk´riřk´a k´ora; pan ohan ioyari pomjenonıy išitip aytti k´i; pomjenonıy pan šimk´ó aksėnt oylu; pomjenonıy pani hanuḡnaga; pomjenonıy k´irk´orga) wymieniony, wspomniany 167r°, 168r°, 168v°, 169v°

pomoč, pomoč (na pomoč; k´ėndi išinda bolma ėdi na pomoč alma; da prėčča bir pomoč´a k´ėndilarına bolmagay) pomoc, wspomnienie 29r°, 127r°, 167r°

pomova (golıy pomova bila; golıy pomovam bila) pomówienie, zarzucenie, niesłuszne oskarżenie 69v°

pončox (pončox dżianiy; 1 dżuft pončox tiftik´ buřnatniy) pończocha; sukienne spodnie 76r°, 77v°

ponjewaž, ponjewaž, ponèvaž (*ponjewaž slušnïy pričinalarnïng artïndan; ponjewaž k'ï ol ħardašïndan songra spadok' alip; ponjewaž bu mèmranik' opivat ètiyir èri usna; ponjewaž p[a]n holub awtèntik' pok'azovat ètmas*) *poniewaž*, gdyž 51v°, 56v°, 70r°, 121r°, 123r°, 125r°, 125v°, 126r°, 127r°, 132v°, 136v°, 146v°, 158r°, 159v°, 161v°, *passim*

popèrésniçay (*bir sirmay popèrésniçay*) *napiersnik*, górna część fartucha 24r°

poprav[a] *zob. dla popravï*

popravit èt' - (ant bila popravit èt'k'aysiz) *poprawić, naprawić* 137r°

poprawk'a, popravk'a (*ov poprawk'asi; nè da poprawk'a potreba bolsa; barça poprav[k'] alarïnda uludan k'içiga dira*) *poprawka; naprawa* 53v°, 91r°, 156v°, 157r°, 166v°

popruy (*lit'va çerti popruylar; dasta popruy; popruy niçianïy; popruy k'rèménèçk'iy; turk' popruyu çatïrğa; popruylar k'liyonïy da ruk'awïça*) *popręg, szeroki pas podtrzymujący siodło lub kulbakę* 75r°, 75v°, 76r°, 76v°

porjadok' (èt'k'aylar porjadok' alar bila spulnïey; porjadok' k'èndi jaħši baçènjamda da jaħši fik'irimda) *porządek, ład* 120r°, 142r°

poroħovniça (*hèm jan poroħovniça; poroħovniça dana; ħaptïrha poroħovniça jançïy bëlbah*) *prochownica* 75v°, 76r°

portiygal (*nè 1 klènort da ni 1 portiygal asmagaylar*) *portugal, złota moneta* 122v°

porvatsa bol- (*porvatsa boldu ustuna; biçayla porvatsa boldu ustuma*) *zerwać się gwałtownie, rzucić się na kogo* 36r°, 36v°

posèsiya (*posèsiyaga jebërma; posèsiyada tutsar; posèsiyadan çïyma k'içi ahaç*)

1. *władanie, posiadanie*
2. *posiadłość, dom, majątek ziemski, parcela* 46v°, 49v°, 52r°, 52v°, 58v°

poslanèç (*poslanèçi k'ètiyèdi; ol poslanèç zadik'ning*) *posłaniec, wysłannik* 84r°, 84v°

posluha (*jaħši posluhalarïn; ozga posluhalar*) *posługa, usługa, służba* 40v°, 48v°

poslušèn (*ay ħayda k'ï k'lamagay poslušèn bolup barma*) *posłuszny, pokorny* 128v°

posoztaliy *zob. pozostaliy*

pospolitïy (*pospolitïy k'išïning arasïna; pèvnïy osobalar pospolitïy k'išïdan k'ordular; k'ètħoïalç zèzvat èt'ip pospolitïynïy; za jèdnègo pospolitïy arasïna; ahalar arasïna da pospolitïy arasïna*) 1. *pospolity, zwykły, zwyczajny* 2. *należący do pospólstwa* 38r°, 38v°, 44r°, 67r°, 74r°, 104r°, 114r°, 114v°, 118r°, 120r°, 162r°, 163r°, 163v°, 169r°, 176v°

pospulstvo, pospulstvo (*barça pospulstvo; butun pospulstvo; zadat èt'tilar pospulstwodan tanglangan pèrsonalar k'i; ayalar arasïna da pospulstvo*)

- arasīna*) zgromadzenie, rzesza ludzka, tłum; gmin, pospólstwo 66v°, 115r°, 119v°, 168r°
- postanoviçça bol-* (*postanoviçça bolur ésa priymovat étma uçun; nè da postanoviçça bolumsa ahalar arasīna da pospolitīy arasīna*) postanawiać, być postanowionym 168r°, 169r°
- postanoviçça bol-* (*postanoviçça bolur ésa priymovat étmaç uçun; nè da postanoviçça bolunsa ahalar arasīna da pospolitīy arasīna*) powziąć decyzję, postanowić, zdecydować się 168r°, 169r°
- postanovit ét-* (*postanovit ét'tilar bu turlu k'i; postanovit éttilar alarning ortaxlxlari çovrasīna; pospolitīy bila bunda postanovit étip siz*) postanowić, zdecydować 30r°, 112v°, 120r°, 120v°, 162r°
- postanovijenè, postanovijena, postanovijenja* (*dayiy statèçnijey postanovijenè 2 jandan étk'aybiz; postanovijenja xaysi k'i k'ahanalx hém k'ëtçòjalx etti; postanovjenalarīna k'ora*) postanowienie; decyzje, uchwały 54v°, 114r°, 137r°, 138r°, 148r°, 148v°
- postanovijenje ét'-* (*bu turlu postanovijenje ét'tilar*) podejmować postanowienie, decyzję 104r°
- postronk' (témir lémèš postronk' šlèy k'onopnīy)* postronek 75v°
- postup* (*barça ozga postuplariy némadan k'élmas*) 1. ruch do przodu, postęp 2. czyn, uczynek, postępek 123r°
- postupit' ét-, postupit' ét'-, postupit' éd-* (*zgléndèm tēho postupit' ét'iyirbiz; na k'ëtçòjalx anīng luç'ostu uçun postupit' éttilar; jaxsi kolundan postupit' ét'ti vank' špitalina; na postupit' éttilar k'éndina har hafta jurgélt*) 1. postępować, kroczyć 2. poczynać sobie, sprawować się 3. dodawać, więcej płacić 3r°, 18r°, 51r°, 53r°, 62r°, 88r°, 103r°, 129r°, 149r°, 159r°, 166v°, 170v°, 176v°, 177r°
- postupok' (da ol barça postupok'larniy umorit ét'iyirbiz; dalšiy postupok'k'a priyustupit' ét'k'aylar k'i stawit' ét'k'ay dalšiy postupok'k'a sb[idag] juçovga; dalšiy postupok'k'a priymusit' ét'k'aysiz; njeyrondnīy išlarīna da postupok'larīna bolušman; barça prawniy postupok'lardan volnīy étiyirbiz)* 1. czyn, czynność, postępowanie 2. postęp, wyższy stopień, krok, etap 95v°, 125v°, 132v°, 133r°, 138r°, 138v°, 141v°, 143r°, 163v°
- postupovat' ét'-* (*t'ora bila post étmiyin; nè ozga turlu postupovat' étar édim k'i babas d[ét]r xaçadur postupovat' ét'k'ay nēçik' t'ora k'orguzsa; srovjey postupovat'*

ét'ma) postępować (zgodnie z), obchodzić się (z kim lub czym) 19v°, 31r°, 125r°, 154r°, 160r°, 174r°

posvark'a (*alay posvark'alar da sozlar*) spór, sprzeczka, kłótnia 140v°

pošanovat ét- (*da pošanovat étmiyin; bilman nè duş bila k'èlip mèni rîsvayladî da pošanovat étmiyin nè garkîmni nè hormatimni ðer bila barabar étti*) szanować, poważać, cenić 162v°, 163v°

poševk'a (*poševk'alar*) poszewka, powłoczka 145r°

poşva, poşvay (*çvêlêx poşvay; poşva aḡ k'étanlar*) poszwa 24v°, 78r°

potêmu (*zamanda pot'êmu dugul ulu k'unlar*) dlatego; po tym 131r°

potîm potem, następnie 5v°

potk'at ét-, potk'at et'- (*mènim ovumnu potk'at ét'ti njeysluşnjej; na oylannîy dèspêk't potk'at êtar êdi*) spotkać, natknąć się; stać się udziałem 70v°, 124v°

potočnîy bieżący, codzienny 1r°

potomnîy potomny, należący do przyszłego pokolenia 45v°. Zob. też *naypotomnîy* 45v°

potomok', potomk'o, putomok', potopok' (*potomok'larîmdan; t'umannîng putomok' bolmasa; bizim potomk'olarimiz; stêck'önung potomok'larîning sumasîy; manga ða mènîm potomok'larîma bolgay*) potomek 12r°, 15r°, 29v°, 31v°, 40r°, 46r°, 51r°, 72r°, 79r°, 87v°, 93r°, 93v°, 99r°, 106r°, 108r°, 111r°, 112r°, 116r°, 116v°, 119v°, 136r°, 164v°, 165v°

potomstvo, pot'omstvo (*pot'omstvosundan songra; da ni anîng potomstvolarîndan hêç spadok' upominaçça bolmîsarlar; k'ëndîlarin da pot'omstvolarîn da vječnîmi çasîy k'vitovat êttîlar*) potomstwo, potomkowie, synowie i córki 29r°, 44r°, 54v°, 72r°, 98v°, 112r°, 128r°, 171v°

potpadat ét- (*k'i birdan potpadat êtk'ay bêz žadnêgo milosjerdza*) narażać się na co, ścigać na siebie 176v°

potpis (*ol potpislarîy bila*) podpis, imię ojca, nazwisko napisane własnoręcznie 163v°

potpisaçça bol- (*boş çayît usna potpisaçça bolup êdi; potpisaçça bolduḡ bu ðazov ti[b]ji; bu turlu potpisaçça bolup êdi nêmiç t'vaganînda*) podpisywać się własnoręcznie, napisać swoje imię, nazwisko, imię ojca, pseudonim 158r°, 160v°

potrêba, potrêbay (*vêdlê potrêbîy; barça potrêbaysîn korgay; vank'potrêbalarîna; rêçpospolitîyning potrêbasîna k'êtk'ay stîmbolga; barça îşlarda da barça spulnîy potrêbalarga*) 1. potrzeba, konieczność, niezbędność 2. krytyczne

położenie 3. trzeba, należy 26r°, 32v°, 33r°, 51v°, 53v°, 63v°, 65r°, 66v°, 91r°, 92v°, 98v°, 115r°, 127v°, 130r°, 138v°, 148v°, 151r°, 160r°, 161v°

potrèbnïy, potrèbnïey (potrèbnïey dir; èrmèni tòrasïna potrèbnïy toraga voytk'a dugul) 1. potrzebny, konieczny, niezbędny, 2. na żądanie, za opłatą (w sądzie) 101v°, 141r°

potrèbovat èt- (potrèbovat ètsa; potrèbovat ètsalar) potrzebować, odczuwać potrzebę 18r°, 90r°

potstarostiy (sèmèšovsk'iy potstarostiygay) podstarości 9r°

potšit'iy (tiyin bla potšit'iy; boyoz bila potšit'iy; aχ aslar bila potšit'iy; 1 bork' polst kis bila potšit'iy) z przyszytą podszewką, podbiciem, futrem 60r°, 77r°, 77v°, 132r°

potšivat èt'- (nè at'las bila nè adamašk'a bila potšivat èt'magaylar) przyszywać podszewkę, podbicie, futro 122r°

potvèrdit èt-, potvèrdit èt'- (potvèrdit ètk'ay; potvèrdit èt'ti; baylap da potvèrdit èt'ip) potwierdzać 34v°, 83r°, 173r°. Zob. też *potvèržat èt-potvèrdžèniy* zob. *potvïèrdžonïy*

potvèržat èt- (potvèržat ètiyir k'i) potwierdzać 176r°. Zob. też *potvèrdit èt-potvïèrdžonïy, potvèrdžèniy (k'ahanalχ ašïra potvïèrdžonïy nšanni tilk'o eng ulu bu dur; potvèrdžèniy bitik'ni)* potwierdzony, polecony 34v°, 174v°

povinèn (nè povinèn dir; povinèn bolsam džuvap bërma; povinèn dugul d[è]r χaçadur džuvap bërma; povinèn siz bërma) mający obowiązek, pozostający pod przymusem 40r°, 56v°, 158v°

povinèn bol- (povinèn boldum barma ratušk'a; povinèn bolgaylar spulnïey tolama; bayramdan bayramga povinèn bolgay; tèk' barçada povinèn bolgay dosit ètma dèk'riimïzga k'ora; povinèn bolurlar ĵarim da ĵarim k'oturma) być powinnym, zobowiązany 5r°, 18r°, 35v°, 36r°, 39r°, 54r°, 61r°, 67r°, 72r°, 79r°, 79v°, 86v°, 91r°, 105r°, 109v°, 116r°, 118v°, 123r°, 129v°, 151r°, 167r°, 173v°, 176r°, 176v°

povinnïy (da ovdagilar bu dur povinnïylarïy; povinnïylarïy bila; p[a]n ovanès χaçadur oylu olaχtan botšanli povinnïy pan bohdannïng donavak' oylu) powinowaty. kuzyn; swojak, domownik 122r°, 140r°

[pol.] *povinnosç (k'toriχ povinnosç davaç)* obowiązek, zobowiązanie 56v°

povinnost[i] (k'èndi povinnostïumuzda; žamgöçnung povinnostu; k'ristan povinnostuna k'ora; k'èndi povinnostunguzga ... priymusit èt'k'aysiz) powinność; obowiązki, zobowiązania 82v°, 112v°, 121r°, 141v°

povinaçtv[o] (zğlondèm povinaçtva χatunu vēçindan) powinowactwo 98r°

povinovat[iy] (nëçik' *povinovat[iy]*) ten, kto jest spowinowacony 50v°
povolnost (*alay datok' bila nëçik' barça povolnostlar da dosit ètmaga nëçik' tiyasi dīr*) uległość, podporządkowanie się, zobowiązanie 160v°
poykazarat èt- zob. *pok'azat èt-*
pozostalīy, posoztalīy (*atamīzdan da anamīzdan songra pozostalīy dobralār; pani hosk'a posoztalīy sīngariy uçmaçlı dżanlı grèsk'ònung zadik' oylu*) pozostaliy 61v°, 142r°
pozov (*nè bir pozov nè bir toraga barma; ustuma pozov çoyup turlar k'i; nè turlu awalgi pozov dabraçça boldu; hali pozovum artīndan turup tur; avalgi pozovda da pozvaniy boldu*) pozew, wezwanie sadowe 44v°, 67v°, 99v°, 162r°, 171v°, 172r°, 173v°, 177v°
pozovsuz (*2 janda pozovsuz turgaylar*) bez pozwu 47r°, 71r°, 100r°
pozvalat èt'- (*barçamiz spulnīey jōyarigi j̄azovga pozvalat ètiyirbiz; potšivat ètma pozvalat ètiyirbiz; pozvalat èt'madi da ni songra da ol igit barmaga; pozvalat ètiyir angar... volniy mjèšk'anīey ovuna*) pozwalac, zezwalać, odstępowac (do zamieszkania) 123r°, 143r°, 169r°, 169v°
pozvaniy (nëçik' *pozvaniyning dżuvaplarin; alay-oç pozvaniy pan grèsk'ò*) pozwany, wezwany na rozprawę 175v°, 176v°
pozvat èt-, pozvat èt'- (*pozvat èt'sam otstupit èt'miyin toradan; dayin do tège 2 k'èz pozvat èttilar k'èndin k'lamadi turma*) pozywac (do sądu) 94r°, 170v°
pozvat èt'tir- (*pozvat èt'tirdi çziy vēçindan*) kazać (polecić) pozwac (do sądu) 157v°
pozvolēnīe, pozvolēnīa (*ivask'ò çatunun pozvolēnīesi bila; ol pozvolēnīa uçun sb[idag] dadžarga 60 fl[oru] bēradžag boldu bsagga barmiyin çoygay k'ètçōjalçta*) pozwolenie, zezwolenie 90v°, 171r°
pozvolit èt- pozvolit èt'- (*k'i pozvolit ètk'aylar pan ohanga alma pan andriyning çzīn; k'i pan norsēsning çzīn pozvolit ètk'aylar pomīenoniy k'irk'orga bu dur nšan alyšlatma; çaysi çardž uçun pozvolit ètti; nēga pan jakub pozvolit ètmas*) pozwalac, zezwalać, dopuszczac, zgadzac się, umożliwiac 39v°, 54v°, 64v°, 79v°, 106r°, 120r°, 130r°, 130v°, 136v°, 137r°, 138v°, 152r°, 160r°, 167r°, 168r°, 168v°, 169r°, 171r°, 176r°
požitok' (*vank' ičina bolgan baççanīng požitok'u; požitok'u bila bunung k'ibik' špital bila vank'niy opatrovat èt'k'aysiz; sumadan nëçik' požitok'larīndan; bu 1000 fl[oru]nung požitok'undan çayil boldu bërma*) dochód; przychód; zysk; odsetki 103r°–103v°, 108r°, 148v°, 165r°
poživjenīey (*na poživjenīey fajirlarga*) pożywienie, żywność, jedzenie 103v°

praça, praçay (mènim praçam uçun prèçça manga biylik'ingiz 1 nahoroda ét'k'aysiz; praçaymnıy lutovat étma) praca, trud, zarobek 66v°
prask'a (zuflar pardahlamağ uçun prask'a) mała prasa (do polerowania) 156v°
prasla (k'i angar priypustit ét'k'aylar 1 prasla usna jer azbarga vank' ovuna) przekupień soli, zasalacz; warzelnia 156v°
pravday, prawda (pravday jez; moşondzovıy prawda) przybór stołowy z metalu, na który stawiano gorące naczynia 21v°, 78v°
pravèm bożim (zgodnie z) Boskim prawem 146r°
pravıey (çaysi bilak'i pravıey oramnı sibiriylar) bezpośrednio, wprost; prawie, omal 122v°
pravnıey (k'vitovat ét'ma pravnıey; pravnıey domahaçça bolgay; pravnıey d[ê]r çaçadurnu k'vitovat ét'maga vèdle potrèbıy zamanında) zgodnie z prawem, legalnie 87r°, 146v°, 151r°
pravdživıy (sluşnıy da pravdživıy soz uçun obraziçça bolma) rzeczywisty, realny, prawdziwy 162v°
prawnıy (bu sprawadan da barça prawnıy postupok'lardan volnıy étiyirbiz; obrona alay prawnıy nèçik' nıeyprawnıy) prawny; prawniczy 163v°, 167r°
prav[o] (vèdlè prava pri[.]padat ét'iyir) prawo, kanon; sąd 97v°
prèçça, prèççè, prèçsa (mènim prèççam uçun prèçça manga; ay başçışlarnıy prèçça almadılar k'èri k'èltirdi oylan; mèn prèççè k'lasa hèç sovuk'um ioy édi k'ènsina çarşı; biylik'ingiz manga prèçça nak'azat ét'tingiz alarnıng ovuna barmaga) inaczej, jednakże, w przeciwnym razie; sprzeciw 66v°, 124v°, 139v°, 141v°, 167r°
prèççıeyvziencıey, prèççıeyvzèncıey (k'i k'èndi prèççıeyvzèncıeysindan vaz gèçmas igit; k'èndi prèççıeyvziencıeysin ét'iyir) przedsięwzięcie, poczynanie 89r°, 124r°
prèk'onat ét'- (prèk'onat ét'madı) przekonywać 147r°
prèçk'azat ét- (t'umanga prèçk'azat éttilar k'i) dawać przestrożę, przykazywać, napominać 36v°
prèçvalaçsa bol- (prèçvalaçsa bolıyır ustuma mènim) przechwalać się 51v°
prèmova ét- (bu turlu prèmova étti) wygłaszać mowę, przemawiać 162r°
prènagabodnja (prènagabodnja başça) nagabywanie, zaczepianie, zaczepki 40r°.
 Zob. też *prıynagabanıy*
prènèsit ét'- (prènèsit ét'ma ratuşk'a aktalarga barmıyın pisak'k'a pan vartan) przenosić 167r°

prèntk'iy (anīng *prèntk'iy k'èčk'anīg bu dunjadan zak'ročit èt'ti*) prędko, szybko 61v°
prèntk'ò (*k'i bulay prèntk'ò znagla bir nèča k'unng ičina*) prędko, szybko 132v°
prèpovidat èt'- (*žalimni prèpovidat èt'tim; gilèyim da prèpovidat èt'tim; anda-ž 2 vjèrnij prèpovidat èttilar pan ivanga*) przewidywać, przepowiadać, wróżyć 70v°, 71r°, 170r°
prèprosit èt- (*da prèprosit èttiχ*) przeproszać, prosić o przebaczenie 175v°
prèstat èt- (*k'i anīng usna prèstat ètk'aylar; natènčas χaysi dèk'rit 2 janda prèstat èt'ti*) przystać na co, zgodzić się 53v°, 86v°, 138r°. Zob. też *prèstawat èt-*
prèstawat èt- (*jalyzilarij èk'i strona bahlap dostluχnu prèstawat ètma da χalma anīng usna k'lamaslar*) przystawać na co, zgadzać się; świadczyć sobie 173r°.
 Zob. też *prèstat èt-*
prèvinit èt'- (*prèvinit èt'sa 20 hrivna džurumun alma*) zawinić; ponosić winę 123v°
prèviniçça bol- (*p[a]n bohđanga prèviniçça boldu χaysining jolon k'orduχ da prèprosit èttiχ*) przyznawać się do winy 175v°
prèz I (*zaχovaçça boldu bu iš prèz dèk'rit; prèz to ziyān bolijir; prèz dèk'rit k'ètk'ay; prèz mus otpravovaçça bolmas; prèz njejdbaloš k'èndi ovundan ot tušk'ay*) skutkiem, dzięki, z powodu; przez 125r°, 142v°, 157v°, 164r°
prèz II (*prèz žadnīχ slušnīχ pričīn*) bez (czego) 141r°
prèzdriņejey (*biy t'èngrining prèzdriņejey sindan da 1 janning jaxši sovuk'undan boldu*) przewidywanie, opatrność 176r°
prèzisk'at èt'- (*at'asīning šayawat'in prèzisk'at èt'maga bolmadī*) uzyskiwać, zdobywać 89v°
pričīna, pričīnay, pričīna, pričīnay, pričīça (*kop turlu pričīnay; bu pričīnadan bolman; bu pričīnanīng artīndan; uznat èt'k'ay tora ol pričīnalarnij; pričīna k'orulmas bu išta; prèz žadnīχ slušnīχ pričīn ayīrilmaga*) przyczyna, powód; interwencja, wstawiennictwo 10r°, 51v°, 64v°, 67v°, 68r°, 68v°, 69v°, 70r°, 71r°, 89v°, 97v°, 101r°, 125v°, 137v°, 139v°, 140r°, 141r°, 142r°, 143v°, 152r°, 174r°, 174v°, 175v°
priobiçat èt- (*priobiçat ètiχ; priobiçat èdti*) obiecywać, przyobieczać 40r°, 45v°
pripadok', pripadok' (*pripadok'lar dugul k'isizing ustunguzga k'èlip tir; njejščènsnīj pripadok' χaysidan hanuz do k'onça χutulmiyirmèn; xačan ol njejščènsnīj priypadok' boldu*) przypadek, pojedynczy wypadek 173v°, 174r°, 175v°
pripozvat èt- (*mèni pripozvat ètsalar*) pozywać (do sądu), wytaczać proces 52v°
pririk'at èt'- (*pririk'at èt'ip biri birimiz uğun*) przyrzekać, obiecywać 94r°

pristavat ét-, pristawat ét- (ol pristawat étip bu įoyarigi įazilgan spravaga odstupit étti; pristavat étip zapisinay k'éndining) zgodzać się, aprobować 15r°, 39r°
priymat ét[t]- (priymat édti anın k'i dobronu) przyjmować 50v°
prizvolit ét'-, pri[.]zvolit ét- (prizvolit ét'ti; pri[.]zvolit éttti) zezwolić, dopuścić 7r°, 91r°
pričiča zob. *pričina*
pričina zob. *pričina*
pričinasiz (pričinasiz ħznıng k'lamamaıından bu baıni ħoyup édilar) bez przyczyny, bez powodu 153v°
prık'lad, priyk'lad (hém įaman prık'lad bolmagay; da ni įaman priyk'lad da žoyovurt arasna bërma k'laman) przykład 141r°, 163r°
prımušonıy (prımušonıy dugul) zmuszony, przymuszony 69r°. Zob. też *prımušat ét-*
prıpatrovaçça bol-, priyp[a]travaçça bol- (prıpatrovaçça bolup k'étxójalı aktalarda; priyp[a]travaçça bolıyir) przyglądać się, rozpatrywać, badać 114r°, 140v°
prıstat ét'- (haynk'onung usna prıstat ét'ti) zgodzać się, przystawać na co 54r°
prıstoyrıy (slušnıy da prıstoyrıy t'engrıga) godny, właściwy, stosowny 108r°, 120r°
prıstuh (prıstuh puslisk'a) rzemień dociągający siodło ? 76v°
prıstupit ét'-, priystupit (ilgari prıstupit ét'mıyın bir dzalga; s[ur]p įuıovga prıstupit ét'ma; do dalšíy postupok'k'a priystupit ét'k'aylar) podchodzić do, przystępować, rozpoczynać 103v°, 123v°, 125r°
prıšsluıaçça bol- (prıšsluıaçça bolup 2 įanıng galadžilarına da igi uvažit étip) przysłuchiwać się 175v°
prıy (prıy tastamėncıey; prıy k'vıçıey) przy, w związku z 114v°, 144v°
prıybit ét-, priybit ét'- (bu ak'tk'a priybit étma; priybit étk'aylar) przybywać; dodać, dołączyć 71r°, 170r°
prıy čım przy czym; (*ni prıy čım; da ni prıy čım ħalmadi*) nic; bez związku, nie na miejscu, bez sensu 146r°
priyčınnıy (priyčınnıy bıtik') wstawienniczy, interwencyjny, polecający 146r°
prıydat ét'- (k'i angar prıydat ét'k'aylar 2 opėk'un) dodać, przydzielić 89v°
priyhoda (anıng priyhodasına) przygoda ? 65r°
priyiatėl, priyatėl, prijatėl (prijatėllar aşıra; nečık priyiatėli; k'ėndi priyatėllarıy bila turup; k'ėnsi t'engrıdan naznačonıy priyiatėlima) przyjaciel, druh 5r°, 42v°, 64r°, 69v°, 81v°, 86v°, 89r°, 132v°, 133r°, 139r°, 140v°, 152r°, 152v°, 153v°, 155r°, 175v°

priyentiy bol-, *priyentiy* (*priyentiy bolgay oylanlarniy ovratma*; *priyentiy bolgay ak'talarinay*; *vdženčnıey priyentiy boldu*) zostać przyjętym 86r°, 87r°, 87v°, 94v°, 95r°, 103r°, 109v°, 140v°, 154r°

priyk'lad zob. *prik'lad*

priyilaçça bol- (*p[an] holub d[er] xaçadurga xaršina priyilaçça bolup*) przychylać się do czego 147r°

priyiliçça bol- (*priyiliçça bolup avalgi podaniy kartk'alarına p[an] yagopšaning seçovlu xolub k'etxòjalxtan k'i*; *priyiliçça bolup ganonk'larga hèm zviçaylarga*) przychylać się, odnosić się pozytywnie, popierać 154v°, 176v°

priymovat et- (*priymovat etmagaybiz jat k'işiların ortamızga ozga mamlak'attan*) przyjmować 161r°

priymovat etmaç (*ortamızda nê stanovienja bar priymovat etmaç uçun ja etmamax uçun jat k'işilarni*) przyjmowanie, przyjęcie 168r°, 168v°

priymusit et'- (*postupok'k'a priymusit et'k'aysiz*) przymusić, zmusić 141v°. Zob. też *priymuşat et-*

priymuşat et- (*k'endi priymuşat etmagaylar k'uç bila*) przymuszać, skłaniać siłą 159r°

priymuşen[ja] (*xorçudan da priymuşenjadan*; *priymuşen[ja]dan dugul*) przymus, zmuszenie 81v°, 143r°

priynagabaniy bol- (*priynagabaniy bolsa*) być nagabywanym 91r°. Zob. też *prénagabodnja*

priynalëžit et'- (*k'imga priynalëžit et'sa*; *oyluna priynalëžit et'ar edi*) należeć do kogo, przynależeć 64v°, 84r°, 109r°

priyniat et'-, *prinjat et'-*, *priynat et-* (*vdjaçně priyniat et'ti*; *ulu hormat bila priyniat et'tilar*; *prinjat et'tilar aktalarına*; *priyniat et'tilar bu dek'ritni*; *priyniat et'k'aylar šk'olga k'i oylanlarni ovratk'ay*; *opèk'unlınu priyniat et'ma*) przyjmować, brać, uznać za swoje; dopuścić do siebie, włączyć 58v°, 62r°, 67r°, 72r°, 74r°, 79r°, 80r°, 80v°, 89r°, 105v°, 108r°, 109v°, 124r°, 141v°, 142v°, 143v°, 153v°, 160v°, 161v°, 164r°, 167r°, 168r°, 169r°, 170v°, 171r°, 175r°, 176r°, 176v°, 177r°

priyobiçat et'- (*dostluçk'a priyobiçat et'ip*) obiecywać 69r°, 124v°

priyobiçaniy (*priyobiçaniy edi k'endina*) obiecany, przyobiecany 132r°

priypadat et-, *priypadat et'-* (*g[è]sıy s[ur]p dadžarga priypadat etk'ay da g[è]sin bizim reç pospolitaniņg potrebasiņa*; *vèdlè prava pri[y]padat et'iyir*) zdarzać się, przypadać (komu w udziale), wypadać; należeć 93r°, 197v°, 60r°

priyp[a]travaçça bol- zob. *pripatrovaçça bol-*

priypatričča bol-, *priypadričča bol-* (évèt priypatričča bolup haligi zaman da nè turlu išlar bariyir dunjada; priypatričča bolup pèrsonalarga hèm slušnostk'a; k'ètχòjalχ priypadričča bolup) przypatrywać się, rozważać, analizować 138r°, 169r°

priypravk'a (da k'ork'lu çèplar hèm priypravk'alar içina k'iydirgaylar évèt zindžillar artix bolmagay) dodatek do stroju, ozdoba 121v°

priypustit'èt- (k'op ier priypustit'èt'tim duftar bila; k'i angar priypustit'ètk'aylar 1 prasla usna ier azbarga vank'ovuna ol tutk'an jalga) przeznaczac na co, wyznaczyć, wydzielić 53r°, 156r°

priypušçat'èt-, *priypušçat'èt-* (priypušçat'èt'iyirbiz biylik'ingizning rozsudok'unu; priypušçat'ètiyirmèn barçaniy biylik'ingiz bu işk'a džan k'ozu bila baχarsiz) przypuszczać, dopuszczac, przekazywać, zezwalać 90v°, 135v°, 141v°, 175r°

priyrodzoniy (nèçik' priyrodzoniy opèk'unu; nèçik' priyrodzoniy opèk'unlari) naturalny, przyrodzony 90r°, 93r°, 96r°, 99r°

priysluχaçça bol- (aytsangi duχovniy urjad priysluχaçça bolup urjad priysluχaçça janning da galadžisina da dovodlarina) wysłuchiwać, przysłuchiwać się 163v°

priystoyit'èt- (nè turlu k'i priystoyit'ètar χormatli at'a oylina) być godnym, wypadać, pasować 67r°

priy tim (priy tim otstupit'èt'miyin pan t'òròs rabičk'a k'iyovu bila birga) przy tym 111r°

priyviliy (oddat'èt'ti k'ètχòjalχk'a lučk'a juχovunung priyviliylarin 5 priyviliy da 1 konsèn ...; pan bohdan donavak' oylu χaysi k'i uçmaxli džanlı murad zamosçjali bèrip èdi priyviliylarin zamosçjaning ku sçovanju pan bohdanga; uçunçi zigmunt bèrdi priyviliy) przywilej 88r°, 100v°, 107r°

priyvruçoniy (k'i priyvruçoniy mèn hormatta) przywrócony, z powrotem dopuszczony 174v°

priyzvalat'èt-, *prizvalat'èt-* (angar prizvalat'èt'iyirmen; barçaga priyzvalat'èt'armèn; ni priyzvalat'èt'mas èdi) dopuszczac, zezwalać, zapisywać w testamencie 140r°, 143r°

priyzvolit'èt-, *prizvolit'èt-* (k'i panna zosk'a bir k'èz prizvolit'èt'ti; mèn prizvolit'èt'masam èdi; priyzvolit'èt'ma k'lamas) dopuszczac, zezwalać 137r°, 140r°, 174r°. Zob. też *priyzvalat'èt-*

proçès (nèçik' proçèsta jazilip tir; avalgi proçèstalarda turup tur; nè turlu k'i proçèsta š[i]riy jazilip tr; proçèsta dayin joçari jazilip) proces; akta procesowe 137r°, 137v°, 140r°, 141r°, 149v°

pro informacijonê (anîng uçun pro informacijonê jebërma) do wiadomości 71v°
prostiy (prostiy podkladlar; dêliya prostiy ček'mandan; 4 prostiy çul) prosty,
zwykły, naturalny 8r°, 60r°, 76r°, 76v°

*pro sui [i]Intêrêsîy, proy su[i] [i]Intêrêsîy (pro sui intêrêsîy har biri k'endi payin
tolagay; proy su[i] intêrêsîy k'vitovat êt'iyir pan mik'laşni dadusun)* ze
wzglêdu na własne interesy 106r°, 155v°

proşeni zob. *proşoniy*

proşoniy, proşeni (l. mn.) (*proşoniy; bolup proşeni çoldular at'iy bila pan miçno*)
zaproszony 42v°, 167v°

*protêstacija (protêstacijani sarnap; zanêsit êtti protêstacija; bu protêstacijalarni
popravît êtma; protêstacijaniy duftarlarina prinyat êt'k'aylar; alay
protêstacijalardan 1 nêma çaldirmiyin)* protest, protestacja, sprzeciw 67r°,
89r°, 89v°, 111r°, 162v°, 164r°

*protêstovaçça bol- (protêstovaçça boldu domažirsk'iy oylanlarina çarşi;
protêstovaçça boldu haynk'oga çarşi; protêstovaçça boldular; protêstovaçça
boldu yagop oilyu protêstovaçça t'örösk'a çarşi; êrmêni t'orasina çarşi
protêstovaçça bolgiyedim; protêstovaçça boldu o njeypoduşçênjey apêlacjiyi)*
zgłaszać sprzeciw, wnosić protestację 55r°, 63r°, 89r°, 89v°, 110r°, 110v°,
112r°, 113r°, 128r°, 162v°

provod (provoddan songra k'iči aynak'unga avalgi) Provod, wspomnianie zmarłych
praktykowane na mogiłach w drugą niedzielę po Wielkanocy 145v°

prozba (odnovit êttilar avalgi prozbalarin k'êndilarinîng bu dur) prośba, błaganie
167r°

*pržtk'ayat' êt- (çaç çardaşlarinîng k'êlga dira da t'umanga pržtk'ayat' êttilar k'i
barçanîng içina jaçşi da hormatli zaçovatsa bolgay)* sporządzać wstępny
rejestr, zastrzeżenie ? 36v°–37r°

publicê (publicê mêni da butun ovumnu çaryadi) publicznie, jawnie wobec
wszystkich 162v°

publik'ovaniy (çaysinda çaryş bar publik'ovaniy) ogłoszony, opublikowany 163r°
[pol.] *pul (pul k'ramu k'oscjelnêgo)* połowa 57r°

pulgranat (k'êbanjak' buñatni pulgranat) półgranat, grubsze sukno zapewne
w kolorze granatowym 77r°

pun harçmunk' „Pytania”, katechizm 60r°

puntal (*vik'ariyk'alarina k'rušk'alarina da kštal'tlarina puntallar k'ok'lamagaylar; çepëclarina nè puntal nè indži da ni tašli puntal k'ok'lamagaylar*) sprzączka, klips w klamrze, wisiołek zrobiony z dukata 122v°

puřvar kadzidło, kadzielnica 8r°

puslisk'a zob. *puslišča*

puslišča, puslisk'a (*jugan puslišča; přistuh puslisk'a*) rzemień, na którym wisi strzemię 76v°

pustit èt-, pustit èt'- (*pustit ètma k'èbitni; çğma ovdan da bağçaniy da pustit ètk'ay; pustit èt'tilar k'èndina zè vřstik'im*) dopuścić, udostępnić, wynająć, wypuścić w dzierżawę 58r°, 156v°, 157r°

puzdr[o] (*1 puzdra flaša 2 flaša bila*) pudło podróżne, puzdro 78v°

R

raçiya (*d[è]r yagop raçiyalar bėriyėdi; bu barça raçiyalarni iřitip k'ormasbiz sluřniy iol k'i; pan ak'tor ol raçiyolarni çaysin k'i hali vnařat ètiyir rozėrvanjeysina bu iřning*) racja, słusznosc, argument 159r°, 175v°, 176r°

radi, řadiy (*k'i mėnim ustuma radi nè slawa k'orgiyėdilar; turk'k'a k'ėtiyirmėn radi dosit ètar єdim dèk'ritk'a; hėç bizim єrmėni řk'olun řadiy tibina k'ėnsining tutmadi*) ze wzglėdu na, z powodu 69v°, 127r°, 168r°

raçi, raçi (*40 tabliça raçi sabun; sabun raçi 274 tabliça*) toaletowy (o mydle) 74v°, 76v°

rang (*ipak' 900 rang da 300 çara*) kolor, barwa; kolorowy 67r°

rast kėl-, rast k'ėl- (*bařsım rast k'ėlir manga; bsag k'op k'ėrat rast k'ėlir dunjaga; oludan rast k'ėlirsa k'i çėk'man ĵaparlar olu usna I tonluçun*) spotykać; spotykać się; zdarzać się, okazywać się 42v°, 47r°, 69v°, 124v°, 141r°, 148v°, 149r°, 177v°

rata, ratay, řata, rat'a, rat'ay, ratay (*avalgi rata; sonyudagi rata; ostatniy rat'a; svjatiy miçal rat'asın dayin 2 rat'a çaldı k'ėtçojalçk'a; 40 fl[oru] sb[idag] vadani k'i rok'larda bėradžax єdi na rat'iy odložoniy єdi; ĵelning řatasiy*) rata, część należności pieniężnej płacona w określonym terminie 3r°, 46v°, 48r°, 86r°, 88r°, 165v°, 167r°, 168v°, 171r°

rat'unok' (*žadat èt'ti b[a]r[on] èrėp'òğandan da k'ėtçojalçtan k'ėndi upadok'una rat'unok'*) ratunek, poratowanie 95r°

ratuř, rat'uš (*barma ratuška; k'i ... pilnovat êtk'ay êgar t'orani rat'uşta êgar çuça; zapisat êdtirdi rat'uşta; da k'liyêdilar rat'uşka nêmiç torasna êltma*) ratusz, siedziba władz miejskich i sądu 17r°, 19r°, 29r°, 46r°, 61r°, 152r°, 167r°, 170v°, 176v°

rayça (*dok'tor k'olačk'o rayçaniņg torasiņ*) rajca, radca, członek rady miejskiej 58r°

rêç (*da pèvna rêç k'i*) rzecz; stan rzeczy, sytuacja 175r°

rêçpospolit[a] (*êlçi janina rêçpospolitïyning potrêbasina k'êtk'ay stîmbolga; g[ê]sîm bizim rêçpospolitaniņg potrêbasina; nêçik' barça işlarin rêçpospolitïyning inanîp zvirît êtip siz da vladzamîzga bêripsiz*) Rzeczpospolita 66v°, 160r°, 169r°

rêlaçiya êt-, rêlaçiya êt'- (*simon sargawark' rêlaçiya êt'ti; çul rêlaçiya êtti*) składać sprawozdanie lub raport, opowiadać 145r°, 171v°, 177v°

rêspans (*pan jakub çayin at'am bir sluřniy rêspans bêrmas; p[a]n grêsk'ô vask'ô oylu pilipoviç rêspans pan jak'ubnung t'ôrôsoviç džuvaplarîna çarşı*) replika, odpowiedź, respons 173r°, 174v°

rêsta (*çaysi k'i çaliyir rêsta; çaldî dayîn rêsta; da çalğanin nêda-k'olvêk' çalîr êsa rêsta manga*) reszta, część pozostała 82r°, 87v°, 108r°

rêvêrênda (*1 çara çêk'man rêvêrênda 2 buinatniy çêk'man 1-i rêvêrênda*) sutanna 66r°

rêvidovat êt'- (*bunu rêvidovat êt'tiç da rêlaçiya êt'ip; jazuçini k'i rêvidovat êt'tilar*) dokonywać rewizji, sporządzać spis, inwentaryzować 145r°

rêza (*3 rêza aç çayît*) pięćset arkuszy 74v°

[rênk'a] zob. *do vjerniç ronk'*

ris (*ristan bařça potřivat êt'ma pozvalat êt'iyirbiz*) ryś; futro z rysia 123r°

rjad (*rjad jugan ostrohiři 8; rjadlar taystra opřit'iy tlumok' téri řçotk'a*) uprzęż końska do jazdy wierzchem, rząd koński 75v°, 76r°

rjadiy zob. *radi*

rîdvan (*at rîdvan çořturup k'amênêčk'a dira*) wóz, kolasa, wielka karetka, landara 105v°

rînçtok' (*tutup tovdu rînçtok'nung içina k'i gvalt çaçîrmasam êdi*) rysztoł 170v°

rîsvayla- (*nê duç bila k'êlip mênî rîsvayladî da pořanovat êtmiyin*) hańbić, bezcześcić, obmawiać, zniesławiać 162v°

rîzy (*k'i uçmaçli džanliņing rîzylarıy satîlsa bêrilgay; alay rîzydan nêçik' altundan k'umuřtan çnadan ov sprêntîndan*) żywność, produkty do spożycia, środki egzystencji 92r°, 169v°

rodzay (1 *djedrak' rodzaylar jazgan*) rodzaj ludzki, ród, plemię, potomstwo, klan, rodzina 65v°
rodzič (*χznīng rodzičlarīna; da rodzičlarīndan*) rodzic; krewny 120v°, 143r°
roh (1 *juzuk' losiy roh bila altun; 1 juzuk' ro[h] ičina altun ok' ruylīy osadzonīy*) róg zwierzęcy 77v°, 145r°
rok' ([pol.] *čo rok'*; *zavitīy rok' k'i 2 janda pozovsuz turgaylar; jak'oy na zavitiim rok'u; 40 fl[oru] s[bidag] vadani k'i rok'larda béradžaχ édna rat'īy odložonīy édi*) rok 56v°, 71r°, 100r°, 101v°, 168v°
rond (*dér xačadur babasnīng ronduna*) porządek, ład; funkcjonowanie, rządzenie 167v°
ros (1 *juzuk' ros ičina altun*) ozdoba w postaci róży, rozeta, diament 145r°
rostirk' ét' - (*χavva ja rostirk' ét'ma*) wszcząć kłótnię, robić awanturę, zamieszanie, rechwach 53v°
równīy (*dobroydan równīy dzial algaylar*) równy, równający się czemu, taki sam 111v°
rozdrobiča (*alay ol k'endi bėrgan rozdrobiča učun alay něčik' oylu bėrgan sb[idag] učun; rozdrobičasīn χatīnīnīng da mark'ò χardašīning*) rozdrobienie, rozkruszenie, podzielenie na drobne części 65r°, 91v°
rozdzielnīey (*a nīey rozdzielnīey aldīlar*) odrębnie, osobno 79v°
rozėrvanīey (*rozėrvanīeysina bu išning na jėrinda da ni zamanīnda étmas; na bu vēčtan da rozėrvanīeyga bu išning sabapī joχ tur; na biz bu išta da slušnīy rozėrvanīeyga jol k'ormasbiz*) zerwanie, rozwiązanie (sprawy, trudności), zerwanie 175v°, 176r°
rozirvačča bol- (*bu iš rozirvačča bolmas bolma*) być rozwiązanym, zerwanym 175v°
rozirvat étmaχ (*rozirvat étmaχk'a*) zerwanie związku, rozłączenie 176r°
rozk'azat ét' - (*prīyniat da fpi[s]at aktalarīmizga ... rozk'azat ét'tiχ*) polecać, nakazywać 108r°
rozm[i]šlėnīey (*k'ėtχōjalχ bėrdilar učunči k'unga dira k'ėndina na rozm[i]šlėnīey džuvapk'a*) rozważenie, przemyślenie, namysł 67v°
rozorvat ét- (*fik'iri bar édi ésa rozorvat étmaga*) rozrywać, zrywać (związek) 175v°.
 Por. *rozirvat étmaχ*
rozpraw[a] (*zatrīmat ét'ma do rozprawīy*) rozważenie sprawy, rozprawa sądowa 152v°
rozprawičča bol- (*rozprawičča bolma sovuk' bila*) rozstrzygnąć spór lub zatarg zwykle w ostry, bezwzględny sposób 61v°

rozprawit ét' - (bu turlu rozprawit ét'ti) rozstrzygać, rozporządzać 94v°
rozpruřit ét' - (bizni rozpruřit ét'sa) rozrzucić, rozpędzić, rozgonić 143r°
rozstrihnut ét' - (k'ëndilarin rozstrihnut ét'k'aylar) rozstrzygać, decydować 84v°
rozsudok' (k'ëndi rozsudok'unguz bila uznat' ét'k'aysiz jollu esa; neni k'i
salıyirmen rozsudok'una biylik'ingizning; zdaçça bolurmen rozsudok'una
biylik'ingizning; priypuşçat ét'iyirbiz biylik'ingizning rozsudok'una)
rozsądek 125r°, 135r°, 146r°, 146v°
rozumit ét' - (artix rozumit etiymen; egirlik'k'a ét'ip; aning k'ibik' nemalardan k'eri
men k'op zamandan beri alay bulay k'erak'mas rozumit etma) rozumieć,
pojmować 45r°, 69r°, 70r°, 70v°, 83r°, 84r°, 85r°, 124r°, 175r°
rozvedicça bol- (rozvedicça bolup birgama manga bu çerografni vje[n]joy jerina
berdi) rozwodzić się 158r°
rozvo[d] (priy rozvodziey) rozwód 159v°, 160r°
rožen (1 rožen temir) rozen 21v°
ruçnik' (2 ruçnik'; 6 ruçnik'; ruçnik'lar) ręcznik 78r°, 145r°
ruk'omiy, ruk'omiy (bir ruk'omiy çinovi; ruk'omiy ne esa barça çxti k'amen 19
fu[n]t 10) miska do mycia rąk 20v°, 78r°
ruk'avica, ruk'awica (6 džuft ruk'avica; ruk'avica lit'va vozniçiy dasta; popruylar
k'liyoni da ruk'avica) rękawica 74v°, 75v°, 76v°
ruçomiy (dobrolar alay ruçomiy neçik' stoyonçiy; ruçomiy dobrom da bolgay
t'engrining da menim oylumnung lazarning; ruçomiy neçik' naçt; ruçomiy
neda-k'olvék' bar edi) ruchomy (majątek), który się da poruszyć, przenieść
42r°, 48v°, 52v°, 58v°, 61v°, 63v°, 79v°, 86v°, 87v°, 88v°, 94r°, 96v°, 97v°,
119r°, 148r°
ruljatiy (çayış ruljatiy) rurkowaty, podobny do rury; dajacy się zrolować; dookolny
? 75v°
rurali (ulu lixtar izba ortasinda bolgan moşondz 8 rurali) z ramionami (o
świeczniku) 78v°
ruznica (ruznica kartk'alarina k'ora; çaysi k'i 10 fl[oru] vēçindan ruznica bar edi)
różnica 117v°, 150r°
ruzniy (neçik' awalda k'op k'erat ruzniy osobalar aşıra etildiy edi) różny 162v°
ruznost (ruznost pok'azovatsa başladiy; anin k'i ruznostnu ortalarina k'eltirdim; k'in
edi ruznost bar edi) różnica, rozbieżność, spór 38r°, 52r°, 95v°

S

sabap, sabab (*sabapī bu dur k'ēlganīmning; ɣoyup ol sabaplarniy k'i ɣz k'lamas; rozērvanĵeyga bu išning sabapīy joɣ tur; ol da bir ulu sabap tr k'i mēn ɣzīmni bērmagaymēn k'ēndina*) powód, przyczyna 10r°, 30v°, 38v°, 50r°, 56r°, 61v°, 71v°, 85v°, 86r°–86v°, 124r°, 131r°, 133v°, 138r°, 139v°, 149v°, 162r°, 172v°, 176r°, 176v°

sabapsz (*bir sabapsz ɣznīng klamamaɣīning artīndan*) nieuzasadniony; bez powodu, bez przyczyny 125v°

sabun (*40 tabliça raɣi sabun; sabun raɣi 274 tabliça*) mydło 74r°, 76v°

sač (*k'i pannanīng sačin dostat ét'k'aymēn*) włos, włosy 126r°

sačovat ét' - (*nēčarga ĵaɣši k'išilar sačovat ét'salar*) szacować, określać w przybliżeniu 86v°

safa k'él- (*ɣoš k'ēldi safa k'ēldi*) witać, być szczęśliwym z powodu wizyty 53v°

safi (*čīnamun day čitvar safi čřiti*) czysty, oczyszczony, bez dodatków 43r°

say, sah (*say ēsan; sah bolun p[a]n mik'laš; do nēga dira sah mēn k'ēndi tirlik'ima dira uživat ét'k'aymēn; sah tora zaɣovat ét'iyirlar étmaga; baydan čēšip ayirma sah bolsun anīng biylik'i*) zdrowy, żywy, nieuszkodzony, bez uszczebku 30v°, 135r°, 136v°, 138v°, 159v°, 173r°, 173v°, 175r°

sayiš ét- (*sayiš étip da bulay taptiɣ; sayiš étip običat étti; ĵaɣši sayiš édip*) myśleć, rozważać; pomyśleć sobie 31r°, 39v°, 40r°

sayliɣ zob. *sahlīɣ*

saymōsaran (*saymōsaranīy*) psalterz, Księga psalmów 93r°

sah zob. *say*

sahat (*k'ēčanīng nēča sahatina; k'ēča 5 sahat zamanin; na sahatiy učun k'ēldi ɣatīma ulu ĵiɣlamaɣ da lačlamaɣ ɣolmas ĵalbarmaɣ bila k'i dostluɣnu salmagaymēn*) godzina; pora, czas 36v°, 152r°, 172r°

sahlīɣ, sahlɣ, sayliɣ (*sizga sahlīɣ boldu; bēspječnīy dugul mēn sahlīɣimda mēnim; t'ēngri ĵetk'irsa da sahlɣ bērsa; ĵaɣši sahlɣinda; sahlɣ bila; biy t'ēngri bizga da bizim oylanlarīmizga da sahlɣ bērsa; nĵeysposobnīy sahlɣta otprowowat étmaɣk'a ašaya pomĵenjonīy išlarnī*) zdrowie, dobre samopoczucie 32v°, 43v°, 50v°, 51v°, 55v°, 61r°, 67r°, 81r°, 92r°, 127r°, 161v°

saxat (*holubnu saxat k'irk'oša oylun*) chromy, kulawy, kaleka 157v°

saxla- (*saxlamay ɣaznada; t'ēngri saxlagay; t'ēngri saxlasin ottan; k'i t'ēngri saxlasin ĵat ĵerdan; oylanlarī birga saxladiɣ; saxladi ĵanīna k'ēndi ɣardži usna*) chować,

chronić, strzec 4r°, 26r°, 29r°, 50v°, 51r°, 54r°, 67r°, 73v°, 88v°, 96v°, 97r°, 157v°, 176r°

saɣlamaɣ (učiviy *saɣlamaɣ* k'a *simaɣladiy*; *d[ê]r simõnga saɣlamaɣma*) ochrona, opieka, schronienie; przekonanie 94v°, 102v°–103r°

saɣovat êt- zob. *zaɣovat êt-*

sal- (*kun kundand salijer*; *salijirbiz lublindand zixaçça bolginça k'êtçõjalɣ barçasiy*; *dostluɣnu salmadim*; *barça ubostvomnu salip*; *salijirmên biy t'engriga*; *salijirbiz şapatk'unga k'i turgaysiz*) 1. skakać, wznosić się do 2. odrzucać, omijać, porzucać 3. zwracać się, apelować 9v°, 11r°, 31v°, 50r°, 66v°, 70v°, 89v°, 100r°, 124v°, 135v°, 141v°, 146r°, 146v°, 166r°, 172r°, 172v°

sala (*da nëçalariy salalarda turup tur da turiyirlar*) wieś, sióło 175r°

salaçi (*salaçidan başça*) chłop, wieśniak 70v°

salyn (*ot'unç bêrip tirlar bu salynğa*; *k'i munung artindand ulu gvaltovniy salynlar ustumuzga salynlar ustumuzga salinmagay*) 1. napad, atak 2. ogólny podatek roczny 118v°, 120r°

salin- (*na bolmagay salingay aning k'i t'olov oylanlarning latalarına dira*) być rzuconym, odrzuconym; być odłożonym (o terminie) 44v°, 120r°

salva akçionis (*p[a]n t'örõsoviçlar zaɣovat êt[t]iyirlar k'ëndilarına salvem akçionem*; *biylik ingiz bizga salvam saɣovat êt'tingiz ɣz bila êtma*) prawo do działania 117r°, 138v°

sam (*sam pan bohdinga êrk'li bolgay*) sam, bez niczyjej pomocy; samorzutnie; samotny; najlepszy spośród innych 148r°

sam p[r]êz şey sam przez się, sam z siebie, samorzutnie 165r°

san- (*30-ar hr[o]ş sanap*; *sanap nemiçning ɣaysin k'i povinên biz t'olov êt'maga svjatk'a*) liczyć, przeliczać, przyjmować za 30r°, 34v°, 35r°, 35v°, 40r°, 46v°, 73v°, 74r°, 157r°

sanal- (*sanaldiy*) być policzonym, przeliczonym, wynosić 60r°

sarapan (*1 sarapan jaşil tulk'ular bila potşitiy*) sarafan, długi ozdobny kaftan ruski 77r°

sargardan (*bulay kop sargardan ɣardžlanmagaymên*) osłupienie, ogłupienie, rozterka, niepokój 30v°

sargavak', *sargawak'*, *sargawark'* (*d[ê]r lusigning vartik' sargawark'k'a*; *jakub sargawark'niy k'ahana alyşlattilar*; *asvadur sargawark'*; *bêrdilar pozov simon sargawark'aşira*; *k'op mi bolur bolma k'êliši jilda bunda ilovda sargawark'ning*) diakon 28r°, 98v°, 128r°, 148v°, 152r°, 167v°, 171v°

sarī, sarīy (sarīy xaliy; 1 xaliy džēļep sarīy; 1 xali sarī ulu; xali dayīn sarī k'iči)
 żółty; ryż; blady 22r°, 78r°

sarna- (dastur bērdilar sarnama; k' i k' artk' anī sarnama; xaysi protēstacīyanī sarnap)
 czytać, wygłaszać, recytować, śpiewać 98v°, 134r°, 142r°, 162v°

sarnal- (1 maštōc tum bērgan zamanīnda sarnalir; xoldu k' i sarnalgay; kundīçiyalarga
... xaysi k' i bu turlu sarnaliyir) zostać odczytanym, wygłoszonym,
 recytowanym, śpiewanym; brzmieć 65v°, 120r°, 142r°, 162v°, 163r°

sarnat- (xaysin k' i k' ētχōjalχ sarnattīlar; χolarmēn k' i ol bitik' ni sarnatk' aysiz)
 polecić (poprosić) odczytać (zaśpiewać) 161v°, 163r°

sartīn (pēsonalar alay babusu ana sartīn; at' a sartīn ana sartīn; rabičk' alar sartīn;
[obrazit ētip] alay džan nēçik' t' ēn) ze strony (o kuzynie), pod względem
 25r°, 53v°, 85v°, 112r°, 163v°

s[a]š- (sašmas tr ol dugul k' ristan torasna jox ēsa dinsizda) tracić rozsądek,
 wariować, szaleć 140r°

sašxīnlīχ, sašxīnlχ (gorončk' ada sašxīnlχ k' ēlir ēdi; na un čas k' i uçmaχlī džanlīning
sašxīnlχiy bar ēdi) głupstwa, brednie; głupota, wariactwo 83v°

sat- (ol χumašlarnīn satīp sizga; sizing oylanlarīngīz sattī; k' i amanatīn satīp ēdi;
pospolitīy k' i šīning sattīylar jeri ov k' ēbitin) sprzedawać 91r°, 115r°, 115v°

satdīr-, sattr- (ja sattrgaylar ērēçpoçanlar ašira; ja satdīrmay k' i) polecić sprzedać,
 pomóc w sprzedaży 19r°, 148v°

satīl- (ay satīlgandan songra) być sprzedanym 151r°

satun al- (pan dragaman χatundan satun aldīχ) kupować, odkupywać 107r°

say- (nahd sb[idag] ming ēk' i juz fl[oru] nēmič hēsēpi har fl[oru] 1-ar hr[o]š sayip)
 oceniać, liczyć, przeliczać 177r°

sažavk' a (sažavk' asiy bila hēm vinnīça; vank' baχčasīnda ašayargi pustit ēt' tilar
k' ēndina zē všīstk' im sažavk' asiy bila) sadzawka 148v°, 156v°

sbadok' zob. spadok'

sb[idag], s̄b (upominaçça boldular juχov sb[idag]su xaysi k' i nēça jīldan bēri
bērmīyir ēdi duftarga k' ora; k' i k' ēlgaybiz sb[idag]gay; χayda k' i zamanīnda
sb[idag]su bērmasalar; maya sb[idag]sīndan) srebro, pieniądze, gotówka
 110v°, 113v°–114r°, 119r°, 135r°

sdol (bir sdolda χoš bolmasalar k' i ozgay sdol χoygay) stół 19r°

sdorož (šos sdorož) stróż, strażnik 19r°

sēçovlu zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

sék' anīy (sék' anīy cvék') „siekany”, drobno nacinany 76v°

sék'ir- (*têrêdžadan sêk'irip xaçti*) skakać, wyskoczyć 152r°
sék'iz (*bugunning sêk'izina dira*) osiem 49r°, *passim*
sênator (*nêçik' sênatorlarniŋ alay duḡovniy nêçik' svjeçk'iy da ni bir osobalarniŋ*)
 senator 167r°
sêrota *zob. sirota*
sêsiya, sêsia (*k'êlip avalgi sêsiyaga; haftasna k'êlir sêsiyaga; k'ičaynak'unga sêsiaga k'i;*
k'êlir sêsiyada haftasina dira; bizim sêsiyada) sesja, posiedzenie 114v°, 137v°
sêym (*ḡoyulup êdi varšovada sêymda; uçunçi jilda jana sêym boldu; alay*
sêymik'larda nêçik' sêymlarda) sejm (Sejm) 117v°, 118r°, 120r°
sêymik' (*alay sêymik'larda nêçik' sêymlarda*) sejmik 120r°
sêz- (*alar sêzğandan songra; k'imni k'i sêzsalar nêning k'i usna pospolitiy da barçasi*
ḡayil boldular) żałować, współczuć; żalić się, smucić się; być w żałobie 73r°,
 74r°
sfuk'at êt' - (*da žamğoçnu sfuk'at êt'ti*) nakrzyczeć, złajając, nawymyślać 99r°
sgnît *zob. signît*
sy- *zam. sîḡ-* (*t'êngri saḡlasin symas tr bu k'ristan orênk'ina*) nudzić, dokuczać,
 doskwierać? 147r°
sibir- (*ḡaysi bilak'i pravjey oramnî sibiryirlar*) zamiatać, podmiatać 122v°
simarla-, simarla- (*dalšiy postupok'k'a simarliyirbiz k'i; na simarla[d]ilar k'i ḡayda da*
k'êndin rast k'êlsalar k'i ḡuvat bila a[l]gaylar; uçiviy saḡlamaḡk'a simarladiy;
barça biylik'ingizniŋ šayawat'ina simarliyirmên) polecać, zalecać, powierzać,
 przekazywać 63r°, 71v°, 94v°, 122v°, 123r°, 138r°, 160v°, 162r°, 177v°
sin (*bêrdi 1 tank' šam androziy sin p[a]n šimk'önung d[êr] mik'ajel oylunung*) syn
 155r°
singarlḡ (*orênk' bila singarlḡk'a alip tir*) małżeństwo 111v°
sirma, sirmay (*2 briž indži sirma usna; sirma zalohalar; bir sirmay papêrsniçay; 2*
sirmay jayay; sirma çêpêçning; bir bramk'ay sirmay; bir fartuḡ sirmay zalohay
blay) bajorek, szych z błyszczącej metalowej przędzy; przedmiot (sznur)
 z niej zrobiony, galon 20v°, 24r°, 47v°, 61r°, 66r°
sirota, širota, sêrota (*misk'onung singarin day sirota oylanlarin; 2 sirotani; nêçik'*
sirotalar opêk'unlari; k'i k'êlip sirotalarni stavit êt'k'ay; niço sirotalarniŋ
sb[idag]sîn; širotalarniŋ; ol sêrotalarga) sierota 43v°, 51r°, 63v°, 81r°, 90r°,
 108r°, 108v°, 117r°
sirotniy (*nêçik' sirotniy opêk'unlarda*) sierocy, związany z sierotami 63v°
siz *wy* 33r°, *passim*

sjebdiempjer, sjeđđiem[pjer] (*sjebdiempjernih 16-sina*) wrzesień 46r°, 54v°, 61v°, 62v°, 64r°, 68r°, 102r°, 127v°, 128v°, *passim*
sġnīt, sġnīt (*1 sġnīt altun k'ok'taš bila; 2 ġuzuk' altun sġnīt mohurlu; aldī 1 altun sġnīt ol sunduħtan*) pierścień z pieczęcią lub herbem, sygnet 77v°, 133v°
sġħildžim (*k'orup aning sġħildžimin*) brak środków do życia, krytyczne położenie, nędza 95r°
sġngar, sngar (*p[a]n ħačk'ò dragamanning sġngariy; mèn sġngarim bila; k'im anga sġngar bolma k'lar aytip; opustit ètmama mènim namjenjoniy sġngarimni; olumundan songra sġngarining ħardaši bila sġngarining pani bilènk'a bila; pani hosk'a pozostaliy sġngariy uçmaħlī džanlī grèsk'ònung zadik'oylu*) towarzysz, towarzyszka; małżonek, małżonka 11r°, 29v°, 34r°, 43v°, 47v°, 62v°, 73v°, 81v°, 95r°, 107r°, 108v°, 110r°, 111r°, 111v°, 112r°, 134r°, 139r°, 139v°, 140r°, 142r°, 160r°, 162r°, 165v°, 173v°, 175r°
sġniħ (*sġniħ ħačk'ar*) rozbity, połamany; przybity 8v°
sġrçar (*2 sġrçar indži ħačlar blay; 8 sġrçar k'umuš ħačlar blay altunlagan*) ornat, płaszcz noszony przez archiejów 8r°, 60v°
sġrov (*bahali sġrov ħzil ol barçay mohurlu*) ciężar, pakunek 8v°
sġtara, stara (*nè da fayda tušar èsa sġtalarāndan žèniawsk'inyning ħzlarina bolsar; babask'a nè k'i starasından tušsa ħabul ètk'ay; nè k'i starasından tušsa nèga dira anda k'ahanalħ èt'sa*) los, przypadek, szczęście 106v°, 117v°, 159r°
sġyaħ (*10 sġyaħ 1-i ħara dayin 3 bork'luxçga ġa bork'çga bila potšit'iy*) czarny 60r°
sk'ančjelakòrdz (*sk'ančjelakòrdz ħòraninay*) cudowny, cudotwórca 8v°
sk'asovat èt-, sk'azovat et'- (*sk'azovat èt'iyirbiz k'i ħz andičk'ay; bitik'in k'èndining sk'asovat ètsa*) anulować, likwidować, niszczyć, kasować 34v°, 142v°, 158v°
sk'atèrt (*3 uzun sk'atèrt; aval sk'atèrt da pèroza ġuzuk'*) obrus, serweta 78r°, 145r°
sk'azat èt- (*toray angar sk'azat ètti k'i; bu turlu sk'azat ètiyirlar k'i; nèčik' k'ètħòjalħ sk'azat ètiyirlar k'i; ant sk'azat èt'tilar p[a]n kaprusk'a*) nakazywać, polecać 23v°, 36v°, 71v°, 101v°, 114v°, 137v°
sk'azat ètil- (*nè zaman sk'azat ètilir k'i babas d[è]r ħaçadur postupovat ètk'ay nèčik't'ora k'orguzsa*) zostać nakazanym, poleconym 160r°
sk'azovat èt'- zob. *sk'asovat èt-*
sk'èst (*otunč sk'èst zamosçja ġuħovuna*) ornat; sprzęt liturgiczny 60v°
sk'èstniy (*bu barça sk'èstniy ġildan ilgari*) liturgiczny 61r°

- skʼladaniy* (1 *dayin skʼladaniy juzukʼ altun diamént da jaxut xzil*) składający się z, złożony 145r°
- skʼlep* (*skʼlep bay ayaxiolu; markʼolarda skʼlépta bolgan čért; šimkʼonung ovu janina bolgan skʼlepni hém bu skʼlépning tibina bolgan 2 bazni; xalip tir pan lazar ohlanlarining skʼlépinay*) sklepienie, piwnica; kram, sklep; komórka, ustęp 21v°, 51v°, 53v°, 71r°, 76r°, 90v°
- skʼol, škʼol* (*érméni skʼolun ilovda tutiyir ilovda érméni škʼolun tuttu ésa*) szkoła 167v°
- skʼončičça bol-* (*bérman kʼéndilarına toram skʼončičça bolmiyin aning bila; kʼi skʼončičça bolmiyin spravam polomskʼiy bila*) skończyć się, zostać zakończonym 100r°, 101r°
- skʼončit ét-* (*začéntiy spovinovaçénjeyni skʼončit étmaga*) kończyć, zakończyć 174v°
- skʼopéc* (1-*da da skʼopéc 1 bayir; 2 skʼopéc bayir*) skopiec, szkopek, czerpak, wiadro 78v°
- skʼoro, skʼoroy* (*zaraz skʼoro; skʼoro kʼarvan kʼélgandan songra; skʼoroy jařaslovdan kʼélip anglatma*) jak tylko, zaraz, skoro tylko, jako że, ponieważ 32v°, 43v°, 52v°, 82v°, 169r°
- skʼromnıey* (*a[y] zamanında skʼromnıey kʼéndi oylanıy bila; kʼi skʼromnıey da hédžépli bolgay; dayin skʼromnıey bolsa*) niewyzywający; w sposób niewyszukany, zwykły, prosty 120r°, 121r°, 123r°
- skʼromniy* (*skʼromniy muzikʼa kʼélin alnina oynagay*) niewyzywający, niewyszukany, umiarkowany, zwykły, prosty 121r°
- skʼutéčnıey* (*čerémoniyalar skʼutéčnıey bolup kʼonécin aldı*) skutecznie, z pożądanym wynikiem 141r°
- skʼutokʼ* (*do skʼutokʼu bila; kʼi skʼutokʼ algay bu iš; bu iš skʼutokʼun algay; xoyiyirbiz bu išning skʼutokʼun kʼéltirmačkʼa; kʼi kʼahananıng xolu ašira skʼutokʼun algay*) skutek, wynik, rezultat 70v°, 124v°, 125v°, 127r°, 133r°, 134v°, 140r°, 175r°, 176r°
- skʼvaplivıey* (*skʼvaplivıey birdan bařxšların igitning jebërma bačit étʼip*) gorliwie, chętnie, ochoczo, pospiesznie 124r°
- sxovan[ıe], sxovıan[ıe]* (*kʼu sxovanıu bsagsz xatundan bolgan xzından utru; pıvıilyların zamosçjanıng kʼu sxovanıu; do sxovanıa*) schowanie, skrytka, przechowanie 56r°, 67r°, 100v°, 102r°, 102v°, 142r°, 142v°, 145r°

slawa (nè *slawa k'orgiyédilar k'orup*) powszechnie uznanie, rozgłos; opinia, reputacja 69v°, 102r°, 102v°

sluŝnĭey (*dastimènt ħaysi k'i bolup tur sluŝnĭey bolup tur; sluŝnĭey ĵolundan sozda ħrèr bolup tur*) jak należy, zgodnie z sensem, jak trzeba 70r°, 83v°

sluŝnĭy, *sŝuŝiy* (*sluŝnĭy da prĭstoyĭny t'èngrĭga; sluŝnĭy ĵol bila bolsa pok'azanĭy; sluŝnĭy prĭčĭnalarnĭng artĭndan; sluŝnĭy da pravdźĭvĭy soz učun obrazĭčca bolma*) właściwy, trafny, sensowny; odpowiedni do okoliczności, właściwy; wysoki, postawny 108r°, 120r°, 127r°, 128r°, 132v°, 137v°, 143v°, 146v°, 147r°, 174v°, 176r°

sluŝnost (*da k'orup sluŝnostun prĭynĵat èt'tilar aktada; prĭypatĭčca bolup pèrsonalarga hèm sluŝnostk'a*) racja, prawdziwość, opinia uzasadniona 167r°, 169r°

sm̄ zob. *suma* i *somtaŝi*

smit èt-, *smit' èt-*, *smit èd-* (*na mèn smit èdmadĭm važičca bolmaga anĭng k'i bitik'ni ĵebërma; smit èt'sam ziyān upominačca bolmaga; k'i k'imsa smit ètmagay nè k'ètma da nè ĵebërma nèĵasnè danè 1 fortèllar aŝĭra*) śmieć, ośmielać się, odważyć się 84r°, 94r°, 104r°, 108v°, 121v°, 156r°, 172v°

snan- (*k'i snan bitik'lar ĵebèrdi*) próbować, testować; być sprawdzonym 131r°

snor (*snor tèsèlsk'iy; 5 tuzin ipaħ snor k'ločk'ovĭy k'olmak'k'a; ĵař cvèk'lar snor ètar 15 fl[oru]; nè altun ĵa k'umuŝ snorlar bila lamovat èt'magaylar; ħamčĭ snoru*) sznur, postronek 75r°, 75v°, 76v°, 122r°, 122v°

soybat (*nè toylarda da ni soybatlarda*) uczta, biesiada 74r°

sok'ħala- (*anasĭn awèdik'ning sok'ħaliyir nĵezvĭk'liĭy vaħtta ovga k'èliyir*) wymyślać komu, złorzeczyć) 36v°

somtaŝi, *somtaŝiy*, *somtaŝ*, *sm̄* (6 *somtaŝiy 3 lot*) grzywna, miara masy, ½ funta 16 łutów lub 48 miskali 20v°, 21v°, 24r°, 41r°, 42r°, 47r°, 60r°, 61r°, *passim*

songra, *songra*, *songray*, *songram* (*atadan songra; nècik' songray nabĭtĭy; 2 haftasndan songraga dira; spisok'nu ħoygandan songra*) po, po tym, następnie, wtedy, i tak, w końcu 5r°, 37r°, 96v°, 105v°, 121v°, 134r°, 162v°

songram zob. *songra*

sonyu (*k'èndĭning sonyu èrk'i bila; hanuz sonyusun t'èngri bilir*) koniec, kres, zakończenie 94v°, 100r°

sonyudagi (*sonyudagi rata*) końcowy 48r°

sopritsa bol- (*sopritsa bolsar*) stykać się, graniczyć, przylegać ? 34v°

sopun (*popruy sopuna*) pług ? 76v°

sor- (*sor toraydan; k'i sordu k'ët'xójalx; na sordular k'iyovdan; anda-ž sordular*)
 pytać, dopytywać się 55r°, 126r°, 169v°
sormax (*k'i at'amning sormaxında*) pytanie; przesłuchiwanie 139r°
sorov (*na sorovu usna; sorovu usna p[a]n šimk'ònung k'i; na bu 4 turk' sorovlarıy*
usna atıy bila pan miñnonung) kwestia, zagadnienie do rozwiązania 63v°,
 81v°, 139r°, 167v°
sorov èt- (*sorov ètk'aysiz pan vask'odan; sorov èt'ingiz pan muraddan; xolarbiz*
k'i biylik'ingiz sorov èt'k'aybiz pan jak'ubdan; sorov èt'k'aysiz) zadawać
 pytanie, pytać, dopytywać się 63v°, 64v°–65r°, 81r°, 134r°, 139r°, 152v°
sosna (*bèrip tir sosnaning g[è]s ovu usnay*) sosna 48v°
sov- (*igitni k'imni mèn sovsam*) kochać 140v°
sovak'li (*mošondzovıy da sovak'li biçaxlar*) kościany; okładany, inkrustowany
 kością 74v°
sovmax (*sovmaxta artıx rozumit ètiyirmèn*) kochanie, miłowanie 70v°
sovuk' (*t'èngri sovuk'u uçun; xardašlx sovuk'un; sovuk' bila priynjat èt'ip; k'i*
sovuç bolgay ortalxta xz bila; manga xarši sovuk' ioç tur; nè turlu ulu sovuk'
bila dostluçk'a pristupit èttiç ortamizga bolgan; jaxši sovuk' bila) miłość
 47r°, 53v°, 61v°, 91v°, 103v°, 106v°, 124r°, 124v°, 126r°, 133r°, 139v°, 140v°,
 150v°, 161v°, 162r°, 164r°, 172v°, 173r°, 174r°, 175v°, 176r°, 177r°
sovuk'lu (*jaxši da sovuk'lu at'a staraçça aning [i]jaxšisi uçun*) kochany, umiłowany
 175v°
sovuk'suzluk' (*sovuk'suzluk' bašlanıyır; sovuk'suzluk'k'a zabıynut ètma*)
 niekochanie, brak miłości 38r°, 38v°
sovuçlux (*nè bila k'orguzdu jurak'inıng k'ènsining sovuçluxun da èlning sozların*
tiradı) miłość, namiętne uczucie sympatii i pożądania 172v°
sovun- (*k'i mènım zobopulniy dostlarım sovunur*) weselić się, cieszyć się, radować
 się 175r°
sovunçluk' (*sizing sovunçluk'unguz bila*) wesołość, radość 139r°
soz (*turdum sozuma; goliy sozlar bila dugul; k'i džuvapniy mèndan alıp soz bèrdi;*
da ni ol sozlarniy èsina tutmas; objeçanıy sozuma k'ora; njeço soz galadžı
njepotrèbniy; sozda xrèr bolup tur) wyraz, słowo, wypowiedź 30r°, 30v°,
 49r°, 50r°, 55r°, 69r°, 114v°, 126r°, 134r°, 139r°, 140v°, 172v°, 175r°, 175v°
soz èt- (*soz ètk'andan songra*) odzywać się, zabierać głos 139v°
sozla- (*njeyuçıvıy sozlar èl arasına sozladı*) mówić, powiadać, rozmawiać,
 rozpowiadać 71v°

sozlamaḡ (1bitik´ narjeg da 1 mjeḡnič da èrmèniča sozlamaḡ dayin bèrdilar)

mówienie, mowa; rozmowa; wymowa; nagana 98v°

sozsuz (sozsuz ḡalabasiz nè bir pozov nè bir toraga barma; sozsuz galadžisiz artix inam uçun bastim k´èndi mohurumnu) bez słów, niemy; bez mówienia,

w ciszy; w uległości 44v°, 47r°, 158r°

sp zob. *surp*

spadok´, *spatok´*, *sbadok´* (ḡaçk´onung mayjentnostundan spadok´nu oddat èttilar; ol spadok´nu k´i alip èdir; spadok´ tušar èdi; spadok´undan aḡçadan altun k´umuštan; neda-k´olvèk´ bar èsa spadok´ atasından ḡalğan; spadok´ vēçindan) spadek 15r°, 23r°, 29v°, 53r°, 58r°, 62v°, 86v°, 87r°, 87v°, 97v°, 108v°, 112r°, 113r°, 146v°, 158r°

spatok´ zob. *spadok´*

spisanja (spisanjalarina k´ora; aning spisanjalarina k´ora) spis, zapis, lista, przekaz (z przeszłości) 64r°, 137r°

spisanij (ḡaysi k´i k´rorènk´ spisanij podat èt´ip èdilar) spisany, zapisany 111r°

spisanij bol- (spisanij boldu) zostać spisany, zapisany 21v°

spisat èt- (spisat èt´tilar inventar ètip barça çèrtni k´èbitta bolğan) zapisywać, spisywać 74r°

spisok´ (na spisk´u podat ètsar; k´i spisok´umuznu ḡoygay munda biylik´ingizning alnina; spisok´nu ḡoygandan songra) spis, lista, inwentarz; rękopis, kopia 128r°, 133v°–134r°

spiulnij zob. *spulnij*

sploidit èt- (sploidit èdtim angar 2 oylan) urodzić, spłodzić 50v°. Zob. też *zplodit èt-*

spok´oynij (spok´oynij uživanjey; k´i spok´oynij dzèržaniasij bolgay) spokojny, bez kłopotów 40r°, 53v°, 91r°

spomožit èt- (da k´i t´èngri bizni spomožit ètsa oylumnu) wspomagać, wspierać 166r°

sposob, *sposòb* (bu sposob bila k´i nèga dira mèn tiri bolsam; bu sposob bila zèznat èttilar; tapulur aning k´ibik´ sposob k´i; jakimk´olvèk´ sposobèm) 1. sposób, maniera, styl 2. droga, środek uzyskania czego 101v°, 107v°, 114v°, 118r°, 150r°, 155v°, 159v°, 161r°, 167v°, 174v°

spovinaçaenjey (hèm zaçèntij spovinaçaenjeyni sk´onçit ètmaga) spowinowacenie 174v°

spovinovatičça [bol-] (p[a]n vartanga p[a]n ĵak'ubnung vartèrès oyłu ĵzina spovinovatičçamaga orènk' bila ališmaĵk'a) powinowacić się, wchodzić w stosunek powinowactwa 161r°

sprava, sprawa, sprva (sprawa vščatsa boldu; spravaga odstupit ètti; odložit èt'k'an sprvaniy; duĵovniy spravaga; bu turlu sprawa bèrdilar k'i; turk' spravalarından barča hèsèplarından dosit boldu pan mik'laştan pan ĵakubga) 1. kwestia, wydarzenie 2. rzecz do załatwienia, interes 3. sprawozdanie, relacja 15r°, 38r°, 39r°, 58v°, 65r°, 72r°, 83r°, 84r°, 89r°, 94v°, 96v°, 101r°, 114v°, 115v°, 120r°, 137r°, 138v°, 139r°, 152v°, 161v°, 162r°, 168r°, 176v°

spravičça bol-, spravičça bol-, sprawitsa bol- (t'èngrišina k'èndining spravičça bolgay; spravičça boldu t'èngriga; ĵaçan manga spravičça bolsa) 1. być przygotowanym, przygotować się 2. dobrze coś załatwić 3. stawić się przed kim 39r°, 55v°, 82v°

spravit èt- (nèda spravit ètip èsa k'èndina olumundan songra aning) wykonać, spełnić, zakończyć 50v°

spravjadlivost èt'- zob. spravjadlivost èt'-

spravjadlivost èt'-, spravjadlivost èt'- (k'i ... spravjadlivost èt'k'aysiz; bizga spravjadlivost èt'kaysiz) czynić sprawiedliwość 101r°, 139r°

spravjadlivost (ĵolarbiz oy spravjadlivost biylik'ingizdan) sprawiedliwość 152v°

spravovačça bol- (urjad bolmas vak'ovat èt'ma k'i spravovačça bolgay) działać, funkcjonować 67v°

spravovan[ie], spravovanjey (do sĵovaniya iy do spravovaniya; do tégoy plènipotènciyasi ĵoĵ ĵatunnung da spravovaniya; d[è]r ĵaçadur babasning ronduna da spravovanjeyšina aning odda ètip biz) rozporządzenie, zarządzanie, dysponowanie 142v°, 160r°, 167v°

spravovat èt- (ĵaysi k'i ol zamandan bu zamanga dèg spravovat ètiyir) sprawować obowiązki, pełnić funkcje 168r°

sprèciivičça bol-, sprètivičça bol-, sprjè[ç]ivitsa bol- (mèn tiri bolsam ĵarši bolmagaymèn sprètivičça bir turlu bolma; k'imlar k'i uĵvalaga sprètivičça bolup vik'ročit èt'salar; dosit ètmasa da sprèciivičça bolsa) sprzeciwiać się, nie zgadzać się 38r°, 108r°, 123r°, 176v°

sprènt (altun k'umuştan barča sprèntiy; barča sprèntniy; bu dur s[u]m[a]sī barča čèrtiniing da barča sprèntiniing p[a]n ĵak'ubnung stèpan oyłu; ov sprèntindan) sprzęt, mebel 65v°, 67r°, 78v°, 87v°, 129r°, 160r°

sprotivlaçça bol- (da heç sprotivlaçça bolmadılar) przeciwstawiać się, oponować 170r°. Zob. też *sprèçiviçça bol-*
spulèçniy (*spulèçniy borç*) wspólny, społeczny 53r°
spulnje, *spulnjey* (*spulnjey šafovat èt'iyirèdiç; èk'imiz puolnjey; puolnjey èk'si birga zèznat èttilar; puolnjey jollu da sovuk' bila; puolnjey tolama*) wspólnie, razem 47v°, 61v°, 69r°, 72r°, 74r°, 79r°, 86r°, 88r°, 94r°, 114r°, 120r°, 162r°
spulniy, *spiulniy* (*barça puolniy potrebalarga; puolniy sb[idag] bila zbudovat èt'ip èdiç çardašim bila; spiulniy postanovjenjaga; puolniy namovaning artindan*) wspólny, związany z dwoma lub kilkoma osobami 61v°, 106r°, 107r°, 120r°, 161v°, 166v°, 167r°
sr [*sru=sir*] (*da biri birining sru srdašin bilma*) tajemnica, sekret 70v°
srdaš [=sirdaš] (*da biri birining sru srdašin bilma*) współtajemniczony, który wspólnie zna sekret 70v°
srovjey [=surovjey] (*zrazu alay srovjey postupovat èt'ma*) surowo, w sposób surowy, bezwzględny, niepobłażliwy 154r°
sru zob. *sr*
sšušiy zam. *sluśniy*
stabilnovjen[je] (*ol stabilinovjenjaga biylik'ing*) ustabilizowanie, doprowadzenie do stanu trwałości, utrwalenie 136r°
stalè (*janina stalè da bèk' turup mèn*) stale, wciąż, bez przerwy; mocno, trwale 173v°
stan (*k'i bizim stanimizga nalèžit ètmas; çatun k'lamas barmaga k'èndina maldžènsk'iy stanga; aniy pèrèstèrèhat ètk'ay stan malžènsk'iyga k'i bir zmaza bolmagay*) 1. stan, grupa, warstwa społeczna 2. położenie 123r°, 159r°, 166r°, 169r°, 174r°, 175r°
stanovit èt- (*bu turlu stanovit èt'ingiz; zobopulnjey stanovit èt'tilar; stanovit èt'tilar šink' večindan da šayawat èt'tilar çoltçasıy usna*) postanawiać, decydować 84v°, 118r°, 151r°, 165v°
stanovjenjey, *stanovjenè*, *stanovjenja*, *stanowjenja* (*boldu pèvnjey stanovjenjey da k'ontrak't; k'i stanojenjalarıy da intèrçizaları duftarga jazılğay; ol stanovjenja çaysi k'i boldu t'èngri jetk'irsa; stanovjenjey èt'ti k'ètçòjalç jendriy moščinsk'iy bila k'i*) postanowienie, decyzja, orzeczenie 62r°, 65r°, 87r°, 90v°, 91r°, 114v°, 119r°, 161r°, 168v°, 169r°
stara zob. *sıtara*
staraçça bol-, *staraçça* (*k'lap staraçça bolma; biz alay staraçça bolurbiz k'i andan barçadan volniy bolursèn; jaçši da sovuk'lu at'a staraçça aning [j]jaçšisi uçun*

har turlu joldan bolıyır édi) starać się, usiłować, czynić zabiegi 41v°, 126r°, 175r°, 175v°

staranĵey ét'- staraje ét- *staranĵa [ét-]* (*ulu staranĵanıñ artından; hodniy k'ışılar aşıra staranĵa étiyédi; pilniy staranĵey étma; staraje ét'ti anıñ çovraysına*) zabiegać, usiłować, czynić starania 42v°, 66v°, 89v°, 110r°, 118r°, 176r°

starost[a] (*pan zadik' aşıra starostk'a başĵırların ĵznıñ ĵzga ĵaytardı k'ériga; starosta veçından*) 1. urzędnik królewski, zwykle w powiecie 2. naczelnik rodu 3. organizator wesela 124r°, 136r°

statečnĵey (*statečnĵey tutk'ay bu10 flo[ru]; ték' ĵazov çzov bila statečnĵey ortalarına; bir statečnĵey dovodlar bila prék'onat étmadı d[ér]r ĵaçadurnu; zera mên statečnĵey trvam éttim*) statecznie, rozsądnie, w sposób zrównoważony 53r°, 106v°, 134r°, 140r°, 147r°, 148v°, 172v°, 165v°

statečniy (*barça išlar statečniy bunĵatlı; ték' statečniy igitlar k'anafaçadan ustaşaridan da ček'mandan k'iygaylar*) stateczny, zrównoważony, rozsądny 122r°, 141r°

stawat ét- (*nêga dèk'mèni stawat étsa*) stawiać kogo przed sądem 173v°

stawiçça bol- *staviçça bol-* (*términga stawiçça bolmadı; k'i staviçça bolmadı bolma; pan ĵaçk'onung ovuna stawiçça bolduĵ; povinên bolgay stawiçça bolup dosit étmaga ol términde; ĵaysı ... stawiçça bolmasa términga*) stawać przed sądem lub przed inną osobą 131r°, 133r°, 138r°, 173v°, 176v°

stawit ét-, stavit ét'- (*sırotalarnı stavit ét'k'ay; k'i stawit ét'k'ay dalşıy postupok'k'a sb[idag] ĵuĵovga; hêsèpk'a stawit ét'iyédi pan grèsk'önu; ĵaysı k'i stawit ét'ti da k'onèç boldu ol zapısnıda umarat étiyirlar*) stawić (się) przed sądem, urzędem, komisją itd. 105v°, 108v°, 109r°, 125v°, 138r°, 148r°, 155v°–156r°, 165v°

stayna (*ègar azbarda ègar staynada ĵumaşı bolsa; 2 baznı k'uĵna azbar stayna ĵılı suv sk'lèp tibi èk'sınada zaspul èrk'li bolgay użivat ét'ma*) stajnia 53r°, 53v°, 90v°

stirk'ay (*alt'un stir[k'ĵay; stirk'ay*) naczółek, przepaska na czoło 24r°, 24v°

s tım (*k'ètk'iyédi s tım bolga èvét k'i otmadı da karvaniy tozdu*) z tym (dodatkiem, zastrzeżeniem), z tym, że 115v°

stımbollu zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

stol (*bir stol fladrovaniy; olturdu stol artına; stol artına urdu k'èndin talèr bila; k'i bark'èt stolundan*) 22r°, 36r°, 36v°

storona zob. *strona*

storoż, sdoroż (*şos storożnu ĵanımdan tolisarmèn*) stróż, strażnik; konwojent 53v°

stoyjonçiy, stoyonçiy (dobrolar alay ruḫomiy nëçikʼ stoyonçiy; ḫalğan dobroy alay stoyonçiy nëçikʼ ruḫomiy; maçeristiy payi usna stoyonçiy 200 fl[oru] džurum tibina; igilikʼtan džëdžičniy stoyjonçiy duḫayonçiy) stojący, martwy, nieruchomy, trwały (majątek) 15r°, 48v°, 52v°, 61v°, 63v°, 79v°, 87v°, 93r°, 94r°, 96v°, 119r°, 147v°, 148r°

strëmën (tëbënkʼa strëmën udilo; lamça ayaç strëmën; strëmën têmir ostrohiši udilo) strzemię 75v°, 76r°, 76v°

strīḫ (strīḫniḡ jarimīn ašaya pan šimkʼönuna ovu janīna bolğan skʼlëpni; barça użivat ëtʼarmën joyari[n] strīḫniy) strych, poddasze, góra, pomieszczenie między sufitem a dachem 53r°, 90v°

strona, storona, storonay (da strona aytiyir; alay ḫz stronasiy nëçikʼ igit; mjenit ëtiyirlar džuvut stronasī kʼi; storonasīndan anasīniḡ; 2 strona da nëçikʼ opëkʼunlarīy; bizim stronamīzdan tutuniyirbiz kʼëndin har trudnosttan boronit ëtʼma) strona, strona procesowa 10r°, 17r°, 23v°, 29v°, 55r°, 91r°, 112v°, 126r°, 132r°, 136v°–137r°, 144v°, 160r°, 175v°, 176r°, 176v°

studnja (da studnjaḡa da burkʼkʼa azbarga) studnia, zdroj 53r°

stupit ët- (kʼi stupit ëtkʼandan songra bu dostluḫkʼa bir šfëteçënstvo ëtmas birgasīna) przystąpić do, wstąpić do, zgłosić swój udział 176r°

stupovat ët- (ḫaçan kʼimsa kʼimsaniḡ ovuna stupovat ëtsa dostluḫkʼa) zachodzić do kogo, wstępować 173r°

su, suv (da barça su kʼi b[aron] d[ë]r aning bila biliškʼay šënlatkʼay suvni tokʼturmagay) woda, obszar wodny 129r°

submisiya (kʼëndi submisiyasīna kʼora) poddanie się, przyjęcie warunków, podporządkowanie się, submisja 176v°

suç (50 hrivnasīn alip ol suçtan; kʼi pan mikʼlaş manga mënim suçumnu boşatkʼay; bu suçnu d[ë]r ḫaçadurga aytip; suç ëtkʼanni povinën bolgay kʼëtḫöjalḫ ḫuçkʼa zëznat ëtip; avalgi suç ëtkʼanīndan uç kʼëz undalğan bolgay kʼëtḫöjalḫkʼa; suç uçun kʼi bolmagay kʼim ësa bila ozga pisakʼlanma) wina, przewina; wykroczenie, występki, przestępstwo 73r°, 123r°, 123v°, 143r°, 150v°

suçlu (suçlu taptılar kʼëndin; bërdilar alarga ḫuvat kʼi suçlunu ogutlagaytur; na suçlu dugul mën) taki, który zawinił, popełnił coś złego, sprawca czegoś złego, winien, winny 55r°, 115v°, 153r°, 16170v°

sudiçça bol- (sudiçça bolma) prowadzić swoją sprawę przed sądem 136v°

sukʼçësor (da pan aning sukʼçësorun pan muradniy) następca, spadkobierca, sukcesor 108v°

suxiy dni (ol bèrsar suxiy dni k'vartalda) trzydniowy okres postu powtarzający się co kwartał 40v°

suxlan- (*suxlandim angar k'i mèn da biylik'ingiz xatinda bolgaymèn*) pragnąć, życzyć sobie, pożądać 161v°

sum zob. *suma*

suma, sumay, sum, sm̄ (ioyar jazilgan suma; glovniy sumaydan; çxti suma barça barça; xalğan suması uçun; barçay sum bērdi; bu suma 1000 fl[oru]nu obligovat ét'ti k'ēndi ovu usna; barışma ol suma vēçindan; bu suma çxk'inca barça; bu dur sm̄ sī barça çertining da barça sprēntining) suma, kwota, pewna ilość pieniędzy 3r°, 32v°, 35r°, 39v°, 44v°, 48r°, 60v°, 63r°, 63v°, 77r°, 78v°, 80v°, 82r°, 86v°, 88r°, 94r°, 96r°, 99r°, 103v°, 105r°, 107r°, 113r°, 118r°, 119v°, 152r°, 162r°, 165v°, 167r°

sum ét- (*misk'ogay sum étti*) stanowić, wynosić (o sumie pieniędzy) 43v°

sumnjenja (sumnjeniasiy tibina opovidat ét'k'ay; biy t'engri yaxši sumnjenja biylik'ingizga bērip tir; k'i sumnjeniasī bila potvērżat ētiyir; da hēm sumnjenialarimizni; k'i sumnjenjam tibina barça nēma k'onu aytilar) sumienie 118v°, 126r°, 141v°, 147r°, 154v°, 163v°, 169r°, 176r°

sumpt (ulu sumptung; k'ēndi sumptu bila axpaş xardž ét'k'ay; sb[idag] tamyalar iš vēçindan xayasi k'i xardž boldu sumptu; k'ēndi sumptlariy bila ol xalgay) koszt, wydatek; cena, rachunek 118r°, 130r°, 156v°, 157r°

sun- (*içk'i nēçik' ovga nēma k'ristanlik'ta da vïvodinada sunma êrk'li bolgay*) przedstawiać, przynosić w darze, składać w ofierze, podawać 122r°

sunduç (sunduç içina; 1 sunduç p[a]n kasparning xatına; 1 xol sunduçu jaşil; sunduç çerti; aldī 1 altun sgnit ol sunduxtan; sunduçlar içina; xuçnung xayrasna ulu sunduç iça xoynuç sanagan 47 št'uk'a) skrzynia, kufer, paka, waliza, kasa 22r°, 74r°, 76r°, 76v°, 133r°, 133v°, 145r°, 151r°

sunduçk'ina skrzynka, skrzyneczka, szkatułka, torebka 8v°

sur- (*k'ozdan salıp tir da ovundan surup k'lamas tir k'ēndi uçun bilmaga*) wyganiać, przeganiać, wypędzać; ciągnąć, wlec 89v°

surat (1 iuzuk' altun 1 surat taş bila; suratiy zapisning uçmaxli dżanli t'umanning d[é]jr kirk'ór oylu mamran bērgan; suratiy bu çerografniing; jebērgan informacijaniing suratī bu turlu) 1. oblicze, wizerunek, obraz, kształt 2. człowiek, mężczyzna 3. zawartość, treść 72r°, 77v°, 95r°, 158r°

surp, sp̄ (natēčas surp xaçta bolgan) święty 108v°

surtul- (*ték' jerga surtulgay méntlik'larda k'i bék' zbītnīy ét'iyirlar*) ucześćzczać, odwiedzać, obcować 123r°

suv zob. *su*

svidničk'iy (*12 džuft bičax svidničk'iy*) pochodzący ze Świdnicy lub Świdnika
svidomiŷ zob. *svjadomiŷ*

sviadomiŷ, *svidomiŷ* (*k'i po čénsči svi[a]domiŷ édim*) świadomy czegoś, uświadamiający sobie, wiedzący o czym 84r°

svitliča (*izba ustuna ulu svitličanīy; svitličanī strīxñning jarīmīn ašaya šimk'onung ovu janīna bolgan; svitličadan azbardan térédzala[r]; svitličada šrubovanīy*)
światlica, komora, izba 51v°, 53r°, 78v°, 90v°

svitličk'a (*da jangi svitličk'amniŷ*) mała światlica, pokoik 53r°

svjatčit ét- (*svjatčit étiyir avalda aytim*) dawać świadectwo, świadczyć o czym 141r°
svjatīy, *svjat'iy* (*k'élir svjatīy miḡalda; svjatīy miḡal rat'asīn; svjat'iy marčīnday; svjatīy jan; voyt svjatīy jan tibīndan; svjatīy miḡalīndan 10 jilga dira*) święty 3r°, 48r°, 55r°, 61v°, 63v°, 64v°, 145r°, 152r°, 153r°, 167r°

svjat'k'a (*k'élir svjatk'ada; svjatk'adan bayramdan songra; 7 hafta bayramdan songra svjatk'a alniŷa; bizim svjatk'a alniŷa*) 1. świętki (Zielone) 2. Boże Narodzenie 40r°, 74r°, 82r°, 90v°, 105r°, 133r°, 134v°, 165v°, 170r°. Zob. też *svjentk'a svjatojansk'iy* (*holub k'irk'oša oylu voyt svjatojansk'iy zamanīnda bolur édi*)
świętojański, ze wsi Święty Jan (pod Lwowem) 145v°

svječk'iy, *švječk'iy* (*duḡovniŷ svječk'iy mi; évèt k'i svječk'iy k'išilarga da da dayīn artīx jat k'išilarga; hapjeyalarnīy něčik' švječk'iy osobalarnī; alay duḡovniŷ něčik' svječk'iy*) świecki, laicki 147v°, 148v°, 155r°, 167r°

svjentk'a (*lublin jarmark'īndan svjentk'anīng zījāčča bolginča*) 1. święte dni od Narodzenia do Chrztu Chrystusa 2. Zielone Świętki 133r°. Zob. też *svjat'k'a*

Š

šafovāt ét- (*birga spulñjey šafovāt ét'iyir édiḡ; šafovāt ét'k'aysiz; šafovāt ét'k'aylar*)
1. zarządzać (domem), gospodarzyć, rządzić 2. przydzielać, rozdawać 32v°, 60v°, 63v°, 103v°

šafovanīy bol- (*šafovanīy bolgay; mēnim barča dobrom šafovāt bolgay*) być prowadzonym, zarządzanym; być przydzielonym 142r°

šayar zob. *šahar*

šayat zob. *šahat*

šayawat', šahawat' (biy t'əngrining šayawat'iy otaš; mēni iaxši sovuk' bila šayawat'ingizga priynjat' ètkaysiz; šayawat'ingiz tibina; da šayawat' k'orguzgaylar; p[a]n bohdan k'ēndi šayawatina xaldirip tr; ol aning k'i šayawat'i uğun k'ètžoyalixning) łaska, łaskawość, miłosierdzie, współczucie 45v°, 46r°, 62r°, 65r°, 66v°, 80r°, 106v°, 116r°, 118r°, 123v°, 142r°, 142v°, 154r°, 159r°, 161r°, 161v°, 172r°, 174v°, 176r°, 177r°

šayawat' èt-, šahawat' èt- (k'i šayawat' èt'k'aylar; jana šayawat' èt'ip; šayawat' èt'tilar xoltžasiy usna p[a]n lazarning; jana šayawat' èt'ip priynjat' èt'k'aylar šk'olga; aniy da šayawat' èt'tilar bu turlu) okazywać łaskę, współczucie 65r°, 151r°, 153v°, 154r°, 154v°, 165v°, 170v°

šayawat'li, šayavatli (šayawat'li ahalarimdan xolarmēn; šayavatli bolgay; biylik'ingizga nēčik' mēnim šayawatli ahalarima) łaskawy, miłosierny 73r°, 161v°

šahar, šayar (ilov šaharining; bu šaharning içina; šahar špit'alina; šahar uğvalasina k'ora; bu mamlak'atta gluvniy šaharda; dunjada gluvniy šaharlarda; osjadliy bu šayarda; šahar pisari) miasto, gród; miejski, grodzki 25v°, 31v°, 32v°, 33r°, 34r°, 37v°, 40r°, 43v°, 47v°, 51v°, 54v°, 70v°, 72r°, 82v°, 88v°, 92r°, 103v°, 143r°, 147v°, 148r°, 161r°, 161v°, 162r°, 173v°

šaharli (k'amēnēc šaharlisi; pan at'abēy zamosćia šaharlisi; èrmēnilar da ilov šaharlilariy; èrmēni ilov šaharlisi) mieszkaniec, urodzony lub mieszkający w danym mieście, mieszczanin 62v°, 162r°, 167v°, 168r°, 168v°, 169v°

šahat, šayat (da šahat k'i bolgaylar; k'i aning arasina šahat bolgaylar uzlašmagay; šayat k'olnularina xoš k'èlmagay) 1. świadek, świadectwo 2. być może, czy; oczywiście 32r°, 68r°, 125v°, 134v°

šahawat' zob. šayawat'

šahi (ban čxtiy šahi bila) perska srebrna moneta 60r°

šak'ar (nē šak'ar nē bir nēma ulašinmagay) cukier 120v°

šalamay (šalamaylar oynamagay) drewniany instrument muzyczny dęty, obój, szałamaja 121r°

šalvar (k'ok' šalvar) bufiaste spodnie, szarawary, hajdawery 22r°

šam androzi, šam androziy (da xorçup bērdi 1 tank' šam androziy sin; šam androzi muhayjer) 1. ciernośliwa, śliwa damasceńska (*Prunus instititia* L.) 2. kolor tej śliwy 24r°, 155r°

šan (na bizdan šanni pozvolit étmasbiz; *ħaysin šan biylik'ingizniġing alniġna bir k'èz bolgandan songra artıx anıy k'imsa buzma bolmas*) 1. honor, szacunek, godność 2. opinia, reputacja 169r°, 173r°
šapat'k'un sobota 60v°, passim
šaraganoc, šaraganoc (5-inci šaraganoc; *šaraganoc makayit sariy jezdi bila; dayin bėrdilar d[è]r lusigning 1 šaraganocun ĵakub sargawark'k'a džiġan toġnuna ... k'i sarnagay usna*) „Księga (duchownych, kościelnych) hymnów” 60r°, 65v°, 98v°
šarpat ét- (*šarpat étiyirlar kėndin; borçlular k'ėndin šarpat étiyirlar*) 1. ciągnąć gwałtownie, szarpać, tarmosić 2. atakować słownie: obmawiać, oczerniać 67v°, 72v°
šçot'ėçk'i (*šçot'ėçk'i tabindan ozga mėntlik'lar kiymagaylar*) szczerzki, sterczące włoski przy strojach kobiecych, zwłaszcza u dołu spódnic 123r°
šçot'k'a, sçotk'a (4 *šçot'k'a*) szczerzka 75r°, 76r°
šemranġey (*šemranġeylar alay séymik'larda něçik' séymlarda*) szmery, gwar wśród zebranych jako objaw niezadowolenia 120r°
šenlat- (*šenlatk'ay da barça k'ėlišlarında algay; šenlatk'ay vedlė potrebġy*) rozweselać, rozradować; cieszyć się 129r°, 130r°
šink' (*pozvolit ét'ti k'ėtġoġalġ çayırniġing šink'in da malmaziyaning; pan kasparga rabiçk'a oġluna bal šink'in pozvolit ét'tilar; bėrdilar 1ġilga dira bal šink'in; 1 šink' uçun har ġil 80-šar; na šink'iy odġientiy bolgay; 20 talėr šink' uçun*) szynk, karczma z wyszynkiem; opłata za zezwolenie na sprzedaż trunków 130r°, 130v°, 151r°, 156r°, 156v°, 165v°
šink'ovat ét'- (*pozvolit ét'tilar šink'ovat ét'ma çayır da malmaziya; šink'ovat ét'sa*) prowadzić szynk 130v°
širiy, širiy, širiy, šriy (*dayin širiy zapis; širiy duftarday ĵazili tır; dayiy širiy ortami[z]-ga intėrciza; k'i proçėsta šriy ĵazilip tr*) szeroki, w dużym wymiarze; obszerny, szczegółowy 15r°, 41r°, 61r°, 137v°, 141r°
širota zob. *sirota*
šiša, šišay (*blor šišay; oddat ét'ti 1 ġuti moħurlu ġaysining içina 4 šiša içina mėron bar*) butelka, flaszka 8r°, 102v°
šišanmiš (1 *k'olovorot šišanmišk'a ortaxġ asvadur bila*) nawleczony na rożen 78v°
šk'alovat ét'- (*šk'alovat ét't'i ėllarniġing alniġna ġaysi k'i ol hėç alay tapulmas; k'i mėn šk'alovat ét'tim ėsa; hėm šk'alovat ét'ti tamaša ét'ma k'ėrak'mas tır*) szkalować, rzucać obelgi, upowszechniać oszczerstwa 68r°, 70r°
šk'arpitk'a (*šk'arpitk'a dzġaniy 4 çuft ašaġ*) skarpetka 75v°

šk'at'ulk'a (šk'atulk'a içina) szkatulka, pudeleczo 77v°

šk'odit èt- (nè turlu k'i šk'odit ètmagay; nèma šk'odit èt'ma) szkodzić, wyrządzać
szkodę 45v°, 73r°

šk'ol (funduř k'arözçiga da šk'olgay; da 10-ar fl[oru]-sun šk'olga har jil bérilgay
ustalarga k'im k'i oylanlarıy ovratsa; k'i asvadur sargawark'nıy k'iyovun
k'èndining jana şayawat' èt'ip pıynjat èt'k'aylar šk'olga k'i oylanları
ovratk'ay; k'i èrmèni šk'olun ilovda bizim vlasniy çolumuzdan 10 jildan
bèri d[è]r çaçadur babasniing ronduna; hëç bizim èrmèni šk'olun rjadıy tibina
k'ènsining tutmadı; pıynjat èt'k'aylar èdi juçov çuluxuna da šk'olga k'i
oylanları ovratk'ay èdi) 1. szkoła 2. widowisko, teatr 64v°, 90r°, 153v°,
154r°, 154v°, 167v°, 168r°

šk'ript (bèrsarlar šk'ript) tekst pisany, dokument pisemny; skrypt dlužny 89v°
řlak' (řlak'ta bolgan řumilasovsk'iy folvark' çatına) szlak, droga naturalna lub
zdawna używana 62r°

řlaçıç (songra bèrdi bir řlaçıçk'a jahudi sn[oj]k'iyga) szlachcic 118r°

řlèy (tèmir lèmeř postronk' řlèy k'onopniy) 1. szła, szleja, szelka, rodzaj uprzęży
2. postronek przy uprzęży 75v°

řnork' (at'a oçul ari džanniing řnork'undan) łaska, zmiłowanie, wspaniałomyślność
119v°

řopa (1 řopa džandara uçun) prowizoryczny budynek z drewna, buda, szopa 156v°
řos sdorož, řos storož (řos sdorož; řos storožnu janiıdan tolisarmèn) 1. straż, stróż
szosowy, strażnik 2. podatek od straży szosowej 19r°, 53v°

řpilk'a, řpilk'ay (1 k'umuř řpilk'a; 4 k'umuř řpilk'ay; řpilk'a bèlbah çadifali)
szpilka; szpila do włosów 24r°, 75v°, 92v°

řpital (juçovga da řpitalga; postupit èt'ti vank' řpitalina; bu jıyargi jazilgan řpital
vank'k'a çarşı çaysına k'i p[a]n t'òros 80-ar fl[oru] har jil nadanıey bèrip tir;
d[è]r asvadur bėrgan jalmužna juçovga da řpitalga; sok'alga vank' řpitalinda
turma svjatıy miçalga dira mješk'anıey; na p[a]n mik'laš dadusu bila spulniy
sb[idag]dan budovaçça bolup tur ol řpital; pıyvilii řpital bila manastırğa)
szpital, dom opieki 82r°, 83v°, 94v°, 95v°, 103r°, 103v°, 104r°, 107r°, 108r°,
152r°

řpitalni zob. řpitalniy

řpitalniy (2 řpitalni; ègar k'ahanlı ègar řpitalniylar) pracownik szpitala, szpitalnik 95r°
řriy zob. řiriy

šrubovanīy (mošondzovīy liḡtar šrubovanīy duvarga; 1 liḡtar êsk'î duvarda svitliçada šrubovanīy) przyśrubowywany (do ściany) 78v°

štuk'a, štuk'ay, št'uk'a (bir štuk'ay k'rosênçk'iy k'etan; 1 št'uk'a obruslar biçmagan; 2 štuk'aval sk'atêrt ... ; sanagan 47 št'uk'a; popruy 3 štuk'a) jedna rzecz, egzemplarz, sztuka 24r°, 75r°, 78r°, 145r°, 151r°

šuba, šubay (1 šubay tulk'u ḡaray çêk'man k'umuš tuyma blay; šubaylariy tibina bu turlu tuk'lar; šuba k'anafaça aḡ aslar bila potšitiy; ol šuba uçun) szuba, wierzchnie okrycie podbite futrem 22r°, 24r°, 123r°, 132r°

šubk'a, šupk'a (bir muḡayjer šubk'ay; bir šupk'a çêk'man) mała szuba, szubka 24r°, 47v°, 55r°

šuk'ur (nê-ž étiyim šuk'ur biy t'êngriga; nêçi hali t'êngriga šuk'ur k'î privrucunīy mên hormatk'a; da ḡolup biy t'êngriga šuk'ur jana koturdular) dzięki, podziękowanie 118r°, 174r°

šumilasovsk'iy zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

švagêr, švêgêr (pan asvadur švagêrim bila; pan asvadur ḡaçk'o k'iyovu artīḡ atīy bila k'iyik' pan mik'laš švagêriy bila ḡatunung ḡardaši; p[a]n t'ôrôs yagop oḡlu švagêri; p[a]n ḡaçadur bila švêgêri bila; p[a]n šimk'ò uçun d[ê]r mik'ajel oḡlu švagêri uçun; oboslat étingiz švagêrimni) szwagier, mąż siostry, brat żony lub męża 74r°, 94r°, 104v°, 142r°, 150r°, 164r°

švêgêr zob. švagêr

švjeçk'iy zob. svjeçk'iy

T, T'

tabin (ḡadifali tabindan koturiyirbiz; šçotêçk'î tabindan ozga mênklik'lar k'iymagaylar) bawełniana tkanina półjedwabna 123r°

tabliça (40 tabliça raḡi sabun; sabun raḡi 274 tabliça 3-ar sb[idag]ga) tablica, płyta; tabliczka, kostka (mydła) 74v°, 76v°

tadž (2 tadž ulu ḡôranda) korona; wieniec, diadem; mitra, infuła 8r°

tafta (têk' tafta bila da dupla bila) tafta, tkanina jedwabna, połyskująca i szczeleszcząca przy poruszaniu 122r°

taftiș êt-, taftiș êt'- (taftiș êt'tilar êk'î janniy; taftiș êt'ma; do t'égoy karvan bašlariy taftiș êt'k'aylar; na taftiș êtip ayttilar k'êndina) śledzić, badać, kontrolować, próbować 55r°, 66r°, 118v°, 147r°

tayum (ol 200 fl[oru]nu xayısın tayumğa vıdat etti ja nêçik' hêsêp k'orguzsa)
pogrzeb 160r°

tak's[a] (vêdlê tak'sıy umorit êt'ip) taksa, stała opłata formalnie ustalona 144v°
talar, talêr (3 êsk'i t'alêr da 6 êsk'i lêvk'ovıy t'alêr; 1-ar talêr bêrgay ulu oruç
ortasına; 100 talêr xayısı k'i borçu bar êdi; dayın 1 talêr êsk'i da 1 xalp talêr;
100-ar talêr na 5 jılñıñ 50-şar talêrından 36-şar gr[o]ş hêsêp êtip; ol dzuft
talêr uçun) talar; talar lewkowy (z wizerunkiem lwa) 44v°, 51r°, 66v°, 76r°,
78r°, 105v°, 130v°, 131r°, 160v°

t'alaş (zaçatsa boldu t'alaş arasına aıpaş t'ornu) bicie się, walka, starcie 49r°
talêr I (22 talêr blay tepsıy ahaç) talerz 21v°

talêr II zob. *talar*

talêr lêvk'ovıy, lêvk'o talêr (300 talêr lêvk'ovıy; 300 lêvk'o talêr; 1000 talêrdan 10
talêr bêrma da 1000 fl[oru]dan ay lêvk'o talêr 32-şar hr[o]ş hêsêplangay; 200
lêvk'o talêrni kêçip gêradasından) talêr lewkowy, moneta z wizerunkiem lwa
64v°, 90r°, 118v°, 150v°

talêrlıx (150 talêrlıx êsk'i) wartość w talarach; talary 94v°

tamam, taman (taman juzuk'; toladı taman, opêk'unlardan tamam barça zaplata; anıy
tamam k'êndına bêrgaylar; tamam oddaçça boldu; da anda da tamam dosıt
êt'madı) 1. pełny, zupełny, całkowity 2. dosyć, w zupełności 3. tak jest, zgoda,
wybornie 66r°, 98r°, 102r°, 141v°, 152r°, 159r°, 164v°, 168r°, 171r°

taman zob. *tamam*

tamaşa êt-, tamaşa êt'- (tamaşa êtiyirbiz sizğa aırıy bilirsiz nêçik' êsk'idan adat tr
k'i; tamaşa êt'iyirmên anıñ biylik'ına bék' k'i; tamaşa êt'ma k'êrak'mas tır)
dziwić się; zachwycać się, podziwiać 69r°, 70r°, 126v°

tamya (k'larmên tamya bêrma nêçik' ol k'imning volnostu joıx; talêr tamyasıy uçun;
tamyasıy k'oturulsa algaysız; xayısı tamyanıy bizim tayfa k'êrak' zaarandovat
êt'k'iyêdi; sb[idag] tamyalar iš vêçından) 1. pieczęć 2. cło, myto 66v°, 67r°,
117v°, 118r°, 168v°

tangla- (pan mik'laşni sêrêpk'ó oylun tangladılar; tangladıy pan t'uman xatunu
k'ênsına opêk'un pan almasnıy da pan bohdannıy b[a]r[on] donavak' oylun)
wybierać; dobierać sobie 64r°, 105v°

tanglan- (pospulstvodan tanglagan personalar) być wybranym 115r°

taniıx (bu bitik'k'a taniıx pan k'irkôr; taniıx t'ut't'um k'êndima; nêga k'i taniıx tır b[a]
r[on] zadik' oylu pan grêsk'ó; nê taniıxlar bila bir taniıxlıx sluşnıy utunuma

- k'êltirmadi; k'i barçaga t'ëngri tanix tr*) 1. znany, znajomy 2. świadek 10r°, 30v°, 31v°, 33r°, 53v°, 71v°, 91r°, 141r°, 158r°
- tanixliix, tanixlix (stümboldan jebërgan tanixliixiy; igi tanixlix uçun; çaysi tanixliixiïn ayalarnıng pomjenoniy pan şimk'ò aksént oylu; tanixliixlarnıng artından)* świadectwo, zaświadczenie 31v°, 34r°, 58v°, 72v°, 131r°, 163v°, 167v°, 168r°
- tanixliix ét-, tanixlix ét- (bu turlu tanixlix éttilar; êtk'aylar tanixliix nastawanjeysi usna pan miñnonung)* dawać świadectwo, świadczyć, składać zeznania 167v°, 168r°
- taniş- (tanişip biri birimizga potrëba bolsa)* poznawać się wzajemnie, zaznajamiać się wspólnie 53v°
- tank' (çorçup bêrdi 1 tank' şam androziy sin p[a]n şimk'önung)* bela, paka, toból 155r°
- tap- (da taptılar bu jaxşı kişilar; lada priçinalar tapip ayirılma; fëdornu suçlu tapup; na k'ëtçöjalix bu turlu taptiyar aytip; tapk'ay k'ëndina ozga jari turadżah; toray tapti k'i)* 1. znajdywać, odnajdywać 2. postanawiać, stwierdzać, uchwalać 5r°, 11r°, 23r°, 28v°, 30r°, 31v°, 32r°, 39r°, 39v°, 52v°, 55r°, 56v°, 70v°, 83v°, 86v°, 90r°, 115v°, 138v°, 141v°, 144r°, 152r°, 160r°, 170v°, 174v°, 175r°
- tapmaç (mën ol tapmaçk'a k'ora k'umpromisarsk'iy džurumnu 1000 çzil fl[oru]nu k'ununa zamanına k'larmën)* znalezienie; stwierdzenie, postanowienie 164v°
- tapul- (tapulur anıng k'ibik' sposob k'i; k'i ozga turlu tapulsa bolgay karaniy; heç ol tapulmas ustuma k'i mën tufak' ja çliç bila turgay ëdim iuxovda; na iş k'i ol k'artk'a içina tapulmadi k'i çariş bolgay)* być znalezionym; być postanowionym, ustalonym, przyjętym; znaleźć się; okazywać się 69r°, 72v°, 115v°, 118v°, 163r°, 163v°, 174v°
- tapun- (nëçik' k'ëlip ëdi da k'i şayawat'in tapundu k'op; p[a]n bohndan şayawat' bunda turmaç uçun tapunma bolmas da bilmam tapungay mi)* kłaniać się, wielbić, wyznawać, wierzyć, mieć nadzieję; odnaleźć, uzyskać 35r°, 66r°, 172r°, 172v°
- tar (1 zili tar k'i lava usnay bolur)* wąski, ciasny 21v°
- tarazu (tarazu k'ëbitning ortaxlix asvadur bila)* waga; miara 78v°
- tarçistiy (1 t'ulk'u bork' da bir tarçistiy)* okrągły 60r°
- tart- (çabaç étip mur tartk'ay; égar çaşux tuymalar tarttiy olçov da barça k'umuşu)* ciągnąć, wydłużać, podłużać, naciągać (cenę) 41v°, 60r°, 78r°
- tartin- (oylum k'ëtk'anda turk'k'a tartin ëdi k'lamas ëdi zëzvalat ét'ma k'i; tartiniy ëdilar étma)* odstępować, wyrzekać się związku z kim 45r°, 134r°
- tas (tas moşondz; 2 tas biri bayir birsi moşondz)* czara, misa 60r°, 78v°

tas èt- (ol sumanī tas ètk'aylar s[ur]p dadžarga; k'i sumanī ivašèčk'ovsk'iy ov usna bolgan tas ètk'ay; jurak'in ja sovuk'un tas èt'k'ay èdi) niszczyć, gubić, tracić, rujnować, anulować 147v°, 148r°, 161r°, 167r°, 172v°, 175v°
taspol- (mèn da taspolmas xačan trudnostlarim usmiričça bolsa) ginąć, przepadać; być zgubionym, straconym 69v°
tastamèn[t], tastimènt (priy tastamèncjey; tastimènt bila) testament 99v°, 114v°
tastim bolun- (sb[idag] tastim bolundu) zostać wręczonym, poręczonym, uwiarygodnionym 80r°
taš (xzil taš; taš ov; taš kjebittan da xabaχ çxargi; budovanie ètma alay taš nèčik'ayaç; atamizdan xalğan taš k'èbit janina; taš baz zasklèpit èttirsar) kamień 60r°, 61v°, 75r°, 76r°, 157r°
taš xala (snatinda taš xala ol sb[idag]dan murovat èt'ilsar èdi) kamienna twierdza 117v°
tašli (nè indži da ni tašli puntal k'ok'lamagaylar; tašli biçaxlar janlarina asmagaylar) z kamienia; wysadzany kamieniami, inkrustowany 122v°
tawanut' i[wn] oświadczenie, wyznanie wiary 65v°
tawanut' i[wn] hawadòy i haygazian azks „Wyznanie wiary narodu ormiańskiego” [z 1371 r.] 65v°
tay- (èsimdan taydim; èsindan tayip èdi) pośliznąć się, pomylić się; stopnieć, rozpuścić się; stracić (rozum) 30v°
tayfa (èvèt baxtı tayfamizga; ulu ayırlıyniy k'i artix bizim tayfamiz uçun barıy èdi; k'i orus nemičk'a donarlar èrmèni tayfası sonar k'ètar; karvan k'ètk'anda k'ètçòjalx tayfanı undatıp napomnit èttilar; biylik'ingizga da butun tayfamizga; xaysida-k'olvè tayfadan hraniça artına k'ètar èsa) ród, plemię, klan; narodowość, naród 117v°, 118r°, 118v°, 158v°, 166v°, 173r°
tayin (xačan habarimniy tayin alsangiz) ustalenie, określenie, wyznaczenie, ukazanie 33r°
tayné zob. *taynje*
taynje, tayné, tayno (zèra tayno dugul dur ègar ayalarga ègar sizga; biylik'ingizga tayné dugul da dobrè vjadomoy dur; tayno dugul biylik'ingizga mènim ustuma k'èlgay njejščènsniy pripadok') tajnie, tajne; w ukryciu 100r°, 107r°, 172r°, 173v°
tayniy (ol tayniy dugul barčasna hali bilmasbiz) tajny, ukryty 124r°
tayno zob. *taynje*
taystra (taystra vlosianiy; taystralalar; rjadlar taystra opšit'iy tlu mok' tèri šçotk'a) czworokątna huculska torba z wołoku 74v°, 76r°, 76v°

tčë zob. tk'açça bol-

tèbènk'a, tèbink'a, tèbin (2 dasta tèbènk'a dastasi; 4 džuft malovanij tèbink'a; tèbènk'a strémèn udilo; indži tèbinda) tebenka skórzana, pas skóry po obu stronach siodła podtrzymywany sprzączkami 74v°, 76r°

tègdjempjier, tjegdjempjier, tjeđjempjier (tjegdjempjier 15-sina; 4 tjeđjempjier 9) grudzień 30r°, 49r°, 167v°, passim

tèk', t'èk' (k'imsa uçun dugul tèk' mènim uçun; tèk' sk'romnij muzik'a k'èlin alniña oynagay; tèk' bizga bèrgayabiz; tèk' èlda bolgan) tylko, a tylko; jak tylko, wyłącznie, z wyjątkiem; ale 5v°, 19r°, 40v°, 46r°, 61v°, 143v°, 175v°

tèk'rar (çolarmèn tèk'rar k'i) powtórnny; znowu 161v°

tèk'tir- (altun snorlar bla tèk'tirmagaylar) piętnować, potępiać, uznawać za naganne 122r°

tèlat (bu 700 fl[oru] sb[idag] jèrina bèrsar k'èndina džuft tèlatin nèçarga jaxši k'išilar saçovat èt'salar; 70 džuft tèlatin) 1. cielę 2. safian, skóra cielęca 86v°, 87r°

tèmir (çazan k'uçnaning 3 volk' tèmir; tèmir peç ahziy; tèmir zbrojaj; tèmir lèmeš postronk' šlèy k'onopnij; tèmir da živiça) żelazo; wyrób żelazny 21v°, 75v°, 76v°

tèmjian (tèmjianij; tèmjian balaçuz vè všistk'im d[è]r awakk'a) tymian, kadzidło 129v°, 148v°

tèn, t'èn (alay džan nèçik' t'èn sartin; tèn k'èrak'indan; tèni bila çasta; tènim ustuma t'èngrining buyruçu k'èlsa; tènin uçcivij saçlamaçk'a) 1. ciało 2. substancja, uformowana materia 3. zwłoki 32v°, 47v°, 94v°, 163v°

t'èngri (bilir anij t'èngri; çayda t'èngri saçlagay bolmasalar; t'èngri saçlasin ottan; t'èngri saçlasin jat jerdan ot tušup k'i k'èlgay angar; nèçik' angar t'èngri milij dir; t'èngri jetk'irsa da t'èngri sahlç bèrsa; t'èngri sovuk'undan) Bòg 8r°, 9v°, 20v°, 31r°, 34v°, 47v°, 50r°, 51r°, 53v°, 61v°, 64v°, 67r°, 69v°, 82v°, 87r°, 88r°, 91v°, 92r°, 94r°, 94v°, 96v°, 99r°, 100r°, 103r°, 103v°, 105r°, 108r°, 114r°, 117v°, 118v°, 119r°, 120r°, 127r°, 130r°, 138r°, 141r°, 142r°, 143v°, 151v°, 153v°, 156r°, 157v°, 159r°, 162 v°, 163v°, 166v°, 167r°, 174r°, 174v°, 175r°, 176r°. Zob. też biy t'èngri

tèpran- (da babas jollu tèpransa nèçik' aning k'ahanalç stanina nalèžit ètar) ruszać się, poruszać się; drzeć, wstrząsać się; wzdrygać się 159r°

tèprat- (k'èbittan tèpratmagay; andan tèpratmaga) wprawiać w ruch, poruszać, potrząsać, wstrząsać 61r°, 157r°

tèpratmama (k'èndin tèpratmama) nieporuszenie, pozostawienie w spokoju 61r°

tèpsi, tèpsiy (2 bayir tèpsi; çna tèpsi k'ovov k'varta lixtarlar; tèpsiy çinoviy ulusu k'ičisi blay; nè 1 tèpsiga bèrmagay ulu mi k'iči mi izbasiy bolur; ulu tèpsi çnoviy) misa, miska; pólmisek 21v°, 60r°, 61r°, 78r°, 121r°

t'èrça (a ègar t'èrça joyarigi jazilgan vadadan) szybko, prędko, w pośpiechu 44v°

tèrédža, t'èrédžay (tèrédža açma; svitličadan azbardan tèrédžala[r]; tèrédžaylarinay çarşi; aning izba tèrédžalarina; tèrédžadan sèk'irip çaçti) okno 39v°, 45v°, 53r°, 152r°

tèrga- (tèrgaysiz do bizga mohur bila bèk'lagan ...) badaç, sprawdzać, dociekaç 86r°

tèri (8 tlumok' tèri; yužva tlumok' tèri; 1 tèri tlumok' mosk'ovnung; 6 voylok' tèri bila çaplagan; riadlar taystra opšitiy tlumok') skóra 74v°, 76r°, 76v°, 77v°

tèrmin (tèrmin 2 haftada; turup tèrmininda; na tèrminjey stavit èt'ti; bizga tèrmin zložit ètip d[è]r yagopk'a; oddat ètti iš k'i turmadì tèrminga; çoyiyirbiz tèrmin) 1. termin, data, wyznaczony czas 2. nauka rzemiosła u majstra 68v°, 71r°, 71v°, 79v°, 89r°, 100v°, 114r°, 114v°, 116v°, 124v°, 126r°, 127v°, 132v°, 138r°, 143v°, 144r°, 146v°, 155v°, 162r°, 171v°, 172r°, 173v°, 176v°

tèrminovat èt'- (da alay tèrminovat èt'ip èdim) terminowaç; oznaczać, okrešlaç 83r°

tèrpit èt- (aniy dastimènt tèrpit ètmas; k'i mèn tèrpit ètiyirmèn) znosiç, wytrzymywaç; cierpieç 141r°

tèrplivost (tèrplivostlari bir slušniy zaman dira) cierpliwošç, oznaki cierpliwošci 65r°

tèrminovaçça bol- (na prèntk'im bulay tèrminovaçça boldu) byç oznaczonym; ograniczać się 89v°

tèšk'nut èt- (hèm k'èndi tèšk'nut ètmagay bayramga dira) tęsknić, smucić się 164r°

tèsma tašma, rzemień 75r°

tèstamènt, dèstamènt (atasining tèstamèntina k'ora; bu tèstamènt bila; nèçik' ostatniy tèstamèntim; dèstamènt) testament, ostatnia wola 48r°, 60v°, 82v°, 96v°, 107r°

tèšarsk'iy (1 fladroviy ložay tèšarsk'iy) ciesielski, snycerski 22r°

t'èšk'ir- (alip t'òròstan tèšk'irdilar 4 èšk'i talèr; soznu turlu turlu k'èndilarina tèšk'irma mèn èsa...; tèšk'irma) zmieniaç, zamieniaç, wymieniaç 51r°, 70r°

tèšk'iril- (alay tèšk'irildim) byç zmienionym, odmienionym; byç wymienionym, zamienionym 139v°

t'èta (k'èndi t'ètalarinìng storonasindan; nèçik' vlasniy tètasing; t'ètasna biliçaya t'òròs çzina; olušk'a tètama; olušk'a tètang k'osta çatunu) ciotka, siostra matki lub ojca 50r°, 50v°, 51r°, 54v°, 82v°, 83r°

tèz (*alay tèz angar k'èlmaga; tèz k'onèčk'a; k'i alay tèz angar k'èlma bolmadim; bitik'lar tèz k'èlma bolmagay*) szybki, prędko; szybko, prędko 132v°, 137v°, 141v°, 164r°

tib (*šubalarī tibina bu turlu tuk'lar urma èrk'i bolgay; tib usna altunu indžisi bila; k'i sumnjenjam tibina barča nēma k'onu aytilar; sumnjenjasīy tibina zēznat ètk'ay; hrivna džurumnung tibina*) spód, dno; dolny, spodni; pod, poniżej 8v°, 37r°, 41r°, 47v°, 65v°, 118v°, 123v°, 126r°, 145r°, 147r°, 163v°

tibli (*k'umuš ھاچ tibli*) mający dno, spód, podstawę 61r°

tiftik' (*1 džuft ponçoχ tiftik' buřnatnīy*) sierść angorskich kóz; materia z takiej sierści 77v°

tik'- (*k'i angar nēča k'èrak' bolsa bašmaχlar tik'k'iyēdi çaχ vīplatiçça bolginça; 1 mak'ayīt içina tik'k'an barzaduman*) 1. szyć, zszywać, zaszywać 2. wtykać 3. zasadzać 65v°, 159r°

til (*bu sozlarīn aytti k'ēndi tili bila èrmēniça d[è]r yagopk'a*) 1. język 2. mowa, język, dialekt, narzecze 162v°

timèç (*20 timèç*) ? 74v°. Może zamiast *tynieç* tyn, faska, beczułka

tira- (*k'orguzdu ... da èlning sozlarīn tiradi*) podpierać, podtrzymywać, bronić, chronić 172v°

tiri, t'iri (*biri oldu birsi t'iri t'urup tur; nēga dira k'ēndi tiri dir; nēga ança pan bohdan tir i dir angar dèk' bu šaharga k'èlmagaymèn*) żywy, żyw 50v°, 103v°, 107v°, 173v°

tirlik' (*k'ēndi tirlik'ima dira; k'ēndi t'irlik'ina misk'inlik'ina kōra; uçmaχli džanli pan vask'önung tirlik'inda dostluχ bašlap; na dalšiy tirlik'ima*) życie, bytowanie 50v°, 87r°, 129r°, 172r°, 173v°

tiy- (*sb[idag]sna tiyma bolmagay; nēča 100 fl[oru] tiyar; 6-šar flo[ru]ga tiygay*) 1. dotyczyć, trzymać 2. dotyczyć 58r°, 73r°, 86v°

tiya (*da dosīt ètmaga nēçik' tiyasī dir*) godny, właściwy; godnie, właściwie; wypada 160v°

tiydir- (*bīsak'siz tiydirgaylar*) kazać uważać za godne, właściwe 45r°

tiyilmaχliχ (*mēngilik' tiyilmaχliχ*) zaprzestanie czego, zupełne milczenie, zatrzymanie 36r°

tiyin (*šubk'ay tiyinlar blay; blan brušk'ovīy çara tiyinning; tiyin bila potšit'iy tiyin blay*) wiewiórka; futro z wiewiórek 24r°, 60r°, 77r°

tiyir- (*birga tiyirma k'lamadilar; nē k'i pani hanuχna tiyir*) dotyczyć; dotyczyć 45r°, 170r°

tiyišli (égar ... tiyišli ésa k'i biylikingiz dastur bêrgaysiz; tiyišli iş tir) należny,
 właściwy, godny, słuszny, przyzwoity 72v°
tiz (10 tiz ton; dayin uzun tizga) kolano 75r°
tjedjempjer zob. *têgdjempjer*
tjedjempjer zob. *têgdjempjer*
t'ixizliχ (t'ixizliχlarin manga opl[ét]at étsaylar) bezsiła; ucisk duchowy, ból,
 tęsknota 52v°
tîl, t'îl (tîlda budovat êtip; k'apustanîng t'îlina) tył, tylna część, zaplecze 29r°, 49r°
t'îlk'o, tlk'ô (tlk'o ol χumaşlarniy satip sizga χumaşlar alinip; k'endi sozuna tlk'ô
χoyup ol sabaplarniy k'i; tlk'ô goliy k'artk'a) tylko, jedynie 115r°, 115v°,
 121v°, 137r°, 138r°, 144v°, 147r°, 148v°, 173r°, 174v°
tîmžè zob. *pod (tîmžè aktém)*
tîyirman (bu tîyirmanniy tutma; vjadomoy dur k'i ol tîyirmanni padişahlı; ol suma
usna tîyirman usna bolgan; χaysi k'i ol dragaman χatunundan algan tîyirman
spulniy sb[idag]ga alingan; tîyirmanning k'élişi) młyn; żarna 106r°, 107r°,
 107v°, 108r°, 166v°
tk'açça bol- (*da nè k'i tk'açça boliyir ol bitik' uçun χaysin zanèsit êtip tirlar;*
nè k'i tk'açça boliyir mulk'lar sabapından; a ço şie tçè k'i; nè k'i tk'açça
boliyir zindandan ziydit êtmaχ uçun χayin at'amning êgirlik'i dugul)
 dotyczyć czegoś lub kogoś; mieć z czym związek 61v°, 174r°, 175r°,
 175v°
tk'anıça (tk'anıça χadifa) wyrób tkacki, tkanina 75v°, 76v°
tk'ank'a (tk'ank'a k'olmak'k'a) wyrób tkacki, tkanina, materiał 75r°
tlk'ô zob. *t'îlk'o*
tlumok' (tlumok' tèri; yužva tlumok' tèri; 1 tèri tlumok' mosk'ovnung) tłumok,
 toból 74v°, 76v°, 77v°
tnsizliχ, tnsizlχ (tnsizliχ k'èlip édi ésa) brak oddechu, brak spokoju, niepokój 31r°
t'obol (t'obol opalk'a k'obèl çardaχta bolgan; tobol) toból, tłumok 76r°, 76v°
t'oyma, toχma, t'oχma (toyma χardaş; toχma χardaşlariy uçun; pan hankò da holub
aχpaş t'òrunlarì t'oyma χardaşlar; 2 χz toyma χardaşlar dir; yagop oylanlarìy
p[a]n t'òròs da p[a]n ivaşk'ò χardaşlar toyma) prawdziwy, prawny, rodzony
 49v°, 50v°, 52r°, 61r°, 85v°, 134v°
t'òyut'[iwn] (t'òyut'[iwn] d[è]r χaçadurga k'amènèçli şimk'ò oyluna χodžigiy
k'iyovuna) odpuszczenie, zwolnienie, odstawienie, skazanie 105v°

tok˘ - (*barça xayratım da adamlıxımni jerga tok*˘*up; da tok*˘*tum butun jırac*˘*im alnına barçasınıng alay ovdagılarnıng nêçik*˘ *ol jaxşı k*˘*işilarnıng*) lać, rozlewać, wylewać; sypać, rozsypywać, wysypywać; rozpraszać 139v^o, 172v^o
toxtatlı zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”
toxtal- (*bulay toxtaldı bu zhoda*) być ustalonym, utrwalonym, umocnionym 29v^o
toxtat-, *t*˘*oxtat*- (*bu turlu ortamızga toxtattıx; zêzvat êt*˘*ip pospolitıynıy da toxtattılar; toylar vêçından bu turlu toxtattıx; soz toxtattıp xırêr êt*˘*tıx alışmaç vêçından; t*˘*oxtatt*˘*ıx pèvnıy k*˘*ondıciyalarnıng artndan*) umacniać, ustalać, postanawiać, zatwierdzać 20v^o, 28v^o, 29r^o, 40r^o, 74r^o, 105r^o, 119r^o, 120v^o, 121v^o, 123r^o, 129r^o, 130r^o, 133r^o, 134r^o, 137r^o, 151v^o, 155v^o
toxun- (*juk*˘ *k*˘*irdilar k*˘*i bir zaçım toxunmagay*) dotyczyć, odnosić się do, dotyczyć kogoś (sprawiać przykrość, kłopot) 170r^o
toxuz (*toxuz juz*) dziewięć 41v^o
tola-, *tolay*-, *t*˘*ola*- (*k*˘*i angar toladi; jarım da jarım tolama; çerografına k*˘*ora t*˘*oladım; k*˘*lamadı tolama; tolamagay povinên bolduç; çêçk*˘*a tolamagay k*˘*êlir sèsiyada haftasına dira; biy t*˘*êngri tolagay k*˘*ëndilarına amên*) płacić, wnosić opłatę; spłacać dług, zwracać; odplacać, rewanżować się 2r^o, 3r^o, 16r^o, 21r^o, 28r^o, 28v^o, 30r^o, 41v^o, 42v^o, 53v^o, 58r^o, 64r^o, 64v^o, 65r^o, 79v^o, 98r^o, 118v^o, 119r^o, 136r^o, 137v^o, 144v^o, 166r^o, 177r^o
tolan- (*tolandıy manga; tolandıy tamam; barçay paylardan tolangay; ol çardž angar anıng bila tolangay; 40 fl[oru] sb[idag] vadani ... duftarga k*˘*ora tolandi*) 19v^o, 64v^o, 66v^o, 115r^o, 168r^o, 168v^o
tolov, *t*˘*olov* (*k*˘*i manga tolov bolgay k*˘*ëndindan*) zapłata, opłata, dług; wynagrodzenie 5r^o, 44v^o
tolov êt-, *t*˘*olov êt*- (*tolovun êtar biy t*˘*êngrining uçun; tolov êtsarmên; tolov êtma*) płacić, uiszczając, opłacać, wynagradzać 74r^o, 108r^o, 144v^o, 158r^o
tolu (*k*˘*i arasına tolu dur jaman mnimanja da bolmagaybiz*) pełny, napelniony, cały 155r^o
ton (*jangıy tonlar; bir ton muçajar; bir ton faynlindišovıy; 6 ton biri adamaşk*˘*ay biri jezdi; bir yaşıl zuf ton; nê biri da vaçiçça bolmagay tonların çzlar nêçik*˘ *çatunlar k*˘*i bék*˘ *oransz êt*˘*iyirlar çaysi bilak*˘*i pravjey oramnı sibiriyyirlar; çuyrıuçlu tonlar k*˘*iymagaylar*) ubranie, ubiór, wierzchnia odzież 22r^o, 55r^o, 60v^o, 77r^o, 93r^o, 121r^o, 122v^o, 123r^o, 160r^o, 177r^o
tòn- (*alay k*˘*i hêç biri birimizdan namniy ja tònmiyin başçşlar k*˘*endi ayzımiz bila žadat êtar êdiç*) wracać; odwracać; zwracać 140v^o

tonluk°, *tonluḡ* (1 *tonluḡ adamašk*°a; *ëgar k*°umuš *k*°ubok°lar *ëgar tonluḡlar bërdilar*; *tonluḡ çek*°man; *tonluḡ çek*°man *anasına*) materiał na (wierzchnie) ubranie ; ilość tkaniny na ubranie 41v°, 105v°, 164v°

ton opıraḡ (*ton opıraḡin*; *ton opıraḡtan çnanı ozga sprëntnün toşak*°nı *do tëgoy*) lekka odzież, bielizna 77r°, 93r°, 160r°

t°ora, *tora*, *toray*, *tõra* (*duḡovniy t*°oraning *alnına*; *tora bila priypadat ët*°iyëdi; *torasi alnına ërmënilarning*; *ërmëni tõrasına potrëbnıy toraga*; *otstupit ët*°miyin *toradan*; *dopilnovat ëtk*°ay *ëgar t*°oranı *ratušta ëgar ḡuçta*; *ḡaysida-kolvëk*° *toraga*; *bu bitik*°da *t*°ora *mohur bila*) 1. prawo, sąd 2. miejsce jego działania 3. ustawa 4. religia, zakon 15r°, 30v°, 39r°, 58r°, 63v°, 82r°, 86v°–87r°, 93r°, 101v°, 104v°, 135r°, 136r°, 137v°, 152r°, 155r°, 159v°, 160r°, 162v°, 163v°, 170v°

toralaş- (*në ḡadar zaman toralaşiyir ëdilar*) wieść spór sądowy, procesować się, prawować się, włóczyć się po sądach 86v°

torayçi (*otstupit ëtip torayçilar alnından*) członek zespołu sędziowskiego, sędzieja, przewodniczący kolegium, jego archiwariusz lub bibliotekarz 23v°

torba (*6 torba obşitiy*; *1 torba çek*°man *ḡzil*) torba, worek 74v°, 77v°

tork°mşovıy (*jugan tork*°mşovıy *aḡ dayın ḡzil jugan puslişça*) rzemienny, skórzany (ze skóry cielecej) 76v°

torun, *torun*, *tõrun*, *t*°orun, *t*°urun (*mik*°laş *oylu*, *stëçk*°o *t*°ornu; *hank*°ò *da zadig aḡbaş t*°orunları; *k*°amëneçli *bëdros oylu popk*°o *tornu*; *bërdi p*°ilip *tõrun iwrk*°ò [=jurk°ò] *miklaş oylu*; *hank*°onu *aḡpaş tornu*) wnuk, wnuczka 8v°, 28r°, 41v°, 43r°, 44v°, 45v°, 49r°, 52r°, 98v°, 112r°, 135v°, 166r°

toşak°, *t*°oşak°, *toşag* (*zuf toşag orun 2 pjerina*; *t*°oşak° *orun aḡ opıraḡ*; *ḡardż ët*°kaybiz *aḡ opıraḡk*°a *da toşak*° *orunga*; *ozga sprëntin toşak*°nı) łóżko, łożo, pościel, materac 20v°, 41r°, 47v°, 55r°, 135r°, 160r°

t°ov- (*mën ani t*°ovdum; *da t*°ovdu *k*°ëndin; *mahalada tutup t*°ovdu *rınçtok*°nung *içina k*°i *gvalt çaxırmasam ëdi*; *aytti k*°i *turman a dayıy t*°ovarmën *k*°ëndin) uderzyć, bić, walić 36r°, 58r°, 170v°

tovar (*alay zavëdiçça bolurlar k*°i *t*°ëngri *saxlasn tovarlarda*) rogata bydło, krowy i byki 141r°

toy (*toy alnına adatimizga k*°ora; *në toylarda da ni soḡbatlar da*; *alay-oḡ nşanlar da toylar vēçindan*; *bu ḡutlu toy t*°ëngridan *tuzulgan*; *t*°oylar *vēçindan bu turlu*

- toxtattī*) przyjęcie, uroczysty obiad lub wieczerza, uczta, wesele 20v°, 47v°, 56r°, 74r°, 119v°, 120r°, 121v°
- toz-* (na *tozduḡ k'ī jolundan k'ēlgay rozumit étip k'ī; k'ī tozgaylar dayin 1 jilga dira; términniy anda tozup k'ētk'ay édi; k'ī ulu oruç ortasina dēk' tozgaylar; ḡaldirdi tozma k'lasa tozgay k'lamasa sovuk' bila*) oczekiwać, cierpieć, znosić, wytrzymywać 114r°, 114r°–114v°, 115v°, 124r°, 144v°, 156r°, 164r°, 170v°, 172r°
- tozul-* (*bēz odvlok'ī k'ī artıḡ k'ēndina tozulmagay*) być oczekiwanym. wyglądanym 114r°
- t'ozumlu bol-* (*t'ozumlu bolgaylar juk' uḡun*) być cierpliwym, opanowanym 49r°
- tozumluk'* (*k'ī tozumluk'larıy bolgay*) oczekiwanie, cierpliwość 100v°
- tram* (*avalgi bsag tram anıng bolgay zē vşıstk'im kristanlik'tan*) 1. (główna) belka 2. drachma, pieniądz 149r°
- trudniy* (*ayır da ulu trudniy dēkrītlar*) ciężki, trudny 141r°
- trudnost* (*barča t'urlu trudnosttan; trudnost k'ēlsa urıadga; ḡaçan trudnostlarım usmiriḡça bolsa; trudnost k'ormagay; ulu trudnostlar ét'ma*) trudność, przeszkoda, kłopot 5v°, 34v°, 45r°, 51r°, 61r°, 63v°, 69v°, 70r°, 72r°, 91r°, 97v°, 100r°, 118r°, 150v°
- trudnostsuz* (*bir trudnostsuz k'ēbitni zdat étk'ay*) niesprawiający kłopotów, trudności 58v°
- trvat ét'-* (*ol dostluḡnung iḡina k'liyir trvat ét'ma; mēn statēḡniy trvat éttim da turdum sozuma k'lasa bar édi*) nadal istnieć, trwać 67r°, 172v°
- tufak'* (*uzu tufak'; hēm tufak' bēli artina ḡaysin mēn k'ormadım; k'ī mēn tufak' ja ḡliḡ bila turgay édim; k'alçēdan tufak'k'a*) strzelba, broń palna 21v°, 75r°, 163r°
- tugal, t'ugal* (*aribērisi vank'ta bolgan barča t'ugal; tugal t'olov; tugal tolama; bērnat oylanlarıng ḡatına barča tugal*) pełny, cały, całkowity, doskonały 5r°, 26v°, 33v°, 48r°, 63v°, 64r°, 65r°
- tugalla-* (*t'ēngri tugallasın žōyōvurt; nšanni tugalladı; antni tugallagandan; dostluḡnu bašlangan tugallamagaymēn*) spełniać, udoskonalać, pomyślnie kończyć 105v°, 139v°, 143r°, 172r°
- tugallamaḡ* (*tugallamaḡtan songra*) spełnienie, dokonanie, udoskonalenie, zakończenie 139v°
- tuk'* (*barča turlu tuk' bila*) szerść, wełna, futro; maść 123r°
- tul* (*1 tul k'išiga ahadžan at'li otajaxaliga do tēgo dayin k'ī uḡunḡi ḡatun édi k'ī; t'ul ḡziy*) wdowa, wdowiec 166r°, 170r°

tulk´u (*turk*´nun bir *tulk*´u *déliyasıy*; *şuba tulk*´u *blay podbitiy*; bir sarapan *jaşil tulk*´ular *bila potşitiy*; *şubay tulk*´u *şaray çek*´man; *şaray çek*´man *tulk*´ular *blay*) lis; futro z lisa; lisiura 22rº, 24rº, 60rº, 77rº

tum (1 *maştòç tum bèrgan zamanında sarnalir*; *şòsdòvanjel èt*´ma *tum bèrma*; *k*´i *ulu [o]ruçta tum algan zamanda*; *tlk*´o 6 *tumundan 1-ar fl[oru]sun d[è]r yagopk*´a *bèrgay*; *har tumdan 1-ar fl[oru] algay 6 k*´èz *jilda bolsa oludan rast k*´èlsa *k*´i *çek*´man *japarlar olu usna bir tonluğun d[è]r yagopk*´ay *bolgay*) eucharystia, komunია; msza 65vº, 112vº, 129vº, 148vº, 149rº

tum èt- (*bu vēç bila k*´i *4 k*´èz *jilda tum èt*´k´aylar *adzanjey bila*; *şaysi tum èt*´sa; *tum èt*´sa *da aş jebèrsalar ol algay barin p[a]n mik*´laşning *vak*´ufundan) udzielać komunii; odprawiać mszę 103vº, 148vº, 149rº

tum èt´tir- (*nè k*´i *tum èt*´tirsalar *aştan barçadan g[è]sin d[è]r yagopk*´a *bèrgay*) rozdzielać komunię, (sprawiać) odprawianie mszy 129vº

tumlux (*tum èt*´sa *da aş k*´èlsa *ol angar bèrilgay èvét tumlux k*´èlsa *ol vank*´k´a *bolgay*; *tumluxlar barça d[è]r awakk*´a *şurbandan 1 çèrègin d[è]r yagopk*´a; *faydası bila obmşlawat ètk*´ay *çrayin tumluxun*) ofiara eucharystyczna, komunikant 148vº, 169vº

tunagungi (*pozov artından tunagungi k*´unga) wczorajszy 162rº

tur-, *tr-* (*şayda hali turıyir andriy*; *ilovda turgay k*´uç *bila alip*; *şayda k*´i *jan turmasa*; *şayda mèn t*´ursam *ték*´mèn *uççivıey da hormatli turıyim*; 1 *jil turup şahardan ççk*´aylar) być, trwać, żyć; przebywać, mieszkać, osiaść; zatrzymać się, przestać; stanąć przed urzędem 39vº, 58rº, 71rº, 168vº, 170vº, 175rº, passim

turadžah (*ozga jari turadžah*; *da turadžah ovuna*) miejsce przebywania lub zamieszkania, siedziba; mieszkalny 152rº, 153rº

turlu (*başlaniyir bu turlu*; *o turlu*; *biçay har turlu*; *nè turlu k*´i *avalda dèk*´larovaçça *boldum*; *iş k*´i *ozga turlu bolgay*; *kop turlu*; *nè turlu-k*´olvèk´ *joldan*) rodzaj, kształt, sposób, cecha, jakość 38vº, 40vº, 74vº, 101rº, 105rº, 132vº, 174vº, passim

turk´ zob. „Nazwy etniczne i miejscowe”

turmaç, *t*´urmaç (*sk*´uteçniy *t*´urmaç *użivat ètmaç*; *p[a]n bohdandan şayawat*´bunda *turmaç uçun tapunma bolmas*; *turmaçk*´a *èk*´i *żivotk*´a *dira*) stanie, trwanie; mieszkanie, siedziba 40rº, 172vº

turmamaç (*ortamızda ilovda turmamaç uçun*) niemieszkanie 175rº

tusnaç (*vaçok*´ *şin bila tusnaç şoyulgan žèrèbèç k*´èlinining *dir*; 1 *altun sgnit ol sunduřtan şaysi k*´i *tusnaç èdi jusunng*) zastaw; zadatek 78rº, 133vº

tuš-, t'uš- (*nè da t'uşsa faydasin ulaštirgaylar; spadok' tuštu èsa; jol tuštu k'ètмага dançk'aga; tuštular èlçilarga biy biyatk'a da padšahdan; k'èndi ovundan ot tušk'ay da jangay*) spadać, upadać; spadać wrogo (nieszczęście, ogień); przypadać w postaci losu, przydarzać się (droga, podróż); wypadać coś robić (zgodnie ze zwyczajem itd.) 12r°, 17r°, 30v°, 53r°, 60v°, 79r°, 81r°, 118r°, 133r°, 150v°, 157v°, 159r°, 175r°

tušman (*kèri tušman mènim èrimdan mènim olumumay dingra*) nieprzyjaciół, wróg 30v°

tut-, t'ut-, t'ut'- (*ègar toraga ègar stronaga tutmadì; mahalada tutup tovdì rīnçtok' nung ičina; tutum angar k'èbit'ni jalgay; èrmèni sk'olon ilovda tutiyir; har biri povinèn dir uççivostta tutma; tanix t'ut't'um k'èndima; tutunijer toy ètma*) chwytać, trzymać, dzierżyć; przyjmować, zachowywać; obiecywać; prowadzić (zakład, szkołę) 9v°, 11r°, 19r°, 31r°, 33r°, 36r°, 40v°, 41r°, 48r°, 53r°, 58v°, 70r°, 83v°, 84v°, 117v°, 152r°, 153r°, 161r°, 163v°, 170v°, 172v°

tuttur- (*tutturup çullarga olturyuzmaga anginça vjenzèndan çymagaymèn*) kazać schwytać 148r°

tutul-, t'ut'ul- (*tutulmagay; t'ut'ulgay; k'larèm k'i alay tutulgay nèçik' ostatniy tèstamentim*) być schwytanym 19r°, 32v°, 107r°

t'ut'ulmaç (*ol t'ut'ulmaç k'èrak'da bèrlík'ta çalir*) schwywanie, ujęcie, uwięzienie 38v°

tutun (*da tutun ovumnu ayblamagiyèding*) cały, zupełny 73r°. Por. *butun*.

tutun-, t'ut'un- (*ol anī tutundī saçlamagay; mèn holub bu t'urulu tutuniyirmèn; èvèt tutunurmèn biylik'ingizning alnīnay; tutundu tolama*) obiecywać; brać się za 4r°, 7r°, 16r°, 28r°, 30r°, 31r°, 41v°, 53v°, 65r°, 82r°, 106v°, 119r°

tutuš (*çodžigi oylunung èrk'i bila dunjanī tutušining da barçadan çuvatliniing at'a oçul ari džannīng çaysi k'i boldu*) 1. zatrzymanie, utrzymywanie 2. sposób; ujęcie, pogład 47v°

tuy- (*tuymalar tarttiy olçovda barça k'umušu; aniy tuyup k'èndimda*) czuć, przeczuwać, domyślać się, odgadywać, zauważać 60r°, 139v°, 175r°

tuyul- (*mèn anīng ičina tuyulman; mèn èsa tuyulup jaçşi hormatli bolup hodèn mèn*) odczuwać; być słyszany, wiadomym 175r°

tuz- (*indžilar blay tuzgan*) upiększać, zdobić 8v°

tuzin (*13 tuzin ipak' k'uzik'*) tuzin, dwanaście sztuk 75r°

tuz otmaç (*alay tuz otmaç ašira*) chleb i sól, posiłek, ugoszczenie, obiad, przyjęcie 140v°

tuzul- (*t'èngridan tuzulgan*) być gotowym, stworzonym, zbudowanym 47v°

tʻv[agan], tʻv[aganin] (1041-ina tvagannıng jarımın; nemiç tʻvaganında neçikʻ jazıp mèn jangılğan édi) data; era; pod datą 15r°, 65r°

U

u (ér u xatun) i, z, razem 141r°

uběspěçit ét- (zéra mēni uběspěçit éttilar aytıp) zapewniać o czym, zapewniać ochronę i bezpieczeństwo 175r°

ubogiy (ubogiy kʻišiga; ubogiy xatun; ol ubogiy larnıng anda turgan; ubogiy žoğovurtkʻa alay neçikʻ jağşı hormatlı kʻahanaga; mèn ubogiy kʻiši bu işlarda) ubogi, biedny 79v°–80r°, 83r°, 107r°, 141v°

ubostvo (barça ubostvomnu salıp kʻérakʻ étkʻaymèn 1 kʻonténtaçıya bu turlu bolsun) ubóstwo, bieda 66v°–67r°

uççivjey (uççivjey başğşlap; orénkʻında uççivjey neçikʻ har birina tʻéngri bėrip tir) uczciwie, rzetelnie, jak należy 124r°, 175r°

uççiviy (uççiviy kʻišilarni; jağşı ovlardan da uççiviy; uççiviy saqlamağkʻa simarladıy; təkʻ uççiviy neçikʻ hormatlı xatunlarga nalēžit étar) dobry, niezły, przyzwoity, solidny, uczciwy 94v°, 123r°, 161v°, 175r°

uççivost (povinèn dir uççivostta tutma) uczciwość, rzetelność 163v°

uç I (uç iwz [=iuz]; uç ming; uç hafta dira) trzy 25r°, 42v°, 164v°

uç II (dostluğnu uçuna çğargaymèn; obligovatsa bolup uçu bu birga kʻéndilarınıng barça mayjəntnostları usna; 6 ton ... biri jėzdi uçu muğayir) 1. koniec, kres 2. zakończenie (odzieży), „dół” 20v°, 79v°, 169r°

uç- (duftarlarnıng uçma jazılıp tir bu duftarnıng) latać, kręcić; umieszczać, porządkować 95v°

uç ét- (na bunung kʻi işlarda bir uç étmiyin) kończyć, kłaść kres 169r°

uçğur (ğapkʻoç 1 uçğur da 8 fl[oru] sb[idag] bunun kʻi datokʻ usna; 1 uçğurga) wąski pasek, tasiemka 68v°, 87v°

uçmağlı dżanlı (uçmağlı dżanlı jakubnung; uçmağlı dżanlıdan neçikʻ opėkʻunlar tamam barça zaplata; aniy da nē kʻi p[a]n ovanēs étip tir ja bėrip édi uçmağlı dżanlıga barça ortaga kʻélgay) świętej pamięci (o zmarłym) 4r°, 5r°, 77r°, 152r°, 160v°, passim

uçun (mēnim uçun; anı tʻovdum évəl kʻi munung uçun kʻi) 1. z powodu, ze względu na; dla 2. a, co się tyczy, co do 36v°, 38v°

uĉunĉi (anīng bilik[˘]i haliga uĉunĉi zigmunt; [i]jana uĉunĉida pozvanīy boldu) trzeci,
 po raz trzeci 107r^o, 177v^o, passim
udaĉĉa bol- (2 ĵanda dobrovolnīe udaĉĉa boldular k[˘]étĵōĵalĵ alnīna sudiĉĉa bolma)
 podażać, kierować się, zwracać się do 136v^o
udarovanīey (nēĉĵik[˘] udarovanīey ašīra) obdarowanie, podarek 140v^o
udavat ét[˘]-, *udawat ét[˘]-* (ol k[˘]éndi k[˘]éndin manga udavat ét[˘]ti; ĵaĵši udavat ét[˘]k[˘]ay;
p[a]n holub biylik[˘]ingīzning alnīna udavat ét[˘]ip; ol mēni biylik[˘]ingīzga
udawat étīyir) 1. udawać kogo innego 2. odbywać się (pomyślnie) 3. podażać
 72v^o, 146r^o, 146v^o, 163r^o. Zob. też *udaĉĉa bol-*
udilo (tēbēnk[˘]a strēmēn udilo; strēmēn tēmir ostrohiši udilo) wędzidło 75v^o, 76r^o
ufat ét[˘]- (*ufat ét[˘] k[˘]i oylum sozumdan ĉĵmagay*) ufać, mieć nadzieję 134r^o
uhoda, *uhoday*, *uĵoda* (vīznat éttilar uhodanī; uĵoda boldu; uhodalardan songra;
uhodaga) ugoda, zgoda, porozumienie, umowa 19r^o, 28v^o, 58r^o, 58v^o, 64r^o
uhoda ét- (*k[˘]i uhoda étk[˘]aylar*) zawierać ugodę, umowę 5r^o
uhodiĉĉa [bol-], *uĵodiĉĉa bol-* (*k[˘]i ortamīzga uhodiĉĉa bolduĵ; uĵodiĉĉa bolduĵ*) godzić
 się, układać, zawierać ugodę, porozumienie 53r^o, 53v^o
uhodit ét- (*uhodit éttilar k[˘]i; uhodit ét[˘]ip dalši k[˘]lopotlardan da trudnostlardan*)
 godzić się, zawierać ugodę, porozumienie 5r^o, 150v^o
uhodnik[˘] (*uhodnik[˘]lar ĵeznamīz; uhodnik[˘]lar tanīĵĵk[˘]a*) jednacz (przy ugodzie),
 arbiter, pośrednik 53r^o, 58v^o
uĵodiĉĉa bol- zob. *uhodiĉĉa bol-*
uĵvala (*šahar uĵvalasīna k[˘]ora; vēdle uĵvalī urēnd[l]ovīy; bu uĵvalanīy dobrovolnīey*
barĉamīz k[˘]éndimīz usna toĵtattīĵ; k[˘]imlar k[˘]i uĵvalaga sprēĉivīĉĉa bolup
vīk[˘]roĉit ét[˘]salar) uchwała, postanowienie, decyzja 54v^o, 109r^o, 123r^o
ulaš- (*nē 1 nēma ulašmagay*) dzielić, rozdzielać między sobą 122r^o
ulašin- (*bu dobro blay ulašindilar; barabar ulašinsarbiz dayīn; nē šak[˘]ar nē bir nēma*
ulašinmagay; k[˘]i ulašinmagay nē ĵardašlarga nē bir dostk[˘]a) być dzielonym,
 zostać rozdzielonym 27r^o, 53v^o, 120v^o
ulaštir- (*ulaštirgaysiz*) kazać podzielić; rozdzielać 33r^o
uliĉay (*uliĉaysīnay ērmēnilarnīng*) ulica 5v^o
ulis (*t[˘]v[aganin] 1028-ina ulisnīng*) lipiec 45v^o, passim
uloĵiĉĉa bol- (*hali p[a]n awēdik[˘] p[a]n ĵaĉk[˘]ò oĵlu uloĵiĉĉa bolup bu išning iĉīna*)
 dogadywać się; ustalić warunki 155v^o
ulu (*ulu tēpsi ĉnovīy; ulu ĵuĉnung ustundan; mohur ĉīnay ulusu k[˘]iĉīsi blay; ulu*
nīeyrond bolīyir k[˘]arvanlarda; ol da ulu nīeypotrebniy ĵardĵ dir; manga dayīy)

ulu nēma uçun barīyir; êk'si da ulu iš tir) duży, wielki; mocny, potężny, ogromny 8r°, 21v°, 60r°, 76v°, 78r°, 95r°, 118r°, 119v°, 120r°, 121r°, 157r°, 166v°, 169v°, 173v°, *passim*

ulu k'un (*zaman da pot'emu dugul ulu k'unlar*) 1. wielkie (ważne) święto.

2. Wielkanoc 131r°

ulu oruč (*ulu oruč ortasna; odložit êt'tilar ulu oručk'a; k'i ulu oručta tum algan zamanda*) Wielki Post 71r°, 130r°, 130v°, 170v°

ulu pargëndak' (*ulu pargëndak alnīna 2 hafta; ulu pargëndak'k'a diyin k'êldi ulu pargëndak' boldum zaprošoniy pargëndak'k'a dadularīndan*) Wielkie Zapusty, Ostatki 132v°, 140v°

uluš (*ata day anay ulušu aχç[a]dan*) udział, należna część majątku 21r°

umarat êt-, *umaržat êt-* (*umarat êtti; umaržat êtiyirmēn; k'onēc boldu ol zapisnī da umarat êtiyirlar na vječnīy časīy*) umarzać; anulować, kasować 44v°, 46r°, 165v°

umaržat êt- zob. *umarat êt-*

umay (*tulk'u blay podbitiy ay umaylar blay*) sierść, runo; puch, pierze 24r°

uměšk'at êt- (*χayda k'i namniy uměšk'at êt'salar*) 1. zaniedbać okoliczności, zatrzymywać się 2. nie stawić się, spóźnić się 94r°

um[i]slit êt- (*k'i k'optan umslit êt'ip êdim*) obmyślać, zamierzać, planować 107r°

umjark'ovat êt- (*umjark'ovat êt'ip aramizga lēpšostlariy mulk'larnīng biri birimizga*) wyznaczać, określać, ustalać; zachowywać umiar 61v°

umjěšk'an[je] (*k'êltirgaylar bēz umjěšk'anja*) zwłoka 104v°. Zob. też *bēz umjěšk'anja*

umorit êt-, *umorit êt'-* (*umorit êtma; umorit êtip; umorit êtarmēn; vēdlē tak'siy umorit êt'ip; ol barça postupok'larniy umorit êtiyirbiz*) umarzać, kasować, anulować 15r°, 18r°, 47r°, 95v°, 144v°. Zob. też *umarat êt-*

un (dopełniacz, biernik (je)go) (*na un čas, uživanjey go*) on, ów, tamten 83v°, 91r°

una- (*barçaga uniyirlar; hadži dobrovolnjej unadi barça joyarigi jazilgan*

k'undiçiyalar usna; χaysi dēk'rētk'a p[a]n kaprus unadiy 1 hafta tērmin bērdi;

nēçik' proçēsta jazilip tir ol mayanīng usna unama) okazywać skłonność,

aprobować, sympatyzować z kim 83r°, 94r°–94v°, 114v°, 137r°, 157v°

unda- (*anīng uçun undadim; k'i jana pēsonalitēr k'ēndin χul undagay; karvan*

k'ētk'anda k'ētχōjalχ tayfanī undatip napomnit êttilar; avalgi k'onnu igit

at'asīy artīχ undamagay dostlarin tēk' 4 tēpsiga; k'larmēn undama mēnim

išim) wołać, krzyczeć; wzywać, pozywać; zapraszać 50r^o, 51v^o, 55v^o, 72v^o, 120v^o, 148r^o, 166v^o, 177v^o

undalğan bol- (*χaysi toraga da undalğan bolur ɛsa toradan otstupit ɛt'miyin*) być wezwanym; być pozwanym 104r^o

undat- (*undattıχ pan grɛsk'ònu; uç k'èz undatğan bolgay k'ètχòjalχk'a; undattı χatına*) kazać wezwać, przyzwać, przywołać; wezwać do sądu 34r^o, 73v^o, 82v^o, 83v^o, 94v^o, 123v^o

unis (*unis ayning; unisning*) czerwiec 40v^o, 44v^o, 48r^o, 51r^o, *passim*

unvar (*unvarning 1-sina; unvarning 14-una*) styczeń 26v^o, 44r^o, *passim*

[*upadli*] (*zdat ɛt'k'aylar kèndin za upadlègo*) przegrany, pokonany, bankrut 71r^o

upadok' (*k'èndi upadok'una ratunok'; k'orup aning upadok'un*) upadek, klęska, bankructwo 95r^o, 129r^o

upatrovat ɛt'- (*upatrovat ɛt'ip da uvažit ɛtip k'èndilarında bu išni k'i*) dopatrywać się, przypatrywać się, doszukiwać się 154v^o

upèvnjat ɛt- (*upèvnjat ɛtiyirmèn*) upewniać; zapewniać 148r^o

upèvnjeniey (*upèvnjeniey usna*) upewnienie (się); zapewnienie 176r^o

upominaçça bol-, *upominaçsa bol-*, *upominatsa bol-* (*χaçan upominaçsa bolsa; d[è]r χaçadur upominaçsa boldu; upominatsa bolmagaylar bir spadok' upominaçça bolmisar; χaysi k'i upominaçsa bolıyir ɛdilar*) upominać się, domagać się 34r^o, 36r^o, 37v^o, 40r^o, 49v^o, 55v^o, 63r^o, 94r^o, 98r^o, 100r^o, 112r^o, 113v^o, 125v^o, 132v^o, 136r^o, 138r^o, 146r^o, 157r^o–157v^o

upominanje (*upominanjiemizning artından zèzvolit ɛt'ti*) dopominanie się, domaganie 82v^o

upominat ɛt'- (*upominat ɛt'tiχ k'èndin; bašladıχ k'èndin upominat ɛt'ma; aning içina da upominat ɛt'iyirbiz k'i*) karcieć, zwracać uwagę, upominać 82v^o

upominok' (*bitik'lariy upominok'lar bila k'èldi*) podarek, prezent, upominek 174r^o

upomnit ɛt'- (*k'i upomnit ɛt'k'aylar alarning ovu usna; upomnit ɛt'ip k'i sozumdan çχmagay*) upomnieć, zganić 110r^o, 134r^o. Zob. też *upominat ɛt'-*

upor (*ɛk'i janning da uporun dek'rit; ɛk'i janning da uporun da aytip*) wytrwałość w postępowaniu, silna wola, upór 85r^o, 125r^o

upornè (*upornè artıχ t'ora bila postupovat ɛtmiyin*) z uporem, wytrwale 31r^o

uprèspèçičça bol- (*awl [=ol] turma turma uprèspèçičça bolup aning usna*) zabezpieczyć się; ubezpieczyć 70r^o

uprik'raçça bol- (*k'lamiyin biylik'ingizga uprik'raçça bolmaga*) naprzykrzać się, dokuczać 141v^o

uprïymjey (2 *k'ïši* *uprïymjey* *mank'ërmandan* *bitik'k'ëltirip*; *da uprïymjey* *çolup* *t'ëngri çoluna* *k'i alarga* *1 kahana jëbërgaylar* *mank'jermanga*) uprzejmie, posłusznie, grzecznie 143r°, 158v°

uprosit ët-, *uprosit ët'-* (*at'asïn* *uprosit ët'ma*; *k'uç* *bila* *pan boydandan* *uprosit ëttim*; *uprosit ëtip* *uspok'oit ëtmaga*) prosić, upraszać, wypraszać (łaskę) 89v°, 151v°, 173v°, 176r°

ur- (*stol artïna urdu* *k'ëndin talër* *bila*) bić, uderzać, rozbijać, walić 36r°

urar (*pazg urar alt'un* *çiçaylar* *blay çuti taşlar* *bila* *yosëp ohlunug* *1 urar* *çaçk'ina* *bila* *roman juxovuna*) stula w ormiańskim stroju liturgicznym; humerał; zasłona 8r°, 60r°

urënd zob. *urjad*

urëndovnjey (*çaysi* *k'i urëndovnjey* *munda* *biylik'ingïznïng* *alnïna* *bolmiyir*; *varovat ëtmaga* *urëndovnjey* *k'ëndi işlarïn*) urzędowo, formalnie 79v°, 141r°, 148r°

urëndovniy, *urëndovïy*, *urënd[l]ovïy* (*dzial ëtma* *urëndovniy*; *urëndovïy* *invëntarga* *k'ora*; *vëdle* *uçvaliy* *urënd[l]ovïy*) urzędowy, formalny 53v°, 66r°, 109r°

urjad, *urënd* (*bizim ërmëni urjadïniing* *çoluna*; *urjadda*; *duçovniy urjadïniing* *alnïna*; *furiya* *bila* *k'ëtti urjaddan*; *urjad* *bolmas* *vak'ovat ëtma*; *žadat ët'tilar* *k'i alar* *nëçik' urjad* *vëzdrit ëtip* *barçamïznïng* *zararïn* *da*; *50* *hrivnanïy* *çoyma* *urjadnïng*; *panjey* *milïy urëndzjey*) urząd, zespół władzy publicznej; biuro, kancelaria; funkcja, stanowisko urzędnika 32v°, 33r°, 41r°, 53v°, 62r°, 67v°, 71r°, 71v°, 107r°, 108r°, 108v°, 119v°, 123v°, 124v°, 133r°, 133v°, 137r°, 137v°–138r°, 140v°, 141r°, 142v°, 147r°, 150v°, 152r°–152v°, 162r°, 163v°, 166r°, 167r°

urk'- (*jurak'im* *urk'tu*; *da jurak'im* *urk'tu* *k'ënsindan*; *da jurak'iy* *igittan* *urk'tu*; *në uçun* *çz* *urk'iyir* *da çayil* *dugul*; *jurak'iy* *urk'tu* *igitk'a* *çarşi*) przestraszyć się, wystraszyć, bać się 124r°, 139r°, 140r°, 172r°, 174r°

uruy (*pan jurk'önu* *da* *k'[ristö]s* *tur* *da* *k'afali* *harandonnung*; *në* *1* *uruy* *k'ok'una* *ççarmagay*) ród, plemię; potomek, potomkowie, krewni, rodzina 94v°, 129r°

uržëndovniy (*uržëndovniy* *zapisimda*) urzędowy, formalny 46r°

usk'aržaçça bol- (*usk'aržaçça* *bolup* *d[ë]r* *çaçadur* *usna* *d[ë]r* *k'rik'or* *oylu*) skarżyć, uskarżać się 145v°

usmiriçça bol- (*trudnostlarim* *usmiriçça* *bolsa* *jana* *k'ëndina* *bërgaymën* *hali* *ësa* *usmiriçça* *boldu* *alsïn* *çaçan* *k'lar* *ësa*; *k'i* *zbitok'lar* *usmiriçça* *bolgay*) poskramiać, ukrócać; uśmierzać, uspokajać (się) 69v°, 120r°

usna (*χasta jatip krovati usna; k'artk'a usna jazip*) na, nad 73v°, 119r°, passim
uspok'oit et-, uspok'oyit et- (*pèrèprosit ètip uspok'oit ètk'ay; uprosit ètip uspok'oyit ètmaga*) uspokajać 176r°

ust, usd (*ov usdunay; jìçovnung gruntu ustna; p'ayi usdina; mènim èyam usdna; k'oturdu ol χaryşni ustundan χaysi k'i dobrovolnje ustuna k'ot'urup èdi; nè turlu d[è]r yagop ustuma aytiyir heç ol tapulmas ustuma*) górna część, góra; z wierzchu, na wierzch 5v°, 12r°, 30v°, 40r°, 51v°, 56v°, 97v°, 105v°–106r°, 163r°, 167r°

usta (*10-ar fl[oru]sun šk'olga har jil bèrilgay ustalarga k'im k'i oylanlarıy ovratsa; ani t[i]ž usta da k'èndina heç bolmadı*) mistrz, majster, nauczyciel 90r°, 168r°

ustaşari (*1 χara župan ustaşari 1 juvuryan ortasıy χzıl χadifa bila; jaşil ustaşari tiyin bila potşit'ıy; 4 lok'ot χara ustaşari; k'anafaçadan ustaşaridan çek'mandan*) 1. rodzaj kamlotu, tkaniny wełnianej 2. okrycie, suknia 66r°, 77r°, 77v°, 86v°, 87r°, 87v°, 122r°

ustaviçney (*zèra ustaviçney bunda mèn do tègo barça sprawam*) ciągle, bez przerwy, ustawicznie 161v°

ustniyey (*ustniyey zèznat ètk'ay pani hanuχna*) ustnie, w słowach 169v°

ustun (*χardž opèk'anıy ustunguzdan zložit èt'k'inça*) wierzch, z wierzchu; nad 56v°

ustupit èt- (*ustupit èttiχ dobròsunay*) ustąpić, odstąpić, rzec się, usunąć się 26r°

uş (*mazniça uşk'a*) ós (pojazdu) 76r°

uşax (*uşax k'umuşlar bar; oγul uşaxına jaman prik'lad bolmagay*) 1. mały, drobny 2. mały chłopiec 8v°, 141v°

uşax tuvax (*barça uşax tuvax; bèlbah uşax tuvax*) drobne przedmioty, drobiazgi, szmatki 53r°, 75v°

ut (*sluşniy utununa k'èltirmadı*) wstyd 31r°

utjahaçça bol- (*k'i jana k'ètk'ay mank'èrmanga χaysi k'i utjahaçça boliyèdi*) uciągnąć; przyciągać, przybywać 166r°

utracènje (*pod utracènjem sprawıy*) strata, przegrana (w urzędzie) 71v°, 127r°.

Zob. też pod utracènjem sprawıy

utrapionıy (*bèk' utrapionıy*) strapiony, pełen troski, umęczony 141v°

utru (*χizdan utru; χardžlχtan utru*) 1. przeciw, przeciwko, wbrew, mimo 2. w nawiązaniu do, co do 45r°, 80r°

uvax (*1 şt'uk'a dayın uzun èsk'i da 2 k'içi k'èsak'lar uvax k'içi*) drobny, mały, lekki 151r°

uvažat èt'- (*uvažat èt'ingiz biylik'ingiz*) brać pod uwagę, mieć wzgląd na 141r°.

Zob. też uvažit èt'-

uvažit ét- (*k'í biylik'ingiz uvažit ét'ip aǵıllarıngız bila anıy k'éndından ayırgaysız; da upatrovat ét'ip da uvažit étip k'éndilarında; da igi uvažit étip k'endi janlarında k'í ol pıřčınalar*) rozważać, rozpatrywać; przemyśleć 140r°, 154v°, 175v°. Zob. też *uvažat ét'-*

uyat (*né angar k'éndına ulu uyat da jamanlamaǵ k'éltirdi manga; k'í andan p[a]n jakubga ǵayın at'ama né 1 uyat*) wstyd 172v°, 175v°

uydit' ét- (*mén zındandan uydıt éttim*) uciekać, umykać, zwiewać 174r°

uydit étmaǵ (*né k'í tk'açça bolıyır zındandan uydıt étmaǵ uçun ǵayın at'amnıng égirlik'ı dugul da ni hormatımnı anıng bila héç naruşıt étmadım*) ucieczka, wymknięcie się 174r°

uzak', uzaǵ (*uzak' norımbérsk'iy; dayı uzak' norımbérsk'iy; uzaǵ norımbérsk'iy; uzaǵlar murawsk'iy hrébl[o] gñip čak'uç; olturyuzma uzaǵ tibına*) zamek, zasuwą 75r°

uzaǵ I zob. *uzak'*

uzaǵ II (*k'í bulay uzaǵ jazmadım*) długo 28v°

uzaǵla- (*uzaǵladılar*) zamykać na zamek, ryglować 51v°

uzat- (*k'ımsa uzatmagay alay-oǵ ǵatunlardan da ǵutliy barmagay; k'í ér k'ıši oylannıy juǵovdan ovga uzatmagay ay ǵatunlardan ték' 10 ǵatun uzatk'ay; barça žoyóvurt bsagga uzatma da juǵovdan ovga uzatk'andan songra barıy bargaylar ovlarına*) oddalać, odprowiać, usuwać; prowadzić, prostować 121r°, 121v°, 122r°

uziçit ét- (*k'í biy t'engri k'éndına do çasu uziçit ét'ti*) użyczać, umożliwiać, dawać szansę korzystania z życia 94v°

uzlaš- (*ıolga tušup uzlašma; uzlašmaga spatok' véçıندان; k'í ortalarına ǵardašlar uzlašıp ǵz ǵardašların nastuǵnanıy érğa bérگان*) porozumiewać się, dochodzić do zgody, dogadywać się 68r°, 79r°, 86v°, 119r°, 125v°, 126r°, 132r°, 133r°, 134v°, 135r°, 146v°, 166r°

uzlaštr- (*uzlaštrdıǵ k'éndiların spadok' véçıندان*) zalecać porozumienie, skłaniać do zgody 87r°

uznat ét'- (*anıy tora uznat ét'k'ay slušņey mi dir; uznat' ét'k'aysız jollu ésa; k'í anda uznat ét'tilar*) po rozważeniu przyjąć, zgodzić się na, stwierdzić urzędowo, że jest się rodzicem dziecka; policzyć na dobro 101r°, 125r°. Zob. też *uznavat ét'-*

uznavat ét-, *uznavat ét'-* (*bu išni uznavat ét'k'aysız iš k'í biz dék'rıtk'a k'ora dosıt ét'ip; uznavat ét'ingiz égar k'í mén bolur ésam ja bolmas ésam; zasıst étip uznavat étma da né k'í uznat étip*) zgadzać się, potwierdzać, przyznawać 138r°, 138v°. Zob. też *uznat ét'-*

uzu zam. *uzun* ? (1 *uzu tufak* 1 oščép) długi 21v°
uzun (2 *uzun* čaršov; 2 *uzun* polavnik^č; da 1 štuk^ča *dayin uzun êsk*^či) długi 24v°, 78r°, 151r°
uživanje, *uživanjêy* (*uživanjesi bolmisar azbarda*; do spok^oynjy *uživanjey bêrgaymên*; *pêvnjy gmaçlar uživanjeyga*) używanie, korzystanie (z urządzeń), użytek 53v°, 91r°
užit êt-, *užit^č-*, *užit êd-* (*alarnjg xoltçalarin užit êttilar d[ê]r agopnu*; *užit êt^čtiç k^či*; *çardašimni grêsk^č onu êtik^čçini užit êtip êdim k^či ... bašmaçlar tik^čk^čiy êdi*; *k^čêtxôyaljç užit êdtilar t^čôrösnu k^či*) używać czego lub kogo; posługiwać się 51r°, 66v°, 81r°, 100r°, 137r°, 144v°, 158v°, 159r°. Zob. też *uživat êt-*
uživat êt-, *uživat êt^č-* (da *nêga dira sah mên k^čendi tirlik^čima dira uživat êtk^čaymên*; *volno bolgay ... uživat êtma*; *uživat êt^čiyirbiz ališma veçindan*; *fšak^čžê mên k^člaman uživat êtma volnostnu*) 1. posługiwać się czym 2. korzystać z przyjemności, rozkoszy życiowych 29r°, 29v°, 35r°, 88v°, 90v°–91r°, 168v°. Zob. też *užit êt-*
uživat êtmaç używanie, użycie, użytek 40r°

V

v, *vê*, *vjy* (*v moçjy zaçovat êt^čiyirbiz*; *v moçjy ol çarišni çaldriyirbiz*; *vjy moçjy çaldriyirbiz*; *vê vštik^čim*) *w*, wewnątrz 101r°, 125v°, 133r°, 148v°, 163v°, 166r°
vaçok^č, *façok^č* (*k^čumuš vaçok^č*; *çaptürhalar da vaçok^člar*; 1 *vaçok^č kumuš hadir išlangan indžili*; *vaçok^č indžili bila*; *vaçok^č çin bila*; *façok^č indžilar bila*) torebka, mieszek, wacek 20v°, 24v°, 41r°, 70)5v°, 77v°, 78r°
vada (*ioyarigi jazilgan vadadan ilgari*; *pan jakubga vadasinda turup obličnê*; *çaçan vadasi k^čêldi*; da *vada çoydular*; *k^či vadasinda bêrmasa*) termin, data 44v°, 45v°, 46r°, 46v°, 49v°, 50r°, 63r°, 65r°, 68v°, 82r°, 148r°, 168v°
vak^čovat êt^č- (*urjad bolmas vak^čovat êt^čma*) być wolnym, niezajętym (o stanowisku, urzędzie) 67v°
vak^čuf (*uçmaçli džanlı pan mik^člašning bêratoviçning vak^čufu êtk^čan 30 fl[oru]*) kapitał lub majątek przekazany władzom duchownym jako fundacja 148v°
vaxit, *vaxt* (*mêngilik^č vaxtlarga dira*; *vaxt naznaçit êt^čtigiz*; *zak^čroçit êt^čk^čiyêdi ol vaxt*; *ol-žê vaxttay*; *bu vaxtk^ča dira saçladi çaç çardašlarinijg k^čêlga dira*) czas, okres, pora, termin 21r°, 36v°, 37v°, 39v°, 40r°, 46v°, 127r°, 132r°
vanjenk^ča (*vanjenk^ča bayir*) wanienka 78v°

vank´ (vank´ta bolgan; postupit ét´ti vank´ špitalina; k´im da bolur ésa vank´ta alay hapjeyalarniy nëçik´ švječk´iy osobalarni; sok´olga vank´ špitalinda turma; I vïmuvk´asïy bolmagay k´étma vank´tan; vank´ gruntu usna; d[é]r k´rikór axpaš bila çaysi k´i vank´ta çaladžag boldu olginča) klasztor 33v°, 60r°, 82v°, 103r°, 103v°, 104r°, 107r°, 129r°, 129r°–129v°, 148r°, 148r°–148v°, 152r°, 156v°, 157r°, 159r°, 164r°

vanli zob. „Imiona etniczne i miejscowe”

varak´a, var[ak´]a, varaka (varaka çaçta; 2 çaç var[ak´a]larniing usduna altunlagan çaç; daha var[ak´a]da 1-ar sb[idag] dznunt bayramda) zasłona, welon 8r°, 103v°, 112v°

varovat ét´ - (érk´i bolsar p[a]n bohdan varovat ét´maga urëndovnijey k´éndi išlarin; da varovat ét´ip natto dayin aniy da k´ozatip k´i; ani dokladat étiyirmén da varovat da k´éndima ét´iyirmén) wytrwale pilnować; zastrzegać sobie (przy umowie) 108r°, 148r°, 154v°

varovnijey (dayin varovnijey k´lasa çuk´ k´irip çazilijirmén) mocno, dobitnie, obronnie 148r°

varšamag (bir varšamag sirma da 1 varšamag çičak´li; ja kumuš varšamag) zasłona, chusta, welon 8r°, 8v°, 61r°

vartabjed (ayot´k´ madoyç vartabjedning aytk´aniy; mielk´ isietjeg vartabjedning; d[é]r parsijey vartabjed) wardapet 60r°, 65v°, 164r°

vartankirk´ „Księga Vartana”; zob. Vartan

[pol.] vartanovsk´iy (k´ram vartanovsk´iy) należący do Wartana i (lub) jego rodziny 57r°

vartavar, vartavař, vařtavař, vartévar (vartévardan vartévarga; vartavař értasiy nogarik´un dostlar bila bargaylar; 2-inci vařtavařta 3-unçi dznuntta bu vařtlarda bérilsar) święto Przemienienia Pańskiego 53v°, 103v°–104r°, 138r°

vartévar zob. vartavar

varunk´ (çayda jeri dir igi varunk´ bila k´i) warunek, gwarancja 161r°

vazgëç-, vazgël- (600 fl[oru]nung faydasından vazgëldi da vazgëliyir; k´i vazgëçk´ay bék´lamaçtan nšanni; jana koturdular vazgëçtilar alma ulu staranjaning artından; k´i k´éndi prëççijeyvzëncijeysından vazgëçmas igit; jollu éšak´i mën mundan vazgëçk´aymén) przestawać, rezygnować, wyrzekać się, porzucać, odstępować 73v°, 118r°, 124r°, 125r°, 135r°, 139v°

vazgël- zob. vazgeç-

važičça bol- (*k'i važičça bolmagaylar; važičça boldular nad zak'az; mèn smit èdmadim važičça bolmaga aning k'i bitik'ni jebërma; k'èndi urjadlarin hëčk' bërıp važičça boldular; k'i važičça boldu bsag bërмага inunk' çxmiyin*) śmieć, odważać się, ośmielać się 74r°, 84r°, 108v°, 121r°, 122v°, 170r°
važnïy (važnïy iš tir; pok'azat èt'sa važnïy bolmagay tøk' bunda k'èrak' k'vit bolgay) ważny, doniosły, mający znaczenie 66r°, 125v°
v çèlè (oddat ètti v çèlè; v çèlè k'èndining mayèntnostun hali èsa) w celu, z zamiarem ? 42v°, 43v°, 67v°. Zob. też *fçele*
vdaçça bol- (*k'ontrovèrsiyalarga vdaçça bolman*) wdawać się w 173v°
vdanïy (çoldu k'i vdanïy bolgay 1 saymòsaran) omawiany, przedstawiany, dany 92v°–93r°
vdat èt- (*bu turlu tanxlx vdat èttilar; aning k'ibik' aribèrini vdat ètmadi bu zamanga døg*) składać, wydawać, przekazywać 164r°, 167v°
vdavaçça bol-, *vdawaçça bol-* (*bu išta vdavaçça bolman; bir nèmaga vdavaçça bolman*) wdawać się, mieszać się do 101r°
vdjaçnè (vdjaçnè prïnjat èt'ti; ol vdjaçnè prïnjat ètk'ay bunu barçanıy; vdjaçnè priynat èdti) uprzejmie, grzecznie, z wdzięcznością, z podziękowaniem 46r°, 80r°, 150r°. Zob. też *vdžènçnïey*
vdžènçnïey (vdžènçnïey priyientïy boldu) uprzejmie, z wdzięcznością 140v°. Zob. też *vdjaçnè*
vèç (bu vèç bila; k'ènsina çatunu vèçindan tolandïy tamam; mur vèçindan; nè vèçtan ol informaçiya; barišma ol suma vèçindan; ol 100 fl[oru] vèçindan ružniça bar èdi; kiyiniš vèçindan) 1. powód, przyczyna 2. w związku z tym, dlatego też; co do, z okazji 3r°, 7r°, 34r°, 40r°, 52v°, 54r°, 58r°, 64v°, 66v°, 72r°, 79r°, 81r°, 84r°, 88r°, 103v°, 107r°, 117r°, 117v°, 118r°, 119v°, 122v°, 166v°, 171v°
vèçnost, vèçnosd (na vèçnost; na vècnosd) wieczność 28r°, 29r°
vèdle (vèdle potrèbiy; vèdle uçvaliy urènd[l]oviy; vèdlè tak'siy; vèdle prava pri[l] padat èt'yir) według, wedle 63v°, 97v°, 109r°, 130r°, 144v°, 151r°
vèdray (çajez vèdray) wiadro, kubeł 21v°
vèk'il èt- (*vèk'il ètiyirmèn bu jaçši k'išilarnïy*) działać jako przedstawiciel 32v°
vènèç (ni çzi altun zïndžil bila vènèç ordurup; ov èyasïy k'lasa jebërma olaning èrk'ina dir vènèçlar jebërmaç nšanli çzlardan igitning çolmlarına) wieniec 74r°, 121v°
vèra (vèra k'uçluk' bila; vèra mèn k'èndim k'èndim uçmaçli džanli napominat èt'ip) w istocie, w rzeczywistości 83r°, 135r°

vèzdrit èt' - (*žadat èt'tilar k'i alar nèčik' urjad vèzdrit èt'ip barčamiznīng zararīnda; k'i biylik'ingīz vèzdrit ètip*) wejrzyć, wnikać, zainteresować się czym 120r°, 141v°

vèznalī (*vèznalī t'urk' babī xayysi 900 talèrni įoyari įazilgan t'olisar pan įakubga*) określony, wymieniony 44v°

vèznavat èt' - (*k'vitovat ètiyir da vèznavat èt'iyir*) uznawać, określać, potwierdzać 111v°

vik'aryjk'a (*vik'aryjk'alarīna k'rušk'alarīna da k'staltlarīna puntallar k'ok'lamagaylar*) kobieca czapeczka podobna do noszonych przez wikariuszy i kardynałów 122v°

vilk'èr (*tolisarmèn tèk'gs'fīi vilk'èrni*) wielkierz, opłata miejska 53v°

vin[a] (*pod vinon 5 hrivna džurum*) błąd, przewinienie, przestępstwo; odpowiedzialność, zły czyn 104v°

vinèn (*vinèn dugul mèn*) sprawca czegoś złego 51v°

vinèn bol- (*vinèn bolgay tolama; mèn vinèn bolurmèn ... zak'lad bërma; vinèn èdi bërma bizga; uznat ètip tapsağ vinèn bolgay*) być przyczyną lub sprawcą czego złego; być zobowiązanym do zwrotu pieniędzy 44v°, 45v°, 47r°, 52v°

vinnīča (*sažavk'asiy bila hèm vinnīča zè v'sistk'im*) winnica, plantacja winorośli 148v°

visluḡat èt- zob. *visluḡat èt-*

viznat èt-, *vznat èt-* (*vznat èttilar; viznat èdti bogdan*) wyznać, wyjawić; przyznać 16r°, 31v°, 32r°, 33r°, 33v°, 34r°, 35r°, 37r°, 39r°, 39v°, 44v°, 46r°, 52v°, 54r°. Zob. też *vīznat èt-*

vjadomo, *vjadomoy* (*taynè dugul da dobrè vjadomoy; vjadomoy dur biylik'ingīzga*) jest rzeczą znaną, wie się 69r°, 107r°, 124r°, 138v°, 149v°

vjadomo èt' - (*vjadomo èdi ... k'i; vjadomo èt'iyirbiz*) zawiadamiać, donosić, ogłaszać 61v°, 65v°

vjadomost (*pèvniy vjadomost aldīḡ k'i; munung učun pèvniy vjadomostumuz įoḡ*) wieść, nowina, zawiadomienie 82v°, 167v°

vjano, *vjanoy* (*vjano zapisat ètip; vjanoy įerina; bu čerografni vja[n]oy įerina bèrdi; da vjanoy įerinda ḡatununa bèrip tīr*) 1. posag wniesiony mężowi 2. suma ofiarowana żonie przez męża jako odwzajemnienie za posag 48v°, 158r°, 159v°

vječnīey, *vječnè* (*vječnīey k'vitovat èt'ti; da vječnè*) wiecznie, na wieczność, na zawsze 97r°, 150r°

vječnī, vječnīy (doḡod vječnīy étmaga; na vječnīy časīy, vječnīmi časīy; k'ī vječnīmi časīy ḡalmagiyēdi; vječnīy čīnš bérma; doḡod vječnīy étmaga; k'ī vječnīmi časīy ḡalmagiyēdi) wieczny, wieczysty, zawsze trwający, nieskończony 44r°, 55v°, 60v°, 91v°, 93r°, 96v°, 97v°, 98v°, 99r°, 103r°, 104r°, 107r°, 107v°, 108v°, 111r°, 112r°, 115r°, 116r°, 116v°, 118r°, 119v°, 128r°, 132r°, 135r°, 150r°, 164v°, 165v°

vječīy (dalēk'ō vječīy bilik'larīy alarnīng hali mungar ḡarši k'érak' bolmagiyēdi) więcej, bardziej 174r°

vječzēn, vječzēn (anginča vječzēndan čḡmagaymēn čaḡ; ḡačanīndan songra vječzēndan) więzienie 148r°, 175v°

vječrargu (3 vječrargu) 1. płaszcz; opończa 2. naramiennik, humerał 3. welon, zastona, kaptur 8r°

vječrn[ī], vječrnīy (na ahalar zēslat éttilar 2 vječrnīy pan ivanga; 2 vječrnīy k'ēndi k'olēgalarīndan jēbērgaylar pani hanuḡnaga; do vječrnīḡ ronk'; ol vječrnīy andičk'anlarnīng alnīna) 1. wierny, godny zaufania 2. upoważniony, pełnomocny 17r°, 56r°, 169v°, 170r°

vīdat ét-, vīdat ét'- (k'ī ... alarga vīdatk'aylar barča dobrosun; k'ī jūr'ō budovaniḡaga vīdat étip ēdi; vīdat ét'tilar anīng saymōsaran; na vīdat ét'tilar anasīna) 1. oddawać; dawać za żonę 2. wydawać, płacić, zwracać 3. zapowiadać, zarządzać 25r°, 27r°, 43v°, 54v°, 65r°, 92v°, 93r°, 160r°

vīdviḡnut ét'- (k'ēndi nak'ladlarīy bila vīdviḡnut ét'tilar) wydobyć z trudem, wydobyć 118r°

vīk'ročit ét'- (k'ī uḡvalaga sprēčivīčča bolup vīk'ročit ét'salar) wykraczać przeciw prawu, popełniać wykroczenie 123r°

vīk'upit ét- (d[ē]r yagop vīk'upit étk'an jasīrnī ērmēni ot'ajḡaḡalīy k'ī ḡazaḡ alīp ēdi ḡ[a]r[a] tēngizda) wykupywać, przywracać komu wolność za żadaną zapłatę 177r°

vīḡovaniča (pan zadik'ning vīḡovaničasīn algan ḡardašlarīnīng; vīḡovaničasīn alma k'ēndīna orēnk'li alīšmaḡk'a) wychowanica 89r°, 151v°

vīḡovaniḡa (ḡaysīna bolḡay ēdi vīḡovaniḡasna ol ubogīylarnīng anda turgan) wychowanie) 107r°

vīmoḡit ét- (vīmoḡit éttim zadik'tan) wymóc, wymusić (co na kim) 43r°

vīmīslit ét'- (obvarovaniḡy zapis vīmīslit ét'maga k'ēnsīma) wymyślać, koncytować 94r°

vīmīšlonīy (jāngi vīmīšlonīy bar ēsa) wymysłony, wykoncypowany 53v°

vimuvk'a (1 *néma vimuvk'asïy bolgay; barča turlu vimuvk'adan bašxa vimuvk'asïy bolmagay k'ëtma vank'tan*) 1. tłumaczenie się, wykręt 2. wyrzut, nagana 106v°, 128v°, 129r°

vinalazok' (*vinalazok'k'a arbitrarsk'iy xaytardilar bašxšlarin; vinalazok'k'a arbitrarsk'iy xayil bolmasa; arbitrarsk'iy vinalazok'k'a k'ora*) rzecz nowa lub udoskonalona przez człowieka, wynalazek 144v°, 149v°

vïpis (*vïpis k'ëbitta bolgan čërtning*) spis, lista, wykaz; odpis 74v°

vïplatičča bol- (*k'i angar nëča k'ërak' bolsa bašmaçlar tik'k'iy ëdi čač vïplatičča bolginča*) spłacać, uiszczać 159r°

vïprava, vïpravay (*maya da vïprava; nëčik' vïpravaga alay-oç mayasïna çz çardašimning nastužnaninğ bërdim; mayanïy da vïpravaynïy nëda-k'olvëk' bërdim ësa çzim artından; vïpravay bërsar ëdi[y]*) majątek, wyposażenie domu dawane przez rodziców córce wychodzącej za mąż 29r°, 119r°, 134r°, 145v°, 146r°, 153r°

vïprawit ët- (*vïprawit ëtip bašargay*) sporządzać, otrzymywać; odprowadzać, wyprawiać 47r°

vïprovadiča bol- (*vïprovadiča bolsarlar*) wyprowadzać się 147v°

vïputit ët- (*çatun gulafnïy vïputit ëtti do opëk'unun da*) zwalniać, odprawiać 54r°

vïrëčitsa bol-, *vïrik'atsë bol-* (*vïrëčitsa boldum barçay igilik'tan*) wyrzekać się, odrzekać się; rezygnować 5v°, 15r°

vïrëčitsay boldur- (*vïrëčitsaymën mëngi mëngilik'*) skłaniać do wyrzeczenia, namawiać do rezygnacji 15r°

vïrik'atsë bol- zob. *vïrëčitsa bol-*

vïrozumit ët- (*d[ë]r avakërëç k'ëtçöjalç bila vïrozumit ëtip 2 janning da džuvaplarin*) zrozumieć po dłuższym poznawaniu, wymiarkować 125v°

vïrozumovat ët- usunąć, wyeksmitować 107v°

vïsadit ët-, *vïsadit ët'-* (*k'ëndi stronamdan vïsadit ëttim 4 jaçši k'išini; džuft tëlätin nëčarga jaçši k'išilar sačovat ëtsalar çaysi k'i vïsadit ët'ip tirlar aning usna*) wyznaczać, zgłaszać, wystawiać 43r°, 86v°

vïslat ët'- (*çumašlar vïslat ët'ti*) wysyłać, ekspediować 115r°

vïslužanïey (*çolarmën o malučk'i vïslužanïey*) wysłuchanie, posłuchanie 162r°

vïslužat ët-, *vïslužat ët'-* (*vïslužat ët'miyin 1 žalöbasï pan mik'lašning; ačalar vïslužat ëtip çoltçalarin; vïslužat ët'ip çoltçalarin džuvap ëttilar*) wysłuchiwać 67v°, 168r°, 168v°, 169r°

vīstupīt ét-, vīstupīt et'- (nè turlu da k'ondičiya bila vīstupīt étip; vīstupīt ét'ma da bu turlu dèk'rit ét'tilar) występować 52v°, 125r°. Zob. też *vīstupovat ét-vīstupok' (zaḡovat ét'tiḡ aning k'i vīstupok' uḡun k'aranja; dḡurum povinèn bolgay bërma aning k'i vīstupok' uḡun 2 haftada)* czyn karygodny, występek, przestępstwo 154r°

vīstupovat ét- (zobopulnġey vīstupovat étarlar) występować, postępować do przodu; pokazywać się 173r°. Zob. też *vīstupīt ét-vīy* zob. v

vīyprawlat ét'- (k'i borḡlarniy vīyprawlat ét'sarbiz) wyrównywać, regulować (długi) 61v°

vīznat ét-, vīznat éd-, vīznavat ét- (vīznat éttilar k'i; vīznat étti; vīznat étti) zeznawać, składać zeznania, wyznawać, przyznawać się 3r°, 4r°, 5r°, 12r°, 23v°, 28r°, 28v°, 29r°, 30r°, 39v°, 45v°. Zob. też *vīznat ét-vīznavat ét-* zob. *vīznat ét-*

vīzvolit ét- (vīzvolit étarbiz bundan) wyzwalać, uwalniać 28r°

vladz zob. *vladza*

vladza, vladz (k'èndi vladzamizga ḡaldiriyrbiz; aning vladzina bolgay; inanip zvirit étip siz da vladzimizga bèrip siz) władza, możliwość władania, panowania 156v°, 169r°

vlasni, vlasniy (vlasni oylu bla; k'èndi vlasniy sb[idag]siy bila; bizim vlasniy olumuzda; vlasniy ḡardašlarim usna; na ol vlasni alèk'sandrning ġazgan k'opiyasından k'oḡurup ġazilip tir bilmas) własny, należący do tego, o kim mowa) 30v°, 32v°, 49v°, 51v°, 81r°, 119r°, 157r°, 163v°, 167v°

vlèk'çè (vlèk'çè k'èndina pok'ladat ét'ip) lekko, lekceważąco, pogardliwie 67v°

vlonçit ét- (barḡa žoyovurttan vlonçit éttiḡ k'ahanalḡ da ahalḡlarning ḡuvat iš bila) włączać, wprowadzać 163r°

vlosianiy (17 taystra vlosianiy) włosiany, z szerści 74v°

vlosk'iy (3 lok'ot buñatniy čèk'man vlosk'iy) wołoski, mołdawski; włoski ? 77v°

vložit ét'- (ustun guzdan vložit ét'k'inça) ubierać się, nakładać na siebie lub na kogo 56v°

v moçiy (v moçiy ḡaldiriyrbiz) w mocy, we władaniu 62r°, 176r°

vnġesġney, vnèsġnġy (aval vnèsġnġysından k'èndining; aning vnġesġnġeyisi) wkład, udział 58r°, 109v°

vnašat ét-, vnèsit ét'- (ḡaysin k'i hali vnašat étiyir rozġervanġesina bu išning; vnèsit ét'ip) przytaczać, przedstawiać; wnioskować, wnosić (do spółki) 97v°, 175v°

vnèsit ét'- zob. vnašat ét-

volk' (volk' tèmír) 1. sieć 2. podstawka żelazna w kuchni, wilk, haki do podpierania
rożna z pieczystem 21v°

volné ét- (da anıng oylarınay na vječnıy čası volné étıyirlar) uwalniać, zwalniać od
zobowiązań 5v°. Zob. też volnıy ét-

volnıy bol- (volnıy bolgay; k'ı andan barçadan volnıy bolursèn; volnıy ét'ıp s[ur]p
ıııovga prıstupıt et'ma) stawać się wolnym, uwalniać się, wyzwalać się
69r°, 80v°, 145v°, 175r°

volnıy ét'-, volnıy ét- (opèk'unluıxtan anı volnıy étıyirlar; biz volnıy étırbız
d[è]r ıaçadurnu bu davidan; obligaçadan volnıy ét'maga; k'ı bizni volnıy
ét'k'aysız) uwalniać, zwalniać, wyzwalać 4r°, 25r°, 27v°, 31v°, 36r°, 37v°,
41r°, 44v°, 55r°, 68r°, 71r°, 80v°, 110v°, 123v°, 125r°, 127r°, 131r°, 143r°,
147r°, 147v°, 153v°, 163v°, 174r°

volno bol-, volnoy bol- (na volnoy bolgay; ıaçan da k'ılasa volno bolur k'ènsına)
(być) wolno, swobodnie 19r°, 29v°, 35r°, 143r°

volnost (da ni volnost ıolma; da ni volnostlar[ı]nda zaııvat étmagaylar; fšak'žè mèn
k'ılaman uııvat étma volnostnu; k'ılarmèn tamıya bërma nèçik' ol k'ımning
volnostu ıoı) wolność, swoboda; l. mn. swobody społeczne 131r°, 161r°,
162r°, 168v°, 170v°

volosıanıy (volosıanıy k'anıça) z włosia; wełniany 75v°

vontpliv[ı] (vontpliv[ı] dugul) niepewny, problematyczny, wątpliwy 70r°

[pol.] vosk' (po jèdnemu bèzmanu vosk'u) wosk 56v°

vosk'résèn[ıe] (vosk'résènıa ıııovu ıanına) Zmartwychwstanie 150v°

voylok' (bir adžam ıarıy voylok'u blay; voylok' téri bila ıaplagan) wojłok, grube
sukno z twardej wełny 22r°, 74v°

voyt (oboslat èdtir k'èndın voytk'a; èrmèni tórasına potrèbnıy toraga voytk'a dugul;
p[a]n holub voyt svjatiy ıan tibindan; holub k'ırk'oša oılu voyt svjatojansk'ıy;
alay pan voyt nèçik' andıçk'anlar; d[è]r ıaçadur da holub da voyt tèrmında)
wójt 51v°, 101v°, 136v°, 145r°, 145v°, 146v°, 151r°, 163r°

voznıçıy (popruı voznıçıy; ruk'aviça lit'va voznıçıy dasta) woźniczy, związany
z koniem pociągowym lub woźnicą 75r°, 76v°

všagžè, všakuž (a všakuž barmadı pan ıakubga ıayın at'ama; všagžè) jednak,
jednakże, a przecież, wszakże 69r°, 174r°

všakuž zob. všagžè

vščatsa bol- (sprawa vščatsa boldu) wszczynać, wzniecać, mieć swój początek 38r°

všistk´[o] (*vè všistk´im*) wszystko, ogół spraw, rzeczy 148v°

vznat èt- zob. *viznat èt-*, *viznat èt-*

vznatsa bol- (*vznatsa bolurmèn*) przyznawać się 33r°

W

wosk´èporik zapewne zamiast *òsgi pòk´rig* (zob.) zbiór ciekawych, pouczających opowieści

Y

yišadagaran (*yišadagaran çolu bila*) pomnik, zabytek; pamiątka, napis, kolofon 65v°

ys òrti (*ys òrti èsk´i bu dur inventariy barça*) Jezus syn 60r°

yulis lipiec 53r°, 66v°, 79v°, 137r°, 170r°, *passim*

yunis czerwiec 58v°, 86r°, 102r°, 135v°, *passim*

yunvar styczeń 27r°, 62v°, 103r°, *passim*

yuzuk´ (*nšan boldu da yuzuk´lar alyšlandi*) obrączka, pierścień 140v°

yužva (*yužva tlumok´ tèri*) wiązka, pakunek, pęczek 76v°

Z

z (*z delibèraçiyi; èt´ti z musu; z dèk´rètu*) razem, z powodu, w wyniku, na podstawie 136v°, 142v°, 143v°, 144r°

zaarandovat èt´- (*çaysi tamyanı bizim tayfa k´èrak´ zaarandovat èt´k´iy èdi*) wynająć, wydzierzawić, zaarendować 117v°

zabaçit èt- (*zabaçit ètip èdilar jazma; zabaçit èttilar jazmaga*) zapominać, zapomnieć 41r°, 47v°

zabiynut èt- (*sovuk´suzluk´k´a zabiynut ètma*) zapobiegać, przeciwdziałać 38v°

zabranjat èt- (*angar zabranjat ètmaslar*) zabraniać, zakazywać 161r°

zabun (*çaçk´o uçmaçlı dżanlı bèk´ zabun èdi; mèn zabun çasta bolup*) słaby, chory; nieszczęśliwy, biedny 82v°, 166r°

zaçniy (*zaçniy osobalar bila*) szlachetny, uczciwy, poczciwy 138r°

zaçong (*dopustit èt´ip dalšiy postupok´k´a da zaçonglargay; pan t´òròsoviçlar bila p[a]n šimk´ònung švagèrimning arasına pan çaçk´ònung çziy vēçindan*)

nê zaçonglar bar édi) 1. zaciąg, werbunek 2. namawianie, zachęcanie; zabieganie o co, staranie 3. skutek, rezultat 4. zatarg, spór 143r^o, 149r^o
zaçaçça bol- zob. *zaçatsa bol-*
zaçasèm (turiyirlar da zaçasèm tursarlar; k'î zaçasèm k'orol aning bilik'î ozgasına ol tïyïrmannî bërîrésa) powoli, z czasem, stopniowo 107r^o, 108r^o
zaçat ét- (*bu işni zaçat étip*) zaczynać 174r^o
zaçatsa bol-, zaçaçça bol- (*zaçatsa boldu t'alaş arasına; bu işni çaysi k'î zaçaçça boldu aralarına pan stêçk'ò bila*) zaczynać się 49r^o, 68v^o, 89r^o, 139r^o
zaçëntïy (hadirbiz bu zaçëntïy sprawanî k'onçit étmaga; hèm zaçëntïy spovinovaçênjeyni sk'onçit étmaga; bu zaçëntïy iş sk'utok'un algay neni k'î pïpuşçat étiyirmên) zaczęty, rozpoczęty 89r^o, 174r^o, 175r^o
zadat ét'- (pan vask'o zadat ét'ti pan grêsk'oga; zadat ét'tilar p[a]n t'óròsoviçlar p[a]n şimk'oga k'iyovga k'î džadular aşıra staraçça bolıyir aytıp k'î; zadat ét'tilar pospulstvodan tanglangan pèrsonalar) obwiniać kogo, zarzucać komu coś złego, zadawać kłam 99v^o, 115r^o, 126r^o. Zob. też *zadawat ét'-*
zadawat ét'- (ulu aybli sozlar zadawat ét'ip) obrzucać złymi wyrazami, złorzeczyć. Zob. też *zadat ét'-*
zafran (bir çêrêg zafran) szafran 60r^o
za graniçiy = zza granicy ? z zagranicy ? 117v^o
zahamovat ét'- (jêtişip jolda zahamovat ét'ip k'êltirdilar k'êriga) zatrzymać, schwytać 108v^o
za jêdnêgo (pan agopşaning uç oylun za jêdnêgo pospolitïy arasına) za jednego (przy wymianie) 176v^o
zak'az (nad zak'az turk'k'a k'êtîp édilar; nad zak'az tèrminniy tozmiyin turk'k'a k'êt[j]ilar) zabronienie, zakaz 114v^o, 115v^o
zak'azat ét- (*zak'azat êtk'aysiz k'î; zak'azat édtilar*) zabraniać, zakazywać 51v^o, 52r^o
zak'lad, zaklad (zak'lad bërma çaysi 2000 fl]oru] usna oprava étiyirmên; zak'lad tibina) 1. zabezpieczenie, gwarancja, zakład 2. przedmiot sporu; spór 52v^o, 53v^o, 86v^o, 148r^o
zak'raçat ét- (*hêç ol iş hêç zak'raçat ét'magay*) zagrażać, zastępować drogę 176r^o. Zob. też *zak'roçit ét-*
zak'roçit ét- (*prêntk'iy k'êçk'anïy bu dunjadan zak'roçit ét'ti; k'î bu işk'a zak'roçit êtk'iyêdi ol vaçt*) stanąć na drodze, uniemożliwić 61v^o, 127r^o. Zob. też *zak'raçat ét-*

zaḡīm (*juḡ˘ k˘irdilar k˘i bir zaḡīm toḡunmagay*) cios; rana, uderzenie bronią; siniak 170r°

[pol.] *zaḡnōvičōvsk˘iy* (*k˘ram zaḡnōvičōvsk˘iy*) należący do Zahno lub jego rodziny 57r°

zaḡod (*k˘i songra 1 zaḡodlar bolmagay*) ceremonia weselna: odwiedzenie mieszkania nowożeńców 121v°

zaḡovaniy, *zaḡovaniy bol-* (*pok˘oyda zaḡovaniy bolgay; k˘i bolgay zaḡovaniy; zaḡovaniy dir 2 ɟanga*) zachowany; być zachowanym, obronionym 37r°, 108r°, 128r°, 166v°

zaḡovaniy bol- zob. *zaḡovaniy*

zaḡovat ət-, *saḡovat ət-*, *zaḡovovat ət-* (*k˘endi ohluna zaḡovat ət˘ti; v močiy zaḡovat ət˘iyirbiz zvīčayimizga hēm toralarimizga k˘ora; k˘i dastimēntk˘a zvalat ət˘maslar zaḡovat ətip k˘endilarına sah tora; bizga salvam saḡovat ət˘tingiz; ɛgar biy t˘əngri bizni šaharda zaḡovat ət˘sa; da k˘aranja bila dḡurum učun zaḡovat ət˘tilar*) zachowywać, odkładać; utrzymać, pozostawić 32v°, 36v°, 55v°, 101r°, 110r°, 112r°–112v°, 117r°, 136r°, 137r°, 138v°, 143r°, 153r°, 154r°

zaḡovačça bol- zob. *zaḡovatsa bol-*

zaḡovatsa bol-, *zaḡovačça bol-* (*ɟaḡši da hormatli zaḡovatsa bolgay; zaḡovačça bolup biz da k˘larbiz bolmaga daɟin arisiņa; z močiy zaḡovačça boldu bu iš préz dēk˘rit*) zachowywać się, postępować; być zachowanym, utrzymanym (w mocy) 19v°, 36v°–37r°, 51v°, 52r°, 125r°, 161v°

zaličēnja (*zaličēniasī artından; priynjat ət˘tilar aɟalar ... ɟakobnu oylanni grēsk˘onung oylun murad oylunung zaličēniasī artından*) 1. zaliczanie, zaliczenie
2. zaliczka 170v°, 177r°

zaloha, *zalohay*, *zaloxa* (*far˘uɟ indḡi zaloha bila; sirma zalohalar; ɛk˘i zalohay sirmay*) przodek w kobiecym ubiorze, napierśnik, stanik 20v°, 24r°, 41r°, 47v°

zaman (*ɛvət zaman dugul; slušniy zamanga dira; ol zamanga dēk˘; bayram zamanıy torada bolmas bolma; 1 slušniy zamanga dira odložit ət˘k˘aylar; k˘i ulu oručta tun algan zamanda; ɟildan bēri bu z[a]manga dēg haligi zamanda nē turlu išlar barıyir dunɟada; hormat bila čaɟ bu zamanga diyin*) czas, epoka; termin 63r°, 65r°, 105r°, 110r°, 120r°, 121r°, 131r°, 137v°, 143v°, 149r°, 152r°, 161v°, 162r°, 167v°, 169r°

zamosčjalı, *zamosčjalıy* (*p[a]n muradniŋ zamosčjalıy; pan at˘abėy bik˘aša zamosčjalı; učmaɟli dḡanli murad zamosčjalı; sinan zamosčjalı toḡatli*)

zanèsit ét'ti 2 bitik'; *asvadur zamoscjalıy*) urodzony w Zamościu lub w nim mieszkający 60v°, 93r°, 100v°, 130v°–131r°, 166v°

zanèsit ét'- (anıng k'i bi[t]jik' zanèsit ét'ti; zanèsit ét'sa sluşniy dovod bila pok'azanıy bolsa k'i; zanèsit ét'ti protèstacıya bu turlu; ay xayda k'i zanèsit ét'salar) zanościć, donosić; wnosić (sprawę), oskarżać 105r°, 127r°, 131r°, 163r°, 163v°, 164r°, 167r°

zanjexat ét'- (xolup k'i zanjexat ét'k'aylar tora bila ét'ma birgamızga) zaprzestać, porzucić, zaniechać 135r°

zapis, zaypis (uržendovniy zapisimda; zapisına k'ora; obvarovniy zapis vımislit ét'maga; k'onèç boldu ol zapisni; dobrosu usna ... zapis édti) zapis (majątkowy, testamentowy); notatka, pokwitowanie 15r°, 28r°, 44v°, 46v°, 50r°, 64r°, 94r°, 158r°, 165v°

zapisaçça bol- (alar uçun zapisaçça boldu; k'i pan yagopşa k'endi oylu uçun vartan uçun zapisaçça bolgay; zapisaçça bolgaylar ériy xatunlu biri biri uçun juk' k'irip maçjeristiy payi usna stoyonçiy 20 fl[oru] džurum tibina) zostać zapisanym; zapisać się 147v°, 148r°, 150r°, 161r°

zapisanıy, zapisan[i] (*xoldular k'i bolgay zapisanıy neni k'i ahalar boronit étmadılar; zapisana k'ora xayı k'i p[a]n yagopşa išitip*) zapisany, wciągnięty do spisu 47r°, 161r°, 168r°

zapisat édtir- (zapisat édtirdi ratuşta) kazać zapisać, polecić zarejestrować 46v°, 48v°, 164r°

zapisat ét- (vıano zapisat étip; zapisat ét'k'aysız aktangızga) zapisywać, rejestrować 48v°, 164r°

zapisat étmağ (bir k'undiciyaga zapisat étmağ k'endi submisyasına k'ora) zapisanie; zapis, wpis do rejestru 176v°

zapisk'ay (zapisk'ay koray) zapisek, zapiska, notatka 3v°

zapisovaçça bol- (da zapisovaçça bolıyir; zapisovaçça bolıyir p[a]n ivaşk'ò k'i p[a]n xaçk'ò xardaşı vdıaçnè prıynıat ét'k'ay) zapisywać się, wpisywać się; zeznawać 150r°, 164v°

zaplata (zaplatasın alginça; opèk'unlardan tamam barça zaplata) wynagrodzenie, zapłata 39v°, 67r°, 152r°

zaplata ét-, zaplata ét'- (zaplata ét'ma; zaplata étmiyin) płacić, dawać wynagrodzenie 94r°, 156r°

za položenıem (dopustit ét'tilar za položenıem sb[idag]niy apèlacıyanıy) pod warunkiem złożenia (gwarancji, oświadczenia) 143r°

zapona, zaponay (zaponay zīndžil usduna; zapona) 1. naszyjnik 2. zasłona, firanka
3. haftka, pętla, sprzączka 8v^o, 60r^o

zapoźvačča bol-, zapoźvača bol- (zapoźvača bolma; zapoźvačča bolmaga; k'ī bėrgay
grėsk'ò zapoźvačča bolma) być wezwanym; wpraszać się ? 65r^o, 66v^o, 94r^o,
156r^o

zapoźvaniy (zapoźvaniy na tėrminjey; zapoźvaniy agop oylanlarīndan; k'šondz
pisardan zapoźvaniy d[ė]r xačadur xayysi k'ī gilėy ėt'ti d[ė]r xačadur usna;
lučk'a k'ahanasi zapoźvaniy d[ė]r garabjed vartabjeddan da k'ėtχòjalχtan;
χ[a]lušd oylu šimk'ònu zapoźvaniy oylundan k'ėtχòjalχk'a avalgi pozov na
turmadi; zapoźvaniy pan mik'laštan b[a]r[on] andriy oylundan; p[a]n šimk'ò
da d[ė]r mik'ajel oylu zapoźvaniy p[a]n xačk'odan; p[a]n grėsk'ò da p[a]n
misk'ò zapoźvaniy) wezwany, pozwany; wyzwany 67v^o, 68r^o, 112v^o, 123v^o,
133v^o, 164v^o, 170r^o, 172r^o, 177v^o

zapoźvat ėt- (k'ėndin zapoźvat ėt'ma; zapoźvat ėtti d[ė]r yagopnu vank' babasīn)
pozywać; wzywać; wyzywać 63v^o, 99v^o, 159r^o

zapoźvat ėt'tir- (zapoźvat ėt'tirdiχ) kazać wezwać; poleciec pozwać 133r^o

zapošoniy bol- (do tėgo boldu zapošoniy) być zaproszonym 140v^o

zarar (da igitk'a ulu zarar bolgay; njezgodā artīndan k'op zarar bolīyir; k'ī sb[idag]
zarar bėrilgay; vėzdrīt ėt'ip barčamizniņg zararīn da dayīn artīχ aniy k'ī
njeysk'romniy ĵuruganīmizniņg artīndan) utrata, ubytek; krzywda, strata
104r^o, 119v^o–120r^o, 121v^o, 127v^o, 166v^o

zararli (1 zararli budovanje ėtmaygaylar; bir išta zararli dugul mèn) szkodliwy, zły,
wadliwy, przynoszący stratę , krzywdzący 45v^o, 161v^o

zararsiz (jollu iš da zararsiz) nieszkodliwy, nieprzynoszący straty, niekrzywdzący
162r^o

zaraz, zayraz (na anda zaraz; zaraz sk'oro; zaraz toydan songra; munda zaraz;
munda zaraz otstupit ėt'miyin pan domažirsk'iy ; zaraz igit stronasīy
aytti; zaraz odvluk'adan bašχa; zayraz bahaysi bilay) zaraz, natychmiast,
niezwłocznie, bezpośrednio po 43r^o, 45r^o, 49v^o, 50r^o, 52v^o, 73v^o, 146r^o, 169v^o

zarazom zarazem, jednocześnie, także 60v^o

zarbaf (zarbaf alt'unlu kumuš xač tīr) sukno ze złotą nicią, brokat 8v^o

zarbi (k'ī zarbi bsag bėrilgay; zarbi bolur mi ėdi bsag bėrilmaga; xačan zarbi bsag
bėrilgay ĵetar) siłą, gwałtem, pod przymusem 140r^o

zasadičča bol- (zasadičča bolup kladīlar tutma da bolmadīlar) urządzać zasadzkę,
czaić się 152r^o

zasist ét-, *zasist ét'-*, *zasist ét-* (*zasist ét'ip postanovit ét'tilar; na zasist étip d[è]r vartabjed k'ètχòjalχ bila; na zasist étip joγari mjanovanij*) zasiadać (do obrad) 52v°

zask'lepit ét- (*k'èndi muru usna zask'lepit ét'ma*) zasklepić, zbudować sklepienie, zamurować) 95v°

zask'lepit ét'tir- (*taš baz zask'lepit ét'tirsar*) kazać zasklepić, zamurować 157r°

zaspul (*stayna j̄il̄i suv sk'lèp tibi èk'sinada zaspul èrk'li bolgay uživat étma*) wespół, razem, wspólnie 90v°

zastat ét'- (*zastat ét'ip χzim bila*) przybywszy do kogo znaleźć na miejscu; pozostać (z kim) 152v°

zastupit ét- (*zastupit ètk'aylar urjadni; ay ayalar k'liyir k'arvan bašlarin barçada zastupit étma*) 1. zamieniać 2. wyręczać 3. zastępować drogę, napadać 45r°, 166v°

zatjahat ét- (*χaysin pan at'abèy zatjahat ètiyir k'i*) zaciągać, przyprowadzać, przynosić 163v°

zatrìmanja (*nèčik' sb[idag]n̄ing zatrìmanjasij uçun*) zatrzymanie, aresztowanie 55r°

zatrìmat ét- (*ayttilar zatrìmat ét'ma do rozprawij; k'i zatrìmat ét'ip èdilar nico sirotalarn̄ing sb[idag]sij*) 1. zatrzymywać (dla siebie) 2. aresztować 117v°, 152v°

zatrudnit ét- (*da barča išlarin zatrudnit ètmaga*) 1. dać komu zajęcie 2. utrudnić, skomplikować 162v°

zatrudnonij (*k'èndi k'èndimni zatrudnonij fik'ir ét'tim*) utrudniony; kłopotliwy 69v°

zavèdiçça bol- (*k'i alay zavèdiçça bolurlar k'i t'èngri saχlasn tovarlarda*) 1. być zaprowadzonym; wstąpić 2. być zawiedzionym 141r°

zavèdit ét'-, *zavèdit ét'-* (*nè satma da nè zavèdit ét'ma; jaχši k'išilarnij da k'ahanalχni zavèdit ètk'aybiz; biz nèčik' zavèdit ét'iyiχ k'ahanalχ bila jaχši k'išilarnij da anda ovlarina barijiyiχ*) 1. zaprowadzić; zachodzić; zawieść, uczynić zawód 2. pociągać, porywać 3. dawać w zastaw 47r°, 126v°

zavidovat ét- (*barča èk'sik'lik'in zavidovat étma; k'èndi sumptu bila hasil ét'ip zavidovat èt'k'ay*) rozporządzać, dysponować, zarządzać, kierować 156v°, 169v°

zavitij (*zavitij rok' k'i 2 j̄anda pozovsuz turgaylar; jak'o na zavitim rok'u*) zawity, ostateczny, (termin) prekluzyjny 71r°, 100r°

zaydi[t] ét- (*çačk'önung çziy vēčindan çaysi k'i dèk'rit zaydi[t] ét'ip tir*)
 wstępować, wchodzić w użycie 143v°

zaypıs zob. *zapis*

zayraz zob. *zaraz*

zaživat ét'- (*da ni volnostları[n]da zaživat ét'magay*) zażywać, korzystać,
 doświadczać 161r°

za života (*aytip k'i za života mēni gat'ōyigōs alyšlattılar*) w ciągu życia 105r°

zbawjen[je] (*da zbawjenjamız uçun*) zbawienie 107r°

zbiyat ét'- (*ay birsi jan zbiyat ét'iyir aytıp*) udowadniać niesłuszność, zbijać
 (argumenty) 135r°

zbitniy (*ğerga surtulgay mēntlik'larda k'i bēk' zbitniy ētiyirlar*) zbytkowny,
 wystawny 123r°

zbitok' (k'i anıng k'i zbitok'lar usmiriçça bolgay) zbytek, rozrzutność, przepych,
 luksus 120r°

zbrojay (*1 k'išiga tēmir zbrojay*) zbroja, rynsztunek bojowy 21v°

zbudovat ét'-, zbudovat ét- (*zbudovat ét'sar; zbudovat ét'ip tir; ol špitalga çaysin k'i
 spulniy sb[idag] bila zbudovat ét'ip; ov povinēn bolgay k'ēndi sumptu bila
 anıng k'i ovnu zbudovat ētma; bir ēk'i jilga dēg bunda turma ovumnu zbudovat
 ētk'inça*) budować, wznosić, zbudować 40r°, 53v°, 107r°, 157v°, 168v°

zbudovatsay bōl- (*zbudovatsay bōlub tur*) zbudować się; być zbudowanym 40r°

zdaçça bol- (*zdaçça bolurmēn rozsudok'una biylik'ingizniing*) zdawać się (na),
 polegać (na kim lub na czym) 146v°

zdat ét- (*k'ēbitni zdat ētk'ay; çaysi jan turmasa zdat ét'k'aylar kēndin za upadlēgo;
 na ink'ontomaçiyi zdat ēttılar ēk'inçi pozov usna*) przekazywać, wręczać,
 odstępować, oddawać; uznać (kogo za) 58v°, 71r°, 171v°

zēlžit ét-, zēlžit' ét'- (*zēlžit ētip da obrazit ētip aval t'ēngrini; ovumuznu zēlžit ét'ti;
 zēlžit ētti ovun anıng; zēlžit ētma bolmas*) naubliżać, nawymyślać, lżyć,
 spotwarzyć 71r°, 152r°, 152v°, 176r°

zēra (*zēra mēn stateñney trvat ēttim*) ponieważ, gdyż, jako że 73v°, 172v°, *passim*

zē všistk'im (*zē všistk'im zupēlna; vinniça zē všistk'im; zē všistk'im k'ristanlik'tan
 da ol algay zē všistk'im barça har çurbandan 1-ar çērēg angar bērilgay; volniy
 bolgay zē všistk'im*) całkiem, całkowicie, zupełnie, w komplecie 48r°, 129v°,
 148v°, 149r°, 156v°, 176v°

zērak' (*zērak' bolsa*) świadomy, bystry, inteligentny, mądry 19v°

zèslat èt- (na ahalar 2 vjernij zèslat èttilar pani hanuʒnaga; na ahalar zèslat èttilar 2 vjernij pan ivanga) zsyłać, posyłać 169v°, 170r°

zè všistk´im, zè všistk´ègo (zè všistk´im zupèlna; vinniça zè všistk´im; zè všistk´im k´ristanlik´tan da ol algay zè všistk´im barça har ʒurbandan 1-ar çèrèg angar bèrilgay; volnij bolgay zè všistk´im; k´vitovat èt´k´aylar biribirin zè všistk´ègo) całkiem, całkowicie, zupełnie, w komplecie 48r°, 129v°, 148v°, 149r°, 156v°, 176v°

zèznanjè, zèznanjè, zèznanjey, zèznanja, zèznavanjey (zèznanjey jazilgay ak´taga; zèznanjemni mènim priynjat èt´k´aysiz; zèznanjasij pani gulafning priyientij bolgay; zèznanjalarin duftarlarina jazdrgaylar; bu bizim zèznavanjeymiz) zeznanie, oficjalne oświadczenie, świadcetwo 51r°, 58r°, 62r°, 62v°, 74r°, 79r°, 81v°, 83r°, 83v°, 87r°, 93r°, 94v°, 98v°, 102r°, 103r°, 106r°, 108r°, 116v°, 128v°, 150r°

zèznat èt-, zèznat´ èt´-, ziznat´ èt´-, zoznat èt- (ustnjey zèznat ètk´ay pani hanuʒna; zoznat ètti yagop; bu sposob bila zèznat èttilar k´i; opèk´unu ašir zèznat èt´ti; zèznat èt´ti p[ʃa]n grèsk´ò kiyovu pan t´òrosnung; zèznat èdti pan jurk´o; ziznat´ èdtilar) zeznać, złożyć zeznanie 15r°, 17r°, 25v°, 42r°, 46v°, 47r°, 49v°, 50r°, 52r°, 55r°, 58r°, 60v°, 63, 66r°, 70r°, 72r°, 80r°, 88v°, 94r°, 96r°, 97v°, 98r°, 99r°, 103r°, 106r°, 111r°, 114v°, 117r°, 126r°, 132r°, 147r°, 167v°, 169v°, 170r°. Zob. teʒ zèznawat èt´-

zèznawat èt´- (zèznawat èt´iyirlar k´i; zèznawat èt[t]ijir mènim ašira nèçik´ k´èndi opèk´unu ašira; zèznawat èt´iyirmèn) podawać oficjalnie do wiadomości 64r°, 74r°, 111r°, 113v°, 137r°, 169v°

zèzvalat èt´- (zèzvalat èt´mazbiz; k´lamas èdi zèzvalat ètma k´i) dopuszczać, zezwalać, pozwalając 71r°, 134r°

zèzvat èt´-, zèzvat èd- (k´ètʒòjalʒ zèzvat èt´ip pospolitijnij; ʒuçk´a zèzvat ètip; zèzvat èdtilar) zwoływać, wzywać 49r°, 74r°, 123r°

zèzvolènjej, zèzvolènja (zèzvolènjasij artindan; zèzvolènjasinij artindan; da ʒzning zèzvolènjasij bila; zèzvolènjasij bila èk´i jannij; bir zèzvolènjejning artindan pèrèstèrèhat èt´ip) zezwolenie 44r°, 96r°, 102r°, 137v°, 139r°, 143v°, 144r°, 163r°

zèzvoličça bol-, zèzvolitsa bol- (èk´i jan zèzvoličça bolup k´i; zèzvoličça bolup podat èt´tilar; bunnung usna zèzvoličça bolduʒ; zèzvolitsa bolup barçami 1 jerda) pozwalać sobie; uzyskać zezwolenie, być dopuszczonym, umożliwionym 40r°, 65v°, 90v°, 91r°, 143v°

zèzvolit èt-, zèzvolit èt'- (zèzvolit ètilar nèning usna; upominaniëmizgïng artïndan zèzvolit èt'ti; iřitip bunu zèzvolit ètti barçaga; hokumlarnïng çardžina çoyuřma zèzvolit èt'tilar; na çz bir turlu k'lamas anïng k'ibik' nèmaga zèzvolit èt'ma; çz k'lamađi zèzvolit èt'ma) zezwalać, dopuszczac, zezwolić 36r°, 68r°, 82v°, 97r°, 98r°, 100v°, 104r°, 104v°, 138r°, 169v°, 170r°

zglondèm (zglondèm tègo k'i; zglondèm povinovaçtva çatunu vèçïndan; zglondèm tèho postupit èt'iyirbiz; zglondèm ol maya vèçïndan çziyning zglondèm tègo k'ik'èbiti bar èdi p[a]n holubnung) ze względu na, z uwagi na, co do 73v°, 98r°, 129r°, 136r°, 151r°

zgodnïey, zhodnïey (spulniy namova artïndan zgodnïey; zhodnïey bir jolga tuřup; zhodnïey bu turlu taptïlar; 2 janda zhodnïey bariřip arbitrarsk'iy vïnalazok 'k'a k'ora t'òrosoviçlar dosit èt'tilar) w zgodzie, zgodnie 133r°, 144r°, 149v°, 166v°

zhoda, zïhoday (boldu bu zhoda; toxtaldï bu zhoda; bu zïhoday k'i boldu angar diyin; zhodadan songra; zhodalarïna k'ora) zgoda, umowa, ugoda 19v° 29v°, 45v°, 64r°, 144v°

zhodiçça bol-, zhoditsa bol-, zhoditsay bol-, zhodiçsa bol- (zhodiçça bolma bolmadiylar; ohan hèm çaçk'ò çardařlarïm bila zhodiçsa bolup bir soz us[n]ja jacob dadumuznung alniña hèm çaçk'ò dadumnung munung usna; zhoditsa boldu k'èndining oylu jacob bila; zhodiçsa bolup k'èlip) zmówić się, uzgodnić, pogodzić się, zawrzeć ugodę 6v°, 7r°, 18r°, 23v°, 35v°, 45v°, 71v°, 119r°

zhodnïey zob. zgodnïey

zili (zili èsk'isi jangisi blay; 1 zili tar k'i lava usnay bolur) dywan 21v°

ziyan (smit èt'sam ziyan upominaçça bolmaga; prèz to ziyan boliyir; nè ziyanlar da nè trudnostlar k'oriyirmèn; anïng ziyanlarïy da nak'ladlarïy uçun nahoroda; nè da ziyan k'orsa k'liyir birgalarïna èt'ma anïng k'i ziyanlar uçun) strata, szkoda 94r°, 100r°, 144v°, 164r°

ziyanç (k'ultk'uluç hèm ziyanç èk'ma jol èsa) powodujący stratę, szkodliwy, zgubny 135v°

ziètrènïa (da ol ziètrènïa bila çznïng da jïrak'iy urk't'tu igitk'a çarři) starcia; utarczki, sprzeczki, konflikty 124r°

ziyïaçça bol- (ziyïaçça bolginça 2 janda; ziyïaçça bolginça lublindan) zjeżdżać się (z okolicy), przyjeżdżać tłumnie 133r°, 136v°

zîixat ét- (*k'i zîixat ét'ar esa ol tərminga; igit turk'tan zîixat étip; tēz zîixat étma jolundan*) 1. zjeżdżać się, przyjeżdżać tłumnie w jedno miejsce 2. skręcić z drogi w bok 127v°, 132r°, 132v°

zîhoday zob. *zhoda*

zîndan (*xaçtim zîndandan; zîndandan uydît étmaç uçun; xaçmaçiy zîndantan biylik'ingizga japuç dugul; plot'k'alar k'əndin zîndandan çxardi; nē k'i tk'açça bolıyir zîndandan ziydît étmaç uçun; da sēni zîndan dibelik'çxartmagaylar*) więzienie, budynek więzienny 172v°, 174r°, 175v°

zîndžibil (*1 fu[n]t zîndžibil burç*) imbir 60r°

zîndžil (*alt'un zîndžil; 1 k'içi zîndžil pañçeroviy; zîndžilların boyunlarına çurgap; zîndžillar bila ja manəllalar bila; évət zîndžillar artıx bolmagay tēk' 2 jandan 1 zîndžil oldu džins anda ulu artıxsılıx bolıyir*) łańcuch; łańcuszek, bransoletka 8r°, 24r°, 41v°, 66r°, 74r°, 111r°, 121v°, 122v°

ziydît ét- (*zîndandan ziydît étmaç uçun*) wyjść, umknąć, uciec 175v°

ziznat ét[t]- zob. *zēznat ét-*

zk'azat ét- (*k'i êk'zék'uçiya zk'azat ét'k'aysiz*) nakazać, wyznaczyć 143v°

zlivat ét- (*k'əndi toramizning aning usna zlivat ét'iyirbiz*) przelewać, przekazywać prawo, ustępować 62v°. Zob. też *zliat ét-*

zliat ét-, *zliat ét-* (*zliat ét'k'ay ustuma mēnim; zliat ét'ma mēnim xardašimning oyluna t'örösk'a*) przelać, zrzec się prawa na rzecz kogo innego 58r°, 62r°.

Zob. też *zlivat ét-*

zlotohlaw (*bir k'itlik' zlotohlaw*) złotogłów, tkanina lita przetykana złotą nicią 47v°

zložit ét- (*bizga tərmin zložit étip d[è]r yagopk'a*) ustalić, wyznaczyć, zarezerwować 162r°

zložoniy (*zložoniy tərminga turdular*) ustalony, wyznaczony, zarezerwowany 71v°.

Zob. też *zložit ét-*

zmaza (*k'i bir zmaza bolmagay nēning janına moçno turup mēn*) zmaza, plama, piętno, niesława, hańba 175r°

z moçiy (*z moçiy zaçovaçça boldu*) z mocy, z całej siły; na zasadzie, na podstawie; z zakresu kompetencji 125r°

znagla (*bulay prēntk'ò znagla*) z nagła, nagle, niespodzianie 132v°

znovu znów, znouu 162v°

zobopulnıey (*zobopulnıey stanovit ét'tilar; k'ahanalx k'ëtçòjalx bila zobopulnıey; zobopulnıey vıstupovat étarlar*) razem, nawzajem, po obu stronach 118r°, 130r°, 173r°

zobopulniy (tlk'ò k'liyirlar zobopulniy stronalar bunda *χuck'a k'ahanalyñning alniña da kètxójalyñning*; k'i mènim zobopulnje dostlarim sovunur) wzajemny, obustronny; z wzajemnością 173r^o, 175r^o

zor (*χizimni zor bila angar k'eltirma; ani zor bila k'eltirma bolman*) napężenie, siła, trud, wysiłek 73r^o, 73v^o

zosobliva (*alay-žè k'èndindan zosobliva panna χosk'adan usilnjej k'op jebërmax ašira oylanni*) w szczególności, osobiwie, w szczególny lub niezwykły sposób 140v^o

zoznat èt- zob. *zèznat èt-*

zplodit èt'- (*pan t'òròs χaysi k'i pan yovanèsning singariynning awalgi éyasıy bila zplodit ètk'an χzin panna marjenèni k'èndina orènk' bila singlarχk'a alip tir*) wydać na świat, urodzić, spłodzić 111v^o. Zob. też *splodit èt-*

zpor (*boldu zpor ortalarina*) spór, kłótnia, zatarg 80v^o

zrazu (*zrazu alay srovıey postupovat èt'ma; ol zaman zrazu nèga dèg bar èdi mènim da aning*) początkowo, na początku, w pierwszej chwili, najpierw 154r^o

zrgiel bol- (*zrgiel boldu χzim da ni priy čim χalmadi*) być uciskany, podlegać opresji, cierpieć niedostatek 146r^o

zrozumit èt'- (*zrozumit èt'tin k'i*) zrozumieć, pojąć 69v^o

zuf (*1 zuf tošag orun 2 pjerina; 1 burnatniy zufu bar; bir jašil zuf ton; zuflar pardahlamaχ uçun; ol χam zuflardan k'i amanètin satip èdi*) barchan, tkanina wełniana lub półwełniana, przędza wełniana z runa kóz angorskich 20v^o, 24r^o, 24v^o, 41v^o, 55v^o, 115r^o, 156v^o

zufèn (*1 χizil zufèn*) (materiał) wełniany 41r^o. Zob. też *zuf*.

zuft (*bir zuft ton*) dziurawy, podarty 47v^o

zupèlna (*zè všistk'im zupèlna; 2 janda zupèlna*) w całości, całkiem, zupełnie 129v^o, 144r^o. Zob. też *zupèlnjej*

zupèlnjej (*manga zupèlnjej sumaniy mjanovaniy tolama*) zupełnie, w całości 94r^o

zupèlniy (*zupèlniy hali da njejodmiennjej bèk' turup mèn*) zupełny, całkowity 173r^o

zvalat èt'- (*bir èt'k'an išina oylunung zvalat èt'mas; bu dèk'rètk'a zvalat èt'mas; k'i dastimèntk'a zvalat èt'madilar zaçovat ètip k'èndilarina sah tora*) przewracać, obalać (prawo); niszczyć 71v^o, 89r^o, 91r^o, 99v^o, 110r^o, 112r^o–112v^o

zvirit èt'- (*zvirit èt'ip èdilar; zvirit ètipsiz da vladzimizga bèrip siz*) porównywać, sprawdzać; zawierzać, polecać 64r^o, 169r^o

zvırñnıy (obrazıt étıp aval t'éngrını da songra k'éndi zvırñnıy urıadım) nadrzędny, zwierchni 163v°

zvıonżék' (rozèrvanjeysına bu zvıonżék' i na dalşıy malżèntvoga) związek; powiązanie, małżeństwo 175v°

zvičay (zvičayımızga k'ora; èsk'i zvičaylarımızga k'ora k'ristan jolu bila rozırvat étmağk'a) zwyczaj, obyczaj, nawyk, to, co zostało przyjęte przez tradycję 101r°, 124r°, 125r°, 133r°, 138r°, 147r°, 176r°

zvlaşça, a zvlaşça, a zvlaşçay, vzlaşça, a vzlaşça (zvlaşça t'èk' ol çadar k'i ol çizni èrga bérğınça; k'orma k'larbiz a vzlaşça pıripatrıçça bolup pèsonalarga hèm sluşnostk'a) zwłaszcza, w szczególności 19r°, 25r°, 46r°, 66v°, 142r°, 169r°

zvolit ét'- (zvolit ét'ti; da pospolitıy k'işi zvolit ét'tilar; çz bir turlu angar zvolit étmas) zgadzać się, wyrażać zgodę, zezwolić 58r°, 67r°, 71v°

zvolitsa bol-, zvolıçsa bol- (zvolıçsa boldu[lar]; zvolıçsa boldular 2 janda) przyzwalać, dopuszczać, zgadzać się 10r°, 46v°, 49r°

zvonok' (zvonok'lar) dzwonek 74v°

Ž

žadaniè, žadaniã (žadaniãsiy usna; èk'inçi žadaniãlarınıñ artından; na žadaniãsiy usna pani hosk'anıñ aytti; k'i k'ètçöjalç žadaniãlarıy usna alarnıñ pıriñjat éttilar 2 oylun munda bolgan) żądanie, domaganie się 46r°, 52r°, 56r°, 60v°, 61r°, 65r°, 65v°, 66v°, 74r°, 77r°, 81r°, 142r°, 176v°

žadat ét-, žadat ét'- (žadat ét'iyir mèndan mènim çzimni; žadat ét'ti b[a]r[on] èrèçpòçandan da k'ètçöjalçtan k'éndi upadok'u na ratunok'; k'éndi ayçimız bila žadat ètar èdi; žadat ét'tim çolup k'i napomnit ètk'ay pan t'òrosnu; žadat ét'tilar k'i volniy ét'k'aylar çznıy) prosić, domagać się, żadać 5r°, 26v°, 41r°, 42v°, 43r°, 45r°, 46r°, 47v°, 54v°, 55r°, 56r°, 61r°, 63v°, 65v°, 68v°, 72v°, 89v°, 92v°, 95v°, 101v°, 102r°, 119v°, 120r°, 125r°, 128v°, 133r°, 135r°, 140v°, 140v°, 145r°, 147r°, 153v°, 154r°, 156v°, 160v°, 161r°, 166r°, 171r°

žad[è]n, žadni (pèz žadniç sluşniç pıriçin ayırılmaga) żaden, ani jeden 141r°. Zob. też bèz žadného miłosjerdza

žal (k'éndi ègirlik'imni da žalimni pèpovidat ét'tim; ulu žalimni k'i mèn tèrpit ètiyirmèn; na mèn bolup ulu žal zložonıy bolman da biylik'ingızga k'éndi žalostum artından k'éndi žalimni; ol žal artından jazdim k'èndina ol

- k'artk'anī*) 1. żal, żałość, smutek, tęsknota 2. rozżalenie, rozgoryczenie
3. skrucha 68r°, 70r°, 141r°, 162r°, 162v°
- żałoba, żalōba* (*bir żalōbasī pan mik'lašning; awalgi żalobamda*) 1. rozpacz, smutek,
żał 2. okres po śmierci kogoś bliskiego 3. skarga 67v°, 70v°
- żałosniy* (*biz bēk' żalosniy biz*) pełen żalu, wyrażający smutek 71r°
- żałost* (*k'ēndi ulu żalostum artīndan k'ēndi żalimni*) żałość, smutek, żal 161r°
- żamadun* (*šahar iuxovuna sb[idag] xač xōranīna żamadunda*) świątynia, kościół,
zakrystia 103r°
- żamgōč, żamgōč* (*k'i angar k'onuluk' ēt'k'aylar żamgōčtan; bērip ēdilar
żamgōčnung borču učen stanislav xoynick'iyga; postupit ēt'tilar żamgōčk'a
jal xuluXu učen; zamgočnu sfuk'at ēt'ti*) zakrystianin, dzwonnik; muezin;
woźny 68v°, 87v°, 88r°
- żédanie* zob. *żondanie*
- żèrèbèč* (*vačok' xīn bila tusnaX xoYulgan žèrèbèč k'ēlinining dir*) żrebak 78r°
- żiviča* (*tēmir da živiča*) żywica, wydzielina specjalnych komórek drzew, głównie
iglastych 76v°
- żivit ēt-* (*nē bila živit ētma; čax aning olumuna dēg aniy živit ētma*) żywić, karmić,
dawać na życie 43v°, 50v°, 169v°
- živnost, živnost'* (*živnost bērdilar; nay živnost bašxiš k'ēldi; živnostk'a oylanlarga;
alarga živnost'*) pokarm, żywność pożywienie 17r°, 81v°
- život'* (*ēk'i život'a dira; čak' ēk'i životk'a dira; život'una diyin pan bohдання igit
ilovda turmagay; k'ēnsi životuna dira*) 1. życie w całej rozciągłości, istnienie
2. brzuch 40r°, 107r°, 157r°, 176r°
- żongari* (*žongari jezdīdan*) rdzawy; żółtozielony 77v°
- žōyōvadžu* (*16-inči žōyōvadžu*) zbiór (zebranie, tłum, uczta) boży (boski) 60r°
- žōyōvk'* (*ilov jarmark'īnda 1 žōyōvk' ētsarlar; ol zaman angar k'ēt'xōjalX tolisar
žōyōvk' sb[idag]sndan; d[ē]r yagopnung žōyōvk'undan atin da 40 fl[oru] k'i;
ilov jarmark'īnda bolgan žōyōvk' d[ē]r yagopk'a mank'ērman babasīna čxtī
sb[idag] 22 fl[oru] da hr[o]š 23*) 1. synod, sobór, zgromadzenie 2. zbiórka,
kwesta, kolekta 106v°, 112r°, 159r°, 159v°; 166v°, 168r°, 177r°
- žōyōvurt* (*ubogiy žōyōvurtk'a; barča žōyōvurt xaťinda jat jerina dugul mēn; nēčik'
ovga žōyōvurtk'a nazivat ēt'ip; k'i žōyōvurt arasīna jaman plužit ētmagay;
žōyōvurtnu babas hovjel ēt'k'ay; da 1 ovuč žōyōvurt arasīna ēk'sik' dugul
dur*) lud, ludzie, tłum; gmin; społeczność, gmina; parafia ? 79v°, 105v°,
118r°, 129v°, 141r°, 141v°, 161v°, 163r°, 174r°

žondanġey, žėdanġe (ħaysining žondanġeysin nėċik´ slušniy; k´i ol žėdanġė usna)
żądanie, domaganie się 51r°, 108r°

žrozumit ėt´ - (nė žrozumit ėt´miyin) rozumieć, pojmować 70v°

župan, župħyay (1 oylan županġy; 1 župan ċėk´man b[ur]natniy faynlindiš; 1 muħaġar župan ġalan; 1 župan nafti ustašari ġalan; nė župan da nė k´urta k´iymagaylar; bir župħyay ġaray ċėk´man) župan 22r°, 60r°, 66r°, 77r°, 122r°

Imiona własne

A

Adzadur = *Asduadzadur* 91v°, 93r°, 98r°, 98v°, 99r° (*d[è]r Adzadur k'ahana stambollu; d[è]r Adzadur k'ahana p[a]n zadik' bila b[a]r[on Ivašk'ò èrècp'òxan oylu*)

Agop 31v°, 32r°, 33r°, 49r°, 50r°, 66v°, 129v°, 133v°, 148r°, 162r°, 177r° (*d[è]r Agop mgirdut'i[un]dan bsagdan aypaş algay; da bèrdilar d[è]r Agopk'a jasir uçun; Agop Zamoscja babası usna*). Zob. też *Yagop*

Agop zob. *Grèsk'ò Agop oylu*

Agop zob. *Ivašk'ò Agop oylu*

Agop zob. *T'oros Agop oylu*

Agop oylu Ivašk'ò 51r°

Agopşa 176v° (*pan Agopşanıng uç oylun za jedného pospolitij arasına*)

Ahadžan 170r°–170v° (*1 tul k'işiga Ahadžan at'li otajaxaliga do tégó dayin k'i uçunçi xatun édi*)

Ahamir 92r° (*Xatindžan èrévanli Ahamir xatunu*)

Aksént zob. *At'abey Aksént oylu*

Aksént zob. *Ivašk'ò Aksént oylu*

Aksént 41v° (*K'évor oylu Akséntning ovuna murundan čak`*)

Axsax 136r°, 157v° [*zapewne przezwisko „Chromy”, „Kulawy” (p[a]n Holub usna Axsax K'irk'óşa oylu); k'i Holubnu Saxat K'irk'óşa oylun pozvat ét'tirdi*)

Axsapét 42r°, 135v° (*pani Axsapét viznat étti; Hudgum tornu [skreślono: oylu] T'örös singlarij bila Axsapét bila k'vitovat ét'ti*)

Alèk'sandir, Alèk'sandr 162v°, 163v°, 166r° (*mank'ermanli 1-i Iurk'ò èrècp'òxan Ovanès oylu da birsi Alèk'sandir*)

Almas 55v°, 64r°, 116v°, 139v°, 152r° (*dadularim p[a]n Almas, p[a]n Ivaškò p[a]n Jakub*)

Almas T'örös oylu, A[l]mas T'örös oylu 53v°, 66r°, 112v°

Ambroz 28v°, 29r°, 29v° (*bu Ambroznu pan T'uman k'iyovu bla*)

Andri zob. *Mik'èlèy Andri oylu*

Andri zob. *Mik'laš Andri oylu*

Andriy 8v°, 82v°, 83r°, 72r°, 152r°

Andriy 5r° (*b[a]r[on] Mik'laš b[a]r[on] Andriy oylu*)

Andriy 82v°, 83r° (*Olušk'a tètama Andriy xatun usna; Olušk'a tètasiy Andriy xatunu dur*)

Andrij Iliáš oylu 3r°, 72r°, 62r°, 64r°, 72r°, 152v°, 153r°, 153v°, 154r°, 154v°, 168v°
(*Ilov šaharlisi; b[a]r[on] Iliáš oylanlarī Andriy da K'ostay*)

Andriy Xaçk'ò oylu T'òròsovič 176v°; zob. tež T'òròsovič Andriy

Andriy Xodžigiy oylu 35r°, 39v°, 47v°, 50r° (*[Ohan Xodžigiy oylu:] Andriy xardašim*)

Andriy 93r° [*syn Mik'laša Andriy oylu*]

Andriy zob. Grèsk'ò Andriy oyli [*Mik'lašning oylu*]

Andriyas 41v° (*Andriyas k'amènècli*)

Antos, Ant'òs 51r°, 97v°, 128r° (*Antos Murad oylu singlarī; bsagnī xaysi k'i Muradnīng oyluna Antosk'a bèrip èdi Žènjawsk'iyning xziy bila jolsuz*)

Arzu 62v°, 95r° (*pani Arzu uçmaçlı džanli p[a]n Xaçk'ò dragamannīng singlarī aliḡ*)

A[sdua]dzadzın 47v°, 170v°, 176r° Maria, Matka Boska; święto N.M.P. (*s[ur]p A[sdua]dzadzinning; nadaliy nèmič A[sdua]dzadzinning alnīna*)

A[sdua]dzadur zob. Adzadur

Asvadur 78v°, 83r°, 98r°, 99r°, 94r°, 95v°

Asvadur 94r°, 94v°, 95v° (*pan Asvadur Xaçk'ò k'iyovu artix atiy bila K'iyik' pan Mik'laš švagèriy bila xatunung xardaši*)

Asvadur 152r°, 152v°, 153r°, 153v°, 154r° (*Asvadur sargawark'; priynjat èt'k'aylar školga k'i oylanlarnī ovratk'ay*)

Asvadur zob. Ohan Asvadur oylu Horopa

Asvadur 166v° [*z Zamošcia*] (*zamosçjalī*)

At'abèy 62v° (*pani Arzu dragaman xatunu oylu bila birga At'abèy bila*)

At'abèy Ak'sènt oylu 163v°, 171r° (*k'èldi Murad stimbollu pan At'abèy bila Ak'sènt oylu*)

At'abèy Bikaša oylu 93r°, 162r° [*z Zamoscia*] (*zamosçjalī; Zamosçja šaharlisi*)

At'abèy Xaçk'ò oylu 110v°, 162v°, 163r° (*p[a]n At'abèy Xack'ò dragamannīng oylu*)

Avak zob. İaxno Avak oylu

Avèdik' 47r°, 49r°, 49v°

Avèdik' (*Avèdig*) Xaçk'ò oylu 18r°, 64r°, 165v°

Avèdik zob. *Domažirsk'iy Awèdik*
Avèdik Šimk'ò oylu, *Avèdik* Šimk'ò oylu 30r°, 105r°, 116v° (*Avèdik'ni Šimk'ò oylu*; *Avèdik èrèçp'òğan zamanına Šimk'o oylu*; *pan Avèdik èrèçp'òğan oylu*; *Šimk'ò oylu pan Avèdik bila*)
Avjedig 17r°
Avjedik zob. *Xaçk'ò Avèdik oylu*
Awak, Awak 148r°, 148v° (*d[è]r Awak aχpaš*)
Awèdik 36r°, 36v°, 46v°, 47r°, 106v°, 160r°
Awèdik 73v°, 104v° (*b[a]r[on] èrèçp'òğan Awèdik*)
Awedik *Bjèrnat oylu Zadig* zob. *Zadig Bèrnat oylu*
Awèdik *Xaçk'ò oylu* 160v°
Awèdik *Sèrgiy (Sèrhiy) oylu Polubovsk'iy* 168v°, 169r°, 169v°, 170r°
 [z Kamieńca] (*pan Awèdik k'liyir pan Kasparning χzin panna Hanuχnani k'èndina sīngar malžènsk'iy stanga alma*)
Awèdik zob. *Domažirskiy Awèdik*
Awèdik zob. *K'ržist'of Awèdik Bèrnatoviç*
Awèdik'oviç zob. *Šimk'ò Awèdik oylu*
Awjedik zob. *Xaçk'o Avèdik*
Awjedik 30v°, 64r° [*Awjedik i Šimk'o synowie Kosty i Olušk'i*]
Awksènt 8v° [*šwięty Aksent*] (*s[ur]p Awksènt χoraninay*)
Awksènt 8v°, 41v° (*Kè[v]òr oylu Awksèntning nogari usdun*)

B

Bahatir zob. *Ivan Bahatir*
Baliy; Hadži Baliy 62v°, 156v° (*hadži angurjalī Baliy; hadži Baliy boyaçi; Baliy k'èndi sīngariy Hosk'a bila*)
Barbara 45r°, 46r°, 97v° [*žona T'orosa Zadik'a oylu Bèrnatoviča*]
Bèdros 166r°, 171r° (*ol k'amènèçli Bèdros k'iyovu Kasparning*)
Bèdros Krikor oylu 58v°, 60v°, 165r° (*d[è]r Krikor oylu Bèdros seçovlu; Bèdros d[è]r Krikor ohlu Sèçovdan*)
Bèdros zob. *Zadig Bèdros oylu*
Bèdros zob. *Bobrik Bèdros oylu*
Bènèš oylu pan Ĭakub zob. *Ĭakub Bènèš oylu*
Bèrnat 17r°, 21r°, 29v°, 30r°, 42r°, 43v°, 48v°, 58v°

Bérnat zob. *Bohdan Bérnat oylu*

Bérnat zob. *Mik'laš Bérnat ohlu*

Bérnat zob. *Zadik' Bérnat oylu*

Bérnatovič: *pan T'óròs pan Zadik' oylu Bérnatovič* 97v°, 103r°, 104v°, 111v°, 160v°
(*anìng sīngarīn panī Barbarasīy*)

Bérnatovič Mik'laš 104v°, 148v° (*udžmaχlī džanlī pan Mik'lašning Bérnatovičning vak'ufu*)

Bérnatovič zob. *K'ržišťòf Awèdik' Bérnatovič*

Bikaša zob. *At'abèy Bik'aša oylu*

Bilènk'a 50v°, 160r°, 160v° (*da gilèy èdti Marjenè T'orosnung t'ètararī usna na ymjè Bilènk'a usna*)

Biliča 54v° [*córka Tòròsa*] (*tétasna Biličaga T'óròs χzīna*)

Bilk'a, Bilk'ay 23r°, 23v°, 24v°, 25r°, 133v° (*χat'ununay Hosk'aygay da oylunay ĭask'ogay da χzīnay Bilk'agay; Xačk'ònung χalgan χzīnīng Bilk'aynīn davi èttilar, Bilk'aynīng χardži χz lat'aylar alginčay*)

Bilk'ay zob. *Bilk'a*

Biy-Ata, Biyata 27v°, 33v°, 48v°, 54r°, 118r°, 164v° (*Biy-Ata ohlu Zadik' χatīnī Hanuχna; tuštular èlčilarga Biy-Atk'a da padšahdan*)

Bjèrnat 15r° [*syn Wielkiego Hodžy; lwowianin*] (*Bjèrnat* (*/Ulu Xodžay oylu ilovlu*))

Bjèrnat oylanlarī 27v° [*synowie Biernata*]

Bjèrnat oylu 27r° [*syn Biernata*]

Bjèrnat Pilip oylu 5r°, 17r°, 23r° (*pan Bjèrnatk'ay P'ilip oyluna*)

Bjèrnat zob. *Zadik' Bérnat oylu*

Bobrik' Bédros oylu 171r° (*Bobrik Bédros oylu χardaši toyma p[a]n Milk'onung sīngarīnīng*)

Bogdan Donavak' oylu, Boydan Donavak' oylu, Bohdan Donovak' oylu, Bohdan Donowak' 46r°, 64r°, 65v°, 79r°, 79v°, 80v°, 100v°, 104v°, 144r°, 145r°, 147r°, 147v°, 148r°, 160r°, 160v°, 164r°, 172r°, 172v°, 173v°, 174r°, 174v°, 175v°, 176r°, 176v° (*p[a]n Bohdan k'lasa duχovnīy svjèčk'iy mi*)

Bogdanovič zob. *Donovak' Bogdanovič, Donovak' Bohdan*

Boyos 65v° [*św. Paweł*] (*1 bitik' Soyomonnung da Boyosnung; 1 bitik' Boyosnung nēmič bayīy bila*)

Boyuš 81v°, 82r°, 94v° (*pan Boyuš bila pan ĭurk'ònu da K'[risdò]s tur*)

Bohdan 29v°, 66r°, 90r°, 147r°

Bohdan Bérnat oylu Činčèrèbij 93v° (*artīχ at'īy bila Činčèrèbij*)

Bohdan Lazar oylu 44r° (*Bohdannĭng Lazar oylunung*)
Bogdanoviç zob. *Donovak*° *Bogdanoviç*, *Donovak*° *Bohdan*

Č

Čečik° 29v° (*bir payni Čečik*° *burun jazip ediy k*° *endi çzi artından*)
„*Činçerëbiy*” (*pan Bohdan Bërnat oylu artıy atıy bila Čincërebiy*) [przezwiško lub przydomek „Krzykacz”, od orm. *čnčem* ‘wołam’ ?] zob. *Bohdan Bërnat oylu Činçerëbiy*

D

Dav[u]d Bërnat oylanlarıy 32r°, 43r° *Davud Lazar oylu* 43r°, 48r°, 50r°
Davud Sërëpk° *o oylu* 42v°
Dawid 79r°, 79v°, 80v°
Dawid Sërëpk° *o oylu* 31v°, 32r°, 32v°, 33r°, 37r°, 37v°, 58r°, 60r°, 60v°, 80r°, 80v°
Dawid zob. *Holub Dawid ohlu*
Dawnawak° 38r°, 38v°, 39r° zob. *Donavak*°
Dërvask° *oviç* zob. *Zahariaš Dërvask*° *oviç T*° *ëbënk*° [o]
Dimitr Urum 115r°, 115v° (*pan Mik*° *laš da Dimitr Urum ašira fortël ét*° *ip*)
Domažirsk° *iy Awëdik*° , *Domažirskiy Awjedik*° , *Domažirsk*° *iy Avëdik*° 52r°, 53v°, 60v°, 63r°, 64r°, 79r°, 79v°, 109r°, 110v°, 154v°
Domažirsk° *iy Hrihor* 36r° (*Awëdik*° *ning usna b[a]r[on] Hrihor Domažirsk*° *iy oylu usna*)
Domažirskiy: *Ivašk*° *ö Domažirsk*° *iy* 55v°, 79v° (*pan Domažirsk*° *iy oylanları pan Ivašk*° *ö pan Awëdik*° *da pan Domažirsk*° *iy*)
Domažirsk° *iy*: *Misk*° *ö Domažirsk*° *iy ohlu* 58r°, 101v°
Domažirsk° *iy* 63r°, 92r°, 101v°, 103v°, 108v°, 117r°
Dömënnik° 48v° [balwierz, cyrulik] (*Dömënnik*° *barvir çaysi ov jatip tır*)
Donavak° , *Donavak*, *Donovak*° , *Donawak*° 28r°, 30v°, 31r°, 41v°, 45r°, 46r°, 50r°, 64r°, 164r° (*Donavak ilovlu; bu çatun Donavak*° *nĭng çatunu dur pisak*° *li orënk*° *bila; k*° *ëtçöjalçnĭng alnĭna pan Yovanës olaçli pan Bohdan da çuluç êtk*° *an Donawak*° *oylu*)
Donavak° *oylu* zob. *Bogdan Donavak*° *oylu*
Donovak° *Bogdanoviç* 57r°; zob. teç *Bohdan Donavak*° *oylu*
Dovlat cörka Donavaka 41v°

Dutk´[o] zob. K´rʒist´of Stěčk´ović Dutk´[o]

Dz

Dzaruḡ 60r°, 108v° (ipak´ lančřix Dzaruḡga oyluna bolsar, pan Mik´lašni b[a]r[on]
Bèrnat oylun Dzaruḡ ḡardašining spadok´undan)

Dž

Džahan 50v° (Hrišk´a ḡatīna Džahan da ḡizi Marjenè)

Džixan 98v° (Džixan toṛnung pan Misk´onung ḡolu ašira Sèrèpk´o oylu k´i
sarnagay usna)

„Džindžik´”, „Džinčik´” 130v°, 170v° [przezwiśko, przydomek „Niedoleḡa”]
(učmaḡli džanli Grèsk´onung ḡatununa Džinčik´ning k´étḡójalḡ pozvolit
ét´tilar šink´ovat étma; gilèy ét´ti Grèsk´onung oylu usna Džindžik´ning artix
atiy bila Šimk´ó usna)

É

Érdžas: Érdžas oylu 42v° (Érdžas oylu ḡatīnay ol Érdžas oylu Ovanès)

Èsam, Èsam Bèy 58r° (Olušk´a Kirkoša ḡziy singariy pan Esam Bèyning)

F

Fèdor 55r° (Fèdor lučk´aliy davi ét´ti ḡatunu)

Fridriḡ Šmalč 48r°, 50r° (Fridriḡ Šmalčtan dostat étk´an; ḡaysi učun alar Fridriḡ
Šmalčk´a juk´èdlar)

G

Garabjed 163v°, 170r° (hapjeyasīna d[è]r Garabjed aḡpašning)

Gaspar 166r° (Gasparning ḡziy džuvap bèrdi). Zapewne zamiast K´aspar Rómaš oylu)

Gèruḡna, Gjeruḡna 17r°, 27v°, 56r°, 90r°, 110r°, 116r°, 161r°, 165r° (pani Gèruḡna
učmaḡli džanli Grèsk´onung ḡziy; Katruša učmaḡli džanliy Ivašk´onung)

sīngariy Gêruḡna oylunung Misk'ò bila kēndining oylu bila; pani Gêruḡna nēčik' pan Xaçk'ò éri)

Gjeruḡna zob. Gêruḡna

Grèčin [Grek] zob. Mihal Grèčin Mihalovsk'iy

Grèsk'ò 54r°, 55r°, 79r°, 83r°, 90v°, 92r°, 110r°, 111r°, 111v°, 113v°, 119r°, 119v°, 131v°, 145r°, 151v°, 159r°, 171r°–172v°

Grèsk'ò Agop oylu, Grèsk'ò Agop oylu 18r°, 42r°, 46r°, 66v°

Grèsk'ò Andriy oylu 165r°, 165v°

Grèsk'ò Hlušk'ò oylu 112r°

Grèsk'ò Īuḡnovič 97v° (pani Zosk'a uçmaḡli džanlı pan Grèsk'ònung Īuḡnovičning sīngari ḡziy pan Kaprusnung)

Grèsk'ò Kaspar oylu 93r°, 110r° (pan Grèsk'ò Kaspar oylu sīngari bila birga Hosk'a bila)

Grèsk'ò Lazar ohlu 21v°, 54v° (Lazar ohlu Grèsk'ònung ohlanlarīning))

Grèsk'ò Mančuk' 145r°

Grèsk'ò Mik'laš oylu 155v°

Grèsk'ò Stépan oylu 55v°, 56r° (pani Kask'ò Grèsk'ò ḡatunu Hlušk'ovič)

Grèsk'ò Tuman ohlu 60v°, 93v°, 128r°, 130v°, 135v° (T'uman oylu Grèsk'oga)

Grèsk'ò Vartik' oylu 97r°, 118v°, 119r° (Grèsk'ò Vartik'ning oylu; Vartik'ning oylu Grèsk'ò)

Grèsk'ò Vask'ò oylu Pilipovič, Grèsk'ò Vask'ò oylu, Grèsk'ò Pilipovič, Grèsk'ò 171v°, 172r°, 173r°, 173v°, 174v°, 176v°

Grèsk'ò Yagop oylu 92r° [brat Xaçk'i, T'òrosa i Ivašk'i]

Grèsk'ò zob. Stéčk'ò Grèsk'ò oylu

Grèsk'ò zob. Norsés Grèsk'ò oylu

Gulaf 41v°, 54r°, 103r°, 132r° [córka Mgirdiča, syna Ovanésa] (pani Gulaf uçmaḡli džanlı p[a]n Īask'ònung sīngariy)

Gulsk'iy 105r° (Gulsk'iy zamanında)

Г

Ġazar 50r°, 50v°, 51r° (ḡodžam Ġazar; Ġazar éyam mēnim), zob. tež Lazar

H

- Hadži Balij* 156v°, 157v° (*k'i Hadži Balij boyaçi k'endi sumptu bila iaptirgay*;
Hadži k'i jarimîn budovanjaning ol tolagay)
- Haldžuxna* 81v°, 82r°, 86r°, 88r° (*T'orôs Zadik' oylu anasiy bila birga pani*
Haldžuxna Xaçk'ò xziy; *pani Haldžuxna pan T'orôs ašira k'endi k'iyovu ašira*)
- Halıç'iy* 105r° [poseļ] (*p[a]n Halıç'iy elçi*)
- Hamam Bêg* 170v° (*Hamam Bêgning oylun İakubnu k'ëtçòialx xuluçk'a*
aldilar)
- Hank'o, Hank'ò* 28r°, 41v°, 42r°, 43r°, 44v°, 45v°, 52r°, 53r° [wnuk biskupa] (*pan*
Hank'ò da Holub axpaš t'orunları t'oyma xardašlar; *Hank'o da Zadig axbaš*
torunları)
- Hank'o Stêpan oylu* 26v°, 37r° (*b[a]r[on] Stêpan oylu Hank'onu*)
- Hanna* 55v° [konkubina] (*oddat et'tilar ol Hannaga xaysi k'i birgasına turar édi*)
- Hanna* 169v° (*na povinên bolurlar bu dur panna Hanna p[a]n Awedik' bila nšanliš*
bila pani Hanuxnanı uççivıey k'omdurma)
- Hanuxna* 58v° [córka Oluszki i Esam-Beya ?]
- Hanuxna* 29v° (*pani Hanuxnanıng k'im da juvux çxa dzêdzic*)
- Hanuxna İuxno xizi* 35v° [córka İuxno]
- Hanuxna* 168v°–169r° [córka Kaspara] (*pan Kasparning xzin panna Hanuxnanı*
k'endın singar malžensk'iy stanga alma)
- Hanuxna Xodžigiy nogari* 27v° [małzonka Xodžigiya]
- Hanuxna* 130r° [córka Mançuça] (*Hanuxna Mançuç xzi*)
- Hanuxna* 160r° [córka Mark'ò] (*xaysi k'i alip édi uçmaçlı džanlı Mark'önung xzin*
Hanuxnanı)
- Hanuxna* 54v° [córka Miklaša] (*Hanuxna Mik'laš xziy*)
- Hanuxna* 88r°, 169v° [žona İask'o oylu syna T'umana] (*pani Hanuxna uçmaçlı*
džanlı pan T'umannıng İask'o oylu xatunu)
- Hanuxna* 171r°, 172 [žona Milk'ò] (*pan Milk'òga da anıng singarına bu dur*
uçmaçlı džanlıning xardašina pani Hanuxnaga)
- Hanuxna* 5r° [žona świętej pamieci Yagopa] (*pani Hanuxna uçmaçlı džanlı*
Yagópning xatunung)
- Hanus* 20v° (*d[è]r Hanusnung dostları bla*)
- Hanusk'a* 169v° [córka Kaspara] (*panna Hanusk'a İask'ò oylu pan Kasparning*
xzina)

Haynk'ó, Haynk'ó 53v°, 54r°, 55r°, 55v°, 102r° [dragoman] (pan Haynk'ó dragaman; Haynk'ódan uçmaçliý džanliy Holubnung diyatik'ina)
 [pol.] *Hémélèχovsk'iy, Ĭan Kržišt'ofoviç K'asijan Hémélèχovsk'iy 56v°*
Hérburt 136r° (starosta večindan uçmaçli džanli Herburttan)
Hlušk'ó 112r°, 156, 171r°, 177v° (pani Kask'ó Grèsk'ónung χatuna Hlušk'ó oylu; Kask'ó Hlušk'ó oylu Grèsk'ónung χatunu)
Hlušk'ó 116v° (uçmaçli džanli Hlušk'ó oylu Pètrèning oylanlarin pan Šimk'ónu)
Hlušk'óvič, Grèsk'ó Zaχno oylu Hlušk'óvič 165r°
Hlušk'óvič, Kask'ó Grèsk'ó χatunu Hlušk'óvič 167r°
Holub Dawid oylu 64v°, 66r°, 86r°, 86v°, 87v°
Holub Ivašk'ó oylu 93v°, 104v°, 117r°, 128r°, 135v°, 155r°
Holub (23r°, 25r°, 37r°, 53v°, 65r°, 136r°, 136v°, 168r°, 117v°, 171r°)
Holub Ĭask'ó oylu 23v°, 24v°, 27r°, 89r°, 89v°, 104v°, 163r°, 170r° (pan Holubnung Ĭask'ó oylunung; Ĭask'ó oylanlarinday T'uman da Ĭask'ó da Holub; T'uman Ivan da Holub)
Holub K'irkoša oylu 136r°, 145v°, 150r°, 151r°, 151v°, 157v° (voyt svjatojansk'iy zamaninda bolur édi; p[a]n Holub usna „Aχsaχ” K'irk'óša oylu; Holubnu saχat K'irk'óša oylu pozvat ét'tirdi)
Holub Stèpan oylu 54r° (Holubnung Stèpan oylu)
Holub Vask'ó oylu 40v° (Holub Vask'ó awakèrèç oylu)
Holub Zadik' oylu 49r° (k'èldi Holub Zadik' oylu T'òròs bila da T'òròs jug k'irdi Holub uçun)
Horopa 168v° (Ohan Asvadur oylu Horopa)
Horopsima 164v° (Horopsima Luk'aš χatunu žamgòçnung luçk'alì)
Hosk'a, Hosk'ay 23r°, 29v°, 56r°, 90r°, 142v°
Hosk'a 99v°, 142r°, 142v° [žona Grèski, syna Zadik'a]
Hosk'a 93r°, 112r° [žona Grèski, syna Kaspara]
Hosk'a 108v° [žona Ĭaχno, syna Avaka]
Hrèhòròviç Mahmat zob. Piotr Hrèhòròviç Mahmat
Hrihor 15r°, 24v°, 25v°, 27r°, 32r°, 97r°
Hrihor [erecpohan] 2r°, 3r°, 8v°, 10r°
Hrihor zob. Kaspar Hrihor oylu
Hrihor zob. Xaçk'oy Hrihor oylu
Hrihor zob. Vartik' Hrihor oylu
Hrihor Domažirsk'iy zob. Domažirsk'iy Hrihor

*Hrihor Iwχnòy [=Ĭuxnòy, Ĭuxno] oylu 9r°, 111v° (avalgi érindan Ĭuxno oylu
Hrihordan k'éndina bèrilgan)*

Hrihor Ohan oylu 8r°

Hrišk'a 50v° (Hrišk'a χatīna Džahan da χīzī Marjenè)

Hudgum 135v° (Hudgum tornu [skrešlono: oylu] T'òròs singlarīy bila Aχsapèt' bila)

I

*Ĭljaš 158r°, 159v° [córka Żyda Ĭljaša sprzed bramy krakowskiej, której mąż stał się
chrześcijaninem] (Ĭljaš džuvutnug χzīy Krakov χabaχīy alnīndan; χaysining
èri k'ristan bolup tur)*

Ĭljaš 3r° [ojciec synów Andriya i K'osty] (Ĭljas oylanlarīy Andriy da K'ostay)

Ĭljaš zob. Andriy Ĭljaš oylu

Ivan 17r°, 19r°, 22r°, 24v°, 25r°, 32v°, 34r°, 34v°, 35r°, 41r°, 62v°, 74r°, 68v°, 79v°, 86v°

Ivan 43v° [podwojewoda] (Ivan podvoyvodziygay)

Ivan 40v° [diakon]

*Ivan Ĭask'ò oylu 17r°, 22r°, 23v°, 24v°, 34r°, 39v°, 58v°, 63v°, 65v°, 77r°, 79v°, 86v°,
95v°, 170r°*

Ivančè Vask'ò oylu 65r°

Ivašgo, Ivašga 11r°, 12r°, 18r° (d[è]r Vasgo oylunung Ivašgo usduna)

Ivašgo zob. Pjetruχna

Ivašk'ò, Ivašk'ò (41r°, 56r°, 68v°, 83r°, 99r°, 104v°, 139v°, 161r°, 171r°)

Ivašk'ò, Ivašk'ò 3r°, 10r°, 25r°, 28r°, 47v°, 85v°, 92v°, 98r° [erecpohan]

Ivašk'ò 85v° [wnuk erecpohana]

Ivašk'ò: Holub Ivašk'ò oylu 93v°, 97v°, 104v°, 128r°, 155r°

Ivašk'ò zob. K'ask'ò [żona Ivašk'i syna Xodženk'ī]

Ivašk'ò zob. Xodženk'ò Ivašk'ò oylu

Ivašk'ò zob. Xodžu Ivašk'ò oylu

Ivašk'ò zob. Vartig Ivašk'ò oylu

Ivašk'ò Agop oylu [syn Yagopa, brat T'òròsa i Xačk'ī] 49r°, 91v°, 133v°, 164r°, 164v°

Ivašk'ò Aksént oylu 165r°, 165v°, 177r°, 177r° (pan Ivašk'ò ašīra Aksént oylu)

Ivašk'ò Bèrnatovič 57r° [starszy ormiański]

*Ivašk'ò Domažirsk'īy 55v° [opiekun prawny] (pan Almas da pan Ivašk'ò
Domažirsk'īy oddat èt'tilar)*

Ivašk'ò Ĭakubëç oylu 159r° [nazywany „Kumpël’] (*Ivašk'ò Ĭakubec oylu artix atiy bila Kumpël*)

Ivašk'ò Ĭask'ò oylu 62v°

Ivašk'ò Ĭurk'ò (=Iwrk'ò) oylu 8r°, 56r°, 90v° (*pani Katruša uçmaxli dżanli Ivašk'onung singlarïy Gëruçna oylunung Misk'ò bila k'ëndining oylu bila*)

Ivašk'ò Xodžënk'ò oylu 28r°, 37v° (*Xodžënk'ò oylu Ivašk'onung çat'unu; Ivašk'òdan Xodžënk'ò oylu*)

Ivašk'ò Mik'laš oylu, Ivašk'ò Mik'laš oylu 25v°, 29r°, 30v°, 35r°, 39v°, 44v°, 46r°, 50r° (*Ivašk'ò dadum Mik'laš oylu; Ivašk'ò Mik'laš oylu Stëçk'ò t'ornu*). Por. hasło następane

Ivašk'ò Misk'ò oylu 82v°, 83v°. Por. hasło poprzednie

Ivask'ò T'òròs oylu 63r°, 63v°, 64r°, 66r°, 79r°, 89r°, 160r°. Por. hasło następane oraz *Vask'ò T'òròs ohli*

Ivašk'ò T'òròsòviç, Ivašk'ò Torosoviç 131r°, 132r°, 135r°, 142r°, 144v°, 150r° (*mën Ivašk'ò T'òròsòviç; p[a]n T'orosoviç p[a]n Ivašk'ò biri çandan; çaxşi k'işilarga p[a]n Ivašk'òga T'òròsòviç kiyovuna*). Por. hasło poprzednie

Ivašk'ò Yagop oylu 94r°, 124v°, 134r°, 135r°, 136v°, 137r°, 144r° (*p[a]n T'òròs da Ivašk'ò da p[a]n Xaçk'ò Yagop oylanlarïy*)

Iwašk'ò Iwrk'ò [= Ĭurk'ò] oylu 8r°

Iwçnòy [=Ĭuçnòy] zob. *Hrihòr Iwçnòy [=Ĭuçnòy]* oylu

Iwrk'ò zob. *Ĭurk'ò*

İ

Ĭaçk'a 19r° [dop. od *Ĭaçëk' lub Ĭaçok'*] (*biz Ĭaçk'a oylanlarïy*)

Ĭagnišk'a 106v° [św. Agnieszka; jej święto] (*svjeta Ĭagnišk'a*)

Ĭakob Grësk'ò oylu 177r° (*priynjat èt'tilar ayalar ... Ĭakobnu oylanni Grësk'onung oylun Murad oylunung zaliçëniçasi artindan*)

Ĭakub 15r°, 18r°, 36r°, 47r°, 48r°, 49v°, 51v°, 52r°, 52v°, 54v°, 83v°, 87v°, 119r°, 139v°, 164r°, 167r°, 175v°

Ĭakub 30r°, 45r° [*brat Pëtrë/Pjetrë, Ĭurk'ò i Simk'ò, syn Hanuçny, wnuk Ĭuçno*] (*uçmaxli dżanli Ĭak'ub çardaşlarïyniç; ogay çardaşlar Ĭakub k'endi da Pjetrë atı blay anasiyniç*)

Ĭakub 128v° [diakon] (*Ĭakub sargawark'nïy kahana alyşlattilar*)

Ĭakub 103r° [maż *Gulaf*]

Ĵakub B n ş oylu 62v  (*B n ş oylu pan Ĵakub K am n c  aharlisi birs *)
Ĵakub Hamam B k  oylu 170v  (*Hamam B gning oylun Ĵakubnu k  t x jal *
 ulu k a ald lar)
Ĵakub Hrihor oylu 80v , 96r , 96v , 97r , 102r , 155r , 155v , 156r , 165v  (*pan*
Ĵakubnu da Hrihor oylu dadular n op k adan k i angar dos t boldu)
Ĵakub Lazar ohlu 8r , 40v , 44v , 46r , 46v , 49r , 54v , 56r  (*Lazar ohlu pan Ĵakub*)
Ĵakub Mik  l y tornu Andriy oylu 48v  [*wnuk Andriya oylu*] (*Ĵakub Mik  y l*
tornu Andriy oylu)
Ĵakub S r pk o oylu 31v 
Ĵakub St pan/St p n ohlu, Ĵakub Sd ep an oylu 30r , 48v , 54v , 74r , 74v , 77r ,
78v 
Ĵakub T r s oylu 66r 
Ĵakub T r sovi  171v , 172r , 173r , 173v , 174r , 174v , 175v , 176r , 176v 
(*p[a]n Ĵakubnung  ayin at amn ng d zuvap y usna*)
Ĵakub Vart r s oylu 80v , 81r –81v , 86v , 96r , 97r , 104v , 119v , 155r , 155v ,
156r , 160v , 161r , 161v , 165r , 165v , 167r , 176v  (*k vitovat  t tilar*
pan Ĵakubnu Vart r s oylun dadular n analar ning  arda in; Vartik ning
 arda ından da Vart r s oylu pan Ĵakubdan; pan Ĵak ubnung Vart r s oylu
 zina spovinovati ca bolmaga)
Ĵakub Zadik  oylu 64r 
Ĵakub Za no oylu, Ĵakub Za no oylu 83v , 104v , 131v , 135r , 144r , 151v 
Ĵakublar 81v  [*Jakubowie*] (*pan Ĵakublar  k sida*)
Ĵakub c zob. *Iva k o Ĵakub c oylu*
Ĵa no 108v  [* zona Avaka*] (*Avak oylu Ĵa no s ngari Hosk a bila*)
Ĵan 48r , 61v , 145r , 150r  [* wi ty Jan; jego  wi to*] (*pan Holub voyt sv jatiy Ĵan*
tibindan)
Ĵan K r st ofovi  K asijan H m l  ovsk iy 56v 
[pol.] *Ĵan Vart r sovi , Ĵan Vart r sovi * 57r  [*starszy rajca*] (*star y ormjens[k iy]*)
Ĵan Zay[g]li k ay 43v 
 an i  Dzurug 60r  (* an i  Dzurugga oyluna bolsar*)
Ĵask o 24v , 25r , 81r , 88r , 109v , 112r –113r , 151v 
Ĵask o 17r , 23r , 24v , 28v  [*jego synowie*] (*Ĵask onung oylanlar y Ivan da Holub;*
b[a]r[on] Ĵask o oylanlar nday T uman da Ivan da Holub)
Ĵask o 103r  [* zona Gulaf*] (*pani Gulaf u ma li d zanli Ĵask onong s ngariy*)
Ĵask o zob. *Holub Ĵask o oylu*

Ĭask'ò zob. *Ivan Ĭask'ò oylu*
 Ĭask'o zob. *Ĭvašk'o Ĭask'ò oylu*
 Ĭaskò zob. *K'aspar Ĭask'o oylu*
 Ĭask'o zob. *Tuman Ĭask'ò oylu*
 Ĭask'o *Sèrèpk'o oylu* 27r°, 32r°, 132r°
 Ĭask'ò *Tuman oylu* 8v°, 29r° (*bèrdilar T'uman oylu Ĭaskò usdunay; T'umannıng b[a]r[on] Ĭask'ò oylu*)
 Ĭendriy *Moščinsk'iy* 65r°
 Ĭol-Mèlik' 45r°, 46r° (*da ol Ĭol-Mèlik'ni da xayısi k'i xatına đır zaraz ol vaxta birdan k'ètargay; Ĭol-Mèlik' bolsun xat'ıma*)
 Ĭuxno 35v° [*córka Hanuxna*] (*Hanuxna b[a]r[on] Ĭuxno xızı; avalgi èrindan Ĭuxno oylu Hrihordan k'èndina bèrilgan*)
 Ĭuxnovič zob. *Grèsk'o Ĭuxnovič*
 Ĭürk'ò, *Iwrk'ò* 17r°, 19r°, 47r°, 49v°, 56r°, 170r°
 Ĭürk'ò 46v° [*syn Hanuxny*] (*Hanuxna ohlanları Ĭürk'ò Pètrè [...] Šimk'ò*)
 Ĭürk'ò 52v°, 61r° [*syn K'irk'oşy*] (*K'irk'oşa oylanlarıy Ĭürk'ò da Pètrè*)
 Ĭürkò *Andriy oylu* 6v°, 7r°
 Ĭürk'ò 94v° [*z rodu/plemienia Harandon, z Kaffy*] (*pan Ĭürk'ònu da k'[risdò]s tur da k'afali Harandonnung uruyı anda èdi*)
 Ĭürk'ò *Kirk'oşa oylu* 52v°, 128v°, 136r°, 137v°, 170r°
 Ĭürk'ò *Lazar oylu* 46v°, 54v°, 62v°, 86r°, 87r°, 130r°
 Ĭürk'ò (*Iwrk'ò*) *Mik'laş oylu* 8v°
 Ĭürk'ò (*Ovanès oylu K'èvorovič* 98r°, 104v°, 167v° [*syn erecpohana*])
 Ĭusk'o *Xaçk'ò oylu* 167v°, 168r°
 Ĭust 133v° [*Justynian*] (*xasysi k'i tusnaç èdi Ĭustnung*)
 Ĭuzèf *Šmuyèl oylu*, *Ĭuzef Šmuylovič* 158r° (*Ĭuzèfk'a Šmuylovičk'a k'ristan bolgan*)
 Ĭuzef *Šmuylovič* zob. *Ĭuzef Šmuyel oylu*

K, K'

Kalusd, Kalust zob. *Sèfèr Kalust oylu*
Kaprus 68v°, 73v°, 86v°, 114v°, 115v°, 116r°
Kaprus 116r° [*brat Mik'laşa*] (*alay pan Mik'laş nèçik' pan Kaprus*)
Kaprus 97v° [*córka Zosk'a*]
Kaprus Nigol oylu 4r°, 104v°, 144r°

Kasgo 12r° (*Kasgo anasī*)

K'asījan zob. *K'rišt'of K'asījan*

Kasījan Hēmēlēxovsk'iy 56v°

K'ask'ò 18r°, 55r°, 73v°

Kask'ò 167r° [*córka Ĵakuba*] (*Vartanga pan Ĵakubnung xzīn panna K'ask'ònu orēnk'li alismaɣk'a*)

K'ask'ò 47v° [*córka Kirkora, syna Lazara, žona Andrija, syna Xodžigi*]

K'ask'ò 47v° [*córka Misk'ò Zadik' oylu*]

Kask'ò 112r° [*córka Misk'ò syna Andrija*] (*učmaɣli džanli Andriyning oyluna Misk'òga da xzīna da Kask'òga*)

Kask'ò 147r° [*córka Nurbega*] (*panna K'askò uĉun Nurbég xziy*)

Kask'ò 130v° [*žona Grēski „Džinčik'a”*] (*pani Kask'oga učmaɣli džanli Grēsk'onung xatununa Džinčik'ning*)

Kask'ò 156r°, 165v°, 167r°, 168v° 171r° [*žona Grēski Hlušk'ò oylu*] (*pani K'ask'ò Grēsk'ò xatunu Hlušk'òvič*)

K'ask'ò 55v° [*žona Grēski Stēpan ohlu*] (*Stēpan ohlu Grēsk'onung sngariy pani K'ask'ò*)

K'ask'ò, K'ask'ò 28r°, 29r°, 29v°, 37r°, 37v° [*žona Ivašk'i, syna Xodžēnk'i*] (*pani K'ask'ò ... Ivašk'onung xatunung Xodžēnk'ò oylu*)

Kask'ò 109r° [*žona Zadik'a*] (*pani Kask'ò učmaɣli džanli Zadik'ning xatunu*)

K'aspar 17r°, 32r°, 34v°, 39r°, 41r°, 52r°,

K'aspar 100r°–100v°, 105v°, 112v°, 116v°, 123v°, 142r°, 154r°, 162r°, 164v°, 171v°
[*awakerec*] (*d[è]r K'asparniy da awak'èrèçlɣin k'onfirmovat èt'ti*)

K'aspar [*brat Misk'ò Zadig oylu*] 47v°

Kaspar zob. *Grēski Kaspar oylu*

Kaspar zob. *Vartik' Kasparning oylu*

Kaspar Hrihor oylu 145r°

K'aspar Ĵask'ò oylu 32r°, 33r°, 41r°, 57r°, 168v°, 169v°, 170r° [*z Jerolimy, mieszkaniac Lwowa*]

K'aspar K'ostovič 57r°

Kaspar P'ilip oylu 9r°

Kaspar Rabičk'a oylu 130r°, 154v°

Kaspar Rōmaš oylu 166r° (*k'i nšanlanip èdi Kasparning xzīna nšanda bolup èdi*)

Kaspar Zadik' oylu 58v°

Kat'ruχna 110v° [*Kat'ruχna* z dwoma synami: *Misk'o i Grèsk'ò*] (*pani Kat'ruχnanıy da 2 oylun da p[a]n Misk'ònu da p[a]n Grèsk'ònu*)
K'atruša, Katruša 90v°, 91r° [*žona Ivašk'i, syna Gèruχny*]
Kèrim zob. *Murad K'èrim oylu*
K'èvor oylu, Kèvor ohlu zob. *Awksènt Kèvor oylu*
K'èvor zob. *Ovanès K'èvor oylu*
K'èvor zob. *Šimk'ò K'èvor oylu*
K'èvorovič zob. *İurk'ò Ovanès oylu K'èvorovič*
Kèvorovič zob. *Šimk'ò Ak'sènt oylu Kèvorovič*
K' irak' Papanı 57r° (*pul k'ramu K' irak' jègo Papanı*)
Kirkòr Bèdros oylu 165r° [*z miasta Kamieńca*]
Kirkòr 168r° [*starajacy się o rękę córki Norsésa*] (*k'i pan Norsésniņ ħzın pozvolit ètk'aylar pomjenonıy Kirk'orga bu dur nšan alyšlatma*)
Kirk'or zob. *Simon K'irk'or oylu*
Kirkòrova Norsésòvna 57r° (*paniy Kirkòrova Norsésòvnıy*)
Kirkor zob. *T'uman Kirkor (K'irkor) oylu*
Kirk'oša, K'irk'òša 52v°, 57r°, 61r° [*dzieci: İurkò Pètrè Šimk'ò*] (*Kirk'oša oylanlarıy 3 ħardaš; K'irk'oša ohlanlarıy İurk'ò da Pètrè; Kirk'oša ohlu Stèçk'ònung sinqariyning pani Martanıņ*)
K'irk'oša zob. *Holub K'irk'oša oylu*
K'irk'oša zob. *İurkò K'irk'oša oylu*
K'irk'oša zob. *Olušk'a ... K'irk'oša ħziy*
K'irk'oša zob. *Pètrè[ning] K'irk'oša oylu*
K'iyik' zob. *Asvadur*
 „*K'iyik'*” [*przezwiśko „Dziki” lub „Kijek” ?*] zob. *Yovanèsk'ay K'iyik' Xaçk'ò oylu*
K'jevor 48r° (*İuχnò oylu pan Tuman da K'jevor oylanlarıniņ mulk'larin*)
K'olačk'o 58r° [*doktor, [do]radca sądowy*] (*dok'tor K'olačk'o rayčanıņ torasiñ*)
K'osda zob. *K'osta, K'osday*
K'osta, K'osday 3v°, 5v°, 83r°, 129r°
K'osta Iljaš oylu 3r°, 3v° [*dzieci: Andriy i K'ostay*] (*K'ostay b[a]r[on] Iljaš oylanları Andriy da K'ostay*)
K'osta 64r°, 83r°, 129r° [*žona: Olušk'a*] (*Olušk'a ... K'ostanıņ sinqariy; Olušk'a tètang K'osta ħatunu; K'osta ħatunu olturgan*)
Kosta 72r° [*dzieci: Šimk'ò i Awèdik*] (*K'ostanıņ oylanlarıy Šimk'ò da Awèdik*)

Kosta 31v° [dzieci: *Mik'ayêl i Stêpan*] (*Mik'ayêl da Stêpan K'osta oylanlarîy*)
K'osta zob. *Šimk'ò K'osta oylu*
K'ostantin 41v°
K'ostoviç zob. *K'aspar K'ostoviç*
K'ovor zob. *Ovanes K'ovor oylu*
Krikor, K'rik'or wymiennie z *Kirkor, K'irk'or*
K'rik'or, K'irk'or 54r°, 65v°, 145v°
Krik'or 150v° [przodek, fundator kościoła ?] (*Krik'ordan at'alarîmdan çalgan Vosk'rêsênjâ iuxovû jânina dîr*)
K'rik'or 60r° [z Suczawy] (*sêçovlu d[ê]r K'rik'ornung*)
K'rik'ôr 164v° [syn *Byata* zakonnik/a/ klasztoru we Lwowie] (*uçmaylî dżanlî d[ê]r K'rik'örnung hapjâxanîng Byata oylunung Ilovda vank'ta bolgan*)
Krikor (97r°–97v°) [ksiądz łucki] (*d[ê]r Krikor Luçk'a kahanasîy d[ê]r Vask'ò oylu*)
Krik'or Mgrdiç (11r°, 129r°, 130r° [arcybiskup] (*d[ê]r Mgrdiç d[ê]r aχbašning alnîna; d[ê]r Krik'or aχpaš bila*)
Krikor 164r° [katolikos] (*džuvap d[ê]r Krikor gat'òyigòstan ahalar toxtattîlar*)
Krikor Vask'ò oylu 97r°–97v°, 170r° [syn awakereca, duchowny] (*d[ê]r Krikor d[ê]r Vask'ò awak'êrêç oylu Luçk'a k'ahanasî zapozvanîy d[ê]r Garabjed vartabjeddan da k'êtçòjalxtan*)
Krikôr, Krkor zob. *T'uman Krikôr oylu*
Krikor zob. *Bêdros Kirkor oylu*
Krikor zob. *Yusêp Krikor oylu*
Krikorša 41r° [jego dzieci]
Krikôrša zob. *Luk'aš Krikorša oylu*
Krikôrša zob. *Pjêtrê Krikorša oylu*
K[risdò]s, K[ristò]s Chrystus; chrześcijanin 1r°, 94v°, 95r° (*êgar k'ahanalχ êgar špitalnîylar êgar K[ristò]s tur k'êlip obliçnjey k'êtçòjalχk'a oddat êt'tilar*)
Krišt'of K'asîjan 57r°
K'ržišt'of Awêdik' Bêrnatoviç 57r°
K'rzišt'of Stêck'oviç Dutk'[o?] 56v°
„Kumpêl” 159r° [przydomek, przezwisko *Ivašk'i Ĵakubêç oylu*] (*Ivašk'ò Ĵakubêç oylu artîχ atîy Kumpêl*)

X

- Xaçadur* 98r°, 100r°, 100v°, 106r°–106v°, 164v°, 112v°, 145v°, 146v°, 147r°, 150r°, 151r°, 158r°, 159r°, 159v°
- Xaçadur* 94v° [urodzony w *Bitlis* lub w nim zamieszkały] (*Xaçadur bitlizli*)
- Xaçadur* 105v°, 106r°, 106v° [urodzony w *Kamieńcu* lub w nim zamieszkały] (*Xaçadur k'amênêcli*; *Xaçadurga k'amênêcli Šimk'ò oyluna Xodžigiy k'iyovuna*)
- Xaçadur* 142r° [szwagier] (*p[a]n Ovanés bila Këvor oylu da p[a]n Xaçadur bila švagëri bila podat êt'ti*)
- Xaçadur* 58r°, 160r°, 167v° [ksiądz z misją w Kijowie]
- Xaçadur* 48v°, 99v° [zięć *Pilipa*, syna *Vasila*]
- Xaçgo* 12r° (*pan Xaçgo kiyovu*)
- Xaçk'ò* 17r°, 23r°, 27r°, 55r°, 64r°, 83v°, 85v°, 86v°–87r°, 99r°, 102r°, 113r°, 131r°, 131v°, 137r°, 165r°, 171r°
- Xaçk'ò* 119r° [brat *Ohan* i *Grësk'ò Vartik'ò oylu* z przydomkiem/przezwisekiem „*Palk'a'*”]
- Xaçk'ò* 95r° 107r°, 110v° [dragoman, tłumacz; mąż pani *Arzu*] (*Xaçk'ò dragaman songra*)
- Xaçk'ò Agop [oylu]* 133v° (*Agop olanlarıy uç çardaş p[a]n T'òros Ivašk'ò da p[a]n Xaçk'ò*)
- Xaçk'ò Avëdig oylu*, *Xaçk'ò Awjedik oylu*, *Xaçk'ò Avjedik' oylu* 8r°, 12r°, 18r°
- Xaçk'ò Dawid oylu* 87v°
- Xaçk'ò Holub oylu* 131v°, 151v°, 109v°, 131v°, 151v° (*p[a]n Xaçk'ò p[a]n Holub oylu Ĵask'ò oylunung*)
- Xaçk'ò Hrihornung oylu*, *Xaçk'oy Hrihornung oylu* 21r°, 29v°
- Xaçk'ò K'irk'òr oylu* 168r°
- Xaçk'oy Mançuk' oylu* 6v°
- Xaçk'ò Rabičk'a oylu* 170v° (*p[a]n Misk'önung oylu Xaçk'ò Rabičk'a oylu*)
- Xaçk'ò T'òros [oylu]*, *Xaçk'ò T'òrosovič* 66r°, 123v°, 124r°, 125r°, 126r°, 126v°, 127r°, 138r°, 150r°, 153r°, 153v°
- Xaçk'ò Yagop oylu* 85v°, 91v°, 104v°, 166v° [naczelnik karawany]
- Xaçk'ò Zahno oylu*, *Xaçk'ò Zahnòy oylu* 27v°, 58r°, 82r°, 82v°
- Xaçk'ò* zob. *Andriy Xaçk'ò oylu T'òrosovič*
- Xaçk'ò* zob. *Avëdik' oylu pan Xaçk'ò, Awedik' Xaçk'ò oylu*

Xaçk'ò zob. *Mark'ò Xaçk'ò oylu, Mark'òy Xaçk'òy oylu*

Xaçk'ò zob. *Mik'laš Xaçk'ò oylu*

Xaçk'ò zob. *Misk'ò Xaçk'ò oylu*

Xaçk'ò zob. *Tuman (k'amènèçli)*

X[a]luşđ zob. *Šimk'ò Xaluşđ oylu*

Xaragoz zob. *Lazar Xaragoz oylu*

Xatindžan 91v°, 92r° [urodzony lub mieszkający w Eywaniu, którego żony *Ahamir (Mirxat)* syn umarł w Rydze] (*Xatindžan èrèvanli Ahamir xatunu xayšining oylu Rīyada oldu, Xatindžan èrèvanli aya Mirxatiniy xayšining oylu oldu Rīyada*)

Xazar 50v° [śp. *Mamuχçi* pozostały po *Hazarze* ?] (*uçmaχli džanli Mamuχçi šayarniņg xatīna oylu bila Xazardan xalğan*)

Xigar 65v° [mędrzec *Hikar*, jego opowieść/księga] (*1 bitik' Xigarniņg*)

Xodženk'ò zob. *K'ask'ò* [żona *Ivašk'í*, syna *Xodženk'í*]

Xodžigiy 27v° [małżonka *Hanuχna*] (*pani Hanuχna b[a]r[on] Xodžigiy nogari*)

Xodžigiy 27v° [córka *Olušk'a*] (*Olušk'ayniņg b[a]r[on] Xodžigiy xziņiņg alt'un indžidan*)

Xodžigiy 27v°, 50r° [syn *Ohan, Oyan, Yóhan*]

Xodžigiy 105v° [zięć] (*Xaçadurga k'amènèçli Šimk'ò oyluna Xodžigiy k'iyovu*)

Xodžigiy, Xodžiy 8v°, 27v°, 39v°, 98r°, 154r°o [syn *Stèčk'o*] (*Stèčk'o bila Xodžigiy oylu; b[a]r[on] Xodžigiy oylu Stèčk'onung; Stèčk'o b[a]r[on] Xodžiy*). Zob. też *Stèčk'ò Xodžigi oylu*

Xodžigi zob. *Andriy Xodžigi oylu*

Xodženk'ò Ivašk'ò oylu 8v°, 12r°, 104v°, 72v°, 106v°, 171r° [żona] (*Ivašk'onung xatununung Xodženk'ò oylu*)

Xodžu 80r°, 80v°

Xodžu Ivašk'ò oylu 58v°

Xolub 52r° (*pan Hank'ò Xolub xardaši bila aχpaš t'orunlari*)

Xolus[d] 12r° (*Xolus[d]jung p'ayi*)

Xosk'a 62v° [córka *Zadik'a*] (*Zadik'ning xziy k'èndi sīngariy*)

Xosk'a 89v° [żona *Grèšk'í*, syna *Yagopa*] (*Grèšk'onung sīngari Yagop oylu pani Xosk'a*)

Xoynaç'iy zob. *Stanislaw Xoynaç'iy*

L

Langiš Rusin 57r°

Lazar 15r°, 88v°, 102r°, 136v°

Lazar Xaragoz oylu 133r°, 136r°, 137v°, 154v°

Lazar Lazarovič 151r°, 164v°

Lazar Stépan oylu 84r°, 88v°, 101v°, 103r°, 104r° [z Turcji] (*Lazar Stépan èrècp´òxan oylu Turk´tan; b[a]r[on] Stépan èrècp´òxan oylu bila birga Lazar bila*)

Lazar Stépan /Sdjepan 12r°, 18r°, 54r°, 84r° [synowie] (*Lazar oylanlariy b[a]r[on] Stépan èrècp´òxan Ĵakub Ĵurk´ò xardašlar*)

Lazar Ulu Xodža (Uluhodžay, Luchodza) oylu 18r°, 28r°, 43r°, 49r°,

Lazar Ulu Xodža (Uluhodžay, Luchodza) toʻrnu 85v°, 147v°, 151v°

Lazar zob. *Bohdan Lazar oylu*

Lazar zob. *Grèsk´o Lazar oylu*

Lazar zob. *Ĵakub Lazar oylu*

Lazar zob. *Stèčk´ò Lazar oylu*

Lazar zob. *Stjepan/Osiepan Lazar oylu*

Luk´aş 41r°, 58v°, 60v°, 63r°, 67r°, 164v°

Luk´aş K´irkoša oylu, Luk´aş K´rik´orša oylu 28v°, 29v°, 41r°, 58v°, 63r°, 64r°, 67r°,

Lèšnovsk´iy 159v° (*pan Lèšnovsk´inyning xullariy otlaš podat èttilar mamranik´*)

Lusig, Lussig 65v°, 66r°, 66v°, 92v°, 98v°, 167v° (*k´i dosit boldu uçmaxli džanliy d[è]r Lussigga Vartik´tan Ivašk´ò oylu*)

Lus Todork´a oylu 94v° [z Kaffy, skarbni] (*b[a]r[on] Lu[s] Todork´a oylu xazanči oylu k´afali*)

M

Mahmat zob. *Pjot´r Hrèhòrovič*

Mamuıçı 50v°, 98v° (*uçmaxli džanli Mamuıçı šayarning xatına oylu bila Ĵazardan xalğan; Lazar Mamuıčiniy oylu Džixan toʻrnu*)

Mančuk´ zob. *Grèsk´ò Mančuk´*

Mančuk´ zob. *Hanuına córka Mik´laša*

Mančuk´ zob. *Xačk´òy Mančuk´ oylu*

Mančuı zob. *Hanuına córka Mančuıa*

Manuél 8r° (*Manuél aypaş blay*)

Manug 80r°, 87v°

Manuřak 10r° (*Yagòp T`oròs oylu Manuřak` blay k`èndining ħardaři bla*)

Manuřak 47r° (*Zadik`ning Žènjawsk`inyning ulu ħzina Manuřak`k`a*)

Marçin 3r° [*święty Marcin; jego święto*] (*svjat`ıy Marçinday*)

Mardiròs Čalabiy 98r°

Margrit 38r°

Marjené, Marjèné, Marjamé (*ħzin panna Marjenèni k`èndina orènk` bila singarlyk`a alip tır*) 48v°, 51r°, 52r°, 111v°

Marjené 48v° [*żona Xaçadura*]

Marjené 50v° (*giley èdti Marjené T`orosnug tètaları usna na ymjè Bilènk`a usna aytıp bu turlu*)

Marjené 50v° (*Hriřk`a ħatina Džahan da ħizi Marjené*)

Marjené 51r° [*macocha*] (*Marjené ogay anası*)

Markarid 30v° (*Markarid kènsining vlasni oylu bla Řum ħòdžay ařra*)

Mark`ò 65r° [*brat Holuba ?*]

Mark`ò 160r° [*córka Hanuřna*] (*ħaysi k`i alip èdi uçmařli džanlı Mark`ònung ħzin Hanuřnani*)

Mark`ò 133r°, 133v° [*zięć*] (*pan Ohan „Palk`a” Vartik`ning oylu Mark`ònung k`iyovu „K`iyik`” oylu*)

Mark`ò Xaçk`ò oylu, Mark`òy Xaçk`òy oylu 6v°, 7r°, 27v°, 33v°, 74r°, 80r° (*Xaçk`ò oylu Mark`ònung sk`lèpina bolgan*)

Mark`òlar 76r° [*Markowie*] (*Mark`òlarda sk`lèpta bolgan čèrt*)

Marta, Martay 26r°, 63v°

Marta 61r°, 63v° [*żona Stèck`i*] (*Stèck`ònung singarıynıng pani Martanıng*)

Maruřna 48r° [*posługująca u biskupa*] (*ařpařta ħuluř ètk`an*)

Mařtòç 65v° [*twórca alfabetu ormiańskiego, (359 lub 361–440 r.); jedno z jego dzieł „Księga rytuałów Kościoła Ormiańskiego”*] (*da içina Mařtòç t`[v] 746-inda jazılgan ħana 1 Mařtòç tum bèrgan zamanında sarnalıır*)

Matis Miřalovsk`iy 55v°

Mgirdiç 25v° (*dèr Mgirdiçtan biy ayasından*)

Mgirdiç zob. *Stèpan Mgirdiç oylu*; zob. też *Migirdiç*

Mgrdiç d[è]r Krikòr 11r° [*biskup*]

Mihal Grèçin Mihulovsk`iy 57r°

Mik`ajel 54v° (*d[è]r Mik`ajelning opèk`unu ařira*)

Mik'ajel zob. *Šimk'ò Mik'ajel oylu*

Mik'aiel oylu 153v° (*χζιγ panna Zosk'a d[è]r Mik'ajel oylu p[a]n Šimk'òga nšanlagan*)

Mik'ayèl Andri oylu 16r°

Mik'ayèl (*K'osta oylu*) 31r°, 31v° (*Mik'ayèl da Stèpan K'osta oylanlariy*)

Mik'èlèy zob. *Ĵakub Mik'èlèy tornu Andriy oylu*

Mik'laš 12r°, 16r°, 29v°, 61r°, 61v°, 72r°, 73r°, 79v°, 81v°, 85r°, 94r°, 94v°, 96v°, 97r°, 106r°, 111r°, 115r°, 116r°, 116v°

Mik'laš 9r° [*jego córka*] (*Zadik' nogari usdunay Šušanning pan Mik'laš χizi*).

Zob. tež *Hanuxna Mik'laš χziy*

Mik'laš 8v°, 44v°, 50r°, 155r°, 155v° [*jego synowie*] (*p[a]n Mik'laš oylanlariy bila Stèčk'ò bila da p[a]n Grèsk'ò bila; Mik'laš oylu Stèčk'ò tornu; P'ilip tòrnu Iwrk'ò [Ĵurk'ò] Mik'laš oylu; Ivašk'ò dadum Mik'laš oylu; p[a]n Mik'laš oylu p[a]n Ĵak'ubga*)

Mik'laš Andriy oylu 5r°, 28v°, 29r°, 34r°, 66r°, 67v°, 68r°, 68v°, 70v°, 71r°, 71v°, 72v°, 73v°, 84r°, 84v°, 93r°, 95v°, 102r°, 103r°, 104r°, 104v°, 109v°, 110r°, 112r°, 165v°

Mik'laš Bèrnat oylu 43r°, 58v°, 61v°, 64v°, 80v°, 90r°, 95v°, 96r°, 96v°, 104v°, 106v°, 108v°, 115r°, 115v°, 129r°

Mik'laš Xaçk'ò oylu 74r°, 77r°, 78r°, 79r°, 79v°, 80r°, 80v°, 116r°

Mik'laš Sèrèpk'ò oylu 64v°, 73v°, 98v°, 103r°, 105v°, 112v°, 133v°, 134r°, 134v°, 135r°, 136v°, 137r°, 137v°, 159r° 160r°, 160v° [*erecpohan*] (*pan Sèrèpk'ò oylanlarina pan Misk'òga da pan Dawid χardašlar; p[a]n Misk'onung χolu ašira Sèrèpk'ò oylu k'i sarnagay usna*)

Mik'laš Tètla oylu 62v° (*Tètla oylu Mik'lašning χatununa*)

Miχajel 60r°, 65v° [*može Michał Syryjczyk; jedno z jego dzieł*] (*èk'inçi Miχajel kirk*)

Miχal 44v°, 45v°, 61r°, 63v°, 129r°, 152r°, 153r°, 165v°, 167r° [*święty Michał; jego święto*] (*svjatij Miχalda; svjatij Miχalga dira da svjatij Miχaldan*)

Miχalovsk'iy zob. *Matīs Miχalovsk'iy*

Miχno 12r°, 61v°, 167v°, 168r° [*erecpohan, z Kamieńca*]

Miχno 12r°, 167v°, 168r° (*Miχnonung Gamèniçluning χoluna; atij bila pan Miχnonung bu dur ioyari angilganlar Šimk'ò Ak'sènt oylu da Ĵusk'ò Xaçk'ò ašira ètilgan èrmèni ahalarij Ilovnung*)

Milk'ò 171r° [*z Kamieńca*] (*Milk'ò k'amènèçli Bèdros k'iyovu*)

Minas 28r° [diakon] (*gilèy ètti Minas sargavak' usduna k'i*)
Mirxat 91v° (*Xatindžan èrevanli aha Mirxatiniy*)
Misk'o, Misk'ò 42v°, 43r°, 43v°, 52r°, 90v°, 91r°, 110r°, 112r°, 165v°
Misk'ò Domažirskiy ohlu 58r°, 58v°, 86v°
Misk'ò Hrěšk'a oylu 128r°
Misk'ò Xaçk'ò oylu 104v°, 109v°, 113r°, 113v°, 116v°, 131v°, 152r°, 165r°
Miskò Nigol oylu 4r°
Misk'ò Rabičk'a oylu 137v°, 170v° (*çèxmistrlar ayaç k'èbitlarnıng pan Misk'ò Rabičk'a oylu; p[a]n Misk'ònung oylu Xaçk'ò Rabičk'a oylu gilèy èt'ti*)
Misk'ò Sèrèpk'o oylu 60v°, 89v°, 98v°
Misk'ò Zadig oylu 12r°, 47v°, 54r°. Zob. teŝ hasło nastèpne
Misk'ò Zadik' Rabičk'a oylu 53v°, 109r° (*Misk'ò Zadig oylu artıx atıŝ bila Rabičk'a; Misk'òga Rabičk'a oyluna opèk'unlar*). Zob. teŝ hasło poprzednie
Misk'ò zob. *Domažirsk'iy*
Misk'ò zob. *Ivašk'ò Misk'ò oylu*
Misk'ò zob. *Stèçk'ò Misk'ò oylu*
Miyajel zob. *Šimk'ò Miyajel oylu*
Mjègniç 98v° [Objašnıajacy, Interpretator; nazwa ksiègi] (*1 bitik' Narjèg da 1 Mjègniç da èrmèniça sozlamaxk'a dayin bèrdilar*)
Mjèlk'isjètièg 66v° [wartabed]
Mjèlk'isjètièg 66v°, 105r°, 105v°, 143r° [katolikos] (*Mjèlk'isjètièg gat'òyigòs k'èldi 3 axpaŝ bila*)
Migirdiç 40r° [posiadacz domu we Lwowie] (*d[è]r Migirdiçning ovu xatına turgan ovnu turmaxk'a*); zob. teŝ *Mgirdiç*
Modrovsk'iy zob. *Stanislaw Modrovsk'iy*
Moŝçinsk'iy zob. *İendriy Moŝçinsk'iy*
Murad 80r°, 90v°, 92r°, 100v°, 116r°, 177r°
Murad 171r° (*Murad stımbollu pan At'abèy bila Ak'sènt oylu*)
Murad 61r°, 102v°, 108v°, 114v°–115r°, 115r° [zièç lub szwagier Simona] (*Murad d[è]r Simòn kiyovu; pan Muraddan k'iyovumdan*)
Murad Kèrim oylu 64v°
Murad 68v° [*Yagop Murad syn Ivaŝki ?*] (*Ivašk'ònung Yagop Murad dugul Nigol xzın algan žamgòç*)
Murad oylu zob. *Antos Murat oylu*

N

- Nastuxna* 67r°, 97v°, 119r° (*dostlux bayladī xziy bla panna Nastuxna; xačan Nastuxna xardašimīznīy p[a]n Šimk´oga Zadik´ oylu orénk´li ališmaɣk´a*)
- Nastuxna* 153r° [*córka Andrija*] (*xzīn p[a]n Andriyning Nastuxnanīy xabul ét´ti k´éndina orénk´li ališmaɣk´a*)
- Nigol* 68v° (*Nigol xzīn algan žamgōč*)
- Nigol* zob. *Kaprus Nigol oylu*
- Nigol* 8v° [*św. Mikołaj*] (*s[ur]p Nigol xóranīnay*)
- Nigol* 4r° [*erecpohan*]
- Niklaš* 16r° (*Niklaš pan Andriy oylu*)
- Niklaš* zamiast *Mik´laš* 12r° (*pan Niklaš pan Sdjepan bla*)
- Nik´os* zob. *T´uman Nik´oš oylu*
- Norsés Grésk´ò oylu* 90v°, 91r°, 110r°, 168r°, 170r° (*Norsés Grésk´o oylu k´éndi dostlarīy bila Ilov šaharlisi*)
- [*pol.*] *Norsésóvn[īy]* zob. *Kirk´óròv[a] Norsésóvn[a]*
- Nurbég* 147r°, 147v°, 148r° [*z Erywania; ojciec K´ask´o, teść Vartèresa*] (*p[a]n Vartèrés učun érévanlī Nurbégning k´iyovu učun da panna K´ask´a učun*)
- Nurbeg* 25r°, 60v°, 61r°, 94v°, 104v°, 116r°, 116v°, 129r° (*Nurbég dēr Yovanés k´iyóvu; Nurbég xatununa iuxov k´ébitin jalga bêrgaylar*)

O

- Oyul* 119v° [*Syn = Chrystus*] (*At´a Oyul Ari Džannīng šnork´undan*)
- Ohan* 8v°, 58r°, 102r°, 102v°, 160r°
- Ohan Asvadur oylu Horopa* 168v° [*z Kamieńca*] (*Ohan Asvadur Horopa Kamènéc šaharlisi*)
- Ohan Xodžigi oylu, Oyan Xodžigiy oylu* 27v°, 32r°, 50r°, 128v°
- Ohan* „*Palk´a*” *Vartik´ning oylu* 102r°, 102v°, 119r°, 119v°, 133r°–133v°
[*przezvisko „Pałka” Ohana, syna Vartik´a*] (*p[a]n Ohan „Palk´a” Vartik´ning oylu Mark´onung kiyovu; uçmaɣlī džanlī Vartik´ning artīx at´īy bila „Palk´a”ning oylanlarī Grésk´ò Ohan da Xaçk´ò; uçmaɣlī džanlī Vartik´ning xardašining oylunung Ohannīng*)
- Ohan* zob. *Hrihor pan Ohan oylu*
- Ohas* 4r° [*erecpohan*] (*Ohas ierjesp´oɣannīng nogari blay*)

Oḡan 97r° (*k' i sb[ida]g[n]iḡ ḡatīna saḡlama Oḡannig payin*)
Olèk'sa 41v° (*taš ovnu ḡaysin k' i Olèksadan alip tr Orustan*)
Olušk'a 29v°–30r°, 41r°, 72r°
Olušk'a 41r°, 57r°, 58v°, 83r° [*córka Kirkoszy*] (*pani Olušk'a Kirk'oša ḡziḡ;*
Olušk'a tètang Kosta ḡatunu ubogiy ḡatun dur)
Olušk'a 64r° [*żona Kosty*] (*Olušk'a uçmaḡliḡ dżanliḡ K'ostanig singariḡ 2 oḡlu*
bila Šimk'ò bila da Awjedik' bila)
Olušk'a Iwḡnòy [= *Ĵuḡnòy*] *ḡzi* 8v° [*Olušk'a córka Ĵuḡny*]
Olušk'ay 27v° [*córka Xodżigiy*] (*Olušk'aynig b[a]r[on] Xodżigiy ḡziḡning alt'un*
indżidan)
Ovanès 160r°, 160v°
Ovanès 170r° [*zakrystianin, wożny sądowy*]
Ovanes Biḡ-Ata oḡlu 33v°
Ovanès K'èvor oḡlu 32r°, 33r°, 58r°, 111v° (*p[a]n Ovanès bila K'èvor oḡlu da p[a]n*
Xačadur bila švagèri bila podat èt'ti)
Ovanès K'èvorovič 142r° (*Ovanès dadum K'èvorovič*)
Ovanès K'èvor oḡlu, Ovanes K'èvor ohlu 31v°, 32r°, 33r°, 58r°, 111v°, 142r°
Ovanès bila K'èvor oḡlu)
Ovanès Xačadur oḡlu 160r° [*z m. Botušani w Mołdawii/Wołoszczyźnie*]
(Ovanès Xačadur oḡlu Olaytan bot'sanlı povinniyi pan Bohdannig
Donavak' oḡlu)
Ovanès zob. *Ērdžaš*
Ovanès zob. *Ĵurk'ò Ovanès oḡlu*
Ovanès zob. *Mgirdič*

P

„Palk'a” 118v°–119r°, 119v°, 133r°–133v° [*przezwisko, przydomek*]. Zob.
Grèsk'ò Vartik' oḡlu (*uçmaḡli dżanli Vartik'ning artix atiy bila „Palk'a”ning*
oḡlanlarġ Grèsk'ò Ohan da Xačk'ò)
Parsjeḡ 8r°, 64r° [*wartabed, czasowo we Lwowie*] (*Parsjeḡ nivraggay bèrdilar;*
ĵebèrdi bitik' d[è]r Parsjeḡ vartabjed d[è]r Krikòr gat'oḡigòsk'a; Parsjeḡ
oltursar Ilovda)
Pétray 41v° (*k'èlir Pétray day nayd sb[ida]g bilay*)
Pètrè 45v°, 49v°, 116v°, 113r°, 131v°, 132r°, 152r°

Pètrè 46v°, 48r° [syn *Hanuḡny*, brat *Ĵurk'ò* i *Šimk'ò*] (*Hanuḡna ohlanlarĭ Ĵurk'ò Pètrè Šimk'ò*)

Pètrè 35v°, 52v°, 61r°, 74r°, 77r°, 169v°, 170r° [syn *Kirk'ošy*, brat *Ĵurk'ò* i *Šimk'ò*, mieszczanin lwowski] (*Kirk'oša oylanlarĭ 3 ḡardaš Ĵurk'ò Pètrè da Šimk'ò; panĭ Hanuḡna tēk'rar ustnĭey pan Pètrè Kirk'oša oylu opēk'unu ašĭra zēznat ēt'ti*)

Pètrè Zaḡno oylu 104v°, 113r°, 113v°

Pilip, P'ilip 17r°, 99v°

Pilip 99v° [tešć *Xačadura*] (*Xačadur pan Pilip k'iyovu*)

Pilip Vasil oylu, P'ilib Vasil oylu, Pilip Vasil ohlu 30r°, 30v°, 39r°, 48r°, 48v°, 50r°, 52v°, 55r°, 61r°, 171v° (*Vasil [da p]an Pilip bila da Šimk'ò oylu pan Avedik' bila zasist ētip*)

Pilip 23r°, 23v°, 27r°, 56r°, 60v°, 64r°, 65v°, 99v°, 100v°, 110v°, 128r° [ojciec *Vask'ò*] (*Vask'ò Pilip oylu*)

P'ilip 8v° [dziadek *Iwrk'ò* [= *Ĵurk'ò*], syn *Miklaša*] (*P'ilip t'òrnu Iwrk'ò Mik'laš oylu*)

P'ilip zob. *Kaspar P'ilip oylu*

Pilip zob. *Bèrnat/Bĭernat Pilip oylu*

Pilipovič Grèsk'ò Vask'ò oylu, Grèsk'ò Pilipovič 173r°, 173v°, 174v° (*Pilipovič rēspons pan Ĵakubnung T'òrosovič džuvaplarĭna ḡaršĭ*)

Piotr Hrèhòrovič Mahmat 57r°

Pirip zamiast *Pilip* 23v°

Pĭetrè święty *Piotr* 11r° (*svĭati Pĭetrè*)

Pĭetrè 30r° (*Pĭetrè b[a]r[on] Krikorša oylu ogay ḡardašlar Ĵakub k'ēndi da Pĭetrè atĭ blay anasiyning da ozgay ḡardašlarĭning*)

Pĭetruḡna 18r° (*Pĭetruḡna oylu Ivašgonung ḡat'unu bila*)

[pol.] *Pjot'r Hrèhòrovič Mahmat* 57r°

Polomsk'iy 100r°, 101r° (*k'i sk'ončĭçca bolmiyin spravam Polomsk'iy bila*)

Polubovsk'iy zob. *Awèdik' Sèrgiy oylu Polubovsk'iy*

Popk'ò 166r° (*da Vèrtèrès da kamèneçli Bèdros oylu Popk'ò tornu*)

R, Ř

„*Rabičk'a*” 88r°, 111r° [przezwiŝko, przydomek] *T'òros Zadik' oylu artĭḡ atĭy bila Rabičk'a*

Rabičk'a zob. *Kaspar Rabičk'a oylu*
Rabičk'a zob. *Misk'ò Rabičk'a oylu*
Rabičk'alar 53v° [„Rabičk'owie”] (*Rabičk'alar sartin murnu êk'imiz Holub bila ortak toladim 130 fl[oru]*)
[R]omaš zob. *K'aspar [R]omaš oylu*
Romaš zob. *Vartik' Kasparning oylu Romaš*
[R]um Xodžay 30v°
Rusin zob. *Langiš Rusin*

S

Sahak' 176v° (*p[a]n Yagopšaning Vartan oylu Sahak' da Vartan k'endi priyatellariy bila; p[a]n Vartanni da p[a]n Sahak'ni da Olayta bolgan uğunçi oylun*)
Saxat 157v° [može przydomek „Kaleka”] (*Holubnu Saxat K'irk'oša oylun*)
Sarkis 62v° (*Baliy angurialiy d[ê]r Sarkis oyli k'amênêcli Zadik'ning xziy*)
 „Sçius” zob. „S[o]çius”
Sḏiep'an 10r°, 12r° (*Sḏiep'aning xat'unu blay*)
Sḏiep'an 9v° (syn biskupa)
Sḏiep'an, Sṯiepan, Sṯépan 28r°, 30v°, 55r°, 55v° [erecpohan]
Sdiepan Kosday oylu 10r°
Sḏiepan Lazar oylu 12r°, 18r° (*b[a]r[on] Lazar oylu pan Sḏiepan da pan Ĵakub k'endi xardašlariy*)
Sḏiep'an zob. *Ĵakub b[a]r[on] Sḏiep'an oylu*
Sṯiepan zob. *Zadig Sṯiepanning oylu*
Sḏiep'anòs 8r° [święty Stefan] (*s[ur]p Sḏiep'anòsung alt'un ičinay; Aṟindžieci Sḏiepanòs*)
Séfër 41v°, 81r°
Séfër Kalust oylu 41v°
Séméšovsk'iy, Sjemišovsk'iy 9r°, 48v° [podstarości] (*Séméšovsk'iy potstarostiygay; sjemišovsk'iyning dvoru usna*)
Sérèpgo zob. *Sérèpk'o*
Sérèpk'o, Sérèpk'ò, Sérèpgo 9r°, 11r°
Sérèpk'o zob. *Dawid Sérèpk'o ohlu, Davud Sérèpk'o oylu*
Sérèpk'ò zob. *Mik'laš Sérèpk'ò oylu*

Sèrèpk'ò zob. *Misk'ò Sèrèpk'ò oylu*

Sèrgiy, Sèrhiy zob. *Awèdik' Sèrgiy oylu Polubovsk'iy*

Simon 58v°, 102r°–103r°, 114v°

Simon 67v° [archiprezbiter, awakerec] (*Simon awak'èrèc*)

Simon 28v°, 31r° [ksiądz, kapłan] (*duxòvniy t'ora anglaganlarni d[è]r Simonu*)

Simòn (diakon) 171v° (zèznat ètti *Simòn sargawark' k'i oddat ètti pozovnu p[a]n Ĵakubdan T'òròsoviçtan*)

Simon, Simòn 60v°, 100v°, 108v°, 115r° [teść Murada] (*pan Murad d[è]r Simònu k'iyovu*)

Simon Kirk'òr oylu 93v° [z Kamieńca] (*Simon Kirk'òr oylu kamènéçli*)

Sinan, Snan 130v°, 131r° [z Zamościa, z Tokatu] (*Sinan zamosçjalı toxtatlı zanèsit è'ti 2 bitik'; Snan bitik'lar jèbèrdi çatununa*)

Sjemišovsk'iy lub nazwa miejsca ? 48v° (*Sjemišovsk'iyning dvoru usna*). Zob. też *Sèmèšovsk'iy*

Snok'iy zob. *S[os]no[vs]k'iy*

„S[o]cius” [przezwisko, przydomek „Towarzysz”] (*Xaçk'ò bila artıç atıy S[o]cius bila*) 101v°

Soyomon [*Salomon* biblijny] 65v° (*1 bitik' Soyomonnung da Boyosnung*)

S[os]no[vs]k'iy ? 118r° (*bèrdi bir şlaçıçık'a ĵahudi s[os]no[vs]k'iy*)

Sozk'a 140r° (*panna Sozk'anıng p[a]n Xaçk'ònung çziyning džuvaplarına çarşi*)

Sozk'a zob. *Zosk'a*

Stanislaw Xoyniçk'iy, Stanisław Xoynaçk'iy 68v°, 87v° [zakrystianin, woźny] (*baçıp Xoynaçk'iy žamgòçnung façirlıçına*)

Stanislaw Modrovsk'iy 162r° [przyjaciel, znawca spraw lwowskich] (*dostumuz ol šahardan svidomiy bolup barça išni*)

Stèçk'ò, Stèçk'ò (26r°, 54r°, 63r°, 63v°, 64v°, 67r°, 70v°, 71r°)

Stèçk'ò Grèsk'ò oylu, Grèsk'ò oylu Stèçk'ò 26r°, 67r°, 67v°, 68r°, 68v°, 71r°, 71v°, 72r°, 72v°, 84r°, 84v°, 85r°, 95v° (*Mik'lašning da Stèçk'ònung sprawasnda Grèsk'ò oylu; Grèsk'ò oylu pan Stèçk'ònung ĵılı bitik' jèbèrdiç*)

Stèçk'ò Kirk'oša oylu 64r° (*Kirk'oša oylu Stèçk'ònung potomok'larıyning*)

Stèçk'ò Xodżigiy oylu, Stèçk'ò Xodżiy oylu 8v°, 27v°, 39v°, 91r°, 98r°, 154v°, 166v°, 171r° [uczestnik karawany]

Stèçk'ò Lazar oylu 54v° (*Stèçk'ò b[a]r[on] Lazar oylu Grèsk'ònung*)

Stèçk'ò Misk'ò oylu 166v° [kierownik karawany] (*p[a]n Stèçk'ò Misk'on oylu da p[a]n Xaçk'ònu Yagop oylu ... k'arvan başi*)

Stêfan 88r°, 107r° [król Stefan Batory] (*1 konsên uçmaçlı dżanlı Stêfanning k'orolnung; k'ensi sb[idag]amiz bila uçmaçlı dżanlı Stêfan k'orolnung k'onsêsîy artından*)

Stêfan Lazar oylu, Stjêpan Lazar oylu 37v°, 56r°, 104v°, 105r°

Stêfan (syn *Kosty*) 31v° (*Mik'ayêl da Stêpan Kosta oylanlarîy*)

Stêpan 47v°

Stêpan, Stjêpan 31r°, 88v° [syn erecpohana] (*Stjêpan jêrjêsp'ôğan oylu*)

Stêpan Mgîrdiç 35v° (maż *Hanuçny*, córki *Ĵuçno*) 35v°

Stêpan Misk'o[nung] 43r° [woźnica, który jeździł do Indii] (*jałčisinay Misk'onung Stêpan[a]gay çaysik'i birgaysinay êdi Hindîstanday*)

Stêpan zob. *Hank'o Stêpan oylu*

Stêpan zob. *Holub[nung] Stêpan oylu*

Stêpan zob. *Ĵakub Stêpan oylu*

Stêpan zob. *Lazar Stêpan oylu*

Stêpên 54v° (*Stêpên êrêçp'ôhannîy Ĵakubnu Ĵurk'ônu Holubnu Davîd oylu*)

Stjêpan zob. też *Stêpan*

Š

Šimk'ò Ak'sént oylu K'êvorovič 167v°, 168r° [Ormianin, mieszczanin m. Lwowa] (*Šimk'ò Aksént oylu K'êvorovič da pan Ĵusk'ò Xaçk'ò oylu*) *êrmênilar da Ilov šaharlilarîy pan Ĵurk'òdan Ovanês oylu K'êvorovič*)

Šimk'ò Antos oylu 132r° (*Šimk'ò Antos oylu k'iyovu uçmaçlı dżanlı Ĵask'onung Sêrêpk'ò oylunung*)

Šimk'ò Awêdik' oylu, Šimk'ò Avêdik' êrêçp'ôğan oylu, Šimk'ò Awêdik'ovič 30r°, 30v°, 49v°, 105r°, 116v°, 135r°, 144r°, 145r°, 151v°, 160v°

Šimk'ò Grêsk'ò oylu 170v° [przezwiśko, przydomek „Dżindżik'”] (*gilêy êtti Grêsk'onung oylu usna Dżindżik'ning artîç atîy bila Šimk'ò usna*)

Šimk'ò K'êvor oylu, Šimk'ò K'êvorovič 136r°, 137v° (*Šimk'ò K'êvor oylu satun alip tr kêbitinin Holubga êsa*)

Šimk'ò 131v°, 135r°, 160r° [syn erecpohana]

Šimk'ò [syn *Kirk'oşy*] 52v° (*Kirk'oşa oylanlarîy 3 çardaş Ĵurk'ò Pêtrê da Šimk'ò*)

Šimk'ò K'osta oylu, Šimk'ò Kosta oylu 164v°, 166v°

Šimk'ò 46v°, 48r° [syn *Hanuçny*] (*Xanuçna ohlanlarî Ĵurk'ò Pêtrê Šimk'ò*)

Šimk'ò X[a]luşd oylu 177v° (*X[a]luşd oylu Šimk'ònu zapozvanîy*)

Šimk'ò Mik'ajel oylu 123v°, 124r°, 124v°, 126r°, 128r°, 131r°, 137v°, 138v°, 139r°, 140r°, 143v°, 144r° 150r°, 153v°, 155r°, 155v°, 166r°, 166v° (p[a]n Šimk'ò uğun d[ê]r Mik'ajel oylu švagéri uğun; panna Zosk'a dër Mik'ajel oylu p[a]n Šimk'òga nšanlangan)

Šimk'ò Miyajel oylu 124v°

Šimk'ò Zadik' oylu 119r° (xačan Nastuxna xardašimzniy p[a]n Šimk'òga Zadik' oyluna orënk'li ališmaçk'a bërganda)

Šimk'ò zob. Xaçadur Šimk'ò oylu

Šimon İuda, Šimon[ay] İuda 6v°, 7r°, 87r° [Szymon i Juda, postaci biblijne; ich święto] (Šimonay İuda day xardašlari bilay)

Šmalç zob. Fridriç Šmalç

Šmuyél zob. İuzéf Šmuyél oylu

Šmuyloviç zob. İuzéf Šmuyél oylu

Šušan 9r° [córka Mik'laša] (Šušannıng pan Mik'laš xizi)

T, T'

Tařlovsk'i (zapewne od nazwiska Tarłów) 61v° (tařlovsk'iy ov xatina)

T'awit 105r° [katolikos] (T'awit gat'öyigöstan nıviragliyin aytip)

T'ëbënk'[o] zob. Zahariaš Gërvask'oviç Tëbënk'[o]

Tëtla 62v° (k'vitovat ët'ti Tëtla oylu Mik'lašning xatunun)

T'obiaš 162v°, 174r° (na mën ayttim pan At'abëyga k'i panë Tobiašu; k'i k'ontënt boldu xardašimning T'obiašning olturmaçiy usna)

Todork'a zob. Lus Todork'a oylu

T'oros, T'örös, T'oros, T'orös 49r°, 51r°, 61v°, 63v°, 73r°, 80v°, 81v°, 90r°, 95r°–96r°, 99r°, 106r°, 111v°, 112r°, 124v°, 135r°, 160r°

T'oros 40v°, 66r° [synowie Torosa] (Toros oylanlarına pan Almask'a pan Xaçk'oga pan Ivašk'oga)

T'örös Agop oylu 31v°, 32r°, 33r°, 46r°, 50r°, 108v°, 109v°, 133v°, 150r°, 171r° (alip k'ëndina opëk'un p[a]n T'örösnu Agop oylun)

T'örös Yagop oylu, T'oros Yagop oylu 5v°, 8v°, 54v°, 55r°, 58v°, 60v°, 91v°, 102v°, 104v°, 107r°, 134v°, 136v°, 137r°, 149r°, 149v°, 160r°, 160v°, 171r° [brat Ivašk'i i Xaçk'i] (p[a]n T'örös da Ivašk'ò da p[a]n Xaçk'ò Yagop oylanlarıy; p[a]n T'örös Yagop oylu švagéri; T'orös oylu Yagöpnung nogari; Yagöpnung T'orös oylunun uliçasınay ërmënilarnıng)

T'òròs Zadik' oylu Bèrnatovič, T'òròs Bèrnatovič 61v°, 80v°, 97v°, 103r°, 104v°, 111r°, 111v°, 144r°, 160r°, 170v° (*Mik'laš Bèrnat ohlu pan T'òròs bila k'èndining çardaş ohlu*)

T'òròs Zadig oylu „Rabičk'a”, T'òròs Rabičk'a 54v°, 81r°, 82r°, 88r°, 89r°, (*T'òròs Zadig oylu artix atiy bila Rabičk'a; Rabičk'a oylu Tòròs çatunu; T'òròs Zadig oylu Rabičk'a çayin anasiy bila birga pani Haldžuxna*)

T'òròs 41v° [szewc lwowski] (*T'òròs ètikçi ilovlu*)

T'òròs zob. *Almas T'òròs oylu*

T'òròs zob. *Andrij Xaçk'ònung oylu T'òròs oylu*

T'òròs zob. *Biliça*

T'òròs zob. *Ivaşk'ò T'òròs oylu*

T'òròs zob. *Vask'ò Toròs oylu*

T'òròs zob. *Yagop T'òròs oylu*

T'òròsovič 125r°, 144r° (*p[a]n T'òròsovič p[a]n Xaçk'ò p[a]n Ivaşk'ò; panna Zosk'a p[a]n Xaçk'ònung çziy T'òròsovič*)

T'òròsovič Ivaşk'ò 149r° (*p[a]n T'òròsovič p[a]n Ivaşk'ò biri jandan*)

T'òròsovič zob. *Andriy Xaçk'ò oylu T'òròsovič*

T'òròsoviçlar 101v°, 104v°, 117r°, 125r°, 126v°, 137v°, 140v°, 142r°, 142v°, 143v°, 144r°, 144v°, 149v°, 172v° [Torosowicze, rodzina Torosowiczów] (*jasniy ovlarına pan T'òròsoviçlar; strona p[a]n T'òròsoviçlarning*)

T'uman 3r°, 3v°, 17r°, 27r°, 28v°, 29v°, 40r°, 47r°, 52v°, 56r°, 56v°, 64r°, 145v°, 147r°, 150v°, 151r°, 159v°

T'uman Ĵask'ò oylu, Ĵask'ò oylu pan Tumanning 18r°, 23v°, 24v°, 25r°, 26v°, 27r°, 29r°, 40r°, 81v°–82r°, 169v° [maż Hanużny] (*Ĵask'ò oylanlarī T'uman Ivan da Holub*)

Tuman Krikor oylu, T'uman Krikor oylu, T'uman K'rikòr oylu, Tuman Kirkòr oylu, T'uman K'irkor ohlu 5r°, 5v°, 16r°, 28v°, 34r°, 38v°, 39r°, 42r°, 46v°, 47r°, 49v°, 52v°, 53v°, 55r°, 145v°, 159v°,

T'uman Iwçnòy [=Ĵuçnòy] oylu 3r°, 25v°, 30v°, 35v°, 48r° (*T'uman da pan T'òròs b[a]ron] Iwçnòy [=Ĵuçnòy] oylanlarī*)

T'uman Xaçkò oylu 54r° [z Kamieńca] (*T'uman k'amènèçli Xaçk'ò oylu*)

T'uman Nik'oş oylu 36r°

T'uman Zadik' oylu, Zadik' oylu pan Tuman 12r°, 29r°, 30r°, 42r°, 43r°, 46r°, 48r°, 50r°, 56r°, 58v° (*dosiit boldu manga opèk'unlardan nëçik' Zadik' oylu pan Tumandan*)

Tʻuman zob. *Ambroz*

Tʻuman zob. *Grèskʻò Tʻuman oylu*

U

Uçunçi Zigmunt 117v^o [król Zygmunt III Waza] (*Uçunçi Zigmunt padšah zamanında z Švéçiyadan kʻêlgan*)

Ulu Xodžay lub *Uluhodžay*, *Luchodza*; zob. *Bjèrnat*

Ulu Xodža, *Ulu Xodžay* lub *Uluhodžay*, *Luchodza*; zob. *Lazar Ulu Xodža oylu*

V

Vartan 60r^o, 166r^o, 167r^o, 167v^o (*2 oylun munda bolgan p[a]n Vartanni da p[a]n Sahakʻni da Olayta bolgan uçunçi oylun*. Zob. tez *Vartan Yagopša oylu*)

Vartan 60r^o [*Vartan*, pisarz ormiański – Arevelec albo Vanakan; jego księga] (*Vartankirkʻ*)

Vartan Yagopša oylu 63r^o, 160v^o, 161r^o, 167r^o [z Suczawy] (*Vartan seçovlu; prènésit étʻma ratušʻa aktalarga barmiyin pisakʻkʻa pan Vartan; p[a]n Yagopšaning oyluna p[a]n Vartanga p[a]n Ĵakʻubnung Vartèrès oylu xzina spovinovatiçça bolmaga*)

Vartanovskʻiy 57r^o [należący do Vartana]

Vartè 26v^o (*pani Vartè Ĵaskʻo xatunu*)

Vartèrès 166r^o (*tul xziy bila da Vartèrès da kʻamènèçli Bèdros oylu Popkʻo tornu*)

Vartèrès 147r^o, 147v^o, 148r^o [z Erywanu, zięć Nurbèga] (*p[a]n Vartèrès uçun èrèvanli Nurbègning kʻiyovu uçun da panna Kʻaskʻa uçun*)

Vartèrès zob. *Ĵakub Vartèrès oylu*

Vartèrèsoviç zob. *Ĵan Vartèrèsoviç*

Vartikʻ 46r^o, 81r^o, 81v^o, 98v^o

Vartikʻ Hrihor oylu 27r^o, 31v^o, 32r^o, 33r^o, 47r^o, 96r^o

Vartikʻ Ivaškʻo oylu, *Vartig Ivaškʻo oylu* 45r^o, 46r^o, 46r^o, 49r^o, 66r^o, 66v^o (*xizimni Barbarani [s]ur]p Xaçkʻa dira bèrgiyèdim orènkʻ bila Ivaškʻo oylu Vartigkʻa*)

Vartikʻ Kasparning oylu Romaš oylu 157v^o

Vartikʻ zob. *Grèskʻo Vartikʻning oylu*

Vartikʻ zob. *Ohan „Palkʻa” Vartikʻning oylu*

Vasgo zob. *Ivašgo*, *Ivašga*

Vasil zob. *Pilip (P'ilib) Vasil oylu*

Vask'o, Vask'ò 43r°, 61r°, 63v°, 74r°, 99v°, 100r°, 101r°, 136r°, 159r°, 172r°

Vask'o 10r°, 30v°, 31r°, 40v°, 43v°, 47v°, 61r°, 84v°, 87v°, 88r°, 89r°, 97r°, 100r°, 101r°–101v° [awakerec] (*Holub Vask'o awakèrèc oylu*)

Vask'ò Pilip oylu, Vask' o P'ilib oylu 23r°, 23v°, 27r°, 56r°, 60v°, 63r°, 63v°, 64r°, 65v°, 93v°, 99v°, 100r°, 100v°, 101r°, 110v°, 117r°, 128r°, 135v°, 171v°

Vask'o T'òròs oylu 95r°

Vask'ò zob. *Grèsk'ò Vask'ò oylu*

Vask'ò zob. *Ivançèlç Vask'ò oylu*

Volf oylu 43v°

Voynar 48v° (*da birsi jandan Voynarnıng ovu janına*)

Y

Yagop, Agop 129r°, 129v°, 148v°, 149r°, 158v°, 159r°, 162r°, 162v°, 163r°, 163v°, 166r°, 166v°, 168r°, 177r° [ksiądz wysłany do Kijowa] (*d[è]r Yagopnu Mank'èrmanga jebèrgaylar d[è]r awak'èrèc bila k'ètçòjalç çoltçalariy usna mank'èrmanlılar d[è]r Yagopnu napomnit èttılar, d[è]r Yagop açaşnı çulaç çoygay*)

Yagop Murad 68v° (*pan K'aprusnung da Ivaşk'önung Yagop Murad dugul oylu Nigol çzin algan žamgöç; p[a]n Muradniy pan T'òròsnu Yagop oylun*)

Yagop Toros oylu, Yagop Tòròs oylu, Yagòp Toròs oylu 1r°, 5r°, 5v°, 8v°, 10r° (*T'òròs oylu Yagòpnung nogari usdunay*)

Yagop 91v°, 103r°, 134r°, 136v° [jego synowie] (*Yagop oylanlariy p[a]n; T'òròs da p[a]n Ivaşk'o çardaşlar toyma; Yagop oylanlariy 3 çardaş T'òròs Ivaşk'ò Xaçk'ò*)

Yagop 5r° [maż Hanuçny]

Yagop zob. *Grèsk'ò Yagop oylu*

Yagop zob. *Ivaşk'ò Yagop oylu*

Yagop zob. *Xaçk'ò Yagop oylu*

Yagop zob. *T'òròs Yagop oylu*

Yagòpşa (Agopşa) Vartan oylu 160v°, 161r°, 161v°, 167r°, 176v° [z Suczawy] (*seçovlu; p[a]n Yagopşanıng oylanlariy Vartan oylu Sahak' da Vartan k'èndi priyjatèllariy bila p[a]n İakub bila Vartèrès oylu da p[a]n Andriy bila pan*)

*Xaçk'ò oylu T'òrosoviç; Yagopša oylu Vartanga pan İakubnung çzin panna
Kask'ònu orènk'li ališmaçk'a)*

Y[isu]s 60r° [Jezus Chrystus]

*Y[isu]s orti 60r° [Syn Jezus; „Syn Jednorodzony Ojca”; nazwa dzieła Nersesa
Wdzięcznego] (10 Y[isu]s orti ayot'k' maduç bila; Y[isu]s orti èsk'ì)*

Yòhan Xodžigiy oylu 27v°

*Yòhanès 65v° [św. Jan Ewangelista] (1 djesilk' Yòhanèsning 1 harçmunk' bir
donaçoç)*

Yosèp 60r° (Yosèp ohlunung 1urar xaçk'ina bila Ròman iuxovuna)

*Yovanes, Yòvanès 28v°, 111v°, 164r° (olumundan songra pan Yòvanèsning
singarinyning nèçik' ozga oylanlarına pay k'èltir èdi)*

*Yòvanès 25r°, 28v° (Nurbèg dèr Yòvanès k'iyòvu; ol aχçadan çaysi k'ì borçlu èdi
Luk'aš uçmaçli džanli Yòvanèsk'ay)*

*Yovanès 164r° [z Mołdawii/Wołoszczyzny] (pan Yovanès olaxli pan Bohdan da
çulux ètk'an Donavak' oylu)*

Yovanes „Kiyik” Xaçk'ò oylu 28v°

*Yusèp Krikòr oylu 102v°, 108v° (d[è]r Yusèp k'ahana d[è]r Krikòr oylu; Yusèp
k'ahana sèçovlu uçmaçli džanli d[è]r Krik'òr oylu k'vitovat èt'ti)*

Z

Zadig zob. K'aspar Zadig oylu

Zadig zob. Misk'ò Zadig oylu

Zadig zob. Tuman Zadig oylu

Zadig Stjep'anning oylu 9v°

Zadik' 8r°, 9v°, 12r°, 28r°, 29v°, 48v°, 62v°, 113r°, 124r°, 165r°

*Zadik' 81v°, 96r°, 107r°, 152r° [bracia Zadik'] (p[a]n Zadik' pan Mik'laš çardaši
bila; k'ì suma sb[idag] pan Zadik' çardaši pan İurk'ònung toladi tamam)*

*Zadik' 62v° [córka Zadik'a] (Balij angurjalij d[è]r Sarkis oylu k'amènèçli
Zadik'ning çziy k'èndi singlarij)*

*Zadik' 51v° [dzieci Zadik'a] (Zadik' oylanlari t'oçma çardašlar pan Grèsk'ò da
pan Tuman)*

Zadik' 9r° [żona Zadik'a] (pan Zadik' nogari usdunay Šušannij pan Mik'laš çizi)

Zadik', Zadig 28r°, 47r° [wnukowie biskupa] (Hank'ò da Zadig aχbaš t'orunlari)

Zadik' Bédros oylu 139v°

Zadik' Biy-Ata oylu, Zadik' Biy-Ata ohlu 27v°, 48v°, 54v°
Zadik' Bèrnat oylu, Zadik' Bĭernat oylu 25r°, 26v°, 27r°, 37r°, 43r°
Zadik' Ivašk'ò oylu 85v°, 92v°, 98r°
Zadik' Rabičk'a 9r°
Zadik' Zaĭno oylu 89r°, 112v°, 113r°, 113v°, 131v°, 151v°
Zadik' Žènjawsk'iy 47r°, 117r°, 135v° (*ĭarši uĉmaĭli džanli Zadik' Žènjawsk'iy*)
Zadik' zob. Grèsk'ò Zadik' oylu
Zadik' zob. Holub Zadik' oylu
Zadik' zob. Ĭakub Zadik' oylu
Zadik' zob. Šimk'ò Zadik' oylu
Zadik' zob. T'òròs Zadik' oylu
Zahariaš Dèrvask'oviĉ T'èbènk [o] 57r°
Zahno, Zahnòy 33v°, 54r°, 49v°, 55r°
Zahno K'irk'oša oylu 41r° (*vznat ètti Zaĭno k'i aning singarining Olušk'aning ĭaysi k'i uĉmaĭli džanli K'irk'ošanĭ ĭziy dir*)
Zahno Xaĉk'ò oylu, Zahnòy Xaĉk'ò oylu 2r°, 33r°, 82r°
Zahno zob. Grèsk'ò Zahno oylu
Zahno zob. Ĭakob Zahno oylu, Ĭakub Zaĭno oylu
Zahno zob. Xaĉk'ò Zahno oylu
Zaĭno 103v° [*jego dzieci*] (*k'èndi ovu usna k'i undatiyir Zaĭnovsk'iy 1 ĭandan ... b[a]r[on] Domažirsk'iyning arasina da birsi ĭandan Zaĭno oylanlarining arasina*)
Zaĭno Andriy oylu 54v°, 98r°
Zaĭno zob. Pètrè Zaĭno oylu
Zaĭno zob. Zadik' Zaĭno oylu
Zaĭnoviĉovsk'iy [*należący do syna Zaĭny lub jego rodziny*]
Zaĭnovsk'iy zob. Zaĭno [*jego dzieci*]
Zaygliĉ 48v° (*1 ĭandan Zaygliĉning ovu ĭanina*)
Zay[g]liĉ'ay zob. Ĭan Zay[g]liĉ'ay
Zigmunt III 107r°, 117v° [*Waza, król*] (*uĉunĉi Zigmunt bèrdi priyviliy ol špital bila manastirga ol tÿyirman usna; uĉunĉi Zigmunt padšah zamanında Zigmunt Švēĉiyadan k'èlgan*)
Zosk'a 97v° [*żona Grèsk'i Ĭuĭnoviĉa*] (*pani Zosk'a uĉmaĭli džanli pan Grèsk'onung Ĭuĭnoviĉning singari, panna Zosk'a bir k'èz prizvolit è'ti*)

Zosk'a, Sosk'a 138v°, 140r°, 140v°, 141v°, 144r°, 150r° [córka Xaçk'i T'orosoviča]
(panna Sosk'anīng p[a]n Xaçk'önung çziy da panna Zosk'anīng da p[a]n
Xaçk'önung çardaşining çziynīng k'i nēda-k'olvē ortalarīna bar ēdi ēsa
ruzniça; panna Zosk'a bir k'ēz prizvolit ēt'ti)

Zosk'a 124r°, 153v° [narzeczona Šimk'i] (panna Zosk'a d[ē]r Mik'ajel oylu p[a]n
Šimk'ōga nšanlangan)

Ž

Žēbirdovsk'iy [=Zebrzydowski ?] 118r° (p[a]n maršalk'ō Žēbirdovsk'iy)

Žēñjaws'iy 66r°, 97v°, 117r°, 117v°, 128r° (ol bsagniy çaysi k'i Muradnīng oyluna
Antosk'a bērip ēdi Žēñjaws'iyning çziy bila jolsuz). Zob. tež Zadik'
Žēñjaws'iy

Žērēbēc 78r° (tusnaç çoyulgan žērēbēc k'ēlinining)

Nazwy etniczne i miejscowe

A

Adırna 155r°, 165v° Adrianopol, Edirne (*Turk' mamlak'atında Adırna da çayırda ĵangi çeruvlar bila*)

Adžam 22r° Persja; perski (*1 adžam ĵarıy voylok'u blay, 1 ipak' ĵušağ adžam ĵušağiy*)

Angurĵa, Angurĵay, Angur 42v°, 64v°, 84r°, 86v°, 87r°, 155r°–155v° Angora, Ankara (*k'ėtiyir ědi Angurgay; ĵačan k'arvan k'ėlsa Angurĵadan*)

Angurĵalıy 62v°, 156v° urodzony lub zamieszkały w Ankarze (*Balıy angurĵalıy d[ė]r Sarkis oylı k'amėnėcli Zadik'ning ĵziy*)

Arındž miejscowość w Armenii 8r°

As 114r°, 114v°, 121v° Jassy (*k'i k'arvan Ask'a k'ėlmiyin çħmisar; Asta ĵumaşlarımnıy odbt ětmağ uğun k'ėttim*)

B

Bėlza 68r° Belz (*Bėlzaga k'ėtk'anda; bu sprawanıy Bėlzadan k'ėlginča*)

Bitizli 94v° pochodzący z miasta Bitlis lub w nim mieszkający (*Xačadur bitizli*)

Botşanlı 160r° pochodzący z Botosani/Botuszani na Bukowinie lub tam zamieszkujący (*Ovanes Xačadur oylu Olaytan botşanlı*)

D

Dançk'a 79r°, 131v° Gdańsk (*ĵol tuştu k'ėtmaga Dançk'aga; p[a]n Xačk'o ulu k'un ěrtalarıy k'ėtiyir Dançk'aga hėm ĵardaşları*)

Dançk'iy zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipcackich”

Dž

Džuvut 158r°, 158v°, 159v°, 160r°, 160v° Żyd, żyd ; żydowski (*Ilĵaş džuvutnung ĵziy Krakov ĵabağiy alnıdan; bu džuvut ĵatun; d[ė]r Xačadur džuvap*)

bërma xatunga d̄zuvut tèk' aning èrina; d̄zuvut t'orasī alnina xolub; mjenit ètiyirmèn d̄zuvut stronasī; d̄zuvut xatunga k'ristan bolgan èri). Zob. teẓ J̄ahudi

È

Èčmiadzin, Èčmiadzin 71v°, 84v° (Èčmiadzinda olturgan)

Èrèvanlī 91v°, 92r°, 147r°, 147v° urodzony lub mieszkający w Erywanii (Xatind̄zan èrèvanlī Ahamir xatunu; p[a]n Vartèrès èrèvanlī uçmaxlī d̄zanlī k'iyovu; Awèdik' Zaẓno oylu Vartèrès uçun èrèvanlī Nurbègning juk' k'iriyir)

Èrmèni 1r°, 5v°, 15r°, 31v°, 33r°, 33v°, 34r°, 35r°, 36r°, 37r°, 37v°, 38r°, 40r°, 45r°, 69v°, 82v°, 101v°, 141r°, 158v°, 162r°, 167v°, 168v° Ormianin; ormiański, armeński (èrmèni t'orasī; boldu èrmèni k'èt̄xojalix̄n̄ing alnina uličasīnay èrmènilarn̄ing; èrmèni šk'olun Ilòvda tutiyir; Šimk'o Aksènt oylu K'èvorovič da pan Jusk'o Xaçk'ò oylu èrmènilar)

F

Frangistan, Fragistan 97r°, 174r° Europa zachodnia, Francja (zèzvolit ètti k'ètk'anda Frangistanga k'i ol oylann̄ing payi xaysi p[a]n Mik'lašta xulux èt'ti)

G

Gamèniçlu zob. K'amènèçli

Gandak' 35r° moẓe zamiast Gandẓak' ? (bu nèmanī Gandak'k'a yazdirgaysiz)

H

Harandon 94v° nazwa rodu lub klanu na Krymie; imię własne świętego/świętobliwego Antona lub innego założyciela tegoż rodu lub klanu) (pan J̄urk'ònu da k'[ristò]s tur da k'afali Harandonnung uruẓu anda èdi)

Hindīstan 43r° Indie (j̄alčisīnay Misk'onung Stèpan[.]gay xaysi k'i birgaysīnay èdi Hindīstanday)

Hayoç zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipczackich”

I

Ilov, Ilöv 8r°, 19r°, 30v°, 31v°, 32v°, 33r°, 34r°, 35r°, 37v°, 38r°, 40r°, 43r°, 45v°, 47v°, 48r°, 49v°, 58r°, 69r°, 106v°, 114v°, 147v°, 158r°, 159r°, 159v°, 161r°, 162r°, 164v°, 166v°, 167v°, 168v°, 169r°, 172v°, 174r°, 174v°, 175r°, 176r°, 176v°, 177r° Lwów, Lviv (*Ilov ĵarmark'inda bolgan žöyovk' ; èrmèni šk'olun Ilovda tutiyir*)

Ilovlü, Ilövlü 15r°, 41v° Iwówianin (*Donavak' ilovlü; T'oros ètik'çi ilovlü*)

Inflant[î], Inflant, Inflantk'a 45r° Inflanty (*Barbaranî Inflantk'adan*)

İ

Ĭahudi 118r° Żyd, żyd (*Ĭahudi S[os]n[ovs]k'iy*). Zob. też *Džuvut Ĭarəslov, Ĭar[ò]slov* 54r°, 80r°, 82r°, 114v°, 115v°, 125v°, 155v°, 158r°, 169r° Jarosław (*Ĭarəslov ĵarmark'inda*)

Ĭerusayèm, Ĭerusayèm 32v°, 39v° Jerozolima (*s[ur]p Ĭerusayèmda*)

K, K'

K'afali, K'afali 41v°, 94v° urodzony w Kaffie lub w niej mieszkający (*Kalust oylu kafali; b[a]r[on Lu[s] Todork'a oylu çazançi oylu; pan Ĭurk'onu da k'[risdò]s tur da k'afali Harandonnung uruyu anda èdi*)

K'amènèç 30v°, 31r°, 31v°, 62v°, 105v°, 108r°, 108v°, 147v°, 166r°, 167v°, 168r°, 168v°, 175r° Kamieniec Podolski (*Ilov šaharindan Zamosçĭaga ĵa Luçk'aga ĵa K'amènèçk'a; Ohan Asvadur oylu Horopa K'amènèç šaharlisi*)

K'amènèçli, K'amènèçli, Gamènèçlü 54r°, 62v°, 93v°, 105v°, 118r°, 152r°, 166r°, 169v°, 171r° kamieńszczanin, z Kamieńca Podolskiego (*Tuman k'amènèçli Xaçk[o] oylu pan Zahno oylanlarining çulu; Balıy angurĭalıy d[è]r Sarkis oylı k'amènèçli Zadik'ning çzıy; Simon K'irk'ör oylu k'amènèçli; k'amènèçlilar bèrdilar; Awèdik'k'a Sèrhiy oylu Polubovsk'iy k'amènèçliga; p[a]n Milk'ò kamènèçli Bèdros k'iyovu*)

K'anjov 117v° Kaniów (*da Mosk'ov ĵolunda K'anjovda p[a]n krak'ovsk'iyga bèrilip èdi*)

K'ataluy 82v° Katalonia ? (*xačan k'èldix K'ataluyga*)
Krakov, K'rak'ov 21v°, 60r°, 158r°, 159v° Kraków; *krakowski* (*Krakov xaɓaxiy*
alnından Ilovda; lot K'rak'ov olçovu; K'rak'ovnung xuti taşlar)
K'rak'ovlu 48r° (*K'rak'ovlu Fridrix Şmalçtan dōstat ètk'an*) *krakowianin*
K'rak'ovsk'iy zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipczačkih”
K'réménèçk'ij zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipczačkih”
K'rosénèçk'iy, K'rosèçk'iy zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipczačkih”

X

X[a]r[a] *Tèngiz* 177r° *Morze Czarne* (*jasirni èrmèni Ot'ajaçalıy k'i Xazaç alıp èdi*
X[a]r[a] Tèngizda)
Xaysayrī 42v° *Kajseri, Kayseri, Caesarea* (*Xaysayrīday*)
Xazaç 177r° *Kozak* (*vik'upit ètk'an jasirni èrmèni Ot'ajaçalıy k'i Xazaç alıp èdi*
X[a]r[a] Tèngizda)

L

Lit'va 76r°, 76v° *Litwa* (*Lit'va çerti popruylar; ruhaviça Lit'va vozniçiy dasta*)
Lublin 132r°, 136v° *Lublin* (*Lublin jarmark'ından svjentk'aning zıyçaça bolginça*)
Luç'a 67v°, 88r°, 128v°, 147v°, 170r° *Łuck* (*Luç'a juçovunung pıviliylarin;*
Luç'a k'ahanası zapozvanıy d[è]r Garabjed vartabjeddan da k'ètçòjalç)

M

Mank'erman, Mank'erman 79v°, 106r°, 106v°, 158v°, 159r°, 159v°, 166r°,
 177r°, *Kijów* (*k'irk' jazmaçtan Mank'ermanga bèrildi; tutundu k'ètma*
Mank'ermanga k'ahanalç ètma)
Mank'ermanlı 80r°, 177r° (*Mank'ermanlıların bitik'in; k'i Mank'ermanlılar*
d[è]r Agopk'a çaytarsarlar aning k'i sb[idag]ni) *kijowianin, urodzony lub*
mieszkający w Kijowie
Mosk'ov 77v°, 117v° *Moskwa; państwo rosyjskie* (*nèçik' Olayk'a da Mosk'ovga;*
Mosk'ov jolunda K'anjoında p[a]n k'rak'ovsk'iyga bèrilip èdi)
Murawsk'iy 76v° *morawski, z Moraw* (*muravsk'iy hrèbl[ò] gnip çak'uç*)

N

Narjēg 98v° 1. Narek, nazwa klasztoru 2. nazwa utworu Grzegorza z Nareku „Księga pieśni żalobnych” (*1 bitikʿ Narjēgda 1 Mjēgničda ērmēniča sozlamaykʿa dayin bērdilar*)

Nēmič 1r°, 30v°, 34v°, 35r°, 40r°, 43r°, 45r°, 53v°, 62v°, 65v°, 79v°, 94r°, 99r°, 152r°, 158v°, 169v°, 176r°, 177r° Polak; polski, europejski (*nēmič hēsēpi; kʿēlir Nēmič dznuntundan songra; Nēmič A[sdua]dzadzinning alniina; njeylza kʿērakʿ kʿi Orus Nēmičkʿa donarlar*)

O

Olaχ 30v°, 117v°, 160r°, 161r°, 176v° Wołoszczyzna; część Rumunii, Mołdawia (*Olaχ ulusuna; Olaχ mamlakʿ ati; Turkʿkʿa nēčikʿ Olaχkʿa da Moskʿovga*)

Orus 41v°, 44r°, 158v° Rusin, ruski; Rosja, rosyjski; prawosławny (*njeylza kʿērakʿ kʿi Orus Nēmičkʿa donarlar; Orus bahatirēčning kʿēbiti janina*)

Otajaχa 131r° Zarzecze, Zadniestrze, Zamorze, Anatolia (*zanēsit ētʿi 2 bitikʿ 1 Otajaχadan Toχat aχpašindan*)

Otajaχali, Otʿajaχali 102v°, 170v°, 177r° przybysz z Zarzecza, Zadniestrza, Zamorza lub Anatolii (*1 otajaχali kʿiši bērip ēdi; 1 tul kʿišiga Ahadžan atʿli otajaχaliga do tēgo dayin kʿi učunči χatun ēdi; d[ē]r Yagop vikʿupit ētkʿan jasirni Ērmēni Otajaχaliy kʿi Xazaχ alip ēdi Xara Tēngizda*)

P

Polskʿiy zob. „Indeks wyrazów ormiańsko-kipczackich”

R, Ā

Rīya 91v°, 92r° Ryga ? (*oldu Rīyada; χaysining oylu Rīyada oldu*)

Āroman 60r° miasto w Mołdawii u ujścia Mołdowy do Seretu (*Āroman juχovuna*)

S

Sēčov 60v° Suczawa (*Bēdros d[ē]r Krikor ohlu Sēčovdan*)

Sëçovlu 58v°, 60r°, 63r°, 102v°, 108v°, 160v°, 167r°, 176v° urodzony w Suczawie lub w niej mieszkający (*Krikor oylu Bédros sëçovlu; Vartan sëçovlu; d[ê]r Yusêp k´ahana sëçovlu*)

Snatin 117v° Śniatyń (*k´i Snatinda taş çala ol sb[idag]dan murovat êt´ilsar êdi da Mosk´ov jolunda Kanjovda p[a]n krak´ovsk´iyga bërilih êdi*)

Sok´ol 152r° Sokół, miasto nad Dniestrem w pobliżu Kamieńca Podolskiego (*pozvolit êt´tilar k´êtçöjalç Sok´olga vank´ şpitalinda turma*)

Stïmbol 32r°, 34r°, 41r°, 66v°, 68v°, 82r°, 84r°, 104v°–105r° Stambuł (*Xaçk´ò pan Zahno oylu k´êlganda Stïmboldan; Stïmbolda bërigan k´énsina otunç; s[u]jma bërildi nè k´i Stïmbolda çardž bolup êdi*)

Stïmbollu 91v°, 171r° urodzony w Stambule lub w nim mieszkający (*d[ê]r Adžadur k´ahana stïmbollu; k´eldi Murad stïmbollu*)

Š

Šam 24r° Syria; Damaszek

Šumilasovsk´i 62r° od miejscowości lub nazwiska Szumilas (*šumilasovsk´iy folwark´ çatïna*)

Švēciya 117v° Szwecja (*Uçunçi Zigmunt padşah zamanında Zigmunt Švēciyadan k´êlgan*)

T, T´

Toçat 131r° Tokat (*Toçatta; Toçat açaşından*)

Toçatlı 130–131r° pochodzący z Tokatu lub w nim mieszkający (*Sinan zamosçjali toçatlı zanêsit et´ti 2 bitik´*)

Törin 87r° Toruń (*Törin jarmark´ına*)

Turk´, T´urk´ 21r°, 30r°, 43r°, 44v°, 60r°, 75v°, 84r°, 96v°, 104r°, 105r°, 114r°, 114v°, 116r°, 117v°, 118v°, 124r°, 126r°, 127r°, 132v°, 147r°, 155r°, 155v° Turcja; Turek; turecki (*anda T´urk´ mamlak´atında; Turk´tay borç êtip tir; k´i nad zak´az Turk´k´a k´êtíp; k´arvan ilgari k´êtk´ay Turk´k´a; Turk´nung bir tulk´u dêliyasiy; Turk´ popruyu çatirga*)

U

Urüm 115r° Grek, Bizantyńczyk (*pan Mik'laš da Dimitr Urüm ašira fortél ét'ip*)

V

Vanlı 147v° pochodzący z Wanu lub okolic (*Vartèrès uçun vanlı uçmaçlı dżanli Nurbègning k'iyovu uçun*)

Vařak(a) 103v° Warak, miejscowość nad jeziorem Wan, sanktuarium św. Krzyża

Vařšov 100v°, 117v° Warszawa (*pan Vask'o Vařšovdan k'èlginča; çoyulup èdi Vařšovda sèymda*)

Vivodina 121v° Wojewodzina, kraina, okrąg w międzyrzeczu Dunaju, Sawy i Cisy, rejon w późniejszej Jugosławii; mieszkanię tej krainy (*k'ristanliçlarda da vivodinalarda*)

Viyjanay 29v° (*pani Nazu artından Viyjanay uçmaçlı dżanli pan Bohdangay bulay toxtaldı bu zhoda*)

Vlosk'iy 77v° wołoski, mołdawski; włoski? (*lok'ot burnatniy çek'man vlosk'iy*)

Volodimèr 144v° Włodzimierz nad Ługą, dopływem Bugu, albo Włodzimierz nad Kłazmą, dopływem Oki (*k'elir juvuç Volodimèr jarmark'ından k'èlip bèrgaylar*)

Z

Zamoscĩa 60v°, 100v°, 128r°, 131r°, 147v°, 162r°, 175r° Zamość (*k'i k'èlgay Zamoscĩaga turma; Zamoscĩa juçovuna; k'i uçmaçlı dżanli Murad Zamoscĩali bèrip èdi priyviliyların Zamoscĩaning k'u sçovanju pan Bohdanga*)

**Wyrazy polskie w piśmie ormiańskim występujące zwartym
tekstem w zapisie z 22.01.1606 r. (s. 164v^o–165r^o)**

Transkrypcja uproszczona, zbliżona do współczesnej.
Rzeczowniki w mianowniku, czasowniki w bezokoliczniku

<i>aby (abyście)</i>	<i>ksendz</i>
<i>baczenie</i>	<i>który (kturyj)</i>
<i>Bogdanowicz, Bohdanowicz</i>	<i>mieć (ma, miej)</i>
<i>brat</i>	<i>miesce</i>
<i>być (bendże)</i>	<i>milować (milowat)</i>
<i>cały</i>	<i>na (na urond)</i>
<i>chcieć (chce)</i>	<i>niedzela</i>
<i>cwintar (ukr. cmentarz)</i>	<i>niedopuszczać (niedopuszczat)</i>
<i>czas</i>	<i>nieprystojny</i>
<i>deprekacja</i>	<i>nieucciwy</i>
<i>do</i>	<i>od</i>
<i>dwa (za dwie niedzele)</i>	<i>odpuscit</i>
<i>dziać się</i>	<i>oprucz</i>
<i>f (f pokoryj; f koscele)</i>	<i>Ormianin, Ormienin</i>
<i>fszystki</i>	<i>ormianski</i>
<i>gdyż</i>	<i>osoba</i>
<i>gniew</i>	<i>otprawowat</i>
<i>i</i>	<i>pan (panuw)</i>
<i>iż (iżem)</i>	<i>Pan Bóg (Pan Bug)</i>
<i>ja</i>	<i>pewny</i>
<i>jako</i>	<i>po</i>
<i>Jakub</i>	<i>podawac się</i>
<i>już</i>	<i>pokora</i>
<i>kedy (kedyj)</i>	<i>pokuta</i>
<i>kędy</i>	<i>ponosic</i>
<i>koscel</i>	<i>porwac się</i>

<i>pospulstwo</i>	<i>taki, takowy</i>
<i>powinen</i>	<i>ten, to (tego, tych)</i>
<i>prawo</i>	<i>t[e]ż</i>
<i>preciw</i>	<i>Tobiasz, Topiasz</i>
<i>pred (ukr.)</i>	<i>ucciwost</i>
<i>preprosic</i>	<i>uczynić, uczinit</i>
<i>preproszenie (ukr.)</i>	<i>umarat (ukr.)</i>
<i>preto</i>	<i>uręd (ukr.)</i>
<i>proszit, prosit (prosen)</i>	<i>urząd</i>
<i>prystawac (prystoji)</i>	<i>w, we</i>
<i>prywatny</i>	<i>waszmosc</i>
<i>sąd (sondyj)</i>	<i>wielce</i>
<i>siej (się)</i>	<i>więcej</i>
<i>słowo (słowa)</i>	<i>wszyscy</i>
<i>sobie</i>	<i>wystąpic, wystąpit</i>
<i>sprawa</i>	<i>z, ze</i>
<i>sprawit</i>	<i>za</i>
<i>sroda</i>	<i>zaczim</i>
<i>starszy</i>	<i>zamojski</i>
<i>święta Jagniszka</i>	<i>zgreszit (ukr.)</i>
<i>święty (fszistkich swientych)</i>	<i>zły (zlego)</i>
<i>swój</i>	<i>zostawowat</i>
<i>szanowat</i>	<i>żał</i>
<i>tak</i>	<i>żem</i>

Wykaz najczęstszych skrótów wyrazowych

$\overline{anun\ ay}$ = *anun Asduadzôy* w imię Boga

A° = *Anno* w roku

\overline{br} = *baron* pan

D = *die* dnia

\overline{dr} = *dér* (w odniesieniu do duchownych) wielbność

$\overline{f}, \overline{fi}, \overline{flu}, \overline{floru}, \overline{flori}, \overline{fliu}, \overline{fluri}, \overline{frolu}$ = *florèn* floren, czerwony

$\overline{fli-luk}^c$ = *floruluk*^c moneta o wartości ... florenów; wartość ... florenów

\overline{gs} = *gès* połowa, pół

$\overline{hrš}$ = *hroš* grosz

\overline{pn} = *pan* pan

$\overline{sbg}, \overline{sb}$ = *sbidag* srebro, pieniądze

\overline{sp} = *surp* święty

tlr = *talèr* talar

$\overline{t^v}, \overline{t^c}$ = *t^vvagan, t^vvaganning* data, roku..., miesiąca..., dnia...

FUNDACJA KULTURY I DZIEDZICTWA ORMIAN POLSKICH

POMNIKI DZIEJOWE ORMIAN POLSKICH

1

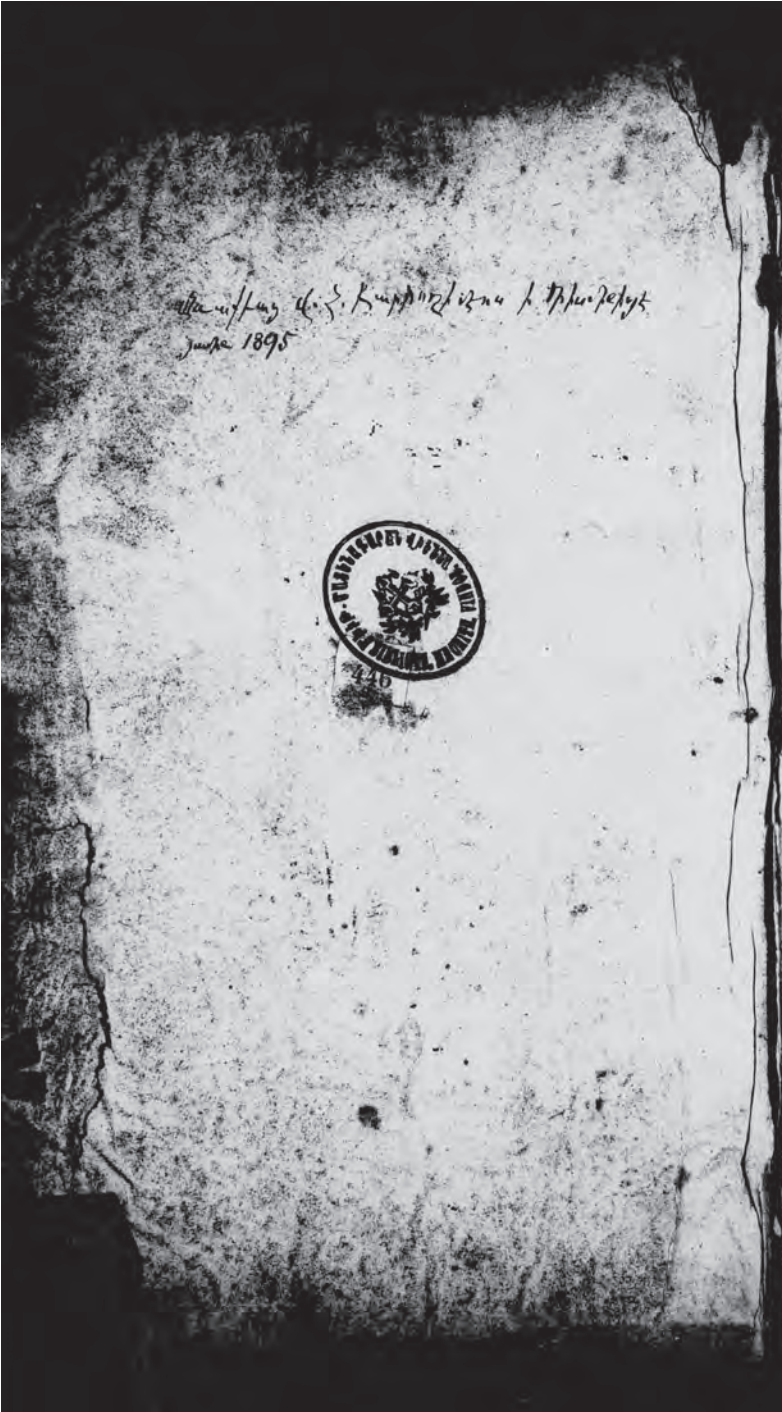
**ZAPISY
SĄDU DUCHOWNEGO
ORMIAN
MIASTA LWOWA
za lata 1564–1608
w języku
ormiańsko-kipczackim
w opracowaniu
Edwarda Tryjarskiego**

**FAKSYMILE
rękopisu n° 446
ze zbiorów
oo. Mechitarystów
w Wiedniu**

KRAKÓW 2017

Wyklejka

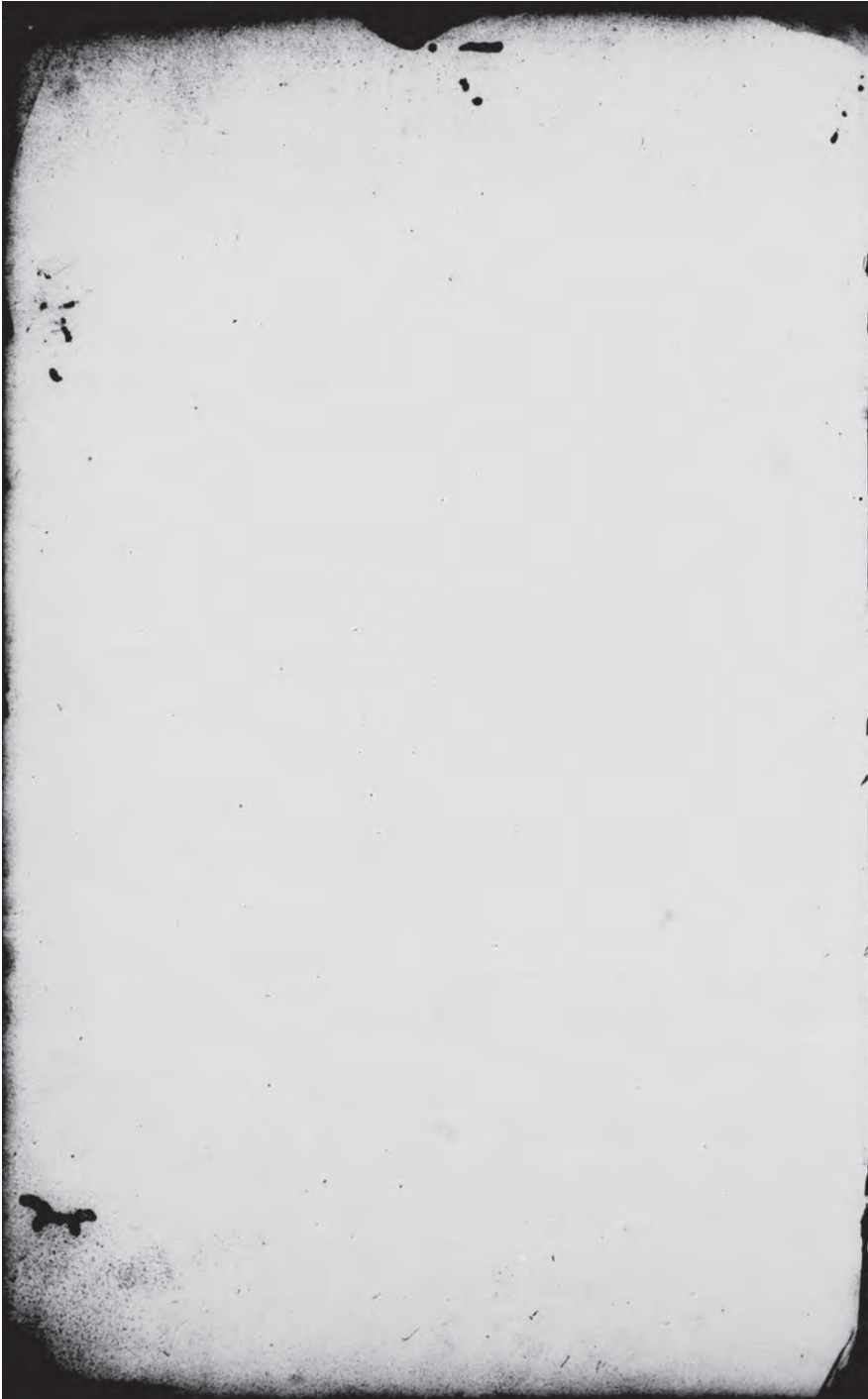
1794
Która jest...
zobaczmy...

Akta różnych dyktand między Konsulami

i sekretarzami konsulatu...

W dniu 1794...

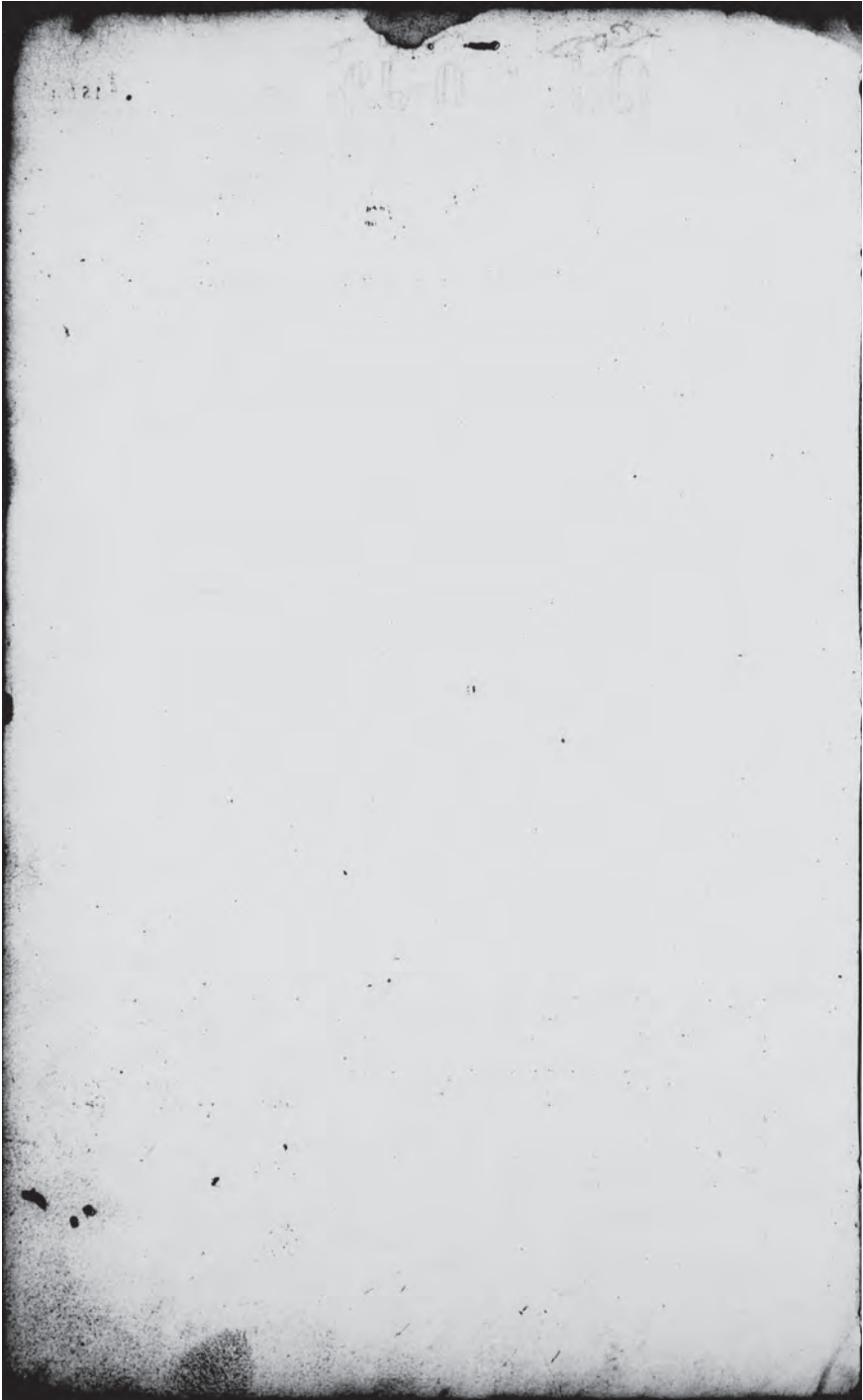

ՔԵԼ ԻՆՏԵՐ

1564.

Քննիչի պաշտոնի խառն օգնություն. Երայ պի սահմանափակ
Երայ պի երեք տարեկան ճիշտ հաշիվները. Երայ
Գեր խառնարանի պահպանում: Կոչված երեք ժողովրդի և զ
Ինչպեհայ Կոչված ժողովրդի և զհարկաւորների արձանագրութիւն
Երայ Կոչված ժողովրդի և զհարկաւորների արձանագրութիւն:

ՅԵՐԵՄԻԱՅԱՆ ԳԻՒՂԻ ԳԻՒՂԻ ԳԻՒՂԻ

1566

Մարտիրոսի. Ժ. անայ: Քիչի. որ թաւան. որ ետեւայ. օղլա.
 ւայ. որ ինչ օղլան ւար: Քանորե տայ քօտայ, որ քիչ
 երես քիչան ինչի անընայ. ւայ որ ինչ քիչ երես քիչան ինչի
 անընայ. ւայ քիչ ինչայ լար ինչի. ւայ լար լար լար լար
 բան թաւան. ի որ ի քիչի ինչի օղլ ինչի ուստանայ. ինչ
 սէ ի պար ինչի անընի. Բա. Բճ. Ծ. Քիւտա: Կան ինչի ի
 օղլի բօրք ուրիք երիտ անորե կայ տայ քօտայ կայ.
 ւայ սլար ինչ սի ինչի անայ լար լար լար օղլան բօրք
 ուրիք երիտ լար որ ի քիչի ինչի ի օղլար ինչ տայ օղլան
 լար լար լար լար: ւայ անընի քիչիք սաւան ինչ
 ինչիք եօղլար Եղլար: որ լիք պայ քօտան կայ.
 Գլարայ հալի պիտ լար. Ըճ. Ը. Քիւ:

ւայ իսկան սպ ինչ. երիտ: Գ. անայ: Կիւտի անայ
 սլար ինչի սլար սլար սլար: Գճ. Ծ. Քիւ. Բ. Գճ:
 Երեսայ անընի ելընայ. սլար սլար սլար: Գճ. Ծ. Քիւ. Բ. Գճ:
 Երեսայ անընի ելընայ. սլար սլար սլար: Գճ. Ծ. Քիւ. Բ. Գճ:
 ինչի կայ քիչար լար սաւան. Բա. Բճ. Ծ. Քիւ: հար Քիւ սա
 լար ինչի քօտա:

ւայ լար տայ պիտ լար. անորե տայ քօտայ. օղլար ինչի
 իսկան. Ծ. Քիւ: որ ի քիչի ինչի ի օղլար ինչ. տայ օղլան
 լար լար: ինչ սէ ի քիչի լար լար երիտ. քիչի տայ
 ինչ անընայ:

Ինչ քիչի անայ քիչի որ ի քիչի բան ինչի օղլար
 տայ անընի որ ինչ օղլար տայ. Կիւտի երիտ
 որ երես քիչի լար լար տայ քիչի տայ. Կիւտի ինչի անընայ
 որ ի քիչի ինչի օղլար ինչի անայ քօտայ քօտայ քօտայ
 անընի տայ տայ քօտայ տայ. Կիւտի ինչի անընայ
 Գճ. Ծ. Քիւ. Բ. Գճ.

156!

ԹՎ ՌՈՒՄԻ:

Մերս հրէկ. Դ. Ինչ:

Քիտ պր Ռուման քերթայայ լի հրէկ արհրնայ. ԿՅՈՒ
 Դ քօսուայ Իլեայ օղլո. ԿՅՈՒ պր Ռուման վէլնայ
 Կրքի քի անկար անտրի տան ւայ քօսուայ տան.
 Իլեայ օղլան լար ընտն. ւօսիք պօլտու. պր ելլ հրէկ
 բախայ սլ. պր տուր. ԿՅԾԿ. ՔԻ. Դ. ԿՅՈՒ: Խայսըն
 քի պօր լու տուր լար պր Ռուման կայ. բախ Խօճիկի
 հիւկ օղլո ւաջան. զաբխ քայ քօրայ:

ՔՅԼ :- ՌՊԺԵ :-

Ա՛ is 66.

Մարտնչնի շինայ :

Քէտի գաբրուս. տր հիկօլ օլը. սայ խարտալը փառս.
տր դրի գոր. սայ տր իվաչա երեփոխան լարնչնի ալընայ.
տայ գեր իայ ալ լարնչնի: Երայ վըլնայ գեր դի փառս. չի
քէնտիքնի Բայ ըն. իայ սը չի պարտե տր Վալայս ընչնի օլ
ոսուսուսնայ. անը պայլը լարը. խարտալընայ. քաբր
ոսուսայ. հայ վըլնչն չարը: Երայ օլանը Գորդուսը
սախ լամակայ օլար Գորդուսնայ տրայ. Երայ սայլընչի
տի անկար քաբրուս. Գ. հայ ժվնայ. պաշխը:

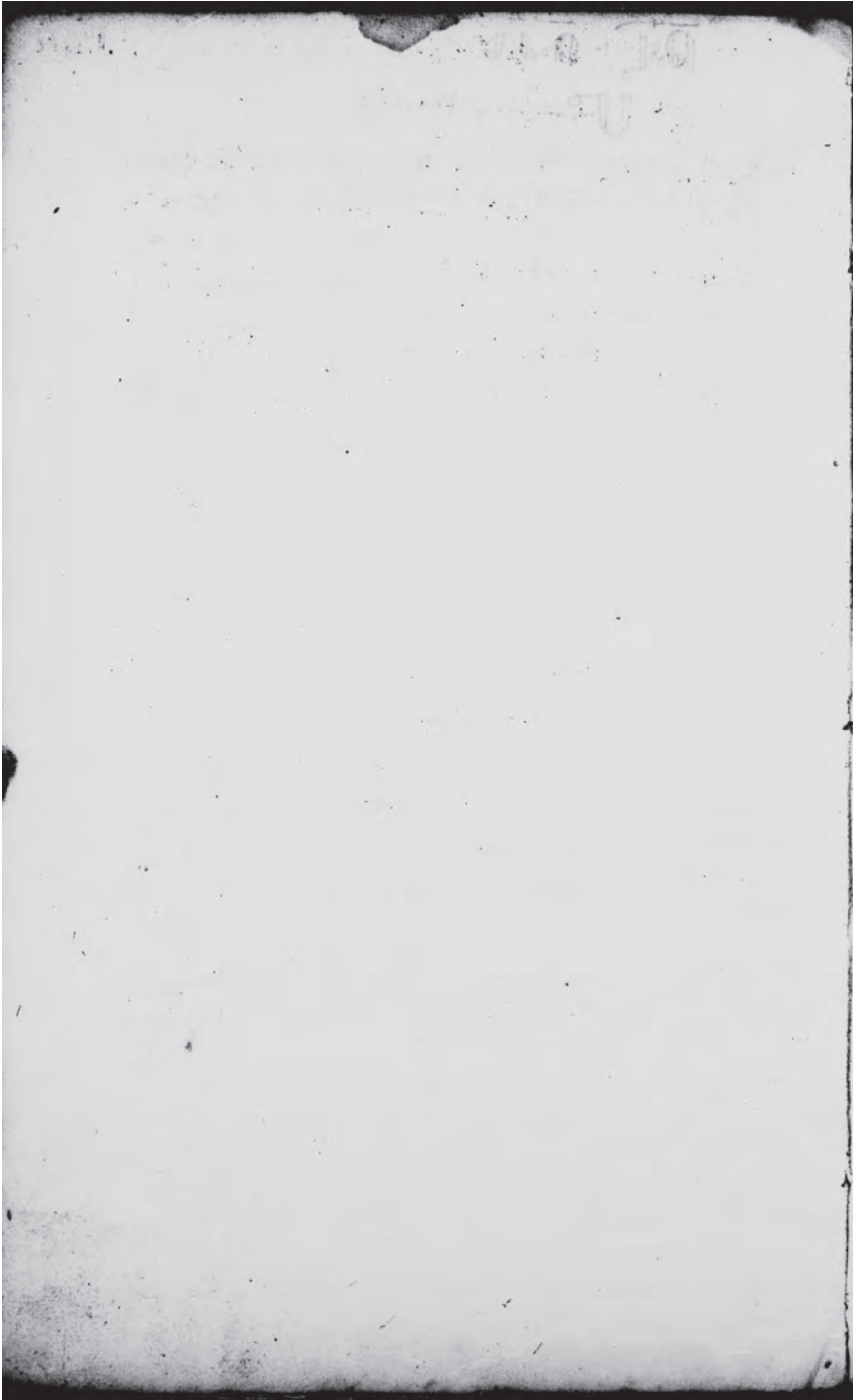
ՔՅԼ :- ՌՊԺԵ :-

Ա՛ is 66.

Մարտնչնի շինայ :

Քէտի տր խաչա սրակաման: տր դրի գոր երեփոխան ընչի
սայ տր իվաչա երեփոխան ընչի ալընայ: Երայ գեր իայ
այ լարնչնի: ուղմտի և ճանը օհաս երեփոխան ընչի. հօի
արի պլայ: Երայ վըլնայ գեր դի տր խաչակայ սրակամանիայ.
գեր իայ ալընչնայ: չի պօլըր տօտիդ անընկտիտ. ճժ. փը
խայս ընչի անկար ուղմտի և ճանը և հասը սասղըմքտ պլայ չի
արը գեր: Երայ տր սրակաման սայ վըլնայ գեր դի չի նեան
ընկան սայ խաչ. սայ նե մտտի խաչ մտտը: Ետտ սայ տր
ի պիքի պարջայ տան վըլնը գեր դի:

Folio 4v°

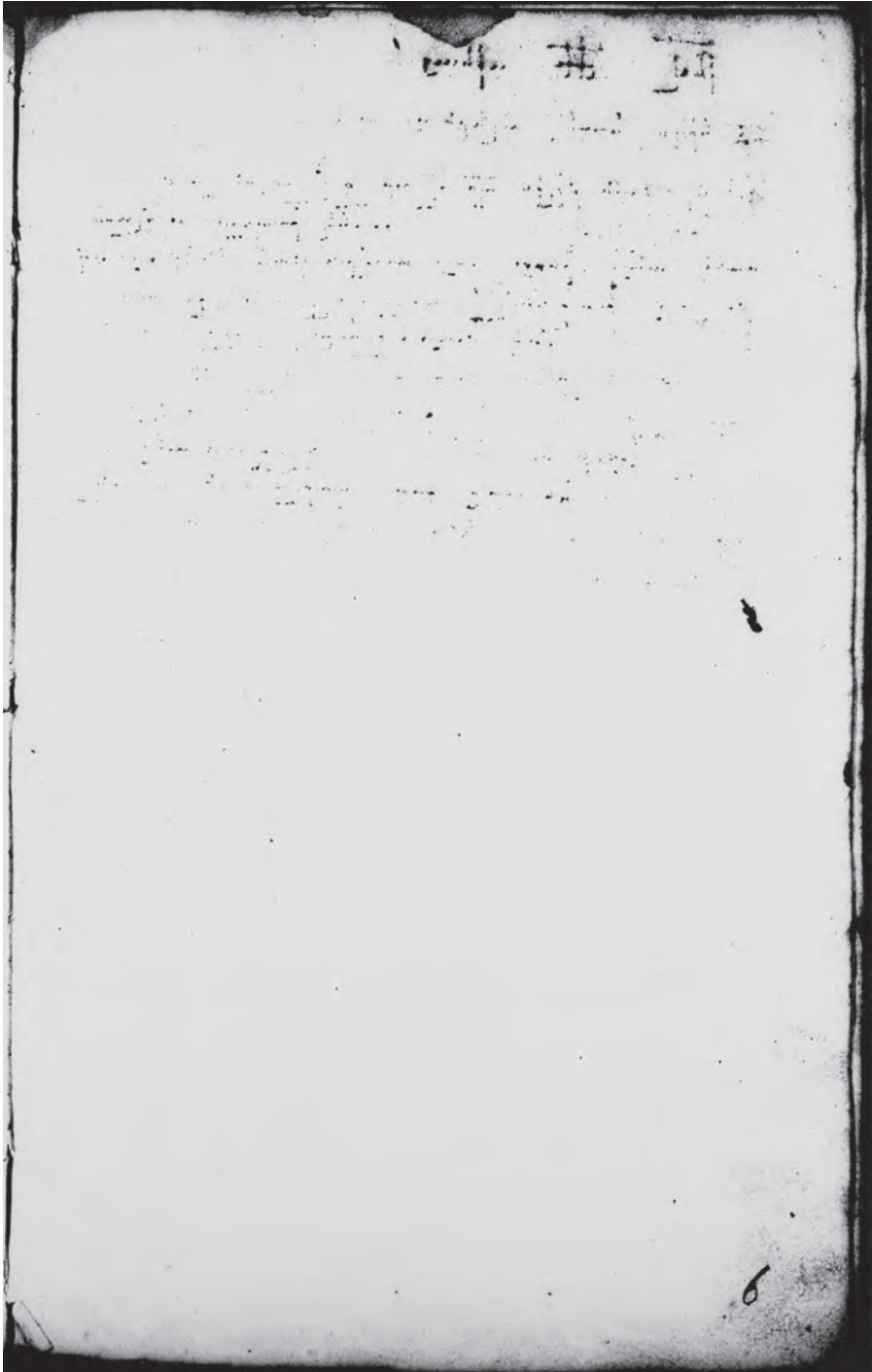

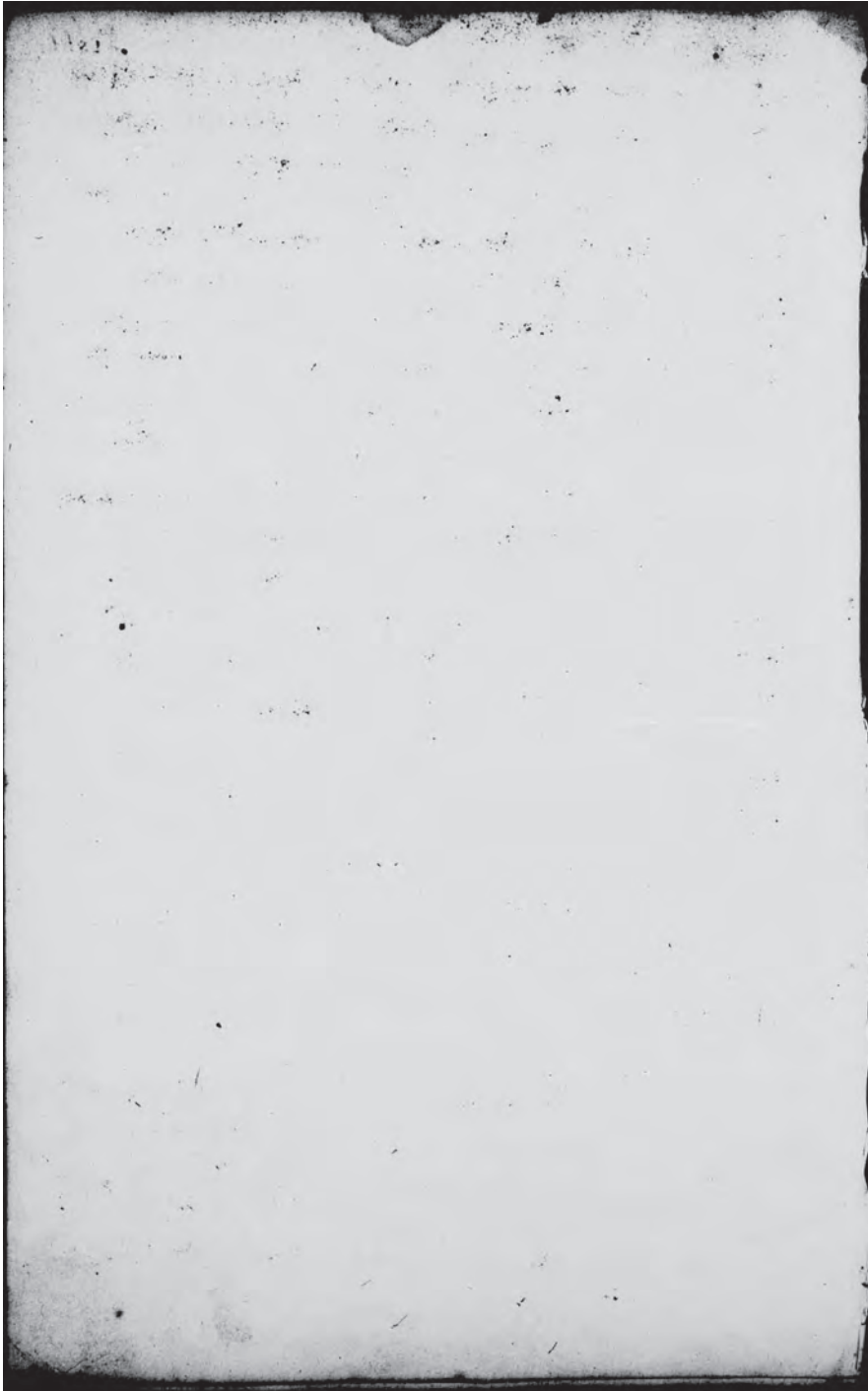
Փետր շարժնի. Ի. Խոյ:

Պարտք թորայննի անընայ օպլիցնի: Կր ի վայ առ
 Երեւոտան: բան իւր առ օղլու. սա՛ն բան յակոբ
 Քարոս օղլու. սա՛ն Կր յի քալայ Կր անտրել օղլու. նիչ
 ի ք էջնուայ լար Կր Քու ճան նընի օրդասընայ. Կր Կր
 օղլու. սա՛ն բանի հանուտնա՛ն նընի. ուզ ճախ լը ճան լը յակոբ
 նուենի խարոտն աւնուենի. Կր Կր օղլու. բան Քու ճանը
 նի խարուայ լը նընի. խալիան խարոտնու պլայ օղլու. սա՛ն
 սան անկրայ ի օճայ սը նընի: ժառար Եր Կր. օղլուն լար
 պլայ քի ա հօտայ Եր քայ լար. Բ. Եան սան. Կր Եր Կր
 լար խայ սը քի Եղար օրդաս լը սը. Կր Կր Կր լը
 նար Եր Կր լար. քի պլարնը ժառար Եր Կր. Բ. Եան սա՛ն.
 ա հօտայ կայ. նիչ ի ք քի. Բ. Եան սան սուր լար օրդասընա՛ն.
 օղլու. Բայ լ ուզոն. ուզ ճախ լը ճան լը նընի յակոբ նուենի Կր Կր
 օղլու. նուենի. խարոտն աւնուենի. սայ անընի խալիան օղլուն
 լար ընընի: Կր նընի ուզոն Կր Կր լար Կր Կր Կր լար.
 սա՛ն ա հօտի Եր Կր լար. քի բան Քու ճան Կր Կր օղլու.
 Բոլի նից Կր լար Կր ճայ. բանի հանուտնա՛ն կայ. Կր Կր
 օղլու. յակոբ նուենի խարոտնուայ. սա՛ն անընի խալիան
 օղլուն լար ընայ. օղլու օղլու Բայ լ ուզոն. Կր Կր. Գ. Եր Կր սայ
 սը. խայ սը քի հան ուտնա՛ն յակոբ նուենի խարոտնուայ ուզոն.
 լը ճան լը նընի: Բան պեւնա ի Կր լար օղլու. օր Եր ուտնուայ
 լրայ քի նուտնընի. Կր թորայննի Կր անընայ: Կր նար Եր
 Կր քի անկար անընի Բայ լ ուզոն. Կր լար լար օղլու. Գ. Գ. Գ.
 խայ սը քի բան Քու ճանը Կր Կր օղլուն Կր. Գ. Գ. Գ. Կր Կր

օվոր եր դի. զի պօլտուանկար գուկայ թօլօվ. անընկ
 բայ ընդուն. խօթայ սըն տան խական օվոր-ստուանայ,
 խայ սը օվքի դուր սարգուր. Կ օտուայնընկ. օվոր են
 ընայ. տայ պիրսի ենն տան. պր յակոբնունի թօրոսօլլա
 նունի. ուլիցայ սընայ եր մէի լարնընկ. թայսը զի հան
 ուխնա՝ օղլան լարը պլայ. քան թու՝ մանկայ պրիպուրօլ
 ղունայ. տան անընկ օղլան լար ընայ. Նա՝ վէզնը
 չաւը. վօլնի եր նիր լար. տան վէրէն ադսե պօլնի
 լար. զի նա՝ բօդ ըմ նե. պիր խա՛վ զայ այնի Կրոստ
 նօսր պօլմանայ. դէք պո-դուրը. նե՛զէն օրդայ
 լար ընայ ուհօտայ պօլտու: Թ

Եւնայ պիտի լար պիտի խալի սեփեալ գիւղի նաստանայ: Եւնայ
պիտի լար. ւ. խալի բան զատի ք հոկարի ուսումնայ շաշան
հընի, բան մ ք լաշ իւղ: Եւնայ պիտի լար պիտի խալ. զատի ք
լապիւ շայ ուստանայ:

Կան պիտի գիտի իւրայ լի. սեփ շօքսէն բօղոցաբօսի իւր +
Բ. խալի: պաշիւ: Կան պիտի լար! գիտի իւրայ լի պապար լար
կայ. ւ. խալ. խաշան բօղոցայն կայ գիտի բօտի լար:

Եւնայ պիտի լար հոտի հոտի իւրայ շղա ուստանայ. ւ. խալ.
Պիտի լար գաբար փիւթօղա ուստանայ. ւ. խալ:

Եւնայ - հալի կի քառ. կի Եւնայ իւրայ
ի պապար լար իւրայ լար
լապիւ ալի կի լար - - - Եւնայ

9

Ms. 67.

Քաղ. Ռոմ. Մարտի. Բ. Բ. Բ. Բ.

Քաղ. Ռոմ. Մարտի. Բ. Բ. Բ. Բ.
 Գրեալ է քան ստեփան. Արեալ օղլու. զի. երես
 փոխան լարն ընի. Եւն զարջա՛ յէրեյայ լի ընի
 անընա՛. Ընտի. օղլու պիւն. պիւրիա՛. Եւն անա՛
 դոտոտ. Ընտի. քան ստեփան ընի օղլու. վընար
 էտրի. յի անիար տուրտ պօլտու. անընի վրան ըլ.
 սոյ սը. ասեալն ան. խայսի յի պարեւի անընի.
 ասեալն խաբընա՛: Եւնա՛ Անտա՛ Բուրոտ.
 քան ստեփան. օղլան լարն պիւն պիւրիա՛. Եւն յայտրի
 յէնտի ընի. պարջա՛ ի ընի. խայսի յի օղլան լարն տա՛
 ի ընտրի. յի անընի. աս. մեւն սը. աս. սոյ սը թէնի ի
 պիւրիայ. Եւն Ընտի տա՛. զուրոտըն յայտրի.
 յի վէն տա՛ պիւրիայն. յի վէն ի մախմա ընի. Եւն մա՛
 սալն տա՛ սը թէնի ի պիւրիայ: զուրոտն սոնի րա՛.
 զուրոտն տա՛ խապոն լոյտու. զապի. յի զարպի ի
 ի ընտըն. զալն տա՛ն. Արդի թէն պիւրիա լարնա՛.
 Բուրոտն յի մա՛ն. Եւն զուրոտն տա՛ Ընտի.
 խապոն լոյտու. յի ասեալն ընի օղլու ն տա՛ն.
 զուրոտն. Բէք. ի տու. Ընտի. յի պայտրանիա՛
 տի ի ըն. Բուրի ի ընտրի. ասեալն ընի. օղլնա՛: ~

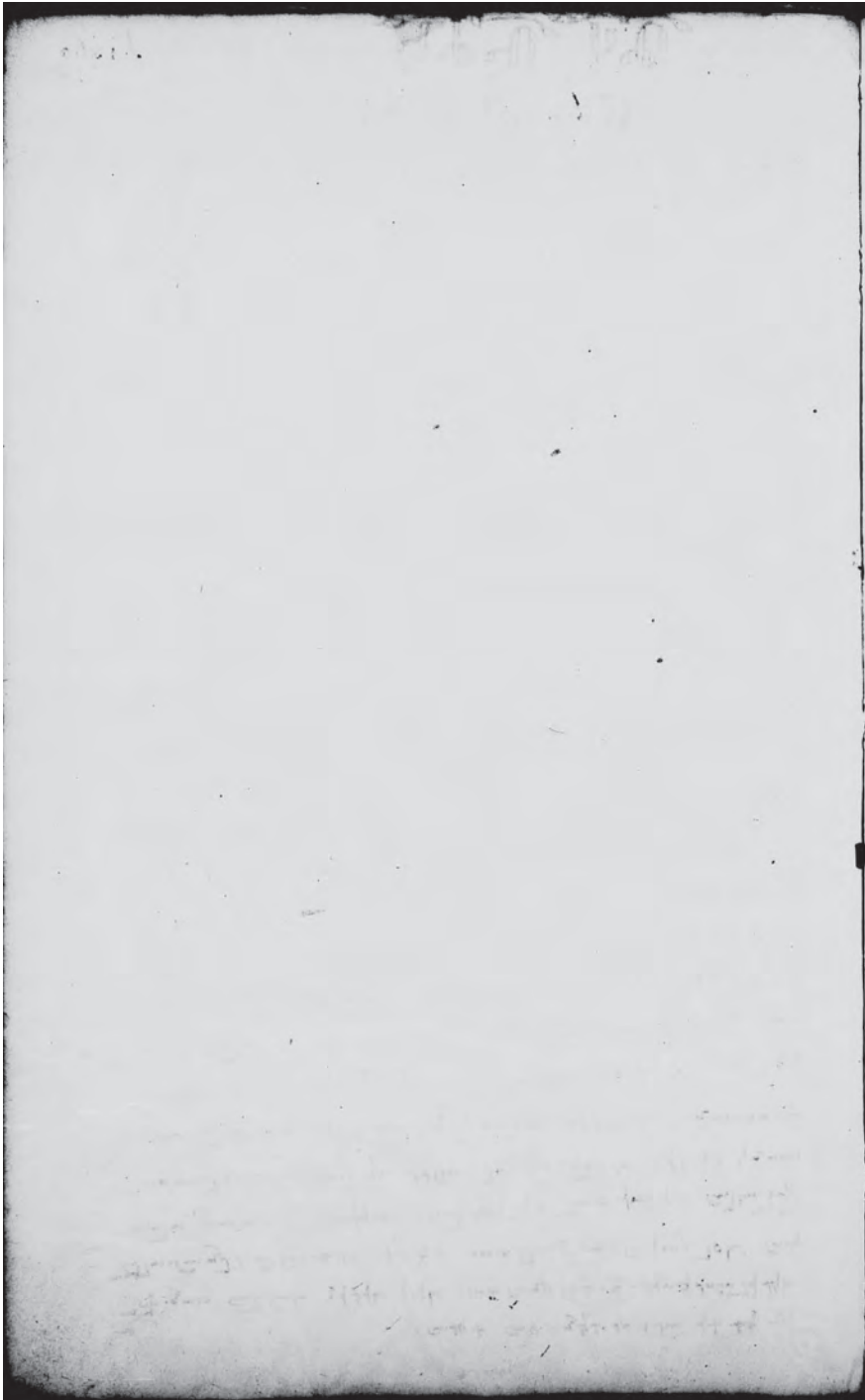
ՊԵՆՏԵ

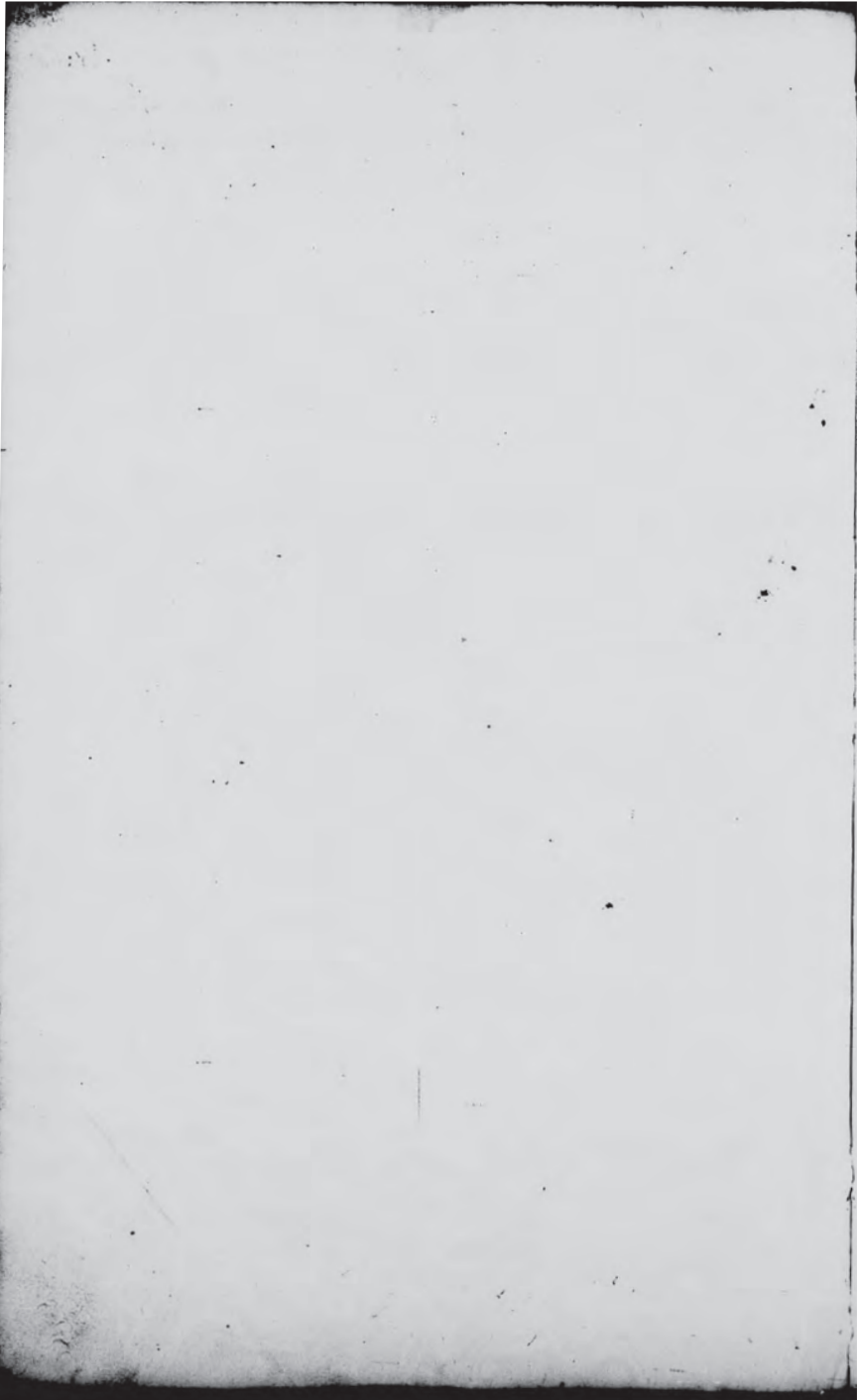
1156

Մարտ Զընի. Ը. Ինայ:

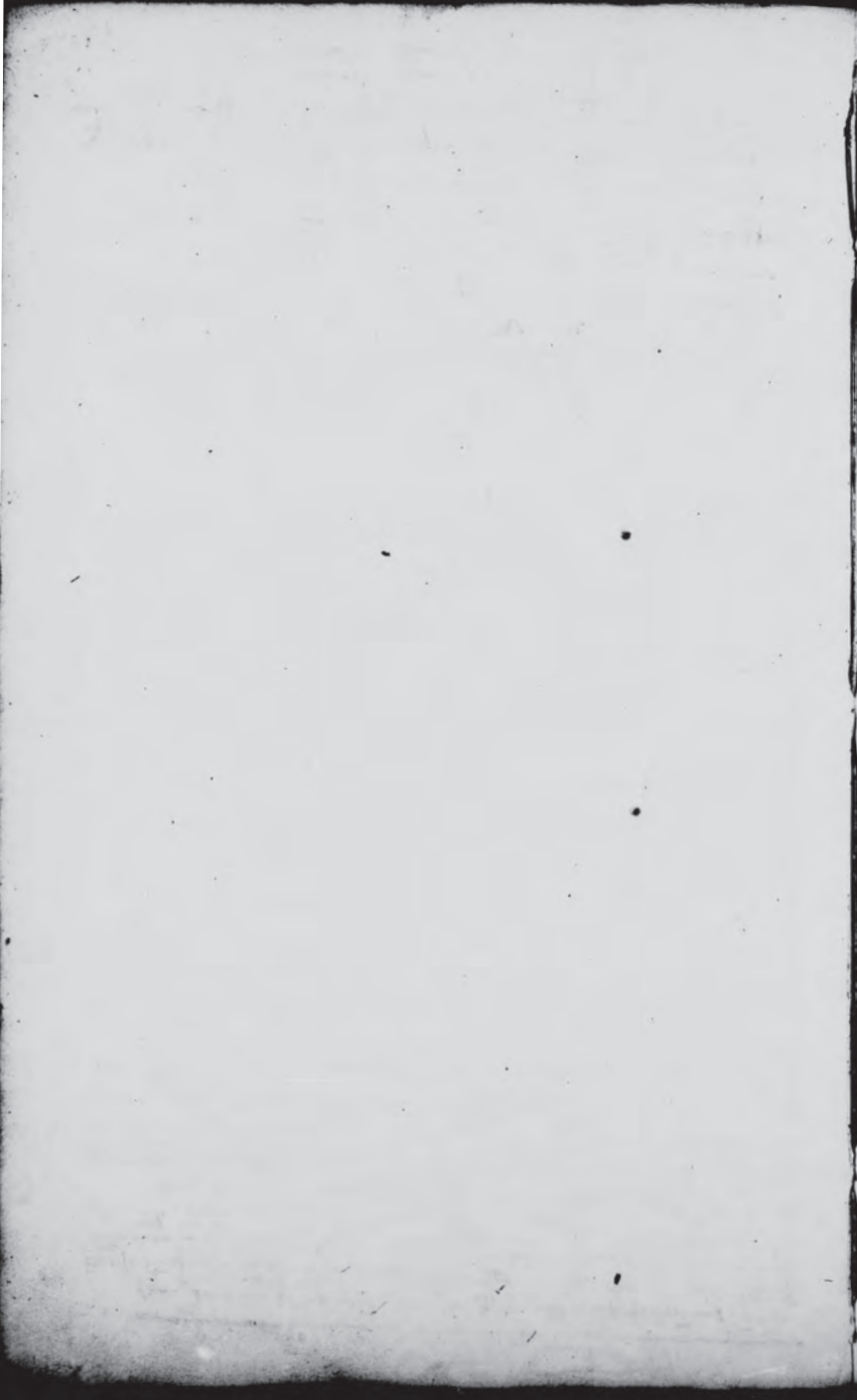
Պէտի ստեփան քասուայ օղբ. Եւն յակոբ Ռօրոս օղբ.
 Լննուշաք պլայ յէնտ հենի խարտաշք պլայ. ստեփան
 Զընի խառնանու պլայ: Կր վնա քո նաւնի սվաքեր էչընի
 Եւն Կր զրէզօր էրէյ փոխն Զընի. սն Կր ի վնա քո էրէյ փոխ
 սն Զընի. սն ք էրէյ նայ լի Զընի պլայնայ. Չ զօլտրս
 պօլաբ . Բ. սրօնայ. Եւն իօլտոս լար սվաք էրէյ քան.
 սն ք էրէյ նայ լի քան. քտ ալք էրէյ լար սվարն. այդք
 յէնտ լարի Զընի քօքրոսր լար բրէչինայ արն. սվաք էրէյ սն
 ք էրէյ նայ լի սօրոս լար սն ք լայ ստ լար պիլ Նախայ քտ
 ճէ ստ բրէչինայ ար. խաղան քտ ալի. դ լար բրէչինայ արն
 սն լար սվաք էրէյ սն ք էրէյ նայ լի. սվարն Զընի. կարս
 իսն. Կր դ լար սվար կայ քտ պո բրէչինայ սայոբ բլ
 նաւն եօլ տոստոս ալք լար լար սնայ. Եկար օղ կայ բրէչ
 Ինայ պար էրէյ սն արէյ արէյ լար. նս ստեփան սոսլ
 սայ օղ կայ բրէչինայ լար սրասնայ. այդք պոբ
 իչինայ նը. քտ սն Զընի խառնանու. սպր օղան պար
 յէնտ հենի օրնանայ. սն քան լի լար սն ք էրէյ
 ստ. քտ օլայ սր. սվաք էրէյ սն ք էրէյ նայ լի.
 սն Զընի կոս սրանայ սն սպ էրէյ պերէ. եպի ստ լար
 Բ. սն սրէ քան խարտաշք լարն. ստեփան Զընի օղանայ.
 սն էրէյ դ լար սն Զընի դիպինայ քտ օլայ սր
 ճէչտ ստեփան այդք լար. քէնտ հենի խառնանու
 սոստոսնայ. իշտ դ էրէյ սվաք էրէյ սն ք էրէյ նայ լի. պո
 նաւն քտ պո բրէչինայ նը. ալք ստ լար սվարն. պո
 վէչ պլայ քտ ստ բայ ք էրէյ նայ. ստեփան խառնան. սլմ
 կայ պօլ Նախայ: Եւն սր սն ճէ քտ օրդ սվարնայ. սլք
 պիլ իշտ պերտ. Բ. սրօնայ սն. պերտ պերտ պարնայ սն. վօլ
 էն էրէյ լար. քրօքն քայ քօրայ:

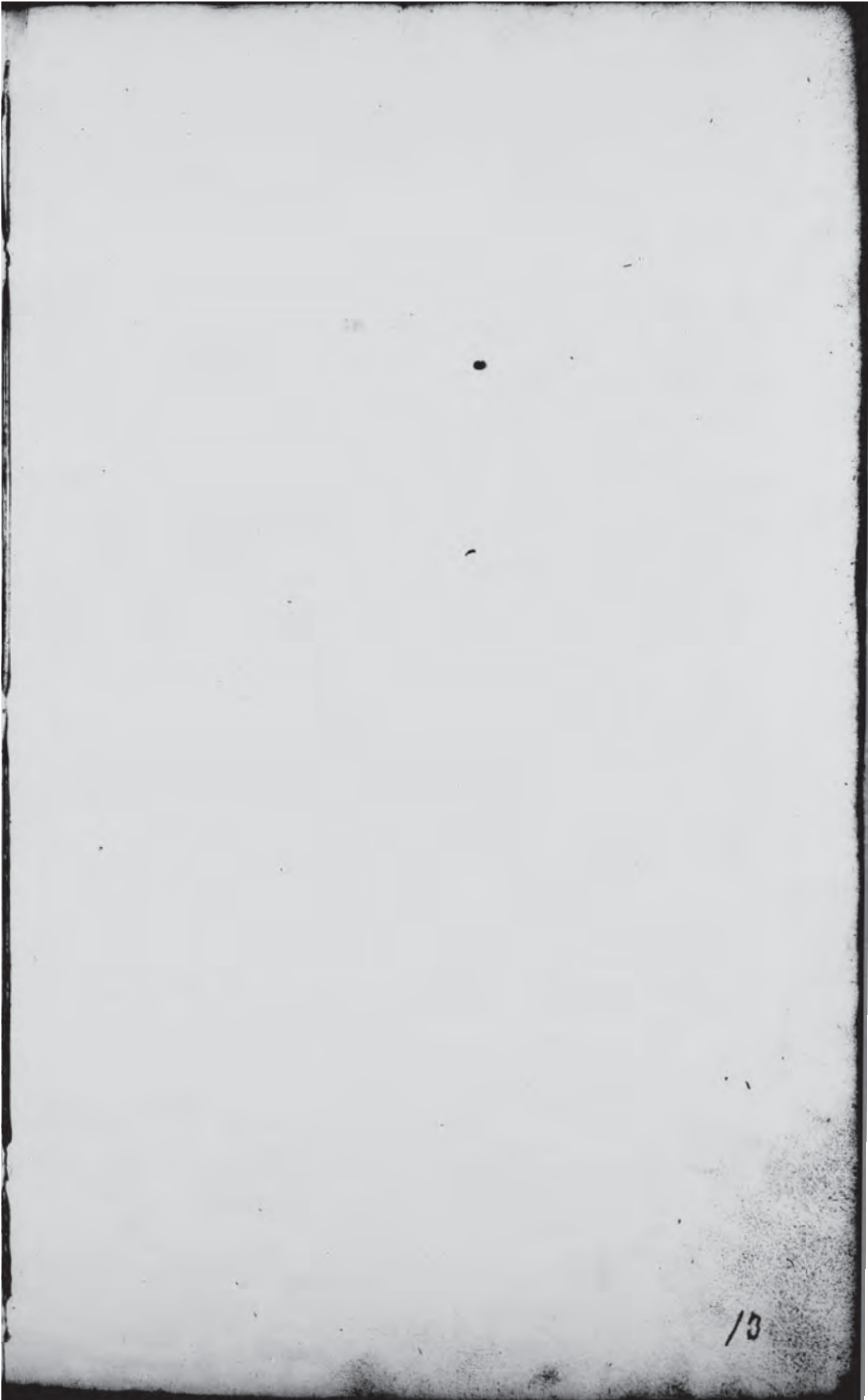
Պ

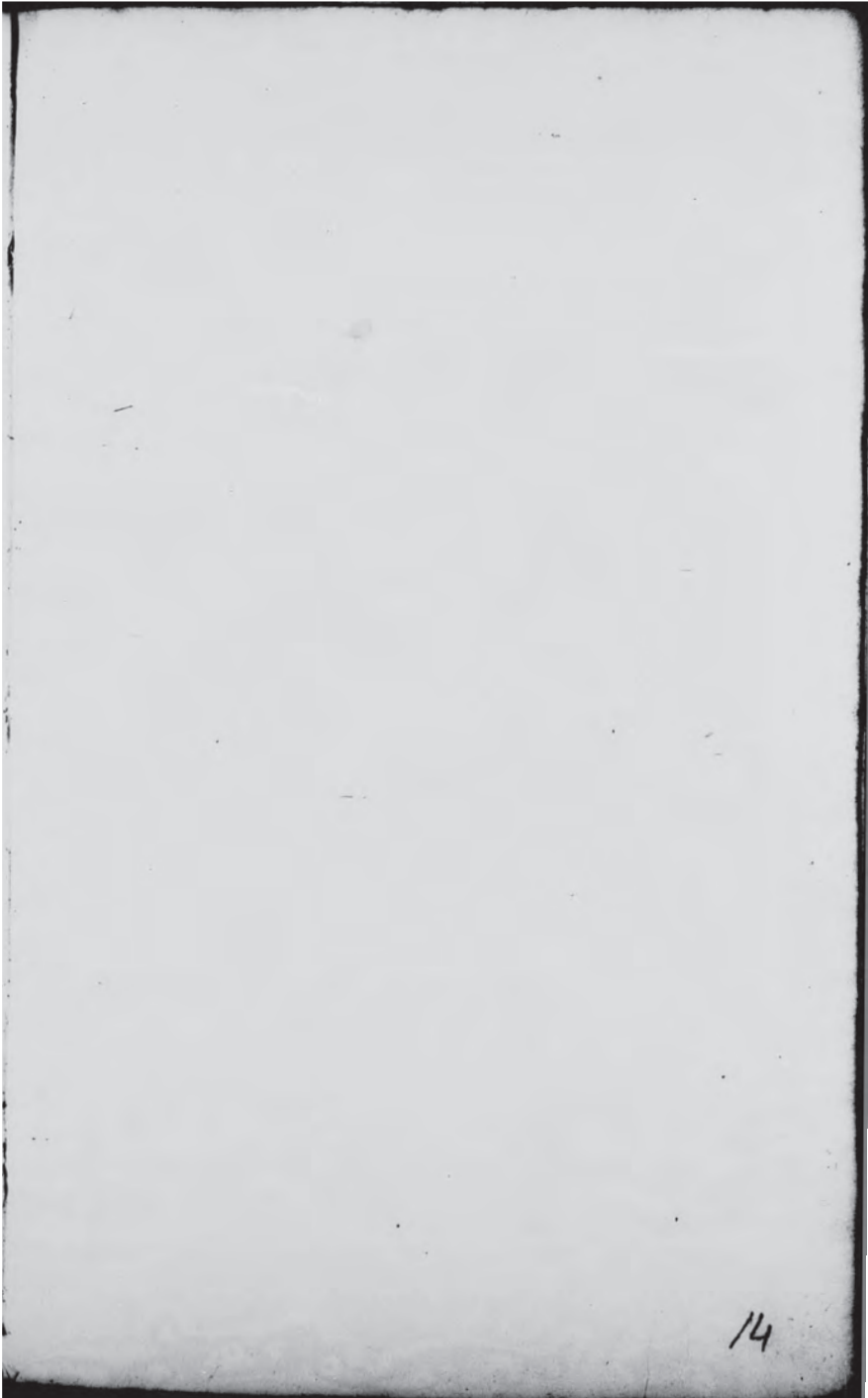

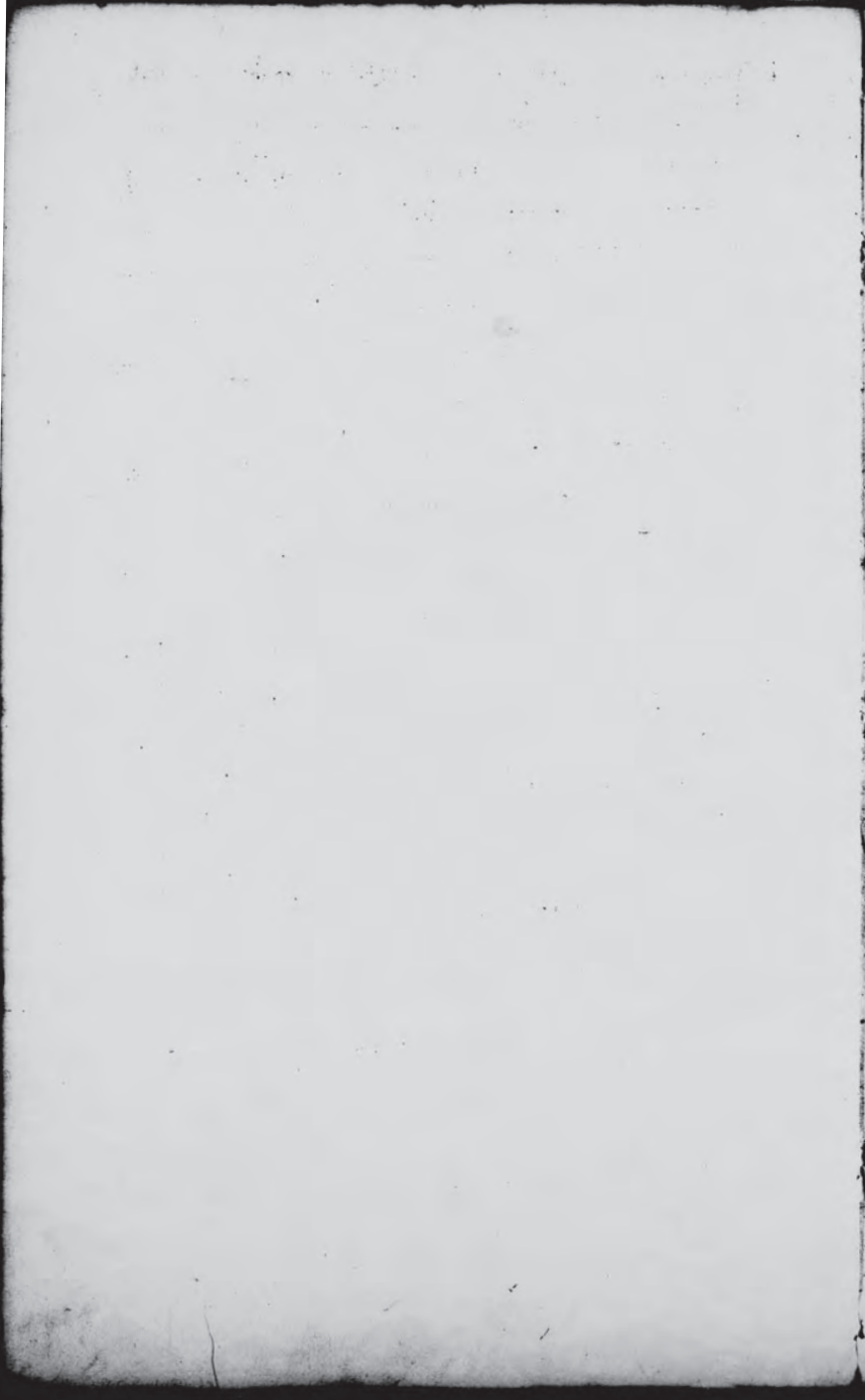
ԹՎ. հայոց. առեալ: Ընթացի: Ժու:
 Չ ինքն բաներսցա՝ բան աւերտ օղբոս. ին-ճանչայն
 բանչարտիզողն - ոչն պիտիայ. Եւն բան ստեփան
 բանչարտ օղբ - զարան երես փոխանչարննի ուն
 չեկիցայ ինքննի այ կընն. Եւն զընամե եկեւտ
 բան ստեփան. չի անքննի չիպիտ օրեք քաւարջօ.
 չի զաւրօք ինքննի: ուն ինքննի ճանչ բան նիպարչիքն
 սրակամանքննի. Եւն բանչարտիկննի. ուն չեկեւտ
 ճիկնն աւարինն. Եւն ճանչ ճանչ ինքնն օղբ
 իմաչկօսուն ստեփան. իւրստիչարնն չի կիտ բնի
 օրեք քաւ չի կեւտիքնն իւրստեւնննն ուն օղբնչար
 ճիկնն աւարինն. Եւն անքննի չիպիտ արջանն օստամե
 կիտ բնիչար՝ բան նիպար՝ բան ստեփան ոչն.
 ուն ճանչ ճանչ բանչարտիկննն ի օղբնն. իւրստ
 պօրտ - բանչարտիկննն օղբնննննն ստեփան.
 բանիւրջօ քի օղբ - ուն իւրստնն օղբ - անքննի
 չիպիտ արջանուն. պիտիչար հրեպ. բան ստեփ
 աննն չիքիտ օրեք քաւնն. չեկիտ օղբնննննն այնքնն.
 Եւն չի չի հրեպ իւրստննն պօրտ - քանկօ
 ուն ճանչ ճանչ իմաչկօ իւրստննն ուն զընամե
 կեւտ անուն. չեկեւտիքնն օրեք քաւնն - ուն
 իւրստ քանկօ օղբ - ուն. չի միւր պրստնն
 դիտիքնն բանչարտիկննն եկեւտ անչար չեկեւտ
 ճիկնն իւրստ քանկայ. նի չի պարեւտ իւրստնն.
 Եւն իւրստնն անքննի զընամե եկեւտ չի բ. իւրն
 ճիկնն ուն իւրստ. եկեւտ անքննի ի օղբնն. օլ քիչ քիւ
 չի օլ կեւտ իւրստնն զայտար պօլիայ իւրստնն,
 Եւն անքննի զընամե եկեւտ. չի պիտ օղբննննն
 ինքնննննննն իւրստ եկեւտ իւրստնն չի պիտիչար
 ինքնննննն կամ ճիւրջնն ի օղբնն զայտարնն,
 Եւն անքննի օղբննննն ճիւրջննննն իւրստ. իւրստ չի
 իւրստ բնի. ուն ճանչ ճանչ բանչարտիկննն ի օղբնն,
 ճիւրջնն. Ֆլօրտեւր՝. Եւն ճիւրջնն չի պիտ օստամե
 իւրստ. Բօթօթ օղբնն բանչարտիկննն բան ստեփաննն,
 նիքիտ օրեք քաւնն. Եւն ուն զարտ. քանկօ անուն. զընամե
 կեւտ. չի անքննի չիպիտ. ճիւրջնն. Ֆլօրտեւր ճիւրջնն
 ճիւրջնն. Ֆլօրտեւր. Ֆլօրտ: զի օղբնննննննն իւրստնն
 արջ. եւն չի ճիւրջնն օղբննննն չի կեւտիքննն իւրստ
 12

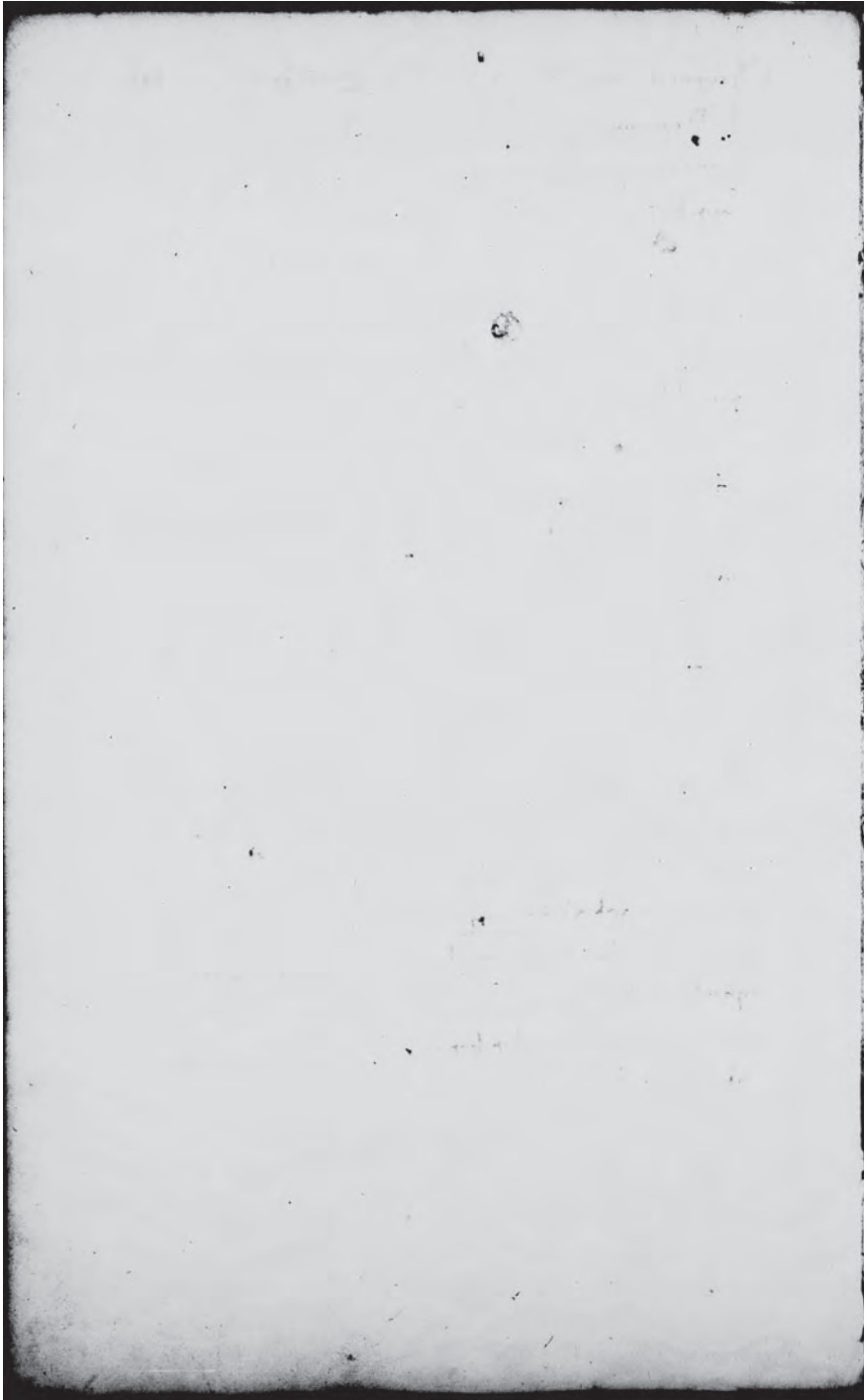

Թորոս. օպլիքնի. Դորաստալննայ. Երմենի լարնիկնի.
 Թորադրնայ. պեռնադ ուղո- խօճայ օղլա- իլով
 լա- ուօպր օ լօրնայ. պիլնադ էրի. չի օլ Բրիտաւմ
 ադ էրի Բ. զաբիսինայ. պիլն ատնինի. Խայսըն չի էր
 Ի Բ Ետ. Խարտաշ լար Ը պլայ. չի ատնինի. հրի հոր պլայ
 լայար պլայ. Եաբուս պլայ. Ժ. Ելլանն պիլի.
 Խայսը զաբիս պլայ. Վ Ե Ե չի Կ սա պօլոու-ճ. պար
 զայ Ի կի լի քիսն. Տի Տի Կնայ. սր օլ Ենայ Ը. ուու-խայ
 Ենայ Ը. Նի չի ք ուղըն շԵ Ը. զաբիս պիլն ատն
 սր: Ը Ն ընի ուղոուն. ուղըն. Նա Բ Բօ. պիլնի Եր
 մէն. չի Վ Ե Ե չի Կ սայ պօլոու-ր մէն. մէնի մէնի լի ք.
 պարզայ. սպաս օ ք լար սան. Խայսը ք օ լի ք Խար
 սայ լար լ ման. մէնի մ. սա բօր օ մ օ ք լար լ մ սան.
 մէնի մէնի. պարնընի. սնի մէնայի բօր օ մ օ ք լար
 լ մ մէն. Ի կի լի ք լար ինայ. օլ կան Խարտաշ լար լ մ
 նընի. սպաս օ ք լար սան. Վ Ե Ե քադ սայ պօլուր
 մէն. մէնի մէնի լի ք. Նադ Բօ ուղըն. Վ Ե ընամ
 ադ էրի Եր մէն. չի սբրավամնը Խայսը չի պար
 էտ. մէնի մ. Եր մէնի Բօրասընայ. Խարտաշ լար
 լ մ պլայ. հրի հոր. լարար. Եաբուս պլայ. չի Կ
 Ի Կնի չի ման կայ Եալ կայ պիլ սար լար էտ.
 պու կան կի զաբիս ինայ. Նի մէնայ լարն սր
 Խ մէն. ուայ ու Վօր Ի Կ էր սար մէն. ալայ Ժ Ե. մէ
 կի մէն կի լի ք:

15

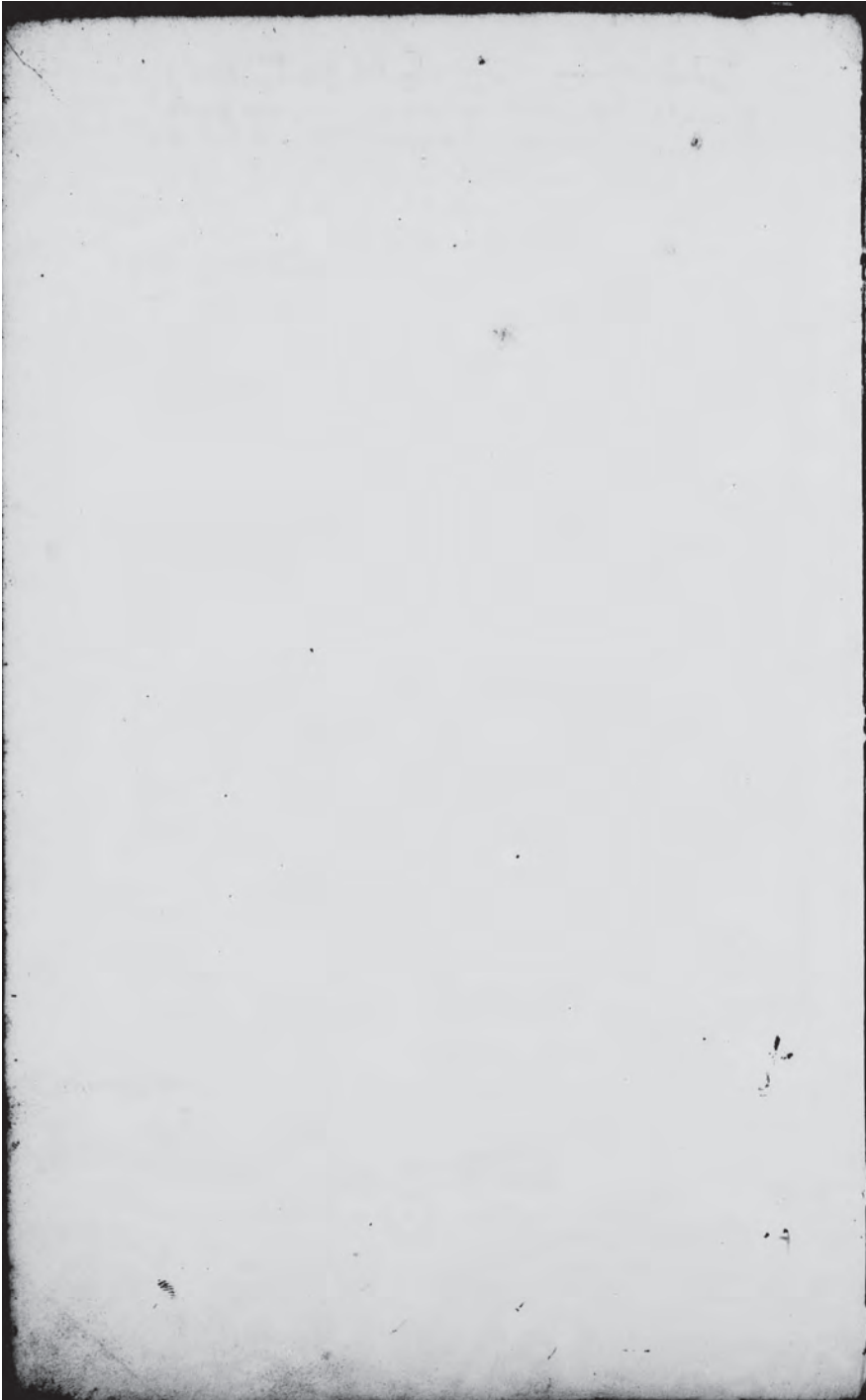
Ais69.

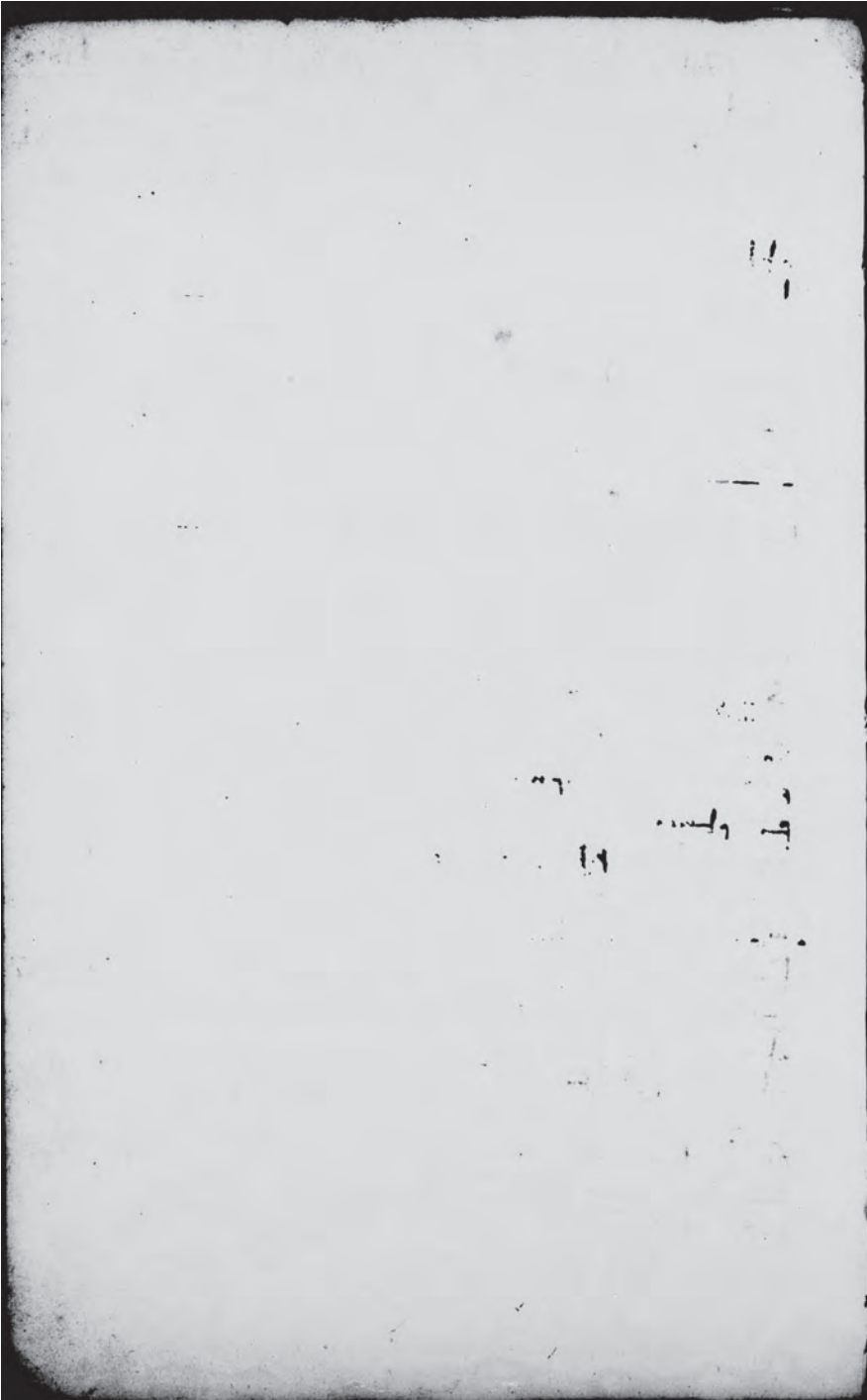
ԹՎԻՆ Հայոց . ոճԷ . Տարեան ընդ . ԲԸ . Ինն :
 Գլխի բան իստանս քրտոր օղջ . Եւս բան
 Գլխի բան անարի օղջ . Գարն երեւին
 Իստարն ընդ սն քեկտայ արն ընդ արն ընդ .
 Եւս բան իստանս վն արն եկար . քի օլ իստարն իստար
 քի երեւին օր իստանս քրտոր օղջ . քի պիտ
 արն ընդ պիտար օլ իստարն ընդ բան իստարն
 քրտարն ար անար քրտարն ընդ . Եւս քիստարն
 քիստարն .

Ais69.

ԹՎԻՆ . ոճԷ . Գարն ընդ . Բ . արն :
 Գլխի արն արն : բան անարի օղջ . Երգար
 Գլխի արն արն արն արն արն ընդ . սն քեկ
 արն արն ընդ արն ընդ . Եւս վն արն եկար
 բան իստարն . քի Երեւին անար քրտարն ար
 ար . օլ եկար արն արն ընդ . սն եկար իստարն
 արն ընդ . Եւս անար պիտար Երգար :
 Եւս արն ան Երգար քրտարն արն արն արն :
 քի օլ երտարն իստարն անար եր պիտար .
 քի քրտարն իստարն արն արն արն արն օղջ
 արն ընդ . արն արն արն . արն արն արն արն :

16

Ais70. ԹՎԷ. Հայոց. ՂԺԸ. Ապրիլեանի. Ժ. սեւեմ
 Կէտի. զի. Լազար օրը. բանստ բան. տա՛ բան Եւստոս
 Կէտի. Խառնաշարը պիւ. զի Երեսիտան Լարնի
 տա՛ Կէտի օրը. Երեսի տա՛ Երեսի. տա՛ Երեսի տա՛ Երեսի
 Կէտի Խառնաշարը Երեսի. ուստի Երեսի Երեսի Երեսի
 Խառնաշարը Երեսի Խառնաշարը Երեսի Երեսի Երեսի
 տա՛ Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի. Երեսի. Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի

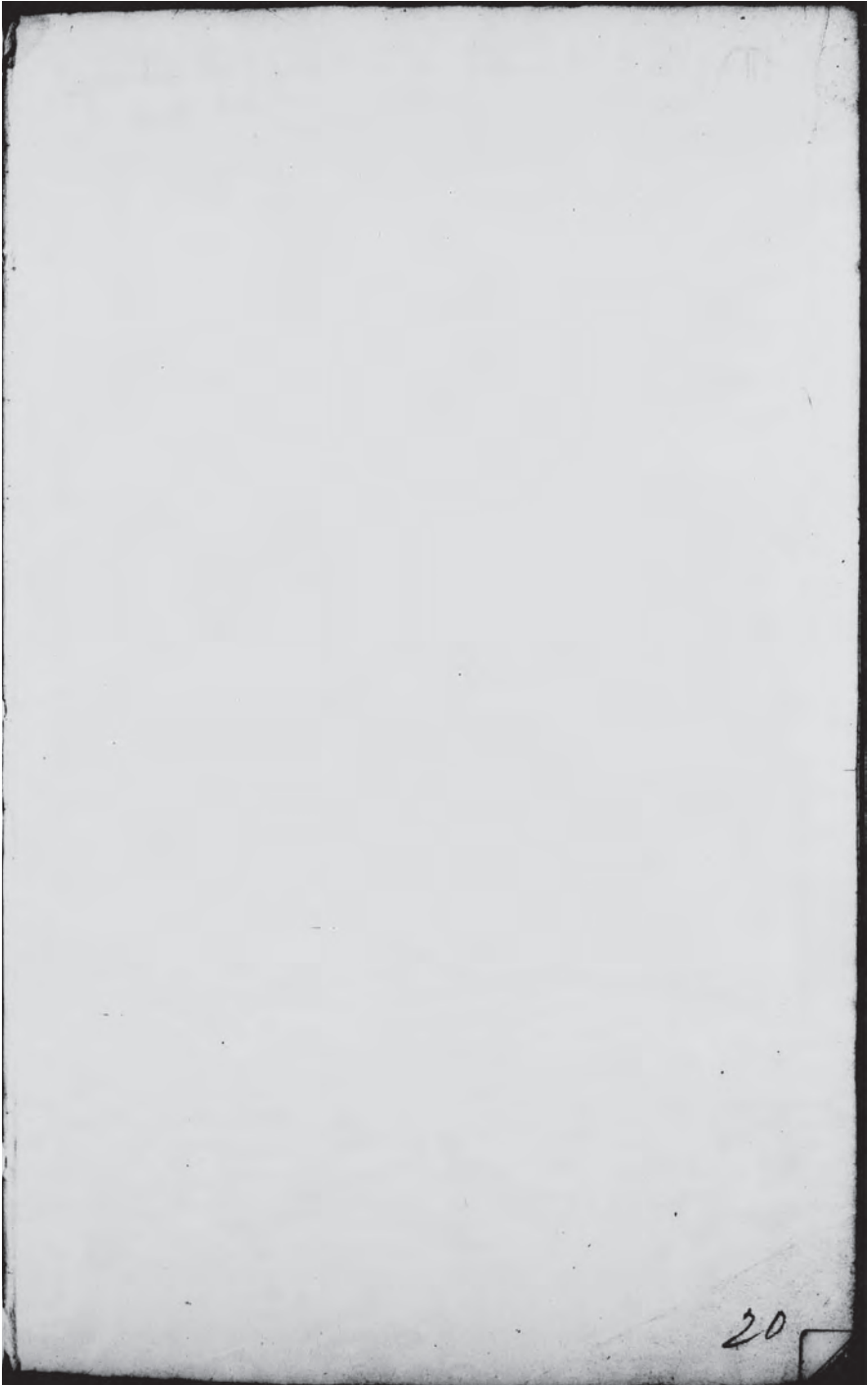
Ais70 ԹՎ. ՂԺԸ. Ապրիլեանի. Բ. Բ. սեւեմ
 Կէտի. զի. Լազար. ուր. Երեսի օրը. տա՛ զի ստեփան
 Լազար օրը. տա՛ զի. Խառն. Արեւիկ օրը. տա՛ Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի. Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի

Ais70 ԹՎԷ. ՂԺԸ. Ապրիլեանի. Բ. Բ. սեւեմ
 Կէտի. զի Լազար օրը. Երեսի օրը. տա՛ զի. Երեսի. Երեսի.
 Երեսի օրը. տա՛ Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի
 Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի Երեսի

Քի անը պարջայ բայլարուն թալանկայ: Եր անսանեի խոշ
 անըկայ. նեջի պիտիեայ եւ ի տըր. ալայ պիտիեայ.
 Օրուարը. ես ան կս: ալ ճիկայ. Եր ան պա — զԵհօտայ զի
 պօլաո — անկար տիլե տըր. զի նեկն տիլե խայ սիմըչկայ.
 Կիլա զ պօլանկայ բայլարըճը: Եւ նեկար պիտա զ պօլան.
 խայ սիմըչկայ. նն ալայ բօսրո Բօվար եհկայ պիչ պիտի
 պիտիմըչկայ. նեջի թօրանըչկայ. զարօվալսսս պօլո՛ր:

Գօլաո — պա — զԵհօտայ. ՔԷ. ՌԲ սիլան. ՃԵ. Ե. Բան
 սօնկան: ալալիտ խաճ Կոճ,

1571.

Թիւ հինկ ամբ ականց հոգեան՝ Բեդեղի Բ Թեւ շահու
նայ

Գեղեցի խաչաւ առջնախաւ Զանաւ Դեհրհուանի
ա՛հաւ որ երկի Բոթանայ անկանայ առայ շեղիաւ
Լե անկանայ առայ Լճիւնդեղիցի զի անկար ասոր
դարան խորանայ շարհուան օրհանայ երկի խ
լաւ ալլայ բան պիտեմդ օրհանայ երկի ապա
առայ անայ աւլալաւ ամբ առան Զորհի
այ ապրան շահուան Զեղի անկար Բայ դաւ
առայ անկար դաւանախ խորանայ Զարանայ
ԼԵ խորանայ անկանայ առան զի դաւալայ պիտե
հիտեղի խաչան օրհանայ դարան օրհան
այ անկանայ զի պիտե ապրանան առայ շահու
դան Բայ անկար

Խանայ օրհանայ անկանայ բան պիտեմդ օրհան
ԼԵ օրհանայ ԼԵ խորանայ խորանայ օրհան
ԼԵ երկի պիտեմդ շեղիաւ ԼԵ զի խոր
ԼԵ անկանայ օրհանայ անկանայ պիտե ԼԵ

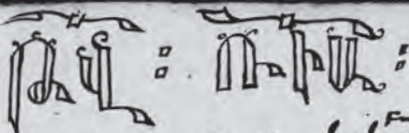
— Գրեցաւ ամբ Իսրայէլ
 — Իսրայէլ Գրեցաւ ամբ
 — Իսրայէլ ամբ ամբ Իսրայէլ Իսրայէլ

Գրեցաւ

— շարժաց քաղաք Իսրայէլ շարժանք Երուսաղէմ քաղաք Երուսաղէմ
 — Իսրայէլ Իսրայէլ շարժանք քաղաք Երուսաղէմ
 — Իսրայէլ քաղաք Երուսաղէմ Իսրայէլ Երուսաղէմ
 — Իսրայէլ Իսրայէլ Իսրայէլ
 — Իսրայէլ Իսրայէլ ամբ Իսրայէլ
 — Իսրայէլ Իսրայէլ : Իսրայէլ ամբ քաղաք Երուսաղէմ շարժանք
 — ամբ Իսրայէլ Երուսաղէմ

— Իսրայէլ Երուսաղէմ Երուսաղէմ
 — Իսրայէլ Երուսաղէմ Երուսաղէմ
 — Երուսաղէմ Իսրայէլ

Գիտի երեւոյն լարննի սոմ Կերտայ լարննի
 ալ լարնայ. Կր եսսսս օղլան լար. Ռաւման. Իվան. սոմ
 ճօղլայ. սոմ լարնայ եր դր լար. Կր ուղլան լար ճանլ
 խարտայ լարննի խաչսն նունի. Տայ եկեղ Եսսսս
 Ե սան. սբատօս նոս. օղլ սոմ եր դր լար. Բան
 պերնայ Կայ փիլիֆ օղլանայ. Ե՛ք Կր Կերտայ.
 խախտն ունայ. ճօղլայ կայ. սոմ օղլանայ եսս
 Կս կայ. սոմ խլլանայ պիլլայ կայ: Ա՛յն խաչ
 ան օղլ. օղլ. պոս ուղլան լարննի խաչսն նունի
 եսսսս. Իլկարի. սոմ սանկրայ պար սղ խալ
 ունոս ճօղլայ եր կայ. Կր փիլիֆ օղլ. լասսս
 կայ. սոմ պղլօրի գայ. օղլ խախտն սոմ ճօղ
 Կայ. Կերտ. Գօրայ ննի ալ լարնայ. Կր եսսս. օղ
 Լան լար. Ռաւման. Իվան. ճօղլայ: Ե՛կեղ Կսսս
 ու լարի. ուղլան լարննի խաչսն նունի խաչսն
 Իլլաննի. պիլլայ ննի: Ա՛յն Կր դր լար. Կր փիլիֆ
 օղլան սան. լասսս սոմ. օղլ սբատօս նոս. Կր
 Կերտ. ուղլան լարննի խախտն սոմ սոմ.
 խաչսն Կր խախտն. նունի օղլ Կր. պղլան սղ
 լասսս պղլ. Կր ննի ուղլան. ննի Կր սբատօս
 Գոստարի Կր լարնայ. խաչսն նունի. պիլլայ կայ
 Գոստար լասսս. Կր փիլիֆ օղլ. օղլ լասսս գայ:
 սոմ Կր դր. սանսն սան. Իլկարի օղլան. օղլան
 ննի եսսսս նունի: Ա՛յն սոմ սոմ. Գօրայ սան
 Կր. սաննի Կր սբատօս Կր կայ Գոստար: Ա՛յն
 Գօրայ Գոստար. Կր եր լար. օղլ սբատօս նունի.

քաղաք անասնայ օղանճնկ. Երան Եսրէլ Ել Խորասըն
 պիլքայ կայ: Երան Չաւա պի իրիւ օղան. սալի եր Դ
 Խալիսուսուսուս. Գուսայ Զնկ. Խալիս Իկիլիսի սան. Բայ
 Կորայ անկար սապար եր Դ. չի պիլ Ել կայ անկար Բայ
 Կալիսուսուսուս. Երան կար շայ. Իկիլիսի սան. Ե Ելի
 ալի սան սան. ալայ Կուսուսըրան. ալայ քն ճի սան:
 սորրան ճի Բայ: Երորնայ Բայ լար պուսուսուս Կի սեբ
 Ի եր Զ ԲԻԿԵԿ Երմուտ լար. Երան օր սորր
 Իր երիւ. օրորայ ճի Բայ ալիլի սան. սան շօտի
 սայ պօլուս լար. Երան Կիլի Գուսա պի իրիւ
 օղան լիլիլայ եր Դ չի անկար սուտի պօլուս
 պար շայ. Բայ ճի սան. սալիլիլ ճի Ել Խալիսուս
 սանկ: Կու սորր Կիլիլ. Ե Կի Ել. քն պու
 ԲԻ. քն սան. Ե. քն սան պիլի. Կի ալար ճի Եր
 լար Երան. պիլ Երան եր Կայ լար. -----
 Երան Խալիս Իկիլիսի Ե Կի Կիլիլ. Կիլիլայ.
 պիլքայ կայ. Ե Կի Երան. Ե Ելի Կ. Գուսա. պի իրիւ
 օղան լար. պի Կուսա օղան լար. Խալիս. Իլիս սան
 Գօլուս. Ի օլուս լար. Ե Կի օլիլայ. Կ Կի Կայ ալիլի
 Ե Գօլուս Կիլիլայ. Կիլ լարիլայ լար ճի ալիլի
 լար: -----)
 Կու սորր պու Իկիլիսի կայ օղան :
 Կիլիլ Բայ Բայ ալիլիս Կի ճի սալայ. Ե. Կիլիլ:
 Կայ կար. Ե. Կիլիլ. ալիլիս Կի ճի սալայ. Ե. Կիլիլ
 ալիլիս. Խալիլ. Ե. Կիլիլ.
 ալիլիս. պօլուս լար. Ե. Կիլիլ.
 Կի ճի պօլուս. Ե. Կիլիլ.
 պար լար Կի ճի սալ. Ե. Կիլիլ.

արևուն հաճախ. Ը. ՏԻԼԷ
 պիտեճի եղան. Ի՛՛՛. ԲԻՆԻՄԻՆԻՆԻ
 էտեճի եղան. ԻճԻԻԻԻԻԻ. ՏԻԼԷ
 պիտեճա. եղան.
 պիտ. սիմա. ԲՕԲԵԲԵՆԵԻԿԱ.
 պիտ ճուֆտ. պիտի էճԻ. Բ. ՏԻԼԷ
 Բ. ճուֆտ պիտ սիմա.
 Բ. ԳՈՒՆԱՆՆԱԿԱՅԱՅ. Ե. ՍՕՏԻՄԱՅԻ.
 արևուն զԵՃԸԸԸԸ. Ը. ԻՂԸԸՓԸ.
 Բ. ԵՈՒՂՈՒՒ.
 Գ. ԴՕՆ. պիտ արամաչա. ԴԻ ԻՆԼՐԻՂԱՅ.
 էտեճի սի. արեճի սի.
 արևուն էտ. շամանարոյի. ՏՈՒՄԱԵՐ.
 Գ. ԴՕՆ էտ. արզալանի ՏՈՒՄԱԵՐ.
 պիտ ճխման շուպա. ԳՈՒԼՃՈՒՂԱՅ. ԲՕՍԱԿԻԴԻ.
 արևուն լար ղար ղար. - - - -
 պիտ ճիճ Ը՛՛. ԳՈՒՓՆԱՅ ԼՐԻՂԱՅ.
 պիտ ԽՕԼՏԱՒԱՅ արևուն.
 պիտ ֆարտոս. սիմա զարժանալար.
 պիտ. արևուն պիտ ճա.
 պիտ խառնիճա. ԵՈՒԼՆՐԸՆԸ.
 պիտ եղել զՈՒՓ ԴՕՆ.
 պիտ ՏՈՒՄԱԵՐ շուպա. ԴԻ ԻՆԼՐԻՂԱՅ.
 պիտ շտոնա ճրօտեճ ճի ճիտե.
 էտ ճուֆտ. արամաչա. ԵճԻ.
 պիտ խառնիճա. ԿՕՐՃ.
 պիտ արամաչա. ԽԱՅԱՌՈՒՒՒՒՒ.
 պիտ պրամաչա սիմա.
 Բ. զարժան. սիմա
 Գ. ԳՈՒՆԱՆՆԱԿԱՅ.
 Դ. ԳՕԼՏԱՒԱՅ. ԳՕՂՆԱՅ ԼՐԻՂԱՅ.

Ի. ֆարգուտի բօլանայ պէս:

Ժ. ցիկլիէ բօլանայ.

Ժ. չար շօլ:

Գ. ախմախմանայ.

Բ. ուղան չար շօլ:

Ե. օսօլիսդի ֆարգուտի.

Բ. պօդուտի.

պիւր պիւր քան.

Գ. ծուֆու. չեքան էկէկ լար

Բ. փոսման խաշուտի.

Եւսպիւրսն պար պու օշլան կայ պիւր կայ կայ
խայ սը չէ մամսը սեյադէ չէրէ պիւր. չիտ հօր
խախանու. պիւր փոսման լայ օս. տն պիւր
փոսման լայ կը լար. պիւր փոսման խաշուտի:
տն փիւր տն տատու տան տայ. ա. պարբար
նը պուֆու պար. Եւսն օշլանը. ախայ տան
խալ կան. Ե. Ինչի բայը պար. մախանայ.
ուշմախ Եւսն Եւսն Եւսն Եւսն.

Եւսպիւր տայ պար պիւր Եւսն օշլան լար Եւսն
Բու ման տն Իման տն հօշուպ տն. տօրդիւր
Ֆիւ. սու. խայ սը չէ պու. Գ. ֆիւ Եւս. ալայ
ալար լար. չէր խայայ լի ալընայ. չէ ճիւ ախայ
նընի ֆայ տն սը պօլ կայ. տն ճիւ. խընընի
պիւր քան նընի խարճը: խը լախայ լար Ին ալ
կիւն չայ: - - - - -
Գու Իշլար տան սանկրան. ալ լարդ դան. Գ. Գ. Գ. Գ.
տան Եւ տան. պու խը տն պիւր քան. խայ սըն
նայ Եւրդ երար. Եւր. պու պար չայ Ինիլ Ե. օշլան
ուս տան սանկրայ սանընի. չէրէ լար. չէր խայ

խաչընայ. եօղարբ եպղլիան տառու լարի.
 սր եսառն օղլան լարբ. Ռուսմանիվան. տառ ճօլ
 ուսոյ. առա՛ խօլտու լար քեթիայն լիդան. քեթի
 արկայ վլտար քեթայ լար. օղլազմախլէ ճան
 ԼԵ խլ կենայ նընի. պիլ քայ նընի. խալիանիկիլ
 ին. խայ սըն քե. քեթ. խայայ լի նընի խօլտուայ պեթ
 իբեթի լար. քօրուք քեթիայայ լի ալարնընի
 սլուշ նըլ քլանիանի. աղվաշ/չայ քե քեթի
 լար. պարզայ եռվիտ լարբ. օղլաչընի. քեթ
 եան տան տառ. ալայ առա. սարդըն. նեչեքանն
 սարդըն. խայսի լարըն քե. պիլ քեթ խայն լի
 պարզայ նեկայ նի խայդ ար սըն. ալայ քիցի
 նեչեք պիլ նիմ խար ըմլչիայ խայսք ետի լար:

1572.

Թիլ : ռիա :

Վարդընիկ . ի . սենան : օ

Քիտ զատիս սր պեթար օղլա. քեթիայայ լի նընի
 ալընայ. տառ խայսռ. ուսիտլ քիտ ախջայնը. ուզմ
 ի ԼԵ ճան ԼԵ եսառն օղլա խաչառ նուկ. խայսը
 ախջայնը քե. առնընի օղլան լարբ նընի քեթ. եսառն
 նուանի. տառ պիլ քայ նընի. պոռնուանի քեթի քախջ
 այնը. ալար լար. սր եսառն օղլան լարբ. Ռուսման
 իվան. տառ ճօլուսոյ. տառ սր պեթար օղլան լարըն.
 Չօլնը եր ի լար:

1572.

Թիլ : ռիա : փետր վարդընիկ օղլ :

Քիտ. նեթ պեթի. սեթ. յովանե քեթիվա. սր իվաչառ. երե
 թիտան ալընայ. առա՛ քեթ խայայ լի ալընայ. վլ
 խար քեթ քեթ առնիար. սեթ. սկրտիզքան. պիլաղայ, ա
 ն տան. եթրդի քրօրեկ քեթայ քօրայ. ք. ք. ք. յու
 բայ ըն տան:

ԱՆՏՅԱ.

ԹՎ: ՌԻՄ:

ԱՄՅԻՆՆԻԿ: ԺԳ: ՆԱԿԱՅ:

Եղիտ լար. փեխիւնայ լի ալընայ. Ետ իւր սաշ.
 Բան Ռուսման. սա Բան Ռարու. այր իւննայ օղ լան լար
 Կան լար Եր Եր լար. սոսրօս լարն. Ետ Բայ լար
 Եր լար օրդայ լար ընայ. սա լար լար ընայ. սա սան
 լար ընայ իւր կան իկի լարն. Կան լար սոսրայ լարն
 սան սա իւր կան. սոսր լարն Ե Ժան Ե Գոլայ սան
 պար լարն պլայ. սլայ սլայ սան սան. Ե Եր. փոսմայ
 Գան. սա սլայ սան. սա իւր սոսրայ. սա պար լար
 սան. Ե օրդայ լար ընայ. Ե Եր. սոսր լար սան.
 իւր լարն. Գ Ե Ժան լար Բայ. իւր սոսր Ե Բայ
 լարն Եր լար. Գ. Բայ. Ե Ժան սլայ Ե Բայ սոսր սոսր
 սա. Բայ Ե Բայ Եր Գան. սա իւր սոսր Ե Բայ Եր. սոսր
 լար սան. Ռարու լարն Եր Եր. Ետ սան կար. իւր
 սոսր. Բան Ռուսման. սոսր Ե Եր. Ե Ե Ետ սան ընկ
 Բայ ընայ Ե Եր Եր: Կան լար սա Բան Ռուսման
 Ե Եր Եր Եր. Ետ սոսր լարն Ե Ժան Ե Գր Գր սան
 իւր սոսր լար ընկ. իւր կան օղ լան լար ընկ
 Բայ Ե Եր Եր. Բան Ռուսման սա իւր լար:

ԱՆՏՅԱ.

ԹՎ: ՌԻՄ:

ԱՄՅԻՆՆԻԿ: ԻՄ: ԵՆԱ:

Եղիտ. Ե Եր իւր սա լարն. այր Եր լարն օղ լար. Բան
 Ե Եր սա. սա այր սլայ սա օղ լար. Բան իւր
 սա. օրդայ լարն. սոսր լարն Ե Ժան Ե Գր սան
 օղ լան լարն ընկ: Կան սա Ե Եր սոսր.
 սլայ սլայ օրդայ լարն: իւր սլայ սլայ Ե Եր
 սոսր լարն Ե Ժան Ե Բան Եր սա. Ե Եր Ե Եր օղ լան
 լարն սոսր սոսր. օրդայ. սա պար լարն սոսր
 Բայ սա սոսր սոսր. իւր սլայ սլայ Ե Եր սա Ե Եր
 սա. սլայ սլայ Եր սոսր սոսր լարն Ե Ժան Ե Եր ընկ.

11573.

ՔՎԵՌԻԲ
 անխորհրդի քնն

Գեղտ թաճանե ետս օղլա մա խառնորեդ դի ճեդ
 խեւ Լեդան յի անկոյ ք անաղլան խարաղնի եղեր
 կոյ Լո անաղլա խառնորեդանե եւ անընկ եղերս
 Լո ք անաղլան խարաղնի որ օղերնոյ օղլա զա
 սիւնի մա որ սղերան օղլա հանսնա խարաղ
 լընիկ անընա լըլնոյ եդ դի բանի վարդե ետս խ
 դանա յի անկոյ մա անընկ օղլանլընա մա Լո
 յղլա լըլնիկ բաղլա խարաղի պարեմի որ դեր
 նոյ օղլանլըլնի խարաղնա յարչա դա կա

ԹՎ: ՌԻԲ:

A1573.

Յուս վար նընկ: ԻՐ: Ինս:

Քեզ լար քերտայ լի արժան. որ պերնար օղլու
 Գլատիկ. սն որ Եսսա օղլան լարը. Ռուսն
 Իվան. սն ճօլուայ. սն որ ճրիհոր օղլու վարդե
 Երն Խօլուու լար քերտայ լի արժան. քի քերտայ
 լի արարիս վլուար Երաս լար. պարզն սուրթ
 սուն. ուղճար լը ճանլը. Խաչոն հունկ խլը նընկ.
 Իլը նընկ պլլան նընկ. Խայը քի սուրթ ճու
 արար քի ճրիհոր Խայ. քի Եստ լար քերտայ լի ար
 Խայըն քի քերտայ լի Խայարարը. արար հն. Գ
 Եվ. պլլանիը պլլայ. վասա ճանկ. որ քի վլ օղլու
 հունկ. ճի վլ օկայ արար նընկ. ուղճար լը ճան
 ԼԵ պլլան նընկ. անսա ճ րարար. Եսսան
 Ես. վլը ճար Երդ լար. քի պր սուրթ օղլու.
 ու լար լի տ լար. որ ճրիհոր օղլան լարը պլլայ.
 Եք Եարդըն սասա լարի. պր պլլան նընկ.
 ճի քի պր խլիայ Խալը Ետ. ասն արն սանանը
 արը լար. որ Եսսա օղլան լարը. սն ճի քի Խալ
 Ե Ետ անկար անսա ճ սան. անը պերտ լար. որ
 ճրիհոր օղլան լարնս. ճի սան քի. պրի պրի
 վլըն Եր դ լար. Բ. Եսսան. քի արդըն. պր
 սասա ճ րար. սօղլարի պօլմակայ պրի պրի Ես:

ԹՎ: ՌԻԲ:

A1573.

Յուս վար նընկ: ԻՐ: Ինս:

Քեզ. որ Եսսա օղլան լարը Ռուսն Իվան. սն ճօլ
 Եսսայ. սն որ պերնար օղլու Գլատիկ. քերտայ
 լի արժան. սն վլը ճար Երդ լար. որ Եսսա

27

Օղջան լարը . յիսարկան . այր պերնար օղջան լարը .
էքտրոստիւր . պէշ Իոչ . Ֆի . ալարն ընկ խարաշը
նընկ . ուղմտ լը ճանը կերտախն նընկ . պիջաւորն
նիսան յի . այր պերնար օղջան լարը . վընը երդի
լար :

Թվ : ԲԻԲ :

Վերադարնընկ : Գ . Ինան :

Պէտ . գերտայն . լի ալընն . բանի զանոտնան .
այր խօճ Իկէն հօկարի . յիկտ օղջան լարը
պլայ . սան այր դի լար պերմակայ . օջանկան
այր խօճ Իկէն օղջաննայ . բային . ուղմտ լը ճանը
լը . օղջաննայ նընկ . այր խօճ Իկէն Իլը նընկ .
ալլանն ինճի տան . խայսը յի . գերտայն լի նընկ
խարընն ետ . խայսը յի յի պերտիւր անկ
ար յի խայն լի . դիք անըտ խայսը յի յի
այ լի խարընն . պիբ բայ . այր խօճ Իկէն օղջան
արից արհանկ :

Թվ : ԲԻԲ :

Վերադարնընկ : Թ : Ինան :

Պէտ . գերտայն լի ալընն . յոջան . այր խօճ Իկէն
օղջան . սան այր դի յի գայտարի . մարտն կայ
այր խայսը օղջանն . Կ . Ֆի . խայսը պիջանը
յի . պօրջ յի ետ յոջան . ուղմտ լը ճանը լը . զաս
Իք ան . պիջանն օղջանն : աօրտոն գերտայ
այ լի յի զաստ քնիկ խախտանն . նանկ . պիջան
Իպլան Բիտից պո . ալլարայր դի լար յի պիջան
պիջան Իպլան տի . յի խայն լի եղեր տի : բանն
իջ անն յի . սան աօրտոն լար խախտանն . Կ . օր
Եք անն ուն . խայս արտան . այր զաստն օղջան

ան. այդ զի օրհանան. ի խառնումն նաւն ան.
ձեռն արեւմտեան ի զարեւոյս արեւն դաս. պից. յոգան
նշ լըլ լըլէր երայ պից. պից անն: ~ ~ ~ ~ ~

ԹՎ. ՌԻԲ. :
Փետրվար նշնկ: ԻԷ: Ինն:

Գիտի. լուսարարն ի օրն օրն. ան լըլ զար
Իր զի յեկ ի նայն լըլ նշնն. ի քանկար դառնաւ
անն աստի ի քի. աստի. . աստի լըլ ան լը
ի օրն աս օրն ի լայնքն նաւն ի խառնումն. յնկար
օրն լըլ լըլն. օրն աստի օրն անն ի նայ
սի ի անկար եպ լըլ լըլ լըլ. պարուն: Եւն բան
Լայնք օրն անն կի զարեւոյս անն լըլ լըլ լըլ
օրն երեւոյս. ձե կի լըլ: ~

ԹՎ. ՌԻԲ. Վարդնիշնկ. ԻԲ. Կինն. Ինն:

Գիտի հանքօ՝ ան զարեւոյս արեւն լըլ լըլ լըլ. պարուն
Ի քի ի նայն լըլ նշնն. պի լայնքն նաւն կի ան
պի ստեփաննի. ան յերթօյն լըլ նշնն. Եւն լըլ լըլ
Ի քի լըլ անն օրն. անն լըլ լըլ նշնն բայի
պարեւոյ օրն արեւն. Եւն լըլ լըլ անն աստի լըլ լըլ
զարեւոյս. անն արեւն անն. անն արեւն արեւն. Եւն լըլ լըլ
անն լըլ լըլ. օրն անն երեւոյս լըլ լըլ լըլ լըլ լըլ.
նն լըլ լըլ անն արեւն անն լըլ լըլ լըլ լըլ լըլ:

ԹՎ. ՌԻԲ. Նոյն բերնիշնկ. ԻԷ Ինն:

Գիտի պի ստեփան. փեր ի նայն լըլ նշնն. ան կի լըլ լըլ
Ի նայն. անն լըլ լըլ լըլ անն անն. ի քի լըլ լըլ լըլ լըլ
պի ստեփան փեր լըլ նայն. անն պի լըլ լըլ լըլ լըլ
նն լըլ լըլ լըլ: Եւն անն այդ զի ի քի. պի ստեփան. լըլ
ար ձե կի լըլ նշնն անն. ի նայն լըլ նայն անն լըլ լըլ լըլ

սի պաշտօնայ ապառնե կայ ճանաչմ. եղբր. դուք որ ունայր մէկ
պիտի քի ինկի ինկի ալ ճընայ. զի պայտր ամ կայ ճանաչի լինի
այ մե. Ե կար ճանաչի լամասամ. դուք որ ունայր մէկ
պիտի քի ինկի ինկի ալ ճընայ. զի խայրար կայ մե. ամի
այ մը. սաւ դալայ կայ մե. խայրար ճը. Եի զի զի կայ:

ԹՎ : ՌԻԳ :

Վերաբար նընկ : Դ . ունայ :

Գլխի վեր խայն լի ալ ճընայ. որ Ռուսման գրի գրող
լին պի մալայ աւարի օլլայ. Կիտ օլլայ եր դիտ
լուսայնը որ գրի գրչի օլլայ. Եիտ օրեան լայ
օլլայն սաւ. խայն զի պորլայ-եպի լուսայ ունայ
լի ճան լի. Կիտե կայ զիտե կայն օլլայն. պիտե
դու-կայ եկի զիտե. պիտե օլլայր ի կայ կան օրեան
լայ ճընկ ի օլլայն : որ Ռուսման ճընկ. սաւ պի
մալայ ճընկ :

ԹՎ : ՌԻԳ . ունայ :
Վերաբար նընկ . Ե . ինայ :

Գլխի վեր խայն լի ալ ճընայ. որ ամայր օլլայ օլլայ
պլայ բան Ռուսման. պլայ. պիտե կայն օլլայ
լայն վըլլայր եր դիտր սա-ճատն ճը. խայն
զի պլայր ճընկ օրեան ճընայ դուք որ դիտր ճը
սաւ դուք դը լայ պա-եպի զիտե լայն պայտր
տիք պիտե խայնայն : սաւ պի Ռուսման գրի գր

Ռոմանն էրնի բոժոժօտաւ պօղմասայ. շա՛ն օղանուն
 անն անկրայ անընի. տա՛ն անընի սընկարընընի. բանի
 հանախնն էրնի. շի՛մ տա՛ն ետա՛նտ զիսայ. ՏԵՏԻՅ.
 օլ ք. բայ մալքաւայ. քժ. քժ. բօլախի. օտլօտիտեքայ.
 բան Ռոմանն էրնի. ետա՛նտ լարընաւ. տա՛ն ուլ կայ. օլ
 մալքի հաննի. ք. բայըն. այ ճեկայ տերայ. պառ. քժ.
 Քժ. նա օտլօտիտեք մասայ լար. անկընզայ. ՎՅՆՅ
 պօկայ. բան Ռոմանն էրնի ետա՛նտ լարընայ.
 ու՛ժի լար երմակայ. Դանկար պարզայ կայ. պրամ
 պրօլ. կայի լարտաւ. տա՛ն շէտ ետիշէ երախ պրայ.
 եր դի. շէտ տ օղան լարը արաւընաւ եր կայ. ճեշ
 իօ պարտան տա երիբ հտ. տա. Ե. բայ կայ շէ
 տ մալքաւ. այլը շէտ. հայի տա օլ րաւ լա
 Ե. բայ կայ այլը շէ. եպտը շէ. տա՛ն պեխիտ.
 բան Ռոմանն կայ. շի՛մ օղանայ. սընկարը պրայ բանի
 հանախնն պրայ. ք. բայընի. ասաւս կայ ի պընայ.
 պիբ բայնի տա՛ն պիբ բայնի ճեշի. պարտան. եպլը
 հտի. շէտ տ իլը արդընաւ բանի նապաւ. արդ
 ընաւ. վըննայ. ուղմի լը ճանլը բան պօհտան
 կայ. պաւլայ. րօի դաւլը պաւլ զտաւ. իօ պարըն
 տ. պօր ծայ լար. շէ իսայ պրայ լընայ. Բ. եմ տան
 տա՛ն կայի լարտա լար.

ՏԵՏԻՅ
 Երնի զ արևա

Դարաբ օղվելե շեղիտեպլի էրնի արևա
 խաչո ճի՛տը հաննի օղան լընայ երդի ղ
 անար բան պիբնայ օղան լընայ ետան կամի
 դան տա ի պրայ լընայ. ճեշը օրեան լարտան
 ի պրայ լընի պարտախանաւ հարտաւ

սա սրբազանսն ստորեկրկեալ զսահմանս զ
կայր երթի զի խալալ պիտի ըստ քան պիտի զսահմանս
լալեալ զի քի ինկն ինկն լալ զի սահմանս
սրբանս պիտի զի խալալ սրբանս սրբանս
սրբանս սրբանս սրբանս սրբանս սրբանս սրբանս

Երկ : Երկ : Երկ : Երկ : Երկ : Երկ :

Երկար պիտի լալ զսահմանս. եւստայ պիտի
լալ զսահմանս. պիտի եւստայ. սահմանս պիտի եւստայ.
Երկար. պիտի սրբանս զսահմանս. սահմանս խալալ
եւստայ սահմանս. սահմանս բերի. սրբանս սահմանս
Երկար. սահմանս խալալ սահմանս զսահմանս
Վերջս երկար. զի սրբանս լալ զսահմանս. սրբանս
Երկար. եւստայ զի լալ զսահմանս պիտի սահմանս.
Երկար. զսահմանս. սրբանս սահմանս զսահմանս.
սրբանս սահմանս զսահմանս. խալալ լալ զսահմանս
սրբանս սահմանս սրբանս սահմանս. բարձր. սրբանս
լալ. սրբանս սահմանս սրբանս սահմանս զսահմանս.
Ներկայ զի սրբանս եւստայ սահմանս պիտի եւստայ.
եւստայ զի լալ զսահմանս սահմանս. սահմանս սահմանս
լալ զսահմանս խալալ զսահմանս լալ. սահմանս սահմանս
Երկար սահմանս սահմանս խալալ լալ եւստայ սահմանս
բերի սահմանս սահմանս խալալ սահմանս սահմանս
պիտի. եւստայ սահմանս խալալ սահմանս զսահմանս
խալալ սահմանս. սահմանս լալ եւստայ սահմանս. զի. զի
սահմանս զի սահմանս զի սահմանս սահմանս. սահմանս
սահմանս զի սահմանս զի սահմանս սահմանս սահմանս
Երկար. զի. զի. խալալ սահմանս լալ սահմանս:

Թիւ ռիդ մարտոնեանի Գ
որոշու երևեի յերթոյնս լիւրնի անձնի իւր շարտի
նիկի

Թարգմա օղբնէի յերթոյնս լիւրնի անձնի որ
Վայել մի սրբան. յարգի օղբնս լիւրնի
նոր յերթոյնս եւս յի յերթոյնս յիւր յարտ
նաբօլար յիւր լիւրնի յիւր լիւրնի
մշար լիւրնի մարտոնեան ման մարտոյնս
ժի յիւրնս օղբնս յիւր նիւրնս սրբան
իւր մարտոնեան լիւրնի լիւրնի. անձնի յիւր յիւր
սլարն յիւրնս մարտոնեան յիւրնս լիւրնս
իւրնի մարտոնեան յիւրնս յիւրնս յիւրնս
նի յիւրնս յիւրնս յիւրնս յիւրնս լիւրնս
լիւրնս սլարն մարտոնեան յիւրնս յիւրնս յիւրնս

Թիւ ռիդ դիմումբե Ժ

Բիւր օղբնէի երևեի յերթոյնս լիւրնի
անձնի իւր շարտի նիկի սր մա
լի յիւրնս լիւրնս
լի յիւրնս լիւրնս սր մա
կի յիւրնս սր մա լիւրնս լիւրնս
լի յիւրնս սր մա լիւրնս լիւրնս
լի յիւրնս սր մա լիւրնս լիւրնս
լի յիւրնս սր մա լիւրնս լիւրնս

Խոյնով ի սրտանշի Կանոնս պարտաւ յճիւն լլաւ
 40 ԹԷ սոյ մն մու յճիւն Երեմիքե. պա-
 ետ շտ շտ լարելոյ յճիւն անկէ պի յճիւն 40
 ԹԷ սոյ մն ի լան ի սրտանշի պիւրկոյ սարօ
 պա ետ շտ շտ լարելոյ սոյ լա յճիւն լար
 Խոյնս պիւրկոյ Երեմիքե յարեւմտ յճիւն Խոյնս
 40 ԹԷ Եւս յարկոյ քժ ԹԷ սու շարաւ
 Երեմիքե մու ք ԹԷ սու պարտաւ լար կոյ
 յարեւմտ Բարեկոյ պա 40 ԹԷ պիւրկոյ
 յարեւմտ լար մու մու Խոյնս սրտանշի լար
 ք ԹԷ Եւսնկ Գայտաւ լար Երեմիքե մու Բա-
 շար Գայտաւ լար Խոյնս սրտանշի լար պար
 մու լար կոյ մու ք ԹԷ Եւսնկ Գայտաւ լար յճի-
 տ լարել Երեմիքե պարտաւ շար Երեմիքե
 սոյ լար յճիւն Երեմիքե պա մու ք յարեւմտ
 Երեմիքե մու ի սրտանշի յճիւն Երեմիքե
 Խոյնս սրտանշի պարտաւ Բարեկոյ յճիւն
 Եւսնկ յարեւմտ Երեմիքե պարտաւ լար
 սոյ լարել Երեմիքե յարեւմտ լար Երեմիքե
 սու լար 40 ԹԷ Եւսնկ Խոյնս սրտանշի լար
 յարեւմտ սու լար սու Երեմիքե յարեւմտ
 յարեւմտ սու լար սու Երեմիքե յարեւմտ
 յարեւմտ սու լար սու Երեմիքե յարեւմտ
 Խոյնս սրտանշի ք ԹԷ Երեմիքե ք ԹԷ սու

ՌՅ

ուսուցողից սիւզ օրն անձնակ առնելու պարտաւ
լարիս հիմարս Եկեմ ինչ կանոն քան իսկ
կայսիս խաչակն իսկար ըն ինչ դարսիս արանկը
Ես սիւ Ես իմոս օլ լաւոր, ուր ի մոս արարս

Վհի մաս լու սիւ Եքօ օղ լու դան լու պա շի շի
Եիկի Վան առնի ի Եիյար լու Վհի օլանիս Եիւօր
օղ լու դան լու պա շի շի Եիկի Վան առնի ի Եիյար լու

Վհի Քօրօսի սիւօր օղ լու դան լու պա շի շի Եիկի
Վան առնի ի Եիյար լու Վհի Ես Կաւայ սիւ Եքօ
օղ լու դան լու պա շի շի Եիկի Վան առնի ի Եիյար լու

Վհի Լարսիս հիմար օղ լու դան լու պա շի շի Եիկի
Վան առնի ի Եիյար լու

Վհի Խաչար Խաչօ օղ լու լիս դարսիս պարտ
Վհի ի Վի Եիկի ի Եիկի սիւ Եիկի Եիկի Եիկի
Եիկի մոս դան լու Քա ը Քա ը Եիկի սիւ պա շի շի
սիւ Ես լու կան ի շի լու Եիկի

Բարտի Տօկմ լու ի լու
Պօլոս Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու
Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու

Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու
Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու
Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու Եիկի լու

Ըն յօք իշդանն ոսկոյսն այր ի վան այր Էսս քօ
 արյու պոս թուրքուս Բոտրարդ որ շեղտ օյալ լի
 րիս շի պոս աստ Էօղարտ Էսոյ լի կան քան մանն
 Էկելա Վարտեղանի ժող ոսկոյսն պիտար այր ի վան
 շեղտ օյալ լի Զար Էկելոյ օ 42 Յի Է մանն
 Է Յի Է բարդ Էկելոյ Էկելա Զար Յի Է Էսս
 Էս Զի Է սանար մաս պոս 42 Յի Է Զօյալ
 այր ի վան Էրնի ի արդևն մանար տիրն Էկելոյ
 տիրն մաննի ի արտաշեսուբար շեկտեղ ի նի
 Էօղարտ մաննի կան պիտա ի ն Էսս Է Էկելոյ շեղ
 տա շի Է շեկտ Էրնի Բօղարտ տիր Էրքայ Էս
 ի արտա շեսուբար մաննի ի արտաշեսուբար
 շի պիտա Էկելոյ Է Էկելոյ Էս Բօղարտ Էրնի Զօյալ
 այր ի վան մաննի շի պոս 42 Յի Է Էսս շեղտ օյ
 ալ լի Էսս պիտա պարլուս Բարդուս Զրուսն օյ
 դան պաշտուս և ի արտա շեսուբար ի արտա
 շի այր ի վան Էրնի պարտաւնի պիտա ի ն շեկտ
 Էրնի արտա շեսուբար Էրքայ Էս մաննի շի պոս 42 Յի Է
 ի արտա այր ի վան Էրնի ի արտա օյ լի Էսս Զօյալ
 դան Էկելոյ պարտաւնի Էրնի և ի արտա շեսուբար
 շի պոս Բօղարտ Էրնի պարտաւնի Զօյալ Էրնի
 Էրնի պարտաւնի Էրնի Էրքայ Էս արտա շեսուբար
 Էրնի Էս Էս մաննի շի պոս 42 Յի Է Էսս Բօղարտ
 պիտա շի պոս Զօյալ շեղտ օյալ լի այր

ման թօքսի նշնի արժեքն շնորհ սմարտն ման պարզ
 ման Վոլորդ Երվան և ԲՕՎԵ արդարսի պոլիթի և իր արժեքն
 ան նշնի և ի պիտ Վոլորդ Երվան պարզն նշնի Երվան
 Վնիկի Երվան զի ման պիտ ման ԲՕՎԵՎԵ զոլորդ
 օլ ման զի Վնիկ և Վոլորդ Երվան արդարսի արժեքն
 ան նշնի և ի պիտ Երվան և ԲՕՎԵ արդարսի պոլիթի
 արժեքն և ի պիտ Երվան և Վոլորդ Երվան պարզն նշնի
 Երվան Վնիկի Երվան զի ման պիտ ման ԲՕՎԵՎԵ
 Խոյստ չօն միջնի զարկն և Երվանի զի Վնիկ
 Երվան լայն նշնի և Երվանի և Երվանի և Երվանի
 Երվան լայն նշնի և Երվանի և Երվանի և Երվանի
 Երվան լայն նշնի և Երվանի և Երվանի և Երվանի

Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան

Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան
 Երվան և Երվան և Երվան և Երվան

Կառնակի զի զիս կիցի հիկի ասուի աստմե ընդոս
 Չուսմբ զիտ մի այտիք զի այսոյ տի զի Վիսակի
 Քուսուս Եկիտ զի Կառնակի զի զիս զի զիտ
 օկիս մու պարտք աստիկեանիս Քուսուս օր զան
 Էր մու զիտք օր ընդոս մուս սոթ օր սոթ ընդոս խոյ
 սիս զի Վիսակի զիտք զի պարտքի սոթ օր ընդոս
 օր Վիսակի զիս զիս մոյ այտիք զի զիս օր զիտ
 մու Յուսարի կիցիս Վիսակի մուս անկի կիցիս
 անի Քուսուս մ օր զի այտիքի զի զիտ զի զի
 զիս օր զիտք Ես անի անկի զիս Ես
 կիցիտք զի պարտքիս քօր զիս մու զիս
 ասոթ սուս մուս օր զիս մուս քօր ընդոս զիս
 զիս զի զիս մոյ զիտք զի ընդոս զի անիս
 աստմե հիկի սօտ զիտք զի զի զիս զի զի
 զի օկիս զիտքի պարտքի զի զիս զի զի
 մի սո զիս

Գիտիտք զի զիտք Բեանկի մուս այս
 Քուսուս Էրկի կիցիս Էրկի աստմե հիկի
 Չուսմբ զի պարտքիս սոթ սոթ
 կիցի կիցի զի աստմե զի սոթ կիցիս
 Քուսուս կիցի այս Էր ընդոս զի պարտքի
 զիս միս սոթ զիտք զի զիս զի զի
 զի զիտք միս մու Քուսուս կիցի քօր
 սոթ սոթ կիցի զի զիտք զի զիս կիցի

Օհրան լար եղևի լեւորս լար լուս տիրս խաղար
Երևի քաղաքսն շտր մաւան բախտ քաւառուս
սիրտ լար երդտ մաւան լի օհրան լար լուս
Սընդ երդտ մեկնի լուս լար կա տիրս լար
Յտ մաւան շտր մաւան բախտ քաւառուսն լար
աւան մաւան սոկն սաւ երդտ լար լար լուս
նաւան շտր երևաւ նաբօստն տիրս լար

Երևի քաղաքսն շտր մաւան բախտ քաւառուս
սիրտ լար երդտ մաւան լի օհրան լար լուս
Սընդ երդտ մեկնի լուս լար կա տիրս լար
Յտ մաւան շտր մաւան բախտ քաւառուսն լար
աւան մաւան սոկն սաւ երդտ լար լար լուս
նաւան շտր երևաւ նաբօստն տիրս լար

Երևի քաղաքսն շտր մաւան բախտ քաւառուս
սիրտ լար երդտ մաւան լի օհրան լար լուս
Սընդ երդտ մեկնի լուս լար կա տիրս լար
Յտ մաւան շտր մաւան բախտ քաւառուսն լար
աւան մաւան սոկն սաւ երդտ լար լար լուս
նաւան շտր երևաւ նաբօստն տիրս լար
Երևի քաղաքսն շտր մաւան բախտ քաւառուս
սիրտ լար երդտ մաւան լի օհրան լար լուս
Սընդ երդտ մեկնի լուս լար կա տիրս լար
Յտ մաւան շտր մաւան բախտ քաւառուսն լար
աւան մաւան սոկն սաւ երդտ լար լար լուս
նաւան շտր երևաւ նաբօստն տիրս լար
Երևի քաղաքսն շտր մաւան բախտ քաւառուս
սիրտ լար երդտ մաւան լի օհրան լար լուս
Սընդ երդտ մեկնի լուս լար կա տիրս լար
Յտ մաւան շտր մաւան բախտ քաւառուսն լար
աւան մաւան սոկն սաւ երդտ լար լար լուս
նաւան շտր երևաւ նաբօստն տիրս լար

ԴՊՐԱՆԻ Վարդ Ժու
 ՊՕՐՄԱՆ ԿՕԿԵԼՈՒՄ ՄԱՆՎԱՐԾԱՆԱՍԻ
 ՔՕՐՄԻ ԿՐԵԼԻ ՄԱՐԾԱՆԻ ԵՐՎԵՒԵՒ ԵՒԼԻ ԻՍԼ
 ՀԱՏՄԱՐԻ ԵՒԼԻ

ԱՐՔԱՆԱՆԻ ՎԶՅԱՐՄԱՆ ՊՕՐՄԱՆ ԿՕԿԵԼ
 ՄԱՐ ՄԱՆՎԱՐԾԱՆԱՍԻ ՔՕՐՄԻ ԿՐԵԼԻ ՄԱՐ ՔՕՐ
 ՕՒՂԻՉԻ ԺՅԻՆ ԵՒԼԻ ՄԱՐ ՄԱՐԾԱՆԻ ԵՐՎԵՒԵՒ ՄԱՆԵԻՆ
 ԱՒԵ ՄԱՆԻ ՔՕՐ ՔՕՒՂԻՉԻ ԺՅԻՆԻՆԻ ՂՕՐՄԱՆ ՔՕՐՄԱՆ
 ՕՒՂԻ ՔՕՐ ՔՕՒՂԻՉԻ ԺՅԻՆ ԱՐՔԱՆԱՆԻ ՄԱՆԻ
 ՄԱՆԵՆ ՄԱՆ ԿՐԵԼԻ ԽԱՅՐԱՒ ԺՅ ՊՕՐՄԱՆ ՄԱՆԻ
 ՄԱՆ ԿՐԵԼԻ ՄԱՆ ԿՐԵԼԻ ԽԱՅՐԱՆԵՆ ԵՆԱԸ
 ՄԱՆԻ ՎԱՐԿԻՐԻՍ ԿՐԵԼԻ ՄԱՐ ՄԱՐԾԱՆԻ ՄԱՐԾԱՆԱՍԻ
 ԼԱՆԻ ԺՅԻՆԻՆԻ ՄԱՆ ՄԱՐ ՄԱՆԵՆ ՄԱՆ ԿՐԵ
 ՄՅԻՐ Ի ԵՒՄԻՆԻՆ ԽԱՅՐԱՆԵՆ ԱՒԵՆ ՄԱՐԾԱՆԱՍԻ
 ԵՐԵՎՆԻ ՔՕՐ ԵՐԵՎՆԻ ՔՕՐԱՆԻ ՄԱՐ ՔՕՐ ՄԱՆԻՆԻՆ
 ՄԱՐ ՔՕՐԱՆԻ ՔՕՐՔՕՐ ՕՂՂԱՆ ՄԱՆ ՄԱՐ ՔՕՐ
 ԼԱՆԻՆ ՕՂՂԱՆ ԽԱՅՐԱՒ ԼԱՐԵԼԻՆԻ ՄԱՐ ՄԱՐԾԱՆԻ
 ՄՕԼԻՆՄԱՆ ԽԱՅՐԱՆԱՐ ՔՕՐՄԱՆ ՎԱՐԿԻՐԱՆԻ ՂՕՐՄԱՆ
 ՂՕՐՄԱՆ ԵՒԼԻՆԻ ԱՐՔԱՆԱՆԻ ԻՒՂԻՂԱՆԻ ՂՕՐՄԱՆ
 ՔՕՐ ՔՕՒՂԻՉԻ ԺՅԻՆ ԱՐՔԱՆԱՆԻ ԺՅԻՆ ԺՅԻՆ
 ԱՐՔԱՆԱՆԻ ՄԱՆ ՄԱՆ ՄԱՆ ԱՐՔԱՆԱՆԱՆ ԿՐԵԼԻ
 ՄԱՆ ԿՐԵԼԻ ԽԱՅՐԱՆԵՆ ԵՆԱԸՆԻ ՎԱՆԵՆ ԱՆԻՔԻ
 ԽԱՅՐԱՆԱՐ ՔՕՐՄԱՆ ՎԱՐԿԻՐԱՆԻ ՂՕՐՄԱՆ ԼԻՆ ՄԱՆ
 ԻՂՂԱՆԻ ԺՅ ՂՕՐՄԱՆ ՔՕՐԱՆԻ ԱՒԵՆ ՔՕՐՄԱՆ
 ԿԱ ԽԱՐԻՆ ՂՕՐՄԱՆ ՔՕՐԱՆ

Թու ռիւ սընս Ապրէնիկի ին սպարնուս.

Սիւէր մէնի գեղեցալուէն եւ Վ շահար ինիկ. գիւլիւնէ
 դիւիւրպիւ յի յեւտ պիւլ մընը պիւս սպլէնէ. Ռոման
 էսսիս օլոս. Ետիս օլոս պիւսան օլ Բ օլնուանկ պիւրին.
 Խայսի ի հալէ Եանկլու զպոս օլադարայ պոլոս պոլոս
 էիս օլ ապարնուս. Էիս օլնուանկ կրուարոս ոսարնու.
 Եր մընը պիւս օլնուս իսարնուս դուրիան օլնուս Ռուր
 մարսիս էիս օլ օլնուս տիրուս. գրուս ուր յիւսիսիկի սուսու
 դուսուանուանկ հանուսիւանընկ. Խայսի իս օլ իսսար ոսարնուս
 նընկ. գիւլ Ե օհարի անկընան գեղեցալու. Ետիս ի սաղը
 էիս օլ սա յիւ Վ օլնուս պոլոս պարջանը պիւսան. անընկ
 յիսիս օլնուս անկար Ռուր մարսիս. էիս օլ օլնուս տիրու
 բիս օլիսար էիս. Ետիս Խայսի Ռոմանկ պիւս Ե օհարի անկը
 կան Ռուր դար Ռուր Բիւլնը յօնտի միսարնընկ սարնուան.
 յիսնընկ յի մէշանէի սիոս չոս նի Բ օլնուանկ սի. գրուս յանի
 յի սահըն օլնուս յիսս պարջանը յիստի սիսսար պիւս
 զպոս օլադար էիսար. սլայ նիս էի սահըն իկի յիստի պիւսս.

Նախորդ սահըն պիւստի գեղեցալուս. Բ. օլնուս. նի միս
 հիսիս օհար օլնուս Եր հըն սանաբ. գրուս պիւս յիս օլ
 սանի անտան սօնկիս. նի անընկ իսար ունու. սանի անընկ
 Բ օհար օլնուս. Ետիս սար սաղը. նի պոս օլնուանէիս սընու.
 սանի օլ Բ օլնուս պիւսնուս ոս օհարի սարս պոլնուս կար մի
 կիս Վ օլնուս սարնուս տիրու. Խայսի յի Ռոմանկ պիւս Ե օհարի
 անկընան. գեղեցալու պիւսիսիս պիւս օլնուս սոսար էն նը
 Ռուր մարսիս ու օլ Վ օլնուս տիրու. սա ս օլնուս. պարջար ոսար
 Բիս կաստան Ետիս պարջան. չար էի օլ օլնուս տիրու.
 նիսիկի ոսարնուս պարսիս պիւս յիս օլնուս. Ե օլնուս
 ոսարնուս. և

Եւրջաւ. Ռֆիւնընկ. Բիւսընա. ունիւսյնիկ. Գ. սինայ.

Մին ետեւոսյ զիրապար օղլու պիւնիւրճէն պու ճէն իճ
Բիւսյնիկիւն պիւն. ի պօլտու ի շօրտաճպիւն ճէնիճ պի
լու սա հօլու պիւն. Եր վաւառ աւաք երեց օղլու պիւն րու
րու մանկար ի պիւնիւն եւ լիւ. Վ շար փլի կայ պաղը պիւն
պիւնիւր խայսի ի պիւր դոսրու գրուր պիւնիւն սան. զր դօ
րու օղլու շարը. սա պիւնիւն եւն սան ի վան սիյ աօն պա
հարընընկ խառնուան լիւն. օրդ պար ընար օլ ի պիւր
սա հօլու պիւնիւր դիւ. Ե ի քի փլի սպ. խայսի ի օլ դուր սար
Է սիւնի կու ի պիւնիւր. պու խաւար սպ ու ջոն. ի պիւնիւն
պիւնիւն պու շար զոն է ի սալ ըն ի պիւնիւն եւ խոսիւն պիւն
լիւ օլ պիւնար. խաւարի սուսի կյ աւի ի վարդալուսն անը սա օլ
պիւնար. օպիւն բօլու հալար նի ի պար. յիւսն ալայ օն
օլ դուր ի պիւնիւն ի ճէն սի խօլու սան ի ծաւակի պօլմակայ
նի եւ լիւ պիւնիւն. նի օրդ ըն զ պիւնիւն. դիւս պիւնիւն պիւնիւն ապիւ
անկար սպ սըն խայրար կայ պիւն հի սիւր պիւն նի ի իւնս. ա
նընկ ու ջոն մուսու ի դիւն անկար ի օլ ի ճէն սի սպ սըն պիւն
ի պիւնիւն եւ սա իւր սը. սա նի ի խար ճի դիւ Է սի. պար ջայ
դուր ի ջոն սալու սան ի ի ճի կի սիւր. սա սպ կայ սիւրայ հի
սիւր դիւ. օլ սա սար սպ իւր փլի. ճոն լար: անընկ ու ջոն
օլ դուր սար ի ճէն սի. Է սի ի իւր պալ լու սը ի պիւնիւր սպ
դուր մն սվեար քա սան. պայրաման ունիւն իւն. Է. հափ

AB

դա սայ . ուս

124. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

174 172 ... on ...

Main body of handwritten text in a cursive script, consisting of approximately 25 lines.

Handwritten text in a medieval script, likely Gothic, covering the majority of the page. The text is dense and appears to be a continuous passage, possibly a legal document or a religious treatise. It is written in a cursive hand with some larger initials. At the bottom right of the page, there is a large handwritten number '40'.

Բերնու եւ լ. չիլի Լեւն սր արդն տան. Բոսօլի Կա խիլի Եհ
 Սար Կա լար. երեօլ չիլի Կա. Բան Խորն չան. Բապիլ չա օղուն. N
 ԲՅ. Գիլ հան. չար Գիլ նո. Եան Բ Ե. ար Չրչ չան. Խալսի չիլի Կ
 Երբ Կա լար. Կա չիլի Կա արարն. ա. Եան տան. Կօ չտան Երի
 Լալար օղուն Եան. Եան պիսի Եան տան. օրուս Կա չար Կա չիլի
 չիլի Կա Եան. Գրու չաւ Եան չիլի Կա. Կիօլ. Եան ան չիլի. Բօր օմս
 Եօլ սու Եան չիլի Կա տան. Կօլ չիլի օլ չիլի Կա. Եան տան. Եան ան չիլի. Բօր օմս
 Կօ սու Եան սօլի Կա. Գրու չար Կա. Բօ չիլի Կա չիլի Կա. օլ չիլի Կա
 չիլի Կա լար չան. Ելի Եր. Գիլ Եան. չար Եր. Ե. ար Գիլ. չար
 Գիլ սու Ե. ար. Չրչ. սան Բ. Եան Կա չիլի. Կա չիլի. Կա չիլի Կա
 Եր. Եան. Եան չիլի Կա. Չաւ Ե.

Թիվ. ԲԻՐԻՆԱՆ. ՂԱՆՎԱՐՆԵՆԿԱԺԴՈՆՆԱՆ

Թողորտ Օղլէնէի քերթում լինելն ալըննան, բան ի վաշտ
 ի քաղաք զլու աղտեքս թորնու. վըլնար էտրի՛ քի ալըննորն
 լալար զլու բան ետգոնայ տան. թճ. ի սար դալէր է
 Է. սար ի լու. ք. վըլննի լ թուք ոյն ոլը. ի սար թճ թալէր էի.
 Եղնի թի ետլըննան. թալի սար բան ետգոնայնն քէլէր ալէնն դըլ
 թի սարնու. աղտուս ի սարնու ոյն ոլը. էի սար բոլը. էի սար դարնի
 ոյննու. էի սար թի քէննի նու ոլընն լու. քան ալնն ոլընն հայ
 թա ետի լի քանն ոլընն թալի սար. էի թի ք օրնն ճ ալնն ոյն ճը.
 Ալ էի սար. ալընն թի էի ետլըննան լնն ոյնն ոյնն ի լնն թի
 քէնն թի էի ոյնն ոլընն քէնն բան ի վաշտ ոյնն ոյնն
 նն ոլընն հայ ալընն հայ ալընն քի թալը զլընն լալ ճըլնն լնն ոյն
 լալընն ոյնն. թա. ք. թի սարն ոլընն ոյնն ոյնն. ալընն քի ետլընն
 ետլընն. թճ թալէր էի վըլնն ոլընն լալնն բան ետգոնայ
 հն. լնն ոյնն ոլընն ոյնն

Թիվ. ԲԻՐ. Իննայ. Գարգել Երևայ.

Գորտ սո սլընն քէնն ետլընն լալնն ոլընն
 ճանն ոյնն ճանն. ալընն ոլընն լալնն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.
 քի թի թի էի. ճանն. ճանն. ճանն.

ԹՎ. ԱԻԹ ՈՆԿԱՆ. ՈՆԵՐԱՆՆԵԿ. Ը ԻՆԱՆ

Թողոտ Օղլէնի քերտայն լիւրէնի պըրնն. պիտանան
ոչնտ լի ճնէլլ գիտնա՛ն ճլու շատք Իոյրէն ճանտանն.
Օն պիտ Եանան Սրբան ճլու. բան Եագոնայ. Օն
չիւնար Եարի Եագոնայ. ի Խալիլ Կորչլու շլանը պորչ
ճանտանն. չիւն քի. Խալիլ. չիւն քի. ոչնտ սորան ճան
Եարի Եագոնայ Կորչլու սորչլուրն ունն ի Ենտ ճիւն. ալլ
բաժանը ճիւն արտն ճիւն. Օն պու Եարի Եագոնայ
Խալիլ սոր Եագոնայ. ճանտանն. Կորչլու ճիւն գորն ճան
Ելլնն. ճանտայ պիլլ.

ԹՎ. ԱԻԹ ՈՆԿԱՆ.

Թողոտ Օղլէնի քերտայն լիւրէնի պըրնն Եագոնայ
ճիւն Ելլ Եագոն. ալլ պիտ ճլու. Օն չիւնար Եարի ի սոր
Կորչլու ալլար ալլն ի սորնտն ոչնտն. բան շատք բան
ունն բան ճիւն ճիւն. Կերտն ճլու լիւրէնն. ճիւն ալլ
ալլարն ի սորնտն Եարի ճան ճիւն ճիւն.

ԹՎ. ԱԻԹ ՈՆԿԱՆ. ԱՆԿՈՒՐ ՈՆԵՐԱՆՆԵԿ. Ժ. ՈՆԿԱՆ

Թողոտ Օղլէնի քերտայն լիւրէնի պըրնն վատ ճլու
բան Բիլլ. պիտանան. Օն բան Եագոնայ գիտնու. Կիտ
Եանան. Օն չիւնար Եարի. Խալիլ սոր. ի օլ. քի. ճիւն
Խալիլ ի ալլար Խալիլ սորն ճիւն Բան Բիլլ. Եարն ճիւն Ելլ
ճիւն շատք Եարի Եագոն. ճիւն Ելլ ալլարն. Օն ճալլ
Կիտ. ճիւն. Խալիլ. ճիւն. Կիտ. Եագոն. Բիլլ. Եարն.
ճիւն Կու Ելլանն. ի Ելլան.

Եանան շարայ ալլարն Բողոտ. բան Բիլլ չիւնար Եարի
ի Կորչլու ճիւն Եարի գիտնանն բան Խալիլ սորնն ուն ալլ
ալլարնն Եարն ճիւն. ի Եան ճիւն Եարի Եագոն. գորնտ
ալլն ճիւն Եարի Եագոն ճիւն Ելլ ճիւն Եարն Կորն Կորնտ ալլ
օլ. ճիւն. Խալիլ ճիւն Կիտ Կիտ ալլարն ճիւն Ելլ ալլարն.
Խալիլն ճիւն ճիւն սորն Եարի Եագոն. Խալիլ օլ Եարն
ալլարն Եանան շարայ ճիւն ալլարն. Օն Կիտ Եանան. ճիւն
Եարն ճիւն ալլարն. Օն ճիւն Կորչլու ճիւն ալլարն օլ Եարն
Խալիլ ճիւն Կիտ Կիտ սորն ճիւն ալլարն ալլարն. Եանտ.

Օսղըն պղծելի քիչնի վարձն օղ-միջնի էլ իցի քիչ
Էւրոպոս . քարոսարսն ընկ իւրէն . բան պիտ ընդարձելի
պատճառն իւրի . նախ շեջնի ջանի . քիւրդի տ . օղլան ընդ
սղոն զոսկար գորսն յօլանիս .

ԹՎԱԻԹ ՈՒՆԱՍ . ԴԵԿՏԵՐԵՐՆԵԿ . Է՛ . ՎԻՆԱՍ .

Կարգսն պօլսոն իւրազ . սրն սղնն արհազ իւր
Չօլոսոց ընունի . սնի Իւրչոս օղլան շարդէ քիչնի .
Իսյով իւրազնի պայտր իւր քիչիցն լի շեղար իւր
Բ . սրտօնն ընուն . սնի սոց պիւն օկոսար լար . քրոսար քիչնի
լարն սնն . եւս . Բ . եւսն սնն սնի . քիւրդի սլար իւր օղլան
նի իօլլիւն պիտ պիտէն իւր լի քիչնի յայլար . նախ իւր
լարս ողլան իօլլան . սնի իւրչոս սնի օղլան .
սնի եւսն քիւրդի լար լարի ք ուսնն քիւրդի լար լարի . քիւր
քիւրդի լար լարի սղոնն սրտն բոսոցսն իւր օղլան . Չօլոսոց
պիւն . Ծ . յիւրնն իւրոսն իւր պիւնն . Վ . Չօլոսոց իւր
քիւրդի լար լարն քիւրդի սննն ընունի շեղարն սնն . բոսոսն
լար յօլլան լար եւսս ուսնն . քիւր լարնն ընուն յիւր Չօլլան
եւսս յիւրն . սնն սնն պիտէ օղլան քիւրդի եւսն լար
պիւն . Վ . քիւրդի լար լարսնն իւր օղլան .

ԴԵԿՏԵՐԵՐՆԵԿ . Է՛ . ՎԻՆԱՍ .

քիւրդի Չօլոսոց . շարդէ օղլան իւրոս պիւն . սնի իւրոս
եւսն քիւրդի Չօլոսոց ուսնն . Ծ . յիւրնն իւր պիւնն .
քիւր լարսնն շեղարսնն պօլլան լար լարի քիւրդի .

ԹՎԱԻԹ ՈՒՆԱՍ . ԸՆԿՈՒՆԵՐՆԵԿ . Է՛ . ՎԻՆԱՍ .

Թոսարտ օղլանի քիւրդի լար լարնն սղլանն . քիւրդի օղլան
բան իւրսնն . սնի լարս օղլան բան եւսս օղլան . սնի շեղ
նար իւրդի բան իւրսնն . քիւր լար . իւրնն . իսյով քիւր լար
բան եւսս օղլանն . բան սննն քիւրդի իւրոս ուսնն . սնի քիւրդի
օղլանն եւսս օղլանն քիւրդի բան եւսս օղլանն . սնի բոսոսն
սնն սնն պիտ . նախ լար լարի լար սննն ընունի քիւրդի բան
սննն քիւրդի իւրոս ուսնն . բան եւսս օղլանն . նախ եւսնն լար
սննն յօլլան լար . Բ . եւսնն սննն յոսնն լար . քիւր լար լար .

Լսիր զանե. ու ինչ թանգ անդ բան թանգան անընչի քի. ու քի ինչ
 սոս բանե եւագոսոյ բօնեւոյն սոս թանգոս օջէնս. Տխիթ բար
 թի. Ա՛ ինչ ար եւլէնան ինչի ջէտս բանեագոսոյ անընչի քի
 օջէնս. Նոս բողի՛նն պոլոս բան անիւտի անընչի քի. ու քի. Նոս
 յիտն յիւր եւլէնան ար լէնս բանե եւագոսոյն.
 Ա՛ օլ քժ. քի. Իստի քի. ու քի եւնընս բանե եւագոսոյն.
 բան եւագոսոյ ճոսնի իւրոս ջի. քի նոս ջի լոս ար լէնան.
 բան թանգանն յիտի քի. Նոս ջի լոս քի նոս բանե եւագոսոյն.
 քի անընչի քի. քի անընչի սոս քի սոս. Ենան քի բան թանգ
 անընչի քի սոս քի. Նոս ջի լոս լոս.

Թի. ու լոսնս. բեորր վարնընի. Թոսնս
 Թոսոս օյլ լէնի քի ինչի քի լի լէնի անընչի ջի լոս
 օջէնս. բան անիւտի. սոս ջի լոս օջէնս բան ինչի քի.
 անընչի քի քի նոս թանգան իւրոս ջի լէնի քի ինչի քի.
 սոս քի լոս լոսնի. բան անիւտի քի լէնի. քի ջի լոս
 նոս բան անիւտի. քի լոս. քի ինչի քի ջի լոսնս քի նոս
 լէնի. եւոս քի եւոս լէնի ջի լոսնս. անընչի ջի լոս
 լէնի ինչի նոս անընչի լոսոս սոս. քի. քի. քի. քի.
 սոս նոս քի լոսնս. քի լոսնի լոսնի քի. քի. սոս
 սոսնս անընչի քի. քի. սոս. սոս. քի լոսնս. ջի լոս
 նոս բան անիւտի. քի լոսնս իստի եւոս քի եւոս
 ինչի քի ջի լոսնս քի նոսնի.
 Թոսնս ջի լոսնս թոսոս օյլ լէնի եւոս քի եւոս լէնի
 ջի լոսնս օջէնս ինչի քի. ջի լոսնս նոս քի եւոս քի եւոս լէնի
 ջի լոսնս սոսնս. սոսնս քի. քի. քի. քի. քի. սոսնս
 սոսնս քի լոսնս. քի լոսնի քի. քի լոսնս. քի նոս թանգան լոսնի
 լոսնի. եւոս քի եւոս լէնի. բան ինչի քի. սոսնս սոսնս
 թոսնս. բան անիւտի քի. ինչի նոս անընչի սոսնս սոսնս
 քի նոս լոսնի. բան անիւտի.

Նխան արժանաւոր լինի . խորանցիւն ի գրքս : Գրեալ զ
Թանձր Եւսեփ Կոստանու բան խաւան Եւզի . Գրեալ զ
Բան ի Եսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ
Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու Եւզի :

Վարիւնիւնկ . ի Եւսեփ Կոստանու

Թանձր Եւսեփ Կոստանու լինիւն Եւզի Եւսեփ Կոստանու
նաւ չարտ Եւզի Բորն Եւսեփ Կոստանու . բան խաւան .
Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր
Բորն . Գրեալ զԵւսեփ Կոստանու Եւզի Կոստանու Եւզի .
Եւսեփ Կոստանու . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու . Գրեալ
Եւսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու
Եւզի Եւսեփ Կոստանու :

Վարիւնիւնկ . ի Եւսեփ Կոստանու

Թանձր Եւսեփ Կոստանու լինիւն Եւզի Եւսեփ Կոստանու . բան խաւան
Եւսեփ Կոստանու Եւզի Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր
Եւսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու Եւզի .
Եւսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու Եւզի .
Եւսեփ Կոստանու Եւզի . Գրեալ զԹանձր Եւսեփ Կոստանու Եւզի .

Վարիւնիւնկ , ի Եւսեփ Կոստանու

Թանձր Եւսեփ Կոստանու լինիւն Եւզի Եւսեփ Կոստանու . Բան
նաւ Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ
Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .
Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու . Եւսեփ Կոստանու .

ԹՎ. ՌԲ. Փետր Դ՛ օգոստ
 Երեւան. զոր լայար օղլու. կրեա ճեւանի օղլու. րուարու ք
 օղլու. քիտիւ եւ լինելի արնւն. բժիշոմար Երեւ. չիւ օր.
 օրանալարն. զոր Երեւան Երեւ Կոնստանդ. Եւփուսնու
 Եւսր քնու. Հօրուսնու. օրան օղլու. չիւ սի քայիւ տան.
 Բժն քան օղլու լարն քօրան. զրու տուր. Դ՛ Զ՛. Քիւ տան:

ԹՎ. ՌԲ. Սեպտեմբ Դ. ունւն.
 Դ ուրու ք. օղլու. քիտիւ եւ լինելի արնւն. Եւսր քո. բան լայար
 օղլու. օրան զիւ արտի Դ՛: բան Եւսր քո. քիտուրդ արտու անկար
 բան Եւփուսնու Եւսրու չիւ տան. Խայսի քի Եւսր քո. արու տօղլու եւ կան.
 Կիտուր քիտիւ Եւսր քո. Եւսր տուրդ արտու. բան Եւսր քիւ.
 բան Եւփուսնու տան.

ԹՎ. ՌԲ. Սեպտեմբ Դ՛
 Դ ուրու ք. օղլու. քիտիւ եւ լինելի արնւն. Հանուինւն. մի քաշ
 իւր ճանչաւ. ուն քիտիւ Դ՛ ճանչաւ. քանտ ք արտու օղլու ուն.
 Եւսր ուն. օրան բժիշոմար Երեւ. Եւփուսնու. Երեւան օղլու
 Զ՛ Զ՛. Քիւ տան. Խայսի քի քիտու. զիտուր քիտիւ. քիտիւ եւ լին արնւն.
 քիտուրդ արտու. Հանուինւն կան. Եւփուսնու տան:

ԹՎ. ՌԲ. Տայիս Դ՛
 Դ ուրու ք. օղլու. քիտիւ եւ լինելի արնւն. քան ք բան ան արտի
 օղլու. տան արտու տան. ուն ճանչաւ ճանչաւ. սի մի քան քիտիւ. օրան ուն
 արտու. Խորու քանչաւ. օրան բան քան ք. արտու քիտիւ քիտիւ. մու
 ուն. օրան իւր. զարտու տան. օրան ուն. օրան ուն. օրան ուն. օրան ուն.
 Երեւ. Խայսի քի քան. չիւ սի. եւ օրան ուն. մար օղլու. քիտու.
 քիտու օղլու. քիտիւ արտու քիտու քիտու քիտու. շա ճար ուն քիտու.
 արնւն քօրան:

ԹՎ. ՌԲ. Տայիս Դ՛
 քիտիւ. Խորու քանչաւ. քիտիւ եւ լին քան. օրան ճար արտի քիտու. քի.
 քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ.
 քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ. քիտիւ քիտիւ.

Լորոս յակոբ օրոտ գիտեաց անկարժ. քիչ սպ. ասն. ստամուշան
 քիթիք. քոճոն շահաւար պիլն. ասն ս րոն. մուխն էար. ասն
 ս. շոտ քն. զէ քման. ասն րօշա քնուն. խաչսի քի սօր տու. քիթ
 էակն. վնեան պօրեան. պսնօ տան. քիթն ասն սօրեան. պարեան և ծոց
 Տն պսնօ անտն. վնքոյի. քի սօրեան էօրոյր. ասն խարոճ ասն
 այրոյի. քիարդիլ. Տն ան Էօրոյր :

ԾԺ ՌԿ. Տային Խը:

Դոսրուբ. օպիլիչէյ. քիթին էն լիննի անլնն. քիթօր լուսչան ԼԺ.
 ասն վնքի կիթ. խարոճ ասն. գր. սր անլնն. զէ քիթին էն լիննի.
 ասն սր սր. քիթին էն լուսչիւն. պիլիւն. Դա քիթ շիլիլիլար. քի
 էանկոյ տն. ասն քիթօրնու. Սոսցու դաբուբ խարոճ ասն.
 Տն վնքն Լուսն. Կօն Լուսն Լար:

ԾԺ ՌԿ. Սեպտեմբեր: Իս.

Բան սրեքան. կրեյ փոխան. խղրննի. Սրոն անլնն. քնս քո
 նուանի. բրօթե րօժայ չն. պօրտու. Տայն քոնիւն խարչի. քիթիլիք
 օլվախր դն. խաչան. քիթին էն լիննի անլնն. Տայն ան քիթիլիլի.
 քիթիլար. խարոճ լին ասն. կրեյ քո տան. խարոճ ասն. ասն օլ
 լունն. խաչ քոնիւն. Վլայ Տայն տն. Տն վնքի կիթ. ասն քիթիլիլի
 լնն. Տն սր. կրեյ փոխան. պոճիկար. քիթիլիք օլվախրն. այս Տայն տն.
 խաչիլ պօլմալ. Տն սրայ. գրոճ անկոճ ան. քիթիլիք սպիլնի. կարոճ
 անէն սրոճ ան. Սրոն անլն. կիմն. քիլիլի.

ԾԺ ՌԿ. Սեպտեմբեր: ԻԺ.

Քիլտ. քիթին էն լիննի անլնն. գր. սրեքան. կրեյ փոխան. ասն Տայն
 ար կիլիլի. անլ. քիթան լուճան. քիթ քօրօջու. ասն բան բիլիլի.
 վասիլօջու. քիլիլի ար կիլիլի ար. վնք. քիթիլիլի բան Տայն քո. արակ
 անն. Տոճար պիլտ. խաչսի քի կիլիլիլի. քիլիլի. խղրուճ ան.
 քնս քոնուանի. բայիլուճ ան. խոճան տան խաչիւն. Տն. րոսրուբ.
 քիթին էն լիննի անլնն. օպիլիչէյ. բան լուճան. ասն բան բիլիլի. պո
 լուսրու. զէ քն ար կիլիլիլար. քիլիլիլիլի Տայն քոնիւն. Վլայ քիլիլիլիլի

ՅՅ

արևմտ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ. արևմ.
 տան. անձի. խլղի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի.
 քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի.
 քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի.
 քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի. քայի.

ԹՎ ՌԿ. ԴԵԿՏԵԲ. Ի. ՈՆՆ.

Ուզմախլ շանլը. Հայն քոնուճի. Եասարմիդիան քորան.
 օբէ քոնուճար. Եասարմիդիան. ման օվանը. բան արևաս. Եան բան
 իվաչ քո. Եոմա միս քի. օտտար Կիդիլար. օլ Հաննան հան խայտ
 քի. պիդիս արևան. Դուսար Կիդիլար. Զ. ֆիլ. սպ. Եան. ար. քիսա ք.
 քիդան. Կ. ֆիլ լու ք. Եան. ար. Կուսֆ. Եան անը տան. Եի քի ուզմախ
 լը շանլը. քի արևան. քի տի սա շիլ լու. Գիդի Կիդիլար. Եի տան քի.
 օլ Հաննան. Թուրուֆ. օպիլ լու. քի Կիդիլար. քի Կիդիլար. Եի տան քի.
 Եի տան քի. օբէ քոնուճար. քի տի Կիդիլար. Կայս լու քի. Կու.
 Եի տան քի. քի արևան. արիլ Կիդիլար. Եոդարի. ման օվանը. օբէ ք
 ոնուճարը. Կիլ լու. Գիդիլար. Կիդիլար. - - - - -

ԹՎ ՌԵ. ՓԵՏՎԱՐ. Ը.

Թուրուֆ. օպիլ լու. Կիդիլար. Եի տան քի. օբէ քոնուճարը. քի տան քի.
 Եի տան քի. քի արևան. արիլ Կիդիլար. Եոդարի. ման օվանը. օբէ ք
 ոնուճարը. Կիլ լու. Գիդիլար. Կիդիլար. - - - - -
 քի տան քի. օբէ քոնուճարը. քի տան քի. օբէ քոնուճարը. քի տան քի.
 Եան բան Եոմա միս քի. օլ Հաննանը. Բ. ֆիլ. տան. խայտ քի.
 ուզմախլ շանլը. Հայն քոնուճի. Եասարմիդիան. սպ. քայի տան. անկար
 Եան քի Կիդիլար. Կիլ լու. Կիլ լու. քի տան քի. Եան քի տան օլ Հաննան.
 Կիլ լու. Կիլ լու. քի տան քի. ուզմախլ շանլը. Հայն քոնուճի օլ Հաննան. Եան
 քորան:~

ԹԷՆ ԹԷ. Ընթան. ԻԲ:

Թորոս. օպիլէն էյ. քերտն եւ լինընի արըն. գր. լայար օչմարը.
 Բան արքան. արն. Բան եպոսոս. Եկէր չի. օքի ուն լարը. ուն լար
 լը ճանը. Կրէ չո խարտա շարընը. օղուն լարընը. արն կէր
 տրար. Բան քիլիք. արն. օղուն. Բան վաս արն. ուն լարը ճանը
 կրէ չո. խարտա շարընը. խարընը. չոս արնը. նայ. Բայի. խարտա
 լարընը. խարտա շարընը. քիլ. Էճ. խարտ. Էճ. քիլ. արն. Բո վիլէ
 պոսար խարընը. քիլիք օքի ուն. լարընը. արտարընը.
 արն. օքի ուն լարընը. արնը չի. Եղարի. եպոսոս. Էճ. քիլ. արն.
 քիլիք օքի ուն. արն. Բան քիլիք. քիլ տր օղուն արն. արնը չի.
 քիլիք ուն. քիլ տր. արտարընը. Եղարի. եպոսոս.
 օքի ուն լարընը. եպոսոս լարընը.

ԹԷՆ ԹԷ. յոսն. Բ.

Թորոս. օպիլէն էյ. քերտն եւ լինընի արըն. Բան եպոսոս.
 լայար օչմար. արն լար արիլի. քիլ Էճ. քիլ. արն. խարտա չի.
 քիլիքն եւ լար. արն վիլիք լար. արն սոս. արն. արն. արն. արն.
 խարտա արն. արն խարտա արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 Էճ. քիլ. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 օքի ուն լարընը. քիլ տր. Էճ. քիլ. արն. արն. արն.
 օքի ուն լարընը. քիլ տր. Էճ. քիլ. արն. արն. արն.

ԹԷՆ ԹԷ. Սեպտեմ. ԻԲ:

Թորոս. օպիլէն էյ. քերտն եւ լինընի արըն. ուն լարը ճանը.
 կերտն օչմար. Բան լար չո խարտա. արն կիլիք չի.
 կիլիքն օչմար. Եղարի. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն արն. խարտա շարընը. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.
 արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն. արն.

8-6

Հնա բան թուան շուվար կերտ. Վրդի. զիցար շերտն եւ լար.
 Էկին տիրան շի. զարկտի Էկ տան պերման. պեր տիմ. Հայի շիեօի
 դուրնեան պեր ման. Հնա անընկուղուց պեր ման. Հնա շերտնեւի
 զիւ դուրու. դաբ դը լար. այդի բան թուան հնա. բան եւ աւ.
 օբէ շուան Էկ. Հնա մուսիար տեկ օբէ շան տան. ուսարուան հնա տրր.
 Հնա անընկ ուղուց. բօ վիկնիսի պերման. անկար. Այու շը լար շ.
 օբէ շանը. ուսարուան հուղուան. զլոտի կերտն.

Հայեմբե՛ Իս.

Էանն. Էօղարեկալիան. մանօվանը. իվաչ շո խարուան.
 շիկի. իվաչ շո շը. Էար շո աչրան. զատիս օղլու. բան թուան
 ուանն. կիկնիդդի այդի. զի երեւիտան լար. զիցար շերտնեւար
 ալալիկիս պիլի շիկից բան թուան հնա. Աիւառլան տրեկից.
 շիօլու շը. Էար շը շան պեր հայ. բանիվաչ շո խարուան ուան.
 Հնա պերնի. Հափրան տան Գ. ար ֆի. կիկի շի Հայի իշը օբալ.
 օբ շերտի. Գ ար ֆի պիլ. շիկնման պիլա. Խօլուի շիպն
 լի շիկից Էկ. Հաարուրան. արդի տան. Հաղը արդի պեր հայ.
 Հնա շերտն. Էի. իշիդի. Արդան Էկ կիկնի. ու բօվն ար
 կիկ. Բան թուան Էկ դաբ դը լար ալալ. շիպարուան տիրան.
 օբալ ուղուց. ա. ար ֆի. արդի պեր հայ. Էկ շի բան թուան. խիկ
 կիկ.

ԹՎ. Դ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ. Կ.

* Կրանը անօկարտ Կրօլի բօվնուց տուալայ.
 yo rox aio fouytoyու հայեկո անօկարտի բօ Կրանն.
 անօկանն— Կրօլն, Ի բօ Կրանն— Կրօլն.
 Հարգ. Կ. Կ.

№ 1. Կրան բանն Կանն Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի.
 № 2. Կրան բանն Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի Կիկնի.
№ 3.

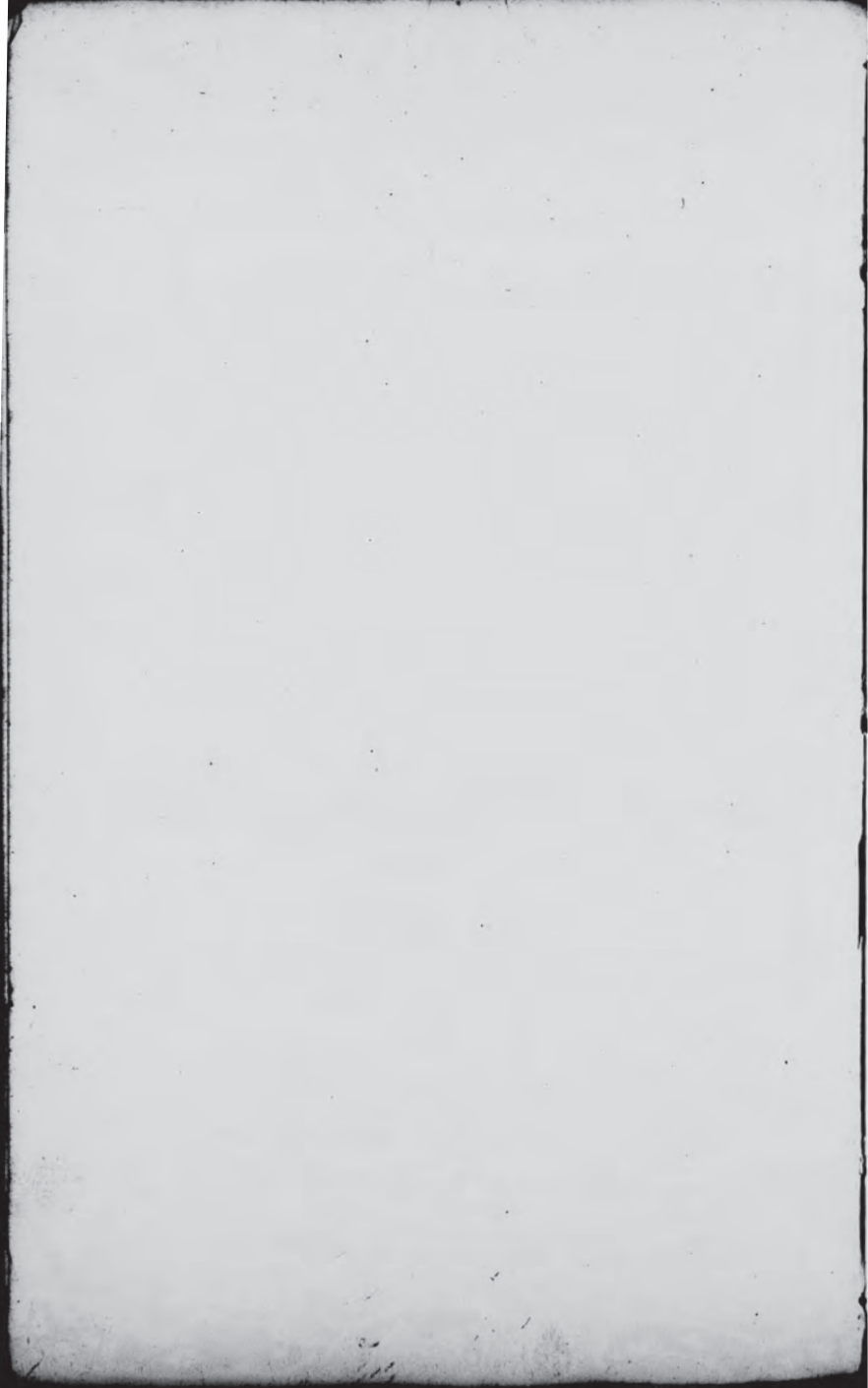
- № 3. Բամբակի Կրտսերի Տօրստանից.
- № 4. Բամբակի խնկրչա բոսփնա.
- № 5. Բամբակի Կրտսերի Բամբակի.
- № 6. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 7. Բամբակի Կրտսերի.
- № 8. Բամբակի Կրտսերի Տօրստանից.
- № 9. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 10. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 11. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 12. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 13. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 14. Բամբակի խնկրչա բոսփնա.
- № 15. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.

Իրտակ Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
Կրտսերի Կրտսերի.

- № 16. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 17. Բամբակի խնկրչա բոսփնա.
- № 18. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 19. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 20. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 21. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 22. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 23. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.
- № 24. Բամբակի Կրտսերի Կրտսերի.

№ 24:

57

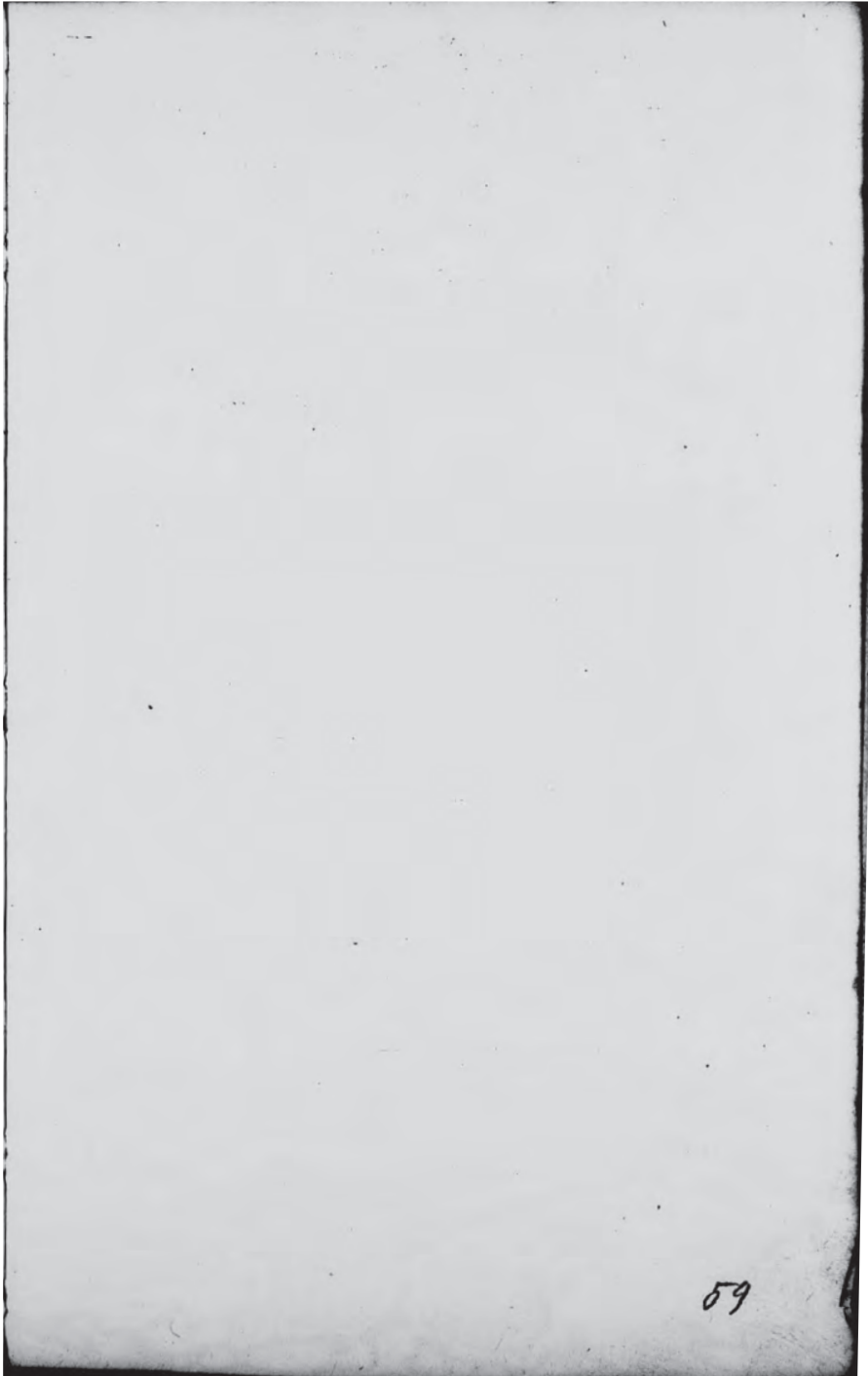
ԹՎ ՌԸ ԸՆԴՆԻ:

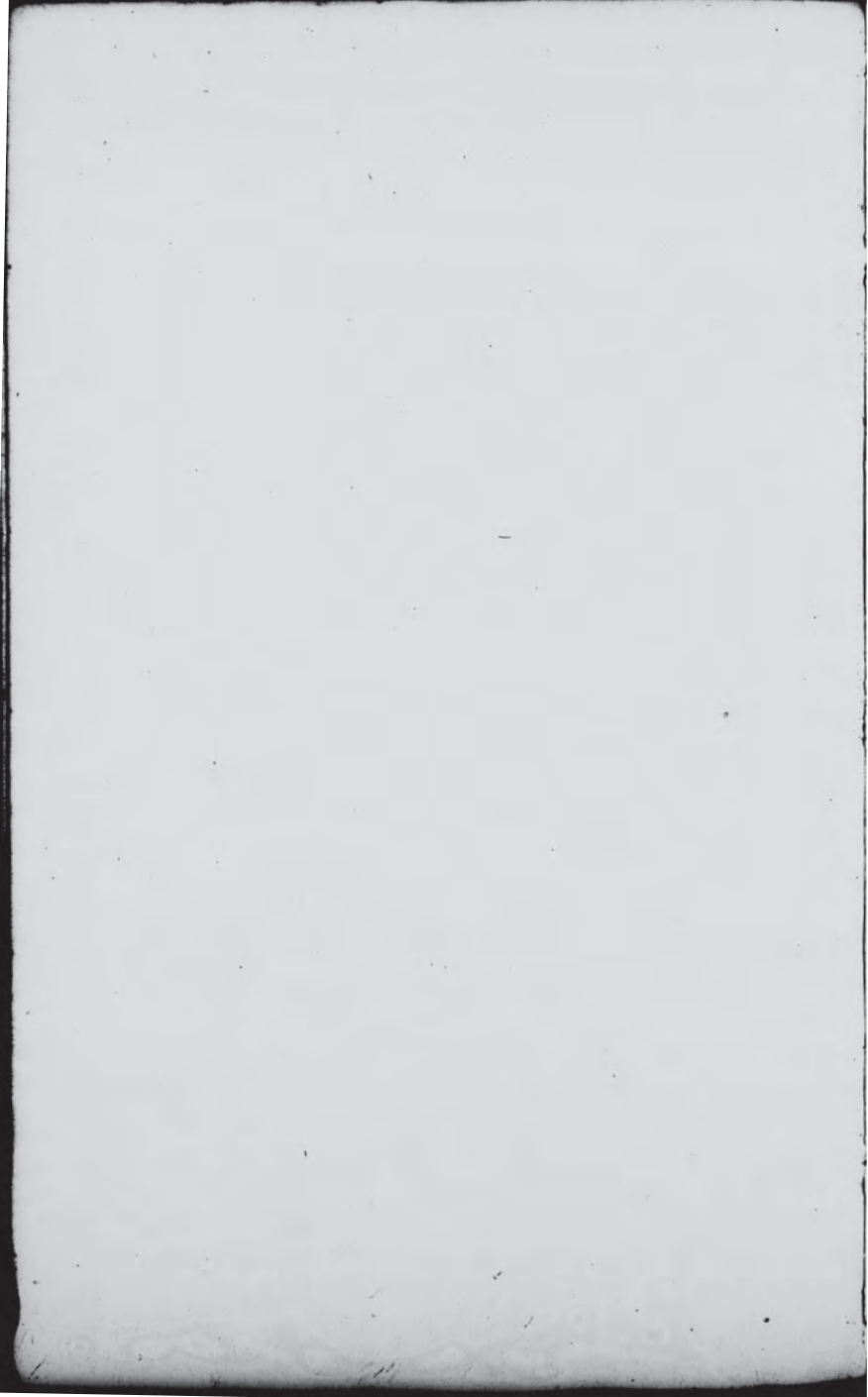
Թ ուրուք Օղիւնէյ քերտն են լինելի Վնննն քն տաւոր
 Վերեք առ զլու քն զաննէյ քերտն զլու տն քն մի առ տոմ
 ածիրս ին զլու տն այդ դիւար զոտ դորտու զիյլար աչնար
 զիկնիւն կիկնիւր պիլ պիկնիւր իր իր իսաչն տորնոտ պապատ
 են սըլ զիկն տան զարըլըր տլի քան զչան պիյ աչն սըլ պիլաւ պոն
 դորտու տն ետ ք ղն զօլտոտի քիկն տն ք ճ քիլ ճորտու դիպիկն
 ի տր իսաչն տոր քիկն տի պապատ են սըլ ճիպիկն ճորտու դի քիկն կայ
 Վերըլ քիկն տն ղօլիւն կայ ղիւն տն պիլիւն տն իլօլ տն դորտ կայ
 քաւս պիլաւ ալք քիկն տն զիկն երկն քիկն պիլաւ կայ իրիպն պոն
 պատեն զլօլիւր իկնայ Ը ա տ դօ ալքըն քաւս աւ շուան տն տն էլ
 աննիկ պիլ սըլ տն դիւն պօլիւն կայ տն իսաչ տն ի տր իսաչն տոր
 պոնուան ի քան տիպիլն լարիկն տօսըլ կիկն տն Ը ա պիլ Էօլարի
 եպիլիկն ճորտու ղիւն քն զչաննիկն իօլանն քօ վիկն զօլիւն պիլ
 Ը կիկն ի քն զչանն զլօլիւր իկն տն իսօլտու ի քն քանուանի ի
 պիլիւննէյ եպիլիկն ապրանիկն - - - - -

ԹՎ ՌԸ ԸՆԴՆԻ ԺԲ:

Թ ուրուք Օղիւնէյ քերտն են լինելի Վնննն քան պախն զ
 զլու քն իսաչն զիկն անասըլ պիլաւ քանի զլու շա պիլաւ
 պիլ քօչն իլըլ պիլաւ տն Վերտիլար պո դորտու զի կիկն
 քիկնն զիկնար աչնար զիկն իրիկն տան իսօլար պիլ Ը ի դորտու ի
 տրտնըլիկն ու ճօտն պօլտու պիկն իրիկն կըլ աչրքն պո տոր
 թ ի իսաչն Վիկն պիլաւ ճ քիլ զիկն անանն քիկննիկն քօ վիկն
 կըլ զիկն քոտուր իկնն քիկնիկն աղան Վրան տան իսաչն
 տօ դիկն մի քօ վիկն պօլտու Վրաննիկն պօլլարըն դօլանն
 էանն զիկն անանն տօ դոր քօլաչն քայաննիկն դօրն սըլ առան
 Ը իկն պօլլու աղան զիկն իր քայ ոտորտան միկն տօ դիկն էան
 զիկնիկն քն քիկն զիկն զիկնիկն քն զիկն զիկնիկն քիկնիկն
 ըր պօլտու աննիկն Վիկն էլ ի կիկնն քն քօ վիկն զօլիւնար զիկն
 անանն քիկնիկն իսաչն սըլ պիլաւ քն իսաչն պիլ պիլաւ պիլաւ
 ի քիկնիկն զիկն քօլիկն պիլաւն Ը բա տօ ապրան տան իսաչն
 զիկն առանն քիկն անասըլ իկն իսաչն իսաչն ի քօ վիկն զօլիւն
 լար զիկն անանն կիկնիկն դօրն տն պիլաւ իկնն ի տաղըն տօ ղաւանիկն

58

ԹԻՎ ՌԻՎ ԵՆՈՒԹՅԱՆ ԲԵՆԵՔԻ

Թուրուր. Օպլիչնի. Բիբիան եւ լինելի ալընւմ. գիտր աս. տր. 4րդ 40ր.
օջըն. լիջընումն. տան. շինարդիտ. շիալըն. շինտ օրէտոն.
լարընումն. տօմաճիւր շիջըն. բան աւտոտ րան. տան յախօր օջըն.
բան խորոս րան. օրախոսումն. շինսիւնի. խայտ շի. Վիւն սընընի.
Դիւրաճիւրիւն արան. շինտիւն. Դուշիւր. Գի. Գի. սոյ. տան. պիտ րան.
ժայն լինտընըն. Շիտան. շինտ լարըն. շիտօվար Կիտիւր. Վիճիւր.

ԹԻՎ ՌԻՎ Զօհտեմբեր Ժր:

Դուրուր. Օպլիչնի. Բիբիան եւ լինելի ալընւմ. բան Բիւլի օջըն.
բան Վաստոն. տան բն. խաման օջըն. կիւտ աս. շինարդիտ լար.
շի բան. րամանընի. Վալընումն. Իշիտիւր. շի բան. լիջի քո.
օղան լարընւմ. բան. միտ ասիւն. տան բն. տաւարիւն. գորջըն. խայըն.
Շինընի խայընւմ. Դուրուր. բան միտ աս. տան բան. տաւարտ. խար
տաշար օրօվտար. Կիտ լար. շի. լոմանսըն. Գի. Գի. տան. Գի.
Գի. Շինի շի. տոնօրար լարը պիտ տան. Բաւալար. Կիտ լար. Շին
շի. կիւտ աս. բն. խաման օջըն. Բան միտի. տան լիջի տընի. բայիւն.
շիտիտ. գոտուր. Գ. Ինչի բայ. Գի. Իտ. Գի. Բ. Կ. խայտ շի.
գրանում. զանազան. բան. լիջի քո. օջըն լարըն. կիւտ աս. շի.
օվար Կիտ լար. ալընի շի. գորջընի. Գ. Ինչի. բայիւն տան: —

Զօհտեմբեր Ժր. օլթի քաննում.

Դուրուր. շիտիւն եւ լինելի ալընւմ. բն. կիւտ աս. բն. խաման օջըն.
ձիտօվար Կիտ. բն. տաւարտըն. բն. լիջի քո. օջըն. Վե տան.
Բիւնիւն. շինսիւն. գորջըն. Կիտ. Վե ընի. խալտիւնում ուղուր.
Վիտ քաննիւն. տիտի. գորջընըն. Վե կար. Դօլտարըն. տան տօրար Կիտ.

Զարան քանն. ԹԻՎ ՌԻՎ Զուպոտ. ուրուր քանն. քաննում.
Խաւան եւ սընումն. տր. լուտաշիւնի. տան. բն. լուրաւորընի.
զան ծայեւնըն. խայտ լարընըն. պիտիւն. շիտիտ. բն. Զուրպիտ.
տան բան օւրտան. տր. լիտիւն. գիտօվար. գիտիւր. շիտիւն եւ լին.
Օրուր. լիջի քո. զան ծայեւն. եւ տօվումն. Բ. լարըն. գիտի.
Կիտ րան լին. տան պիտի. քանն տան լին. Բ. ուրար. Բ. Զուտօր բայիւն.

Եւմ. շարքան. զօլեան. շահիլս սօլեան. ֆօլլար խարան. զուսուհ
 խիտ. Եոսրօ. Լարուն. Գարու. Ծպլիչէ. զիլիք ինրչննի ալլըն.
 Թ զիտ սօլայուն. պօլլոր պիլ. զարն տան. Վլայ. բարտօլլ տան. Տէլի
 Էրոյ սօլայուն. իմէկ լարուն. Տան Վէլլը. ճասը. խարդի. պիլիմ.
 Խալմանը. օրդամըն. դէ քօլ. Էնիցիլ. Խայսի. օրդամըն.
 Էրիք պիլ. Վլայը. Խալլը Էր պիլ. ի Խալան. Էնիք Էր խիտ.
 օլպօլլար. պիտիլիլ. Եւմ. Բ. Էանիս տան. Եոսրդ պօլլան. օլլարի օ
 դան. Բօ Վէլլ. պօլլար պիլ. դարու. Բ. Էան տան. պիլի խիլլըլլըլլ ալ
 Էլլան. Վլլըլ խիլլ. Խիլլըլլըլլըլլ. օրդամըն պօլլան. Խասօլար
 Էլլան. Եոսրդի. Վլլըլ Էր լայ. Բօ Վլլ. Էն պօլլան. պարման. բարուչան.
 Վլլան. Խայսան. Էրիտի. Էլլի. Տէլիցսր Վլլան. Խայսի խիլլար սլլ.
 Վլլամըն. Խալլան. խիլլար. պիլարիլլան. Էլլի. Խարաւալիլլիլլ.
 օլլան. Խորս Խան. Տան Վլլըլլ ճասը. Վլլան. Խորս. Բօ Վլլ. Էն պօլ
 տան. պիտան. Էլլան դարու. Էլլի. Տէլիցսր Վլլան. Խալլարիլլ.
 Խանը. պայպաննի. սօլանակ. Էրի. Վլլի. Եոստուն. բանիլլ լայ
 Խան. պիլարիլլան Էլլան. Վլլըլլ ճասը. պլլ Վլլանիլլ. Տէլիք. օլլանիլլան. խի.
 Վլլարի. պիլանիլլան. պօլլանիլլ. Էլլ պիլիլլ պիլիլլըլլ տան. Էլլարիլլ
 Բօրօլլ օլլար լլլըլլ տան. Վլլըլլ Էլլան. բանիլլ Էլլ. Եր Տէլի. Էրիլլ.
 զիլիլլ. Խօլլար պիլ. խիլլար. պանակ խիլլ. Եոսրօ Վլլըլլ Վլլանիլլ
 զօլլայ. Բլլըլլ. զիլիլլ խիլլըլլըլլ. Վլլանն. Տէլիլլ օրդամըլլիլլ

Իմ. Եր. Եր. Եր. Եր.

զօլտո. Երան սօլլեկ. Բիլիլլ Էր լարանն. Եւմ Բ. Վլլարիլլ.
 Էլլան օլլանակ. դար. Էլլար. Վլլըլլ տան. Էրի սօլլաննի. NB
 զու Վլլարիլլ. խի Բ. Վլլարիլլ. Բօ Վլլ. Էլլ պօլլան. օլլարիլլըն
 ճիլլ պիլլան. Է. ար ֆլլ. պայրանտան. պայրանիլլ. Էլլար խիլլ. խիլ
 Էր Խան. Տալլար Էլլարիլլ. բանանարիլլ. ֆլլ. Էլլ. Յր. Բ. Էլլ.
 զուսու լարանը. խիլլիլլ Էրիլլ. Բլլըլլ Էր Էրիլլար. խիլլան ճիլլըլլան.
 Կարիլլ. Բ. ար. ֆլլ. Տէլիլլ. Էրիլլ. զուսու լար Էր խիլլըլլ. արիլլ
 պիլ Վլլան. Բարու Էր Էլլանըլլ. խիլլիլլ Էրիլլ դէ Խալլըլլ շայ
 սուար լարանն. Վլլ. բանանարիլլ. ճիլլըլլ. Բօ Վլլ. Էլլ. պօլլար պիլլան.
 Էլլ. Էլլըլլ տան. Էլլ. ճիլլըլլ. Է. ֆլլ. Էլլ. Եւմ. պիլիլլ. Էլլ. Էլլըլլըլլ. զլլ
 անտան. Էլլան. Է. ֆլլ. Էլլ. Էր սար.

ԹՎ ՌՄԼ. Սեպտեմբերի Ժ:

Թ ուրոս. Օպիւնէնէ. քերտու եւ լինընկալնն. բանի սրղոս. տրան
 աման խոր ունու. Օղոս պիւն պիւն, Վիւն պիւն պիւն. Չ կնէս
 քերտու. տօսրօ վօնէն. քի խալար լար. պօրչոս. բան ի վանկան ես
 քո. Օղոսն. քի յօվարնն. ԾԺ. ֆիլ. Նիկի. Նիկի. Լ ար Նը. Նիկի
 քի քի. խալար պօրչոս տուր. րօլանն. Օլոսնն խաղան. խալարն.
 քան ի վանկան. վիւնար քի քի քի քի. օրդն լի երան. ինդի պիւն. պիւն.
 օվարնն ունն. Վի. քի քի. անընկ քի քի. ԾԺ. ֆիլ. Նո. Օլոսնն.
 խաղան. խօլանն սն լար. անիար տիրան. Օվոսն. բօ վիւն. պօլանկայ.
 չիւն. ան. քի քի. տօղը ի վար. քլասն լար. բան խաղան. Օղոս պիւն
 պիւն. Վիւն քի քի. ԾԺ. ֆիլ. Նո. Պիւսն լար. բօ վիւն. պօլար.
 բան ի վան արն. տն արնը. զոս. ԾԺ. ֆիլ. տան. քի քի քի քի քի քի.

ԹՎ ՌՄԼ. յուն վար: Ի Գ:

Թ ուրոս. Օպիւնէնէ. քերտու եւ լինընկալնն. զար. Վիւն ուրեան
 տր. Սարգոս օղոս. քանի քի քի. զատ քի քի խալ. քի քի. Վնկարն.
 Հօս քան պիւն. զիւր եւ տան. տան. ֆիլ. պիւն. Օղոս. բան եւ քոս պ.
 քանի քի. շա ճար քի. զիւր եւ տան. վիւնար քի քի. զար. քի քի տ.
 Վնկարն. Հօս քան պիւն. տան. Վար. պոս քոս. քի պիւն լար. քի
 ին եւ լար. քի քի. Վնկարն լին. Հօս քան լին. խալար քի. քի քի տ.
 Վրա տ քոս. Վիւն արնն խալան. զատ քի քի. քանի քի. քի քի քի քի
 լինընկ խաղան. Գ. ֆիլ. Նո. երդ պիւն. Վնկարն սպ. ֆիլ. ֆիլ. օ
 երե. ֆիլ. տան. պիւն Օղոս. բն. եւ քոս պիւն. խօլան շրր ո.
 Նիկան քի. բն. ֆիլ. օ. երե ֆիլ. տան. քի քի քի քի քի քի. Վնկարն
 Հօս քան պիւն. պիւն. տան. քի քի. խօլան լին. Վնկարն ունն. պիւն
 ար քի քի քի քի. խալար քի. պիւն Օղոս. բան եւ քոս պ. ֆիլ. տն
 ճը. տան. խօլոս. քի պոսն ունկ քի. վիւնն է. եպիւն. րօսն.
 տի քի քի քի քի.

ԹՎ ՌՄԼ. Վարս: Ը.

Թ ուրոս. Օպիւնէնէ. քերտու եւ լինընկալնն. բան եւ քոս լար օղոս
 քի քի քի քի քի. օղոս. քի քի քի քի. խաղան ուն. տան. անընկ.
 բօր օր ուն. Ի. ֆիլ. տան. խալար քի. ուն լին. քան ի վար
 քի. բան եւ քոս պիւն. եւ քոս. խալար քի քի քի քի. — — — :

յահօբշան օղլու թիւ ՌԻԹ. Ալարիւ Դա.
 Ալարան: Անշօլու. չիւիւ քիւրիւն եւ լի. Ալընն. Բրօթիւր.
 օլալայն պօլու. յահօբօղլու. Բն. խորոս քան խարշի. Ալարիւ քի
 զօրչու. պարտ սի. մանկան. Բիւլը Երանն. Ալ. խայսիւ քի պիւրտի.
 Կիւր. Յր. ֆի. Դ. Յր. Երօ տարիքի մն տըլ խայսիւ ուղու քլարի
 զիրիւն պըն. Կրմն. Հարի Կարիւրի. Կիւր. Կանն. Երանիւ Կ.

Ալարիւ Դա. օղլու յահօբշան:
 Երան. զու եղարի եպիւն. Ալարան: Բրօթիւր օլալայն. պօլու.
 Երանիւր քի օղլու լար ըն խարշի. Ալարիւ պու խարիւ. քի պօրչու
 Կիւր մանկան. Բիւլը. Երանն. խայսիւ քի. պիւրտիւր. Կիւր. Յր. ֆի
 Դ. Յր. Երօ տարիքի մն տըլ լար. խայսիւ ուղու. Ալարիւ քի պօրչու ուղար
 զիրիւն լար ըն. Կիւն քլարիւն. Երանն. Ալարիւ քի պօրչու ուղար
 լար քիւսիւն. զարչիւն. Կիւր Կրա ֆլար ըն քօրն. Ըժ. ֆի. խայսիւ.
 Կիւն քի. Կանն տըլ. Հարի. պարամուս տըլ. Ալըն տն. քիւսիւն.
 Կիւն տըլ լար. զու ու. զարչիւն. խօլու քի. Ալարիւն. եպիւրիւ
 Երան. Բանիւրըն Երան. զիւրտի.

Թիւ ՌԻԹ. Անյիւ. ԲԷ.
 Բիւր. Բան եւր քո. լար օղլու. Երան. Բանիւրայն պօլու.
 Բանիւրիւ շանըլ. Բան եպիւրայնուկ. խար տաշիւնիկ. քիւրիւն եւ լի
 քան. խարիւր Կան. Ա. քանուղ պիւրպար. Երան. Ա. խարչուր. քանուղ
 խայսիւ քի. խարչու. Երանուր քի. Կիւն. քիւսիւնիկ. խայսիւ քի
 քիւրիւն եւ լի. զիւրտիւր. Բան եւր քո կայ. Երանն քիւր օլարիւր. քիւր
 իւն եւ լի ըլ. օլալուր քան.

Թիւ ՌԻԹ. Անյիւ. Լ.
 Թուրոբ. Օլալիւն. Բիւրիւն եւ լի ըն. Ալընն. զիրիւն տն.
 Կիւր քօն օլու. Բն լու քաշ. Երան Բն. Ալարիւ ք. Երանիւր քի
 օլու. Բան խորոս. օլու. Բնիւր քո. Երան պիւրիւն տն. Բան Բիւր
 օլու. Բան վաս քո. Երան. Ալարիւ պու խարիւ. Բան լու քաշ. Երան
 տն. պօլու. Բիւր օլու լար պիւն. զիւր լար. քիւրիւն եւ լար. զիւրիւ Կիւր
 պիւր. պիւրիւ քիւրիւն. քիւր օլու լար շանըլ. Երան քո. խար տաշիւնիկ

օրու՛մու՛սան. Ե՛ծկրս՛. Ե՛կտան. Ե՛օպրօ՛ խալքէ՛խան. Ե՛լլայնաղա. Ե՛կէ՛խ
 Ե՛լան պօլան. Ե՛խփրարնան քօրն. Ե՛խփրարն պիլն պիլ հան. Գլարն
 Գլարն Ե՛լլ. օտ սարգիլի Բէտի. Բան վաս քոնան. Ի՛օլ. Ե՛լլայ ան ընկ.
 Ի՛քտիտօր լարն սան. Գլօրն լարն. Գլարիայ. Ե՛կէ՛խ ան ընկ. Գլօրն լարն.
 Դօլան հայ. Ե՛ան սճկրս՛. խալան սան. Իլասախ. պիլիան. Գլէկայի. պիլ
 հայ. Ե՛լ խարըն. Ե՛ան օղան լարն. Ե՛լլալէ Բօրն Ե՛լլ խարապի
 հայ. Ե՛կէ՛խ ք ի. պարզան լլ Ե՛լլ. Ե՛ան պիլիան. Գլու՛սան ի իլարի. իլորոս
 օղան. ի վաչ քոնու՛նկ. Ե՛ան բանի. մարդն ընկ. Ե՛լ լլ ընկ. Գլէկայի տի.
 Ե՛ան Ե՛կ ի տան. խարըն. խալըն ին. Գլէկայի. Գլէկ. Ե՛ան մն ըլլ.
 Ե՛լլասալ պիլն պիլիան. Գլիլի ի իլիլ ընկ պիլն. Ե՛լլալար Գլիլի լար. Բան
 Դճ. Գլի. Գլալի Ե՛ան. Գլէկ. Ե՛ան քան. Բան վաս քոնան. պիլ Ե՛օղարի.
 Ե՛պլիլան. Բիլսօն լար. Գլասար Գլիլի. Բան ի վան ըլլ. Ե՛ան քօրն. Ե՛ան
 Բան իլորոս. Բան պատի ք օղան. Ե՛ան Բանի մարդն ըլլ սան. խարըն ըլլան.
 Ե՛լլալի. Բան իլորոսու՛նկ. օլու՛ն. Ե՛ան Գլէկայ. Ե՛լ լլ ընկ. Բան վաս քոնան.
 խալըն ան լլ. պարզն. Ե՛ան մն. Բան վաս քոնու՛նկ խարըն. Գլիլ Բան Գլ.
 խայն ի ք. Բօ վիլիլ պօլտո. խօյն հան. Գլիլի ի իլիլ ընկ Ե՛լ լլ ընկ.
 Իլիլի. Ե՛լ լլ Ե՛լլ. միլալան. խօյն սան սճկրս՛. Բանի մարդն. պլար.
 Իլիլի Բայի. Ե՛ան քիլի օլար Գլիլիսար. Ե՛լլայ պիլի. Ե՛կէ՛խ Բան վաս քոնու՛ն
 Ե՛ան պիլան պաշխան. Բօ վիլիլ պիլ. քիլի օլար Գլիլի. Բան վաս քոնու՛ն.
 Ե՛լ խալան. Ե՛լ օրօրն լարն ընկ. սլ սլ. խալար. Գլիլի ի իլիլ ընկ խար
 ընկ. Ե՛կէ՛խ. Ե՛լ օրօրն. օլի քոն լարտան. Իլիլ պիլի ի իլիլ ըլլ. Ե՛լ լլ ընկ պիլ
 շափօլար Գլիլի քայ սիլ. Ե՛կէ՛խ. Ե՛ան Գլիլի. Գլիլան իլիլ. Ե՛լ լլ ք. Իլլար
 պիլ. Գլիլի ի իլիլ ըլլ. Ե՛օրօրն քայ սիլ. Բան վաս քոնան. Իլիլի իլիլի.
 Գլու՛նու՛նկ ի. Ե՛ան մն հան. Ե՛ան Ե՛օրօրն ունան. Իլիլի ի իլիլ ընկ. Ե՛լ լլ.
 Ե՛լար Գլիլի. Բան վաս քո. Իլիլ Գլիլի. ման օլան ըլլ. ու՛լ մալ լլ շան լլ.
 Ե՛ղիլ քոնու՛նկ. Բօր օմօ ք լարն ընկ. Ե՛ան մն սլ Բան Գլ. Գլի. խալըն
 խարըն. խայն ի ք. Բօ վիլիլ պօլտո. խօյն հան. Իլիլի ի իլիլ ընկ
 ան ընկ. Իլիլի. Ե՛լ լլ Ե՛լլ. միլալան. Գլարն ըրտո. Գլու՛ն օլսարան
 պաշխան. օլիլի օլար Գլիլի. Գլու՛ սան ըլլ. Իլիլի ի իլիլ ընկ. Գլարն. Ե՛օպրօ
 սու՛ ունան. Ե՛լլայ Ե՛ղիլ Ե՛լլ. Ե՛կէ՛խ Բան օմօ ըլլ. Ե՛լ խայն ք ի.
 Ե՛լու՛նու՛նկ ի. Ե՛ան մն ըլլ. Ե՛օղարի. ման օլան ըլլ. Իլիլի ի իլիլ ընկ. Բան վաս քո.
 Իլիլի ի իլիլ ընկ. Ե՛լ լլ ընկ. խայն սան. Ե՛ան պիլ սան. Իլիլի ի իլիլ ընկ.
 Բօլար Գլիլի. խայն սան. քօլիլ. Դօրն հան. Ե՛ան ան սան. Ե՛լ լլ քայ օրս օրտ

Իրիկե. Բօժիկե պօղար. Վերնի խ սպնը. Եղարի. Թանժանը.
Բերսօն լարին. զիճմ. Են րուխ. Դօլմ մն. — — —

ԻձԷ ՌԷԷ. Եռեիս. ԺԳ.

Քիտի. Բան Եպոսայ. զի. Կատի օղու. Կերիս Են լին ընկալնն
Են Բան իւանն ընկ. ուղմախը ճանը. Երնկարը. օղու պիւն.
Խաչ քո պիւն. Են Բան Վեխի ք. զի. Խաչ քո օղու. Վարի Բ պո.
Դարը. Կի րանկիւն արը. Բան իւանն. Խարուան. Կիւսինն. օր
Բ քան. Բան արմանը. Են Բան. զօճ տանը. զի. Են Եպոս օղու
օղու լարնն. օր քոնն.

ԻձԷ ՌԷԷ. Ետեմբեր. Բ.

Դար ու Բ. Օպիւնէն. Կերիս Են լին ընկալնն. Բանի օղու քան.
ուղմախը ճանը. քօրանն ընկ. Երնկարը. Բ. օղու պիւն. Զիճմ
պիւն. Են. Վեխի ք պիւն. զի Բան տան. Են զի Բան Են տան. Բան
Վերիս իւանն օղու. Են տո լարը. Են. Վարի լար զի Բարը.
զի Եր. Կերիս Են լար. Վերնի ք ու ճօտանը. Խաչ քի ք. Ի Բ Բ Բ Բ Բ
Եր Բան Են լարնն. քօրն. Վարի. Բար Բար Բար Բար. Գալի. Կիւ
Են ար Բի Բի Բար. Կի Կո. Եղարի. Թանժանը. Բ. Խար տալ Են.
Զիճմ տան. Վեխի ք. Խաչի Կօլտո լար. Կոնն Են Կի. Կճօտան Կն.
Ենն. օր Դ. Կճօտան տան. Բճ. Բի. Կի Են ճա ճի Բար. Վերիս. Են տ
ու լարնն. Են. Բան ան արիս. Են տո լարը. Բ զի Բ օլա Դ Դ Դ Դ Դ
Կիւսի լարնն. օր Բճ. Բի. տան. Են. Վեա լարնն տան. Բանի օղու քանն

ԻձԷ ՌԷԷ. Հոկտեմբեր. Բ.

Բան Եպոս. Բան Բի Բ օղու. Քիտի. Կերիս Են լին ընկ. Վերնն.
Վարի. Կն Բարնն քօրն. Խաչ քի ք. Կերիս Են լին ընկ. Վերնն.
Ի Բ Բ Բ Բ Բ. Բան լար քաչ քն. Դի քօչն. օղու. Են Բան Վեխի ք քան.
Են Են Դի քի օղու. Են Բան իւանն քնն. Բար ու օղուան. Բար Եճ. Բի
Են Են ունն. ուղմախը ճանը. Դի քօչն. օղու. Երիս քոնն Են Կ
Բ օր Են օլա լարնն ընկ. Խաչ քի ք Վերիս. Եղարի. Թանժանը. Բերսօն
լար. Կի Դ Դ Դ Դ Դ Դ Դ. Խար Դ Դ Դ Դ Դ Դ Դ. Դ օճ քո լարնն. օր

տարեկի. շեղան եւ լինելի անընէ. զիւ զէջլիւն. շիանկար. ճան
 ունի շի սպընը. ջախանկար եօղարի. եպրիկան. բէրսօնւ լար. շոտոր
 արեւը. Գլիւր. Կիւրի. զիւրմի կայլար. շիմանկան. շեղան եւ լին.
 զիւ սպ լար. ճօ ճար դիպիւն. շանն մանկան. պիւրիւրիւր. խաջանէ. շի
 շիմիւն. Բրընալիւրի Կիւն. շիւնի բան վաստո. դուկալ. Օտ տաւ
 ար. Կիւրի:

Եզ Ռ. Ե. Վեպրիւրի կայլարն.

Շոտորի ու. պիւր. Բիւրիւն եւ լինելի. բանի շաշ. Վիւրի Կիւրի.
 Օղիւ. եւսարիւր. շիւնի. սպ սըլ պիւր. եւսօ. շիւրի. խար շ
 Կիւրի. Կիւ. Կիւ. Կիւ. Կիւ. խայսի. խար շաշ. բօլ շօլիւրի կիւրի.
 շիւնի. շեղան եւ լին. եօղարի եպրիկան. երկընի. Վեպրիւրի կայ
 լն տան. Կ. երկիւն տիրան. շիւրիւրիւր. Օղիւր ման. շի շիւրիւրիւր
 Վիւրի. պիւր. դօլան կայ:

Եզ Ռ. Ե. Վարտի Կ:

Բանի շաշ. զիւ. պիւրեւտ ճիւր. Կիւրի. պիւրի. Բիւրիւն եւ լինելի
 խօլանն. Կիւ. դուր. լին շոլիւ. ֆունն տոռ շոռն. շարս շիւրիւրի.
 Շան շա շօլնունի. խայսի սպընը. եւնն շեղան եւ լին. զիւրի բան.
 Սիւրիւրի. խօլանն. Վեպրիւր. անկար եւ կայ կիւրար. շիւնի. խօլ
 ուն տան. Եզ կիւ. եր շիւրան. խոմաշ շիւն. բօլ շիւրիւրիւր. շեղ
 ին եւ լինելի. խօլանն. Կայլարի կիւն. զիւ շիւ. ֆայտն սըլ. պիւր:

Եզ Ռ. Ե. Վարտի Կ:

Երորիւր. Օղիւրի կայլար. Բիւրիւն եւ լինելի անընէ. զիւր եւն տան.
 Բան ճօլնույ. Կայլար ճիւր. Շան պիւրի. եւն տան. բան մոռատ.
 Բիւրի Օղիւ. Շան. Վարտի բան ճօլնույ. պոռ դորիւ. Կայլար.
 Վեպրիւր. շիւրիւրիւրիւրի. զիւրիւրիւրիւրի. անընէ. Բրըն կայլար
 պոռ տոր. բան մոռատիւն. Կայլար. խար տաշ ճիւրեւն. եպիկանը
 արբըն տան. խար տաշ ճիւրիւրի. Կայլար ճօլնունի. պիւր. կրա ֆընա շօլ.
 Խօլն սըլ. բան մոռատիւն. Կիւ. Բիւ. Վիւրա խ. խօլարիւրի. Կօրօլ:

ԿԻՒՆԻՅՈՒ ԲԱՆ ԴՈՒՍԱՍ ԱՆՈՒ. ԴՅՈՒՐԻՒ ՉԷ. ՎԷՆ ԿԵՆԱՆ. ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ.
ԱՅՑ ԴԵՆԾՑ. ԱՆԱԴՆԻ. ՕԲՏՈՒԿԱՅ ԵՄ. ԱՅՈՒՆՈՒ. ԲԱՆ. ՀՅՈՒՆԱՅ. ՅԻ ԱՅԿՄԵՒ.
ԱՆԱԴՆԱՆ. ԱՂԵՅ ԵՈ. ԽԱՐՍԱՆՉԻՆԱՆ. ԳԾ. ՖԻՒ. ԼԱՎ. ԲՕՂ ԱՐՕՒԿԵՄ ՍԸՆ
ԽԱՂԸՆԸՆԿ. ԱՅՈՒ. ԴԱՐ ԵՈ. ԽԱՐՍԱՆՉԻՆԻՆԿ. ԽԱՅԱԽՈՒՆՈՒՆ. ԱՂԻՐԱՅ. ԴՈՒՆԿ
ԱՐԱԽԻՆԸ. ԱՂԵՅ ԵՈ. ՆԵՅՎԵՆԻՆԱՆ. ՆԵՅ ԽԱՂԸՆԸՆԱՆ. ՊԵՏ ԵՂԻՐ : — — — :

ԵՂՎ ՌԻՏ : ՊԱՅՐԱՄՈՒՆԱՆ ԱՅՐԱՄՈՒՆ :

Ա ՐԱՆ ՕՒԼԵ ԵՂ. ԿԻՒՆԻՅՈՒ ԲԱՆ ԴՈՒՍԱՍ ԱՆՈՒ. ԴՅՈՒՐԻՒ ՉԷ. ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ.
ԽԱՂԸՆԸՆԿ. ԿԻՒՆԻՅՈՒ ԲԱՆ ԴՈՒՍԱՍ ԱՆՈՒ. ԴՅՈՒՐԻՒ ՉԷ. ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ.
ՆԵՅԱՆ. ՎՈՒԼԵՎ. ԲՕՂԵՅԱՆ. ՊՅՈՒՆ. ԵՂԱՐ ԱՎՈՐԻԱՆ. ՎՈՐՈՒՆԱՆԿ.
ԱՐԱՄԱՆԻԱՆ. ԵՂԱՐ. ԽԱՅԱՍԱՆ ԱՅՈՒ. ԲՕՂԵՅԱՆ. ՎՈՐԿՈՒՆԱՆ. ԵՂԻՐԱՐ
ԲԵՆ ԱՐԻՆԱՆ. ԵՂԱՐԵՂԻ. ԵՂԱՆ. ԽՈ. ԱՐՖԻՒ. ԱՆԱԴՆԻ. ԱՅՑ ԴԵՆԾՑ. ՊԱՅ
ԽԱՆ. ԲԵ. ԱՐՖԻՒ. ՕՒԼԵԱՆ. ՊՈՒՆՈՒՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԱՅԿԻՆԱՐ. ՀԱՐԵՆ
ՆԵՂԻՆԸՆԱՆ. ԽԱՂԸՆԸՆԿԱՆ. ԱՂԵՅԱՐ. ԵՂՈՒՆԱՆ. ՅԻ ԵՂԻՐԿԱՅԱՐ. ՅԵՂ
ԽՈՒՆԵՂԻ. ՎԵՆԱՆ. ԱՂՎՈՐԻԱՆ. ԵՆ. ԽԱՅԱՍԱՆ. ՎՈՒԼԵՎ. ՎԵՆ ԱՂԻ. ԵՂԱՐԸՆԱՆ
ՊԵՏԻՆԱՐ. ԱՆԱԴՆԻ. ԱՆԱՆԱՆ. ԽԱՐՈՒՆԱՆԱՆ. ՊԱՅՉԻԱՆ. ՀԱՐ ՀԱՎՐԱՆ.
Բ. ՀԱՐ. ՖԻՒ. ԽԱՐ ՉԻՎԱՆ. ՆԵՅ ԽԱՍԱՐ. ՎԵՅԻ ԽԱՍԱՆ. ԵՂՅՈՒՆ. ՊՈՒՆ
ՈՒՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԼԱՐ. ՊԵՏԻՆԱՐ. ԿՈՒՆ ԱՅՐԱՄՈՒՆԱՆ. ԱՅՈՒ. ԿՈՒ. ԵՂ. ՈՒՆԱՆԱՆ.

ԵՂՎ ՌԻՏ. ԱՂԱՐԻՒՄԻՒ :

ԴՈՒՐՈՒԲ. ՕՒԼԵՎ ԵՂ. ԿԻՒՆԻՅՈՒ ԲԱՆ ԴՈՒՍԱՍ ԱՆՈՒ. ԴՅՈՒՐԻՒ ՉԷ. ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ.
ՕՂՈՒ. ԱՅՈՒ. ԽՅՈՒՆՈՒ. ԽԱՅԱԽՈՒ. ՏԵ. ԽԱՂՎ. ՖԻՒ. ԱՆԸՆԿ. ԲՈՒՆ ՀՅՈՒՆ
ԱՐԻՆԱՆ. ԱՂԱՎԱՐ ԵՂԻՐԱՐ. ԲԵՆԻՆԵՂԻ. ՅԻ ՊՅՈՒՆԱՅ. ԴԵՐԻՒՎՕՂԱՐՈՒՆ
ՊԻՐ. ԱՂՈՒՆՉԵՆ. ԱՆԱՆԱՆԱՆ ԱՂԻՐԱՆ. ԽԱՅԱԽՈՒ. ՎԵՂԻՆԵՂԻ. ԱՆԸՆԿ. ԴՈՒ
ԱՆԱՆ ԱՂԻՐԱՆԱՆ. ՀԱՂԱՎԱՐԻՆԵՂԻՐԱՐ. ԱՅՈՒ. ԱՂԱՍԱՆ. ԽՅՈՒՆՈՒՆԱՐ. ՅԻ.
ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ. ԴՅՈՒՆԱՅ. ՎԵՂԻՐ. ՊԱՅՐԱՄՈՒՆ. ԱՂԱՆԱՆ. ՈՒՎԱԿԱՆ
ԸՆԸՆԿ. ԵՂԱՐԸՆԸՆԱՆ. ԱՅՈՒ. ԽԱՅԻԱՆ. ԿՈՒՆ. ՕՒԼԵՎ. ԵՂՎ. ՈՒՆԱՆԱՆ. ԽԱՅԱԽՈՒ.
ԴՈՒՐՈՒՆԱՆ ԱՆՈՒ. ԴՅՈՒՆ ԱՆԱՅ. ՕՒԼԵՎ ՕՒՎԱՂԻՒԲ. ՎԵՆ ԱՂԻՆԿ. ՊԱՐԸՆԱՆ.
ԱՂՕՒՐՈՒ ԼԱՐՈՒՆԱՆԱՆ. ԱՂՅԱՅ ՀԱՂԻ ԱՅՈՒԱՆ. ՆԵՅԻՎ. ԱՆԱՆԱՆԱՆԱՆ. ՈՒՆԱՂՈՒՆ.
ԱՅՈՒ. ՕՍՕՒՄ ԱՂՈՒՆԱՆ ԱՅՈՒ. ԽԱՅԱՍԱՆ ՅԻ. ԱՆԱՆԱՆԱՆԱՆ ՅԻ. ՍՊ. ԵՂՎ ԱՅԿԻՆԱՆ.
ԱՅՈՒ. ԱՅԿԻՆԱՆ. ԱՂ ԲՕՂԱՅԱՆ. ԱՅՈՒՆԱՆ. ԽԱՅԱԽՈՒ. ՎՈՒԼԵՎ. ԱՂԵՅ. ԱՂԵՅ ԱՂԻՆԱՆ. — .
ԸՆԱՆ ԱՆ ԱՅՈՒ. ԱՂ ԲԱՅ. ԲՕՒՎԵՆ ԱՅՈՒՆԱՐ. ՕՂԱՂՈՒՎՈՒՎՈՒՆԱՆ. ԱՆԸՆԿ ՅԻ. ՍՊ.
ԵՂՎ. ՎԵՂԻՆԵՂԻ. ԽԱՅԱՍԱՆ. ԴՅՈՒՆԱՆ. ԴՈՒՆԱՅ.

Երկու լուսնի մասին:

Դորաբ. Օպլինէն. Բեթին եւ լիննի արնն. բան պոչտան. արն
 Վեաք օղլու. արն. ձև տար Բեթ. յի. Եպիկայար. Բ. Վերիչան
 Խարտաշարտան. յի. Ին վէր օվայցն. զօլիայ. ու ճմարլլ ճանլլ.
 ար. Լուսնի ճիկի. արօպրօ սուն. Եկտան. Խարթիսն. Կար. սպ տան.
 Վլրան քուճուշարն. զարն. արիկոլլ. Եկտան. զարխան. Եւն.
 Բեթին եւ լին. Բն. պոչտան Երնի. ձև տան Եւսըսանն. Եպի տիլար.
 Բ. Վերիչան. Խարտաշարտան. Բն. Իվանլլ. Եսս քոօղլու. արն.
 Բան. Վասքոնու. Բիլի օղլու. Խարտիլարն Երնի. Վլիննայ Ին վէր
 օվայցն. զօլտու.

Վլվայ. զաշարն. ար. շարն Կանոց. Վնպաղր. արլլ Եպտի.
 պիլ. յի. Եստանի արանլլ. Խօլու պիլ. գրիտօրաղլլ. Խօլլիսն արն.
 Վլլիս Երնի. Վարապետն Երնի. Եր. ԵՅՅ. Ին տան. Եպլլ Կան.
 Եանն. ար. զիդի. Գաւանու Գ. Կաւասոց. Ի ճայիպլան. պպա.
 Եր. ԵՅՅ. սին տան. Եպլլ Կան. ար. արերա շար. գործ քառաքելոց
 ար. քարոց. արեր. Եանն. ար. զիդի. Կանն. Խաչ օրջի Երնի.
 արն Ին Երն. մաշարոց. Եր. Ին տան. Եպլլ Կան. Եանն. ար. մաշարոց.
 Գոմ պիլիան. զանն Երն. արն արլլ. Եանն. ար. արաշարան.
 Եանն. ար. զիդի. արեր. ար. Վլղօլի. մատոց. Եանն. ար. արեր
 յոչան Երնի. ար. Կարք մոն. ար. արնայոց. ար. քիսաք. արեր
 աք. Վեկիլաւտարան Երնի. Եանն. ար. զիդի. ար. արօղմօն արնի. արն
 զօղմօն արնի պիլի Երն. Եանն. ար. զիդի. ար. պօղմօն արնի. Եկիլայաղլլ
 պիլ. ար. պատարաք. արեր Երնի. Վեկիլի. արն. Ին տան. զարտ
 ու Գ. ար տան պար. ար. պիդի. Եկիլ. պաղլլ պիլ. զաշ. Կաւաս
 օլ. Խօստօլանիլ. Եպլլ Կան. Եանն. ար. զիդի. ար. Խիկարն Երնի. ար. Ին Երն
 արլլ արմպար. ար. արերաք. րօծայլար. Եպլլ Կան. ար. քօլպիդի ար արեր
 քիսաք Բարն. զիդի Երն. պիլի Երն. Եպլլ Կան. պաղլլ. ար. մաքաղ
 Ին Երն. ար. քան. պարզն տուճար. ար. քարանար. ար. ուղա. Եկիլ.
 պիդի. ար. պիլ. ար. պիդի. ար. արիլ. ար. Եկիլ. Եանն. ար. պիդի. ար.
 արիլ. ար. ար. Եկիլ. Եանն. ար. պիդի. ար. Եկիլ. Եկիլ. ար.
 Վլրան քուճուշարն. Վլվայ. զաշարն. ար. Բաշար. արլլ. ար.
 Եր. ար. պոչտան. ար. ար. ար. Երն. Երն. Երն. Երն. Երն. Երն. Երն. Երն. Երն.

Ընկն օվանը: Բեր սուն լարիս: Օլստան, ուսան, նկնն զերմն սուն: Եւն
 զերսն: Կն, Բօլկայ ցն, Կօլն: Եւն, Բօ զնկն Կօլկայ: Բորն սուն
 Օ սիտեր Էն Էրն: Կն րայ: զարն: Եւսաննը: Կերմն: Էկար:
 Շարաւ ալարը: Կօլնսն: Էօլարի: Էն օվանը: Բորոս օլան լար
 Էրն: Խայսի Է: Խալար: Էլարնը: Շարաւ ալարն: — :

Յոլիս: Է: Բերն:

Բորոս: Յոլիսն: Բերն Էն լնըն անըն: Էր: Գրի Գօր Կաւ
 անն: Կերնար Էրն: Էր: Եօսրդ Կօլտոս: Դաշնալը Կան լը:
 Էր: Լուսնի կն: Էլարի Կան: Իվաշ Կօլտո: Խայսի Է: զօրնը:
 Խալար Էր: Էն սնն: Խարոսն: Էլիլն սան: Գօլան սըլ Գանն:
 Էլարն: Եստ լարը: Խալան սըլ:

Յոլիս: Է: Էն:

Բերն Էն լն: Եւն Կարն: Բօս Բուլարն: Բան կրե Կանն:
 Էլիօրօլոս: Եւսրդի Էր: Էր Եւն: Էլի Էն: Բէլ Բօս
 Բօլիլընի: Բօրիկան սըն: Էր Կայ Էրն Կօլիս: Եւն Էր
 Եւն: Էստ Կերնալ Կարն: Գարննը Կօլիս: Էլ Եստ Էլիլը:
 Գարն: Գանն սըլ Կանն: Էր Էրիլայ: Եւն Կանն Էն սըլ Կանն:
 Էրն Էն լնըն: Եւն Կարն: Բօս Բուլարն Էրն: Բան կրե Կան
 Բօսն Էստ Կօլտո: Էրն: Եւն Էրն: Էստ Էր Էրն Էր: Կար
 Էստ: Էլ Էստ: Էլի Էն: Գարն: Կանն: Էրն: Էրն Էրն
 Էրն: Եւն: Կարն: Էստ Էրն: Էրն: Էլ Էրն: Էրն: Էրն
 Գանն սըլ Կանն: Խայսի Է: Գարն իշար արստըն: Կաշի Էրն
 Էրն: Բօ Եւսրդի: Բան կրե Կան: Բերն Էն լն: Էլ Էրն:
 զիլար: Խօլար Էր: Էլ Էրն Էն Էրն: Էրն: Կերն Էրն: Էրն Էրն
 Էրն: Եւն Էրն Էրն: Բօրիկան սըն: Բէլ Բօս Բօլիլընի:
 Բրայ Էրն: Լուսնալարն: Էրն: Գրն Կան Էրն Էրն: Կերն:
 Էրն Էրն: Բրայ սն Էրն: Բրն: Էրն: Գրն Էրն Էրն: Եւն Էր
 օր Էրն: Էրն Էրն: Էրն Էրն: Կարն: Եւ Կօլարն
 Էրն: Եւսրդ: Էրն: Էրն Էրն: Էլ Էրն Էրն Էրն: Գրն

դուրսը . պօլտան . լիկերի եր ժիրան . սպ . դամդոսը . չօրուր
 ուսան . վիկայսի . վե տան . լա հիլ պիլն շիլան . ԴԻՅ . լաբան
 իբա x . լեճ . ու . բանի . տան . ԳՃ ու . խարան . Բ . ար ֆիլ կան . վ
 պբարան . պօլիայ . շիկան ըմտան սճիբան . ու . վճ տան . վիկար .
 լիկերի . լախլակայ . շի պիդիլակայ . Նան բիկցան . բօ վիկեճ .
 պօլիայսի . գիլյիլիկերի . Բ . ար ֆիլ տան . օրդիստիկան . պլան .
 տան խար շիման . տաղան . Յ . ֆիլ պիլ ման . Նիկան . վիկտուն կա լի .
 տան . բօսբօլիդը . շիշի . Վճիլիկիլիլար .

Յոսկին ԲԵ :

Դ ուր ու ֆ . Օպլիկեճ . շիտուն կլիկի . ան ընան . բան լախաշ
 Կիր չօջան . օղլու . տան . ու բօմեայցան . պօլտու . շիտուն կա լի
 դան . Օլ . պլրուան . չաճու ճուու . տան . Վբիկիդը . խայսիլի շի .
 Բայիկի . շիտուն կա լի . վլրիկիլար . չա սի ղան կան . ու ճուկ
 լը ճան լը . լադի չո . խար տաշիկի . Բ . խղը ճիկ . Նան . վիտուն կա լի
 վիկիլի շի . վլրուան չաճու ճուու . տան . պարան . Վբիկիդը . ուր
 ճի ս ղան . ին վիկարան . չօրան . բան լախաշ ճան . Նիկի չ . օրի չաճ
 կան . գիլտիլար . պարան լը . Նի տան . բան լախաշ . Կիլի օվարիլիլի
 բան վիտուն կա լի լը . Նան վիկը լը . Նա լը : — — — :

Լճի ԲԻԽ . Օգօրօսիլ .

Դ ուր ու ֆ . Օպլիկեճ . շիտուն կլիկի . վիկը նան . բան . լադի չո .
 կրի չո օղլու . Բ օրիկի օվալցան պօլտու . շի օլ . տօղլու կուն
 խայսի շի . կիլիկի . բան սի լաշ պիլան . անտիլ օղլու . Նի դուրսի շի
 օրիկ շի ղան ճիկ . երկան լը սրը . տօղլու կա պալան սրը . խղը պիլան .
 բանն . Նա սր ու կուն պիլան . շի օլ տօղլու կուն ճիկիլան . շիլիլի . Դ
 վարիկան . Նիկարու շի . Բ լը սր օրիկիլար . չօրմարիլ . վլան . օղլուան
 ճախ օլար . չաճու ճան . տիրան . խայսի Բ օրիկիլար պիլան . ճը . խօղլուան
 սրնան . բան լադի չո ճան ճի . տր . վլա շիկիլ տր վա չո . գիլտուն կա լի
 գիլան . պիլիկան . Բ լ ճի կա լի կիլիլար . տու ֆրար կան : — — — :

67

ԹԵՂԵՆԻ ՕԳՏՈՐՈՒՆԵՆԻ

Թ ուրուք. Օպիւնէն. քերտնէն. վնէնի վնէնէն. տան. տր. վն
 արեւելիկի. տր. արեւմտեանի. քան արեւոյ յո. գր. կրեւ յո զլո-
 յան Բօզլանը. քան մի քաշ քան. գր. վն արեւոյ զլոնէ տան. խայտի քի
 վն յոնտ արեւմտեանի. տ. ճալոպան. քան մի քաշնիկի. տան պրայ
 ցան պօլտոն. տր վաս յո. վն արեւելիկի. քիչան ընն տրան.
 տան ուլտ. ֆորտիլան պիլան. քերտ. ուրեւտ տան. վն քաշի քիչ
 տրան. Բօզլան արեւելիկի. վն յայ. տոնտ օլնը. ուրեւտ տր. նիչի ք
 քերտն էն վնը:

ՕԳՏՈՐՈՒՆԵՆԻ ԴԻՆԻ

Է քիչի. յան Բօզլանը. քան արեւոյ յո. կրեւ յո զլո-
 նիկի. տր. արեւմտեանի տան. քերտն էն վնէնի արեւմտեան. քան մի ք
 քաշ քան. գր. վն արեւոյ զլոնէ տան. գր. վն զլոնէ. նիչ րուրլու քի.
 տօտրլու. կիւրտիլար. քան արեւոյ յո պիլան. գր. կրեւ յո զլո-
 ճալտ օլտօրլու քան. օր ուրուրլու կիւրտի. քան մի քաշ. Բրը
 ինն պիլի. գր. րուրլու. քիմանիս. Բօ քալօլարիլի. քիչիչի.
 քիչ տրիկի. ճալի րուրլու. ճալի էն. նիչի ք օրիւր վն. պօլ
 լու լար. շարքաւ կիւրտիլար. քիչ տր. վն քա. գր. վն զլոնէ.
 կիւրտիլի. քան մի քաշ. տօ րիչի. կիւրտի քիչ տր. էն. էն շի.
 քիչի լարը. վն յարք. քի պոտիլ քան. նիմն պօլմաս. տօ րիչի.
 գր. շի շարը. տան. օլպիլի. խայրարտր. տան պիլ տան. անկար.
 վն ընի քի. գր. անուանի քի. կիւրտի. քան մի քաշնիկի. քան արեւոյ յո
 տր ճուլաք. կիւրտի. րիչի րուրլու. վն վալի. Բօզլան.
 գր. պիլ պօլտոն. տր. վն արեւելիկի. տր. վաս յոնուանի.
 քիչան ընն. տրան. լոպ քան տան. քերտն էն լու. տի քրրիլի.
 լար. քի ուրեւտ. պօլմաս. վն յարեւելիկի. քի վն արեւմտեան
 պիլ պօլպ. օլ. խայիլ. պօլման. օտր տրիլի. գր. վն վն յարեւելիկի.
 քիչ տր. էն լու. գր. տիլար. ուրեւելի. քանիս տրան. քիչ տր.
 էն. րօզլանիլի. ճուլաք քան. — — — — —

Եկտեմբեր. Դ.

Ուրեմն զի ցանկացեալ բան աղայ քո կրէս քո օղորտ .
 քերթն եւ լինելի անընդ . աս . շոր . Վաս յեղեցիք ինչ . բան
 մի քաջ զան . զոր . Վնարից օղորտն ասն . Գորտուբ . Օպիլեցի .
 Եւն . կրէսն եկեալ . բան մի քաջ . Վորտ . պո . րորտն . Եկրորտ
 լու . քի . Վաս լասն ասն . զիյն յինչ լիցի . զիկն լի կրտմ . շոր . Վն
 ա քերէց պիւն պիւն . քի պո . բրէնն ասն . զօլման . պիրտու
 լու . քի . Խոր . Վն կար պերման . Խալստ քի օլ մէկմ .
 Խոր . ասն մէկմ . օլման . շալստ պիւն . Ելլարն անըն .
 Խալստ քի օլ . Եկալայ զաբուս . Եկեալս ք պիւն . մէկ եւ մէկմ
 Խոր . քի կայ . աստորտն յինչ մանկն . Վն լի պիւն . Եւն վեր .
 Կար քի . մէկ ասն . քի սասմ . եւ մէկմ լըն կար . Եւն խլ . պիրտու
 լու . քի մաս . Վն լի քի պիւն . Եկմանկն . լի Վօրտ . կրտմ .
 Եկտեմբեր. Դ .

Եւն . կրէսն ասն . բան մի քաջ ինչ . զոր . Վնարից օղորտն .
 բան աղայ քո . զոր . կրէս քո օղորտ . լի Վարտիտ . քի քանուտոր
 Կար քի . մէկ . շալստար կրտման . Խոր . ասն նկ ասն . Վօրտ .
 րտման . Եւրա ք զան . եւ քի տի յարմիւնի . Վրորտն ասն . Կերտ .
 զիրման . պիւն . Վն լի ասն . քի ք ետ շի . ասն զօրտիլլստի .
 Վն լի ասն . Խօլար մէկ . պիւն յինչ լիցի ասն քի մանկն . պօշարալստի .
 ք քերթն եւ լի . շոր . Վաս յեղեց պիւն . Ի շորտ . Բ . Եւն լիցի ասն .
 Կրէսն . ասն օտ յօրտիլլստար . պո . կոն քի քան ասն . Դ .
 Կա քի ասն ասն . Եւն բօմեարտիլլստ . Բ . Եւն լի ասն . շալստ քի
 զօլկալար . Եկ . րորտն ուլլալման . կն :

Եկտեմբեր. Զ.

Դորտուբ . Օպիլեցի . քերթն եւ լինելի Վն լի . բան մի քաջ .
 զոր . Վնարից օղորտ . օլման ասն . պօրտ . պիւն կն . քի
 քան ասն . ասն խօլտու . քի օտ յօրտիլլստար զոր . Երտան
 Ելլ . զիլլստն . քի կրտմ . — — — — — :

ԹԼ ՌԻՄ. Հօհակբեր. Է:

Թորոտ Թայրէնէյ. քերտն են լինելի Վերնա. բան Երեյոն.
կրես քո զղու. քերտն են ան. Եկ գորտըն քի. քերտն են լին. իոյ
որբերար. Թթօթիւսայ ցան պօլտու. արն խօյտու քերտն են
լինան. քի տաղը. Վասան խօյկայար. Են. քերտն են լին ար
տիար. զուտուէր քուււան. Դ. Հաֆրան հան. արտն:

ԹԼ ՌԻՄ. Հօհակբեր. Բ:

Գիտի. Երանեսաւ արտի խօյնէյ քի. արն ճատարիկի.
քերտն են լինան. քի Վերար. քուււր քի քայար. ճամկոց
րան. խայտի քի պօրջուտի. քիւսին. ճամկոց Խ. րաւիւր ար.
Երըն պօլտու. արտիւն քիւսին. օրոււն. Են քերտն են լին.
Երն. Բրէնէն ար պօրն. զարբ. խօյնայ քի. ճամկոց Են Ե.
Ֆանիւր լինան. Են քերտիար. Վերնի քի. Խ. րաւիւր. ար. քուֆ.
խարիւն. արն. ար. րաւ քօյ քան. արն. ար. ուր խարիւն. ար.
Ֆիւ. լու. ք. խայտի քի քերտն են լին. շարաւարի քի ար. արն.
քիւտ. Են ար լինան. զիտիար. զիտ պարն. Են Են Եր. ար բան
խօյնայ քի. Վրբ. խայտի քի քի. արն. Վօյն քի քի. ճամ
կոց Են. Վերնի քի. Խ. րաւիւր. զօրջրան. բան. ինքն լինի ար
Երն. արն. բան քաբրուանուի. արն. ինքն քո Են Ե. րաւիւր.
Երտու տուելու // զղու // Եի Կօյ. ի պլն արիւն ճամկոց.

Հօհակբեր. Կ. Են.

Թորոտ Թայրէնէյ. քերտն են լին Երնի արն Են. արն. ար. Վեր
ար քի քի. բան քի քի. քի. Վեր քի զղու. քի քի քի քի. քի
քի են լինելի. զիտիւն Են քօրն. արն. ճատարիկի. քերտն են լին
րան. քի. Վասանի. կի քի քի քօրն. բանի քի քի. քօրիայար
քերտն են լին. զիտ քի. խայտի քի. քի քի քի. զօլտու. Վերն.
արն. արն. արն. արն. արն.

Են բան արիւն քի. քի. կրես քո զղու. զիտ գորտըն. քուււր
զիտի. Վրբ. զիտ գորտըն. քի. ար. Վասան քի քի. զիտ ար.
Վրն. ար.

Օլճանկան. Մբրաւս պիտտ. ի սիլիկի եր մէկ լար. բրբէնցս պօլ
 տոս լար. մանկան. Վերնի ի ճիւղն կան. Վարդ լար մանկան ի օլ ի շեր
 դի. Վերնի ի երաւի. եօլն. զիյն ի հրի պիտր. խաջան ի շեր. զօրջ
 ու կան պար. ուղոս լոսան. Օսնկան. բատիդ կիւար պիտ. ի տար
 կար ի խաջուտ. Տոս լարն ունան. Նիկի ճիւղ. զօրջ լար լար լար
 ի շեր լար. խաջան օլ ի շեր տան զրօզ լար ի կիւղն. ի Վերնի ի սիլիկի
 լոսար լար լար պար. ի ճիւղն ուսար ուսան. բատիկէ լարան. չօրի ի շեր
 լար. չօրոս. ի ճիւղն ի ճիւղն մէկ մէկ. զարդ ուսն ճիւղն փի ի շեր ի կիւղն.
 Նիկի ի կիւղն ի շեր. զարդ տի. ի խաջ մի շեր. կան ճիւղ. Նիկի կան փի.
 լար. պաշ ի շեր. բատի ի շեր. մանկան. խաջ տիւն ի շերն. ի ճիւղն.
 Նիկի լարան ուսն. չօրի ուսն կայ. ի տար ի կիւղն. Վերնի ի շեր
 պիտ. Նիկի. ուսար ուսան. լոս ճիւղ. լոս ճիւղ. փի ի շեր ի կիւղն. մէկ պաշ
 ի շեր պիտ. կան ճիւղ. բօ մօմն պիտ. լոսար ուս. պաշ լար մի շեր մէկ.
 Վարդ մէկ մէկ մէկ տան Վերնի ի շեր. մէկ տան. բատի ճիւղն. խաջ ուս.
 զրոս տօս լար լար. ուսար ի շեր. պօլ տան. կան. ի ճիւղն. պիտի խաջ
 մէկ. ճիւղն կան. ուսար ի շեր. պօլ տան. Վարդ. խաջան լար ճիւղն.
 Վարդ լար պիտ. Օլ ճիւղն պիտ. Վերնի ի շեր ի ճիւղն լար դի մ. լոս
 կիւղն. լոս ճիւղն տան. Վերնի ի ճիւղն. բիւլ ճիւղն. ի ճիւղն կօլ լար բօ մօմ
 ան. կան. պաշ լար լար լար. Վարդ. զիյն ի հրի մէկի. կիւղն պիտ. պօլ
 կան ի շեր. Նիկի. զարդար կիւղն. զիւղն. մէկն պիտ. կայ լար կան ճիւղ.
 բօ մօմն պիտ. կան պաշ լար լար պիտ. զօլ մի շեր. Վերնի ուսն.
 զիւղն ուսն. պօլ տան. Նիկի ի խաջ լար դի մ. զիւղն ի ճիւղն. բար կար
 կիւղն լար պիտ. մէկն. խօրիւն պիտ. աշ ճիւղն. Վարդն. աշ ճիւղն.
 պօլ լար դի մ. զիւղն. մէկն ի շեր ի շեր. Վերնի ուսն. Նիկի մէկն. կան
 ճիւղն. ճիւղն. զիւղն լար լար լար. զիւղն ճիւղն. զիւղն ի հրի մէկի.
 կիւղն պիտ. պօլ տան. Նիկի ի շեր. Վերնի պիտ. մէկն. կար մէկ
 ճիւղն. պաշ լար պիտ. մէկն. պիտ. պիտ. պիտ. պիտ. պիտ. պիտ.
 Վարդ լար լար լար. Նիկի. խաջ լար. լոս ճիւղն. լոս ճիւղն. խաջ
 պիտ. բրբէն. պար ճիւղն. Նիկի ի շեր ի ճիւղն ճիւղն. Վարդ. Նիկի.
 Վարդ. խաջ լար. լոս կիւղն. մանկան ի շեր ի շեր. խաջ
 ի. Օր ճիւղն. պիտ. զօլ լար դի մ. կիւղն. Օր ճիւղն. ճիւղն. գիւղն.
 լոս ճիւղն. լոս ճիւղն. լար լար լար. ի շեր ի ճիւղն. Վերնի պիտ. մէկն.

ԹԵՎ ԸՆԹԱՆ . Վարսն . անիւն :

Բանսի չաշ : Վնտրի զղու . տն բան Սրբոյ քո . կրկն քո զղու
 զիւրուանէի գունն ու . գէրիւն էս լի . զլծօնը . ինքնիւն . դուր
 տու լար . տն խօյտու լար . տն քրէր . Ըն . տր . Վնա քրէր .
 ք իրիւն էս լի պիլս . պիրիւն . զնաշիրէի . պուտ ճի . յիւրու ի շրի
 Ի խայսի ուննա . Օրդունն . զհօտից ցն պօյն . պօյն տը լար . զիւ
 վնքան յի . ն . ուրեաւ . ն . դուրու Վնիլլի . տն Գն լ . տաղը
 ն . դուրու . Վնիւն հուհու . բո՞ ին . զօրմայ իցնէ . կաւ ողի հօ
 քն . կն՛իւն ճի տն . զդուրիւն . կպիւնն . յիլիլլար . խայսի նիւն .
 Ընապարտնն . իկի . բօ վնէն սիր նայ . զիւնն . տն պու ին զօրմայ
 իցն . յիլիւնն . Ի զօրն . Սապար իլիլլի . Սրօրնն լարիւն . յի .
 պիրի պիրի յիլ . կնիլի ք դն . դուրիւ լար . տն Վնայ սօյ պիրն .
 Ընէի ք խօյ պիրն . պիրի պիրիւն . խարշի յիլն ի լար . Բճ . խլլ .
 ֆիլ . ճուրղաւ դիպիւն . խայսի . Սրօրնն տն . դան լի լար պիրն .
 խայսի . Բօ քնար իլիւն . Բօ վնէն պօյիլ . Բօ քնարը . Սրօրնն .
 ուրեաւն . Օրսր ուրիւն իլիլլի . ուրեաւ տն . Բճ . խլլ . ֆիլ . խօյն .
 Բան Վնա լար . Օ Բօյի տայ ցն պօյտու . յի պու տն քրէր քն .
 Վնա քրէիւն . տննէ պիրնա չաւտ . ուղու . զիլնն գլանաս . զիւ
 Սապարն . խօյու . յի խլլ զիւրուրու չաւաս . խայսի յի վնն .
 գունն պիրն . գիլիլլի . կնար . կաւ ողի հօ դան տն . Սապար .
 կնան լար . խլլ . պիր դուրու . ննիար . պօյիլ իլիւն . Վնա սպ
 աբրան . յի . Վնիւն հուհու . նիլու լար . Սօյլար . կարասըն .
 Սօյլարն . տն զպաշ ի շարն . խայսի յի . յիւնն տն Վնիլլի
 յի . կպիլի . յիւնն ինն յի . Վնիլլար . Վնա
 Սօրի յի . Ի իրիւն էս լի . Վնա լար . Բ . Սրօրնն կանտն
 Վնայ խլլ սարըն . Ընէի յիլի . յիլի պիր զիլի լար սրբան .
 տննի պիր պաշ ի լար պիրն . կաւ ողի հօ քն . կպիւնն ի լար .
 Բօս ուր պիլի . Սրբա .

Տաղը տօրի յի . Բան Սրբոյ քն . Տօյրն վնէն . Բան կայ ցն պօյտու
 զպիրի քն . Օտօսար իլիլլի . յիլի . խար յի ունն . կնիւն .
 ճիլիւն . կաւ ողի հօ քն . Ընէի . յիլի . խար յի պօյն . խայսի լար
 տն :

Եղ. ՌԻՄԱ = Վարս Բ:

Թ ուրոս. Օ պլէնէն. յերիւ եւ լինելի վիւրն. բան վէտրի. իլեաշողու. պիրեան տան. տան պիրսի եւնտան. բանի օգլաշա. խարտաշինիկ խարտան. Բ. օղու պիւլն. շինա պիւլն. տան. վեւէտ պիւլն. տան զինուար իկողար. Բ. եւն տան. Նէտարլա ի. Վրդի. զիրի պիրն. Նէ պիր պօրն. Նէ պիր շէն. օրդն լար լնան. խարտ նը Նէ րու թօլ ճիւն տան. Արցօնցլ. իմէն տան. զաշիւն. տան գլիտօլար իկողար. զիրի պիրն. Նն վէնէն յաւը տան. Բօլօմարն լարն տան. ի վրդի. պիր հասապանէն լարը պօլ Նն կայ. զիրի պիրն ան. տաղըն տօ դիժօ. ուշնաիլ շանլ չօսրան Նն, Բ օղու. շինա. տան վէտիա. եպլըլիսար. չինտիլարն Նն, խարտաշարը ուղան. խայտիլարն Նն. լարն լարը եօրդար. իլարն լարը վան լար. պիր իրանօսրի չօրն կայ. բան վէտրի. տան. վիննի. Բօրօժօ լարը տան. տան. վայօր. բան. չօսրան Նն. Բօր օժօ լարը տան. բան վէտրի տան. տան. վիննի. Բօրօժօ լարն տան. Վօլըլ զօլիկ լար. տօ դիժօ ճար շանլ. խայտի ի բան. խօժիլ չոնիւ. բան. վէտրի. դօլաբուր. Է. ելըննի. Ժ. արֆիլ. ճանլ. գու պարամ տան. Եղ. ՌԻՄԱ. ի տան. Է ելըննի. Ժ. արֆիլ. Բօնե կայ. պօլտու լար. ուշնաիլ շանլը փօսրան Նն թլըլ լարը. շինա. տան. վէտիա. դօլօլ իման կան. ճար շանլ. բան խօժիլ չոնիւ. վին տան սօն կան. իկողի եր չիր սան. Նն չիր սան. խայտիլ սան. ճար վէնի տան. Բօ վիննի պօլիկ լար. Աբուլնէլ դօլան Բ. եւն տան. Նն ի ի. չերիւ եւ լն. Բը կտրի գլիտար. վարս լարն. տան բանեղջտան. զիրտիլար.

Վարս Բ:

Կախողի սան. եպր կան. ին ֆօրմալեա Նն. Արտարլ. գու. Դար լու. եպլըլըն վի չլար առաջիննի Նն Արցոնցլ. Աբուլնէլ Վրանն ստան. Կրի չօղու. - - - : զիննիլ իկողար պի. զինտիլար լն. չիպան սանի. եր կան լն. արն. ճիլ չի ի. գու շա չար սան. գու. պան կան. տիրան. ուշնաիլ իկողար պի վընա վէննի տան. Բ. ի. Ար. վա չի կոնիլ. տան.

72

Ե առաւար. Դաշխիտրան. զօրհան. ձ. Եւս. ձ. րալի
 Թօսյօլ. Օբալան. յօնիլ շար ստերան րալիս ձ. քի. ք. Կ. ԴԶ
 Գ օմարան ստի շեր Օբալան. Դալիսան. ուշան. Բօսրօճալար
 շարան լարան. Եւլիտրան րալիս շեր ԶԳ. քի. Կ. ԴԶ.

Բօսրօճալար. Կալիլ Կիլիսար րալիս. Կ. Զ. շար. ԴԶ.
 Բօսրօճալ. Բօսրօճալար. Զ. Բ. - - - - Գ. ար. Կ.
 Խօմարան. - - - Բ. - - - - Կ. քի. -
 Խօմար. - - - Բ. - - - - Բ. շար. ԴԶ.
 զիլիկալար. - - քի. - - - - Կ. - - -
 Եւս. - - - Բ. - - - - Բ. քի. -
 Եւսան. Եւր - - Կ. - - - - Կ. ԴԶ.
 Եւսան. Կալիլ - Զ. - - - - Գ. ար. ԴԶ.

Ուլան. զօրհան շեր. Եւս. ստերան շերան.
 Կիլիկան. շեր. Բօսրօճալար.

Եւսարան. Բօսրօճալ. Բ. Կ. - - - Կ. քի. Կ.
 Եւսան. Խիլիկան Բօսրօճալար. - - - Բ. քի. ԴԶ. ԶԲ
 Խիլիկան - - - - Բ. քի. ԴԶ. Զ.
 Եւսարան. Գ. Եւսարան. - - - Գ. քի. - -
 Բեւալար. Դաշխիտ. Օբալիլ. Դալիսան. Կիլի. շարան.
 Եւս. րալիս շեր. - - - - Բ. քի.
 Բօսրօճալիսան. - քի. - - - Կ. ԴԶ. Զ.
 Բօսրօճալ. Տեւալ. Բ. - - - քի. ԴԶ. Բ.
 Օսրօճալ. Եւսարան. Բ. Բ. ար. ԴԶ. քի. Կ.
 Զիլիկան. Եւսարան. Զ. Եւս. Եւսարան. Կ. քի. Կ.
 Դիլիկան. Եւսարան. - - - Բ. քի. ԴԶ. Գ.
 Խալիկան. Բօսրօճալիսան. Եւսարան. րալիս շեր. քի. ԴԶ. Բ.

46

Եւսեան. Գօրքնօլը. ախ. աղաղը. իսկը Եւսեան. բուսիշէն.
 Բըրքուհ. բուսիսան. Նան պէտրիք. Բօբրուղ. Լօբունան.
 յուսեան. Գլանօք. Գեթի. - - : ԽԲ. ֆԷ. ԴՂ. ԴԿ.
 խաբարան. ասորան. - - : Բ. ֆԷ.

Խաղըր. իսկանան. զօլեան. զլմարիշէն.

Կարրան. զիշատ. - - - : ԾԸ. ֆԷ. ԴՂ. ԾԸ.
 Դքանիցան. խստֆան. - - : ԾԿ. ֆԷ. ԴՂ. ԴԸ.
 զիկլահ. զիէքարտօլը. աան. խստֆան պէկլահ.
 ԾԸ. ֆԷ. ԴՂ. ԾԸ.

Եւս. Եվէք. ուկու. ախ. աան. ԴԸ. Եվէքանը. Եվէք.
 աան. ուկուխը. Դարաւսեան. Զըկլո. ԿըԲ. Զաքուն.
 Եւս. Եվէքը. Լնօր. Կար. ԾԸ - ֆԷ. ԴՂ. ԴԲ. ԴԸ.

զիսկան. զօլեան. Լուսուպը Զեթի.

Բուսալիցան. լիլան. Կօլէիցի. աասրան. Դ. ԾԸ. ֆԷ. ԼԻ.
 Դայսրան. ԼԸ. Ը. - - - : ԴԸ. ԴՂ.
 Բ. Զուլ. Կ. Զիւսիլի. Դիդի. Կ. Բայլան. ֆԷ. Ը. - .
 Դ. Բօստը Զուլ. - - - - : ԴԸ. ԴՂ.

զօրքը. - - - - : Ծ ֆԷ. ԴՂ. ԾԸ.
 Լապուհ. րսի. Բճճր. Դապլիցան. Կ. Կ. Կ. Կ.
 Բօբրուղը. Կիլիօլը. աան. Բուսալիցան. ԾԸ. ֆԷ. ԴՂ. ԾԸ.
 Լանցան. զլուսը Լապիլի. - - - : ֆԷ. Կ. - .
 Դիլի. աան. Կիլիցան. - - - : ֆԷ. Ը.
 Ե. ասից. Կիլ. Կ. ֆԷ. Կան. - : ֆԷ. ԾԸ.
 Դօպու. խօմուղիան. Կիլիցան. Կիլիցան. ֆԷ. ԾԿ.
 օլանի. աան Զարտախան. զօլեան.
 Կան. Կ. ֆԷ. ԼԸ. Դապիլիցան.

զու. պարչան ջերդ. ին՝ վիճո՞ւմանն. հիշե՛ք հիմա. ջերդ.
 Երանն. զարչան. զարչան. - քիւն. հիշե՛ք. հիշե՛ք. ա. ես

Իմ. Ռեօա. Վարդի. Բե. Ին.

Ե. ջիւնի. յարանեան. լարննի. վարդի տան. բան. բիւրի
 Երանն. Կրթանն զարչ. արան. բան. թիւ լալիւնի. խաչ քո.
 Օղլու. Երկիւ. Օրթան լար լննի. Ուղլան լալ լալ լալ. ես
 ուսնանի. Երկեան Օղլու լալ լալ. զարսը լար. Վարչ լարոան
 Բ. խարսալ. բան. թիւ լալ. զր. Վարչ Օղլու. արան. բան
 ի վան. պր. ես քո. Օղլու. արան. ին՝ վիճո՞ւմանն հիմա լար.
 Երար Վարչան. քանակ լալ. Երար. Դոն Օրթանն. Վարչ.
 զարչան. արան. արան լալ. ուղլան լալ լալ լալ լալ արան լալ.

- զարչան. ա. յարան. ջիւնն. պուսնարն. քան լին արչ.
- Երանն. ա. յարան. քո ջիւնն. քան լին արչ օլլ.
- Երանն. ա. յարան. ջիւնն. խարան. քան լին արչ.
- Երանն. ա. յարան. ջիւնն. զուսնարն. քան լին արչ.
- Երանն. ա. յարան. երչի. ուղլան լար. Դոն Օրթանն. Բարչան.
- Երանն. ա. յարան. Երկիւ. ուղլան լար. Երանն.
- Երանն. ա. յարան. Երար. խարան. ուղլան լար.

- Երանն. ա. յարան. Երար. ջիւնն տան. Երար.
- Երանն. ա. յարան. Երար. պուսնարն. Բարչան լար.
- Երանն. ա. յարան. ուղլան լար. երչի. լալ լար. Երանն.
- Երանն. ա. արչիւն. պուսնարն. Կրթան լար. Բարչան լար.
- Երանն. ա. ջիւնն. ջիւնն լալ. պուսնարն. Բարչան լար.
- Երանն. ա. Երարն բան. երչի. Դոն Օրթանն լար. Բարչան լար.
- Երանն. ա. ջիւնն. քանակ լար. Երանն. խարան ջիւնն.
- Երանն. Կ. Երարն. ջիւնն. պուսնարն. արան լար.

Եւնւ. ւ. Կերմ x. զօրտ. Եւշի. - - - - -
 Եւնւ. ւ. քանկելւն. մտիւ եւր. - - - - -
 Եւնւ. ւ. Եւստր զան. Եւշի. Օրդնսլ վիրան խոշտի.
 Եւնւ. ւ. չխա x խաղիքն. զրուանարել. 10 x 07 Կ.
 Եւնւ. ւ. քան ֆայն. Կերմ x. - - - - -
 Եւնւ. ւ. 4. 10 x 07. զրուանարել. չէ քման. վլու x իյ. - -
 Եւնւ. ւ. 4. 10 x 07 Կ. չէ քման. զրուանարել ֆայն լիւր շ.
 Եւնւ. ւ. Դօրդն չէ քման. իւրել. - - - - -
 Եւնւ. ւ. Դիտ. Դրա ֆօ x. Տօս քօ զնուանի. - - -
 Եւնւ. ւ. Բ. խոշտի. մտիւ ար զան.
 Եւնւ. ւ. Դ. 10 x 07. խարն. ուս զն շարի.
 Եւնւ. ւ. Բ. մտիւ քս.
 Եւնւ. ւ. Գ. ֆօրս.
 Եւնւ. ւ. Եւստր վել. ժանկարի. Եւստրան.
 Եւնւ. ւ. Զու ֆր. Բօն շօ. Դի ֆիտ x. զրուանարել.
 Եւնւ. ւ. Կօր x. Բօլսր. Կիշ Կիւ. Բօր շիտ.

Ե՛՛՛ ԴԿԿ՛՛. վիրան. քանոն ին ձի. Եւստր x. Եւ չիտ ան.
 զարեւն. Եւ. խար Բ Կան.
 զար զան. Բ. Եւստր x. վիրան Եւնրտ. մօ ճար լու.
 Եւնւ. ւ. Եւնրտ. վիրան. 10 x Դաշ Կիւ.
 Եւնւ. ւ. Բ. Եւստր x. վիրան Բիտօն. - - - - -
 Եւնւ. ւ. Եւստր x. արան. վի. Եւստր Դաշ Կիւ.
 Եւնւ. ւ. Եւստր x. 10 Կ. Բօ ճ Կիւ. արան. - - -
 Զ քաղաքն. ին Կիւ. ար լար. Եւստր. Եւստր x. Բ.
 Եւնւ. Գլօն շտի. Օրդնսլ. վիրան ին ձի լար Կիւ. ւ.
 Եւնւ. ւ. զրան քան. ին ձի.
 Եւնւ. ւ. վայօ x. Կանոն շա սիր շա ձի. ին ձի լի.
 Եւնւ. ւ. քանոն շ իւր. - - - - -
 Եւնւ. Բ. քանոն շ. զիւստր. ւ. Եւստր x իյ Կիւ Կիւ ձի.
 Եւնւ. Բ. 10 Կ. չխա x. քանոն շ լար. - - - - -

Էանն. բացի քոմուշ. միքլաշինի. գլօխն. տանն. Դ. . .
 Էանն. վայօռ. խնդիւն. Դոմնատ. խօյուպան. ձիւկայի.
 չիլիւիւիւն. տիւ. տիւ Դարարուն քօրն. չիւտլարլիւն
 տարլն. Կ. տանն. քոմուշ. խաշու. Բ. զիւզն. Գ ԼԵ
 տարլն. Բ. չիլիւտուլուս վարան.
 Եօ. զիւօ. տարլն. բաշբայ. վարան. մալկապ. չիւս քար
 Ը զիւն. պիւիւն. Օլնուս տու. Դարարլ ԼԵ. ԴԴ . . .
 Էանն. ինձալար. Օլնուս տու. Դարարլ ԼԵ. Բ. տն. Կ. Գ.
 Էանն. չիւս ք սպլար. չիւրլ ֆիւ. . . ԴԴ . . .
 տարլն. ա. Դալիւ Կ. չի. տանն. ա. խալ. Դալիւ տն. . .

Էանն. ա. Եուվարդանիւ չի. Օրդանլ քանիւն.
 Էանն. ա. Եսօնլն.
 Էանն. ա. շիւսան. Օպրուսլար. զիւշնիւն.
 Էանն. Դ. սպու. Ե քաղիւր.
 Էանն. Գ. ֆօրն. վարան.
 Էանն. Գ. շիւսան. չիւս ք. չիւանլար.
 Էանն. Է. բօշլն. վիւ չիւան տան.
 Էանն. Է. չարշօլ.
 Էանն. Բ. բուշօր.
 Էանն. Բ. քօրնա. ուշնիւլ շանլիւնլի. տանն. Կօրու.
 Էանն. ա. խաշախ. գլուրու. մախար Դան.
 Էանն. ա. խալ. Եարլ ուլու.
 Էանն. ա. խալ տարլն. Եարլ չիլի. տանն. Կ. չիլիւ.
 Էանն. Բ. սպու բօլալիւ.
 Էանն. ա. խալ չիլի. Կ. չի.
 տարլն. զն. վիւն. տանլիւն տան. տան. Եօշօն. . .

զիւշրան. Օլնուս տու զն. զիւս. քօնօլ. քէարրու. իիւրարլ.
 Բուսօնլ. Չիլիւն Կարլն. Կարլն. չիւրլ քանիւ. Բ. ֆիւրլ.

ԹԵՂԵՆԻ ՄԵՐՈՒՄ. ՎԿՐԻՆԻ ԲՆՈՒՄ:

Դուր ուժ. Օպիլննէ. քեդիոն եւ լիննի աննն. բան ի կաշնո.
բան ի սրոս. Օղլու. արն. բան վիշտի. արծնի ար. քի զղլու.
Եւ ի ի. Օբէ քոս լարը. ուղմախի ծանը ճան քոնուսի. Բոր
Օճօ ք լարը ճննի. արն. Վարդ լար. պոս քոսրու. գր. երկ.
Ֆիտան. գիլար. քեդիոն եւ լար. քեդուր լու. քի. ուղմախի ծանը.
բան. ճան քո. քի տեղի. խարտաշ իննի. զղլուս. կրք քոնուսի
խաշնի. Օղլան. անանն. ճարը լար. ԲՃՃ. ֆիլ. սպ.
ար ի քարըն. քոս. ճար. աննի քի սպը. գիլուս. բան լար.
ար. արքան. երկ քի տեղի. վար. Օղլաննի. արտարու.
պիլ. արն. պիլնի. Օբէ քոս լարը. գիլ քոս լար ի իր. գիւ. գիլ
պիլ. քի ի կան. Օղլան քիլան. եղլուս. արն քոս. ուղլաշ
ճան քո. ճան քոնուսի. խարըննի. Օբէ քոս լար ի իլ. արն բան.
լար. քի գիլն. պիլն. վննի քի. ԲՃՃ. ֆիլ. ար. արն. ֆիլն
Օբէ քոս. լարնի. խարըն. գիլնի. Եւ ի քի. եղլու. եղլու.
Բիւ. Օն լար. խարըն լար. քեդիոն եւ լար. քի լարնի. ճան քոնի
վնն եւ լարն. քոնն քի լար. քի տեղի. արտար լարն.
Եւ ի քի ի իր լար.

ԹԵՂԵՆԻ ՄԵՐՈՒՄ. ՎԿՐԻՆԻ ԵՆԻ ԲՆՈՒՄ:

Դուր ուժ. Օպիլննէ. քեդիոն եւ լիննի աննն. գր. արքե.
Օղլու. բան ի քաշ. արն. բան արտարու. խարտաշ. արն.
բան. քոս. արծնի ք զղլու. արն վարդ լար. պոս քոսրու.
գիլար արն լար. գիլնի ի ճան քոնուսի. Օբէ քոս լարը. ուղ
մախի ծանը. եղլուս. խարտաշ իննի. Օղլան լար
ըննի. ք. ուղլու. արքե. կար. քի. քի լար կար բան արտար
կար բան քոս. վննի լար ի իր. պիլնի ի իր. խարտաշ.
ճարն. քի ճան. բան արտար. եղլու. քեդիոն. քի ճան. արն
քի. արն վննի քի. արտար լար. ուղմախի ծանը. եղլու. խար
ար լար լննի. իննի քոնուսի. արտար. արն բան արտար.

Բօյժուիտի կիտիտի. յի մանսն. բան առաքուտան պաշխան. Բ.
ՕԲԷքանն. բանսխաշ. խարտաշի. առն բան պոչուան. առն
Վիլաքօղան. ինկիբոլար կիտիտիայար. ուրիե սովեկ. յի օլ.
պիտիքան. խալիայ. ալայ. նիկի. բան առաքուտիան. պիտիան.
քիլանըն սիբան բան առաքուցիկ.

ԻՎ. ՌԵՍԱ. Տայիս Բ.

Դոսոբ. Օպիլեկ. յիտի կիլիբի. Վիլբան. բան առնան.
Քիտի. Օղանար. բանիկառ. բան Վիտի. առն բանսխա.
Դ սան պիտիան. Երուկեկ. Վ. նիկի բօյժեկեկ. Վարար.
Քիտի կիլիբան. ետօլսպան. ՆՃ. ֆի. խայտի. Վիլբի
ժ. ՆՃ. ֆի. Երու. Դօլիսարար. ինիտի երտիտան. Քիլիբի նիկի.
Ճանադ առնան սովիբան. Վիլալի. Գիլիանն առն. Օպիլի
օլայ ցան պօլու. ուսան պիտիան. Քիտիարընի. պարզան.
Տայեդ Եօտարըն ուսան. Վիլայ բուտօլ. նիկի. Երօլեյլ.
խայ սան յի մանուակի. ՇՄ. սպը. պիտի սանար. Ըն մեօլը
Դիման. Ըն. Բօ միկի պօլիայար. ելլ ճիկիբիան. Դ ուսան.
ԲԲ. ուսան. ճիկիբան քօրն. ղօլմանի. մանուակի սմ ԵԸ.
խայտի. Օր սալայցան. պօլուսան մանուակի. սպ. բան.
սխաշընիկ. Երիկի քօղան. խօլան աշրան. Լ առն բան.
իլանընի. ես քօղան. առաքուտ ու պիլան. յիտի կի.
լիլբի:

ԻՎ. ՌԵՍԱ. Ցոպիս Դ. ան:

Դոսոբ. Օպիլեկ. Եր. Վա քիկի նիկ. առն. քա ճան.
Ըն. լիլբի. Վիլբան. առն. յիտի կիլիբի. Եր. խաշան.
սոս. պապան. առն. խրի կիտի. ման քի մանի. յիկի.
քա ճան լիլբան. Վիլալի. Օպիլիայի սան. քօրն. ՕԼ
ու պօլի. Դոլոլար քան. Վիլայ. նիկի. ետօլ. Դօլմարի.

քաջանան հան լի գրի լիար. արան գրի ին կան լի. բո քաջար
 կրի լար. չի սին. Բան չի ման լը. լար ընկ. գրի գրի լի.
 խաչ սին տան. եպղբ դը լար. Օպից արեկի Բ. չի սին. շար.
 ելը. Բի զը լ չի լը. լար տան. պո սո սո. քան ծը լար տան.
 քո ծո ան լար տան. չի պի դար տան. արան պա լը լար տան. ը.
 Դա լի. արո Դի Թ. արա լը. բան մար սո սո. Վ լի լի. Օպ
 լի կա լի լար տան. քո ան. գրի սար. շար ելը. չի ին կան լի ընկ. խո լ
 ու սը լար. Բ. շար Դա լի. Վ. Օլա շ քան. Օպ երից ան լար լար
 ուն. Վ լար. բան մար սո սո ընկ. չի լի ք. բան ման լի լի լի. չի սին լար
 արո սը լար պո լի սը. Օլա պար բան. չի թո սո. ան տան. Օտ եր լար
 կրի. արան Վ լար ին. քա շան լի կրի սը. պի սո սո. սար.
 դի լը. ան լի սո սո. կրի ս. գրի սին լար. կար ետ լի. քո լի լար.
 ըն տան. խաչ սին. քա սո պի լի սին. Օլա լար սին. կր լի պո
 լի. կ լի լի կար պի լի. դա մաս լար. ան լի սո սո. սար.
 պի լը. պի սո սո. կրի ս. պո ման լար. Վ. չի լի. բո լի լի.
 պո սո սո. Երա սո սո. կար մար քո սո. Բան չի ման լը լար.
 պի լը. պի լի. արան չի ին կան լի. չի սին. շար լար լար լար տան.
 Օպից արեկի կրի լար. չի լի. լար ման լի սո. խար շի լար սո սո սո
 գրի լի սին պի լը. չի սին. Օբար լի լի. գրի սո սո պար լար լար.
 չի լի ին կան լի. Վ լի կա լի լար. ըն կար կրի. - - - :

Թի. Դի. Յո. Յո. Թի.

Թ սո սո. Օպ լի լի. Բի լի ին կան լի լի լար. Բն. արան
 գր. լի լի քո թը լար. արան բան մար լար. գր. խաչ սին թը լար.
 չի լի ք. Օբ լի սո սո լար. ու լի լի լար. բան մար քո սո սո լի.
 խաչ սին. թը լար լար. խաչ սին. լի լար լի լար. բան արան ս.
 չի լի լար լար. բան մար քո սո սո լար. արան լի լի. քո սո.
 բան. խո լար սո սո պո լի սո. սո. դա սո լար պո լի սո սո. բան տան
 լար լար. խո լար. խաչ սին. բան. արան ս. լի լար լի լար. չի.
 Վ լի լի լար. սո. կան լար. խաչ սին. բան արան ս. լար. Վ. բան

Երան. Օգ զլիկօժարցան. պօլտու. ի խաչանուն. յլասն
 լար հար. բան մի յաշ. նկիտ. Օբէքու. Վլախարու.
 ի բօժիկ. զօլտու. չի կեպեման. բան արաւր. ալարին.
 խաչանուն. Կլասն լար. Երան. Եր ղիօ. Գուրու.
 Օպլիչէ. բան արաւր. պր. Երեքն. Օղլու. Երան
 Եր յաշ. բան խաչն Օղլու. նկիտ. Օբէքու լար.
 Երան. Կլիտօժար հրի լար. բան. խօճու. Երան. Վլիչի.
 Երան. սպ տան. ի Երան պօլտու. Օբէքու լարին:

Ի վ. Ռեխ. Զուրն. Ե:

Ի արու. Օպլիչէ. ի հրի եւ լիւրն. ալրան. բան մի
 լաշ. պր. Երեքն. Օղլու. Երան. բան պօլտու. պր. Երան.
 ալաք. Օղլու. խաչն ի զօլտու զօր. օրան լարին. բան
 մի յաշ պր. բան պօլտու նկի. խաչն ի բան պօլտու.
 Կլան ման. Օբէքու լարին. Բրլեւ ղիման. խաչն ի ուշ
 մար. ճան լ. բան արաւր. պր. Երեքն. Օղլու. Երան.
 Իրեքն. հր. տարալ հր. Երեքն. բան մի յաշ. Երան.
 մար. խաչն պօլտու. ի բան. պօլտու. Կլիչի պօլտու.
 Վլիչի ի Օբէքու լարին. Երան. ի հրի եւ լի. Ի ղիլի.
 Բ. Երանն. ճան լար. Երան. Կլիչի հրի լար. բան պօլ
 տու. Վլիչի ի Օբէքու լարին: - - -

Ի վ. Ռեխ. Օբուտու. Երան:

Ի արու. Օպլիչէ. ի հրի եւ լիւրն. ալրան. զիբանուն.
 բան մի յաշ. Բ. Կլան լար. խաչն ի Օղլու. բան.
 Խորն պր. Երան պր. Երանն. բան արաւր. չի ղի.
 Օղլու. Երանն. Կլար ղիլի Օղլու. Երանն.
 հրի. բան մի յաշ. բան Խորն պր. Կլիչի. Վլիչի.

րարուն. զի ունճմախը շանը վարդի քնիկ. Օլ լուսնու տան սօնկրան.
 վլանը. Օրհ ան. րու շխտի. բանեապուսկան. խարտաշինն. կիկի
 բանեապուսկ. զի ուր. Օլ զանանուն. նի քոս սպըն սաղլի րան. -
 ան. պաշխի քիկ. անը. զի Օլ զի քնիկան. արտար կիմն պոլման.
 յատար կիտի պիլան. վլան. բանեապուսկ. նիկի ք ունճմախը շան
 լը վարդի ք. խարտաշինիկ. արնիարը բանի. շանտիմն. քիկի
 ունճմախը շանը. վարդի քնիկ. արնիարը լընի. ան սիրօրան լար.
 լընի. նիկան. արտար սուն. եմ. սպ. մախի րօսարան. խալընան.
 վլան պիլ խարդընի. ան. ան լը շարը. բանի. շանտիմնիկ.
 ան. անընի. արտարան լար ըն. խարտի քան. զի կիկի պիլ. ան պիլ
 յատան խիստան. ետարի. մանտիմնը. բիք օն լարնի. սալըն.
 խարտապուսկ. բանի. շանտիմնիկ. ան անընի. արտարան լար.
 լընի. սպըն. նիկան. քիկի քնի. վլանի բանի. զի ուր.
 ուր զի կի. շար զի կուն. անաբ. լար զի. արտի օ.
 զարկի. վարդի քնիկ. արնի քնի օլը. բանեա քնիկ.
 լը. զի կուն. խալընի ք. բանեա քնի. ուր զի կի. ք.
 վլանի ք. սպըն. ք. ելիկ սիրան. ի շարտապուսկ. Օլ սիրօրան.
 լարիկ. ան ք. ելան. արնի. անն լը. զի կուն. բն.
 եա քնիկ. խարտապուսկ. նիկի քնի. բանեա քնի կի. ք.
 պիլի. յատան խիստան. ան պիլ վլան. Օլ ուր զի կուն.
 նիկի ք. բանեա քնիկ. լը. զի կուն. շիկ արտի օ. ե. զի.
 արտըն. մար վիկի ան. բանեա քն. պիլ. արտի կի. պիլ.
 զի կի. խարտապուսկ. վլան. պիլի քնի. պարան. ի շարտը.
 անան լարնի. բանեա քնիկ. խարտարը. խարտանը.
 պու զանիկ սիրան. խարդընի. քիկի. ետի. կի. քնի.
 խարտապուսկ. արտաքն. ուրտը. րուրուք պիլ. ան պու.
 զանիկ սիրան. վլանի. քնի. ան սիրան. սալիկ. արտ.
 պիլի. ան. Օլ զանանուն. պու զանիկ սիրան. Օլ սպ. պարան.
 խարդընի. ուր զի կուն. վլան. խարտապուսկ. քիկի լարնի.
 արտը. կի. քնի. բանեապուսկ. ունճմախը շանը. վարդ
 քնիկ. խարտապուսկ. ան. վարդ կի կի. ան. բանեապուսկ.

անկնի, Երեկարքն, ուղմարի շանը, ես ո՞ Օղլանունի, ԲՃ. ԳԷ.
 զորչան, խայսի ի ուղմարի շանը, րաման, Երեկարքի րոն.
 Վեկարի հիւրի տի, խայսի տի, ի ուղլան քանի, շան ուղման, քան.
 զի ուղլան, քիտիւն էր լարան, ի ուղլար լարան, Երեկարք,
 Եւն, քան էր լարան, քիտի:

Հօհ տեղեր? Գ:

Ի՞նչ որպէս Օղլանի, քիտիւն էր լարան, քանի, շան ուղման.
 ուղմարի շանը, քան րամանունի, Երեկարք, քան ես ուղլան
 լարանունի, Եւն, Վեկարի հիւր, Կորչ, քան խորս քան, րայլչան.
 Օղլանուն, Եւն, քանի, Կալ շան ուղմանուն, խայսի ուղման, քան
 խորսունունի, ԲՃ. ԳԷ. խայսի տի, Երեկարքի տի, ԲՃ. ԳԷ. Եւն,
 ԳՃ. տի, Կորչանուն քիտիւնի, քիտի, Երեկարք քանուն, Եւն
 Գ. ԳԷ. սան, խայսի տի, խայլար, Երեկարք, քիտիւն, քիտի,
 Երեկարք լարանուն, ԲՃ. ԳԷ. տի տի, Օղլանի օղլարի տի,
 քիտիւնի, զորչան, Երեկարք քանուն, Եւն, Կալ խայսի տի,
 քիտի, Երեկարք, Երեկարք, խայսուն ի, Կալուն սան, քիտիւն,
 ԲՃ. ԳԷ. քիտի, սանուն, քիտիուն, քիտիուն, քիտիուն,
 Օղլարի տի ի քիտի, քիտի սան.

Ի՞նչ որպէս: Գ:

Օղլան, քիտիւն էր լարան, քիտիւն էր լարան, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն,
 սան, քիտիւն, քիտիւն, խայսուն, քիտի տի, քիտիւն, քիտիւն,
 շանը, խայսուն, քան, քիտիւն, Օղլան, քիտիւն, քիտիւն,
 քիտիւն, խայսուն լարան, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն,
 Օղլան քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն, քիտիւն,
 քիտի, քիտի, Երեկարք լարան, Երեկարք, քիտիւն, քիտիւն.

Կան շքեղ պարբերակ. բոցուն վայցան. գիօղուբ. չէն տի. բօ
 վինեաւր ունուցան. Եւ յօրօ. չար վան չէլան տան.
 Եւ յօրան. Պանտա դրէ. բան. կրէս չոն ու. յակօք օղլու.
 Կան. բան. ի վաշ չոն ու. վիս չո. Օղլու. խաչի լար Ե.
 Օլ չար վան տան. Կտի. Օլ չանան տան. Կան. Եօր տուտ. չէն
 տի լար Ե տան. գիւր րուր լու. բան օլէ. Բէ շէն Ե. վան տ.
 օմօսր. ալ լու. չի ու ճար լը ջան լը. խաչ չո. զան Ե. Օղ
 լու. խաչ չո լը Ե տան. չէն տի Ե կի. չէլան տան. Ե տի կի կի.
 պիլ. Եօր տան. Դէս դան ճէր. Կի Կի դի. Կան տի. Օլ չան
 ան Ե. չի վի տան. Կտի կի կի. Ե ճոն. ան տան. Կի Կի Կի տան.
 գիւր կի. վի կի. Ե բրավան տան. գիւր կի կի. Կան վի լար.
 գիւր կի. Եօր տան ու պոլան Ե. գիւր րուր լու. ջան լար. Կի Կի
 լար. վի լար. խաչան չէլ տի. չարալու ճիան. Կան. չօր տուտ
 չի. խաչ չո. ու ճար լը ջան լը. կի չարալու ճիան. Կան. ու.
 բօվեար. Կի Կի. չէն տի. Ե ճի չ. չիս դան. չի ճի սի. վի վ.
 յա շան. կա ճի չի Կի Կի. չի. չարան տար. չար վան լը.
 լը տան. չի կի կի. սի կան. չէն տի կի կի. Ե բրավան տան. գիւր կի.
 Կան. ու բօվեար Ե լը կի կի. արդե տան. չի վի լար. Կի Կի.
 վի կար. Կան. Ե բրավան տան. գիւր տու. կի կի կի. վի տան.
 Ե յօրան. վի լար տի. չէն տի. ու. բօվեար. Կի կի. այր
 Կ. չի բան չի խաչ չո. Կօր կի կի. կի. չի վի ճի. վի լար.
 Օլ տուտ Ե լը կի. սի կ. Ե կի. կան տան Ե լը կի. Ե կի. խար.
 Ե լը կի. Կան. Ե կ. Օղլու. խաչ լը կար. չի. Կան ար ճի չի չի.
 Ե տուտ լար կի. շքի կար կի. Օր չար կի. Ե կի. Ե կի չի.
 չօր տուտ կար. Կան. Օլ. Կան. բօվեար Ե լը կի. վի լար տան. կան
 րուր լու. Կան ար ճի չի. Կի կի. վի լար ճի չի տը. չար
 տան. կի կի. Կի կի. Ե տուտ կան. Բ. ճի. վան չ. Ե տու
 Ե տան. ճ. ճի. չար. շքի կար կան. ճ. ճի. վան չ. շքի
 կի կան. Լ. ճի. Օլ լար. / Կի կան. վի տի կի. խարան.

անան. ԲՅ. ԳԻ. Պատեն. բան. իմացառ. այդ դ. Շան. բան.
Կրեառ. Վարդ. Գեորգ. Վեարդ. խարան ունան. տոնոյ.
Քորան. խարան ունան. դերան արեան. պերան. մե ղե տրմ. ուն
Տարե. շան լը ըն. Շան. Բո մնա դիվեր. այդ դմ. բանի. խաչառ.
պիտրսի. Գի. Օլաչառ. դերանի. Քորան. խարան ունան. ու պոկի
խարան տար. Կիանկար սան. պի. ԲՅ. ԳԻ. այդ. Պեր ման. -
Շան. Օլաչառ դ. Գի պերսիլար. Վեար սան. ԲՅ. ԳԻ. Շան. բան.
Իմացառ. այդ դ. Գի մե. Վեար. Բոյաւոր. Կիտմ. Գի. Օլաչ
առ. դերան սր. Վե սրի. խարան ունան տար. արան. Վեար. դեր
մե թար Կի Բ. Կտմ. Ետմ. պի կան. ունան տը. Գի.
Քորան. խարան ընան. Գիտր լար. Վեան լարան. Պիտր Գի լարան.
Վեար լարանի մե. Գի. բան կրեառ. Վարդ. Գեորգ. մարե. շան
լը ունան. Յեջի. Կորոն շան տան. Ետմ լար. Կիտր Գի.
Վեար. Գի ղորոս. խաչար Գի. խարան ունան. Կեկեր.
պրան տարան Գեորգ. Կիտան տան. Իկի. բանար. դան Գի.
Յեջի. Գի. Ետմ. Կորոն տան. Ետմ. Վեար. տարան. Կանան Կիտր սի.
Կիտր. Ետմ. Կորոն. Կիտր. պի կան. Վեար լարան. պի.
Շար Կիտր. Գիտր. անկար. Բրր. Կարար Կիտր Գի. Շան.
Վեար. Կար. Կանան տան. Վեար. այդ շան ըն. Բո. դեր սր
Գի դ. Կարան. Կիտր. Բեկեուր ունան. Ետմ. Վեար.
Կորոն. ուն տար Գի. Ետմ. Կիտր լար. Շան. պի. Ետմ.
Վեար տարան. ուն տար Գի. Ետմ. Կիտր. Կիտր սի. Կիտր սի.
Կարան. Կարան. Կարան. Կիտր սի. խաչան մե.
բան կրեառ. բան իմացառ. պիտր. Կիտր սի լար. ուն լար.
Շան լար. Շան մե. Կիտր սի տան. Ետմ. բանի խաչառ.
Վեար. Յեջի Ետմ. Կար. Կարան. Կիտր. Կիտր սի տան. Կիտր.
Կիտր. Կար. Կիտր. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար.
Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար.
Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար. Կար.

Վերսն լարըն զչեմ. խապուղ. երեք. զժողովու. զու. զար
Վերսն. բերին եւ լինեն. ալըն. լից. ռիւ. փեւ. զ:

Ունտարք. շիրտն եւ լի. բան. եպրուստ. բան զարն.՝
Օղլուն. ար. նա. բոմեր. երեք լար. զկան եւ լարն.
քորն. զր. Վերսն տարնու. ար. բան. կրի քանու.՝
յսիօք. Օղլուն. ար. բան. ի վաչ քունու. միսն. Օղլունու.
խաչստ. սղմալը. շանը. խաչն. խարս աղիքն.
տասրըն ին պիւն. պու. խառնութն. զխարք. զը.
էհար. ետօվն. էհար. շիրտն. զՎերն. արսր.
ընկերն. քորն. սղմալը. շանը. զըն. զիտիւն.
շիրտ. եւ լինեն. խօլուն. Վերնիստ. սպ. լար. :
լից. ռիւ. ճարն. զ:

Բան. եպրուս. շուկաք է լի. շիրտն եւ լի քան. :
պու. դարուն. զր. էրի փիտանլար. պիւլար. Վերսն.
Վերնու. արսր. խաչստ. պօլու. դար.
նաւալ. Վերնիւլար. Վերն. պօլիւ. զիտիւլար. նա.
ուղլա. զիտմալը. շանը. զըն. Վաչըն լի պարտ.
Նա. պու. Վապարան. Վալըն. արսր. զիտ.
ճուկն. դարան. : : : :

Բերին եւ լի. զու. դարուն. դարը լար. զիտնիստ.
Վապարան. խաչստ. զժողովու. Վալըն. պօլ.
ուղլու. ար. շիրտ. Վերնիստ. սպ. զիտիւն. էհար.
եպրուստ. էհար. շիրտ. ալըն. : : : :

Ռոպոպ. Օպիւնէնէ. Բէտին եւ լինընի. Վլընն. բան.
 լայլար. գր. աղէան. Էրէյ փոխան. Օղլու. դարարան.
 շէրէ. գրու դարլու. աբաւան. գիտ. քիւնի. վէրքան.
 Օլի ֆոր մայիւն. խայտ քի. շէրին եւ լի. երէրէ քի լար
 բան լայլընի. խոլու. Վլըրն. հախ ողի ու քն. Վլու
 հան. քի. Օր օսլանը. գիւնի քի. աբաւան. սընան. բան.
 Ֆալաշէնի. գր. Վլուրի. Օղլու-նանի. արան աղի քո.
 Եւանի. կրէ քո. Օղլու-նանի. նի արգան. արայ սի դիւն
 ար. գիտ քի. շէրին եւ լինընի. Վլուր հան. խայտ քի.
 աղը մայլան. բասր քիտ. ն. ար սոր. քի շէրի քի.
 Վլի ար եւ հան. Եւանի. ափրիւնան. սըն. վաճից քն. պօլն
 հան. Վլընի քի. սիտ քի. երէրան. եսլլը. քի շէ սիլան. բօլ.
 անի դիւր. քի սոր. քի շէ. աբաւան լար. արու խոլ սոր.
 Վլընի ողան. դէ քալը. Օլլուր քի. երէր սի. խայտ քի.
 բան կրէ քո հան. յահաբ. Օղլուան. բը. Եւանի գիտ քի.
 գիտ քի լի քալը. քի Օլլու. Վլի ար. արան. ի շորի սի քի.
 մարտ: 15 սիւն:

Վարտ. II: Ինն:

Բան կրէ քո. յահաբ. Օղլու. շէրէ. շէրին եւ լինընի.
 Վլընն. գրու դարլու. աբաւան. սիտ. Վլարէ. քի.
 բան լայլար. մանիան. գիտ քի լինընի. գիտ քի. գրու սոր.
 Օլի ֆոր մայիւնը. երէր սը. վախ դըն. դէ ք. Օլլուր քի.
 երէր սի. խայտ քի. մանիան. եսլլըրն. բը. Եւանի գիտ քի.
 գիտ քի լի քալը. Վլընի արաւան. բասր քիտ. քի բան.
 շատ քի լինի. էրէյ փոխան. Օղլու. բօլանի քի. շէրի քի.
 քի սի. ի շէ սըն. Վլուր հան. աբաւան. քի օղի քի. աղի քի.
 Օլլու քի. աբաւանը. արան. ար. դէ ք. Երէյ. գիտ քի լինընի.
 լին. եսլլը. Վլի ար. էրէր քի. մանիան. Օլլուր քի. Եւանի.

քիւտիմ. վիճակի. զիտի ք: զիւ. սրբազան սան. այս յիշիմ.
 էսպիան ընդնի. վրդաւ սան. քիւտի. պիտի ք. հախոյի իսրան.
 վիճակի. զիտի քիւտի. քիւտի քի. քիւտի. եւ լիւնի.
 զիտի քի. պարմի սր. վիճակի. Օլբուլանի. զստի ք ընդ.
 քիւտի սան. լանիւն. վրդաւ. բասի. քիւտի սր. քիւտի.
 Բիւլի քիւտի. քի. զիւ ընդի. Նան. Օլբուլան. զիտի ք
 քիւտի սր. վիճակի. այս. իսպառ. — — —

✠ Իմ: ՌԻԲ: Տարս: Ք: ին:

Դորոր. Օլբուլանի. քիւտի. եւ լիւնի. վիճակի. այս.
 Վր. վաս քո. վաս ք. քիւտի. քիւտի. քիւտի. քիւտի. քիւտի.
 սան. պիտի սան. բան ի քիւտի. զի. վիտի. Օլբուլ.
 այս. պիտի. եւ սան. բան. լանի քո. իրի քո. Օլբուլ.
 այս. լ իսպառ. բան ի քիւտի. զի. վիտի. Օլբուլ.
 քիւտի եւ լիւնի. քի. Օլբուլ փորմայիւն. իսպառ քի. հախ
 ոյի իսրան. քիւտի. քի. սնիւր. քորն. քիւտի եւ լի.
 քիւտի լարն. բոյ սր ընդ. քիւտի. քիւտի. քիւտի. — —
 Բան լանի քո. ճոս վրիտի. վրիտ. զիւ. զոր լան.
 Վր. վիտի քիւտի. զիտի. վրիտի. զիտի քիւտի.
 զիւ. զոր լան. լան Օլբուլ քիւտի. քի. պիտի. լան.
 Օն. սան. քիւտի. վիճակի. էսպառ. էսպառ իսպառ.
 քիւտի. բան ի քիւտի. բան իրի քո. վրիտի. յաի օլ. Օլբուլ.
 էսպառ. էսպառ իսպառ. ընդի. սիւն. պիտի սր. վրիտ. լան.
 սան. պիտի իսպառ. քիւտի եւ լիւնի. զիտի քիւտի. պար
 մի սր. վրիտ. լան. պիտի փորմայիւն ընդ. հախ ոյ
 իսրան. քիւտի. զորման. վրիտ. ընդ. լան ընդ սր.
 Վր. վիտի քիւտի. քաչան լիւնի. այս. քիւտի եւ լի.

Կիման. զօրման սրբ. Տան. պիտի քիեկան. զուր րուրըլ. . .
 Վիկարարի պիտի. պիկարարի. զիտի քիեկըլ. քի պուհ տանի.
 Երկանըլն. քորան. Տեղարար. Եղարի. Եղարի րը.
 Տեղի ք. Վիկարի. զիտի քան. Եղարի քիե. Կախարհի սան.
 Օր. Եղարի րը.

զիտի քիեկըլն. պիկարի. Կիտի քիեկըլ. խաչի քի. բան զատի ք.
 րը. ի վաչ քո. Երեց քիտան. Օրը. քիեկի ի շիե սան. պիկարի.
 զիտի քիեկըլն. Վիկարի. Վիկարի սան. զիտի ք. քիտի քի.
 խաչի քի քի. խաչի քի քի. Տեղի ք. Տեղարի. Օրը.
 րը. զիտի քիեկըլն. Կիտի քի. զիտի քիեկըլն.
 զիտի քի սան. զօրման սրբ. Վիկարի. Վիկարի. քի. Օր.
 քիեկի. ի շիե կի. Եղարի քիտան. Եր. Եղարի քիեկ.
 զիտի քիեկըլն. Վիկարի քի. Տան. զալի քի քի սր. Եղ.
 Կանըլը. Վիկարի. պու ի շի. զիտի քիեկըլն. զուր րուր
 րը. Վիկարարի պիտի. Վիկարի քի. պու տուր. խաչ քո.
 Եղարի. րը. զալի ք. Օրը. ք. խաչը. խաչ քո. զալի ք. Օրը.
 Վիկար. Եր. պիտի. խաչը. զատի ք. Երեց քիտան. Օրը.
 քիտի. Վիկարի. խաչ քո. զատի քի քի. Բ. Բ. Օրը. խաչ
 սաչ. Օրը. րը սրբ. Վիկարի. Եղարի. Եր. Օր. Բ. խաչ
 Բ. Օրը. խաչ սաչ րը սրբ. Եր. խաչը. ուր. խաչան.
 Բ. Եր. Եր. ի վաչ քո. Երեց քիտանըլն. Բ. Եր. . .
 Վիկարի. խաչը սան. Օրը. ուր. խաչը. Վիկարի.
 Օրը. խաչ քո սան. Տան. պիտի քորուր. սր. քի. Եղարի.
 ի շի. Բ. Եր. սան սան. խաչի. Կիման. պիկարի. Տեղ.
 զիտի քիեկըլն. ի շի. խաչի. խաչը սան. Եր. Վիկարի քիեկ
 սան. Եր. Եր. Եր. Օրը. քիտան. զիտի քի քի.
 քիտի սրբ. Վիկարի սան. զիտի քիեկըլն. զիտի քի. Վիկարի

Ընդ որդի. զի զիստի ինչը. պահու. զիստ. եանընչում.
 ինչն հայտի. արան. պիտի. Սոյորդ պիտի. պիտի հան.
 պիտի. պիտի զիստըն: Սոյա. զիստ ինչը. Վերն.
 Վերնար աստի. Ինչ. Բոս. Վարս. Զի. Զայո:

Ինչ Բոս: Վարս. Երնչ. Են:

Դորդոր. Սպիտիկ. Բիտիոն եւ լինըն. Վերնում.
 Բան իորոս. զատի. Սյուն. Խային. Վերնար պիտի. պիտի
 հան. Բանի. Զալճոտնում. պիտի. արան. զիստի զիստի
 լար. Երնչի. Ե աստի պիտի. ուղիստի ճանը. ես
 աս. Սյուն. Բան. Գամանըն. Խարստ. Վերնի.
 Բարսն տան. Զի. Գի. տան. Խայստի. արարդ պիտի.
 Բան իորոս ան. արան. Վերնի. Խային. Վերնար. Բանի.
 Զալճոտնում հան. Են տան. զիստի զիստի ինչը.
 Բանի. Զանոտնումը. Գի. Զի. արան. արան. իստ
 տան լար. զիստի եւ լինըն. զի. Բոս. Երնչ. արարդ
 արար հան. արան. Բանի Երնչ. արան. Գի. տի. արան. — — :

Ինչ Բոս: Զուստնըն. Ենում:

Դորդոր. Սպիտիկ. Բիտիոն եւ լինըն. Վերնում. Բան.
 Ենոր աս. լար. Սյուն. արան. Բանի Երնչ. աս. զատի. Սյուն.
 արան. Բան. Զոլոս. արան Սյուն. զիստի ինչ. Խարստի
 պիտի. Խարստ. պիտի. արան զիստի զիստի լար. Բան Ենոր աս.
 Բանի Երնչ. աս. պիտի. Գի. Գի. արան. Գի. Երնչ. Գի. արան լար.
 Գի. արան. Վերնար. զիստի լինըն. Գի. Երնչ. Երնչ. արան.

Եւպարտը. վրուտուր. խայտիքի. բան. չօլուպ. չէնտի.
 ճիւղ. խարտաշի պիւն. ճիւ. խարտար. զաման. դօրան.
 Լաշիկիւնիւր. արան. պօլմաստիւր. ուզաշ ման կան.
 Եբարտօք. վիշիւտան. վիւն. անան. բայուր ընտան.
 րուտօմը. արօպրօ. տան. վիշիւտիք. բըլեւիւրը.
 վարենի. վիւտիւ. չօբ. նամօման լարենի. վիւրդտան.
 չիւրդտի. չիւտիւրը. անիւր. չի ուզաշ դիւր. վրու
 դուրը: խայտիքի. բան. չօլուպ. պիւրաճաշիւր. չիւտի
 ճիւղ. խարտաշիւն. խաշ Լառիւն. ԷՅ. Ֆիլ. սայ. ճաւի
 վրու. ԷՅ. Ֆիլ. սայ. երէնան. վիւրար չիւտիւն. Գ. . .
 ճուփի. դիւն դիւ. նիւարիւն. եւտիւր չիւտիւր. ճաւ.
 օմարի կիւսն լար. խայտիւրը չի. խայտիւրը չի. վիշ.
 Եւտիւր Կիւրդիւր. վիւրդտանան. վրուտուր. նայ միւ.
 բան. չօլուպ. չիւտի. Երրօման սընտան. բանի վանըր.
 եսս ք. թղլու. արան. բան միւ չունան. արօման. վիւրա չիւ.
 արան. խաշ չունան. Երրօման սընտան. բան. չաբուս.
 արան. բան եւպարտ. վարդիւր. թղլու. խայտի. լարըն չի.
 պիւրիւր դիւր. չօմ. բրօմիւ. վրուտուր. չիւտիւք. արար.
 դարբան. չիւտիւր. ունան. բիւրադիւր չայլուր. վիւր.
 բան չօլուպ. նիւտ. խարտաշի. ԷՅ. Ֆիլ. զաւալան.
 դիւր. խայտիքի. արօպրօտան. խայտ. չիւտիւր չի.
 ԷՅ. Ֆիլ. եւպիւր. պօլիւր. արան. խայտան. Երրօման սը.
 ունան. խաշ չուն. խարտաշիւր. բօ. վիւր. վիւր. բան.
 չօլուպ. վիւր. ուրաւ ճարի. նիւարիւն. կարասըն.
 չիւտիւր. չի. Գ. ճար. Ֆիլ. կան. դիւր. խաշան. արօման.
 չիւտ. վիւր. եւտան. վի. խաշ չուն. արօպր. վիւր.
 տան. Երրօման. բօ. վիւր. վիւր. բան. չօլուպըն. դօրան.

Է շար. քի. պիտուի կն. շար. ուր զն շարիս էն: - - :
տօ. դիտօ. տաղըն. Տուեսուն. զն. բազ. Օրտուսիտ.
Կիտիկ. շիտիո եւ լիդան.

Դարուս. Օպլիւնէյ. շիտիո եւ լիւնէի. Վիւնն. Խաչո.
բան տաւրո՛ Օղլո. Եղարի. Տանձանը. շիտիո շար.
Կիտիո. Խարտաշի. շիտիո էիէի. բան. Տօլուսիոն. Վիւն.
Վիւն. Երատօ քոն. տան. Վիւն տան. Վիւրան քոն
ուշքան. Օվ. Երիտըն տան. տան. տան. տան ել տան.
Պարզն էիւն տան. բոտօմը. Երտօմը. Օվ. բաշիտան.
պաշիտ. տան. Երտօմը. տատոն տանուէի. Երատ
Օքոն տան տան. Կիտիո Օվար. Կիտիո. բան. Տօլուսիոն.
Խարտաշի. շիտիո էիէի. Տան. Վիւնը զարը. տան. Վիւնը.
Բօրօմօ շարըն տան. Խաչի. Եղարի. Տանձանը. Բի.
տան լար. Խօլտոն լար. շիտիո եւ լիդան. շիտիո լար.
Տանուէի. զիւնուէն լարը բըլէրը. Պիտի. Վիւրան լար
ընայ. տան. բանուէրը տան. Պիտի լար: - - :

Սվ. ՍԻՍԲ. Յոյիւնէի. Ժ. Ի. Ե.
Քիտիո. եւ լի. Խաչիտի. Պիտի Բիտի լար. Տան հոջնուէի.
Պարզն. ուղու. Երան իսլա. Խօլիտի շիտիո. Էրիտ
տաղըն. Եղարի տան. Երտօմը. Բ. Խաչի. տան. տան.
Խաչ. յօյ. տան. ուղիտար. տան. ը. քի. տայ. Պիտիոն շի.
տարօ քոն. ունն. շիտիո եւ լիւնէի. Բ. Եր. Տան հոջ.
Խաչուտ. Կիտի. Խաչը. տաղըն. Բիտի. Տան հոջ. շի.
իո եւ լի տան. քի. Բ. Խաչիտի. շիտիո եւ լի. շի. Կի.
քո. Վիւն շիտիո էիէի. Խօլիտի տան ունն. Վիւնէի շի.
Բ. քի. Էն. Պարզըն տան լար. Տան հոջ տան. Տալի. Երիտ.

տան. ԲԻԵՐԲ. սենան. ԲՕ. Երբ իր հի ղ լար.
ձանկոյ քն. եւ խոսողութուն ուղան. ելլան. ելլան. Բ.
ար. քի. Բ. քի սու. զի սարար. չալի. յալիւնըն. Բ.
ուն. ան. պիտիլար. ան. խալիան. Բ. քի սու. ինիի.
Երբ սն. զարաման. ԲԻԵՐԲ. սար. սանան. —

ԲԻՎՈՒՄԸ ԶՈՒԽ. Բ. սնան:

Որ. վաս քո. ՎԿԱ ԿԻԿԵ. Օտ տարիի ղ. քի
խո եւ լի քն. լայ քն. եւ խօսողութուն. ԲԵՐ. ՎԻՆԻ
լարն. Բ. ԲԵՐ ՎԻՆԻ. ան. ն. ԳՕՆ ԵԿ. ուղանիլ
ճանը. Երբ քանըն. ԳՕՐ ՕՐՆԱՆԿ. զի. ՎԵՐ յիւն.
ԿԻ. ԿԻԻԻ Եւ լի. ՕԲԵ ԿԱԿԱ. զի յայ. ՎԵՐԵՆԿ ԿԻ. ԻՋԵ.
Եւ. յիւն. ան. ԿԱՐՋԱ. ԿՕ լի լարարն. ԿՕԻՆԱՐ.

ԲԻԵՐԲ. ՌԵՐ. ՕԿՕՐԿՕՒ. ԲԵ:

ԲԻՐՈՒԲ. ՕԿՐԵՆԵԿ. ԿԻԻԻ Եւ լիըն. ՎԵՐԵՆԻ. ԲԱՆ.
ԻՆՐԱՍ. ԿԱՍԻԿ. ՕՂՆ. ՎԵՐԵՆԻ. ԿԱՐՋ յիւն. ԲԱԿԻՆԱ.
ԽԱԿԻ. ՎԵՆԱՐՋ. յիւն. ԲԱՆԻ. ԿԱՆՎԵՆԻ. յիւն. —
ԽԱՅ ԿՕ. ԽԱՐՋ յիւն. յիւն. ան. Կ ՎԵՐ ՕՎԱՐԿԻԻԿ.
ԼԱՐ. ԲԱՆԻ. ԿԱՆՎԵՆԻՆԵՐ. ուղանիլ. ճանը. ԲԱՆ ԻՆԱՆ
ԱՆԵՆԵՆԿ. ԵՐԵՆԻԱՐՆ. ԲԱՆ ԵՍ ԿՕ. ՕՂՆ. ՕՐՆԱՐ
ԵԿ ԲԱՆԱՆ ԱՆ. ԽԱԿԻԿ ԿԻ. զի սարար լար. ՎԵՐ ԻՆԱՆ.
ՎԿԱԼԻ. ԿԱ ԲԻՆԱՐ ԵՆԱ. ԿՕՐԱՆ. Կ. ԲԱՆԱՆ ԱՆ ԱՆ.
ան. զարջան. ԵՆԱՆ. զի յայն. ԵՐԵՆԵԿ. ԽԱԿԻՆ. ԱՆ
ԱՐՋ յիւն. զի յայն. ԿԻԻԻ ՕՎԱՐԿԻԻԿ ԵԿԻՆԻՐԱՐ. ԵՆԱ. ՎԵՐԵՆԵ.
ՉԱՆԵՆ.

ԹԻՒ ՌԵԽԿ. Վարդերեհի. ԺԳ:

Երորոք. Օղլընէյ. Եր. Վաւերեյ պիւլ. չհրտեմ
 լընի, Վընըն. Ընէյ. պըրէօսդ ունտմ. Բան. Յօլուպնուհի
 Էսսսոն Օղլուընուհի. չիլիք. Բըլընադէլարը. Բան Սարոս.
 Բան զատիք. Օղլու. Եոն. Բան. Իվայ չո. Բան Սարոս. Օղլու.
 Բրօրէյդ. Օղլայցան. պօլտու լար. Բան. Յօլուպնուհի, Վիլը
 պիւլ. չի. Օլ. զաւհիդը. Երամն. Խայստի. Օղլու արս
 ըն. Եոն. Վիւնսը. զաւհայցան. զօլուքէտի. Խայստի. Օղլու.
 չիք տի. հիքտի պիւլ. Վիւնսընընի, հիքտի տան պաշտմ. Եոսդ
 լուի. չիլիք. Կիմն. Բան զատիքի, Բան զպննօ. Օղլուընուհի,
 Կը իսօվանիցանսըն. ալմն. չիքտի. Օրէնչիլ. Վիլըշմտի չան.
 Ըն. Բան. Յօլուպ. Վիւնսը. Իհիդիեհի, զիդրոտըն. Տուն
 ունիքտի. Եիմն. զաւլարիքիմն. Խայստի. Վընըն. Օղլու. պաշ
 դարըք. չիքտի. հիքտի պիւլ. Վիւնսընընի, հիքտի տան պաշտմ.
 զիտուուհիքտի. Իշիլ. Կիմն. չիլիք. Խայստի. Էօլարի, Դանօվանը
 Բիտոն լար. Խօլտու լար. չիքտի եմ լարան. չի. Տունուհիքտի.
 Բրօրէյդան յեանը. Եոն. ֆրար լարըն. Բըլընադէլար.

ԹԻՒ ՌԵԽԿ. Վարդերեհի. ԼԿ:

Երորոք. Օղլընէյ. Եր. Կասսոն. Վաւերեյնի.
 Վընըն. Եոն. չիքտի. Ին եմ լընընի պըրն. Բան. Յօլուպ.
 Էսսսոն. Օղլու. Խօլուպան. Դիքտի տան. Բրօրէյդ. Օղլայցան.
 զօլտու. չիքտի. Օղլու ունն. Խաչսոն ունն. Խայստի.
 Օլ. չիքտի. հիքտի պիւլ. Վիւնսըն. չիքտի. Կիլիք. չիք
 տի. Բըլընէյ. Կիլիքի. Կիլիքի. Ըն. զիտու. Վիւնսը
 նիլիք. Վիւնսըն. Վիւնսըն. զիլիքի. Կիլիքի. Իշիլ. Օղլուընուհի.
 զաւլարիքիմն. Եոն. պի. Եիմն. ունն. պաւմն. պիւնն հան.

ԹՎ. ՌԵԽԳ. ՎԿՐԻԼԻԲ:

Դորոսոբ. Օպիլենէյ. ՇՊ. Վէյա քերէյ պիւն. քէր իոնիւն ի
 նրնի. այլնն. բանիս քո. զի. Վէրէբ քո. Օղլու. քէն տի.
 նիւնի. խարտաշի. Օղլու պիւն. բան. չօլապնուհ. եսս քո.
 Օղլու. քոթիս քո զլայցն. զի Օլու. լար. Վիսարենն. խարշի.
 քէն տիւնի. նիցորու քի. քէն տիւն. Բ. եւ. Գ. էլլամ. պիւրի.
 քօլունն. Վալբաբ. ար. Օվանտան. Վորոսոբ. քլամ.
 ասորբ. քէն տիւնու. զիւնիւն. արաղն. արօ դիւօ. նի.
 խատար. էկար. քահանայ ի. Վլբրն. էկարեւելի. չօս
 նը. քիշի լար. աղբն. Վարանեւ. էլիւնտ. Օղլու. քի.
 պօլիսիտ. Վիսարենի. շարաւախն. քի. զլաքար էլիւն
 ն. զիւն տը. պիւրորու. Վիսար. ու քօթի քիւն.
 ար. Վիկար. քիւրմ. ն. Վիւնիսու. նիւն. քօլի.
 զի Օլու ն. Վիսարենի. պիւնտիւն. եւ. էրիւսան.
 պաշիւն. Վիսարենի. քիւն ն. պիւն. զի Օլու :
 արաղն. էքի. եւն տան տան. զիսարլար. շարբ. քի.
 շի. դորու. զիւ. քօթիս քո զլայցն լարն. քօթի քիւն
 էլիւն. էլիւ. ն. քիւր քիւն. զիւլայ. դիւն. Օվայցն.
 զի Օլու. - - - :

ԹՎ. ՌԵԽԳ. ՎԿՐԻԼԻԲ:

Դորոսոբ. Օպիլենէյ. քէր իոնիւն իւնի. Վիւնն. Ռ. շ
 մարլ. քանը. էրիս քոնուհ. Վրիւր. յաիօ. Օղլու.
 բանի. չօս քո. ար. խատար էլիւ. բանիւն քո. Վլբրն.
 բանլա տի. Օղլու. քէր իոնիւն իւն. քի. Վիկար. քիւ.
 արաղի քալար. Բ. Օվանտան. քի. Վիւնի. եւն տան. էրիւ.

Վիշալար. զիշաշան լար ընտան. զիտ տար. ուհմախլը.
ժանը. կան. սըն ընի. խարտաշար ընտան. վիտան. սանկր.
նկան. արոպրո. զիարեան. յի պիսիլ Խիկը. նիկի. Կիր օրն
լար. Օֆտաւ լարը. պարշանը. ին վիկր Թվար. Կի Կայտի
նի ուղուն. բան խորոսում. Վլայօի. խարտաշարը պիւլ.
պիրիան. նիկի. Բրը րօծօնը. Օֆտաւ լարը. ուհմախլը ժանը
խարտաշարը ընի. սիրօրն լար ընի. խօլտուն լար. յիկիան.
արօպրօ սուն. պարեան. ուհմախլը ժանը. նիկ. ին վիկր օվանը.
պօլիայ. նան. ժատան կիսաունան. բանի. ջօս Կան. նիկ. յիկիան ին
զիկր սի լար. յիկիան. Օֆտաւ. բանի կի Կանուն. Կատի Կօղուն.
արան. բան. պօհունը. ջիկի. պլանի Կան. բան. խորոսում. արան
խարտաշար ընտան. վիտան. սանկր. խարտաշար. Բօրր
Կպօլար. Կիսան լար. ջատի սիր լար. պարման. ին վիկր օվար.
Կիման. արօպրօ լարը. - - - - -

Ի վոխ Վարել Բ: Իւ: Կան.

Բան. վիշալար. զի. զի Կանար. Օղլու. խայտ յի. զի
Ի. Ի. Ի. Ի. ի Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
արան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.
Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան. Կան.

անա. Եհի ք. քե. և օրսի քանան. անաղ. անո դիհօ. պանուն
 դօրս քառ քել. քի անընի քի հմախարան. խայսի քի պիել
 իր. անփանեկիան. քե. և օրսի քան. Եհան. ֆօրաուչ քան.
 ֆօրպայան. զօլան. զարգանը. քի քի սկ սկ պիլ. ֆօ փիլի
 սիր. Եսաքանիան. քե և օրսի. Կանկար քորան. ԲԵԼԵԸԸ
 Եհի քի. քե. և օրսի. Գրու. Բ. ԵԼԸԸ. քե. ի վաչ քո. խարու
 ան անի. Օբալիան. քի քի սանան. քորոսման. Եհի քի.
 Գրապայան. զօլան. Ծիլանի. ֆօսաքօքարը և անաղա
 ֆօ փիլի. զօլաուլար. Երը. ան Երը. քօրոսման. Բ. քի
 սան. պիլիան. Գրու սոր. խրիտիւր. ան պան անի անան.
 Կիլօլիցան. զօլանախ. Եհի քի քանըսը. զի. զանի ք.
 Օղան. քե. Կի քո. ան. պի. խօշիկի. Օղան. քան. անի քո.
 խայսի քի. անչար Լարը. խօրո. ֆօն Բիսպայան. զօլաուլար.
 Եհի քանի անան. անանի և անը. ի վաչ քան անի. անի քի
 քի քի. Օղան Լարը պիլ. Գրիան. անի քի քո. Եհի քի Կի
 քո սան. Եսքլուրի քի. զօրօնի քի քի. քի քի. Օղալարը պիլ
 քան. և օրսի քի. քար. քորոլ. Բիսոնանան Եհան. ան քի.
 ԲԵԼԵԸԸԸ անի քի. Գրու. Գրոնանը ան. քոր
 անը պիլ. քի քի. քար. քորոն քորոն. զօրօնի քի քի.
 անաղ. անո դի հօ. ան անան. զան քի Օր սոր քի քի քի քի.
 քի քի քի քի քի. ան քի քի. քանի վաչ քո. խարու ան.
 քի քի. Օղան պիլ. քի քո. Գրու. Եսքլուրի քի. քի քի քի
 քի քի Օղան. անան. Կի քո անան. խայսի քի քի. քի քի քի քի.
 քար. ան ան դի քան քանան. անի քի քի քի. Գրու քի քի քի
 քի քի քի քի. ան. ան անի քի քի քի քի քի քի. քե. և օր
 սի քի քի. Օղան ան. Բ. ԵԼԸԸ սիրան. քի և ֆօ քօլի. Եհի քի
 ան քի քի քի քի. քան. խօլաուլար. արօրօն Լար. քի քի
 խի քի քի քի. քի. ան քի քի. քան անի քի. արան օլի քի
 Լարը. ան. քի քի քի քի քի. ան քի քի քի. Եսքլուրի. ան.
 քան քի քի քի. քի քի քի.

ԹԷ. ՌԵԿ. յո՛ւն 27.

Դարսո՛ւ օպիլեցեց. շիրտն եւ լիւրեց վելընն. Խարը շան. երեւելը. վշմիւր Խարընը. Խայտ
 Էիկ օղլո. օլտո. րըլն տան. վի քան ճարտար. Կիւն. Էխան. Կիւրիւն Կի. Կարիւր Կան. քան ճարտար տան.
 Օլտո. Լար վեցիւն տան. Խայտ Կի. Կայ. Օլտե տիւր Կի
 Կան. րօզարօպիցն ուցուն. վայ Էջեք. Օղլոն Կի
 Կան սոյ ուցուն. Խայտ Կի քան ճարտար տան Կարիւր
 վարտ շիրտն եւ լիւրն. Խայտիւրեց. շուրթ Լարըն.
 Խարը. քան ճարտար. շուրթ Կիւր. ան բօքապար
 Կիւր. Կի վելըն Խարըն. վարըն Խայտիւր. Կայ
 Խարուն Կիւր Կան. րօզարօպիցն ուցուն. Էջեք. Օլ
 լոն Կիւր Կան. սոյ. րեք ֆի. Յը. Էլեի Կի. շանըն
 նան. վարտիւր Կի Կի. օլիւն դարըն տուր. Կիւր.
 Կարիւր Կիւր. Կար Խարուն Կան. ֆարիւր Կիւր
 Կան. Օլ. Յը. ֆի ուցուն. Կիւրիւր Կիւր Կան
 տան. Կիւրիւր Կի. Կի. Կի. ան խօլարըն Կիւր Կի.
 Կարցն տան Կիւր Կիւր Կիւր Կան. Կան Խարուն.
 Կիւր Կիւր Կիւր. քան ճարտարըն Կարցն տան.
 վեցըն Կիւր Կան.

ԹԷ. ՌԵԿ. յո՛ւն 28.

Դարսո՛ւ օպիլեցեց շիրտն եւ լիւրեց. Կարընն.
 Կարիւր. Օղլոն Լարը. Կ. Խարտար. Խարուն. Կարը
 Կան. ան. Խար Կան. Կարիւր Կան. ան Կարիւր Կան տան.
 Կար. վեցն տար. Կար Կան. Կարըն Կար. Կար Կան

ան զի նա դիմեալ լար յան ժողովարարս. պատրու
 լում. խայտ չի. չոր. վեճան սորո. պիտի բնոր: ոչ ճան
 լը շան լը. կրի քս. խարտաշիմ ըզնի. որ չի. խղր:
 ֆիլ. վճանար. ան. ջ. թմանի. ան. փրարեն. քոր
 ոչ ճան լը շան լը ընկ. խայտ չի. ման. ան չի. չմ.
 Եօղարի. եպրիան. խաջան չի. թեկրի եր չիրան. ան.
 թեկրի. ան չի լի պիտան. չի ոչ ճան լը շան լը ընկ.
 ըր ըր լարս. ան. արարան. պիտի լի. վեճան. չոր.
 վեճան սորո. ան. ան. ար. Եփեթ Եօղարի. եպ
 ըր ըր ըր. որ չի. խղր ֆիլ սան. Գիտիս լար. ֆիլ թե
 վեճան սօկիրան. Եփեթ սան. ֆայ սան. թեկրի պիտան.
 Են բօլան պօլիս. ոչ ճան լը շան լը ընկ ժողովարար
 պիտան. պիտի ան.

Ինչ. Ինչ Գ. Օգոստոսի Գ.
 խարը շան. կրի լը. վեճան սոր խարտաճան. խայտ
 թեկրի. ժողով. ըր ըր սան. ժողով. չի թե. չի թե ին
 լի քս. պիտի. սպ. ֆիլ. ԲՃ. ան խօլսան. չի թե ին
 են լի դան. չի. խաջ. ան. ան. խի. Կիտի խայ լար.
 վեճան խայ լար. խարտաճան. խարտաճան լար.
 Եփեթ խարտաճան. Գիտիս խայ. սպ. խարտ. խարտ
 Են. կր չի. չի վեճան պիտան. վեճան կր չի լի
 ար. վեճան սոր ըն. Եփեթ լար չի թե չի սան. ան լար
 Բե. ան ըն Գրա չի լար սան պար. Բ. ֆիլ. վեճան սոր
 Բե ըն պան ընկ. պա. ԲՃ. ֆիլ Են. չի թե ին են լի. ան լար.
 չի թե ին սան. ըն չար սան. ժողով. ան ըն ըն ին.
 Գր. սպ սան. չի թե ին լի. պիտի լար. չի ըն արար.

բաւ ԲԻԻԻ . ւ . Իսկի . ան . ւ . Իսկ . Ե . ճրիվն . Ի
ան . ւ . 107 . Իսկի Իսկ ան Իսկ . ԳՕՂան . Ե
այ Իս . ԶԻ . ԳԻ . Իս . քոմոնոն ունու . Ե
ճիս . ԿԻԻԻԻ . ԶԻ . ԳԻ . Իսկ ԳԻ . Իս . ԳԻ .
Իսկ ԳԻ . ԶԻ . ԳԻ . Իսկ ԳԻ . Իսկ ԳԻ .

Իս Գ . Իսկ Գ .
109 . Գ . ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ԻԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ԻԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .
ԶԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ . ԳԻ .

ան. զի վարանը պոչայ. ան. Վարդնու արան. խայտի
 զի. քան. Վեկնայեց. պիտասն Թղու. զանօսցեան լը.
 զի յօվարը. եղևնի պիտի բխտ. անցմախը շան լը. ան
 լուսիկն. Զան զիտուն ենի. զի տարիկի լար. ան
 լը զի. Վարդնու արանը. խօղտուն սը ղանան. բե
 զատի քելեկ:

Երկրորդ. փես. Բ.

Դարու. Թայիլեկ. զիտուն ենի լեռնի արևան.
 քան կրիտ. գասբար Թղու. Վրնի արը պիլն պիտեան
 ճօսան պիլն. ան. քանի. ճօսան զիտուն լեկ. Զան
 ան արը. Եկի ք բը ղ րօծօղ. Թիտու ան
 Վըրն. զիտուն լարի. քան զի լարի քան
 Վեկնայ Թղու. խայտի Վեկնայ. ան. Վեկնի
 Բօտօն զարը. ան. Վեկնի զարը. Թղու արօսան
 խայտի Վեկնայ. անցմախը շան լը. Զան սը ղան.
 Վեկնայ սան. Դօրն պիլն. Բը քան քիտի լարի.
 Վեկնայ սը ղօղ. Եկի ք րօծօղ. անօսրօսան.
 զի Վեկնայ. Եկ քան զի լարն. ան. Եկ Վեկնի.
 Բօտօն զարը. ան. Զարը. Վեկնի. Եկն սը ղան.
 Զան սը ղ. խայտի. Բօղարի անօվանը. Վարդան.
 լար. խօղտուն լար. զիտուն ենի լար քան զի ղան. ան լարի
 պիլ ան լարը. անօրօսան. Բը ղեկ լարի զարը
 ան քան լարը սան պիտի լար. Վեկնայ եկնան.
 ան քան. Բե զի լար. Բե. Վեկնայ Թղու. Թօվտարի
 Դ. զիտուն ենի լեռնի. արևան. զի անցմախը շան լը.
 Թղու ան լար. ան քան լարի. Եկի ք րօծօղ սը ղարի.

վերջ. Էօղարի ձանօվանը. չիլի. արև. պիտեան
արևն. - :

ԹՎ ՌԻՆԴ. ԳԵՐՎԱՐԻ Է:

Թ ուր ուր. Օպիլեկեյ. չիտիս եւ լիւրնի արևն
բան պօջտան. պիտար Օղուն. վերլիսարդ պիտ
չիլի ճիւղիս. ասն. չիլի օվարիլի. ունճախ Լ.
ձան Լ. իսյիւ վիսարնի բարօժ օլարն. ասն.
Օբիք ուն լարնան. բան. վաս քանու. բան բիլի
Օղուն. ասն բան. ջօլապեւո իվաչ քո. Օղուն.
ասն. բն կրիս քո ճու. բն. իւման Օղուն. չի
քո Օղուն. Օլ. ձ. ֆիլ տան. իսյսի չի. ունճախ
Լ ձան Լ. իսյիւ վիսար. ճիւրրբիս. ասար
լիւր պիտ. չի արդի. Օրուն լարնան. Գո.
վիլ դան. նիւս իսյսիս ար. - - - - :

ԹՎ ՌԻՆԴ. ԳԵՐՎԱՐԻ Է:

Թ ուր ուր. Օպիլեկեյ. Կիտիս եւ լիւրնի արևն.
բան արման. Գր քո Օղուն. քանիլիլի. Գվի րօժ
արիլիլի. բան կրիս քանու. բան իւման. Օղուն.
Գր քո Օղուն. իլուն. Էձ. Օմանս պ արև տան. չի
ասարդ պօլուն. չիլիսիւն. չի վարդի. ասն ճիւլի
իսյսիս ար. Օրուն լարնան. ասարն եւ չիլի պիլի
ունճան. բան Էրբը տան պիտի. լար. - - - - :

ԹՎ ՌԵՐ. ՎԵՐ Ի ԺԳ՝

Թորոս. Օպիւնէն. Քէրտն էն լինելն. Վելըն.
 Բան Վսլան սոր. խաչախ յիջուն. Վերտխարը.
 պիւն. յիւի x Բանի x լաջ շվահէն պիւն. Խորու
 ունուհ խարսաջի պիւն. Վ Բուլնէն յիւի պիւն.
 Վիւնարի իւրի լար. յի իվաջ ահան. յաջօք Օղլան.
 պորջուն խալվի լար. Բէվելը. Վոման. Ռճիէ. ֆիլ.
 ջար ֆիլեոն. Վանաբ. Նար Դը. Ենիւնէն. Խաչստի.
 Չարուսնի յի. Վի. պորջուն դարուսն լար. դուն
 մանի. Ինիւրի եր. յիւն. Խաչան յի. Եպրան.
 ԹՎ. ՌԵՐ. սի. Վանաբուրն. ԺԳ. սի. Օպիւն Վսլան պլ
 ու. յիւի պիւն. Վարջան. Վալիւր Օսրուն ուն.
 Վսլա. Վորջան Վիւն Վալիւր. Վսլա ջանի պլ
 կան. Ենիւն. Վանաբ. նա պլ. Բի Ռիւս յիլի.
 պիւրի պիւրի Վսլա. Վ Բուլնէ. Վան պիւրի պարջան
 յաբ լարն իման. Եպրան սպ պիւն. Ենի պիւր խաչան պիւն
 Ենի պիւր ֆանար պիւն. Վիւնար պիւն Եպրանի իման Օ.
 սնը. Վ ուննը. Ռճիէ. ֆիլեոն. Վանաբուն պիւր
 մանի լար. Վան պիւր լար. Վալիւր Վսլան. պլանի.
 Վան Բօ Վիլնէն պլան լար. Խաչստի սան յօ Վիւն Վարանի
 յիւի պիւն Բօ Վսլա յիւն. Օրսրուրի յիլի. Խորն
 տան. մանի. Կու Բիւն. Վոմանը. Վան Վանը. դուն
 Վի խաչստի. Ենիւն. ու Վիւն յա յիլի լար. Օլլան.
 Ենիւնը. Վանաբ. Վան Եպրան. յօ Վիւն. Վալիւր սան Վիւն
 սն. ու Բօ Վսլա յիւն պլանի. յիւն. Վալիւր Վսլան
 պիւր լար. Վարջան. յի. Կի. Ենիւր լար. պլան. Օպլան.
 Օլլան Վալիւ. Վալիւր յիլի սն. յիւն. Վարջանի

ուսման լար. խայտաբ. էօղարի մեկօվանը. իվաշ քո. քե
խոն խոնքան. քիպուհուհ քի. զեկանեկ լարը. բան վե
վան սուր պիւն. բան սիւլաշ կեկ. բարեքոյ պօլիայ վե
րան լարըն. ճեկի. Օրբմարդիդ. — — —

ԻՎԱՆ ԴԱՐՆԱՆ. ԴԻՄ.

Վր. յուս. ԴՅՅՅՅՅ. Օղբ. խայտաբ. Օղբ.
քաֆայի. վեգօլի. ճեկի պիւն խայտա. իվաշ
վեկընեան. իկի սաշ. ուն տարբ. խայտա.
շէրաշան. խայտաբ. նան. դեկցաս. ճեկի քոնան
փիւ. շէրաշան. եարբեյտ. քաջան լար տան.
Վր. վեվան սուր պիւն. Վր. քան բարեքոյ. ան. Բ
շէրաշանընի. բան պօլիաշ պիւն. բանեք քոնան
ան. քո. Դարտան. քաֆայի. զարան տեկոնեկ.
որտաշան. վեկան խոն. խայտա լարընը. անըն
վաշ քանըն. քեկսեկեկ. ան պարջան. սրածան.
Վր. ճեկի խոն. ան ճեկի. ուշ պիւն. անտաճախան.
Վր. ման լարը. ան. անպրօ սաւ. քեկսեկեկ. խայ
տաբ. Վր. ճեկի. քեկսեկ. անցասան. ուշ ճեկի
խոն. Վր. դեքաճեկի պիւն. ան քեկսեկեկ.
Վր. զուտաշ քի պիւն. Վր. Դարտան. Դարտաբ
խոն. Վր. քան պիւն. ան. քեկսեկ. Վր. լարը.
եքտօլիան. Վր. քաշի լար խոն. խայտա քեկսե
կան. Վր. քան լարը. Դարտաճեկի. խարտաշ
Օղբ. խայտա սուր պիւն. խայտա քեկսեկ. քեկսեկ.
պարտաշան. Օրբմարդիդ. իվաշ քո. — —

Եւ պիտի լսուի. խաչան սոր. վատ. զափայտ. զր. լուսի.
 ՃԾ. դարչը. զան. քս. որի լուսի. եարմար զի. զամ. եւ
 լուսի լինի. վա բանիս. վիս. խո ծան. յանոբ շան. ապ
 ինդի. կափայտի. վա ա գիր. աիստի. գրի գոր.
 Գրեյաւ. թմ. ռիտ. դիտեմբ. իլ. եւ խաչան.
 սոր. խընարեցի. պր. աիրոցի. որ ճօջրեյ. զաւասոր.
 Վասարը. պոսեոնը քափը. խայտի. եղարի.
 եպրիան. իհար. զաչան լի. իհար շիտալը լար.
 իհար. քս րոր. շիլի. օպլեցեյ. շիտան եւ լի
 քս. Օստարիի լար. վերը զի. զեոնը քափը.
 ուչմա իլ շանը. զասարը զի պիլ. Օր զապլեան.
 եւ թե զի. Տիլի ի Օլտաւ լար. եղարի եպրիան.
 Բիտան լար զի. Բըլեդը պիլայ վա րա լար ըն
 իցի օր ըմարիի. -- :

Թմ. ռիտ? Վարան. 59:

Գորոբ. օպլեցեյ. շիտան եւ լի լի վերը.
 բանի արդւ. ուչմա իլ շանը. Բե խաչ քս. զրան
 իանանը. վընարը. վըլ. շիլեան. Օբ զ
 ու լուսի քս. զրան. վա զի ինչ հան. բանի զչ զուն.
 զր. իրոն. օղուն. խայտի. վըլըն. զաստարիի.
 զր. ինչ փիտան ուն. զան շիտան եւ լի զան. շիլ
 տիւ. բա ս օ ք ու նան. բա ի ն ու ն օ ք. ի իտան եւ լի սան.
 քորոբ. վըլը. վըլը շիլի. Էն պիլարի.
 լար. շիլեան. Ե. իլ. սպ. բանի վըլըն հան.
 բանի. վըլըն սան. զօղուն ի իտան. ու լուսի սան.

85

աւարտեալ տան. յիւրի մարտն ստանալ. զան. սպիտակ
իրջեման. առարձակ լինելի. յիւրի. եւ խշիտ յիւր
տան. որն բանիւմ տան. զի. ես սո. Օղլու. աւել
ար. խարշի. զի մարտ. որն. մտեալ յիւր. ի ին

իւր. ստանալ սոյն:

Օր. սպիտակ սոյն. յիւրիւն. եւ ինչն. եւ սոյն. որն շիրքիւն.
ԴԲ. Գ. առարձակ լինել. ստանալ. եւ ինչ. ԸՄՄԸ. յորտեմ զորքն.

ԸԸ. ՌԲԴ. ԱՅԻԼԻ ԵՄ. ԱՆՍ՝

Բան յիւր լաշ. ԲԵ. ՎԵՆԻՍԻՅ. Օղլու. Բան. Վարչ
քո յիւրն. Կրէն քո Օղլու. յիւր լաշն. յիւրիւն
դարտութ. յիւրիւն եւ ինչն լինել. ՎԵՆԵՆԱՆ. Բան յիւր
լաշ. ՎԵՐԻՒՒՅԱՆ ԴԱՐՄԱՆ. ՍԻ. Կրէն փոխան.
ԼԱՐ. ՎԻՆԻՍԻՅ. ՎԵՐՄԱՆ. ՎԻՆԻՍԻՅ. ՎԵՆԵՆԱՆ. ՎԵՆԵՆԱՆ
ԼԱՐԵՆ ԻՐ յիւր. յիւրիւն. ԲՈՒՅԵՆՈՒՐ. ՎԻՆԻՍԻՅ
Եւն. ՎԵՆԻՍԻՅ. որն. յիւր լաշն. Բան. Վարչ
քոն տան. արատըն. ինչն յիւրիւն. ԵՎԻՍԻՅ
ՎԻՆԻՍԻՅ. ՎԵՐՄԱՆ. ՎԵՐՄԱՆ. Օ. ՎԵՐՄԱՆ.
Եւ ինչն տան. Եւն ջաշի. Կարճ թիւ. որն Օղլու
չան. ԲՈՒՅԵՆՈՒՐ ԼԱՐԵՆ. ՈՒՍՈՐԻ ԴԻՄԻՏՐԻՅԻՅ.
որն. ՎԵՆԻՍԻՅ. Եւն ջաշի. Կրէն լաշ. ինչ
որն ՎԻՆԻՍԻՅ. որն ի Օղլու յիւր յիւր յիւր. Եւն
Նան լաշ. Եւն լաշ. ՎԻՆԻՍԻՅ. ՎԵՆԵՆԱՆ. ՎԵՐՄԱՆ.
ստան. որն բանիւմ տան. ՎԻՆԻՍԻՅ. ԵՎՍ՝

ԸԸ. ՌԲԴ. ՕԿՈՒՐ ԵՄ. ԱՆՍ՝

ԸՆՏՐՈՒՐ. Օղլու լինել. յիւրիւն եւ ինչն լինել. ՎԵՆԵՆԱՆ.
յիւրիւն տան. Բան յիւր լաշ. ՍԻ. յիւր լաշ Օղլու. ԲԵ.

թորոս պիլան. խարտաշէկէն. Օղլան պիլան. աս պիլա սի եւ
 տան. բէ եպոսայ. վարդէի. Օղլան. աս. բէ. եպո
 սայ տան. ճրէ ճոր Օղլան. ք վիտովարդէի լար. բէ
 մի քաշէի. Վր պիլանար. Օղլան. աս բան թորոս
 նու տան. բան պատի ք Օղլան. բէ. մի քաշէի. խար
 տաշէի. Օղլան. Օլ. ո. ԴՅ. ֆիլ. ասան տան
 ու ճմար լը ճան լը. վարդէի. Օղլան լար լը
 աս պարջան. Օպլիկայ իյան տան. խայսի քի. վեպի
 եպլը լար. բան մի քաշ. բան թորոս պիլան. քի.
 աս օրդ պիլան. բան եպոսայի. վարդէի Օղլ
 նան. աս բան եպոսայի. բան ճրէ ճոր Օղլան.
 էի ճի ք Օֆ ճու լարի. էի տան. բան մի քաշ էի.
 աս բէ. թորոս. վեպի ճապ ք վիտովարդէի
 իր լար. — — :

ԹԷ. ՌԻՏԻ. ՕԿՈՍԻ. ԻԶ:

թի ուրոս. Օպլիկէի. քի ճի տան լար լը պլը լը.
 բան եպոսայ. վարդէի Օղլան. լը լար. ճի ճի
 խայսի քի. վարդ. ու ճմար լը ճան լը. վարդէի.
 ճրէ ճոր Օղլան. Բ. Օղլան լը լը. բան լը. նա ճր. սպ.
 ֆիլ. ԴՅ. լը վիտովարդէի պիլան տան. բան եպ
 ոս պիլան. ճրէ ճոր Օղլան. էի ճի ք Օֆ ճու լար. Օֆ
 ճու լը. աս լը. աս ճի ճի. լը լար լը. քի ճի ճի.
 վարդան քու ճու լը. ի ճի լար լը պիլան. Օղլան լար լը
 վարջան պիլան. բայ լար լը. աս պարջան. աս տան լար լը
 սան. բան եպոսայի. վարդէի Օղլան. խար լը.

խալը: խալսի ի: մուսուհ ի: աօրո՞ւն: ալբ
 Օպիծուց ցան. զօլըր. շեւիկի. զարան. մայր
 Եօր ունուհ. ունան. վլայ. աթոյօնը. Էհ
 ի x. բուխօնը. վայնայից աս. պօլան. Էհի x
 աօնիան. նապրը. աօրից. Բ. Օլանը ան.
 վլբ. խաղան. ախլան. բօ. վիկի զօլու
 վայ Էհի x. վեհար. Բեհի. միլ ան.

ԲԷ. ԲԷ. Եօր. Եօր. Եօր. Եօր.

Եօրու. Օպիծուց. շեւիկի Էի լիւրի ան.
 Բանի xլայ. պր. պեւար. Օլու. զիբ Էանան.
 ան. պիսի Էանան. բան. Եօր. Եօր Օլու
 ան. շալի Օլար ցան. զօլ անլար. շեւիկի.
 պիսիան. Էհար Բանի xլայ. Բան Էպուպիան. Էհար
 Բան Էպուպի. Բ. մի xլայ ան. պիսիան. խալան ար
 լար. Էհար Եօր x. աբալան լարան. զարան. Էհ
 Էլ լարան. աօր. զօլու. Բանի xլայ ան.
 Բան Էպուպիան. Էհան. Բանի xլայի. շալի Օլար
 Էի. Բ. Էպուպի. վեհարի ցարը. ան. Բանի xլայ
 ան. Բան Էպուպիան. Էան խօլու լար. Բ. Էանան.
 շեւիկի Էի լարան. շեւիկի ունի ի. շալի Օլան Էան.
 լարը. վարուի ան. Էպուպի. ան Բանի Էի ան.
 զիսի լար: -

ԹԼԷ ՌԵՐ . ՕԿՕՐԻ . ԻՂԷ

Թուրուք . Օպիլէնէ . յԵրեսն . Էսիլնէն . Վէրնան .
նւջմարլը ճանլը . Վարդի յԵրեկ . Օղլան . Կրէսն .
Վալիք Օվարիկի . Բան Եսփուպուս . Վարդի Ես .
Օղլան . Եսի Բան Եսփուպուսն . Զրէ Զօր Օղլան .
Եսսոսն լարն . Օրէսն սան . յի Վէլար . Եսուրդ .
ՎՕլտան . յԵր Երեկ . սպ . Բայի Եսան . ԳՅԾ . Ֆիլտան .
Ելի սան յԵրտ . լարն . Վէրնէ . Վալիք Օվարիկի .

ԹԼԷ ՌԵՐ . ՕԿՕՐԻ . ԻՂԷ

Թուրուք . Օպիլէնէ . յԵրեսն . Էսիլնէն Վէրնան .
Բան Եսփուպուս . Զրէ Զօր Օղլան . Ելիք . Օրէսն . Ես .
նւջմարլը ճանլը . Վարդի յԵրեկ . Խարուշիկի . Օղլան .
լարն . Ելի ՎՕլիքի . յԵր ճան սան . Ֆրանկիսի
անիս . յի Օղլան Երն . Բայի . Խայսի յի . Բն . Ի յաշ
րան . Խարուշիկի . սպ . Վերնէ . Օղլան սան . ԳՅԾ
Ֆիլ . սան . Բն . Ի յաշ Երն . Խարնան . Խարնայ . Բան .
Վերնէ Օղլան սան . Վերնէ յԵրնէն սան . Ֆրանկ
Խարն սան . Ելի յի . Բն . Ի յաշ . Երտ . Ես . Վար .
Վերնէ յի սպ Եր . Խարնան . Եսիլտան . Զան Երն
Բայի

ԹԼԷ ՌԵՐ . ԶՕԻՆԵԿԻ . ԻՂԷ

Գուրուք . Օպիլէնէ . յԵրեսն Էսիլնէն . Վէրնան .
Եր Կրէսն . Լայսն . Ես Զան սպ . Եր . Վասն Օղլան

զԿեանք կեանքի. զի օղակախեալս. խայսի զի: Եւրապանքի.
 Օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ.
 խաղաղութիւն. Եւրոպայ. զի բաւ զօղակախեալս Բրբ
 ինն արեւմտեան. զօղակախ. ի վաշ քառ. Օղակախ. խայսի
 զի. Օղ. պիտան. Բ. ան. զի օղակախ զօղակախ. Եւրոպ.
 զի օղակախ օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ.
 Կրտսեան օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ զի օղակախ.
 զի օղակախ. զի օղակախ. զի օղակախ.

Եւրոպայի օղակախի մասին:

Կրտսեան. Օղակախի. Բրբ ինն արեւմտեան. զօղակախ.
 Բաւի. Կրտսեան. Եւրոպայի զօղակախ. Բաւի Կրտսեան.
 Եւրոպայի. Եւրոպայի օղակախի. զօղակախ. Բաւ.
 Կրտսեան. զօղակախ. Եւրոպայի. Եւրոպայի օղակախի
 Օղակախ Եւրոպայի. Կրտսեան օղակախի. Բաւ
 Եւրոպայի. Բաւ Կրտսեան. Կրտսեան օղակախի.
 Եւրոպայի. Եւրոպայի օղակախի. Բաւի Կրտսեանի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.
 Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի. Եւրոպայի օղակախի.

ԹԺՆ ՌԻՏԵՒ ԳԵՆՐ՝ ԻՊՐ՝

ԴՈՒՐՈՒՄ. Օպիլեցեց. քերտսն եւ լիւրելի. ՎԵՆԵՆԱՆ.
 ՀՐ. Խաչան տուր ու. Բօթեայցան պօլտոն Խայսի
 զի. ուցմտիւ ճանլը բաւպախնօ. բաւ ՎԵՆՐԻՅ ՕՂՆԱՆ
 շահարբիւր պիլան. ջիւարբի հտի. ԺԵ. ՖԻԵ. սպ. ՀՐ.
 Խաչան տուր հան. զի ՎԵՆԵՆԻՅ ի սպ ըր պիտի հայար.
 զի տիւն. քերտսն եւ լիւ. ճոն Վաբիտի լար. զի ուց
 մտիւ ճանլը զի յօնի. Բօ Վիւ զայր լան. Խարաւ
 ու Վիցիւ տան. ջիւարբի հտի. Նա զի ու քի. Խարաւ
 ու լուծի. պիլմտիւ ըր պիլան տան. զի յայ. զի ՎԵՆԵՆԻՅ ի սպ
 Վախան պիտի լայ. ՀՐ. Խաչան տուր. Ի զի լցի զի տի.
 բաւ Վարցի քի պիլան. Խօ ճիտի ՕՂՆԱՆ. քերտսն եւ լիւ քան
 Խայսի զի. զի լար զիտի. բաւ Վարցի քի. զի Խարաւ ու ու
 զի լար զիտի. զի ՎԵՆԵՆԻՅ զի. ԺԵ. ՖԻԵ. սպ. պիտի լայ.
 Խայսի զի. քերտսն եւ լիւ. ՀՐ. Խաչան տուր հան. ու

ԹԺՆ ՌԻՏԵՒ ՎԱՐՏԻՆԻ ԻՏԻ՝

ԴՈՒՐՈՒՄ. Օպիլեցեց. քերտսն եւ լիւրելի ՎԵՆԵՆԱՆ. ՀՐ.
 ՎԵՆՐՆԱՆ տուր. քաչան. ԲԵ. զատի ք պիլան. սպ. Ի վայ
 քի. Ի զի քիտան. ՕՂՆԱՆ. զի լար զիտի. ՀՐ. ՎԵՆՐՆԱՆ
 տուր. զի Խայսի զի. զի ջիւարբի. ԲԵ ետ քի. Ի զի քիտան.
 ՕՂՆԱՆ. ՀՐ. ՎԵՆՐՆԱՆ տուր լուծի. ՕՂՆԱՆ. Ետ պիտի ու.
 ջալան պիտի հան. ԲՃԺՆ. սպ. Օսմանի. Խայսի զի. Ետ
 ուծի զի. Վոսման սպ ըր. բաւ պատի ք Խար տաչի. բաւ
 ետ քի լուծի. Դօլան տը. Դաման. ՀՐ. ՎԵՆՐՆԱՆ տուր հան.
 Ետ զի լար Ի քա Ֆրե տան. Խայսի տը. ՀՐ. ՎԵՆՐՆԱՆ տուր
 ԲԵ ետ քի լուծի. բաւ պատի ք քան. Խար տաչի լան. Խայ
 սի զի. ՀՐ. ՎԵՆՐՆԱՆ տուր տան. Օպիլեցեց ԴՈՒՐՈՒՄ. քեր
 տսն եւ լիւրելի. ՎԵՆԵՆԱՆ. զի լար զիտի. զի ՎԵՆԵՆԻՅ զի.

Կօրճ. Կօստանք Կօլտան. Կի Կերտիս. Կոստ Կիմն Կայ
 Լար. Կոս Կօրճ Կիցիլե տան. Կիտրօզար Կիտիտր.
 Կոր Կիսվան սոսար. Կիայ բանեար Կոնոն. Կիցիլա բան
 Կանտի Կի. Կիցիլե Կի Կայր. Կայլըր Կիլե Կիլե տիւն.
 Կիլ Կօլ. Կանկի Կօլտօզար Կօ սոսան Կիլ Կր տան. Կոս
 Կանկի սոսան. Կոսվի Կիմն Կայլար. Կիցիլօ Կրա Կոս
 Կան. Կոր. Կի սվան սոսար Կանկ տան. Կայլիկ Կիցիլան Կրն.
 Կիցիլիս Կան Կիլ Կան Կօլիան. Կայր Կարըլ տը. Կայր Կ Կ.
 Կօլարի Կիւն Կօլանը. Կիլ սօնան Լար. Կօլտան Լար. Կիլ
 Կան Կիլ Կան. Կի սոսան Կի Կիլ Կան Կան Լարը. Կոս Կ
 Կարիան. Կայր Կայ. Կան. Կան Կեր Կըլ տան. Կիլ տիլար.

Կիլ. Կիլե. Կոս. Կի. Կի.

Կիլ տի Կիցիլիս Կան Կի. Կ. Կայրն. Կիլ Կի Կ. Կոր Լար
 Կիցիլեկ. Կար Կի Կ. Կարի սար Կ Կան. Կօլլան Լար.
 Կօլար Կան. Կիցիլե տան. Կօրր Կայն. Կօլտան. Կան
 Կ. Կիլ Կ. Կարեկ. Կան. Կ. Կիցիլ. Կան Կի Կիլ Կան.
 Կօլլան Կան Կան. Կոս Կըլ Կիլ տիլար. Կոր. Լար Կի
 Կիլ. Կ. Կարն Կան Կոսան. Կար Կոս. Կարի սար Կ
 Կան. Կիցիլան. Կոս Կան Կան. Կը. Կիլ Կան Կան. Կօլլան
 Կըլ Կան. Կիլ Կի Կ. Կօլլան. Կի Կարն Կայ Կան

Կիլ. Կիլե. Կոս. Կի. Կի.

Կար Կոս. Կայլից Կի. Կիցիլիս Կան Կիլ Կըլ. Կըլ Կըլ Կան.
 Կոր. Կիցիլ Կ սար. Կան Կան. Կար Կօլլան. Կօս Կօրճ
 Կօլլեկ. Կիլ Կար Կիլ. Կայր Կի. Կիլ. Կիլ. Կիլ. Կիլ
 Կիլ. Կըլ Կան. Կի. Կայր. Կիլ. Կոս Կան Կան Կան

15. Կրէս քոնան. յսիօք Օղլուան. Էւն բօլուն. Էհուան,
 Դիւիկի. պիւսան. Կու. Ը. փայտան Երկի. ար. Էւն վան ասոր
 Էւնի. Դօլիայ եարբը. Կրէս քոնան. փայտան. Գոյ
 րու. ԶԵ. ֆիլ Կու. ար. Էւն վան ասոր Էւնի քայիւն.
 Էւնան. ԴԷ. ԴԻՐ. Դիւիան. Էւն վան արարը. Դոստոյ
 Դոստոյ աստանը. Դիւիան. ԽԿԸ. ֆիլ. ԳԶԴ. Կ. ԿԿ Ե
 սի ք. Էւնան. Էիւնի Երկի. ար. Էւն վան ասոր Էւնի. ԴԶ.
 ԽԿԸ. ֆիլ. Դոստան Երկի. ար. Էւն վան ասոր. Դիւիան
 ԴԶԴ. ԽԿԸ. ֆիլ. Էւնի. փայտան ան. Խայսի Կի. Օր
 ար. Դօլսար Կի. փայտան ան. Դոստոյ Ը Զան Ը պիւն.
 Դիւի Կի. փայտան. ար. Էւն վան ասոր Կան. ԲԶ. ԽԿԸ. ֆիլ.
 Կան. ԴԲ. ԴԶ. Էւնան. Դոս. Բ. Էւն վան ար Կի. ԲԶԴ
 ԽԿԸ. ֆիլ. Կան. ԶԶ. ԴԲ. Էւնան Կար Ը. Խայսի Կի. ար
 Էւն վան ասոր Կան. Դիւի Կի. ԽԿԸ. ԲԶԴ. Կան
 ԴԶ. ԴԲ. Կան Դօլիան. Եիւի. Զի Կի. ԶԵ. ֆիլ. Կու.
 Խայսի Կի. ար. Էւն վան ասոր. Կիւն Կի. Կի. Կիւն Կար
 Դոստոյ Ը Զան Ը. Կրէս քոնան. յսիօք Օղլուան
 Էւն Կի. Էիւնի. Խար Կար Ը Կան Եիւի Կ Կ Կ
 Կար Կան. ԲԶ. ԲԶԶ. Բան Խար Կան. Կան.
 Կիւն Կան. Կան ԲԲ. Խար Կան. Դոստոյ Ը Էւն
 Կան. Կոստոյ Կոստոյ. Էւն Կի. Զի Կի. Կար Ը.
 Կան Կի. Կար Ը. Օր Կի. Կան. Խար Ը. Էիւն Կան.
 Էիւն Կի. Կար Ը. Կոստոյ. Էւն Կան Ը Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ.
 Կ. Խար Կար Ը Կան. Կիւն Կար Ը Կի. ար. Էւն.
 Կար. Կիւն Կի. Կան. Կան. Կոստոյ Կար Ը Կան.
 Էւն Կար Ը.

ԹԻՎ ՌԻՍԵ. ՏՆՅԵՆԲԵՐ ՅԵ:

Բան իրացանորդ. բան բիլիք. յիջօվոր. շահ.
Բան հրեա քո. շահ բան զանտիք. Օղլու. զան բօլվար
Կիրի լար. բան զան քունու. բան բիլիք. Օղլու.
Քիտուն եւ լի քան. իսայտիք. Վճար ի. Բօլօվոր
Վճար լուան. դարձան ար. շահ ծանկնէն. Վճ
ն քար իրի. - :

ԹԻՎ ՌԻՍԵ. ՏՆՅԵՆԲԵՐ. ԺԵ. ԻՆՍ.

Թուրուք. Օպլիցելի. քիտուն եւ լի լինելի. Վճար
Բան հրեա քո. Վճ. զան տիք Օղլու. յիջ տիբիելի. Վճ
արքայի. իսայտիք. բան զան քո. զան տարիլի.
Բան հրեա քոն. յի յճար լի ծանկն. Վճար. իս
լարն. ճարտարի. յիջ լարն. տարու.
Վճարիք. Եճ Են. Գիլն. դարձար լի զարի.
Շահ բանի. զօ քան. Օպլիցելի. դարձար. յիտուն
եւ լի լինելի Վճարն. Վճար յարիլի. յիջ տիբիելի.
Երան ար. բան հրեա քոն. յիջիք. Կիրիլիքն. բան
հրեա քո. եւ ինս. Վճար պարզանի. զան լարի
իլի. իսարու. - :

ԹԻՎ ՌԻՍԵ. ՏՆՅԵՆԲԵՐ. ԺԶ.

Դարձար. Օպլիցելի. յիտուն եւ լի լինելի. Վճարն.
Շահ. ար. Վճար յիջ տիբիելի. Բ. Վարձան ան. բան
իրացանորդ. շահ բան հրեա քոն. բան բիլիքի.
ն ճար լի ծանկն լինելի յիջ լար. շահ. բան զան

քոտան. քան բիւթ Օղլու. դէրմեան. խայտիքի. ու բօլե
 ապցան. զօլլիւրէտիւր. քիյօլլարը. ու ճանխը շանլը
 ճրել. անսորմէրդ պիւն. ճիւարիան. Բ. արեւ. քի
 բան. զասառնան. ճան բան զասառն. ճանլար բիւրդի .
 խարճի լարըն. զորդարը. քիմէ. Վեւրէլ քի. անս
 դրմէրդ պիւն. ճիւարիան սպ. լարը. զօլլան պիւրման
 ճախ բօլօմ քիյ պիւն. պիւրեանիւն. զօլլիւրէ. զիւր. քիյ
 էօ տուհուրդ. քիար. Վեւր լարիւն. քիար սիւրիւն.
 տան. զարջան սրնան. քիմէ. քիյ զիւրան լար. անլիւրդու
 ճօր լար. քօրիւրիմէ. ճանսպ. Վօլլու սան լիւ
 կրի պիւր. քիար քի բէրէ զիւրիւր կիւսան. ուսարման
 դօրան պիւն. Բ. քի. անսորմէրդիւր. ճանսպ. Վեւր
 բան. զիւրման. քիմ տի լարըն. դօրան Վաօլլիւր
 զօլլիւրէ. Վեւր լարիւն. քի կիւսանիւր. իշիւր
 Բ. կանլիւրիւն. ճանլարը. քի ճանլար պիւր սիւր
 բան զասառնիւն. քի սպ. ճանսիր. իշիւր. Օսօլ ճօլլ
 ճիւր. անլարիւրիւր. ճաբախանիւն. քիար
 կիւսպիւր. Բ. կան տան. բօլօլ սպ. ճան Վեւր տան. ան
 լարիւրիւրիւր. քի ճիւր. զօլլման լը. անլար. — — — .

Տոյեմբեր. ԲԲ.

դարդու. Օղլիւրէլիւր. քի կիւսանիւր լարիւր. Վեւր
 դէրմեան. անսօլլուր զանլարը. բօլլան. Վեւր
 զասառն. քի ճիւր. բան խայտիւր տուր պիւն. բան կի
 խայտիւր. քիար Օղլու. ճան սորմէրդիւր. բան զասառն
 քիյօլլարը. բան խայտիւր տուր լար. ան բան կիւր
 քիար. իշիւր խայտիւր տուր լար. անլար. քիար. քիար. Վեւր

սոք հեծեցին. քիթոցուն լուսարժ. Կօնայ .
 քան վաւառ. վաւաջօղտան. քեչեցան. զո-
 խաւարի դպիւն. աօսրօ զօլնէ. Բ. եանտան.
 շէլ զօլնէի զար. տան. քօյուն լար. դիւիւն .

ԹՎ. ՌԻՆԵ. ԴԵՅԱՆԲԵՐ ԺԵ՞

Դոտո-Բ. Օպլեցէնէ. քիթոն եւ լիւնն. վէնը
 նան. քան պօզտան. քան մարտն պիլան. տան.
 շէլարեիի. քան պօզտան. աօն վաւ. Օղուն.
 Խաչստ չի. զմախլը շանը. մարտն. Կանօսոյ
 եւնը. զիտեցտ. ԲԸ Վիւնարը Կանօսոյ եւնըն
 քան արօղան եւ. քան պօզտան հան. Տան. վէ
 ընչի. ԲԸ Վիւնարը. զար. Օտտարեիի քան
 մարտն հան. Տր. արման հան. քիթօղտան. Խաչ
 ստ չի. քան մարտն. քիթօղտարեիի. ԲԸ. պօզտան
 էր չի վէնար. քան ման. քօյուն քիթստ. տան.
 աօսր. զօլուն. վէնն չի. ԲԸ Վիւնար. :

ԹՎ. ՌԻՆԵ. ՓԵՆՐՉԱՐ. Գ.

Դոտո-Բ. Օպլեցէնէ. քիթոն եւ լիւնն վէնըն.
 քան վաւառ. ար. Բիւլ. Օղուն. տան քան Խաչան
 տոտ. տան քան հիւ չի տան. Կառի Օղուն. քիթօղ
 արը դիւիւն. վէնի. զո- քարուն. Տր. ս-
 սոք հեծեցին. զիտեցտ. զիտար վէնար. ըն
 քարուն չի. վէ վալտան. զիտարեիի ԲԸ. վէնըն.

հի վրայ հի դիտ. բան վաստոս ուսան. խաչարտի. ուսման խ
 լ. ճանր. վեհն աղբն, հասարակեցիկն քորն. հոսր
 կենս քանաս. հան պիցան. վեհն քի. սպ. լարն ըստ
 խնան. խոսարտի. քի պիցան. ձեռն քիցն ըստ քիցն սե
 վարակեցիկ ըստ. հի քաջարտ. բան վաստոս ճակ
 ս քիցի. վարդ քիցի քիցի. հո. վաստեցի.
 ձի կիցի քիցան. ձի լար վեհն լար. վեհն կիցի քիցի
 քի. վեհն լար. հի քաջարտ ըստ քիցի. ձի լարն. ձի լարն
 ըստ վեհն. սարան. քի քաջարտ քիցի. ձի լարն
 վարդան. բոլորն քիցի. ձի լարն վեհն. հոս
 ըստ կեն. կիցի. հասարակեցիկն. քորն. վեհն
 ըստ. հան կիցի ձի լարն ըստ. վեհն. ձի լարն.
 վարակեցիկ. ձի լարն. ձի քաջարտ. կիցի ձի լարն.
 հո. վեհն քիցի. քիցի կիցի. ձի լարն. քիցի. կիցի
 ըստ. ճակարակ. ձի լարն. հի քաջարտ ձի լարն
 հո. ձի լարն. քիցի. քորն. քիցի. քիցի.
 ուսման քիցի. քորն. ձի լարն ըստ. խաչարտի
 բան վաստոս. խոսարտ. քիցի կիցի. քիցի. բոլորն
 քիցի. վեհն լարն. վեհն քորն. ուսման քիցի. ձի լարն
 ըստ քիցի. կիցի կիցի. վարակեցիկ. վեհն լարն
 լարն ըստ քիցի. վեհն քիցի. ձի լարն լարն
 կիցի. քորն. - : - :

Ի վրայ. ձից. քիցի. քի.

քիցի. ձից. քիցի. հո. վեհն քիցի. քիցի.
 քիցի կիցի. վեհն. քիցի. վեհն բան
 վաստոս. վեհն քիցի. վեհն. վեհն քիցի.

ան բն. խաչաւ տուր. զուսարդիկէր. զոր. զվարդի:
 Երկր քան. ան յերեսն կն լի քան. զվարդի Երկր
 յորան. զի. զաւարդի Երկր. բն. զաւարդի.
 Երեսն զվարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զվարդի
 Երկր. զաւարդի Երկր. ան յերեսն զվարդի. զվարդի
 զի սոյ լարել. զոր. զվարդի Երկր. զերեսն կն լի.
 Կիսն. զուսարդի Երկր լար. զվարդի Երկր. զուսարդի
 Երկր. զուսարդի Երկր. զվարդի. զուսարդի Երկր.
 Երկր. զորան. զաւարդի. զաւարդի Երկր. զի.
 զորան. զուսարդի Երկր Երկր. զուսարդի Երկր.
 Բան Երկր Երկր. բն. խաչաւ տուր Կիսն. զոր տուր.
 զերեսն կն լի քան. զի սոյ ստ զորան. կն Երկր. ս
 զուսարդի Երկր. զերեսն կն լի Կիսն. զուսարդի
 ստ Երկր լար. զվարդի. զի Երկր Երկր Երկր.
 Երկր Երկր Երկր. բոր Երկր Երկր. զլոր Երկր
 Երկր. զի Երկր Երկր. Երկր Երկր. Երկր Երկր.
 Երկր Երկր. Երկր Երկր. Երկր Երկր. Երկր Երկր.
 Երկր Երկր. Երկր Երկր. Երկր Երկր. Երկր Երկր.

Բն. զաւարդի Երկր. Երկր.

Երկր. զուսարդի Երկր. զերեսն կն լի Երկր. զվարդի.
 բն լար. զի. զաւարդի. Երկր Երկր Երկր. զի
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.
 Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր. զաւարդի Երկր.

խոնկ լի դան. Օղաղ էլ. խաչսիտի գիտի բխտի. ճոն
 և խոճան եւ. չեղտոն եւ լի ճան. 4 ճէ. ֆլէ նոն
 վարդի ճէկն օղաղ. նոն. ունցմախ լի ճան լի քրէն.
 խաչսիտի քէ մի ճաչ խաղաղ. Խոնկ. Խոնկ. Խոնկ. Խոնկ.
 օջան երկն քաշին. Զսւ չեղտոն եւ լի գիտի տար սն
 լին չի սղ էլ քան մի ճաչ էրկն խոնկ. 305
 ֆլէ նոն. Զեղան. քան մի ճաչ. Կալի քո լար ի կրի.
 չեղտոն եւ լի էլ չի վէկար. դամամ. Օն տայցս
 ճոլտոն. վէկն չի սղ. դամամ. Կալմամ.

Ի ճէ. ռեթոլ. չօյտեմբեր. Բ.

Դոտոտ. Օղաղ էլ. չեղտոն եւ լի էրկն. վէկն
 ճոլ. յոսխ բացանն. Կից օլոն. ունցմախ լի ճան
 լի ճոլ. 4 ճէ. ճոլ. Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի.
 քան մի ճաչ ճոլ. ճոլ. ճոլ. Խոնկ. Օբխոն լար էլ.
 քէ մոտա տեղ. քան ի որոսնու յախ օր օղաղ. Ե.
 Կոն խաչան օբխոն լար էլ տամ. Կալի քո լար ի կրի.
 ինն ճոլ. վէկն սն էլ. Գ. Կիտի քաղ. Խոնկ
 սի չի. Կոսր Գոլտոն. չեկ տեմ. Կալի քո լար ի կրի.
 Կալի քո լար ի կրի.

Ի ճէ. ռեթոլ. չօյտեմբեր. Բ.

քան մոտա տեղ. ճոլ. Կիտի քաղ. Խոնկ.
 ի. ճոլ. վէկն սն էլ. Կալի քո լար ի կրի. Օն.
 Կալի քո լար ի կրի. Խոնկ. Կալի քո լար ի կրի.
 Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի.
 Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի.
 Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի. Կալի քո լար ի կրի.

Պէրման. Գ. քի սուն. վան շքի գալիւն. ցար ճի ճի
 ելլում. Բ. շար քի. Տան Բոժի վեկ. քա խի ր լարին
 տան. Բ. քի. շար շար ետ թ զ լուսն. շար խա ճ. խար
 ան ըն. ճանն տուն տուն պոլիան. զուս վիշ պիւն.
 շի ր. շիւ ելլում. դան ճի շար լար. վիճ ան եղ պիւն
 զու. շունն. ք. քի եւ. Օպլի ղ ղ ադ ճի կի. շիւ
 տի Օվուս սուն. խայսի շի ուս տալլի. զա խն ղ ղ ա շի
 ւ. եւ տան. քան պիւրսի եւն տան զր. տօմն ճիւր շի
 Բիւն արն սըն. տն պիւրսի եւն տան. զր. զա խն. Օշ
 լան լար ըն. ար սըն. զուս վիշ պիւն. շիւ ճիւն.
 տիւն. շիւ տի դիւր տիւր. ճան ղ ղ շի. ք. քի սուն.
 Եօշարի. եպլ ճիւն ճիւն շարն. քայ տն սըն. Ծ. ար.
 քի. ճիւ ճիւ. տն խայսն. ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ զուրս խոս
 շիւն. ուս դան. տն. Օշ լան լար ըն զուս սըն լար.
 զու. ք. քի եւ. եւն լար ըն. դան դան. տն պիւր
 ուն շի քայ տն եւն պիւն. Տան Օշ լար ըն ճիւ ճիւ
 զու ճիւ. խայսն շի շիւնն սըն լար. զան ուն շի սը
 նը. ք. քի եւ. ^{քայսն} Բոժի վեկ զու ճիւ լար. շիւ ճիւ եւն լար
 նը. խոլունն պիւն. զար ճիւ տն խիւրի ԲԲԸ.
 դուր ճիւ ճիւ ճիւ. պիւ ճիւ ճիւ. տն շիւ ճիւ եւն լար.
ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ շօվուսն ուն. Օշ լար ըն. եւն
 ճիւ ճիւ. Եօշարի. եպլ ԲԲԸ. շար ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ.
 զու տն վիճ ճիւ ճիւ. վիճ պիւն. Եօշարի ճիւ
 Գ. քի եւն. վիճ ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ ճիւ. Զօ քի սուն.
 զար ճիւ տն. Բ. ճիւ ճիւ. վար ճիւ վար տն. Գ. ճիւ ճիւ.
 վար ճիւ տն խայսն. Դ. ճիւ ճիւ. ճիւ ճիւ ճիւ. զու

Լարենցի Խարձիւն. Խօյուշմն. Կէլօլիդիֆիդիւս
 զաշրմ.

Պր.	Երեց Գրիգորիան Աւետիք . . .	Ֆլէ 0 50
Քր.	Արալազ զեւեար օւլիք . . .	Ֆլէ 3 00
Քր.	Խօշէնքո. Իվաշքո Օղլո . . .	Ֆլէ 2 00
Քր.	Եսփոսայ Կախնօ. Օղլո . . .	Ֆլէ 0 00
Քր.	Լալար. Երէթան. Օղլո . . .	Ֆլէ 0 00
Քր.	Խորոս օւլիք Լար.	Ֆլէ 1 00
Քր.	Գաբրիւս. Զոր Բիծօ Օղլո . . .	Ֆլէ 0 50
Քր.	Բէրբէ Կախնօ Օղլո	Ֆլէ 0 40
Քր.	Խորոս. Եսիօք Օղլո . . . Զվախէր	Ֆլէ 1 00
Քր.	Նոր Կէ. Քն Նոր Կոստան. . .	Ֆլէ 1 00
Քր.	Ախքո. Խաչքո Օղլո	Ֆլէ 0 40
Քր.	Եսքո. Երեց Գրիգորիան Օղլո . . .	Ֆլէ 0 40
Քր.	Պօզտան. Եռօնօվաք Օղլո . . .	Ֆլէ 0 50
Քր.	Եսփոսայ. Եսարդիքի Օղլո . . .	Ֆլէ 0 50
Քր.	Իրալազ Աւետիք Օղլո	Ֆլէ 0 40
Քր.	Զօլուսայ Իվաշքո Օղլո	Ֆլէ 0 40
Քր.	Զօլուսայ Եսքո Օղլո	Ֆլէ 0 30
Քր.	Իվաշքո. Եսիփոսքո. Եսիօք	Ֆլէ 0 24.

Քր Խորոս. զեւեար օւլիք . . . Ֆլէ 3 00
 զոստան Բօս Երէթան. Բ. Զրիվան Զոր . . .
 Դիպիւն. Երեց Կոստան Կէլօլիդիֆիդիւս
 Եմն զեւեարի Երէթ Երէթ Կոստան. Խարձ.

Լալար օղլու— օղլուքիտի. Վերեններին տան. բաննիք
 Լալընի. Վեքեքա օղլուան. դանկն և րլար շեխտի
 ես լի. ժողովուրդ պիլան. ան կախողինոս. չօժֆիր
 Տօվար Կեդի. ան. ար. Կասաբարը ան. Վեար
 Կեկը և ըն. չօժֆիր Տօվար Կեդի. Տան կաթի ԿՊԸ
 պիլարիան. չօր ան. ջիւրբ. չաջանան լի ժողօշ
 ուրդ պիլան. Խարշի ջիւրբ. Կուր չօրմար
 պիլան. բրլենար Կեդի Լար. ան. դեկ տեֆեդեկ
 Ժե ինասն. Կուր Օրոնջենանի. Բ. ջաֆրան սնուն
 Վօկիսիան սիրան. Նուստան պօլտու. ան Վե
 ու ջարթը. Վե տի Լար շենտինան. Բժ. ԽԿԿԿԿ
 Վե տան պաշխան. Տեխի լեկերի դուշալան սրն.
 ժողովուրդ Կեարսի. Կեար չուն ջարսօշ Լար.
 Կեար դօկտու Լար. պիլ տի Լար. Վաշխան. շե
 սինան. ան Վեկաշ Լար ընան տան. Բ. արդալ Եր.
 ան. ան. ար դօկտու ջեքման. շեխտի ես լի. պիլ
 տի Լար. ան. Բ. Վարդուվան Խոշարտ ուր ջալի
 կյալ սիրան. Օտ օտ ար Կեդի տի Լար. Տարան Ե
 ինան. Եդե. Կեդ. ինան. ջալուց. — — —

Եդե. Կեդ. Կեդան. և
 ար. Վեքիսերեկ. Կախողինոս. շեխեք Տեդե.
 ան կիլին. Վե տի իողո՛՛՛՛. ար. Խաչան տողիան.
 չալեկըն. շեխա օղլուան. Խօժիկ շիլ Տօվան.
 ան չօրուր տու. Օլտար ջեկի. Կարուն տան.
 Խաչատ շի. Կարս Կօլեկ. Կարուն չօրուր

նախնի. զան շնորհակ. զսպասարան զհին տան. զան.
Քրիստոսի պատի. շնորհակ. խաչքարի. զքրիստոսի
քրիստոսի. խաչքարի. շնորհակ. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.

† Ի Երևան. զհարս. 16.) Դեպ. 305 22

Դ արտոբ. զպիտեցի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
Բն խորոս. զպատի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
Քրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.

† Ի Երևան. զհարս. 12.) Դեպ. 305 22

• Դ արտոբ. զպիտեցի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.
զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի. զքրիստոսի.

ԹԻՎ ՌԻՍԸ ԲԵՆԻ ՉԼՈՒ Բ.

Դարձուի. Օղևէնի. քերտու եւ լիւնի վերջն. շոր
յուսիք. քաջան. զոր գրեգորօղև. վիչօղև. Շան
դիցան. ՇԲ. խաչքոյ պօղան. քաղի օղևդիկի.
ուսչմարլ շանլ. շոր. արմնեն. ան վերջի. արա
յի սորու. քան մարտնոյ. ան քան անոնի քերտի.
ան քան թորսուն. վիչօղև. ան քան մարտնի.
ճի պիւնարօղև. ճանարի. խարտաղիկի. արա
օ քան սան. վիչն. ճաւ. վերլի քերտն. քեր
տալի քի խան ող. անսոր պօղև. քերտն ան.
ճարչ ան սան.

ԹԻՎ ՌԻՍԸ ԿԱՐՈՒ Ը. ԻՆ

վիւրդ օղև. ետն. արեհարլ ճաւ ան պիւն.
վիւրդն. ճօղև. խար. Շան պիւն քաւ. խաչքի
դորս սան. արմար լանքի քի օղև օղև լարն
քիւնի. քիւրլ պիւն. արի քիւնի կայ լար.
վիւրդ քիւնի ան. քաւի կայ. Շան պիւն
քիւնի արեհարլ. ճիւր պիւնի. վիւ
րդն. ճօղև. խար. ան. վիւրդ քիւնի
կայ լար. քաւի կայ. խաչքի քիւնի քիւնի.
Եօղև. քաւի կայ քիւնի քիւնի սիւր քիւնի
ան. Շան. օղև. արեհար. վիւրդ
լար քիւնի. օղև լարն արալի քիւնի քիւնի.

Կախարհի անհրան. զիս. անդրաբ. ու փարցիսն.
 յիսնայն լար. զփարսն լար չի նտ լարն. Տարսու
 զիսն. քիտսն կախ. ան 100. Օղան լարն. ու ճարս
 12 շանը. կիսն անհի յսի օֆ Օղու. ան անհան
 ան օղան ան լարն ան. Եղարի ան օղան զիս
 ան ան լար ան. Օղան զիս լար. Բն. փս անհան
 րայիս ան. Օղան անհի իս լարն. չի անհի իս
 լար. զօղան լար. ճարս Բարսն ան. ան փարսն
 չի նիսն. ան իսն ան ան փարսն ան. Օղան
 ան ան. ան անհի. ան ան. ան ան ան ան ան.
 Օղան լար. ան. ան ան ան ան. իս լար. ան ճարս.
 ան Օղան ճարս. իս յսն չի. Օֆ ան լար. ան
 իսն լար. ան իսն ան լար. ան իսն ան ան. ան
 ան ան ան ան ան լարն. Օֆ ան լար.
 ան իսն լար. ճարս ան փարսն. չի նիսն. ան
 ան ան ան. իսն ան. Օղ ան ան ան ան
 չի նտ կախ. ան ան զօղան. չի ան. ան
 ան իսն ան. չի նտ կախ ան. ան չի նտ կախ
 ան. չի նտ իս լարն ան. ան իսն լար չի նտ
 ան ան իսն լարն ան.

Բն իսն. ան ան. ան.

ան ան ան. Օղ ան ան. չի նտ կախ ան ան ան.
 ան ան ան. ան ան լար. ան ան ան ան ան
 ան. ան ան Օղ. ան ան ան ան. ան ան ան ան
 ան. չի նտ լար ան ան ան. ան ան ան ան.

Վնակ տնի զի բայ. բն Եօրսի. Բորսի Բորսի Բորսի
յան. պօլոս. Խաչոսի ի զանակ ընտն. սպ. ըն.
Վիտնուսի Լար. Եհուսի զիսակ Խօրսի. Խիտի Կի
Կան Լարնի. Կանի. Վնակն ի զիսակ Լարնի.

ԻՅԻ ԲԻՏԸ. յոչիս. Բ:

Դորսոս. Օպիլէնի. Խիտիս կի լիւնի Վնակ
նի. բն. Վնակն. Խաչոս. Կրակն Կաննի
Օլոս. Կիտի Բորսի Խիտի. Բակ Կաչոս
նի. Բիտի Բորս. Կան բն. Վնակն Խի.
Կանի Կիս Խի. Կան Կիտի Կիս Խօրս. Կան
Կիտի Կաննի. բն Բիտի Բիտի. Կան տոս
նի. Խի Կան Կիտի. Վնակն Կիտի.
Վնակն ի. Կ. Կիտի. Բիտի Կաննի
Կիտի Կան. 3

ԻՅԻ ԲԻՏԸ. Կեպոնի. ԿԵ:

Դորսոս. Օպիլէնի. Խիտիս կի լիւնի Կաննի.
Բակ Եօրսի. Կիտի Խի Օլոս. Կիտի Կաննի
Բակ Կաչոս Խի Կաննի. Կիտի Կաննի
Բակ Կիտի Կաննի. Կան Բ. Օլոսնի. բն.
Կիտի Կաննի Կան Բ. Կիտի Կաննի. Կ. Կիտի
Կաննի. Կաննի ի զիտի Կաննի Կիտի Կիտի. Խի Կաննի
Կիտի. Կիտի Կաննի. Վնակն Կաննի. Կիտի Կաննի.
Կիտի Կաննի. Կիտի Կաննի. Կիտի Կաննի.
Կիտի Կաննի. Կիտի Կաննի. Կիտի Կաննի.

Օղլու. ասիկեկեկե. վարդի. բն. խնայք. քի.
 զի երկն փոխակար. զի վար վար. ունճախել
 շանը. բն. զարտ. խայրե վնամ. ճարպան. աս
 ղմէրդեւ յօրս. ի ճարեղ. Օղլու. ունճախակ
 րս. ճ. արդալե. զի երկայար. ճանչն. զօրօր
 շիւն. ճ. արդալե. զի երկայար. ճանչն. զօրօր
 աս ուսուրդեկն. աս ուսուրդեր քն յօրս. զի
 քօրդեր օղլայցն. զօլելի. քի խնայքն աս յօ
 վէ. գար. ճ. վն. ճ. ունճախակն. քի խնայքն.

բն բնիկն. Օր արդալե. ճանչար
 խարճի. քօրդեր օղլայցն քօլու. քի ճան
 աս քի խնայքն քի խնայքն. զի երկնայար. վն
 վայցն քօլու. ճ. վն. ճ. քի խնայքն. աս
 ճի. ճի. ճ.

Բն. ճի. ճ. 26:

Գորդ. Օղլու. քի խնայքն. վն. ճան.
 բն. բնիկ. ճանչար. քի խնայքն. ճանչար.
 բն. քի խնայքն. քի խնայքն. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.
 քի խնայքն. ճանչար. ճանչար. ճանչար. ճանչար.

ԹԵՎ ՌԻՏԸ. Վեկ: 20:

Դ ուր ուր. օղլեցեց. յհրտոն եւ լեւերն յլընւն.
Բան բէկեցի զտեօ օղլու. զլընաւար ի հրտոն յի
վար. յիտն օֆտաւսընւն. ու ճարտը ճանլը զաւ
իւ. իսարաշի ճարտան. աւարտընր պիւն. կրտա
իսարաշիբեց. իսարաւն. սպ. եւ զո. ֆիւ. Էճիւ.
աւ. Դ. չրշ. աւարտընր պիւն ճարտան.

ԹԵՎ ՌԻՏԸ. Վեկ: 20:

Դ ուր ուր. օղլեցեց. յհրտոն եւ լեւերն վընւն.
Բան միւս ա. իստաւ օղլու. եիցի օֆտաւսըն
ու ճարտը ճանլը. Բան զատի քեի զտեօ օղ
լու. զլընաւար ի հրտոն. յի իսարաւ. եւ
ընւ. Էճիւ. ֆիւ. Դ. չրշ. իսարաւ. ու ճարտը.
: զատի քեի զտեօ օղլու. ու ճարտը ճանլը զաւ
իւ. յիտն օֆտաւսընւն. Էճիւ. ֆիւ. Դ. չրշ. իսարաւ
ու ճարտը ճանլը. զատի աւարտընւն. Բան կր
տաւսընւն. իսարաշիբեց. իսարաւն. ճարտ.
ընր. աւարտընր պիւն. — — —

ԹԵՎ ՌԻՏԸ. Վեկ: 20:

Դ իտոն եւ լե. ու ճարտը. Բան կրտաւսըն
զտեօ օղլու. ճարտընւն. ու Բան ճարտըն
ու ճարտըն. եւ իսարաւ. իսարաւ յիցիւ.
Էլ ճարտընր. Դ ճարտընր. աւարտընւն.

քօրն քի պօրջլուտոս. Ե՛ք պաշիւ. աս Ե՛ք փայ
 տնսըն. Շն խօլտոս. բան կրէ քո. քի դիտնեմ
 լի դան. քի դօզիայար. ասաղըն. ար. ելլիւն տիրն
 Վեկարբ. քի քիտ. աս Ե՛ք լօս դան. աս Իս
 քի Ե՛ք քի. քի դիտն եմ լի տն. պարբ խօլ դիտն
 պոսանն. ՎԵՐԵՅ. ար. ելլիւն տիրն. ֆօլ իւն.
 Ե՛ք դիտար. քի քիտն. քի Ե՛ք կրի եր քի տն. ել
 ընն. Բիլիկ պիտիւն. Վի օտ Վօ քի քի տր
 լի քի քիտն. դօզիայար իւն իւն. — — 3

ԲԻՅ. ՌԵՐ. ԵԿ. 29.

Շն արաման եմ լարը ՎԵՐԵՐ. տան. ֆօլ ֆօլ
 իրը քի շիկիկ. ԲԵՐ Բարթօլայցն պօլտ. քի
 քի դիտն եմ լի. ՎԵՐ քի լար տն եպրիւն. Ե՛ք
 ուրը ֆօլ տան օլ Ե՛ք եմ իւն. ֆօլ ֆօլ իրը քի շի
 պիւն. դիտն տան ի լարի. քի դիտն ար ընն.
 դար ք քն. Շն. ՎԵՐ Ե՛ք լար օլ սօլ ըն.
 ար լար ըն. իւն քի քի. օլ ֆօլ տան օլ Ե՛ք եմ տն.
 եպրիւն Ե՛ք քի քի. դիտն տան ի լարի.
 Ե՛ք քի քի. քի քի. աս Ե՛ք քն. ֆօլ դիտար ար ըն
 դիտն տան ի լարի. դար ք քն եպրիւն իւն. Շն.
 բան քարտոս. ֆօլ դիտիկ. քի քի. դիտն տան
 ՎԵՐ քն աս քն. օլ Ե՛ք ընն քի քի. քի ՎԵՐ քի
 իւն իւն ար ընն օտ պիտիւն իւն ար ընն քի քի.
 աս. օլ ֆօլ դիտիւն. պարտը. քի քի քի քի ՎԵՐ
 դօզիայ. աս քար լան տան ի լարի. քի քի քի քի

Երևի. Վարդ օր. Բանի կերտ խնամ. Բանեւոր
 պէս պիւն. Բանեւոր ասեց չ Վեր օվար ինի ի ի
 տի օրէ քան ի ն. ասի իւր ասեց Վարդ. ԲԵ
 ի քաջ ազրբն. Վեր լեւ զարդ. ասի Վարդ.
 Երևի Բարձր օր լար լեւն. ի Վարդ ի. պիւն
 պիւն. Գո՛ւ զմար լը շան լը երեւի. Զի
 կար լեւն. աս. Գա քոր ի յն պիւն. Երևի
 իւր լար. Բ. Եւնամ. Եւ ի օր լար
 Բ. Եւնամ. Երեւի ի յի լար. ի ծնուն լար ի ի.
 յի լար լար. աս. Գա քոր ի. Երևի. Երեւի
 օր լար ի ի լար.

Ի ի. օր լար. Վարդ օր.

Դար օր. օր լար լար. Երեւի ի յի լար լար
 Երևի. ար. Գա քոր. Վարդ լար. Գա քոր
 օվար ինի ի ի. օրէ քան ազրբն. ԲԵ. Վարդ
 ի ի ի ի լար լար. Գա քոր լար լար. Զի
 ու չ ք օր լար. ԲԵ ի ի ի ի ի. օրէ քան լար լար.
 Բան լար լար. Բան լար լար ի ի ի ի ի ի ի ի
 լար. ասի ԲԵ Երևի լար. ԲԵ. Գա քոր լար.
 ասի ԲԵ. Գա քոր. ԲԵ. Գա քոր լար. Երևի
 ԲԵ լար. Գա քոր ի. Գա քոր լար. ար.
 Գա քոր լար. Գա քոր լար լար լար. Գա քոր
 լար լար. Բան լար լար լար լար. Բան
 ար. ար լար.

ը պիտւն. բաւ չաւ. յիւտի խարտաշար ը պիտւն
 Օջան պիտւն. զան խաչ քո պիտւն. զան բող ադի
 դիւր. Կարդ քան ուսնան. Ես կար. Ենթիւ գլխի
 Օրդան լարեն. խարտաշար. ուս լաշիւ. խո
 խարտաշարեն. Ես գործուն Եւ իրիս պիտան
 տան. Օրդան լարեն. Երան օվէն. Գոր.
 Գործը ուսուր. Ենթիւ հրիւսն. Կարդիւ օղւ
 զան. Օջան չի խաչ քո. խարտաշար ը պիտւն.
 Կն յոնի ցան ուսուր. պիտուր ուսնան. Ես գործ
 անունով նկարէն Կէն լարեն. Կն խաչ քո. զան
 ուսնան. Ես նունն իստան, խաչան Ես գ
 ուսնան. խարտաշիւ ը պիտ. Բե շիւսնան. Կար
 իս. Օղւան. Օրդիւ Կէն լարեն Ես գործուն պիտան
 տան. Ես. Ենթիւ հրիւսն. յիւտի. Կլան ը պիտ
 չանուն. Ենթիւ. Կէ Բոսնան. Կէ Կարդիւ.
 Կէ Կարան. խարտաշիւ ը պիտ. Ես գործուն
 Երեն պիտիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ
 Կէ Կարդիւ. Կէ Կարդիւ Կէ Կարդիւ. Ենթիւ իտ

ԹԻՒՆԸ. Վարձ. ԲԵ՛:

Դուրսո՛ւ. Օղլիջնէ. Բիտիւնի լիւնընչ ալ.
 Երևան. ոչ մարտի. շանը. վարդի լիւնչ. արդ
 լիւսորդ պիւն. բալաւնընչ. Օղլան լարը. Կր
 իւր. Օջան տան. խաչքո. տան. գլխի օղլար
 Բիտիւնի բանեպոսպեւան. վարդի խ. Օղ
 լուան. տանու լարըն. Վեն լարընընչ. խար.
 տաշիւ. Էճճ. ֆիւտան. խաչի խի պարտի տի
 խարընան. Վեյալ Վեյալ Բայիւն տան Եջիւ
 Վեն. ի տօսըրդ պօլտոն ի լիւնընչայ.
 Գունուան. ի. տանու տան. Տիւտան. գլխի
 Օղլար լիւնընչայ. բանեպոսպեւան. Վեյալ
 Տարը. տան. Վեյալ, Բօլիւն լարընչ տան.

ԹԻՒՆԸ. Վարձ. ԲԵ՛:

Վեյալ. Օղլու. Վեյալ շանընչ. շնօրքոն
 տան. տան. Գաշ խշիւ տան. Գաշքոն. Բօ
 Կապուրի. Գաշի լիւնընչ. ի Վեյալ. խար
 ուն լար արարընչ. Եջիւ Օղլու. խարարանան.
 Կիւնընչ. Վեյալ տան. Վեյալ օղլ. Եջան լար տան
 Դօլար Վեյալ տան. ուլու լիւնընչ. տան պրը.
 ի. Գիւ լիւնընչ. տան պարջան. պարջան տ
 ան լարիայ. Վարդ լիւնընչ. Գօլլիւն. ի լիւնընչ
 Բիտիւնի լիւնընչ. խարարան. Բօլիւն լիւնընչ
 լար. տան խարար լիւնընչ. ի Վեյալ Եջիւ ի տ
 ետ. Վեյալ լիւնընչ. Գաշքոն լիւնընչ լարարընչ.

հան առաջն վերաբեր. ավել քիտան ընկ ի. և է քար
օճիլը. Ետ առաջան ըրցեն ի. վերաբերում. Գործ քոյ
լար. ավել ըրաբ. ասոր առաջան. Օղակ ըրացան.
Վճար. ավելում. քիտան ընկ արդենում. ասոր
կ ըրաբ օճիլը. Ետ առաջան. ասոր առաջան. Ետ
ընման իս. և է ասոր. Բո ընկ ի. շերտան է լար. ասլ
Ետ ի ի լարում. Ետ ի ի լարում. Վճար ի ի
քայ լար. Բորեան օ. ավար արիւն. Ետ ընկ. քի.
ավել ընկ ի. քար քոյ լար. ասոր ի ի ի ի. Վճար. Ետ
ի ի ի ի. ավել ավել լար. քի օ օ լար քի լար. քի ի ի.
լարում. Չընկ. ասոր ըրաբ օճիլը. Կի ի ի ի. չի
յար ըն. յար ըն քի լար ի. Կի ընկ ընկ ասոր ի ի
ի ի ի լար. Բո ընկ ի ի ի ի լար. Վար ըն. Գործ ի ի ի ի լար ի.
ավել ըն Ետ ընկ. Խար ի ի. Գործ ըրաբ. Ետ
ասլ ի. Վի ի ի ի ի ի ի լար. ավել ըն ասլ ի ի ի ի ի ի լար
արիւն. ասոր ի ի ի. Բո օ օ լար. Խար ի ի ի ի ի ի ի
Վի ի ի. Գործ ըրաբ. Ետ ի. Կի ի ի ի ի ի. Օրդ ընկ ի.
1) Վի ի ի. Կար ի ի. Կի ի ի ի ի ի ի ի ի ի. Գործ
քի ի ի. և է ընկ ընկ արդ ի ի ի ի ի ի. Ետ ընկ ըն
յո լար ի. Խար ի ի ի ի ի ի ի ի ի. Ետ ընկ ի. Կար
յար ըն քի լար ի ի ի ի ի ի ի ի. Գործ ըրաբ. Բո
Ետ օ լար ի ի ի ի ի. Խար ի ի ի ի ի ի ի ի ի. ասոր
լար ի ի ի ի ի ի ի. Ետ ի ի ի ի ի ի ի ի ի. ասոր ի ի ի ի.
Ետ ի ի ի ի. Բ. Ետ ի ի. Կ. քի ի ի ի. արդ ի ի ի ի ի
ի ի ի ի. ասոր ի ի ի ի ի ի ի ի ի. Ետ ընկ ի. Գործ
Կար ի ի. Գործ ի ի ի ի ի. Ետ ի ի. Ետ ի ի ի ի ի ի.
Ետ ի ի ի ի. քի ի ի ի ի ի ի ի. ասոր ի ի ի ի ի ի ի.

Եկտիր խաղաւ պարմանայ. վայտի քիւն օվ
ուան. մաշխ քիւնուան օսկրան. Եկ
ըաքար. Եկտիր Եման. ուաշիւն հայ. — — —

2 Խաջանիկի քլասն իւր քօրման. Եւն վեւան
ուն. քիւլու վերըսը լի. մօլուտի. պո
րուլու. քօրան օվի քիւնիւր պիւ. քիւն վեւո
քօվիւնը լարը պիւն պիւրիան. Ե. քիւնուան. արդ
լի. պիւրիան սըւն. վեմանայ. վեհար քօրան. իւր

3 Լարուն պարիայ: Ուղուանցի եալիւ լար վեւ
իւնուան. վայ. Եւանուան. Եկէտ քօր լարուն.
Մոտուլու. քօրաքօր լար պիւ. քիւլաշիւ
մանայ Եկ խարտաշարիան. Եկ պիւր քօրաքան.
Եկէր Եւան. քօրիւն քօրուան. վայ քօր քօրուան
իկիւր քան եպիւրիան. քան քիւլաշիւն մօլուտ եալ
լի. իկիւրիւն. վիսարւն. քիւլաքարտաշարւն
եպիւրման. վիկիւրիւն. վիսարւն. քիւլաքար
տաշարւն. քիւլաքար լարւն. քիւլաքար. քօր
իւր պիւրման. քիւլիւն. վայ Եւանուան. Եկէտ
քօրուն. վայտի իւր Եւան քօր լարւն քիւլ
սիր. քօրաքօր եպիւրման. քիւլիւնայ. — — — 3

4 Դ օլար. վեւիւնուան. մոտուլուն քօրաքօր
լի. քիւլաշիւ. քօրուան. իկիւր վիսար. արդ
լի քօրուն մանայ. քօրաքօր լարւն. ք. քիւլիւն.
վիսարւն. քիւլաքար. իսլման. քան իսլման ման
կիւր քիւն իսլման. վայ քիւլաքար Եկէտ. քօր
լարւն. վարդի. իսլմանայ. քիւլաքար. իւր քօրուն.

01 Եւն. Եկեք քառորդ. Եւ քրօմեկից ցօլան. Եւ այ
 Եկեալ. Եւ Երասը պսակ քառու. Գրորոր
 Լու օրբրա Եւցան ցօլեայ. Գրիւրան բօ Վիկեօր
 ունա քօրան. Խօլմա Խը արդընտան. Եւ այ Իկիդ
 Եւ Խան արընէ. Եկեք Խը Խան արընէ. Բօ Վիկեկ ցօլեայ
 Լար. Գարջան Գրորոր. Գրաքիան. ուղարման. Եւ Եւ Եւ
 օլման օլեան ուղարքանտան Եօ Եկրան. Կարը Կարեայ
 Լար. օլարընան. Եւ Եւ Եկրան Երմի աշխան. Խօլմա Բրոր
 Լար. Բ. Իկիդ. Խապարեկ Խան սան Եօ Եկրան. Գարեայ Լար.
 Եւ Երասը քօ Բ. Երե. Խօլեայ Իկիդ Եւ Խան Եւ. Երմ. Իլլան
 տան. Կարըն. օլարը Եւ Եւ Եւ. Եւ Բրոր Եւ Երտան. Եկե
 Գրեք Երե. Գրեք Երե. Կարմա Երե. Իլլան Եւ Երտ
 Եւ Եկար քօրան Խօլմա Եւ. Եւ Երե արդընտան. Երմա Եւ.
 Եւ Երե Եւ. Գօլման Եւ. Եւ Եւ Երե Երտան Եւ Եւ. Եւ Երե
 Եւ արդընտան Եւ Եւ. Եւ Եւ Երտան Եւ Երտան Եւ.
 Խօլման. Եւ Երե Երե Երե Երե Երե. Խալարը Եր Երե. 3
 5 Երե Երե Բօ քօլմա Եւ Եւ. ուղարման. Եւ Երե Երման.
 Խալարը Եւ. Գրեք Եւ. Կարպատան. Բխա Խ Բար. Խա Երե
 ուղարման. Եւ Եւ Ե. Ե. Խա Երե. օլարմա Երե Եւ
 Երե. Բօ Երե Երե Եւ. Եւ Երե. ուղարմա Երե Եւ Եւ.
 Կօլմա Երե. Եւ Խա Երե Եւ Երե Երե Երե Երե. Եկեք Երե Երե
 Լար Եւ. օլարման Եւ Եւ. Երման Խալարը Եւ. Եւ Երե
 6 օլմա Երե Երե Եւ. Բխա Խ Բար Երե Երե. Երե Եւ Եւ Եւ.
 Եւ Երե Երե Եւ. Եւ Երե օլմա Եւ. Եւ Երե Երե Եւ Եւ.
 7 Գրաքիան Գարեանտան. Եւ Երե Եւ Երե Երե Եւ Եւ.
 Գրեք քօ քրօմեկը. Եւ Երե Եւ. Երե Եւ Եւ Եւ. օլարման
 Եւ Եւ Երե Երե Եւ. Եւ Երե Եւ. Եւ քրօմեկը Եւ Երե Եւ
 Կօլման Եւ Երե Երե Երե. Երե Եւ Եւ. ուղարման. Եւ Եւ Եւ
 8 Բօ Երե Երե Խա Երե Երե. Եւ Երե Խա Երե Եւ. Կարե

- 9 Երգանայ. Օրբարակիր Երման. Քիսօկերան. ա զար
 Ծուար Կօլման հայ. Բիսօլ ալըլան Ժն. Դէք Բէս
 ախբար պիլն Կարհայ. Զեմալըլ Լահան տան Ծօ
 10 Երան. Քիման ալարման հայ. Կալայ օխ. Խարու
 Լար տան տան. Խուրըլ Կարման հայ. Կերան. Օլտան.
- 11 Խօր Խուսկ ա տար Դր. Շասիբ Ել Երհան տան.
 Դոյ տան. Քիման Իջ Եր Երման. Կարդիման հայ.
 Կերան տան. Ել Բօրբիլըլ Կարար Կօլմիր օ Վե
 ան տան. Բա Խուսկ. Օվեան սըլ Գլասան Ել Եր
- 12 ման. Օլտան Ել Եր Քիման Կրը. Կլե Եր Լար. Ել Երման Խ
 Ելան Ել. Խլ Լար տան. Ի Կիր Ել Ել. Խսըլ Լար Ելան.
 Կլայ Ել Զան հան. Ել Զէք Դոյ Լար հան. Կարդի Կօլման հայ
 Կերան օլտան. Ել Բօրբիլըլ. Խար ճտեր. Դառ Ելան Ել
- 13 սան. Եր Ել Կօլման Ել Երման. Կլ Քիլ Ել Ել Կաս ի հան.
 Քիտեր հան տան Խօր Խուսկ Երման Լար. Զեմալ Բր ա Վան Լար
 Իջ Ելան. Քիտեր հայ Լար. Ել Եր Կր ճըլ Լար. Կար Դըլ.
 Կօլման հայ Դէք Բ Եան տան. ա. ար Կր ճըլ. Օլտան ճըլ
 Կլե տան ալտան ար Դըլ սըլ Կօլմիր. Երտան Զար Կալ Ել
- 14 Քիշի Կր Ել տեղան. Գօլ Ել Եր. Կլ Ել Ել Ել Ել Գօյ տան
 Բ. Կր ճըլ տան ար Դըլ. ասման հայ Լար. Կան Ել Քիլ Եր Դ
- 15 ասման հայ Լար. Բէսախ Բար Դոյ հան Խօլ հան տան. Դ.
 Ի Կիր Կր Ել. Կլ Ել Կլ Ել Ել. Կ Ի Կիր Կր Ել. Երտան հայ
 Կան Քիլ Ել Ել Եր Կօլման. Կլ Զան Քիլ ման. Եր Քիլ ման
- 16 Կիր Կր Ել Ել Լար տան. Կան Կլ Կլ Կլ տեղան Լար տան.
 Կլայ օխ Քիլ Ել Ել Ել Ել Ել. ար Դըլ սըլ Խալ Կօլ
 Ել Ել. Ել Կր Դար Դըլ սըլ Ել Ել Ել Ել Ել. Դօլ Խ
 Դար Դըլ Եր Կր. Քիլ Եր Եր Քիլ Ել Ել օլ Ել Ել Ել Ել Ել Ել Ել

Օվկան ուղարկեցայ. վերադառնալով զիս
 Ժ. խաղաղութեամբ. Օլտան Օվկանի վրա. զոր
 ուր ԲՕ Վեկը վրա. վերադառնալով. զիս
 17 արմահայ. որն արիստակրտան. էջիս Վեկոսիան 17
 տան. Օվարեան. Տիգրի. որն էջն. էջն. ուղարկե
 կայար. վերադառնալով. Ժ. խաղաղութեամբ. ալյոյն
 զի էջիս օվկան էջն. Գրիստակրտան. որն Վեկո
 ին տան. Վոսեման. Երախի օվկայ. որն վերադառնալով. որն
 արիստակրտան վերադառնալով. Երախի օվկայ. — 3

18 Ի ինդր արասըն. զիս էի. վերադառնալով. ալյոյն
 ուղարկեցի վերադառնալով. արիստակրտան. Խորոբ. խաղաղ
 տան. որն Երախի օվկայ. վերադառնալով. Երախի օվկայ. որն
 Գրիստակրտան. զիս վերադառնալով. զոր ուր Վեկոսի

19 Կարտուրի. Գրիստակրտան. վերադառնալով. վեր
 լաղան. էջիս վրա. որն էջն. որն. զիս արմահայ
 Դիստակրտան. Ինդր. զանն փայտ տան. որն ար
 շարտան. որն շեղան տան տան. զիս հայար. վերադառն

20 Երախի վրա. Երախի վրա. որն արիստակրտան. վրա.
 էջ վերադառնալով. որն էջ վերադառնալով. ԲՕ
 շիստակրտան հայար. Դիստակրտան. որն ուր
 Լն Կիս. որն Դիս. վերադառնալով. Կար

21 Լն Կիս հայար. որն էջ վերադառնալով. Օրտակը Դիս
 լն Կիս վրա. Երախի վրա. վերադառնալով. վերադառն
 Կիս ԲՕ Վեկը. Կարտակրտան. զիս հայար. որն ար
 Կիս Երախի վրա տան. Կարտակրտան վրա.
 Երախի վրա. Դիստակրտան հայար. — — — .

22 Կարտակրտան. Կարտակրտան Երախի վրա. վերադառնալով
 տան. զիս էի վրա տան. ուղարկեցի վերադառնալով. Կար

Ընդհանր. Տնայար. Վեցիւն տան տան. Վրոգոր
 լու. Գոթգորքը երկուք. Քի վե՛քարեյ յան լարեն
 յրու շան լարեն. հան շըբայ լարեն. Բուն.
 Դալար. յօճալն ման հայար. հան էր պրահ էն.
 Վոմոն. Վեօր լար պիւն. լամօմար զեման հայար
 Կվէր պրահ էր էն տան. հոպի յար. յօճալն հայ
 ար. հան վեդի յար են. շիմ զըբայ լար են.
 պրահ Բասան լար. յօճալն հայար. հան.
 վեդի յար են. շիմ զըբայ լար են. պրահ.
 Բասան լար. յօճալն հայար. ~ ~ ~

Վլայօխ. ուղո գրուս յան լար. խայսի նշանի
 խոլան լար. խոլան ման հայար. Վլայօխ շի
 Բեյար են. Տէ բան դալ. էիւն շի. հան էր պըլի
 բան դալ յօճալն ման հայար. էի խարան լար հան
 էի խար. հոօ դիօ. Վլայխար էի յար խար
 ու լար. ար. ար. շըլ տան. հան էր. ման էլ
 տան. ար դի. խոլան ման հայար. Վլայ շըլ.
 նըն հոն. էի. շիօր. տան էր. Բոր
 Ընայ. սան հայար. Վլայ խարան լար. ար. շ.
 Ընար են. պոյն լար են. ճոր խար. ու լար են շըբայ
 լար ար են. եյե հայար.

հոօ դիօ խայսի շի. պոն. էի յար. Բոլայ
 լուտ տան պար. արա տան. շի շըլ. հան ման էլ
 պիւն. Ելլու. շի պար լար են. հան պոն տան
 Վօն հան. Վիմար լար երկուք. շի նի պիւն տան. Վաժ
 Ից ան յօլման հայ. Բօն լար են. խար. էի յար
 ու լար. շի պի յօրան պիւն լար. խայսի պիւն շի
 Բոն շի. օրան շի. շի պիւն լար. խայսի շի Օլան.

Ճորձումն ալմն. Կտիցի Բէ վիւր Կէսն.
 Բ. Զրիվն. Ճորձումն ալմն. ունուցիտն
 ն. ճումն Օլորդուսն. ուստի Կրիտն. ան
 Բ. Զրիվն. Ճորձումն ալմն. Դ. ունուցի
 Կէսն. ՇԲ. Եւթօյան. ան վեւեկ. Բ.
 վրիտիտն. Կրիտն. Դարչն. Դար
 լու. Դ. Եւթօյան ան Կարն. Կարնաթի
 շարձումն Կրիտն Կարն. Տն Կրիտն
 Լ. Բօ վիւր Կրիտն. Ը. Զրիվն ան Կրիտն. Օլ
 Կարն. Կրիտն. Կրիտն Կրիտն. ՇԲ. Եւթօ
 յան. Բարձր Կրիտն. Կրիտն Կրիտն. Կր
 Կրիտն Կրիտն Կրիտն. ուն Կրիտն Կրիտն.
 Կրիտն. Կրիտն Կրիտն Կրիտն. Տն Օլ Կրիտն Կրիտն.
 Կրիտն Կրիտն. Տն վեւեկ Կրիտն Կրիտն. ՇԲ.
 Եւթօյան. ան վեւեկ. Բ. Կրիտն Կրիտն.
 Կրիտն Կրիտն. ան վեւեկ Կրիտն Կրիտն Կրիտն
 Կրիտն. Բօ վիւր Կրիտն. Ը. Զրիվն ան Կրիտն.
 Կրիտն. ուն Կրիտն Կրիտն. Կրիտն Կրիտն.
 Կրիտն. Կրիտն.

Ի՞նչ Կրիտն Կրիտն Կրիտն

Դարձու. Օլորդուսն. Կրիտն. Կրիտն. Կրիտն.
 Կրիտն Կրիտն. ան. Կրիտն Կրիտն Կրիտն Կրիտն
 Բ. Կրիտն Կրիտն. Կրիտն Կրիտն. ան Կրիտն Կրիտն.
 Կրիտն Կրիտն Կրիտն. ան Կրիտն Կրիտն. Կրիտն Կրիտն
 ան Կրիտն Կրիտն Կրիտն. ան. Կրիտն Կրիտն

Օղբուպիւն. խայստի. պիպան. խաւարտի
 խորեւի քիչացաւ. Վեւաճիքի խորոսեւեւի օղբուն
 Վեւան ճաւան տըլար. օղբաշեշարեւ օղբան.
 տան. նաւ վեր կէար. ի վաշառ. յաշօբ. Օղբու
 Վեւան բասրա ճեւանան կտի. յի օրդան լի դան
 ճայե կտի. նա օղբանն. հիւ բէար. բորաար
 կտար կտի. Վեւ պաշեշարեւ. բեցցան. ալ
 ճան տըլար. ճեւի ճեւիտի. օղբան. խայստի.
 ճարի. օղբեղան. ա. դուրեւ օղբանս պիպ
 իսկը. Վեւար ճեւիտի ճան. ճիւսեւան պո
 իշ. ւ օղբապիւն. ւ ճոստօ ճոս Վեւայ:

Վեւանս զարազ. եւ օրդի ճոս օկց.
 ճոս վաբէի. բե. ճեւ. ճար. ճար. ճան եւ օղբու
 Վեւի պոստի. ճար. Վեւար ճեւ. ճար
 ճար ալ ճար. ճեւան ճօլկէ. օրդան լի դան
 պօլտոսան. Վեւար ճան - ն. ճեւի սալէ.
 ճարի պոստան. ճեւար ճան. օղբու ճեւ.
 ճար ճեւի ճեւի ճեւի ճեւի. ճեւի ճեւի ճեւի
 ճան պիւն. օրդեւ պիւն. ճան դոստան պիւն.
 ճար ճեւի ճեւի ճեւի. Վեւար ճոս ճեւի ճեւի
 ճեւի. ճեւի ճեւի ճեւի ճեւի. ճեւի ճեւի ճեւի
 Վեւար ճեւի ճեւի ճեւի. ճան պոստան.
 ճար ճեւի ճեւի. ճան ճոս ճար ճեւի. ճան ճեւի
 ճար ճեւի. ճար ճար ճար ճեւի. ճան ճար
 ճար ճեւի. ճար ճար ճար ճեւի. ճան ճար
 ճար ճեւի. ճար ճար ճար ճեւի. ճար ճար
 ճար ճեւի. ճար ճար ճար ճեւի. ճար ճար

Աւարեւելի տրտի. ԲԸ. Նարոսովիցար. ամ տայելի
 Բօւրոբօսաւ. Բըւտտի ղի խայար. ՎլԸ
 Օրտրոբլար ղի ան. իսկան պիւրտրլը. ԱԸ
 ըկուչոս. իսլար ղի. ժիպիւր ղի էլ. չէնտի
 րօպանոս ունիւ պիւր. ուլար ղի խայսիչ.
 Եօլլախան. ժիւն մուկան. Վպ ղի քայ ղի.

ԹԷՎ. ՌԾ. ՕԳՈՒՐ. 30

Դուրոբ. Օպիւնելի. Գո-ղիւնուան. ԲԸ Նար
 Օսովից. ԲԸ. իսպառ. ամ ԲԸ Ի Վաշառ. արւ
 ստիւրիւն. ժիւտիւն կիւնելի ալըն. ամ
 Ժսաս ղի կտար. ժի Վօլը ղի խայար. իսկը
 ի ղի րգան. ար. Ա ստիւրիւն. ժիւտիւն կիւն
 ղի ստիւրիւն. ժի Օլլօլունա պօլուն. ժի.
 Վլը ղի պօլայ. իսկ. Բօւրոբ. Օվար ղի էլ
 անղը արի. Գաղի ղի կտար. Աօնիւն. արւ ստ
 ղիւն. ժիւտիւն կիւն պիւր. Բ. Կենը կիւն. Բօր
 ուն. ամ Արդի Վլ արտի ղի ան. ամ.
 Գո-րտրլը. Կէտրը ղի կտար. Բօնել ղի ժի
 ղի ղի ղի ղի ղի ղի ղի ղի ղի. Տոլան ալը ղի
 ամ պո-լան ղի նիւն. Գոլայ ղի ղի ղի. ամ
 Գօլը ղի կտար ղի. Գօլան. Կոտը Բիւր
 ղի. ամ. ԲԸ ան իսպիւր ղի. Տոլան
 ղի. ամ. իսկը ան. Կօւր ղի ղի ղի. ղի ղի
 ղի ղի ղի ղի. ամ ու Բօնիւն. Գօլայ ան.

րնուան. իսկն. յի աղտոցիս. և աղ.
 շն քօրտուօքան. և ք ետօսիան.
 յի. յաջանանըն. իօլուաշլան. և յաղտ
 օ քան աղան.

աղան. և արտ. 26. րնուան.

և ի. և յաղտեց. ք ետօսիան իսկն.
 յի քօրտուօքան. ք ետօսիան. և
 վաքարն. յաղտուլ. և յաղտեցի. ի
 ար. քօրտուօքան. յի և շն. և շն. և շն.
 քօրտուօքան յի. իսկն. յաղտուան.
 յաղտան երկն լարըն յան քօրան. յի
 քան քօրան. և յաղտուօքան յի. յաղտուան
 քօրան լար. քօրտուօքան յաղտուան.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.
 քան յի. յիսկն. յիսկն. յիսկն. յիսկն.

Խիբրիցի ք. Բն. Բարսու օվից լար աւն. շիխու պիբ
 րուրու. զլամաս. զիպէնի ք. զաւ Կտիբ Կի
 Խի. քաջանան լի պիլան. Կտիբ շիշի լար Եւ
 ան Անտան. օվարընան. պարընի. Զոր աւա
 Կէն. ան շիբտան լի. Զուլաբ պիբտի լար
 Ինիբ քան. Անտիբ շի րամաշան. Կտիբ Իր պիբ
 Եիպան. Ախորը պիլիբի. Ենիշի ք. Զա շի աւն.
 Անտարր. շի պարը լար Կտի. Զա լի աւն. Օլ.
 Եօլ պիլան. Կիկեհը. Քշա ք. Կտիբ Եր Կի
 Դաս պիբ. Եիպան. Կէկի քորու Կան ընդ Եւ
 Եիպան. Անտիբ Իր պիբ.

Անտան ան զան րապ. Ինիբ. Եր Դօնան Եւ պրտի
 Բօնիլան. Բն Բարսու օվից լար. Կտիբ լար օվաշան
 Գօլընի լար. շիխու պիբ րուրու. զլամաս. Եւ
 պիլան ան պիբ. Ենիբան. Անտան պարը. Կտիբ
 շիշի լար Եւ. ան քաջանան լի. ան զան Կտիբ
 Կտիբ պիբ. Ելը. Կտիբ քորու Կան Եւ պիբ

Ի Դասան. Եիպան. 9.

Գորու. Գիբիլան. Բն Բարսու օվից լար. ան
 Բն շի քան. Կտիբ քան լի օլը. Կտի. Անտար
 Կէն պիլան. Կտիբտան լի Ենի ալ ընան. Իսպի շի
 Բն. Իսպ ք. Բարսու օվից. Օլ Կտիբ Կտիբ. շի
 օլը. շի անտար լի քան. Կտիբ քան. քորան.

ԹՎ. ՌԾ. Վեպն 9.

Եւսեւանան բազ. Օրորութիւն իմարտե.
 ինիւր. Վարժանար. Ճովաբեկի. Վարժար
 Լ. Նր. Վաստիւն. Վարժար աշան Լար.
 ինիւր յետիւն եօլուն. Վարժար ինիւր. Նիւ
 ին իստիւրիւն. Ն. Յափրան. Բարձրեւ ասա
 Վեպն. Նիւնիւրի յետիւր յետիւր ինիւր
 Եւս. Օրորութիւն իմարտե. Վարժար յետիւր
 յորձուպ. անասն ինիւր. անիւր յետիւր.
 Նարժար յետիւր. Տարաւոր յետիւր.
 Օրորութիւն իմարտե. Վարժար ինիւր յետիւր.
 Վարժար. Վարժար ինիւր յետիւր. Կարժար.
 ինիւր. Վարժար. - - - - -
 Նր. Վաստիւն յետիւր ինիւր յետիւր. յետիւր
 յետիւր յետիւր. Նարժար յետիւր յետիւր.
 Վարժար յետիւր. Նարժար յետիւր. Վարժար
 ինիւր. Վարժար յետիւր. Վարժար յետիւր.
 Եօլուն եօլուն : - - - :

Վեպն 97:

Նր. Վաստիւն. Վարժար ինիւր յետիւր. Վարժար
 ինիւր. Վարժար. յետիւր. Վարժար. Վարժար.
 Վարժար ինիւր. Վարժար յետիւր յետիւր. Վարժար
 յետիւր. Վարժար յետիւր. Վարժար յետիւր.
 Վարժար յետիւր. Վարժար յետիւր. Վարժար
 յետիւր. Վարժար յետիւր. Վարժար յետիւր.
 Վարժար. Վարժար յետիւր. Վարժար յետիւր.

քերտու եւ լի դան. քիմոււնոււն ի քի. զի լի ան եւ
 լարն. առ փրար լարն. եւ զարիայ լար.
 Տէրի. օրրմար ի քի լար.

ԸՅԷ. ՌԾ. ա եյ ս. ԻԲ.

ԵՐ. Աստի ի քի. քիմոււն եւ լի զի լի.
 Եւ փուայ. առ ի քի առ զի. առ զան.
 Այլ լար լար. զի առ քի առ ի քի.
 զի լի. քի. ի քի առ զի առ զի. առ զան.
 լի. քիմոււն եւ լի զի լի. առ զան լար. քի
 առ զի առ զի առ զի. Այլ զի առ զի առ զի.
 քի առ զի առ զի. քիմոււն օրրմար զի լար.
 քիմոււն. ի քի առ զի. օրրմար լար զի լի.
 Գար զի առ զի. զի մոււն զի առ զի առ զի.
 Այլ ի քի առ զի առ զի առ զի. օրրմար զի լար.
 առ զի. առ զի. զի առ զի առ զի. զի ի քի առ զի.
 առ զի առ զի. եւ ի քի առ զի. առ զան լի.
 քիմոււն. զի լար զի առ զի.

ա եյ ս եւ քի. ԻԲ.

Դու առ զի. օրրմար զի լար. քիմոււն եւ լի զի լի.
 առ զի. քի առ զի առ զի զի առ զի.
 եւ առ զի առ զի առ զի. զի առ զի առ զի.
 ի քի առ զի եւ լի զի լար. քի առ զի առ զի.

վերաջ. խարձիւսայ. շէկարայ. վերէն բոր
կըլ. զոր բարւ. զոր բար ըլ. աստեան լի. քի
խոնի լիստան. Կոյս բարւեյ. ար ԳԻ Կորստեայ
դիւն. - - - -

ՅԵՆ ՆԾ. ԶՅՆԵՒԵՐ. ԵՐ.

Գիտոնիւն լի. բանեայ ասիւն. լայար ՕՂԼ
խօստան սըւանան. զերստար. ւ. ելիստան
դալ շէկը. ասոր. վերէն. աստեան լի
ճոր. աստեանիստան. քի շարեւ. ԶԲ. աս
ճարիւն. Ժ. արքիւ. զիւսայ. աստեան լի.

Գիտոնիւն լի. բանի շանտեանիւն. ճան
նալ ի յոյրն. ԲՅՈՒՆԻՐ ԿԻՒՆԻՐ. զալ շէկը
ւ. ելիստան. վերէն խօստան սըւանան.
ճոր. աստեանիստան. քի շարեւ. Ժ. արքիւ
զիւսայ. ԶԲ. աս ճարիւն. աստեան լի
ւ սըւան. ինչիւն երտեայ.

ԶՅՆ. ԵՐ. ՆԾՆԱՆ.

Գիտոնիւն լի. բան գաս բարիւն. բայտէ աս ՕՂ
լուան. աս շէկը. ԲՅՈՒՆԻՐ ԿԻՒՆԻՐ. ԳՐ
աստեանիստան. քի շարեւ. Ժ. շարքիւ. ԿԻ
իւսայ. ԶԲ. աս ճարիւն. աստեան լի.

ԹԻՒՆԻ ԶՅՈՒՆ. ԵՐ.

Խօսողսն սրբունն. ետեղիքի լարեցնի.
Բոզվող իրիտի. շիրտն էլ լու. ճարտրեցնի.
Չիւքն. որն ճարտարան էլ. ն. ելիւն տիրան
Պոստիսն սրբունն. շիրտն էլ լու. ճարտրեցնի.
Ճարտրան. Լ. սր թաւեցիտ իսյ. ու լու.
Բաւան օրն. օր թաւեցիտ.
Իրն իրն իրն. Կիր թոր օրն.

ՃՅՈՒՆԻ ԶՅՈՒՆ. ԵՐ.

Բաւան օրն. օր թաւեցիտ. Կիր
նունն է. իս թաւեցիտ. շիրտն էլ լու.
Կիրտն էլ լու. Բոզվող իրիտի լար. Չիւքն.
արիտն. ճարտր որն ճարտարան էլ. ն. ելիւն
տիրան. Պոստիսն սրբունն. շիրտն էլ լու.
սր թաւեցիտ. Կիրտն էլ լու. ճարտրեցնի.
Կիրտն էլ լու. ետեղիքի լարն էլ լու. ճարտրեցնի.
Փայտն սր. շիրտն էլ լու. ճարտրեցնի. Բո
զվող իրիտն. ճարտր. օրն. շիրտն էլ լու.
Փայտն սր. Լ. ճարտրեցիտ. ճարտր. շիրտն էլ լու.
Չիւքն օրն իրիտն. ու լու. օրն օր թաւեցիտ.
ճարտրեցիտ. ճարտրեցիտ.

ԹԻՒՆԻ. ԳԻՆԱՆԻ. ԵՐ.

Գոստի. օրն էլ լու. սր. շիրտն էլ լու.
արիտն. շիրտն էլ լու. ճարտրեցնի. ճարտր.

ընտան. Գլխորդարձիտ. Ենչիք. Եղարթեան օման
Ստիւար. Օրձաւ լարել Բ. Եւրել. Խար ձիւնան
Բիւնի Գիւ. Բայիւնան.

ԹՎ. ԻՐԾԱ. ԿԱՐԺԷ.

Գրտոբ. Օղլեւելի. քիտտեան լիւրելի վերլան.
Բ. շիճա. վերտօ Օղլ. ինջօղլ. ուղձախել
ձանլէ. Եսառնուելի. Ենչիք. Օղլ. Եւրելի
չկարգիտ. Խայտիքի. Գրտիւրան. Բօսնիւր
Գարտաւնան. Կօլիան. Շաւիւն. Կանաքայան
վխասար պիւն. Բօրշապու. Բաւ Օղլեւելի.
Խորիքի պիւն. Տան Օղլուպան. ուղձան. Զ.
Քի. վերտար. շիճա Օղլ. վերտուելի
Օղլուան. շիճա Կան. Բոսնուելի Կանան. Կօպրօ
Վօլելի Կալաշիք. վարլ Բալիւնաքան.
Խայիւ վան սընտան. Կան. Գլխորդարձիտ.
վերելիքի Շաւիւնտան. Կի Կօստայօղլու Կի
պիւն. վերլուրձասլ.

ԹՎ. ԻՐԾԱ. ՎԿԱՐԻԼ. ԶՄ:

Թ Կրտոբ. Օղլեւելի. Կր. վաստեւելի պիւն.
Կիտտեան լիւրելի վերլան. Բ. Իվաշա. Խորոս
Օղլ. Կան պուրտուրլու վերտ. Կի Կրաւ
Կտեւելի. Վիւրլ վերլար. Կիտուրլու Կի Վիւրլ
Ինչի. վարտ. Եսառնուելի Կիտեւելի. Բ. Կրտօն

զիսկեքիկընկալըն. իսկսի ճիսօքն. .
 իօյնանտանսօկրս, ճր. ճլստիցի. ճիստնան
 լիսիլն. ճաստսի պիսիլար. ճարևան. ճան
 ճօրոք. ճիսլնճիկ. էօլնան. ճօյլան իրից
 ճօլնաբար. ճօլը սօյլար պիլն. ճոյնպիս
 ճայօլ ճյօլպիլն. ճոյսիցի. ճօրն լարևն.
 ճան ճօրօլիսիլար. ճր. ճլստիցի. ճան ճիստն
 ճանլ. բն. ճիսլը ճիցի փիսանտան ճիկճանլար
 ճիսիսեանկար իսրէ: ճր. ճիցի փիսան ճլսրի
 ճր. ճլստիցի. ճիսլար ճլսլար.
 ճօնոքի. ճիսսիսօքն ճօրն. ճօրն ճլսլան
 ճօլարից. ճօլնաբար. ճիկիսի ճլսլան
 ճիսանտան. ճարքան. ճարիլը ճիսի. ճլսլ
 ճանլ. ճիկ ճլսլարիլն. ճիօլնան ճիցի ճիկ
 ճի. ճլնարը ճիլն. ճան սօյր ճլսլար ճիլն.
 ճլսլան. ճիսօլիսիլի. ճիսօլնան.
 ճիսանկայ. ճան իրիցի սլսլ. ճիսանլիսլոլն
 ճօլնանպիլն. ճիկիսլարի. ճի բն. բն. ճիկ
 ճլսլար ճլսլան. ճան ճլսլան. ճան ճլսլար
 տան. ճիսար պո. իսսարը ճիլն. ճիկլար տան.
 իճիսիլն. ճիսանլար. ճան ճօլսլար ճանլի
 ճիսիլն ճլսլան. ճիկիլն. ճլսլան ճիսանտան
 սօկրս. ճօնոքի ճլսլար. ճիկիսօլն.
 ճլսլարի. բօքանպիլիլն սլսլան. ճիկի
 ճան ճօլիլս. ճարքան ճլսլան ճօրն. ճիսիլն
 ճլսլան. ճօլսլարիլն ճօնոքի. իճանլար
 ճիսիսիլի. ճիսլան. ճօլնան ճիսանկայ

Օվկեն լարենն արան. վերենն հարաւ զիս.
 աստ աստ լու զիս յան զիս ան. ետ զիս.
 ԲԸԸ ԲՈՂՅԱՐ ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ ԳԻՆԼԵԿԵՆԵՆԵՆ
 ՐՕԿԱՆՈՍ ԾՁՈՒՆԱՆ.

ԵՐԲ. ԵՆՈՒԿԵՆԻ. ԽՈՅԱՆՆԻ ԼՄԻԼՆԻ. ԵՆՆ
 ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ ԻԶԵՐԲ. Բ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԾՁԻ
 ԱԲԵՆ. ԳՈՒՐՈՒԼՆԻ. ԵՐԲԻԼՆԻ. ԿԻՄՈՒ
 ՈՂՆԻՆԻ ԼՄԻԼՆԻ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ
 ԳՄԱՐԾԱՆՍՆԻ. ԳՈՒՆՆԱՆ ՈՂՆԻՆԻ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ
 ՄԻՂ ԼՄԻԼՆԻ. ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ. ԳՈՒՆԵՆԵՆՈՍ.
 ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ ԼՄԻԼՆԻ.

ԻՒՂՆԻ. յուժն. 35.

ԴՈՒՐՈՒՄ. ՕՂՆԻՆԻ. ԲԵԿԵՐՄԵՆԻ ԼՄԻԼՆԻ.
 ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆ
 ԱՐԸ ՄԻԼՆԻ. ԵՆՆԱՆ ԲԵԿԵՐՄԵՆԻ. ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ
 ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ. ՕԲԵՆՆԵՆԻ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ.
 ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆ
 ԼՄԻԼՆԻ. ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ. ԲԱՆ ԳՄԱՐԾԱՆՍՆԻ.
 ԲԱՆ ԲԵԿԵՐՄԵՆԻ. ՕՂՆԻՆԻ. ԲԵ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԲԵ. ԻՒՂՆԻ
 ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ. ԲԵ ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ. ԲԵ ԲԱՆՈՒՆ ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ.
 ՕԲԵՆՆԵՆԻ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԿԵԿԵՐՄԵՆԻ.
 ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ. ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ ԵՆՆԵՆԵՆՈՍ.

ԳՕԼուսն . շէնիւրբան . վերելք օրբան լարբան .
 Գիրուստի իսլանուր . Տէրան շէնիւրբան . ան
 Բօրօժօ շարբան . վէլը վէլը . Գիրուստի
 Կիւրիւր . Եւլիւր բան վաս յիւր . շէնիւր
 բան . Եւլիւր օրբան . Կիւրիւր Կիւրիւր . Եւլիւր
 Եւլիւր օրբան . վէլը վէլը . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր
 Կիւրիւր . ան . Եւլիւր լար . վէլը վէլը . ան
 վիլը լար . ան . Կիւրիւր Եւլիւր . ան . Եւլիւր
 Եւլիւր . վէլը վէլը . վէլը շէնիւր լարբան Կիւր
 Եւլիւր Կիւրիւր . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . Կիւրիւր
 Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր .

Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր :

Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . շէնիւր Եւլիւր Եւլիւր . վէլը
 ԲԵ . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . ան ԲԵ . Եւլիւր . Եւլիւր
 Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . ԲԵ . Եւլիւր Եւլիւր
 Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր
 ԲԵ . Եւլիւր Եւլիւր . վէլը շէնիւր լարբան . Եւլիւր Եւլիւր
 Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր
 ԲԵ . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր .
 Եւլիւր Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր .
 Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր
 Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր .
 Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր . Եւլիւր Եւլիւր .

Արամն ուն. խալքը լիցից Լուսորոսն. ԲԸ.
 շխնիսն. խղիլն. Վոյաշխը Լարենիքի
 Վլնիսիքն. զամենը տո՛ւնուլ էս դէնչաս.
 Խայսի տէրքը քան. Բ. Եսնուն. Բեյրադիկի:

Ի՞նչ. ԲԸ. Եսնուն. յոյլու. Իր.

Դարո՛ւք. Օղի իջն էյ. չոր. Վեստ Երեյիցիլն.
 չիտիսն էս լիւնի ակնն. ԲԸ. շխն. չոր թիւն էլ.
 Օղու. ան զո՛ւրուրու Վարտ. չոր. Վեստ
 Երեյ. Վիլար ալն լար. Երուրու՛ն քի. Վիլն քի ինչը
 պիցիսն. Լայլամ. Լախոմար Երիտէիցի. խղիլն Երևն
 ան Բոլլոնի Երիտէիցի. Բալեն Կոստանունն. Զալի.
 դի թեւն. Դարո՛ւք. խղիլն էլ Դարո՛ւր. Վերնի.
 ունու. Խալքը պիցի. Բոլլոնի քի. քի խղիլն Երեյի
 ԲԸ. Վերնի. ԲԸ. Խալքն Օղու. խղիլն խարտաշի.
 Զալն Բիլի Բ. պարտ. չոր. Վեստ Երեյ. Վր. Երեյ Գիսն.
 Վիլար Վալ լար. ուն Լալար Երեյիցի. Վիլն քի ինչը. Եր
 քի թեւ. Վոլար Եսն. Ես Կոլնաս Եսն. Օրբար Լար Երևն. Եր
 Ի Խարտաշի խղիլն. Գո՛ւ Լարամն ուն. չոր Վեստ Երեյ
 ան չիտիսն էս լի. Գո՛ւ Լար Դար Դլ լար. քի Վոլար. Խարտա
 շի. Ես դէնչաս. Օրբար Լար Երևն. Փշաքի. Կալնի. Բոլ
 ուր Երեյ. Երևար լիցի պիցի. քի Բլնի Բոլլոնի Կոլլոնի
 Բալ. Վերնի Երեյ. խղիլն Խարտաշի Եսն.

Վանուն. Վիրտան. Եր Օրբար Երեյիցի. Բալ շխն. չոր
 թիւն էլ Օղու. Երեյ Երեյի. Վարտ. քի չոր. Վեստ Երեյ Վր.
 Երեյ Գիսն. Վիլար ալն լար. Եր Դարու՛ն քի. Վեստ Օրբար
 Վիլն քի ինչը Երեյ. ուր Եսն. Խայսի քի. ան Դարու Երեյի Բալ ԲԸ.
 Խալքն Երեյ խղիլն. Վեստ Երեյի քի պիցի. ան Կար Եսն.

Եւ զի քան տեսնեիրս. խօրխօսող արդէ տան. ի իր
 շէնսէնէն. շէնսի խարճն օվնս. խայսի պիւն. խացան.
 հայն շիին շի իշտիմ. եւսուեն պախարճ. միտուն էջ խար
 ինի ի շէնսի օվնացու պիւն. ջիարար. Եւ յուսնու. ետ
 ա ճմտան. Եւ խարճ շի ի իւնիմ. Եւ ըր րոյոս շէնսի մո
 Օլլաման խացան. Եւ խամ. Էջաներ Եւ լուսան. Եւ լուս
 հն չորս. պիւսաման. քացան իւրէն. Եւ Եւ զն լարէն
 պէն. մարտարի. Եւ զիմ Եւ խամ. շի վայ ի ջէջայ. մի
 լն մախան Էջաներ. Եւ խարար ի ջէջայ մէի Եւ ըր մնին
 շէնսի տան. Եւ խամ մէի ան ի ջի ին. խարար խօրխօսի.
 Եւ զուս շէնսի ի ջի քոյարք ան ի ջի ին. Եւ ի ջան Բուն
 շի մէ խացան պօլիայ մէ. ետ ա ճմեր. շէնսի նս. խարճի.
 Եւ լուս արման. Էջաներ. րոյս լուս Եւ խայն Էջաներ. րո
 հայն մախան. Եւ ին. Եւ ի ջի ին. քլասս ջէջ. Եւ յուս
 ոս Եւ ի ջի. շէնսի նս. խարճի. րոյոս Բունիմ. խօրխօսի
 ի ջան արման. Եւ շէնսի պիւն. ջար շի. խացան տան. շի
 կտ. Օլլարոս. հայն շի ի ջի ին. Եւ ին. Բար ի ջի նս ք
 քուսնու. Եւ տոս լարմ. Բն. Եւ մաս. Բն. ի վայ ին Բն. ետ
 խօրխօսի շէնսի. շէնսի. աջան. խայսի. ան ի ջի նս քուսնու
 Եւ սոյս Բն երկ. պուսնի արմի. մի լուս. ետ ա ճմեր. օվնան.
 շի ի ջի. ի ջի տան. Եւ ի ջի շի պիւն. ետ ի ջի. Բան զստի
 Եի. պիւրոս օլլուս. մարտար ջի ջի ջի ջի. քօր ի ջի մէ. շի Օլ
 խայն. մնին խարճի Եւ յուս Եւ ի ջի ջի. Եւ ի ջի նս քուսնու. մար
 լարմեր խարարսն. Եւ ի ջի ջի ջի. մուսան շի ջի. Եւ ի ջի ար ի ջի
 քլաման. ի ջի ջի ան ի ջի պիւն. խայսի Եւ յուս Եւ ի ջի ջի ջի. Եւ
 Եւ ի ջի ջի ջի ետ ա ճմ ան ի ջի. շէնսի մախարճ քօրոս. Եւ ըր
 Եւ ջի ջի Եւ ջի ջի ջի. խօրխօսան. Եւ ի ջի ջի ջի ջի. Եւ ի ջի ջի ջի
 մարտար ետ ա ճմեր. Եւ ի ջի ջի. մարտար ան ի ջի. Եւ խար
 Եւ ջի. Եւ ջի ջի. Եւ ջի ջի ջի. խայսի լար ջի պիւն. Օլլար ջի ջի
 Օլլան. Եւ խամ Եւ ջի. մի ջի ջի ջի ջի ջի Եւ ջի ջի ջի ջի. շէնսի
 Եւ ջի ջի ջի ջի. Եւ ի ջի ջի ջի ջի ջի ջի ջի ջի ջի. ան ի ջի.
 Եւ ջի ջի ջի ջի. Եւ ի ջի ջի ջի ջի. Եւ ջի ջի ջի ջի. մարտար ջի ջի.
 շէնսի նս խարճի. Եւ լուս արման. մուսնի ջի. Եւ ջի ջի ջի ջի ջի

Իմէլ ՌՏԻՍ . ՕԳՕՄԻ ԴԵ .

Բանկ ՅՕՍՁԱՆ . ԲՕՍՕԿԱՐԱՅ . ԵՂԵՆԱՐԱՆ . ՈՆՃԱԽԻՄ ԶԱՆԸ
ԿՐԻՄ ՁՆԵՆԵԼ ԿԱՍԻՔ ՕՂԻՄ . ԴԱՐՈՒՄ ԲՕՍԿԵԼԵՅ . ՇՐ
ՎԵՍԻՏԵՅԵՅԵՅ . ՆՈՍ ԶԵՐԻՍ ԵՆԻՆԵԼԵՆԱՆԸՆՈՒ . ԲՕՎԵԼԵՆ
ԱՐԱՆ ԿԻՄ ԶԵՆԻԵԼԵՅ . ԲԸ . ՕՎԱՆԵՅ ԿԻՄ ԶԵՆՈՐՂԻՄ .
ՆՈՍ ԲԸ ԽԱՅՈՒ ՄԱՐԿԻՄ . ՉԻՆԵՐԻ ԿԻՄ . ԲՕՍԱՐԵՆԻՐԻՄ .
ՃԱՐԴ ՁՆ . ԽԱՅՈՒ ՈՆՃԱՆԸ . ԽՕՂԻՄ . ՎԵՍԵՆԱԽԱՅ . ՆՈՒ
ԶԱՍԱՆԵՆ ՍՂՈՍԱՆՈՒ . ԲԱՆԻ ԶՕՍՁԱՆ ԸՆԵՅ . ՎԵՐ ԴՆԱՐԵՆ
ԵՕՂԱՐԻ ԴԱՆՕՎԱՆԱՆ . ՎԵՆԵՅ ՎԵՐ ԶԱՐԴ ՁՆԸ . ԵՍՐԸՆԱՆ
ԽԱՅՈՒՎԻ ԳՈՒՐՈՒՐԻՄ . ՕԲԻՎԱՐԵՆԻՐԻՄ . ՇՐ . ՎԵՍԻՏ
ԵՅԵՅ . ՎԻՍԱՐ ՎԵՍԱՐԻՄ . ԿԵՆԱՆԸՆՈՒ ԸՂԵՆԵՅ . ԲՐԵՆԻՄ ՍՂ . ԿԻ
ԼԻՔԻՆԵՅ ԸՆԵՅ ՆԱՐԵՆԱՆ ԱՆԸՆՈՒ . ԳՈՒՄԱՐ . ԽԱՅՈՒ ՎԵՆ
ՆԱՐԵՆԵՅԱՍ . ԽԱՆԸԲ . ՕՍԻՐՕՅ ԵՍՐԱՆ . ՈՆՃԱԽԻՄ ԶԱՆԸ ԵՅՆԱՆ
ՄԱՆ . ՆՈՍ ՕԲԶՆՈՒՆԱՆՄԱՆ ԵՍԵՆՐԱՄ . ՎԵՍՐԱՆԻՄ
ՈՆԵՅՎԻ . ԵՍԻՉԻ ՓԻՔԻՐԵԻ . ՎԵՆԵՆԵԼԵՅ . ԱՆԸՆՈՒ . ԳՈՒՄԱՐ
ԳՈՒՄԱՐ ՎԵՆԵՅԻՄ ՆՈՒՄ ՆԱՆԵՅ . ՎԻՆԵՆԻՐԻ . ԵՍԻՉԻ . ԵՍԻՉԻ
ՈՒ ԿԵՐԵՆԻՐԻՐԻ . ԵՐ ԶԻՆԵՐԻՄ . ԲՕՐԵՆԱՍՁ ՎԵՆԵՐԻՒ
ԿԱՅԵՆԵՆՈՒՄ . ՆՈՍ ԵՍԻՉԻ ՓԻՔԻՐԵՆՈՒ . ԳԱՐԸՆ ՆՕՍԿՐՈՎ
ՈՆՃԱՆ ԵՅԻՐԻՄ . ՎԵՎԵՂԱՅՆ . ՆՈՍԿԵՆԱՐԴԻՒՄ . ՎԵՎԵՂԱՆԸՆՈՒ
ԳՈՒՆԱԼԻՒՒ . ԵՅԻՉԻ ԲԵՅԸՆ ԿԱՄԱՆԱՐԵՆ ԽԱՅՈՒՎԻ ԵՍԻՉԻՄ
ԸՂԸՆՈՒՆՈՒՄ . ԴԱՆԵՆԵՅՎԻ . ԲԱՆԻՄ ԸՆԵՅ ԴՆԱՆ . ԲՕՍ
ԼԵՅՆՈՒՐԵՆԻՐԻՒՄ . ՎԵՐ ԽԱՅՆԱՆ . ԵՐ ԶԻՆԵՆԵԼԵՅ . ՈՒՄԱՐ
ՈՍԿԻՄ ՎԵՆԱՆ . ԵՅԻՐԻՄԱՐԸՆՈՒ . ՆՕՍԿՐՈՎ ԶԱՓՕՎԱՆԱՆ ԿՕՆԽԱՅ ԿՈՒ
ԴԱՐՈՒՄ . ԵՅԻՉԻ ՎԵՐ ԿՈՒՄ ՆՕՐՈՒՄ ԵՆԱՆ . ՎԻՐՎԱՐԱՆ ԵՍԻՉԻ . ԽԱՆ
ԱՐԱՆ ԻՐՈՒՅԻ . ԽԱՅՈՒՎԻ ԽՕՂԱՐԻՒՅԻ ՎԻՆԼԻՔԻՆԵՅ ՄԱՆ . ԶԱՂԱ
ՍԻՄԻՄ . ԲՐԱՆԵՐ ԵՆԻՄԱՅԻՒՄ . ՆՕՒ ԵՍԻՉԻՆԵՆ . ԵՅԻՄ ՎԵՐ . ՕԲ
ԵՐՈՒՆ ԵՆԻՐԻՐԻՒՅԻ . ՎԵՐԻՐՈՒՆ ՎԵՆԱՆԸՆՈՒ . ՇՐ . ԿԱՍԲԱՐ ՎԵՍԻՏ
ԵՅԵՅԻՒՅԻ . ՆՈՍ ԲԸ ԻՎԱՅ ՁՆԵՆՈՒ ԲԸ ԽՐՈՍ ՕԲԵՅ . ՆՈՍ ԲԸ . ՕՎԱՆԵՅ ՄԱ
ՍՈՒՆՈՒ . ՎԵՆՈՐՈՒՅԻ . ՎԵՐԿՈՒՄ ԿԱՐԸՆՈՒ ԵՅԻՐԻՄ ՎՕՐԱՍ . ԶԱՓ
ՕՎԱՆԱՆ ԿՕՆԽԱՅ . ՓՉԱՎԻՒՅԻ . ԴԱՆԵՆ . ԽԱՆԱՐԱՐԻՒՅԻ . ՎԵՆԵՆԵՆ . ՎԵ

Խաչանուն. զլսամ. այլմ բոգրալը. էննուր. զիյլի
 ինչըսան. զիս պիտի քիմի. էն մէկիմ. մօջուր համրի
 պիւն. մանչան. նիչ էւրո-շօնը. Օտտանը պօշայ.
 պիչ ջան օժան էն. նիւի քի. բօք օրնի. խօւար մէ. զիյլի
 ինչըսան. քիչաղա-ա Խիւլիւ. բրլեկուր չի քայ-իչ.
 զիյլի քիւնը. մանու-մէտան. աօ. շիօժան էն. ին օ.
 շիօ-ժան էն. խայ-ի քի. խօյրիսն ուսն. բնի
 ջօսան ընի. շիր. շիւ պիտի պիւն. քիտ խ-ն իւ.
 Բրլեկուր չիտար. շիւնի քի. մօջուր-ը. առարկիւր
 էի: աօ սիօժան էն:

Դորոգ. Օպիւնի քիտիտան ինընի շիւնըն. ափ
 օնն ու բն իտր ու յիլ լարնը. աւն բն. շիմ չոտն. շիր.
 մի անի օլը. դիմնուն. զիչիւր պիտի. Շան. շիր.
 շիւնի քի շան. քի. ինչի իտան քիտիտան իս Կիւն. շիւն
 լար. Բ. Եանընի տան շիւն-լարն. իսայտ լարը. քարի քան
 ուսն. Բօտար իսի քիտար. ապեստին. Շան. զիտար
 լու. անչար լի ղիլար. իչի քի զիտ շիւննուն. իսան
 ընի պիւն. անչար օժանցան. զիւլի. քիտիտան ջիւն.
 Բրլ զիւլար ինն ուր. աւն ընան. շիւն լան միտ լարն
 քիւնի տաննը. ուլու իտար իսն պիւն. օտի օտար իսի.
 քիտիտան իտար. Օլիտի քան. Եօտար. աւնի քլանան. Օլ.
 իտի քան. Օլ ընանուն. միտի քօլու-մտան պիւն իս. զիտ
 ուլու նա քաղ-նի քիտան. շիւնըն ի մէկիմ. աւն էնուն.
 զիտ ուն-իս. զիտ ջան. Բիւն ուս. զիտ ուս. իտրիտ քիւն-ի.
 շիւննուն. շիւնի-նուն. զիտ քօրոգ. քիտ-լու-իչար ուլ.
 աւն պիւն ունի քիտի ղիլար. Բիւն ուս. Օրգր օժանցան. զիտ
 պիւն. իսանընի պիւ քանըն քօրան. Շան շիւն օժանի իտի.
 պիւն. քիտի. շիւնըն քայ. զիտ ուլու. քիտիտան. Օլիտի
 քան. զիտ ուս. աւնի քօր քլան շիւննուն. Եօտիտ. տանի

ամենի բոլոր զվարար իմաստի: յի շէն տիւն. շընար. ճօնիտի:
ամ շէնտի ւնիւն ւնտան. ամ բօ ճից լարն տան. ՎՆԸ —
բոլոր ճից խօլլտի. Օլլանն. Նշանալնն. յի պոտիտի քան. պի
իմն հայտի. ամ նիւն յօլլտի. Կրիտի բոլոր ճից. ճարճան:
վնիւն նըն. խօր խոտան տան. ամ բոլոր ճից նիւն տան ինի
խայտի ՎՆԸ Գրուիւն իմաստան ՎՆԸ Կրիտի Ե.
ՎՆԸ Կրիտի ին. Եւիտիտի. խօրոտ. բոլոր ճից նիւն
շէնտի ւնիւն ճից պոտիտի. յի նըն յօլլտան խօր. յօլ
մաստի. ամ մաստի. ամ օպեալիտի ման ւն. ՎՆԸ. շէնտի.
Ճանախանն. ամ բոտիտի Կրիտի. ամ ճից բօրոտ քան.
ամ լան յօլլտի. Եւ խօրիտի պի. պոտան ճից. Եւ ճից
ոտն. յի յօլլտի յի ման պի. Օլլան. բիսա յաննիւն
ճից. ճից ելն տիտ. ՎՆԸ Կրիտի պի. ՎՆԸ Կրիտի պի տան
յի խնանն. յիսան. ՎՆԸ Կրիտի. շէնտի. յի պիտան. ին
իտի շէնտի. Եւ իտիտան. բիսա յանն. ամ ՎՆԸ Օր
յլլտի ճից Կրիտի պի. ճից նտան. Ե. ճից քան. Կիսար.
պի ինիտի յի ճից ճից քան. յի ճից Կրիտի. Եւ ճից իսպ ոտի
մի ինիտի եւ ճից լարն ճից. մի ճից բօրոտիտի Կրիտի. Եւ
Օլլտիտի. ճից ճից. ՎՆԸ Օրոտիտի. իսպան ինիտի յի ճից
տան. յի ճից շիտիտան. Օլլտիտի. սակ յի ճից.

ն ման. ամ. Օրոտիտի: 30:

Վնտան պիտան. Եւ Օրոտիտի ճից. Կիտի. Եւ ճից նտան
վճից օլլտիտի ւնիւն. վնտիտի յի ճից ճից տի. ամ ճից
Եւ մի ճից ճից ճից նտան. ճից. վնտիտի ճից ճից ճից
պի. ամ բոտիտի ճից ճից. ամ բօ ճից նիւն տան. վնտիտի
նը. վնտիտի. Կրիտի ճից. ճից. մի ճից եւ ճից ճից ճից
վնտիտիտան. ամ ճից ճից նտան. բիտի. միտան ՎՆԸ
յի ճից նտան. վնտիտի բոլոր ճից. Եւ ճից ճից նտան
բօ ճից ճից նտան. ամ ճից ճից նտան. Օլլտիտի քան յարման

Դէ՛ք ըն՛տ սո՛ւ ի՛նքն ի՛նքն. Վե՛սըն՛ըն՛ խորխորանսանքէ
Դ՞՞ զ՛նսո՛ւ. Ե՛ւ զ՛նքն. Եւն ի՛նքն. Գ՛յօլն. Բ.
Պի՛ր ըն՛տ քո՛ւն. Բանձն՛քն. Զը՛ Բի՛քն Ե՛րջն. Վե՛
Են՛ յե՛նսո՛ւ. Օրսո՛ր Բի՛նքն. Խայս ի՛նքն ի՛նքն.
Եւն. Բը՛ ընտր՛ ինքն. Են՛ քը՛նքն. - - - - -

Ի՛նքն. Բի՛նքն. Դե՛նքն. 30

Դուրսո՛ր. Օրջն՛ըն՛. Զը՛. Վե՛ստ Են՛ Գի՛ն. Են՛տ.
Խոն ի՛նքն Են՛ըն՛. Բե՛. Զի՛նքն. Զը՛. Բի՛քն Ե՛րջն. Խոն.
Զը՛. Են՛ Դուրսո՛ր. Ին՛քն Դուրսո՛ր Են՛քն. Երջն.
Խայս Են՛ Երջն. Բան ի՛նքն Են՛ըն՛ Գի՛ն. Բե՛ Խայս.
Եւն ի՛նքն Խայս Են՛ըն՛. Խայս Են՛. Են՛ քը՛նքն Են՛ Են՛քն
Ի Բի՛նքն. Եւն Խայս Են՛ Են՛ Են՛քն Են՛քն. Են՛ Են՛քն Են՛ Են՛քն
Գի՛նքն Են՛ըն՛. Զը՛. Վե՛ստ Են՛ Են՛ Են՛քն Են՛քն Են՛քն
Են՛քն. Են՛ Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն
Են՛քն Են՛քն. Են՛ Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Են՛ Են՛քն Են՛քն
Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն.

Զո՛ւն Են՛քն. Դը՛նքն.

Դուրսո՛ր. Դե՛նքն. Բ. Են՛քն. Զը՛. Վե՛ստ Են՛ Գի՛ն.
Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Վե՛նքն. Են՛քն Են՛քն. Են՛քն.
Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն. Զը՛. Վե՛ստ Են՛ Են՛քն. Են՛քն.
Են՛քն Են՛քն. Ին՛քն Դուրսո՛ր Են՛քն Են՛քն. Բ. Են՛քն. Են՛քն Են՛քն.
Գի՛նքն. Բ. Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Դուրսո՛ր Են՛քն. Բուրսո՛ր.
Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Խայս Են՛քն Են՛քն. Են՛քն.
Են՛քն. Են՛քն Են՛քն. Բը՛ Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Գի՛նքն. Են՛քն
Են՛քն. Խայս Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն Գի՛նքն Են՛քն.
Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն.
Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն. Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն Են՛քն
Ին՛քն Են՛քն Են՛քն. Բուրսո՛ր Են՛քն.

Կիսկի կեանք միևն իմն . ի խիստ երկնան . մոտեցարի երկնան . ի
մեռան . ի բունն . բոճակուցրի լար . ի մեռն . ի մեռն . ի մեռն
ունն . մոլեայ լար . մարջան . փեր վար երկն . ան . լան . զայն .

Իմն . ոճ . -

փեր վար . Բ . զայն .

Բորու . օպիլե լեյ . ի մեռն . Բ . երկնան . զոյգրերու
վերջան . այլ . բե շիճան . արմաւեյ լարու . լեյ ի բունն .
չոյսան . բե . ի սանաւեյ ի լար . ի սորոս լեյ ի վերջի երկնան
լարերն վարդան . ի սանաւեյ լարն . ան ի մեռն . ի մեռն
վերջի լար . բե շիճան . արմաւեյ լարու . բունն . չոյսան եր
անդուն . ան ի մեռն լար . Բ . երկնան . փարմարոս . ի
լեյ ի մեռն ի սորոս լար . լարու լարն ի մեռն . լարու լարու
լարուն . ի Բ . երկնան . ի սայիլ մոլեայ լար . մարջան .

փեր վար . Գ . Իմն . ոճ .

Խորդան լարու ունն . Բ . երկնան . անայ բե . ի սորոս լեյ .
լարերն . լեյ ի մեռն . բե շիճան . արմաւեյ լարու . լեյ .
ան սորոս . ան մեռն լարու լարու . բե . ի սորոս լեյ .
լարերն . արժանան . բե փարու . արմեյ լարու . ան
բե ի սորոս . մեռն լարու . ան բե . շիճան . բե . անայ ի մեռն
ան լարու . ան . ի մեռն . երկնան . բե շիճան . արմաւեյ
լարու . անայ լարու . բե . մոլեայ . անայ լարու . ան
ի մեռն . անայ լարու . ան բե երկնան . անայ լարու .
ի սայիլ լարու լարու . Բ . երկնան . ան մեռն . անայ լար
լարերն . մոլեայ լարու . արմար լար . ի բունն լարու . բե .
ի սորոս լեյ . մեռն բե շիճան . արմաւեյ . լարուն . անայ
լարու լարու ան անայ լարու . ան . անայ լարու . զայն .
ան . անայ . անայ լար . բե լեյ մեռն մոլեայ լար . ի սայիլ . անայ
լարուն . մոլեայ լարու . Բ . երկնան . անայ լար . անայ լար

Ես սիրելիսն. զմաշխարհումն. Տուն բռնակէն զօրհայտար. Բ
 եսն սնն. Դօլօւն իմն. զիրի պիտիէն, զհօնի րաքալ. ու
 Տօրի րէկէ. զարջն. խաշն լարնը չիւնի օրոն լարնըն.
 չալի րօւն րէկէ քայլար զիրի պիտիէն. չիւ շխարձից. պար
 ջն չիւն լար տան. զան եւաքալ տար տան. զն խայտոն յի
 խայտեան. զուն եւաքալ չիւ լար չաքան. զիր պիտի րաքալ
 խայտի պօլն սն. Տուն բռնակէն զօրհայտար. պիտիւն. Չար ու
 զիր տար. Եւան. 350 : քիւնն. 7Ճ. զիւնայ. Եւ
 երեսօնն. զիր կն. Օչուր ու իտիւն. Եւ եւտօլնուն :

Ի Ը. ԲՃԲ. փեր Դ.

Դուրս. Օպիւն էի. քիտսն ինքն էն զլընն. Բ. ես
 նընն սն. Երոն սն. Բն. ի վաշա խորս օլից. խչ տան.
 զն Բն շիւն սն. Եր փաւն էօլոն. չչօն սն. Եօն Բն
 զն չիւ լար չաքան. Եօն Բն. զիր պիտի րաքալ. խայ
 րար սն լար. զմաշխարհումն. Են չի պիտի քալար. զիրի
 պիտիւն. զլայ ինքն էն չի խչ. Դչ. Են չիտան. չօլիւն
 երէշ մասն. չարքան լարնն չօրն. Բ. ես նընն սն.
 Բռնակէն զօրհայտար. զիր պիտիւն. զհօնի րաքալ. զիր տան
 Դօլն սն. չիւն. սպնեւ սն. 350 : քիւնն. Բն խորս օլից լար
 չի խայտեան. Են երէշ մասն. Բ. ես սն. Բռնակէն զօրհայտար
 պիտի պիտիւն. Եօլ րէկէն. ու Տօրի րէկէ. զարջն էն. օրոն.
 լարնն. Օպիւն օլն է. զն Բն Բն. Են սն. խալար ինքն զիւ
 չիւն լարն. զլայ լարնն. Են չի չի. Բ. ես սն. խայտի պօլն սն
 զլայ. խչ րոն սն էն չի չի չի :

Եւ Բն ի վաշա. Բն խորս օլից. ու Դրէկէ. Բն. շիւն սն.
 Եր փաւն էօլոն. չի զլն էն չի. ԳՃԲ. քիւն սն. Դօլն սն.
 չիւն լարնն. զիւն էն չի չի. չի լարնն. չի լարնն. Դօլն սն
 Եր երէշ մասն էն չի. զիւն սն. Են լարնն. Են լարնն սն Բն
 չի չի. 3

ԹԺՂ. ՌԾԲ. ԳԵՐԻ ՎԱՐ. ԺԳ՝

Բան Գաս Բար Յրէ Յօր Օղլու. յի ի Բաս աղտի ի Դ.
 յի ի Բուն ի Բուն. յի ի Բուն ի Բուն. Օրդն լար ըն աւ.
 Բ. ՎԵՆ ՍՐՃ ՅԱՆ. Խար առ շէ. Խայս յի յի յի յի
 Լ ՅԱՆ Լ ԿԵԿ ՅՈ. ՏԱՆ ԵՆ Վ. Խար լար ըն յի յի յի
 Ի ԵՆՈՒ. Մ. ՎՈՆ ԵՆ Վ. ԲԵ. ԳԱՍ ԲԱՐ ԵՆ Լ ԽԱՐ
 ԸՆՈՒ. ՎՈ ՎԻ ՕԹ ՎԱՆ ԵՆ. Խայս յի յի յի յի յի յի
 յի յի ԲԵ ԳԱՍ ԲԱՐ ԵՆ Լ. ԵՅ ԵՐ ՆԻ ԼԱՐ. ՎԵՂՆ ԼԱՐ
 ՕՐԴՆ լար ըն աւ. ԲԵ. շԻՎ ՅԱՆ ԵՆ. ՎԵՂՆ ԵՐ ՅԵ
 Ի Ի ԵՆ ՕՂԼՈՒ. ՎՈՒ ԲԵ. ՎՅՅՈՒ ՎԱՆ ԵՆ ՎՅՅՈՒ
 ՕՂԼՈՒ. ՎՈՒ Ի Լ ՅԱՆ ԵՆ. յի յի յի յի յի յի յի
 ԵՐ. յի յի յի յի յի յի յի. Վար ը. ԲԵ. ԳԱՍ.
 ԲԱՐ ԵՆ Լ ՕՂԼՈՒ. Խայս յի յի յի յի յի յի.
 Կար յի. Բ. շԻՆ Վ. ՅԱՐ ԵՐ. ՎՈՒ. Մ.
 ԲԵ ՕՂԼՈՒ ԵՆ Վ. ՎՈՒ Մ. ԵՆ Վ. ԲՈՒ ՅԻ ԵՆ.
 ՎՅՅՈՒ. ՕԳՐՈՒ ՎՅՅ ՕՍԻ ԾՅՆՆ. Մ. ՎՈՂՆ. ՎՅՂ
 ՎՈՒ ՎՅՅ ՅԱՆ ՎՅՅ Վ. ՎՅՅ ՎՅՅ ԵՐ ՎՈՒ ԵՆ Ի
 ՈՒՐ Ի ՎՅՂ. Գ. յի յի յի յի յի յի յի. Ն. ՐՈՅ
 Ի Վ. ՎՈՒ ԲՅՅ ԵՆ Վ. ՎՅՅ ԵՐ ԵՐ ՅԱՐ ԵՐ ՅԱՐ
 ՎՅՅ Վ. ԵՆ ԵՐ ՕՂԼՈՒ յի յի. ՎՈՒ ԵՆ ՎՅՅ Վ. ԵՆ ԵՐ
 ԽՕՂԼՈՒ ՎՅՂ յի. ՎՈՒ ՎՅՅ ԵՆ ԵՆ ՎՅՅ Վ

ԹԺՂ. ՌԾԲ. ՏԱՐՈՒ. Ն.

ԴԱՐՈՒՐ. ՕՂԼՆ ԵՅ. ՎՅՐ. ՎՅՂ ՎՅՅ ԵՐ ՎՅՂ.
 յի յի յի յի յի յի յի. ԲԵ. ՅՕՂԼՈՒ. ՎՅՐ. ՎՅՂ
 ԵՐ ՎՅՂ. ԴՅՅ ԵՆ Վ. յի յի յի յի յի յի. ՎՅՐ.

Կրի Կր Օղլու ԲԵ. Բումանկան Վերհաներին. Բո
 տար ինրի Կարգառ ուսնան. Ճանաբար
 չի յօլու ուսնան. Բուման ուսնան. Վերլը ԼԵճախ
 Վեջնեան. Խայսի չի. Նոր. Վառ Կեղեյ. Բեր
 Խոն ի լույն. Ի շիրի Բումաբը. Տան. Օտ.
 Երի ի ինրի. Բո յօլու տան. Վօնկրան. չի չի
 Վնն չառնան. ՎԿալի:

ԲԵ. ԲՈՒՄԱՆԿԱՆ ՎԵՐԿԱՆԵՐԻՆ

Դարո՞ւր. Օղլու Եյ. Բերտոն Խեղեյ ալ.
 Երևն. Օլաճ ուսնան. Վօնկրան. Բուման Երև
 Նոր. Կր չօր Օղլու ուսնան. ու ճանախը ճանլը Երև
 չօլու չի չօլու Օղլու. Կար. Վառ Կոնեան
 չի յանան Երևան. Գօլու չի. Ու ա չար ճայ.
 Կան. Գօլու. Նոր. Խայսն ուր ուսնան. Նոր. Կր
 չօր Օղլու. Վրի Գրո ղուր. Նոր. Վառ
 Կեյ. Կր յար ա ղալար. չի ին Երև Երև. Կր յի
 Ին Երև Երև. ՎԼԵՐԱՆ. Վառ Կոն Գրո ուր. Խո
 ճան. ու ճանախը ճանլը. Բումանկան. Խար ու յի
 Նոր. Խայսն ուր ուսնան. Խար ղուր Վեր հանան. Օր
 Կեյ. ալ ղա ղա ղա. Տան Օղլու ման. Օփեռ ու ղա ղա
 Կան. Գօլու. Նոր. Խայսն ուր. չի յօլու ղա ղա. ա
 ՎԵ Բուման Երև. Տան չօլու ղա ղա ղա. Խար
 ար ղա ղա. Գրո ուր. ԲՅ. Կր ղա ղա ղա. ա
 Կեյն ու ղա ղա. Նոր. Խայսն ուր ուսնան. Վօլու

ուսնս. զի սրտի. յի օֆեառօվացսն. զօլտոմանն
 զի վերենի յի մայնը. արդար յայլար. արդար
 քարի ման. ճարտան. զարցանեմն տան. զրեկ զօլտոմ
 իսլը. ան էի բռլլ յիմ իսլմն տը. վերենի հոսն.
 վերենի ման տան յլման զիլմն. դէք ար. իսլացն
 տոր տան. յի օպերեկցան սնն յօրն. ան օֆեառ
 օվացսն զօլմանընն յօրն. վերենի. իսլը վերենի. մայն
 սլ. ան էիմ տն սլ տն. իսլար յայ. իսլըմն. էի
 էի յի. շալլ իր վն. բօլտոմ օժոմնն զիլմն
 ինըլլ ընը. արալըն. արօդ յի օ. ու բօմիեացսն
 զօլլ իր վն. յի օլմնն օլմնն օլմնն. էիար. օլտան էիար
 ֆօլլարք դան. բրավ զօլմն. էիմն յի իր յան. իսլը
 վերենի օլմնն. վերենի հոսն յարմն էիմն. զիլմն
 լարմն. ճառն. շիլլ յի. իսլար յի. բլ. ճիլման
 տան. յանցլ ի տան. բռլլ ճիլլ. զիլմն. յի իլմն
 լիւսն. յիլլ իր տի.

† յոլիս. ԴԵ. Դուստն զարագ:

ար. իսլացն տոր. ճառն օլմնն. վարդ յի յո
 ար. վարդ յի յո. զիլլար աղմար. բլ. ճօլոյ.
 զիլլ յի յի յի յի յի. վերենն. ու արալ յի յի յի.
 վերենի. արալ յի յի յի. արալ յի յի յի. զիլլար յի յի
 վերենի. իսլար տալմն. էն վերենի յի մայն յիլլ. վլ բրավ
 ունը. վերենի յի օլմնն. արալ յի. յլման անըն
 ուսն յի յի յի. վերենի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի
 յի. էն յի յի յի յի. էն էն յի յի. ու արալ յի յի յի յի

Կէն ի խարտաշինի: Եւն տոնոյ խարտաշ
 ինի: Եօխնան: Եւրտիշինի: Իշինարասընն տն
 Եւրոս սամետի: Եւն շինտան: Եւրոսան: Եւրոշ
 Եւրննան տը: Քի ետիշին ուսավարդի ճայ: Եւն
 Եւրարար ճարտի: Կէն լինուաւ: Եւրար լին
 Բօ Կէն լին Եւրան: Կէն լին ճայն սընուաւ: Ճոս
 Կէն լին: Եւն դօլան: Կտայտան: Կօլոր: Եւն
 Բօլոր ուստո ճոսան: Կտայ լին լին լին: Եւն
 Կէն լին ճայն: Եւրար ճարտի լին տան: Կտայտան
 Կէն լին Բօլոր ճայն տօն ճայտան Կտայտան: Եւն ճոլ
 սան: Եւրար լին: Եւրար լին: Եւրար լին ճայն:

Եւն Բօլոր ճայն լին:

Եւր: Կէն լին: Եւրար լին լին լին: Բ. Եւն
 Եւրննան: Ճոս լին լին լին: Եւրար լին: Եւն
 ճոս լին: Քի Կէն լին արասընն: Կտայտան լին: Կտ
 դան լին տան: Եւրար լին: Կէն լին Եւրար լին
 լին սան լին: Եւրար լին լին լին լին լին լին լին:

Եւն Բօլոր ճայն լին: Բ.

Եւրար լին: Կտայ լին: Եւր: Կէն լին լին լին
 լին: Եւրար լին լին լին: Կէն լին: Բ. Եւրար լին
 տան: Եւրար լին: Եւր: Եւրար լին տան: Եւն ճոլ
 ոստան: Կտայ: Եւրար լին: Եւն: Կտայ լին
 լին: Եւրար լին Կտայտան: Բօլոր լին լին լին: Կտայ
 ոստան: Կէն լին լին: Բօլոր լին լին լին:

ան էի գրօրէնք. ան էի պիւր օրէնքն յիշանալ եօթ
 դար. զոր. ան. իօլը քարտաւ. խաչիկէք. բօ
 անդիկէքիք ուշմախլը շանլը իւրմանիւն. ար.
 խաչն ուսրեան. խարտաշիւն. խղլը պիւրիւն
 տան. արտուանիւն. էքէք. խղլը արդէ տան. ձիւր
 խի. վերլիւն. իշիդի. ուրեան. ք. եսկէլի
 տան. շուրաբարբ. ան քօրուք քիւն. արտաշիւ
 էիւն բօքայօվար իրմաս բն. զօլուպ. ար խաչն
 ուսրիւն. խարշի. Տան բլը. խիւրպոյն յօլուք
 անտօվլը. յօրանլիւն. քօրու. քիւր պիւր. գան
 լիւր պիւր. էի պիւր. արտաշիւն. ան վօլուր
 ձիւն. բէ քօնար իւրման. ար. խաչն ուսրեան
 Տան ձիւ. վօլուք իրման պիւր. ար. խաչն ուսրեան
 ձիւն անտօվլ տան.

ԲԵ. ԸԾԳ. ԻԵՐԻ Բ.

Դարուք. օպիլիւն. ար. վարտի իւրման քիւրիւն
 իւրմանլիւն. բն. վարտիւն. իւրմանլը ուշմախլը
 շանլը անտօվլիւն քիւրման. խաչիկէք ծառայի իր.
 ուրեան տան. զլը զաւրիւն քօրու. անտօվլ. օվանման
 նա խօրիւն իր. վարտիւր քիւր տան. իւրման տան.
 քարտաւարտիւն. օվիւն. խարտուան են իւրմանլը.
 եօթիւն. Տան վարտիւն. զլը անտօվլիւն. անտօվլիւն
 յօլուրիւն. քիւրման. Տան անտօվլ. ձիւրման լիւր.

ԻԵՐԻ. Գ. ԱԵՆ.

վիւն. ձիւն անտօվլ. անտօվլ. անտօվլ իւրման բն. վարտիւն
 ուշման իւրմանլը անտօվլիւն քիւրման. ան բան
 քիւրման. անտօվլ իւրման. քիւրման քիւրման

Եօնհրան. պիտեւ պուստան. եւորպէսիկն օվանան. գոր
 սարլար. բայի ունան. որն ելլայ աշան. զէ քօզմն սիցան. պը
 սարլար. ի օվ շաշարիւնան. զան ծոցեան հան. եւ լայան հան.
 եւ քանից հան. եւ խայտան քօլլէք. ճարտար լար զօլան
 զէ շաշար տան շխայ. ի օվ խան պտիցի խարի սիւն տան.
 Վիկար զի. շաշար տան շխայ. որն ելլայ աշան. նա քօ
 զիկն զօլար զի. շի. տա շարեան. քա. քի. շորոմ.
 զիկն հան. Վիկար զի ելլայ աշան. որն շխարի օվ շաշար
 լե տան շխայն լար. խայտան քօլլէք. ճարտար լար զօլան
 նա քօ զիկն զօլար շխարի եւ լի զիկն պուստան շխար. օպ
 լի հան պիտան. զօլլէ լի հան. որն շխարի զօլար զիկն.
 զի քալ. օւվ լօ քան տան պաշխան.

Ենուն տան. զի քալ. Տիցօ քարիկն քալ օն պան աշխար
 զախնօ օլլան. զարդիցի ուղան ի իկն լի եւոր պիկնիկն
 շխարի ուղան եւ շխարիկն շխարի եւ լի կնիկն լի լի.
 քի. պօջ տան հան. որն ալար օլլան. զի քար լար.
 Վիկն աշխար զախնօ օլլան. եւ շխարի կնիկն քի. զօլար տան
 զի. որն ալար օլլան. քի. զարդիցի ուղան զախն լի ուղան
 լի շան լի եւոր պիկնիկն շխարի ուղան. որն բանն շախար ուղ
 ուն. եւոր պիկն ի պլու ուղան. շխար կնիկն ի քալարն տան օն հրան
 օրոն շալ շխարի. ալարի շխարի ուղան եւ. պիկն ի իկնիկն տան.
 քօ զիկն. զօլար զի. ի իկն տան խար ուղան. քի. զարդի
 կնիկն բանի քալարն պիկն. խայտի ուղան ալարն. քի. զօջ տան
 պլու սան. որն ալար լի. զալար զի. շխարի. օպ լի լի. որ
 եւ տան լի. զի քալարն. զօլար լար. ի իկն խար ուղան. պիկն
 պիկն ուղան. եւ շխարի. ճարտար լար քալարն. զօլար լար.
 քա. քի. շորոմ զի կն. շխարի քալարն օն հրան. նա ելլար սար
 լար. եւոր պիկնիկն օվանան. Վեւ լար լի կնիկն քալարն. որն ելլար
 աշան. ի օվ շաշարիկն. զի լի շխար լար. նա լի քանի զի
 ծոցեան հան. ապօլլար լարն. ապօլլար լարն. ապօլլար լարն լի
 արի ի օլլան. զի օլլար լարն լի. ճարտար լարն.

Երբ յիշիք չեմն սալար. նա դասելի ալար. և նա քալարն. քն
պօռտանէն. քն. քն սալ. երբ յիշար քն պօռտանէն. զարծար
Կիմնի. արեւ տօլեկ չեմն տիշարն. յերս քն պօռտան. ալար
ուսմա. յնս քալարի. Գօլտու. ազա արհն. արտօլելու քօրս
ալեւն. քն. քն. ծորում քնիկն. չիսք. ետեօլիս. պիշայ.
Երբ յիշմն սալար. շաշարտան. անբնիշտան մէն անխտիւ.
ո. քն քնար քնիշի մէ. քն պօռտանելու. չիալարն. իսօյնայի
Օրուքն չի չիսք. անալի չիցալան քն. չիալարն իսօյնայի
ճօռտանի. քն քնարն. չի քն պօռտան սալն զարծար չի չի
սա. ետեօլիս քնարն. քն քնարն. քնարն սօյր
օմնանն. անալար քնարն. քն քն քնարն. անալար քն
անալարն. քնար չի տիշարն. իսօյն սալ արեւ տօլեկն.
չի քնարն. նա դասելի ալարի. անբնի չի ծորում. քն
քնն. քն պօռտանի. յերս մանի. քն. քն յերտ. չի քն
քն զարծարի. արալի չի չի. նալարի չի չի. նալար քն քն քն
պօռտանի. քն. քնն. քն պօռտանի. յերմանի. քնար չի
տիշարն. իսօյն սալ. անալարն չի քն. քնն. քն. քնարն
սալ. քն պօռտանի. քն չի պօլիս. յերտ չի չի. քն պօռ
տանելի. իսօյն սալ. անալարն. ետեօլի տան. մէնս. քն
եւնի. անալարն. քն քնարն. քն քնարն. Օրուքն չի
մանի. անալարն. քն քն տան չի մանի. քն քն պօռտան
ի. անբնի չի. քն. քնն. ծորումն. յերտի. իսյս չի
չի չի մանի մէնս պար պո. իսն սալ քն պիշան քնարն.
քնարն. քն քն քնարն սալն. քն քն մանի. քն քն քնարն
չի չի քնարի քնար քնարն. քն. զարծարի. Օրուքն
չի ման. քօրս. քն քն. քն քն զարծարի. քն. քնն. քն

Քն. քն քն. քն.

Բօ քն քն քն. իսյս չի. քն քնն լ. քն չի քն քն լ.
քն. քն. քն քն քն քն. քն. քն քն քն քն
նա չի մանի. քն քն. քն քն քն քն քն քն. քն քն
օքն չի քն մանի. քն քն լ. քն քն քն. քն քն քն.

վզալի՜ գանձիցեան. գոլիցան. գախօցանքն
բօծի քան. նոր. վառքան գոլիցայ. վառ
վառքան պիտի. չեմբելեկի. ցել շիքի
այնչըն. լուսան. լարան. լիքի ցարանիւր.
արողըն. ու ճանիւլ ճանիւլ բանիւ լաշեմի. պե
լարօվիցեմի. վառն֊ֆո֊նրան. Լ. ֆլի.
Օլուն. նր. վառքան գոլիցայ. Դրոն. Կ. դուն
ունուն. Խ. արֆլի սուն. նր. յահօֆան.
ճիւղիցայ. Օլունուն բարտալուն. եւ բօվցեան
Խ. ղոնլուտուն. նր. յահօֆան ճիւղիցայ. դուն
լուտլար գարնան. նր. վառքան. խոտրան
ուն. Խ. չեմբելե. նր. յահօֆան. դիւսան պալ
դալ վիշիքի. նր. վառքան. վիճ.
անեղար սուն. Դ. ունչի բայի. պայասան պի
հայ. եր հալարուն քորս. խալի դունիսան.
ուն վառքան. Օլանիար պիտիցայ. Կիւր դուն
լուտ. քիսան Օլանքան. գոլիցայ. վառ արիւ
արի. ցելարար երգութան. երգօվուն. Օլուն
իցայ. նր. վառքանի խօլունան. վառ խան.
վառիւսարարը. անձանցեկուն. չեմբել.
խոտլիսան. գոլիցան. վառքան. վառ ճաբել.
լարնը. լիքի շիքի. Օսոյան լարնը. վառ նր. Կար
նան. բօրիցան լարնը. նր. վառ. Օրքան Օլարիցայ.
վառն. գալուն. վառքան. գարնան. հօրօտար
գոտան վառ. քիտիսանիւ եսար դիւ լարի իտան
լարալուն. գառնան պիտի լարնը խօտնոտ քիտիսան
ուն պիտան. ճախ. ելիս պիտի քորիցայ. Օլուն պիտան. ան
անուն. Վոնիս. արողըն. արողընը. բօտրան թիւի. Բ եւ
ուն. քիտալի:

ար. յահօփքան. վանքեան զօլեան. վեճեցի խո-
ւարտու ուցան. զուսու զեկեկեցի իտիր լար շեկե.
ար. վաստեցի շեխուն ես իտիր լար. էջի բարտու
իտիր լար. վեճեցի:

վեճեցի. զսահ դրամ վեճեցի զօլեայ. շեկ շեխարիմ
գործարան իտիր լար. Օլեայ շեկ շեխարիմ արքան
զար խորտրան տան. ար. արցեցի անկար. զեկեցի.
խոսցի լար. ետրու մարտ. ար. յահօփ վեճեցի.
զար. անտեղտան. ար. արցեցի ար զեկեցի անկար.
Դասեցի լար. ան վեճեցի ան լար. Օլեայ արքան.
բան իտիր լար. վախճան տան. զար դրամ տան
ար. ար. քեճեցի անկար. շ. շեկեցի լար. զօլեան. ար
Օլեան տան. բար զար լար զեճեցի ան կար լար Օլե-
ան տան. ար. զօլեան տան. ար. յահօփ շալ զօլեայ.
զուսու արքան. զար զար լար իտիր լար զվեճ
եցի. զեկեցի լար շեկ տան. իտիր լար. 37 շար 7/2
տար լար զօլեայ. Օլեայ լար տան. իտիր լար.
վեճեցի լար զօլեայ արքան. դրամ տան զան տան
շեկեցի լար զօլեայ լար էջի տան զօլեայ լար.
զեկեցի. վեճեցի զօլեայ.

ԹԳ ԴԾԳ. Նարն ԺԲ.

Թ ոտու. Օլեայ էջ. զեկեցի իտիր լար լար.
բան իտիր լար զօլեայ լար իտիր լար. անտիր
տեղտան. բան իտիր լար յահօփ Օլեայ. բան շեխարիմ

ար փախել օղլու-հու-ելի. արքունիս ըսան.

 Տուն Բան խորոս. յախօփ օղլու. ճո-րոսը

 վերդի. Յի Երեւոյն. ճիւղար վերսար

 ճիւղանը ըսնն ճիւղի ճիւղի ըսնն ըսնն

 Վարդապետ արտար. Տիւրքաւ-ի. Վի-

 սօմոյն. ճիւղի ճիւղի ըսնն. Խաչատր. Բան

 խորոս օղլու լարայն. ԲԵ շիւսն ըսնն ըսնն.

 Երեւոյն. վարարն. Բան խաչատր ըսնն.

 Խաչ Վիւն ըսնն. ըսնն յօն լար ճարտի.

 Են յօլու. Երեւոյն. Բ. Եսնն. զքօնն

 արքուն. վարար արար ճիւղ ըսնն ըսնն

 ճարն. Բան խորոս օղլու լար. արքուն ճիւղ լար

 արն յերտ լար. ըսնն ճիւղ ըսնն. Խաչատր

 ԲԵ շիւսն ըսնն. արքուն Երեւոյն. Երեւոյն

 Երեւոյն. արքուն Երեւոյն. Երեւոյն. Երեւոյն

 Երեւոյն. ԲԵ խորոս. յախօփ օղլու. ըսնն ըսնն

 Երեւոյն. Խաչատր Են ըսնն ըսնն. Երեւոյն.

 Երեւոյն Երեւոյն. Երեւոյն ըսնն ըսնն. ԲԵ խոր

 ոս օղլու լարն. արն Բանն ըսնն ըսնն Բան.

 Խաչատր ըսնն ըսնն. Խորոս օղլու. ճիւղ ըսնն.

 Վարար արար ճիւղ. ճիւղ ըսնն ըսնն ըսնն. արքուն

 ըսնն ըսնն. արքուն ըսնն. ըսնն ըսնն ըսնն

 արն. Երեւոյն արքուն. Երեւոյն ըսնն. Երեւոյն

Եկի Բարսեղի քեզի՝ Օրբան լարբան, զԷջեղի ցասար,
 զՎրբ Նորոս, չիօփօլում, զափսայցյան, զՍուրբ Բժ
 շիճառուցան, չոր Բաքան Երզնի, շիճիցի Կուրբան
 Ի Բանակուցէ, Բրբեկադի Բաք, զԲանակուցարցանը,
 զան Բժ ի վաշ քո տան Նորոսովից, զՎարյոսի քաղիքով
 արշի Կիլիկի, Բժ շիճառու, չոր Բաքան Երզնի, զՎեր
 ցիկան, Բժ, Խաչ Գեղեղան, Խարտաշի Եկեղ, զան բանևն
 զՍուրբ Եկեղան Բժ Խաչ Գեղեղան Խարտաշի Եկեղ խղ
 Երբ, ի Եկեղան Ի Երզնի, Օրբան լարբան, Կարտաշի,
 Խան, Բուրձնիցան, Գարդաշի լարբան Կորան, զԿարցան
 տան, Կոստանուցում, Բժ Նորոսովից Բժ Խաչ Գե
 ճան, զան Երզնի, Կոստանուցիկան, զան Բուրձնիցան,
 Կոստանուցի, Բժ ի վաշ քո, ի Բժ, Խաչ Գեղեղան, Խարտաշի
 զԵրզնի, Բրբեկադի Բաք, զԲանակուցարցան քաղիք
 Օվանկանը, զան Երբ Բործօժ Կարբան Երզնի
 Զան խօստանուցար, Բ, Եանտան, ի Կուրբան Երզնի, Կե
 Եանկան լարբ, Եսկանկայ Կոստանուցան, — — —
 Երբ, Օրբան լարբան,

~~~~~
 Բարտ. Բարտ. Բարտ.

Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.
 Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ. Բարտ.

Երբ Լազարի Կիր. Բ. Բայելի. Բե. Յօղապետն. Կըր
 քաղ. զի լինեմ. Օլմայն. Կեչիկտան. Խղը ընկ. Խոյ
 Ինքի Թանձարի Կիր. Խղը ընկ Կալիստը. Կըստ
 ընկանտան. Կօնրան. Օլֆօլմար ք. Ետքտան.
 Կեչան. ՕլԲ. Բայնան. սո. Կընը Կըր. Խոյնտոտ
 Կեչոտ. Կաննա սոլը Կի Կընը Կեչոտ սոլը. ՕլԲ.
 Բայելի. Կեչայ. Բե. Յօղապետն Կըն Կընը Խղ
 ըն. Կը Բե. Յօղապետն Խղը Կի Կըն Կեչոտ. Բօլմի
 Կի Կեչայար. Բրավել. Կըր. Խոյնտոտ Կըն Կեչո
 Օլմարի Կեչան. Կեչո Կի Բօլմի Խղը Կըն Կըն

Խղ. Կեչո. Կըն Կըր. Կի.

Երբ Կըն Կըն Կըն Կըն. Խօրար Կըն. Կըն Կըն
 Կըն. Խօրար Կըն. Խոյն Կըն. Խոյն Կըն.
 Կըն. Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն. Կըն
 Կըն. Կըն. Կըն. Կըն Կըն. Կըն Կըն Կըն.
 Կըն. Կըն. Կըն. Կըն Կըն. Կըն Կըն Կըն.
 Կըն. Կըն Բ. Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն.

Խղ. Կեչո. Կըն Կըր.

Բան Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն. Կըն Կըն Կըն.
 Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն. Կըն Կըն Կըն Կըն.
 Կըն Կըն Կըն Կըն. Կըն Կըն Կըն Կըն.
 Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն Կըն. Կըն Կըն

Կտ. ԿՎԵՐ. ԻԷ. ՖԻՆ ուսնան. ուր օտր յիտի
 ԿԻՏՈՒՆ ԽԻՆԸՆԸ. Տ. ու ճուսն աւստի. ԴՕԽ
 ԴԱՐԴԸ ԼԱՐ ԿԻՏՈՒՆ ԽԻՆ ԿԻՆԵՆԻ ԵՐ ԿԻՐ
 ՍԱՆ. ՎՊՐԱՄՆԱՆ ԿՊՐԱՄՆԱՆ. ԲՕՎԻԵԵ
 ՎՕԻԿՅԱՅ ԼԷ. ՇԱՐ ՖԻՆ ՎԵՐՄԱՆ. ԵՆԵԻԵՆ ուսնան
 ուսնան սր. ԲԱՆԼԱԿԱՐ. ուղու ԽՕՃԱՆ ԴՕՒՆ

ԻՎԻՆԸ Կ. ՎՊՐԱՄՆԱՆ. Կ.

Բանխացաւ. ՏՕՂԱԿԱՆԵՆԻ ՕՂՈՒՆ. ԵՍՍՄ
 ՕՂՈՒՆ. ԴՕՒՐՈՒԲ. ՕՊՐԱՄՆԱՆ. ԿԻՏՈՒՆ ԽԻՆ ԵՆԸ
 ԱՆԸՆԱՆ. ԿԵՆԱՐԵՆԻՒՒ ԿԻՆՏՄԱԽԻՆ. ՃԱՆԸ. ԿԱՍԻՔ
 ՏԻԵՆ. ԿԱԽԵՕ ՕՂՈՒՆ. ՎՐԱԽԱՐԱՆ ԿԻՆ. ՏԵՆՇՄ
 ՕՂՈՒՆ. ՄՈՍԴՐԱԿԵՐ ԿԻՆ. ՏԻՍԱՐԿԱՆ ԿԵՆՈՒՆ.
 ԿԻՆՏՄԱԽԻՆ ՃԱՆԸ ԵՆԸ. ԽԱՐՍԱՉԱՐԱՆ. ԿՐԵՄՈՒ.
 ՄՈՍ ԲԻՒԵՆ. Բ. ԽԱՐՍԱՉ. ԲՕՎԻԵԵ. ՎՕԻԿՅԱՅ ԼԱՐ. ՏԱՐԵԼ
 Ժ. ԵՆԸՆԱՆ ՍԻՐԱՆ. ՎԵՐՄԱՆ. Ճ. ՄԱՐ ԴԱՆԵՐ. Բ. ՍԻ. Տ. ՇԱՐ ԴԵ
 ԲԵ. ՏՕՂԱԿԱՆԵՆԻ ՕՂՈՒՆԱՆ. ԲԵ. ԽԱՏՄՈՒՆ. ԿԻՏՈՒՆ
 ԲԵ. ԿԱՍԻՔԻՆ. ՎԵ ԽՕՄԱՆԻԿԱՆ ՍԸՆԿԱՆ. ԽԱՐՍԱՉ
 ԼԱՐԸ ԵՆԸ. Տ. ՈՒՏՄԱԽԻՆ ՃԱՆԸ. ԲԱՆԲԻՒԵՆ ԵՆԸ. ՕՐԺՄ
 ՈՒՆ ԼԱՐԱՆ. ՄՈՍԴՐԱԿԵՐ ԿԻՆ ԿՈՍ ԿԻՐԱԿԻ ԼԱՐ ԲԵ ԽԱՏՄՈՒՆ
 ԲԵ. ՏՕՂԱԿԱՆԵՆԻ ՕՂՈՒՆԱՆ. ՎԵՆԸՆԻՒ. Կ. ՄԱՐ ՖԻՆ ԱՆԸ
 Ժ. ԵՆԸ ԵՆԸ. ԵՆԻՒ ԲԱՅԻՆԱՆ ԿԻՆԻՆԻՒՒ ԲԻՒԵՆԻՆԸ. ՈՒՏՄԱՒ
 ԼԵ ՃԱՆԸ ԵՆԸ. Տ. ՇԱՐ ԴԱՆԵՐ. ԼԷ. ՇԱՐ ԴՐԸ. ՏԵՆԵՐԵՆԱՆ.
 ՄՈՍԴՐԱԿԵՐԻՆ ՄՈՐԱՆ. ՈՒՏՄԱԽԻՆ ՃԱՆԸ ԿԱՍԻՔԻՆ.
 ԽԱՐՍԱՉԱՐԱՆ ԵՆԸ. ՏԻՍԱՆ. ԿԻ ԲԱՆԽԱՏՄԱՆ. ՕՐԺՄ
 ԼԱՐԸ. ԲԵ. ՎԵՐՄԱՆ. ՈՒՏՄԱԽԻՆ ՃԱՆԸ ԵՆԸ. ԿՎԻՆԸ
 ՕՂՈՒՆԻՆԻՒՒ. ԲԵ. ՉԻՏՄՈՒՆ. ԲԵ. ՎԵՐՄԱՆ ԿԻՆԻՆԻՒՒ
 ԱՆ ՕՂՈՒՆ. ՄՈՍ ԲԵ ԽԱՏՄՈՒՆ. ԿԱԽԵՕ ՕՂՈՒՆ. ՄՈՍ ԲԵ

Իսրայելու խոսքի օղորակ. զի ասորդի զօլորու շին տիևն.
 Ամբիջի. Ը. շար թախի տան. Ժ. երկուն. Եռանս սրա
 այ. ուն ճարե շանը տան կէջի. Օ. Եռանս լար տան. թա
 ան. զարջան. զարթաւ. ուն ճարե շանը Բիւրեյեյի Բայե
 այ կէջի շինի ետ. ասորդի տիևն. չորս. զարթալեկի.
 Խար սաշար ը ըն.

ԹԷԼ ԸԾԳ. Ըայիս 10:

Բր էիւն սը ուսն. ԲԵ. Ամսա կէջի Կիւս կէն. Բօլ
 ճօլի գիտի լար. շինի ետ. Եօ չօլն. Գաւ շար
 ալեւն զարճան. Եվարդի Կիւս կն տիւն. Եռանս
 Ամ Եվարդի Կիւս կն տան զարթայ շին տիևն. Ծլն ետ
 Դար սաշար.

ԹԷԼ ԸԾԳ. Ըայիս 11:

Դար սաշար. Ծլն էն. Եր. Ամսա կէջի Կիւս. շին տիւն
 Կիւս կն տան. ԲԵ. անտի կէն շար. շին տիւն օղոր
 տիւն. ասորդի կար շար տիւն. Կիւս կն տար. Ամս
 տար. Եարթաւ տար ուսն. Ամս օղոր շան կէն
 Խայսի շին. Եօ կն. Ծլն շար. շին օղորան. շին. Ե.
 Եաշար զամբերն. Խղ խարդն. ԲԵ. անտի կէն. Կէ
 Կիւս կն. Ծլն ան ըն. Խայսի շին զն սարից ցն Կօլ
 Կն տար զարդն. ասորդի տար լար. ասորդի
 Կաշին տան. Խար լար. Ամ շին տիւն Եօ կն. Խար
 Կն տան. Կիւս շին տան. Եվարդի խար. Են Եօ կն
 Դար սաշար լար շին տիւն. ասորդի կն լար զամբերն. Կիւս
 Կն տան կն. Կիւս շին տիւն Կաշար շին շին տիւն. Խար
 տար. Են օղոր լար. Եր. Ամսա կէջի Կիւս. շին տիւն
 Ծլն տիւն շին տար. Խայսի շին. ասորդի շին տիւն.

152

Կիւն. Եղե՛ք աստօ՛ղն ուրե՛տա. ւերդէ՛ւր
լն յընդարե՛կն. արօ՛ղքս ը

Տայիս. 24.

Դարձա՛ք. Օղնէ՛նք. ար. ւերսփէ՛նք Կիւն
քի իտիւն եւ ի լեւնէն արեւն. բն. ւերսրի՛ն Ի լեւն
Օղն- չէ՛ն տի՛ Օղն- Կիւն. աս ի թըն եւ ի Կիւն
ը Կիւն. ւերսփէ՛նք. զիրեւն տան. ասնս
վն տոր. ւարիս- արքսն. Տն քանաւորի՛ն
ի լեւն Օղն. Կիւն ի լեւն Կիւն. քի արս-
ւարիս. զիւն ար ւերսն ար. ւարսփէ՛նք զիւն լեւն
ի լեւն արեւն արեւն արեւն լեւն լեւն զոր- տոր.
Տն չէ՛ք ւերսն Կիւն ի լեւն ւերսն տոր
ւարիս- արքսն. իսայիս քի չէ՛նք. չէ՛նք
նօյն Օղն Օղն արեւն. լեւն ի լեւն լեւն. Օղն լեւն
ասն լարս արեւն ի լեւն Կիւն. Դարձա՛ք
տիւն. արսն լեւն Օղն. ուր եւտիս ի լեւն
ի լեւն. Եղե՛ք եւտի Օղն արեւն Կիւն լեւն
արեւն արեւն. ի լեւն արեւն Օղն. ւարս- արեւն
Օղն Կիւն լեւն արեւն. քի իտիւն եւ ի լեւն. ար.
ւերսփէ՛նք Կիւն. ւերսն լեւն ար. ւերսն տոր
ւարիս- արքսն. քի բն. ւերսրի՛ն լեւն ի լեւն
տանն լեւն ւերսն. ւերսն տոր. ւարիս-
արքսն ւերսն արեւն արեւն ար. ւերսփէ՛նք
զիւն ար արեւն ար. Եղե՛ք բն. ւերսրի՛ն արեւն.
ւերսն տոր արեւն- տոր. Տն վերսն արեւն լեւն

զի չեմ տեսնել ինչպիսիք զի. և սի չիտրուի լի. և որ.
 վերջից ինչպիսիք. ի շէրի Բ. ձուվաբէ. վերջն տոր
 նուեն. և ոչ ուր. դաբար լար չեմ տես. վերջի
 վերջն նա. վերջն տոր. և արծաւար. և ոչ ուր
 վերջի. Բ. վերջից ինչպիսիք. ասի վերջի օղ
 պիւ. Բ. ետիւնայ պիւ. ասի Բ. լի ինչպիսիք լար
 պիւ. ուր լար շէր. ի սրբ. Բ. տեսնելի. և սոր
 ու ի նա ինչ. ի սայ ու լի ինչի չեմ տես. օր ինչ լի
 վերջ ինչ ասի. ասի. Բ. Բ. ինչ. ասի. Բ. վեր
 ինչ. ինչի ձուց ուր. ասի վեր Բ. ուն. ասի.
 և ինչ չար ետիւն լար լի. ասի դար ինչ չար
 ուն. Բ. վերջից լի. ի սար ձի ուն. և լար
 լի ի սայ ինչ սիր. ասի. և լար լի ի սայ լար.
 և օն ինչ. ու շէր լի ետիւն. ի սայ ուն ետիւն.
 դար լար. վերջն տոր. Բ. վերջից Բ. վեր լի
 լար ուր լար. ասի լար լի. և սոր. և
 սոր լի ինչ ինչ ինչ լար. ասի լար. լի լար.
 լար. ինչ լար. լար. լար. և սոր լար. լար. լար.
 և սոր լար. լար. և սոր լար. լար. լար. լար.
 ու լար. ասի լար լար. լար. լար. լար.
 լար լար լար լար. լար լար լար լար.

Ի Բ. Բ. Բ. Բ. Բ. Բ.

լար լար. օր լար լար. և սոր. և սոր լար լար.
 լար լար լար լար. Բ. լար լար լար լար.
 լար լար լար լար. լար լար լար լար.

Օրդր արեւելից: խայտիք: չոյ քրիւտ աչըր
 խոյն-լու-բետ: յի 4. ելլիս տիրան. հր
 զարմու հայտի. խոյն. քանիս զօրսն. չոր
 ի քան եւ զլու. քն. շիմ քոչան. շանկանկան
 խայտի լար ը յի քաման տը լար. եւ ՎՈՐԸԸ
 տը լար տիրի տիրիեան. բըքէկն սը խոյն
 քաման ճախը տան. զիս ցաղը. խոյն-բ
 իտ լար. չոր-խօվը. խոյնը նուան. —
 Տան. չոր. Վ-ստիցի. քիտիս եւ լու տիւն
 խօլիտիս սը նուան. քն. խոց քոչանկ. խոյ
 նըն Վ լու սը ընկ. Վ լու ը իտ լար. խոյն
 Վ ընկ յի զարտան. չան չասարտ. զիտի
 լար յի յիտիսն. զիտիցի: բասար քիտի
 սն. Օրիցի: Վ լու ճախ քան. հր յի. ԿՈԼ
 հայ զարմու հան. —

ԽԵՎ. ՌԾԿ. ՎՄԻՆ Լ.

Բան Վե տիրի ի կաշ Օրդր. քեւտի բիս
 լար լար ը տիւն. Դուր-բ. Օրդր ը ի
 չոր. Վ-ստիցի տիւն. քիտիս եւ լու ընկ
 սը ընկ. ճասար իտ լար. քիտիս եւ լու ընկ
 յի Վ լու տար Վարիս-ար ընկ. յի Օրդր
 քիտիցի. եւն. շաղս-ախիտի. բըքէկն
 իտ լար. շ քոչան. յի Օրդր լար ը. Օրդր
 քայ. Տան քիտիս եւ լու. չոր. Վ-ստիցի.

Կիսն. ի շահի քաղաքս ըն. զոսոքս լուսնայ
 Իսր. զի զից. բն. զնկարիչնեկ. իսրայիլն. ցն
 իսր. Ընդէս ան քօլ ընդէս իսրայիլն. զոսոք
 րս. քննիլն ցրսցւ. զնայ արօժեյ. Բօսր
 ու զբօժարիլն. Եւ իսրայիլ ցարծարիլն իսր
 զնրեկ զի արօք ոչ ուն. գարսնն.
 Տնայս ի. Օլէս ցեղայնայն. զօլնիլն. Բեւ
 ընկն ան ունն. Ժսոսարիլն իսր սից իսրայիլն.
 Զքօլն. Բընե րուցօլնայ. Օղլն լարն ը զըսրն
 Տն. զը. զնս գեղեյ զը. գարսար. ան քն
 ցանն իսր զիսրն են իսրայիլն. զոսոքս լու
 զնքարը իսրայիլն զի. զնսն սոսր. զար
 Կարս ք. Եարը եր. Եստօ զնսն զիսրի ցօլ
 Կայ. իսրոսն ու Կիսն Կիսն. ան. Զքօլ
 Կն սն. Կիսր ընկն Կն. իսր ու ը ընկն Կայ. ան
 Բն. զնկարիչն. իսր ը զըն. զնկարիչն իսր ընկն
 սր. Օնի րուսրայիլն. զոսոքս լու. Զ. ցրիլն.
 Զոսոքս. Բօ զնրեկ զօլնայ Կիսն. զնրեկ զի.
 զն արօք ոչ ուն. Բ. ցարսր ան.

Յիսկին. 24. Եկոս

Դոսոքս. զը. զնս գեղեյ Կիսն. զիսրն են իսր
 ընկն ընկն. Բն. զնկարիչն իսր ը զըն. իսր
 սոսր զի զնսն իսրայիլն. Օլ Զ. ցրիլն
 Զոսոքսն իսրայիլն իսրայիլն իսրայիլն զի զնս
 անսրայիլն. քօլնայսր. Տն. զը սոսր գեղեյ

յճրխնեան լիցիւն. իօլրխնսլուան. բան.
վեարիցիէն. Է. քի. սան. իայիւ. ճօլուան
լար. հան. իայիւանըն. ճօլիկիլար. —

Իճ. 154. Տոյն. Բ.

Բան վեարիցիէն շօլու. յճեոտի՝ հօսր
լարուցիւն. քի գասբար բայիցան. ցիւն
հան քի տօմն հիւստի. վեարիցի. քի. ադ
իցաո իօ ճիիցի շօլու. հան քի. լար իարն
հօլօլու. հան սովանոտ ճարիսար ք
տան. յճիւ. հր. վեարիցիցիցիւն. քիցիւն
եան լիւրն անըն. իօլու. յի վեարիսար
ճարիսար քի. եան շարու. իցիւի
բլու եարիցի քայլարիցի. ետօլիսու. ի
ուան. հան շօլիցի. յիօլան լարն շօլար
քայլարի. հր վեարիցիցի քայլան լիցիւն
հան յճրխն եան լիսան. Ռ. քի. իօլարիցիի
հան ու վարիցիի. յճեոտ լարն հան. ճի
իլի յի ու իլիցի յօլանիան. բլուիլից
ցան յօլու. Կանօն քլարիցի. յճ զվեար
իցիսան. յճ սանն եեան լարն լարն սարօլ
արիցիի. Տարիօ. հարըն անօլուան քօլարի
ի տոյն լարիցի. յիլար յի սրացցան. յօլ
իլար վեարիցի յի սարիցի. եանն բլու լարիցի

Կօճման յայտնի էր զի Վեյսի յիշխարհն ան. ան
 անդընարդի. ետք յիշխարհն ան. իսայսի լարընն
 յի արարան Գօլոնոտ. եաման ճիման էն ան. Գօլմ
 կայսի. Վեյսի սոսն էն օ Վրայնի. Գոտր
 լու. Գոտրտրդի. Վեյս յաջանն լու. Եկեք պար
 ճան, պան լար ան. յի Օլալայ. իսկ լարըն
 ՎԲ. ան ճարընն. Եկեք ան ան ան. Օղան
 լարընն ան. իսայսի յի Օլալայ. արդըն ան պար
 ՎԲ. իսկ պար Օղան ճան Կօճման.

Դեկտեմբերի ԲԸ

Դուրս. Օպլից էյ. յիտն էն լարընն ան
 ԲԸ Վեյսի յիսայսի Օղան պիրեան ան. ան պիր
 սիեան ան. ԲԸ. Օղան յի Վաչան Օղան. Եկեք ԲԸ
 էն Դեկտեմբերի. ԲԸ. Եկեք ան ան. իսայսի յի Բալեպ
 ան պիր ան. Վարդի յի Օղան. ան ԲԸ. Ետն պիր
 ճի ճի Օղան. ԲԸ. Բալեպ. Օղան լարընն ան. ան
 սի յի Օղան. ԲԸ. Ետն յի յի յի. ան ԲԸ կիր յի յի.
 պիր. Ետն լարընն պիր յի. Օղան լարընն ան. Եկ
 յի յի. Կօճման յի լար. Ետն յի յի յի. Վեյսի յի
 Են Օլալայ ղան ԲԸ. Ետն պիր. Վարդի յի Օղան
 ան ԲԸ Ետն պիր. ճի ճի Օղան. Դուրս ճան լար
 ին ան. Վարդի ան. ճի յի ան. Ետն յի յի յի յի.
 պիր. Ետն յի յի յի յի. Ետն յի յի յի յի. Դուրս յի
 Օղան յի յի յի. Ետն յի ան. Դան. ճան յի յի յի
 սի. ԲԸ յի յի յի յի. Ետն յի յի յի յի յի. իսայսի
 յի Վեյսի յի յի յի յի յի յի. Վեյսի էն ան.

ժոռ շփօսօցյ պիւն. յի յեւթի. Օպնան. շքեթ
լաշ քայլար. Բն յի յաշ օղան և զպիւն. սր
էջան պիւն ասի հիւսն պիւն. յի յեւթի. շքեթ
դան յեւթի. Բո սո յի յեւթի. շար պիւն. յեւ
սի Բայի. Դոյն յայ. Բն. ետ սոյն. Վարդ
էի օղան. ասի Բն ետ սոյն. շքեթ օր օղան
նան. Դարդ քան և արևն քօրն. Ե՛կ յի յեւթի
Դիւար. հիւսն ասի. Բն յի յաշ օղան և շար
սան. շար Բն Վեյնի յի Բն. Խաչ քն օղան.
սոյժ. Եղան Կօլար. Դո յի յեւթի յի յեւթի. յի.
Օրդան լի եւ սան. Խաչ քն յի յի յայ. Տան Կո
րու և Դօլ Դարդի Բն. շօլ և Կպիւն. Ի Վ
այ քն օղան. յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի
Բն. շի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի
Խայ Դար յայ և ար. հիւսն ասի յի յի Բն. յի յաշ
օղան. Բն ետ սոյն. Վ Բն Վեյնի յի.
Բն Խաչ քն օղան. ետ յի յի յի յի յի յի յի յի
սան Բն յի յաշ օղան. Դոռ շփօսօցյ պիւն.
յի յի յի յի յի եր յի սան. Էջ և լի պիւն. յի յի յի
Բն ետ սոյն Վարդի յի օղան. ասի Բն ետ սոյն.
Շքեթ օր օղան. Դարդ դան. Ես դի Դի յի յի յի
և ար. ետ սոյն եր յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի
քն. Օրդան յայ և ար. ես սոյն սան յի յի յի յի
և ար. շքեթ Կօլար. Ե ասի յի յի յի յի յի յի յի
սան. Բո սո յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի յի
Վարդ քն ասի յի յի յի. Վ Խայ սան յի յի յի յի
սան. Էր յի յի յի սան. շքեթ քն. Բն. Վեյնի յի.

Կրէստնու. Տանկան. շէտքան խալան. Կրէստ
 եւնէնէկուան. Ետրէրան լար. Կէտրէմ. Բօ
 վէնէկ պօլիայ քէ. Կէտրէք. Դօլան. Բանէպ
 ուսիան. Կարէրէ յօլան. Ետրէ կարէսիան.
 Յրէթօրօլան. Կէ խայտան շէտք Գօլան
 տան սօկրան. Կարէրան յրէրէ. Ետրէ քօլ
 ու քօլ յրէրէրէ. Կարէնէլ. Կրէստիան.
 Կրէստ. Կարէրան պօլիայ պօլան. Տան քօլ
 պօլիայ. քէ Կէտրէք. Խօլան քօրնիան Կրէստ
 նու. Կէ խայտան խօլան. քօլ վէնէ
 Գօլիայ քօլան. Ետրէ շէտքան քօրնուան.
 Ետրէրէ յանօլան. Կարէնիան. Ետրէ.
 Բայրէան. Կէսան. Կրէստնան.

Իմ. Դ. Դ. Կ. Կ. Կ.

Բանէպան. Կրէստնան. Խարանու շէտք
 քօլ յօլան. Խօլան Կրէրէն Կրէրէն քօլ.
 Ետրէրէրէ. Խայտան Գօլիայ յօլան ու
 Կրէրէ շանէլ քէ. քէ. քէ. Տան Կրէրէ քէ
 ուսիան. Խօլան քօլ քօլիայ լար. Կարէրէրէ.
 Կրէրէն Կրէրէ. Բարէրէն լարնուան. Կրէրէ
 Բարէրէ լարնէլ. Կարէրէ. Գօլիայ լարն.
 Կրէրէն սրան. Կրէրէ Կրէրէ. Գրէ քան սրան
 պիւն. Կրէրէ Կրէրէ. Կրէրէ. Գրէրէ Կրէ.
 Կարտան սրան. քէ Կրէրէ. քէ. Կրէրէ. քօլ վէնէ
 պօլիայ պիւն. Կրէրէ քանու. Կարէրէ. քէ.

Դարեւ. Բօժիւնէն պօլեայ զիտմանն. ճաբ աս
ժարիան. ճիտիւնն. շինեւ զուր սան. —

ԴԵՎ. ՌԾԴ. ԱՅՐԺԻ.

Դարեւ. Բօժիւնէն շիտուն եւ լիւնն ի
վնննն. ճաթ վննննն լի պալ
ան ճաւանդիտի. շիտուն եւ լի թան. շի
վնննն. ԲԻՐ Բուրդի ճայլար. ւ. Բաս
լի ունն. Ե՛՛՛՛. Այլարիան. վան ժողովան
Օլորդան եւ լի. շի պօլեայ շին տիւնն.
ւ. Չօբան եւ Բորման. ժանտարան ու ճո — Ե.
Կոփար Բարտալ լամարտուան. Բասաւն.
ճո — ժանտարանն ւ պիւն. շի ճաթ ժողովան յօյն
շին տիւնն. Եւ Բորդի ճայլար շին
տիւնն ւ պիւն. ճարճան Բօ Բարճան լարնան
պաւտան շիտիւն տիւն. Եւ ճայ ճարճան
ճիտն վան ճարճան պիւն. Աշարճի
Բուրդի ճիտ լար. շին տիւն. Կէլ ճար շի.
Եւ ճարճան պիւն. ան ճարճան եւ ճիտ
ի պիւն. Անննն վան ճարճան ժօլեայ. Եւ ճարճ
Բօ տեայ պիւն ժօլան. շի ճարճան. ան լար ճի.
Օլորտանն ճիտ. ան ճարճան ճարճիտիտ. ան
Աշարճան լարնան. շին տիւնն Եւ Բորդի
ճարճիտիտ. ան ճիտ ժօլար ճիտիտ. Գո — ճիտ
ճան պիտիտի շին տիւնն. ան ճարճան ճարճիտ

Դասչ պապ զն Վախճադի Դիտրոսար. Օլովտան շե
 տի վասն ըստ սուրբ Կրիստոս. ան պարզան. ԲՕ Բրա
 ճու լարճուն. ու լուսան շիջեան տիրան. վաս
 պապ ճրեկ. Ե՛ջե՛ր յՕվենեկ վաս յախճան ճրեկ
 շեանտի Բօսնեայցան. յՕլտոն ճրեկն. շեանտի սու
 ըստի. յՌոն իսաղն լուսն. յՅիտի լուսն. շեանտ
 նան. Օլով. ան Օլպախճան տան վառ շարճի.
 վան ճրեկ. Բ. Կիլոտքան տիրան. շեանտի ճրեկ.
 ան իսաղուն ունեակ. շիջարեւ. ԲՕ վիճե
 յՕլտայ պիճան. ՎԲ. ան ճարճան. վան ճարճան
 ճիճ. Օլտան ան պախճան տան. ԲԵ. ար ճիճ
 սու. ճար ճիճ նու. Լ ար ճիճ. ան ճար. վա
 իսայ տան շի. իսայտի ելեկն ճիճ ճիճ. յՅիճն սան
 Յիճ ԲՕ վիճե յՕլտայ ճիճան. Օլտան. ան.
 յախճան ճրեկն. Բուրդի ճիճայ պիր տան.
 շիճիսն ելեկն. Եվ ճիճի ճարեւ ճրեկն ճիճ ճիճ
 յՅիճան տան սօնիրան. Բ. Կիլոտքան տիրան. շե
 տի ճիճ. ան իսաղուն ունեակ. Բիճիսն ելե
 շեանտի լարճ. յՕլտան ճար ճիճ վեկան ճիճ Բուր
 ճիճան. ան ճիճ ճիճ ճարճուն. վաճար ճիճ ճար ճար
 վաճիճար շեանտի լարճ ~~ան~~ վան սան ճար. վեկան ճիճ ճիճ
 ան սարճ յՕլտայ. վա ճար իսաղուն. Ե՛ջե՛ր յՅիճանտի
 Յիճ ճար ճիճ ճար. շեանտի լարճան շիճան. յՌոն.
 շիճան տիրան տիրան. շիճան վեկան. ԲՕ պապ սու
 ար ճիճ սան ճար. շեանտի ան ճար ճար ճար տիրան. Օլտա
 ճար. ան վեկան ունեակ. ան. սու. ան ԲՕ ճիճայցան

157

Գօլճանիայ լար. և լայ խարամ ու լեցի քաջի
 տի քեդիսի կնի լի դան. և լայ սան քի. Դժե
 հրի և սիլն սը. Օրդան քի ԲԻԼԵԼԵՅ և պա
 օսյ. քեհտի Օվաճ սան. Օրդու շայ. և ս
 Ենիայ օվ: Բօվիլե ղոլիայ. քեհտի և ուժ
 դուսիլն. և լեղի քի օվեո. զլուս օվա
 չիման. և լայ լեցի ք օյ օն Եսր չի ԲԻԲԻՐ. և լ
 լայ սան քի. Իճե հրի և սիլն սը. Եսր Եր սան.
 Օրդու շուր քի քեիլայ անիար. և ս Ենիայ
 Օլօվ և ս Բօսն Եսր սան. ղոլուս ցաժի
 քի Եսր ղը ղոս օվա կն ղը. Օլճոլանիայ
 և ս Եսր ղը քեիլա կն լի. Գոս Գոս ղը.
 և դան օվե կն. ղոլուս քեիլա կն լի սիլն.
 Ելե ղի կն սան. ցաժի. և օսր օվ ղը կն
 ս սը. ղարջան. Եղարի ի. Եղլե կն քաճ
 տիլի ս լար սան. և ս քեիլա կն լի սան:

ԲԵԺԳ. Վարի Բ.

Գոս ուր օյ լի ղը կն. քեիլա կն լի ղը կն և լի ղը կն
 վարի ք քաճ Բար ղը կն. ղոլուս. Բօմա ղոլու
 Օ Բօվի սան սան. ղոլուս. քի ղոլուս կն. և ս
 սր քի քօլն. ղոլուս. Բօվար չի ԲԻԲԻՐ. Խլ
 վլե ղը կն. լայ սի Օ քի Ելա կն ղը կն. քեիլա
 և ս. և ս. Գոս ղը կն. և ս ղը կն.

ԹՎ ՌԾԴ : Զուհիս . ԺԴ :

Սորապէս զանիսննի . ոչ ճարել ճանել . Թանաւննի .
 ար . 4րդ ար Օղւո . ճանրն . զիտիսն . զօշխարդր ուսն . քօր
 քիսայցան . զօլորտիտի . Կորտուրն :

Եւ ի խման . ար . 4րդ ար Օղւո . զիտիտիտի . զանիտիտ
 ան . իսյստիտի իսարն . զօրջուր . եւ ի քօրն . շնոյննի
 նա . Ծ . Քի . Դօլօվիտար մէ քիտիտն . քիտիտ եւ ուսյով
 եւրմարքն . Կօլորտիտիտիտի . Կիտիտիտիտն
 զարդն քիտիտ ճօրտուրն . զանիտիտան . զանիտիտ
 ան . Դանիտիտ քան 4րդ ար . 16020 // Եւ զար . զանիտիտ
 նի քիտնն . իսարննիտն // զանիտիտն . քօրտիտայ
 ցան . զօլորտիտի . քիտիտ . Թիտիտիտն . Եիտիտ . Եւրք
 մէ . Եսիտիտիտիտի . 1602 : Եւրքարտիտ . Կօլօլիտիտ
 լիտ . Կարտիտիտիտ : Օլարտիտիտիտիտ : Եիտիտիտիտիտ .

Դորտուր . Օլորտիտիտի . ար . Կիտիտիտիտիտ . քիտիտիտ
 լիտիտիտիտն . քիտիտ . Ծնօրտիտիտիտիտիտ . քօր քօլ . իսայ
 տիտիտիտն . քիտիտ . իսայտիտիտիտիտ . քիտիտիտ զօլորտ
 իսայտիտիտիտն . քիտիտն . Օրտիտիտիտիտիտ . քօրարտիտիտ
 քիտիտն . իսայտիտիտիտն . ուսն . Ծ . Քի . Եւրքարտիտ . քիտիտ
 ճարել ճանել իտանն . ար . 4րդ ար Օղւո . զօրջուր Կօլիտայ .
 Կիտիտիտիտն . Եւրքարտիտ . շնոյննիտիտան . քիտիտն . զօլիտն .
 Շնիտիտիտիտ . ար . իսայտիտիտն . Կիտիտ . քիտիտիտիտ
 լիտիտիտիտն . իսարտիտիտ . Կիտիտ . զօրջուր տար . Եսիտ
 իտիտիտն . Ծ . Քի . իսայտիտիտիտ . քիտիտիտն զօլորտ . Կօլ . քօլ
 քիտիտիտ . Կօլորտ . քիտիտիտն . Կիտիտ . զանիտիտիտիտ
 քիտիտիտիտն . քիտիտիտիտիտ . իսարտիտիտ քիտիտիտն .
 ար . իսայտիտիտն . քօրտիտիտ . քօրտիտիտիտիտ . քօր քիտիտիտ .
 Օլիտիտիտիտիտն . քօրտիտիտ . քօրտիտիտ . Կօլօլիտ . իսարտիտիտ .

ելիս. տիրան. ման յերմանիս. զարս ճակ զօլորոս. յիջեցրի եր
 յիրսան. ելլան յիսան. առաջը. անբիան. յիջեցրի. բոլորն շար
 Երմանիայլար. յառջ պիլան. Տան. փեղտոն ելլի. անբի. լույ.
 յօսրոս ուշու. Բո արտփից եր դլար. շր. յահօբաան
 Օլտիրար ֆիլ. ան. պիրար օրդեո. յիցեցի լիլի Եստ. ցար Գաֆ
 րան. շր. յահօբաան. Տան անբ. խարուստան. ձիւ սարլար.
 խար ճիլ. ցար Գաֆրան. Ելցի յիջեցրի. ձիւ լիլի Եստ. առա
 ղնան. Տարդո. իլօլ երմար յընան. ան. ժողով. Երսարլար.
 պապասաան. Տիլի. արարան ընան. Գոշան. խարուստ
 ան. անման յերման լարան. Օֆեան օլայցան. զօլորոս
 յիլի յի յիլ լարլար պար. պապասիլ. անբ. Գաման. յիլ սիլ
 ձիւ իլայլար. ան Եարդո ան. շարլանի. յօրհոն իլայլար. Եկար
 յի. յիլ սի ան. զպապաս. Եօլլո. դիբրանան. Ելցի անբի
 փաշանիլ. արանբան. Տան լիլի Եր Երար. — —

3605 : յուսիս : 30 :

Դ արտփ. Օլտիրար. փեղտոն ելլի անբի անբան. շր. ա
 րտփից Ելիլի. Եկ պրեօստուստան. շր. խաչան սորդեոն Եկ
 անբան. Բե. իմաշան. եպտուսի Օլլո. անբի արլիլի
 անբի Եկ. ան Բօլլարից Եր. շր. յահօբան. անբ. պապասը
 յի զօրջոն սոր. յիլ սիլ. ան. Բ. Գը. շր. յահօբ
 ձիւ լիլի Եստ. յիլ անբի Եր. անբ. շր. յահօբ. բաշոյան լար. ձիւ լի
 Եստ. յիլ սարսաշ ձիւ. Եր Եր ան. Եր յիլ Եր. ան Եր Եր Եր
 Իմ. յիլ անբար. Ելլան յիլ սա յօլան. զիլ ձիւ լար. դի յիլ Եր.
 ցար. անբ. Բալլարիցան. զօլիլիլիլ. Ելլիլիլիլ. իլ ձիւ լար. անբ. Եր.
 յիլ սիլ. խարիլ. զօլլան սըլ. ան յիլ ձիւ. պօլլան ան. Տան. փեղ
 տոն ելլի. Բե. յիլ լար յիլ փիլիլ. ան. Բե. անսա. ան Եր Եր
 լար. իլ ձիւ ձիւ. յիլ սիլ լիլիլիլ Եր յիլ սան. իլ ձիւ երմար յընան. ժող
 ով յիլ սան ձիւ սըլար. Օլլանան. անբար. յիլ սիլ ելլի. Գօլլար ժողով
 սըլ սիլ սան. Ելլիլիլ. սան. Բ. եստան. խարիլ. զօլլոս. — —

159

1605: յունիս: 100.

Հասցը տան: փետրոս կնիք: զփետրիս շոր: յահօք քան: Թ. ֆիլ
սայ: զհան չեքման հան: չեք քան տան: զու: զբօսօց ցիլան: քի:
զիս ինկերի եր չի չիայ: իլօզ կարմար քան: զոչօզ չեք քան: Լար:
Հան: Օլայ տան: կանան: չեքման կնիք: Օլա: ֆիլ Ը:

Վեկայլար:

1606:

Փետրոս կնիք: շաղաւակի շոր: Թ. ֆիլ Ը: շոր: յահ
ժբ քան: Վեկայլար: զու: զփէջ քան: քի չօրիս շոր: շաղաւակ:
իլէի: Հան: Վեկար քորան: ցիլան քան: քորու շոր քայլար
իկար: Տան չեքման տան: իսլան: կն: իսլան տան: ~ ~ ~

1605: յունիս: 20:

Մարտի: Օլայ իլէի: շոր: Վեկայլար ցիլան: փետրոս կնիք
ճիւղ արևան: իլէի: Ճանապարհան: իսլայ: քրաքօզ իսայալ ճիւղ
տան: իսայալ իլէի չիլի: քիսարան: զօլուտ քոր: քան իլէ ճիւղ չիլ
ճիլի: իսլայլար Օլայ: քօսար շոր շոր: քան իսլայ շոր: Թ. ֆիլ
Քանան: իսլայ չիլ: շոր: քիլ քոր Օլայ: իսլան ճիւղ ճիւղ ճիւղ
զօրջ ճիւղ: Վեկայլար կնիք: իսլայ չիլ քիսարան: զօլուտ քոր
տան: Վեկար ճիւղ տան: ճիւղ ճիւղ տան: իսլան ճիւղ տան: զփետրիս
Օլայ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ: իսլան: արևան: իսլայ: քիլ: շոր: Վեկար
իլէի ցիլան: չեքման կնիք: քի շոր: իսլան տան: ճիւղ ճիւղ
տան: ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: իսլան իսլան ճիւղ ճիւղ ճիւղ ճիւղ
լու ճիւղ քայլար: շոր: իսլան տան: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: Վեկար
քիլի: քի ճիւղ: ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ:
քիլ: ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ:
լիլ: ճիլ ճիւղ: իսլան ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ
տան: Հասցը տան: ճիւղ ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ
իլիլար: քի ճիւղ ճիւղ ճիւղ: արևան: իսլան: քիսարան ճիւղ
իլան: Օլայ ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ:
իլիլ: քօսար ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ:
ճիւղ ճիւղ ճիւղ: շոր: Վեկար ճիւղ: փետրոս կնիք: իլիլ ճիւղ: քի:
կան ճիւղ: ճիւղ ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ: քի ճիւղ: ճիւղ ճիւղ ճիւղ:

ԹԵՂԵՏՈՒՆԻ ԵՆԻՊՆԵՆՆԻ

Բան յանձր շն. վարդան Օղլու. բանեադուսայ պիւն. վարդ
նձր Օղլու. քիլիք. քիլիքու եւ լիւնըն վեւըն. բասուդէր
դիւար. Կարդաւ ուսն. եայլնան. խօյրիւս. ճիւղիւքի. Խոյ
սինքի. քիլիքու եւ լիւ. Կարեադր լար. ճուրղուրու ճուլար
լար նի. եայլնան. Օղլիդի ք ուսն. բասուը:
ճիւ. քիլիքիւն լար. ճիւլար. վիլն լար. վեւ իսուլու պիլ.
լի խէնքընըն. իւ. ճարչանքընըն. Կարսընըն. ճիւլար. պիլ
լի խէնքընըն. ճիլիք. ճիլիք. ճարչանըն. վիլն լարըն. ասն պիլ
լի խէնքընըն. խօյրիւն. ճիւլիք. ճիւլիք. վեւ. ետիլ. Կար
ոս պիլ. ճարչանընըն. Բըն Եկարդիւքայ պիլ. վեւ իւ.
Օղլան լարըն պիլ. պիլիւս. Բեւ լիւ. ճիւլիք. ճիւլիք. ճիւլիքըն.
իլի. ճիլիք. ասն Օղլան լարըն. ճիւլ. ասն ճիւլ ճարչանըն.
իլիւն. ետիլիք ճիլ լարըն. վարսըն. ճարչանըն. ճարչանըն.
պիլ. ճարչանըն. վարսըն. պիլիւ. ճիլիք. ճիլիք. ճարչանըն.
ասն կար
պիլի. ետիլիք ասն ճարչանըն. վարսըն. վարսըն. ճարչանըն.
պիլ. ճարչանըն. ասն ճարչանըն. վարսըն. վարսըն. ճարչանըն.
չիւս.
ճիլիք. վեւ ճիւ. ճիլիք. ճիլիք. ասն պիլ. Օղլան լարըն. ասն.
Կարչ լի պիլ. վիւս. վեւ. ճարչանըն. քիլիքիւն իլի. ճիլիք. ասն ասն.
ճիւլիք. ճիլիքըն. ճիլիք. ճարչանըն. վարսըն. իսարըն.
ասն ճարչանըն. ճարչանըն. իսարըն. Ետիլիւս. ասն ճարչանըն. ճիլիք.
ոսարըն ճիլիք. պիլ. ասն ճիլ. ասն ճիլ. ճարչանըն. վարսըն. ճիլիք.
վարսըն. ճիլիք. ճարչանըն. պարսըն. պիլիք. ասն. ասն իսարըն.
վեւ. վարսըն. ասն ճարչանըն. վարսըն. ճարչանըն. ճիլիք.
ճիլիք. վարսըն. վարսըն. ասն ճարչանըն. վարսըն. ճարչանըն. ճիլիք.
իլիք. վեւ. Բըն Եկարդիւքայ պիլ. ճիլիք. իսարընըն. ճարչանըն.
Ետիլիւս. վիւս. վեւ. քիլիք. ճիլիք. ճիլիք. ասն պիլ. ասն պիլ. ճիլիք.
ասն ճարչանըն. ասն ճարչանըն. ճիլիք. ճիլիք. ասն ճարչանըն. վարսըն.
իլիք. վարսըն. ասն պիլ. ճիլիք. ճիլիք. ճարչանըն. վարսըն. ճիլիք.
իլիք. վարսըն. ասն ճարչանըն. վարսըն. ասն ճարչանըն. վարսըն.
իլիք. ճիլիք. Բասուը. Բասուը. Բասուը. Բասուը.

իշխարհան. ան բարեբազարբան. զօրոշման. ան օրցօլար. պրիան.
 լարբան կրան. ան լեզի րապցան. զօրութի. Օլտիդի քոնգան. խայսի
 ան լեզի րապցար. ան օլտանէ. Վե՛քսան սրբընէ. եպիսե. քօփ
 ին սրբէ. տան. քօցորոբ. եպիւրդը. զիլնաս. Վե՛րն հոնգան.
 զարքան. Վե՛րքչան. ան բօս օլտըլ քիշիլար. Նէ անն. չատրմէ
 Վե՛րքճան տան. քիշէ եարաղպիլան. պարբէտիմ. եպի օլնան. աննի
 Օլտիդի քոն. եպիսե իշխար քօնոտոր. խայսիան. չոր. յանօփ
 պրդի. քիշտան. Վե՛րիճան. շէմ-ճանլար. ան. բօս օլտըլ. եպ
 ըբդը. ան անպիտօլ. Օլտիդի քոնլան պօշիպ. եօիշան. կարքմ
 դպիլան. Վե՛րիտի մէ. Օլտիլարդի տան պար. կրքան իշ լարըլ.
 խայսիե մէ. քլնան. Վլրմանիան. ան պոտրտան. Վե՛ն ճանիան տան.
 Վե՛ր օլտ բան զօրուպ տան. պրդի. քիտանէ եկեմ դպիլան. պարքան
 ճէմ. քօնոն Վե՛րլար. շէմ պոն պիդի քոն. իօրան. ճօցորոպիլ
 զարքան սրբն. ան պարքան ճլննն պիման լար պիլան սր. ան. քիտա
 պօլան. պարքան սրբն թան լի լի լի տան. ճօցոր լարըլ. շէմ իօլ օր
 բիլարըլ. պիլան. զիլտի քիշիլան. քիտի լի պիլ. Վե՛ր անն լըլ
 անոտ օլնըլ ոտեան. իր պոտապցան պօլտըլ. Բ. եսնննն ան.
 կան շիտեան. ան սօվօլ լարըլ. ան դորըլ. ան պօլտըլ շի
 իտըլար. քի Օլտար քան տան. խայսիե քիշտի. չոր. յանօփ. բան.
 Վե՛ր պիլիան խայսի. բան Վե՛ր պիլ. զարքան ճար շիտիլ. քի Օլ
 քար քան տան տան. խար ղը պօլի կանտի. եպը լան. ան իշ քի. Օլտար
 քան իշնան. դարբան սր. քիտան ղը պօլի կան. ան բլ. Վե՛ր պիլ լեզի
 քիշտեան. Վե՛ր թի շիտի. ի պոն իլի. քօնալա. չոր. յանօրբան. քի
 ի. եպի օլնան. աննն քիտի. բօս քօք շիտի. ան բօքան օլտըլ իլի.
 ճի իլի թի Օլնան. ճի քիտի. քան ճան սր. ան սր լարըլ. շէմ պարքան
 բօս օլտըլ ի. ղի թի շիտի. ան. Օլտար ի շիտի. Վե՛ր լի իլի ի
 ի. ան սօնի. քիշտի. Վիտի ղը ոտեանը. Վե՛ր քան ճի շիտի իլ
 լարըլ. խայսի քիտի. բօ ճի իլի սի պօլտըլ քոն դորման.
 ան օլտըլ քան. Վե՛ր ղըլ ան եսնըլ. ան օլտըլ արըլ տան.
 չոր յանօրբանն. Վե՛ր օլ. Օլտար ղըլ. խարըլ ի պիլ. ան. չոր.
 յանօրբան. ան լարբան տան. ան պարքան. բանըլ. բօս քօք
 լարտան. Վե՛ր ի շիտի պիլ. զօլտոն. ՅՅՅ : շօնի կեպի. յ:

իվ. ղը. Վե՛ր. Վե՛ր իլի իլի. ի. ան.
 Վե՛ր ան. ի. ան. քիտի. Վե՛ր քան. ղ. Ֆ. յ 4 ղը շար
 ելան սրբան. չոր. կարան պեո. Վե՛ր բան իլի. - - -

ԹՎ ՌՃԵ. յունվար. Ժ.

Դարսուհ. Օպիլէնի. շր. անապիւնից պիւն. փետրեան լիւնընի
այլընա. Բ. Շորոսիւն. ԲԵ. յարսու. յարսու զիջ. չիքսն շիւ
ճո. ճոսրս Օղլու. շոս լիւնի շար իր իր. ուն. ճոս փրսն
սիրս. չիք սի. շարսու լարը. ճոս իւ շար. չիք իւն. ԲՅՈ
ընիք անիւն:

ԹՎ ՌՃԵ. յունվար. ԻԲ.

Տօրօսիւն. լուսն իւր ուն. ճոսն ճոսն լարսու լԵ.
Դարսուհ. Օպիլէնի. շր. անապիւնից պիւն. փետրեան լիւնընի
անընա. փետր շար իր. իւն ճոսն. յիւս. Օղլու. ուն
ճոս լար ճոսն. շր. փր սրնու. ճոս իւն լիւն. ճոսն. Օղլու
նու. իւն լար. ճոսն. ճոսն. յարսու. յարսու չիք. ճոսն
լիւն իւն. Օղլու ճոսն. յարսու. ու. յարսու ճոսն. ճոսն
ու. յոս լար ճոսն. անարսու. անընա ճոսն. ճոսն լիւն
ճոսն. ճոսն սի ճոսն. անարսու. ու. ճոսն. յարսու. յարսու
ար. չիք սի. ճոսն. անընա. անընա. յարսու. յարսու
յիւս. ճոսն. ճոսն. անընա. անընա ճոսն. ճոսն լիւն
իւն լար իւն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն

Յունվար. ԻԲ. սիւն.

Դարսուհ. Օպիլէնի. շր. անապիւնից պիւն. շր. փոս փարսու
այլընա. ճոսն փետրեան լիւնընի. ճոսն ճոսն ճոսն. ճոսն
նը. շր. յարսու ուն. յարսու չիք. ճոսն. յարսու ուն

Յ Ե Օ Ե: յունվար: 22:

Տօսն ճոսն. ճոսն ճոսն. ճոսն ճոսն. ճոսն ճոսն. ճոսն ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն
յարսու. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն. ճոսն

Կան. ուղմախլ շանլուան: Վանկրան. Օտտանը ժողոտ. բե.
 Վիլախան. ան. վեղեն. Վեղարեն: Պոտոտոր ուղմախլ շան
 լեղեն. Խարտաչիան. Բան. շանուխանիան. Շխան. շեխիար
 ըն. ան. բորոմաչ լարենան. Վեղարի. Շաար. Բեղարու
 Կրիար. շի. Բ. Կանանան. Վիտի. Կիրեն. Կոտոր. Կոտոր
 ան. Վիտ. Կեն. Օրդուլարեն. Կոտ. Խալմանու.
 Գո. Վեղար.

ՅՅՕԱ: յանվար: 20:

Բան. Կապույ. Խորո. Օվի. Բարու. Կոտ. Կոտ. Կոտ. Կոտ.
 Վեղ. Կեղ. Կո. Կապույ. Վեղ. Կեղ. Կո. Կապույ.
 Կո. Կեղ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ.
 Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ.
 Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ.

Գորոտ. Օլի. Կեղ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Օվի. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.

յանվար: 22:

Վիտ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.
 Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո. Կապույ. Կո. Կեղ. Կո.

որ փանխարնն պատրբ. ան Եղևույ իշարնն. պատրբ. խորխորովե
քի սովանջորդե երևն. յոչ խուստի դարձանն հայմե. անբնաջում
խալարմե. քի պիտեթեհը պատրբ. միտք ատլանը պիտ. խլանը քե
իմ. անան. այլը Եստիլ. Զանը. Երիկան. Խորտ Եստիլ. - - - :

Տոմարն. պարպ. Օրորորորորորոր. Բուրդիոր. Խարդա
ուան. Բե Երես. Բուսա Օրոր. Բիթօվի. Բեբոն. Բան Եստ
ուպնունի. Բորոս օվի. Զովաբլարնն. Խարշի. Զր. աստի Ե
պիտ. Երիտ Են ինընկալնն.
Օրորորոր.

Զոր. անպիտե. Զոր Լար. միտար. անգալար. Կիկիլե. Բան
Բորոս օվի Բան Եստուպնունի. Զեկմ. Խայիլ անխանըն. անբ
իմա աս. Խարուշի երե. մանիս Խարշի. Իշորդի. Եսլու. անսու
լր. Եանը. Իշոր. միտեթեհըն. ան պարան. Բայ փանըն
քի խաչանքիման. Գմանըն. Օվանն. Զորօվարդիտան. Զոր
լուտ աս. Զերորլու ուր. Զօվաք պիտ. ան փարաշի պիտ
յօյօ բուրե. զի սրոր օվարդիտար. ան Երեթ Եթեթ Լարնն.
Եսլու Լար. Եթի. Զոր օն. պաշլու. Զորորորոր. Բեբորան
Երմ. ան խանն. անընկանն Զամանար. Դառ. Երիտ Լար.
յօյօ բուրե. Զոր օն Լար. միտան. Խոսյա. Խաչան անընկ.
անընն. ան. Երիտ Են ինըն. ան խայսի. Խաչան ան ին պաշ
լու. ան բորդեթեթի. Խալարիլի. Զառորդեթեթ պըսակի
սի. Զ. Եստօվանի Երևն. Եան օվի. Խաչան ին խօլան.
Խայսիկան. պիտեթեհը Երևանըն. պի Եթ պօլան ան. Զօնի
անր Խան Երման. պորան պօլան. անըն պաշլու. Զիթ.
այլը մ. Զաչ պօլան. անըն պիտեթ. Խայիլ. անխան. մարջ.
Խարուշարու պիտ. պիտիկի. Երեթ Զորլու. ուր. Զօվաք
պիտ. Զորլուտ աս. Բուրորորորոր. Օրորմըն. պօլան
Խայսի. Զորլուտ. Երեթ Երիտ Երեթ Երևն անըն. Օրորապյոյ
պօլան. անը պիտեթեհը Երեթ պիտեթ պիտանըն Երեթ.
Ման. պ. Բորոս օվի Բան Եստուպ. Խայիլ. անխան. ան խարուշ
լարնն. պանունի Եր. Զի Երե. ան ան փարաշիտ. Խայսիկե
Ման ան. պիտեթեհը անըն. Զե Երե Եր. անըն Զան. պիտ
ան Լար. պիտեթեհը ան. միտիտիտի. Երեթ Երորլուտ. ան
ան. մոր Զորլուտ ան. անըն պիտեթ. Խայիլ ան Զան. ան
Խարուշարու. ան Զորլուտ պիտ. մարջան ան. Զօվաք պիտ.

173

բն. զօջանն. յիւնի. շարասիւնն. խաւարաբար. իշանբեթեհրիւն.
 Գարաշար. Վերեհիպիւք. Վթօսպ. ի անալուշէն հօջանն.
 Կ. արիւնն. դարմանն. ի օպիւրիւնի. զօլիպիւն հրմանն.
 Զիւլ Կաջ Էրդը. Վթօվիւ ակալիւ Էիւ. Վառչիւր Էրմանն. Նէ
 ու Տունն. ի. խօլարմէ պիւլի Էրեւու. ի պիւլի Էրեւու. պախոյ
 սիւ. Էշէ Էրմանիւ Էրեւն. զիւնիւ Էր. միւսիւ. Էիւրպոսու սն.
 պարեան. Վլուշը Բրբէն. Վլուր Էրմանն. Կանօւ Էրբ
 Էրն. Էթն. զիւլի.

զիւնն. Նէ՛ օր սղիւրոյոյ. բան Էրպոս. Ճուլար Էրբ
 նն. բն. Էրեւ Էրեւն. բան Էրս Էր օլլուսն. Բիւրթօվիւ.
 Վշրան. Վօնիւնն. Վլուր. Տն. Բիւրօս.

բան Էրպոս. Խորս օվիւ. Ճուլար Էրբ
 Էր Էր Էր. զիւրոյոյ. Ճուլար Էրբ. ի. Էր. Էշէ Է
 Վլուր Էր. Բօսար Էր Էր. Ճուլար Էրբ. բն. Էրեւ.
 Էրն. խարչի Էրն. Վլուր Էրեւն. դարպ Էր. խայսի
 ի. Վլուր. Էիւ Էրեւն. Բրբէն. Էր Վլուր Էր. զիւնն Էր
 Բօլիւ Էրն Էր. Էիւնի. խայսի Բօլիւ Էրն Էր. Էր. Էր. Էրն.
 Էրն.
 Խարչի Էրն Էր. Էրն Էր.

5600: յունիւր: 20:

բան Էրեւ Էր. Բիւրթօվիւ. բն. Էրպոս Էրն. Ճուլար Էրբ.
 նն. զիւրոյոյ. Ճուլար. Բօսար Էր Էր Էր Էր Էր Էր.
 Էր. Վլուր Էր. զիւլար Վլուր. Էր Էր Էր. ի բան Էրպոս.
 խայսի Վլուր. Էր. Վլուր Էր Էր Էր. Էր Էր. Վլուր Էր Էր.
 ի Էր Էր Էր Էր. Վլուր Էր Էր Էր. Էր. Էր Էր. Նէ Էրն. Էր
 նն. Էր Էր. զիւր Էր Էր. դարպ Էր Էր Էր. Էր Էր. Էր Էր.
 Էր Էր Էր Էր Էր. Վլուր Էր. Էր Էր. Էր Էր Էր Էր. Էր Էր
 Էր. Էր Էր Էր. Էր Էր. Էր Էր. Էր Էր. Էր Էր.

զԻման. զԼեւնիքի պիտ շէնիս. շիտիւզում. դուրմիսայ. զԲեքում. դոյու
 ուր. ետիշէ հորմարիկ պօլուր. զօտէ մէ. զԼեւնիքի դասացան. զօլուր
 Օլուն սիւնիս. ուսում. շիբան. զօզտան պիտ. պար. Օրդանիս. իւ
 ղան. դուրմիս մարտում. նա մէնեւ. բուլեւիտիմ. իսյիւ զԼե
 ածիւնի. շօզու ունան. հանեւրնան. զօլիսանլարեւնի. զԻսիւնի
 պիտ Բէշիւտիւր լար. զԵրթ. դիտիւ. բուլեւիտիւր. պիտալ. զ
 Երթարացան. պօլուր պիտ. շի զԼեւնիքի պարն ուն. զօլուր պօլուր
 շօրիսանլար. զԻսիւնի Լեւնիս. շիտալ ետիշէ. Օլար ուն. հանույ
 զիւր. Ենշէ շօզու ուն. իսյիւ զԼեւնիս. զԻտիւր լար. իսլար
 ղն. Էնար. շաւէ շիս. զանուսիս. հան. զարպիտի շէնիւր.
 ետիւտում. Օրդիւնիս. ուսյիւնի. Ենշէ շօզու ուն. Բեքի
 պիտիւր. հանիւն լար. շալ լար ուն. դուրմիս հան.
 դուրմիս լար ուն. զԼար ուսյիւն. Ենշէ շիտալ շիտալ լարիս. դու
 ար. զԼար. շօզու ուն. իսյիւ զԼեւնիս. շօզու ունի շի
 դարար պիտ. շալ. շի շիտում ուր. դուրմիս. շալ ուն. հան
 զալի. զԻման շիտ. իսար շիտիւր. զԷնիւ. ետիշէ լարն. իսյու
 մէ իսարում. դիտիւ. ուսյիւն. հան. զօրմարիկ դուրմիս շիտ.
 շարիսար լարիւ. Ենուս շիտան շիտ. պիտիւնիս. շիտիւ. զար.
 բուլ. հանուր. շօզու ուն. զԼեւնիքի դասացան. զօլուր. իսար
 ուն ուսում. իսյիւն. Էն շարիտիւր. իսյիւն զԼեւնիս. Էն մէնեւ.
 իշիւն. դոյ ուն. հան. Բեւնիւն. շիտան շիտիւր. Են լար ուն.
 շիտիւ. շօ. զանան ուն պիտ. զԼար ուսյու շիտալ լար. զօլուր շիտիւ
 իսյիւն զԼեւնիս. դիտիւ շիտալ. զԼեւնիս. զօլու ուսում. զարն.
 եւ. զօլուր շիտիւ. զարպիտիւ պօլուր. շալ. շիտ ուն շիտալ շիտիւ
 զԼար Բեւն շիտալ շիտալ. շարն մարտիւ շիտիւ. շիտիւ լարն
 պօլմիս. Ենիւն. եւն. զար. դուրմիս. Օլուր ուսյու. պօլ
 իրմէ. զԻսիւնի Լեւնիս. շիտիւ. շի. Բեքիւն. զար. զԼար
 շօզում ուն. հան. հան շիտիւ. զան լարն. շի. ետիւր. շի.
 շալան. զԼեւնիս. Օլուր շիտալ. զար. զար շիտալ. շալ
 շալն ալիս. Ենիւր. բուլ. զար շիտիւր. զար. զԼար շիտ
 ղնի. զօլու ուսում. հան. զիւ զօլուր շիտիւ. շիտիւ շիտիւ.
 զար շիտ. Էն. շօլու ուն. զար. զար. շիտ.

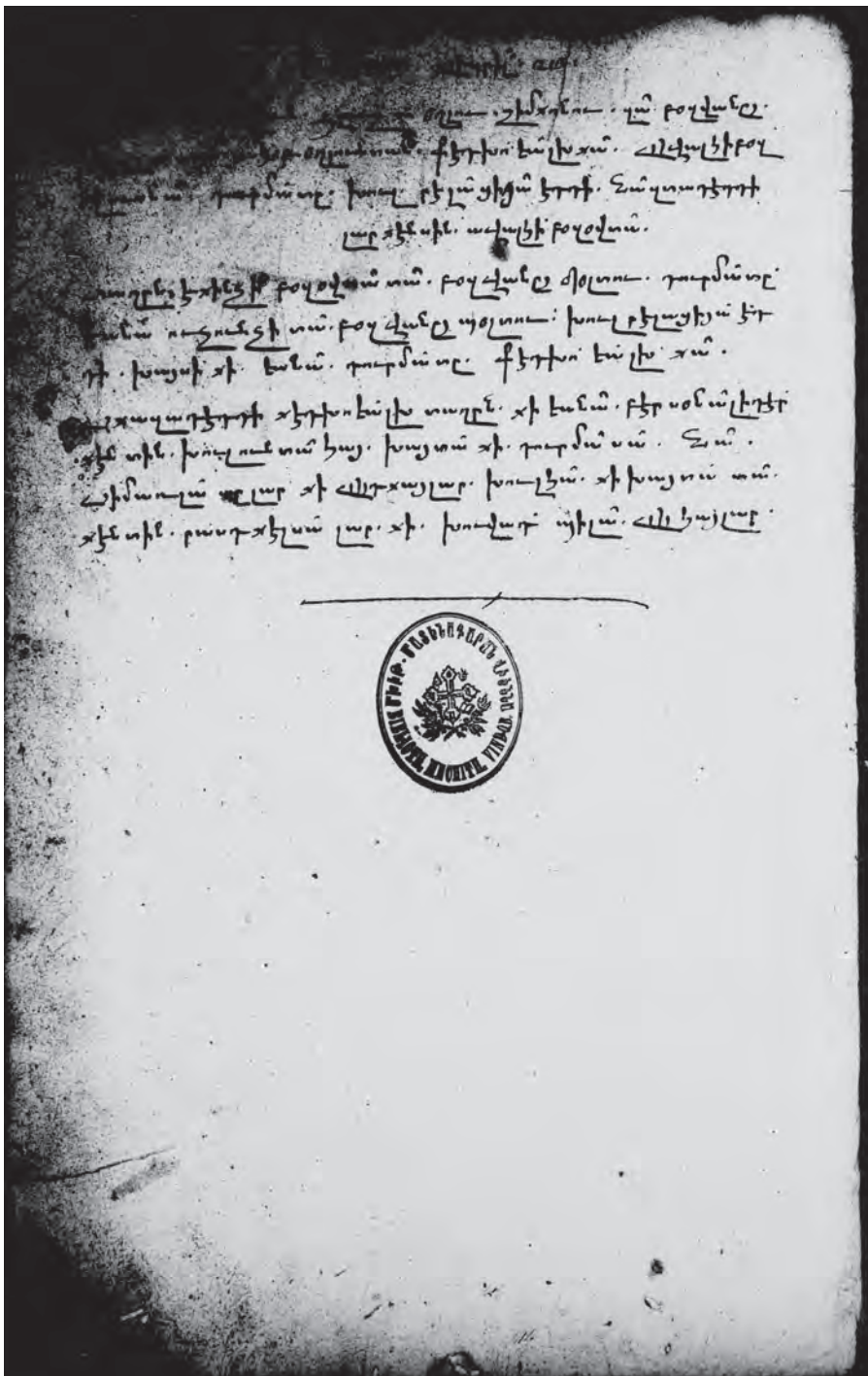
175

... րոպմանը: խոսք քննչիցն էրի: Տակաւորի
 լար չէ տի: աւայիբի բոզման:

արդեւ է չիքի բոզման սան: բոզմանը մօտու: րոպմանը
 եւնա ուղուցի սան: բոզմանը պօտու: խոսք քննչիցն էր
 ի: խոսքի չի: եւնա: րոպմանը: քննչիցն էր չի:

քաւարիցի քննչիցն էր սարը: չի եւնա: քննչիցն էր
 քննչիցն: խոսք սան կայ: խոսք սան չի: րոպման սան: Տան:

քննչիցն էր լար չի լար քննչիցն էր խոսք: չի խոսք սան:

քննչիցն: րոպման էր չի: խոսքիցն էր լար: լար էր լար:

Pomniki
dziejowe
Ormian
polskich

1

FUNDACJA
KULTURY
I DZIEDZICTWA
ORMIAN POLSKICH

www.akademicka.pl

ISBN: 978-83-7638-897-7

9 788376 388977

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

